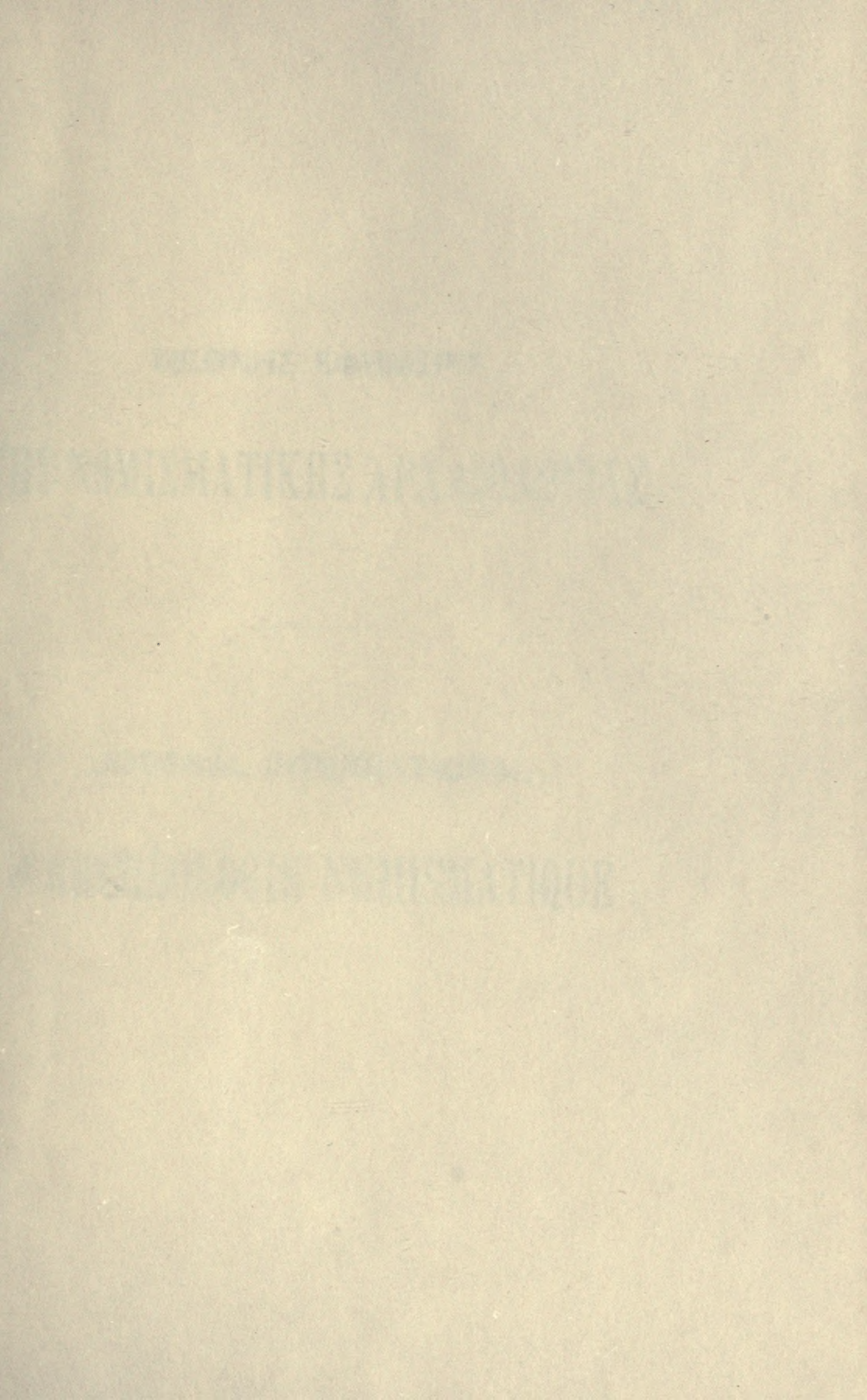
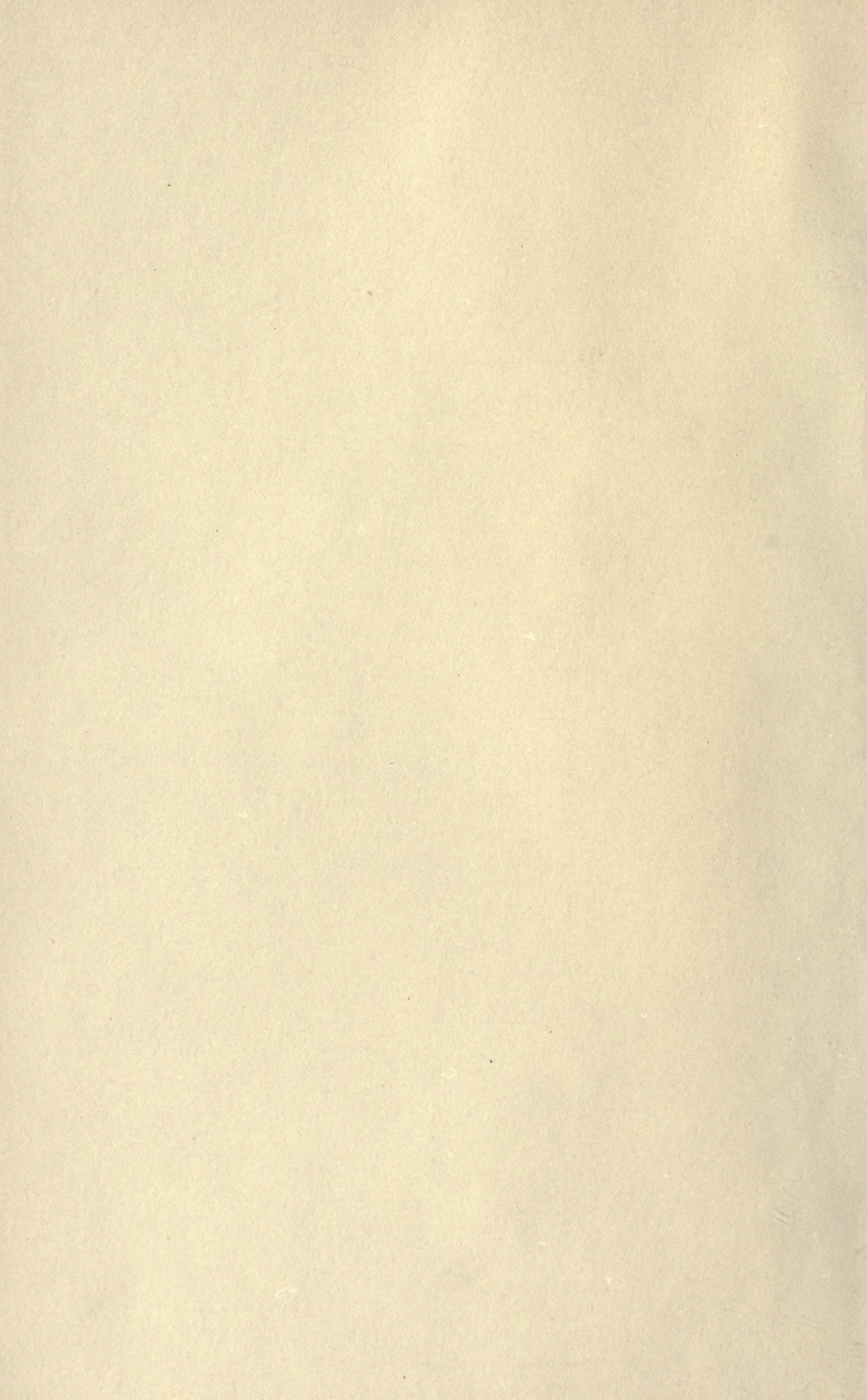

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

JOURNAL INTERNATIONAL

D'ARCHÉOLOGIE NUMISMATIQUE

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤ. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

JOURNAL INTERNATIONAL D'ARCHÉOLOGIE NUMISMATIQUE

DIRIGÉ ET PUBLIÉ

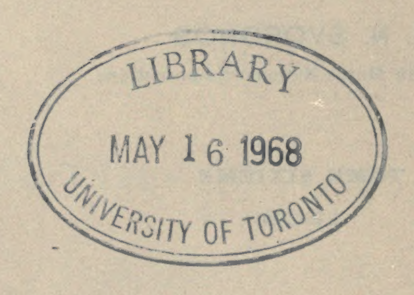
PAR

J. N. SVORONOS
Directeur du Musée National Numismatique.

TOME SIXIÈME — SEPTIÈME
1903-04

ATHÈNES
CHEZ MM. BECK ET BARTH

LIBRARY
MAY 16 1968
UNIVERSITY OF TORONTO

COLONIA LAUS JULIA CORINTHUS

(Plate I.)

The coins of Laus Julia Corinthus which bear the names of the magistrates responsible for the currency having been dealt with in a previous number of this review[1], a description of those, to a large extent contemporary with them, which have purely autonomous types but bear no names, may perhaps be not altogether devoid of interest. Most of them are small and many are commonplace enough, but others are well worthy of study and offer types or variations of types which do not recur in the rich series of Domitian and his successors.

The appended list contains all the varieties I have met with:

1. — Æ 11 mm. — CRE ATOR. One handled vase, border of dots.	CO RIN in wreath of pine.

BM. n° 689, pl. XXIII, 10. — Copenhagen. — Athens n° 4000 = **Plate** I, 17-18.

2. — Æ 12 mm. — CORIN. Dolphin, r.	Wreath.

Leake, Numismata Hellenica. This description looks imperfect.

1. Vol. II pp. 89-116 « The Duoviri of Corinth », referred to in the present article as « Duoviri ». Other works quoted in abbreviated form are : British Museum Catalogue of Greek Coins—Corinth, 1889, (Head), as B. M.; Greek coins in the Hunterian collection, Vol. II, 1901 (Macdonald), as Hunter: A Numismatic Commentary on Pausanias, reprinted from the Journal of Hellenic Studies 1885-1887 (Imhoof-Blumer and Percy Gardner) as N.C.P.

3. — Æ 15 mm. — CORINT. Dolphin, r.; border of dots. | Trident (round headed), border of dots.

BM. n° 687, pl. XXIII, 9. — Paris 615. — E. Fox. — Athens 3999[ε] and 3999[ς].

4. — Æ 12 mm. — CORINT. Pegasos flying l. | Trident (square headed).

BM. n° 686, pl. XXIII, 8.

5. — Æ 12 mm. — COR. Rudder, border of dots. | Trident (square headed), border of dots.

BM. nos 684, 685, pl. XXIII, 7.

Similar. | Trident round headed.

E. Fox. — Athens 1892/3, ΚΘ', 717. = **Plate I, 16.**

6. — Æ 14 to 17 mm. — Head of Poseidon r., bound with taenia; trident behind neck; of archaic style with a wedge-shaped beard; border of dots. | CORINT. Dolphin r., border of dots.

E. Fox = **Plate I**, 9. — Hunter n° 164.

The head on this coin is quite different from the conventional type usually found at this period and may safely be assumed to be copied from a statue.

7. — Æ 16 mm. — Head of Poseidon r., bound with taenia; trident behind neck; border of dots. | CORINT. Pegasos flying r., border of dots.

E. Fox = **Plate I**, 8. — Paris 609.

8. — Æ 16 mm. — Head of Poseidon as on n° 7; border of dots. | CORINT. Winged hippocamp r.

E. Fox = **Plate I**, 7.

9. — Æ 16 mm. — Head of Poseidon? r. | COR in wreath.

BM. nº 678, pl. XXIII, 2. — E. Fox.

This head is described in the B.M. catalogue as laureate, but the detail is not clear in the plate. My specimen is in poor condition and throws no light on the point. There does not appear to be any trident behind the neck, as is almost always, if not invariably, the case in representations of Poseidon on Corinthian coins.

10. — Æ 16 mm. — COR. Pegasos flying r., border of dots. | COR. Pegasos flying r., border of dots.

BM. nº 679. — E. Fox. — Athens nº 3998a. = **Plate I, 1.**

This is possibly a «mule», but it is not uncommon. Two specimens in the Paris collection have this obverse with a perfectly plain reverse.

11. — Æ 14 mm. — C O R. Pegasos flying r., border of dots. | Chimaera advancing r.

Paris 608. = **Plate I, 15.** — Hunter 168.

12 — Æ 15 mm. — Head of Helios r., radiate, drapery about neck. | CORINT. Pegasos flying r

Paris 611 and 612. = **Plate I, 10.**

It is impossible to attempt a chronological arrangement of the coins described above, but the following group is connected, by the unexplained inscription S E, with the coins issued by L. Paconius Flam. . . . . and Cn. Publicius Regulus in the reign of Claudius (Duoviri series XVIII):

Obverse	Reverse
13. — Æ 16 mm. — S E. Isthmos, naked, standing slightly towards l., holds a rudder in each hand; border of dots.	COR. Melikertes sitting on dolphin, which swims r.; he holds a thyrsos over his shoulder; border of dots.

BM. nº 683, pl. XXIII, 6. — Paris 621. — E. Fox = **Plate** I, 6.

Obverse	Reverse
14. — Æ 16 mm. — COR. Pegasos flying r., border of dots.	As last.

BM. nº 681, pl. XXIII, 4. — Hunter nº 166. — E. Fox, also without COR. — Athens A. E, 132 and 133. = **Plate** I, 5.

Obverse	Reverse
15. — Æ 16 mm. — COR. Pegasos flying r.	Melikertes lying on the back of a dolphin, which swims r., and apparently guiding it with his hands.

E Fox. — Athens A. E. 134. = **Plate** I, 4.

Obverse	Reverse
Similar.	Type 1.

Munich. — N.C.P. pl. B, VIII.

Obverse	Reverse
16. — Æ 16 mm. — S E. Isthmos, naked, standing facing, head towards r., holding a rudder in each hand.	COR. Pegasos flying r.

BM. nº 682, pl. XXIII, 5. — N.C.P pl. C, XXXIII. — Paris 616. — E. Fox = **Plate** I, 2.

Obverse	Reverse
Similar, but the type slightly towards l.	Similar.

E. Fox = **Plate** I, 3.

Obverse	Reverse
Similar, but the type slightly towards r.	Similar.

N.C.P. pl. C, XXXIV. — E. Fox.

Obverse	Reverse
As last.	ꓤOƆ. Type 1.

Paris 617.

17. — Æ 16 mm. — SE / COR Dolphin r., border of dots. | Pegasos flying r., border of dots.

BM. nº 680, pl. XXIII. 3. — E. Fox. — Athens 3999, 3999α. 3999β, 3999γ, 3999δ. A. E. 135, 136 and 137. 1892/3, A. 257.

Similar. | Type 1.

Paris 618.

Similar. | COR. Type r.

Paris 619.

It is probable that all these coins have a border of dots on both sides and that when it is not visible this is due to wear or to defective striking.

Assuming the attribution to the time of Claudius to be correct this is the first appearance of the figure of Isthmos, holding a rudder in each hand, which is reproduced, pratically without variation, down to the days of Septimius Severus.

The representations of Melikertes are worthy of special attention, as they exhibit features which do not reappear subsequently, although the son of Ino is one of the favourite subjects of the Corinthian die sinkers. The seated figure is remarkable for holding a thyrsos, which is not seen in any of the later renderings. The reclining type represents the boy alive and apparently guiding the dolphin with his hands; on the coins of Hadrian and the succeeding emperors the recumbent figure — usually associated with altar or temple, and almost always placed under a pine tree — is represented as inanimate.

A series of small thick coins bears on one side the head of Poseidon and on the other types connected with the sIthmian Games:

18. — Æ 16 mm. — CO L. Head of Poseidon r., bound with taenia; trident behind neck; border of dots. | C R O Two naked wrestlers, grappling as if about to close.

Hunter nº 163, pl. XXXVII, 3. — N.C.P. pl. C, XLI.

19. — Æ 16 mm. — As last. | CO R. Naked boxer r., sinking on one knee; behind him another naked boxer seizing his head with l. hand and raising the r. to strike him.

Imhoof N.C.P. pl. C, XLIII. — Athens 3998. = **Plate I, 14.**

20. — Æ 16 mm. — As last. | COR. Two naked boxers, face to face, striking at each other.

Imhoof N.C.P. pl. C, XLII.

21. — Æ 16 mm. — As last. | COR. Naked athlete running r., r. hand outstretched, palm in l.

N.C.P. pl. C, XLIV. — E. Fox = **Plate I, 11.**

22. — Æ 16 mm. — As last. | COR. Naked athlete striding l., r. hand outstretched, shield on l. arm.

E. Fox. — Paris 636 = **Plate I, 13.**

23. — Æ 18 mm. — As last (the greater diameter is merely due to a spread flan). | COR. Zeus, naked, striding r., hurling thunderbold and holding eagle on extended l. hand.

BM. nº 677, pl XXXIII, 1. — Paris 623.

This interesting little group probably belongs to the reign of Domitian, as the only coin not included in it on which I have found the form COL COR (except nº 24 infra) is one of his with the type of Helios in a quadriga of galloping horses. Moreover his is the only reign in which an

athlete appears as the principal type of the reverse. The following coin is connected with this group by the form of the inscription:

24. — Æ 16 mm. — Head of Herakles r., bearded, club behind neck, lion's skin knotted round throat.	CO L COR. Perseus, naked, standing facing, head to r.; he holds head of Gorgon in outstretched r. hand, harpa in l.; chlamys hanging from l. arm.

Paris 624. = **Plate I, 12.**

The pose of the figure is identical with that occuring on imperial coins of Argos, cf. N. C. P. pl. I, XVII (type of the bronze statue of Anticythera).

This completes the list of small autonomous coins varying in diameter from 12 to 19 m. m.; but a very remarkable issue of larger pieces remains to be dealt with:

25. — Æ 22 mm. — Head of Aphrodite (or possibly Lais) r., wearing earring and necklace, hair brought back and tied behind, leaving loose ends.	COLLIV LCO R. Lioness standing l. over prostrate ram, on capital of Doric column, part of the fluted shaft of which is shown (monument of Lais).

N.C.P. pl. E, LXXIV. — Paris 657.

As last.	COL L IVL COR. Very little of shaft shown.

BM. n° 692, pl. XXIII, 12. — Paris 658.

As last.	COLLI VLCOR.

N.C.P. pl. E, LXXVI.

As last.	COLLIVL COR. Type r, no shaft showing.

BM. n° 691, pl. XXIII, 11 (on very large flan). — Paris 659 etc. with variations in the spacing of the inscription.

26. — Æ 22 mm. — As last. | CO L LIVLCOR. Bellerophon, naked, mounted on Pegasos flying r., striking downward with spear at Chimaera l. beneath him.

BM. nº 693, pl. XXIII, 13. Also, with variations in the spacing of the inscription : BM. nº 694, pl. XXIII, 14. — Paris 661, 662, 663. — Hunter nº 169. — Athens (on a large flan) etc.

27. — Æ 22 mm. — As last but the hair bound with crossed cord. | COL L IVL COR. Pegasos flying r.

BM. nº 697, pl. XXIII, 16.

28. — Æ 21 mm. — As last. | COLLI VLCOR. Aphrodite of the Akrokorinthos, naked to the waist, standing l., holding shield as mirror; behind her Eros l., who holds wreath.

BM. nº 696, pl. XXIII, 15.

29. — Æ 21 mm. — As nº 25. | COLLI V LCOR. Aphrodite, clad in long chiton, standing r.; her r. hand rests on long sceptre and she holds an apple in her left.

E Fox = **Plate I**, 20.

30. — Æ 21 mm. — As last. | COLL . . . . OR. Tyche standing facing, head towards l. extended r. hand holds patera; l. holds cornucopiae.

N.C.P. pl FF, VII, [1] incorrectly described on p. 155 as Aphrodite holding apple.

31. — Æ 21 mm. — As last. | COLL IVLCOR. Emperor, clad in toga, standing l., holds simpulum; before him lighted altar.

Paris 656. = **Plate I**, 22.

1. The plate is not very clear, but I have seen a well preserved specimen which placed the identification of the type beyond doubt.

32. — Æ 23 mm. — As last. | COLIVLI CORIN. Triptolemos, seated r. in winged chariot drawn by serpents, holds ears of corn? and sceptre.

Paris 654. = **Plate I, 21.**

Most specimens of the above types have a border of dots on both sides.

This group may be assigned with confidence to the time of Hadrian, to which the form of the inscription, COL L IVL COR, is peculiar, but not to the beginning of his reign, his earliest coins being probably those which have the L expanded to LAV, as was invariably the case under Trajan. Possibly this reversion to autonomous types may be the result of some special favour granted by the Philhellene emperor on the occasion of his visit to Corinth, a visit commemorated by a coin bearing a galley with the inscription COL L IVL COR AD AVG (Hunter n° 135, Cohen 2nd edition, vol. II, p. 239, n° 1563).

The head on the obverse is reproduced exactly, as regards both varieties, from the coins struck by Q. Caecilius Niger and C. Heius Pamphilus in the reign of Augustus (Duoviri, series V; B. M. Cat. pl. XV, nos 7 and 8) and, as will be seen further on, it reappears in the time of Septimius Severus. It may therefore fairly be presumed that it is copied, more or less faithfully, from a statue. Some writers describe it as that of Lais and the fact that the representation of her monument is one of the reverse types most commonly associated with it seems to support this attribution.

There is, however, another reverse type which makes its first appearance[1] in this series, namely the Aphrodite

1. Cohen, 2nd edition, vol I, p. 528, n° 693, describes a coin of Domitian with this reverse (Arigoni) but the obverse is not given and I suspect that it is a coin of Hadrian. The inscription COL IVL AVG COR is correct for Domitian's reign but cannot be accepted without confirmation.

of the Akrokorinthos, holding the shield of Ares as a mirror, a type which is reproduced through reign after reign and which is so essentially Corinthian that, on a coin of Patrae (B. M. Cat. Peloponnesus, p. 28, n° 41, pl. VI, 3) it is used as a sort of personification of the Isthmian city and is placed face to face with the local Artemis Laphria. It is perhaps, then, not too bold to suggest that the head is that of the famous statue — more or less freely rendered, since there are slight variations in the way of dressing the hair, — and that this series of coins was issued on the occasion of some great festival in honour of Aphrodite, possibly in connection with Hadrian's visit.

The other type of Aphrodite, n° 29, also appears now for the first time and is reproduced in subsequent reigns. The coin with Triptolemos is remarkable as perhaps the only one in the whole Corinthian (colonial) coinage bearink a type connected with the worship of Demeter.

This seems a convenient place to include two coins which, though bearing the name of Hadrian, are of autonomous types, as well as another which certainly belongs to his period.

33. — Æ 23 mm. — IMPTRAADRIAN AVG ROMA. Bust of Tyche (or Roma) r., turreted. BM. n° 589, pl. XIX, 9.	Traces of COL L IVL COR. Two hands joined, holding poppy head between two ears of corn.
34. — Æ 21 mm. — Similar. E. Fox = **Plate I**, 23.	COL L IVL COR. Hexastyle temple facing.

The head of Tyche (or Roma) occurs on the coins of L. Caninius Agrippa (Duoviri series XXIII) in conjunction

with the inscription ROMAE ET IMPERIO and the reverse type, among others, of n° 33. The temple on n° 34 may be that of the Gens Julia, as it is not placed on a rock (cf. Duoviri series XIII).

35. — Æ 17 mm. — Head of Poseidon r., bound with taenia.	COLI V LC OR. Pegasos l.

Hunter n° 165.

Among the coins with head of Aphrodite in the Paris collection are two which differ considerably from the others in fabric. Both of them read CLI COR, instead of COL L IVL COR and I have no hesitation in assigning them to the time of Septimus Severus, though I can suggest no reason for the revival of the autonomous type at that period:

36. — Æ 22 mm. — Head of Aphrodite (or Lais) r., wearing earring and necklace; hair brought back and tied behind, leaving loose ends.	CLI COR. Lioness standing r., over prostrate ram, on the capital of a Doric column.

Paris 660.

37. — Æ 22 mm. — As last.	COR CLI. Tyche standing l., r. hand holds patera over flaming altar; l. rests on rudder.

Paris 655. = **Plate I, 24.**

Confirmation of the attribution to the time of Sept. Severus is afforded by the types of the reverses. The monument of Lais reappears on the coins of that Emperor and his sons Caracalla and Geta, though it is not found on those of any of their predecessors. Also Tyche holding a rudder instead of the more usual cornucopiae occurs on Corinthian coins of members of his family.

For the sake of completeness I will include here a coin which should rather have been appended to series VII with the names of Duoviri, with which it is connected by its type:

Æ 17 mm. — COR. Pegasos flying r. | Busts, face to face, of Caius and Lucius, bare.

BM. nº 508, pl. XV, 15.

On a future occasion I hope to treat of the coinage of Colonia Laus Julia Corinthus from Domitian to Geta and I should be very grateful for casts or descriptions of rare or unpublished types.

H. B. Earle Fox

42 rue Jouffroy, Paris, January 1903.

P. S. Among coins forwarded to me as of Corinth have been several of other Roman colonies and one of these enables me to correct a misreading in Dr. Imhoof-Blumer's Monnaies Grecques. The description of nº 107, p. 88 (Pella) should be:

Æ 16 mm. — M. ANT. THERPL. II. VIR. QVIN. Tête de bœuf de face, c. p. | P. AEBVTIVS. II VIRQVIN. Praefericulum, à dr. une palme

The following little coin, apparently unpublished, belongs to the same magistrates:

Æ 13 mm. — M. ANT. THERPL. II. Q. Dolphin r., border of dots. | P. AEBV TIVS. Q. Trident border of dots.

NUMISMATIQUE

DES VILLES DE LA PHÉNICIE

(Suite. Voyez tom. V, p. 229 ets.)

TRIPOLIS

(Planches II et III.)

MONNAIES ROYALES ET SEMI-AUTONOMES
(De 175 à 31 avant J. C.)

Rois de Syrie.

I. Antiochus IV Épiphane (de 175 à 164 av. J. C.).

1625. — Tête d'Athéna, coiffée d'un casque corinthien, à droite. Grènetis au pourtour. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ (en haut), ΑΝΤΙΟΧΟΥ (en bas). Les bonnets des Dioscures. Grènetis au pourtour.

AE 20. — Chalque. gr. 6,20. Babelon. Rois de Syrie, p. 87, No 691, pl. XV.5.

1626. — Les Dioscures à cheval, au galop, à droite, et armés de leurs lances. | Légende du revers du 1625. Athéna Alkis, debout à droite. Elle brandit le foudre de la main droite, et porte son bouclier au bras gauche. Dans le champ, à gauche, la lettre Σ.

AE 15. — Hémi chalque, gr, 3,70. Babelon, Rois de Syrie, p. 88, No 694, pl XV, 8.

1627. — Têtes accolées d'Antiochus IV diadémé et radié, et de la reine diadémée, à droite. Grènetis au pourtour. | Légende et revers du 1626, avec la date ΖΜΡ (an 147).

AE 18. — Chalque, gr. 6,10. Babelon. Rois de Syrie. p. 87. No 692. pl. XV. 6. — Mionnet. t. V, p. 41, No 354. — Ma collection.

I bis. Antiochus V Eupator (de 164 à 162 av. J. C.).

1628. — Tête diadémée d'Antiochus V Eupator, à droite. Grènetis au pourtour. — ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ, en haut en légende circulaire. Les dioscures à cheval, au galop à droite, et armés de leur lance.

AE 16. — Hémi-chalque, gr 4,10. Babelon, Rois de Syrie, p. 88, No 693, pl XV, 7. — Mionnet, t. V, p. 41, No 353. (Attribué à Antiochus IV). — Ma collection = **Planche** II, 1.

1629. — Même droit. — Même revers, au bas la date ΘΜΡ (an 149).

AE 18. — Hémi-chalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 31, No 162. — Combe, Vet pop et reg. numism., p. 205, No 23, tab. XII, No 4. — Cavedoni, Rev. numism. 1856, p. 380.

II. Antiochus VII Evergète (de 138 à 129 av. J. C.).

1630. — Proue de navire à gauche. — ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ. Les bonnets des Dioscures, chacun surmonté d'une étoile.

AE 12. — Lepton, gr. 1,30. Babelon, Rois de Syrie, p. 151, No 1168, pl. XXII, 2.

1631. — Même proue à droite, surmontée d'un pileus ? — Même légende et même revers.

AE 12. — Lepton. British Museum. — Seleucid kings of Syria, p. 75, No 70, pl. XX, 15.

III. Antiochus IX Cyzicène (de 116 à 95 av. J. C.).

1632. — Tête légèrement barbue et diadémée d'Antiochus IX Cyzicène, à droite. Bandelette de laine au pourt. — ΒΑΣΙΛΕΩΣ—ΑΝΤΙΟΧΟΥ (à droite), ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ (à gauche). Tyché debout à gauche, la tête surmontée du calathos, s'appuyant de la main droite sur la barre d'un gouvernail et tenant de la main gauche une corne d'abondance remplie de fruits et ceinte du diadème royal. Dans le champ, à gauche, les monogrammes Σ et ΔΙ à droite, une rose. Couronne de laurier au pourtour.

AR 27. — Tétradrachme attique, gr. 16. Ma collection = **Planche** II, 2.

AR 29. — Tétradr. att., gr 15,10 (fruste). Babelon, Loc. cit., p. 191, No 1464, pl. XXVI, 5.

1633.—Tête imberbe et diadémée d'Antiochus IX, à droite. Grènetis au pourtour. | Même légende et même revers. Dans le champ, à gauche, superposées Ξ—Α—Π.

AR 16. — Drachme attique. gr. 3,80. Babelon. Loc cit, p. 191. No 1465, pl. XXVI, 6. — Mionnet. t. V, p. 96, No 845. — Gr. 3,72. British Museum. — Percy Gardner, Seleucid Kings of Syria, p. 92, No 15.

IV. Antiochus X Eusèbe (de 94 à 83 av. J. C.).

1634. — Tête imberbe et diadémée d'Antiochus X Eusèbe, à droite. Grènetis au pourtour. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ—ΑΝΤΙΟΧΟΥ (à droite), ΕΥΣΕΒΟΥΣ — ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ (à gauche). Type du revers du 1632. Dans le champ à gauche le monogramme Σ et la lettre Α.

AR 17. — Drachme attique. gr. 3.90. Babelon, Rois de Syrie. p. 200, No 1531, pl. XXVII, 8. — Mionnet, t. V, p. 101, No 895.

1635.— Même dr. | Même légende et même revers, avec la lettre Ω et le monogramme ΑΕ.

AR 22. — Drachme attique. Mionnet. t. VIII suppl. p. 73. No 375. — Matt. Duane, Coins of the Seleuc., pl. XXII, No 6, p. 131.

1636.— Tête diadémée et légèrement barbue d'Antiochus Eusèbe à droite. Grènetis au pourtour. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ—ΑΝΤΙΟΧΟΥ (à droite), ΕΥΣΕΒΟΥΣ—ΦΙΛΟΠΑΤΟΡΟΣ (à gauche). Les 2 bonnets des Dioscures ceints du diadème royal et surmontés chacun d'une étoile. Au dessous le monogramme K et la lettre C.

AE 21. — Chalque. gr. 7,55. Babelon. Rois de Syrie. p. 201, No 1532. — Mionnet. t. V. p. 102, No 896. — Percy Gardner. Loc cit., p. 97, No 6.

1637.— Même dr. | Même revers. Dans le champ, à gauche, le monogramme du 1634.

AE 22. — Chalque. gr. 8,85. Babelon. Loc. cit., p. 201. No 1534. pl. XXVII, 9.

AE 20. — Chalque. gr. 6,85. Ma collection. — Babelon. Loc. cit., p. 201, No 1535. — Mionnet. t. V. p. 102. No 897. — Percy Gardner. Loc. cit. p. 97. Nos 3, 4 et 5, pl. XXVI, 2.

AE 19. — Chalque. gr. 7,15. Ma collection = **Planche** II. 3. — Babelon. Loc. cit., p. 201, No 1533. — Collection de Luynes.

Roi de Tripolis.

V. Denis, roi de Tripolis (vers 63 av. J. C.).

1638. — Δ..... Tête imberbe et diadémée de Denis, à droite, avec la chlamyde. | ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ. ΘΜΣ (an 249). Les Dioscures à cheval, à dr.

AE 18. — Chalque. Mionnet, t. V, p. 395, No 389. — Eckhel, Doctr. numor. veter., t. III, p. 373.

Rois d'Égypte.

VI. Cléopâtre VII Philopator (52-29 av. J. C.).

1639. Buste voilé et drapé de Cléopâtre, à droite, les cheveux ramassés en chignon derrière l'occiput. Grénetis au p. | ΓΚ (an 23) entre les 2 bonnets des Dioscures, surmontés chacun d'une étoile. Grènetis au pourtour.

AE 16. — Hémi-chalque, gr. 3. Ma collection = **Planche II, 4.**

1640. — Buste de Cléopâtre, à droite, le cou drapé, les cheveux ramassés en chignon derrière l'occiput. | ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ en légende verticale à gauche. Niké debout, à droite, sur une proue de navire, de la main droite tendue en avant, elle tient une couronne et elle porte une palme sur son épaule gauche. Dans le champ, à droite, la date L ΒΚ (an 22). Grènetis au pourtour

AE 22. — Chalque, gr. 10,10. Babelon, Perses Achémén., p. 276, No 1896, pl. XXXIV, 8. — Mionnet, t. V, p. 397, No 401.

VII. Cléopâtre VII et Marc Antoine (vers 30 av. J. C.).

1641. — Tête nue de Marc Antoine à droite. Grènetis au pourtour. | ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ, en légende circulaire ascendante à droite. Tête nue de Cléopâtre, à droite. Derrière la tête, la date L ΓΚ (an 23).

AE 22. — Chalque, gr. 11,40. Babelon, Perses Achémén., p. 277, No 1897, pl. XXXIV, 9. — Mionnet, t. V, p. 397, No 402 et t. VIII suppl., p. 287, No 233. — Alex. Boutkowski, Dict. numism., p. 188, No 456.

MONNAIES AUTONOMES

MONNAIES AUTONOMES NON DATÉES
(**antérieures à 111 av. J. C.**).

VIII.

1642.—Buste tourelé de Tyché à droite, sans voile, les cheveux relevés en chignon derrière l'occiput, avec mèches flottantes ondulées retombant sur la nuque. Grèn.

ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ, en légende circulaire descendante à droite. Les Dioscures à cheval, galopant à droite, lance en arrêt.

AE 15. — Hémi-chalque, gr. 4,65. Ma collection, 2 exempl. — Collection du Dr P. Schrœder, à Beyrouth.

MONNAIES AUTONOMES DATÉES DE L'ÈRE DES SÉLEUCIDES
(**entre 111 avant J. C. et 67 après J. C.**).

IX. En 111 avant J. C.

1643. — Tête tourelée de Tyché à droite, avec un voile qui lui couvre la nuque et les épaules. Grènetis au pourt.

ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ en légende verticale descendante à gauche. Némésis vètue du double chiton, s'avançant à droite. Dans le champ, à droite, L Α—Σ (an 201) en 2 lignes horizontales. Couronne de laurier au pourtour.

AE 17. — Hémi-chalque, gr. 4. Babelon, Perses Achémén., p. 274, No 1886, pl. XXXIV, 1. — Mionnet, t V, p. 393, No 378.

AE 15. — Hémi-chalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 283, No 206. — Mus. Theupoli, p. 1307.

X. De 111 à 25 avant J. C.

1644. — Bustes laurés et accolés des Dioscures, à droite, la poitrine drapée, et ayant chacun le front surmonté d'une étoile

ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ — ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ en 2 lignes verticales descendantes dans le champ, à droite, ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ en ligne verticale descendante dans le champ, à gauche. Tyché tourelée debout à gauche, vètue d'un long chiton. De la main droite, elle s'appuie sur la barre d'un

Bandelette de laine au pourtour. | gouvernail, et elle porte sur le bras gauche, une corne d'abondance ornée de bandelettes. Dans le champ à gauche, le monogramme ΑΝ au dessus d'un aplustre. A l'exergue, la date ΑΣ (an 201) Couronne de laurier au pourtour.

AR 27. — Tétradrachme attique, gr. 15,10. Babelon, Perses Achémén., p 274, No 1885, pl XXXIII, 21. — Gr. 15,09. Coll. Montagu, No 744. — Gr. 14,90. Coll. Carfrae, No 330.

AR 29. — Tétradr. attique gr. 15,07. Collect. J. P. Six. — Gr. 15,16. Coll. Imhoof-Blumer.

1645.— Même dr. | ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ, L ΑΣ (an 201). Même Tyché dans une couronne de laurier.

AE 24. — Chalque. Mionnet, t. V, p. 393, No 379. — Sestini, Descr., p. 536.

1646.— Même dr. | L ϚΠC (an 286 à gauche) (var. avec L ϚΠ—C). ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ en légende circulaire descendante à droite. Même Tyché dans une couronne de laurier.

AE 23. — Chalque, gr. 7. Pièce fruste. Babelon, Loc. cit., p. 275, No 1891.

AE 21. — Chalque, gr. 6,65. Babelon, Loc. cit., p. 275, No 1890. — Mionnet, t. V, p. 394, Nos 384 et 385.

AE 18. — Chalque, gr. 6,40. Ma collection = **Planche** II, 5.

Mr Babelon donne la date L SNC (an 256) sur une monnaie fruste, Perses Achémén., p. 275, No 1888, pl. XXXIV, 3, et Mionnet, la date ΠC (an 280). Ces dates ont été sûrement mal lues sur des exemplaires mal conservés

XI. En 24 avant J. C.

1647.— Tête tourelée de Tyché à droite avec un voile qui lui couvre la nuque et les épaules elle porte; sur l'épaule gauche la stylis cruciforme. Au dessous dans le champ, à gauche, le bonnet d'un Dioscure. Grènetis au pourtour. | ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ, en légende verticale descendante dans le champ à gauche. Niké debout à droite sur une proue de navire comme au revers du 1640. Dans le champ, à droite, en ligne horizontale, la date L HΠC (an 288), au dessus d'une étoile.

AE 23. — Chalque, gr. 7,32. Babelon, Perses Achémén., p. 276, Nos 1892 et 1893. — Mionnet, t. V, p. 394, No 386 t. VIII suppl, p. 283, Nos 214 et 215. — Ma collection, 5 exemplaires, = **Planche** II, 6.

La mauvaise conservation et la frappe défectueuse de certains exemplaires

ont fait lire des dates erronées, qu'il faut rectifier en 288. Telles l'année 88, par Mionnet, t. VIII suppl., p. 283, No 208, l'année 281, par Mionnet, t. V, p. 394, No 383 d'après une pièce du Mus. Vitzai, l'année 280, par Babelon, Perses Achémén., p. 275, No 1889, pl. XXXIV, 4 etc.

XII. En 71 avant J. C.

1648. — Tête laurée de Zeus, à dr. Grènetis au pourtour. | Les Dioscures debout de face, se regardant, coiffés du bonnet conique, cuirassés et s'appuyant sur leurs lances. Dans le champ, à droite, en légende verticale descendante la date L ΜΣ (an 240).

AE 22. — Chalque, gr. 6,10. Ma collection, 6 exemplair. = **Planche** II, 7. — Collection du Dr P. Schroeder. — Babelon, Perses Achémén., p. 274, No 1883, pl. XXXIII, 20 donne cette pièce avec la date erronée « an 44, L ΜΔ ».

XIII. En 6 avant J. C.

1649. — Bustes des Dioscures comme au droit du 1644. Grènetis au pourt. | ΤΡΙΠΟ—ΛΙΤΩΝ en deux lignes au dessous d'une palme, séparant la date L Ϛ—Τ (an 306). Couronne de laurier au pourtour.

AE 21. — Chalque, gr. 10. Ma collection, 2 exemplaires, = **Planche** II, 8. — Collection de l'Univ. améric. de Beyrouth. — Mionnet, t. V, p. 394, No 387 et VIII suppl., p. 282. Musée Hunter, p. 339, No 5. — Pellerin et Babelon, Perses Achém., p. 272, No 1870, pl. XXXIII, 15, ont lu sur cette médaille la date incomplète L S (an 6). — Mionnet, t. VIII suppl., p. 285, No 219 a decrit la même médaille avec la date erronée « an 353 L ΓΝΤ ».

XIV. En 3 avant J. C.

1650. — Même dr. | Niké debout, à droite, tenant une couronne de la main droite tendue en avant, et portant une palme sur l'épaule gauche. Dans le champ, la date, L—ΗΤ (an 308). Au dessous de Niké, en 2 lignes horizontales ΤΡΙΠΟΛ—ΙΤΩΝ. Couronne de laurier au pourtour.

AE 22. — Chalque, gr. 9,32. Babelon, Perses Achém., p. 276, No 1894, pl. XXXIV, 6. — Mionnet, t. V, p. 394, No 388.

AE 21. — Chalque, gr. 10,40. Ma collection = **Planche** II, 9 rev.

XV. En 67 après J. C.

1651. — Tête tourelée de Tyché, avec un voile qui lui couvre la nuque et les épaules. Elle porte sur son épaule gauche, une stylis cruciforme. Grènetis au pourtour.

ΘΟΤ (an 379) ΤΡΙΠΟΛΕΙΤΩΝ en légende circulaire ascendante à l'exergue et à droite. Niké du 1650 debout à droite sur une galère, dont la proue est surmontée d'une étoile. Grènetis au pourtour.

AE 20. — Chalque, gr. 7,06. Babelon, Perses Achém., p. 276, No 1895, pl. XXXIV, 7. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 285, Nos 220, 221. — Catal. d'Ennery, p. 105, 106. — Musée Hunter, p. 338, No 3. — Gr. 6,57. Musée de Berlin. — Ma collection = **Planche** II, 10 rev.

MONNAIES AUTONOMES DATÉES DE L'ÈRE DE TRIPOLIS (de 105 à 73 avant J. C.).

XVI. De 105 à 73 avant J. C.

1652. — Droit du 1644, têtes accolées des Dioscures. Bandelette de laine au pourtour.

Tyché debout comme au revers du 1644. Dans le champ, en haut et à droite, en ligne horizontale la date ∟Α (an 1) à gauche en légende circulaire descendante, ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ. Couronne de laurier au pourtour.

AE 23. — Chalque, gr. 8,47. Babelon, Loc. cit., p. 271, No 1860, pl. XXXIII, 9. — Mionnet, t. V, p. 395, No 391.

AE 22. — Chalque, gr. 7,31. Babelon, Loc. cit., No 1861.

1653. - Même dr.

Légende et Tyché du revers du 1644. Dans le champ, à droite et en bas, sous les bandelettes, Η/Ι, à gauche et en dehors, la date Γ (an 3), à l'exergue la date ΘΣ (an 209 des Séleucides). Couronne de laurier au pourtour.

AR 30. — Tétradr. attiqme, gr. 15,06. Babelon, Perses Achém., p. 272, No 1865, pl. XXXIII, 13. — Gr. 14,68 à 15,28. Ma collection, 3 exemplaires, = **Planche** II, 11. — Catal. Bompois, No 1823. — Musée de Berlin. — Fox. — Leake, suppl., p. 107.

AR 28. — Catal. du Comte de D. 1889, No 101. — Vente (Serrure expert) du 20 janvier 1896, No 72.

1654.— Même dr. | Même légende et même revers. Dans le champ, à gauche, les lettres H/I. A l'exergue, la date HI (an 18). Couronne de laurier au pourtour.

AR 29. – Tétradr. attique, gr. 14,45. Babelon, Loc. cit., p. 273, No 1875. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 281, No 193. — Gr. 15,10. Collection J. P. Six. — Gr. 15,05. Collection Imhoof-Blumer.

AR 28. — Tétradr. attique, gr. 14,98. Collection de Luynes. — Babelon, Loc. cit., p. 273, No 1874, pl XXXIII, 18.

1655.— Même dr. | Même légende et même revers. Dans le champ, à gauche, ΘΕΟ en légende verticale descendante; entre la barre du gouvernail et les pieds de Tyché, NI; à l'exergue la date L Λ. Couronne de laurier au pourtour.

AR 30. — Tétradr. attique, gr. 15,05. Ma collection, 2 exempl. = **Planche** II, 12. — Gr. 14,95. Musée national de Naples, No 9223.

AR 29. — Tétradr. attique Mionnet, t. V, p. 392, No 374. — Pellerin, Recueil, t II, pl. LXXXII, 28.

1656.— Même dr | Même légende et même revers, avec dans le champ, à gauche, ΘΕΟ en légende verticale descendante; entre la barre du gouvernail et les pieds de Tyché, NI; à l'exergue, la date ΑΛ (an 31). Couronne de laurier au pourtour.

AR 29. — Tétradr. attique. Mionnet, t. V, p. 392, No 375 et VIII suppl, p. 281, No 194. — Pembrock, t. II, XXX, 7, Catal. No 1167.

1657.— Même dr. | Même revers et même légende, avec ΘΕ à droite, à l'exergue, la date ΒΛ (an 32). Couronne de laurier au pourtour.

AE 27. — Tétradr. attique, gr. 14,60. Babelon, Perses Achémén., p. 273, No 1878. — Mionnet, t. V, p. 392, No 376.

XVII. En 105 avant J. C.

1658. — Tête de Tyché comme au droit du 1643. | Légende et Némésis du revers du 1643. Dans le champ, à droite, la date L Α (an 1). Couronne de laurier au pourtour.

AE 21. — Hémi chalque, gr. 4,20. Babelon Perses Achém., p 271, No 1863, pl. XXXIII, fig. 11. — Mionnet, t. V, p. 395, No 390.

XVIII. En 95 avant J. C.

1659.— Même dr. | Palette de gouvernail entre les bonnets des Dioscures surmontés d'une étoile. Entre eux, la date L Θ (an 9). A l'exergue, ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ. Grènetis au pourtour.

AE 15. — Dilepton, gr. 2,40. Ma collection = **Planche** II, 13. — Collection du Séminaire Ste Anne à Jérusalem.

MONNAIES AUTONOMES DATÉES DE L'ÈRE D'ACTIUM
(de l'an 28 à l'an 1 av. J. C.).

XIX. De l'an 28 à l'an 11 avant J. C.

1660. — Tête tourelée de Tyché, à droite, ayant un voile qui lui couvre la nuque et portant une palme sur l'épaule gauche. Grènetis au p. | Légende et Niké sur une proue, comme au revers du 1647. Dans le champ, à droite, la date L Γ (an 3).

AE 21. — Chalque, gr. 7,25. Ma collection, 2 exemplair. = **Planche** II, 14. — Gr. 6,26. Babelon, Perses Achém , p. 272, No 1866. — Mionnet, t. V, p. 395, No 392.

1661. — Même dr. | Même revers avec la date (discutable) L Δ (an 4).

AE 24. — Chalque, gr. 10,35. Mauvaise conservation. Babelon, Loc cit., p. 271, No 1864, pl. XXXIII, fig 12 a lu L A, an 1). Peut-être exemplaire mal frappé et mal conservé du No 1647.

1662.— Même dr. | Même revers, avec la date L E (an 5).

AE 23. — Chalque, gr. 6,95. Babelon, Loc. cit.. p. 272, No 1867. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 286, No 223.

1663.— Même dr. | Même revers, avec la date L Ϛ (an 6).

AE 21. — Chalque, gr. 6,10. Babelon, Loc. cit., p. 272, No 1869, pl. XXXIII 14. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 286, No 224.

1664.— Même droit, avec en contre marque, les lettres C A. | Même revers et même date.

AE 23. — Chalque, gr. 9,52. Babelon, Loc. cit , p. 272, No 1868.

1665. — Droit du 1660. | Même revers, avec la date L Z (an 7).

AE 23. — Chalque, gr. 6,50. Ma collection.

1666.— Même dr. | Même revers, avec la date L H (an 8).

AE 23. — Chalque. Catal. Walcher de Moltheim, No 3132.

1667.— Même dr. | Même revers, avec la date L IΘ (an 19).

AE 22. — Chalque. Mionnet. t. V, p. 396. No 396 et t. VIII suppl., p. 286, No 227.

1668.— Même dr. | Même revers, avec la date L K (an 20).

AE 23. — Chalque, gr. 6,90. Ma collection.

XX. De l'an 22 à l'an 11 avant J. C.

1669. — Tête tourelée de Tyché à droite, avec un voile lui couvrant la nuque et les épaules. Grènetis au pourtour. | Les Dioscures à cheval, à droite, comme au revers du 1642. Sous les pieds de devant, la date L H (an 8). A l'exergue, la légende ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ.

AE 17. — Hémi-cha'que, gr. 4,05. Babelon, Perses Achém., p. 272, No 1872. — Mionnet, t. V, p. 395, No 393 et t. VIII suppl., p. 286. No 226. — Froelich. Animad in Gorii Symb. litter. VII, tab. V, fig. 37, p. 100. — Eckhel. Cat Mus Caes. Vindob I, p. 242, No 5.

AE 19. — Hémi-chalque. Ma collection.

AE 20. — Hémi-chalque, gr. 4,70. Ma collection = **Planche** II, 15.

1670.— Même dr. | Même revers, avec la date L ΔI (an 14).

AE 20. — Hémi chalque, gr. 4,72. Babelon. Loc. cit., No 1873, pl. XXXIII, 17. — Mionnet. t. V, p. 395, No 394.

AE 19. — Hémi-chalque. Ma collection.

1671.— Même dr. | Même revers, avec la date L K (an 20).

AE 19. — Hémi-chalque. Mionnet. t. VIII suppl., p. 287, No 228 cite cette pièce sans indiquer son origine. Babelon ne la cite pas dans les séries du Cabinet de Paris, elle est peut-être de date douteuse.

XXI. De l'an 23 à l'an 1 av. J. C.

1672 — Tête tourelée de Tyché, à droite, avec un voile lui couvrant la nuque et les épaules, et portant une palme sur l'épaule gauche. Gr. au p. | Galère surmontée des 2 bonnets des Dioscures. Au dessous, la date L Z (an 7).

AR 15. — Dilepton. gr. 2,12. Babelon. Perses Achém., p. 272, No 1871, pl. XXXIII, fig. 16. — Mionnet. t. VIII suppl., p. 286, No 225.

AE 12. — Dilepton, gr. 3,10. Ma collection. — Collection du Dr P. Schrœder.

1673. — Même dr. | Même revers, avec la date L ZI (an 17).

AE 14. — Dilepton. Collection du Dr P. Schrœder, à Beyrouth.

1674. — Même dr. | Même revers, avec NI(ΚΗΣ) L BK (an 22).

AE 14. — Dilepton. Ma collection, 2 exemplaires = **Planche** II, 16 rev.

1675. — Même dr. | Même revers, avec la date L ΘK (an 29).

AE 13. — Dilepton, gr. 2,50 Ma collection.
AE 14. — Dilepton Ma collection = **Planche** II, 17.

XXII. De l'an 1 avant J. C.

1676. — Même dr. | ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ. Proue de navire, à dr., surmontée des bonnets des Dioscures. Dans le champ, à gauche, la date L ΘK (an 29).

AE 19. — Hémi-chalque, gr. 5,70. Babelon, Perses Achém., p. 273, No 1876. Mionnet, t. V, p. 396, No 397.

AE 16. — Hémi-chalque, gr. 3,72. Babelon, Loc. cit., p. 273, No 1877. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 287, No 230.

MONNAIES AUTONOMES PORTANT DEUX DATES, L'UNE DE L'ÈRE DES SÉLEUCIDES ET LA SECONDE DE L'ÈRE ACTIAQUE.

XXIII. En 14 après J. C.

1677. — Tête tourelée de Tyché, à droite, avec un voile qui lui couvre la nuque et les épaules, et portant sur l'épaule gauche, la stylis cruciforme. Grènetis au pourtour.

| ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ. Tyché debout, à gauche, vêtue d'un long chiton, elle s'appuie de la main droite sur la barre d'un gouvernail et porte sur le bras gauche une corne d'abondance. Dans le champ, à droite, les dates TKE (an 325) et MΔ (an 44). Couronne de laurier au p.

AE 19. — Chalque, gr. 6,40. Babelon, Perses Achém., p. 274, No 1882. — Mionnet, t. V, p. 393, No 382.

XXIV. En 14 après J. C.

1678. Même dr. | Les Dioscures à cheval à droite, comme au revers du No 1642. A gauche, la date TKЄ (an 325), sous les chevaux, la date MΔ (an 44). A l'exergue, TPIΠOΛITΩN.

AE 17. — Dilepton. gr. 2,45. Babelon. Perses Achém. p. 275, No 1887. pl. XXXIV, fig. 2. — Mionnet. t. V. p. 393, No 381.

XXV. En 14 après J. C.

1679. — Bustes laurés et accolés des Dioscures, à droite, le front surmonté d'une étoile. Grènetis au pourtour. | Niké, debout sur une proue de galère, à droite, comme au revers du 1640. En légende verticale descendante à gauche se continuant en ligne horizontale à l'exergue TPIΠOΛITΩN, L TKЄ (an 325). Dans le champ à droite, sur la proue devant Niké, L MΔ (an 44). Grèn. au p.

AE 23. — Dichalque. gr. 12,70. Babelon, Perses Achém., p. 273, No 1879. pl. XXXIII, fig. 19. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 285, No 217. — Gr. 10.20 et 10. Ma collection. 2 exemplaires = **Planche** II, 18.

AE 22. — Dichalque, gr. 8,65 et 7,92. Babelon, Loc. cit., Nos 1880 et 1881. — Mionnet. t V, p. 396, No 399 et VIII suppl., p. 285, No 216. — Ma collection. — Voy. Pellerin, Rec. t. II, p. 225. — Sestini, Descr. p. 536. — Eckhel, Doctr num. veter. t. III, p. 373 et t. IV, 275.

MONNAIES IMPÉRIALES DATÉES DE L'ÈRE DES SÉLEUCIDES (an 312 avant J. C.).

XXVI. Auguste (de 27 av. J. C. à fin août après J. C.).

1680.—Tête laurée d'Auguste, à gauche. Grènetis au pourtour. | TPIΠOΛITΩN à l'exergue. Les 2 Dioscures debout, regardant à gauche, s'appuyant de la main gauche sur une haste verticale, et tenant de la main droite, une patère inclinée sur leur bonnet placé à leur pied. Grènetis au pourtour.

AE 21. — Dichalque, gr 11,30. Ma collection. 4 exempl. = **Planche** II, 19.

1681. — Même droit, avec la date L T (an 300).	Même revers.

AE 23. — Chalque. Mionnet t. V, p. 397, No 405. — Morelli, Thesaurus, pl. XLI, fig. 1, 2, p. 405. — Alex. Boutkowski, Dictionn. numism, p 1565, No 2614.

1682. — Même droit, avec la date L AT (an 301).	Même revers.

AE 23. — Chalque. Mionnet, t. V, p. 397, No 406. — Mus. Theupoli t. II, p. 835. — Alex Boutkowski, Loc. cit, p. 1565, No 2615.

1683. — Même droit, avec la date L IT (an 310).	Même revers.

AE 23. — Chalque. Harduin, Opera selecta p. 702. — Alex. Boutkowski, Loc cit., No 2616.

1684. — ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΥ. Tête radiée d'Auguste à droite.	ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ. Niké sur une proue de navire, comme au revers du No 1640.

AE 21. — Chalque. Rasche, Lexicon universae rei numariae veterum, t. V, p. 63, No 3. — Gessner, Impp. pl. XXIX, fig. 5. — Alex Boutkowski, Loc. cit., p. 1566, No 2619.

XXVII. Tibère (de fin août 14 au 16 mars 37 apr. J. C.).

1685. — Tête de Tibère.	ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ, ΑΛΤ (an 331). Têtes accolées des Dioscures, laurés et coiffés de leur bonnet conique, à droite. Au dessus, 2 étoiles. Grènetis au pourtour.

AE 23. — Chalque. Vaillant, Num. graeca — Mionnet, t. V, p. 398, No 407.

XXVIII. Claude I (du 28 janvier 41 à octobre 54 apr. J. C.).

1686 — Tête laurée de Claude I, à gauche. Devant, la date L ΔΝΤ (an 354). Grèn. au p.	Légende et Dioscures debout comme au revers du 1680.

AE 24. — Chalque, gr. 8,75. Babelon, Perses Achémén., p. 277, No 1899.

AE 23. — Chalque, gr 10,10. Babelon, Loc. cit., No 1898, pl. XXXIV, fig. 10. — Collection de l Université améric. de Beyrouth. — Mionnet, t. V, p. 398, No 408 (attribution erronée à Tibère).

XXIX. Néron (d'octobre 54 au 8 juin 68 apr. J. C.).

1687. — Tête radiée de Néron, à droite, le cou drapé. Grènetis au pourtour.

ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ, L ΘΟΤ (an 379). Les bonnets des Dioscures surmontés chacun d'une étoile. Grènetis au pourtour.

AE 17. — Hémi-chalque gr. 4,58. Babelon. Loc. cit., p. 277, No 1900, pl. XXXIV, fig. 11. — Mionnet, t. V, p. 398, No 409 et t. VIII suppl., p. 286, No 222. — Mus Hunter, p. 339, No 8.

1688. — Tête laurée de Néron, à droite. Devant, le lituus. En contremarque ΙΜΡ G AV (imperator Galba). Grèn. au p.

ΤΡΙΠΟΛΕΙΤΩΝ. Têtes accolées des Dioscures cemme au revers du 1685, avec la date L ΘΟΤ (an 379).

AE 25. — Chalque. gr. 9,20. Babelon, Perses Achém., p. 277. No 1901. — Mionnet. t. V, p. 398. No 410. — Collection de l Univ. améric. de Beyrouth.

AE 24. — Chalque gr. 9 et 10,35. Babelon, Loc. cit , Nos 1903 et 1902. — Mionnet. t. VIII suppl., p. 288, Nos 234 et 236. — Collection du Dr P. Schrœder. — Collection de l Univ. améric. de Beyrouth. — Sestini, Descriz. delle med ant. gr. del Mus. Hed. III, p. 91, No 9. — C. M. H. No 6111.

AE 22. — Chalque. Ma collection = **Planche** II, 20 av.

1689. — Même droit, avec la contremarque ΙΜΡ ΟΘ (imperator Otho) sur le cou.

Même revers.

AE 24. — Chalque, gr. 8,75. Babelon. Loc. cit. No 1904. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 288, No 237.

1690. — Même droit, avec la contremarque ΙΜΡ ΟΤΗΟ.

Même revers.

AE 24. — Chalque gr 7,90 et 9,85. Babelon, Loc. cit , Nos 1905 et 1906. — Collection du Dr P. Schrœder. — Collection de l'Uinversité améric. de Beyrouth.

1691. — Même droit, avec la contremarque ΙΜΡ VES (imperator Vespasianus).

Même revers.

AE 24. — Chalque, gr. 7,05. Babelon, Loc cit , p. 278, No 1908.

AE 20. — Chalque, gr. 7. Babelon, Loc. cit., No 1907. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 288, No 238. — Ma collection, 3 exemplaires = **Planche** III, 1.

XXX. Trajan (du 25 janvier 98 à août 117 apr. J. C.).

1692. — ΑΥΤΟ ΚΑΙCΑΡ ΤΡΑΙΑΝΟC ΑΡΙCΤ. Tête laurée

ΤΡΙΠΟΛΕΙΤΩΝ en légende circulaire descendante à droite. A gauche en légende circulaire ascendante, la date ΗΚΥ

de Trajan, à droite. Grènetis au pourtour. | (an 428). Astarté tourelée, debout à droite, vêtue d'un long chiton; de la main droite, elle s'appuie sur la stylis cruciforme et elle pose le pied gauche sur une proue de navire. De la main gauche, elle relève le bord de sa robe sur son genou. Grènetis au pourtour.

Attribution douteuse. Cette pièce est probablement un exemplaire du No 1687 d'Hadrien.

AE 24. — Chalque. Mionnet, t. V, p. 399, No 413 et VIII suppl., p. 289, No 241. — Vaillant, Numism. graeca — Sestini, Descr. num. vet. p 536, No 7.

1693. — Même dr. | ΤΡΙΠΟΛΕΙΤΩΝ, ΗΚΥ (an 428) en légende circulaire. Les 2 bonnets des Dioscures surmontés d'étoiles. Grèn au p.

AE 21. — Chalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 288. — Sestini, Numor veter. p. 536, No 6.

XXXI. Hadrien (d'août 117 au 10 juillet 138 après J. C.).

1694. — ΑΥΤΟΚΡ ΚΑΙϹΑΡ ΤΡΑΙΑΝΟϹ ΑΔΡΙΑΝΟϹ. Tête laurée d'Hadrien, à droite. Grènetis au pourtour. | Légende et type, Astarté debout, du revers du 1692, avec la date ΗΚΥ (an 428). Grènetis au pourtour.

AE 26. — Dichalque, gr. 13,12. Babelon, Perses Achém., p. 278, No 1913, pl. XXXIV, fig. 13. — Mionnet, t. V, p. 399, Nos 414, 415. — Ma collection, 3 exemplaires = **Planche** III, 2. — Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

1695. — Même dr. | ΤΡΙΠΟΛΕΙΤΩΝ à droite, ΗΚΥ (an 428) à gauche, en légende circulaire. Bustes accolés des Dioscures, comme au revers du 1685. Grènetis au pourtour.

AE 25. — Dichalque, gr. 10,18 et 11,45 Babelon, Perses Achém., p. 278, Nos 1911 et 1910. — Mionnet, t. V, p. 399, Nos 415 et 416.

AE 24. — Chalque. gr 9,05, et Dichalque, gr. 11,42. Babelon, Perses Achém., p. 278, Nos 1909 et 1912, pl. XXXIV, fig. 12. — Ma collection, 3 exemplaires = **Planche** III, 3 rev.

1696. — Même dr. | Même légende et date. Bonnets des Dioscures comme au revers du 1693. Grènetis au pourtour.

AE 15. — Hémi-chalque, gr. 2,90. Babelon, Loc. cit., p. 279, No 1918. — Mionnet, t. V, p. 399, No 418. — Ma collection. — Collection du Dr P. Schrœder.

1697. — Même dr. | ΤΡΙΠΟΛΕΙΤΩΝ, en légende circulaire ascendante à gauche. Niké debout sur une galère comme au revers du 1651, mais à gauche. Au dessus de la proue, à gauche, la date ΗΚΥ (an 428). Gr. au p.

AE 22. — Chalque. gr. 6,20. Babelon, Loc. cit., p. 279, No 1914, pl. XXXIV, fig. 14. — Mionnet, t. V, p. 399, No 417.

AE 21. — Chalque, gr. 5,50. Babelon, Loc. cit., No 1916.

AE 20. — Chalque. gr. 6,10 et 6,55. Babelon. Loc. cit., p. 279, Nos 1915 et 1917.

AE 19. — Chalque. Ma collection, 2 exemplaires = **Planche III, 4.** — Collection du Dr P. Schrœder.

XXXII. Antonin le pieux (de 138 à 161 après J. C.).

1698. — ΑΥΤ ΚΑΙϹ Τ ΑΙΛ ΑΔΡ ΑΝΤωΝΕΙΝΟϹ ϹΕΒ ΕΥϹ. Buste d'Antonin le pieux, à droite, la tête laurée, la poitrine drapée. Grèn. au pourt. | ΤΡΙΠΟΛΕΙΤωΝ. Astarté debout comme au revers du 1692. Dans le champ, à gauche, la date ΥΝΔ (an 454). Grènetis au pourtour.

AE 26. — Dichalque Mionnet, t. V, p. 400. — Arigoni, Num. imp. gr. t. XIII, No 147.

1699. — Même dr. | Même revers, avec la date ΕΝΥ (an 455).

AE 24. — Dichalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 289, No 243. — Sestini, Descr. delle med. ant. gr. del Mus. Hederv. III, p. 91, No 15. — C.M.H. No 6116.

1700. — Même dr. | Même revers, avec la date ϚΝΥ (an 456).

AE 24. — Dichalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 289, No 244.

1701. — Même dr. | Même revers, avec la date ΘΝΥ (an 459).

AE 25. — Dichalque. gr. 11,05. Babelon, Perses Achéménides, No 1919, pl. XXXIV, fig. 15. — Mionnet, t. V, p. 400, No 424. — Ma collection, 3 exempl. — Collection du Dr P. Schrœder. — Collection de l'Univ. améric. de Beyrouth.

1702. — Même dr. | ΤΡΙΠΟΛΕΙΤωΝ, ΝΥ (an 450). Les Dioscures à cheval, allant à droite.

AE 21. — Chalque. Mionnet, t. V, p. 400, No 420. — Arigoni, Numism. Imp. gr. tab. XIII, No 146.

1703. — Même dr., avec ΑΥΤ ΚΑΙ Τ ΑΙΛ ΑΔΡΙ ΑΝΤω-ΝΕΙΝΟϹ ϹΕΒ ΕΥϹ. | Même légende. Bustes des Dioscures, comme au revers du 1685. Dans le champ, à gauche, la date ΓΝΥ (an 453). Grènetis au pourtour.

AE 23. — Chalque. Mionnet, t. V, p. 400, No 421. — Vaillant. Numism. gr.

1704..—Même dr. | Même revers, avec la date ЄNY (an 455).

AE 23. — Chalque. Mionnet, t. V, p. 400, No 423. — Vaillant, Numism. gr.

1705.— Même dr. | Même revers, avec la date HNY (an 458).

AE 22. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 289, No 245.

1706.— Même dr. | Même revers, avec la date ΘNY (an 459).

AE 22. — Chalque, gr. 9,15. Babelon, Perses Achémén., p. 279, No 1920. — Mionnet, t. V, p. 400, No 425.

1707.— Même dr. | Légende et Niké du 1697, avec la date HN—Y (an 458). Grènetis au pourtour.

AE 21. — Hémi-chalque, gr. 4,67. Babelon, Perses Achém., p. 280, No 1921.

1708.— Même dr. | Même revers, avec la date ΘN—Y (459).

AE 17. — Chalque, gr. 5,40. Ma collection.

XXXIII. Marc Aurèle, César (en 147 après J. C.).

1709. — AYPHΛIOC KAI CЄB ЄYCЄB YOC. Tête laurée de Marc Aurèle à droite. Grènetis au pourtour. | TPIΠOΛЄITWN, ΘNY (an 459). Bustes des Dioscures, comme au revers du 1685. Grènetis au pourtour.

AE 24. — Dichalque, gr. 10,20. Babelon, Perses Achém., p. 280, No 1922. — Mionnet, t. V, p. 401, No 430. — Collection de l'Univ. améric. de Beyrouth.

AE 23. — Chalque, gr. 7,55. Babelon, Loc. cit., No 1923. — Ma collection, 2 exemplaires.

1710.— Même légende. Buste de Marc Aurèle, à droite, la tête laurée, la poitrine couverte du paludamentum. Contremarque indistincte. | TPIΠOΛЄITWN. Les Dioscures debout de face, s' appuyant chacun sur sa lance. Leurs bonnets coniques sont à terre, à leurs pieds.

AE 23. — Chalque, gr. 8. Babelon, Loc. cit , p. 280, No 1924.

1711. — Légende et droit du 1709. | Légende, date et Astarté debout comme au revers du 1701.

AE 23. — Chalque. Mionnet, t. V, p. 401, No 431. — Vaillant, Numism. gr.

AE 25. — Dichalque, gr. 12,25. Babelon, Loc. cit., No 1928 (classée à Commode).

Commode (de 179 à 192 après J. C.).

Mr Babelon a décrit une monnaie de cet empereur (Perses Achémén. p. 281. No 1928) avec la date 459. Commode naquit 12 ans plus tard. Ou la lecture est erronée et doit être rectifiée ΘϟΥ (499), ou la monnaie doit être restituée à Marc Aurèle. Ce dernier sentiment me paraît le plus probable.

XXXIV. Septime Sévère (de 192 à 211 après J. C.).

1712. — ΑΥ ΚΑΙ Λ ϹΕ ϹΕΟΥΗΡΟϹ ΠΕΡ ϹΕΒΑ. Buste de Septime Sévère, à dr., la tête laurée, la poitrine couverte du paludamentum. Grènetis au pourtour.

ΤΡΙΠΟΛΕΙΤѠΝ, à l'exergue. Astarté debout à droite entre les Dioscures. La déesse tourelée s'appuie de la main droite sur la stylis cruciforme et pose le pied gauche sur une proue de navire. De la main gauche, elle relève sur son genou le bord de sa robe. Devant elle, à droite, une petite victoire, debout sur un cippe, la couronne. Les Dioscures, nus et debout, s'appuient d'une main sur leur haste (du côté du grènetis), de l'autre main, ils tiennent une grappe de raisin. Grènetis au pourtour.

AE 62. — Dichalque, gr. 13. Babelon. Perses Achémén., p. 281, No 1929, donne pour cette pièce à l exergue, la date ΥΞΓ (an 463), non signalée par Mionnet, t. V, p. 402, No 434, et qui tomberait sous le règne d'Antonin le pieux.

AE 28. — Dichalque, gr. 14,15. Ma collection.

AE 24. — Dichalque, gr. 15,90. Ma collection.

1713. — Même dr.

ΤΡΙΠΟΛΕΙΤѠΝ. Les Dioscures debout en regard, séparés par le croissant lunaire et ayant chacun une étoile au dessus de leurs bonnets coniques. D'une main, ils s'appuient sur leurs lances, et de l'autre, ils tiennent une grappe de raisin. Grènetis au pourtour.

AE 26. — Dichalque, gr. 13,52. Babelon. Perses Achémén., p. 281, No 1930. — Mionnet. t. V, p. 402, No 435. — Collection du Dr P. Schrœder, à Beyrouth.

1714. — Même dr.

ΤΡΙΠΟΛΕΙΤѠΝ à l'exergue. Les Dioscures debout en regard, avec leurs chevaux, qu'ils tiennent par la bride. Ils

sont coiffés du bonnet conique, surmonté d'une étoile cruciforme, et s'appuient sur leurs lances. En haut, dans le champ, entre eux, un petit temple distyle renfermant le buste d'Astarté. Dans le champ, la date ΦΙЄ (an 515 ?). Grènetis au pourt.

AE 25. — Dichalque, gr. 12,60. Ma collection. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 290, No 246. — Sestini. Lett num continuaz. t. VI, p. 102, tab. II, fig. 11.

XXXV. Julia Domna (de 192 à 217 après J. C.).

1715. — ΙΟΥΛΙΑ ΔΟ—ΜΝΑ CЄΒΑ. Buste drapé à droite de Julia Domna, sur un croissant. Grènetis au pourtour. | Légende et Astarté debout entre les Dioscures, comme au revers du 1712.

Pièce frappée sous le règne de Septime Sévère.

AE 28. — Trichalque, gr. 20,50. Ma collection

1716. — ΙΟΥΛΙΑ ΔΟΜΝΑ. Même droit. | Même revers. A l'exergue, une étoile. Grènetis au pourt.

AE 23. — Chalque, gr. 10,45. Collection de Luynes. — Babelon, Perses Achéménides.

1717. — Même dr. | Même revers, avec la légende circulaire ΤΡΙ—ΠΟΛΙ—ΤѠΝ, et à l'exergue, la date ΖΚΦ (an 527). Grènetis au pourt.

AE 23. — Chalque, gr. 10,80. Ma collection = **Planche** III, 5. — Collection du Dr P. Schrœder.

1718. — Même dr. | ΤΡΙΠΟ (à gauche) ΛΙΤѠΝ (à droite), à l'exergue, la date ΔΚΦ (an 524). Les Dioscures debout comme au revers du 1713. Grènetis au pourtour.

AE 26. — Dichalque, gr. 16. Ma collection = **Planche** III, 6 rev.

AE 22. — Chalque Collection Hoffmann, Revue de numismatique, 1861, p. 103, pl. IV, No 7.

1719. — ΙΟΥΛΙΑ (à gauche) ΔΟΜΝΑ (à droite). Même droit. Grènetis au pourtour. | ΤΡΙ—ΠΟ—ΛΙ—ΤѠΝ. Temple tétrastyle à fronton triangulaire, auquel on accède par un escalier de 2 marches. Sous le portique, au centre est un autel allumé, à droite, Artémis avec un croissant sur

la tête, et un flambeau à la main. A gauche, figure indistincte (Soleil, Apollon, Hercule?) levant la main droite. A l'exergue, la date ΖΚΦ (an 527). Grèn.

AE 30. — Dichalque. gr. 11,40. Coll de Luynes. — Babelon, Perses Achém, p. 282, No 1932. — Ma collection. — Collection de l'Univ. améric de Beyrouth.

1720.—Même droit. Devant la tête, une contremarque. | Même revers, avec la date ΓΚΦ (an 523).

AE 28. — Dichalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 290, No 247.

1721. — ΔΟΜΝΑ à gauche, CЄΒΑCΤΗ à droite. Même droit. | Revers du 1719, avec même date 527.

AE 30. — Trichalque, gr. 22,70. Collection de Luynes. — Babelon, Perses Achémén., p. 282, No 1933. — Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 290, No 249. — Mus. Arigoni II Imp. gr tab. XXII, fig. 296.

AE 28. — Dichalque, gr. 10,75. Babelon, Loc. cit., No 1935. — Mionnet, t. V, p. 290, No 248.

1722. — Même dr. | Même revers, mais on apercoit le toit du temple des 2 côtés du fronton. ΤΡΙ—ΠΟΛΙ—ΤΩΝ. Même date.

AE 27. — Dichalque. Ma collection.

XXXVI. Caracalla (de 197 à 217 après J. C.).

1723.—ΑΥΤ Κ Μ Α ΑΝΤΩΝЄΙΝΟC CЄΒ. Tête laurée de Caracalla, à droite. Grènetis au pourtour. | ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΥΠΑΤΟC Γ. Aigle debout de face, regardant à droite, les ailes éployées et tenant une couronne dans son bec. Entre les pattes, les bonnets des Dioscures surmontés chacun d'une étoile. Grènetis au pourtour.

AR 29. — Quadruple denier, gr. 13,08. Babelon. Loc. cit., p. 282, No 1936, pl. XXXIV, fig. 16.

1724. — Même dr. | Même revers, mais avec ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΥΠΑΤΟC ΤΟ Δ.

AR 26. — Quadruple denier, gr. 12,40. Ma collection, 2 exempl. = **Planche III, 7.**

1725.— Même dr. | Même légende et même revers, mais l'aigle regarde à gauche.

AR 27. — Quadruple denier, gr. 11. Ma collection.

1726. — AY K M AY ANTΩNINOC (variétés avec CЄB). Tête laurée de Caracalla, à droite. Gr. | TPIΠOΛITΩN. ZKΦ (an 527) en légende circulaire. Bustes accolés des Dioscures à droite, la poitrine drapée, et coiffés de leurs bonnets coniques surmontés d'étoiles. Grènetis au pourtour.

AE 20. — Hémi-chalque. Ma collection. — Coll. de l'Univ. amér. de Beyrouth.

AE 18. — Hémi-chalque. gr. 4,55 et 4,77. Babelon, Perses Achém., p. 285, No 1949 et 1950. — Mionnet. t. V, p. 403, No 437 et p. 404, No 444.

1727. — AY K M ANTωNINOC CЄBA. Buste de Caracalla, à droite, la tête laurée, la poitrine couverte du paludamentum. Grènetis au pourt. | TPIΠO (à l'exergue). Astarté debout entre les 2 Dioscures, comme au revers du 1712. Dans le champ, la date ZKΦ (an 527).

AE 25. — Chalque, gr. 10,20. Babelon, Loc. cit., p. 284, No 1947, pl. XXXIV, fig. 19.

AE 23. — Chalque, gr. 8,45. Ma collection. — Collection de l'Univ. améric. de Béyrouth. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 291, No 250. — Sestini, Descr. delle med. ant. gr. del Mus. Hederv. III, p. 92, No 23, tab. XXXIV, fig. 6.

1728. — AY K M AY ANTω-NЄINOC CЄBA. Même droit. Grènetis au pourtour. (Variétés de légende). | Légende et revers du 1713, les Dioscures debout en regard. Entre eux, la date ZKΦ (an 527). Grènetis au pourtour.

AE 25. — Chalque, gr. 10,80 et 11,10. Collect. de Luynes. — Babelon, Perses Achém., p. 284, Nos 1945 et 1946. — Mionnet, t. V, p. 404, No 443. — Collection du Dr P. Schrœder, à Beyrouth.

1729. — Même légende et même dr. | Légende et revers du 1714. Les Dioscures debout en regard, avec leurs chevaux, entre eux la date BKΦ (an 522). Grèn.

AE 24. — Chalque. Ma collection = **Planche** III, 8.

AE 26. — Chalque. Mionnet, t. V, p. 403, No 438. — Mus. Sanclement, Num. sel. III, 3.

1730. — Même dr. | Même revers avec la date ΓKΦ (an 523).

AE 24. — Chalque, gr. 9,10. Babelon, Loc. cit., p. 248, No 1948, pl. XXXIV, 20. — Mionnet, t. V, p. 403, No 439. — Ma collection, 2 exemplaires.

1731. — MAP AYP ANTΩNЄINOC CЄB. Tête laurée et radiée de Caracalla, à droite. Grènetis au pourtour. | TPI—ΠOΛI—TΩN. Temple à fronton triangulaire et à 4 colonnes, du No 1722, avec la date ZKΦ (an 527). Grèn. au p.

AE 31. — Dichalque. gr. 16,60. Babelon, Perses Achém., p. 283, No 1937, pl. XXXIV, fig. 17. — Mionnet, t. V, p. 404, No 441.

1732. — Même dr. | ΤΡΙ—ΠΟ—ΛΙ—ΤΩΝ. Variété du même temple comme au revers du 1719. Grèn.

AE 28. — Dichalque, gr. 14,68. Collection de Luynes. — Babelon, Loc. cit., p. 283, No 1938. — Collection de l'Univ. améric. de Beyrouth.

AE 27. — Dichalque. Ma collection.

1733. — ΜΑΡ ΑΥ ΑΝΤΟΝΙΝΟϹ ϹЄΒΑϹ. Même droit. | Même revers.

AE 28. — Dichalque, gr. 12,48. Collection de Luynes. — Babelon. Loc. cit., p. 283, No 1939. — Ma collection = **Planche** III, 9.

AE 31. — Dichalque, gr. 12,68. Babelon, Loc. cit., No 1940.

1734. — ΜΑΡ ΑΥΡ ΑΝΤΟΝΙΝΟϹ ϹЄΒ. Même droit. | Même revers.

AE 28. — Dichalque. gr. 11,20. Babelon, Loc. cit., p. 283. No 1741.

AE 27. — Dichalque. gr. 13,75. Babelon. Loc. cit., p. 283, No 1942.

1735. — ΜΑΡ ΑV ΑΝΤΩΝЄΙΝΟϹ ϹЄΒ. Buste lauré de Caracalla, à droite, la poitrine couverte du paludamentum. Gr. | ΤΡΙ—Π—Ο—ΛΙ-ΤΩΝ. Temple du 1722. Même date.

AE 27. — Dichalque. Ma collection

1736. — ΑΥΤ Μ ΑΥΡ ΑΝΤΩΝ . . . Même droit. | Même revers.

AE 26. — Dichalque. gr. 11,20. Collection de Luynes. — Babelon, Loc. cit., p. 283, No 1943. — Mionnet, t. V, p. 404, No 445.

1737. — ΑΥΤ Κ Μ ΑΥ ΑΝΤѠΝ . . . . Buste lauré de Caracalla, comme au droit du 1735. | ΤΡΙ—ΠΟ—ΛΙ—ΤΩΝ. Temple décastyle, à fronton triangulaire, muni d'un triple portique. Sous le portique central plus élevé et orné d'un fronton hémi-circulaire, et auquel on accède par un escalier de quatre degrés, on voit Astarté tourelée, debout à droite comme au rerers du 1692. Elle est couronnée par une petite victoire, placée sur un cippe à sa droite. Les portiques latéraux sont à quatre colonnes et à fronton triangulaire. A l'exergue, la date Ζ (?) ΚΦ (an 527).

AE 30. — Trichalque, gr. 23,50. Ma collection. — Revue de numismat., 1861, p. 104, pl. IV, fig. 8.

1738. — ΑΥ Κ Μ ΑV ΑΝΤѠΝΙΝΟΝ CΕΒΑ. Même droit. | Temple dont on aperçoit 2 façades, à 4 colonnes. Celle de droite forme un portique plus élevé, sur lequel s'ouvrent trois portes. Cette façade est surmontée d'un fronton triangulaire, dans le tympan duquel sont 2 éros, couchés sur le ventre et affrontés. La façade gauche couronnée de créneaux forme un triple portique. Au fond du portique central auquel on accède par un escalier, est une porte. A droite, la statue d'Artémis lunaire, à gauche statue masculine indistincte. En légende circulaire à gauche et en haut, ΔΙΟC ΑΓΙΟΥ, à droite ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ. En haut entre les 2 façades, la lettre Γ, à l'exergue, la date ΓΚΦ (an 523). Gr. au p.

AE 30. — Dichalque, gr. 13,40. Collection de Luynes. — Babelon. Perses Achém., p. 284, No 1944 et p. 287, No 1966. — Mionnet, t VIII suppl, p. 292, Nos 255, 256 et t. V, p. 407, No 459. — Sestini. Lett. num continuaz. t V, p. 72, tab. II, fig. 10.

AE 29. — Gr. 17,55 et 13,50. Ma collection 2 exempl. = **Planche III, 10.** — Catal. Hoffmann No 1568. — Revue de numism., 1861, p. 104, pl. IV, No 10.

1739. — . . . Tête de Caracalla, à dr. | ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ. Temple distyle dans lequel est le buste tourelé d'Astarté.

AE 18. — Chalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 291, No 251. — Mus. Arig. I. Impp. gr al. tab. X, fig. 164.

1740. — Tête de Caracalla, à droite. | ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ. Galère avec ses rameurs et un gouvernail. A l'exergue, la date ΔΙΦ (an 514).

AE 23. — Chalque. Mionnet. t VIII suppl., p. 291, No 254. — Mus. Arig I, Impp gr. al tab. X, fig. 163.

XXXVII. Plautille (en 202 après J. C.).

1741. — Tête de Plautille, à droite. | ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ. ΔΙΦ (an 514). Les Dioscures debout en regard, comme au revers du 1713.

AE 25. — Chalque. Mionnet, t V, p. 404, No 446. — Vaillant. Numism. gr.

XXXVIII. Géta (de 197 à 212 après J. C.).

1742.—ΣΕΠΤΙΜΙ ΓΕΤΑΣ ΚΑΙΣΑΡ. Buste de Géta, à droite, la tête nue, la poitrine couverte du paludamentum. Grèn. | ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ. Les Dioscures debout en regard, au bas, la date ΚΦ (an 520), comme au revers du 1713.

AE 26 — Dichalque, gr 12,70. Babelon. Perses Achém.. p. 285, No 1951.— Mionnet, t. V, p. 405, No 447. — Catal. Hoffmann, No 1631.

XXXIX. Macrin (de 217 à 218 après J. C.).

1743. — ΑΥΤ ΚΑΙΣ ΜΑΚΡΙΝΟΣ ΣΕΒ. Buste de Macrin, à droite, la tête barbue et laurée, la poitrine couverte du paludamentum. Grènetis au pourtour. | ΤΡΙ—ΠΟ—ΛΙ—ΤΩΝ. Temple décastyle comme au revers du 1737, mais à fronton principal triangulaire moins considérable. A l'exergue la date ΘΚΦ (an 529). Grènetis au pourtour.

AE 29. — Trichalque. Collection H. Hoffmann. — Revue de numismatique, 1861, p. 105, pl. IV, No 11.

XL. Diaduménien (de 217 à 218 après J. C.).

1744. — Μ ΟΠ ΔΙΑΔΟΥΜΕΝΙΑΝΟΣ ΚΑΙ. Buste de Diaduménien à droite, la poitrine couverte du paludamentum.Gr. | Légende, temple décastyle et date du revers précédent 1743. Grènetis au pourtour.

AE 33. — Trichalque, 24,40. Ma collection = **Planche** III, 11. — Mionnet. t. V, p. 405, No 448. — Catal. d Ennery, p. 488, No 3004.

1745.— Même dr. et même légende. | ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ en légende circulaire en haut. Galère à la voile, entre les bonnets des Dioscures. A l'exergue, la date ΘΚΦ (an 529).

AE 23.—Chalque Mionnet. t. V, p. 405, No 449.—Mus. Sanclem Num. s III,24.

1746.— Même dr. | ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ. Les Dioscures en regard, comme au revers du 1713, mais sans le croissant. A l'exergue, la date ΘΚΦ (an 529). Grènetis au pourtour.

AE 24. — Chalque, gr. 12. Babelon, Perses Achéménides, p. 285, No 1952, pl. XXXIV, fig. 21. — Mionnet. t. VIII suppl., p. 292, No 257. — Hoffmann, No 1676.— Sestini, Descr d'alc. med gr. del Mus. Fontana, II, p 58, tab. IX, fig. 12.

AE 25. — Chalque. Mionnet. t. VIII suppl., No 258. — Cabinet du chevalier Pétré à Paris.

XLI. Élagabale (de 218 à 222 après J. C.).

1747. — AYT K M AYP ANTωNINOC. Buste d'Élagabale, à droite, la tête laurée, la poitrine couverte du paludamentum. Grènetis au pourtour. | ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ. Astarté debout entre les Dioscures, comme au revers du 1712. A l'exergue, la date ΑΛΦ (an 531). Grènetis au pourtour.

AE 28. — Dichalque, gr 20. Babelon Loc. cit., p. 286, No 1961, pl. XXXIV, fig. 23. — Mionnet, t. V, p. 406, No 453.

1748. — Même dr. | ΤΡΙΠΟ (à l'exergue). Même revers. Dans le champ, à droite, la date ΓΛΦ (an 533).

AE 26. — Dichalque, gr. 9,82. Babelon, Loc. cit., p. 288, No 1968. — Mionnet t. V, p. 407, No 460.

1749. — AY K M AY ANTωNINON CEB. Même droit. | Même revers.

AE 23. — Chalque, gr. 8,27 (pièce retouchée). Babelon, Perses Achémén., p. 288, No 1969.

1750. — AY K M AYP ANTωNIN. Même droit. Grènetis au pourtour. | ΤΡΙΠΟ à gauche, ΛΙΤωΝ à droite. ΑΛΦ (an 531). Bustes accolés des Dioscures, comme au revers au 1726. Grènetis au pourtour.

AE 21. — Chalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 293, No 261. — Vaillant, Numism. graeca.

AE 20. — Chalque, gr. 6,65. Babelon, Loc. cit., p. 289, No 1972, pl. XXXIV, fig. 25. — Mionnet, t. VIII suppl, p. 292, No 259.

AE 17. — Chalque, gr. 4,30. Ma collection.

1751. — AY K M AY ANTωNINOC. Buste lauré et cuirassé d'Élagabale, à droite. Grènetis au pourtour. | ΤΡΙΠΟ—ΛΙ—ΤωΝ. Les Dioscures debout en regard comme au revers du 1746. A l'exergue, la date ΑΛΦ (an 531). Grènetis au pourtour.

AE 23. — Chalque, gr. 10,75. Ma collection = **Planche** III, 12 rev. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 293, No 262. — Collect. du Dr P. Schrœder, à Beyrouth. — Vaillant, Numism. graeca.

1752. — Même légende. Droit du 1747. Grènetis au pourtour. | Même revers, avec la date ΒΛΦ (an 532).

AE 20. — Chalque, gr. 6,15. Ma collection, 2 exemplaires. Mionnet, t. VIII suppl, p. 294, No 270. — Eckhel, Cat. Mus. Caes. Vindob. I, p. 243, No 14.

1753.— Même dr. | ΤΡΙΠΟΛΙ ΝΑΥΑΡΧΙ en légende circulaire en haut. Galère à la voile allant à gauche, au sommet du mât, la lettre Φ entre les bonnets des Dioscures. A l'exergue, la date ΑΛΦ (an 531). Grènetis.

AE 21. — Chalque, gr. 7,62. Babelon, Loc. cit , p. 287, Nos 1962 et 1963, pl. XXXIV, fig. 24. — Ma collection, 2 exemplaires. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 293, No 264. — Sestini, Descr. num. vet. p 536, No 12.

AE 23. — Chalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 293, No 263. — Sestini, Loc cit., No 11.

1754.— Même dr. | Même revers, avec ΤΡΙΠΟΛΙΤ ΝΑΥΑΡΧ ΝΕΩΚ ΑΛΦ (an 531).

AE 22. — Dichalque, gr. 10,60. Collection du Dr P. Schrœder, à Beyrouth. — Mionnet, t. V, p. 406, No 454.

1755. — Même dr. | Légende et revers du 1753, avec la date ΒΛΦ (an 532).

AE 21. — Chalque, gr. 6. Ma collection = **Planche** III, 13.

AE 20. — Chalque. Mionnet, t. V, p. 406, No 455.

1756. — Même dr. | Même revers, avec la date ΓΛΦ (an 533).

AE 18. — Chalque. Mionnet, t. V, p. 407, No 461.

1757. — ΑΥ Κ Μ ΑΥΡ ΑΝΤωΝΙΝΟC. Même droit. | ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ. Pégase marchant à dr., monté par un satyre qui joue de la double flûte, et conduit par un génie bacchique, qui le précède. A l'exergue, la date ΓΛΦ (an 533). Grènetis au pourtour.

AE 20. — Hémi-chalque, gr. 4,71. Babelon, Perses Achémén., p. 288, No 1971, pl. XXXIV, fig. 25. — Mionnet, t. V, p. 407, No 462.

1758. — Même légende et même dr. que le 1747. | ΤΡΙΠΟ—Λ—Ι—ΤΩΝ. Temple tétrastyle, à fronton triangulaire. Dans le tympan, on voit un buste d'Astarté de face. Sous le portique central un autel allumé, élevé sur des degrés. Dans les entrecolonnements latéraux, à gauche, statue de divinité masculine (Apollon, Hélios?), levant le bras droit. A droite, Artémis debout, coiffée du croissant et tenant un flambeau. A l'exergue, la date ΑΛΦ (an 531). Grènetis au pourtour.

AE 29. — Dichalque, gr. 14,90 et 19,85. Babelon, Loc. cit., p. 286, Nos

1958 et 1959. — Mionnet, t. V, p. 406, No 452 et t. VIII suppl., p. 294, No 266. — Collection de l'Univers. améric. de Béyrouth.

AE 22. — Chalque, gr. 10,80. Babelon, Perses Achémén., p. 286, No 1960.

AE 26. — Dichalque, gr. 13,30. Ma collection.

1759.—Légende du 1757. Droit du 1751. | Même revers.

AE 23. — Chalque. Mionnet, t. VIII suppl , p. 293, No 260.

1760. — Même légende. Tête laurée d'Élagabale à droite. Grènetis au pourt. | Même revers.

AE 32. — Dichalque, gr 11,85. Ma collection.

AE 25. — Dichalque, gr. 11,90. Ma collection.

1761. — Même dr. | Même revers, avec la date ΒΛΦ (an 532).

AE 28. — Dichalque, gr. 11.50. Ma collection.

AE 27. — Dichalque, gr. 14,50. Ma collection. — Gr. 10,15. Ma collection = **Planche III, 14 rev.**

AE 26. — Dichalque, gr. 12,50. Ma collection. — Mionnet, t V, p. 406, No 457. — Sestini, Descr. p. 537.

Sans date apparente.

AE 23. — Chalque, gr. 8,20. Ma collection, 3 exemplaires

1762. — Même dr. | Même revers, avec la date ΓΛΦ (an 533).

AE 23. — Dichalqne. Mionnet, t. VIII suppl., p. 294, No 271. — Vaillant, Num. graeca.

1763. — Légende et droit du 1747. Grènetis au pourtour. | ΤΡΙ—ΠΟ—ΛΙ—ΤΩΝ. Temple décastyle du No 1743. A gauche de l'escalier, la date ΑΛΦ (an 531). La victoire qui couronne Astarté n'est visible que sur les exemplaires de bonne frappe et de conservation satisfaisante. Grènetis au pourtour.

AE 33. — Trichalque, gr. 21,72. Babelon, Perses Achém., p. 286, No 1956. — Mionnet t. V, p. 405, No 450.

AE 30. — Trichalque, gr. 22,85. Ma collection. — Mionnet, t VIII suppl , p. 294, Nos 267 et 265. — Mus Theupol p. 1015.

AE 29. — Dichalque gr. 10,80. Babelon, Loc. cit , No 1954.

AE 28. — Dichalque, gr. 20,10 et 11,12 Babelon, Loc cit., Nos 1953 et 1957, pl. XXXIV, fig. 22. — Gr. 11,50. Ma collection. — Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth. — Mionnet, t V, p. 406, No 451.

AE 26. — Chalque. Ma collection.

AE 27. — Dichalque, gr. 10,80. Babelon, Loc. cit., No 1955.

1764. — Même droit, que le 1760. | Même revers, avec la date ΒΛΦ (an 532).

AE 28. — Dichalque, gr. 11. Babelon, Loc. cit., p. 287, No 1964. — Mionnet t. V, p. 406, No 456 et t. VIII suppl, p. 294, No 269.

AE 23. — Dichalque. gr. 11,30. Babelon, Loc. cit., No 1965.

AE 22. — Chalque. Ma collection = **Planche** III, 15 rev.

AE 21. — Chalque Ma collection.

1765. — Légende et droit du 1747. | Même légende et même revers, avec la date ΑΛΦ (an 531), à l'exergue, sous l'escalier.

AE 29. — Trichalque, gr. 27,65. Ma collection.

XLII. Julia Paula (de 219 à 220 après J. C.).

1766.—ΙΟΥΛΙΑ ΠΑΥΛΑ. Buste de Julia Paula, à droite, posé sur un croissant, et ayant la poitrine drapée. | ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ. Astarté entre les Dioscures comme au revers du 1712. Grènetis au pourtour.

AE 23. – Dichalque gr. 10,03 Babelon. Perses Achém., p. 290, No 1977.

1767. — ΙΟΥΛΙΑ ΠΑΥΛΑ CΕΒΑCΤΗ. Tête de Julia Paula, à droite. | Légende, temple tétrastyle et date du 1761.

AE 25. — Dichalque. Mionnet, t V, p. 407, No 463.

XLIII. Julia Soaemias (de 218 à 222 après J. C.).

1768. — ΙΟΥΛΙΑ à gauche, CΕΜΙΑC CΕΒ à droite. Buste de Julia Soaemias, à droite, la poitrine drapée. | ΤΡΙΠΟ—Λ—Ι—ΤΩΝ. Temple tétrastyle comme du revers du 1758, avec la date ΒΛΦ (an 532), à l'exergue.

AE 28. — Dichalque, gr. 11,20 et 10,82 Babelon, Perses Achém., p. 289, Nos 1974 et 1976. — Mionnet, t. V, p. 408, No 465. — Ma collection. — Collection de l'Univ. améric. de Beyrouth.

AE 27. — Dichalque, gr. 14. Babelon, Loc. cit., No 1975.

AE 26. — Dichalque. Mionnet, t. VIII suppl, p. 295, No 272. — Sestini, Descriz. delle med. ant. gr. del Mus. Hederv. III, p. 93, No 32. — C.M.H. No 6126.

AE 25. — Dichalque. Ma collection.

1769. — Légende et droit du 1768. Grènetis au pourtour. | Temple décastyle du 1743, avec la légende du 1763, et la date ΒΛΦ (an 532).

AE 27. — Dichalque, gr. 13,95. Babelon, Loc. cit., No 1973. – Mionnet, t. V, p. 407, No 464. — Ma collection.

1770. — Même dr. | Même revers, avec la date ΓΛΦ (an 533).

AE 26. — Dichalque. Mionnet, t. V, p. 408, No 466.

XLIV. Julia Maesa (de 218 à 222 après J. C.).

1771. — Buste de Julia Maesa, à droite, la poitrine drapée. | ΤΡΙΠΟΛΙΤΩΝ. Temple tétrastyle dans lequel est une figure debout.

AE 18. — Chalque. Mionnet, t. V, p. 408, No 468. — Vaillant, Numism. gr.

1772. — Même dr. | Astarté entre les Dioscures, comme au revers du 1712.

AE 26. — Dichalque. Mionnet, t. V, p. 408, No 469.

XLV. Alexandre Sévère (de 222 à 235 après J. C.).

1773. — ΑΥΤ ΚΑΙϹΑΡ ΑΛΕ-ΞΑΝΔΡΟϹ. Tête nue d'Alexandre Sévère, à droite. Grèn. | ΤΡΙ—ΠΟ—ΛΙ—ΤΩΝ. Temple tétrastyle du revers du 1758. Grènetis au pourtour.

AE 23. — Chalque, gr. 6,92. Babelon, Perses Achém., p. 290, No 1978. — Ma collection.

1774. — Même dr. | ΤΡΙ—ΠΟ—ΛΙ—ΤΩΝ. Temple tétrastyle, à fronton triangulaire, muni d'un escalier occupant toute la largeur. Sous le portique central, statue masculine (Apollon, Hélios?), le bras droit lévé. Au milieu de l'escalier, autel. A l'exergue, ΓΛΦ (an 533).

AE 24. — Chalque, gr. 8,85. Ma collection = **Planche** III, 16. — Mionnet, t. V, p. 408, No 470. — Mus. Theupoli, p. 1032.

8 Mai 1902.

J. ROUVIER

A NEW SYRIAN ERA

Dated coins of Rhosus, both autonomous and imperial, have long been known. Before the publication of Eckhel's *Doctrina* Belley had discussed the method of reckoning employed, and had decided that two eras were in use, the Actian (31 B. C.) and the Caesarian (48 B. C.). Since Belley's day no fresh evidence has come to light, and his results (which seemed inevitable) have therefore been generally accepted. It can now be shown that Rhosus had only a single era, and that that was neither the Actian nor the Caesarian.

Belley's argument was based on the existence of two coins, one issued during the reign of Commodus and bearing the date ΘΙϹ (219), the other issued during the reign of Severus and bearing the date ϛΝΣ (256). The Commodus coin had been seen by Belley himself, and others with the same date have since been published. As Commodus reigned from 180 to 192 A. D., the beginning of the Era must lie between 39 and 27 B. C. The Severus coin is cited from Wise's *Nummorum Antiquorum Scriniis Bodleianis Reconditorum Catalogus* p. 205. But there is no such coin in the Bodleian Collection now, as Professor Oman has been kind enough to ascertain for me definitely. On the other hand, the Hunter Cabinet contains the following piece of Caracalla.

ΑΥΤΚΜΑΥΡϹЄΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΝϹЄ Bearded head of Caracalla r., laur.

ΡWϹЄWΝ ЄΤΟΥϹϛΝϹ Draped bust (of Selene ?) r., resting on a crescent.

The reign of Caracalla extended from 211 to 217 A. D. The date 256, therefore, refers to an era whose commencement must fall between 45 and 39 B. C. That is, the last year that is possible for Caracalla is identical with the first year that was possible for Commodus, and we can definitely fix upon this as the year for which we are in search.

But what of the Severus coin? On turning to Wise's *Catalogus*, it will be found that he does not say that this coin (of whose type he gives no description) was «*in Scriniis Bodleianis*». On the contrary, he merely mentions it casually in his «*Notae*», adding to it the words «*Nummus D. Bosanquet*». Bosanquet was an Aleppo merchant who had formed a large collection of coins during his residence in the East. I have shown elsewhere that some time after his death his son, Samuel Bosanquet, sold the whole of these to Dr William Hunter for L. 1000 [1]. Obviously, therefore «Severus» in Wise's citation is a mere mistake for «Caracalla». Who was responsible for the blunder, it is impossible to say.

To return for a moment to the Era. The year 39 B. C. was a memorable one in the annals of the district where Rhosus was situated. It was then that Ventidius Bassus, acting as the legate of Antonius, by a brilliant series of victories cleared Cilicia and Syria of the Parthians and finally crushed Labienus. It is doubtless with these events that the beginning of the Era should be associated.

George Macdonald

1. Catalogue of Greek Coins in the Hunterian Collection, Vol. I. p. xxvii.

ΒΥΖΑΝΤΙΑΚΑ ΜΟΛΥΒΔΟΒΟΥΛΛΑ

ΕΝ ΤΩ ΕΘΝΙΚΩ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΩ ΜΟΥΣΕΙΩ ΑΘΗΝΩΝ

(Συνέχεια. Ἰδὲ τόμ. Ε', σελ. 189 κ.ἑπ.)

Β'. ΜΟΛΥΒΔΟΒΟΥΛΛΑ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ.

Ἄρχοντες τοῦ Ἁρμαμέντου.

186. — Σταυροειδὲς μονογράφημα ἀναλυόμενον εἰς *Θεοτόκε βοήθει* μετὰ τῶν λέξεων πέριξ *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. + ΘЄΟΦV — ΛΑΚΤR'CΠΑΘ — SΑΡΧΟ'Τ'R'ΑΡ — ΜΑΜЄΝΤ' = + *Θεοφυλάκτ(ῳ) β(ασιλικῷ) σπαθ(αρίῳ) καὶ ἄρχο(ντι) τοῦ β(ασιλικοῦ) Ἁρμαμέντ(ου).*

0,025. (Α. Ε. 2909). Καλῆς διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 325.

Δομέστικοι τῶν σχολῶν (;)

187. — + ΚЄ.Ο..ΗΤωCωΔΟ.. = + *Κ(ύρι)ε* [*β*]*ο*[*ήθ*]*η τῷ σῷ δο*[*ύλ*](*ῳ*), ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων πέριξ σταυροῦ διπλοῦ ἐπὶ τριβάθμου βάσεως.

Ὄπ. CVΜЄωΝ — ..CΠΑΘΑΡ'SΔ. — ..CΤ...V — .ΟΧω..—..CΠ.. = *Συμεὼν* [*β*(*ασιλικῷ α'*] *σπαθαρ*(*ίῳ*) *καὶ δ*[*ομε*]*στ*[*ίκῳ*] *τῶν σχολῶν* (;)..*σπ*..

0,030. (Α. Ε. 2416). Μετριωτάτης διατηρήσεως καὶ διάτρητον. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

188. — Προτομὴ τῆς Θεοτόκου ἀποτετριμμένη.

Ὄπ. Κ. — V... — Α.ΝΙΔ.. — ..ΤΙΚω — ..ΝCΧΟ — .ωΝ = ...*δ*[*ομεσ*]*τίκῳ* [*τῶ*]*ν σχο*[*λ*]*ῶν* (;)

0,028. (Α. Ε. 2648). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Δρουγγάριοι.

189. — Σταυροειδὲς μονογράφημα ἡμιεφθαρμένον ἀναλυόμενον εἰς *Θεοτόκε βοήθει* μετὰ τῶν λέξεων πέριξ *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. . . . . — ΟΡΙω . — . ΟΥΓ . — . ΡΙω = [+ *Γρη*]*γορίῳ* [*δρ*]*ουγ*[*γα*]*ρίῳ.*

0,020. (Α. Ε. 471). Μετρίας διατηρήσεως Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς

190. — Ὁμοίως, ἀλλὰ καλῶς διατηρούμενον.

Ὄπ. . . . . — ΝωCΠΑ — . ΑΡΗωS — . ΡΟΓΓΑ — ΡΗω = [+ *Κωνσταντί*]*νῳ* (;) *σπα*[*θ*]*αρήῳ καὶ* [*δ*]*ρογγαρήῳ.*

0,028. (Α. Ε. 2851). Καλῆς διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

191. — Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ.

Ὄπ. + ΑΡΙC—ΤΟΜΑΧ—ωΔΡΟΥΓ—ΓΑΡΙ . = + *Ἀριστομάχῳ δρουγγαρί*[*ῳ*].

0,024. (Α. Ε. 2405). Διατηρήσεως καλλίστης. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

192. — Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ ἀλλ' ἡμιεφθαρμένον.

Ὄπ. . . . — . ΝωΔ . — . ΝΓΑΡ . — . ΤΟΥΟ — ΨΗΚ = [*Στυλια*]*νῷ* (;) *δ*[*ρου*]*νγαρ*[*ίῳ*] *τοῦ Ὀψηκ*(*ίου*) (;)

5,024. (Α. Ε. 2546). Μετρίας διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.
Τακτέον εἰς τὰ μολυβδόβουλλα τοῦ Θέματος Ὀψικίου.

193. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) μετὰ τῶν λέξεων πέριξ *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. + ЄΠΙ — ΦΑΝΗΔ — ΡΟΥΓ . . — . Ι . = + *Ἐπιφάνῃ δρουγ*[*γαρ*]*ί*[*ῳ*].

0,028. (Ε. Σ. 13,060). Μετρίας διατηρήσεως. Η΄ - Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

194. — . . . Π . — . ΙωΑΝ = ΤΥΠΟΙ = ... *Ἰωάν*(*νου*) *τυποῖ.*

Ὄπ. . . . . — . . . . — ΡΟΥΓΓΑ — ΡΙΟΥ = ... *δρουγγαρίου.*

0,022. (Α. Ε. 1996). Κακῆς διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

Κατεπάνω.

195. — . . . . — . ΤΟ̅Υ̅ . ΑΤ — . . ΑΝѠΝΙΚΙΦ — ΟΡΟV = ... *τοῦ [κ]ατ[επ]άνω Νικιφόρου.*

Ὄπ. Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος, ἧς μόλις γράμματά τινα ὑποφαίνονται.

0,025. (Α. Ε. 2619). Μετρίας διατηρήσεως.

Πρωτοκένταρχοι.

196. — Ο ΑΓΙΟ — ΓΕ . . . = *Ὁ ἅγιο(ς) Γε[ώργ](ιος)*, κιονιδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον.

Ὄπ. + ΚΕRΘ — . ѠCѠ Δ — . ΕѠΡΓ — Α͡ΚΕΝ — Τ' = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) [τ]ῷ σῷ δ(ούλῳ) [Γ]εωργ(ίῳ) πρωτοκεντ(άρχῳ).*

0,023. (Ε. Σ = Ἀκαδ. ἔτος 1896-97 ΙΗ 5). Δύο τεμάχια, μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Κόμητες.

197. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) μετὰ τῶν λέξεων πέριξ *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. . ΑCΙΛ — ΙѠΚѠ — ΜΙΤΟC — + = [+ *Β]ασιλίῳ Κώμιτος* + (οὕτω).

0,0?6. (Α. Ε. 1594). Καλῆς διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger Sigillographie σελ. 330.

198. — Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ, ἀλλ' ἡμίφθαρτον.

Ὄπ. \ΑΚΙ — CΠΑΘ'Κ — ΟΜΙΤΙ. — ΥCΓΙ = *.λακι.* (;) *σπαθ(αρίῳ) κόμιτι τῦς Γι. . .* (;)

0,029. (Α. Ε. 2418). Μετρίας διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

199. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον πέριξ τὰς λέξεις, *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. [+ . . . Τ — ΟCΑΠѠ — ΕΠΑΡΧѠ — ΝSΚΟΜΙ — ΤΟC = + *. . .τος ἀπὼ ἐπάρχων καὶ κόμιτος.*

0,025. (Α. Ε. 2973). Μετρίας διατηρήσεως Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

200. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον ἁγίου ἀποτετριμμένη, ἔχουσα ἑκατέρωθεν ἐξίτηλον ἐπιγραφὴν ἧς σώζονται τὰ πρὸς δεξιὰ τρία γράμματα ΑΟϹ

Ὄπ. . . ЄΟΔω — . ΚΟΜΙΤ — . . ΚΛΑ . — ΑΤ = [+ *Θ*]*εοδώ*[*ρ*](*ου*) *κόμιτ*[*ος*] *κλά*[*σμ*]*ατ*(*α γραφῶν*) (;)

0,020. (Α. Ε. 2842). Μετριωτάτης διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

201. — Ἐπιγραφὴ πέριξ ἐξίτηλος ἢ συνήθης (= *Θεοτόκε βοήθει τῷ σῷ δούλῳ*). ΜΗΡ — ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου ἔχουσα λίαν καλλιτεχνικῶς εἰργασμένην τὴν περὶ τὴν κεφαλὴν καλύπτραν τοῦ πέπλου (μαφορίου).

Ὄπ. . ΚωΝ — . ΤΑΝΤΙ . . . . . — VROYK . . . . — . ΚΟΜ = [+] *Κων*[*σ*]*ταντί*[*νῳ*] [*κου*]*βουκ*[*λησ*](*ίῳ*)]*καὶ*] *κόμ*(*ητι*).

Α. Ε. 1971. Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

202. — . . . . . ΗΘ . ωϹ . Δ . . . = [+ *Κ*(*ύρι*)*ε βο*]*ήθ*(*ει*) [*τ*]*ῷ σ*[*ῷ*] *δ*[*ούλ*](*ῳ*), ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων, πέριξ διπλοῦ σταυροῦ διηνθισμένου καὶ ἐπὶ βάσεως.

Ὄπ. . . Α . . — . ЄϹRΑϹ . . — . ΟΚΑΝΔ' . — . ΚΟΜ . . — . . . = ... *βασ*(*ιλι*)[*κ*]*ῷ κανδ*(*ιδάτῳ*) [*καὶ*] *κόμ*(*ητι*).

0,018. (Ε. Σ. 13074α). Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

Κόμητες κόρτης.

203. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον ἁγίου τινος ἀποτετριμμένη, ἔχουσα ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴν ἐξίτηλον.

Ὄπ. . . ΙϹ — ΓΟVϹΠΑ — ΘΚΑΝΔΔ' — ΚΟΜΙϹ — ΚΟ . . = . . *ισ* . . . *σπαθ*(*αρο*)*κανδ*(*ι*)*δ*(*άτος*) *κόμις κό*[*ρτ*](*ης*).

0,021. (Α. Ε, 2638). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

204. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις [*τῷ*]—*σ*[*ῷ*]—[*δ*]*ού*—[*λῳ*].

Ὄπ. . . ω . Ν — . V . ΟΜ . — . ΟC ΤΗC . — ΟΡΤΗC = [+ Ἰ]ω[ά]νν[ο]υ [κ]όμ[ητ]ος τῆς [κ]όρτης.

0,025. (Σ. Π. Ἀκαδ. ἔτος 1899-1900 Ι, 15). Καλῆς διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κ. Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Ἐφημ. Γ', 180.

205. — ΚЄ . ΟΗΘΙ ΤΩ CΩ ΔΟΥΛΟ = *Κ(ύρι)ε [β]οήθι τῷ σῷ δούλο,* ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων, πέριξ διπλοῦ σταυροῦ διηνθισμένου καὶ ἐπὶ βάσεως.

Ὄπ. + ΘЄΩΔ — ΩΡΟ R CΠΑ — ΘΑΡ S ΚΟΜ — . ΤΟC ΤΙC Κ — ΟΡΤΗC = + *Θεωδώρο β(ασιλικῷ) σπαθαρ(ίῳ) καὶ κόμητος* (οὕτω) *τῖς κόρτης.*

0,024. (Σ. Π. 1899-1900). Καλλίστης διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσ. ὑπὸ Κ. Κωνσταντοπούλου. ἐν Διεθν. Ἐφημ. Γ', 182.

Κόμης λαμίας.

206. — + ΚЄR'ΤΩ CΩ ΔΟV . . = + *Κ(ύρι)ε β(οήθει) τῷ σῷ δού[λῳ],* πέριξ διπλοῦ σταυροῦ διηνθισμένου, ἐπὶ τριβάθμου βάσεως.

Ὄπ. + ΙΩΑ — . ΝΗR,CΠΑ — . . PSΚΟΜ — . ΙΤ . CΛ — ΑΜΙΑ = + *Ἰωά[ν]νῃ β(ασιλικῷ) σπα[θα]ρ(ίῳ) καὶ κόμ[ιτ]ι τ[ῆ]ς λαμία(ς).*

0,034, ἀλλὰ τοῦ τύπου τῆς σφραγῖδος διάμετρος μόνον 0,017. Τὸ πέταλον ἐφ' οὗ ἐχαράχθη ἡ σφραγὶς ἦτο προωρισμένον διὰ πολὺ μεγαλυτέραν. (Α. Ε. 2407). Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

Μεράρχαι.

207. — ΜΡ — ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. ΝΙΚΗ — ΤΑΝ ΑΓΝΗ — ΤΟΝ ΜЄΡΑΡ — ΧΗΝ CΚЄ — ΠΟΙC = *Νικήταν ἁγνὴ τὸν μεράρχην⟨με⟩ σκέποις.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,019, (Ε. Σ. 13143). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Λογοθέται τοῦ στρατιωτικοῦ.

208. — . . . —. ωCωΔ—.ΑVΛωΑCΠ—.ЄΠΙΤΟΥΧ. — .ΟΤΡΙΚ = [Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει)]τ]ῷ σῷ δ(ούλῳ) [Π]αύλῳ πρωτοσπ[αθαρίῳ], ἐπὶ τοῦ χ[ρισ]οτρικ(λίνου).

Ὄπ. . . . . . . —.ΟΥΙΠ . . —.Ο,SCΤΡΑ. — ΤΙΚωΛ. . — .ΟΘЄΤΗ. = [Κριτῇ τ]οῦ ἱπ(πο)[δρό]μου καὶ στρα[τιω]τικῷ λ[ογ]οθέτῃ.

0,030. (Α. Ε 432). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 352-53.

Στρατηλάται.

209. — Μονογράφημα ἀναλυόμενον εἰς τὸ κύριον ὄνομα τοῦ κτήτορος.

Ὄπ. CΤΡΑ — ΤΗΛΑ — ΤΟΥ = *Στρατηλάτου.*

0,031. ('Ακαδ. ἔτος 1891-92 ΛΔ'. 208) 'Αρίστης διατηρήσεως. Ζ'—Η' ἑκατονταετηρίς.

210. — Σταυροειδὲς μονογράφημα ἀναλυόμενον εἰς *Θεοδώρου.*

Ὄπ. CΤΡΑ — ΤΗΛΑ — ΤΟV = *Στρατηλάτου.*

0,023. (Σ. Π. 'Ακαδ. ἔτος 1899-1900 Ι. 82). Καλῆς διατηρήσεως Ζ'—Η' ἑκατονταετηρίς. 'Εδημ. ὑπὸ Κωνσταντοπούλου, ἐν Διεθν. 'Εφημ. Γ', σελ. 192.

210. — + ΙΟ — VΝωΡ — ΟC + = + *'Ιούνωρος* +

Ὄπ. + CΤΡ — .ΤΗΛ — ΛΤΟV = + *Στρ[α]τηλάτου.*

0,024. (Σ. Π. 'Ακαδ. ἔτος 1899-1900 Ι,4). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ'—Η' ἑκατονταετηρίς. 'Εδημ ὑπὸ Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. 'Εφημ Γ', 178.

Στρατηγοί.

211. — Σταυροειδὲς μονογράφημα ἀναλυόμενον εἰς *Θεοτόκε βοήθει*, ἔχον πέριξ τὰς λέξεις *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. + — ΘΕΟΔΩ—ΡΩΠΑΤ—ΡΙΚΙΩS—CΤΡΑΤΙΓ—Ω = *Θεοδώρῳ πατρικίῳ καὶ στρατιγῷ.*

0,032. (Α. Ε. 1047). Ἀρίστης διατηρήσεως. Schlumberger. Η'—Θ ἑκατονταετηρίς. Sigillographie, σελ. 365.

212. — Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ, ἀλλ' ἡμιεξίτηλον.

Ὄπ. ....—ΤΙΠΑΤΡ—..Α'CΠΑΘ—.ΤΡΑΤ = [*Λέον*]*τι* (;) *πατρ*[*ικ*](*ίῳ*) *α' σπαθ*(*αρίῳ*) [*καὶ σ*]*τρατ*(*ηγῷ*).

0,026. (Α. Ε. 1076). Καλῆς διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

213. — Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ.

Ὄπ. ΘΕΟΦΙΛ — Ω Β'CΠΑΘ —.ΕCΤΡΑΤ = *Θεοφίλῳ β*(*ασιλικῷ*) *σπαθ*(*αρίῳ*) [*κ*]*ὲ στρατηγῷ.*

0,026. (Σ. Π. Ἀκαδ. ἔτος 1899-1900 Ι, 19). Καλῆς διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

214. — ...ΟΗΘΗΤΩ.... = [+ *Θ*(*εοτό*)*κε β*]*οήθη τῷ* [*σῷ δούλῳ*], πέριξ διπλοῦ σταυροῦ.

Ὄπ. + — ΝΗΚΗΤ'—.Α'CΠΑΘ'SC—.ΡΑΤΗΓΩ = *Νικήτ*(*ᾳ*) [*β*(*ασιλικῷ*)] *α' σπαθ*(*αρίῳ*) *καὶ σ*[*τ*]*ρατηγῷ.*

0,028. (Σ. Π. Ἀκαδ. ἔτος 1899-1900 Ι, 26). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς. Ἐδημ. ὑπὸ Κ. Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Ἐφημ. Γ', σελ. 182.

215. — + ΚΕ ROΗΘΗ ΤΩ CΩ ΛΟVΛ' = + *Κ*(*ύρι*)*ε βοήθη τῷ σῷ δούλ*(*ῳ*), ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων, πέριξ πτηνοῦ προσομοιάζοντος πρὸς περιστερὰν ἢ πέρδικα, βαίνοντος πρὸς ἀριστεράν.

Ὄπ. Γ.ΟΡ—..ΩΙ...—ΑΤΙ..—ΕΠ—... = *Γ*[*ε*]*ορ*[*γί*]*ῳ* [*στρ*]*ατι*[*γῷ*]... Τὸ μολυβδόβουλλον ἐν τῇ ὄψει ταύτῃ ἔχει χαραχθῇ ὑπὸ μεταγενεστέρας χειρὸς διὰ τριῶν διασταυρουμένων γραμμῶν ἐν εἴδει * ἐχουσῶν εἰς τὰ ἄκρα ὀπὰς ἐξ οὗ ἀδύνατος καθίσταται ἡ συμπλήρωσις τῆς ἐπιγραφῆς.

0,020. (Α. Ε. 2707). Μετρίας διατηρήσεως Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς

216. — + ΚΕRΟ — ΗΘΕΙΤ. — ΔΟΥΛΩ.. = + *Κ(ύρι)ε βοήθει τ[ῷ] δούλῳ [σου].*

Ὄπ. + ΘΕΟ — ΦΥΛΑΚΤ — ..ΩΤΩ — CΤΡΑΤ. = + *Θεοφυλάκτ(ῳ) ..ω τῷ στρατ(ηγῷ).*

0,021. (Ε. Σ. 13074[6]). Μετρίας διατηρήσεως. Θ΄—Ι΄ ἑκατονταετηρίς.

217. — Προτομὴ κατ᾽ ἐνώπιον ἁγίου ἀγένειον ἔχοντος πρόσωπον καὶ κόμην οὔλην, ἐν στρατιωτικῇ περιβολῇ, μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος.

Ὄπ. + ΚΕRΘ — CΤΕΦΑΝ, — .... ΠΑΤ — .ΙΙ. CΤΡ — ΑΤΗΓΩ = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) Στεφάν(ῳ) .... πατ[ρικίῳ] καὶ στρατηγῷ.*

0,028, (Ε. Σ. 13083). Μετρίας διατηρήσεως. Ι΄—ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίς.

218. — ΜΗΡ—[ΘΥ]. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου ἀνεχούσης τὸ βρέφος διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἐνῷ τὴν δεξιὰν φέρει πρὸς τὸ στῆθος. Διατηροῦνται ἀμυδρῶς αἱ πτυχώσεις τοῦ ἐνδύματος τῆς Θεοτόκου.

Ὄπ. ΚΕR, Θ, — ΖΑΚΟΥCΤ, — . CΠΑΘ, S — . ΤΡΑ. Η — Γ, = *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) Ζακούστ(ῳ) [α'] σπαθ(αρίῳ) καὶ [σ]τρα[τ]ηγ(ῷ).*

0,023. (Α. Ε. 3051). Καλῆς διατηρήσεως. Ι΄—ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίς.

219. — Θ ΝΙΚ. — Λ.Ο. = *Ὁ ἅ(γιος) Νικ(ό)λ[αο](ς),* κιονιδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον, βραχύτατα ἔχοντος τὴν κόμην καὶ τὸ γένειον, φέροντος φελώνιον καὶ ὠμοφόριον καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογοῦντος τῇ δ' ἀριστερᾷ ἔχοντος εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους.

Ὄπ. CΦΡΑΓΙC — CΤΡΑΤΗΓΟ. — CΤ. ΦΑΝΟ. — .Α.ΡΙΚ — ΙΟΥ = *Σφραγὶς στρατηγο[ῦ] Στ[ε]φάνο[υ π]α[τ]ρικίου.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,026. (Α. Ε. 2459). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ΄—ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς.

220. — Θ ΘЄ—ωΔ . . = Ὁ ἅ(γιος) *Θεώδ[ωρ](ος)*. Προτομὴ αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἐν τῇ συνήθει περιβολῇ καὶ στάσει.

Ὄπ. + ΚЄR,.—ΤωCωΔ—RΑΡΔΑCΠΑ—.SCΤΡΑ—ΤΙΓ = + *Κ(ύρι)ε β(οή)[θ](ει) τῷ σῷ δ(ούλῳ) Βάρδ(ᾳ) α' σπα[θ](αρίῳ) καὶ στρατιγ(ῷ).*

0,024. ('Ακαδ. ἔτος 1891-92, ΛΔ', 204). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Σχολάριοι.

221. — Δένδρον ἀτέχνως εἰκονιζόμενον, μετὰ ἐγκαρσίων παραλλήλων κλάδων, προσομοιάζον πρὸς ἐλάτην. Πέριξ ἐπιγραφὴ ἑξάστιχος.

Ὄπ. + ΠΛ . . . — . CΧΟΛ . . — . . . . = + *Πλ[ωτίνῳ]* (;) *σχολ[αρίῳ]* . .

0,021. (Α. Ε. 2725). Τμῆμα μολυβδοβούλλου μετριωτάτης διατηρήσεως. Ζ'—Η' ἑκατονταετηρίς.

222. — Μονογράφημα ἀναλυόμενον εἰς τὸ κύριον ὄνομα τοῦ κτήτορος.

Ὄπ. CΧ . — ΛΑΡΙ — ΟV = *σχ[ο]λαρίου.*

0,024. (Α. Ε. 2848). Καλῆς διατηρήσεως.

223. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις *τῷ—σῷ—[δ]ού - λῳ.*

Ὄπ. .ΝΙΚ—ΟΛΑΟV—ΒΑCΙΛΙΚ—ΟΥCΧΟΛ.—ΡΙΟΥ+ = [+] *Νικολάου βασιλικοῦ σχολ[α]ρίου* +

0,022. (Σ. Π. 1898-99, ΙΓ', 116). Μετρίας διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

Ταξίαρχοι.

224. — + ΚЄ — ROΗΘΗ — ΤωCωΔ — ΜΗΧΑ — Η . = + *Κ(ύρι)ε βοήθη τῷ σῷ δ(ούλῳ) Μηχαή[λ].*

Ὄπ. ΑCΠΑ . — SΤΑΞΙ — ΑΡΧ,Τω — . ΑΧΗ = ⟨*Πρωτο*⟩-*σπα[θ](αρίῳ) καὶ ταξιάρχ(ῳ) τῷ [Π]αχῇ* (;)

0,020. (Α. Ε. 1088). Καλῆς διατηρήσεως. Ὁ κ. Schlumberger, Sigillographie

σελ 370, τὸ ἐπώνυμον τοῦ κτήτορος ἀναγινώσκει ΤΩ ΦΑΡΩ μετὰ δισταγμοῦ. Πολὺ πιθανωτέρα φαίνεται ἡ ἡμετέρα ἀνάγνωσις, ὡς μαρτυροῦσι τὰ σωζόμενα γράμματα. Θ´—Ι´ ἑκατονταετηρίς.

Τοποτηρηταί.

225. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*).

+ — . C . — ΝΗΟΥ ΤΟ — ΠѠΤЄ — ΡΙΤ . = + [*Σι*]*σ*[*ι*]-*νήου τοπωτεριτ*[*οῦ*].

0,035. (Ε. Σ. 13092). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ´—Η´ ἑκατονταετηρίς.

226. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) μετὰ τῶν λέξεων πέριξ· *τῷ σῷ δούλῳ*, ἀνορθογεγραμμένων.

Ὄπ. ΛЄΟ — ͶΤΟC — ΤΟΠΟΤ — ΗΡΙΤΟΥ — + = *Λέοντος τοποτηριτοῦ* +

0,027. (Α. Ε 2334). Καλῆς διατηρήσεως Η´—Θ´ ἑκατονταετηρίς.

227. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις· *τῷ σῷ δούλῳ*.

Ὄπ. + — ΠΑΝΧΑ — ΡΙѠ ΤΟΠ — ѠΤЄΡΗ — ΤΟV = + *Πανχαρίῳ τοπωτερητοῦ* (οὕτω).

0,034. (Α. Σ. 13096). Ἀρίστης διατηρήσεως. Θ´—Ι´ ἑκατονταετηρίς

228. — + ΚЄRΟΗΘΙΤѠCѠΔΟVΛѠ = + *Κ*(*ύρι*)*ε βοήθι τῷ σῷ δούλῳ*, ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων, πέριξ διπλοῦ σταυροῦ ἐπὶ τριβάθμου βάσεως.

Ὄπ. . ΟΡΟΘ — . RCΠΑ — ΑΡΟΚΑΝΔ — ΙΔΑΤΟΤΟΠΟ — . . ΙΤΤΟΝ — . . . = ... *β*(*ασιλικῷ*) *σπα*[*θ*]*αροκανδιδάτο τοπο*-[*τηρ*]*ιτ*[*ῇ*] *το* (=τῷ) *Ν*. . .

0,023. (Α. Ε. 3173). Μετρίας διατηρήσεως.

229. — ⊙ ΝΙ — [ΚΟΛ] = *ὁ ἅ*(*γιος*) *Νι*[*κόλ*](*αος*), κιονιδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἐν τῇ συνήθει περιβολῇ καὶ στάσει.

Ὄπ. ....—ΜЄ..Ν—CΠΑΘΑΡ—...ΠΟΤΙΡ,—...ΛΙΑC = ...*με..ν σπαθαρ[οκ](ανδιδάτῳ) [το]ποτιρ(ιτῇ) ...λίας.*

0,024. (Α. Ε. 2456). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Τουρμάρχαι.

230. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) πέριξ· *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. ... .—.ΝΤΙΝΟΥR—.ΠΑΘ'ΚΑΙ—..VΡΜΑΡΧ—ΟV + = *[Κωνστα]ντίνου β(ασιλικοῦ) [σ]παθ(αρίου) καὶ [το]υρμάρχου* +

0,026. (Ε. Σ. 13069). Καλῆς διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

231. — ΚΟ—Νω—ΝΟC = *Κόνωνος*· ἀνὰ μία κυπάρισσος ἑκατέρωθεν τῆς ἐπιγραφῆς.

Ὄπ. ΤΟVΡ—ΜΑΡ—ΧΟV = *Τουρμάρχου*· ὡσαύτως ἀνὰ μία κυπάρισσος ἑκατέρωθεν.

0,028. (Σ. Π. Ἀκαδ. ἔτος 1899-1900 Ι'. 5). Καλῆς διατηρήσεως. Κ. Κωνσταντόπουλος ἐν Διεθν. Ἐφ. Νομ. Ἀρχ., τόμ. Γ', σ. 178. Ζ'—Η' ἑκατονταετηρίς.

232. — CΦΡΑ—ΓΗCΔΑ—ΝΗΗΛ = *Σφραγὴς Δανηήλ.*

Ὄπ. CΠΑΘ,—ΡΟΚΑΝΔ—ΚЄΤΟΥΡ—ΜΑΡΧ = *σπα(θα)ροκανδ(ι)δ(άτου) κὲ τουρμάρχ(ου).*

0,024. (Α. Ε. 2910). Ἀρίστης διατηρήσεως. Schlumberger Sigill. σελ. 372. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

233. — Πτηνὸν προσομοιάζον πρὸς περιστερὰν ἢ πέρδικα, βαῖνον πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ στρέφον τὴν κεφαλὴν ὄπισθεν. Διὰ τοῦ ῥάμφους φέρει κλαδίσκον.

Ὄπ. ....—ΙΡR'CΠΑΘ—ΚΑΝΔSΤΟΥ—ΡΜΜΑΡΧ—.ЄΝ. = *(Τῷ δεῖνα) β(ασιλικῷ) σπαθ(αρο)κανδ(ιδάτῳ) καὶ τουρμμάρχ(η)* .εν.

0,020. (Α. Ε. 1922). Μετρίας διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

234. — Θ ΝΙ — ΚΟ = ὁ ἅ(γιος) *Νικό(λαος)*, κιονιδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἐν τῇ συνήθει περιβολῇ καὶ στάσει.

῎Οπ. ·:· — ЄΠΙΦΑ — Ν,CΠΑΘ,Ο — .ΑΝΔΔ,S — . . .ΜΑ — ΡΧ = + *᾿Επιφάν(ιος) σπαθ(αρ)ο[κ]ανδ(ι)δ(άτος) καὶ [τουρ]μάρχ(ης)*.

0,022. (Α. Ε. 2541). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

235. — Θ ΘЄΟ — . . Ρ . C = ὁ ἅ(γιος) *Θεό[δω]ρ(ο)ς*, κιονιδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἐν τῇ συνήθει στρατιωτικῇ περιβολῇ καὶ μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος.

῎Οπ. + — CΦΡΑΓΙC — .ΡΑΜΑΤΟ — ΝΛЄΟΝΤω — ΤΟΥΡΜ. . . = + *Σφραγὶς [γ]ραμάτον Λέοντω[ς] τουρμ[άρχ](ου)* (οὕτω).

0,018. (Σ. Π. ᾿Ακαδ. ἔτος 1899-1900 Ι, 59). Μετρίας διατηρήσεως. ᾿Εδημ ὑπὸ Κ. Μ. Κωνσταντοπούλου, Διεθν. ᾿Εφ. Νομ. ᾿Αρχ., τόμ. Γ', σ. 188. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

236. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον ἁγίου, μετὰ μακροῦ γενείου φέρουσα τῇ δεξιᾷ μακρὸν σταυρόν. Πιθανώτατα ὁ εἰκονιζόμενος εἶναι ᾿Ιωάννης ὁ Πρόδρομος.

῎Οπ. . . . — .Α.Λ — . .CΤΟ — ΡΜΑΡΧ — .C.Λ = [+ *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) Μιχ]α[ὴ]λ . .το[υ]ρμάρχ[η]* . . .

0,021. (Ε. Σ. 13163). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Γ'. ΜΟΛΥΒΔΟΒΟΥΛΛΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

'Ακόλουθοι

237. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) πέριξ· *τῷ σῷ δούλῳ.*

"Οπ. + — ΠΕΤΡ—ωΝΑ—ΑΚ΄ = + *Πετρωνᾷ ἀκ(ολούθῳ)* (;).

0,026. (Α Ε 2325). Μετρίας διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκανονταετηρίς

238. — + — . ΕR, Θ, — ωCω — ΔΟΥΛω = [*Κ(ύρι)*]*ε β(οή)-θ(ει)* [*τ*]*ῷ σῷ δούλῳ.*

Όπ. ΛΕΟΝ — .ΙΑΚ. — .ΟΥΘ. = *Λέον*[*τ*]*ι ἀκ*[*ολ*]*ούθ*[*ῳ*].

0,022. (Α. Ε. 2421). Μετρίας διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

'Αρχιεπίσκοποι.

239. — Προτομὴ ἁγίου, ἀτέχνως εἰκονιζομένου, ἔχουσα ἑκατέρωθεν ἀνὰ ἕνα σταυρόν, κάτωθεν δὲ σταυροειδὲς μονογράφημα = *Γεωργίου.*

"Οπ. + ΑΡ — ΧΙΕΠΙ — CΚΟΠΟΥ = + *'Αρχιεπισκόπου.*

0,028. (Α. Ε. 2363). Καλῆς διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

240. — Σταυροειδὲς μονογράφημα ἡμιεξίτηλον (*Χριστὲ βοήθει*), *τῷ σῷ δούλῳ,* πέριξ.

"Οπ. . . ωΑ — . . ΗΑΡΧ — . . ΠΙCΚΕ — . . . . = [+ *'Ι*]*ωά*[*νν*]*η ἀρχ*[*ιε*]*πισκ(όπῳ) 'Ε. . . .*

0,021. (Σ Π. 'Ακαδ. ἔτος 1899-1900,24). = Διεθν. 'Εφ. Νομ. 'Αρχ., τόμ. Γ', σελ. 181, ἐκεῖ ὅμως ἀνεγνώσθη *ἄρχοντι* ἐσφαλμένως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

241.—Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*), *τῷ σῷ δούλῳ* πέριξ.

Ὄπ. + . . ΑΝ — . Η . ΡΧΗ . — ΠΙϹΚ . ΠѠ = + [*Ἰω*]*ά*[*ν*]*η* [*ἀ*]*ρχη*[*ε*]*πισκ*[*ό*]*πῳ*.

0,025. (Α. Ε. 2523). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

242.— . . . ΘЄΟ — ΛΟΓΟϹ = [*Ἰω*](*άννης*) [*ὁ*] *Θεολόγος*, ἑκατέρωθεν κιονιδὸν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον τῇ δεξιᾷ εὐλογοῦντος καὶ τῇ ἀριστερᾷ φέροντος εὐαγγέλιον ἀποτετριμμένον.

Ὄπ. + ΚΟϹ — ΜΑ ΑΡΧЄ — ΠΙϹΚΟ = + *Κοσμᾶ ἀρχ*(*ι*)*επισκό*(*που*).

0,023. (Α. Ε. 2608). Μετρίας διατηρήσεως Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

243.—Ἐπιγραφὴ πέριξ ἑξίτηλος ἐν μέσῳ δύο κύκλων σφαιριδίων, ἡ συνήθης, (= *Κύριε ἢ Θεοτόκε βοήθει τῷ σῷ δούλῳ*). Ἐν τῷ μέσῳ σταυρὸς διπλοῦς ἀποτετριμμένος, ἔχων ἐν τῷ μέσῳ τῶν κάτω κεραιῶν ἀκτίνας ἐν εἴδει Χ.

Ὄπ. Ἐπιγραφὴ ἀποτετριμμένη, ἧς μόλις ἀναγινώσκονται αἱ τελευταῖαι λέξεις: ΑΡΧΙЄ . . . . . ΥΓΚЄΛѠ = *ἀρχιε*[*πισκόπῳ καὶ σ*]*υγκέλῳ*.

0,023. (Α. Ε. 2988). Κακῆς διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

Διάκονοι.

244.—ΠΑΥ — ΛΟΥΔΙ — ΑΚΟ = *Παύλου διακό*(*νου*).

Ὄπ. SΑΡ — ΓΥΡΟ — ΠΡ,' = *καὶ ἀργυρο*(*πράτου*).

0,018. (Ε. Σ. 13056). Καλῆς διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 440. (Τάσσει τοῦτο ὡς ἐκ τοῦ δευτέρου τίτλου τοῦ διακόνου εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀργυροπρατῶν).

245.—Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*).

Ὄπ. + ΛЄ — . ΝΤΟϹ — . ΙΑΚΟΝΟΥ = + *Λέ*[*ο*]*ντος* [*δ*]*ιακόνου*.

0,024. (Α. Ε. 2847). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ'—Η' ἑκατονταετηρίς.

246.—Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) πέριξ· *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. ΔΗΜΗ—ΤΡΗΩΔΙ—ΑΚΩΝΩ—SΔ'ΔΚ = *Δημητρήῳ διακώνῳ καὶ δ(ι)δ(ασ)κ(άλῳ)*;

0,030. (Α. Ε. 2911). Μετρίας διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Schlumberger πρῶτον ἐν τῇ Sigillographie σελ. 390, ὁπότε ἀνέγνω τὸν τελευταῖον στῖχον τῆς ὄπισθεν ἐπιγραφῆς *καὶ δ(ευτερεύοντι) (τῶν) ἀκ(ολούθων)* καὶ δεύτερον ἐν τῇ Rev. des et. grecq. 1891 σελ. 131 ὁπότε ἀνέγνω αὐτὸν *καὶ δ(ι)δ(ασ)κ(άλῳ).*

247.—Μ—Χ = *Μ(ι)χ(αὴλ)*, ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ' ἐνώπιον τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, φέροντος πολυτελῆ ἀμφίεσιν καὶ διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς σκῆπτρον, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς σφαῖραν.

Ὄπ. + CΦΡΑ—ΓΙCΜΙΧΑ—ΗΛ. .ΤΕ—ΛΟΥCΔΙ—ΑΚΟΝ. = + *Σφραγὶς Μιχαὴλ [εὐ]τελοῦς διακόν(ου).* Τρίμ. ἰαμβ.

0,016. (Α. Ε. 3032). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Ἑβδομάριοι.

248.— ΚΕR.....CΩ—Δ,ΝΗΚΟΛ = + *Κ(ύρι)ε β(οήθει τῷ σῷ δ(ούλῳ) Νηκολ(άῳ)·* πέριξ. ΘΝ. ΚΟΛ = *ὁ ἅ(γιος) Ν[ι]κόλ(αος)*, ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον, φέροντος φελώνιον, τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογοῦντος τῇ δ' ἀριστερᾷ φέροντος εὐαγγέλιον (ἀποτετριμ.).

Ὄπ. ΠΡΙΜΙ—ΚΗΡΙΩ—SΕRΔΟ—ΜΑΡΙΩ = *Πριμικηρίῳ καὶ ἑβδομαρίῳ.*

0,022. (Α. Ε. 452). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 391.

Ἐπίσκοποι.

249.—Η.ΓΙΑCΟΦΙΑ = *ἡ [ἁ]γία Σοφία* κιονιδὸν ἑκατέρωθεν τῆς μάρτυρος ταύτης ἱσταμένης κατ' ἐνώπιον καὶ ἐχούσης πρὸ τοῦ στήθους σταυρόν.

Ὄπ. ΝΑΡ—CΟΥΕΠ—ΙCΚΟΠ—ΟΥ = *Νάρσου ἐπισκόπου.*

0,026. (Α. Ε. 2926). Καλῆς διατηρήσεως. Schumberger, Rev. et Grecq. 1891, σελ. 125.

250.—Σταυροειδὲς μονογράφημα ἐφθαρμένον (=*Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις [*τ*]*ῷ* — *σῷ* — [*δού*] — [*λῳ*].

+ .ωΑΝΝ— .ЄΠΙCΚ. — .ΟΥ+ = +[*Ἰ*]*ωάνν*[*ου*] *ἐπισκ*[*ό*-*π*]*ου*+.

0,018. (Ε. Σ. 13173,101). Μετρίας διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

251.—ΟΘЄΟ — . . . = *ὁ ἅ*(*γιος*) *Θεο*[*φάν*](*ης*). Προτομὴ αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἐν στάσει δεήσεως.

Ὄπ. +CΚЄ — ΠΟΙCΠΟΙ — ΜЄΝΑΘЄ — ΟΦΑΝЄΙ — CΚЄΠΟΙC = + *Σκέποις ποιμένα Θεόφανες σκέποις*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,020. (Α. Ε. 3182). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Οἰκονόμοι τῶν εὐαγῶν.

252.—ΚЄRΟ—ΗΘЄΙΤω—CωΔΟΥΛω—ΝΙΚΗΦΟΡω —RЄCΤΗ= + *Κ*(*ύρι*)*ε βοήθει τῷ σῷ δούλῳ Νικηφόρῳ βέστῃ.*

Ὄπ. ΠΡΑΙ — ΠΟCΙΤωS — ΜЄΓΑΛωΟΙ — ΚΟΝΟΜω ΤωΝ—ЄΥΑΓωΝ=*Πραιποσίτῳ καὶ μεγάλῳ οἰκονόμῳ τῶν εὐαγῶν.*

0,024. (Α. Ε. 3037). Ἀρίστης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Ἡγούμενοι.

253.—+—ΧCЄC—ΤωΜ—.ΥΦΥΛ—. . = + *Χ*(*ρι*)*σ*(*τὸς*) *ἔστω μ*[*ο*]*υ φύλ*[*αξ*].

Ὄπ. ΛЄωΝ. —ЄΓΟΥ—ΜΑΙ= *Λέον*[*τ*](*ι*) *ἐγουμαί*(*νῳ*).

0,029. (Α. Ε. 2274). Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigill. σελ. 397.

254.—Δύο κατ' ἐνώπιον προτομαὶ ἁγίων ἔχουσαι ἄνωθεν ἐν τῷ μέσῳ σταυρόν.

Ὄπ. + . . —ΤΡΟΥΗ—ΓΟΥΜЄ—Ν . . = + [*Πέ*]*τρου ἡγουμέν*[*ου*].

0,022. (Α. Ε. 2241). Καλῆς διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigill. σελ. 397.

Κληρικοί.

255.— ΜΗΡ—[ΘV]. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου ἀποτετριμμένη.

Ὄπ. .....—.ωCωΔΟΥ—ΟΛΚΝΝ—ΚΛΗΡΙΚ—.VΤЄΛΗ = *Θ(εοτό)κε β(οή)θει [τ]ῷ σῷ δού[λῳ]. . . . . κληρικ[ῷ] [ε]ὐτελῇ.*

0,021. (Α. Ε. 1896). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Κουβουκλείσιοι.

256.—[Χ/Μ]—Λ/Η = *Μ(ι)χ(α(ήλ.* Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ ἐν τῇ συνήθει πολυτελεῖ ἀμφιέσει, μετὰ σκήπτρου καὶ σφαίρας.

Ὄπ. ....—ROHΘ..—Μ.ΧΑΗ.—ΚΟVRΟ.—ΚΛЄΙ—... = [+ *Θ(εοτό)κε] βοήθ[ει] Μ[ι]χαὴ[λ] κουβο[υ]κλει[σίῳ].*

0,018. (Α. Ε. 1920). Μετριας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

257. — ΜΗΡ — ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτύκου ἐχούσης τὰς χεῖρας πρὸ τοῦ στήθους ἐν στάσει δεήσεως.

Ὄπ. .ΚЄR,Θ,— .ЄΟΔΙΓ,—ΚΟΥRΟV — ..ΙCΙΟ = [+] *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) [Θ]εοδιγ(ίῳ) κουβου[κλ]ισίο.*

0,021. (Ε. Σ. 13128^{ια}). Μετρίας διατηρήσεως Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Μητροπολῖται.

258.—Προτομαὶ ἀντωποὶ δύο ἀνδρῶν, ὧν ὁ μὲν πρὸς δεξιὰν τῷ ὁρῶντι, ἔχει μακρὸν τὸ γένειον καὶ ῥῖνα εὐθεῖαν, ὁ δὲ πρὸς ἀριστερὰν βραχὺ τὸ γένειον καὶ ῥῖνα γρυπήν. Πιθανώτατα παριστῶσι τοὺς κορυφαίους τῶν ἀποστόλων Πέτρον καὶ Παῦλον. Ἐν τῷ μέσῳ ἄνωθεν τῶν προτομῶν σταυρός. Ἐργασία τραχεῖα, ἀλλὰ μαρτυροῦσα γνῶσιν τῶν κανόνων τῆς τέχνης.

Ὄπ. + — ΛΟΓΓΙ — ΝΟΥΜΗΤΡ — ΟΠΟΛΙ — ΤΟΥ = *Λογγίνου μητροπολίτου.*

0,032. (Ε. Σ. 13173,91). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ'—Η' ἑκατονταετηρίς.

259. — + Η ΑΓΙΑ — C . Φ . . = + ἡ ἁγία Σ[ο]φ[ία] πλινθηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτῆς, ἱσταμένης κατ᾽ ἐνώπιον, ἀτέχνως δ' εἰκονιζομένης.

Ὄπ. . ΘΕΟ — . ωCI — ΟΥ ΜΗΤΡ — ΟΠΟΛΙ — . . . = [+] *Θεο[δ]ωσίου μητροπολί[του]*.

0,021. (Α. Ε. 3160). Καλῆς διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

Μοναχοί.

260. — . . Ο Δ — CI . . = [*ὁ ἅ(γιος) Θε]οδ(ό)σι[ος]* κιονιδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ᾽ ἐνώπιον Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου μακρὸν ἔχοντος πώγωνα, τῇ δεξιᾷ εὐλογοῦντος.

Ὄπ. + ΚΕR, . — ΤωCωΔ — ΦΙΛΟΘ . . — ΜΟΝΑ — Χ = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) τῷ σῷ δ(ούλῳ) Φιλοθ[έῳ] μοναχ(ῷ)*.

0,016. (Α. Ε 2409). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

261. — Μ — [Θ]. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου ἀνατεινούσης χεῖρας ἱκέτιδας, μετὰ τοῦ βρέφους ἐπὶ τοῦ στήθους ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. · — ΘΚΕ . Θ, — . ΕΝ . ΜΟ — ΑΧ . ΤΗ — ΚΟΜ . ΝΗ = + *Θ(εοτό)κε [β](οή)θ(ει) [Ξ]έν[η] (;) μο[ν]αχ[ῇ] τῇ Κομ[νη]νῇ*.

0,021. (Α. Ε. 2544). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Τακτέον εἰς τὰ μολυβδόβουλλα *γυναικῶν* ἢ εἰς τὰ τοῦ οἴκου τῶν Κομνηνῶν.

262. — . . ΓΙΟ — ΔΗΜΙΤΡ . ΟC = [*ὁ ἅ]γιος Δημίτρ[ι]ος*· ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον ἐν στρατιωτικῇ περιβολῇ, τῇ δεξιᾷ φέροντος δόρυ ἐρειδόμενον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ τῇ ἀριστερᾷ κωνοειδῆ ἰδιόρρυθμον ἀσπίδα ὡσαύτως ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ὄπ. + CΦ . Α — ΓΙCΙω . Λ — ΜΟΝΑΧΟΥ — ΤΟΥ ΓΑΛΑ — ΤωΝΟ, = + *Σφ[ρ]αγὶς Ἰω[ή]λ μοναχοῦ τοῦ Γαλάτωνο(ς)*. Τρίμ. ἴαμβ.

0,030. (Α. Ε. 2914). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 664 Τακτέον εἰς τὰ *οἰκογενειακά*.

Νεόφυτοι.

263.— [X] / AP — [X] / M = *ἀρ*[*χ*](*άγγελος*) *Μ*(*ι*)[*χ*](*αήλ*) ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ' ἐνώπιον αὐτοῦ οὔλην ἔχοντος τὴν κόμην, καὶ φέροντος σκῆπτρον καὶ σφαίραν.

Ὄπ. ✝ΓΡΑφ,—CφΡΑΓΙΞ—ΜΙΧΑΗΛ—ΝΕΟφVΤ= ✝*Γραφ*(*ὰς*) *σφραγίζ*(*ω*) *Μιχαὴλ νεοφύτ*(*ου*). Τρίμ. ἰαμβ.

0,016. (Α. Ε. 2913). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger Rev. et grecq. 1891, σελ. 136.

Οἰκονόμοι.

264.—Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*).

Ὄπ.—ΔΙΜΗ—ΤΡΙω—ΟΙΚ= *Δημητρίῳ οἰκ*(*ονόμῳ*).

0,025. (Α. Ε. 2607). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ'—Η' ἑκατονταετηρίς.

Πρεσβύτεροι.

265.—Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ.

Ὄπ. ΑΝΔΡ—ΕΑΠΡΕ.—RVΤΕΡ—ω = *Ἀνδρέᾳ πρε*[*σ*]*βυτέρῳ*.

0,028. (Σ. Π. Ἀκαδ ἔτος 1899-1900 Ι, 9). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ'—Η' ἑκατονταετηρίς. Κ. Μ. Κωνσταντόπουλος, Διεθν. Ἐφ. Νομ. Ἀρχ. Γ', σελ. 179.

266.—ΘCΤΕ—..Ν.C = ὁ (*ἅγιος*) *Στέ*[*φα*]*ν*[*ο*]*ς* κιονιδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον. Ἔχει κόμην οὔλην καὶ βραχὺ τὸ γένειον, τῇ μὲν δεξιᾷ φέρει σταυρὸν τῇ δ' ἀριστερᾷ βιβλίον.

Ὄπ. .ΚΕR,Θ,—.ωCωΔΟΥ'—CΤΕφ.Νω—ΠΡΕCRVΤ,—SR'ΚΛΗ—ΡΙΚω = [✝] *Κ*(*ύρι*)*ε β*(*οή*)*θ*(*ει*) [*τ*]*ῷ σῷ δου*(*λῳ*) *Στεφ*[*ά*]*νῳ πρεσβυτ*(*έρῳ*) *καὶ β*(*ασιλικῷ*) (;) *κληρικῷ*.

0,024. (Α. Ε. 3056). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

267.—ΘΘΕ—ΔωΡΟ. = [*ὁ*] *ἅ*(*γιος*) *Θε*(*ό*)*δωρο*(*ς*) κιονιδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον μετὰ χλαμύδος καὶ θώρακος, φέροντος δὲ δόρυ καὶ ἀσπίδα.

Ὀπ. ΓΡΑφ. . — CφΡ. ΓΗ. — ΘΕΟΔΟΡ — . . . CR — ΕΡΟ. = *Γραφ(ῶν) σφ[ρα]γὴ[ς] Θεοδόρ(ου) [πρε]σβ(υτ)έρο[υ]* (;). Τρίμ. ἰαμβ.

0,018. (Α. Ε. 2620). Μετρίας διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Σκευοφύλακες.

268. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον πέριξ τὰς λέξεις· *τῷ σῷ δούλῳ*, ἡμιεξιτήλους.

Ὀπ. . . ΧΑΗΛ — . ΙΑΚΙΚΟΥΡ. — . . . ΚΕVΟφ. — . . . = [+ *Μι]χαὴλ [δ]ιακ(όνῳ) κουβ(ουκλεισίῳ) [καὶ σ]κευο]φύλακι*].

0,021. (Α. Ε. 1048). Μετρίας διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς Schlumberger, Sigillographie σελ. 411.

Σύγκελλοι.

269. — + ΚVΡΗΕR. . Θ — . Ι = + *Κύρηε β[οή]θ[ε]ι* πέριξ καὶ ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων, περὶ σταυρὸν ἁπλοῦν ἔχοντα ἀκτῖνας εἰς τὸ κέντρον ἐν εἴδει Χ καὶ εἰς τὰς γωνίας τῶν σκελῶν τὰς λέξεις ΤѠ — CѠ — ΔΟΥ — ΛѠ = *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὀπ. + ΝΙΚ. — Τ,ΜΟΝΑ — ΧΟCVΝ — ΚΕΛΟ = *Νικ[ή]τ(α) μοναχῷ συνκέλο.*

0,028. (Α. Ε. 1050). Καλῆς διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

270. — [ΜΗΡ] — ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου ἀνατεινούσης χεῖρας ἱκέτιδας, φερούσης δ' ἐπὶ τοῦ στήθους τὸ βρέφος ἐν δίσκῳ. Αἱ γραμμαὶ τῆς πτυχώσεως τῆς καλύπτρας καὶ τοῦ πέπλου τῆς Θεοτόκου εἶναι λίαν εὐδιάκριτοι καὶ μετὰ τέχνης εἰργασμέναι.

Ὀπ. + ΘΕΟΤΟ — ΚΕRΟΗΘΕΙ — CVΜΕѠΝΤѠ — CVΓΚΕΛ — ΛѠ = + *Θεοτόκε βοήθει Συμεὼν τῷ συγκέλλῳ.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,023. (Α. Ε. 3028). Ἀρίστης διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

271. — Ἐπιγραφὴ πέριξ ἐξίτηλος, ἧς σώζονται γράμματά τινα οὐδὲν σαφὲς λέγοντα. ΜΗΡ — ΘV ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ' ἐνώπιον

τῆς Θεοτόκου φερούσης δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν δίσκον, ἐν ᾧ προτομὴ τοῦ βρέφους. Ἡ εἰκὼν τῆς Θεοτόκου εἶναι λίαν τεχνικῶς εἰργασμένη.

Ὄπ. Ἐπιγραφὴ ἑξάστιχος, ἐξ ἧς σαφῶς ἀναγινώσκονται μόνον οἱ τρεῖς τελευταῖοι στίχοι οὕτω ΛЄ[Ο]ΝΤΙ CVΓΚЄΛω.

0,028. (Α. Ε. 67) Μετρίας διατηρήσεως Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Ὑπομνηματογράφοι.

272.—Μ̄—Θ̄. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐπὶ τοῦ στήθους ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. + ΚЄRΘ — ΛЄωΝΤ,— ΔΙΑΚΟΝ — SVΠ'ΜΝ — ΜΑΤΓΡ = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) Λέοντ(ι) διακόν(ῳ) καὶ ὑπ(ο)μν(η)ματ(ο)γρ(άφῳ).*

0,018. (Α. Ε. 2327). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 369.

Χαρτοφύλακες.

273.—Σταυροειδὲς μονογράφημα, ὡς συνήθως, μετὰ τῶν λέξεων πέριξ *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. + ЄVC — ΤΟΛΗ Β' — ΧΑΡΤΟΦ — . ΛΑΚΟC = + *Εὐστόλῃ β(ασιλικοῦ) χαρτοφ[ύ]λακος.*

0,024. (Α. Ε. 1923). Ἀρίστης διατηρήσεως. Η'—Θ ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Schlumberger (αὐτόθι).

274.—Σταυροειδὲς μονογράφημα = ὄνομα τοῦ κτήτορος.

Ὄπ. . ΑΡ — . ΟΥΛΑ — ΡΙΟΥ = *[χ]αρ[τ]ουλαρίου.*

0,025. (Ε. Σ. 13173,31). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ'—Η' ἑκατονταετηρίς.

Δ'. ΜΟΛΥΒΔΟΒΟΥΛΛΑ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΑ, ΔΕΣΠΟΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ

---

1. ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ

Φωκᾶς.

602 — 610 μ. Χ.

275. — Ἡ Θεοτόκος κατ' ἐνώπιον φέρουσα ἐπὶ τοῦ στήθους ἐν δίσκῳ τὸ βρέφος. Ἑκατέρωθεν ἀνὰ εἷς μέγας ἐπιμήκης σταυρὸς εἰς τὰ ἄκρα τῶν βραχιόνων ἔχων μικρὰς ἐγκαρσίους κεραίας. Ἐργασία τραχεῖα καὶ βάναυσος.

Ὄπ. .NF.CA.— PЄR PAVC = [D.] N. F[o]ca[s] per. pauc. πέριξ προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον μετὰ τηβένου καὶ σταυροφόρου διαδήματος. Ἔχει τὸ γένειον σφηνοειδὲς καὶ κόμην μακρὰν κατερχομένην πρὸς τοὺς κροτάφους.

0,026. (Α. Ε. 2508). Καλλίστης διατηρήσεως. Ἕτερον ὅμοιον παρὰ Schlumberger (Sigillographie σελ. 420).

Αὐτοκρατορικὰ Ζ' ἢ Η' ἑκατονταετηρίδος.

276. — Δύο προτομαὶ αὐτοκρατόρων ἀποτετριμμέναι, ἔχουσαι κάτωθεν τρίστιχον ἐπιγραφὴν ὡσαύτως ἀποτετριμμένην.

Ὄπ. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον ἀποτετριμμένη, ἔχουσα ἑκατέρωθεν ἀνὰ ἕνα σταυρὸν καὶ κάτωθεν δίστιχον ἐπιγραφὴν ἐφθαρμένην.

0,030. (Α. Ε. 2852). Κακῆς διατηρήσεως.

277. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον ἀγένειος αὐτοκράτορος, ἐν ἐπισήμῳ στολῇ.

Ὄπ. Νίκη βαίνουσα πρὸς τ' ἀριστερὰ φέρουσα κλάδον φοίνικος.

0,018. (Α. Ε. 2802). Μετρίας διατηρήσεως.

Κωνσταντῖνος ὁ Ϛ΄ καὶ Εἰρήνη ἡ 'Αθηναία.
780—790 μ. Χ.

278. — Προτομαὶ κατ' ἐνώπιον Κωνσταντίνου πρὸς τ' ἀριστερὰ τῷ ὁρῶντι καὶ Εἰρήνη πρὸς τὰ δεξιά. Ὁ Κωνσταντῖνος ἔχει νεαρὸν ἀγένειον πρόσωπον, στρογγύλον, φέρει δὲ σταυροφόρον διάδημα ἔχον ἑκατέρωθεν ἀνὰ μίαν ἐκ τῶν συνήθων ἐν τοῖς βυζαντιακοῖς διαδήμασι (καισαρίκια) χρυσῶν ἀλύσεων. Τὰ τῆς ἀμφιέσεως αὐτοῦ δὲν διακρίνονται καθότι τὸ μολυβδόβουλλον εἶναι σφόδρα κατιωμένον. Ἡ Εἰρήνη ἔχει πρόσωπον ἐπίμηκες καὶ λεπτὰ χαρακτηριστικά, φέρει δὲ διάδημα διάφορον τοῦ Κωνσταντίνου, ἔχον πέριξ τοῦ σταυροῦ ἐπιμήκεις ἐξοχὰς καὶ διπλὰς πρὸς τοὺς ὤμους κατερχομένας ἀλύσεις. Τὸ ἔνδυμα αὐτῆς μόλις διακρίνεται, κεντητὸν ὄν.

Ὄπ. Δύο προτομαὶ ἐξίτηλοι ἔχουσαι κάτωθεν τὴν ἐπιγραφήν. ΤωΝ Β, ΚΟΜ. — ΡΚ...... — .... = *Των β(ασιλικῶν) κομ[ε]ρκ[ιῶν]* .....

0,030. (Ε. Σ. 13050. Μετρίας διατηρήσεως. Μνημονεύεται ἁπλῶς ὑπὸ Schlumberger (Sigillographie σελ. 419).

Βασίλειος Β΄ ὁ Βουλγαροκτόνος καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Η΄.
976—1025 μ. Χ.

279. — .... — STVS — [Chri]stus. Πέριξ προτομῆς κατ' ἐνώπιον τοῦ Ἰησοῦ μετὰ μακρᾶς κόμης καὶ βραχέως γενείου. Περὶ τὴν κεφαλὴν φέρει τρεῖς βραχίονας τοῦ σταυροῦ πλατεῖς, ἔχοντας ἐν αὐτοῖς τὰ γράμματα Ο — [ω] — Ν, περιβέβλειται δὲ χιτῶνα ἔχοντα εἰς τὸ στῆθος κάτωθεν τοῦ λαιμοῦ κεντητὴν παρυφήν, καὶ ἱμάτιον κατερχόμενον ἀπὸ τῶν ὤμων καὶ ἀφῆνον ἐλεύθερον τὸ στῆθος. Τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογεῖ τῇ δ' ἀριστερᾷ φέρει εὐαγγέλιον. Εἰκὼν καλλιτεχνικωτάτη.

Ὄπ. .....—...STANT.... = [+ Basil](ius)—[Con]stant(inus), πέριξ τῶν προτομῶν αὐτῶν κατ' ἐνώπιον, ἀριστερὰ μὲν τῷ ὁρῶντι τοῦ Βασιλείου φέροντος κεντητὸν βασιλικὸν ἔνδυμα καὶ διάδημα σταυροφόρον, δεξιὰ δὲ τοῦ Κωνσταντίνου φέροντος χλαμύδα

πορπουμένην πρὸ τοῦ δεξιοῦ αὐτοῦ ὤμου διὰ μεγάλου κομβίου καὶ διάδημα σταυροφόρον.

0,027. (Ε. Σ. 13052). Καλλίστης διατηρήσεως. Ἀναφέρεται ὑπὸ Schlumberger (αὐτόθι σελ 419).

Βασίλειος ὁ Β' μόνος.

280.— + ЄΜΜΑ — . . . . . = + *Ἐμμα[νουὴλ]*. Πέριξ προτομῆς τοῦ Ἰησοῦ κατ' ἐνώπιον βραχὺ ἔχοντος τὸ γένειον, μετὰ χιτῶνος καὶ ἱματίου, τῇ δεξιᾷ εὐλογοῦντος καὶ τῇ ἀριστερᾷ φέροντος εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους.

Ὄπ. . . . . . — AVTOCRA = [+ Basil(ius) autocra(tor). Πέριξ προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον στρογγύλον ἔχοντος τὸ γένειον, μετὰ διαδήματος σταυροφόρου καὶ ἐνδύματος κεντητοῦ, τῇ μὲν ἐκτεινομένῃ δεξιᾷ φέροντος σφαῖραν σταυροφόρον τῇ δὲ πρὸ τοῦ στήθους ἀριστερᾷ εἰλητάριον.

0,026. (Ε. Σ. 13051). Μετρίας διατηρήσεως. Μνημονεύεται ὑπὸ Schlumberger (αὐτόθι).

Κωνσταντῖνος ὁ Δοῦκας.

1060—1067 μ. Χ.

281.— + ЄΜ. . — ΝΟVΗΛ = + *Ἐμ[μα]νουήλ*. Πέριξ προτομῆς τοῦ Ἰησοῦ κατ' ἐνώπιον μετὰ μεγάλου σταυροφόρου στεφάνου ἔχοντος εἰς ἕκαστον τῶν τριῶν βραχιόνων ἀνὰ πέντε σφαιρίδια συμμετρικῶς διατεταγμένα. Ἔχει μακρὰν πλουσίαν κόμην κατερχομένην μετὰ κυμάνσεων μέχρι τῶν ὤμων, πώγωνα δὲ βραχὺν καὶ οὖλον. Φέρει χιτῶνα ἔχοντα πολλὰς πρὸ τοῦ στήθους πτυχὰς καὶ ἱμάτιον καλύπτον τὸν ἀριστερὸν αὐτοῦ ὦμον καὶ ἀναδιπλούμενον πρὸς τὴν ὀσφὺν ἐν ᾧ μία αὐτοῦ ἄκρα μόλις ἐφάπτεται τοῦ δεξιοῦ ὤμου. Τῇ μὲν δεξιᾷ, ὡς συνήθως, εὐλογεῖ τῇ δὲ κεκαλυμμένῃ ἀριστερᾷ φέρει εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους. Ἑκατέρωθεν ἐν τῷ πεδίῳ IC—XC. Ὁ τύπος οὗτος εἶναι ἐκ τῶν καλλίστων ὅσοι ἀπαντῶσιν ἐπὶ μολυβδοβούλλων.

Ὄπ. +·ΚωΝRΑC — ΟΔΟVΚΑC = + *Κων(σταντῖνος) βασ(ιλεὺς) ὁ Δοῦκας*. Πέριξ αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον μετὰ διαδή-

ματος καὶ κεντητοῦ ἐνδύματος. Περὶ τὴν ὀσφὺν ἑλίσσεται ἕτερον ἔνδυμα (λῶρος), οὗ ἡ ἄνω ἄκρα ἁπλοῦται ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος κατερχομένη πλαγίως. Τῇ δεξιᾷ φέρει ὁ αὐτοκράτωρ λάβαρον ἐρειδόμενον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

0,033. (Α.Ε 2333). Ἀρίστης διατηρήσεως. Schlumberger (Sigillog. σελ. 422).

Νικηφόρος ὁ Βοτανειάτης.
1078—1081.

282. — IC — [XC]. Ὁμοία προτομὴ τοῦ Ἰησοῦ ἀτεχνότερον εἰργασμένη, ἔχουσα ἐξίτηλον τὴν πέριξ ἐπιγραφήν.

Ὄπ. + ΝΙΚΗΦΟΡ ΔЄCΠΟΤ — . . ΟΤΑΝΙΑΤΗC = + *Νικηφόρ(ος) δεσπότ(ης)* [*ὁ Β*]*οτανιάτης*. Πέριξ αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον (ἡ κεφαλὴ ἐγένετο ἐξίτηλος), ἔχοντος κεντητὸν ἔνδυμα ἀναδιπλούμενον ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ κατερχόμενον ὄπισθεν. Φέρει ὁ αὐτοκράτωρ λάβαρον καὶ σταυροφόρον σφαῖραν, βαίνει δ' ἐπὶ ὑποποδίου.

0,31. (Α. Ε 2324). Μετρίας διατηρήσεως. Schlumberger αὐτόθι σελ. 423.

Μολυβδόβουλλον αὐτοκρατορικὸν ΙΑ' ἢ ΙΒ' ἑκατονταετηρίδος.

283. — IC — XC = *Ἰ(ησοῦ)ς Χ(ριστό)ς*. Ὁ Ἰησοῦς καθήμενος κατ' ἐνώπιον ἐπὶ μεγάλου θρόνου μετὰ ὑψηλοῦ ἐρεισινώτου πολυτελῶς κεκοσμημένου, φέρων χιτῶνα καὶ ἱμάτιον καὶ ἔχων μακρὰν κόμην κατερχομένην ἑκατέρωθεν πρὸς τοὺς ὤμους. Τῇ δεξιᾷ εὐλογεῖ καὶ τῇ ἀριστερᾷ φέρει ἐπὶ τοῦ γόνατος εὐαγγέλιον.

Ὄπ. Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος πέριξ αὐτοκράτορος ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον ἐν ἐπισήμῳ περιβολῇ καὶ μετὰ διαδήματος, τῇ δεξιᾷ φέροντος λάβαρον καὶ τῇ ἀριστερᾷ εἰλητάριον.

0,031. (Ἀκαδ. ἔτος 1894-95. Ηα (Α') 1615-2479). Μετρίας διατηρήσεως.

Θεοδώρα Δούκαινα Παλαιολογῖνα.

284. — ΜΗΤΗΡ — ΘV. Η Θεοτόκος καθημένη ἐπὶ θώκου πολυτελῶς κεκοσμημένου καὶ μετὰ προσκεφαλαίου, φέρουσα ἐπὶ τῶν γο-

νάτων τὸ βρέφος. Ἡ Θεοτόκος φέρει τὸν συνήθη μετὰ καλύπτρας πέπλον κατερχόμενον μικρὸν κάτω τῶν γονάτων καὶ ἀνασυρόμενον πρὸς τὸ στῆθος, ὑπ' αὐτὸν δὲ διὰ κεκαλυμμένων χειρῶν φέρει τὸ βρέφος.

Ὄπ. + — ΘΕΟ — ΔΩΡΑ — ΕVCΕ — ΒΕϚΑ — ΤΗΑV — ΓΟΥϚΑ = + *Θεοδώρα εὐσεβεστάτη Αὐγοῦστα.*

+ — ΔΟΥΚ — Α.Ν. — Η. . Λ — Α.ΟΛ. — ΓΙΝΑ = + *Δού-κα[ι]ν[α] ἡ [Πα]λα[ι]ολ[ο]γῖνα.* Ἑκατέρωθεν τῆς αὐτοκρατείρας Θεοδώρας γυναικὸς Μιχαὴλ τοῦ Η', ἱσταμένης κατ' ἐνώπιον ἐν πολυτελεῖ βασιλικῇ ἀμφιέσει μετὰ ὑψηλοῦ κατακόσμου διαδήματος καὶ μακροῦ πέπλου κατερχομένου μέχρι τῶν γονάτων. Τῇ δεξιᾷ φέρει σκῆπτρον

0,036. (Α. Ε 2288). Καλῆς διατηρήσεως. Schlumberger, Sigillogr. σελ. 422.

285. — Ὁμοίως, ἀλλ' ἐξ ἄλλης σφραγῖδος καὶ ἀποτετριμμένον τήν τε ἐπιγραφὴν καὶ τὸν τύπον.

Ὄπ. Ὁμοίως ἀλλὰ τὰ γράμματα τῆς ἐπιγραφῆς κατ' ἄλλην διάθεσιν, οὕτω·

.ΘΕ — ΟΔΩ — ΡΑΕV — CΕΒΕ — ϚΑΤΗ — ΑΥΓΟΥ — ϚΑ
Δ. — ΚΑ. — ΝΑ. — ΠΑ. . — ΟΛ. — ΓΙΝ — Α

Ἡ δὲ εἰκὼν τῆς αὐτοκρατείρας, ἐντελῶς κατιωμένη, φέρει διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τὸ σκῆπτρον.

0,39. (Α. Ε. 2950). Μετρίας διατηρήσεως Schlumberger, αὐτόθι, σελ 421.

Θεόδωρος Λάσκαρις ὁ Α' (;) (Νικαίας).
1204—1222.

286. — . — . . . Ο.C.ΕΟ.Ω. — .CΤ. . Τ. . . Τ = [+ *Ὁ ἅγι*]*ος* [*Θ*]*εό*[*δ*]*ω*[*ρ*](*ος*) [*ὁ*] *στ*[*ρα*]*τ*[*ηλά*]*τ*(*ης*). Κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον ἐν στρατιωτικῇ περιβολῇ μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος. Ἀποτετριμμένον.

Ὄπ. . . . . — .ΙΔΑΔΟC. . . — ΝΑΘΛΗΤΑCΚΕ — . . ΙC ΘΕΟΔΩΡΟ. — . . CΚΑΡΙΝΤΟ. — . . CΙΛΕΑ = ... *ἀθλητὰ σκέποις Θεόδωρο*[*ν*] [*Λά*]*σκαριν τὸ*[*ν*] [*βα*]*σιλέα.*

0,30. (Α. Ε. 2999). Μετρίας διατηρήσεως. Schlumberger.

Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος ὁ Γέρων.
1283—1328.

287. — $\overline{IC}$ — $\overline{XC}$. Ὁ Ἰησοῦς ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον ἐπὶ βαθροειδοῦς ὑποποδίου, διὰ τῆς δεξιᾶς εὐλογῶν.

Ὄπ. + — ΑΝ — ΔΡ — ΟΝΙ — .C — ΔЄC — .ΟΤ = + *Ἀνδρόνι[κο]ς Δεσ[π]ότ(ης)*

. . — Μ — ΝΙ — .ΟC — . . . — — ΛΑΙΟ — ΛΟ. — Ο . = [*Κο*]*μνι*[*ν*]*ὸς* [*ὁ Πα*]*λαιολό*[*γ*]*ο*[*ς*]. Ἑκατέρωθεν τοῦ Ἀνδρονίκου ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον ἐν πολυτελεῖ κεντητῇ περιβολῇ καὶ μετὰ χλαίνης κατερχομένης ἀπὸ τῶν ὤμων ὄπισθεν, τῇ δεξιᾷ φέροντος λάβαρον καὶ τῇ ἀριστερᾷ εἱλητάριον.

0.010. (**Α. Ε.** 3175). **Καλλίστης διατηρήσεως. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κ. Μ. Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Ἐφημ Νομ. Ἀρχ.**

Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος ὁ Νέος.
1328—1341.

288. — Ὁ Ἰησοῦς ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ. Ἀποτετριμμένος ὁ τύπος ἔχων ἐξίτηλα τὰ ἑκατέρωθεν συμπιλήματα $\overline{IC}$ — $\overline{XC}$.

Ὄπ. Α — ΝΔ — ΡΟΝΙ — ΚΟCΔ — ЄCΠ — ΟΤ = *Ἀνδρόνικος Δεσπότ(ης)*

Ο — ΠΑ — ΛΑΙ — ΟΛΟ — ΓΟC = *ὁ Παλαιολόγος.*

Ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου καὶ ἠμφιεσμένου ὁμοίως ὡς ὁ ἐν τῷ προηγουμένῳ (ἀποτετριμμένον). Φέρει καὶ οὗτος λάβαρον καὶ εἱλητάριον.

0,034. (Α. Ε. 375). **Μετρίας διατηρήσεως. Schlumberger αὐτόθι σελ. 419.**

2. ΔΕΣΠΟΤΩΝ.

Ἰσαάκιος Κομνηνὸς (Κύπρου).

289. — Ο ΑΓΙΟϹ — ΘΕΟΔWΡΟϹ κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον μετὰ βραχέος χιτῶνος, θώρακος καὶ χλαμύδος κατερχομένης ἀπὸ τῶν ὤμων ὄπισθεν καὶ ἐχούσης παρυφὴν κεντητήν. Τῇ δεξιᾷ φέρει δόρυ καὶ τῇ ἀριστερᾷ ἀσπίδα κωνικὴν (μεσαιωνικὴν) κοσμουμένην ὑπὸ πτερῶν.

Ὄπ. . ΚΕRΟΗ — ΘΕΙ ΤW ϹW — ΔΟVΛW . ϹΑΑ — ΚΙW ΔΕΟΠΟΤΗ -- ΤW ΚΟΜΝΗ — ΝW = [+] *Κ(ύρι)ε βοήθει τῷ σῷ δούλῳ [Ἰ]σαακίῳ δεσπότῃ τῷ Κομνηνῷ.*

0,032. (Α. Ε. 2432). Ἀρίστης διατηρήσεως. Ἕτερον ἀντίτυπον ἐδημοσίευσεν ὁ Mordtmann ἐν τῷ περιοδικῷ Φιλολ. Συλ. Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ Schlumberger ἀναδημοσιεύσας τοῦτο (Sigillographie σελ. 425) ἐδημοσίευσε μετ' εἰκόνος καὶ τὸ ἡμέτερον (αὐτόθι).

Μιχαὴλ Δούκας (Ἠπείρου).

290. — Ὁ ἀρχάγγελος Μιχαὴλ ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον μετὰ βραχέος χιτῶνος καὶ θώρακος ἔχων ἀναπεπταμένας τὰς πτέρυγας. Τῇ δεξιᾷ φέρει γυμνὸν ξίφος πρὸς τὸν ὦμον, ἐνῷ διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ τὸν κολεὸν αὐτοῦ. Κάτωθεν τῶν πτερύγων ἐν τῷ πεδίῳ ἀμυδρῶς ὑποφαίνονται τὰ γράμματα Χ/ΑΡ — Χ/Μ.

Ὄπ. . . . . . ΓΙ . . — . . Ν ϹΗΝ ΜΙ — ΧΑΗΛ ΠΡWΤΟ — ϹΤΑΤΑΠΟΘΕΙ — ϹΕΒΑϹΟϹΜΙ — . . ΗΛΟΤΟΥ — ΔΟΥΚ. =] + *Σφρα]γῖ[δα τὴ]ν σὴν Μιχαὴλ πρωτοστάτα ποθεῖ σεβαστὸς Μι[χα]ὴλ ὁ τοῦ Δούκ*[α]. Τρίμ. ἰαμβ.

0,031. (Α. Ε. 2948). Ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον ὑπὸ Παύλου Λάμπρου ἐν τῷ Χρονικῷ Γαλαξειδίου τοῦ Σάθα καὶ ἐκεῖθεν παρελήφθη ὑπὸ τοῦ Schlumberger, Sigillographie σελ. 425.

Νικηφόρος Δούκας (Ἠπείρου).

291. — ΜΗΡ — ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου ἀνατεινούσης χεῖρας ἱκέτιδας, μετὰ τοῦ βρέφους ἐπὶ τοῦ στήθους ἐν δίσκῳ.

Ὀπ. + — ϹΦΡΑ.ΙϹ — ϹЄRΑ.Τ, — ΝΙΚΗΦ.ΡΟΥ — ΤΟΥΔΟΥ.. = + *Σφρα[γ]ὶς σεβα[σ]τ(οῦ) Νικηφ[ό]ρου τοῦ Δού[κα].*

0,032. (Α. Ε. 2949). Μετρίας διατηρήσεως. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Παύλου Λάμπρου (Ἀνέκδοτα νομίσματα καὶ μολυβδόβουλλα τῶν κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας δυναστῶν τῆς Ἑλλάδος), ἡ δὲ ἔμμετρος ἐπιγραφὴ ἀνεδημοσιεύθη ὑπὸ Froehner, Bulles Métriques, 1ère série, ἀριθ. 88. Τελευταῖον δ' ἐδημοσιεύθη τὸ μολυβδόβουλλον ὑπὸ Schlumberger, Sigillographie σελ. 425.

Μαρία θυγάτηρ Νικηφόρου (Ἠπείρου).

292.—ΜΗΤΗΡ—ΘΥ. Προτομὴ τῆς Θεοτόκου πρὸς τὰ δεξιὰ ἐστραμ. ἀνατεινούσης χεῖρας ἱκέτιδας. Φέρει ὡς συνήθως πέπλον μετὰ καλύπτρας σχηματίζοντα καλλιτεχνικωτάτας πτυχὰς πρὸ τοῦ στήθους.

Ὀπ. + ϹѠΣ—ΟΙϹΑΓΝΗ—ΜЄΤΗΝϹЄ—ΒΑϚΗΝΜΑ—ΡΙΑΝ = + *Σώζοις ἁγνή με τὴν σεβαστὴν Μαρίαν.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,024. (Α. Ε. 2912). Ἀρίστης διατηρήσεως. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Π. Λάμπρου (ἔνθ' ἀνωτ.) καὶ ὑπὸ Schlumberger, Sigillogr. σελ. 427.

Νικόλαος (Ἠπείρου) (;)

293.—Ο ΑΓΙΟϹ—ΝΙΚΟΛΑΟϹ = *ὁ ἅγιος Νικόλαος·* κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον μετὰ φαιλωνίου καὶ ὠμοφορίου, τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογοῦντος τῇ δ' ἀριστερᾷ φέροντος εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους.

Ὀπ. + ϹΦΡΑΓ,—ΠЄΦΥΚΑ—ΝΙΚΟΛΑΟΥ—ΔЄϹΠΟ—ΤΟΥ = + *Σφραγ(ὶς) πέφυκα Νικολάου δεσπότου.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,025. (Α. Ε. 2927). Ἀρίστης διατηρήσεως. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Π. Λάμπρου (ἔνθ' ἀν.) καὶ ὑπὸ Schlumberger, Sigillogr. σελ. 427. Ἡ τεχνοτροπία ὅμως αὐτοῦ ἐλέγχει χρόνους ἀρχαιοτέρους, ἐξ οὗ σφόδρα ἀμφιβάλλομεν ἂν ἀνήκει εἰς τὸν Νικόλαον δεσπότην τῆς Ἠπείρου.

Ἄννα σεβαστὴ ἡ Δούκαινα (;)

294.—ΜΗΡ—ΘΥ. Προτομὴ τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ.

Ὀπ. +—.ΚЄRΟΗΘΗ—ΤΗϹΗΔΟΥΛΗ—.ΝΝΗϹЄRΑ.—.ΗΤΗΔΟΥ—.... = [+] *Κ(ύρι)ε βοήθη τῇ σῇ δούλῃ [Ἄ]ννῃ σεβα[στ]ῇ τῇ Δου[καίν](ῃ)* (;)

0,018. (Α. Ε. 1902). Μετρίας διατηρήσεως.

3. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΑΞΙΩΜΑΤΑ.

Ἀνθύπατοι.

295. — + — ΙШΑΝ — ΝΟV — ΙΛΛ = + *Ἰωάννου ἰλλ(ουστρίου)*
Ὄπ. + — SAN — ΘVΠΑ — . OV = + *καὶ ἀνθυπάτου.*
0,024. (Α. Ε. 13062). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ′—Η′ ἑκατονταετηρίς.

296. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) μετὰ τῶν λέξεων πέριξ *τῷ σῷ δούλῳ.*
Ὄπ. + ΒΑΡ — ΔΑΝΗΑ. — ΘΥΠ′ΠΑ. — ΡΙΚΙΒΑC. — ΠΡ. ΤΟ. — . . . . . = + *Βαρδάνῃ ἀ[ν]θυπ(άτῳ) πα[τ]ρικί(ῳ) βασ[ι]-(λικῷ) πρωτο[σπαθαρ](ίῳ).*
0,028. (Α. Ε. 1084). Καλῆς διατηρήσεως. Η′—Θ′ ἑκατονταετηρίς.

297. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Χριστὲ βοήθει*), ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὸ ὄνομα *Μ—ι—χ(αή)—[λ].*
Ὄπ. . . ΝΘV — . ΑΤΠΑ — . . ΙΚ.ΙS — . . ΑΡ — ΧШ = [+ *Ἀ]νθυ[π]άτ(ῳ) πα[τρ]ικί(ῳ) καὶ [ἐπ]άρχῳ.*
0,020. (Α. Ε. 2466). Μετρίας διατηρήσεως. Η′—Θ′ ἑκατονταετηρίς.

Ἄρχοντες.

298. — Σταυροειδὲς μονογράφημα ἐφθαρμένον.
Ὄπ. . . ΔΑC — . ΚΙШΒ′C — . . Θ′SΑΡ, — ΚΡΤ = [+ *Β]αα-σ[α]κίῳ β(ασιλικῷ) σ[πα]θ(αρίῳ) καὶ ἄρ(χοντι) κ(ό)ρτ(ης).*
0,025. (Α. Ε. 3000). Καλλίστης διατηρήσεως ἡ ὄπισθεν ὄψις. Η′—Θ′ ἑκατονταετηρίς.

299. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*), ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις *τῷ σῷ δούλῳ.*
Ὄπ. . . . — Β, C . ΑΘΑΡ, — ΑΡΧΟΝΤ, ΤШ — ΝΑΙΒΙΛΙΤ = ⟨τῷ δεῖνι⟩ *β(ασιλικῷ) σ[π]αθαρ(ίῳ καὶ) ἄρχοντι τῶν Αἰβιδιτ(ῶν)* (ἢ Αἰβιλιτῶν) (;).
0,027. (Α. Ε. 2980). Μετρίας διατηρήσεως. Η′—Θ′ ἑκατονταετηρίς.

Οἱ ἐπὶ τῶν ἀγελῶν.

300. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*), ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις [τ]*ῷ*—σ[*ῷ*]—[δ]*ού*—[λ]*ῳ*.

Ὄπ. ΝΙΚΗΤ. — Κ,ΤωΝ — ΑΓΕΛΟΝ = *Νικήτ*[*ᾳ*] *κ*. . .*τῶν ἀγελόν* (sic).

0,025. (Ε. Σ. 13145). Μετρίας διατηρήσεως. Η′—Θ′ ἑκατονταετηρίς.

Ἀσηκρῆτις.

301. — . . ΠΙ — ΦΑΝΙΟΥ — ΑCΗΚΡ — ΗΤΙC = [+ *Ἐ*]*πιφανίου ἀσηκρῆτις.*

Ὄπ. . . ΟΥ — ΛΟΥΤΗC — ΘΕΟΤΟ — Κ. = [+ *δ*]*ούλου τῆς Θεοτόκ*[*ου*].

0,031. (Ε. Σ. 13173, 130). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ′—Η ἑκατονταετηρίς.

302. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*), ἔχον πέριξ τὰς λέξεις *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. + — ΙωΑΝΝ — ΗΒΑCΙΛ — ΙΚωΑC — .ΚΡΙΤΙC = + *Ἰωάννῃ βασιλικῷ ἀσ*[*η*]*κρίτις.*

0,032. (Α. Ε. 2932). Ἀρίστης διατηρήσεως. Schlumberger, Sigillographie σελ. 446 Η′—Θ′ ἑκατονταετηρίς.

303. — Σταυρὸς διπλοῦς διηνθισμένος, ἔχων ἐν τῷ κέντρῳ τῶν κάτω κεραιῶν ἀκτῖνας ἐν εἴδει Χ καὶ ἑκατέρωθεν ἐν τῷ πεδίῳ ΙC — ΧC.

Ὄπ. CΦΡΑ — ΓΙCΙω ΑC — ΙΚΡΗΤΙΤΙ — CΝΕΡΔΙC = *Σφραγὶς Ἰω*(*άννου*) *ἀσικρήτι τῖς Νέρδις* (;) (ἢ Κέρδις).

0,021. (Α. Ε 2454). Καλλίστης διατηρήσεως Θ′—Ι′ ἑκατονταετηρίς.

304. — Τύπος ἐφθαρμένος.

Ὄπ. . . . . . — CΠ. — ΘΑΡΚΑ. — ΔΔ′SACΙ — ΚΡΗ. = ⟨τῷ δεῖνι⟩ *σπ*[*α*]*θαρ*(*ο*)*κα*[*ν*]*δ*(*ι*)*δ*(*άτῳ*) *καὶ ἀσικρή*[*τ*](*ις*).

0,028. (Α. Ε. 2530). Μετριωτάτης διατηρήσεως.

305. — ΟΑΓΙΟ — ΘЄ Δ. = *ὁ ἅγιο(ς) Θε[ό]δ[ωρ](ος)*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον φέροντος δόρυ καὶ ἀσπίδα, μετὰ χλαμύδος καὶ θώρακος.

Ὀπ. + ΚѠΝ — . ΤΑΝΤ — . CΗΚΡΗ — ΤΙC = + *Κων-[σ]ταντ(ῖνος) [ἀ]σηκρήτις.*

0,021. (Α. Ε. 1973). Καλῆς διατηρήσεως. Sigillographie σελ. 445. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

306. — . . . . — . . ΝΘ, — . ѠCΠΑΘ, — . . ΑΝΔΔΑC — ΚΡΗΤΗ — C = . . . *ἀ]νθ(υπά)[τ]ῳ σπαθαροκανδ(ι)δ(άτῳ) ἀσ[ι]κρήτης.*

Ὄπ. ΚΡΙ . . — ΖΑΝΤ . . — Φ,ΤѠΠЄ . . — ΓѠΜЄ . . = *Κρι . . . ἀντ[ιγραφ](εῖ) τῷ Πε[πα]γωμέ[νῳ].*

0,020. (Α. Ε. 2998). Καλῆς διατηρήσεως. Ἀνήκει εἰς τὰ οἰκογενειακά. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Ἐπὶ τῶν βαρβάρων.

307. — . . ЄRΟΗΘΙΤѠCѠΔΟΥΛ' = [+ *Κ(ύρι)]ε βοήθι τῷ σῷ δούλ(ῳ)*, ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων πέριξ ἀετοῦ μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων ἀτέχνως εἰκονιζομένου.

Ὄπ. + ΜΙΧΑΗ—ΛR'CΠΑΘ'—ΚΑΝΔΗΔ'—ΙЄΠΙΤ'RΑ—ΡRΑΡѠ. = + *Μιχαὴλ β(ασιλικῷ) σπαθ(αρο)κανδηδ(άτῳ) καὶ ἐπὶ τ(ῶν) βαρβάρω[ν].*

0,024. (Α. Ε. 2901). Καλῆς διατηρήσεως. Schlumberger, Sigillographie σελ. 452-53. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

Βεστάρχαι.

308. — + CΦΡΑ — ΓΙCΓЄ — ѠΡΓΙ — ΟV = + *Σφραγὶς Γεωργίου.*

Ὄπ. RЄ — CΤΑΡΧ — ΤΟΥΠΟΛΙ — ΤΟΠѠ — Λ = *Βεστάρχ(ου) τοῦ Πολιτοπώλ(ου).*

0,013. (Α. Ε. 2090). Καλῆς διατηρήσεως. Ἀνήκει ὡσαύτως εἰς τὰ οἰκογενειακά. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

309. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου ἢ ἁγίου τινὸς ἐφθαρμένη, ἔχουσα ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴν ἐξίτηλον.

Ὀπ. + ΚѠΝ — CΤΑΝΤΙ — ΝΟC . . C — ΤΑ . . . . = + *Κωνσταντῖνος* [*βε*]*στά*[*ρχης*] (;)

0.021. (Α. Ε. 1966). Μετρίας διατηρήσεως. Ι′—ΙΑ′ ἑκατονταετηρίς.

310. — ΜΗΡ — ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ.

Ὀπ. . ΑΓ . Η — ΜΟΙCΚЄΠ — ΝΙΚΟΛΑΟΝ — RЄCΤΑΡ — Χ . Ν = [+] *Ἁγ*[*ν*]*ή μοι σκέπ*(*ε*) *Νικόλαον βεστάρχ*[*η*]*ν*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,016. (Ε. Σ. 13173, 60). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ′—ΙΒ′ ἑκατονταετηρίς.

311. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ ἠμφιεσμένου ὡς συνήθως καὶ φέροντος σκῆπτρον καὶ σφαῖραν. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ Χ/Α — Χ/Μ ἐξίτηλος.

Ὀπ. . . . . . . — Μ . ΧΑ . — RЄCΤΑ . — ΧΗ = [+ *Θ*)*εοτό*)*κε β*(*οή*)*θ*(*ει*)] *Μ*[*ι*]*χα*[*ὴλ*] *βεστά*[*ρ*]*χῃ*.

0,020. (Α. Ε. 2457). Μετρίας διατηρήσεως. Ι′—ΙΑ′ ἑκατονταετηρίς.

312. — Ἅγιος ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον, ὑψῶν τὴν δεξιάν, ἐνῷ διὰ τῆς ἀριστερᾶς φέρει δόρυ ἢ σκῆπτρον. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἀποτετριμμένη σῴζουσα γράμματά τινα, ἐξ ὧν ἴσως ἀναγνωστέα αὕτη οὕτως· *ὁ ἅγιος Δημήτριος*.

Ὀπ. + ΚЄRΘ — ΝΙΚ . . Ο . — RЄCΤΑΡΧΗ — ΤU . ΚΤΑ — ΟΙ . . = + *Κ*(*ύρι*)*ε β*(*οή*)*θ*(*ει*) *Νικ*[*ηφ*]*ό*[*ρ*](*ῳ*) *βεστάρχῃ τῷ* [*Ἀ*]*κτά*⟨*ρῃ*⟩ (;)

0,019. (Α Ε. 2542). Μετρίας διατηρήσεως. Ι′—ΙΑ′ ἑκατονταετηρίς.

Βεστίτωρες καὶ βέσται.

313. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*), ἔχον πέριξ τὰς λέξεις *τῷ σῷ δούλῳ*.

Ὀπ. + — CЄΡΓΙѠ — CΙΛЄΝΤΙΑ — ΡΙѠ S RΑCΙ — ΛΙΚѠRЄ — CΤΙΤѠΡΙ = + *Σεργίῳ σιλεντιαρίῳ καὶ βασιλικῷ βεστίτωρι*.

0,032. (Α. Ε. 64). Καλλίστης διατηρήσεως. Schlumberger, Sigillographie σελ. 604. Η′—Θ′ ἑκατονταετηρίς.

314. — . . . . . ωCω⅃ . . . . = [+ *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) τ]ῷ σῷ δ[ούλῳ]*, πέριξ διπλοῦ σταυροῦ διηνθισμένου καὶ μετ' ἀκτίνων.

Ὄπ. . ΘЄω — . . ΔΗΠΤ . — . . ΘΑΡΚ . — ΔΔSRЄ . — . ΙΑΡ . = [+] *Θεω . . . . . [β](ασιλικῷ) [σπα]θαρ(ο)κ[α](ν)δ(ι)δ(άτῳ) καὶ βεσ[τ]ιαρ[ί](ῳ).*

0,020. (Α. Ε. 2517). Μετριωτάτης διατηρήσεως Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

315. — Μ—Θ. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐπὶ τοῦ στήθους ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. ΘΚЄΡΘ — ΛЄΟΝΤΗ — RЄCΤΙΤΟ — CΚЄRΛΙ — ΝΟ = *Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει) Λέοντη βέστι τὸ Σκεβλίνο.*

0,018. (Α. Ε. 2098). Καλῆς διατηρήσεως. Sigillographie σελ. 699. Ἀνήκει εἰς τὰ οἰκογενειακὰ μολυβδόβουλλα. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

316. — [ΜΗΡ]—ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου βασταζούσης διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τὸ βρέφος.

Ὄπ. ΜΙΧΑΗΛ — RЄCΤΗΤω — ΛЄΙΚΟΥΔΙ — ΜΟΙC . . — ΠΟΙ . = *Μιχαὴλ βέστη τῷ Λεικούδι μοι* (γρ. *με*) *σ[κέ]ποι[ς].*

0,020. (Ε. Σ. 13094). Μετρίας διατηρήσεως. Ἀνήκει καὶ τοῦτο εἰς τὰ οἰκογενειακά. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

317. — . . . . . — ΛΑΟC = [*ὁ ἅ(γιος) Νικό*]*λαος*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ' ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν τῇ συνήθει στάσει.

Ὄπ. . ΚЄRΘ, — ΜΗΝΑ . . . — RЄCΤΙ . . — ΡΟC . . — ΔΗΝ = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) Μηνᾶ [τοῦ] βεστί[τω]ρος* (;) . . . .

0,020. (Σ. Π. Ἀκαδημ. ἔτος 1899-1900 Ι, 65). Ἐδημοσ. ὑπὸ Κ. Μ. Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Ἐφημ. Νομ. Ἀρχ., τ. Γ', σ. 189. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

318. — . ΓΙΟC — ΓЄΟΡΓΙ = [*ὁ ἅ*]*γιος Γεόργι(ος)*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ οὔλην παχεῖαν ἔχοντος κόμην καὶ ἀγένειον πρόσωπον. Περιβέβληται χλαμύδα καὶ θώρακα καὶ φέρει τῇ μὲν δεξιᾷ δόρυ, τῇ δ' ἀριστερᾷ ἀσπίδα.

Ὄπ. ΚЄRΘ, — . . ΠΑCΙ — . ЄCΤΗ — . ΟΥΑΞΑΡ — ΤΑ = *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) [Ἀσ]πασί(ου)* (;) *[β]έστη [τ]οῦ Ἀξαρτᾶ.*

0,021. (Ε. Σ. 13157). Μετρίας διατηρήσεως. Ἀνήκει εἰς τὰ οἰκογενειακά. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

319. — . . . . . . — . . ΤωCω . — . ΛΠΕΤΡω — ΧΑΡ . . ω . — RECTH = [+ *Κ(ύρι)ε β(οή)θει] τῷ σῷ [δού]λ(ῳ) Πέτρῳ χαρ[τουλαρί]ῳ [καὶ] βέστῃ.*

῞Οπ. . ΡΙΤ . . . . — . ΗΛΟΥΠ . . . — . Η . СΤ . . — Ι . ΛΙΑ . — C= *[κ]ριτ[ῇ τοῦ β]ήλου π. . . . .*

0,022. (Σ. Π. ᾿Ακαδημ. ἔτος 1899-1900 Ι, 8). Καλῆς διατηρήσεως. ᾿Εδημοσιεύθη ὑπὸ Κ. Μ. Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. ᾿Εφημ τόμ. Γ', σελ. 179. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Γραμματικοί.

320. - Θ ΘΕΟ — . ωΡΟ, = *ὁ ἅ(γιος) Θεό[δ]ωρο(ς)*, κιονιδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον, περιβεβλημένου χλαμύδα καὶ θώρακα, φέροντος δὲ τῇ μὲν δεξιᾷ δόρυ, τῇ δ' ἀριστερᾷ ἀσπίδα.

῞Οπ. + ΚΕ ΡΘ, — ΝΙΚ,ΦΟΡ — ΓΡ,ΜΜΑ — Τ,ΚΟ . = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) Νικ(η)φόρ(ῳ) γρ(α)μματ(ι)κο* .

0,025. (Ε Σ. 13173, 115). Καλῆς διατηρήσεως ᾿Εδημοσ. ὑπὸ Schlumberger ἐν Rev. ét. grecq. (=Mélanges I, σελ. 239). Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

321.—Ε—ΠΙCΦΡΑ—ΓΙCΜΑΠΡΑ—ΞΕωΝΤΕ—Κ . . Γω . = *᾿Επισφράγισμα πράξεών τε κ(αὶ) [λό]γω[ν].*

῞Οπ. ΤΟV — ΓΡΑΜΜΑ — ΤΙΚΟVΤVΓ — ΧΑΝω — ΚωΝ = *τοῦ γραμματικοῦ τυγχάνω Κων(σταντίνου)*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,020. (᾿Ακαδημ. ἔτος 1891-92, ΛΔ', 214). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Βουκινάριοι.

322. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*), ἔχον πέριξ *τῷ σῷ δούλῳ.*

῞Οπ. ΝΙΚΗΦ — ΟΡωΒ'ΚΙ — ΝΑΡΙω = *Νικηφόρῳ β(ου)κιναρίῳ.*

0,030. (Α. Ε. 3024). ᾿Αρίστης διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

Ἐπὶ τῶν δεήσεων.

323. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*), ἔχον πέριξ τὰς λέξεις *τῷ σῷ δούλῳ*.

Ὄπ. + ΚΟC — . ΑΕΠΙΤ — ΝΔΕΗCΕ — ωΝCΙΚΕ — ΛΙ' = + *Κοσ[μᾶ] ἐπὶ τ[ῶ]ν δεήσεων Σικελ[ία](ς)*.

0,030. (Α. Ε. 408). Καλῆς διατηρήσεως. Schlumberger Sigillogr. σελ. 493. Η' - Θ' ἑκατονταετηρίς.

Δικασταί.

324. — . ΘΚΕRΟ . . . . πέριξ προτομῆς κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης.

Ὄπ. CΦΡΑΓ—ΠΡΟΕΔΡ—ΜΙΧΑΗΛ—ΔΙΚΑC—ΠΟΛΟΥ = *Σφραγ(ὶς) προέδρ(ου) Μιχαὴλ δικασπόλου*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,018. (Α. Ε. 2290). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Διοικηταί.

325.— Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*), ἔχον πέριξ νὰς λέξεις *τῷ σῷ δούλῳ*.

Ὄπ. ΘΕΟΔ — ωCΙω ΔΙ — ΥΚΗΤΙ = *Θεοδωσίῳ διυκητί*.

0,028. (Α. Ε. 2945). Ἀρίστης διατηρήσεως. Schlumberger, Sigillographie σελ. 499. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

326. — Τύπος ὅλως ἐφθαρμένος.

Ὄπ. . . . —R. . . —. ΟΙΚΙΤ. . . = *β(ασιλικοῦ) [δι]οικιτ[οῦ]* . . . .

0,019. (Ε Σ. 13173,69). Μετριωτάτης διατηρήσεως.

Δισύπατοι.

327. — . . ΟΚΕ — . ΟΗΕΙ — C . . ωΝ — . . = + *Θ(εοτ)όκε [β]οήθει σ[ῷ Κ]ων[σταν](τίνῳ)*.

Ὄπ. ΔΙCV—. ΑΤω. Ε—ΟΠΑΔω = *δισυ[π]άτῳ [κ]ὲ ὀπαδῷ* (;)

0,019. (Α. Ε 3163). Μετρίας διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

328. — M̅—[Θ̅]. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐπὶ τοῦ στήθους ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. . . . . . — . ЄΟΦΑΝΙ — CΠΑΘΑΡΙ — ΔVCVΠΑΤ, — . ωΔΟΞΑ — ΠΑΤΡΙ = [+ *Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει) Θ]εοφάνι σπαθαρί(ῳ) δυσυπάτ(ῳ) [τ]ῷ Δοξαπατρί.*

0,025. (Α. Ε. 1835). Καλῆς διατηρήσεως. Ὁ Schlumberger ἐδημοσίευσεν ἕτερον ἀντίτυπον ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ συλλογῆς (Sigil'ographie σελ. 592). Ἀνάγεται εἰς τὴν σειρὰν τῶν οἰκογενειακῶν μολυβδοβούλλων.

Δομέστικοι.

329. — Σταυροειδὲς μονογράφημα ἀποτετριμμένον (= *Θεοτόκε βοήθει*), ἔχον πέριξ τὰς λέξεις *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. + — . . ЄΝ. — . ΑΚ'Δ — ΜЄC = + *[Εὐγ]εν[ίῳ]* (;) . . . *δ[ο]μεσ[τίκ](ῳ).*

0,019. (Α. Ε. 2574). Μετριωτάτης διατηρήσεως Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

Οἱ τοῦ δομεστικίου.

330. — M̅H̅P̅ — Θ̅V̅. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐπὶ τοῦ στήθους ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. + Θ̅ΚЄ ROHΘЄΙ—ΓΡΙΓΟΡΙΟ—. ΟΤΟ̅Υ̅ΔΟΜЄ—CΤΙΚΟ̅Υ̅ = + *Θ(εοτό)κε βοήθει Γριγορίο [τ]ο τοῦ Δομεστικ⟨ί⟩ου.*

0,023. Ἀρίστης διατηρήσεως. Schlumberger, Sigillographie σ. 501. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Οἱ τοῦ δρόμου.

331. — ΚЄ ROHΘΙ Τω Cω Δ'Λ = *Κ(ύρι)ε βοήθι τῷ σῷ δ(ού)λ(ῳ),* ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων πέριξ διπλοῦ σταυροῦ ἐπὶ τριβάθμου βάσεως.

Ὄπ. ΛЄΟΝ — ΝΟΤ, ΤΟ̅Υ̅ — . ΑΡΤΤΟV — . . ΟΜ' = *Λέον(τι) νοτ(αρίῳ) τοῦ [χ]αρτ(ουλαρίου) τοῦ [δρ]όμ(ου).*

0,019. (Α. Ε. 2994). Ἀρίστης διατηρήσεως. Schlumberger, Rev. ét. grecq. 1891 σελ. 132 (=Mélanges σελ. 240). Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

Οἱ τῆς Δύσεως.

332. — ΚΕRΟΗΘΗΤωCωΔΟΥΛ' = *Κ(ύρι)ε βοήθει τῷ σῷ δούλ(ῳ)*, ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων πέριξ σταυροῦ διπλοῦ ἐπὶ τριβάθμου βάσεως.

Ὄπ. + ΜΙΧΑ — ΗΛ R'CΠΑΘΑ — Ρ'ΚΑΝΔ'S ΧΑΡ — ΤΟΥΛΑΡ, ΤΟΥ ω — ΞΕΟΥ ΔΡωΜΟΥ — ΤΙC ΔΥCΕ' = + *Μιχαὴλ β(ασιλικῷ) σπαθαρ(ο)κανδ(ιδάτῳ) καὶ χαρτουλαρ(ίῳ) τοῦ ὠξέου δρώμου τῖς Δύσε(ως).*

0,022. Ἀρίστης διατηρήσεως. Schlumberger, Sigillographie σ. 504. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

333. — Κόσμημα σταυροειδὲς ἔχον ἑλικοειδῆ βλαστήματα. Ἐπιγρ. ἐφθαρμ. (*Κύριε* ἢ *Θεοτόκε βοήθει*).

Ὄπ. + ΜΙΧΑΗ. — R'ΚΑΝΔΙ.. — ΤΟ S ΚΟΥΜ.. — ΚΗΑΡΗΟΤ. — CΔΥCΕ.. = + *Μιχαὴ[λ] β(ασιλικο) κανδι[δά]το καὶ κουμ[ερ]κηαρήο τ[ῆ]ς Δύσε[ως].*

0,024. (Α. Ε. 2940). Καλῆς διατηρήσεως. Schlumberger, Rev. ét. grecq. 1891 σελ. 135 (=Mélanges σελ. 244). Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

334. — Ἐπιγραφὴ πέριξ ἐφθαρμένη ΟΑΓ — ΕΥCΤΡ = *ὁ ἅ(γιος) Εὐστρ(άτιος)*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον μετὰ μακρᾶς κόμης κατερχομένης πρὸς τοὺς κροτάφους καὶ πώγωνος βοστρυχώδους. Φέρει τὴν συνήθη αὐτῷ ἐν ταῖς βυζαντιακαῖς εἰκόσι περιβολήν, ἀποτελουμένην ἐξ ἱματίου κεντητοῦ καὶ βαρείας ἐπ' αὐτοῦ χλαίνης μετὰ πλατείας παρυφῆς πορπουμένης ἔμπροσθεν τοῦ δεξιοῦ ὤμου. Διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς φέρει σταυρὸν ἔμπροσθεν τοῦ στήθους. Κάλλιστος ὁ τύπος οὗτος καὶ μετὰ πολλῆς τέχνης εἰργασμένος.

Ὄπ. Περιεργότατον σύμπλεγμα τριῶν ἀγενείων κεφαλῶν, ὧν αἱ μὲν δύο βλέπουσιν ἀντιθέτως, ἡ δὲ τρίτη ἄνω. Περὶ αὐτὰς ἐπιγραφή, ἧς ἀναγινώσκονται τὰ γράμματα .... ΕΡΚ'ΤΗC ΔΗC.. = *[κομ]ερκ(ιαρίῳ) (;) τῆς Δήσε[ως].*

0,024. (Α. Ε. 2400). Καλλίστης διατηρήσεως (οἱ τύποι). Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

335. — . . . Τ' — ROHΘ' = [Θεο]τ(όκε) *βοήθ(ει) πέριξ.*

[MHP] — ΘV = *Μή(τ)ηρ Θ(εο)ῦ* — . . . . — OPITICA = [*ἡ Ἁγι*]-*ορίτισα*, ἑκατέρωθεν τῆς Θεοτόκου ἱσταμένης ἐπὶ τοῦ συνήθους ὑποποδίου, ἀποβλεπούσης πρὸς τἀριστερά, ἀνατεινούσης δὲ χεῖρας ἱκέτιδας. Ὁ πέπλος αὐτῆς διασταυρούμενος ἐπὶ τοῦ στήθους ἁπλοῦται ἑκατέρωθεν διὰ τῶν βραχιόνων.

Ὄπ. . ΝΙ . — ΚΗΤΑ ЄΠΟ — ΤΚΟ . ЄΝΟΤ, — ΔVCЄωC SANΘ — ΤΟΥΚΡΑΤ . . . . — Γ,ΗΜωΝRA — CΙΛЄωC = [+] *Νι κήτᾳ* . . . . *νοτ(αρίῳ) Δύσεως καὶ ἀνθ(ρώπῳ) τοῦ κρατ[αιοῦ καὶ ἁ]γ(ίου) ἡμῶν βασιλέως.*

0,028. (Σ. Π. 1211). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

336. — Προτομὴ τῆς Θεοτόκου κατ' ἐνώπιον φερούσης διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τὸ βρέφος, ἐνῷ τὴν δεξιὰν φέρει πρὸς τὸ στῆθος. Τὸ βρέφος φέρει σταυροφόρον στέφανον καὶ τὴν δεξιὰν τείνει εἰς εὐλογίαν, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς φέρει εἰλητάριον. Ἀξιόλογος ἁγιογραφικὸς τύπος.

Ὄπ. + ΘΚЄRΘ — ΜЄΤωCωΔ. — ΛωΝ.ΚΗΤΑ — ΧΑΡΤΟΥΤΗ. — ΔVCЄωCΤω — ΑΝΖΑ = + *Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει) με τῷ σῷ δ[ού]λῳ Ν[ι]κήτᾳ χαρτου(λαρίῳ) τῆ[ς] Δύσεως τῷ Ἀνζᾷ.*

0,028. (Α. Ε. 3167). Καλῆς διατηρήσεως. (Οἰκογενειακόν.) ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατον.

337. — ΘΓЄω. — ΓΙΟC = *ὁ ἅ(γιος) Γεώ[ρ]γιος*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ. Ὁ μάρτυς ἵσταται κατ' ἐνώπιον μετὰ βραχέος χιτῶνος καὶ θώρακος (ἀποτετριμμένου), ἔχων τὴν χλαμύδα ἀπὸ τῶν ὤμων ὄπισθεν καταπίπτουσαν καὶ φέρουσαν παρυφὴν κεντητήν. Τῇ δεξιᾷ φέρει δόρυ καὶ τῇ ἀριστερᾷ ἀσπίδα κωνοειδῆ ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ὄπ. + ΚЄR,Θ, — ΤωCωΔΟΥΛω — ΑΔΡΙΑΝωΑCЄ — RACΤωSΜΓΔΟ — ΜЄCΤΙΚωΠΑ — C,ΔVCЄωC — Τω ΚΟΜΝΗΝω = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) τῷ σῷ δούλῳ Ἀδριανῷ πρωτοσεβάστῳ καὶ μεγάλῳ Δομεστίκῳ πάσ(ης) Δύσεως τῷ Κομνηνῷ.*

0,030. (Α. Ε. 2896). Ἀρίστης διατηρήσεως. Schlumberger, Sigill. σελ. 639. Ἀνήκει εἰς τὰ οἰκογενειακὰ μολυβδόβουλλα. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

338. — ...... — ΓЄ . ΡΓΙΟϹ = [ὁ ἅγιος] *Γε*[*ώ*]*ργιος*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν τοῦ ἁγίου Γεωργίου εἰκονιζομένου ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ.

Ὄπ. .... — ΤѠ ϹѠ... — ΑΔΡΙΑΝѠ.. — RACTѠS ΜΓ.... — ϹΤΙΚѠ ΠΑϹ.. — ΔVϹЄѠϹΤ. — ΚΟΜΝΗΝ. = [+ *Κ*(*ύρι*)*ε β*(*οή*)*θ*(*ει*)] *τῷ σῷ* [*δούλ*](*ῳ*) *Ἀδριανῷ* [⟨*πρωτο*⟩*σε*]*βάστῳ καὶ μεγάλῳ* [*δόμε*]*στίκῳ πάσ*[*ης*] *Δύσεως τ*[*ῷ*] *Κομνην*[*ῷ*].

0,032. (Α. Ε. 3022). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

339. — Ἐπιγραφὴ ἑξίτηλος πέριξ παραστάσεως τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Πρὸς ἀριστερὰν τῷ ὁρῶντι εἰκονίζεται ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον ἡ Θεοτόκος κρατοῦσα διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τὴν ἄτρακτον, φέρουσα ὡς συνήθως πέπλον μετὰ καλύπτρας διασταυρούμενον ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ οὗ τὸ ἕτερον ἄκρον κατέρχεται μέχρι σχεδὸν τοῦ δεξιοῦ αὐτῆς ποδός. Παρ' αὐτὴν ἐν τῷ μέσῳ εἰκονίζεται ἄνω μὲν τὸ σκεῦος, ἐν ᾧ εὕρηται τὸ ἔριον, κάτω δὲ φυτὸν κρίνου. Ὁ ἄγγελος εἰκονίζεται δεξιᾷ σπεύδων πρὸς αὐτήν, τὴν μὲν δεξιὰν χεῖρα ἔχων ἀνατεταμένην πρὸς τὴν Θεοτόκον, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς φέρων σκῆπτρον.

Ὄπ. .ΓΡΗΓΟ—.ΙѠ R'ΚΑΝΔ—..ΟSΚΟΜЄΡ—ΚΗΑΡ' ΤΗϹ—ΔVϹЄѠϹ — [+] *Γρηγο*[*ρ*]*ίῳ β*(*ασιλικῷ*) *κανδιδ*[*άτ*]*ο καὶ κομερκηαρ*(*ίῳ*) *τῆς Δύσεως*.

0,022. (Α. Ε. 2941). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Εἰδικοί.

340. — ΜΗΡ—ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου φερούσης πέπλον μετὰ καλύπτρας (μαφόριον), κρατούσης δὲ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν δίσκον, ἐν ᾧ τὸ βρέφος φέρον τὸν σταυροφόρον αὐτοῦ στέφανον.

Ὄπ. ΘΚЄR,Θ,—ΤѠϹѠΔΟΥ,—ΛЄѠΝΤΙ—RЄϹΤΙS—ЄΙΔΙΚѠ = *Θ*[*εοτό*]*κε β*(*οή*)*θ*(*ει*) *τῷ σῷ δού*(*λῳ*) *Λέωντι βέστι καὶ εἰδικῷ*.

0,036. (Α. Ε 2451). Καλῆς διατηρήσεως. Schlumberger, Sigillographie σελ. 518. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Κ. Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

NOTES

INÉDITES DE V. LANGLOIS

à l'ouvrage de J. F. Tôchon d'Annecy, Recherches historiques et géographiques sur les Médailles des Nomes ou préfectures de l'Égypte.

Il y a quelque temps j'ai eu la chance d'acquérir un exemplaire de l'ouvrage de Tôchon «*Recherches historiques et géographiques sur les Medailles des Nomes ou Préfectures de l'Égypte*», qui appartenait autrefois à Mr V. Langlois; en effet le frontispice est signé

V. Langlois
El. de l'Ecole des Chartes. 1849.

Les marges sont remplies d'annotations dudit auteur notes inédites pour la plupart, mais qui formaient la base de sa publication bien connue «*Numismatique des Nomes d'Égypte sous l'administration romaine*» parue en 1852.
Je crois rendre service aux numismates en publiant ces notes *in extenso*.

Au Caire (Égypte) le 20 Novembre 1902.

G. DATTARI.

Pag **7**; *après le nom de Eckhel.*
Havercamp, Patin, Mionnet, Birch, Lenormant. Beiträge zur Münzkunde.

— *Pag.* **40**; *après la vignette de la monnaie du nome de Canopus.*

Femme coiffée de l'Ureus (ουρρω) aspic, signe de la puissance royale.

— *Pag.* **54**; *après la description de la monnaie du nome* OMBITES.

Ce type n'a pas besoin d'être expliqué. On connait la guerre décrite par le satyrique Juvénal. Sevek ou Souk à tête de crocodile est la divinité principale du grand temple de Ombos.

— *Pag.* **55**; *après la vignette de la monnaie du nome* APOLLONOPOLITES.

L'épervier coiffé du pschent est le symbole d' Aroëris, divinité à la quelle le grand temple d'Edfu était consacré.

— *Pag.* **60**; *après la description de la monnaie du nome* LATOPOLITES *et ensuite à la page 61.*

Le temple d'Esné était dedié à Ammon-Chnouphis (Champollion, Lettr. d'Égypte, pag. 108, 202). Ammon-Chnouphis, dieu criocéphale, est toujours peint de couleur bleue comme Hapimôou ou le Nil, et se confond avec cette dernière divinité (Panth. Egypt. pl. 3 et 3 ter). Je lis à propos du poisson Latus, la remarque suivante dans la description du musée Charles X, pag. 41: Le poisson Latus nommé Binni (l'Hirondelle) en langue égyptienne est l'emblème du Nil supérieur, c'est à dire du fleuve au temps de l'innondation. Il est facheux que Champ. n'indique pas les sources où il a puisé le precieux renseignement qui nous explique les rapports du poisson Latus (Pesca Latus) des naturalistes avec la religion d'Esné.

— *Pag.* **67**; *après la vignette de la monnaie du nome* HERMONTHITES *et ensuite à la page 68.*

L'animal que tient ici la divinité qui préside au nome d'Hermonthis, ne se distingue clairement que sur les exem-

plaires bien conservés. Le dieu principal de cette ville était Mandou ou plutôt Month. On retrouve son nom dans celui de la ville ⲉⲣⲙⲱⲛⲧ, probablement pour ⲉⲣⲡⲉⲙⲱⲛⲑ, le temple de Month. Les anciens placent à Mendès le culte d'une divinité assimilée à Pan. La médaille qui nous fait reconnaitre un bouc à Hermonthis, nous fait soupçonner que la ville de Mendès avait été ainsi nommée d'après Month, et que ce dieu a été adoré à Mendès comme à Hermonthis.

On adorait aussi à Hermonthis, un taureau sacré, nommé Pacis ou Onuphis (Jablonski, Panth. Egypt. P. II, pag. 272 et seq.). Mais cet animal était consacré au soleil particulièrement, c'est à dire à Har-Phré, troisième personnage de la triade d'Hermonthis (Champ. Lettr. d'Egypte pag. 105). Le Taureau sacré figure sur les pièces du nôme d'Hermonthis du plus petit module (Mionnet, Suppl. T. IX, pag. 148).

— *Pag.* **69** ; *après la vignette de la monnaie du nome* THEBARUM.

Diospolis Magna.

— *Pag.* **71** ; *après la description de la monnaie n° 1.*

Le bélier est le symbole d'Ammon-Chnouphis. Les deux feuilles de palmier, et non de lotus, appartiennent à la coiffure d'Ammon-ra, divinité suprême des Egyptiens, adorée principalement à Thèbes, capitale de l'empire.

— *Pag.* **80** ; *après la description de la médaille n° 1 du nome* COPTITES.

Saturne coiffé d'un disque entre deux cornes de bélier, tenant le sceptre de la droite et un antilope-oryx de la gauche.

— *Pag.* **81** ; *après la description de la médaille n° 2.*

On n'a pas de renseignements positifs d'origine égyptienne sur la divinité principale de Coptos. Sevek, assimilé à Saturne par les Grecs était adoré à Ombos sous la forme d'un crocodile. L'oryx qui figure sur la médaille de Coptos

est comme le crocodile un animal typhonien (Plutarq. de Iside, pag. 371.— Aelien de anim. X, 21). Sevek lui même, la forme la plus terrible du dieu Ammon (Champoll. Lettres d'Egypte, p. 110) n'est point distinct de Typhon (Lenormant, N^{lle} galerie mythol. pl. I, nº 7).

— *Pag.* **82**; *après la vignette de la monnaie du nome* TENTYRITES.

Tentyra (Denderah).

La médaille dont parle Tôchon (pag. 94) comme devant être attribuée à Antéopolis, appartient à Tentyra. Le type du revers le cette pièce rentre dans ce que l'on sait de la religion[1] de Tentyra (voy. la note mss. de la page 94).

— *Pag.* **83** *et* **84**; *après la description de la monnaie.*

Hator la Vénus égyptienne était la principale divinité de Tentyra; le nom même de cette ville parait n'être qu'une corruption de ⲧⲏⲓ ⲛⲧ ⲑⲁⲑⲱⲣ, *la demeure d'Hator*, et cette analyse répond exactement à la transcription hiéroglyphique du nom de cette ville. Le nom de Hator est reproduit dans les textes hiéroglyphiques sous la forme d'un plan d'édifice (ⲉⲁⲧ, cf. ϩⲁⲉⲓⲧ, *vestibulum*, *atrium*, *janua*) dans le quel est placé un épervier symbole de ϩⲱⲣ, ou Horus. Vénus-Hathor tenant l'épervier sur la médaille, repond donc exactement à cette décomposition du nom d'Hathor.

— *Pag.* **86**; *après la vignette de la monnaie du nome* DIOPOLITES.

Diospolis parva.

— *Pag.* **87**; *après la description de la monnaie.*

Le serpent Uræus ⲟⲩⲣⲱ, il tient de la gauche un globe.

Cette pièce parait bien appartenir à Diospolis parva, à cause de l'absence des lettres ΜΕ.

1. Les mots « première d'Antéopolis » sont éffacés.

— *Pag.* **88** ; *après la vignette de la monnaie du nôme* **THINITES.**

This (Gisgeh ?).

— *Après la description de la monnaie n° 2 et ensuite à la page 89.*

This, situé à peu de distance de Gisgeh moderne, était la capitale du nome dont Abydos faisait partie. Cette ville qui avait donné à l'Egypte ses plus anciens rois au dire de Manéthon dans la Chr. d'Eusèbe (I, 20, 4) et du Syncèle (Chronog. tome I, pag. 102, Dind.) reconnaissait-elle comme Abydos, Osiris pour son dieu principal.

L'*Espérance* sur les médailles de This peut être considerée comme un symbole funèbre et rien ne s'oppose à ce que la divinité radiée qui la porte, soit assimiliée à Osiris : La figure de l'Espérance très vague sur la pièce que nous avons vue dans l'ouvrage de Mr Lenormant (Mus. des antiq. égypt. p. 62) apparait clairement au revers d'une médaille d'Hadrien de plus petit module (Mionnet).

— *Pag* **91** ; *après la description de la monnaie n° 1.*

Mr Lenormant (Musée des antiq. égypt. p. 62) assure que l'animal que Tôchon a pris pour un quadrupède indéterminé est un ichneumon. Quant à la figurine que Tôchon a pris pour une Victoire, c'est assurément, la figure du dieu ithyphallique Ammon-générateur.

— *Suit à la pag. 92.*

On ignore quel rapport pouvait avoir l'ichneumon avec la divinité principale de Panopolis. Mais la présence d'Ammon-générateur dans l'autre main de la divinité figurée au revers de la pièce, confirme l'observation suivante que nous trouvons dans les lettres de Champollion pag. 88 : « Quelques ruines de Achmim (Panopolis) reçurent ma visite et je fus assez heureux pour y trouver un bloc sculpté qui m'a donné l'image du dieu Pan, le quel n'est autre chose que l'Ammon-générateur de mon Panthéon ».

Je ferai remarquer que les Grecs paraissent avoir attribué le nom de Pan à deux divinités égyptiennes, Month et Arsaph ou l'Ammon-générateur.

— *Pag.* **93**; *devant la vignette de la monnaie.*

Tête couronnée du pschent[1], grand-couronne royale des régions inférieurs.

— *Pag.* **94** *et* **95**; *après la vignette de la monnaie du nome* **ANTAEOPOLITES.**

Tentyra.

Cette pièce, inexactement décrite, a été par erreur attribuée au nome d'Antéopolis, dans la descr. des pl. de l'ouvrage d'Egypte, et dans Mionnet.

La medaille n' appartient point à Antéopolis, mais à Tentyra. Vénus était réprésentée portant l'épervier sur les pièces de moyen module du nome de Tentyra. Ici c'est une divinité mâle et recouverte de son armure qu'on trouve en possession de cet oiseau. Les mêmes types le représentent sur les grands bronzes du nome de Sethron, avec cette difference que sur quelques-unes de ces dernières pièces le dieu armé a lui même une tète d'épervier.

A Tentyra le dieu principal, époux d'Hathor, était Phthah-Sockhar à tête d'épervier. Le fils de ce dieu et d'Hathor s'appelait Aroïris-Ohri ou le taureau. Parmi les formes de Horus le pschent distingue particulierèment Aroïris et la figure armée de la médaille de Tentyra porte le pschent. Dans la triade secondaire de Denderah, Ar-hat, autre forme d'Horus est à la fois le fils et l'epoux de la mère Hathor. Peut-être les Grecs ont-ils eu l'intention d'assimiler la divinité hiéracocéphale de Tentyra et de Sethron, à leur Arès, lequel après Vulcain, le même que Phthah, est effectivement l'epoux de Vénus, divinité confondue par le Grecs avec l'Hathor égyptienne.

1. Ici le dessin de la couronne pschent.

— Pag. **97** *; après la vignette de la monnaie du nôme* **ANTAEOPOLITES.**

Antéopolis.

— Même page, après la description de la monnaie n° 3 et continuant à la page suivante.

La coiffure de la figure ici décrite, indiquée comme étant une fleur, par Mionnet et Tôchon, ne saurait être précisée avec exactitude. Les auteurs de la grande description de l'Egypte, n'ayant recuilli aucun des bas-reliefs du temple d'Antéopolis, et le Nil, ayant dès avant le voyage de Champollion, emporté jusque au dernier vestige de cet édifice, il a été impossible de reccuilir aucun détail précis sur la divinité que les Grecs avaient assimilée à l'Antée de leur mythologie. Antée, au dire des auteurs grecs, avait été tour à tour ministre et adversaire d'Osiris. Diodore et Plutarque nous apprennent qu'Antée était le même que Typhon, qui poursuivi par Horus, se serait transformé en crocodile. Par ce moyen on parvient à deviner le motif de l'application par les Grecs du nom d'Antée à une divinite égyptienne; Ἀνταῖος est probablement l'adversaire d'Osiris. Le nom égyptien d'Antéopolis était Tkooû. L'idée des deux principes se retrouve peut-être dans ce dernier nom; ⲕⲱⲟⲩ est en effet analogue de ⲕⲱⲃ̄ dont le sens est *germinatio, duplicitas.*

— Pag. **98** *; après la vignette de la monnaie du nome* **HYPSELITES.**

La religion d'Hypselé est inconnue; la déesse qui agite le sistre ne peut être Isis; car le belier n'est pas un attribut de cette divinité. C'est plutôt Neïth, car Proclus assure que le belier est consacré à cette divinité (ad Timaeum).

— Même page, après la description de la monnaie n° 1.

L'an XI. Mionnet donne la date ΙΓ: l'an XIII.

— *Pag.* **99** ; *après la description de la monnaie n° 2.*

La legende ΥϮΗΛΗ est douteuse, les pièces plus petites portent regulièrement ΥϮΗΛΙ et ΥϮΗΛΙΤΗϹ.

— *Pag.* **101** ; *après la description de la monnaie du nome* ΛΥϹΟΠΟΛΙΤΕϹ.

Divinité drapée barbue, la tête surmontée du disque entre deux cornes, la gauche appuyée sur la hanche, portant un loup ou schakal de la droite.

— *Pag.* **102**.

La pièce mal conservée avait été inexactement décrite par Tôchon et par Mionnet. Le loup ou schakal à été clairement reconnu sur un meilleur exemplaire par l'abbé Sestini (Mus. Fontana, tab. XI, pag. 41). Cet animal se retrouve manifestement sur les pièces de petite module.

Lycopolis, reconnaissant pour dieu principal, Anubis, dont le schakal était le symbole.

— *Pag.* **105** ; *après la vignette de la monnaie du nôme* ΑΦΡΟΔΙΤΟΠΟΛΙΤΕϹ *et ensouite au pag. 106, 107.*

La ville de l'Heptanomide appelée par les Grecs Aphroditopolis, était désignée par les Egyptiens sous le nom de Tpeh, Petpeh, en arabe Atfiah. Le style du temple est mixte. Porphyre (de abstin. 55) nous racconte qu' Amosir avait aboli à Héliopolis les sacrifices humains que nous savons avoir été étrangers au reste de l'Egypte. On doit donc s'attendre à trouver sur cette frontière une religion moins pure qu'ailleurs et un mélange de doctrine asiatique et egyptienne.

Au reste les attributs dont Vénus se montre entourée sur la médaille d'Aphroditopolis, conviennent à Hathor. Cette déesse, il est vrai, n'est point représentée avec une tête de lion. Mais Pacht, la plus élévée des déesses léontocephales dans l'ordre des émanations, est, comme Hathor, l'épouse de Phthah, le Vulcain de l'Egypte. On voit de grandes figures de lion sur les chéneaux exterieurs du grand temple de Denderah dedié à Hathor. La figure portée sur la main de Vé-

nus s'explique mieux sur les pièces de moyen module du règne d'Hadrien ; là on voit le naos dans la main de Vénus, et dans le naos, l'épervier symbole d'Horus (voy. pag. 110).

Un temple construit à Thébes sous les Ptolémées (Descr. de l'Egypte, Antiq. t. 3, pl. 58. — Lenormant, Musée des Antiq. égypt. pl. XIX, n° 8) nous montre la confusion de Opt, déesse à corps d'hippopotame, épouse et personification féminine de Typhon, avec la Vénus égyptienne.

N'aurions-nous pas une seconde preuve de cette assimilation dans le nom de Tpih, que portait la ville appelée Aphroditopolis par les Grecs ?

— *Pag.* **111** ; *après la vignette de la monnaie du nome* CYNOPOLITES.

Cynopolis (El-gir).

— *Même page, après la description de la monnaie n° 2.*

On ignore la différence que les Egyptiens établissaient entre le chien et le loup ou schakal et les monuments ne contribuent pas à éclaircir cette difficulté. En effet le chien accroupi des médailles de Cynopolis ne parait pas différer du loup passant des médailles de Lycopolis ; peut-être le chien de Cynopolis se rapprochait-il du culte de Thot. El-gir la moderne Cynopolis, est situé dans le voisinage d'Aschmouneïn, ancien centre du culte de Toth chez les Egyptiens, et Horapollon (I, 39), designant le chien comme emblême de l'Hierogrammate, cette dernière indication semble particulièrement convenir au dieu d'Aschmouneïn.

— *Pag.* **114** ; *après la vignette de la monnaie du nome* HERMOPOLITES.

Hermopolis magna (Schmoun). La coiffure qui surmonte ici la tête de Toth, l'Hermès égyptien, est celle que l'on voit sur la figure ibiocéphale de ce dieu, donnée par Champollion dans son Panthéon égyptien, pl. 30. Cette figure se compose de deux cornes de belier autour de chacune des quelles s'enroule un uroeus dressé. Entre les cornes est un disque

au dessus du quel est un faisceau de forme ovale de tiges aquatiques liées à leur sommet et couronné par le calice d'une fleur sur le quel est posé un second disque. Deux plumes d'autruche accompagnent de chaque côté le faisceau ovoïde. La coiffure de Thot sur les médailles de moyen module de ce nome est différente. Sur les deux cornes de belier sont posés trois faisceaux ovoïdcs de plantes aquatiques surmontés du disque, semblables à celui qui ocupe le centre de la première coiffure.

L'objet que tient Toth sur ce grand bronze n'est point, comme l'avait vu Tôchon d'après l'analogie de Toth avec Mercure, un caducée, mais la tige d'un palmier. Cette tige fait allusion à une des principales fonctions de Toth dans l'olympe égyptien, celui d'un hierogrammate chargé de tenir le compte des années. Un grand nombre des bas-reliefs (Caillaud, Voy. à Méroé, vol. II, pl. 72. — Champoll. Monum. de l'Egypte, pl. 48) nous montrent Toth portant une longue branche de palmier avec l'indication des pousses que cet arbre fait chaque mois (Horapoll. I, 3), et à la quelle est suspendu le symbole des Panégyries solennelles où triacontaéterides.

Le cynocephale était après l'ibis le symbole du dieu Toth. On le reconnait sur une pièce de petit module du nom d'Hermopolis et l'on a droit de s'étonner que Tôchon qui le premier a publié cette monnaie n'en ait pas fait usage pour déterminer la figure portée par Hermès sur la pièce de grand module.

— *Pag.* **119** ; *après la vignette de la monnaie du nome* OXYRYNCHITES *et ensuite pag. 120, 121.*

Les Grecs ont donné le nom d'Oxyrynchus à la ville égyptienne de Pemsjé, dans la quelle le poisson nommé oxyrynque à cause de son bec crochu était specialement adoré et où même il avait un temple. Strabon (XVII, 812) qui rapporte cette dernière circonstance fait observer que le

culte de l'Oxyrynque dont le chef-lieu parait avoir été la ville du même nom s'étendait à toute l'Egypte. Plutarque (de Iside et Osyr. II, 353) et Elien (de N. An. XII, 33) nous donnent des details sur le caractère religieux de l'oxyrynque en Egypte.

Les médailles du nome d'Oxyrynchus ne reproduisent pas la figure de l'oxyrynque. Cet emblême est remplacé quant aux pièces de petit module par une bipenne qu'on retrouve dans la main de Minerve sur le médailles de gr. et de moy. bronze. Les Grecs ont reconnu constamment l'identité de Minerve et de Neïth. Maintenant si l'on compare la forme de la navette qui dans le caractère hieroglyp. sert de caractère initial au nom de Neïth avec celle de l'oxyrynque , on remarquera entre les deux signes une ressemblance frappante. Tous deux se terminent par des pointes crochus ; seulement à la figure de l'oxyrynque, la pointe est simple d'un côté et double de l'autre. La bipenne que tient la Minerve d'Oxyrynchus est à son tour δίστομος, à deux faces, et reproduit les caractères principaux de la navette de Neïth. La bipenne où double hache a une très grande importance sur une medaille égyptienne par ce que la simple hache est le symbole ordinaire de *dieu*.

La bipenne doit donc indiquer ici une divinité double ou réunissant les 2 sexes. Or Horapollon attribue les deux caractères à Minerve ou Neïth et à Vulcain (I, 14): οὗτοι γὰρ μόνοι θεῶν παρ' αὐτοῖς ἀρσενοθήλεις ὑπάρχουσι. A cette notion repond la figure d'Ammon-femelle, Neïth étant considérée comme l'épouse d'Ammon, que Ch. a donné dans son Panth, Eg. (pl. VI, quinq.).

— *Pag* **121** ; *après la description de la monnaie du nome* HERACLEOPOLITES *et ensuite à la page 122*.

Jablonski (I, 184 p.) avait ainsi que Champollion, comparé Hercule à un dieu Djom où Sjone (la force personifiée)

dont le nom se retrouvait transcrit en grec sous les formes Χῶν et Σέμ. Mais une étude plus approfondie des monuments a detruit cette conjecture. Le dieu Djon est tout simplement Meoni (la raison personif.), époux de Tmé (la justice, la vérité). Le dieu dont les Grecs ont écrit le nom Χῶμ, Σὲμ et même Σέμφως et Κάμηφις est le troisième personnage de la triade thébaine, appelé sur les monuments Schons où Khonsou dont la lecture entièrement phonétique donne les lettres ϣⲛⲥⲟⲩ. Schons est bien la divinité que les Grecs ont assimilée à Hercule et que Cicéron (de N. D. III, 16) a fait *le fils* du Nil; «Nilo natur traditur».

— *Pag.* **123.**

Une médaille d'Heracleopolis a été donné par Zoega et autres à Nicopolis (cf. fig. 36 Tôchon).

— *Pag.* **127**; *après la vignette de la monnaie du nome* ARSINOITES *et ensuite pag. 128, 129.*

Arsinoé; Crocodilopolis; Phiom, Le lac. (Faïoum).

Les Grecs avaient donné le nom de Crocodilopolis à cette partie de l'Egypte, par ce que la capitale de ce nome comme Ombos, était le siège principal du culte du crocodile, symbole du dieu Souk où Sewek. Plus tard on attribua à la même contrée le nom d'Arsinoé, en l'honneur de la reine, soeur et femme de Ptolémée Philadelphe. Le dieu représenté sur les monnaies d'Arsinoé porte la coiffure de Sewek le Saturne égyptien et tient la harpé du Saturne grec. Le buste de femme que ce dieu porte est peut-être celui de la reine Arsinoé?

Les pièces d'Hadrien, du moy. module, nous font clairement comprendre l'ajustement de ce buste. On voit au revers de ces dernières médailles, un buste de femme avec un long voile à l'égyptienne et le serpent Uræus ⲟⲩⲣⲱ dressé sur le front. Cette coiffure doit être celle de la princesse Thermuthis, mentionnée dans une inscription grecque

du Faïoum (Descr. de l'Eg. t. IV, pl. 66). Θέρμουθις est le nom qu'Elien donne au serpent qui était consacré à la déesse principale du Faïoum (de N. A. II, 13). L'aspic que les Egyptiens ont nommé Thermuthis est sacré, à ce qu'ils disent, et les Grecs du pays l'adorent et en couronnent les statues d'Isis comme d'un diadème royal: Τὴν δὲ Θέρμουθιν ἀσπίδα, ᾗ ὄνομα ἔθεντο Αἰγύπτιοι τοῦτο, ἱερὰν εἶναί φασι, καὶ σέβουσιν αὐτὴν οἱ ἐκεῖθε, καὶ τῆς Ἴσιδος τὰ ἀγάλματα ἀναδοῦσι ταύτῃ, ὥς τινι διαδήματι βασιλείῳ. Le serpent qui décore le diadèmes royaux et est désigné specialement par Horapollon dans les textes égyptiens sous le nome d'Uroeus (ⲟⲩⲣⲱ), Θέρμουθις en égyptien, n'est autre chose que ϯⲟⲛⲣⲙⲟⲩⲑ, en copte ϯⲩⲱⲣⲙⲁⲩ, la grande mère. Le même nom avec un simple déplacement de l'adjectif est celui de l'épouse d'Ammon-Ra, la déesse de la triade thébaine ⲙⲟⲩⲑⲏⲣ. Mais de même que Sevek est la forme la plus terrible d'Ammon, Thermuthis est Mouth sous un aspect typhonien. Il ne faut pas oublier que la racine qui fournit le mot ⲙⲁⲩ, mère, est celle aussi d'où dérive le nom de l'eau ⲙⲱⲟⲩ, le grand principe de la fécondité en Egypte, et celui de la mort ⲙⲟⲩ, ⲙⲟⲟⲩⲧ. Thermuthis qui réside dans les eaux du Faïoum est l'épouse de Sevek le dieu destructeur. Nous la reconnaissons clairement sous la forme abregée ⲑⲟⲩⲏⲣⲓ, celle qui préside à l'eau pure, que Champollion à publiée dans son Panth. (pl. 17. D.) d'après un bas relief de Silsilis. Thuoris (la grande) μεγάλη θεὰ est chez Plutarque la concubine de Typhon παλλακὴ τοῦ Τυφῶνος, elle est poursuivie par un serpent, ce qui rappelle l'Uroeus dont la tête de Thermuthis est ornée. Le bas-relief de Silsilis la montre aussi avec l'Uroeus, le reste de la coiffure ordinaire d'Hathor, et un corps d'Hippopotame, animal essentiellement typhonien.

— *Pag.* **134**; *après la vignette de la monnaie du nome* MEMPHITES.

Memphis (Menf).

Toutes les médailles du nome Memphis ont pour type principal une figure de femme. Les déesses figurées sur le grand bronze sont nues jusqu'à la ceinture, c'est un des caractères de Vénus. Celles du moyen module, ont soit un buste soit une figure drapée portant d'une main le serpent allongé et de l'autre une petite figure difficile à distinguer. On a droit de s'étonner de ne point retrouver sur les médailles de Memphis la figure et les attributs du dieu principal de cette ville, Phthah, et même la présence constante d'une déesse sur les médailles offrirait une difficulté insoluble, sans les renseignements qu'ont fournis les débris de monuments épars dans la plaine de Memphis.

Voici ce qu'on lit en effet dans la correspondance de Champollion le jeune (pag. 67): « Au nord du colosse existe un temple de Vénus (Hathor) construit en calcaire blanc, et hors de la grande enceinte du côté de l'orient: j'ai continué les fouilles commencées par Caviglia; le résultat a été de constater dans cet endroit même l'existence d'un temple orné de colonnes pilastres accouplées en granit rose, et dédié à Phthah et Hathor, les deux divinités de Memphis». — Herodote (II, 112) mentionne bien un temple magnifique de Vénus à Memphis; mais la circonstance que la divinité de ce temple avait reçu le surnom d'étrangère ξείνη, que le quartier où il était situé portait le nom de camp des Tyriens Τυρίων στρατόπεδον et qu'il était effectivement habité par les Phéniciens de Tyr, tout cela a éloigné les interprêtes, et Jablonski tout le premier, de considérer cette Vénus comme une divinité égyptienne.

Quelqu'incertitude que présente la seule pièce que le Cabinet des Médailles possède, ⟨il⟩ permet de distinguer les attributs de la petite figure que Vénus tient dans la main.

C' est la représentation de Phthah debout. le corps serré dans une gaine, tenant le sceptre dit nilomètre et portant un collier muni d'un contrepoids qui pend par derrière.

Le serpent placé dans la main de Vénus parait rapprocher la Vénus de Memphis de la Thermuthis adorée dans le nôme voisin d'Arsinoé.

— *Pag.* **141** ; *après la vignette de la monnaie du nome* HELIOPOLITES.

Heliopolis (on ; — Aīn — Schams).

Mr Lenormant (pag. 64 n° 21) donne la description exacte de cette pièce : Rs ΗΛΙΟΠΟΛΙΤΗΣ L ΙΑ. — L'an X.[1] — Le soleil sous la forme d'une divinité barbue, chaussée de larges bottines, vêtue d'un long peplus que recouvre un pallium, coiffée d'une couronne radiée, tenant dans la droite la figure du boeuf sacré Mnévis, dont les cornes supportent un disque placé entre deux plumes d'autruche (Mionnet, Suppl. IX, pag. 162, n° 45).

— *Pag.* **142** *et* **143**.

La pièce dont on a vu la description, par la comparaison du symbole que porte le soleil, avec la figure du boeuf Mnévis, donnée par Champollion le jeune (Panth. Egypt. pl. 38) est en tout conforme à ce que nous savons du culte et des attributs de la divinité adorée à Héliopolis. Les anciens nous disent que le nom égyptien d'Héliopolis signifiait lui même soleil : ☉, ⲣⲏ. Champollion a bien expliqué cette opinion par le rapport du nom de On avec la racine ⲟⲩⲱⲛ ouvrir et ⲟⲩⲱⲛⲓ, lumière (Egypte s. les Phar. II, pag. 41). Les Arabes qui ont conservé le nom égyptien dans عين Aīn, ont fait une singulière combinaison de ce nom avec celui que les Grecs avaient imposé à la ville. Trouvant dans leur langue un mot qui se approchait de celui de On, aīn œil, fontaine, ils y avaient joint la mention du soleil qui se

1. Sic.

trouve dans le mot Héliopolis; d'où son nom actuel Aïn-Schems, source du soleil.

— *Pag.* **143**; *après ta description de la monnaie du nome* PHARBAETITES.

On n'a aucun renseignement sur le nome Pharbaïten[1] actuellement appelé par les Arabes Harbaït.

— *Pag.* **144**; *après la vignette de la monnaie d'* ARABIA *et ensuite à la page 145.*

La fronde peu visible a été reconnue sur une médaille semblable décrite par le P. San-Clemente (II, 201). Un exemplaire du cabinet Cousinery en présente les vestiges. La lance et la fronde étant les armes des Numides on ne doit point s'étonner de ne voir aucune divinité égyptienne figurée sur la médaille du nome Ἀραβία.

— *Pag.* **147**; *après la description de la monnaie Arabia.*

L'Arabie personifiée, cf. Lenormant, pag. 64, n° 23.

— *Pag.* **151**; *après la vignette de la médaille de* PELUSIUM *et ensuite à la page 152.*

Peremoun, Farama.

Peluse était située aux confins de l'Egypte et de la Palestine. Des traditions étrangères à l'Egypte étendent jusqu'à cette ville le culte de Jupiter Casius, dieu principal de Corcyre et de Seleucie de Pierie. On pourrait chercher dans cette ville le nom de ϩⲉⲣⲉⲙⲟⲩⲛ, Horammon précédé de l'article ⲡ. Mais une médaille de plus petité module nous fournit une étymologie plus naturelle. Cette médaille à pour type une grenade, or le nom de la grenade en Egypte est ⲉⲣⲙⲁⲛ, qui avec l'article copte ⲡ donne un nom identique à ⲡⲉⲣⲉⲙⲟⲩⲛ qui est ⲡⲉⲣⲙⲁⲛ.

— *Pag.* **153**; *après la vignette de la monnaie n° 2.*

Haverckamp (Num. Eg. chr. tab. 56) avait publié une médaille de Nilopolis ΝЄΙΛΟΥ, Eckhel a prouvé qu'il fallait

1. Sic.

lire ΠΗΛΟΥ et qu'elle était de Pelusium (cf. pag. 25, Tôchon)[1].

— *Pag.* **157** ; *après la vignette de la monnaie du nome* SETHROITES.

Le dieu représenté sur la médaille du nome de Sethron, est coiffé du pschent et offre tous les caractères d'Aroëris. Cette divinité est ordinairement assimilée à Apollon. Mais le vêtement militaire indique ici plutôt un rapprochement avec le dieu Mars. Le dieu se montre à tête humaine coiffé du pschent, et peut-être sous les traits de l'empereur sur la médaille de Trajan

— *Pag.* **159** ; *après la vignette de la monnaie du nome* TANITES *et à la page suivante (160).*

Le Mars égyptien peut être comparé à un passage d'Hérodote, où le père de l'histoire nous donne un renseignement curieux sur la ville de Paprémis, ville d'ailleurs dépourvue de monuments et de médailles. Hérodote (II, 63-64) s'exprime à peu près en ces termes :

« Quand le soleil s'approche de son coucher, un petit nombre de prêtres sont occupés autour de la statue du dieu, tandis que d'autres armés de massues gardent l'entrée du temple. La figure du dieu est placé dans un petit naos de bois doré. Les prêtres trainent un chariot à 4 roues portant le dieu dans le naos. La troupe placée aux portes du temple ne les laisse pas entrer ; un combat s'engage, etc. Or voici l'origine que les gens du lieu attribuent à cette cérémonie ; le temple étant la demeure de la mère de Mars, le jeune dieu qui avait été nourri ailleurs, après avoir atteint l'époque de sa puberté revient avec l'intention de s'unir à sa mère, mais les ministres de celle-ci lui en interdisent l'entrée. Alors Mars avec un renfort se fait ouvrir le temple et penètre jusqu'à sa mère. La bataille a lieu chaque année à l'époque de la fête de Mars ». Donc Mars

1. Sic.

adoré à Paprémis est celui dont on a signalé la présence sur la médaille de Tentyra, de Sethron et de Tanis. Il devait être hiéracocéphale comme Har-Hat à Tentyra.

Mais ce dieu comme Arpasis, Mandouli, est le mari de sa mère. La déesse mère de Mars ne peut être que Hathor. Son fils ayant pour symbole l'épervier, Hathor en s'unissant à son fils devient la demeure d'Horus et le naos porté dans la cérémonie de Paprémis est l'hiéroglyphe du nom même d'Hathor. On honorait à Paprémis l'hippopotame d'un culte special (II, 90). Tous les interprêtes ont rapporté cet animal à Mars.

— *Pag*, **161** *; après la vignette de la monnaie du nome* NEOUT.

(Le Nàthô d'Hérodote).

— *Même page, après la description de la dite monnaie.*

Déesse tenant un animal (Mion. Suppl. p. 165, n° 50).

L'animal peut être considéré comme un belier et le personage représenterait Neïth dont le nom resemble à celui du nome.

La ville capitale était Panéphysis dont on peut comparer le nom à celui d'Onyphis.

— *Pag.* **162** *; après la vignette de la monnaie du nome* MENDESIUS.

Mendès (Schmoun-an-Erman.—Schmoun-al-Roma).

— *Ensuite et continuant à la page 163.*

Le nom égyptien de la ville de Mendès était Schmoun an Erman, Schmon aux grenades, ainsi désigné pour qu'on le distinguât de Schmoun dans l'Egypte moyenne appelé par les Arabes Aschmouneïn.

On trouve sur les médailles de ces deux nomes, une divinité dont la coiffure parait avoir été chez les Egyptiens particulièrement affectée à Thoth (Panth. Egypt. pl. 30). D'un autre côté il est bon de remarquer avec Champollion (Eg. s. les Ph. II, pag. 128) que Schmoun devient

quelque fois Schmoum de même que la Chemmis de l'Egypte moyenne se trouve alternativement écrite en égyptien Khmim et Schmin, enfin que ces deux noms Schmoun et Schmin paraissent se rapporter à la racine ϧⲙⲟⲙ, où ϧⲙⲓⲙ, dont le sens calefieri, incalescere, convient à un dieu de la génération, tel que ceux qu'on adorait à Akhmim et à Mendès. Le nom de Mendès qui d'après le témoignage précis des anciens (Suidas v. Μένδην) designait la divinité honorée dans le nome, avait été transporté par les Grecs à la localité, centre de se culte. Mendès a dû être le même que le dieu adoré à Er-Ment, et en effet les médailles de cette dernière ville, offrent pour symbole le bouc qu'on retrouve sur celles de Mendès. Or le dieu d'Erment était Month où Mandou, donc Mendès doit être la transcription grecque du même nom.

—*Pag.* **169** *; après la vignette de la monnaie du nome* LEONTOPOLITES.

Le dieu rapporté au revers de cette monnaie est peut-être Thoth, le Vulcain des Egyptiens, attendu que le lion au dire d'Elien (de N. A. II, 7) était consacré à ce dieu. Quoiqu'il en soit on ne sait rien sur le dieu adoré à Leontopolis.

—*Pag.* **172** ; *après la vignette de la monnaie du nome* BUBASTITES *et continuant à la page 173.*

Bubastis (Pouasti.— Poubasti).

Pascht avait pour symbole tous les animaux de race féline depuis le chat jusqu'au lion. Dans un hypogée voisin des tombeaux de Benihassan, et désignée par les Grecs sous le nom de grotte d'Artémis, Σπέος 'Αρτέμιδος, la déesse Pascht, à tête de lion, a son sanctuaire entouré par une immense métropole de chats embaumés (Champ. Lettres d'Egypt. p. 85-86). On devait s'attendre à trouver le chat sur les médailles de Bubaste. Tôchon ne l'a pas reconnu et cependant il s'y trouve, accroupi, comme le montrent les nombreuses figures de chat rapportées d'Egypte.

— *Pag.* **176** *; après la vignette de la monnaie du nome* ATHRIBITES.

Athribis. (Athrepe. — Atrib.)

— *Pag.* **177** *; après la description de la monnaie n*e *2.*

On reconnait l'épervier coiffé du pschent symbole du Mars égyptien, Aroëris ; le quel se mentre d'une manière indubitable sur la pièce de petit module publiée par Monsieur J. Quantino, (Nomi del Museo di Torino, pag. 16, n° 2). La présence du symbole sur les médailles d'Athribis, donne une grande vraisemblance à l'opinion de Zoëga qui a distingué dans le nom d'Athribis, celui d'Hathor. Athribis, quelquefois Atharabis dans le dialecte thebainé Ⲁⲑⲣⲏⲡⲉ, pourrait désigner la tête d'Athir Ⲁⲑⲱⲣⲏⲡⲉ.

— *Pag.* **179** *; après la description de la monnaie n° 1 du nome* PROSOPITES.

L'abbé Belley (Acad. des Inscr. t. 28, p. 537) attribue cette monnaie au nome Heroopolites. P. 30.

— *Pag.* **182** *; après la description de la monnaie n° 7 du même nome.*

Les pièces de moyen et de petit bronze montrent clairement un oiseau posé sur la massue d'Hercule Harpocrate. Sur la pièce de moyen mod., cf. Mionnet VI, n° 130, on voit une colombe, comme l'a pensé M. Sanquintino (Med. dei nomi pag. 17). Cet oiseau (Champoll. Gr. hier. p. 40) signifie T, il ressemble à un canard huppé et est constamment employé comme initiale du mot ⲧⲱⲃⲃ, brique.

— *Pag.* **184** *; après la vignette de la monnaie du nome* PHTHEMPHU.

Phtemphys.

— *Pag.* **185** ; *après la description de la dite monnaie.*

Le nom de Phtemphys donne sans altération en égyptien ⲫⲑⲁϩ - ⲉ̀ⲛ - ⲫⲉ, Phtath, dans le ciel. Peut-être a t'on voulu représenter Shthath, debout ?

— *Pag.* **187** ; *après la vignette de la monnaie du nome* XOITES *et ensuite à la page 188.*

Xois (Skou, Sakah).

Cette médaille, dont on ne connait que deux exemplaires, l'un et l'autre fort mal conservés, a été diversement décrite.

Pellerin (Mel. II, 251) voit un Sérapis coiffé du modius là où Mionnet et Tôchon reconnaissent une femme. L'exemplaire de la Bibl. Nationale quoique fort confus, semble donner raison à Pellerin. Le bélier convient à la fois à Neith et à Ammon Chnouphis, nous l'avons vu à Hypselé sur la main de Neith (n° 12) ; quant à la massue, elle appartient à l' Hercule égyptien, le même qu' Harpocrate. Un personage divin qui combinait les attributs d' Ammon Nilus et de Schons-Hercule son fils repondrait précisement à l'Ammon générateur dont le sanctuaire était à Louqsor.

— *Pag.* **190** ; *après la description de la monnaie n° 1 du nome* BUSIRITES, *ensuite aux pag. 191 et 192.*

Le nome Busiris est mentionné dans la 24me ligne de l'inscription de Rosette (texte grec). — Lenormant, Texte gr. de l'inscr. de Rosette, p. 7.

Isis drapée, la tête surmontée de la coiffure d'Hator, portant un scorpion et un bouc (Mionnet VI, 521, n° 26).

Le témoignage précis d'Hérodote (II, 59) ne nous permet pas de douter que la divinité représentée sur les médailles de Busiris ne soit Isis, la quelle avait dans cette ville un temple d' une grande célébrité. Isis portant ici, comme il arrive souvent sur les monuments égyptiens, la coiffure d'Hathor est de plus caractérisée par le scorpion; mais on n'hésite pas à reconnaitre cette animal dans l'attribut d'Isis qu'on a tantôt pris pour une fleur (Mionnet) tantôt pour un serpent (Tôchon). Quelle est la valeur symbolique du scorpion, je l'ignore. L'animal que tient Isis sur l' autre main est le moufflon qu' on voit sur les mé-

dailles de Mendès; cet animal a toujours une signification priapique: on sait quelle role le phallus jouait dans la religion d' Osiris, et l'on peut s'imaginer l' importance attachée à ce symbole dans le lieu qui portait le nom même d'Osiris. Jablonski (Opusc. t. I, pg. 54) s'appuyant sur une tradition antique (ap. Plutarq. de Isid. II, p. 359) qui plaçait à Busiris la sépulture d'Osiris, explique le nom de Busiris par ⲃⲏⲟⲩⲥⲓⲣⲓ, *sepulchrum Osiridis*. Cette étymologie n'est pas admise par Champ. (Egypte sous les Ph. 88) lequel fait remarquer que l' orthogr. égyptienne de ⲡⲟⲩⲥⲓⲣⲓ indique simplement le nom Osiris accompagné de l'article masc. ⲡ. Quoi qu'il en soit, les détails qu' Hérodote fournit sur les cérémonies pratiquées à Busiris (II, 4 et 61), les sacrifices accompagnés de gémissements et de flagellations, indiquent une intention funèbre que la nom de la ville ne dément point.

— *Pag.* **192** *; après la vignette de la monnaie du nome* SEBENNYTES *et ensuite à la page 193.*

Spinnout. — Samannoud.

Le nom de la ville de Sebennytes en égyptien est mystique, il signifie littéralement la force de Dieu ϫⲙ̅ⲙ̅ⲛⲟⲩϯ Champollion (Eg. s. les Ph. II, 193) a comparé très justement cette formule à celle qu'on lit dans un vocabulaire copt-thébain ⲡϫⲟⲉⲓⲥⲛⲛⲓϭⲟⲙ, le seigneur des puissances. Le nom égyptien du Sebennytes coincide donc avec le Mars égyptien représenté sur les médailles de ce nome. L'animal placé aux pieds de Mars est l'antilope oryx, animal typhonien. S. Birch voulait que cet animal fût un hibu (Num. Chr. 1839, 102).

— *Pag.* **196** *; avant la description de la monnaie n° 4.*

Les vignes de Sebennytus étaient célèbres dans l'antiquité (Pl. H. N. XIV, 7). Cet attribut appartient à Osiris, le Bacchus égyptien.

— *Pag.* **199** *; après la vignette de la monnaie du nome* ONUPHITES.

Onyphys.

Le nom d'Onyphis a en égyptien une signification très précise, celle de la bienfaisance, ⲟⲩⲟⲛⲛⲟⲩϥⲉ, ⲟⲩⲟⲛⲛⲟϥⲣⲉ, *l'être bienfaisant.* C'est un des noms mystiques les plus ordinaires d'Osiris. Mais la divinité que l'on trouve sur les médailles d'Onyphis est toute différente. La partie inférieure du schent qui surmonte sa tête, la caractérise comme Neïth (*). Cette opinion pourrait s'autoriser de la curieuse figure de Neïth rapportée par Champollion (Egypt. Panth. pl. 23a) où l'on voit cette déesse allaitant deux crocodiles. Cependant l'animal qu'elle tient doit être la musaraigne ou mygale, animal consacré à Latone égyptienne.

(*) L'animal qu'elle tient dans la main a été désigné par Tôchon, comme ressemblant au crocodile.

— *Suit à la page 200.*

Un petit module d'Onyphis a pour type un bélier, animal consacré à Neïth (Mionnet 105 et Suppl. t. IX, 63).

— *Pag.* **202** *; après la vignette de la monnaie du nome* PHTHENEOTES, *et ensuite à la page 203.*

Phthenetu (Ptenetô).

Phthenetu (le Buto d'Hérodote) était le chef-lieu du culte de la déesse Muth, analogue à la Neïth Thermuthis des Egyptiens. Cette déesse nous est donnée par Herodote, comme étant la mère d'Horus et de Bubastis, et ces trois personnages sont assimilés par le même historien à Latone, Apollon et Diane des Grecs (II, 156).

Plutarque place à Buto, le lieu de la nourriture d'Horus, le fils d'Isis (de Isid. p. 354-377).

S. Epiphane (Exp. fidei, p. 1092) substitue au culte d'Horus où Apollon à Buto celui d'Harpocrate. Mais Harpocrate n'est qu'une forme d'Horus ϩⲁⲣ - ⲫⲱϧ - ⲣⲁⲧ, *Ho-*

rus aux pieds blessés (Jablonski Panth. Eg. I, 247.—Champ. Panth. Eg. pl. VIII) et nous voyons dans les sculptures du Mammisi (vulgo Typhonium) de Denderah la représentation multipliée d'Harpocrate naissant, posé sur le calice de lotus, et gardé par la nourrice, la déesse à corps d'hippopotame, la forme terrible de Thermutis ou Buto. Or cet Harpocrate du Mammisi de Denderah n'est autre chose que Hor-Hak dieu assimilé à Edfou, à l'Apollon grec, et dans le quel se reconnait le Mars égyptien.

—*Pag.* **204**; *après la description de la monnaie n° 3.*

Les deux éperviers representent sans doute deux enfants de Buto, Horus et Bubastis, assimilés par Herodote à Apollon et à Diane.

—*Suit à la page 205.*

On peut donc voir dans le nom égyptien Pténéto, le nom de Neïth dont buto était une des formes principales ⲡⲧⲉⲛⲉⲧⲟ, ⲡⲉⲧⲛ̀ⲛⲁⲧ, qui appartient à Neïth, ou plutôt ⲡⲙⲁⲓⲛ̀ⲧⲛⲁⲧ, la demeure de Neïth.

—*Pag.* **206**; *après la vignette de la monnaie dn nome* SAITES.

La présence de la chouette sur la main de la Minerve égyptienne offre un problème jusqu'ici insoluble, dans la mythologie comparée des deux peuples.

On sait seulement que les monuments de l'époque de la XXVIme dy. (Saïte) ont le nom de Neïth fréquemment reproduit.

La chouette a pour valeur phonétique la lettre ⲙ.

—*Pag.* **211** ; *après la vignette de la monnaie de la ville de* NAUCRATIS *et ensuite à la page 212.*

La présence du serpent Agathodemon n'a rien de surprenant sur la médaille d'une ville voisine de Canopus, dont l'Agathodemon était un des principaux symboles. La déesse qui tient le serpent est sans doute Vénus à cause des cour-

tisanes dont la ville de Naucratis abondait. Le nom de Naucratis qui a une apparence grecque, cache sans doute un nom égyptien défiguré. On pourrait y distinguer les éléments du nom de la déesse Anubis et mieux encore ceux du nom de Chnouphis où Noub ⲛⲟϫ dans un grand nombre de légendes égyptiennes (cf. celles du Panth. Egypt. pl. 9) ⲧϣⲟⲧⲕⲣⲟ, le rivage de Chnouphis.

— *Pag.* **215** ; *après la description de la monnaie n° 5.*

Mionnet VI, 539, n° 1113.

— *Pag.* **218** ; *après la vignette de la monnaie du nôme* CABASITES.

Cabasa (Kbahs, Kabas).

On pourrait interpréter le nom égyptien de cette ville par ⲕⲟϩ - ⲃⲏϫ, le pays de l'épervier.

— *Pag.* **219** ; *après la vignette de la monnaie du nome* METELITES *et ensuite à la page 220.*

Metelis, Mesjal où Melasi. Mahallet el Kebir.

Il y a une autre médaille décrite par Mionnet, Suppl. p. 74, n° 71.

Le revers METHLI. L IA. Déesse debout et drapée, la tête surmontée d'un disque posé sur deux cornes de vache, entre deux plumes d'autruche, tenant sur la gauche un épervier et de la droite un sistre. On reconnait ici une des figures si fréquentes dans les quelles se montrent les symboles d'Athyr et d'Isis. Le nom de Metelès en égyptien, Melasi ou Mesjal, ne parait, au moins à la première vue, offrir aucun rapport avec la déesse honorée dans cette ville. Peut-être le nom veut-il dire lieu fortifié ⲙⲁϫⲟⲗ.

— *Pag.* **225** ; *après la vignette de la monnaie du nome* GYNAECOPOLITES.

Gynæcopolis.

On y rendait probablement un culte à Neïth androgyne,

ainsi qu'on serait tenté de le croire par la présence du belier qui appartient à Ammon et à Neïth.

— *Pag.* **234**; *après la vignette de la monnaie de la ville d'* ALEXANDRIA.

Racotis.

— *Pag.* **238**; *après la vignette de la monnaie du nome* MAREOTES.

Marea (Mari).

Ammon Chnoufis n'est point déplacé sur cette médaille située entre la Libye et le rivage de Canope où l'on adorait dans l'une Ammon Criocéphale et dans l'autre Chnouphis.

— *Pag.* **242**; *dans la colonne en blanc en face d'Antæopolites.*

Les méd. doivent êttre reportées à Tentyra.

— *Pag.* **243**; *entre Arsinoïtes et Bubastites.*

Athribis Hér. St. Pl. Pt. — M.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚ ΚΡΗΤΗΣ

(Πίνακες IV, V καὶ VI.)

Α. ΜΟΛΥΒΔΙΝΑΙ ΒΟΥΛΛΑΙ[1]

Ἐλάχισται εἶναι αἱ μολύβδιναι βοῦλλαι ἐκ Κρήτης αἱ μέχρι σήμερον γνωσταὶ δημοσιευθεῖσαι ἐν τῷ μεγάλῳ συγγράμματι τοῦ G. Schlumberger Sigillographie Byzantine, ἤτοι τέσσαρες μὲν ἐν σελ. 200 μία δὲ ἐν παραρτήματι σελ. 733. Αἱ κατωτέρω περιγραφόμεναι μολύβδιναι βοῦλλαι εὑρέθησαν ἐν Κρήτῃ καὶ εἶναι κατατεθειμέναι ἐν τοῖς κρητικοῖς Μουσείοις.

1) Μικρὰ μολυβδίνη βοῦλλα ἐν τῷ Μουσείῳ Ἡρακλείου ἐκ προσφάτου δωρεᾶς τοῦ ἐν Ρεθύμνῃ κ. Θ. Τριφύλλη. Ἔχει διάμετρον 0,02 καὶ διατηρεῖται ἄριστα (*Πίναξ* IV, 1).

Ἐν τῇ κυρίᾳ ὄψει φέρει ἄνω μικρὸν ἑλληνικὸν σταυρὸν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ κτήτορος εἰς τρεῖς γραμμὰς + — ΘΕΟΦ — VΛΑΚ — ΤΟV, ὄπισθεν δὲ πάλιν τὸν σταυρὸν ἄνω καὶ εἰς τρεῖς γραμμὰς τὸ ἀξίωμα + — ΚΟVΒ — ΚΟVΛ — ΑΡΙΟV μετὰ σημείου σπειροειδοῦς ~ εἰς τὸ τέλος. Ἀμφοτέρων τῶν ὄψεων αἱ ἐπιγραφαὶ εὕρηνται ἐντὸς κοκκιδωτῶν κύκλων ἐν μέρει σῳζομένων.

Ἡ ἁπλότης τοῦ τύπου τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τὸ σχῆμα τῶν γραμ-

1. Ἐπεκράτησε παρ' ἡμῖν νὰ καλῶνται αὗται διὰ μιᾶς λέξεως *μολυβδόβουλλα* (Ἴδε Σ. Λάμπρου Ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος τόμ. Γ', σελ. 542. 564. 798. Διεθνὴς ἐφημ. νομισμ. ἀρχαιολ. I. σελ. 443, II. 117. 213. Ἁρμονία 1900 σελ. 223. 248). Εἰς ἐμὲ ὅμως φαίνεται ὀρθότερον καὶ συμφωνότερον πρὸς τὴν παράδοσιν τῆς Βυζαντιακῆς γραμματείας ἂν αὗται μὲν λέγονται *Βοῦλλαι μολύβδιναι (χρυσαῖ, ἀργυραῖ, κήριναι)*, τὰ ἔγγραφα δὲ ἢ γράμματα τὰ διὰ τοιούτων ἀπῃωρημένων βουλλῶν ἠσφαλισμένα ὀνομάζονται *μολυβδόβουλλα (χρυσόβουλλα - ἀργυρόβουλλα - κηρόβουλλα)*. Παραδείγματα τῆς τοιαύτης χρήσεως εὑρίσκει ὁ βουλόμενος ἐκ Βυζαντ. συγγραφέων ἐν **Ducange Glossar Graecitatis** ἐν λέξει *Βοῦλλα*.

μάτων δεικνύουσιν ὅτι ἀναμφιβόλως ἡ βοῦλλα ἀνήκει εἰς τὴν πρώτην περίοδον τῆς Βυζαντιακῆς σφραγιστικῆς, τὴν διήκουσαν μέχρι τοῦ ἔτους 717 μ. Χ., ἤτοι μέχρι τῆς ἐμφανίσεως τῆς εἰκονομαχίας ἐπὶ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου κατὰ τὴν διαίρεσιν τοῦ Mordtmann καὶ τοῦ Schlumberger. Καὶ δὲν κάμνουσι μὲν οὗτοι ἰδιαίτερον λόγον ἐν τοῖς κεφαλαίοις, ἐν οἷς πραγματεύονται περὶ τῆς χρονολογικῆς κατατάξεως τῶν μολυβ. βουλλῶν, περὶ τοῦ τύπου τούτου τῆς πρώτης περιόδου, δημοσιεύουσιν ὅμως ἀρκετὰς βούλλας τοῦ τύπου αὐτοῦ, ἃς ἀνάγουσι πάσας εἰς τὸν 6 καὶ 7 αἰῶνα [1]. Ὥστε καὶ ἡ ἡμετέρα βοῦλλα κατὰ μεγίστην πιθανότητα ἀνάγεται εἰς τὸ τέλος τοῦ 6 ἢ τὰς ἀρχὰς τοῦ 7 αἰῶνος.

Τὸ ὄνομα *Θεοφύλακτος* εἶναι ἐκ τῶν συνήθων καὶ χαρακτηριστικῶν κυρίων ὀνομάτων τῆς Βυζαντ. ἐποχῆς.

Τὸ ἀξίωμα τοῦ *Κουβικουλαρίου* (cubicularius), τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ καὶ ὑπὸ τοὺς τύπους *κουβουκουλάριος, κουβουκλάριος* καὶ *κουβκουλάριος*, ἦτο ἐκ τῶν γνωστοτάτων καὶ συνήθων ἐν τῇ Βυζαντ. ἀριστοκρατίᾳ τίτλων. Κατ' ἀρχὰς ἦτο *εὐνοῦχος τοῦ βασιλικοῦ θαλάμου προεστώς*, ὕστερον δ' ἐγένετο τίτλος εὐγενείας διδόμενος τιμῆς χάριν εἰς πολλοὺς τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων καὶ ἀξιωματικῶν τοῦ Βυζαντιακοῦ Κράτους [2].

2) Μολυβδίνη βοῦλλα ἐν τῷ Μουσείῳ Ἡρακλείου, προερχομένη ἐκ τῆς αὐτῆς δωρεᾶς τοῦ κ. Θ. Τριφύλλη· εἶναι μικρὸν ἐλλειψοειδής· ἡ μεγαλυτέρα διάμετρος εἶναι 0,025 (*Πίναξ* IV, 2).

Ἀνήκει εἰς τύπον σπάνιον, διότι ἐν μὲν τῇ κυρίᾳ ὄψει ἔχει γράμματα ἑλληνικά, ἐν δὲ τῇ ὀπισθίᾳ λατινικά, ὥστε ἀνάγεται εἰς τὴν ἀρχαιοτάτην ἐποχὴν τῆς Βυζαντ. σφραγιδοποιΐας, ὅτε δὲν εἶχεν ἐπικρατήσει ἐν αὐτῇ ἀκόμη καθ' ὁλοκληρίαν ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα [3].

Ἀμφοτέρων τῶν ὄψεων αἱ ἐπιγραφαὶ εὑρίσκονται ἐντὸς κύκλων

1. Τοιούτου τύπου βούλλας ἴδε ἐν Schlumberger Sigill. p. 232 n. 6. 7. p. 366 n. 3. 4. 5. 372 n. 1. 397 n. 9.

2. Schlumberger Sigil. p. 486 καὶ τὰ λεξικὰ Ducange, Meursius καὶ Sophocles ἐν τῇ λέξει *κουβικουλάριος*.

3. Περὶ διγλώσσων ἐπιγραφῶν ἐν μολυβ. βούλλαις ἴδε Schlumberger Sigil. p. 73 καὶ ἑξῆς.

κοκκιδωτῶν. Ἐν τῇ κυρίᾳ ὄψει φέρει εἰς δύο γραμμὰς τὸ ὄνομα + CЄΡ—ΓΙΟV ἤτοι τὸ συνηθέστατον καὶ κοινότατον ὄνομα ἐν τῇ Βυζ. ἐποχῇ κατὰ γενικὴν πτῶσιν (ἐξυπακουομένης τῆς λέξεως *σφραγὶς σφράγισμα*, ὅπως καὶ ἐν τῇ προηγουμένῃ βούλλᾳ). Τὰ ἐν τῇ ὀπισθίᾳ ὄψει λατινικὰ καὶ ἕνεκα μικρᾶς ἀποτριβῆς καὶ διὰ τὸ κακοχάρακτον δὲν ἠδυνήθην νὰ ἑρμηνεύσω.

3) Μολυβ. βοῦλλα, δωρηθεῖσα τῷ Μουσείῳ Ἡρακλείου ὑπὸ τοῦ κ. Γεωργ. Μιτσοτάκι· διατηρεῖται καλῶς καὶ ἔχει διάμετρον 0,023. Οὐδὲν ἴχνος τῆς αὔλακος, δι' ἧς διήρχετο ἡ σηρικὴ μήρινθος, φαίνεται· διὰ τοῦτο καὶ διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν τοῦ δίσκου λεπτότητα ἴσως δὲν ἐχρησιμοποιήθη δι' ὃν σκοπὸν αἱ ἄλλαι βοῦλλαι· ὁπωσδήποτε φέρει πάντα τὰ ἄλλα στοιχεῖα τῶν μολυβ. βουλλῶν, δι' ὃ περιγράφομεν αὐτὴν (*Πίναξ* IV, 3).

Ἐν τῇ κυρίᾳ ὄψει φέρει προτομὴν τῆς Θεοτόκου ἀτέχνως εἰργασμένην φερούσης ἐπὶ τοῦ στήθους μετάλλιον, ἐν ᾧ ἡ κεφαλὴ τοῦ Χριστοῦ, ἑκατέρωθεν δὲ ἀντὶ τῶν συνήθων γραμμάτων πρὸς δήλωσιν τῆς Παναγίας (ΜΡ ΘV) δύο μικροὺς λατινικοὺς σταυρούς [1]. Ἡ παράστασις εὕρηται ἐντὸς κύκλου κοκκιδωτοῦ. Ὄπισθεν πάλιν ἐντὸς κύκλου κοκκιδωτοῦ ὑπάρχουσι τὰ ἑξῆς· εἰς τὸ ἄνω ἥμισυ μονογραμματικὸς σταυρὸς ἀναλυόμενος εἰς τὸ γνωστὸν ΘЄΟΤΟΚЄ ΒΟΗΘЄΙ, κάτω δὲ εἰς δύο γραμμὰς τὸ ὄνομα ΓЄΩΡ—ΓΙΟV

Ἂν ἀποβλέψωμεν εἰς τὸν μονογραμματικὸν σταυρόν, ἡ βοῦλλα θὰ ἀνήκῃ κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ Mordtmann καὶ τοῦ Schlumberger εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς εἰκονομαχίας (8 καὶ 9 αἰών)· ἀλλ' ἀφ' οὗ εἰς τὴν κυρίαν ὄψιν ἔχει εἰκόνα τῆς Παναγίας, τὸ δὲ σταυρωτὸν μονογράφημα παραλλάσσει τοῦ συνήθους κατὰ τὴν εἰκονομαχικὴν περίοδον τύπου [2], τεκμαιρόμεθα ὅτι ἡ βοῦλλα εἶναι ἀρχαιοτέρα τοῦ 716.

Ἐκ τῆς συνυπάρξεως ἐν τῇ βούλλᾳ ταύτῃ εἰκόνος τῆς Θεοτόκου καὶ σταυροῦ μονογραμματικοῦ εἰκάζομεν ὅτι ὁ μονογρ. σταυρός, ὃν

1. Ἐντελῶς ὁμοίαν προτομὴν τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν σταυρῶν ἴδε αὐτόθι σελ. 86 καὶ 87.

2. Τοιοῦτος παρηλλαγμένος τύπος τοῦ μονογραμματικοῦ σταυροῦ πρὸς δήλωσιν τοῦ ΘЄΟΤΟΚЄ ΒΟΗΘЄΙ εὕρηται ἐν Schlumb. Sigill. p. 85 (πρώτη γραμμὴ δεξιᾷ).

μετεχειρίζοντο σχεδὸν πάντοτε οἱ εἰκονομάχοι, δὲν εἶναι ἐφεύρεσις τῆς ἐποχῆς ταύτης, ἀλλ' ἐτίθετο καὶ πρότερον μετὰ εἰκόνων τῆς Θεοτόκου, τῶν Ἁγίων, οἱ δὲ εἰκονομάχοι ἀπορρίψαντες τὰς εἰκόνας καὶ ἐκ τῶν βουλλῶν διετήρησαν τὸν μονογραμματικὸν σταυρόν, ὡς τὸ μόνον ἀνεκτὸν παρ' αὐτοῖς θρησκευτικὸν σύμβολον.

4) Ἄριστα σῳζομένη μολυβ. βοῦλλα διαμ. 0,023, δωρηθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Θ. Τριφύλλη εἰς τὸ Μουσεῖον Ἡρακλείου. Ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ὄψεων ἔχει ἐντὸς κύκλων κοκκιδωτῶν ἐπιγραφὰς ἄνευ εἰκόνος οὐδὲ μονογρ. σταυροῦ. Δεξιὰ μὲν εἰς τέσσαρας γραμμὰς (*Πίναξ* IV, 4)

+ ΘЄΟ — ΤΟΚЄ ΒΟ — ΗΘΙ ΒΡΑ — ΒΥΛΑ

ὄπισθεν δὲ πάλιν εἰς τέσσαρας γραμμὰς

+ ΘЄΟ — ΔΩΡΟΥ — $\overline{\text{CΠ}}$ S ΚΑΝ — ΔΙΔΑΤ

ἤτοι «*Θεοτόκε βοήθει Βραβύλα Θεοδώρου σπαθαρίου καὶ κανδιδάτου (ἢ σπαθαροκανδιδάτου)*».

Ἑκάστης ὄψεως ἡ ἐπιγραφὴ ἀποτελεῖ τρίμετρον τροχαϊκόν, καὶ ὁ μὲν πρῶτος εἶναι δωδεκασύλλαβος, ὁ δὲ δεύτερος τρεισκαιδεκασύλλαβος. Ὁ κάτοχος τῆς σφραγῖδος εἶναι ὁ Θεόδωρος Βραβύλας, περὶ οὗ οὐδὲν ἄλλο ἐγὼ τοὐλάχιστον γνωρίζω οὐδὲ εὗρον τὸ ἐπώνυμον ἐν ἄλλῃ μολυβ. βούλλᾳ ἐκ τῶν δημοσιευμένων.

Τὸ ἀξίωμα τοῦ *Σπαθαρίου* ἦτο στρατιωτικὸν ἐκ τῶν ἀνωτέρων ἰσοδυναμοῦν κατὰ τὸν Mordtmann καὶ τὸν Schlumberger περίπου πρὸς τὸν βαθμὸν τοῦ *συνταγματάρχου* (colonel). *Κανδιδᾶτος* (candidatus) δὲ κατ' ἀρχὰς ἐλέγετο ὁ λευκὰ ἠμφιεσμένος στρατιώτης τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς, ὕστερον δὲ ἐδήλου στρατιωτικὸν βαθμόν. Συνήθως συνυπάρχει μετὰ τοῦ ἀξιώματος τοῦ σπαθαρίου, καὶ οὕτως ἀποτελεῖται ὁ στρατιωτ. βαθμὸς τοῦ *σπαθαροκανδιδάτου*, ὅστις κατὰ τοὺς αὐτοὺς εἶναι κατὰ μίαν βαθμίδα κατώτερος τοῦ σπαθαρίου ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν τοῦ σημερινοῦ *ἀντισυνταγματάρχου* (lieutenant-colonel). Ἀνώτερος καὶ τῶν δύο τούτων ἦτο ὁ *πρωτοσπαθάριος*, ἰσοδυναμῶν κατὰ τὸν βαθμὸν πρὸς τὸν στρατηγόν [1].

1. Schlumberger Sigil. p. 589.

Ὁ τύπος τῆς βούλλας ταύτης συνιστάμενος εἰς τὴν ἔλλειψιν εἰκόνος καὶ σταυροῦ μονογραμματικοῦ ἀπαντᾷ εἰς πάσας τὰς ἐποχὰς τῆς Βυζαντιακῆς σφραγιστικῆς· ἐκ τοῦ σχήματος ὅμως καὶ τῆς κανονικότητος τῶν γραμμάτων εἰκάζομεν ὅτι ἡ σφραγὶς ἀνήκει εἰς τὸν 10 ἢ 11 αἰῶνα.

5) Μολυβ. βοῦλλα, εὑρεθεῖσα πρὸ 4 ἐτῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μονοφατσίου καὶ δωρηθεῖσα ὑπ' ἐμοῦ εἰς τὸ Μουσεῖον Ἡρακλείου· ἔχει διάμετρον 0,03 καὶ διατηρεῖται μετρίως (*Πίναξ* IV, 5).

Δὲν φέρει εἰκόνα οὐδὲ μονογραμματικὸν σταυρόν, ἀλλ' ἀμφοτέρας τὰς ὄψεις κατέχει ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ κτήτορος ἐν συνεχείᾳ, εἶναι δὲ τοῦ τύπου «*σφραγὶς τοῦ δεῖνος κτλ.*». Τινὰ τῶν γραμμάτων εἶναι ἢ ἀποτετριμμένα ἢ βεβλαμμένα ἐξ ἰσχυρᾶς πιέσεως καὶ ἐκ τῆς διαρρήξεως τῆς αὔλακος, δι' ἧς διήρχετο ἡ μεταξίνη μήρινθος· διὰ τὴν βλάβην ταύτην δὲν ἠδυνήθην νὰ ἀναγνώσω τὰς ἐπιγραφὰς τελείως.

Ἐν τῇ ἐμπροσθίᾳ ὄψει πιστεύω ὅτι ἀναγινώσκονται ταῦτα

ϹΦ[ΡΑΓ]ΙϹ — [Ϲ]ΤΕΦΑΝΟΥ — ΠΡѠΤΟΝѠ — ΚΑΙ ϹΙ

ὄπισθεν δὲ ἐν συνεχείᾳ

ΕΛΕΟΔѠ—ΤѠΝ ΓΕ—[ΝѠ]Ν ΤΟΥ ϹΕΚ — .ΕΝΟΥ

ἤτοι *σφραγὶς Στεφάνου πρωτονο(ταρίου) καὶ σι(γγέλου) ἐλεοδότου* (ἢ *σιγελεοδότου*) (;) *τῶν γενῶν* (;) *τοῦ σεκ(ρέτου).*

Περὶ τοῦ ἀξιώματος τοῦ *νοταρίου* καὶ *πρωτονοταρίου* ἰδὲ Schlumberger Sigil. σελ. 550 καὶ Ducange Glossar. Graec. ἐν τῇ λέξει. Ὑπῆρχον νοτάριοι κληρικοί, νοτάριοι τῶν θεμάτων (μάλιστα ὁ πρωτονοτάριος), τοῦ στόλου καὶ διαφόρων ἄλλων ὑπηρεσιῶν.

Σέκρετον δὲ ἢ *Σήκρητον* ἦτο τὸ γραφεῖον ἢ ἀρχεῖον διαφόρων ὑπηρεσιῶν ἐκκλησιαστικῶν (π. χ. τοῦ Πατριαρχείου), δικαστικῶν ἢ ἄλλων.

6) Μικρὰ μολυβ. βοῦλλα διαμ. 0,018, εὑρεθεῖσα ὑπ' ἐμοῦ ἐντὸς τῶν χωμάτων κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Τίτου ἐν Γόρτυνι (κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1901)· εἶναι ἐφθαρμένη κατὰ τὰ χείλη τῆς αὔλακος καὶ τὰ γράμματα ἐν μέρει ἀποτετριμμένα (*Πίναξ* IV, 7).

Ἐν τῇ κυρίᾳ ὄψει φέρει στηθάριον τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου τοῦ

Τύρωνος καὶ γράμματά τινα ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἁγίου ...Ο..ΘΕΟ ....., ἃ συμπληρωτέα Ο ΑΓΙΟϹ ΘΕΟΔΩΡΟϹ ὄπισθεν δὲ φαίνονται ταῦτα

+ ϹΚΕ — ΠΙϹ ΜΕ — ΤΟΝ ΛΕΟ — ...ΑΘΛ — ....

τὰ ὁποῖα συμπληρῶ οὕτω

+ ϹΚΕΠΙϹ ΜΕ ΤΟΝ ΛΕΟΝΤΑ ΑΘΛΟΦΟΡΕ

Περὶ τοῦ τύπου τούτου *σκέποις τὸν δεῖνα* κτλ. (ἢ φύλαττε, φυλάττοις, σῴζοις-φρούρει) ἰδὲ Schlumb. Sigil. p. 43 καὶ ἑξῆς.

Ἡ μικρὰ σφραγὶς ἀνήκει εἰς τὴν τρίτην περίοδον τῆς Βυζαντιακῆς σφραγιδοποιίας καὶ πιθανῶς ἀνάγεται εἰς τὸν 12 αἰῶνα.

7) Τὸ $^1/_4$ περίπου μολυβ. βούλλας ἐν τῷ Μουσείῳ Ἡρακλείου· εἰς τὴν κυρίαν ὄψιν σῴζεται μέρος τοῦ μονογρ. σταυροῦ τοῦ ἀναλυομένου εἰς τὸ σύνηθες ΘΚΕ ΒΟΗΘΕΙ ΤΩ ϹΩ ΔΟΥΛΩ, ὄπισθεν δὲ ἀναγινώσκονται τὰ γράμματα..ΑϹ Β' ϹΠΑ... ἤτοι

ΑΝΑϹΤΑϹΙΩ Β(ασιλικῷ) ϹΠΑΘΑΡΙΩ

Ἀνήκει εἰς τὴν β' περίοδον τῆς Βυζαντ. σφραγιδοποιίας, τὴν περιλαμβάνουσαν τοὺς δύο αἰῶνας τῆς εἰκονομαχίας.

Αἱ πέντε ἑπόμεναι μολύβ. βοῦλλαι (8. 9. 10. 11. 12) εὕρηνται ἐν τῷ μικρῷ Μουσείῳ Χανίων, δωρηθεῖσαι αὐτῷ πρὸ τριετίας ὑπὸ τοῦ φιλαρχαίου γέροντος Μιχαὴλ Τσιβουράκι μετὰ σειρᾶς νομισμάτων καὶ ἄλλων ἀρχαίων. Πιθανώτατα αἱ βοῦλλαι αὗται προέρχονται ἐκ Κρήτης, ὅπως καὶ τὰ ἄλλα ἀρχαῖα τὰ ὑπ' αὐτοῦ δωρηθέντα, δὲν ἀποκλείεται δ' ὅμως καὶ ἡ ἰδέα ὅτι τινὰ τούτων προέρχοντα ικαὶ ἐξ Ἑλλάδος, ὅπου διέτριψεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὁ δωρητής.

Ἐκ τῆς συλλογῆς Μιχαὴλ Τσιβουράκι ἐδημοσίευσεν ἤδη ὁ Schlumberger Sig. σελ. 511 μολυβ. βοῦλλαν, ἀναγράφουσαν Σέργιόν τινα ἀπὸ ἐπάρχων τοῦ 7 ἢ 8 αἰῶνος.

8) Παχεῖα μολυβ. βοῦλλα κανονικοῦ σχήματος καὶ διαμ. 0,025. Λείπει μικρὸν τεμάχιον ἐκ τῆς περιφερείας, φέρει δὲ καὶ λάκκον εἰς τὸ μέσον γενόμενον ἐξ ἰσχυρᾶς πιέσεως σκληροῦ ἀντικειμένου, ἐξ οὗ ἐφθάρησαν μὲν γράμματά τινα τῆς ἐπιγραφῆς τῆς ὀπισθίας ὄψεως,

ἐξωγκώθη δὲ κατὰ τὸ ἀντίστοιχον μέρος τῆς κυρίας ὄψεως ἡ εἰκὼν τῆς Θεοτόκου καὶ παρεμορφώθη ἐν μέρει. Ἀμφότεραι αἱ ὄψεις εἶναι ἐξειργασμέναι μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας καὶ τεχνικῆς λεπτότητος ἐντὸς κοκκιδωτῶν κύκλων (*Πίναξ* IV, 6).

Ἐν τῇ κυρίᾳ ὄψει εὕρηται προτομὴ τῆς Θεοτόκου ἀνυψούσης τὰς χεῖρας συμμετρικῶς ἐν στάσει προσευχῆς καὶ φερούσης ἐπὶ τοῦ στήθους μετάλλιον, ἐν ᾧ ἡ προτομὴ τοῦ Χριστοῦ φέροντος σταυρωτὸν φωτοστέφανον· εἶναι δηλ. ἡ Παναγία ἡ *Βλαχερνίτισσα*, ὀνομασθεῖσα οὕτως ἐκ τοῦ προαστείου τῆς Κ/πόλεως Βλαχερνῶν, ὅπου εὑρίσκετο ἡ περίφημος κατὰ τὴν Βυζαντιακὴν περίοδον θαυματουργὸς εἰκὼν τῆς Θεοτόκου ἐν τοιαύτῃ στάσει[1]· ἑκατέρωθεν τῆς εἰκόνος φαίνονται τὰ γνωστὰ ΜΡ ΘV.

Ὄπισθεν φαίνονται τὰ ἑξῆς· ἄνω ἐν τῷ μέσῳ μικρὸς ἑλληνικὸς σταυρός, (— + —), εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν ΘΚЄ ΒΟ- ἤτοι ΘЄΟΤΟΚЄ ΒΟ(ήθει), εἰς τὴν δευτέραν ΝΙ[Κ]ΗΤΑ, εἰς τὴν τρίτην διακρίνεται Є καὶ ΡΧ ἤτοι Є[ΠΑ]ΡΧѠ (ἢ ΑΠΟ ЄΠΑΡΧѠΝ) καὶ εἰς τὴν τετάρτην καὶ πέμπτην ἡ κατάληξις..ѠΝΙ ἢ....ѠΡΙ
ἤτοι ΘЄΟΤΟΚЄ ΒΟΗΘЄΙ ΝΙΚΗΤΑ ΑΠΟ ЄΠΑΡΧѠΝ ΚΑΙ CΚΡΙΒѠΝΙ(;)

Τὸ ἀξίωμα τοῦ *ἐπάρχου* (Praefectus) ἦτο ἐκ τῶν μεγίστων καὶ ἐπισημοτάτων κατὰ τὴν πρώτην Βυζαντιακὴν περίοδον, εὑρίσκονται δὲ ἀρκεταὶ βοῦλλαι, ἀναφέρουσαι ἐπάρχους ἢ ἀπογόνους ἐπάρχων[2]. Ὕστερον ὅμως, ἀφ᾽ οὗ αἱ *Ἐπαρχίαι* κατηργήθησαν, ἱδρύθησαν δὲ τὰ *Θέματα* ἀπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἡρακλείου καὶ ἐφεξῆς, ἐξέλιπε μὲν ἐκ τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας τὸ ἀξίωμα τοῦ ἐπάρχου, ἔμεινε δὲ μόνον ὡς τίτλος ἄνευ πολλῆς σπουδαιότητος, ὅπως καὶ ἐν τῇ προκειμένῃ σφραγῖδι.

Εἰς τὰς δύο τελευταίας γραμμὰς ὑπῆρχε δεύτερος τίτλος τοῦ κατόχου κατὰ δοτικὴν π. χ. σκρίβωνι (ἤ τι *ἄλλο* τῶν πολυαρίθμων ἀξιωμάτων τῶν ληγόντων εἰς —ωρ, π. χ. κήνσωρ, κουράτωρ, κούρσωρ, πραίτωρ, μανδάτωρ, πράκτωρ, στράτωρ, κοιαίστωρ).

Ἐποχὴ τῆς σφραγῖδος εἶναι πιθανώτατα ὁ 11 αἰών.

9) Μικρὰ μολυβ. βοῦλλα, ἔχουσα διάμετρον 0,017. Ἐν ᾧ σῴζεται

1. Ἴδε Schlumberger Sigil. p. 15.
2. Schlumb. Sigil. p. 506.

ὁλόκληρος ὁ δίσκος, λείπει τὸ ἥμισυ περίπου τοῦ τύπου τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως, ἐξολισθήσαντος, φαίνεται, τοῦ ἀντιστοίχου σκέλους τοῦ βουλλωτηρίου κατὰ τὴν τύπωσιν (*Πίναξ* IV, 8).

Ἐν τῇ κυρίᾳ ὄψει φέρει ἐν τῷ κεντρικῷ πεδίῳ ἐπὶ βάσεως τριπλῆς σταυρὸν διπλοῦν (ἤτοι ἔχοντα δύο ὁριζοντίας κεραίας), ἐκ τῆς βάσεως δὲ τοῦ σταυροῦ ἐκφύονται δύο ἀνθέμια, πέριξ δὲ ἐντὸς δύο κοκκιδωτῶν κύκλων εὕρηται ἡ ἐπιγραφὴ

[ΘΚΕ ΒΟΗΘΕΙ ΤΩ C]Ω ΔΟΥΛΩ

Ὄπισθεν ἀναγινώσκεται μετὰ δυσκολίας ἡ ἐπιγραφὴ

+ ΙΩΑΝΙ Α' — CΠΑΘΑΡΙΩ — S ΕΠΙ ΤΩΝ — ΟΙΚΙΑΚ'

ἤτοι «Ἰωάν(νῃ) α' σπαθαρίῳ καὶ ἐπὶ τῶν οἰκιακ(ῶν)». Ὁ *ἐπὶ τῶν οἰκιακῶν* ἦτο τιτλοῦχος τῆς Αὐλῆς, ὅστις ἐπεμελεῖτο τῆς ἰδιωτικῆς περιουσίας τοῦ βασιλέως. Οἰκιακὰ κατὰ τὸν Ducange ἦσαν privata Imperatorum patrimonia quae etiam ἰδικὰ appellabantur[1].

Ἡ σφραγὶς θετέα εἰς τὸν 10 ἢ 11 αἰῶνα[2].

10) Τὸ ἥμισυ περίπου μικρᾶς μολυβ. βούλλας διαμ. 0,017. Ἔφερε συνεχῆ ἐπιγραφὴν ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ὄψεων, ἤτοι ἔμπροσθεν μὲν

ΚΕ ΒΟ' Τ[Ω C]Ω ΔΟ[ΥΛ]Ω, ὄπισθεν δὲ [Κ]ΩΝ[C]ΤΑΝ[Τ]ΙΝ',

ἤτοι Κύριε βοήθει Κωνσταντίνῳ.

Ἀνήκει εἰς τὸν 8 ἢ 9 αἰῶνα.

11. 12) Δύο μολύβδιναι βοῦλλαι, οὐχὶ καλῶς διατηρούμεναι, ἐκ τῶν λεγομένων ἀνωνύμων[3], δηλ. ἐξ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι καὶ εἰς τὰς δύο ὄψεις φέρουσιν εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ, τῆς Θεοτόκου καὶ διαφόρων Ἁγίων ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιγραφῆς, πλὴν τῶν γραμμάτων δι' ὧν δηλοῦνται τὰ ὀνόματα τῶν εἰκονιζομένων ἁγίων. Τὸ εἶδος τοῦτο τῶν σφραγίδων ἦτο τὸ κοινότατον, μάλιστα παρὰ τοῖς ἰδιώταις, δι' ὃ παρουσιάζει καὶ τὸ μικρότερον διαφέρον.

Ἐκ τῶν δύο βουλλῶν ἡ μὲν μία (ἡ 11) εἶναι διαμ. 0,019 καὶ μετρίως διατηρουμένη φέρει ἐν τῇ μιᾷ ὄψει προτομὴν τοῦ Ἁγίου

1. Ἰδὲ Schlumberger Sigil. p. 555.
2. Αὐτόθι σελ. 556. 557.
3. Αὐτόθι σελ. 56 καὶ ἑξῆς.

Νικολάου (φαίνονται καὶ τὰ γράμματα . . ΚΟΛ), ἐν δὲ τῇ ἄλλῃ τὸν Ἀρχάγγελον Μιχαήλ.

Ἡ δευτέρα (ἡ 12) ἔχει διάμετρον 0,026 καὶ εἶναι ὑπερμέτρως λεπτὴ καὶ ἀποτετριμμένη τὴν ἐπιφάνειαν, φέρει δὲ ἑκατέρωθεν προτομὴν Ἁγίου νέου μὲ μακρὰν οὔλην κόμην καὶ πρόσωπον στρογγύλον, πιθανῶς τοὺς δύο Ἀρχαγγέλους Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ ἢ τοὺς δύο στρατιωτικοὺς ἁγίους Γεώργιον καὶ Δημήτριον.

Ἐν τῇ μικρᾷ συλλογῇ τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου Ρεθύμνης εὕρηνται αἱ ἑξῆς τρεῖς μολύβδιναι βοῦλλαι (ἀριθ. 13. 14. 15), ἄγνωστον πόθεν προερχόμεναι.

13) Καλῶς διατηρουμένη μολυβ. βοῦλλα, ἔχουσα διάμ. 0,025. Ἔχει ἐπιγραφὴν συνεχῆ καὶ ἐπὶ τῶν δύο ὄψεων ἄνευ εἰκόνος ἢ μονογραμματικοῦ σταυροῦ. Ἐν τῇ πρώτῃ πλευρᾷ ἐντὸς κύκλου κοκκιδωτοῦ φέρει εἰς 3 γραμμὰς

+ ЄΚ — ΚΛΗϹ — ΙΑϹ

ὄπισθεν δὲ ἐπίσης ἐντὸς ὁμοίου κύκλου καὶ εἰς 3 γραμμὰς

+ ΚΙϹΑΜΟΥ. (*Πίναξ* IV, 9).

Ἡ βοῦλλα, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ σχήματος τῶν γραμμάτων, τοῦ πάχους αὐτῶν καὶ τῆς ἀρχαϊκῆς ἁπλότητος, ἀνήκει εἰς τὴν πρώτην περίοδον τῆς Βυζαντ. σφραγιδοποιίας καὶ δύναται νὰ τεθῇ εἰς τὸν 7 αἰῶνα ἢ τὰς ἀρχὰς τοῦ 8[1]. Ἔχει δὲ τὴν ἐξαιρετικὴν σπουδαιότητα ὅτι ἀναφέρει μίαν τῶν ἐπισκοπῶν τῆς Κρήτης πρὸ τῆς Ἀραβικῆς κατακτήσεως τῆς νήσου (826 μ. Χ.). Ὅτι Πατριαρχεῖον, μητροπόλεις, Ἐπισκοπαί, Μοναὶ καὶ ἐκκλησίαι ἀκόμη ἐνίοτε εἶχον ἰδίαν σφραγῖδα, εἶναι γνωστὸν ἐκ τοῦ μεγάλου κατὰ τὸν ὄγκον οὐχ ἧττον δὲ καὶ τὴν σπουδαιότητα βιβλίου τοῦ Schlumberger, ἐκ Κρήτης ὅμως ἄλλης ἐπισκοπῆς ἢ μονῆς ἢ ἐκκλησίας βοῦλλαν δὲν γνωρίζομεν ἢ τὴν τοῦ Γεωργίου Ἐπισκόπου Ἀρκαδίας, κατεχομένην ὑπὸ τοῦ κ. Sorlin Dorigny καὶ δημοσιευομένην ἐν τῷ συμπληρώματι τῆς Sigillographie σελ. 733.

1. Schlumb. Sigil. p. 89 F.

Ἡ ἐκκλησία Κισάμου, ἱδρυθεῖσα κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὅτε ὑφίσταντο εἰσέτι πολλαὶ τῶν Κρητικῶν πόλεων, ἀφ' ὧν ὠνομάσθησαν τότε αἱ ἐπισκοπαί[1], ἀναφέρεται ὡς ἐπισκοπὴ ἐν τῷ Συνεκδήμῳ τοῦ Ἱεροκλέους ἐν τῇ ΙΑ´ ἐπαρχίᾳ (τῇ Κρήτῃ). Ἐπίσκοποι δὲ Κισάμου ὑπογράφονται ἐν τῇ ἐν Νικαίᾳ δευτέρᾳ Συνόδῳ καὶ ἐν τῇ λεγομένῃ Πενθέκτῃ (παράβ. Cornelius Creta Sacra vol. I. p. 264). Μετὰ τὴν ἀνάκτησιν τῆς νήσου ὑπὸ Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ ἱδρύθη ἐκ νέου (Notitiae graec. episcopatuum σελ. 101). Ὑφίστατο δὲ καὶ ἐπὶ Ἐνετῶν ὡς λατινικὴ (ἐπί τινα χρόνον καὶ ὀρθόδοξος ὑπὸ τὸν Γεράσιμον Παλαιόκαπαν), διατηρεῖται δὲ καὶ μέχρι σήμερον περιλαμβάνουσα τὰς δύο δυτικωτέρας τῆς Κρήτης ἐπαρχίας Κίσαμον καὶ Σέλινον.

14) Ἀκέραιος καὶ καλῶς διατηρουμένη μολυβ. βοῦλλα διαμ. 0,025. Ἐν τῇ κυρίᾳ ὄψει ἐντὸς κύκλου ἐκ κοκκίδων εὕρηται ὁ συνήθης μονογραμματικὸς σταυρός, ὁ ἀναλυόμενος εἰς τὸ

+ ΘΚΕ ΒΟΗΘΕΙ (*Πίναξ* IV, 10).

ὄπισθεν δὲ ἐντὸς ὁμοίου κύκλου ἀναγινώσκονται μὲ γράμματα καλλιγραφικὰ ἐπιμήκη εἰς τρεῖς γραμμὰς

ΙΩΑΝΝΗ ΝΟΤΑΡΙΩ

Τὸ σταυρόσχημον μονογράφημα τῆς κυρίας ὄψεως δὲν συνοδεύεται, ὡς συνήθως, ὑπὸ τῶν λέξεων ΤΩ CΩ ΔΟΥΛΩ διατεθειμένων εἰς τὰ τέσσαρα τοῦ σταυροῦ γωνιώδη ἀνοίγματα. Εὑρίσκονται ὅμως καὶ ἄλλαι βοῦλλαι, ἐν αἷς ἐλλείπουσιν ἀπὸ τοῦ μονογραμ. σταυροῦ αἱ λέξεις αὗται (παράβ. Schlumberger Sigil. p. 337. 361. 441. 460. 465. 475. 545). Ἡ βοῦλλα τίθεται εἰς τοὺς χρόνους τῆς εἰκονομαχίας.

15) Μολυβ. βοῦλλα ἐλλιπὴς κατὰ τὸ $^1/_3$ περίπου ἀποκοπὲν κατὰ τὴν θέσιν τῆς αὔλακος, δι' ἧς διήρχοντο τὰ σηρικὰ νήματα. Τὰ μολύβδινα πέταλα[2], ἅπερ ἀπετέλεσαν τὴν βοῦλλαν, δὲν εἶχον τὸ σύνη-

1. Τινὲς τούτων διετήρησαν τὰ ὀνόματα καὶ ἀφ' οὗ ἐξέλιπον αἱ πόλεις π.χ. Χερρονήσου, Κνωσοῦ, Ἀρκαδίας, Ἱεραπέτρας, Γόρτυνος, Ἀγρίου κτλ., διατηροῦνται δὲ ἐν μέρει καὶ μέχρι σήμερον.

2. Περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν κατεσκευάζοντο καὶ ἀπετυποῦντο αἱ μολύβ. βοῦλλαι πραγματεύεται ὁ Schlumberger Sigil. σελ. 10. Ἡ κατασκευὴ καὶ τύπωσις

θες κανονικὸν δισκοειδὲς σχῆμα, ἀλλ' ἦσαν ἀκανόνιστα (*Πίναξ* IV, 11).

Φέρει συνεχῆ ἐπιγραφὴν ἑκατέρωθεν ἐντὸς κοκκιδωτῶν κύκλων εἰς πέντε γραμμάς.

+ Θ[ΕΟΤ] — ΟΚ[Ε ΜΟΥ] — ΒΟΗ[ΘΕΙ CΩ] — ΜΑΡ[ΚΙΑ] — Ν[Ω]
= + *Θεοτόκε μου βοήθει σῷ Μαρκιανῷ.*

Ὄπισθεν· [CK]PI — [BΩ]NI S — [ΒΑ]CΙΛΕΙ — [Κ]Ω CΠΑ — ΘΑΡ'
= *Σκρίβωνι καὶ βασιλικῷ σπαθαρίῳ.*

Ἡ βοῦλλα ἀνήκει εἰς τὴν τρίτην περίοδον τῆς Βυζαντ. σφραγιδοποιίας, πιθανῶς εἰς τὸν 11 αἰῶνα.

Τὴν συνήθειαν τῆς χρήσεως μολυβδίνων βουλλῶν πρὸς ἀσφάλειαν ἐπισήμων γραμμάτων διετήρησαν καὶ μετὰ τὴν κατάλυσιν τοῦ Βυζαντιακοῦ Κράτους οἱ Πατριάρχαι Κ/πόλεως εἰς τὰ λεγόμενα σιγιλλιώδη γράμματα ἐν μεμβράναις. Τοιαῦται πατριαρχικαὶ βοῦλλαι εἴτε ἀπηωρημέναι εἰσέτι τῶν γραμμάτων εἴτε καὶ ἀπεσπασμέναι σῴζονται πολλαί, μάλιστα εἰς τὰ ἀρχεῖα τῶν Μονῶν. Ἐν Κρήτῃ εἶδον τοιαύτας τέσσαρας, ἤτοι τρεῖς μὲν ἐν τῇ παρὰ τὰ Χανία Μονῇ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τοῦ Χαρτοφύλακος (κοινῶς Χρυσοπηγή), μίαν δὲ ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Προφήτου Ἠλία παρὰ τὸ χωρίον Ρούστικα τῆς Ρεθύμνης. Ἡ χρῆσις τῶν μολυβδίνων βουλλῶν, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, σῴζεται καὶ μέχρι σήμερον ἐν τοῖς Πατριαρχείοις.

Ὁ τύπος τῶν πατριαρχικῶν μολυβ. βουλλῶν διετηρήθη ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τῆς ἐποχῆς ἡμῶν σχεδὸν ὁ αὐτός, ἤτοι ἐν τῇ κυρίᾳ ὄψει φέρει εἰκόνα τῆς Θεοτόκου βασταζούσης τὸν Χριστόν, ὄπισθεν δὲ στερεοτύπως τὸ «ὁ δεῖνα Ἀρχιεπίσκοπος Κ/πόλεως νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης»[1].

Περὶ τῶν τριῶν μολυβ. βουλλῶν τῆς Χρυσοπηγῆς ἔκαμα λόγον ἐν μονογραφίᾳ περὶ τῶν κειμηλίων τῆς Μονῆς ταύτης, δημοσιευθείσῃ ἐν τῇ ἐφημερίδι τῶν Χανίων «Ἐρεύνῃ» (φύλ. 32. 10 Δεκεμβρίου 1899).

τῶν Βυζ. μολυβ. βουλλῶν ὁμοιάζει πολὺ πρὸς τὸν σημερινὸν τρόπον τῆς *μολυβδοσφραγίσεως* ἐν τοῖς Τελωνείοις.

1. Τύπους ἀρχαιοτέρων πατριαρ. βουλλῶν δύναται νὰ ἴδῃ ὁ βουλόμενος ἐν Schlumberger Sigil. p. 124. Σπανίως ἀντὶ τῆς Θεοτόκου εὕρηται προτομὴ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Αὐτόθι.

Αἱ βοῦλλαι εἶναι μὲν ἤδη ἀπεσπασμέναι τῶν οἰκείων πατριαρχικῶν σιγγιλλιωδῶν ἐν μεμβράναις γραμμάτων, ἀλλὰ καὶ ταῦτα σῴζονται, διατηροῦντα ἀκόμη καὶ τὰ σηρικὰ νήματα, ἀφ᾽ ὧν ἦσαν ἀπηωρημέναι αἱ βοῦλλαι. Τὰς βούλλας τῆς Χρυσοπηγῆς εἶχεν ἴδῃ καὶ μελετήσῃ καὶ ὁ φιλάρχαιος κύριος Γεώργιος Ἰάκ. Καλαϊσάκις, λαβὼν καὶ μολύβδινα ἀποτυπώματα αὐτῶν, τὰ ὁποῖα καί μοι ἀπέστειλεν ἐκ Χανίων πρὸς μελέτην.

Κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν αἱ βοῦλλαι ἔχουσιν οὕτως.

16) Μολυβ. βοῦλλα Ἰακώβου Πατριάρχου, καλῶς διατηρουμένη πλὴν μικρᾶς ἀποτριβῆς τῶν δύο μεσαίων στοιχείων τῆς ἐν τέλει χρονολογίας· ἀπεσπασμένη ἐκ πατριαρχικοῦ σιγγιλλιώδους ἐν μεμβράναις γράμματος τοῦ ἔτους 1681 σῳζομένου ἐν τῇ Μονῇ, δι᾽ οὗ ἑνοῦνται αἱ δύο γειτονικαὶ Μοναὶ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου τῇ ὁμοφώνῳ αἰτήσει τῶν ἐν αὐταῖς συνασκουμένων μοναχῶν (*Πίναξ* IV, 12).

Ἡ βοῦλλα ἔχει διάμετρον 0,04 [1] καὶ πάχος ἀρκετόν. Ἐν τῇ κυρίᾳ ὄψει φέρει ἐντὸς κύκλου ἁπλοῦ προτομὴν τῆς Θεοτόκου κρατούσης τὸν Χριστὸν παῖδα ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος μετὰ τῶν συνήθων γραμμάτων ΜΡ ΘΥ καὶ ΙC ΧC, ἐν δὲ τῇ ἄλλῃ πλευρᾷ ἐντὸς κύκλου ὁμοίου ἄνω μὲν σταυρὸν μικρὸν μεταξὺ ἀνθέων, ἔπειτα δὲ εἰς πέντε σειρὰς χωριζομένας διὰ γραμμῶν τὰ

ΙΑΚωΒΟC ΕΛΕω | ΘΥ ΑΡΧΙΕΠΙCΚΟΠΟC Κ|ωΝϚΑΝΤΙΝΟΥΠΟ-ΛΕΟC | ΝΕΑC ΡωΜΗC ΚΑΙ ΟΙΚΟΥ|ΜΕΝΙΚΟC ΠΑΤΡΙΑΡΧΗC

Κάτω δὲ πάλιν μεταξὺ δύο ἀνθέων φέρει τὴν χρονολογίαν ΑΧΟΘ (1679), ἤτοι τὸ βουλλωτήριον εἶχε κατασκευασθῇ δύο ἔτη πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ σιγγιλλίου τούτου ἤτοι ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνάρρησιν, ὡς εἰκός.

Ὁ Ἰάκωβος Χῖος τὴν πατρίδα, μητροπολίτης ὢν Λαρίσης, ἐξελέγη Πατριάρχης τῷ 1679 (ἴδε Γεδεὼν Πατριαρχικοὶ πίνακες σελ. 603 καὶ ἑξῆς).

1. Σημειωτέον ὅτι τὸ μέγεθος τῆς βούλλας ἐξήρτητο ἐκ τῆς ἐπισημότητος καὶ τοῦ ἀξιώματος τοῦ ἀποστέλλοντος προσώπου, διὰ ταῦτα αἱ πατριαρχικαὶ βοῦλλαι εἶναι αἱ μεγαλύτεραι.

17) Μεγάλη μολυβ. βοῦλλα, ἀνήκουσα εἰς πατριαρχικὸν σιγγιλλιῶδες ἐν μεμβράνῃ γράμμα, σῳζόμενον ἐν τῇ Μονῇ ὑπὸ χρονολογίαν 1706, δι' οὗ ἀποκαθίσταται τὸ γειτονικὸν χωρίον *Μουρναῖς* εἰς τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου 'Ελευθερίου (*Πίναξ* V, 1).

Ἔχει διάμετρον 0,065 καὶ διατηρεῖται ἄριστα. Δεξιὰ μὲν φέρει μεταξὺ δύο κλάδων προτομὴν τῆς Θεοτόκου βασταζούσης τὸν Χριστὸν παῖδα ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος καὶ τὰ συνήθη ΜΡ. ΘV. IC. XC., ὄπισθεν δὲ ἄνω μὲν δένδρον διχαζόμενον συμμετρικῶς εἰς δύο κλάδους καρποφόρους, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων σταυρός, ὑποκάτω δὲ εἰς πέντε γραμμὰς τὰ

ΓΑΒΡΙΗΛ ЄΛЄѠ ΘV | ΑΡΧΙЄΠΙϹΚΟΠΟϹ ⁝ ΚѠΝ | ϚΑΝΤΙΝΟVΠΟ-ΛЄѠϹ ⁝ ΝЄΑϹ | ΡѠΜΗϹ ΚΑΙ ΟΙΚΟVΜЄΝΙ|ΚΟϹ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗϹ

καὶ κάτω τὴν χρονολογίαν ΑΨΒ (=1702), ἤτοι τέσσαρα ἔτη πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ σιγγιλλίου καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν ἀνάρρησιν τοῦ Γαβριὴλ εἰς τὸν θρόνον, ὅτε κατὰ τὴν συνήθειαν κατεσκευάζοντο τὰ βουλλωτήρια τῶν Πατριαρχῶν.

Ὁ κτήτωρ τῆς βούλλας εἶναι Γαβριὴλ ὁ Γ', Σμυρναῖος τὴν πατρίδα, τέως Μητροπολίτης Χαλκηδόνος, ἀνελθὼν τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τῷ 1702 καὶ ἀποθανὼν τὸν Νοέμβριον τοῦ 1707 [1].

Τοῦ αὐτοῦ Πατριάρχου Γαβριὴλ σῴζεται ἐν τῇ Μονῇ Τοπλοῦ σιγγιλλιῶδες γράμμα ὑπὸ χρονολογίαν 1704, δι' οὗ καθίσταται ἡ Μονὴ αὕτη Πατριαρχικὸν Σταυροπήγιον.

18) Μεγάλη μολυβ. βοῦλλα ἐν τῇ αὐτῇ Μονῇ, ἀπεσπασμένη τοῦ οἰκείου πατριαρχικοῦ μολυβδοβούλλου γράμματος, δι' οὗ τῷ 1797 ὁ πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Ε' βεβαιοῦται καὶ ἐπικυροῦται τὴν Σταυροπηγιακὴν ἀξίαν εἰς τὰ δύο μοναστήρια τῆς Χρυσοπηγῆς καὶ τοῦ ἁγίου 'Ελευθερίου, ἐξ ἧς εἶχον ἐκπέσῃ μετὰ τῶν ἄλλων σταυροπηγίων ἐπὶ Γερασίμου Μητροπολίτου Κρήτης.

Ἡ βοῦλλα (*Πίναξ* IV, 3) ἔχει διάμετρον 0,06 καὶ δεξιὰ μὲν φέρει τὸν αὐτὸν τῇ προηγουμένῃ τύπον, ἀριστερὰ δὲ εἰς 7 γραμμὰς τὰ ΓΡΗΓΟΡΙΟϹ ЄΛЄѠ κτλ. καὶ κάτω χρονολογίαν ΑΨϞΖ (=1797), ὥστε ἐνταῦθα τὸ σιγγίλλιον ἐξεδόθη ἅμα τῇ ἀναρρήσει τοῦ Πατριάρχου εἰς

1. Γεδεὼν Πατριαρχικοὶ πίνακες σελ. 614.

τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον, τοῦτο δὲ ῥητῶς ἀναφέρεται καὶ ἐν τῷ ὡραίῳ προλόγῳ τοῦ σιγγιλλίου. Ὁ κτήτωρ Πατριάρχης εἶναι ὁ ἀοίδιμος ἐθνομάρτυς Γρηγόριος ὁ Ε΄, ὁ μετὰ 24 ἔτη ἐπισφραγίσας διὰ τοῦ μαρτυρίου τὴν ἀνάστασιν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους[1].

19) Ἄλλη πατριαρχικὴ μολυβ. βοῦλλα σῴζεται ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Προφήτου Ἠλία τῶν Ρουστίκων (εἰς τὸ χωρίον Ρούστικα Ρεθύμνης), ἀπηωρημένη εἰσέτι μεμβρανώδει σιγγιλλίῳ ἀπὸ μεταξωτῆς κυανῆς μηρίνθου. Εἶναι τοῦ αὐτοῦ ταῖς δυσὶ προηγουμέναις τύπου καὶ ἀνήκει εἰς τὸν Πατριάρχην Κύριλλον τὸν Δ΄, πατριαρχεύσαντα τῷ 1711-1713. Τὸ δὲ σιγγίλλιον προβιβάζει τὴν Μονὴν τῶν Ρουστίκων εἰς Σταυροπηγιακὴν[2] καὶ φέρει χρονολογίαν 1713. Ἡ ὀπισθία ὄψις τῆς βούλλας ἔχει ΚΥΡΙΛΛΟϹ ЄΛЄѠ κτλ. καὶ τέλος χρονολογίαν ΑΨΙ. ἐλλείποντος τοῦ τελευταίου γράμματος, ὅπερ πιθανώτατα ἦτο Α (ἤτοι 1711), ὅτε ἀνῆλθεν εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον καὶ ἐχαράχθη κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ τὸ πατριαρχικόν του βουλλωτήριον.

Ἐν τῇ αὐτῇ Μονῇ σῴζεται σιγγίλλιον τοῦ Γρηγορίου τοῦ Ε΄, ἐπικυροῦν τὴν σταυροπηγιακὴν ἀξίαν τῆς Μονῆς Ρουστίκων, ἐκδεδομένον τῷ 1797, ἀλλ' ἡ μολυβδίνη βοῦλλα ἀπώλετο. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐν τῇ Μονῇ Τοπλοῦ σῴζεται σιγγίλλιον τοῦ αὐτοῦ Πατριάρχου, τῆς αὐτῆς χρονολογίας καὶ ὁμοίου περιεχομένου, συμπεραίνομεν ὅτι ὁ ἀοίδιμος Πατριάρχης ἅμα ἀνελθὼν τὸν Θρόνον ἀπέστειλεν ὅμοια ἐπικυρωτικὰ τῆς σταυροπηγιακῆς ἀξίας σιγγιλλιώδη γράμματα εἰς πάσας τὰς σταυροπηγίους Μονὰς τῆς Κρήτης. Καὶ τὰ δύο δὲ ταῦτα ἔφερον ἐξ ἅπαντος βούλλας ὁμοίας τῇ σῳζομένῃ ἐν Χρυσοπηγῇ.

Τελευταῖον δημοσιεύω μολυβ. Ἐνετικὴν Δουκικὴν βοῦλλαν (Εἰκὼν 1), εὑρεθεῖσαν μεταξὺ τῶν χωμάτων τὸ παρελθὸν ἔτος κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ῥήγματος ἐν τῷ φρουρίῳ τοῦ Ἡρακλείου κατὰ τὴν πύλην τοῦ ἁγίου Γεωργίου (κοινῶς Λαζαρέτου)· ἡ βοῦλλα ἠγοράσθη καὶ εὕρηται ἐν τῷ Μουσείῳ Ἡρακλείου.

Τὴν χρῆσιν τῶν μολυβδοβούλλων φαίνεται ὅτι οἱ Ἐνετοὶ μετὰ

1. Μαν. Γεδεὼν Πατριαρχ. πίνακες σελ. 675.
2. Αὐτόθι σελ. 620, ἐν ᾗ ἀναφέρεται καὶ ἡ πρᾶξις αὐτή.

τόσων ἄλλων παρέλαβον παρὰ τοῦ ὁμόρου Βυζαντιακοῦ Κράτους, τοῦ ὁποίου ὑπῆρξαν κατ' ἀρχὰς μὲν μαθηταὶ καὶ ὑποτελεῖς, ὕστερον δὲ μιμηταὶ καὶ μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Κ πόλεως ὑπὸ τῶν Φράγκων Σταυροφόρων (τῷ 1204) καὶ κληρονόμοι καὶ διάδοχοι.

Εἰκὼν 1.

Ἡ βοῦλλα ἔχει διάμετρον 0,048 καὶ διατηρεῖται εἰς καλὴν κατάστασιν, σῴζουσα καὶ τὴν διαμπερῆ ὀπὴν μεταξὺ τῶν δύο πετάλων, δι' ἧς διήρχοντο τὰ σηρικὰ νήματα· μόνον κατὰ τὴν περιφέρειαν ἔχει βλάβην τινὰ προελθοῦσαν ἐκ πιέσεως, ἥτις ἐξήλειψεν ἐν μέρει τὰ περὶ τὸ ἄκρον τῆς κυρίας ὄψεως μικρὰ γράμματα.

Ἐν τῇ κυρίᾳ ὄψει εἰκονίζεται κατὰ μέτωπον Ἅγιος ἀγένειος, ἱστάμενος ἔμπροσθεν θρόνου πολυτελοῦς, ἐνδεδυμένος μεγαλοπρεπῆ ἀρχιερατικὴν ἐνδυμασίαν, φέρων δ' εἰς τὴν κεφαλὴν φωτοστέφανον καὶ κρατῶν ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ σκῆπτρον διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς βιβλίον (τὸ Εὐαγγέλιον) Πρὸς τὰ δεξιὰ αὐτοῦ ἵσταται ἀνὴρ (ὁ Δοὺξ Ἀντώνιος Βενέριος), ἐστραμμένος πρὸς τὸν Ἅγιον, καὶ διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς ἁπτόμενος τοῦ σκήπτρου, ὃ παραλαμβάνει παρὰ τοῦ Ἁγίου, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ κρατῶν εἰλητάριον κυλινδρικὸν (ὑποδηλοῦται τὸ μολυβδόβουλλον γράμμα;). Πέριξ διακρίνονται ἀμυδρῶς τὰ

ANThONI VENERIO.....

Ὄπισθεν ἐντὸς κύκλου κοκκιδωτοῦ εὕρηνται ἄνω μὲν σταυρὸς

μικρὸς ἐκ πέντε κοκκίδων, ἔπειτα δὲ ἡ ἐπιγραφὴ εἰς πέντε γραμμὰς μὲ γράμματα κεφαλαιώδη παχέα καὶ ἐν ὑψηλῷ ἀναγλύφῳ

ANTHONI/ VENERIO DEI GRA DVX VENETIA" .ET. C')

ἤτοι Anthonius Venerio dei gratia dux Venetiarum et caetera.

Τὸ τελευταῖον γράμμα εἶναι τὸ C μετὰ τοῦ σημείου τῆς συγκοπῆς ἄνω καὶ δεξιά [1], ἵνα δηλώσῃ τὸ *caetera*, δι' οὗ ὑπονοοῦνται οἱ ἄλλοι τίτλοι τοῦ Δουκός, οἵτινες δὲν ἠδύναντο νὰ περιληφθῶσιν ἐν τῷ περιωρισμένῳ χώρῳ τῆς βούλλας, ἤτοι «Dalmatiae, Croatiae Dominus quartae partis et dimidii totius Imperii Romaniae».

Ὁ κάτοχος τοῦ βουλλωτηρίου Ἀντώνιος Βενέριος ἐχρημάτισε Δόγης Ἑνετίας ἀπὸ τοῦ 1382 μέχρι τοῦ 1400, ὅτε ἀπέθανεν. Τὸ βουλλωτήριον πιθανώτατα κατεσκευάσθη ἅμα τῇ ἀναρρήσει τῷ 1382. Τὸ δὲ μολυβδόβουλλον ἔγγραφον θ' ἀπεστάλη εἰς Κρήτην κατὰ τὸ διάστημα τῶν 18 τούτων ἐτῶν· ἐπειδὴ δ' εὑρέθη πλησίον τῆς μεγάλης Λατινικῆς Μονῆς τοῦ ἁγίου Φραγκίσκου [2], εἶναι πιθανὸν ὅτι προέρχεται ἐκ τοῦ ἀρχείου τῆς Μονῆς ταύτης.

Β. ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑΙ.

1) Σφραγὶς ὀρειχαλκίνη φυλασσομένη ἐν τῇ Μονῇ τῆς Παναγίας Ἀκρωτηριανῆς (κοινῶς Τοπλοῦ) τῆς Σητείας. Ἀποτελεῖται ἐκ δίσκου ἐλαφρῶς κυρτοῦ ἐν τῇ κυρίᾳ ὄψει καὶ μικρὸν κοίλου ὄπισθεν, ἔχει δὲ ὄπισθεν σωληνωτὸν στέλεχος, ἐν ᾧ ἐγομφοῦτο ἡ ξυλίνη τῆς σφραγῖδος λαβή. Ὁ δίσκος τῆς σφραγῖδος ἔχει διάμετρον 0,055 καὶ πάχος ἓν χιλιοστόν (*Πίναξ* VI, 1).

Τὰ γράμματα καὶ ἡ εἰκὼν τῆς σφραγῖδος εἶναι ἀνάγλυφα, ὥστε ἀποτυπούμενα ἐπὶ χάρτου διὰ μελάνης ἢ καπνοῦ (ὁ τελευταῖος δὲ τρόπος εἶναι ὁ συνήθης ἐν τῇ Μονῇ παράγων τὰ εὐκρινέστερα ἀπο-

1. Ἴδε Capelli Dizionario di abbreviature p. 75 (Manuali Hoepli).
2. Creta Sacra vol. II. p. 14. 355. 365.

τυπώματα) παράγονται μέλανα ἐπὶ λευκοῦ ἐδάφους, ἐπὶ κηροῦ δὲ παράγονται κοῖλα ἐπὶ πεδίου προεξέχοντος.

Ἡ ὄψις τῆς σφραγῖδος συνίσταται ἐκ τοῦ κεντρικοῦ πεδίου, ἐν ᾧ εἰκονίζεται τὸ γενέθλιον τῆς Θεοτόκου (εἰς ὃ εἶναι καθιερωμένη ἡ Μονή), καὶ ἐκ τῆς πέριξ περιφερικῆς ζώνης, ἐν ᾗ ἡ ἐπιγραφὴ εἰς γράμματα κεφαλαιώδη Βυζαντιακοῦ ῥυθμοῦ τὰ ἑξῆς·

+ CΦΡΑΓΙC ΤΗC ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΝΗCΟΝ ΚΡΗΤΗΝ ΚΕΙΜΕΝΗC ΙΕΡΑC ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗC ΜΟΝΗC ΤΗC ΚVΡΙΑC ΘΚΟΥ ΤΗC ΑΚΡΩΤΗΡΙΑΝΗC: 1646.

Κάτω τῆς τραπέζης τῆς ἐν τῇ εἰκόνι τῆς σφραγῖδος ἐντὸς τραπεζοειδοῦς δέλτου φαίνονται χαρακτὰ γράμματά τινα Τουρκικὰ (δι' ὃ ἀποτυποῦνται λευκά), τὰ ὁποῖα ὁ ἐλλόγιμος Ὀθωμανὸς Μεχμὲτ Γιουνοὺς ἐφέντης μοὶ ἀνέγνωσεν οὕτως «Guirid nähiye ī Toplu Manastir» ἤτοι «τὸ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κρήτης Μοναστήριον Τοπλοῦ».

Εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ δίσκου τῆς σφραγῖδος ἀναγινώσκονται χαρακτὰ τὰ ἑξῆς·

ΑΝΑΛΩΜΑ ΝΕΟΦVΤΟV ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΤΟΥ ΤΖVΡΗΛΙ 1729

Ἡ χρονολογία 1729 δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὴν ἐν τῇ κυρίᾳ ὄψει ὑπάρχουσαν, ἥτις εἶναι ἀρχαιοτέρα (1646)· ἐκ τούτου συμπεραίνω ὅτι κατεσκευάσθη ἡ σφραγὶς τῷ 1729 δαπάνῃ τοῦ Νεοφύτου, ἀλλ' ὅτι ἐχαράχθη πανομοιότυπος ἑτέρας σφραγῖδος (ἢ ἀποτυπώματος) φερούσης τὴν χρονολογίαν 1646, θὰ προσετέθη δὲ μόνον τὸ *Πατριαρχικὴ* ἤτοι σταυροπήγιος, διότι κατὰ τὸ ἔτος 1646 ἡ Μονὴ δὲν ἦτο ἀκόμη τοιαύτη, ἀλλ' ἔγεινε κατὰ πρῶτον ἐν ἔτει 1704 ὑπὸ Γαβριὴλ Γ'.[1]

Τὰ Τουρκικὰ γράμματα ἐτέθησαν ἐν τῇ σφραγῖδι ταύτῃ καὶ διὰ τὰς σχέσεις τῆς μεγάλης Μονῆς πρὸς τὰς Τουρκικὰς ἀρχάς, ἀλλὰ πιθανῶς καὶ διὰ τοὺς τουρκογλώσσους Χριστιανοὺς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, πρὸς οὓς εἶχε σχέσεις καὶ συνδρομὰς ἡ Μονὴ συνέλεγε παρ' αὐτῶν[2]. Διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν χρησιμεῦον εὕρηται εἰσέτι ἐν τῇ Μονῇ μεμ-

1. Ἴδε ἀνωτέρω μολυβ. βοῦλλαν τοῦ Γαβριὴλ Γ'.

2. Ἐξωτερικὰς σχέσεις τῆς Μονῆς δεικνύει καὶ ἡ φράσις τῆς σφραγῖδος «*τῆς κατὰ τὴν νῆσον Κρήτην κειμένης*», ὅπερ ἄλλως θὰ ἦτο περιττόν.

βρανῶδες γράμμα γεγραμμένον εἰς γλῶσσαν Τουρκικὴν ἀλλὰ μὲ χαρακτῆρας Ἑλληνικούς, ὃ μετεχειρίζοντο οἱ πρὸς ζητείαν χάριν τῆς Μονῆς εἰς Ἀνατολὴν πεμπόμενοι μοναχοί.

2) Σφραγὶς ὀρειχαλκίνη φυλαττομένη ἐν τῇ αὐτῇ Μονῇ· ἀποτελεῖται ἐκ δίσκου ἔχοντος διάμετρον 0,06 καὶ πάχος 3-4 χιλιοστῶν· ὁ δίσκος εἶναι ἐντελῶς ἐπίπεδος ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν, ἔχει δὲ ὄπισθεν ἀντὶ λαβῆς στέλεχος ἐκ τοῦ αὐτοῦ μετάλλου στερεὸν (massif). Τὰ γράμματα καὶ ἡ εἰκὼν εἶναι ἐγχάρακτα, ὥστε ἀποτυπουμένης μὲν τῆς σφραγῖδος ἐπὶ χάρτου μένουσι λευκὰ ἐντὸς ἐδάφους μέλανος, ἐπὶ κηροῦ δὲ παράγονται ἀνάγλυφα (*Πίναξ* VI, 5).

Φέρει καὶ αὕτη ἐν μὲν τῷ κεντρικῷ πεδίῳ εἰκόνα τοῦ γενεσίου τῆς Θεοτόκου καὶ πέριξ τὴν ἐπιγραφήν. Ἀλλὰ καὶ ἡ εἰκὼν εἶναι κεχαραγμένη ἀτέχνως καὶ ἀμελῶς καὶ τὰ γράμματα γωνιώδη, ἀκανόνιστα καὶ κακόσχημα, ὥστε μολονότι ἡ σφραγὶς διατηρεῖται ἄριστα καθίστανται δυσανάγνωστα, μάλιστα αἱ τελευταῖαι λέξεις· ἔχουσι δὲ οὕτω μικροῖς γράμμασιν·

«*Σφραγὶς τῆς ἱερᾶς πατριαρχικῆς μονῆς τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου Ἀκρωτηριανῆς ἐν τῇ νήσῳ Κρήτῃ, ἐπὶ ἔτους ἐν ἔτει (;) 1660*».

Ἔχει μὲν καὶ ἡ σφραγὶς αὕτη χρονολογίαν, ἀλλ' εἶναι βέβαιον ὅτι ἀντεγράφη ἐξ ἀρχαιοτέρας σφραγῖδος φερούσης τὴν χρονολογίαν ταύτην· ἄλλως εἴπομεν καὶ προηγουμένως ὅτι ἡ Μονὴ ἔγεινε σταυροπήγιος (Πατριαρχικὴ) μόνον εἰς τὸ 1704. Τὸ πρότυπον τῆς σφραγῖδος, ὃ ἀντέγραψε τόσον ἀτέχνως ὁ χαράκτης τῆς σφραγῖδος ταύτης, εἶχε καὶ τὰ τουρκικὰ γράμματα, τὰ ὁποῖα εἴδομεν προηγουμένως, τὰ ἀπέδωκε δὲ διὰ γραμμῶν τινων ἀσήμων.

3) Ἀργυρᾶ σφραγὶς ἐν τῇ αὐτῇ Μονῇ Συνίσταται ἐκ τοῦ ἐπιπέδου δίσκου καὶ τῆς ὄπισθεν λαβῆς ἐπίσης ἀργυρᾶς πεποιημένης ἐν σχήματι δελφῖνος ἐσχηματοποιημένου, ἀνυψοῦντος τὴν οὐρὰν καὶ ἀποτελοῦντος οὕτω κόσμημα ὁμοιάζον πρὸς ἀνθέμιον διάτρητον (ajouré). Ἡ ἐπὶ τῆς προσθίας ὄψεως κεντρικὴ εἰκὼν καὶ ἡ πέριξ ἐπιγραφὴ εἶναι ἐγγεγλυμμένα. Εἰκονίζεται προτομὴ τῆς Θεοτόκου παιδοφορούσης τὸν Χριστὸν ἐν τῷ δεξιῷ βραχίονι μετὰ τῶν συνήθων ΜΡ ΘΥ, πέριξ δὲ εὕρηται ἡ ἐπιγραφή (*Πίναξ* VI, 2)·

Η ΚΥΡΙΑ ΑΚΡΩΤΗΡΙΑΝΗ ΜΑΡΤΙΟΥ Α ΑΩΙϚ

Δὲν θὰ ἐθεώρουν δὲ ἀξίαν τὴν δημοσίευσιν τόσον νεωτερικῆς σφραγῖδος, ἂν δὲν ἔκρινον σκόπιμον ἐκ παραβολῆς πρὸς ταύτην νὰ ἐπανορθώσω ἀνακρίβειαν τοῦ σοφοῦ Βυζαντινολόγου G. Schlumberger. Δημοσιεύων δηλ. οὗτος ἐν τῇ Sigillographie Byz. σελ. 202 σφραγῖδα ὀρειχαλκίνην, φέρουσαν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου ὁμοίαν τῇ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ σφραγῖδι καὶ ἐπιγραφὴν μικρὸν παραλλάσσουσαν, ἐπλανήθη καὶ κατὰ τὴν χρονολόγησιν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιγραφῆς καὶ τὴν τοπικὴν ἀπόδοσιν. Ὡς φαίνεται ἐκ τῆς εἰκόνος, ἣν δημοσιεύει, ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει οὕτως·

+ ΥΠΕΡΑΓΙΑ ΟC V ΑΚΡΟΤΙΡΙΑΝΙ

Ταύτην δὲ ὁ Schlumb. ἀναγινώσκει διορθῶν «*Ὑπεραγία Ὀξυακρωτηριανὴ*» καὶ λέγει ὅτι θὰ ἀνήκῃ εἰς μονὴν εὑρισκομένην εἰς ὀξύ τι ἀκρωτήριον τῆς νήσου Κρήτης, καὶ ὡς τοιοῦτον ὑποθέτει τὸ Ἀκρωτήριον τῆς Κυδωνίας, ἀνάγει δὲ τὴν σφραγῖδα εἰς τὸν 15 αἰῶνα. Ἀλλ' ἡ μὲν ἐπιγραφὴ ἀναγνωστέα ἀδιστάκτως οὕτως·

ΥΠΕΡΑΓΙΑ ΘC V ΑΚΡΟΤΙΡΙΑΝΙ

δηλ. *Ὑπεραγία Θεοτόκος ἡ Ἀκρωτηριανή*, εἶναι δὲ σφραγὶς τῆς Μονῆς τῆς Παναγίας τῆς Ἀκρωτηριανῆς τῆς ἐν Σητείᾳ (Τοπλοῦ) καὶ ἔργον νεώτατον τὸ πολὺ τοῦ 18 ἢ τῶν ἀρχῶν τοῦ 19 αἰῶνος, σύγχρονος ἢ μικρόν τι προγενεστέρα τῆς ὑφ' ἡμῶν νῦν δημοσιευομένης ἀργυρᾶς σφραγῖδος. Τὴν ἐσχάτην ἐποχὴν ἄλλως δεικνύουσι καὶ αἱ φρικώδεις τῆς ἐπιγραφῆς ἀνορθογραφίαι.

4) Σφραγὶς ὀρειχαλκίνη ἐν τῇ Μονῇ Χαλέπας τοῦ Μυλοποτάμου· Ταύτην μοι ἐγνώρισε πρῶτος ὁ θεοφιλέστατος Ρεθύμνης κύριος Διονύσιος, κατόπιν δὲ ζητήσας ἔλαβον ἀποτύπωμα αὐτῆς παρὰ τοῦ πρώην Ἡγουμένου τῆς Μονῆς Ἰακώβου Πλουμῆ, ὅστις καὶ εἶχεν ἀγοράσῃ τὴν σφραγῖδα ταύτην παρ' Ὀθωμανοῦ τινος πρὸ ἐτῶν ἀναγνωρίσας αὐτὴν ὡς ἀνήκουσαν εἰς τὴν Μονὴν Χαλέπας. Εἰκάζεται ὅτι μετ' ἄλλων κειμηλίων τῆς Μονῆς θὰ διηρπάγη ὑπὸ τῶν Τούρκων κατά τινα τῶν ἐπαναστάσεων, ἴσως κατὰ τὴν μεγάλην τοῦ 1821-1829, διότι οὐδεὶς τῶν ἐν τῇ Μονῇ πατέρων ἐνθυμεῖται ὅτι ὑπῆρχε τοιαύτη σφραγὶς μετὰ ταῦτα (*Πίναξ* VI, 3).

Ἐν τῷ κεντρικῷ πεδίῳ εἰκονίζεται ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆ-

ρος (6 Αὐγούστου) ὡς περιγράφεται ὑπὸ τῶν Εὐαγγελιστῶν[1], πρὸς κατανόησιν τῶν λεπτομερειῶν τῆς ὁποίας παραθέτω τὸ σχετικὸν χωρίον ἐκ τῆς ἑρμηνείας τῶν ζωγράφων Διονυσίου τοῦ Ἱερομονάχου (Ἀθην. 1885) σελ. 124.

«Βουνὸν μὲ τρεῖς κορυφὰς καὶ εἰς τὴν μεσαίαν κορυφὴν ὁ Χριστός, ἱστάμενος μὲ λευκὰ ἱμάτια καὶ εὐλογῶν καὶ γύρωθέν του φῶς μὲ ἀκτῖνας· καὶ εἰς τὴν δεξιὰν κορυφὴν ὁ Μωϋσῆς βαστῶν τὰς πλάκας, εἰς δὲ τὴν ἀριστερὰν ὁ προφήτης Ἠλίας, ἱστάμενοι καὶ οἱ δύο ἱκετικῶς καὶ βλέποντες τὸν Χριστόν· καὶ ὑποκάτωθεν τοῦ Χριστοῦ ὁ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης κείμενοι προύμυτα καὶ βλέποντες ἄνω ὡς ἐξεστηκοί· καὶ ὄπισθεν εἰς τὸ ἕνα μέρος τοῦ βουνοῦ πάλιν ὁ Χριστὸς ἀναβαίνων μὲ τοὺς τρεῖς Ἀποστόλους καὶ δεικνύων εἰς αὐτοὺς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ, καὶ εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ βουνοῦ πάλιν οἱ Ἀπόστολοι καταβαίνοντες μὲ φόβον καὶ βλέποντες εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ πάλιν ὁ Χριστὸς ὄπισθεν αὐτῶν εὐλογῶν αὐτούς».

Εἰκονίζεται δηλ. ἡ Μεταμόρφωσις εἰς τὰ τρία στάδια, ἤτοι ἡ ἀνάβασις τοῦ Χριστοῦ μετὰ τῶν τριῶν Ἀποστόλων εἰς τὸ ὄρος, ἡ ἐν αὐτῷ Μεταμόρφωσις παρουσίᾳ Μωϋσῆ καὶ Ἠλία καὶ ἔκστασις τῶν μαθητῶν, καὶ ἡ μετὰ ταῦτα ἀκολουθήσασα κατάβασις καὶ παραγγελία τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς 3 Ἀποστόλους.

Ἡ τοιαύτη ἀρχαϊκὴ παράστασις τῆς Μεταμορφώσεως ἐν τῇ σφραγῖδι, ἂν δὲν ἀποδεικνύῃ τὴν παλαιότητα τῆς σφραγῖδος, τοὐλάχιστον μᾶς πείθει ὅτι ἡ εἰκὼν ἀντεγράφη ἐκ παλαιοτέρας εἰκόνος ἢ προγενεστέρας τῆς Μονῆς σφραγῖδος. Πέριξ τῆς εἰκόνος εὕρηται ἡ ἐπιγραφὴ

+ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΜΟΝΗ ΧΑΛΕΠΑ ΕΚ ΤΗϹ ΚΡΙΤΗϹ

Δυστυχῶς δὲν φέρει χρονολογίαν, ἀλλ' ὑποθέτω ὅτι δὲν εἶναι ἀρχαιοτέρα τοῦ 18 αἰῶνος.

5) Ἐν τῷ ἔξωθι τῶν Χανίων μοναστηρίῳ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τοῦ Χαρτοφύλακος (κοινῶς Χρυσοπηγὴ) εὕρηται πρὸς τοῖς ἄλλοις κειμηλίοις καὶ ὀρειχαλκίνη σφραγὶς τῆς Μονῆς[2]. Εἶναι ἐλλειψοειδὴς

1. Ματθ. ΙΖ', 1. Μάρκου κεφ. Θ', 1. Λουκᾶ Θ', 28.

2. Περὶ τούτων καὶ τῆς σφραγῖδος ἔγραψα μονογραφίαν, δημοσιευθεῖσαν ἐν τῇ «Ἐρεύνῃ» τῶν Χανίων φύλ. 32 Δεκεμβρίου 10, 1899.

τὸ σχῆμα διαιρουμένη εἰς τέσσαρα τεμάχια, ἕκαστον τῶν ὁποίων ἐκράτει εἷς ἐκ τῶν μοναχῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Μονῆς κατὰ τὸν Κανονισμόν. Ἡ εἰκὼν καὶ τὰ γράμματα εἶναι λεπτοτάτης τέχνης καὶ ἐργασίας λίαν ἐπιμελοῦς[1] (*Πίναξ* VI, 4).

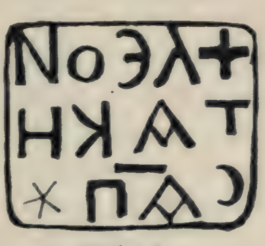
Ἐν τῷ κεντρικῷ πεδίῳ φέρει εἰκόνα τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ὡς συνήθως εἰκονίζεται (Ἑρμηνεία τῶν ζωγράφων σελ. 179), ἤτοι προτομὴ τῆς Θεοτόκου μετὰ τοῦ Χριστοῦ βρέφους ἐντὸς κολυμβήθρας, ἀφ' ἧς ἐκχύνονται ἄφθονα τὰ ζωοποιὰ καὶ νοσοφθόρα νάματα, κάτω δὲ τῆς κολυμβήθρας δεξαμενὴ μετ' ἰχθύων καὶ δύο χεῖρες λαμβάνουσαι ὕδωρ ἢ χαιρετιζόμεναι.

Πέριξ τῆς εἰκόνος εὕρηται ἡ ἑξῆς ἐπιγραφὴ εἰς ὡραίους Βυζαντ. χαρακτῆρας

ΣΦΡΑΓΙC ΤΗC ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗC ΙΩ. ΤΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΟC ΚΤΙΤΟΡΟC 1680[2]

Ἡ μικρὰ καλλιτεχνικὴ σφραγὶς ἔχει μῆκος κατὰ τὴν μεγαλυτέραν διάμετρον 0,034 καὶ κατὰ τὴν μικροτέραν 0,029.

6) Τετράγωνος σφραγὶς ἐξ ὀρειχάλκου μὲ τὰς γωνίας ἀπεστρογγυλωμένας, εὑρισκομένη ἐν τῇ συλλογῇ Ρεθύμνης, ἀγνώστου προελεύσεως. Ἔχει μῆκος 0,05, ὕψος 0,04. Τὰ ἐπ' αὐτῆς γράμματα ἀνάγλυφα καὶ κατ' ἀντίστροφον διεύθυνσιν, ὥστε ἀποτυπούμενα νὰ διευθύνωνται ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιά, ὁ δὲ ἐν τῷ τέλει ἀστὴρ ἐγχάρακτος (Εἰκὼν 2).

Εἰκὼν 2.

Ἡ ἐπ' αὐτῆς ἐπιγραφὴ εἶναι εἰς γράμματα χονδρὰ κεφαλαιώδη

+ ΛΕΟΝΤΑΚΗC ΑΠ

ἤτοι + Λεοντάκης Ἀπ(όστολος).

Ὁ χαράκτης ἐσφάλη εἰς τὴν χάραξιν τοῦ πρώτου καὶ τοῦ τελευ-

1. Ἐξ ἀποτυπώματος σταλέντος μοι ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ τοῦ Μουσείου Χανίων κ. Π. Βαλάκη, καθηγητοῦ.

2. Κατὰ λάθος ἐν τῇ ἀνωτέρω μνημονευομένῃ μονογραφίᾳ μου ἐγράφη ὅτι ἡ σφραγὶς ἔφερε χρονολογίαν 1580.

ταίου γράμματος γλύψας αὐτὰ ἐν τῇ μήτρᾳ κατ' εὐθεῖαν, ὥστε ἀποτυπούμενα παράγονται μὲ ἐσφαλμένην φοράν.

Τίς ὁ 'Απόστολος Λεοντάκης δὲν γνωρίζω, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τίνος εἴδους χρῆσιν μετεχειρίζετο τὴν σφραγῖδα ταύτην· ἄδηλος δὲ καὶ ἡ ἐποχὴ αὐτῆς. 'Εν τῷ ἐπωνύμῳ *Λεοντάκης* ἔχομεν τὴν Κρητικὴν πατρωνυμικὴν κατάληξιν, ἥτις ἀπαντᾷ μὲν καὶ εἰς προγενεστέρους χρόνους, ἀλλ' ἐπεκράτησεν ἰδίως κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ἀποβαλοῦσα σχεδὸν πάσας τὰς ἄλλας καὶ δὴ τὴν εὐχρηστοτάτην *-πουλλος*, ἥτις διετηρήθη μόνον εἰς τὰ θηλυκὰ ἐπίθετα Τὸ ἐπώνυμον παρήχθη πιθανώτατα ἐκ τοῦ κυρίου ὀνόματος *Λεόντιος*, τὸ ὁποῖον κοινῶς προεφέρετο *Λέντης*[1], οὕτω δ' εὕρηται εἰς τοὺς Ἑνετικοὺς καταλόγους τῶν χωρίων τῆς Κρήτης ἐν τῇ Πεδιάδι παρὰ τὸ 'Αβδοῦ χωρίον *S. Elendi* (ἅγιος Λεόντιος), ἐκεῖ ὅπου σήμερον φαίνονται ἐρείπια οἰκιῶν καὶ ἐκκλησίας ὑπὸ τὸ ὄνομα *"Αϊ Νελέντης (εἰς τὸν "Αγιον Λέντην)*. *Λιοντάκη* δὲ λέγεται σήμερον τοποθεσία (πρὸ ὀλίγων ἐτῶν καὶ μετόχιον μετὰ πανδοχείου) κάτω τοῦ χωρίου Καλοῦ χωρίου ἄνω τοῦ ποταμοῦ 'Αποσελέμη ἐν Πεδιάδι.

Γ. ΒΥΖΑΝΤΙΑΚΑ ΣΤΑΘΜΙΑ.

Μονὰς βάρους ἐν τῷ Βυζαντιακῷ κράτει ἦτο ἡ Κωνσταντίνειος λεγομένη λίτρα (libra), ἣν εἶχον παραλάβῃ παρὰ τῶν Ρωμαίων, ἕλκουσαν 327.45 γραμμάρια σημερινὰ μετὰ τῆς ὑποδιαιρέσεως αὐτῆς εἰς 12 οὐγγίας[2]. Πρὸς τοῖς ἤδη γνωστοῖς Βυζαντ. σταθμίοις προσθετέα καὶ τὰ ἑξῆς δύο ἐκ Κρήτης.

1. Παράβαλ. καὶ τὸ *Λέντα* τὴν σημερινὴν ὀνομασίαν τῆς ἀρχαίας *Λεβῆνος* γενόμενον ἐκ τοῦ *Λέοντα εἰς τὸν Λέοντα - στὸ Λέντα.*

2. Τὴν λίτραν μετεχειρίζοντο οἱ Βυζαντ. καὶ ὡς μονάδα νομισματικὴν (poids étalon), ἀφ' οὗ τὸ χρυσοῦν Βυζαντ. νόμισμα (ὁ χρυσοῦς, χρύσινος, solidus) ἦτο ἰσοδύναμον κατὰ τὸ βάρος πρὸς $^1/_6$ τῆς οὐγγίας, ἐξ οὗ ἐλέγετο καὶ *ἑξάγιον*, ὥστε μία λίτρα χρυσοῦ εἶλκεν 72 χρυσοῦς, καὶ ἓν *κεντηνάριον* εἷλκε 100 λίτρας ἢ 72000 χρυσᾶ Βυζ. νομίσματα.

1) Σταθμίον τετραγώνου σχήματος ἐκ κιτρίνου ὀρειχάλκου (laiton), διατηρούμενον εἰς ἀρίστην κατάστασιν· εὑρέθη ἐν ἁγίῳ Θωμᾷ Μονοφατσίου πρὸ ὀλίγων ἐτῶν καὶ ἐδωρήθη ὑπ' ἐμοῦ εἰς τὸ Μουσεῖον Ἡρακλείου. Τὸ ὕψος καὶ τὸ πλάτος αὐτοῦ εἶναι 0.041, τὸ δὲ πάχος 0,01. Ἕλκει βάρος 160.6 γραμμάρια, ἤτοι εἶναι ἡμίλιτρον (semis) δηλ. 6 οὐγγίαι. (Ἀπεικονίσθη ὑπὸ τοῦ δεξιωτάτου Δανοῦ τεχνίτου Bagge) (Εἰκὼν 3).

Εἰκὼν 3 (ἐν σμικρύνσει).

Ἐν τῇ κυρίᾳ ὄψει φέρει διακόσμησιν ἐγχάρακτον, ἤτοι εἰς μὲν τὰ ἄκρα δύο κίονας ἔχοντας βάσιν καὶ σῶμα σπειροειδῶς αὐλακωτόν, κιονόκρανον καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐπίθημα (imposte) ὅμοιον πρὸς ἀνθοδόχον γάστραν, ἐξ ἧς ἐκφύονται ὑψηλὰ κλαδία· οἱ δύο κίονες συνδέονται διὰ καμάρας ἀποτελουμένης ἐκ κοσμηματικοῦ ὅρμου (guirlande) καὶ οὕτως ἀποτελεῖται ἓν εἶδος στοᾶς [1]. Ἐν τῷ ὑπὸ τὴν καμάραν κεντρικῷ χώρῳ εἶναι κεχαραγμένος σταυρὸς μετὰ βάσεως τριγωνικῆς λατινικός, ἑκατέρωθεν δὲ αὐτοῦ τὰ γράμματα Ϝ S ἤτοι *οὐγγίαι ἕξ*. Ὁ σταυρὸς καὶ τὰ γράμματα συνίστανται ἐκ διπλοῦ χαράγματος, ἤτοι πρῶτον μὲν ἐχαράχθη βαθέως ὁ πυρήν, κατόπιν δὲ περὶ αὐτὸν περίγραμμα ἀβαθέστερον. Καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ ὅρμου τοῦ ἑνώνοντος τοὺς δύο κίονας καὶ τοῦ σώματος τῶν κιόνων ὑπάρχει ἐμπαιστὸν σύρμα χαλκοῦ ἐρυθροῦ πρὸς διακόσμησιν.

Τὸ βάρος τοῦ σταθμίου 160.6 γραμ. εἶναι μικρόν τι ὀλιγώτερον τοῦ ἀκριβοῦς, ὅ εἶναι τοὐλάχιστον 163 γραμ., ἀλλ' ἡ διαφορὰ αὕτη βεβαίως προῆλθεν ἐκ τῆς διὰ πολυετοῦς χρήσεως ἀποτριβῆς τοῦ μετάλλου καὶ ἐξ ἀποξέσεως τοῦ εὑρόντος χωρικοῦ δοκιμάζοντος τὸ ποιὸν τοῦ μετάλλου.

Τὸ σταθμίον πιθανῶς δύναται νὰ ἀναχθῇ εἰς τὸν 6 ἢ 7 αἰῶνα.

2) Βυζαντιακὸν σταθμίον ἐν σχήματι δίσκου παχέος ἐκ κιτρίνου

1. Ὁμοίαν διακόσμησιν ἴδε ἐν Βυζαντ. σταθμίῳ, δημοσιευομένῳ ἐν Schlumberger Mélanges Byzant. p. 24.

ὀρειχάλκου εὑρισκόμενον ἐν τῇ συλλογῇ Ρεθύμνης, ἄγνωστον πόθεν προερχόμενον· ἔχει διάμετρον 0,034 καὶ πάχος 0,01 (Εἰκὼν 4).

Εἰκὼν 4.

Ἡ διακόσμησις τῆς κυρίας ὄψεως εἶναι ἁπλουστάτη καὶ συνίσταται ἐκ κύκλου στιγμῶν χαρακτῶν κατὰ τὴν περιφέρειαν, ἔπειτα ἐκ δύο συγκεντρικῶν κύκλων χαρακτῶν καὶ ἐκ τοῦ κεντρικοῦ πεδίου, ἐν ᾧ δι' ἀργυροῦ σύρματος εἶναι ἐμπεπαισμένα σταυρὸς καὶ τρία γράμματα Α Λ Γ, τὰ ὁποῖα ἐκ παραβολῆς πρὸς ἄλλων σταθμίων γράμματα εἰκάζω οὐχὶ μετὰ βεβαιότητος, ὅτι δηλοῦσι Λίτρας οὐγγίαι τρεῖς. Τὸ σταθμίον ἕλκει 77 γραμμ., εἶναι δηλ. ἐλαφρότερον τοῦ δέοντος κατὰ 4 περίπου γρ., ἀλλ' ἡ ἔλλειψις ἀποδοτέα εἰς τὴν ἐκ τῆς πολυετοῦς χρήσεως ἀποτριβήν.

Δ. ΒΥΖΑΝΤΙΑΚΗ ΤΥΠΩΣΙΣ[1].

Δίσκος ἐξ ὀπτοῦ πηλοῦ ἐφθαρμένος μικρόν τι κατὰ τὸ ἓν ἄκρον· ἡ ὄπισθεν ἐπιφάνεια ἐξογκουμένη κατέληγεν εἰς λαβὴν κυλινδρικὴν τεθραυσμένην νῦν μέχρι τῆς ῥίζης· διάμετρος τοῦ δίσκου εἶναι 0,07· εὕρηται ἐν τῷ Μουσείῳ Ἡρακλείου προερχομένη ἐκ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας Λύκτου (*Πίναξ*, V, 2 ἐξ ἀρνητικοῦ ἀποτυπώματος).

Ἡ ἐπιφάνεια τῆς τυπώσεως διαιρεῖται διὰ κυκλικῆς αὔλακος εἰς δύο μέρη, ἤτοι τὸ κεντρικὸν πεδίον ἐν ᾧ ἡ εἰκὼν τοῦ Ἁγίου καὶ τὴν

1. *Τύπωσις* λέγεται ἐν Κρήτῃ ἡ ξυλίνη ἐγγεγλυμμένη μήτρα, δι' ἧς ἀποτυποῦται εἰς τοὺς διὰ τὴν Εὐχαριστίαν ἄρτους (τὰς λεγομένας *προσφορὰς*) ὁ θρησκευτικὸς τύπος, ὁ χρήσιμος διὰ τὸ μυστήριον τῆς Εὐχαριστίας, λέγεται δὲ *τύπωσις* καὶ ὁ ξύλινος τύπος Ἁγίου, δι' οὗ ἀποτυποῦται ἡ εἰκὼν τοῦ Ἁγίου εἰς τοὺς ἄρτους τοὺς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εὐλογουμένους κατὰ τὰς ἑορτὰς τὰς ἑορταζομένας ὑπὸ ῥουφετίων (συντεχνιῶν) ἢ ἰδιωτῶν.

περιφερικὴν ζώνην ἐν ᾗ ἡ ἐπιγραφή. Ἀμφότερα ἐν τῷ πρωτοτύπῳ εἶναι βαθέως ἐγγεγλυμμένα καὶ μάλιστα ἡ ἐν τῷ μέσῳ εἰκών, ὥστε ἐν τῇ ἀποτυπώσει ἀναπαράγονται ἀνάγλυφα. Τὰ γράμματα τῆς ἐπιγραφῆς εἶναι λελαξευμένα ἐν τῷ πρωτοτύπῳ κατὰ τὴν συνήθη διεύθυνσιν, ὥστε ἐν τῷ ἀποτυπώματι ἔχουσιν ἀντίστροφον διεύθυνσιν, ἐν ᾧ ἡ εἰκὼν καὶ τὰ ἑκατέρωθεν αὐτῆς γράμματα παράγονται ὀρθῶς.

Ἐν τῷ κεντρικῷ χώρῳ εἰκονίζεται ἔφιππος ὁ Ἅγιος Κωνσταντῖνος, κρατῶν διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς μακρὸν δόρυ ἀπολῆγον ἄνω εἰς σταυρόν, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς τοὺς χαλινούς, καὶ φορεῖ στολὴν στρατιωτικήν, ὅπως εἰκονίζονται συνήθως ἐν τῇ Βυζαντιακῇ ἁγιογραφίᾳ οἱ στρατιωτικοὶ Ἅγιοι τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας (Γεώργιος, Δημήτριος καὶ οἱ δύο Θεόδωροι)· εἰς τὴν κεφαλὴν φέρει τὸ βασιλικὸν στέμμα καὶ πέριξ τὸν φωτοστέφανον τοῦ ἁγίου. Ἐν ᾧ ὁ ἵππος εἰκονίζεται κατὰ κρόταφον βαδίζων δεξιά, ὁ Ἅγιος στρέφων τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματος καὶ τὴν κεφαλὴν παρίσταται κατὰ μέτωπον σχεδόν· καὶ ὁ ἵππος φαίνεται πολυτελέσι φαλάροις κεκοσμημένος. Ἑκατέρωθεν τοῦ Ἁγίου φαίνονται οὐχὶ καὶ πολὺ εὐδιακρίτως τὰ γράμματα Ο ΑΓΙΟϹ ΚΩΝϚΑΝΤΙΝ'. Εἰς τὴν περιφερικὴν ζώνην ἀναγινώσκονται

+ ЄΥΛΟΓΙΑ Τ[Ѡ] ΑΓΙѠΙ [ΚѠΝϚΑΝΤΙΝ]ΟΥ

Εἰς τί ἀκριβῶς ἐχρησίμευσεν ἡ πηλίνη αὕτη μήτρα δὲν δύναμαι νὰ εἴπω. Ὑποθέτω ἓν ἐκ τῶν δύο, ἢ ὅτι ἀπετυποῦντο δι' αὐτῆς μικρὰ ἐκ πηλοῦ εἰκονισμάτια διδόμενα εὐλαβείας καὶ μνήμης χάριν εἰς τοὺς εὐσεβεῖς προσκυνητὰς ἐκκλησίας ἢ Μονῆς τιμωμένης ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, ἢ ὅτι ἐχρησίμευον ὡς *τύπωσις* ἄρτων κατασκευαζομένων κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ εἰκονιζομένου Ἁγίου καὶ διανεμομένων τοῖς πιστοῖς.

Ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης μηνὶ Φεβρουαρίῳ 1903.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Α. ΞΑΝΘΟΥΔΙΔΗΣ
Ἔφορος ἀρχαιοτήτων.

AN UNPUBLISHED PERGAMENE TETRADRACHM

(Plate VII)

A little time back I was fortunate enough to purchase from a dealer in Athens part of a hoard of silver coins recently found in Rhodes, or more probably in South Western Asia Minor. At any rate the man from whom the dealer bought them had obtained them somewhere in that district. This hoard so far as I can ascertain consisted of the following coins: about twelve tetradrachms of Lysimachus, three Seleucid tetradrachms, six Pergamene tetradrachms, and an unknown quantity of small silver coins (which the dealer refused to buy as they were too badly oxidised). In general the condition of the coins is good; but the original owner in attempting to clean them seems to have employed a knife, so that those coins that were most covered with oxide, are very badly scratched. The coins of Lysimachus have been mixed by the dealer with others in his stock so that it is impossible to find which coins belonged to this hoard. Of the others I have five of the Pergamene and the three Seleucid coins. They are as follows:

Seleucid Kings.

Antiochus I.

I. Obv. Elderly head of Antiochus diademed to right: border of dots.

Rev. Apollo nude on omphalos to left: in his right hand he holds an arrow out before him, while his left is behind and rests on the end of the bow which leans against the omphalos. Drapery over thigh falls on to top of omphalos. Apollo leans rather backwards.

Inscr: ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ On left: [monogram], on right: [monogram] (Brit. Mus. Cat. N° 12. Babelon[1] N° 126).

All in a border of dots. Weight 16.21 gr. — **Plate** VII, 1.

Antiochus III.

II. Obv. Diademed head to right. Very badly scratched (Brit. Mus. Cat. Pl. 8. 5. Babelon, N° 335).

Rev. Apollo nude on omphalos to left: holds arrow and bow as on N° I, but the arrow points downwards, and the bow does not rest against the omphalos as on N° I: Drapery over thigh and omphalos as on N° I; the god sits upright.

Inscr: ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ On left: [monogram]. On right: [monogram]. Weight 15.56 grammes. — **Plate** VII, 2.

III. Obv. Diademed head to right. The face is very young; the nose is very pointed, the hair long, and the head differs very much from N° II and all those illustrated in the British Museum Catalogue and by Babelon.

Rev. Apollo nude seated on tall omphalos to left: holds arrow as on N° II, but the bow which is much longer, he holds not at the end, but a short distance down the shaft. The god is very tall and muscular, and the whole of the reverse type is larger than on N^os I and II.

Inscr: ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙ ΟΧΟΥ On left: [monogram] and below it [monogram] Ρ.

Weight 16.15 grammes. cf. Babelon N° 340. — **Plate** VII, 3

1. Babelon: Les Rois de Syrie, d'Arménie et de Commagène.

Kings of Pergamum.

Eumenes I.

I. Deified head of Philetaerus to right, with taenia: border of dots.

Rev. Athena seated on throne to left holding her shield before her, and her lance in her left hand. Below her right arm an ivy leaf, and on right a strung bow. Inscr. behind throne: ΦΙΛΕΤΑΙΡΟΥ. On the throne A. Weight 16.07 grammes. Imhoof-Blumer [1] N° 10. — **Plate** VII, 4.

II. Similar head to right, but wearing a laurel wreath entwined with a taenia.

Rev. Similar to N° I but on throne A. Weight 16.62 grammes. Imhoof-Blumer N° 12. — **Plate** VII, 5.

III. Similar coin, still in dealer's possession.

Attalus I.

IV. Laurel wreathed head of Philetaerus to right in a border of dots.

Rev. Athena seated on throne to left crowns with her right hand the inscription on the left. Lance on right side, shield behind throne. Under arm A, on right strung bow, on left ivy leaf. Inscription on left ΦΙΛΕΤΑΙΡΟΥ. Weight 16.59 grammes. Imhoof-Blumer N° 15. — **Plate** VII, 6.

Eumenes II.

V. Similar head to right: no border.

Rev. Athena seated to left as on N° IV. Under arm ΑΡ; on right strung bow: inscr. on left ΦΙΛΕΤΑΙΡΟΥ. Weight 16.89 grammes. Imhoof-Blumer N° 33. — **Plate** VII, 7.

1. Imhoof-Blumer. Die Münzen der Dynastie von Pergamon.

Unknown King: Attalus I?

VI. Beardless male head to right in very high relief, wreathed with laurel: border of dots.

Rev. Athena seated to left as on N° IV, crowning inscription. Lance on right side, shield behind throne, on right bow, on left bunch of grapes, under arm Α. Inscr. ΦΙΛΕΤΑΙΡΟΥ. Weight 16.19 grammes. — **Plate** VII, 8.

This last coin is unpublished and as far as I know unique. I do not think there can be any doubt whatever as to its genuineness: M. Svoronos has examined it and unhesitatingly declared it genuine. Further there can be no doubt that the head on the obverse is not that of Philetaerus: this is self-evident on a brief comparison of this head with those illustrated in Imhoof-Blumer[1]. Then the following question arises. If this portrait is not that of Philetaerus, which of the kings of Pergamum does it represent? Of the six kings of Pergamum two are at once excluded, Philetaerus, and Eumenes II: for there is in the British Museum a coin with the inscription ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΕΥΜΕΝΟΥΣ and bearing on the obverse a portrait of this king[2]. Then four kings remain Eumenes I, and Attalus I, II, and III.

Attalus III may be disregarded as he issued no coins: of the other three kings Eumenes I reigned from 263-241 B.C., Attalus I 241-197 B.C, and Attalus II from 159-138 B.C.

Now is it possible to date the hoard by the other coins belonging to it? In that case the latest possible date at which this coin was struck can be almost certainly fixed. The coins of Lysimachus offer no clue, since they continued to be struck and used long after his death. But in turning to the Seleucid and Pergamene coins a clue is at

1. op. cit. Plates 1 and 2.
2. op. cit. N° 81· Brit. Mus. Cat. Mysia p. 117.

once found. The latest Seuleucid coins in the hoard are the two tetradrachms of Antiochus III who died in 187 B. C. and was the last Seleucid to rule in Western Asia Minor. Then amongst the Pergamene coins no less than half are coins of Eumenes I, 263-241 B. C.; one belongs to Attalus I, 241-197 B.C.; and only one to Eumenes II, 197-159 B.C. and this is very fresh and clear and practically in mint condition. These facts seem to date the burial of the hoard about 187 B.C. For if the hoard was buried at a later date it would be only natural to expect more coins of Eumenes II, since his coinage is plentiful, while that of Eumenes I is scarce; and the absence of any coins of Attalus II and of any cistophori, which were not largely struck till later on in the reign of Eumenes II, confirms the opinion that the hoard was buried about 187 B C. in the period of anarchy which ensued after Antiochus III was driven over Taurus by his ruinous defeat at Magnesia.

The hoard being then dated this coin can then represent only either Eumenes I or Attalus I. It cannot belong to the time of Eumenes I. The reverse is of the type introduced by Attalus I; and most resembles Imhoof-Blumer N° 17, a class which Dr Blumer assigns to the early years of Eumenes II, and Mr. Wroth[1] to either Attalus I, or Eumenes II. Besides the style of the head is totally different: on the coins of Eumenes I in the head of Philetaerus all characteristic features, the broad, heavy jaw, the massive and frowning brow, the double chin, the thick neck, and the protruding, sensual mouth, are exaggerated, and made more prominent and massive in the artist's effort to deify the individual. The artist deified the head of Philetaerus by enlarging all its peculiarities and making it superhuman. On the other hand in this unknown head (which hereafter

1. Brit. Mus. Cat. Mysia, p. 116.

will be referred to as the head of Attalus I) the exaggeration is very slight, and there is no attempt at deification: the artist's sole object was to produce an ideal portrait of the great king of Pergamum.

At this point perhaps a short description of the portrait would not be out of place. It represents an elderly man of about sixty years of age, but still strong and active. The whole face and expression are full of energy. The forehead is high and noble; there is a well arched and very prominent bar over the eyes, which are very deeply set and look upwards with a calm and penetrating gaze. The nose is strong and handsome, the mouth firm and determined, the chin is rather thick, but decided. The poise of the head on the neck and the clearcut, straight profile suggest a man full of vigour, and not without kindliness or generosity. The only suggestions of weakness are seen in the loose, rather fat cheek, and throat. It is easy from this head to obtain a picture of Attalus I, the active general the politic statesman, and the king, the patron of art and litterature.

Dr. Petersen [1] has conjectured that a marble head at Naples which is similar in style to the Arrotino and the Barberini Faun is a portrait of Attalus. The head is Greek in material as well as workmanship: and he says that it is the head of a combatant and gives individuality as contrasted with the generic type shewn by some heads from the Villa Hadriana. But these last heads which according to him represent Gauls, according to Mr. Hill [2] and others are portraits of Perseus, the last king of Macedonia But from this coin I think it possible to identify the head on a gem in Paris (**Plate** VII, 9) [3] as a portrait

1. Röm. Mitt. 1895 p. 135.
2. Num. Chron. 1896 p. 35.
3. Coll. Luynes 154. Furtwängler Antike Gemmen pl. 33. 11.

of Attalus. Dr. Furtwängler remarks that this gem is almost exactiy similar in material and style to a gem in the British Museum (**Plate** VII, 10), which he says gives a portrait of Philetaerus [1], and is perhaps by the same artist. But he compares the head of Philetaerus to those on the coins of Eumenes I. However on careful examination I do not think this comparison will hold good; though I am naturally very reluctant to dispute any opinion of Dr Furtwängler. In the first place the head of Philetaerus on the coins of Eumenes I is as explained above deified and made superhuman by the exaggeration of the characteristic features. On the other hand the gem gives us a true portrait. The brow is hard and frowning, but is not disfigured by the massive bar overhanging the eyes: the lips project a little, but are decided, and tightly closed: the chin though still double is determined and energetic, and fine in its lines; the checks are broad and high, but not excessively fat as on the coins. The difference in the treatment of the hair cannot be insisted on owing to the difference of material: but contrasted with the head on the coins of Eumenes I the portrait on the gem is realistic and therefore later in date. A brief inspection of any series of Pergamene coins will, I think, demonstrate what I mean· On the coins of Eumenes I the Philetaerus head is deified by the method explained above: by the time of Attalus I there was a desire to make the gods more human: and consequently we find that all the exaggerations in the features of the deified Philetaerus head are refined and softened to such an extent that the head appears very weak in style. This about the beginning of the reign of Eumenes II produces a reaction, or rather a further developement: idealism is abandoned, and realism of the best type takes

1. Furtwängler op. cit. pl. 33. 10.

its place; not the realism with every detail shewn with photographic accuracy, but that which suggests detail by fine lines and delicate shadows. So to put it shortly I believe that the Philetaerus head on the coins of Attalus I and on the coins with the bunch of grapes on the reverse assigned to Attalus I or Eumenes II, reproduce as nearly as possible the essential characteristics of the gem-portrait.

Unfortunately the head of Attalus I on the gem in Paris is turned to the left, while that on the coin is turned to the right so that a comparison of the two is not easy. There is the same noble forehead with a well arched bar over the deep set and thoughtful eyes: the lines of the nose are identical in strength. Similarly the heads of Attalus I on the coin and on the gem in my opinion shew the realism just mentioned. On both heads the mouth is tightly shut and firm, the chin is determined; and the cheeks are broad and high, but while on the coin these features are rather fat, on the gem their rendering is much drier and leaner, and wrinkles appear at the corners of the mouth showing that this portrait represents Attalus as an older man.

But to what date is this portrait to be assigned? Attalus I reigned from 241 to 197 B.C. and during this long reign had two periods of prosperity, one soon after 240 B.C. when by his victories over the Gauls and Antiochus Hierax[1] he became overlord of most of Western Asia Minor; these victories made him assume the title of king. His second period of prosperity came when he and Antiochus III about 214 B.C. divided the territory Achæus had reconquered for the Seleucids from Attalus and had erected into a kingdem for himself[2]. Attalus is hardly likely to have placed his head on his coins at the beginning of his reign: but he may have coined with his own portrait about 225 B.C. at the height

1. v. Bevan. House of Seleucus I. 203.
2. v. Bevan. op. cit. II. 5.

of his prosperity; and this may have contributed to his illsuccess against Achæus, the city states of Asia Minor being prepared to tolerate a protector, but not a king. This experience then perhaps taught Attalus and his successors not to break through convention, but to keep the portrait of the founder of the dynasty on their coins; for even the portrait of Eumenes II does not appear on Pergamene coins, but on a coin of Syros. Still I am inclined to favour the opinion, especially on taking into account the elderly character of the head, that Attalus relying on the prestige that surrounded his glorious reign of over 40 years was emboldened about 200 B.C. shortly before his death to coin with his own portrait. This would explain the fact that the subtle Eumenes II having to feel his way in the dark and troubled times that succeeded, thought it safer for the dynasty to return to the convention that ordained the coinage with the portrait of Philetaerus. There is of course the possibility that Eumenes II early in his reign coined with his father's head, as Eumenes I coined with head of Philetaerus in place of the Seleucus head. Still the cases are not exactly similar since Eumenes I wished to give proof of his rejection of the Seleucid suzerainty.

But whatever the actual date of the coin, I feel certain that it is gives us a portrait of Attalus I, and that this one circumstance is important not only for numismatists, but also for historians, and for students of Hellenistic Art.

Alan. J. B. Wace

Ο ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ

Οἱ ἀναγνῶσται τοῦ Περιοδικοῦ ἡμῶν γνωρίζουσιν ἤδη τὸ ἀπὸ τῆς 6 Νοεμβρίου 1900 ζωηρῶς ἐπασχολοῦν τὸν ἀρχαιολογικὸν κόσμον μέγα ἀρχαιολογικὸν εὕρημα ἐν τῷ πυθμένι τῆς θαλάσσης τῶν Ἀντικυθήρων. Περὶ τούτου εἴχομεν τὴν πρόθεσιν νὰ γράψωμεν ἐκτενῶς ἐν τῷ παρόντι περιοδικῷ, εὐθὺς ὡς λήξωσιν αἱ ἐργασίαι τῆς ἀνελκύσεως καὶ αἱ προκαταρκτικαὶ μελέται, τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ μετὰ μακρὰν μελέτην ἐσχηματίσαμεν τὴν γνώμην, ἣν ἄλλως ὑπεστηρίξαμεν δι' 23 ὅλων ἐκτενῶν ἄρθρων ἐν ταῖς ἐφημερίσι τῶν Ἀθηνῶν[1], ὅτι μόνη ἡ νομισματικὴ δύναται νὰ παράσχῃ τὰ ἐφόδια πρὸς λύσιν τοῦ προβλήματος περὶ τῆς προελεύσεως τοῦ συνόλου καὶ τῆς ὀνομασίας τῶν κυριωτέρων τῶν εὑρημάτων τούτων.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ πραγματεία ἡμῶν ἐγένετο μείζων τοῦ χώρου τοῦ περιοδικοῦ τούτου, δεῖται δὲ καὶ παμπόλλων μεγάλου σχήματος εἰκόνων, ἀπεφασίσθη νὰ περιληφθῇ ὡς πρῶτον μέρος ἐν τῷ ἤδη δαπάναις τῶν ἐκδοτῶν κ. κ. Beck καὶ Barth τυπουμένῳ καὶ κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἐκδιδομένῳ μεγάλῳ καταλόγῳ ἡμῶν τῶν ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῷ Ἀρχαιολογικῷ Μουσείῳ ἀρχαίων.

Τούτου ἕνεκεν, ἑπόμενοι δὲ καὶ τῇ προτροπῇ καὶ παρακλήσει πολλῶν τῶν ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν συνδρομητῶν τοῦ περιοδικοῦ τούτου, ἀπεφασίσαμεν ν' ἀνατυπώσωμεν ἐνταῦθα τοὐλάχιστον δύο τῶν ὑφ' ἡμῶν ἐν ταῖς πολιτικαῖς ἐφημερίσι τῶν Ἀθηνῶν δημοσιευθέντων ἄρθρων περὶ τῶν Ἀντικυθηραϊκῶν ἀρχαιοτήτων, ἤτοι Α') τὸ νεώτατον πάντων, ἐν ᾧ συνεκεφαλαιώσαμεν τὰ ζητήματα περὶ τῆς προελεύσεως τοῦ συνόλου τῶν ἀγαλμάτων καὶ περὶ τῆς ὀνομασίας τοῦ καλλίστου τῶν χαλκῶν, καὶ Β') τὸ ἤδη τῇ 28 Μαρτίου 1901 δημοσιευ-

1. Ἰδὲ *Τὸ Ἄστυ*, 24, 27, 28 καὶ 31 Ἰανουαρίου· 8, 22, 23, 25 Φεβρουαρίου· *Ἑστία*, 23 Φεβρουαρίου· *Τὸ Ἄστυ*, 3. 4, 23 Μαρτίου· 4 Ἀπριλίου. 16 Αὐγούστου· ***1901***.— *Νέον Ἄστυ*, 23 καὶ 25 Μαΐου· *Τὸ Ἄστυ*, 30 Μαΐου· *Ἐμπρός*, 2 Δεκεμβρίου· *Τὸ Ἄστυ*, 15 Δεκεμβρ. ***1902***.— *Ἀθῆναι*, 4, 5, 7 καὶ 11 Φεβρ. ***1903***.

θὲν περὶ τοῦ ἀγάλματος τοῦ Δεινίου, οὗ εἰκόνα τῆς ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου προταθείσης ὑφ' ἡμῶν συμπληρώσεως, τῆς νῦν τὸ πρῶτον ἐν εἰκόνι πραγματοποιηθείσης, δημοσιεύομεν τὸ πρῶτον ἐνταῦθα καὶ δὴ ἐν σμικρῷ[1] (*Πίναξ X*), σὺν τῇ εἰκόνι τοῦ ἐπικουρικοῦ Ἀργείου νομίσματος (Εἰκόνες 16 καὶ 17). Συγχρόνως δὲ δημοσιεύομεν ἐνταῦθα τὸ πρῶτον ἤδη εἰκόνας (*Πίνακες VIII* καὶ *IX*) παραστατικὰς τῆς ὑφ' ἡμῶν προτεινομένης συμπληρώσεως τοῦ ἀγάλματος τοῦ Περσέως, γενομένας κατὰ φωτογραφίας τοῦ ἀγάλματος εἰς ἃς χρώματι προσετέθησαν μόνον ἡ κεφαλὴ τῆς Μεδούσης καὶ ἡ ἅρπη τοῦ ἥρωος. Εἰς ταῦτα δὲ προσθέτομεν καί τινας τῶν ἐπὶ ἄλλων μνημείων εἰκόνων τοῦ Περσέως (Εἰκόνες 1-15) περὶ ὧν εὐρύτερος λόγος γίνεται ἐν τῷ προσεχῶς δημοσιευομένῳ συγγράμματί μου, οὗ ἐμνήσθην ἀνωτέρω.

Α΄. Ο ΠΕΡΣΕΥΣ

ΚΑΙ ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΑΪΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ[2]

(*Πίνακες VIII καὶ IX.*)

Εἰκὼν 1. (Δακτυλιόλιθος ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Βερολίνου.)

«Ἦτο ἤδη πρὸ μηνῶν καιρὸς νὰ λήξῃ ἡ ἐν ταῖς πολιτικαῖς ἐφημερίσι συζήτησις περὶ τοῦ εὑρήματος τῶν Ἀντικυθηραϊκῶν ἀρχαιοτήτων καὶ νὰ μετατοπισθῇ εἰς τὰ εἰδικὰ ἀρχαιολογικὰ συγγράμματα

1. Μείζονα φωτοτυπικὴν εἰκόνα ἰδὲ ἐν τῷ πρώτῳ φυλλαδίῳ τοῦ ῥηθέντος «*Ἐθνικοῦ Μουσείου τῶν Ἀθηνῶν*».

2. Ἐκ τῆς ἐφημερίδος «Ἀθηνῶν» τῆς 11 Φεβρουαρίου 1903.

καὶ περιοδικά. Ἀληθῶς αἱ ἐργασίαι τῆς περιφήμου ἐν τοῖς ἀρχαιολογικοῖς χρονικοῖς ἀνελκύσεως ἔληξαν πρὸ πολλοῦ, ὁ καθαρισμὸς τῶν χαλκῶν καὶ ἡ συγκόλλησις τοῦ μεγίστου αὐτῶν συνετελέσθη τελείως, διέρρευσε δὲ χρόνος ἐπαρκὴς πρὸς μελέτην τοῦ τε συνόλου καὶ τῶν λεπτομερειῶν τοῦ εὑρήματος. Ἐν μιᾷ λέξει οὐδεὶς λόγος ὑπῆρχεν, ἵνα ἐπὶ πλέον ἀναβληθῇ ἡ συστηματικὴ ἐπιστημονικὴ δημοσίευσις αὐτῶν.

Πράγματι δὲ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία παρεσκεύασεν ἤδη τεῦχος τῆς Ἀρχαιολ. ἐφημερίδος, προσεχῶς δημοσιευόμενον [1], περιέχον περιγραφὴν καὶ ἀπεικόνισιν αὐτῶν, ἀφ' ἑτέρου δ' ἡμεῖς, οἱ ἐξ ἀρχῆς βῆμα πρὸς βῆμα παρακολουθήσαντες τὰ εὑρήματα ταῦτα, ἐγράψαμεν πλήρη περὶ αὐτῶν μελέτην, ἣν ἀνέλαβον νὰ δημοσιεύσωσιν εἰς μέγα τεῦχος μετὰ πλείστων καὶ ἀρίστων φωτοτυπικῶν πινάκων οἱ ἐκδόται κ. κ. Beck καὶ Barth. Τὸ ἔργον μάλιστα ἡμῶν θὰ εἶχεν ἴσως ἤδη δημοσιευθῆ, ἂν ἡ πολλὰ δαπανήσασα χάριν τῶν ἀρχαιοτήτων τούτων Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία δὲν ἐπεφύλασσεν εἰς τὸ ἑαυτῆς περιοδικὸν τὸ δικαίωμα τῆς προτεραιότητος.

Οὕτω μετ' οὐ πολὺ τὰ μνημεῖα ταῦτα καθίστανται γνωστὰ εἰς τὸν ἀρχαιολογικὸν κόσμον, οὐδεμία δ' ἀμφιβολία ὑπάρχει, ὅτι εὐρέως καὶ λεπτομερῶς θὰ μελετηθῶσιν ὑπὸ πάντων τῶν ἁρμοδίων.

Ἐπειδὴ ὅμως τὴν ἐν ταῖς πολιτικαῖς ἐφημερίσι συζήτησιν ἐπανέφερεν ἡ περίεργος καὶ τὴν κοινὴν περιεργίαν κινήσασα ἀλλόκοτος εἰσβολὴ «ἐκ τῆς Ἑσπερίας» ἀμαθοῦς τινος, ἐπειδὴ πρὸς τούτοις φαίνεται, ὅτι καὶ παρά τινων μᾶλλον ἀξίων λόγου προσώπων δὲν κατενοήθησαν πράγματά τινα σαφέστατα καὶ ἀνεπίδεκτα πάσης ἀντιρρήσεως, καλὸν θεωροῦμεν ν' ἀνακεφαλαιώσωμεν ἐνταῦθα τὸ ζήτημα, ἵνα οὕτω καὶ παρὰ τῷ κοινῷ ὑπάρχῃ σαφής τις ἔννοια καὶ γνῶσις τῶν κατὰ τὸ ζήτημα τοῦτο, γνῶσις προφυλάττουσα ἀπὸ τῶν ἑκάστοτε παρουσιαζομένων παραδοξολογιῶν, ὧν κορύφωμα ἐγένοντο αἱ τόσον τὴν ἀγαθὴν φήμην τῶν Ἑλλήνων ἀρχαιολόγων ζημιοῦσαι ἀσύστατοι καὶ ἀνερμάτιστοι τελευταῖαι θεωρίαι.

Τῶν πρωτοφανῶν καὶ ἐκτάκτων δυσχερειῶν πρὸς ἐπιστημονικὴν ἀναγνώρισιν καὶ ἐκτίμησιν τῶν Ἀντικυθηραϊκῶν ἀρχαιοτήτων ἀφορμὴ

1. Τοῦτο ἐδημοσιεύθη ἤδη ὡς τεῦχος 3ον καὶ 4ον τῆς *Ἀρχαιολ. Ἐφημερίδος* τοῦ 1902.

ἐγένετο τὸ πρωτοφανὲς τῶν περιστάσεων, ὑφ' ἃς αὗται ἀνεκαλύφθησαν. Ἀληθῶς τὸ πρῶτον ἤδη μέγα πλῆθος ἀρχαιοτήτων, φορτίον τεράστιον, οἷον συνήθως δὲν δωρεῖται ἡμῖν οὐδ' ἡ πλουσιωτάτη τῶν ἀνασκαφῶν, ἀνεκαλύφθη ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἐξ ἀγνώστου πόλεως προερχόμενον καὶ πρὸς ἀγνώστου χώρας λιμένα κατευθυνόμενον. Οὕτω δὲ οἱ ἀρχαιολόγοι ἀγνοοῦντες τὴν προέλευσιν εὑρέθημεν πρὸ τῶν μνημείων τούτων ἐντελῶς ἐστερημένοι ὅλων ἐκείνων τῶν μικρῶν καὶ μεγάλων εἰδήσεων καὶ μέσων, ἅτινα ἐπικουροῦσιν ἡμῖν πρὸς ἐπιστημονικὴν ἀναγνώρισιν καὶ ἐκτίμησιν πασῶν τῶν ἀρχαιοτήτων τῶν ἐξ ἀνασκαφῆς οἱασδήποτε γνωστῆς πόλεως ἢ ἱεροῦ προερχομένων. Πρὸς ὁδηγίαν ἡμῶν οὐδὲν ἔχομεν ἀρχαῖον κείμενον συγγραφέως ἢ ἐπιγραφῆς καὶ οὐδεμίαν τῶν εἰδήσεων ἐκείνων, αἵτινες ἐξ ἑκάστης ἀνασκαφῆς ἀναπηδῶσι καὶ ἐξ ὧν διαλευκαίνονται τὰ εὑρήματα.

Εἰκὼν 1α. Εἰκὼν 2. Εἰκὼν 3.

Οὐδόλως λοιπὸν παράδοξον ὅτι οἱ ἀρχαιολόγοι κυριολεκτικῶς «*τὰ ἔχασαν*» καὶ πρὸς διαλεύκανσιν τοῦ προβλήματος οὐδὲν ἄλλο εἶχον νὰ προτείνωσιν ἢ εἰκασίας, τὰς μὲν μᾶλλον τῶν δὲ ἀστηρίκτους.

Ἐκ τῆς ἀδυναμίας ταύτης τῶν ἀρχαιολόγων ἐπωφελούμενοι διάφοροι ἐρασιτέχναι καὶ ἕτεροι ἐξ ἐπαγγέλματος εὐφυεῖς ἢ περίεργοι ἀνεμίχθησαν εἰς τὸ ζήτημα, οὐδὲν ἄλλο ἐφόδιον φέροντες ἢ τὴν ἀχαλίνωτον αὐτῶν φαντασίαν, οὕτω δὲ μετ' οὐ πολὺ τὸ ἑλληνικὸν κοινὸν παρέστη πρὸ ἀληθοῦς Βαβυλωνίας γνωμῶν!

Τὴν σύγχυσιν ἐπέτεινεν ἔτι μᾶλλον ὁ ἀδάμας τῶν ἀνακαλυφθέντων ἀρχαίων, τὸ ὡραῖον χαλκοῦν ἄγαλμα, ὅπερ παρέστη πρὸ τῶν ἐρευνητῶν καὶ περιέργων ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ ἀνδρικῇ καλλονῇ καὶ ἐν στάσει μηδεμίαν ὁμοιότητα παρουσιαζούσῃ πρὸς οἱονδήποτε τῶν κοινῶς γνωστῶν τύπων τῶν ἀρχαίων θεῶν ἢ ἡρώων. Τίς ὁ νεαρὸς οὗτος ἀνήρ, ἥρως ἢ θεός; Τί ἐπιδεικνύει τοῖς θεαταῖς τὴν χεῖρα ὑψῶν; Πόθεν ἔρχεται; Τίς, πάντως δόκιμος, καλλιτέχνης ἐποίησεν αὐτόν; Τίς καὶ πότε ἥρπασε τὸ ἄγαλμα; Ποῦ μετεκομίζετο; Τίς εἷς ἕκαστος τῶν συντρόφων αὐτοῦ, μικρῶν ἢ μεγάλων, χαλκῶν ἢ μαρμαρίνων, καλῶς διατηρουμένων ἢ οἰκτρῶς παραμεμορφωμένων; Ἰδοὺ βροχὴ ἐρωτημάτων, ἅτινα μάτην οἱ ἀρχαιολόγοι ἔθετον ἑαυτοῖς καὶ δι' ὧν ἀνὰ πᾶν βῆμα μάτην ἐβασάνιζεν αὐτοὺς τὸ κοινόν, οὗ δικαίως ἐξήφθη εἰς τὸ ὕπατον σημεῖον ἡ περιεργία.

Εἰκὼν 4. (Νόμ. Καραλλίας.)

Εἰκὼν 5. (Νόμ. Ἄργους.)

Τότε δὲ ἡμεῖς ἐφηρμόσαμεν τὸ ἑξῆς σύστημα ἐρεύνης:

Ἐσκέφθημεν ὅτι ἀδύνατον εἶναι τηλικοῦτον πλῆθος ἀγαλμάτων νὰ μὴ ἀφῆκεν ἴχνη ἐν ταῖς ἀρχαίαις πηγαῖς, ἐξ ὧν γνωρίζομεν ποῖαι ἀρχαιότητες ὑπῆρχον ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος, ἤτοι ἐν τοῖς κειμένοις καὶ μνημείοις, οἷα π. χ. τὸ κείμενον τοῦ Παυσανίου καὶ οἱ νομισματικοὶ τύποι οἱ ἀντιγράφοντες, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον πιστῶς, τὰ ἑκάστην τῶν Ἑλληνίδων πόλεων κοσμοῦντα ἀγάλματα.

Ἀφοῦ λοιπὸν ἐμελετήσαμεν μετὰ τῆς μεγίστης προσοχῆς καὶ ἐπιστάσεως ὅσα πλείονα ἠδυνήθημεν τῶν Ἀντικυθηραϊκῶν ἀγαλμάτων, ἵν' ἀναγνωρίσωμεν τίνας θεοὺς ἢ ἥρωας ἀπεικονίζουσι, προέβημεν

εἰς συστηματικὴν παραβολὴν αὐτῶν πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν ρηθεισῶν πηγῶν ἀναφερόμενα ἐν μιᾷ ἑκάστῃ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἀγάλματα. Μετὰ μακράν, ἐπίπονον καὶ ἐντελῶς ἄκαρπον μελέτην, ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν μεταβαίνοντες, ἐφθάσαμεν εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ἄργους, μίαν τῶν διασημοτέρων ἑστιῶν τῆς ἀρχαίας καλλιτεχνίας. Ἐκεῖ δὲ συνέβη ἡμῖν ὅλως τὸ ἐναντίον!

Δὲν ὑπάρχει σχεδὸν τύπος ἀγάλματος ἐν τοῖς Ἀντικυθηραϊκοῖς, ὅστις νὰ μὴ δύναται νὰ ταυτισθῇ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον εὐχερῶς, ἐνίοτε δὲ μετ' ἀπολύτου βεβαιότητος, πρός τινα τῶν ἐκ τῶν πηγῶν γνωστῶν ἡμῖν ὡς ἐν Ἄργει ὑπαρχόντων ἀγαλμάτων. Ἐσχηματίσαμεν λοιπὸν ἀμέσως τότε τὴν γνώμην, ὅτι ἐξ Ἄργους ἐλήφθησαν τὰ ἀρχαῖα ταῦτα καὶ τὴν γνώμην ταύτην ἐν ταῖς ἐφημερίσιν ὑπερασπίζοντες προείπομεν, ὅτι δυνατὸν προϊούσης τῆς ἀνελκύσεως νὰ ἔλθωσιν ἐξ Ἀντικυθήρων καὶ διάφορα ἄλλα ἀγάλματα γνωστὰ ἐκ τῶν ἀρχαίων πηγῶν ὡς ἐν Ἄργει ὑπάρχοντα, οἷον π. χ. ὁ κολοσσὸς τοῦ Ἡρακλέους, ὁ ἀντίπαλος τοῦ Ὀθρυάδα Περίλαος ὁ Ἀργεῖος, ὁ τέταρτος τῶν ἵππων, ὁ Κλέοβις καὶ ὁ Βίτων κλπ. Καὶ ὢ τοῦ θαύματος! Ἰδοὺ ταῦτα τὸ ἓν μετὰ τὸ ἄλλο ἀνελκυόμενα μετά τινας ἡμέρας ἢ ἑβδομάδας καὶ μετακομιζόμενα εἰς Ἀθήνας! Τότε λοιπὸν πλέον ἡ γνώμη ἡμῶν ὅτι ἐξ Ἄργους ἡρπάγησαν τὰ ἀρχαῖα ταῦτα μετεβλήθη ἐν ἡμῖν εἰς ἐπιστημονικὴν πεποίθησιν ἀκράδαντον.

Εἰκὼν 4. (Ἀγγειογραφία.)

Ἀληθῶς ποίαν ἄλλην ἐξήγησιν ἠδυνάμην νὰ δώσω εἰς τὸ γεγονὸς τοῦτο; Προφήτης δὲν ἐγεννήθην, ἵνα προλέγω τὴν ἀνέλκυσιν ἐκ τοῦ ἀοράτου βυθοῦ τῆς θαλάσσης κολοσσῶν, οἷος ὁ Ἡρακλῆς κτλ. Ἐγὼ τοὐλάχιστον οὐδεμίαν ἐξήγησιν γνωρίζω ἢ τὸ ὅτι ἀνεκάλυψα τὴν ἀλήθειαν. Ἂν τις γνωρίζῃ διάφορον ἐξήγησιν, ἄς τὴν εἴπῃ, τοὐλάχιστον εἷς ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ἀφίνουσιν ἀνεξήγητον τὸ πρᾶγμα, εἰ καὶ ὁμολογοῦσι κατὰ λέξιν, ὅτι «ὁ τέταρτος ἵππος προεμαντεύθη ὑπὸ τοῦ κ. Σβορώνου ὡς μέλλων νὰ εὑρεθῇ καὶ πράγματι ἀνευρέθη», καὶ περαιτέρω «ἄγαλμα Ἡρακλέους (ὁ κολοσσός), ὅπερ ἀγγελθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Σβορώνου, ὡς εὑρεθησόμενον, ἀνεγνωρίσθη ὄντως μετά τινας ἡμέρας ὑπ' αὐτοῦ ἐν χαρᾷ καὶ ὑπερηφανίᾳ ἔν τινι ἀγάλματι τοῦ τύπου Farnese ἐξαχθέντι ἐκ τῆς θαλάσσης». Διατί οἱ ἀντιφρονοῦντές μοι ἀφίνουσιν ἀνερμήνευτον τὸ γεγονὸς τῆς ἐπαληθεύσεως τῶν προρρήσεών μου; Ἴσως ἵνα μοι μάθωσιν, ὅτι εἶμαι οὐχὶ ἐπιστήμων ἀλλὰ προφήτης, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἠγνόουν!

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι, ἀφοῦ οὕτως ἐσχημάτισα τὴν ἀκράδαντον πεποίθησιν ὅτι τὰ ἀγάλματα προέρχονται ἐξ Ἄργους, ὁλόκληρον τὴν προσοχήν μου ἔστρεψα πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ τίνα παριστᾷ τὸ μέγα χαλκοῦν ἄγαλμα, τὸ εἰς τοσοῦτον βαθμὸν προκαλέσαν τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν περιεργίαν παντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ.

Ὡς γνωστόν, τοῦτο ἐκλήθη εὐθὺς ἐν ἀρχῇ Ἑρμῆς, ἐδέησε δ' ἐπὶ ἔτος καὶ πλέον νὰ παλαίσω δημοσίᾳ κατὰ τῆς ἐκ τῆς πρώτης ἐντυπώσεως γεννηθείσης ὀνομασίας ταύτης, μέχρις οὗ κατώρθωσα νὰ ἐγκαταλειφθῇ αὕτη καὶ λησμονηθῇ ἐντελῶς καὶ παρὰ πάντων. Διαρκούσης τῆς πάλης οἱ ἀντίπαλοί μου ἔφθασαν μέχρι τοῦ νὰ ἐξαγγέλλωσι ψευδῶς διὰ τῶν ἐφημερίδων, ὅτι ἀνεκάλυψαν αὐτὸ τὸ κηρύκειον τοῦ Ἑρμοῦ καὶ δὴ σχεδὸν εἰς τὴν χεῖρα τοῦ ἀγάλματος προσκεκολλημένον! Δέν μοι ἦτο ὅμως δύσκολον νὰ καταδείξω τότε, ὅτι τὸ περίφημον ἐκεῖνο κηρύκειον τοῦ χαλκοῦ ἀγάλματος οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ ἄσημον τεμάχιον ξύλου, πιθανῶς εἷς τῶν ξυλίνων ἥλων τοῦ πλοίου, ὧν πολλοὶ ὅμοιοι ἐκομίσθησαν εἰς Ἀθήνας ἐξ Ἀντικυθήρων.

Κατόπιν τὸ ἄγαλμα ἐκλήθη ἐκ περιτροπῆς ὑπὸ διαφόρων ξένων ἢ ἡμεδαπῶν ἀρχαιολόγων διὰ πλήθους διαφόρων ὀνομάτων, *δέκα καὶ ὀκτὼ* ἐν ὅλῳ μέχρι τοῦδε, ἀπὸ Πάριδος μέχρι *ἀποξυομένου!*

Πάντα ὅμως τὰ ὀνόματα ταῦτα ἔχουσι κοινὸν τὸ σπουδαιότατον ἐλάττωμα, ὅτι *δὲν ὑπάρχει πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῶν οὐδείς, ἀπολύτως οὐδείς, ὅμοιος τύπος ἐκ τῆς ἀρχαιότητος διὰ τὸν θεὸν ἢ ἥρωα ἢ θνητόν, οὗ τὸ ὄνομα ἀποδίδεται εἰς τὸ ἄγαλμα τῶν Ἀντικυθήρων!* Οὔτε *Πάρις*, οὔτε *ἀποξυόμενος ἢ γαργαλιζόμενος*, οὔτε οὐδεὶς τῶν δεκαὲξ ἄλλων θεῶν ἢ ἡρώων, ὧν προυτάθησαν τὰ ὀνόματα, εἶναι γνωστὸς ὑπὸ τὸν τύπον τοῦ ἐξ Ἀντικυθήρων ἀγάλματος! Ὁ δυνάμενος ξένος ἢ ἡμεδαπός, ἀρχαιολόγος ἢ μὴ ἀρχαιολόγος, ἄς με διαψεύσῃ, ἂν δύναται, διὰ τῆς προσαγωγῆς τοιούτου μνημείου! Ἐπὶ εἰκασιῶν, ὅσον εὐφυεῖς καὶ ἂν ὦσιν αὗται, δὲν δυνάμεθα νὰ στηριχθῶμεν, ἂν σοβαρῶς καὶ ἐπιστημονικῶς οὐχὶ δὲ πρὸς διαφήμισιν ἡμῶν αὐτῶν ἀσχολώμεθα περὶ

Εἰκ. 7. (Δακτυλ. τοῦ Μουσ. Νεαπόλεως.)

Εἰκὼν 8. (Νόμισμα Ἄργους.)

Εἰκὼν 9. (Νόμισμα Ἄργους.)

τοῦ ζητήματος. Κατ᾽ εἰκασίαν δύναταί τις νὰ συμπληρώσῃ ὡς βούλεται τὸ ἄγαλμα. Ἀπόδειξις ὁ θαυμάσιος γελοιογράφος κ. Θ. Ἄννινος, ὅστις καλλιτεχνικώτατα συνεπλήρωσεν αὐτὸ κατὰ εἴκοσι διαφόρους τρόπους, τοὺς μὲν μᾶλλον τῶν δὲ ἀστειοτέρους.

Ημεῖς ὅμως ἐγνωρίζομεν καὶ γνωρίζομεν ὅτι ὑπάρχει *εἷς* καὶ *μόνος* ἀρχαῖος τύπος, πιστότατα ἀντιγράφων τὸν τύπον τοῦ ἐξ Ἀντικυθήρων ἀγάλματος. Πολυάριθμα νομίσματα διαφόρων πόλεων, δακτυλιόλιθοι καὶ ἀγγειογραφίαι εἰκονίζουσι τὸν Ἀργεῖον ἥρωα Περσέα ἀκριβῶς ὑπὸ τὸν τύπον τοῦ ἐξ Ἀντικυθήρων ἀγάλματος, ἤτοι γυμνόν, συχνότατα ἄνευ πτερῶν εἰς τοὺς πόδας, ἔχοντα ἐν μὲν τῇ ὑψωμένῃ δεξιᾷ κεφαλὴν Μεδούσης, ἣν ἐπιδεικνύει τῷ θεατῇ, ἐν δὲ τῇ τεταμένῃ

πρὸς τὰ κάτω ἀριστερᾷ κρατοῦντα τὴν *ἅρπην*, ἤτοι τὴν ἰδιάζουσαν αὐτῷ δρεπανομάχαιραν, ἥτις ὡς ἄλλο ὄνομα δηλοῖ τὸν ἥρωα. Ὅταν δὲ προσεχῶς δημοσιευθῶσιν οἱ πίνακες τοῦ βιβλίου μου, τότε πᾶς τις θὰ κρίνῃ περὶ τῆς εὐρύτητος τῶν γνώσεων ἐκείνων, οἵτινες ἠρνήθησαν τὴν ὕπαρξιν ἢ τοὐλάχιστον τὸ πολυάριθμον τῶν τοῦ τύπου τούτου Περσέων ἐπὶ τῶν ἀρχαίων μνημείων! (Ἰδὲ νῦν τὰς εἰκόνας 1-6 καὶ 7-10 ἐφ' ὧν ἀπαντᾷ ὁ αὐτὸς τύπος ἀλλὰ κατοπτρικῶς ἀνεστραμμένος).

Ἂν δὲ οὗτοι ἀντὶ μάτην νὰ συζητῶσιν εἰς τὰς ἐφημερίδας ἤρχοντο εἰς τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον ἵνα ἴδωσι τοὺς τύπους τούτους, σήμερον δὲν θὰ ὑπῆρχε ζήτημα περὶ τοῦ ποῖον παριστᾷ τὸ ἄγαλμα, ἀλλὰ πρῶτοι αὐτοὶ θὰ ἐπείθοντο ὅτι εἰκονίζει τὸν Περσέα!

Εἰκὼν 10. (Νόμ. Ἄργους.)

Εἰκὼν 11. (Νόμ. Ἄργους.)

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Περσεὺς εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν ἥρως τοῦ Ἄργους, ἤτοι τῆς πόλεως ἐκείνης ἐξ ἧς, ὡς εἶπον, εἶχον ἤδη τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡρπάγησαν τὰ ἀγάλματα τῶν Ἀντικυθήρων, εἶναι εὐνόητον ὅτι ὄχι μόνον ἐθεώρησα λίαν πιθανὴν τὴν σκέψιν ὅτι πράγματι τὸ χαλκοῦν ἄγαλμα παριστᾷ τὸν Περσέα, ἀλλὰ καὶ ἔσπευσα νὰ ζητήσω ἐν ταῖς πηγαῖς μνείαν τοῦ ἀγάλματος τούτου, πρὸς δὲ ἀντιγραφὴν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν νομισμάτων τοῦ Ἄργους, ἐφ' ὧν κατὰ πᾶσαν νομι-σματικὴν γνῶσιν καὶ νομισματικὸν κανόνα ἀδύνατον ἦτο νὰ μὴ ἀπεικονίζετο ἄγαλμα οὕτω καλλίτεχνον καὶ λαμπρόν.

Κείμενα καὶ νομίσματα μαρτυροῦσιν ὅτι ὁ Περσεὺς εἶχεν ἐν Ἄργει, τῇ πατρίδι αὐτοῦ, τόσα ἀγάλματα ὅσα περίπου καὶ ἡ Ἀθηνᾶ

ἐν Ἀθήναις! Οὕτω δ' εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τῆς ἐρεύνης εὗρον ἐπὶ τῶν Ἀργείων νομισμάτων ἀντιγραφόμενα τέσσαρα διάφορα ἀγάλματα Περσέως. (Ἰδὲ τὰ *Νομισματικὰ ὑπομνήματα εἰς τὸν Παυσανίαν* ὑπὸ Imhoof καὶ Gardner Πίναξ I, 17-20 καὶ Πίναξ F. F, 22)· τὸ πρῶτον παριστᾷ τὸν ἥρωα κρατοῦντα ἐν τῇ πρὸς τὰ κάτω καὶ μόλις προτεταμένῃ δεξιᾷ κεφαλὴν Μεδούσης, ἔχοντα δὲ ἐν τῇ ἀριστερᾷ τὸ ξίφος αὐτοῦ (Εἰκὼν 5). Τὸ δεύτερον κατοπτρικῶς ἐπὶ τῶν νομισμάτων ἀντιγραφόμενον εἰκονίζει τὸν Περσέα ἔχοντα ἐν τῇ ὑπεράνω τοῦ προσώπου αὐτοῦ ὑψουμένῃ δεξιᾷ αὐτοῦ πάλιν τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης, ἣν στηρίζει ἐπὶ ἀσπίδος τεθειμένης ἐπὶ βωμοῦ ἢ βάσεως. Ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ φέρει πάλιν τὸ ξίφος αὐτοῦ (Εἰκὼν 9) Τὸ τρίτον ἄγαλμα εἰκονίζει Περσέα τοῦ αὐτοῦ ἀπαραλλάκτως τύπου ἀλλ' ἐν συμπλέγματι μετ' Ἀθηνᾶς, παρισταμένης αὐτῷ (Εἰκὼν 10). Τὸ τέταρτον τέλος εἰκονίζει τὸν Περσέα κατὰ τύπον σχεδὸν πανόμοιον πρὸς τὸν τοῦ ἀγάλματος τῶν Ἀντικυθήρων, ἤτοι ἔχοντα τὴν δεξιὰν ὑπὲρ τὸ πρόσωπον ὑψωμένην μετὰ κεφαλῆς Μεδούσης ἐν αὐτῇ καὶ ἐν τῇ πρὸς τὰ κάτω φερομένῃ ἀριστερᾷ τὸ ξίφος. Ἔχει ὅμως τὴν σπουδαίαν διαφοράν, ὅτι ὁ θεὸς ἀποστρέφει τὸ πρόσωπον ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τῆς Μεδούσης, προφανῶς δὲ ἀναφέρεται, ὡς ἤδη ἀνεγνώρισεν ὁ Furtwängler, εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Μυρώνειον ἄγαλμα τοῦ Περσέως (Εἰκόνες 12-16).

Ἂν καὶ οἱ τύποι οὗτοι παρουσιάζουσιν ἤδη ἱκανὰς ὁμοιότητας πρὸς τὴν στάσιν τοῦ ἀγάλματος τῶν Ἀντικυθήρων, δὲν ἠρκέσθην εἰς αὐτάς. Ἐφρόνουν ὅτι, ἂν τὸ πάγκαλον ἄγαλμα τῶν Ἀντικυθήρων εὑρίσκετό ποτε ἐν Ἄργει, ἀδύνατον ἦτο νὰ μὴ ἀντέγραψαν αὐτὸ οἱ Ἀργεῖοι ἐπὶ τῶν νομισμάτων αὐτῶν. Ἔγραψα λοιπὸν πρὸς τοὺς διευθυντὰς ἢ κτήτορας πάντων τῶν Νομισματικῶν Μουσείων τε καὶ τῶν ἰδιωτικῶν νομισματικῶν συλλογῶν τῆς Εὐρώπης ζητῶν τὰ ἐκμαγεῖα πάντων τῶν ἐκδεδομένων ἢ ἀνεκδότων νομισμάτων τοῦ Ἄργους, συνήθροισα δὲ καὶ πανταχόθεν δι' ἀγορῶν τοιαῦτα νομίσματα ἐν τῷ Ἐθνικῷ ἡμῶν Μουσείῳ. Τὸ δ' ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης ἐρεύνης ἦτο πράγματι οἷον ἤλπιζον καὶ προσεδόκων. Πᾶς τις δύναται νῦν νὰ ἴδῃ ἐν τῷ νομισματικῷ Μουσείῳ νόμισμα τοῦ Ἄργους παρουσιάζον τύπον Περσέως τόσον πιστῶς ἀντιγράφοντα, καὶ δὴ *κατοπτρι-*

κῶς, τὸ ἄγαλμα τῶν Ἀντικυθήρων, ὥστε ἀποδίδει καὶ αὐτὰς ἐκείνας τὰς ἰδιορρυθμίας τοῦ ἀγάλματος (ὡς πρὸς τοὺς πόδας καὶ τὴν λεκάνην), ἃς πανδαήμονές τινες ἀπέδοσαν εἰς ἐσφαλμένην συγκόλλησιν τοῦ ἀγάλματος ὑπὸ τοῦ Γάλλου καλλιτέχνου André, ὃν μετὰ τόσους ἀγῶνας μᾶς ἔστειλεν ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις, ἀγνοοῦσα ὅτι ὁ πρῶτος τυχὼν *φαντασιόπληκτος* ἀνελάμβανε νὰ συγκολλήσῃ τὸ ἄγαλμα πολὺ καλλιτεχνικώτερον. (Ἰδὲ νῦν τὰς εἰκόνας 1-5 ὧν αἱ διαφοραὶ ἐξηγοῦνται εὐχερῶς διὰ τεχνικῶν λόγων περὶ ὧν γίνεται ἐκτενὴς λόγος ἐν τῇ μεγάλῃ δημοσιεύσει μου).

Οἱ τύποι οὗτοι ἀφῄρεσαν ἀπὸ τῆς διανοίας μου καὶ τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν, ὅτι τὸ ἄγαλμα τῶν Ἀντικυθήρων παριστᾷ τὸν Ἀργεῖον ἥρωα Περσέα. Εἶχον δὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι αἱ λεπτομέρειαι ἐκεῖναι, ἃς παρουσιάζει εἰς μέγα σχῆμα τὸ ἄγαλμα καὶ ἃς δὲν δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν καθαρῶς ἐπὶ τῶν νομισμάτων ἕνεκα τῆς σμικρύνσεως αὐτῶν, ἤτοι ὁ τρόπος καθ' ὃν τὸ ἄγαλμα ἐκράτει ἐν τῇ δεξιᾷ τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης καὶ ἐν τῇ ἀριστερᾷ τὸ ξίφος, εἶχον, λέγω, τὴν πεποίθησιν, ὅτι αἱ λεπτομέρειαι ἐκεῖναι ἤθελον ἐξηγηθῆ ὑπὸ τῶν δυναμένων μετὰ κύρους καὶ γνώσεως νὰ κρίνωσιν ἐπὶ τοιούτων καθαρῶς τεχνικῶν θεμάτων, ἤτοι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἀνδριαντοποιῶν· τοσούτῳ μᾶλλον δ' εἶχον τὴν πεποίθησιν ταύτην, ὅσῳ καὶ ἐγὼ ἔβλεπον ἤδη, ἐφ' ὅσον ἠδυνάμην νὰ κρίνω, ὅτι ἐν μὲν τῇ ὀπῇ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τοῦ ἀγάλματος οὐδὲν ἄλλο ἀντικείμενον ἠδύνατο νὰ προσαρμοσθῇ ἢ τὸ ἔχον σχῆμα κολεοῦ ἢ λεπίδος ξίφους, οἷον τὸ τοῦ Περσέως, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ, ὅτι κάλλιστα ἠδύνατο νὰ κρατῇ ἐλαφρῶς πρὸς ἐπίδειξιν *ὑπεγείρων* τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης ἀπὸ τοῦ *κρωβύλου*, ὃν συνήθως παρουσιάζει εἰς τὸ ὄπισθεν αὐτῆς μέρος ἡ κεφαλὴ τῆς Μεδούσης, κρωβύλου, ὅστις ἔχει τὸ μέγα ἀληθῶς τεχνικὸν προτέρημα τῆς εὐχεροῦς δι' αὐτοῦ ὑπερνικήσεως μεγίστης τεχνικῆς δυσχερείας, ἤτοι τῆς προσαρμογῆς κεφαλῆς ποιηθείσης ἰδιαιτέρως εἰς τὴν χεῖρα τοῦ ἐπίσης ἰδιαιτέρως χυθέντος χαλκοῦ ἀγάλματος.

Ἐν τῇ πεποιθήσει ταύτῃ εὑρισκόμενος ἀφῆκα τὸ πεδίον ἐλεύθερον εἰς τοὺς διαφόρους ἐκείνους περιέργους τύπους ἀνθρώπων, οἵτινες, ἐνῷ οὐδὲ τὰ στοιχεῖα ἰχνογραφίας κἂν γνωρίζουσι, θεωροῦσιν ἑαυτοὺς ἱκανοὺς ν' ἀποφαίνωνται μετὰ κύρους περὶ τῶν δυσχερεστέρων ανα-

τομικῶν καὶ τεχνικῶν ζητημάτων αὐτῇ: τῆς ἀνδριαντοποιΐας! Ἀνέμενον δὲ ἐν ὑπομονῇ τὴν συγκόλλησιν τοῦ ἀγάλματος ὑπὸ τοῦ κ. André, τὰ μάλιστα ἐνδιαφερόμενος νὰ μάθω ὁποίαν οὗτος ἤθελε σχηματίσει γνώμην ἐκ τῆς μακρᾶς καὶ λεπτομεροῦς μελέτης τῆς ἀνατομικῆς τοῦ

Εἰκὼν 12. (Νόμ. Ἄργους.)

Εἰκὼν 13. (Νόμ. Ἄργους.)

ἀγάλματος καὶ ἐκ τῶν δοκιμαστικῶν ἀναπαραστάσεων, εἰς ἃς προέβαινε παρασκευάζων τὴν συγκόλλησιν. Ὅτε δὲ οὗτος εὑρίσκετο εἰς τὸ τέρμα τῆς ἐργασίας του, ἀνυπομονῶν νὰ μάθω καὶ ἐγὼ ὡς καὶ τὸ κοινὸν τὴν γνώμην τοῦ Γάλλου καλλιτέχνου, μετέβην ἑσπέραν τινὰ

Εἰκὼν 14. (Νόμ. Ἰκονίου.)

Εἰκὼν 15. (Νόμ. Κορίνθου.)

παρὰ τῷ διευθυντῇ τοῦ «Ἄστεως» κ. Θ. Ἀννίνῳ καὶ παρεκάλεσα αὐτὸν νὰ λάβῃ συνέντευξιν μετὰ τοῦ André καὶ ζητήσῃ ὡς δημοσιογράφος νὰ μάθῃ καὶ ἀνακοινώσῃ εἰς ποῖον συμπέρασμα κατέληξεν ἡ ἀνατομικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ μελέτη τοῦ ἀγάλματος. Τοῦτο ἔπρα-

ξεν ἀμέσως ὁ κ. Ἄννινος, ἰδοὺ δὲ τί ἀνέγνωσα τὴν ἐπιοῦσαν εἰς τὸ «Ἄστυ» (τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1902), ὅτι εἶπε πρὸς τὴν ἐφημερίδα ταύτην ὁ Γάλλος καλλιτέχνης: «Κατ' ἐμὴν γνώμην, τὸ ἄγαλμα παριστᾷ

Εἰκὼν 16. (Ἀγγειογραφία.)

τὸν Περσέα, κρατοῦντα ἐν τῇ ἀριστερᾷ ρομφαίαν καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης. Πολλοὶ φρονοῦσιν ὅτι εἶναι ὁ Ἑρμῆς καὶ ἄλλοι ὁ Πάρις ἢ ὁ Περσεύς. Ἀλλ' ἐκ τῆς στάσεως τοῦ ἀγάλ-

ματος καὶ τῶν γενομένων δοκιμαστικῶν ἀναπαραστάσεων γενικεύεται ἤδη ἡ πεποίθησις, ὅτι πρόκειται περὶ Περσέως». Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ André, οὕτως ἐκφρασθείς, ὀλίγον ἔλειψε νὰ εὕρῃ τὸν *μπελᾶ* του παρά τινων ἐπισήμων, οἵτινες θὰ προετίμων νὰ ρίψωσι μᾶλλον τὸ ἄγαλμα εἰς τὴν θάλασσαν, παρὰ νὰ δειχθῇ διὰ τῆς ἀνατομικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς ἐξετάσεως αὐτοῦ, ὅτι εἶχε δίκαιον «ὁ Σβορῶνος». Ἀλλὰ τοῦτο εἶνε πρᾶγμα ἄσχετον πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν καὶ δύναται τὸ πολὺ ν' ἀποτελέσῃ θέμα ψυχολογικῆς μελέτης.

Ἔκτοτε πολλάκις συνωμίλησα ἐγὼ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος μετὰ τοῦ κ. André, ἔν τε τῷ Κεντρικῷ Μουσείῳ πρὸ τοῦ ἀγάλματος καὶ ἐν τῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ πρὸ τῶν νομισμάτων τοῦ Ἄργους, εἰς αὐτὸν δὲ ὀφείλω θαυμασίας τινὰς τεχνικὰς παρατηρήσεις καταδεικνυούσας, ὅτι τὸ βαρὺ ἀντικείμενον, ὅπερ ἐλαφρῶς ὑπεγείρουσα ἐπιδεικνύει μόλις ἤδη προταθεῖσα ἡ δεξιὰ τοῦ ἀγάλματος χείρ, ἥτις μετὰ τῆς ἁρμοζούσης εἰς ἥρωα ρώμης καὶ εὐχερείας κρατεῖ αὐτό, οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ εἶνε ἢ κεφαλὴ ἀνθρωπίνη.

Τοιαύτη εἶναι π.χ. ἡ παρατήρησις ὅτι, ἐνῷ πᾶσα χείρ, ὑψουμένη ὑπὲρ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐπιδεικνύουσα ἀντικείμενόν τι ὁπωσδήποτε βαρύ, στρέφει τὸν καρπὸν καὶ τοὺς δακτύλους πλαγίως πρὸς δεξιά, ἡ χεὶρ τοῦ ἐξ Ἀντικυθήρων ἀγάλματος ἔχει τὴν παλάμην καὶ τοὺς δακτύλους ὀρθοὺς κατ' ἐνώπιον, ὅπερ ἐξηγεῖται μόνη ἡ εἰδικὴ περίστασις, ἡ μόνον εἰς τὸν Περσέα ἐφαρμοζομένη, ὅτι δηλαδὴ τὸ συγκρατούμενον ἐν τῇ δεξιᾷ ἀντικείμενον ἦτο ἀνθρωπίνη κεφαλή, ἣν ὁ ἥρως, ἵνα κατὰ μέτωπον ἴδωσιν αὐτὴν οἱ πρὸς οὓς ἐπεδείκνυεν, ἦτο ἠναγκασμένος νὰ κρατῇ οὕτω διατηρῶν τὴν παλάμην καὶ τοὺς δακτύλους σχεδὸν κατὰ μέτωπον.

Εἰς τὸ αὐτὸ συμπέρασμα, ὅτι δηλαδὴ τὸ ἄγαλμα τῶν Ἀντικυθήρων παριστᾷ τὸν Περσέα, κατέληξαν καὶ ὅσοι ἄλλοι τῶν καλλιτεχνῶν ἠσχολήθησαν σπουδαίως εἰς τὴν μελέτην τῆς ἀνατομικῆς αὐτοῦ, τοὐλάχιστον ἐκεῖνοι, ὧν ἐγὼ ἔμαθον τὴν γνώμην. Ἀρκοῦμαι νῦν ἀναφέρων ὅτι καὶ οἱ μόνοι νῦν παρεπιδημοῦντες ἐν Ἀθήναις δύο ξένοι καλλιτέχναι ἀνδριαντοποιοί, ἡ ἐκ Δανίας ἔξοχος ἀνδριαντοποιὸς κ. Nielsen καὶ ὁ Γερμανὸς κ. Förster, μετὰ μελέτην τῆς ἀνατομικῆς τοῦ Ἀντικυθηραϊκοῦ ἀγάλματος ἦλθον πρός με, ἵνα μοι ἐκφράσωσι τὴν καλλι-

τεχνικὴν αὐτῶν πεποίθησιν ὅτι ὁ εἰκονιζόμενος οὐδεὶς ἄλλος δύναται νὰ εἶνε ἢ ὁ Περσεύς. Ἡ θέα δὲ καὶ μελέτη τοῦ ἐν τῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ ἐπὶ ἀρχαίου νομίσματος ἀντιγράφου τοῦ ἀγάλματος ἐνίσχυσεν αὐτοὺς ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν πεποίθησιν αὐτῶν ταύτην. Ἡ πρώτη μάλιστα εὐγενὴς καὶ διαπρεπὴς καλλιτέχνις εὐηρεστήθη νά με παρακαλέσῃ νὰ μεταβῶμεν ὁμοῦ εἰς τὸ Κεντρικὸν Μουσεῖον ἔνθα πρὸ τοῦ ἀγάλματος ἀνέπτυξέ μοι ὅλους τοὺς ἀνατομικοὺς λόγους, ὧν ἕνεκα πείθεται ὅτι πρόκειται περὶ Περσέως ἐπιδεικνύοντος διὰ τῆς δεξιᾶς τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης, ἔχοντος δ' ἐν τῇ ἀριστερᾷ τὸ ξίφος.

Ἀπέναντι δὲ τῆς ἐναργείας ταύτης, τῆς ἐκ τῆς πρὸς τοὺς ἀρχαίους τύπους συγκρίσεως καὶ ἐκείνης τῆς ἐκ τῆς μελέτης τῆς ἀνατομικῆς τοῦ ἀγάλματος πηγαζούσης, τί ἔχομεν τὸ ἀντιτιθέμενον; Οὐδὲν ἄλλο ἢ ἀστηρίκτους καὶ ἀνερματίστους φαντασιοπληξίας ἀνθρώπων ἀγνοούντων τοὺς ἀρχαίους τύπους, τὴν ἀνατομικὴν καὶ αὐτὰ ἔτι τὰ στοιχεῖα τῆς ἰχνογραφίας. Κατὰ πόσον δὲ σπουδαίως ἐρευνῶσιν οὗτοι, μαρτυρεῖ καὶ μόνον τὸ γεγονὸς ὅτι οὐδέποτε ἐφρόντισαν νὰ θέσωσι τὸν πόδα αὐτῶν εἰς τὸ Νομισματ. Μουσεῖον τῆς πατρίδος των, ἵνα ἴδωσι τοὐλάχιστον τοὺς τύπους, οὓς ἐπικαλοῦμαι ὡς οὐδὲν ἔλαττον ἢ πιστὰ ἀντίγραφα τοῦ ἀγάλματος τῶν Ἀντικυθήρων!

Καὶ ὅμως εἷς καὶ μόνος τῶν τύπων τούτων θὰ ἔπειθεν αὐτοὺς ἀμέσως, ὅτι ματαιοπονοῦσι πολεμοῦντες τὸ γεγονός, ὅτι ὁ εἰκονιζόμενος εἶναι ὁ Περσεύς!

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι πολλοὺς τῶν ἐν Ἀθήναις ἰδιωτῶν ἐξένισεν ἐν ἀρχῇ ἡ πεποίθησίς μου ὅτι πρόκειται περὶ Περσέως. Ἀλλ' οἱ ἰδιῶται οὗτοι δὲν ἐγνώριζον τὸν Περσέα ἢ μόνον ὑπὸ τὸν ἀρχαῖον συνηθέστατον ἐκεῖνον τύπον, ὃν μόνον ἐγκολπωθεῖσα ἡ τέχνη τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ τῶν νεωτάτων χρόνων κατέστησε πασίγνωστον δι' ἔργων, οἷος ὁ περίφημος Περσεὺς τοῦ θαυμασίου Benvenuto Cellini ἐν τῇ Loggia de Lanzi τῆς Φλωρεντίας. Ὁ τύπος οὗτος τοῦ Περσέως, ἀναφερόμενος εἰς τὸ πρῶτον στάδιον τοῦ μύθου, τὸν φόνον τῆς Μεδούσης, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὸν τύπον τοῦ ἀγάλματος τῶν Ἀντικυθήρων, ἀλλ' εἰκονίζει φοβερὸν τὸν ἥρωα, κρατοῦντα ἐν τῇ ἀριστερᾷ αἱμοσταγῆ καὶ φοβερὰν τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης, ἣν ἄρτι ἀπέτεμε διὰ τοῦ ξίφους, ὅπερ κρατεῖ ἐν τῇ δεξιᾷ. Ἀλλὰ πλὴν τοῦ τύπου τούτου ἡ ἀρχαία

τέχνη εἶχε πλάσει καὶ δύο ἄλλους ἀναφερομένους εἰς τὴν πολὺ μετὰ τὸν φόνον γενομένην *ἐπίδειξιν* τῆς κεφαλῆς τῆς Μεδούσης ὑπὸ τοῦ Περσέως.

Ὁ εἷς τούτων παριστᾷ τὸν Περσέα ἐπιδεικνύοντα διὰ τῆς δεξιᾶς φοβερὰν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης εἰς τοὺς ἐχθρούς του, οὓς οὕτω μετέβαλλεν εἰς λίθους. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἔκφρασις τοῦ Περσέως εἶνε φοβερά, συχνὰ δὲ αὐτὸς οὗτος, φοβούμενος τὴν κεφαλήν, ἣν ἐπιδεικνύει, ἀποστρέφει ἀπ' αὐτῆς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Καὶ ὁ τύπος οὗτος δὲν εἶναι ἐκεῖνος, καθ' ὃν ἐποιήθη τὸ ἄγαλμα τῶν Ἀντικυθήρων.

Ὁ τελευταῖος γνωστὸς ἐκ τῆς ἀρχαιότητος τύπος τοῦ Περσέως, ὁ καὶ πάντων σπανιώτερος, *ἰδιάζει ὅλως εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ἄργους*, διὰ τοῦτο δὲ αὐτὸν πρὸ παντὸς ἔπρεπε νὰ ἀναμένωμεν ὡς ἔργον ἐξ Ἄργους προερχόμενον. Ὁ τύπος οὗτος παριστᾷ τὸν Περσέα ἐπανελθόντα ἄρτι εἰς τὴν πατρίδα του ἐκ τῆς Λιβύης, ἔνθα ἔλαβε τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης, γυναικὸς οὐχὶ φοβερᾶς τὴν ὄψιν ἀλλ' ὡραιοτάτης, ἐπιδεικνύοντα δὲ τὴν πάγκαλον ταύτην κεφαλὴν εἰς τοὺς Ἀργείους συμπατριώτας του, ἵνα οὗτοι, ὡς αὐτός, θαυμάσωσι τὸ γοητευτικὸν αὐτῆς κάλλος.

Τὸν μῦθον ἐφ' οὗ στηρίζεται ὁ τύπος οὗτος διηγεῖται ἡμῖν αὐτὸς ὁ Παυσανίας ἐν τοῖς Ἀργολικοῖς αὐτοῦ (ΙΙ. 21. 6) λέγων ἐν τοῖς περὶ τῆς πόλεως τοῦ Ἄργους ὅτι ἡ Μέδουσα ἦτο πάγκαλός τις τὴν ὄψιν θυγάτηρ καὶ διάδοχος Φόρκου τοῦ βασιλέως τῶν περὶ τὴν Τριτωνίδα λίμνην οἰκούντων Λιβύων, ἧς ἀντικαθημένης στρατῷ πρὸς τὴν τοῦ Περσέως δύναμιν καὶ νύκτωρ δολοφονηθείσης, ὁ Περσεὺς ἐθαύμασε τὸ κάλλος τῆς νεκρᾶς κεφαλῆς, ἣν ἀποτεμὼν ἔφερε κατόπιν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐπεδείκνυεν ἐν θαυμασμῷ πρὸς τοὺς ἐπίσης θαυμάζοντας Ἀργείους συμπατριώτας αὐτοῦ.

Τὴν στιγμὴν ταύτην τοῦ μύθου δέον νὰ ἔχῃ ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ ὁ θέλων νὰ κρίνῃ πρὸ τοῦ ἀγάλματος τὰ συμπεράσματα, εἰς ἃ κατέληξεν ἡ μελέτη ἡμῶν· δέον δηλαδὴ νὰ μὴ ἀναμένῃ Περσέα τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ δι' ἐπιδείξεως φοβερᾶς κεφαλῆς ζητοῦντα νὰ ἀπολιθώσῃ, ἀλλὰ Περσέα ζητοῦντα νὰ γοητεύσῃ διὰ τῆς ἐπιδείξεως παγκάλου κεφαλῆς, ἥτις καὶ αὐτὸν ἐγοήτευσεν.

Συμπεραίνοντες λέγομεν ὅτι, δι' ἡμᾶς τοὐλάχιστον, ἕνεκα τῶν ἀνωτέρω λόγων καὶ πολλῶν ἄλλων, οἵτινες δὲν ἦτο εὔκολον νὰ ἐκτεθῶσιν ἐνταῦθα, οὐδὲ ἡ ἐλαχίστη πλέον ἀμφιβολία ὑπάρχει, ὅτι αἱ Ἀντικυθηραϊκαὶ ἀρχαιότητες ἐλήφθησαν ἐξ Ἄργους, ἡ καλλίστη δ' αὐτῶν παριστᾷ τὸν Περσέα καὶ δὴ ὡς μόνη ἡ τοπικὴ παράδοσις τοῦ Ἄργους ἐφαντάσθη αὐτόν. Τὸ πότε δὲ τὰ ἀντικείμενα ταῦτα ἀφηρέθησαν ἀπὸ τοῦ Ἄργους εἶναι ζήτημα ὅλως ἄσχετον πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ τύπου τοῦ Περσέως καὶ διὰ τοῦτο ἐθεωρήσαμεν περιττὸν νὰ θίξωμεν αὐτὸ ἐνταῦθα.»

Β΄.

ΔΕΙΝΙΑΣ Ο ΑΡΓΕΙΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ

(Ἐκ τοῦ «Ἄστεως» τῆς 4 Ἀπριλίου 1902)

Φίλτατε Κύριε,

«Αἴτια ἀνεξάρτητα καὶ ἀνώτερα τῆς θελήσεώς μου ἐκώλυσάν με μέχρι σήμερον νὰ συνεχίσω ἐν τῇ ἐφημερίδι ὑμῶν τὰς περὶ τῶν ἐξ Ἀντικυθήρων ἀγαλμάτων ἐρεύνας πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἐξ Ἄργους προελεύσεως αὐτῶν καὶ τῆς παραστάσεως ἑνὸς ἑκάστου.

Ἐκ τῆς ἀπραξίας μου ταύτης ἐξάγει με νῦν ἡ πρόσκλησις ὑμῶν, ζητούντων τὴν γνώμην μου περὶ τοῦ τίνα παριστᾷ ἡ μεγάλη χαλκίνη κεφαλή, ἥτις ὑπ' ἄλλων εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς «πύκτου» κεφαλὴ κληθεῖσα ἐφάνη νῦν μετὰ τὸν ἀπὸ τῶν πετρωμάτων καθαρισμὸν αὐτῆς ὡς κεφαλὴ «τύπου φιλοσόφου σοβαρωτάτου καὶ σκεπτικωτάτου, μὲ ἔκφρασιν βαθείας ἐμβριθείας», ὡς ὀρθῶς λέγετε ὑμεῖς ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 22 Μαρτίου καὶ πάντες οἱ εὐτυχήσαντες νὰ ἴδωσι μετὰ τὸν καθαρισμὸν τὸ θαυμάσιον τοῦτο καλλιτέχνημα.

Τὴν αὐτὴν ἐρώτησιν ἀπευθύνουσί μοι καθ' ἑκάστην καὶ πολλοὶ

ἔγκριτοι συνάδελφοί μου, οἵτινες ἐρευνήσαντες καὶ μὴ εὑρόντες ἀναφερόμενον ἐν Ἄργει ἀνδριάντα τοιούτου τινὸς ἀνδρὸς γραμμάτων, ἀπευθύνουσί μοι τὸ ἐρώτημα τοῦτο ὡς Λυδίαν τινὰ λίθον τῆς γνώμης μου ὅτι τὰ ἀγάλματα τῶν Ἀντικυθήρων προέρχονται ἐξ Ἄργους, λέγοντές μοι ὅτι, ἂν ἔχω δίκαιον, τότε δέον ν' ἀνεύρω ἐν ταῖς πηγαῖς μεμαρτυρημένην τὴν ὕπαρξιν ἐν Ἄργει τοῦ χαλκοῦ τούτου ἀγάλματος.

Εἰκὼν 17. (Νόμ. Ἄργους, ἰχνογραφικὴ μεγέθυνσις.)

Κατανοῶν πληρέστατα τὸ ὀρθὸν τῆς παρατηρήσεως ταύτης ἐμελέτησα ἐπιμελῶς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος κεφαλὴν καὶ τὰς πηγάς, ἰδοὺ δὲ τί δύναμαι νὰ ἀπαντήσω περὶ τοῦ τίνα παριστᾷ ἡ κεφαλὴ αὕτη, ἥτις, κατὰ τὴν πάγκοινον ὁμολογίαν τῶν ἐπαϊόντων καὶ τὴν ταπεινὴν κρίσιν μου, δὲν δύναται νἀναχθῇ εἰς ἐποχὴν ἀρχαιοτέραν τῶν τελευταίων ἐτῶν τοῦ τρίτου αἰῶνος π. Χ.

Ὁ Παυσανίας ἐν τῇ περιγραφῇ τῶν ἐν Ἄργει ἀγαλμάτων μνημονεύει ῥητῶς πέντε ἐν ὅλῳ τοιούτων ὡς χαλκῶν. Τὰ τέσσαρα πρῶτα ἦσαν

α΄) Ἄγαλμα τοῦ Νεμείου Διός, τέχνη Λυσίππου (ΙΙ, 20. 3).

β΄) Ἄγαλμα ὀρθὸν Ἀπόλλωνος Δειραδιώτου (ΙΙ, 24. 1).

γ΄) Ἄγαλμα Ἑκάτης, ἀλλ' ἔργον Ναυκύδους (ΙΙ, 22. 8).

δ΄) Ἄγαλμα ὁμοίας Ἑκάτης, ἀλλ' ἔργον τοῦ Πολυκλείτου (ΙΙ, 22. 8).

Προφανῶς δὲ οὐδὲν τῶν τεσσάρων ἀγαλμάτων τούτων δύναται νὰ ἔχῃ οἱανδήποτε σχέσιν πρὸς τὴν χαλκίνην ἡμῶν κεφαλήν, ἕνεκα τῆς τε παραστάσεως καὶ τῶν κατὰ πολὺ ἀρχαιοτέρων χρόνων αὐτῶν.

Πέμπτον καὶ τελευταῖον ὁ Παυσανίας, περιγράφων ἤδη τὰ ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ Ἄργους, ἀναφέρει ἁπλῶς, ὅτι «καὶ Αἰνείου ἐνταῦθα χαλκοῦς ἀνδριάς ἐστι» (ΙΙ, 21. 2).

Ὁ Αἰνείας οὗτος παραμένει μέχρι τοῦδε ἀνδριὰς ὅλως μυστηριώδης διὰ τοὺς ἀρχαιολόγους σχολιαστὰς τοῦ Παυσανίου. Πάντες οὗτοι ἐθεώρησαν αὐτὸν ὡς παριστῶντα τὸν περίφημον Τρωαδίτην ἥρωα, δὲν ἠδυνήθησαν ὅμως μέχρι τοῦδε νἀνεύρωσιν οἱανδήποτε παράδοσιν, λόγον ἢ μῦθον, δικαιολογοῦντα τὴν ἐν Ἄργει, καὶ μάλιστα ἐν μέσῃ τῇ ἀγορᾷ αὐτοῦ, ἵδρυσιν ἀγάλματος τοῦ ἥρωος τούτου, τοῦ ὁποίου μάλιστα οἱ Ἀργεῖοι ἐκαυχῶντο, ὅτι κατέστρεψαν ἐκ θεμελίων τὴν πατρίδα. Οὕτως, ἵνα μόνον τὰς νεωτάτας ἐρεύνας μνημονεύσω, ὁ μὲν τελευταῖος ἀσχοληθεὶς περὶ τῶν εἰς Αἰνείαν τὸν Τρωαδίτην ἀναφερομένων μύθων Γερμανὸς Wörner (ἐν Roscher's Mythol. Lex. σ. 169), παρατηρεῖ ὅτι οὐδένα μῦθον γνωρίζομεν δικαιολογοῦντα τὴν ἐν Ἄργει ὕπαρξιν ἀνδριάντος τοῦ Αἰνείου, οἱ δὲ τελευταῖοι ἐκδόται καὶ σχολιασταὶ τοῦ Παυσανίου Hitzig καὶ Blümner (Τόμ. Α΄, σελ. 583) ἀπέκρουσαν, δικαίως, ὡς ὅλως ἀπίθανον τὴν ἀρχαιοτέραν ὑπόθεσιν τοῦ Siebelis, ὅτι τὸ ἐν Ἄργει ἄγαλμα τοῦ Αἰνείου δυνατὸν νὰ σχετίζηται πρὸς τὴν ἐν Τρωάδι μονομαχίαν αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ἀργείου Διομήδους. Μυστήριον λοιπὸν πλανᾶται μέχρι τοῦδε ἐπὶ τοῦ χωρίου τούτου τοῦ Παυσανίου.

Ἀλλ' ἡ ἐν μέσῃ ἀγορᾷ τοῦ Ἄργους θέσις τοῦ ἀνδριάντος ἐνέβαλέ μοι τὴν σκέψιν ὅτι ἴσως ὁ Αἰνείας οὗτος δὲν ἦτο ὁ Τρωαδίτης, ἀλλ' ὁμώνυμός τις πολιτικὸς ἢ τῶν γραμμάτων ἀνήρ, συμπολίτης τῶν

᾿Αργείων. Ἡ σχετικὴ ἐρευνά μου ὅμως εἰς οὐδὲν κατέληξε, διότι οὐδεὶς Αἰνείας ᾿Αργεῖος εἶνε γνωστὸς μέχρις ἡμῶν.

Δευτέρα σκέψις μου ἦτο μήπως ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ τοῦ περιηγητοῦ παρεισέφρησέ τι τῶν συνήθων παλαιογραφικῶν σφαλμάτων ἀντιγραφῆς. Πράγματι δὲ νομίζω ὅτι τὸ πᾶν ἐξηγεῖται ὡς ἄριστα, ἂν παραδεχθῶμεν καὶ ἐνταῦθα τὸ συνηθέστατον καὶ εὐεξηγητότατον τῶν παλαιογραφικῶν σφαλμάτων, ἤτοι τὴν δι' ἑνὸς Α ἀντιγραφὴν ἑνὸς Δ. ᾿Ιδοὺ δὲ πῶς.

᾿Ενῷ τὸ δωρικὸν Ἄργος οὐδένα ἔχῃ νὰ ἐπιδείξῃ ῥήτορα, κέκτηται δ' ὅμως πλείστους φιλοσόφους, κυρίως δὲ ἱστορικούς, ὧν οἱ πλείονες ἔγραψαν «᾿Αργολικά», ὡς π. χ. οἱ ᾿Αναξικράτης, Ἁγίας, Δερκύλος, Σωκράτης, Λυκέας, Διονύσιος κτλ. Τῶν τελευταίων τούτων διασημότατος ἐγένετο ὁ Δινίας ἢ Δεινίας ὁ ᾿Αργεῖος ἱστορικὸς, ὁ σύγχρονος καὶ φίλος τοῦ ᾿Αράτου.

Οὗτος ἦτο περίφημος ἕνεκα πολλῶν λόγων, ἐκέκτητο δὲ πάσας τὰς ἀρετὰς ἐκείνας, ὧν ἕνεκα βλέπομεν ἑκάστοτε τὰς ἀρχαίας ἑλληνικὰς πόλεις δι' ἀνδριάντων τιμώσας τοὺς τοιούτους πολίτας αὐτῶν.

Συνέγραψε δηλαδὴ ὑπὸ τὸν τίτλον «᾿Αργολικὰ» ἐκτενέστατον καὶ περίφημον βιβλίον εἰς πολλὰς (τοὐλάχιστον ἐννέα) συντάξεις διαιρούμενον, καὶ δὶς ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἐκδοθέν. Ἦτο δὲ διῃρημένον τὸ βιβλίον τοῦτο εἰς δύο μεγάλα μέρη, ἐν οἷς ἐκτενῶς ἐξετίθετο ἡ μυθολογία καὶ ἡ πολιτικὴ ἱστορία τῶν ᾿Αργείων. ᾿Εκ τῶν περισωθέντων μέχρις ἡμῶν ἀποσπασμάτων τοῦ συγγράμματος τούτου (ἴδε αὐτὰ ἐν Müller, Fragm. hist. graec. III, 24 κ. ἑξ.), βλέπομεν σαφέστατα, ὅτι ὁ Δεινίας, τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐξυμνῶν, ἐζήτει ν' ἀποδείξῃ, ὅτι «Γαίης μὲν πάσης τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἄμεινον», πάντων δὲ τῶν ἀνθρώπων «ἀμείνονες οἱ ᾿Αργεῖοι», ὅπερ βεβαίως μεγάλως θὰ ἐκολάκευσε τοὺς ἀείποτε περὶ τῶν πρωτείων ἀγωνισθέντας συμπατριώτας του.

Τὸ σύγγραμμα τοῦτο ἦτο, ὡς εἴπομεν, περίφημον, ὄχι δὲ μόνον οἱ ἀρχαῖοι ἀναφέρουσι δύο ἐκδόσεις αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὁμιλοῦσι περὶ τοῦ Δεινίου (π. χ. ὁ ᾿Αγαθαρχίδης καὶ οἱ Σχολιασταὶ τοῦ Πινδάρου) ὡς περὶ ἀρχηγοῦ τῶν «περὶ τὸν Δεινίαν». Καὶ περὶ τοῦ λεκτικοῦ δὲ τοῦ Δεινίου ὁμιλοῦσιν οἱ ἀρχαῖοι, π. χ. ὁ Ἡρωδιανός.

Ἀλλ' ὑπῆρχε καί τις πολὺ σπουδαιότερος λόγος, ἵνα οἱ Ἀργεῖοι τιμήσωσι τὸν Δεινίαν δι' ἀνδριάντος.

Ὁ Δεινίας, φίλος πατρικὸς τοῦ Ἀράτου, εἶνε ὁ μετὰ τοῦ ἑτέρου, ἐπίσης Ἀργείου, Ἀριστοτέλους τοῦ διαλεκτικοῦ, φίλου ἐπίσης τοῦ πατρὸς Ἀράτου, φονεύσας ἐν μέσῃ ἀγορᾷ τῆς Σικυῶνος Ἀβαντίδαν τὸν τύραννον τῶν Σικυωνίων, ὅστις συνείθιζε νὰ παρακολουθῇ τὰς ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς Σικυῶνος διαλέξεις αὐτῶν. (Πλουτάρχου, Ἄρατος, κεφ. 8).

Ὁ Ἀβαντίδας οὗτος, ἀφοῦ ἐν ἔτει 264 π. Χ. ἐφόνευσε Κλεινίαν τὸν πατέρα τοῦ Ἀράτου, ἐζήτει νὰ φονεύσῃ καὶ αὐτὸν τὸν ἑπταετῆ τότε ὄντα Ἄρατον, ὅστις μόλις ἐσώθη καταφυγὼν εἰς Ἄργος, ἑστίαν ἀνέκαθεν ἀσφαλῆ πάντων τῶν δημοκρατικῶν καὶ τῶν ἐχθρῶν τῶν τυράννων. Μετὰ δὲ τὸν ὑπὸ τοῦ Δεινίου φόνον τοῦ Ἀβαντίδα, ὁ Ἄρατος ἀνδρωθεὶς ἐν Ἄργει, ἔνθ' ἀνετράφη ἐν μίσει ἀσπόνδῳ κατὰ τῶν τυράννων, κατέλυσεν, ἐξ Ἄργους ὁρμώμενος, ὄχι μόνον τοὺς λοιποὺς Σικυωνίους τυράννους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν Ἄργει ἐξαπίνης ἰσχύσαντας τοιούτους. Μάλιστα τὸν ἐν ἔτει 235 ἢ 234 π. Χ. φόνον παρὰ τὰς Μυκήνας Ἀριστίππου τοῦ τυράννου τῶν Ἀργείων διηγεῖτο ἐν τῇ ῥηθείσῃ συγγραφῇ του αὐτὸς ὁ Δεινίας (Πλούταρχος ἐν Ἀράτῳ κεφ. 29).

Εἶνε λοιπὸν ὅλως λογικὸν καὶ πρὸς αὐτὰ τὰ πράγματα σύμφωνον τὸ νὰ σκεφθῶμεν ὅτι οἱ θανασίμως τοὺς τυράννους μισοῦντες Ἀργεῖοι, ἀμέσως ἢ ἔτη τινὰ μετὰ τὴν ἐν ἔτει 229 π Χ. ὑπὸ τοῦ Ἀράτου κατάλυσιν τοῦ τελευταίου τῶν Ἀργείων τυράννου, Ἀριστομάχου τοῦ δευτέρου, καὶ τὴν τελείαν κατίσχυσιν τῆς δημοκρατίας, τοῦ Ἀράτου καὶ τῶν φίλων αὐτοῦ δημοκρατικῶν, οἷος ὁ Δεινίας, ἐτίμησαν τὸν Δεινίαν διὰ χαλκοῦ ἀνδριάντος, ἱδρυθέντος ἐν τῇ ἀγορᾷ αὐτῶν.

Οὕτω τὸ Ἄργος ἐτίμα ὄχι μόνον τὸν ἐξυμνήσαντα αὐτὸ ἱστορικόν, ἀκραιφνῆ δημοκρατικὸν καὶ τυραννοκτόνον μάλιστα πολίτην αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν τότε πανίσχυρον καὶ φίλτατον τῷ Ἄργει Ἄρατον ἐκολάκευε καὶ εἰς εὐγνωμοσύνην προέτρεπε διὰ τῆς ἀνιδρύσεως τοῦ ἀγάλματος τοῦ Ἀργείου ἐκείνου, ὅστις ἐτιμώρησε θανάτῳ τὸν φονέα τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀράτου.

Ἂν δὲ νῦν δεχθῶμεν, ὅτι ὁ Δεινίας εὑρίσκετο ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας, ἤτοι ὅτι ἦτο τριακοντούτης, ὅτε ἐν ἔτει 264 π. Χ. ἐφόνευσε τὸν Ἀβαντίδαν, τότε ἐν ἔτει 229 π. Χ., ὅτε περίπου θὰ ἱδρύθη ὁ ἀν-

δριὰς αὐτοῦ, θὰ ἦτο 59 ἐτῶν, ἡ δὲ ἡλικία αὕτη συμφωνεῖ πληρέστατα πρὸς τὴν τῆς ἐξ 'Αντικυθήρων χαλκίνης κεφαλῆς, ἥτις φαίνεται ἀνδρὸς προφανῶς ἄγοντος ἡλικίαν 55—65 ἐτῶν.

Πόσον δὲ συμφωνεῖ ἡ *χρονολογία* αὕτη τῆς περὶ τὰ τελευταῖα ἀκριβῶς ἔτη τοῦ τρίτου π. Χ. αἰῶνος ἱδρύσεως τοῦ ἀγάλματος τοῦ Δεινίου πρὸς τὴν *τεχνοτροπίαν* τῆς ἐξ 'Αντικυθήρων κεφαλῆς θεωρῶ περιττὸν νὰ ἐξάρω, ὡς ἐπίσης τὸ κατὰ πόσον ἁρμόζει ἡ αὐστηρὰ καὶ θυμοειδὴς ἔκφρασις τῆς κεφαλῆς πρὸς τὸν χαρακτῆρα τοῦ τυραννοκτόνου Δεινίου. Τὸ τελευταῖον τοῦτο μόνοι οἱ πρὸ τῆς κεφαλῆς ἱστάμενοι δύνανται κατ' ἀξίαν νὰ ἐκτιμήσωσιν. Δι' ἐκείνους δὲ, οὕς, τὰ τῆς παλαιογραφίας ἀγνοοῦντας, ἤθελεν ἴσως ξενίσει ἡ ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ Παυσανίου ἐκ παραδρομῆς ἢ ἀγνοίας ἀρχαίου τινὸς ἀντιγραφέως ἀντικατάστασις τοῦ ὀνόματος τοῦ *Δεινίου* ἢ *Δινείου* διὰ τοῦ *Αἰνείου*, σημειῶ ὅτι ἡ αὐτὴ ἀκριβῶς ἀντικατάστασις συνέβη καὶ εἰς ἄλλους κώδικας ἄλλων συγγραφέων, προκειμένου περὶ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τούτου τοῦ ἱστορικοῦ ἡμῶν. ("Ιδε Valcken. ad Schol. Theocr. σ. 304. Müller, Fragm. hist. graec. ἔ. ἀ. 5).

Ἦτο ἄλλως ἁπλούστατον τὸ νὰ ἀναγνώσῃ τις τῶν ἀρχαίων ἀντιγραφέων τοῦ Παυσανίου Α ἀντὶ Δ ἐν ἀρχῇ τοῦ ὀνόματος καὶ, ἀγνοῶν τὰ κατὰ Δεινίαν τὸν 'Αργεῖον, ἅτινα ὁ Παυσανίας ὡς πασίγνωστα ἐν Ἄργει παρέλειψε κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτοῦ, νὰ ὑποθέσῃ, ὡς οἱ νῦν ἀρχαιολόγοι, ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ πασιγνώστου πλάνητος Τρωαδίτου ἥρωος Αἰνείου, οὕτω δὲ τὸ ΔΙΝΕΙΑΣ ἢ ΔΕΙΝΙΑΣ ἢ ΔΙΝΙΑΣ (καὶ αἱ τρεῖς γραφαὶ αὗται εἶνε ἐν χρήσει) νὰ μεταγράψῃ ἢ διορθώσῃ εἰς ΑΙΝΕΙΑΣ ΑΙΝΙΑΣ ἢ ΑΙΝΙΑΣ κατὰ τὴν γραφὴν ἣν παρεδέχετο.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὰ γνωστὰ 'Αργεῖα νομίσματα, τὰ εἰκονίζοντα τὰ ἐν Ἄργει ἱδρυμένα ἀγάλματα, νομίζω ὅτι ἓν τούτων, τὸ ὑπὸ P. Gardner Imher Blummee δημοσιευθὲν ἐν τοῖς «Νομισματικοῖς ὑπομνήμασιν εἰς Παυσανίαν» Πίναξ Κ, ἀριθ. 46, παριστᾷ ὁλόκληρον τὸ ἐν Ἄργει ἄγαλμα τοῦ Δεινίου.

Τὸ νόμισμα τοῦτο εἶνε ἀληθῶς ἐξόχου σπουδαιότητος ὡς πρὸς τὸ ἐποσχολοῦν ἡμᾶς ζήτημα καὶ δὴ ἕνεκα τῶν ἑξῆς λόγων·

α') Εἰκονίζει, ὡς βλέπετε, ἄνδρα πωγωνοφόρον καὶ ἀρκετὰ τὴν ἡλικίαν προβεβηκότα, ὅπως δηλαδὴ καὶ ἡ ἐξ 'Αντικυθήρων κεφαλή.

β) Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἐγείρει τὴν δεξιὰν γυμνὴν ἐν θέσει ἀνδρὸς ἀφηγουμένου τι. Ἀλλ' ἀκριβῶς μετὰ τῆς χαλκίνης κεφαλῆς τῶν Ἀντικυθήρων ἀνευρέθη συγχρόνως δεξιὸς ὁλόκληρος βραχίων χαλκοῦς καὶ γυμνὸς, μετὰ σώας τῆς χειρὸς, ἀπαραλλάκτως τῇ τοῦ νομίσματος χειρονομούσῃ, γεροντικῆς δὲ σχεδὸν, ὡς ἐκ τῆς ἐπεξεργασίας τῶν φλεβῶν καὶ τῶν μυώνων καταφαίνεται. Εἶναι δὲ αὕτη καὶ τῆς αὐτῆς τεχνοτροπίας. Πάντα δὲ τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτῆς πείθουσιν ὅτι ἡ χεὶρ αὕτη ἀνῆκεν εἰς τὸ αὐτὸ ἄγαλμα, εἰς ὃ καὶ ἡ χαλκίνη κεφαλή.

Εἰκὼν 18. (Νόμ. Ἄργους, φωτοτυπικὴ μεγέθυνσις.)

γ') Ἐπὶ τοῦ νομίσματος ὁ ἀνὴρ ἔχει τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ σκήπτρου στηριζομένην, ὡς συνήθως αἱ ἀριστεραὶ χεῖρες διασήμων ἀρχαίων, ἀνδρῶν γραμμάτων, π. χ. τοῦ Ὁμήρου, Πυθαγόρου κλπ. Πάλιν δὲ συγχρόνως τῇ κεφαλῇ ἀνευρέθη ἐν Ἀντικυθήροις καὶ *χαλκίνη ἀριστερὰ χεὶρ* τεχνοτροπίας ἀπαραλλάκτου πρὸς τὴν τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς δεξιᾶς χειρὸς, καὶ ἐν ἀπαραλλάκτῳ θέσει πρὸς τὴν τὸ σκῆπτρον κρατοῦσαν ἀριστερὰν χεῖρα τοῦ ἐπὶ τοῦ νομίσματος ἀνδριάντος.

δ) Ὁ ἐπὶ τοῦ νομίσματος ἀνὴρ παρίσταται ἐνδεδυμένος ἀκριβῶς ὡς ἡ μεγάλη ἐκείνη τάξις τῶν ἀρχαίων ἀγαλμάτων τῶν εἰκονιζόντων ῥήτορας, ἱστορικοὺς, ποιητὰς, φιλοσόφους καὶ ἐκείνων ἅτινα οἱ Γάλλοι ἀρχαιολόγοι καλοῦσι statues municipales. Τὸ ἔνδυμα δὲ τοῦτο ἄριστα ἁρμόζει εἰς τὸν Δεινίαν. Εἶνε δὲ μέγα ἀληθῶς ὑπὲρ τῆς γνώμης μου ἐπιχείρημα, ὄχι μόνον τὸ ὅτι μετὰ τῆς κεφαλῆς ἀνευρέθησαν μεγάλα χαλκᾶ τεμάχια ὁμοιοτρόπως ἐνδεδυμένου ἀνδριάντος, (ἡ

ἀπὸ τῆς ἀριστερᾶς κρεμαμένη ἄκρα τοῦ ἐνδύματος, μέρος τῆς πρὸ τῆς κοιλίας ἀναδιπλώσεως κτλ.) καὶ τεμάχιον σκήπτρου, ἀλλὰ κυρίως τὸ ὅτι ἀνευρέθη συγχρόνως τῇ κεφαλῇ ζεῦγος χαλκῶν σανδαλοφόρων ποδῶν ἀνδρὸς, τῆς αὐτῆς πρὸς τὴν κεφαλὴν τεχνοτροπίας καὶ ἀναλογίας, ἀνηκόντων δὲ εἰς ἀνδριάντα ἀνδρὸς τοιοῦτον ἀκριβῶς ἔνδυμα φέροντος, ὡς ἀποδεικνύουσι σαφέστατα τὰ τεμάχια τοῦ ἐνδύματος, ἅτινα διεσώθησαν ἐπὶ τῶν ποδῶν, καὶ δὴ εἰς τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς ὕψος τῶν ποδῶν (λίαν διάφορον δι' ἑκάτερον τῶν ποδῶν), εἰς ὃ δεικνύει αὐτὰ καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ νομίσματος εἰκονιζόμενος τύπος τοῦ ἀγάλματος τοῦ Δεινίου, τύπος ὅστις θὰ χρησιμεύσῃ ἡμέραν τινὰ εἰς ἀσφαλῆ συμπλήρωσιν τοῦ ἀγάλματος τῶν Ἀντικυθήρων καὶ ἐν ᾗ ἀκόμη περιπτώσει μὴ ἀνακαλυφθῇ ὁ μόνος μέχρι τοῦδε ἐλλείπων κορμὸς αὐτοῦ. [Ἰδὲ νῦν τὴν ἐν πίνακι X συμπλήρωσιν[1]].

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαρτίου 1901.»

Ι. Ν. ΣΒΟΡΩΝΟΣ

1. Ἰδοὺ πῶς ἔχουσι τὰ κατὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν μελῶν τοῦ ἀγάλματος τούτου. Ἡ δεξιὰ χεὶρ εἶναι ἐκείνη, ἣν μόνην ἅμα τῇ ἀνακαλύψει τοῦ θησαυροῦ ἀπέσπασαν οἱ δύται καὶ ἐκόμισαν εἰς Ἀθήνας ὡς πειστήριον τῆς ἀνακαλύψεως αὐτῶν. Εὐθὺς δὲ ὡς ἤρξαντο αἱ ἔρευναι, ἀκριβῶς εἰς τὸ σημεῖον ἔνθ' ἀπεσπάσθη ἡ χείρ, ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἀπεσπάσθησαν ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀνδριάντος καὶ οἱ δύο χαλκοῖ πόδες. Ἡ ἀριστερὰ χεὶρ καὶ τὰ δύο μεγάλα τεμάχια τοῦ ἐνδύματος καὶ τεμάχιον τοῦ σκήπτρου ἀνεσύρθησαν κατόπιν. Τὸν κορμὸν εἶδον οἱ δύται ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνασύρωσιν αὐτόν Ἰδοὺ τουλάχιστον πῶς διηγήθησαν τοῦτο αὐτοὶ οἱ δύται: «Κατεγίνοντο εἰς τὴν ἁλιείαν σπόγγων, ὅτε ἡμέραν τινὰ εἰς βάθος 35 ὀργυιῶν ἀνεῦρον εἰς τὸν πυθμένα χάλκινον ἄγαλμα ὑπερφυσικοῦ μεγέθους, τὸ ὁποῖον ἦτο στερεῶς ἐσφηνωμένον εἰς βραχῶδες μέρος καὶ δὲν ἠδύναντο εὐκόλως νὰ τὸ ἀνασύρωσιν. Ἔθραυσαν τότε τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα καὶ ἔλαβον μαζί των... Τοῦ χαλκίνου τούτου ἀγάλματος τὸ ἐσωτερικὸν κενὸν ἦτο πεπληρωμένον ἄμμου καὶ χαλίκων ἀποτελούντων στερεωτάτην μᾶζαν». Ἰδὲ τὸ «Ἄστυ» τῆς 27 Νοεμβρίου 1900.

LEBEDOS—PTOLEMAIS

Hochgeehrter Herr Direktor!

Die Vermutung Waddingtons, dass die Münzen der Πτολεμαιεῖς nach Lebedos gehören, hat etwa gleichzeitig mit Ihrer und Herrn Dieudonnés überzeugender Darlegung auch inschriftlich eine glänzende Bestätigung erfahren: bei Kern, Inschriften von Magnesia (Berlin 1900) Nr. 53 Zeile 79 ff. (Seite 44) werden unter den ionischen Städten, welche für den ἀγὼν στεφανίτης der Artemis Leukophryene zu Magnesia einen gemeinsamen, zustimmenden Beschluss fassen, die Πτολεμαιεῖς οἱ πρότερον καλούμενοι Λεβέδιοι genannt! Die Inschrift wird soeben von Haussoullier, Études sur l'histoire de Milet et du Didymeion (Paris 1902) Seite 147, mit grosser Wahrscheinlichkeit in die Zeit zwischen 205/4 und 201/0 v. Chr. gesetzt.

Sie haben, glaube ich, sehr recht gethan, als Sie (Journ. Int. V, S. 68) die Annahme des Namens Ptolemaïs nicht auf eine einfache Umnennung der Stadt Lebedos bezogen, sondern mit der Zurückführung der von Lysimachos zwangsweise nach Ephesos-Arsinoeia[1] versetzten Lebedier in ihre alten Wohnplätze zusammenbrachten, eine Vermutung, die sich auch mir sofort aufdrängte, ohne dass ich mich Ihrer Auseinandersetzung erinnerte. (Freilich war die Wegführung

1. So hiess die Stadt, nicht Arsinoe, wie wir Numismatiker sie zu nennen pflegen, cf. Bevan, House of Seleucus (London 1902) I, S. 119 Anm. 2, nach Ath. Mittheil. XXV (1900) S. 100.

der Lebedier nach Arsinoeia keine vollständige gewesen, wie ja meist bei solchen unfreiwilligen Auswanderungen ein Teil der Bewohner zurückbleibt, vgl. Phokaia, Athen im Zahre 480, sondern es war ein Teil der Bevölkerung in Lebedos zurückgeblieben; denn in der Inschrift Michel 486 Zeile 46 — aus der Zeit, da Antiochos (II) Mitregent seines Vaters Antiochos I war, also etwa zwischen 266 uud 262, datierend — wird Lebedos als selbständige Stadt des ionischen κοινὸν genannt).

Überhaupt kenne ich, was solche Namensänderungen von Städten in der Diadochenzeit anlangt, kein Beispiel dafür, dass eine Stadt ohne besondere Veranlassung aus blosser Schmeichelei ihren Namen in einen dynastischen umänderte, bez. dass ein Herrscher ohne weiteres eine Stadt so umnannte. Vielmehr liegt entweder dabei die Absicht vor, den von einem früheren, dem augenblicklichen feindlichen Regenten der betreffenden Stadt erteilten dynastischen Namen aus der Welt zu schaffen — so wurden z. B. die zwei Städte, die Antigonos nach seinem Namen Antigoneia genannt hatte, beide durch Lysimachos umbenannt (in *Alexandreia* ⟨Troas⟩ bez. *Nikaia*) —, oder aber es schloss sich diese Umnennung an eine Verlegung, Erweiterung oder Neugründung der Stadt an: so zerstörte Lysimachos Kardia und legte statt dessen dicht daneben *Lysimacheia* an, das er mit den Einwohnern des zerstörten Kardia bevölkerte, so verlegte ebenderselbe die Stadt Ephesos näher ans Meer und nannte sie *Arsinoeia*, so gründete Nikomedes I an der Stelle des von Lysimachos zerstörten Astakos *Nikomedeia* und siedelte hier die früheren Bewohner von Astakos wieder an, und man muss — vgl. Imhoofs Bemerkung in Kleinas. Münzen S. 44 — die Prägungen von *Antiocheia* in der Troas wohl als die der Einwohner von Kebren auffassen, welche, von Antigonos zwangsweise in Antigoneia (= Alexandreia Troas) angesiedelt, von Antio-

chos I die Erlaubnis zur Rückkehr in ihre alten Wohnsitze erhielten, sich aber nummehr Antiochenser nannten, zu Ehren ihres neuen κτίστης Antiochos. Gerade dieser letztere Fall bildet die genaue Parallele zu Lebedos-Ptolemaïs.

Mit ausgezeichneter Hochachtung, stets zu Ihren Diensten

C. Regling

Berlin 21. III. 1903

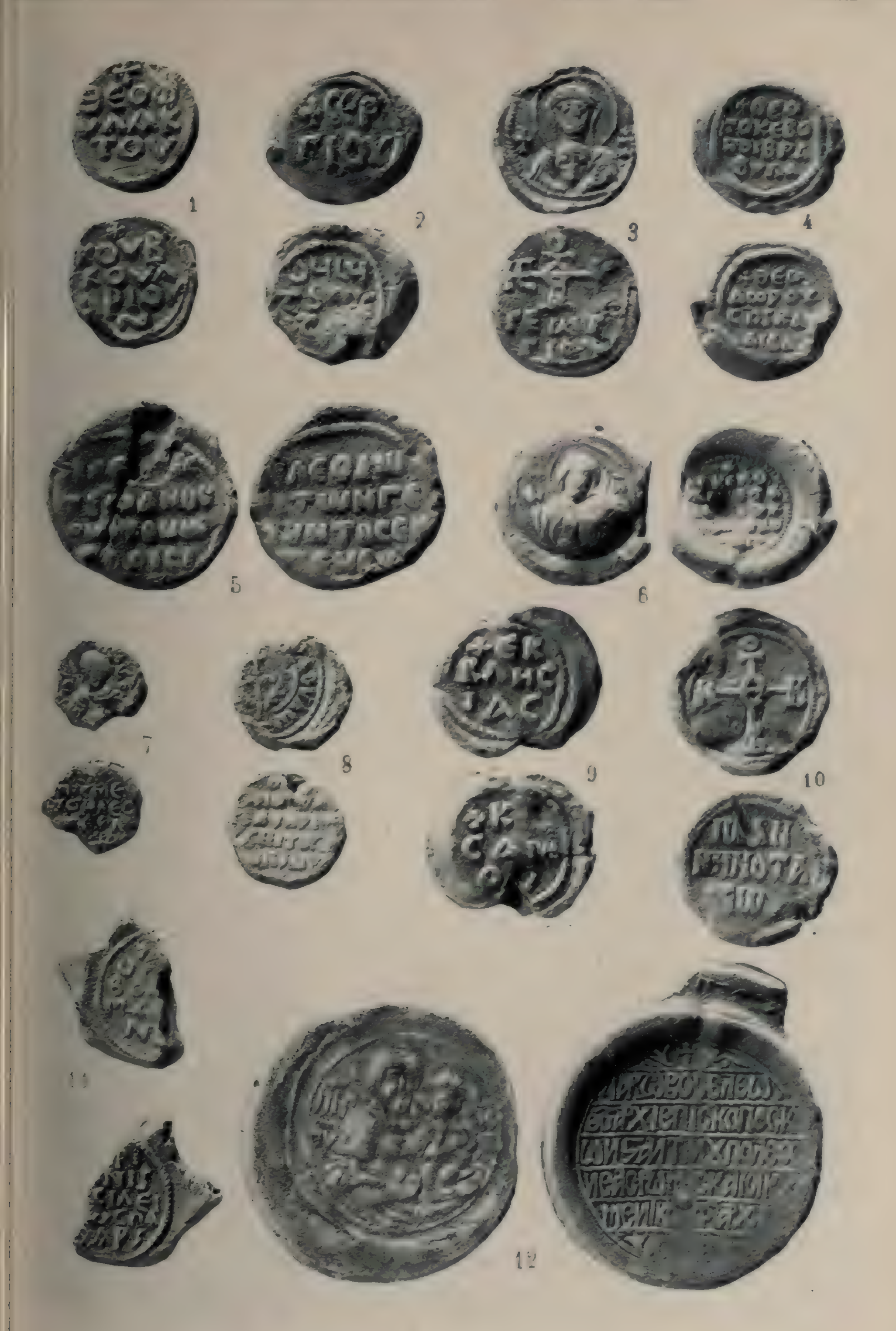
ΠΡΟΣΘΗΚΗ

ΕΙΣ ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΣΤΕΜΜΑΤΑ—ΚΛΗΪΔΕΣ—ΟΜΦΑΛΟΣ

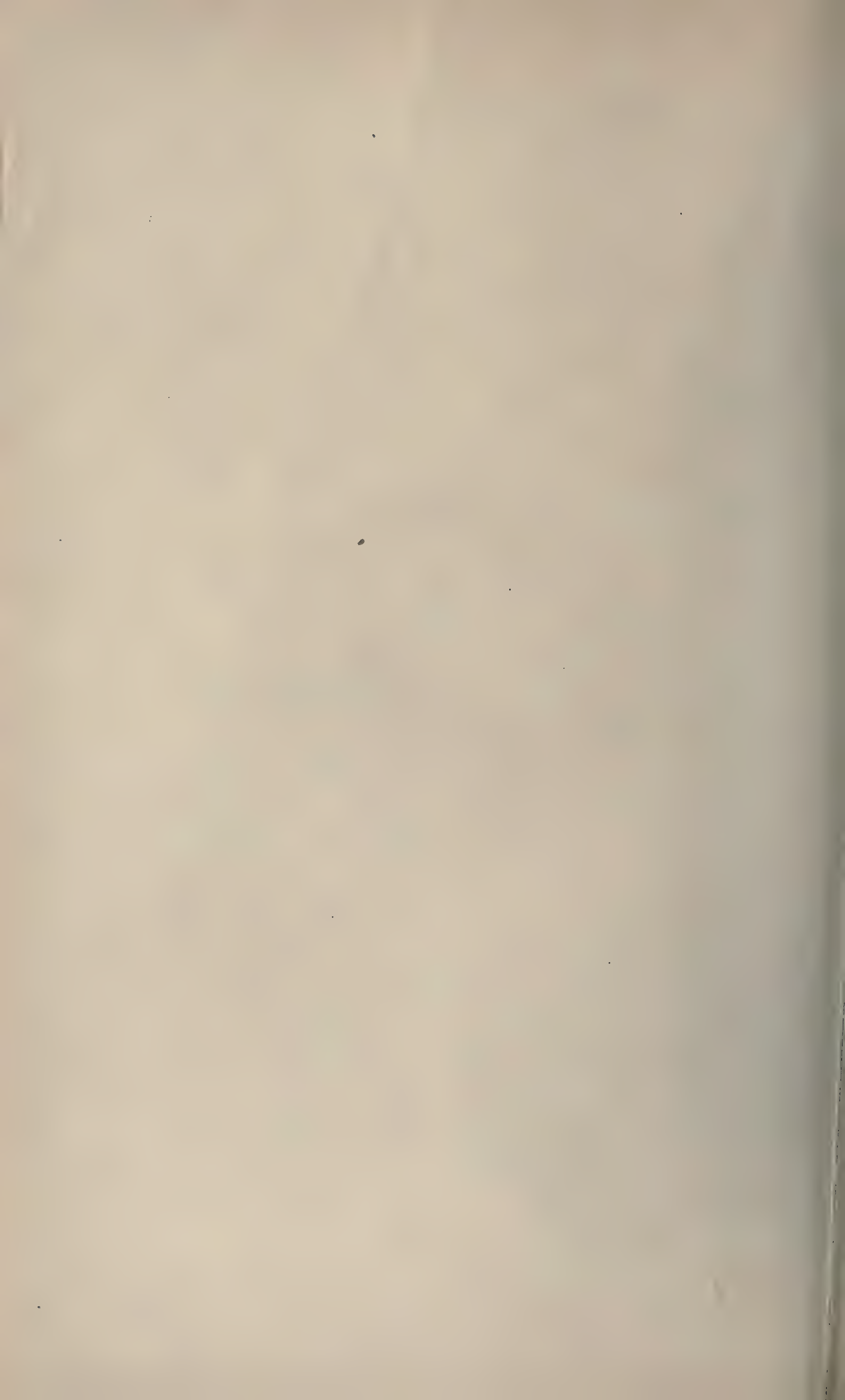
[*Τόμος Ε'* (1902) *σελὶς* 339.]

Ἐν σημειώσει 1ῃ, μετὰ τὴν τελείαν τῆς πρώτης περιόδου, προσθετέα ταῦτα· *Ὀμφαλός*· τὸ ἀντίστοιχον τοῦ *σιγαλός*· ὁ ἔχων *ὀμφήν*, ἥτις ἐστί, καθ' Ἡσύχιον, «φήμη θεία· κληδὼν θεία· φωνή· δόξα· πνοή»· ἔτι δὲ καὶ «ὀνείρου φαντάσματα». Ἡ δὲ τῆς σωματικῆς ἐπὶ τῆς κοιλίας οὐλῆς ἐπίκλησις «*ὀμφαλὸς*» μὴ λόγον ἔχῃ τὴν ἀναδιδομένην ἐξ αὐτῆς (ἰδίως κατὰ τὸν μετὰ τὴν ὀμφαλητομίαν καὶ πρὸ τῆς ἐπουλώσεως χρόνον) *ὀμφᾶς*, δηλονότι *ὀσμῆς*, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ γραμματικοῦ ἑρμηνείαν τῆς λέξεως; Ἡσύχ. «*ὀμφά*· ὀσμή· Λάκωνες».

Σ. Ν. Δραγουμης

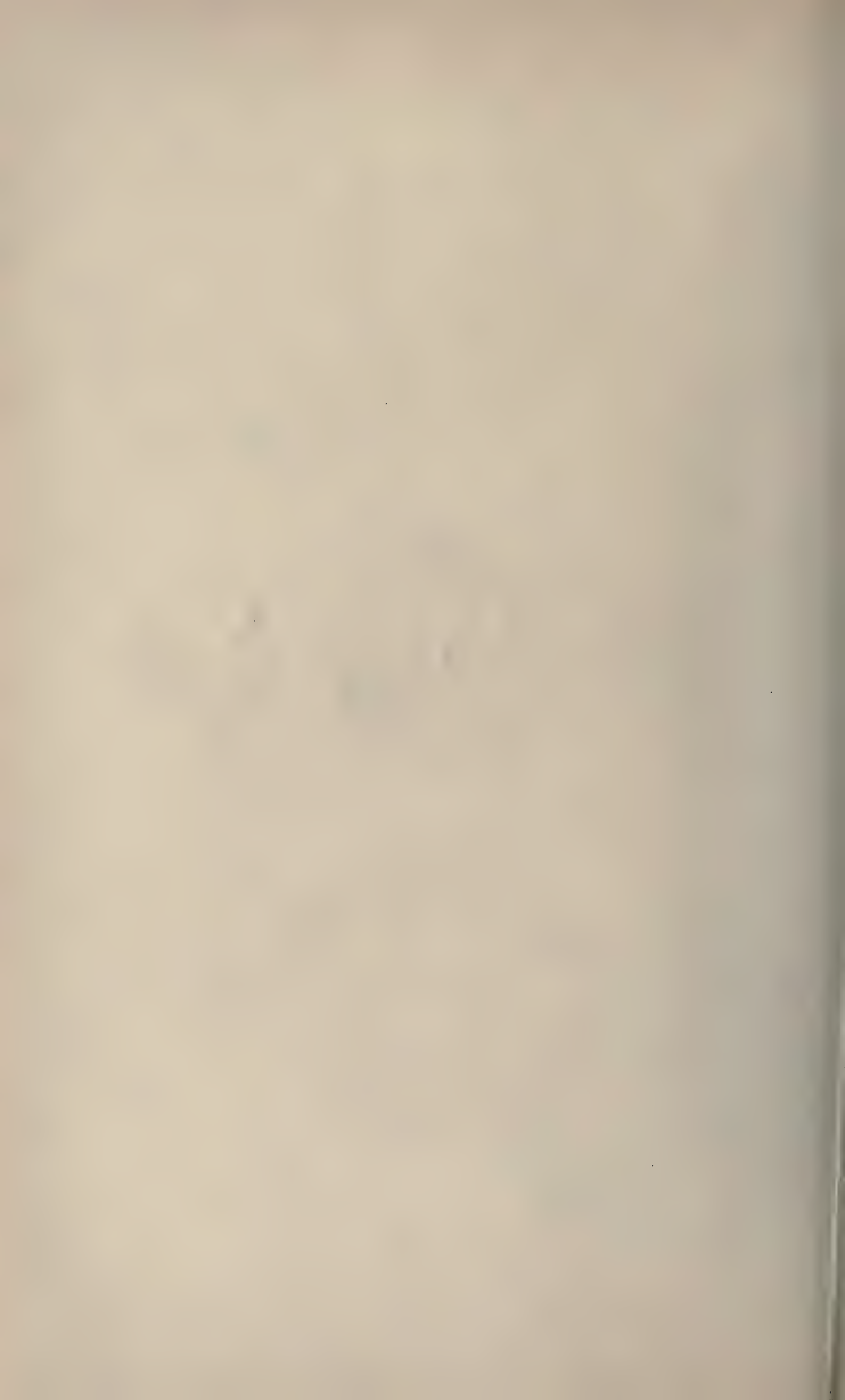

ΜΟΛΥΒΔΙΝΑΙ ΒΟΥΛΛΑΙ

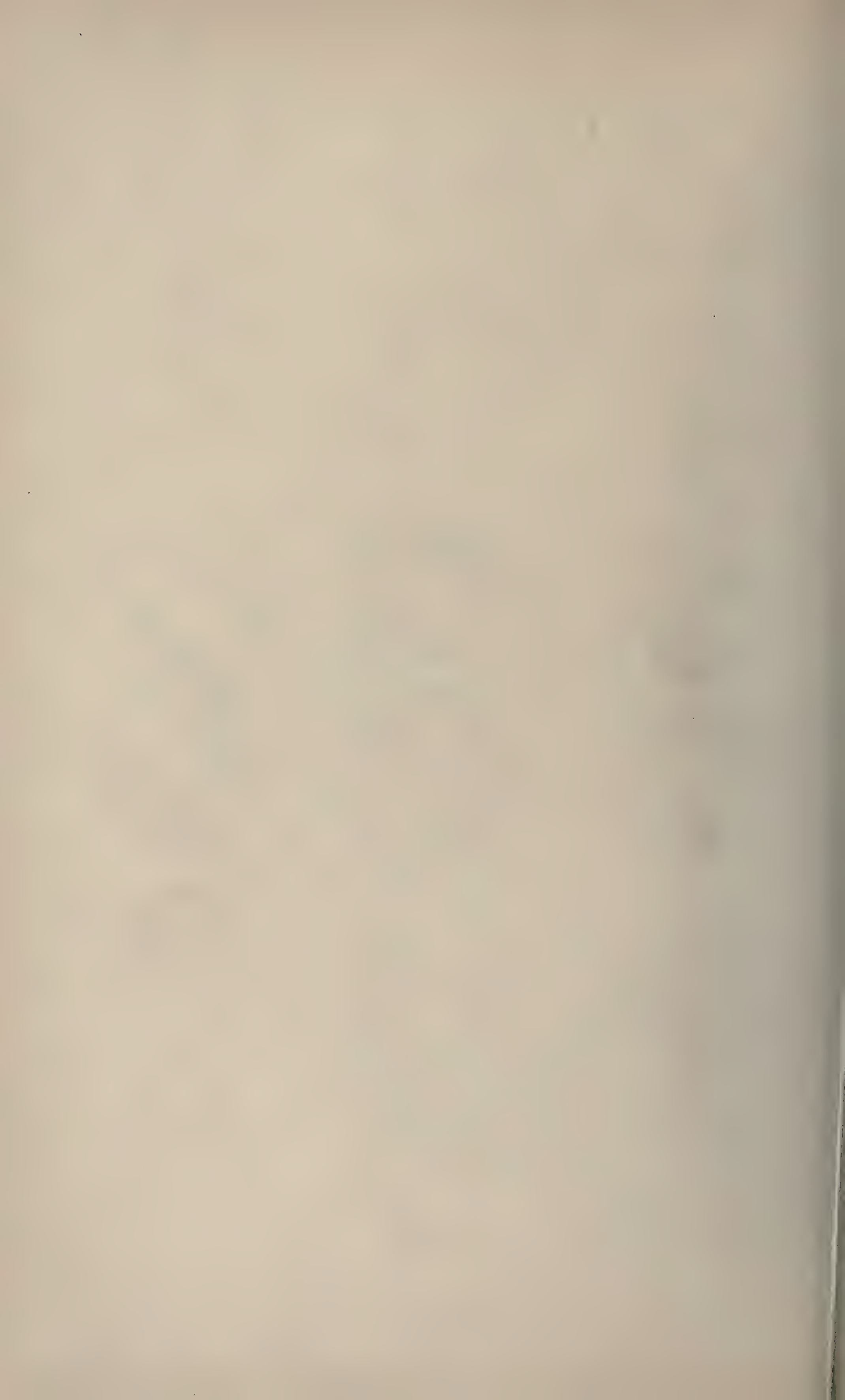

ΜΟΛΥΒΔΙΝΑΙ ΒΟΥΛΛΑΙ

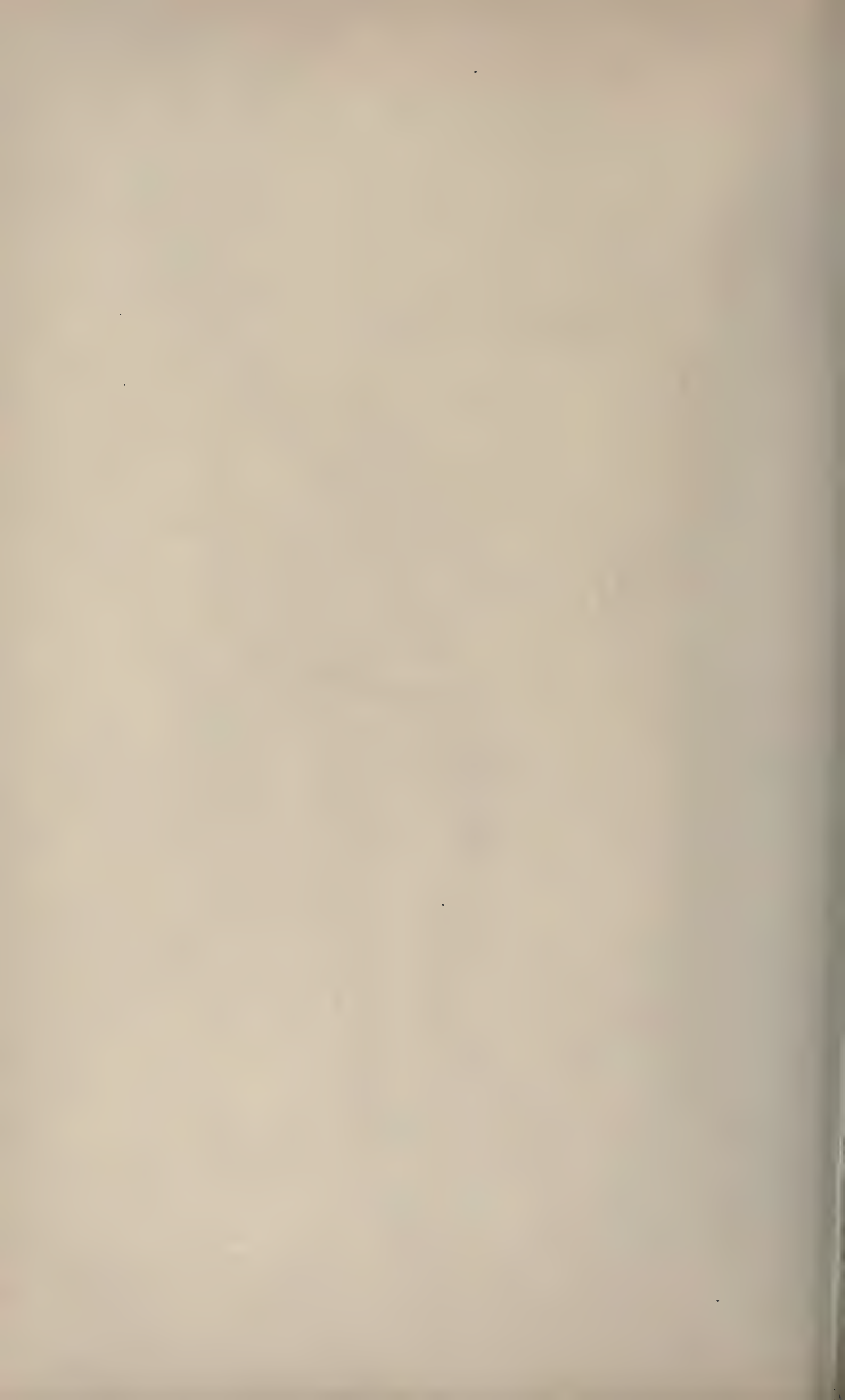

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑΙ ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ ΚΡΗΤΗΣ

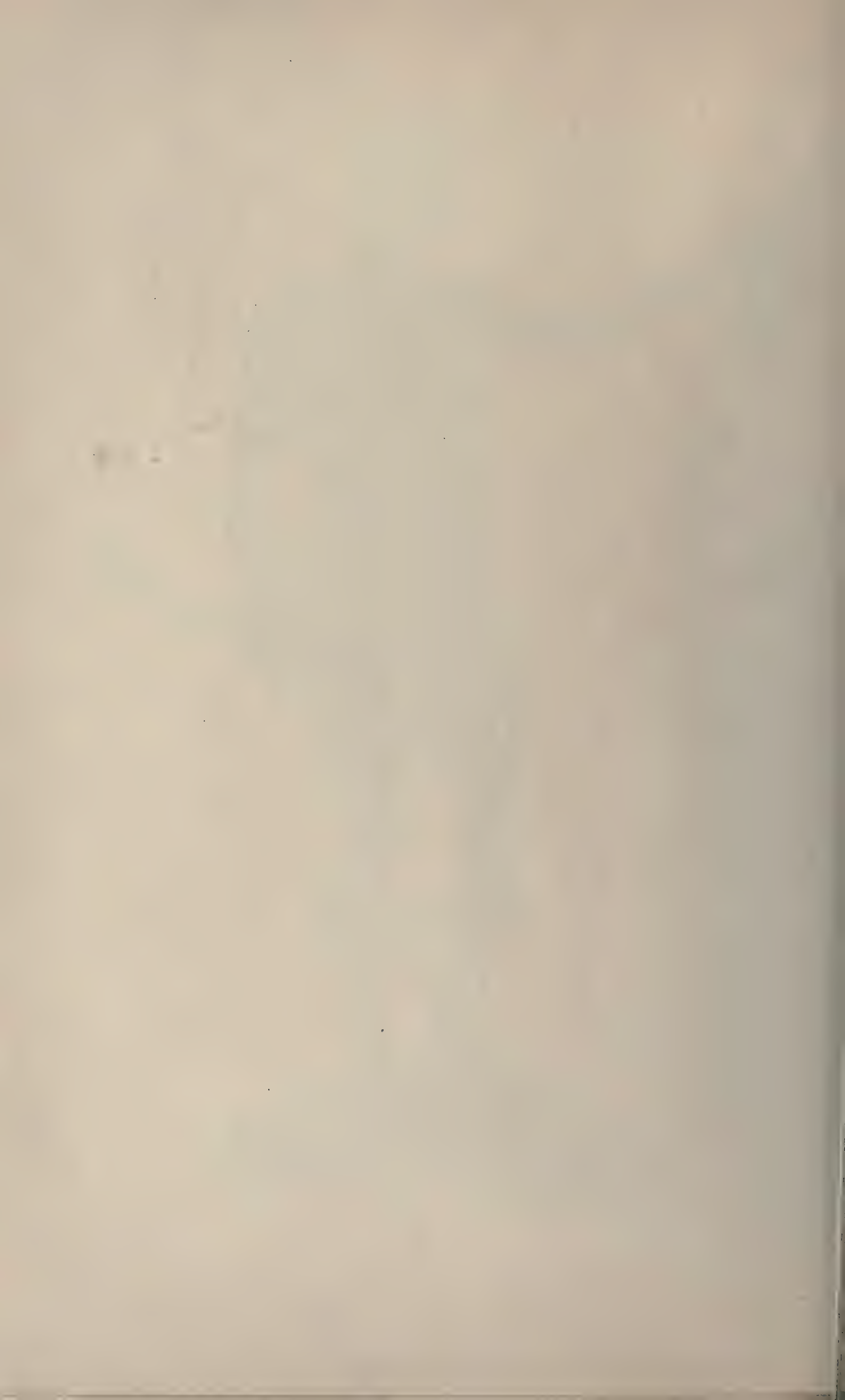

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΣΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΓΑΜΟΥ

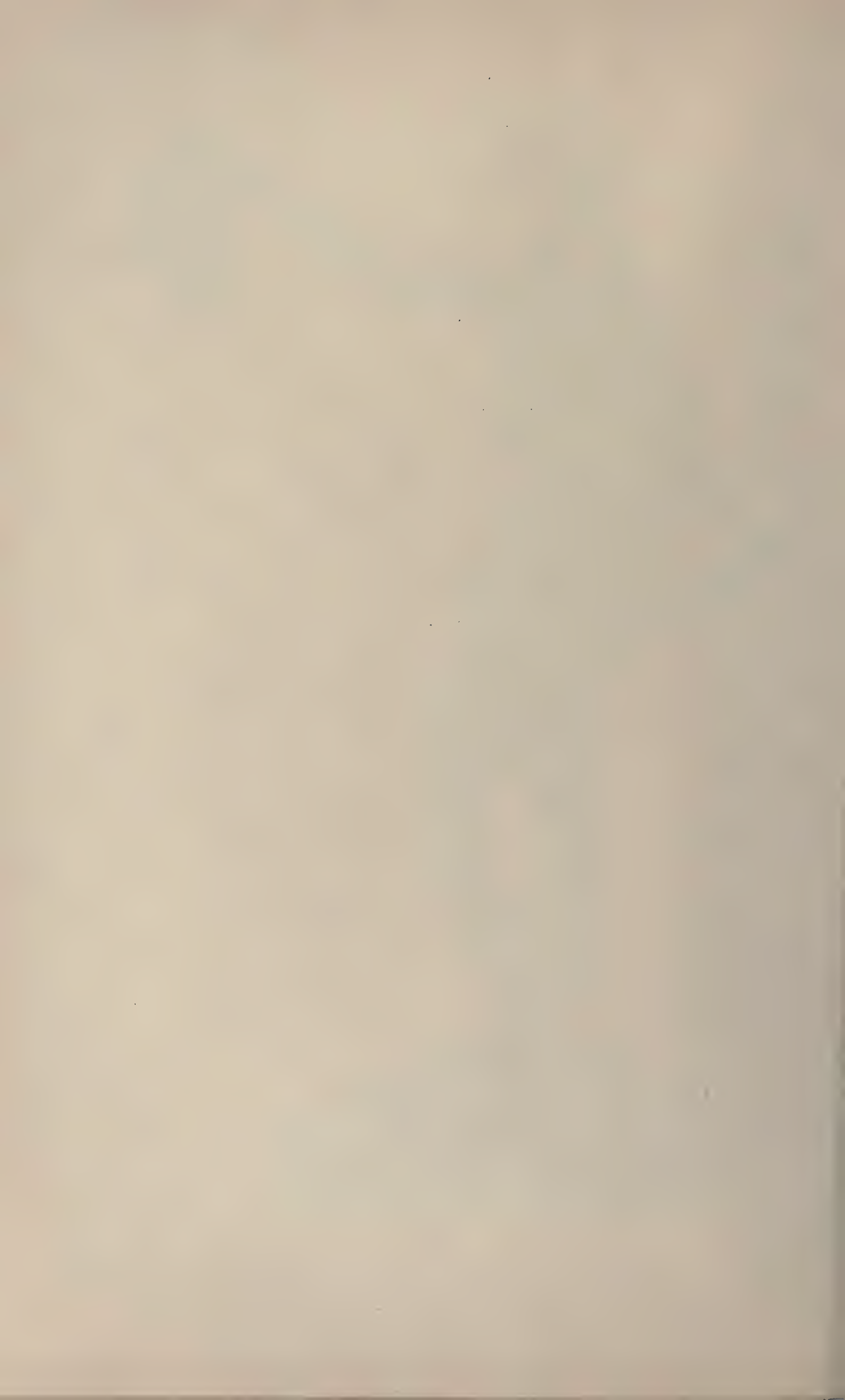

Ο ΕΞ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ ΠΕΡΣΕΥΣ

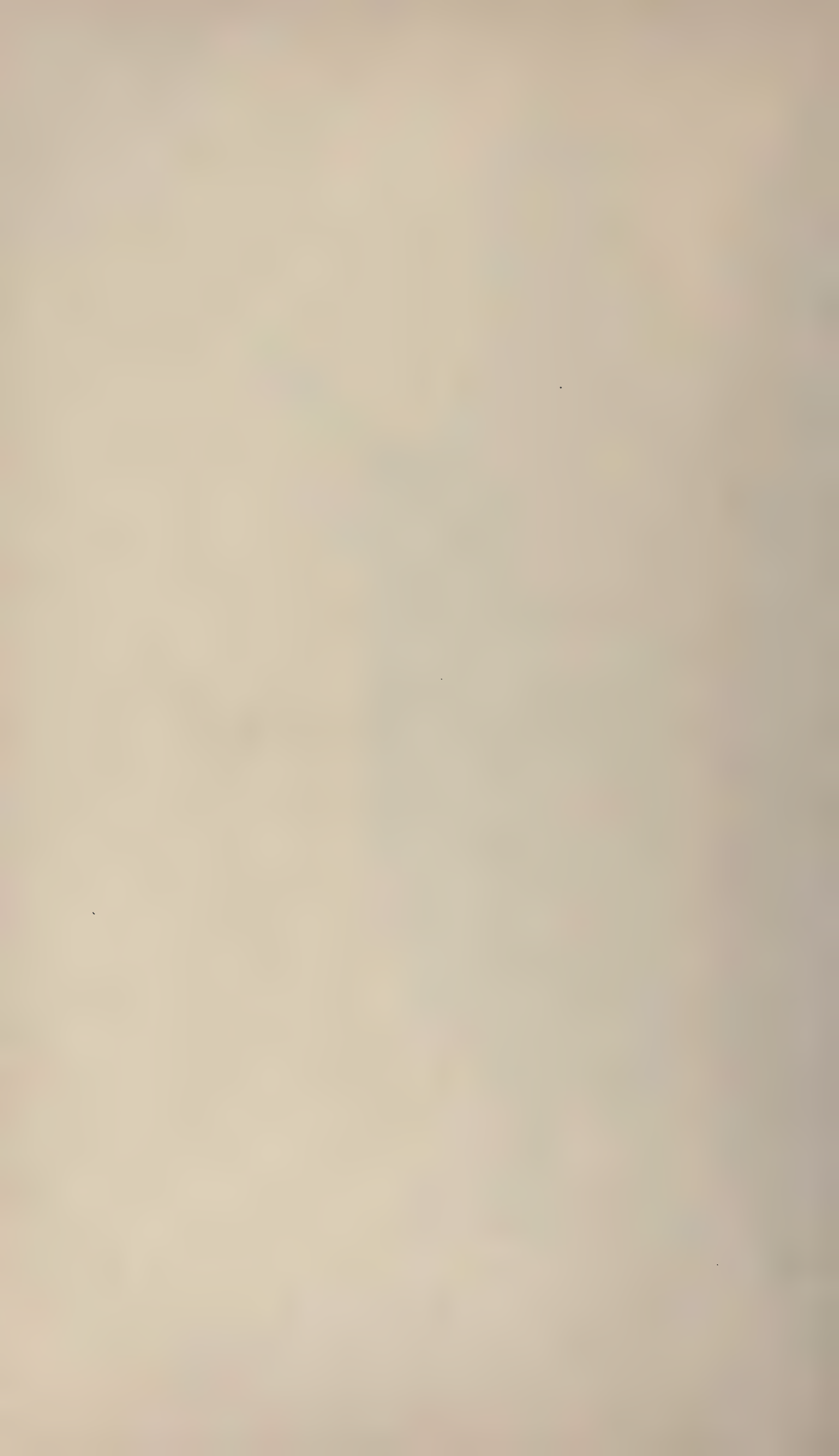
Ο ΕΞ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ ΠΕΡΣΕΥΣ

ΕΙΚΟΝΙΚΟΝ ΑΓΑΛΜΑ ΕΞ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ

(ΔΕΙΝΙΑΣ Ο ΑΡΓΕΙΟΣ;)

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ

Ἡ πλουσία καὶ λίαν διαφέρουσα νομισματικὴ συλλογή, ἣν περιγράφομεν λεπτομερῶς ἐνταῦθα, ἐσχηματίσθη ὑπὸ τοῦ ἐξ Ἀρεοπόλεως τῆς Λακωνικῆς μακαρίτου Δημητρίου Π. Μαυρομιχάλη, ἀνδρὸς γεννηθέντος ἐν ἔτει 1841 ἐκ μιᾶς τῶν ἱστορικῶν οἰκογενειῶν τῆς Ἑλλάδος, σπουδάσαντος δ' ἐν Ἀθήναις, τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην, ἣν ἐξήσκησε τὸ πρῶτον μὲν ἐν Ἀθήναις, εἶτα δ' ἐν Ναζλίῳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἀποχωρήσας ἐκεῖθεν ἐν ἔτει 1876 εἰσῆλθεν εἰς τὴν προξενικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑλλάδος, ἧς τὰ συμφέροντα φιλοτίμως καὶ συμφώνως πρὸς τὰς οἰκογενειακὰς αὐτοῦ παραδόσεις ἐξυπηρέτησεν ἐπὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη ἐν Λεμησσῷ τῆς Κύπρου, Γιουργέβῳ, Πύργῳ τῆς Βουλγαρίας, Βατούμ, Ρόδῳ, Ἡρακλείῳ τῆς Κρήτης, κυρίως δ' ἐν Ἀτταλείᾳ τῆς Παμφυλίας, ἣν πολλάκις περιηγήθη καὶ ἔνθα διετέλεσεν ὑποπρόξενος συνεχῶς ἀπὸ τοῦ 1887 μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ τοῦ 1901.

Ἐν τῇ προξενικῇ ὑπηρεσίᾳ διατελῶν ἐπεδόθη εἰς νομισματικὰς μελέτας, οὕτω δὲ συνέλεξε, κυρίως ἐν Ἀτταλείᾳ, τὴν παροῦσαν συλλογήν. Ὁ αὐτὸς πολλάκις ἐδωρήσατο πάνυ φιλοτίμως τῷ Ἐθνικῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ τῶν Ἀθηνῶν ἀξιολόγους σειρὰς νομισμάτων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Ἀποθνήσκων ἀφῆκε τὴν ἐνταῦθα περιγραφομένην σπουδαίαν συλλογὴν τῇ πολυμελεῖ αὐτοῦ οἰκογενείᾳ, ἥτις ἑπομένη ὑστάτῃ αὐτοῦ παραγγελίᾳ διεβίβασέ μοι τὴν παράκλησιν αὐτοῦ νὰ καταλογίσω καὶ καταστήσω γνωστὴν τῷ ἐπιστημονικῷ κόσμῳ τὴν συλλογὴν ταύτην. Πράττω δὲ τοῦτο νῦν τοσοῦτο μᾶλλον εὐχαρίστως, ὅσον ἡ συλλογὴ αὕτη περιέχει πάμπολλα τὰ ἀνέκδοτα. σπάνια, ἀρίστης διατηρήσεως καὶ μεγάλου ἐπιστημονικοῦ διαφέροντος νομίσματα, εἶναι δὲ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἀξία νὰ δημοσιευθῇ ὡς σύνολον.

ΜΟΙΣΙΑ Η ΚΑΤΩ

Τόμοι.

1.— Æ 26.— ΑΥ.Κ Μ.ΑΥ.ΑΝΤΩΝ [.. ... .] Προτομὴ δαφνοστεφὴς *Καρακάλλα,* πρὸς δ.

῎Οπ. ΜΗΤΡΟΠ.ΠΟΝΤΟΥ καὶ ἐν τῷ ἐξέργῳ ΤΟΜΕΩϹ Οἱ *Διόσκουροι* καθήμενοι χαμαί, ἔχοντες ἑκάτερος ἐν τῇ δεξιᾷ φιάλην. Ἐν τῷ πεδίῳ Δ.— Διατήρησις μετρία.

ΘΡΑΚΗ

Ἀγχίαλος.

2.— Æ 24.— ΑΥΤ Μ[ΑΞΙΜΕΙ—ΝΟϹ Ε]ΥΣΕΒ ΑΥΓ Κεφαλὴ δαφνοστεφὴς *Μαξιμείνου,* πρὸς δ.

῎Οπ. ΑΓΧΙΑ—ΛΕѠΝ *Διόνυσος* γυμνὸς ἱστάμενος πρὸς ἀρ. ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ κάνθαρον ἄνωθεν πάνθηρος, τὴν δὲ ἀρ. στηρίζων ἐπὶ θύρσου.— Διατ. μετριωτάτη.

3.— Æ 18.— ΓΟΡΔΙΑΝΟϹ ΑΥ ΚΑ Προτομὴ *Γορδιανοῦ Γ'* πρὸς ἀρ. μετὰ στεφάνου, ἀσπίδος καὶ δόρατος.

῎Οπ. ΑΓΧΙΑ—ΛΕΩΝ *Κυβέλη* καθημένη ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ. ἔχουσα ὑπὸ τὸν θρόνον λέοντα.

Ἀπολλωνία.

4.— Æ 12. Γραμμ. 2,82.— *Γοργόνειον* κατὰ μέτωπον.

῎Οπ. Α παρὰ *ἄγκυραν,* ἧς πλησίον *ἀστακός.*— Δ. μετρία.

5.— Æ 10. Γραμμ. 1,21.— Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ.

῎Οπ. Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ· ἀλλὰ δεξ. ΚΩΜΥ ἐκ τῶν ἄνω. (*Πίναξ* XI, 1.) — Δ. καλή.

Μεσημβρία.

6.— Æ 23.— Κεφαλὴ *Ἀρτέμιδος* (;) πρὸς δ. τεταινιωμένη.

῎Οπ. ΜΕΣΑΜ—ΒΡΙΑΝΩΝ *Ἀθηνᾶ Πρόμαχος* πρὸς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. κράνος.— Δ. ἀρίστη.

Ὀδησσός.

7.— Æ 37.— ΑΥΤ Κ Μ ΑΝΤ ΓΟΡΔ—Ι—Α—ΝΟϹ ΑΥΓ Προτομὴ *Γορδιανοῦ Γ'* μετ' ἀκτινωτοῦ στέμματος πρὸς ἀρ., φέροντος

θώρακα καὶ χλαμύδα, ἐγείροντος τὴν δεξιάν, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ ἔχοντος σφαῖραν. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. ΟΔΗϹϹ—ΕΙΤΩΝ *Σέραπις* ἱστάμενος ἀρ. ἔχων ἐν τῇ δ. φιάλην καὶ ἐν τῇ ἀρ. κέρας. Πρὸ αὐτοῦ βωμός. — Διατήρ. μετρία.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΘΡΑΚΗΣ

Λυσίμαχος.

8. — Ꝓ τετράδραχμον, συνήθων τύπων *Λυσιμάχου*, ἄνευ δέ τινος συμβόλου ἢ γράμματος ἐν τῷ πεδίῳ. — Δ. καλή.

Μόστις.

9. — Æ 20. - Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* δαφνοστεφής, πρὸς δεξιά.

Ὄπ. ΒΑΣΙΛΕΩ[Σ] ἄνω, ΜΟΣΤΙΔΟΣ κάτω. *Ἵππος* βαδίζων πρὸς ἀρ. (*Πίναξ* XI, 2.) — Δ. καλλίστη.

Ροιμητάλκης Α΄ (ἐπὶ Αὐγούστου).

10. — Æ 25. — ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ Κεφαλὴ *Αὐγούστου* γυμνή, πρὸς δ.

Ὄπ. ΒΑΣ—ΙΛΕΩΣ ΡΟΙΜΗΤΑΛΚΟΥ Κεφαλὴ *Ροιμητάλκου* καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ πρὸς δ. — Δ. μετρία (διάτρητον).

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Κάσσανδρος.

11. — Æ 12. — *Κράνος* πρὸς δ. ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. ΒΑΣΙΛΕ—ΚΑΣΣΑΝΔ *Ρόπαλον*. — Δ. καλλίστη.

ΑΡΓΟΛΙΣ

Ἄργος.

12. — Æ 17. — Κεφαλὴ *Ἥρας* μετὰ στεφάνης πρὸς δ.

Ὄπ. *Φαρέτρα*, ἧς ἀριστερὰ μὲν κράνος, δεξιὰ δὲ Θ. — Δ. καλή.

ΛΑΚΩΝΙΚΗ

13. — Æ 17. — Κεφαλὴ *Ἡρακλέους* πωγωνοφόρος, πρὸς δ.

Ὄπ. Λ—Α *Ρόπαλον*. Ἀριστερὰ ἐν τῷ πεδίῳ ☧. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ. — Δ. καλή.

ΚΡΗΤΗ

14.— Æ 26.— [ΤΙ Κ]ΛΑΥΔΙΟΣ ΚΑΙΣΑΡ ΣΕΒΑΣΤΟΣ Κεφαλὴ γυμνὴ *Κλαυδίου,* πρὸς ἀρ.
"Oπ. ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΠΑΤΗΡ ΠΑΤΡΙΔΟΣ Θεά τις (ἡ *Ἐλευθερία*;) ἱσταμένη πρὸς δεξ. μετὰ δυσδιακρίτων συμβόλων. — Δ. μετρία.

15.— Æ 22.— Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ.
"Oπ. Ὁμοία ἐπιγραφή. Ὁ αὐτοκράτωρ *Κλαύδιος* ἔφιππος πρὸς δ. καλπάζων. "Οπισθεν αὐτοῦ *ἄγαλμα Ἀρτέμιδος* κυνηγέτιδος ἐπὶ βάσεως πρὸς δ. (*Πίναξ* XI, 3). — Δ. καλλίστη.

ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ

Ἀβεβαίου ἀπονομῆς.

16.— Æ 8. Γραμμ. 0,64.— Κεφαλὴ *ἰχθύος* πρὸς δ.
"Oπ. Τετράγωνον ἔγκοιλον σχήματος μαιανδρομόρφου σταυροῦ (*Πίναξ* IX, 4).— Δ. καλλίστη.

Ρωμ. ἐπαρχία Ἀσίας.

17.— Æ 28. Γραμμ. 11,74.— M.ANTONIVS.IMP.COS.DESIG.ITER ET.TERT Κεφαλαὶ συνεζευγμέναι *Μ. Ἀντωνίου* καὶ *Ὀκταβίας,* πρὸς δ.
"Oπ. III.VIR—R.P.C. *Διόνυσος* ἐπὶ κίστης πρὸς ἀρ. ἐν μέσῳ δύο ὄφεων. — Δ. καλή.

18.— Æ 28. Γραμμ. 10,77. — HADRIANVS—AVGVSTVS P P. Κεφαλὴ γυμνὴ *Ἀδριανοῦ,* πρὸς δ.
"Oπ. COS—III *Ἄρτεμις* ἱσταμένη κατενώπιον, φέρουσα ποδῆρες ἔνδυμα, ἔχουσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸ ἀρχαϊκὸν φόρημα τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος, ἐν δὲ τῇ δεξ. φιάλην καὶ ἐν τῇ ἀρ. τόξον. Παρ' αὐτὴν *ἔλαφος.*—*Ἐπικεκομμένον* ἐπὶ ἄλλου νομίσματος, ἐξ οὗ φαίνεται ἡ ἐπιγραφὴ .GVST. — Δ. καλή.

ΒΙΘΥΝΙΑ

Κίος.

19.— Æ 13, Γραμμ. 1,19. – Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

Ὀπ. *Πρῷρα* πρὸς ἀρ., ἧς ἄνω μὲν [Α]ЭΗΝ, κάτω δὲ ΟΔΩ-ΡΟΣ. — Δ. μετρία.

Νίκαια.

20. — Æ 24. — Μ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟΣ Κεφαλὴ δαφνοστεφὴς *Γορδιανοῦ Γ'*, πρὸς δ.

Ὀπ. ΝΙ—Κ—ΑΙΕΩΝ *Νέμεσις* ἱσταμένη ἀρ. ἔχουσα ζυγὸν ἐν τῇ δεξ. καὶ χαλινὸν ἐν τῇ ἀρ. *Ὑστερόσημον* ᾠοειδές, ἐν ᾧ *στάχυς*. Δ. μετριωτάτη.

Νικομήδεια.

21. — Æ 25. — ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ὄπισθεν κεφαλῆς *Διὸς* δαφνοστεφοῦς, πρὸς δ.

Ὀπ. ΕΠΙ ΓΑΙ[ΟΥ]—ΠΑΠΙΡΙΟΥ ΚΑΡΒΩΝΟΣ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω, ΡΩΜΗ ἐν τῷ ἐξέργῳ, ΔΚ[Σ] ὑπὸ τὸν θρόνον. *Ῥώμη Νικηφόρος* καθημένη πρὸς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. ꟿ. — Διατ. μετρία.

ΜΥΣΙΑ

Πέργαμος.

22. — Æ 17. — Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς ἀρ. ἔχουσα περὶ τὸ κράνος στέφανον ἐλαίας.

Ὀπ. ΠΕΡΓΑ κάτω δύο ἀντιμετώπων κεφαλῶν ταύρων. — Δ. καλλίστη (εὔτεχνον).

23. — Æ 18. — Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς δ.

Ὀπ. ΑΘΗΝΑΣ—ΝΙΚΗΦΟΡ[ΟΥ] *Τρόπαιον*. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. ℟'. — Δ. μετρία.

ΑΙΟΛΙΣ

Κύμη.

24. — Æ 20. — Κεφαλὴ *γυναικὸς* πρὸς δ. *Ὑστερόσημον* ᾠοειδὲς ἐν ᾧ προτομὴ *Ἀρτέμιδος* μετὰ φαρέτρας πρὸς δ.

Ὀπ. ΚΥ ἄνωθεν *ἵππου* βαδίζοντος πρὸς δ. — Δ. μετρία.

25. — Æ 30. — Α Κ Μ ΑVΡ CΕ ΑΛ . . . . Προτομὴ δαφνοστεφὴς *Σεβ. Ἀλεξάνδρου* μετὰ ἐφαπτίδος καὶ θώρακος πρὸς δ.

Ὀπ. ΕΠ C. ΤΙΒ. ΑΙΛ. Α—ΛΕΞΑΝΔΡΟV. Β πέριξ, ἐν ἐσωτε-

ρικῷ δὲ κύκλῳ ΑΙ (;) ΚΥ—Μ—ΑΙΩΝ, *Ἶσις* ἱσταμένη ἀρ.— Δ. μετρία.

ΙΩΝΙΑ

Ἐρυθραί.

26.— Æ 13.— Κεφαλὴ *Ἡρακλέους* γενειήτου ἐν λεοντῇ, πρὸς δ.
Ὄπ. Ε—Ρ—Υ *Ῥόπαλον, φαρέτρα* καὶ *τόξον* χιαστὶ ἐν κύκλῳ γραμμῆς μετὰ δεσμῶν.— Δ. καλή.

27.— Æ 17.— Ὁμοίως.
Ὄπ. [monogram] (=ΕΡΥ;) οὗ ἀρ. *τόξον*. Πεδίον ἔγκοιλον. (*Πίναξ* XI, 5). — Δ. καλή. Ἀμφιβόλου ἀπονομῆς. Πβλ. Imhoof-Blumer, Kleinasiatischen Münzen, Bd. II, S. 529, 7-8.

Ἔφεσος.

28. — R 23. Γραμμ. 14,85.— *Μέλισσα* καὶ Ε—Φ.
Ὄπ. ΤΙΜΟΛΑΣ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. Ἥμισυ *ἐλάφου* ἐν γόνασι πρὸς δ. στρεφούσης τὴν κεφαλήν. Ὄπισθεν αὐτῆς δένδρον *φοίνιξ*.— Δ. μετρία.

29.— Æ 12.— Ὁμοίως.
Ὄπ. . . . ΣΤΙΑΙΟΣ *Ἔλαφος* πρὸς ἀρ. ἐν γόνασι, στρέφουσα τὴν κεφαλὴν πρὸς δ.— Δ. καλή.
Ἰδὲ κατωτέρω ὑπὸ τὴν πόλιν Κίβυρα.

Μαγνησία.

30.— Æ 17.— *Ἱππεὺς* ὁπλίτης πρὸς δ.
Ὄπ. ΜΑΓΝ ἄνω, ΚΥΔΡΟΚΛΗ ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Ταῦρος* πρὸς ἀρ. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ μαιάνδρου.— Δ. καλλίστη.

31.— Æ 15.— Κεφαλὴ νεαρὰ δαφνοστεφὴς πρὸς ἀρ.
Ὄπ. ΜΑΓ ἄνωθεν, ΛΥΚΟΜΗΔΗΣ κάτωθεν. Προτομὴ *ταύρου* πρὸς δ., ἧς ὄπισθεν τεμάχιον μαιάνδρου.— Δ. καλλίστη.

Μητρόπολις.

32.— Æ 22.— ΑΥΤ Κ. Μ. ΑΝΤ—ΓΟΡΔΙΑΝΟC Προτομὴ δαφνοστεφὴς *Γορδιανοῦ Γ΄* μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὄπ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙ ἄνωθεν, ΤΩΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Ποταμὸς* κατακείμενος πρὸς ἀρ.— Δ. κακή.

Σμύρνη.

33. — Æ 20. — Κεφαλὴ δαφνοστεφὴς *Ἀπόλλωνος* πρὸς δ.
῞Οπ. [Σ]ΜΥΡΝΑΙΩΝ δεξ., ὄνομα τοῦ ἄρχοντος ἀρ. *῞Ομηρος* καθήμενος ἀρ — Ἐφθαρμένον.

ΣΑΜΟΣ

34. — Æ 18. — ΑΛΕ -ΞΑΝΔΡΟϹ Προτομὴ δαφνοστεφὴς *Σ. Ἀλεξάνδρου* μετὰ θώρακος καὶ χλαμύδος, πρὸς δ.
῞Οπ. ϹΑΜ -ΙΩΝ *Ποταμὸς* κατακείμενος πρὸς ἀρ. — Δ. καλή.

ΧΙΟΣ

35. — Ꭱ 15. Γραμμ. 7,88. — *Σφὶγξ* ὀκλάζουσα πρὸς ἀρ. καὶ πρὸ αὐτῆς ἀμφορεὺς οἴνου.
῞Οπ. *Τετράγωνον ἔγκοιλον* εἰς τέσσαρα σταυροειδῶς ὑπὸ γραμμῶν διαιρούμενον. — Δ. καλή.

ΚΑΡΙΑ

Ἀβεβαίου πόλεως.

36. — Ꭱ 18. Γραμμ. 9,27. — Κεφαλὴ *λέοντος* πρὸς δ.
῞Οπ. *Τετράγωνον ἔγκοιλον* διαιρούμενον ὑπὸ τεσσάρων γραμμῶν σταυροειδῶς καὶ ὑπὸ δύο ἑτέρων διαγωνίως χιαστί. (*Πίναξ* XI, 6.) — Δ. καλή.

37. — Ꭱ 8. Γραμμ. 0,77. — Κεφαλὴ *λέοντος* πρὸς δ.
῞Οπ. *Τετράγωνον ἔγκοιλον* ἀκανόνιστον. — Δ. μετρία.

38. — Ꭱ 22. Γραμμ. 10,37. — Κεφαλὴ *λέοντος* μετ' ἀνοικτοῦ στόματος, πρὸς δ.
῞Οπ. *Γοργόνειον* ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. (*Πίναξ* XI, 7.) — Δ. καλή.

Ἁλικαρνασσός.

39. — Æ 17. — Κεφαλὴ *Ποσειδῶνος* πρὸς δ.
῞Οπ. ΑΛΙΚΑΡ — . . . *Τρίαινα*, ἧς ἀρ. *ἀγγεῖον* δίωτον. — Δ. μετρία.

Ἀφροδισιάς.

40. — Æ 20. — ΚΟΡ — CΑΛΩΝΙΝΑ Προτομὴ *Κορνηλίας Σαλωνίνας* πρὸς δεξ.
"Οπ. ΑΦΡΟΔΙ — CΙΕΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ. — Δ. καλή.

Ἴασος.

41. — Æ 20. — Κεφαλαὶ *Ἀπόλλωνος* καὶ *Ἀρτέμιδος* συνεζευγμέναι, πρὸς δ.
"Οπ. ΙΑ — ΣΕ — ΩΝ *Ὁ Ἑρμίας* ἐπὶ δελφῖνος, πρὸς δεξ. — Δ. μετρία.

Κνίδος.

42. — Ꭿ 12. Γραμμ 1,37. — Κεφαλὴ *λέοντος* πρὸς δ.
"Οπ. Κεφαλὴ ἀρχαϊκὴ *Ἀφροδίτης* πρὸς δ. ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Δ. καλή.

43. — Ꭿ 16. Γραμμ. 6,05. — Προτομὴ *λέοντος* πρὸς δ.
"Οπ. Κ — Ν Κεφαλὴ *Ἀφροδίτης* πρὸς δ. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. (*Πίναξ* XI, 8.) — Δ. καλή.

44. — Æ 12. — Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* δαφνοστεφὴς πρὸς δ.
"Οπ. *Πρῷρα πλοίου*, ἧς κάτω μὲν σταφυλὴ καὶ ΚΝΙ, ἄνω δὲ ΚΟΤΗ (ἢ ΚΤΗ καὶ μικρὸς ὄφις;). — Δ. ἀρίστη.

Καῦνος.

45-47. — Æ 12. — *Ταῦρος* κυρίσσων, πρὸς δεξ. ἐπὶ γραμμῆς σχηματιζούσης ἔξεργον.
"Οπ. Κ — Α *Σφὶγξ* ὀκλάζουσα πρὸς δ. — Δ. καλή. (3 κομμάτια.)

48. — Æ 10. — *Σφὶγξ* ὀκλάζουσα πρὸς ἀρ. ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
"Οπ. Κ — ΑΥ (;) Κεφαλὴ *Ἀρτέμιδος* πρὸς ἀρ.

49. — Æ 8. — Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* μετὰ στροφίου πρὸς δ.
"Οπ. Κ — Α *Παραζώνιον*. — Δ. καλή.

Τάβαι.

50. — Æ 12. — Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* δαφνοστεφὴς, πρὸς δ.
"Οπ. Τ — Α *Σταφυλή*. — Δ. καλή.

51. — Æ 17. — Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
 Ὄπ. ΤΑΒΗΝΩΝ κάτωθεν τῶν δύο πίλων τῶν *Διοσκούρων*, ὧν μεταξὺ C—A—[Λ] — Δ. καλή.

Τρίπολις.

52. — Æ 25. — Θ—ΕΑ – ΡΩΜΗ Προτομὴ *Ρώμης* μετὰ κράνους, θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
 Ὄπ. ΤΡΙΠ[ΟΛΙ] ἄνω, ΤΩΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Ποταμὸς* κατακείμενος, πρὸς ἀρ. — Δ. μετρία.

ΚΩΣ ΝΗΣΟΣ

53. — Æ 13. — Κεφαλὴ πωγωνοφόρος, πρὸς ἀρ.
 Ὄπ. [Η]ΡΟΔΟ' κάτω *καρκίνου*. — Δ. μετρία.

54. — Æ 13. — Κεφαλὴ *Βερενίκης Α'* (βασιλίσσης τῆς Αἰγύπτου) πρὸς δ. μετὰ καλύπτρας.
 Ὄπ. Ὅμοιος τύπος μετὰ δυσαναγνώστου ἐπιγραφῆς. — Δ. μετρία.

55. — Æ 18. — Κεφαλὴ *Αὐγούστου* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
 Ὄπ. ΚΩΙ[ΩΝ ΠΥΘΟΝΙΚΟΣ] ΤΙΜΟΞΕΝΟΥ *Βακτηρία Ἀσκληπιοῦ*. — Δ. μετρία.

ΡΟΔΟΣ

56. — Ꝏ 15. Γραμμ. 2,05. — Κεφαλὴ *Ἡλίου* ἀκτινοστεφής, πρὸς δ.
 Ὄπ. ΦΙΛΩΝ ἄνω *ῥόδου*, οὗ κάτω Ρ—Ο. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Δ. καλή.

57. — Æ 17. — Ὁμοίως.
 Ὄπ. *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς ἀρ. — Δ. μετρία.

58. — Æ 17. — ΡΟΔΙ—ΩΝ Προτομὴ *Σεράπιδος* ἀκτινοστεφής, πρὸς δ.
 Ὄπ. ΡΟΔΙ—ΩΝ Προτομὴ *Ἡλίου* ἀκτινοστεφής, πρὸς δ. — Δ. καλή.

Κάμειρος.

59. — Ꝏ 20. Γραμμ. 11,90. — Φύλλον *συκῆς*.
 Ὄπ. *Τετράγωνον ἔγκοιλον* εἰς δύο διαιρούμενον διὰ παχείας γραμμῆς, ἧς κάτω δύο ἕτεραι γραμμαὶ χιαστὶ διαιροῦσαι τὸ τετράγωνον. — Δ. καλή.

ΛΥΚΙΑ

α) Ἀνεπίγραφα.

60. — AR 20. Γραμμ. 9,40. — Προτομὴ *κάπρου* πρὸς ἀρ.
Ὄπ. Τετράγωνον ἔγκοιλον ἀκανόνιστον ὑπὸ τεσσάρων γραμμῶν χιαστὶ καὶ σταυροειδῶς τεμνόμενον. (*Πίναξ* XI, 9.) — Δ. καλλίστη.

61. — AR 20. Γραμμ. 8,33. — Προτομὴ *κάπρου* πρὸς ἀρ.
Ὄπ. *Τρισκελὲς* ὄφεως μετὰ κύκλου ἐν μέσῳ ἐν πεδίῳ κυκλικῷ ἐγκοίλῳ. (*Πίναξ* XI, 10.) — Δ. καλλίστη.

β) Ἐνεπίγραφα.

Μιθραπάτας, *δυνάστης περὶ τὰ 390 π. Χ.*

62. — AR 13. Γραμμ. 1,23. — *Λεοντοκεφαλῆς δορὰ* κατενώπιον.
Ὄπ. ΜΕΧ - ΡΑΠΑ — ΤΡ *Τρισκελὲς* πρὸς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ *ἀστράγαλος*. Τετράγωνον ἔγκοιλον. (*Πίναξ* XI, 11.) — Δ. καλή.

63. — AR 13. Γραμμ. 0,95. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΜΕ — ΧΡ *Τρισκελὲς* πρὸς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ *δελφίς*. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. (*Πίναξ* XI, 12.) — Δ. καλλίστη.

64. — AR 14. Γραμμ. 1,31. — Ὁμοίως.
Ὄπ. Μ — Ε — Χ *Τρισκελὲς* πρὸς ἀρ. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Δ. μετρία.

Τελμησσός (;)

65. — AR 11. Γραμμ. 1,24. — Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς* μετὰ κράνους κορινθιουργοῦς πρὸς δ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. Κεφαλὴ *Ἡρακλέους* μετὰ λεοντῆς, πωγωνοφόρος, πρὸς δ. ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Δ. καλή.

Περικλῆς, *δυνάστης Λιμύρας καὶ βασιλεὺς Λυκίας,* 380-362 *π. Χ.*

66. — AR 14. Γραμμ. 2,52. — *Λεοντοκεφαλῆς δορὰ* κατενώπιον.
Ὄπ. ΠΥΡ — ΕΚ — ΛΥ *Τρισκελὲς* πρὸς ἀρ. — Δ. καλή.

67. — AR 15. Γραμμ. 2,17. — Ὅμοιον, κακῆς διατηρήσεως.

68-70.— Æ 12.— Κεφαλὴ *Πανὸς* νεανική, πρὸς ἀρ.
Ὄπ. ΓΡ—ΡΕ—ΚΛ *Τρισκελὲς* πρὸς ἀρ.— Δ. καλή.

71.— Æ 11.— Προτομὴ *αἰγάγρου* πρὸς δ., ἧς κάτωθεν *σύμβολόν τι.*
Ὄπ. Ὁμοίως μὲ ΓΡ—ΡΕ—ΚΛ.— Δ. καλή.

Λυκία ἐν γένει, *ὑπὸ τοὺς Ρωμαίους.*

72.— Ꭿ 20. Γραμμ. 2,42.— ΤΙΒΕΡΙΟϹ ΚΛΑΥΔΙΟϹ ΚΑΙϹΑΡ ϹΕΒΑ-(ϹΤΟϹ) Κεφαλὴ *Κλαυδίου* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
Ὄπ. ΓΕΡΜΑΝΙΚΟϹ—ΑΥΤΟΚΡΑΤѠΡ *Ἀπόλλων* μετὰ ποδήρους ἱματίου ἱστάμενος πρὸς ἀρ. καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ κλάδον δάφνης. (*Πίναξ* XI, 13.) — Δ. καλλίστη.

73.— Ꭿ 18. Γραμμ. 2,95. — ΤΙΒ ΚΛΑΥΔΙΟϹ ΚΑΙϹΑΡ [ϹΕΒΑϹΤΟϹ] Ὁμοίως πρὸς δ.
Ὄπ. Ὁμοία ἐπιγραφή. *Κιθάρα* (*Πίναξ* XI, 14.)— Δ. καλή.

74.— Ꭿ 18. Γραμμ. 3,19.— ΑΥΤ ΚΑΙϹ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟϹ—ϹΕΒΑϹΤΟϹ ΓΕΡΜ Κεφαλὴ *Δομιτιανοῦ* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
Ὄπ. ΕΤΟΥϹ L (=ΙΖ). *Δύο κιθάραι,* ὧν ἐν μέσῳ κηρύκειον πτερωτόν.— Δ. καλὴ (διάτρητον).

75.— Ꭿ 18. Γραμμ. 3,41.— [ΑΥΤΟΚΡΑΤѠΡ] ΝΕΡΟΥΑϹ—ΚΑΙϹΑΡ ϹΕΒΑϹΤ Κεφαλὴ *Νερούα* δαφνοστεφής, πρὸς δ. Ἐν τῷ πεδίῳ Λ—Υ.
Ὄπ. ΥΠΑΤΟΥ—ΤΡΙΤΟΥ *Δύο κιθάραι,* ὧν ἄνωθεν *γλαῦξ,* πρὸς δ.— Δ. καλή.

76.— Ꭿ 18. Γραμμ. 2,78 — ΑΥΤ ΚΑΙϹ ΝΕΡ ΤΡΑΙΑΝΟϹ ϹΕΒ ΓΕΡΜ Κεφαλὴ *Τραϊανοῦ* δαφνοστειφής, πρὸς δ
Ὄπ. ΔΗΜ.ΕΞ—ΥΠΑΤ.Β *Δύο λύραι,* ἐφ᾽ ὧν *γλαῦξ.* (*Πίναξ* XI, 15). — Δ. καλή.

Ἀρύκανδα.

77.— Æ 12.— Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος,* πρὸς δ.
Ὄπ. Α—Ρ *Φαρέτρα,* ἧς ἄνω ΛΥΚΙΩΝ; Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ.— Δ. μετρία.

78.— Æ 15.— Κεφαλὴ ἀκτινοστεφὴς πρὸς δ.
"Οπ. ΔΡ *Ἀπόλλων* γυμνὸς ἱστάμενος πρὸς ἀρ. στηρίζων τὴν ἀρ. ἐπὶ κιονίσκου, ἔχων δὲ τόξον ἐν τῇ δεξιᾷ. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. φαρέτρα ἐν *ὑστεροσήμῳ*.— Δ. καλή.

79.— Æ 14.— Ὅμοιον, ἀλλ' ἄνευ τοῦ ὑστεροσήμου.— Δ. καλλίστη.

80.— Æ 17.— Ὅμοιον, ἀλλ' ὄπισθεν, τὸ μονογράφημα δεξιὰ ἐν τῷ πεδίῳ, ἀριστερὰ δὲ βωμίσκος.— Δ. μετρία.

81.— Æ 28.— [ΑΥΤ ΚΑΙ Μ] ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟϹ ϹΕΒ Προτομὴ δαφνοστεφὴς *Γορδιανοῦ Γ'* πρὸς δ. μετὰ θώρακος καὶ χλαμύδος.
"Οπ. ΑΡΥΚΑΝ—ΔЄѠΝ *Ἄρης* ὡπλισμένος ἱστάμενος πρὸς δ., τὴν δεξ. στηρίζων ἐπὶ δόρατος καὶ τὴν ἀρ. ἐπὶ τῆς ἀσπίδος κατὰ γῆς στηριζομένης.

Βάλβουρα.

82.— Æ 20.— ΓΑΙΟϹ—ϹΕΒΑϹΤΟϹ Κεφαλὴ γυμνὴ πρὸς δ.
"Οπ. ΒΑΛΒΟΥ δεξ., [ΡΕ]ѠΝ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω. *Ἡρακλῆς* γυμνὸς πωγωνίας, ἱστάμενος κατενώπιον, τὴν δεξιὰν στηρίζων ἐπὶ τοῦ ροπάλου, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ, περὶ ἣν ἡ λεοντῆ, ἔχων μῆλα (;) (*Πίναξ* XI, 16.)— Δ. καλλίστη.

Κορύδαλλα.

83.— Æ 32.— ΑΥ Κ ΜΑΡ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟϹ Προτομὴ δαφνοστεφὴς *Γορδιανοῦ Γ'* πρὸς δ. μετὰ θώρακος καὶ χλαμύδος.
"Οπ. ΚΟΡΥ—ΔΑΛΛЄѠΝ *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ.— Δ. καλή.

Κράγος.

84.— AR 15. Γραμμ. 1,81.— Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
"Οπ. Κ—Ρ *Κιθάρα*. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ.— Δ. καλλίστη.

85.— Æ 24.— Λ—Υ Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* δαφνοστεφὴς μετὰ φαρέτρας καὶ τόξου ἐπ' ὤμου, πρὸς δ.
"Οπ. Κ—Ρ *Κιθάρα*. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ δάφνης.— Δ. καλή.

86. — Æ 20. — Λ — Υ Κεφαλὴ *Ἀρτέμιδος* μετὰ φαρέτρας καὶ τόξου, πρὸς δ.
Ὄπ. Κ — Ρ *Φαρέτρα*. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Κράγος καὶ Ξάνθος.

87. — Æ 23. — Λ — Υ Κεφαλὴ (λίαν καλλίτεχνος!) *Ἀπόλλωνος* (;) μετὰ στροφίου πρὸς δ.

Κ — Ρ
Ὀπ. Ξ *Κιθάρα*. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ δάφνης. — Δ. καλλίστη.
Α — Ν

88. — Æ 20. — Ὅμοιον, ἀλλ' ἡ κεφαλὴ τοῦ *Ἀπόλλωνος* πρὸς ἀρ. καὶ διαφόρου κομμώσεως. — Δ. καλή.

89. — Æ 15. — Κεφαλὴ *Ἀρτέμιδος* μετὰ στεφάνης, φαρέτρας καὶ τόξου, πρὸς δ.

Κ — Ρ
Ὄπ. Ξ *Φαρέτρα*. — Δ. καλή.
Α — Ν

Κυάνη.

90. — Æ 18. — Κεφαλὴ *Ἀρτέμιδος*, ὡς ἀνωτέρω, πρὸς δ.
Ὄπ. ΚΥΑ ἄνωθεν *ἐλάφου* ἱσταμένης πρὸς δ. Πρὸ αὐτῆς ΛΥ. — Δ. μετρία.

Κράγος καὶ Διάς.

91. — Æ 20. — Δ — Ι Κεφαλὴ *Ἀρτέμιδος* μετὰ στεφάνης, φαρέτρας καὶ τόξου, πρὸς δ.

ΛΥ
Ὄπ. Κ — Ρ *Ἔλαφος* ἱσταμένη πρὸς δ. (*Πίναξ* XI, 17.) — Δ. καλή.

Λίμυρα.

92. — Æ 30. — ΑΥ Κ ΜΑΡ ΑΝ ΓΟΡΔΙΑΝΟϹ ϹЄ Προτομὴ *Γορδιανοῦ Γ'* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ χλαμύδος.
Ὄπ. ΛΙΜΥ — ΡЄѠΝ *Τύχη* ἱσταμένη πρὸς ἀρ. — Δ. καλή.

Μασσίκυτος.

93-94. — Ⓡ 16. Γραμμ. 1,47 καὶ 1,72. — Λ—Υ Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

Ὄπ. Μ—Α *Κιθάρα*. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. *τρίπους*. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Δ. καλή.

95-96. — Ⓡ 16. Γραμμ. 1,50 καὶ 1,25. — Ὁμοίως, ἀλλ' ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. κλάδος.

97. — Ⓐ 18. — Λ—Υ Κεφαλὴ *Ἑρμοῦ* πρὸς δεξ.

Ὄπ. Μ—Α *Κηρύκειον* πτερωτόν. (*Πίναξ* XI, 18.) — Δ. καλή.

98. — Ⓐ 16. — Λ—Υ Κεφαλὴ *Ἀρτέμιδος* πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΙΠΠΟ ἄνωθεν *φαρέτρας* καὶ *τόξου*, ὧν πλησίον Μ—Α. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ. — Δ. καλή.

99. — Ⓐ 20. — ΛΥ δεξιὰ κεφαλῆς *Ἀρτέμιδος* πρὸς δ. μετὰ στεφάνης, περιδεραίου καὶ ἐπ' ὤμου τόξου.

Ὄπ. ΜΑ ἄνωθεν *ἐλάφου* ἱσταμένης πρὸς δ. (*Πίναξ* XI, 19). — Θαυμασίας διατηρήσεως καὶ λαμπρᾶς κατιώσεως.

100. — Ⓐ 20. — Ὅμοιον ἀλλὰ μετὰ Λ—Υ. — Δ. καλή.

101. — Ⓐ 18. — Λ—Υ Ὁμοίως.

Ὄπ. Μ—Α *Φαρέτρα*. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. κεφαλὴ ἐλάφου. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. — Δ. καλή.

102. — Ⓐ 20. — Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* πρὸς δ. Λ—[Υ].

Ὄπ. Μ—Α / C—Ι *Κιθάρα*. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ δάφνης. — Δ. μετρία.

103. — Ⓐ 20. — Ὅμοιον ἀλλὰ δεξιὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἀπόλλωνος ΛΥ. — Δ. μετρία.

104-105. — Ⓐ 23. — Λ—Υ, ὁμοίως πρὸς δ.

Ὄπ. Μ—Α *Ἀπόλλων* ἀκτινοστεφής, φέρων ποδήρη ἱμάτια, ἱστάμενος κατενώπιον καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξ. κλάδον δάφνης, ἐν δὲ τῇ ἀρ. τόξον. — Δ. καλή.

106-110. — Ⓐ 23-17. — Πέντε ὅμοια τῷ προηγουμένῳ, ἀλλὰ λίαν ἀτεχνότερα. — Δ. καλή.

111. — Ⓐ 17. — Ὅμοιον. — Δ. μετρία.

112.— Æ 31.— Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος*, πρὸς δ.
Ὄπ. Μ — Α *Τρίπους*. Τὸ ὅλον ἐντὸς δύο κύκλων ἐκ γραμμῶν. (*Πίναξ* XI, 20.) — Δ. ἔμπρ. μετριωτάτη· ὄπ. θαυμασία

113. — Æ 12. — [.]— Α Κεφαλὴ *Ἀρτέμιδος*, πρὸς δ.
Ὄπ. Λ — Υ / Μ — Α *Φαρέτρα*. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.—Δ. καλή.

114.— ꝶ 22. Γραμμ. 3,29. — Λ — Υ Κεφαλὴ *Αὐγούστου* πρὸς δεξ. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ γραμμῆς.
Ὄπ. Μ — Α Δύο κιθάραι, ὧν ἐν μέσῳ τόξον. (*Πίναξ* XI, 21.) — Δ. καλή.

115.— ꝶ 18. Γραμμ. 3,15. — Ὁμοίως.
Ὄπ. Ὁμοίως, *ἀλλ'* ἐν μέσῳ μὲν τῶν κιθαρῶν σφαιρίδιον ●, ἄνω δὲ *βουκράνιον*. - Δ. καλή.

116.— ꝶ 20. Γραμμ. 3,40. — Ὁμοίως.
Ὄπ. Ὁμοίως, *ἀλλ'* ἐν μέσῳ μὲν *κλάδος δάφνης*, ἄνω δὲ *γλαῦξ* κατενώπιον. (*Πίναξ* XI, 22.) — Δ. καλλίστη.

117.— ꝶ 18. Γραμμ. 2,74. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΜΑ κάτω *δύο κιθαρῶν*, ὧν ἐν μέσῳ *στάχυς*.—Δ. καλή.

Μύρα.

118.— ꝶ 19. Γραμμ. 1,90. — Λ — Υ Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
Ὄπ. Μ — Υ / Ρ — Α *Κιθάρα*. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. ἀστὴρ (ἢ μέλισσα ἢ γλαῦξ;). Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. (*Πίναξ* XI, 23.) — Δ. καλλίστη.

119.— Æ 19. — Μ — Υ Προτομὴ *Ἀρτέμιδος Ἐλευθέρας* ἢ *Μυρέας* κατενώπιον. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς δ. (*Πίναξ* XI, 24.) — Δ. καλή.

Ξάνθος.

120. — Æ 10. — Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος*, πρὸς δ.
Ὄπ. [Ξ]ΑΝ—ΘΙ[ΩΝ] *Λύρα*. - Δ μετρία.

Πάταρα καὶ Μύρα.

121. — Æ 29. — . . . . . . ΜΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟϹ ϹΕΒ. Προτομὴ *Γορδιανοῦ Γ'* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἀσπίδος πρὸς δεξ.
"Οπ. ΠΑΤΑ ἀρ. — [ΜΥΡΑ] δεξ., ΟΜΟΝΟ[ΙΑ] κάτωθεν. *Ναὸς δίστυλος*, οὗ τὴν ὡς ἐξ ἱματίου ἠνεμωμένην θολωτὴν στέγην φέρουσι δύο μικραὶ μορφαὶ ("Ερωτες;) ἐπὶ τῶν κιόνων ἱστάμεναι. Ἐν τῷ ναῷ δὲ *Τύχη* πυργοστεφής, ἱσταμένη πρὸς ἀρ. μετὰ πηδαλίου καὶ κέρατος. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. κέρας ἐπὶ σφαίρας (;). — Δ. μετρία.

Ποδάλια.

122. — Æ 22. — Κεφαλὴ *Αρτέμιδος*, μετὰ φαρέτρας ἐπ' ὤμου, πρὸς δ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
"Οπ. ΠΟΔ κάτωθεν καὶ [Δ]ΑΛ ἄνωθεν *προτομῆς ταύρου* ὑβοῦ καὶ ἐν γόνασι πρὸς ἀρ. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. (*Πίναξ* XI, 25.) — Δ. καλή.

Τλῶ καὶ Κράγος (;)

123 — Æ 16. — Κεφαλὴ *Ἀρτέμιδος*, πρὸς δ.
"Οπ. ΤΛ ἄνωθεν. Κ ἀρ. — [Ρ;] δεξ. *Ἔλαφος* ἱσταμένη πρὸς δ. — Δ. μετρία.

124-126. — Æ 20. — Λ — Υ Προτομὴ *Ἀπόλλωνος* πρὸς δ.
"Οπ. Τ — Λ Προτομὴ *Ἀρτέμιδος* πρὸς δ. — Δ. καλή.

Φάσηλις.

127. — Ꝓ 18. Γραμμ. 10,75. — *Πρῷρα* πλοίου σχήματος προτομῆς κάπρου πρὸς ἀρ.
"Οπ. *Τετράγωνον ἔγκοιλον* ἀκανόνιστον. (*Πίναξ* XII, 1.)

128. — Ꝓ 29. Γραμμ. 10,97. — Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
"Οπ. *Πρῷρα* πρὸς δ. ἐφ' ἧς ἵσταται *Ἀθηνᾶ Πρόμαχος* πρὸς δ. ἔχουσα τὴν αἰγίδα περὶ τὴν προτεταμένην δεξιὰν καὶ κεραυνὸν ἐν τῇ ὑψουμένῃ δεξ. "Οπισθεν αὐτῆς Φ. Κάτωθεν

τοῦ πλοίου ΝΙΚΩΝ. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. (*Πίναξ* XII, 2.) — Δ. ἀρίστη καὶ ἐξαιρετικῶς εὔτεχνον.

129-130. — Æ 18. — *Πρῷρα* πλοίου πρὸς δ.

Ὀπ. ΦΑΣΗ *Πρύμνη* πλοίου, ἧς ἄνω ἀστήρ. — Δ. καλή.

131. — Æ 16. — Ὁμοίως, *ἀλλ'* ἄνευ τοῦ ἀστέρος. — Δ. καλή.

132. — Æ 10. — Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ. — Δ. καλή.

133. — Æ 18. — *Νίκη* ἱπταμένη ἐπὶ *πρῴρας* πρὸς δεξ. καὶ στέφουσα αὐτήν. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὀπ. Φ — Α *Ἀθηνᾶ Πρόμαχος* πρὸς δεξ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. — Δ. καλή.

134. — Æ 20. — Ὁμοίως, *ἀλλὰ* μετὰ Φ — Β. — Δ. καλή.

Φελλός.

135. — Æ 10. — Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* πρὸς δ.

Ὀπ. ΛΥΚΙΩ *Τόξον* καὶ *φαρέτρα,* ὧν ἀρ. ΦΕ. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Δ. καλή.

Χῶμα.

136. — Æ 17. — Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφής, πρὸς ἀρ.

Ὀπ. ΧΩ κάτωθεν *ἱππέως* ὁπλίτου βαδίζοντος πρὸς δεξ. καὶ ἔχοντος *ῥόπαλον* ἐν τῇ ὑψουμένῃ δεξ. (*Πίναξ* XI, 26.) — Δ. καλή.

ΠΑΜΦΥΛΙΑ

Ἄσπενδος.

137. — AR 20. Γραμμ. 10,62. — *Ὁπλίτης γυμνὸς* μετὰ κράνους ἐπὶ κεφαλῆς, βαδίζων πρὸς δεξ., ἔχων ἐν τῇ προτεταμένῃ ἀρ. ἀσπίδα καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ δόρυ προτεταμένον.

Ὀπ. ΕΣ *Τρισκελὲς* πρὸς ἀρ. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. (*Πίναξ* XII, 3.) — Δ. καλλίστη.

138. — AR 11. Γραμμ. 1,00. — *Γοργόνειον.*

Ὀπ. Ε ἀρ. — Σ δεξ. Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς δ. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. (*Πίναξ* XII, 4.) — Δ. καλή.

139.— Ꭱ 25. Γραμμ. 10,59.— *Δύο παλαισταὶ* παλαίοντες, ὧν ὁ εἷς συνέλαβε τὸν πόδα τοῦ ἑτέρου μεταξὺ τῶν κνημῶν αὐτοῦ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

"Οπ. ΕΣΤ—FΕΔ—Ι—ΙV—Σ πέριξ *σφενδονήτου* μαχομένου πρὸς δ. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. *ἄγαλμα Ἀθηνᾶς* ἱσταμένης ἐπὶ βάθρου, τὴν δεξ. στηριζούσης ἐπὶ τοῦ δόρατος, τὴν δ᾽ ἀρ. ἐπὶ τῆς ἀσπίδος, ἥτις κεῖται ἐπὶ κιονίσκου παρὰ τὸ βάθρον. Πέριξ πλαίσιον τετράγωνον ἐκ σφαιριδίων. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. (*Πίναξ* XII, 5.) — Δ. καλλίστη.

140.— Ꭱ 25. Γραμμ. 10,37.— *Δύο παλαισταί,* ὧν μεταξὺ FИ, ἐπὶ γραμμῆς ἐξέργου. Πέριξ κύκλος σφαιριδίων.

"Οπ. ΕΣΤFΕΔΙΙVΣ ἀρ. ἐκ τῶν κάτω. *Σφενδονήτης* πρὸς δεξ. Πρὸ αὐτοῦ *τρισκελὲς* πρὸς ἀρ. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ σφαιριδίων.— Δ. καλή.

141.— Ꭱ 26. Γραμμ. 10,47.— *Δύο παλαισταί,* ὧν μεταξὺ ΓΟ, ἐπὶ γραμμῆς ἐξέργου. Κύκλος σφαιριδίων.

"Οπ. ΕΣΤFΕΔΙΙΥ *Σφενδονήτης* πρὸς δ. ἐπὶ γραμμῆς ἐξέργου. Πρὸ αὐτοῦ *ἐπιδορατίς,* ἧς ἄνω *προτομὴ ἵππου* καλπάζοντος πρὸς δεξ. μετὰ χαλινῶν ἀπερρηγμένων. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. (*Πίναξ* XII, 6.) — Δ. ἀρίστη.

142.— Ꭱ 26. Γραμμ. 9,97.— *Δύο παλαισταί,* ὧν μεταξὺ Ŀ, ἐπὶ γραμμῆς ἐξέργου. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

"Οπ. ΕΣΤFΕΔΙΥ *Σφενδονήτης* πρὸς δ. ἐπὶ γραμμῆς ἐξέργου. Πρὸ αὐτοῦ *τρισκελὲς* ἀρ. καὶ ῥόπαλον. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.— Δ. καλή.

143.— Ꭱ. 24 Γραμμ. 8,87.— "Ομοιον μετὰ Ε μεταξὺ τῶν ποδῶν.

"Οπ. Ὁμοίως, ἀλλὰ καὶ μετὰ Ο μεταξὺ τῶν ποδῶν τοῦ τοξότου.— Δ. μετρία.

144.— Ꭺ 20.— ⊓ ἐπὶ ἀσπίδος κυκλοτεροῦς.

"Οπ. Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς* ἐν πεδίῳ ἐγκοίλῳ.— Δ. καλή.

145.— Ꭺ 12.— Ὁμοίως.— Δ. καλή.

146.— Ꭺ 12.— "Ομοιον ἔμπροσθεν.

"Οπ. *Τρισκελές,* πρὸς δεξ.— Δ. καλή.

147.— Æ 14.—Ὁμοίως.— Δ. καλή.

148-150.— Æ 15.— Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς,* πρὸς δ.
Ὄπ. Α—ΓΊ *Σφενδονήτης* πρὸς δ.— Δ. καλή.

151.— Æ 18.— Κεφαλὴ *Ἀρσινόης Β'*, βασιλίσσης Αἰγύπτου, πρὸς δεξ. μετὰ στεφάνης καὶ καλύπτρας. Ἐπ' αὐτῆς ὑστερόσημον Λ.
Ὄπ. *Ἄνθος λωτοῦ* (;). Ἐπιγραφὴ δυσδιάκριτος. (*Πίναξ* XII, 7.) — Δ. μετρία.

152-153.— Æ 15.— Ὁμοία κεφαλὴ *Ἀρσινόης Β'*, πρὸς δ.
Ὄπ. F—Δ *Ἄνθος λωτοῦ.* (*Πίναξ* XII, 8.) — Δ. καλλίστη.

154.— Æ 19.— *Προτομὴ ἵππου* πρὸς δ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. ΠΕ—ΠΕ *Σφενδόνη.* Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.— Δ. καλή.

155-156.— Æ 17.— Ὁμοίως, ἀλλὰ μετὰ Δ—Μ.— Δ. καλή.

157.— Æ 20.— Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ Ε—Θ.— Δ. καλή.

158.— Æ 18.— » » F—A »

159.— Æ 18.— » » K—K »

160.— Æ 16.— » » M—Φ »

161.— Æ 16.— » » O—Θ »

162.— Æ 20.— » ἀλλ' ἄνευ ἐπιγραφῆς.— Δ. κακή.

163-164.— Æ 15.— Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς,* πρὸς δ.
Ὄπ. Ο—Θ *Σφενδονήτης,* πρὸς δ.— Δ. καλή.

165.— Æ 14.— *Γοργόνειον* πτερωτόν. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. Ο—Θ *Κηρύκειον.* Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.—Δ. καλή.

166-167.— Æ 14.— *Γοργόνειον* ἄνευ πτερῶν. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. Σ—Ι *Κηρύκειον.*— Δ. καλή.

168.— Æ 16.— Προτομὴ *ἵππου* πρὸς δ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. ΑϹΠЄ—ΝΔΙΩΝ *Σφενδόνη.*— Δ. καλή.

169.— Æ 15.— *Ἵππος* καλπάζων πρὸς δ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. Α—Ϲ *Σφενδονήτης.* Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.—Δ. καλή.

170.— Æ 15.— Ὅμοιον, ἀλλ' ἄνωθεν τοῦ ἵππου *ἀστήρ.*

171.— Æ 15.— Ὅμοιον, ἀλλ' ἄνωθεν τοῦ ἵππου *ἀστὴρ* καὶ *μηνίσκος.* — Δ. καλή.

172-173. — Æ 20. — ΚΑΙΣΑΡ—ΤΡΑΙΑΝ Κεφαλὴ *Τραϊανοῦ* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
"Οπ. ΑϹΠΕΝ—ΔΙѠΝ *Δύο εἴδωλα* ἱστάμενα κατενώπιον.— Δ. καλή.

174. — Æ 35. — ΑV ΚΑ Μ Α VϹЄ ✻ ΑΝΤΩΝЄΙΝΟϹ Προτομὴ πωγωνοφόρος *Καρακάλλα* πρὸς δ. μετὰ στεφάνου, δάφνης καὶ ἐφαπτίδος.
"Οπ. ΑϹΠЄΝ—ΔΙΩΝ *Σέραπις* ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἐγείρων τὴν δεξ. ὡς ἀγορεύων ἢ ἱκετεύων, ἔχων δὲ ἐν τῇ ἀρ. σκῆπτρον. Πρὸ αὐτοῦ βωμὸς καίων. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ δάφνης. (*Πίναξ* XII, 9.) — Δ. θαυμασία.

175. — Æ 25. — ΑV ΑΝΤ ΔΙΑΔΟΥΜΝΙΑΝΟϹ ΚΑΙ Προτομὴ ἀστεφὴς *Διαδουμενιανοῦ* πρὸς δ. μετὰ θώρακος καὶ ἱματίου.
"Οπ. ΑϹΠЄΝ—ΔΙΩΝ *Ἶσις Φαρία* πρὸς δ. — Δ. καλή.

176. — Æ 19. — ΙΟΥ ΚΟΡ[Π]—ΑΥΛΑΝ ϹЄΒ Προτομὴ *Κ. Παύλης* πρὸς δ.
"Οπ. ΑϹΠЄΝ—ΔΙΩΝ *Ἁρποκράτης* ἱστάμενος πρὸς ἀρ. — Δ. καλλίστη.

177. — Æ 18. — ΙΟΥΛΙΑ—Ν ΜΑΙϹΑ[Ν] Προτομὴ *Ι. Μαίσης* πρὸς δ.
"Οπ. ΑϹΠЄ—ΝΔΙΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ. — Δ. καλή.

178. — Æ 27. — ΙΟVΛ ΜΑ—ΜЄΑϹ Προτομὴ *Ι. Μαμαίας* πρὸς δ.
"Οπ. ΑϹΠЄ—ΝΔΙΩΝ *Νέμεσις* ἱσταμένη πρὸς ἀρ., ἔχουσα πῆχυν ἐν τῇ δεξιᾷ καὶ χαλινὸν ἐν τῇ ἀρ. Παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς Γρὺψ κρατῶν τροχόν. (*Πίναξ* XII, 10.) — Δ. καλλίστη.

179. — Æ 27. — ΙΟΥΛΙΑ—ΜΑΜЄΑ Προτομὴ *Ἰουλίας Μαμαίας* πρὸς δ.
"Οπ. ΑϹΠЄ—Ν—ΔΙΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ. — Δ. καλή.

180. — Æ 25. — ΙΟΥ ΟΥΗ. — ΜΑΞΙΜЄΙΝΟϹ Προτομὴ *Μαξιμείνου* δαφνοστεφὴς πρὸς δ. μετὰ θώρακος, ἐφ' οὗ ἀετὸς ὡς κόσμημα τοῦ στήθους.
"Οπ. ΑϹΠЄΝΔΙ—ΩΝ *Ἶσις Φαρία* πρὸς δεξ. στρέφουσα τὴν κεφαλὴν ἀρ. (*Πίναξ* XII, 11.) — Δ. ἀρίστη, λαμπρᾶς κατιώσεως.

181.— Æ 20.— ΑΤΚΜΑ—ΝΓΔΙΑΝΟϹ (οὕτω!) Πρὸτομὴ δαφνοστεφὴς *Γορδιανοῦ Γ'* πρὸς δ.

"Οπ. ΑϹΠ—Є—Ν—Δ—ΙѠ—Ν *Δύο ξόανα* ἐν διπλῷ ναῷ κατενώπιον ἱστάμενα. — Δ. καλή.

182.— Æ 24.— ΑΥΚЄΓΟΥΙΔΟΥЄΛ ΟΥΟΛΟΥϹЄΑΝΟϹ Προτυμὴ *Οὐολουσιανοῦ* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

"Οπ. ΑϹΠЄ—ΝΔΙΩΝ *Ἑρμῆς* (;) ἔχων κηρύκειον ἐν τῇ ἀρ., κέρας ἐν τῇ δεξ. καὶ τὸν πόδα ἐπί τινος ἀντικειμένου (χελώνης).— Δ. μετρία.

183.— Æ 24.— Ὁμοίως.

"Οπ. ΑϹΠЄ—Ν—ΔΙΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ.— Δ. μετρία

184.— Æ 31.— ΑΥ.ΚΑΙ.ΠΟΥ.ΛΙ.ΟΥΑΛЄΡΙΑΝΟϹ—ЄΥ.ϹЄΒ Προτομὴ *Οὐαλεριανοῦ Α'*, μετὰ στεφάνου, θώρακος καὶ χλαμύδος, πρὸς δ.

"Οπ. Α—ϹΠЄ—ΝΔΙΩΝ *Διόνυσος* φέρων βραχὺ ἱμάτιον, πρὸς ἀρ. ἔχων ἐν τῇ δεξ. κάνθαρον ἄνω πάνθηρος, τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ θύρσου. (*Πίναξ* XII, 12.) — Δ. καλή.

185.— Æ 30.— ΑΥΤ ΚΑΙ ΠΟΛΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ [ϹЄΒ] Προτομὴ *Γαλλιηνοῦ* πρὸς δεξ. δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἱματίου. Πρὸ αὐτοῦ Η.

"Οπ. ΑϹΠЄ—ΝΔΙΩΝ *Ἥφαιστος* καθήμενος ἐπὶ βράχου πρὸς δ. στηρίζων τὸν ἀρ. βραχίονα ἐπὶ ἀσπίδος. (*Πίναξ* XII, 13.) — Δ. καλή.

186.— Æ 27.— Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ.

"Οπ. ΑϹΠЄΝ—ΔΙΩΝ *Ἑκάτη τρίμορφος*.— Δ. καλή.

187.— Æ 30. — Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ, ἀλλὰ μετὰ Ι πρὸ τῆς προτομῆς.

"Οπ. Α—Ϲ—Π - Є—Ν—Δ—Ι—Ω—Ν Πέριξ *στεφάνου* ὑπὸ ὀκτὼ κεφαλῶν κοσμουμένου, οὗ ἐν μέσῳ ΘЄ / ΜΙΔΟϹ / ΤΟЄ.— Δ. καλή.

188.— Æ 20.— ΑΥ Τ Κ ΠΟΛ ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ Ὁμοία προτομὴ πρὸς δ.

"Οπ. ΑϹΠЄ—ΝΔΙΩΝ *Νέμεσις* ἱσταμένη πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν

τῇ δεξ. ζυγὸν ἄνωθεν γρυπός, τὴν δ' ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτῆς. (*Πίναξ* XII, 14.) — Δ. καλή.

189. — Æ 30. — ΚΟΡΝΗΛΙΑ — CΑΛѠΝΙΝΑ CΕΒ Προτομὴ *Σαλωνίνης* πρὸς δεξ. Πρὸ αὐτῆς Ι.

Ὄπ. ΑCΠΕ — ΝΔΙΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ. — Δ. μετρία.

190. — Æ 35. — ΠΟΥ Λ[ΙΚ] ΚΟΡ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΝ ΚΑΙ — CΒ Προτομὴ *Κορνηλίου Οὐαλεριανοῦ* ἀστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἀσπίδος, ἄνω δὲ ἀετοῦ μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων. Πρὸ αὐτοῦ ΙΑ.

Ὄπ. ΑCΠΕΝΔΙΩΝ Η CΕ[ΜΝΗ] ΕΝΤΙΜΟC *Ζεὺς* ἀετοφόρος καθήμενος ἐπὶ θρόνου, πρὸς ἀρ. — Δ. καλή, ἀλλὰ διάτρητον.

Ἀττάλεια.

191. — Æ 20. — Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς*, πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΤΤΑ / ΛΕΩΝ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω. *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς ἀριστ. ἔχουσα στέφανον ἐν τῇ δεξ. καὶ κλάδον φοίνικος ἐν τῇ ἀριστερᾷ. — Δ. καλλίστη.

192. — Æ 17. — Δύο κεφαλαὶ *Ἀθηνᾶς* συνεζευγμέναι, πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΤΤΑ / ΛΕΩΝ Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ. — Δ. καλή.

193. — Æ 19. — Ὅμοιον, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ κράνους τῆς μιᾶς κεφαλῆς *ὑστερόσημος* ἄγκυρα τῶν Σελευκιδῶν. (*Πίναξ* XII, 15.) — Δ. καλή.

194-195. — Æ 17. — Κεφαλὴ *Ποσειδῶνος* μετὰ στροφίου, πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΤΤΑΛΕΩΝ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. *Ποσειδῶν* ἱστάμενος πρὸς ἀρ., τὴν ἀρ. στηρίζων ἐπὶ τριαίνης καὶ τὴν δεξ. ἐκτείνων, ἧς κάτωθεν δελφίς. (*Πίναξ* XII, 16.) — Δ. καλή.

196. — Æ 15. — Κεφαλὴ *Ποσειδῶνος* πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΤΤΑ — [ΛΕΩΝ] *Δελφὶς περὶ ἄγκυραν.*

197-198. — Æ 14. — Προτομὴ *Ποσειδῶνος*, πρὸς δεξ. καὶ πρὸ αὐτῆς *τρίαινα.*

Ὄπ. ΑΤΤΑ — ΛΕѠΝ *Νίκη* βαδίζουσα ἀρ. (*Πίναξ* XII, 17.) — Δ. ἀρίστη.

199. — Æ 15. — Ὅμοιον, μετὰ ΑΤΤΑ—Λ—Є—ѠΝ. — Δ. καλή.

200. — Æ 14. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ ΑΤΤ—Α—[ΛЄѠΝ]. — Δ. καλή.

201-202. — Æ 15. — Προτομὴ *Ποσειδῶνος* πρὸς ἀρ., μετὰ τριαίνης πρὸ αὐτῆς, περὶ ἣν δελφίς.
Ὀπ. ΑΤΤΑ—ΛЄѠΝ *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς δ. — Δ. καλή.

203. — Æ 13. — *Δελφὶς* πρὸς δ.
Ὀπ. ΑΤΤΑ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω, ΛΕѠΝ δεξ ἐκ τῶν κάτω. *Πηδάλιον*. — Δ. καλή.

204. — Æ 11. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ ΑΤΤΑ—ΛЄ—ΩΝ). (*Πίναξ* XII, 18).

205. — Æ 17. — Κεφαλὴ *Κλαυδίου* (;) πρὸς ἀρ.
Ὀπ. ΑΤΤΑΛ—ΕΩΝ Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς δ. — Δ. μετρία.

206-207. — Æ 20. — Κεφαλὴ *Τιβερίου* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
Ὀπ. ΑΤ—ΤΑΛЄѠΝ Προτομὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς δ. — Δ. καλή.

208. — Æ 20. — Κεφαλὴ *Τιβερίου* (;) δαφνοστεφής, πρὸς δ.
Ὀπ. ΑΤΤΑΛЄѠΝ δ. ἐκ τῶν κάτω. Προτομὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς δ· — Δ. καλλίστη.

209. — Æ 18. — Προτομὴ *αὐτοκράτορος* ἀστεφής, ἧς ὄπισθεν Ρ (;)
Ὀπ. ΑΤΤΑ—ΛЄѠΝ Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς δ. — Δ. μετρία.

210-212. — Æ 20. — ΠΑΡΘΙΚΟϹ—Α Κ ΤΡΑΙΑΝΟϹ Προτομὴ *Τραϊανοῦ* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
Ὀπ. ΑΤΤΑΛЄѠΝ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. Προτομὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς δεξ. (*Πίναξ* XII, 19.) — Δ. καλή.

213. — Æ 16. — Ἐπιγρ. ἐξίτηλος. Κεφαλὴ *Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
Ὀπ. ΑΤΤΑ ἀρ. ἐκ τῶν κάτω, ΛΕѠΝ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. Προτομὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς δ. — Δ. καλή.

214. — Æ 18. — ΚΑΙ—ΑΥΡΗΛΙΟϹ Κεφαλὴ *Μ. Αὐρηλίου* ἀστεφής, πρὸς δ.
Ὀπ. ΑΤΤΑ—ΛΕΩΝ Προτομὴ *Σεράπιδος* πρὸς ἀρ. — Δ. καλή.

215. — Æ 18. — Ὁμοίως.
Ὀπ. ΑΤΤΑΛЄΩΝ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. Προτομὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς δ· — Δ. καλή.

216-217. — Æ 18. — Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΤΤΑ—ΛЄ—ΩΝ *Ἀθηνᾶ Νικηφόρος* ἱσταμένη πρὸς ἀρ., τὴν ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ δόρατος, πλησίον τοῦ ὁποίου κατάκειται ἡ ἀσπίς. — Δ. καλή.

218. — Æ 20. — . . . . . . — ΑΝΤΩΝЄΙΝ—Ο[C] Προτομὴ *Μ. Αὐρηλίου* ἢ *Οὐήρου* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΤΤΑ—Λ[ЄΩΝ] *Ἀπόλλων Λύκιος* ἱστάμενος δεξ., κρατῶν ἐν τῇ ἀρ. λύραν ἐπὶ κιονίσκου τεθειμένην. (*Πίναξ* XII, 20.) — Δ. καλή.

219. — Æ 24. — ΚΑΙCΑΡ—ΑΥ ΚΟΜΟΔΟC Προτομὴ *Κομμόδου* ἀστεφής, πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΤΤΑ—ΛΕΩΝ *Ζεὺς* ἢ *Διόνυσος* ἱστάμενος ἀρ., ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ δυσδιάκριτόν τι. — Δ. μετρία.

220. — Æ 20. — ΑΥ ΚΟΜ—ΜΟΔΟC . . . Προτομὴ *Κομμόδου* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΤΤΑ—ΛЄΩΝ Προτομὴ *Σεράπιδος* πρὸς ἀρ. — Δ. μετρία.

221-222. — Æ 25. — ΑΥΤ ΚΑΙ Λ CЄΠ CЄΟΥΗΡΟC ΠЄΡΤCЄ Κεφαλὴ *Σ. Σεβήρου* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΤΤΑ—ΛЄΩΝ *Ναὸς* τετράστυλος, ἐν ᾧ *Ἀθηνᾶ Νικηφόρος* ἱσταμένη ἀρ., τὴν ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ δόρατος, πλησίον τοῦ ὁποίου κατάκειται ἡ ἀσπίς. Ἐν τῷ ἀετώματι φιάλη ἢ στέφανος. — Δ. καλή.

223. — Æ 24. — ΑΥΤ ΚΑΙ Μ ΑΥΡ—ΑΝΤΩΝΙΝΟC Κεφαλὴ *Καρακάλλα* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΤΤΑ—ΛЄΩΝ *Σέραπις* ἱστάμενος ἀρ., ἐγείρων τὴν δεξ. καὶ τὴν ἀρ. στηρίζων ἐπὶ σκήπτρου. Πρὸ αὐτοῦ βωμός. — Δ. μετρία.

224. — Æ 26. — . . . ΠΛΑΥΤΙΛΑ CЄΒΑC Προτομὴ *Πλαυτίλλης* πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΤΤΑ—ΛЄΩΝ *Ἥρα* καθημένη ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ. ἔχουσα φιάλην ἐν τῇ δεξ., τὴν δ' ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ σκήπτρου. — Δ. μετρία.

225. — Æ 14. — Ἀνεπίγραφον (;) Προτομὴ *αὐτοκρατείρας* τινός, πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΤΤΑ—ΛЄΩΝ *Νίκη* βαδίζουσα, πρὸς δ. — Δ. μετρία.

226. — Æ 25. — ΑΥΤ ϹΕΠ Γ ΟΥ ΓΕΤΑϹ ΚΑΙϹΑ Προτομὴ *Γέτα* πρὸς δ.
῎Οπ. ΑΤΤΑ—ΛΕΩΝ *Νέμεσις πτερωτὴ* ἱσταμένη πρὸς ἀρ., ἔχουσα ζυγὸν ἐν τῇ δεξ. ὑπεράνω γρυπός, ἐν δὲ τῇ ἀρ. πῆχυν. — Δ. καλή.

227. — Æ 20. — Α.Ϲ.ΓΕΤΑϹ—ΚΑΙϹΑΡ Προτομὴ *Γέτα* δαφνοστεφής, πρὸς ἀρ.
῎Οπ. ΑΤΤΑ—ΛΕΩΝ Προτομὴ *Μηνός*, ἐπὶ μηνίσκου, πρὸς δ. — Δ. καλή.

228. — Æ 22. — ΑΥ.Κ.Γ ΙΟΥ.ΟΥ. ΜΑΞΙΜΕΙΝΟϹ ϹΕ Προτομὴ *Μαξιμείνου* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
῎Οπ. ΑΤΤΑ—ΛΕΩ—Ν *Ναὸς* τετράστυλος, ἐν ᾧ *'Αθηνᾶ Νικηφόρος* ἱσταμένη ἀρ., στηρίζουσα τὴν ἀρ. ἐπὶ δόρατος. Παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς ἀρ. πτηνὸν (γλαῦξ ἢ ἀετός), δεξ. δὲ ἡ ἀσπίς. — Δ. καλλίστη.

229. — Æ 28. — ΑΥ Κ ΜΑΡ ΑΝΤ—ΓΟΡΔΙΑΝΟϹ—ϹΕ Προτομὴ *Γορδιανοῦ Γ΄* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ χλαμύδος, πρὸς δ.
῎Οπ. ΑΤΤΑΛ—ΕΩΝ *'Αθηνᾶ* ἱσταμένη ἀρ., ἔχουσα τὴν δεξ. περιτετυλιγμένην ἐν τῷ ἱματίῳ καὶ πρὸς τὸ στῆθος, τὴν δ᾽ ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ τῆς κατακειμένης εἰς τὸ ἔδαφος ἀσπίδος. — Δ. καλή.

230. — Æ 28. — Ὅμοιον, ἀλλ' ἡ *'Αθηνᾶ* ἔχει καὶ τὸ δόρυ παρὰ τὴν ἀσπίδα ἱδρυμένον. — Δ. μετρία.

231. — Æ 25. — . . . . ΟΥΑ—ΤΡΕΒΩ ΓΑΛΛ[ΟϹ] Προτομὴ *Τρ. Γάλλου* μετὰ θώρακος καὶ χλαμύδος πρὸς δ.
῎Οπ. ΑΤΤΑ—ΛΕΩΝ *Νέμεσις πτερωτὴ* ἱσταμένη πρὸς ἀρ. ἔχουσα ἐν τῇ δεξ. ζυγόν, ἐν δὲ τῇ ἀρ. πῆχυν. 'Αρ. παρὰ τοὺς πόδας τῆς θεᾶς, γρύψ. — Δ. μετριωτάτη.

Μάγυδος.

232. — Æ 15. — Προτομὴ *Διονύσου* ἀγένειος μετὰ θύρσου ἐπ' ὤμου, πρὸς δ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
῎Οπ. ΜΑΓΥ δεξ. ἐκ τῶν κάτω. *Ἑρμῆς* γυμνὸς ἱστάμενος ἀρ. ἔχων ἐν τῇ δεξ. βαλλάντιον καὶ ἐν τῇ ἀρ κηρύκειον. Τὸ ὅλον

ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. (*Πίναξ* XII, 21.) — Δ. ἀρίστη, λαμπρᾶς κατιώσεως.

233. — Æ 15. — Προτομὴ *Διονύσου* ἀγένειος μετὰ τοῦ θύρσου πρὸ αὐτοῦ. Κύκλος σφαιριδίων.

῞Οπ. Μ ἀρ., ΑΓΥ δεξ. ἐκ τῶν κάτω. *Ἑρμῆς* ὅμοιος τῷ προηγουμένῳ. Κύκλος σφαιριδίων. (*Πίναξ* XII, 22.) — Δ. καλλίστη.

234. — Æ 12. — Κεφαλὴ *᾿Απόλλωνος* (;) πρὸς δ.

῞Οπ. ΜΑΓΥΔΕ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω, ΩΝ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω. *Κηρύκειον πτερωτόν.* (*Πίναξ* XII, 23.) — Δ. καλλίστη.

235. — Æ 17. — Κεφαλὴ *᾿Αθηνᾶς* πρὸς δ. ᾿Εν κύκλῳ σφαιριδίων.

῞Οπ. ΜΑΓΥΔΕ δεξ., ΩΝ ἀριστ. ἐκ τῶν ἄνω. *᾿Αθηνᾶ* ἱσταμένη ἀρ , τὴν δεξ. στηρίζουσα ἐπὶ τῆς ὀσφύος, τὴν δὲ δεξ. ἔχουσα ἐπὶ τοῦ δόρατος. — Δ. μετρία.

236. — Æ 14. — Κεφαλὴ *᾿Αθηνᾶς* (βαρβαρότεχνος), πρὸς δ.

῞Οπ. ΜΑΓΥΔ[Ε] δεξ., ΩΝ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω. *᾿Απόλλων* ἱστάμενος γυμνὸς πρὸς ἀρ., τὴν δεξ. ἔχων ἐπὶ τόξου στηριζομένου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τὴν δ' ἀρ στηρίζων ἐπὶ κιονίσκου. — Δ. καλή.

237. — Æ 14. — Προτομὴ *᾿Αθηνᾶς* πρὸς ἀρ. ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

῞Οπ. ΜΑ κάτω *μηνίσκου*, ἐν ᾧ *ἀστήρ*. (*Πίναξ* XIII, 1.)

238. — Æ 20. — ΚΑΙCΑΡ—ΤΡΑΙΑΝΟC Κεφαλὴ *Τραϊανοῦ* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

῞Οπ. ΜΑ ἀριστ. ἐκ τῶν ἄνω, ΓΥΔΕѠΝ δεξ. ἐκ τῶν κάτω. *᾿Αθηνᾶ Νικηφόρος* ἱσταμένη πρὸς ἀρ. ᾿Εν τῷ πεδίῳ ἀρ. ΙΔ. — Δ. καλλίστη.

239. — Æ 20. — ῞Ομοιον, ἀλλὰ μετὰ ΙЄ. — Δ καλλίστη.

240. — Æ 19. — ΚΑΙCΑΡ—ΑΔΡΙΑ[ΝΟC;] Κεφαλὴ *᾿Αδριανοῦ* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

῞Οπ. ΜΑ ἀριστ. ἐκ τῶν κάτω, ΓΥΔЄѠΝ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. *᾿Αθηνᾶ Νικηφόρος* ἱσταμένη ἀρ. Πρὸ αὐτῆς ΙΗ καὶ ὄφις. — Δ. καλή.

241.— Æ 20.— ΑΥΤΟ ΚΑΙCΑΡ—ΑΝΤΩΝΙΝΟC CE Κεφαλὴ *Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
Ὄπ. ΜΑΓΥ ἀριστ. ἐκ τῶν κάτω, ΔΕΩΝ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. *Ἀθηνᾶ Νικηφόρος* ἱσταμένη πρὸς ἀρ. Παρ' αὐτῇ ἀρ. ὄφις καὶ ΙΘ. — Δ. καλή.

242.— Æ 29.— ΑΥΤ ΚΑΙC ΑΥΓ—ΚΟΜΜΟΔΟC Προτομὴ *Κομμόδου* δαφνοστεφής, μετὰ χλαμύδος, πρὸς δ.
Ὄπ. ΜΑΓΥΔΕΩΝ ἄνωθεν *Ποταμοῦ* κατακειμένου πρὸς ἀρ. ἔχοντος κάλαμον ἐν τῇ δεξ. καὶ κέρας ἐν τῇ ἀρ. Ὑπ' αὐτὸν ΚΑ. — Δ. μετρία.

243.— Æ 26.— ΚΡΙCΠΕΙΝΑ—CΕΒΑCΤΗ Προτομὴ *Κρισπίνης* πρὸς δ.
Ὄπ. ΜΑΓΥ—ΔΕΩΝ *Δημήτηρ* καθημένη ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ δεξ. στάχυς, ἐν δὲ τῇ ἀρ. λαμπάδα. Πρὸ αὐτῆς κάλαθος. Ὑπὸ τὸν θρόνον ὄφις. Ἐν τῷ ἐξέργῳ ΚΑ. (*Πίναξ* XIII, 2.) — Δ. μετρία.

244.— Æ 25.— ΙΟΥΛΙΑ . ΜΑ—ΜΕΑ CΕΒ Προτομὴ *Μαμαίας* πρὸς δ.
Ὄπ. ΜΑΓΥΔΕ ἄνωθεν, ΩΝ κάτω. *Ποταμὸς* κατακείμενος πρὸς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Λ. — Δ. καλή.

Πέργη.

α) *Μετὰ Παμφυλιακῶν ἐπιγραφῶν.*

245. — Æ 21. — Κεφαλὴ *Ἀρτέμιδος* δαφνοστεφής, μετὰ φαρέτρας ἐπ' ὤμου, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΝΑΝΑΨΑΣ δεξ. ΠΡΕΙΙΑΣ ἀρ. *Ἄρτεμις* ἐν βραχεῖ χιτῶνι ἱσταμένη ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ δεξ. στέφανον, τὴν δ' ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ δόρατος. Παρ' αὐτὴν ἔλαφος. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Α. (*Πίναξ* XII, 24.) — Δ. καλλίστη.

246-252. — Æ 17. — *Σφὶγξ* ὀκλάζουσα πρὸς δ. μετὰ κυρτῶν πρὸς τὰ ἔμπροσθεν πτερύγων καὶ καλάθου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. ΝΑΝΑΨΑΣ δεξ., ΠΡΕΙΙΑ[Σ] ἀρ. Ὁ αὐτὸς τύπος τῆς *Ἀρτέμιδος*. (*Πίναξ* XII, 25.) — Δ. ἔμπρ. καλλίστη, ὄπ. καλή.

253-259. — Æ 14/13. — Ὅμοιον. — Δ. καλή.

260. — Æ 17. — Ὅμοιον, ἀλλ' ἡ σφὶξ πρὸς ἀρ. — Δ. μετριωτάτη.

β) *Μετὰ Ἑλληνικῶν ἐπιγραφῶν.*

261. — AR 18. Γραμμ. 3,85. — Κεφαλὴ *Ἀρτέμιδος* δαφνοστεφής, μετὰ φαρέτρας ἐπ' ὤμου, πρὸς δ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ δεξ., ΠΕΡΓΑΙΑΣ ἀριστ. Ὁ αὐτὸς τύπος τῆς *Ἀρτέμιδος* πρὸς ἀρ. (*Πίναξ* XII, 25.) — Δ. καλλίστη.

262. — AR 13. Γραμμ. 1,89. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ Α ἀρ. τῆς ἱσταμένης *Ἀρτέμιδος*. — Δ. καλή.

263. — Æ 21. — Ὁμοίως, ἄνευ τοῦ Α. (*Πίναξ* XII, 3.) — Δ. καλή.

264. — Æ 20. — Ὅμοιον τῷ προηγουμένῳ. — Δ. μετρία.

265-267. — Æ 17/18. — Ὁμοίως. — Δ. καλή.

268-272. — Æ 15/16. — Ὁμοίως. — Δ. καλή.

273. — Æ 13. — Ὁμοίως. — Δ. καλλίστη.

274-275. — Æ 13. — Ὁμοίως.

276. — Æ 17. — Προτομὴ *Ἀρτέμιδος* πρὸς ἀρ. μετὰ φαρέτρας ἐπ' ὤμου.
Ὄπ. Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος. *Σφὶγξ* ὀκλάζουσα πρὸς δ. — Δ. μετρία.

277. — Æ 13. — Κεφαλὴ *Ἀρτέμιδος* μετὰ φαρέτρας, πρὸς δ.
Ὄπ. ΑΡΤΕΜ ἀρ., ΠΕΡΓ δεξ. *Σφὶγξ* ὀκλάζουσα, πρὸς δ. — Δ. καλή.

278. — Æ 12. — *Σφὶγξ* ὀκλάζουσα, πρὸς δ.
Ὄπ. [ΑΡ]ΤΕΜΙΔΟ[Σ] δεξ., ΠΕΡΓΑΙ[ΑΣ] ἀρ. *Ἄρτεμις* ἱσταμένη ἀρ. ὡς ἐπὶ τῶν προηγουμένων. — Δ. καλή.

279. — Æ 18. — Προτομαὶ συνεζευγμέναι Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος μετὰ φαρέτρας, πρὸς δ.
Ὄπ. Α·ΤΕΜΙΔΟ[Σ] δεξ. ΠΕΡΓΑΙΑΣ ἀρ. *Ἄρτεμις* ὁμοία τῇ προηγουμένῃ. (*Πίναξ* XIII, 4.) — Δ. καλλίστη.

280. — Æ 17. — Ὁμοίως. — Δ. μετρία.

281. — Æ 13. — Ὁμοίως, ἀλλ' ὄπισθεν, δεξιὰ τῆς ἐπιγραφῆς, Α. — Δ. καλλίστη.

282-283. — Æ 17. — Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΡΤ—ΕΜΙΔΟΣ δεξ., ΠΕΡΓΑΙΑΣ ἀρ. *Ἄρτεμις* μετὰ ποδήρους ἱματίου, σπεύδουσα πρὸς δ., ἔχουσα δ' ἐν τῇ προτεταμένῃ ἀρ. τόξον καὶ ἐν τῇ δεξ. λαμπάδα. — Δ καλή.

284. — Æ 18 — Προτομὴ *Ἀρτέμιδος*, μετὰ φαρέτρας καὶ τόξου, πρὸς ἀρ. Κύκλος σφαιριδίων.

Ὄπ. ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ ἀρ., ΠΕΡΓΑΙΑ—Σ δεξ. Ὅμοιος τύπος. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Δ. — Δ. καλή.

285. — Æ 20. — *Ναὸς* ἰωνικὸς δίστυλος, ἐν ᾧ εἴδωλον *Ἀρτέμιδος Περγαίας* καθημένης κατενώπιον. Ἐν τῷ ἀετώματι ἀετός.

Ὄπ. ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ ἀρ., ΠΕΡΓΑΙ—ΑΣ δεξ. Ὅμοιος τύπος *Ἀρτέμιδος* πρὸς δ. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. (*Πίναξ* XIII, 5.) — Δ. ἀρίστη.

286. — Æ 18. — Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ ἀρ., ΠΕΡΓΑΙΑΣ δεξ. ἐκ τῶν κάτω. *Τόξον* καὶ *φαρέτρα* χιαστί. (*Πίναξ* XIII, 6.) — Δ. καλλίστη.

287. — Æ 16. — Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ ἀρ., ΠΕΡΓΑΙΑΣ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Α. — Δ. καλή.

288. — Æ 17. — ΑΡΤΕΜΙΔΟ—[Σ ΠΕΡΓΑΙΑΣ] πέριξ τοῦ αὐτοῦ τύπου *ναοῦ*.

Ὄπ. ΤΙ—ΒΕΡΙΟΥ ἀρ., ΝΕΙΚΗ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. *Νίκη* σπεύδουσα πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ δεξ. στέφανον. — Δ. μετρία.

289-290. — Æ 18. — ΝΕΡΩΝ δεξ. ἐκ τῶν κάτω, ΚΑΙϹΑΡ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω. Κεφαλὴ γυμνὴ *Νέρωνος* πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΡΤ ἐν τῷ ἐξέργῳ, ΕΜΙΔΟϹ δεξ. ἐκ τῶν κάτω, [ΠΕΡ]ΓΑΙΑ[Σ] ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω. *Ἄρτεμις* μετὰ ποδήρους ἱματίου, σπεύδουσα πρὸς δεξ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ ἀρ. τόξον καὶ ἐν τῇ δ. λαμπάδα. — Δ. καλή.

291. — Æ 18. — ΤΙΤΟϹ δεξ. ΚΑΙϹΑΡ ἀρ. Κεφαλὴ *Τίτου* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΡΤΕΜΙΔΟϹ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω, ΠΕΡΓΑΙΑϹ δεξ. ἐκ τῶν

κάτω. Ὁ αὐτὸς τύπος τῆς *Ἀρτέμιδος*. (*Πίναξ* XIII, 7.) — Δ. καλλίστη.

292. — Æ 23. — ΔΟΜΙΤΙΑΝ δεξ. ἐκ τῶν κάτω, ΟϹ ΚΑΙϹ—ΑΡ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω. Κεφαλὴ *Δομιτιανοῦ* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

Ὄπ. ΠΕΡΓΑΙΑϹ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω, [ΑΡΤΕΜΙΔΟϹ] δεξ. ἐκ τῶν κάτω. Ὁμοία *Ἄρτεμις*. — Δ. μετρία.

293. — Æ 16. — ΤΡΑΙΑΝΟϹ δεξ., ΚΑΙϹΑΡ ἀρ. Κεφαλὴ *Τραϊανοῦ* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

Ὄπ. ΠΕΡ δεξ., ΑΡΤ ἀριστ. *Ναὸς* δίστυλος μετὰ τοῦ εἰδώλου τῆς *Περγ. Ἀρτέμιδος* ἐν αὐτῷ. — Δ. καλή.

294. — Æ 20. — ΚΑΙϹΑΡ—ΑΔΡΙΑΝΟϹ Προτομὴ *Ἀδριανοῦ* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ χλαμύδος, πρὸς δ.

Ὄπ. ΠΕΡΓΑΙΑϹ— ΑΡΤΕΜΙΔΟϹ *Ἄρτεμις* ἱσταμένη δεξ. μετὰ φαρέτρας ἐπ' ὤμου, ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ ἀρ. τόξον καὶ ἐν τῇ πρὸς τὰ κάτω δεξιᾷ μικρὰν λαμπάδα. — Δ. καλή.

295. — Æ 16. — [ΚΑΙΣΑΡ] ἀρ. — ΑΔΡΙΑΝΟ δεξ. Ὁμοία προτομὴ δεξ.

Ὄπ. ΠΕΡΓΑΙΑ—ΑΡ—ΤΕΜΙ. Ὅμοιος τύπος *Ἀρτέμιδος*, πρὸς δεξ. — Δ. καλή.

296. — Æ 15. — ΚΑΙϹΑΡ—ΑΔ[ΡΙΑΝΟϹ] Ὁμοία προτομὴ δεξ.

Ὄπ. ΠΕΡΓ—ΑΡΤΕΜ Εἴδωλον *Ἀρτέμιδος Περγαίας* ἐν ναῷ διστύλῳ. — Δ. μετρία.

297. — Æ 13. — Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος. Κεφαλὴ *Ἀδριανοῦ* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΠΕΡΓΑΙ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω, ΑΡΤΕΜΙ δεξ. ἐκ τῶν κάτω. *Λαμπάς*. Δ. μετρία.

298-299. — Æ 11. — ΚΑΙϹ—ΑΔΡΙΑ Προτομὴ *Ἀδριανοῦ* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

Ὄπ. ΠϹΡ—Γ *Ἔλαφος* ἱσταμένη ἀρ., ἧς ἄνωθεν *μηνίσκος*. — Δ. καλή.

300. — Æ 12. — ΚΑΙϹ—[. . . .] Κεφαλὴ *Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

Ὄπ. Π[ΕΡΓ]—ΑΡΤ *Ἔλαφος* ἱσταμένη πρὸς δ. — Δ. μετρία.

301.— Æ 22.— ΑΥΤ ΚΑΙ ΑΥΡ—ΑΝΤΩΝΙΝΟϹ Προτομὴ *Μ. Αὐρηλίου* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
"Οπ. ΠΕΡ—Γ—ΑΙΩΝ *"Αρτεμις* ἱσταμένη ἀρ.— Δ. μετρία.

302.— Æ 18.— "Ομοιον.— Δ. καλή.

303.— Æ 14.— ΑΥΤ ΚΑΙ—ΑΝΤΩΝΙΝ Κεφαλὴ *Μ. Αὐρηλίου* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
"Οπ. ΠΕΡΓΑ—ΙΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη πρὸς ἀρ.— Δ. καλή.

304.— Æ 20.— ΑΥΤ Κ Λ·ϹΕ ϹΕ—ΟΥΗΡΟϹ ΠΕ Προτομὴ *Σ. Σεβήρου* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ χλαμύδος, πρὸς δ.
"Οπ. ΠΕΡΓ—Α—ΙΩΝ *"Αρτεμις* μετὰ ποδήρους χιτῶνος ἱσταμένη πρὸς δ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ ἀρ. τόξον καὶ ἐν τῇ δεξ. μικρὰν λαμπάδα.— Δ. καλλίστη.

305.— Æ 20.— ΑΥΚ Λ Ϲ ϹΕΟΥΗ—ΡΟϹ ΠΕΡΤΙΝ Κεφαλὴ *Σ. Σεβήρου* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
"Οπ. ΠΕΡΓ—ΑΙΩΝ *"Αρτεμις κυνηγέτις* ἱσταμένη πρὸς δεξ. — Δ. καλή.

306.— Æ 15.— . . Λ.ϹΕΥΗ—ΠΕΡΤ 'Ομοίως.
"Οπ. ΠΕΡ—Γ—Α—ΙΩΝ Εἴδωλον *'Αρτέμιδος Περγαίας* ἐν ναῷ διστύλῳ.— Δ. μετρία.

307.— Æ 27.— ΙΟΥΛΙΑ ΔΟΜΝΑ ϹΕΒ Προτομὴ *Ι. Δόμνας*, πρὸς δ.
"Οπ. ΠΕΡ—Γ—Α—ΙΩΝ *Θέμις* καθημένη ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ ἀρ. κλάδον φοίνικος καὶ ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ μέγαν στέφανον, ἐν ᾧ ΤΟ.— Δ. μετρία.

308.— Æ 25.— ΙΟΥΛΙΑ Δ—ΟΜΝΑ ϹΕΒ Προτομὴ *'Ιουλίας Δόμνας*, πρὸς δεξ.
"Οπ. ΠΕΡΓ—ΑΙΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ.— Δ. καλλίστη.

309.— Æ 20.— 'Ομοίως.— Δ. μετρία.

310.— Æ 19.— 'Ομοίως.
"Οπ. ΠΕΡΓ—ΑΙ—ΩΝ *"Αρτεμις* ἱσταμένη δεξ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ ἀρ. τόξον καὶ ἐν τῇ δεξ. μικρὰν λαμπάδα.— Δ. καλή.

311.— Æ 26.— ΑΥ Κ Μ ΑΥ– ΑΝΤΩΝΙΝΟ—C CEB Κεφαλὴ δαφνοστεφὴς καὶ πωγωνοφόρος *Καρακάλλα*, πρὸς δεξ.
"Οπ. ΠΕΡ—ΓΑΙ—ΩΝ πέριξ τοῦ αὐτοκράτορος *Καρακάλλα* ἱσταμένου πρὸς ἀρ. ὡπλισμένου θώρακι, ἐγείροντος τὴν δεξ. καὶ ἐν τῇ ἀρ. ἔχοντος τὸ δόρυ, στεφανουμένου δὲ ὑπὸ Νίκης ὄπισθεν αὐτοῦ ἱσταμένης. — Δ. καλή.

312.— Æ 20.— Ὁμοίως.
"Οπ. ΠΕΡ—ΓΑΙ—ΩΝ *"Αρτεμις* μετὰ τόξου καὶ λαμπάδος ἱσταμένη πρὸς δ. — Δ. μετρία.

313.— Æ 20.— Ὁμοίως.
"Οπ. ΠΕΡ—ΓΗΙ Προτομὴ *Πέργης* πυργοστεφὴς καὶ μετὰ καλύπτρας, πρὸς δ. – Δ. καλή.

314.— Æ 20.— Π C ΓΕΤΑ—C Κ CEB Προτομὴ *Γέτα* μετὰ χλαμύδος, πρὸς δ.
"Οπ. Π—ΕΡΓ—ΑΙΩΝ *"Αρτεμις* ἱσταμένη πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ δεξ. τόξον καὶ τὴν ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ μεγάλης λαμπάδος. — Δ. καλή.

315.— Æ 19.— Ὁμοίως.
"Οπ. ΠΕΡΓΑ—Ι—ΩΝ *"Αρτεμις* ἱσταμένη δεξ., ἔχουσα ἐν τῇ ἀρ. τόξον καὶ ἐν τῇ δεξ. μικρὰν λαμπάδα. — Δ μετρία.

316.— Æ 20.— Λ CEΠΤ[...] ΓΕΤΑC ΚΑ Κεφαλὴ *Γέτα* πρὸς δ
"Οπ. ΠΕΡΓ—ΑΙΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ. — Δ. καλή.

317.— Æ 13.— ΟΠ. ΑΝ—ΔΙΑΔΟΥ Προτομὴ *Διαδουμινιανοῦ* πρὸς δ.
"Οπ. ΠΕΡΓ—ΑΙΩΝ *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς δ. — Δ. καλή.

318.— Æ 26.— ΑV Κ Μ ΑV ΑΝΤΩΝΙΝ)C CEB Προτομὴ ἀγένειος *Ἐλεγαβάλου* ἀκτινοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ χλαμύδος, πρὸς δεξ.
"Οπ. ΠΕΡ—Γ—Α—ΙΩΝ *Ναὸς* δίστυλος, ἐν ᾧ εἴδωλον *Ἀρτέμιδος Περγαίας*, οὗ ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἄνω μὲν μηνίσκος καὶ ἀστήρ, κάτω δὲ δύο γρῦπες ἐπὶ κιονίσκων. Ἐν τῷ ἀετώματι ἀε.ός. — Δ. καλή.

319.— Æ 25.— Ὁμοίως, ἀλλὰ μετὰ ΠΕΡΓΑΙΩΝ. — Δ. καλή.

320-321.— Æ 25.— Ὁμοίως.
Ὀπ. ΠΕΡΓ—ΑΙ—ΩΝ *Ἄρτεμις* μετὰ τόξου ἐν τῇ ἀρ. καὶ βέλους ἐν τῇ δεξ., ἱσταμένη πρὸς δεξ. (*Πίναξ* XIII, 8.) — Δ. καλλίστη.

322.— Æ 25.— Ὁμοίως.
Ὀπ. ΠΕΡΓ—Α—ΙΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ.— Δ. καλή.

323.— Æ 25.— Ὅμοιον, ἀλλ' ἐπὶ τῆς προτομῆς *ὑστερόσημον*, ἐν ᾧ ἀετός.— Δ. καλή.

324.— Æ 25.— Ὅμοιον, ἀλλ' ἀντὶ ἀκτίνων φέρει στέφανον δάφνης. *Ὑστερόσημον* τὸ αὐτό.
Ὀπ. ΠΕΡΓΑ—Ι—ΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ.— Δ. καλή.

325.— Æ 13.— ΑΥΤ ΑΝ—ΤΩΝΙΝ Προτομὴ *Ἐλαγαβάλου* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
Ὀπ. ΠΕΡ—[Γ—Α]—ΙΩΝ *Ναὸς* δίστυλος, ἐν ᾧ εἴδωλον *Ἀρτέμιδος Περγαίας*.— Δ. καλή.

326.— Æ 26.— ΙΟΥΛΙΑ—[Π]ΑΥΛ CЄΒ Προτομὴ *Ἰουλίας Παύλης* πρὸς δεξ.
Ὀπ. ΠЄΡ—Γ—Α—ΙΩΝ Ὅμοιος τύπος μετὰ μηνίσκου, ἀστέρος καὶ δύο γρυπῶν ἐπὶ στηλῶν παρὰ τὸ εἴδωλον. (*Πίναξ* XIII, 9.) — Δ. καλλίστη.

327.— Æ 21.— ΙΟΥ ΜΑ—ΜЄΑ CЄΒΑ Προτομὴ *Μαμαίας* μετὰ μήνης ἐπ' ὤμου, πρὸς δ.
Ὀπ. ΠЄΡΓ—ΑΙΩΝ *Ἄρτεμις* μετὰ τόξου ἐν τῇ ἀρ. καὶ μικρᾶς λαμπάδος ἐν τῇ δεξ., ἱσταμένη πρὸς δ. Πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῆς *ἀστήρ*.— Δ. καλή.

328.— Æ 25.— ΑΥ . ΚΑΙ . ΜΑΞΙΜЄΙΝΟC . Α Προτομὴ *Μαξιμίνου* ἀκτινοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὀπ. ΑΡΤЄΜ—ΙΔ—Ο—C ΠЄΡΓ—ΑΙΑC πέριξ *ναοῦ* διστύλου, ἐν ᾧ τὸ *εἴδωλον τῆς Ἀρτέμιδος Περγαίας*, μηνίσκος, ἀστὴρ καὶ δύο τρίποδες, ἐφ' ὧν γρῦπες.— Δ. καλή.

329.— Æ 13.— Α.Κ.ΜΑΞΙΜΙΝΟC Προτομὴ *Μαξιμίνου* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
Ὀπ. ΠЄΡ—ΓΑΙΩΝ *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς ἀρ.— Δ. καλή.

330. — Æ 13. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΠΕΡ—Γ—Α—ΙΩΝ *Ναὸς* δίστυλος, ἐν ᾧ εἴδωλον *Ἀρτέμιδος Περγαίας.* — Δ. καλή.

331. — Æ 12. — ΑΥ Κ. ΜΑΞΙΜΙΝ Κεφαλὴ δεξ.
Ὄπ. Ὁμοίως. — Δ. μετριωτάτη.

332. — Æ 25. — Κ Γ ΙΟΥ. ΟΥΗ—ΜΑΞΙΜΟΝ ΕΥC Προτομὴ *Μαξίμου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὄπ. ΠΕΡΓ—ΑΙΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ. — Δ. μετριωτάτη.

333. — Æ 27. — ΑΥ ΚΑΙ ΜΑΡ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟC CΕ Προτομὴ *Γορδιανοῦ Γ′* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ. Ὑπὸ τὴν προτομὴν *σφαῖρα.*
Ὄπ. ΠΕΡΓΑ—ΙΩΝ *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς ἀρ. — Δ. μετρία.

334. — Æ 27. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΠΕΡΓΑ—ΙΩΝ *Θεά τις* ἀκτινοστεφὴς μετὰ ποδήρους ἱματίου, ἱσταμένη πρὸς δ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ ἀρ. μικρὸν κέρας ἢ τόξον καὶ ἐν τῇ δ. δυσδιάκριτόν τι. — Δ. μετριωτάτη.

335. — Æ 26. — CΑΒΕΙ. ΤΡΑΝΚΥΛΛΕΙΝΑΝ C— Ε Προτομὴ *Τραγκυλλίνης* μετὰ μηνίσκου ὄπισθεν αὐτῆς, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΠΕΡΓ—ΑΙ— ΑC—ΑΡΤΕΜΙΔΟC πέριξ καὶ ΑCΥΛΟΥ ἐπὶ τῆς μετόπης *ναοῦ* διστύλου, ἐν ᾧ τὸ *εἴδωλον τῆς Περγαίας Ἀρτέμιδος* μετ᾽ ἀστέρος, μηνίσκου καὶ τῶν δύο γρυπῶν ἐπὶ κιονίσκων. — Δ. καλλίστη.

336. — Æ 32. — ΑΥ Κ Μ ΙΟΥΛ—ΦΙΛΙΠΠΟC ΕΥ CΕΒ Προτομὴ *Φιλίππου τοῦ πρεσβυτέρου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος, πρὸς δ.
Ὄπ. ΠΕΡΓΑΙ—ΑC—ΑΡ—ΤΕΜΙΔΟC καὶ ἐν τῷ ἐξέργῳ ΑCΥΛΟΥ *Ναὸς* δίστυλος ἔχων ἀετὸν ἐν τῷ ἀετώματι, ἐν αὐτῷ δὲ *εἴδωλον Ἀρτέμιδος Περγαίας,* οὗ ἄνω μὲν ἀστὴρ καὶ μηνίσκος, κάτω δὲ δύο τρίποδες ἢ κιγκλίδες τοῦ ναοῦ, ἐφ᾽ ὧν ἀρ. μὲν τὸ αὐτὸ εἴδωλον τῆς Ἀρτέμιδος Περγαίας, δ. δὲ *θεὰ* ἱσταμένη πρὸς ἀρ. (*Πίναξ* XIII, 11.) — Δ. καλλίστη.

337-338. — Æ 25. — Ὅμοιον ἀλλὰ μετὰ ΠΕΡΓΑΙΑC—ΑΡΤΕΜΙΔΟC ΑCΥΛΟΥ, πρὸς δὲ μηνίσκου μόνον καὶ ἀστέρος παρὰ τὸ εἴδωλον. — Δ. καλή.

339.— Æ 27.— ΜΑΡ.ωΤΑ—CΕΟΥΗΡΑΝ CΕΒ Προτομὴ *Ωτακ. Σεουήρας* μετὰ μήνης ὄπισθεν, πρὸς δ.
"Οπ. "Ομοιον τῷ προηγουμένῳ.— Δ. καλή.

340.— Æ 27.— "Ομοιον ἀλλὰ μετὰ ΜΑΡΚΙΑ.ωΤ—Α CΕΥΗΡΑ CΕ. — Δ. μετρία.

341.— Æ 24.— ΑΥ.Κ.Μ.ΙΟΥ CΕΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟC Є Προτομὴ *Φιλίππου τοῦ νεωτέρου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος. Κάτωθεν αὐτῆς σφαῖρα. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
"Οπ. ΠΕΡ—ΓΑΙ—ΩΝ *Κιβωτὸς* τετράπους, ἐφ' ἧς τρία *βαλλάντια*.— Δ. καλή.

342.— Æ 24.— Μ.ΙΟΥ.CΕΟΥΗ.ΦΙΛΙΠΠΟC CΕ Ὁμοία προτομὴ καὶ σφαῖρα.
"Οπ. "Ομοιον τῷ προηγουμένῳ. (*Πίναξ* XIII, 15.) — Δ. ἀρίστη.

343.— Æ 24.— ΑΥ.Κ Μ.ΙΟΥ.CΕΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟC CΕ Ὁμοίως.
"Οπ. ΠΕΡΓ—ΑΙΩΝ *"Ηφαιστος* καθήμενος πρὸς δ., τὴν ἀρ. στηρίζων ἐπὶ ἀσπίδος.— Δ. μετρία.

344.— Æ 23.— Ὁμοίως.
"Οπ. ΠΕΡΓ—ΑΙΩΝ *Νίκη* σπεύδουσα πρὸς ἀρ.— Δ. καλή.

345.— Æ 23.— "Ομοιον ἀλλὰ μετὰ ΠΕΡ—Γ—ΑΙΩΝ.— Δ. καλή.

346.— Æ 23.— Ὁμοίως ἀλλὰ μετὰ ΠΕΡΓΑ—ΙΩΝ.— Δ. καλή.

347.— Æ 23.— Ὁμοίως.
"Οπ. ΠΕΡΓΑ—Ι—ΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ.— Δ. καλλίστη.

348.— Æ 23.— [ΑΥΤ].Κ.ΓΑ.ΜΕ ΚΥ.ΤΡΑ ΔΕΚΙΟΝ CΕ Προτομὴ *Τρ. Δεκίου* ἀκτινοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
"Οπ. ΠΕΡΓΑ—ΙΩ—Ν *"Αρτεμις* ἀκτινοστεφὴς ἱσταμένη πρὸς δεξ. μετὰ φαρέτρας ἐπ' ὤμου, ἔχουσα ἐν τῇ ἀρ. τόξον καὶ ἐν τῇ δεξ. βέλος.— Δ. καλή.

349.— Æ 19.— ΑΥ.Κ Γ.ΜΕ.ΚΥ.ΤΡ ΔΕΚΙΟΝ.Є Προτομὴ δαφνοστεφὴς πρὸς δ. μετὰ ἐφαπτίδος. Κάτω αὐτῆς σφαῖρα.
"Οπ. ΠΕΡΓ—ΑΙΩΝ *'Ασκληπιὸς* ἱστάμενος κατενώπιον. (*Πίναξ* XIII, 10.) — Δ. καλλίστη.

350.— Æ 32.— ΑΥΤ ΚΑΙ ΠΟΛΙ ΓΑΛΛΠΗΝΟC CEB (οὕτω) Προτομὴ *Γαλλιηνοῦ* δαφνοστεφής, πρὸς δ. Πρὸ αὐτῆς Ι.
Ὄπ. ΠΕΡΓΑΙΑC ἀρ.— ΑΡΤΕΜΙΔΟC δεξ. καὶ ΑCΥΛΟΥ ἐπὶ τῆς μετόπης *ναοῦ* διστύλου, ἐν ᾧ *εἴδωλον Ἀρτέμιδος Περγαίας* μετ᾽ ἀστέρος καὶ μηνίσκου καὶ δύο τριπόδων, ἐφ᾽ ὧν γρῦπες. Ἐν τῷ ἀετώματι Α.— Δ. καλλίστη.

351-352.— Æ 30.— Δύο ὅμοια μετὰ τῶν γραμμάτων τῶν ἐπιγραφῶν διαφοροτρόπως τεθειμένων.— Δ. καλὴ καὶ μετρία.

353. — Æ 23.— Ὁμοίως, ἀλλ' ἄνευ τοῦ Ι.
Ὄπ. ΠΕΡ—ΓΑΙ—ΩΝ *Κιβωτὸς* τετράπους, ἐφ' ἧς τρία βαλλάντια.— Δ. καλλίστη.

354.— Æ 19.— Ὁμοίως (;)
Ὄπ. ΠΕΡΓΗΙ Προτομὴ *Πέργης* πυργοστεφὴς καὶ μετὰ καλύπτρας, πρὸς δ. — Δ. μετριωτάτη.

355-358.— Æ 31/29.— Α ΚΟΡΝΗΛΙΑ CΑΛΛΩΝΙΝΑ CEB Προτομὴ *Σαλωνίνης* μετὰ μηνίσκου ὄπισθεν, πρὸς δεξ. Πρὸ αὐτῆς Ι.
Ὄπ. ΠΕΡ—ΓΑ—ΙΩΝ *Κιβωτὸς* τετράπους μετὰ τριῶν βαλλαντίων ἐπ᾽ αὐτῆς.— Δ. καλή.

359.— Æ 32.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΠΕΡ—ΓΑΙΩΝ *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς ἀρ.— Δ. καλλίστη.

360.— Æ 32.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΠΕΡ—ΓΑΙΩΝ *Ἐλπὶς* βαδίζουσα πρὸς ἀρ. (*Πίναξ* XIII, 13.) — Δ. καλλίστη.

361.— Æ 32.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΠΕΡΓ—ΑΙΩΝ *Σέραπις* ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἐγείρων τὴν δεξ. καὶ ἔχων ἐν τῇ ἀρ. τὸ σκῆπτρον. (*Πίναξ* XIII, 14.) — Δ. καλλίστη.

362. — Æ 34.— ΚΟΡΝΗΛΙΑ—Ν CΑΛΩΝΙΝΑΝ CEB Ὁμοία προτομὴ πρὸς δ., μετὰ τοῦ Ι.
Ὄπ. ΠΕΡ—Γ—ΑΙΩΝ Ὅμοιος τύπος *Σεράπιδος* πρὸς ἀρ.— Δ. ἀρίστη.

363. — Æ 32. — [ΠΟ]ΛΙ Κ CΑΛΩΝ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝ[. . . . .] Προτομὴ *Σαλωνίνου* δαφνοστεφής, πρὸς δ. καὶ πρὸ αὐτῆς Ι.
῞Οπ. ΙЄΡΑ—ΛΑΜΠΡΑ—ЄΝΔΟΞΟC—ΝЄΩΚΟΡΟC—ΠЄΡΓΗ—ΠΡΩΤΗ. — Δ μετρία (δίπαιστον).

364. — Æ 22. — Α.Κ Τ[ ]ΟΥЄΙ—ΤΟC Κ Α. . . Προτομὴ *Κονήτου* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
῞Οπ. ΠЄΡΓ—ΑΙΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη πρὸς ἀρ. — Δ. μετρία.

365. — Æ 32. — ΑΥΤ ΚΑΙ [. . .]ΥΡΗΛΙΑΝΟC CЄΒ Προτομὴ *Αὐρηλιανοῦ* δαφνοστεφὴς μετὰ θώραχος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ. Πρὸ αὐτῆς Ι καὶ ὑπ' αὐτὴν σφαῖρα.
῞Οπ. ΠЄΡΓΑΙΩ—Ν ΝЄΩΚΟΡΩΝ *Ναὸς* δίστυλος, ἐν ᾧ εἴδωλον *Ἀρτέμιδος Περγαίας*. — Δ. μετρία.

366. — Æ 36. — ΑΥΤΟ.ΚΑΙ.Μ.ΚΛ.ΤΑΚΙΤΟΝ ЄΥ.Є CΒ Προτομὴ *Τακίτου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώραχος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ. Πρὸ αὐτῆς Ι.
῞Οπ. ΠЄΡΓΑΙΩΝ ΜΗ—ΤΡΟΠΟΛЄΩC πέριξ καὶ ΤΗC ΠΑΝ ΦΥΛΙΑC κάτω *ναοῦ* τετραστύλου μετὰ κιγκλιδωμάτων, ἐν ᾧ εἴδωλον *Ἀρτέμιδος Περγαίας*. (*Πίναξ* XIII, 16.) Δ. καλλίστη ἀλλὰ δὶς κεκομμένον, ὥς ἐκ τούτου δὲ πολλὰ γράμματα τῆς ἐπιγραφῆς ἐπαναλαμβάνονται δίς

Σίδη καὶ Πέργη.

367. — Æ 35. — [ΑΥΤ ΚΑΙ Μ] ΑΝΤ ΓΟΡΔΑΝΟC CЄ Προτομὴ *Γορδιανοῦ Γ'* δαφνοστεφὴς πρὸς δεξ. μετὰ δόρατος, θώραχος καὶ ἀσπίδος, ἐφ' ἧς Γοργόνειον.
῞Οπ. ΠЄΡΓΑΙ—ΩΝ—CΙΔΗΤΩΝ πέριξ καὶ ΟΜΟΝΟΙΑ ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Ἄρτεμις* ἐν μακρῷ χιτῶνι πρὸς δ. καὶ *Ἀθηνᾶ* πρὸς ἀρ. ἱστάμεναι καὶ χειραπτάζουσαι. Μεταξὺ αὐτῶν βωμός. — Δ. καλή.

368. — Æ 28. — CΑΒ ΤΡΑΝΚ—ΥΛΛЄΙΝΑ C Προτομὴ *Τραγκυλλίνης* πρὸς δεξ.
῞Οπ. CΙΔΗΤΩΝ—ΠЄ—ΡΓΑΙΩΝ πέριξ καὶ ΟΜΟΝΟΙΑ ἐν τῷ

ἐξέργῳ. *Ἀθηνᾶ* πρὸς δ. καὶ *Ἄρτεμις* ἐν μακρῷ χιτῶνι δαφνοστεφὴς πρὸς ἀρ. χειραπτάζουσαι. Μεταξὺ αὐτῶν, ἄνω μὲν σίδη, κάτω δὲ βωμός. — Δ. καλλίστη (διάτρητον).

369. — Æ 26. — CABEI TPAN—KVΛΛEINAN CEB Προτομὴ *Τραγκυλλίνης* πρὸς δ. μετὰ μήνης ἐπ' ὤμου.

Ὄπ. ΠEPΓAI ΩN—CIΔHTΩN πέριξ καὶ OMONOIA ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Ἀπόλλων* ἐν μακρῷ χιτῶνι πρὸς δ. καὶ *Ἄρτεμις* ἐν βραχεῖ χιτῶνι πρὸς ἀρ. χειραπτάζουσαι. — Δ. καλή.

Σίδη.

370. — AR 30. Γραμμ. 16,13. — Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς δ.

Ὄπ. KΛE—YX *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς ἀρ. ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δ. στέφανον. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. *σίδη*. — Δ. καλλίστη

371. — AR 28. Γραμμ. 16,05. — Ὅμοιον. — Δ. καλή.

372. — AR 28. Γραμμ. 16,05. — Ὅμοιον. — Δ. καλλίστη.

373. — AR 28. Γραμμ. 16,20. — Ὅμοιον, ἀλλ' ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς Ἀθηνᾶς παραλληλόγραμμον *ὑστερόσημον*, ἐν ᾧ *ἄγκυρα*.

374. — AR 28. Γραμμ. 15,95. — Ὅμοιον, ἀλλ' ἡ ἐπιγραφὴ ΔIOΔ καὶ ἄνευ ὑστεροσήμου. — Δ. μετριωτάτη.

375. — AR 28. Γραμμ. 15,85. — Ὅμοιον, ἀλλ' ἡ ἐπιγραφὴ ΔE, ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς τῆς Ἀθηνᾶς ᾠοειδὲς *ὑστερόσημον*, ἐν ᾧ *ἄγκυρα*. — Δ. καλή.

376. — AR 17. Γραμμ. 3,60. — Ὅμοιοι τύποι, ἀλλ' ἡ ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος. — Δ. μετριωτάτη.

377. — Æ 16. — Ὁμοία κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς δεξ.

Ὄπ. *Σίδη* καὶ ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. αὐτῆς *Ἀθηνᾶ Πρόμαχος* πρὸς δεξ. — Δ. καλή.

378. — Æ 13. — Ὁμοία κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς δεξ.

Ὄπ. *Σίδη*. — Δ. καλή.

379. — Æ 10. — Ὁμοίως. — Δ. καλή.

380-382. — Æ 17. — Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΣI—ΔHTΩN ἀρ. ἐκ τῶν κάτω. *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς

ἀρ., ἔχουσα στέφανον ἐν τῇ προτεταμένῃ ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. *σίδη.* — Δ. καλή.

383. — Æ 17. — ΣΙΔΗΤΩ[Ν] ἄνω ὁμοίας κεφαλῆς *Ἀθηνᾶς* πρὸς δ.
Ὄπ. Ἐπιγραφή τις ἐξίτηλος. Ὁ αὐτὸς τύπος *Νίκης.* — Δ μετρία.

384. — Æ 19. — Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* δαφνοστεφὴς πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΣΙΔΗ—ΤΩΝ *Ἀθηνᾶ* ἔνοπλος ἱσταμένη πρὸς ἀρ. ἔχουσα τὸ δόρυ ἐπ' ὤμου. Ὄπισθεν αὐτῆς μέγας ὄφις ἕρπων πρὸς ἀρ. (*Πίναξ* XIII, 17.) — Δ. καλλίστη (λίαν καλλίτεχνον).

385. — Æ 18. — ΔΟΜΙΤΙΑΝΟϹ (;) — ΚΑΙϹΑΡ Κεφαλὴ *Δομιτιανοῦ* (;) δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ϹΙΔ—ΗΤѠ[Ν] *Ἀθηνᾶ* βαδίζουσα πρὸς ἀρ. ἔχουσα ἐν τῇ δεξ. σίδην καὶ δόρυ ἐπ' ὤμου, ἐν δὲ τῇ ἀρ. ἀσπίδα. Ὄπισθεν αὐτῆς μέγας ὄφις ἕρπων πρὸς ἀρ. (*Πίναξ* XIII, 18.) — Δ. ἔμπρ. μετριωτάτη, ὄπ. καλή.

386. — Æ 22. — ΚΑΙϹΑΡ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω, ΝЄΡѠΝ δεξ. ἐκ τῶν κάτω. Προτομὴ *Νέρωνος* μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὄπ. ϹΙΔ—ΗΤѠ[Ν] Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ. — Δ. καλλίστη.

387. — Æ 23. — [Α.ΚΑΙ] ΤΡΑ—Α[ΔΡΙΑΝΟ]Ϲ Προτομὴ *Ἀδριανοῦ* δαφνοστεφὴς μετ' ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὄπ. ϹΙΔΗ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω, ΤѠ—Ν ἀρ. *Ἀπόλλων* ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ δεξ. σίδην καὶ τὴν ἀρ. στηρίζων ἐπὶ δόρατος. — Δ. καλή.

388. — Æ 26. — ΑΝΤѠΝ—ΙΝΟϹ ΚΑΙ Κεφαλὴ *Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
Ὄπ. ϹΙΔΗ—ΤѠΝ *Ἀπόλλων Μουσηγέτης* ἐν μακρῷ χιτῶνι, βαδίζων πρὸς δ. καὶ ἀνακρούων τὴν λύραν. — Δ. καλή.

389. — Æ . — [ΑΝΤѠΝΙ]—ΝΟϹ ΚΑΙ Ὁμοίως.
Ὄπ. ϹΙΔΗΤ—ΩΝ *Ἀθηνᾶ* ἱσταμένη κατενώπιον, στρέφουσα τὴν κεφαλὴν πρὸς δεξ., ἔχουσα ἐν τῇ δεξ. τὸ δόρυ καὶ τὴν ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ τῆς ὀσφύος. — Δ. καλή.

390. — Æ 30. — ΑΥΤ ΚΑΙ ΛΟ ΑΥΡ—ΗΛΙ ΟΥΗΡΟϹ ϹЄ Προτομὴ *Λ. Οὐήρου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.

Ὄπ. CI—ΔΗΤѠΝ *Ἀθηνᾶ* ἱσταμένη πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. Νίκην καὶ τὴν ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ δόρατος. — Δ. καλή.

391.— Æ 21.— ... ...—ΛΟΥΗΡΟϹ C Ὁμοίως πρὸς δεξ.

Ὄπ. CI—ΔΙ—ΤѠΝ *Ἀπόλλων* ἐν βραχεῖ ἱματίῳ καὶ μετὰ χλαμύδος ἀπὸ τῶν ὤμων κρεμαμένης, ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ δεξ. φιάλην, τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ σκήπτρου. Πρὸ αὐτοῦ τρίπους. — Δ. καλή.

392.— Æ 24.— ΑΥΡ ΑΝΤΩ—[ΑΥΤ ΚΑΙ Μ] Κεφαλὴ *Μ. Αὐρηλίου* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. CIΔΗ—ΤΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ. — Δ. μετριωτάτη.

393.— Æ 18.— CЄBACTH—KPICΠINA Προτομὴ *Κρισπίνης* πρὸς δ.

Ὄπ. CIΔΗ—Τ[ΩΝ] *Ἀθηνᾶ* βαδίζουσα πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. σίδην, ἐν δὲ τῇ ἀρ. κράνος. Ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῆς ὄφις ἕρπων πρὸς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. σίδη. (*Πίναξ* XIII, 19.) — Δ. καλλίστη.

394.— Æ 32.— ΑΥ Κ Μ ΑΥ CЄ—ΑΛЄΞΑΝΔΡ[ΟC] Προτομὴ *Σ. Ἀλεξάνδρου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.

Ὄπ. CI—ΔΗΤΩΝ *Ποταμὸς* κατακείμενος πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ δεξ. μεγάλην ἀγωνιστικὴν ὑδρίαν, ἐν ᾗ δύο κλάδοι φοίνικος, καὶ ἐν τῇ ἀρ. κάλαμον. (*Πίναξ* XIII, 20.) — Δ. καλή.

395.— Æ 32.— ΙΟΥΛΙΑ—ΜΑ[ΜЄΑ CЄ]Β Προτομὴ *Ι. Μαμαίας* πρὸς δ.

Ὄπ. CI—Δ—Η—ΤΩΝ Ἡ *Τύχη* τῆς πόλεως πυργοστεφὴς καθημένη ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ δεξ. Νίκην στεφανηφόρον, ἐν δὲ τῇ ἀρ. ἀντικείμενόν τι περιέργου σχήματος (*λαβὴ πηδαλίου;*). (*Πίναξ* XIII, 21.) — Δ. καλλίστη.

396.— Æ 17.— CΑΒ ΤΡΑΝΚ—ΥΛΛЄΙΝΑC Προτομὴ *Τραγκυλλίνης* πρὸς δ.

Ὄπ. CIΔ—ΗΤΩΝ *Ἀθηνᾶ* ἱσταμένη πρὸς ἀρ., διὰ τῆς δεξ. ψηφίζουσα ἐν ὑδρίᾳ ἱσταμένῃ πρὸ αὐτῆς, ἐν δὲ τῇ ἀρ. ἔχουσα κλάδον φοίνικος. — Δ. καλή.

397.— Æ 32.— ΑΥΤ.Κ.Μ.ΙΟΥΛ—ΦΙΛΙΠΠΟC CЄΒ Προτομὴ *Φιλίπ-*

που τοῦ πρεσβυτέρου δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος πρὸς δεξ.

Ὄπ. CI—Δ—Η—ΤΩΝ πέριξ *πλοίου* μετ' ἀναπεπταμένου ἱστίου πλέοντος πρὸς δ. — Δ. μετριωτάτη.

398. — Æ 25. — ΑΥΤ ΚΑΙ ΠΟ ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΝ CE—B Προτομὴ *Οὐαλεριανοῦ τοῦ πρεσβυτέρου* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

Ὄπ. C[I]Δ[Η]—ΤΩΝ *Ἀσκληπιὸς* ἱστάμενος πρὸς δ. καὶ στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ βάκτρου αὐτοῦ, περὶ ὃ ὄφις. (*Πίναξ* XIV, 1.) — Δ. καλή

399. — Æ 30. — ΑΥΤ ΚΑΙ ΠΟ ΛΙ ΕΓΝΑ ΓΑΛΛΙΗΝΟC CEB Προτομὴ *Γαλλιηνοῦ* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ. Πρὸ αὐτοῦ Ι.

Ὄπ. CΙΔΗΤΩΝ Ν—Ε—ΩΚΟΡΩΝ *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ ὑψουμένῃ δεξ. στέφανον καὶ ἐν τῇ ἀρ. τρόπαιον. — Δ. καλλίστη.

400. — Æ 30. — Ὁμοίως.

Ὄπ. CΙΔΗΤΩΝ—ΝΕΩΚΟΡΩΝ *Ἀθηνᾶ* ἱσταμένη ἀρ., ψηφίζουσα ἐν ὑδρίᾳ διὰ τῆς δεξιᾶς, ἐν δὲ τῇ ἀρ ἔχουσα κλάδον φοίνικος. (*Πίναξ* XIV, 2.) — Δ ἔμπρ. κακή, ὄπ. καλλίστη.

401. — Æ 30. — Ὁμοίως.

Ὄπ. CΙΔΗΤΩ—Ν ΝΕΩΚΟΡΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ. — Δ. καλή.

402. — Æ 30. — Ὁμοίως,

Ὄπ. CΙΔΗΤΩΝ Ν—Ε—ΩΚΟΡΩΝ *Ἀπόλλων Σιδήτης* ἱστάμενος πρὸς ἀρ. — Δ. καλή.

403. — Æ 32. — ΑΥΤ ΚΑΙ ΠΟ ΛΙ ΓΑ[ΛΛΙΗ]ΝΟC CEB Ὁμοία προτομὴ ἄνω ἀετοῦ μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων. Πρὸ αὐτῆς ΙΑ.

Ὄπ. CΙΔΗΤΩΝ—ΝΕΩΚΟΡΩΝ *Τύχη* πόλεως καθημένη ἐπὶ βράχου πρὸς ἀρ. — Δ. μετριωτάτη.

404. — Æ 30. — ΚΟΡΝΗΛΙΑ—CΑΛΩΝΙΝΑ CEBA Προτομὴ *Σαλωνίνης* πρὸς δ. Πρὸ αὐτῆς Ι.

Ὄπ. CΙΔΗΤΩΝ—ΝΕΩΚΟΡΩΝ *Ἀθηνᾶ* ἱσταμένη ἀρ., τὴν δ. ἔχουσα ἐπὶ τῆς κατακειμένης ἀσπίδος, τὴν δ' ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ δόρατος. — Δ. καλή.

405.— Æ 30.— Ὁμοίως.

Ὀπ. ΣΙΔ[ΗΤΩΝ] [ΝΕ]ΩΚΟΡΩΝ *Θεά τις* ἱσταμένη κατενώπιον, διασταυροῦσα τοὺς πόδας καὶ στηριζομένη τῇ ἀρ. ἐπὶ κιονίσκου.— Δ. μετριωτάτη.

406.— Æ 30.— Ὁμοίως, ἀλλὰ μετὰ ΙΑ.

Ὀπ. ΣΙΔΗΤΩ – Ν ΠΥΘΙΑ *Τρίπους*, ἐφ' οὗ ὑδρία ἀγωνιστικὴ μετὰ κλάδων φοίνικος ἐν αὐτῇ. Ἑκατέρωθεν τοῦ τρίποδος ἐν τῷ πεδίῳ, δύο βαλλάντια (;).— Δ. μετρία.

Σίλλυον.

407-408.— Æ 22.— Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὀπ. ΣΕΛΥΙΙΙΥΣ *Ζεὺς* ἀετοφόρος γυμνὸς τὰ ἄνω τῆς ὀσφύος, καθήμενος πρὸς ἀρ., τὴν ἀρ. στηρίζων ἐπὶ σκήπτρου. (*Πίναξ* XIV, 3.) — Δ. καλλίστη.

409-410.— Æ 20. — Κεφαλὴ *Ἄρεως* γενειήτου μετὰ κράνους, πρὸς δ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὀπ. ΣΕΛΥΝΙΥΣ *Ἀνὴρ* γενειήτης ἱστάμενος γυμνὸς πρὸς ἀρ., τὴν δ. ὑψῶν ὡς ῥητορεύων, ἐν δὲ τῇ ἀρ ἔχων ξίφος βραχύ. Ἀπὸ τοῦ ἀρ. ὤμου καὶ περὶ τὸν ἀρ. πῆχυν ἡ χλαμύς. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Μ/Κ καὶ κεραυνός. (*Πίναξ* XIV, 4.) — Δ. ἀρίστη.

411.— Æ 18.— Ὅμοιον, ἀλλ' ἀρ. *ἀστὴρ* καὶ αἰχμὴ βέλους. (*Πίναξ* XIV, 5.) — Δ. καλή.

412-413.— Æ 11.— Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

Ὀπ. ΣΕΛΥ—ΙΙΙΥΣ *Κεραυνός*. (*Πίναξ* XIV, 7.) — Δ. καλή.

414.— Æ 12.— Προτομὴ *γενειῆτις* ἀστεφὴς μετὰ ἱματίου καὶ σκήπτρου ἐπ' ὤμου, πρὸς δ.

Ὀπ. ΣΙ ἀρ., Λ δεξ. *Ὁπλίτης* μαχόμενος, πρὸς δ.— Δ. καλή.

415.— Æ 12.— Προτομὴ *Ἄρεως* μετὰ κράνους καὶ πώγωνος πρὸς δ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὀπ. ΣΙΛΛ—ΥΕΩΝ *Ἀνὴρ* ἐν βραχεῖ χιτῶνι ἱστάμενος πρὸς ἀρ. καὶ ἐγείρων τὴν δεξ. ὡς ὁμιλῶν. (*Πίναξ* XIV, 6.) — Δ. καλή.

416. — Æ 35. — ΑΥΤ ΚΑΙ Λ CΕΠ ΟΥ—CΕΟΥΗΡΟC ΠΕ Προτομὴ *Σ. Σεβήρου* δαφνοστεφὴς μετ' ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
῎Οπ. CΙΛΛΥΕ—ΩΝ *Τύχη* μετὰ πηδαλίου καὶ κέρατος, ἱσταμένη πρὸς ἀρ. — Δ. καλλίστη.

417. — Æ 24. — ΑΥΤ ΚΑΙ Λ CΕΠΤ—CΕΟΥ[ΗΡΟC ΠΕ] Ὁμοίως.
῎Οπ. CΙΛΛ—ΥΕΩΝ Ὁμοίως. — Δ. καλή.

418. — Æ 19. — ΑΥ Κ Λ C CΕΟΥΗ—ΡΟC ΠΕΡ Κεφαλὴ *Σ. Σεβήρου* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
῎Οπ. CΙΛΛΥΕ—ΩΝ *Μὴν* ἱστάμενος πρὸς ἀρ., θέτων τὸν πόδα ἐπὶ βουκράνου. — Δ. καλλίστη.

419. — Æ 18. — Ὁμοίως.
῎Οπ. CΙΛΛ—ΥΕΩΝ *Μὴν* ἱστάμενος πρὸς δ., θέτων τὸν πόδα ἐπὶ βουκράνου. — Δ. μετρία.

420. — Æ 42. — ΑΥ [Κ Μ] ΑΥ [. . . . . . .]ΝΟΝ Προτομὴ *Γέτα* (;) ἀστεφής, παιδική, μετ' ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
῎Οπ. CΙΛΛΥΕΩΝ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. *Μὴν* ἱστάμενος πρὸς ἀρ., φέρων βραχὺ ἱμάτιον καὶ χλαμύδα ἐπ' αὐτοῦ, τὴν κεφαλὴν ἔχων γυμνήν, τὴν δεξ. προτεταμένην καὶ ἐν αὐτῇ φιάλην δι' ἧς σπένδει, τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ δόρατος. Ἀριστερὰ πρὸ αὐτοῦ *οἰκοδόμημα βωμοειδές*. (*Πίναξ* XIV, 8.) — Δ. μετρία.

421. — Æ 23. — ΑΥ Κ Μ ΑΥ—ΑΝΤΟΝ . . . Προτομὴ παιδικὴ δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
῎Οπ. CΙΛ—ΛΥ—ΕΩΝ *Ἑρμῆς* γυμνὸς καθήμενος ἐπὶ βάσεως τετραγώνου ἐχούσης ὑποπόδιον, ἐφ' οὗ ὁ θεὸς στηρίζει τὸν ἀρ. πόδα. Ὁ θεὸς ἔχει πτερωτοὺς τοὺς πόδας, ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. κρατῶν βαλλάντιον σχήματος σταφυλῆς, ἐν δὲ τῇ ἀρ. τὸ κηρύκειον. (*Πίναξ* XIV, 9.) — Δ. καλή.

422. — Æ 17. — ΑΥ Κ—Π C ΓΕΤΑC Κεφαλὴ *Γέτα* ἀγένειος δαφνοστεφής, πρὸς δ.
῎Οπ. CΙΛ—ΛΙΕΩΝ Προτομὴ *Μηνὸς* μετὰ φρυγίου πίλου καὶ μήνης ἐπ' ὤμων, πρὸς δεξ. — Δ. καλή.

423.— Æ 18. — ΑΥΤ ΚΑΙ ΟΠ CΕV ΜΑΚΡΕΙ—ΝΟC CΕ Προτομὴ *Μακρίνου* δαφνοστεφὴς καὶ μετ' ἐφαπτίδος, πρὸς δ.

"Οπ. CΙΛΛΥ—ΕΩΝ *Θεὰ* καθημένη ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ., διὰ τῆς δ. ψηφίζουσα ἐν ἀμφορεῖ, ἐν δὲ τῇ ἀρ. ἔχουσα κλάδον φοίνικος. (*Πίναξ* XIV, 11.) — Δ. ἔμπ. καλή, ὄπ. καλλίστη.

424.— Æ 20. — Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος. Κεφαλὴ *Ἐλαγαβάλου* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

"Οπ. CΙΛΛΥ—Ε—ΩΝ *Μὴν* ἱστάμενος δεξ., θέτων τὸν πόδα ἐπὶ βουκράνου. — Δ. μετριωτάτη.

425.— Æ 18. — ΙΟΥ. ΚΟΡ. —ΠΑΥΛΑ C Προτομὴ *Ι. Παύλης*, πρὸς δ.

"Οπ. CΙΛΛ—ΥΕΩΝ *Γυνὴ* καθημένη ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ., τῇ δεξ. ψηφίζουσα ἐν ἀγγείῳ, ἐν δὲ τῇ ἀρ. ἔχουσα κλάδον φοίνικος. — Δ. καλή.

426.— Æ 17. — Κ. Γ. ΙΟV ΜΑΞΙΜΟ—C C Προτομὴ *Μαξίμου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.

"Οπ. CΙΛΛΥ—ΕΩΝ *Διόνυσος* ἐνδεδυμένος, ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ δεξ. κάνθαρον, τὴν δὲ ἀρ. στηρίζων ἐπὶ σκήπτρου. — Δ. καλλίστη.

427.— Æ 33. — . . . . ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟC . . Προτομὴ *Γορδιανοῦ Γ'* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος.

"Οπ. [CΙΛΛ]Υ—ΕΩΝ *Μὴν* ἱστάμενος πρὸς δ. καὶ θέτων τὸν ἀρ. πόδα ἐπὶ βουκράνου. — Δ. μετριωτάτη.

428.— Æ 30. — [ΑΥΤ ΚΑΙ Π. ΛΙ δεξ., ΓΑΛΛΙΗΝΟ ἀρ.] Προτομὴ *Γαλλιηνοῦ*, πρὸς ἀρ.

"Οπ. CΙΛΛ—ΥΕΩΝ Προτομὴ *Μηνὸς* μετὰ φρυγίου πίλου καὶ μηνίσκου, πρὸς ἀρ. — Δ. ἔμπρ. ἐφθαρμένη, ὄπ. μετριωτάτη.

429.— Æ 28. — ΑΥΤ ΚΑΙ ΠΟ ΛΙ ΓΑΛΛΙΗΝΟC CΕ Προτομὴ *Γαλλιηνοῦ* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ. Πρὸ αὐτῆς Ι.

"Οπ. CΙΛΛ—ΥΕΩΝ Ὁμοία προτομὴ πρὸς δεξ. ἄνω ἀετοῦ μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων. — Δ. καλή.

430.— Æ 22. — ΑΥ. Κ. Π. —ΓΑΛΛΕΝΟC Προτομὴ *Γαλλιηνοῦ* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὀπ. CΙΛ—ΛΥЄΩΝ Ὁμοία προτομὴ ἄνευ τοῦ ἀετοῦ, πρὸς δ. — Δ. καλή.

431. — Æ 32. — . . . ΠΟ ΛΙΚ CΑΛΩΝΟΥ Ν. . . . . Προτομὴ *Σαλωνίνου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ. Πρὸ αὐτῆς Ι.

Ὀπ. CΙΛΛ—ΥЄΩΝ Ὁμοία προτομή, πρὸς δεξ. — Δ. μετρία.

ΠΙΣΙΔΙΑ

Ἄδαδα.

432. — Æ 19. — Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ. Ὑστερόσημον, ἐν ᾧ σφαῖρα;

Ὀπ. Α—ΔΑΔЄ μεταξὺ *Νίκης* ἱσταμένης πρὸς ἀρ., ἐχούσης φοίνικα ἐν τῇ ἀρ. καὶ τρόπαιον, ὅπερ στέφει ἡ Νίκη τῇ δεξ. — Δ. καλή.

433. — Æ 25. — ΑΥΤ. ΚΑΙ ΟΥ—ΗΡΟC CЄΒΑCΤΟC Κεφαλὴ *Λ. Οὐήρου* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

Ὀπ. ΑΔΑ—ΔЄ—ΩΝ *Ζεὺς ἡμίγυμνος Νικηφόρος* καθήμενος ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ., στηρίζων τὴν ἀρ. ἐπὶ σκήπτρου. (*Πίναξ* XIV, 10.) — Δ. καλλίστη.

434. — Æ 25. — Κ. . . . . . ЄΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟC CЄ Προτομὴ *Φιλίππου τοῦ νεωτέρου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὀπ. ΑΔΑΔЄ—ΩΝ Προτομὴ *Ἀθηνᾶς*, πρὸς ἀρ. — Δ. μετρία.

Ἄμβλαδα.

435. — Æ 13. — Κεφαλὴ πωγωνοφόρος *Ἡρακλέους* (;) πρὸς δεξ.

Ὀπ. ΑΜ—ΛΑ / ΔЄ—ΩΝ *Ῥόπαλον*. (*Πίναξ* XIV, 12.) — Δ. καλή.

Ἄνδηδα.

436. — Æ 26. — ΙΟΥ Δ—ΟΜΝΑ C Προτομὴ *Ι. Δόμνης*, πρὸς δ.

Ὀπ. ΑΝΔΗ—ΔЄΩΝ *Ναὸς* δίστυλος, ἐν ᾧ εἴδωλον Ἀρτέμιδος Περγαίας, οὗ ἄνω μηνίσκος καὶ ἀστήρ. Δ. καλλίστη.

437. — Æ 27. — CAB TPANK—VΛΛEINA C Προτομὴ *Σ. Τραγκυλλίνης*, πρὸς δεξ.
"Οπ. ΑΝΔΗΔ—[Є]ωΝ *Ἱππεὺς* βαδίζων πρὸς δεξ. Μεταξὺ τῶν προσθίων ποδῶν τοῦ ἵππου προτομὴ λέοντος πρὸς δ. (*Πίναξ* XIV, 13.) — Δ. καλλίστη.

438. — Æ 24. — . . Μ . Κ . ЄΡЄΝ . ЄΤΡΟΥCΚ . CЄΒ Προτομὴ *Ἐρ. Ἐτρούσκου* δαφνοστεφὴς μετ' ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
"Οπ. ΑΝΔΗ—ΔЄΩΝ *Ἄρτεμις* ἱσταμένη πρὸς δεξ. μετὰ φαρέτρας ἐπ' ὤμου, ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. τόξον (;) καὶ ἐν τῇ ἀρ. βέλος (;) (Τύπος Πέργης). — Δ. μετριωτάτη.

Ἀντιόχεια.

439. — Æ 19. — Προτομὴ *Ἑρμοῦ* πτερωτοῦ μετὰ κηρυκείου ἐπ' ὤμου, πρὸς δ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
"Οπ. *Ὁπλίτης* ἱστάμενος κατενώπιον, τὴν δεξ. στηρίζων ἐπὶ δόρατος καὶ τὴν ἀρ. ἐπὶ τῆς κατακειμένης ἀσπίδος. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. $\frac{\text{O}}{\text{B}}$. — Δ. καλή. Ἀπονομὴ ἀμφίβολος.

440. — Æ 16. — Ὅμοιον. — Δ. καλή.

441. — Æ 13. — ΑΝΤΙΟ—CHA Προτομὴ *Μηνὸς* μετὰ φρυγίου πίλου καὶ μηνίσκου, πρὸς δεξ.
"Οπ. CO—LONIA—I *Ἀλέκτωρ* πρὸς δ. (*Πίναξ* XIV, 14.) — Δ. ἀρίστη.

442. — Æ 24. — ΤΙ . . IMP . CAESARI AVGVSTI COS V Κεφαλὴ *Τίτου* (;) δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
"Οπ. [Α]ΝΤ *Ἱερεὺς* μετὰ ζεύγους βοῶν, ἀροτριῶν πρὸς δεξ. Ἄνωθεν μηνίσκος. — Δ. μετρία.

443. — Æ 32. — L SEPT SEV PERT—AVG IMP . P . P Κεφαλὴ *Σ. Σεβήρου* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
"Οπ. VICTO—RIAE D—D—D NNN COL A—NT *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς δεξ., φέρουσα δὲ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τρόπαιον. Ἐν τῷ πεδίῳ S R. (*Πίναξ* XIV, 15.) — Δ. θαυμασία.

444.— Æ 35.— IMP CAES M ANT GORDIANVS AVG Κεφαλὴ *Γορδιανοῦ Γ'* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
Ὄπ. CAES ANTIOCH COL *Λύκαινα* πρὸς δεξ. ὑπὸ δένδρον θηλάζουσα τὸν Ῥωμύλον καὶ Ῥῶμον. Ἐν τῷ ἐξέργῳ SR. — Δ. καλλίστη.

445.— Æ 24.— IMP M IVL PHILIPPVS A Προτομὴ *Φιλίππου τοῦ πρεσβυτέρου* ἀκτινοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ANTIO—CH—I COL *Vexillum* μεταξὺ δύο *σημαιῶν*, ἐφ' ὧν ἀετοί. Ἐν τῷ ἐξέργῳ SR.— Δ. καλλίστη.

446.— Æ 28.— IMP C[A GAL]HNVS PIVS Προτομὴ *Γαλλιηνοῦ* ἀκτινοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ANTIOH CL *Λύκαινα* πρὸς δ. ὑπὸ δένδρον θηλάζουσα τὸν Ῥωμύλον καὶ τὸν Ῥῶμον. Ἐν τῷ ἐξέργῳ SR — Δ. καλή.

447.— Æ 26. — IMP CAES—CLAVDIV Προτομὴ ἀκτινοστεφὴς μετ' ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ANTIOCHI *Vexillum* ἐν μέσῳ δύο σημαιῶν. Ἐν τῷ ἐξέργῳ SR.— Δ. καλή.

448.— Æ 23.— [IMP] CAES—CLAV.... Ὁμοίως.
Ὄπ. ANTIOCHI OCL (οὕτω!) Ὁμοίως. Ἐν τῷ ἐξέργῳ SR. — Δ. μετριωτάτη.

Ἀπολλωνία Μορδιάιον.

449.— Æ 18.— ΑΠΟΛΛΩΝΙ—ΑΤWΝ Προτομὴ *Ἡλίου* ἀκτινοστεφής, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΠΑΠΙΑC ΚΛΑ—[V]ΔΙΑΝΟΥ *Ἀσκληπιὸς* ἱστάμενος κατενώπιον. (*Πίναξ* XIV, 16.) — Δ. καλλίστη.

450.— Æ 20.— ΒΟ—VΛΗ Προτομὴ *Βουλῆς* μετὰ καλύπτρας, πρὸς δ.
Ὄπ. ΑΠΟΛΛΩ—ΝΙΑΤΩΝ καὶ ἐν τῷ πεδίῳ Λ—Υ. *Διόνυσος* γυμνὸς ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ δεξ. κάνθαρον, τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ θύρσου. (*Πίναξ* XIV, 17.) — Δ. καλλίστη.

451.— Æ 36.— [ΑΥΤ.Κ Π.Λ]—[ΓΑ]ΛΙΗΝΟ—C Προτομὴ δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὄπ. ΑΠΟΛΛΩΝ—ΙΑΤΩΝ Ὁ *Ἱπποφόρας* ποταμὸς κατακείμενος πρὸς ἀρ., κάτω δὲ αὐτοῦ [ΘΡ]ΑΚ[Ο].— Δ. μετριωτάτη.

Ἀριασός.

452.— Æ 21.— ΑΥΤΟΚΡ ΚΑΙ—ΑΝΤΩΝΕΙΝ—ΟC Κεφαλὴ *Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΑΡΙΑ—CΕΩΝ *Ἄρης* ἱστάμενος πρὸς ἀρ., τὴν δεξ. στηρίζων ἐπὶ κατακειμένης ἀσπίδος, τὴν δὲ ἀρ. ἐπὶ τοῦ δόρατος. (*Πίναξ* XIV, 19.) — Δ. καλή.

453.— Æ 24.— ΙΟΥΛΙΑ—ΔΟΜΝΑ CΕ Προτομὴ *Ἰουλ. Δόμνης*, πρὸς δ.
Ὄπ. ΑΡΙΑC—ΕΩΝ *Ὑγίεια* πρὸς δ. καὶ *Ἀσκληπιὸς* πρὸς ἀρ. ἱστάμενοι. — Δ. καλή.

Βάρις.

454.— Æ 21.— ΑΥ Κ Μ ΑΥ C ΑΛ—ΕΞΑΝΔΡΟC Προτομὴ *Σ. Ἀλεξάνδρου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὄπ. ΒΑΡΗ—ΝΩΝ *Διόνυσος* γυμνὸς μετὰ χλαμύδος ἐπ' ὤμου, ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ δεξ. κάνθαρον ἄνω πάνθηρος καὶ τὴν ἀρ. στηρίζων ἐπὶ τοῦ θύρσου. (*Πίναξ* XIV, 18.) — Δ. καλλίστη.

455.— Æ 21.— Ὅμοιον.— Δ. καλή.

456.— Æ 24.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΒΑΡΗ—ΝΩΝ *Ζεὺς* κεραυνοφόρος καθήμενος ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ., τὴν ἀρ. στηρίζων ἐπὶ σκήπτρου.— Δ. μετρία.

457.— Æ 27.— CΑΒΕΙΝΙΑ Τ—ΡΑΝΚΕΙΛΙΝΑ Προτομὴ *Τραγκυλλίνης*, πρὸς δεξ.
Ὄπ. Β—ΑΡΗ—ΝΩΝ Ὅμοιος τύπος *Διός*.— Δ. καλή.

458.— Æ 26.— Γ Μ Κ ΕΤΡΟΥCΚ ΔΕΚΙΟC C Προτομὴ *Ἐρεννίου Ἐτρούσκου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὄπ. ΒΑΡΗ—ΝΩΝ *Τύχη* ἐν ναῷ διστύλῳ, πρὸς ἀρ.— Δ. καλή.

Ἔτεννα.

459.— Æ 17.— *Δύο παλαισταὶ* μετὰ δρεπανομαχαιρῶν. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. ΕΤ—ΕΝ *Νύμφη* βαδίζουσα πρὸς δεξ. καὶ *ὄφις* μέγας πρὸ αὐτῆς· ὄπισθεν δὲ *ὑδρία*.— Δ. μετρία.

460.— Æ 17.— Ὅμοιος τύπος *νύμφης* καὶ *ὄφεως* μετὰ τῆς ὑδρίας.

Ὄπ. ΕΤ—Ε *Δρεπανομάχαιρα*. (*Πίναξ* XIV, 20.) — Δ. καλή.

461.— Æ 30.— ΑΥ Κ Μ ΑVΡ—ΑΝΤΩΝΕΙΝΟC Προτομὴ ἀγένειος *Καρακάλλα* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ЄΤЄ—ΝΝЄΩΝ *Νύμφη* ἔχουσα περὶ τὸ σῶμα μέγαν *ὄφιν*, βαδίζουσα πρὸς δ. καὶ στρέφουσα τὴν κεφαλὴν ὄπισθεν. Πρὸ αὐτῆς *ἀνὴρ* γυμνός, μικροτέρου μεγέθους, ἱστάμενος κατενώπιον, φέρων τὴν δεξιὰν πρὸς τὸ μέτωπον ὡς ἀποσκοπεύων, τὴν δ' ἀρ. ἔχων πρὸς τὰ κάτω. (*Πίναξ* XIV, 21.) — Δ. καλλίστη.

462.— Æ 27.— ΑΥΤ Κ Μ ΙΟVΛ ΦΙ—ΛΙΠΠΟC CЄ Προτομὴ *Φιλίππου τοῦ Πρεσβυτέρου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ЄΤЄ—ΝΝЄΩΝ *Ἀνὴρ* γυμνὸς ἱστάμενος κατενώπιον, ἔχων ἐν τῇ πρὸς τὰ κάτω δεξ. *κηρύκειον* (;), τὴν δ' ἀρ. φέρων πρὸς τὸ μέτωπον. Παρ' αὐτὸν *τράγος* ἱστάμενος πρὸς ἀρ. (*Πίναξ* XIV, 22.) — Δ. καλή.

Ἴσινδα.

463.— Æ 18.— Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΙΣΙΝ κάτωθεν *ἱππέως* ὡπλισμένου, καλπάζοντος πρὸς δ. καὶ ἀκοντίζοντος. Ὑπ' αὐτὸν *ὄφις* μέγας ἕρπων πρὸς δεξ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. μὲν Α, δεξιὰ δὲ μέγας *κλάδος φοίνικος*. (*Πίναξ* XV. 1.) — Δ. ἀρίστη.

464.— Æ 19.— Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ Β καὶ ἄνευ κλάδου φοίνικος.— Δ. καλή.

465.— Æ 20.— Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ. — Δ. καλλίστη.

15

466. — Æ 18. — Ὅμοιον, ἀλλὰ τὸ ἐθνικὸν ἀφανές. — Δ. καλή.

467. — Æ 17. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ Ϲ καὶ ΙΣΙΝ. — Δ. καλή.

468. — Æ 19. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ Ι » » »

469. — Æ 20. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ ΙΔ κάτωθεν καὶ ΙϹΙΝΔΕΩΝ ἄνωθεν τοῦ ἱππέως. Ἡ κεφαλὴ τοῦ Διὸς εἶναι τεταινιωμένη καὶ ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. — Δ. καλή.

470. — Æ 21. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ ΘΙ ἄνω ἀριστερὰ καὶ ΙϹΙΝ κάτω τοῦ ἱππέως. (*Πίναξ* XV, 2.) — Δ. ἀρίστη.

471. — Æ 20. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ ΚΒ ἄνω ἀριστερὰ καὶ ΙϹΙΝΔЄΩΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ. — Δ. καλή.

472. — Æ 20. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ Κ—Γ ἐν τῷ πεδίῳ καὶ ΙϹΙΝ—Δ—Є—ΩΝ ἐκ τοῦ ἐξέργου πρὸς τὰ ἄνω. — Δ καλή.

473. — Æ 19. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ Λ ἄνω ἀριστερὰ τοῦ ἱππέως. Τὸ ἐθνικὸν ἀφανές. — Δ. μετρία.

474. — Æ 20. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ Γ (sic) ἄνω ἀριστερὰ τοῦ ἱππέως καὶ ΙϹΙΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ. — Δ. καλή.

475. — Æ 20. — Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ, ἀλλὰ μετὰ ΙϹΙ—Ν - ΔЄ ἄνω καὶ ΩΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ἄνευ χρονολογίας. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξιὰ τοῦ ἱππέως μέγας *κλάδος φοίνικος*. — Δ. καλή.

476. — Æ 20. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μόνον μετὰ ΙϹΙΝ—ΔЄΩΝ ἄνω τοῦ ἱππέως. — Δ. μετρία.

477. — Æ 16. — Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφὴς μετὰ σκήπτρου ἐπ' ὤμου, πρὸς δ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. ΙΣΙΝΔ κάτωθεν *ἱππέως* ἄνευ κράνους καὶ μετὰ προτεταμένου ὁριζοντίως δόρατος, καλπάζοντος δὲ πρὸς δ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἄνω ἀρ Γ, κάτω δὲ *ὄφις* ἕρπων πρὸς δεξ. (*Πίναξ* XV, 3.) — Δ. καλή.

478. — Æ 16. — Ὅμοιον μετὰ τοῦ αὐτοῦ Γ καὶ ΙΣΙΝΔΕ. Ἐπὶ τοῦ ἱππέως στρογγύλον *ὑστερόσημον*, ἐν ᾧ ὄφις. — Δ καλή.

479. — Æ 16. — Ὅμοιον, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ *ὑστερόσημον* ἐπὶ τῆς θέσεως ἔνθα τὸ Γ τοῦ προηγουμένου νομίσματος. — Δ. μετρία.

480. — Æ 19. — Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφής, πρὸς δ. Ἐν *κύκλῳ* σφαιριδίων.
Ὄπ. ΙCΙΝ—ΔΕΩΝ *Ἀφροδίτη* γυμνὴ τὰ ἄνω τῆς ὀσφύος (;) διὰ τῆς δεξ. κρατοῦσα μέρος τῆς κόμης αὑτῆς, τὴν δ' ἀρ. ἔχουσα ἐπὶ τῆς ὀσφύος. Ἀριστερὰ παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς *δελφὶς* πρὸς τὰ κάτω. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. — Δ. ἀρίστη.

481. — Æ 16. — Κεφαλὴ *Ἀρτέμιδος,* πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΙΣ—ΙΝ *Φαρέτρα.* — Δ. καλή.

482. — Æ 16. — Κεφαλὴ *Ἀρτέμιδος* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΙΣΙΝ ἐν *στεφάνῳ* δάφνης. — Δ. καλλίστη.

483. — Æ 13. — Προτομὴ *Ἀρτέμιδος* μετὰ ταινίας, πρὸς δεξ.
Ὄπ. Ὁμοίως. — Δ. καλή.

484. — Æ 14. — Κεφαλὴ *Ἀρτέμιδος* μετὰ φαρέτρας ἐπ' ὤμου, πρὸς δ.
Ὄπ. ΙΣ—ΙΝ κάτωθεν *κράνους,* πρὸς δ. — Δ. καλλίστη.

485-486. — Æ 13. — Κεφαλὴ *Ἀρτέμιδος* μετὰ στεφάνης, πρὸς δ.
Ὄπ. ΙΣ—ΙΝ *Στάχυς.* — Δ. καλή.

487. — Æ 21. — ΑΥ[Τ] ΚΑΙ Μ—ΑΥΡ ΑΝΤΩΝΙ—[Ν]—Ο[C] Κεφαλὴ *Μ. Αὐρηλίου* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΙCΙΝΔΕ—ΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη πρὸς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Γ. — Διατ. καλή.

488. — Æ 20. — [ΙΟΥΛΙΑ Δ]—ΟΜΝΑ CΕΒ Προτομὴ *Ι. Δόμνης,* πρὸς δ.
Ὄπ. [ΙCΙΝ]—ΔЄѠΝ *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Є. — Δ. μετριωτάτη.

489. — Æ 35. — ΑΥΤ Κ[Α]Ι Μ Α—ΑΝΤΩΝЄΙΝΟC Προτομὴ ἀγένειος *Καρακάλλα* μετ' ἀκτινωτοῦ διαδήματος, θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΙCΙ—Ν—ΔΕΩΝ *Ἱππεὺς* πωγωνοφόρος μετὰ κράνους, θώρακος καὶ ἠνεμωμένης χλαμύδος, καλπάζων πρὸς δ., ἐγείρων δὲ δόρυ ἐν τῇ δεξ. Πρὸ αὐτοῦ μέγας *κλάδος.* Κάτωθεν δὲ ΕΤ—Δ καὶ *ὄφις* ἕρπων πρὸς δ. (*Πίναξ* XV, 4.) — Διατήρησις καὶ κατίωσις θαυμασία!

490.— Æ 24.— ΑΥ Κ Μ Α ΑΝ—ΤΩΝΕΙΝΟϹ Ϲ Κεφαλὴ *Καρακάλλα* πωγωνοφόρος καὶ δαφνοστεφής, πρὸς δ.
᾿Οπ. ΙϹΙΝΔΕΩΝ *Ποταμὸς* κατακείμενος πρὸς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ Ι.— Δ. καλή.

491.— Æ 26.— ΟΥΛ[ΙΑ ϹΟ]—ΙΜΙΑ[Ϲ] ϹΕ Προτομὴ *Ι. Σοαιμίδος,* πρὸς δεξ.
῞Οπ. [ΙϹ]ΙΝ—ΔΕΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη πρὸς ἀρ.— Δ. καλλίστη ἀλλὰ μέγα τεμάχιον ἐλλείπει.

492.— Æ 26.— [ΙΟΥΛΙΑΝ]—ΜΑΙϹΑΝ ϹΕ Προτομὴ *Ι. Μαίσης,* πρὸς δ.
῞Οπ. ΙϹΙΝ—ΔΕΩΝ *Νέμεσις* ἱσταμένη ἀρ. ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. ζυγόν, ἐν τῇ ἀρ. στάχυν καὶ παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς γρῦπα. Ἐν τῷ πεδίῳ ΕΤ—Δ.— Διατ. μετρία.

493.— Æ 24.— ΑΥ.ΚΑ.ΜΑ—ΑΝΓΟΡΔΙΑΝ—ΟϹ ϹΕ Προτομὴ *Γορδιανοῦ Γ'* ἀκτινοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
῞Οπ. ΙϹΙΝ—ΔΕΩΝ *Τύχη* μετὰ μοδίου, πηδαλίου καὶ κέρατος, ἱσταμένη πρὸς ἀρ.— Δ. καλή.

494.— Æ 27.— ΑΥ Κ Μ ΙΟΥ ϹΕΟΥ.ΦΙΛΙΠΠΟϹ Προτομὴ *Φιλίππου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
᾿Οπ. ΙϹΙΝΔΕΩ—Ν ΕΙΩΝΩ[Ν] *῾Ηρακλῆς* Φαρνέσιος ἱστάμενος δεξ.— Δ. μετριωτάτη.

495.— Æ 25.— ΑΥ Κ ϹΕΟΥΙΔ—ΥΕΛ ΟΥΟΛΟΥϹϹ/ [Ν]ΟϹ Προτομὴ *Οὐολουσιανοῦ* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
῞Οπ. ΙϹΙΝΔ—Ε—ΩΝ *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ ΑΡ—Χ.— Δ. καλή.

496.— Æ 24.— ·Α Κ.ΠΑ·ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΝ ϹΙΒ· (οὕτω) Προτομὴ *Οὐαλεριανοῦ* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
῞Οπ. ΙϹΙΝ—ΔΕΩΝ *Θεὰ (Μήτηρ θεῶν)* καθημένη πρὸς δεξ. ἐπὶ θρόνου, θηλάζουσα *βρέφος (τὸν Σαβάζιον).* Πρὸ αὐτῆς ἐγείρεται ὄφις παρίας. (*Πίναξ* XV, 5.) Δ. καλλίστη.

497.— Æ 25.— ΑΥ ΚΑΙ ΠΟΥ ΛΙ ΓΑΛΛΗΝΟϹ πέριξ καὶ κάτω ЭϽΛЭ

(=Εὐσε[βής]). Προτομὴ *Γαλλιηνοῦ* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὄπ. Ὡς τὸ προηγούμενον.

498. — Æ 23. — AV.KAI [ΠΟ] ΛΙΚ ΓΑΛΛΙΗ πέριξ καὶ κάτω ИOИ Ὁμοία προτομή.

Ὄπ. ICIN—Δ—ЄΩN *Τύχη* μετὰ πηδαλίου, κέρατος καὶ μοδίου, ἱσταμένη πρὸς ἀρ. — Δ. καλή.

Κεραία.

499. — Æ 14. — Προτομὴ *'Αρτέμιδος*, πρὸς δεξ.

Ὄπ. KE ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω, T δεξ. *῾Ρόπαλον*. — Δ. μετρία.

500. — Æ 12. — Κεφαλὴ πρὸς δ. ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ. — Δ. καλή.

Κόδρουλα.

501. — Æ 31. — AVK M AVP CЄOV.AΛЄ[Ξ]AΝΔPOC CЄB Προτομὴ *Σ. 'Αλεξάνδρου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος, πρὸς δεξ.

Ὄπ. KOΔPCVΛЄΩN—ΔIOCKOIANOVC (=Διοσκοιανοῦς [ἱερόν]). *Ναὸς* δίστυλος κατενώπιον καὶ ἐν αὐτῷ κολοσσιαία *προτομὴ* τῆς θεᾶς (;) *Διοσκοιανοῦς* (;) κατενώπιον. (*Πίναξ* XV, 6.) — Δ. καλή.

Κόμαμα.

502. — Æ 20. — IMP CAESAR—ANTONINuK (sic) Κεφαλὴ *'Αντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. COMAMA—COL AVG *Θεά* τις ἱσταμένη κατενώπιον, δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν κρατοῦσα μέγαν πέπλον ποδήρη ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς μοδίου καταπίπτοντα. (*Πίναξ* XV, 7.) — Δ. ἀρίστη.

Κρῆμνα.

503. — Æ 14. — Κεφαλὴ *'Αρτέμιδος* πρὸς δεξ. Ὄπισθεν αὐτῆς *αἰχμὴ βέλους*. 'Εν κύκλῳ σφαιριδίων.

"Οπ. Προτομὴ *λέοντος* καλπάζοντος πρὸς δ. Κάτωθεν ΚΡΗ, ἄνω Ε. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. (*Πίναξ* XV, 8.) — Δ. καλλίστη.

504. — Æ 12. — Προτομὴ *Ἑρμοῦ* μετὰ πετάσου πρὸς δεξ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

"Οπ. ΚΡΗ δεξ. καὶ Ε ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω. *Κηρύκειον.* — Δ. καλλίστη.

505. — Æ 24. — IMP—M AVR Προτομὴ *Μ. Αὐρηλίου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

"Οπ. [COL C]—REM—AVG *Τρεῖς σημαῖαι* ῥωμαϊκαί. — Δ. μετρία.

506. — Æ 14. — [C]AESV—VER Κεφαλὴ *Οὐήρου*, πρὸς δεξ.

"Οπ. CREM ἀρ. [COL δεξ.;] *Ἀετὸς* μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων, ἱστάμενος πρὸς ἀρ. καὶ στρεφόμενος δεξ. — Δ. μετρία.

507-508. — Æ 19. — ILA·— COM C Προτομὴ *Κομμόδου* ἀστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

"Οπ. GENO COL—CRE *Δαίμων* νεαρὸς ἱστάμενος πρὸς ἀρ., βραχὺν φέρων χιτῶνα, ἔχων μόδιον ἐπὶ κεφαλῆς, φιάλην ἐν τῇ δεξ. καὶ κέρας ἐν τῇ ἀρ. — Δ. καλή.

509. — Æ 33. — IMP C L SEP SEVER—PERTIN AVG Προτομὴ *Σ. Σεβήρου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.

"Οπ. DIVO AVG ἄνω, COL CRE ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Ἄποικος* ἀροτριῶν πρὸς δ. καὶ παρ' αὐτῷ *σημαία* ῥωμαϊκή. — Δ. καλή.

510. — Æ 32. — IMP. M. AVR—AN. P. F. AVG Προτομὴ *Καρακάλλα* πωγωνοφόρος, δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

"Οπ. APOLLINI P—R—OPVL COL CREM *Ἀπόλλων Προπυλαῖος* γυμνὸς μετὰ χλαμύδος ἠνεμωμένης, βαδίζων πρὸς δ. καὶ τείνων τὸ τόξον. (*Πίναξ* XV, 9.) — Δ. καλή.

511. — Æ 25. — IMP M AVR—ANT. P. F. AVG Ὁμοίως.

"Οπ. GEN CO—L CREM *Δαίμων* νεαρὸς φέρων ποδῆρες ἱμάτιον, ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἔχων ἐπὶ κεφαλῆς μόδιον, ἐν

τῇ δεξ. φιάλην δι' ἧς σπένδει ἐπὶ βωμοῦ, καὶ ἐν τῇ ἀρ. κέρας ἀφθονίας. — Δ. μετρία.

512. — Æ 17. — IMP C M AY—R ANT P. F. AVG Ὁμοίως.
Ὄπ. GEИO COL—CRE Ὅμοιος τύπος, ἄνευ τοῦ βωμοῦ καὶ μετὰ βραχέος ἐνδύματος. — Δ. μετρία.

513. — Æ 20. — P SEP. GET—A FOR CAES Προτομὴ *Γέτα* ἀγένειος καὶ ἀστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὄπ. VLTRI—COL CR *Νέμεσις* ἱσταμένη ἀρ.. τῇ δεξ. κρατοῦσα πρὸ τοῦ στήθους πτυχὴν τοῦ ἱματίου, τῇ δ' ἀρ. ἔχουσα πῆχυν. Ἀριστ. παρὰ πόδα αὐτῆς *γρὺψ* πρὸς ἀρ. (*Πίναξ* XV, 10.) — Δ. καλλίστη.

514. — Æ 18. — . SEP G—ETAC PC Κεφαλὴ *Γέτα* ἀγένειος καὶ ἀστεφὴς πρὸς δ.
Ὄπ. IGENO CO—L—CRE AC *Δαίμων* νεαρὸς ἱστάμενος ἀρ. μετὰ βραχέων ἐνδυμάτων, ὑποδημάτων, μοδίου ἐπὶ κεφαλῆς, φιάλης ἐν τῇ δεξ. καὶ κέρατος ἐν τῇ ἀρ. — Δ. καλή.

515. — Æ 15. — GE—[TA]C Προτομὴ *Γέτα* ἀγένειος καὶ ἀστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
Ὄπ. COL—CR *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς ἀρ. μετὰ στεφάνου ἐν τῇ δεξ. καὶ κλάδου φοίνικος ἐν τῇ ἀρ. — Δ. καλή.

516. — Æ 22. — IM CAM ANT—OGRDIANO (οὕτω). Προτομὴ *Γορδιανοῦ Γ'* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὄπ. COL. CR—EMNA Ὁ παῖς *Ἁρποκράτης* ἱστάμενος πρὸς ἀρ. Παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἱμάτιον ἐπὶ κιονίσκου (;). — Δ. ἀρίστη.

517. — Æ 25. — SAB TRANQVILLINAM AVGVSTAM Προτομὴ *Τραγκυλλίνης* μετὰ μηνίσκου ἐπ' ὤμων, πρὸς δεξ.
Ὄπ. COL [CRE]M—N—Є—[NS]IVM Αἱ τρεῖς *Χάριτες* γυμναί, ὡς συνήθως. — Δ. μετριωτάτη.

518. — Æ 21. — . SAB. TRANQVILLINAN (sic) AVG Ὁμοίως.
Ὄπ. COL. CRЄMN—ЄNSIVM *Διόνυσος* γυμνὸς ἱστάμενος πρὸς ἀρ. μετὰ κοθόρνων, ἔχων ἐν τῇ δεξ. κάνθαρον ἄνω

πάνθηρος καὶ τὴν ἀριστ. στηρίζων ἐπὶ θύρσου. (*Πίναξ* XV, 12.) — Δ. ἀρίστη.

519. — Æ 23. — [IMP] C P L . . CALLIENVM . . . Προτομὴ *Γαλλιηνοῦ* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
῎Οπ. COL . IV — L . AVG CREM *Τύχη* ὡς συνήθως πρὸς ἀρ. ἱσταμένη. — Δ. μετρία.

520. — Æ 34. — IMP C . S . L . DO . M . AVRELIANO Προτομὴ *Αὐρηλιανοῦ* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
῎Οπ. [FORT]VNA C — O — L . CREMNE *Τύχη* βραχέα φέρουσα ἐνδύματα καὶ μόδιον ἐπὶ κεφαλῆς, ἱσταμένη πρὸς ἀρ. καὶ θέτουσα τὸν δεξ. πόδα [ἐπὶ προτομῆς *ποταμοῦ*], ἔχουσα ἐν τῇ δεξ. μικρὰν *κεφαλὴν αὐτοκράτορος*, τὴν δ' ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ σκήπτρου, παρὰ τὸ κάτω μέρος τοῦ ὁποίου ὀκλάζει *γρὺψ* πρὸς ἀρ. — Δ. καλή.

521. — Æ 32. — [I]M . P . C . S . L DO . M . AVRELIANO ; Ὁμοίως.
῎Οπ. APOL — LI — NI COL CREMNE *᾿Απόλλων Προπυλαῖος*, πρὸς δεξ. (*Πίναξ* XV, 13.) — Δ. καλή.

῎Ολβασα.

522. — Æ 20. — MAR - AVREL CAE Κεφαλὴ *Μ. Αὐρηλίου* ἀστεφής, πρὸς δεξ.
COL
῎Οπ. AVG ἐν *στεφάνῳ* δάφνης. — Δ. καλλίστη.
OLB

523. — Æ 14. — [IM]P ANTONIN[VS] Κεφαλὴ *Καρακάλλα* γενειῆτις δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
῎Οπ. COL OLBA — SENOR *῾Ερμῆς* γυμνὸς ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ δεξ. βαλλάντιον καὶ ἐν τῇ ἀρ. κηρύκειον καὶ χλαμύδα. — Δ. καλή.

Οὐερβία.

524. — Æ 25. — AY K M AY — ANTΩNINO — C Κεφαλὴ *Καρακάλλα* γενειῆτις δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὀπ. ΟΥΕΡΒΙ—ΑΝΩΝ *Διόνυσος* γυμνὸς ἱστάμενος πρὸς ἀρ., φέρων ὑποδήματα, ἔχων ἐν τῇ δεξ. κάνθαρον ἄνω πάνθηρος καὶ τὴν ἀρ. στηρίζων ἐπὶ τοῦ θύρσου. Ἡ χλαμὺς αὐτοῦ ἤρτηται ὄπισθεν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ πήχεως καὶ τοῦ ἀρ. βραχίονος τοῦ θεοῦ. (*Πίναξ* XV, 14.) — Δ. ἀρίστη.

525. — Æ 20. — ΙΟΥΛΙΑ[Ν] – ΜΑΜΕΑΝ Προτομὴ *Ι. Μαμαίας*, πρὸς δ.
Ὀπ. ΟΥΕΡΒΙ—Α—ΝΩΝ *Ἄρτεμις* κυνηγέτις ἱσταμένη ἠρέμα πρὸς δεξ. ἐν βραχεῖ χιτῶνι καὶ μετὰ ὑποδημάτων, τῇ δεξ. λαμβάνουσα βέλος ἀπὸ τῆς φαρέτρας, ἐν δὲ τῇ προτεταμένῃ ἀρ. ἔχουσα τὸ τόξον. Παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς *ἔλαφος* πρὸς δεξ. Δ. καλή.

526. — Æ 22. — Κ . Μ . ΙΟΥ . CΕΥ ΦΙΛΙΠΠΟC Προτομὴ δαφνοστεφὴς *Φιλίππου* τοῦ νεωτέρου μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὀπ. Ὅμοιον τῷ ὑπ' ἀριθ. 524.

527. — Æ 22. — Ὁμοίως.

Παλαιόπολις.

528. — Æ 25. — ΑΥ Κ Μ ΑΥ CΕ—ΑΛΕΞΑΝΔΡΟC Προτομὴ *Σ. Ἀλεξάνδρου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὀπ. ΠΑΛΕΟΠΟ—ΛΕΙΤΩΝ *Μὴν* ἱστάμενος πρὸς ἀρ. μετὰ πίλου φρυγίου, βραχέος χιτῶνος, χλαμύδος καὶ ὑποδημάτων, ἔχων ἐν τῇ δεξ. καρπὸν πίτυος, τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ σκήπτρου, οὗ τὸ κάτω ἄκρον στηρίζεται ἐπὶ βουκρανίου. (*Πίναξ* XV, 15.) — Δ. καλή.

Πανέμου τεῖχος.

529. — Æ 25. — ΕΡΕΝΙΑ Ε--ΤΡΩCΚΥΛΑ CΕ Προτομὴ *Ε. Ἐτρουσκίλλης*, πρὸς δ.
Ὀπ. ΠΑΝΕΜΟ—ΤΙΧΙΤΩΝ *Ἀθηνᾶ* ἱσταμένη πρὸς ἀρ., τὴν δεξ. στηρίζουσα ἐπὶ τῆς κατακειμένης ἀσπίδος αὐτῆς, τὴν δὲ ἀρ. ἐπὶ τοῦ δόρατος. (*Πίναξ* XV, 16.) — Δ. καλή.

Πεδνηλισσός.

530. — Æ 20. — . . ΚΑΙ . . . — ΑVΡΗΛ[ΙΟC] Κεφαλὴ *Μ. Αὐρηλίου καίσαρος* ἀγένειος καὶ ἀστεφής, πρὸς δ.
Ὄπ. ΠΕΔΝ[Η] ἀρ. — [Λ]ΙCCΕ δεξ., ἐν τῷ ἐξέργῳ ΙΛΩ. *Θεά τις* καθημένη (ἢ Ζεὺς) ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ., ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. ἔχουσά τι καὶ τὴν ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ σκήπτρου. — Δ. μετρία.

Πρόστανvα.

531. — Æ 20. — ΠΟΛΙC δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. Προτομὴ τῆς *Πόλεως* πυργοστεφής, πρὸς δ.
Ὄπ. ΠΡΟCΤΑΝ — ΝΕΩΝ *Ποσειδῶν* γυμνὸς τὰ ἄνω τῆς ὀσφύος, ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. δελφῖνα καὶ τὴν ἀρ. στηρίζων ἐπὶ τριαίνης. (*Πίναξ* XV, 17.) — Δ. καλλίστη.

532. — Æ 20. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΠΡΟCΤΑΝ — ΝΕΩΝ *Ἀφροδίτη* (;) ἐνδεδυμένη, ἱσταμένη πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ δεξιᾷ φιάλην (;) καὶ τὴν ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ σκήπτρου. — Δ. μετρία.

533. — Æ 35. — ΑΥ . Κ [ΜΑΥΡ] — [ΚΛΑΥ]ΔΙΟC Προτομὴ *Κλαυδίου τοῦ Γοτθικοῦ* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΠΡΟCΤ[ΑΝ] — ΝΕѠΝ *Ὄρος,* ἐφ' οὗ μέγα δένδρον. Κάτω τοῦ ὄρους ΒΙΑΡΟC. (*Πίναξ* XV, 19.) — Δ. μετρία.

Πῶγλα.

534. — Æ 20. — ΑΥΤΟΚ ΚΑΙCΑΡ — ΑΝΤΩΝΙΝΟC Κεφαλὴ *Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΠΩΓΛΕ — ΩΝ *Ἄρτεμις* κυνηγέτις ἱσταμένη ἠρέμα πρὸς δεξ., τῇ δεξ. λαμβάνουσα βέλος ἐκ τῆς φαρέτρας, ἐν δὲ τῇ προτεταμένῃ ἀρ. ἔχουσα τὸ τόξον. Παρ' αὐτῇ *ἔλαφος* ἱσταμένη πρὸς δεξ. — Δ. καλή.

535. — Æ 20. — ΑΥ Κ Μ ΑΥΡ C ΑΛ — ΕΞΑΝΔΡΟC Προτομὴ *Σ. Ἀλεξάνδρου* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.

Ὀπ. ΠΩΓΛΕ—ΩΝ *Διόνυσος* γυμνὸς ἱστάμενος πρὸς δ., φέρων ὑποδήματα, ἔχων δὲ ἐν τῇ δ. κάνθαρον ἄνω πάνθηρος καὶ τὴν ἀρ. στηρίζων ἐπὶ θύρσου. Ἡ χλαμὺς αὐτοῦ ἤρτηται ὄπισθεν ἀπὸ τοῦ δεξ. πήχεως καὶ τοῦ ἀρ. βραχίονος. (*Πίναξ* XV, 18.) — Δ. καλή.

Σαγαλασσός.

536. — Æ 16. — *Ταῦρος* κυρίσσων, πρὸς δ. Ἐπὶ γραμμῆς σχηματιζούσης ἔξεργον.
Ὀπ. ΣΑΓΑΛΑ κάτωθεν ἱππέως τρέχοντος πρὸς δ., ἐπὶ γραμμῆς ἐξέργου. — Δ καλή.

537. — Æ 19. — Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφής, πρὸς δ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὀπ. ΣΑΓΑ ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Δύο τράγοι* ἱστάμενοι ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν καὶ μαχόμενοι. Μεταξὺ αὐτῶν *κηρύκειον* ὀρθόν. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. — Δ. καλή.

538. — Æ 14. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μεταξὺ τῶν τράγων *βουκράνιον*. — Δ. καλή.

539. — Æ 13. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μεταξὺ τῶν τράγων *κέρας*. — Δ. καλή.

540. — Æ 16. — Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς*, πρὸς δεξ.
Ὀπ. ΣΑΓΑ δεξ., ΛΑΣΕ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω. *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς δ. μετὰ στεφάνου ἐν τῇ ὑψωμένῃ δεξ. καὶ κλάδου φοίνικος ἐπ' ὤμου. — Δ. καλή.

541. — Æ 16. — Κεφαλὴ *Ἡρακλέους* ἀγένειος ἐν λεοντῇ, πρὸς δεξ.
Ὀπ. ΣΑΓΑ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω. *Νίκη* ὁμοία ἀλλὰ πρὸς ἀρ. — Δ. καλή.

542. — Æ 23. — ΝΕ ΩΝ δεξ. ἐκ τῶν κάτω, — [ΚΑΙΣΑ]Ρ ἀρ. Κεφαλὴ *Νέρωνος* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
Ὀπ. ΣΑΓΑΛΑΣ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω, [ΣΕΩΝ δεξ.]. *Ζεὺς Νικηφόρος* καθήμενος ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ., τὴν ἀρ. στηρίζων ἐπὶ σκήπτρου. — Δ. καλή, κατίωσις ὡραία.

543. — Æ 20. — ΝΕΡΟΥΑΣ δεξ. ἐκ τῶν κάτω, ΚΑΙΣΑΡ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω. Κεφαλὴ *Νερούα* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. CΑΓΑΛΑ δεξ. ἐκ τῶν κάτω, CCEωN ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω. *Ἑρμῆς* γυμνὸς σπένδων πρὸς ἀρ., φέρων ἐν τῇ ἀρ ἐν πτυχῇ τῆς χλαμύδος *νήπιον* πρὸς ἀετὸν ἀνατεῖνον τὰς χεῖρας καὶ διὰ τῆς δεξ. κρατῶν ἓν τῶν ἄκρων τῆς χλαμύδος. — Δ. καλλίστη.

544. — Æ 20. — Ὅμοιον. – Δ. καλή.

545. — Æ 27. — ΑΥΤ ΚΑΙ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω — ΑΝΤΩΝΙΝΟ ἀρ. ἐκ τῶν κάτω. Κεφαλὴ *Μ. Αὐρηλίου* πωγωνοφόρος δαφνοστεφής, πρὸς ἀρ.

Ὄπ CΑΓΑΛΑ—C—CEΩΝ *Ἀπόλλων* γυμνὸς τὰ ἄνω τῆς ὀσφύος, καθήμενος ἐπὶ θώκου πρὸς ἀρ., στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς δεξ. καὶ ἔχων τὴν δεξ. ἐπὶ τοῦ δεξ. γόνατος, ἐν δὲ τῇ ἀρ. κρατῶν λύραν στηριζομένην ἐπὶ κιονίσκου ἱδρυμένου ὄπισθεν αὐτοῦ. Ἔξεργον. (*Πίναξ* XV, 20.) — Δ. καλλίστη.

546. — Æ 30. — ΑΥ Κ Μ ΑΥ—ΑΝΤΩΝΕΙΝΟ—C Κεφαλὴ *Καρακάλλα* πωγωνοφόρος καὶ δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. CΑΓΑΛ—ΑC—CEΩΝ *Λακεδαίμων* ἱστάμενος πρὸς ἀρ. μετὰ κράνους, θώρακος, χλαμύδος καὶ ὑποδημάτων, ἔχων ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. Νίκην, ἐν δὲ τῇ ἀρ. δόρυ. (*Πίναξ* XV, 21.) — Δ. καλλίστη.

547. — Æ 25. — ΑVΤ Κ Μ Α—ΓΟΡΔΙΑΝΟC Προτομὴ *Γορδιανοῦ Γ´* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὄπ. Ὡς τὸ ὑπ' ἀριθ. 545 (*Ἀπόλλων καθήμενος*).

548. — Æ 28. — ΑΥ.Κ.Γ.ΙΟΥ ΜΑΞΕΙΜΟC Προτομὴ *Μαξίμου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὄπ. CΑΓ—ΑΛ—ΑCCEΩΝ *Μὴν* ἱστάμενος πρὸς ἀρ. μετὰ πίλου, βραχέος χιτῶνος, χλαμύδος καὶ ὑποδημάτων, ἔχων ἐν τῇ δεξ. φιάλην, τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ σκήπτρου. — Δ. καλή.

549. — Æ 34. — ΑV Κ ΓΑ.Α.ΓΑΛ.ΟVΕΛ.ΟVΟΛΟVCΙΑΝΟ Προτομὴ *Οὐολουσιανοῦ* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὀπ. CΑΓΑΛΛΑCCΕ—ΩΝ Ὁ ποταμὸς *Κέστρος* ἱστάμενος πρὸς δεξ. ἡμίγυμνος, ἔχων τὴν δεξ. ἄνω τῆς κεφαλῆς καὶ κάλαμον ἐν αὐτῇ, τῇ ἀρ. κρατῶν ταῦρον ἐκ τοῦ ἀρ. κέρατος, βαδίζοντα πρὸς δεξ Μεταξὺ τῶν ποδῶν ΚΕ—C—ΤΡ—ΟC. (*Πίναξ* XVI, 1.) — Δ. θαυμασία.

550. — Æ 35. — ΑΥ Κ Μ. ΑVΡ. —ΚΛΑVΔΙΟΝ CΕ Προτομὴ *Κλαυδίου Γοτθικοῦ* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ. Πρὸ αὐτοῦ I. Ἐπ' αὐτοῦ δὲ *ὑστερόσημον* παραλληλόγραμμον, ἐν ᾧ δυσδιάκριτόν τι.

Ὀπ. CΑΓΑΛΑCCΕΩΝ ἄνωθεν *λέοντος* καλπάζοντος πρὸς ἀρ. Κάτω *ὑστερόσημον* σχήματος τροχοῦ ὀδοντωτοῦ. (*Πίναξ* XVI, 2.) — Δ. ἀρίστη.

551. — Æ 32. — Ὁμοίως, *ἀλλ'* ἄνευ ὑστεροσήμου.

Ὀπ. CΑΓΑ—Λ—ΑCCΕΘΝ *Σέραπις* μετὰ μοδίου ἐπὶ κεφαλῆς, καθήμενος ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ., ἔχων τὴν δεξιὰν ἄνω τῶν κεφαλῶν *Κερβέρου*, τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ σκήπτρου. — Δ. καλλίστη.

552. — Æ 34. — Ὁμοίως, ἀλλ' ἄνευ I.

Ὀπ. CΑ—ΓΑ—ΛΑ—CCΕΩΝ *Τύχη* μετὰ μοδίου, πηδαλίου καὶ κέρατος, ἱσταμένη παρὰ κιονίσκον πρὸς ἀρ. ἐν ναῷ τετραστύλῳ ἀψιδωτῷ. Ἐπὶ τῶν κιόνων *δύο ἀγάλματα* μορφῶν ἱσταμένων. *Ὑστερόσημον*, τροχὸς ὀδοντωτὸς ὡς ἀνωτέρω (ἀρ. 550). — Δ. καλή.

553. — Æ 35. — Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ.

Ὀπ. CΑΓΑΛΑCCΕ[ΩΝ] *Δημήτηρ* ἐν ἅρματι δρακόντων πτερωτῶν κρατοῦσα δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν μεγάλην δᾷδα, πρὸς δεξ. Δ. καλή.

554. — Æ 34. — Ὁμοίως.

Ὀπ. ΡΩΜΑΙΩΝ εἰς εὐθεῖαν γραμμὴν ἄνω *δύο χειρῶν* συναπτομένων, ὧν κάτωθεν ἡμικυκλικῶς CΑΓΑΛΑCCΕΩΝ Ἐν τῷ πεδίῳ ἄνω μὲν τοῦ πρώτου στίχου *στέφανος*, δεξιὰ δὲ τῶν χειρῶν I. — Δ. καλλίστη.

555. — Æ 34. — Ὁμοίως, ἀλλὰ μετὰ Ι πρὸ τῆς προτομῆς καὶ ἐπ' αὐτῆς *ὑστερόσημον κυκλικόν*.
Ὄπ. CΑΓΑΛ—ΑCCΕΩΝ *Θεός τις* καθήμενος ἐπὶ βράχου πρὸς δεξ., γυμνός, ἔχων ἐν τῇ δεξ. πρὸς τὰ κάτω ξίφος (;) ἢ βέλος, ἐν δὲ τῇ ἀρ. δυσδιάκριτόν τι (ὄχι ὁ Ἥφαιστος). — Δ. μετριωτάτη.

556. — Æ 25. — Ὁμοίως, ἀλλ' ἄνευ τοῦ Ι καὶ τοῦ ὑστεροσήμου.
Ὄπ. CΑΓΑ—ΛΑCC[ΕΩΝ] *Ἥφαιστος* καθήμενος πρὸς δεξ., ἐγείρων ἐν τῇ δεξ. σφῦραν καὶ κατεργαζόμενος ἀσπίδα, ἣν κρατεῖ διὰ τῆς ἀρ. ἐπὶ τοῦ ἀρ. μηροῦ. — Δ. καλή.

Σέλγη.

557. — ℞ 10. Γραμμ. 0,90. — *Γοργόνειον* κατενώπιον.
Ὄπ. Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς δ., ἧς ὄπισθεν *ἀστράγαλος*. — Δ. καλλίστη.

558. — ℞ 10. Γραμμ. 0,80. — Ὅμοιον. Ὑπὸ τὸν ἀστράγαλον *διπλοῦς πέλεκυς* (;). — Δ. καλή.

559. — ℞ 10 Γραμμ. 0,87. — Ὅμοιον. Ὑπὲρ τὸν ἀστράγαλον *ἐπιδορατίς*. — Δ. καλή.

560. — ℞ 10. Γραμμ. 0,87. — Ὁμοίως.
Ὄπ. Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς ἀρ. Ὄπισθεν αὐτῆς *ἀστράγαλος*. — Δ. καλή.

561. — ℞ 10. Γραμμ. 0,97. — Ὁμοίως.
Ὄπ. Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς* (ὡς ἡ τῶν Ἀθηναϊκῶν νομισμάτων), πρὸς δεξ. Πρὸ αὐτῆς *ἀστράγαλος*, οὗ κάτω *κάλυξ ἄνθους*. (*Πίναξ* XVI, 4.) — Δ. καλή.

562-564. — ℞ 9. Γραμμ. 0,65-0,86. — Ὁμοίως.
Ὄπ. Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς δ., ἧς ὄπισθεν *ἐπιδορατίς*. — Δ. καλή.

565-566. — ℞ 10. Γραμμ. 0,78-0,85. — Δύο παρόμοια. — Δ. κακή

567. — ℞ 25. Γραμμ. 9,80. — *Δύο παλαισταί*, ὧν μεταξὺ Κ, ἐπὶ γραμμῆς ἐξέργου. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. ΣΕΛΓΕΩΝ ἀρ. ἐκ τῶν κάτω. *Σφενδονήτης* ἱστάμενος

πρὸς δεξ. Μεταξὺ τῶν ποδῶν αὐτοῦ Β. Ἐν τῷ πεδίῳ πρὸ αὐτοῦ, *τρισκελὲς* πρὸς ἀρ., *ῥόπαλον καὶ κέρας*. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. (*Πίναξ* XVI, 6.) — Δ. καλλίστη.

568.— Æ 16.— Προτομὴ *Ἡρακλέους* γενειήτου στυρακοστεφής, κατενώπιον, ἔχουσα ῥόπαλον ἐπ' ὤμου.

Ὄπ. ΣΕ—Λ *Ἔλαφος* κατακειμένη πρὸς δεξ. καὶ στρέφουσα τὴν κεφαλήν. Ἄνω αὐτῆς *λαμπάς*. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.— Δ. καλλίστη. κατιωμένον λαμπρῶς.

569.— Æ 15.— Ὁμοίως.

Ὄπ. ΣΕ—Λ Προτομὴ *ἐλάφου*, πρὸς δεξ. — Δ. καλλίστη.

570-571.— Æ 13.— Ὁμοίως.

Ὄπ. Ὁμοίως. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. *αἰχμὴ βέλους*. — Δ. ἀρίστη.

572.— Æ 13.— Προτομὴ *Ἡρακλέους* γενειήτου πρὸς δ., μετὰ ῥοπάλου ἐπὶ τοῦ ὤμου. Κύκλος σφαιριδίων.

Ὄπ. CE ἀρ. ἐκ τῶν κάτω. *Τόξον καὶ κεραυνός*. Ἐν τῷ πεδίῳ Ι—Δ. — Διατ. καλλίστη.

573.— Æ 14.— Ὁμοίως, *ἀλλ'* ἐν τῷ πεδίῳ Π.

574-575.— Æ 25.— ΚΑΙCΑΡ—ΑΔΡΙΑΝΟC Προτομὴ *Ἀδριανοῦ* δαφνοστεφής, μετ' ἐφαπτίδος, πρὸς δ. *Ὑστερόσημον* στρογγύλον ἐν ᾧ *τρισκελές*, πρὸς ἀρ.

Ὄπ. CΕΛ—ΓΕΩΝ *Βάσις* μετὰ *κλίμακος*, ἧς ἄνω δύο τετράγωνοι *κίσται*, ὧν ἐν ἑκάστῃ *δένδρον στύρακος*. Ἑκατέρωθεν αὐτῶν *δύο βωμοί*.— Δ μετρία.

576.— Æ 25.— Ὁμοίως, *ἀλλὰ* CΕΛ δεξ. καὶ ΓΕΩΝ ἀρ. (Ἄνευ ὑστεροσήμου).— Δ. καλή.

577.— Æ 21.— Ὁμοίως.

Ὄπ. CΕΛ—ΓΕΩΝ *Τόξον* καὶ *κεραυνός*. — Δ. καλλίστη.

578.— Æ 18.— Ὁμοίως. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑστερόσημον, ἐν ᾧ *τρισκελές*, πρὸς ἀρ.— Δ. καλή.

579-580.— Æ 15.— Ὁμοίως.

Ὄπ. CΕΛ—ΓΕΩΝ *Ῥόπαλον* τεταινιωμένον.— Δ. καλή.

581.— Æ 16.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΝΩƎΊ—ΛƎϽ Ὁμοίως.— Δ. καλλίστη.

582-585.— Æ 24.— ΑΥΤΟ ΚΑΙϹΑΡ—ΑΝΤΩΝΙΝΟϹ Κεφαλὴ *Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ϹΕΛ—ΓΕΩΝ Μεγάλη *βάσις* ἐφ' ἧς, διὰ κλίμακος προσιτῆς, δύο μεγάλαι τετράγωνοι *κίσται*, ὧν ἑκάστη περιέχει δένδρον *στύρακος*. Πρὸ τῶν κιστῶν δύο *βωμοί*, παρ' αὐτὰς δέ, ἀριστερὰ μὲν *κεραυνός*, δεξιὰ δὲ *ῥόπαλον*.— Δ. καλή.

586 — Æ 14.— ΦΑV—ϹΕ Προτομὴ *Φαυστίνης τῆς νεωτέρας*, πρὸς ἀρ.
Ὄπ. ϹΕΛ—ΓΕ *Κέρας*.— Δ. καλλίστη.

587-588.— Æ 20.— ΚΑΙ—ΒΗΡ Ϲ Κεφαλὴ *Λ. Οὐήρου* ἀγένειος, πρὸς δ.
Ὄπ. ϹΕΛ—ΓΕΩΝ *Κεραυνὸς καὶ τόξον*.— Δ. καλή.

589.— Æ 17.— Ὁμοίως.— Δ. καλή.

590.— Æ 32.— ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΚΑΙϹΑΡ ΚΟΜΟΔΟϹ Προτομὴ *Κομμόδου* γενειῆτις δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
Ὄπ. Ὡς τὰ ὑπ' ἀριθ. 582-585.— Δ. ἀρίστη.

591-592.— Æ 24.— ΑΥΤ ΚΑΙϹΑΡ Α—ΚΟΜΜΟΔΟ Προτομὴ *Κομμόδου* ἀγένειος καὶ ἀστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ϹΕΛ δεξ., ΓΕΩΝ ἀρ. Ὅμοιος τύπος τῷ προηγουμένῳ.— Δ. καλή.

593.— Æ 19.— ΑV.Κ.Λ Ϲ ϹΕΟ—VΗΡΟϹ ΠΕ Κεφαλὴ *Σ. Σεουήρου* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ϹΕΛ—ΓΕΩΝ *Κεραυνὸς καὶ τόξον*.— Δ. ἀρίστη.

594.— Æ 18.— ΑV.Κ.Λ.ϹΕ—ϹΕVΗΡΟϹ Ὁμοίως.
Ὄπ. ϹΕΛΓΕ—Ω—Ν *Ἄρτεμις Περγαία* ἱσταμένη πρὸς δ. ἐν ποδήρει χιτῶνι, ἔχουσα ἐν τῇ δεξ. πρὸς τὰ κάτω βέλος, ἐν δὲ τῇ προτεταμένῃ ἀρ. τόξον.— Δ. καλή.

595.— Æ 17.— ΑV Κ Μ ΑV—ΑΝΤΩΝΙΝ—ΟϹ Προτομὴ *Καρακάλλα* γενειῆτις ἀκτινοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὄπ. ϹΕΛΓΕ—ΩΝ *Διόνυσος* μετὰ νεβρίδος, ἱστάμενος πρὸς

ἀρ. ἔχων ἐν τῇ δεξ. κάνθαρον ἄνω πάνθηρος, τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ τοῦ θύρσου. — Δ. καλή.

596. — Æ 18. — ΑΥ ΚΑ—CΕ ΓΕΤΑC Κεφαλὴ *Γέτα* γενειῆτις καὶ δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
῎Οπ. CΕΛ—ΓΕΩΝ *Διόνυσος* ὡς ὁ προηγούμενος. — Δ. καλή.

597. — Æ 17. — Α Κ Μ ΑΥ ΑΝ—ΤΩΝΙ[ΝΟC] Προτομὴ *Ἐλαγαβάλου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
῎Οπ. CΕΛ—[ΓΕΩΝ] *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς ἀρ. μετὰ στεφάνου ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ καὶ κλάδου φοίνικος ἐν τῇ ἀρ. — Δ. μετρία.

598. — Æ 32. — ΑΥ.Κ.Μ ΑΥΡ—CΕΥ.ΑΛΕΞΑΝΔ[ΡΟC] Προτομὴ *Σ. Ἀλεξάνδρου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ. *Ὑστερόσημον* τετράγωνον ἐν ᾧ Η.
῎Οπ. CΕΛ—ΓΕ—ΩΝ *Ζεὺς* ἱστάμενος πρὸς δ. ἐν μακρῷ ἱματίῳ καὶ μετὰ ὑποδημάτων, ἔχων ἐν τῇ ἀρ. κεραυνόν, τὴν δὲ δεξιὰν δίδων *Ἑρμῇ* γυμνῷ ἱσταμένῳ πρὸς ἀρ., φέροντι πτερωτὰ σανδάλια καὶ ἐν τῇ ἀρ. κηρύκειον καὶ χλαμύδα. Παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Διὸς *ἀετὸς* ἱστάμενος πρὸς δεξ. καὶ στρεφόμενος. (*Πίναξ* XVI, 3.) — Δ. καλλίστη.

599. — Æ 23. — ΑΥ.Κ Μ.ΑΥΡ.CΕΥ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΟC Προτομὴ ὁμοία τῇ προηγουμένῃ.
῎Οπ. CΕΛΓ—ΕΩΝ *Δύο παλαισταὶ* ἀντιγεγραμμένοι ἀπὸ τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων τῆς αὐτῆς πόλεως. (*Πίναξ* XVI, 5.) — Δ. καλλίστη. (*Νόμισμα ὑπόπτου γνησιότητος*).

600. — Æ 23. — [ΙΟΥ ΜΑ]Μ—ΕΑΝ.CΕ Προτομὴ *Μαμαίας*, πρὸς δ.
῎Οπ. CΕΛΓ Ε[ΩΝ] *Ἀθηνᾶ* ἱσταμένη πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. φιάλην, ἐν δὲ τῇ ἀρ. τὸ δόρυ κεκλιμένον ὄπισθεν αὐτῆς πρὸς ἀριστ. — Ἀρίστης διατηρήσεως ἀλλ' ἐλλιπὲς κατὰ μέγα τεμάχιον.

601. — Æ 24. — Ὁμοίως.
῎Οπ. CΕΛΓ—ΕΩΝ *Διόνυσος* ἱστάμενος ἀρ. ὡς ἐπὶ τῶν ἀριθ. 595 καὶ 596. — Δ. μετρία.

602.— Æ 12.— Α.Κ.ΓΟΡ—Δ—ΙΑΝΟϹ Προτομὴ *Γορδιανοῦ Γ'* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ϹЄΛΓ ἀρ.—Є ἄνω,—ΩΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Λέων* βαδίζων πρὸς δεξ.— Δ. ἀρίστη.

603-604.— Æ 17.— ΑΥ.ΚΑΙϹΑΡ ΙΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΝ ϹΒ Κεφαλὴ *Φιλίππου τοῦ πρεσβυτέρου* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ϹЄΛΓ—Є—ΩΝ *Ὑγίεια* ἱσταμένη κατενώπιον καὶ τρέφουσα ὄφιν.— Δ. καλλίστη.

605.— Æ 22.— ΚΥΙΝΤ ЄΡЄΤΡΑΝΟϹ ΔЄΚΙΟΝ ΚΑ (οὕτω). Προτομὴ *Τρ. Δεκίου* δαφνοστεφής, πρὸς δ. *Ὑστερόσημον* τετράγωνον.

Ὄπ. ϹЄΛΓЄ—ΩΝ *Διόνυσος* γυμνὸς τὰ ἄνω τῆς ὀσφύος, ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ κάνθαρον, τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ θύρσου.— Δ. μετρία.

606.— Æ 24.— Ἐπιγραφὴ καὶ προτομὴ *Δεκίου* (;) πρὸς δ. *Ὑστερόσημον* ἐν ᾧ Δ.

Ὄπ. ϹЄ—ΛΓЄΩΝ *Τύχη*, ὡς συνήθως, ἱσταμένη ἀρ.— Δ. μετριωτάτη.

607.— Æ 24.— ЄΡЄΝ ЄΤ—ΡΟΥϹΚΙΛ[ΛΑΝ—ϹЄ] Προτομὴ *Ἐτρουσκίλλης* πρὸς δεξ. μετὰ μηνίσκου ἐπ' ὤμου.

Ὄπ. ϹЄΛ—Γ—ЄΩΝ Τύπος *βάσεως* μετὰ *στυράκων* ὡς ἀνωτέρω. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς βάσεως Є.— Δ. μετριωτάτη.

608.— Æ 25.— Ὁμοίως.

Ὄπ. ϹЄΛ—ΓЄΩΝ Ὅμοιος τύπος ἄνευ γράμματος ἐπὶ τῆς βάσεως, κάτωθεν ὅμως αὐτῆς Θ (;).— Δ. μετρία.

609.— Æ 24.— Γ ΟΥ ΟϹ Μ—ΚΥΙΝΤΟϹ ΚΑΙ Προτομὴ *Ὁστιλιανοῦ* μετὰ θώρακος, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ϹЄΛΓ—ЄΩΝ *Ἀπόλλων* ἱστάμενος πρὸς ἀρ. γυμνός, ἔχων κλάδον ἐν τῇ δεξ., τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ *τρίποδος*. Παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ *κόραξ*.— Δ. μετριωτάτη.

610.— Æ 18.— Γ ΟΥΑ ΟϹΤΙΛΙ ΜЄ ΚΥΙΝΤΟϹ ΚΑΙ Ὁμοίως μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ϹЄΛΓ—ЄΩΝ *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ δεξ. στέφανον καὶ ἐν τῇ ἀρ. κλάδον φοίνικος.— Δ. καλλίστη.

611.— Æ 30.— ΚΟΡΝ[ΗΛΙ]ΑΝ CΑΛΩΝΙΝ[ΑΝ] ΑΥΓ [CЄB] Προτομὴ αὐτῆς πρὸς δεξ. Πρὸ αὐτῆς Ϝ.

῎Οπ. CЄ—Λ—Γ—ЄΩ πέριξ καὶ Ν ἐν τῷ ἐξέργῳ. Πρόσοψις *ναοῦ* τετραστύλου ἔχοντος ἐν τῷ ἀετώματι *ἀετὸν* καὶ ἐν αὐτῷ *εἴδωλον Ἀρτέμιδος Περγαίας*, οὗ ἄνω μὲν *ἀστὴρ* καὶ *μηνίσκος*, πλησίον δὲ κάτω *κιγκλίδωμα* τοῦ ναοῦ. — Δ. καλή.

612.— Æ 32.— ΑΥΤ ΚΑΙ Μ ΑΥΡ ΚΛΑΥΔΙΟΝ καὶ κάτω ΒЭϽ Κεφαλὴ *Κλαυδίου Γοτθικοῦ* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ. Πρὸ αὐτῆς ΙΒ.

῎Οπ. CЄΛ—ΓЄΩΝ *Βάσις* ἐφ᾽ ἧς *στύρακες* ὡς ἀνωτέρω.— Δ. καλή.

Σελεύκεια Ταύρου.

613.— Æ 17.— ΚΑΙCΑΡ—ΑΔΡΙΑΝΟ Προτομὴ *Ἀδριανοῦ* δαφνοστεφὴς μετὰ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

῎Οπ. ΚΛΑΥΔΙΟ δεξ., CЄΛЄΥΚЄΩΝ ἀρ. *Αὐτοκράτωρ* (Κλαύδιος;) ἱστάμενος ἐν θώρακι πρὸς ἀρ. ἔχων ἐν τῇ δεξ. φιάλην, ἐν δὲ τῇ ἀρ. δόρυ. – Δ. καλλίστη.

614.— Æ 18.— ΑΥ Κ Μ ΑΥ CЄ ΑΛ—ЄΞΑΝΔΡΟC Προτομὴ *Σ. Ἀλεξάνδρου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.

῎Οπ. ΚΛΑΥΔΙΟ—CЄΛЄΥΚЄΩΝ *Τύχη* ἡ συνήθης ἱσταμένη πρὸς ἀρ.— Δ. καλή.

615.— Æ 25.— Γ ΙΟΥ ΜΑΞΙΜΟC ΚΑ Προτομὴ *Μαξίμου* μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

῎Οπ. ΚΛΑΥΔΙΟC—Є—ΛЄΥΚЄΩ Ν *Τύχη* ὁμοία τῇ προηγουμένῃ.— Δ. καλλίστη.

616.— Æ 27.— Μ Α Κ ΙΟΥ . CЄ—ΦΙΛΙΠΠΟC Προτομὴ δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

῎Οπ. ΚΛΑΥΔΙΟCЄ—ΛЄΥΚ[ЄΩΝ] *Ἄρτεμις* κυνηγέτις ἐν βραχεῖ χιτῶνι σπεύδουσα πρὸς δεξ. μετὰ κυνός. (*Πίναξ* XVI, 7.) — Δ. καλή.

617-618.— Æ 32.— ΑΥ . Κ . Μ—ΑΥΡ ΚΛΑΥΔΙΟC Κεφαλὴ *Κλαυδίου* δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΚΛΑΥΔΙΟϹΕΛ—Ε—ΥΚΕΩΝ *Τύχη* ἡ συνήθης ἱσταμένη πρὸς ἀρ. — Δ. καλλίστη.

Τερμησσὸς ἡ μείζων.

619-620. — Æ 17. — Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. ΤΕΡΜΗΣ ἄνω, ΣΕΩΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Ταῦρος* ὑβὸς κυρίσσων πρὸς ἀρ. (*Πίναξ* XVI, 8.) — Δ. καλλίστη.

621. — Æ 14. — Προτομὴ *Ἀρτέμιδος* μετὰ στεφάνης, ἱματίου καὶ φαρέτρας, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΤΕΡ ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Ταῦρος* ὑβὸς ἱστάμενος πρὸς ἀρ. — Δ. καλή.

622. — Æ 13. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ ΤϵΡ. — Δ. καλή.

623. — Æ 14. — Προτομὴ *Ἀρτέμιδος* μετὰ στεφάνης καὶ ἐπ' ὤμου φαρέτρας. Ἐν τῷ πεδίῳ ὄπισθεν Α, ἔμπροσθεν δὲ Ρ (;)
Ὄπ. ΤΕΡ ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Ταῦρος* ὑβὸς καλπάζων πρὸς ἀρ., οὗ ἄνωθεν *μηνίσκος*. (*Πίναξ* XVI, 12.) — Δ. καλή.

624. — Æ 13. — Ὁμοία προτομή, ἧς ὄπισθεν ἀστήρ.
Ὄπ. Ὁμοίως. — Δ. καλή.

625-628. — Æ 18. — Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΤΕΡ κάτωθεν *ἵππου* καλπάζοντος πρὸς ἀρ. Ἄνωθεν τοῦ ἵππου Α. — Διατ. καλλίστη.

629. — Æ 18. — Ὁμοίως, ἀλλὰ μετὰ Β. — Διατ. καλή.

630. — Æ 18. — Ὁμοίως, μετὰ Δ. — Διατ. μετρία.

631. — Æ 18. — Ὁμοίως, μετὰ Ζ. — Διατ. μετρία.

632. — Æ 18. — Ὁμοίως, μετὰ Η. — Διατ. καλή.

633. — Æ 18. — Ὁμοίως, μετὰ Ι. — Διατ. καλή.

634. — Æ 18. — Ὁμοίως, μετὰ ΙΔ (;) — Διατ. καλή.

635. — Æ 19. — Ὁμοίως, μετὰ ; — Διατ. μετρία.

636. — Æ 22. — Ὁμοίως, ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. — Δ. μετριωτάτη.
Ὄπ. ΡΕΤ κάτωθεν προτομῆς *ἵππου* καλπάζοντος πρὸς δεξ., οὗ

ὄπισθεν I_ (;), ὧν ἄνω δύο *ὑστερόσημα* περιέχοντα τὸ μὲν *ἐπιδορατίδα* τὸ δὲ *κεραυνόν*.— Δ. καλή.

637.— Æ 20.— Ὁμοίως.
Ὀπ. ΤΕΡ κάτωθεν προτομῆς *ἵππου*, καλπάζοντος πρὸς ἀρ., ἧς ὄπισθεν IC. Ἄνωθεν *ὑστερόσημον*, ἐν ᾧ *ἐπιδορατίς*. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.— Δ. καλή.

638.— Æ 22.— Ὁμοίως, ἀλλὰ μετὰ IΦ ἄνω τῆς προτομῆς, καὶ ὅμοιον *ὑστερόσημον*.— Δ. καλλίστη.

639.— Æ 17.— Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ K, ἄνευ ὑστεροσήμου καὶ κύκλου σφαιριδίων.— Δ. μετρία.

640.— Æ 18.— Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ [K]A.— Διατ. μετρία.

641.— Æ 19.— Ὁμοίως, μετὰ KΓ.— Διατ. μετρία.

642.— Æ 18.— Ὁμοίως, μετὰ KΔ.— Διατ. καλή.

643-645.— Æ 18.— Ὁμοίως, μετὰ KE καὶ δεξιὰ ἐν τῷ πεδίῳ *κεραυνοῦ* ὡς συμβόλου.— Δ. καλή.

646.— Æ 17.— Ὅμοιον, μετὰ KC καὶ τοῦ αὐτοῦ συμβόλου.— Δ. καλλίστη.
647.— Æ 18.— » » KΘ » » » »
648.— Æ 18.— » » ΛB » » » »

649-652.— Æ 18.— Τέσσαρα ὅμοια ἀλλὰ μετὰ κατεστραμμένων χρονολογιῶν καὶ ἄνευ τοῦ κεραυνοῦ.— Δ. κακή.

653.— Æ 18.— Ὁμοίως, μετὰ ὑστεροσήμου ἐν ᾧ *ἐπιδορατίς*.— Δ. κακή.

654.— Æ 18.— Ὅμοιον, μετὰ ΤΕΡΜΗ. Ὄπισθεν τοῦ ἵππου Γ.— Δ. καλή, ὡραίας τεχνοτροπίας.

655.— Æ 18.— Ὅμοιον, μετ' ἀφανοῦς ἐπιγραφῆς.— Δ. καλή, ὡραίας κατιώσεως.

656.— Æ 18.— ΤΕΡΜΗΣ ἄνω [CEΩ]N κάτω *ἵππου* καλπάζοντος πρὸς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἄνω Λ. Κύκλος σφαιριδίων.
Ὀπ. [ΤΩΝ ΜΕΙΖΟ—ΝΩΝ] πέριξ *Ἀπόλλωνος* γυμνοῦ ἱσταμένου μετὰ διασταυρουμένων τῶν ποδῶν κατενώπιον, στρέφοντος τὴν κεφαλὴν πρὸς ἀρ., ἐρειδομένου τῷ ἀριστερῷ ἀγκῶνι ἐπὶ κιονίσκου, ἐφ' οὗ ἡ χλαμὺς αὐτοῦ, ἔχοντος δὲ ἐν τῇ δεξ. κλάδον ἄνω ἀγγείου (ἢ βωμοῦ;).— Δ. μετρία.

657. — Æ 18. — Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφής, πρὸς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Λ. Κύκλος σφαιριδίων.
Ὄπ. ΤΕΡΜΗ — C — CΕΩΝ *Ἵππος* καλπάζων πρὸς δ. — Δ. καλή.

658. — Æ 19. — Ὁμοίως, ἀλλὰ μετὰ Λ — Β.
Ὄπ. ΤΕΡΜ — Η ἄνω καὶ δεξ., ΝΩΞΞ κάτω. *Ἵππος* καλπάζων πρὸς ἀρ. (*Πίναξ* XVI, 9.) — Δ. καλλίστη.

659. — Æ 15. — Προτομὴ *Ἡρακλέους* γενειῆτις πρὸς δ. μετὰ λεοντῆς περὶ τὸν τράχηλον καὶ ῥοπάλου ἐπ' ὤμου. Κύκλος σφαιριδίων.
Ὄπ. ΤΕΡ — ΜΗ — CΕΩΝ *Νίκη* ἱσταμένη ἀρ., ἔχουσα στέφανον ἐν τῇ δεξ. καὶ κλάδον φοίνικος ἐν τῇ ἀρ. Κύκλος σφαιριδίων. — Δ. ἀρίστη.

660. — Æ 15. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ ΤΕΡ — Μ — Η — CΕΩΝ. — Δ. καλή.

661. — Æ 15. — Ὅμοιον, ἡ ἐπιγραφὴ ἀφανής. — Δ. κακή.

662. — Æ 17. — ΤΙ — ΜΟ — [. . ΤΙΑ;] Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφής, πρὸς δ.
Ὄπ. ΤΕΡΜΗ ἄνω, CΕΩΝ κάτω. *Ἵππος* καλπάζων πρὸς δεξ. (*Πίναξ* XVI, 10.) — Δ. καλή.

663. — Æ 17. — ΤΕ/Ρ ἐν *στεφάνῳ* δάφνης.
Ὄπ. [ΜΕΙΞΟ] ἀρ. — ΝΩΝ δεξ. *Κηρύκειον* πτερωτόν. (*Πίναξ* XVI, 11.) — Δ. καλή.

664. — Æ 25. — *Ἀθηνᾶ* ἱσταμένη ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. Νίκην, τὴν δ' ἀριστ. στηρίζουσα ἐπὶ τοῦ δόρατος, παρὰ τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ ἀσπίς. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. ΤΕΡ καὶ δεξ. ΜΕΙΞΟΝΩΝ ἐκ τῶν κάτω.
Ὄπ. [Ι]ΕΥC ἀρ. καὶ CΟΛΥ[ΜΕΥC] δεξ. ἐκ τῶν κάτω. *Ζεὺς* γυμνὸς τὰ ἄνω τῆς ὀσφύος καθήμενος ἐπὶ θώκου πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. *Νίκην*, τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ τοῦ σκήπτρου. — Δ. μετρία.

665. — Æ 22. — ΤΕΡΜΗC — CΕΩΝ Προτομὴ *Ἡλίου* ἀκτινοστεφὴς πρὸς δεξ. μετὰ ἱματίου.
Ὄπ. ΤΩΝ ΜΕΙΞΟ — ΝΩΝ *Διόνυσος* γυμνός, μετὰ νεβρίδος μόνον, ἱστάμενος ἀρ., ἔχων ἐν τῇ δεξ. κάνθαρον ἄνω πάνθηρος, καὶ τὴν ἀρ. στηρίζων ἐπὶ θύρσου. — Δ. καλή.

666.— Æ 25.— Τ—ЄΡΜΗC—CЄΩΝ Προτομὴ *Ἑρμοῦ* πρὸς δ. μετὰ ἱματίου καὶ κηρυκείου ἐπ' ὤμου.

Ὄπ. ΤΩΝ ΜЄΙ—ΣΟΝΩΝ *Ἀθηνᾶ* ἱσταμένη πρὸς ἀρ., ἔχουσα πρὸς τὰ κάτω ἐν τῇ δεξ. φιάλην ἢ στέφανον, τὴν δ' ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ τοῦ δόρατος παρ' ᾧ ἡ ἀσπίς.— Δ. καλή.

667-668.— Æ 25.— Δύο ὅμοια ἀλλὰ πολὺ ἀτεχνότερα.— Δ. καλή.

669.— Æ 25.— ΤЄΡΜΗC—CЄΩΝ Ἡ αὐτὴ προτομὴ *Ἑρμοῦ* ἀλλὰ πρὸς ἀρ.

Ὄπ. ΤΩΝ—ΜЄ|ΙΣΟΝΩΝ Ὁμοία *Ἀθηνᾶ, ἀλλ'* ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. ἔχουσα Νίκην πρὸς δεξ.— Δ. καλή.

670.— Æ 23.— ΤЄΡ.Γ.ΜЄΙ—ΖΟ Προτομὴ *Σολύμου* πρὸς ἀρ. φέρουσα κράνος καὶ θώρακα, ἐφ' οὗ γοργόνειον.

Ὄπ. COΛV—MOC Ὁ *Σόλυμος* καθήμενος ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ. μετὰ κράνους, θώρακος καὶ ὑποδημάτων, τὴν δεξ. φέρων πρὸς τὸ πρόσωπον, ἐν δὲ τῇ ἀρ. ἔχων τὸ ξίφος. (*Πίναξ* XVI, 13.)— Δ. ἀρίστη.

671.— Æ 23.— Ὅμοιον μετὰ ΤЄΡΜΗCC—ЄΩΝ, λίαν δὲ ἀτεχνότερον.— Δ. καλή.

672.— Æ 22.— Ὅμοιον μετὰ ΤЄΡΜΗCЄΩΝ (οὕτω) καὶ τῆς προτομῆς πρὸς δεξ.— Δ. ἀρίστη.

673.— Æ 24.— ΤЄΡΜ—ΗCCЄΩΝ Ἡ αὐτὴ προτομὴ τοῦ *Σολύμου*, πρὸς δεξ.

Ὄπ. [ΤΩΝ ΜЄ]ΙΣ|Ο|ΝΩΝ *Σόλυμος* ἱστάμενος ἀρ. μετὰ κράνους, ἀσπίδος καὶ ὑποδημάτων, τὴν δεξ. στηρίζων ἐπὶ δόρατος καὶ ἐν τῇ ἀρ. ἔχων παραζώνιον. Δεξ. παρ' αὐτῷ κατάκειται ἀσπίς.— Δ. καλή.

674.— Æ 25.— Ὁμοίως, μετὰ ΤЄΡ—ΜΗCЄΩΝ.

Ὄπ. Ὁμοίως μετὰ ΤΩΝ ΜЄΙ—ΣΟΝΩΝ καὶ ἄνευ ἀσπίδος. — Δ. καλή.

675.— Æ 22.— Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ ΤЄΡ—ΜΗCCЄΩΝ.— Δ. μετρία.

676.— Æ 22.— Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ ΤЄΡ—ΜΗCЄΩΝ.

Ὄπ. Μετὰ ΤΩΝ Μ—ЄΙΖΟΝΩ—Ν.— Δ. καλή.

677. — Æ 22. — Ὅμοιον.

Ὀπ. Πρόσοψις *ναοῦ* διστύλου, ἐν ᾧ ΑΥΤΟ ΝΟ ΜΩΝ. Ἐν τῷ ἀετώματι *ἀετὸς* μετ᾽ ἀναπεπταμένων πτερύγων. — Δ. καλή.

678. — Æ 38. — ΤΕΡΜΗϹ—ϹΕΩΝ—Θ Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὀπ. ΤΩΝ—Μ—ΕΙΣΟΝΩΝ *Ἀθηνᾶ* ἱσταμένη πρὸς ἀριστ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. Νίκην πρὸς δεξ. καὶ τὴν ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ δόρατος. Ἀριστερὰ παρὰ τοὺς πόδας ἡ ἀσπίς. Ὄπισθεν αὐτῆς *τρόπαιον* ὅπλων. (*Πίναξ* XVI, 14.) — Δ. καλή.

679. — Æ 30. — ΤΕΡΜΗϹ—ϹΕΩΝ—Θ Ὁμοίως.

Ὀπ. ΤΩΝ ΜΕ—ΙΖΟΝΩΝ Ὅμοιος τύπος. Μεταξὺ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ τροπαίου μέγα Θ. (Ἕνεκα ἐλλείψεως χώρου ὡς ἐκ τῆς κακῆς τοποθετήσεως τῆς ἐπιγραφῆς δὲν ἀπεικονίσθη ἡ Νίκη ἐν τῇ χειρὶ τῆς θεᾶς). — Δ. καλή.

680. — Æ 33. — ΤΕΡΜΗϹ—ϹΕΩΝ—Θ (;) Ὁμοίως.

Ὀπ. [ΤΩΝ ΜΕΙ]—ΣΟΝΩΝ *Αὐτοκράτωρ* ἢ *θεός τις* ἱστάμενος πρὸς ἀρ. καὶ ἐγείρων ἢ στέφων τρόπαιον. — Δ. μετρία.

681. — Æ 29. — ΤΕΡΜ—ΗϹϹΕΩΝ—Θ Ὁμοίως.

Ὀπ. ΤΩΝ—[ΜΕΙ]—ΣΟΝΩΝ *Ἀθηνᾶ Νικηφόρος* ἱσταμένη πρὸς ἀρ. καὶ στηρίζουσα τὴν ἀρ. ἐπὶ τοῦ δόρατος. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Θ. — Διατ. καλή.

682. — Æ 29. — ΤΕΡΜΗ—ϹϹΕΩΝ—Θ Ὁμοίως.

Ὀπ. ΤΩΝ ΜΕΙ—ΣΟΝΩΝ *Ἡρακλῆς* γυμνός, ἱστάμενος πρὸς δεξ. καὶ στρεφόμενος, τὴν δεξ. στηρίζων ἐπὶ τοῦ ῥοπάλου καὶ διὰ τῆς ἀρ. φέρων μῆλα (;) καὶ λεοντῆν. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. Θ. — Διατ. καλή.

683. — Æ 29. — Ὁμοίως.

Ὀπ. ΤΩΝ—ΜΕ—ΙΖΟΝΩΝ *Θεά τις* μετὰ βραχέος χιτῶνος ἱσταμένη ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. μέγαν *κλάδον* δένδρου καὶ ἐν τῇ ἀρ. *κέρας*. — Δ. καλή.

684.— Æ 29.— ΤΕΡ—ΜΗCCΕΩΝ—Θ. Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΥΤΟ—Ν—ΟΜΩΝ *Ἀθηνᾶ Νικηφόρος* ἱσταμένη πρὸς ἀρ., τὴν ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ τοῦ δόρατος. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Θ.— Διατ. καλή.

685.— Æ 28.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΥΤΟΝ—ΟΜΩΝ *Τύχη* ἡ συνήθης ἱσταμένη ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Θ.— Διατ. καλή.

686.— Æ 30.— ΤΕΡ ἀρ.— ΜΗCCΕ δεξ., κάτω δὲ . Θ.ΝΩ Ὁμοίως.
Ὄπ. [Α]ΥΤΟ—ΝΟΜΩΝ *Νέμεσις* ἱσταμένη ἀρ., τῇ δεξ. ἀνέχουσα πτυχὴν τοῦ ἱματίου, ἐν δὲ τῇ ἀρ. κρατοῦσα πῆχυν. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Θ.— Διατ. καλλίστη, ἀλλ' ἓν τεμάχιον τοῦ νομίσματος εἶναι ἀποκεκρουσμένον.

687.— Æ 28.— ΤΕΡ—ΜΗCCΕΩΝ—Θ Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΥΤΟ ἀρ.—ΝΟΜΩΝ δεξ., Θ ἐν τῷ ἐξέργῳ. Μέγα δίωτον ἀγγεῖον μεταξὺ δύο κλάδων. Ἐπ' αὐτοῦ ΕΛΕ / ΥΘΕΡ / ΩΝ.— Δ. καλή.

688.— Æ 30.— ΤΕΡΜΗC—CΕΩΝ—Θ (;) Ὁμοίως.
Ὄπ. ΤΩΝ ἀρ.—ΜΕΙΣΟ δεξ., ΝΩΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ., καὶ ὄπισθεν αὐτῆς *Νίκη* ἱσταμένη πρὸς ἀρ. καὶ στεφανοῦσα αὐτήν.— Δ. καλή.

689.— Æ 28.— ΤΕΡΜΗC—CΕΩΝ Ὁμοίως.
Ὄπ. ΤΩΝ Μ ἀρ.—ΕΙΣΟΝΩ δεξ., Ν ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Σόλυμος* καθήμενος ἐπὶ θώκου πρὸς ἀρ. (ὡς ἀνωτέρω).— Δ. καλλίστη·

690-691.— Æ 28.— ΤΕΡΜ—ΗCCΕΩ—Ν Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑVΤΟ ἀρ.— ΝΟΜΩ δεξ., Ν ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ὁμοίως.— Δ. μετρία.

692.— Æ 27.— ΤΕΡΜΗC—CΕΩΝ Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑVΤΟ—Ν—ΟΜΩΝ *Τύχη* ἡ συνήθης, ἱσταμένη ἀρ.— Δ. καλή.

693.— Æ 28.— ΤΕΡΜΗ—CCΕΩΝ—Θ Ὁμοίως.
Ὄπ. [ΤΩΝ Μ]ΕΙ—Ζ—ΟΝΩΝ *Τύχη* ἡ συνήθης ἱσταμένη ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. Θ.— Διατ. μετρία.

Τερμησσὸς ἡ μικρὰ (Οἰνόανδα).

694-695. — Æ 17-16. — Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. ΤΕΡΜΗΣ δεξ.— ΣΕΩΝ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω. *Λύρα* (κιθάρα). — Δ. καλή.

696. — Æ 21. — Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφής, μετὰ σκήπτρου ἐπ' ὤμου, πρὸς δεξ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. ΤΕΡ|ΜΗΣ—ΣΕ|ΩΝ *Κεραυνὸς πτερωτός*. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. — Δ. καλλίστη.

697. — Æ 22. — Ὁμοίως μετὰ *ὑστεροσήμου* στρογγύλου, ἐν ᾧ *μέλισσα* (ἰδὲ τὸ ἑπόμενον).

698. — Æ 13. — *Μέλισσα.*
Ὄπ. ΤЄΡ δεξ. ἄνω *ἀετοῦ* ἱσταμένου μετὰ κλειστῶν πτερύγων ἐπὶ *κεραυνοῦ* πρὸς ἀρ. Πεδίον ἔγκοιλον. (*Πίναξ* XVI, 15.) — Δ. καλή.

699. — Æ 20. — *Κεφαλὴ* γυμνή, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΤΕΡ ἄνω ΟΙ κάτω *ἵππου* καλπάζοντος πρὸς δ. — Διατ. καλλίστη.

Τιμβριάς.

700. — Æ 26. — ΑV.Κ.Μ.ΑV—ΑΝΤΩΝЄΙΝΟC Προτομὴ *Ἐλαγαβάλου* (;) δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ. *Ὑστερόσημον* στρογγύλον ἐν ᾧ Λ.
Ὄπ. ΤΙΜΒΡΙ—ΑΔЄΩΝ *Μὴν* ἱστάμενος ἀρ. μετὰ πίλου, μηνίσκου ἐπ' ὤμου κλπ., ἔχων ἐν τῇ δεξ. φιάλην, τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ σκήπτρου. Παρ' αὐτῷ *ταῦρος ὑβός*, πρὸς ἀρ. (*Πίναξ* XVI, 16.) — Δ. καλλίστη.

701. — Æ 20. — ΚΑΙΚΙΛΙΑ —ΠΑVΛЄΙΝΑ C Προτομὴ *Παυλίνης*, πρὸς δ.
Ὄπ. ΤΙΜΒΡΙ—ΑΔЄΩΝ *Τύχη* μετὰ μοδίου, πηδαλίου καὶ κέρατος, ἱσταμένη πρὸς ἀρ. (*Πίναξ* XVI, 16.) — Δ. καλλίστη.

Τιτυασσός.

702. — Æ 17. — ΤΙΤΥ—Α—C—C κάτωθεν καὶ ἔμπροσθεν προτομῆς *κάπρου* τρέχοντος πρὸς δεξ. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὀπ. ΜΗΤ κάτωθεν, ΡΟC δεξ. *Ναὸς Μητρὸς θεῶν* τετράστυλος μετὰ κιγκλίδων μεταξὺ τῶν στηλῶν καὶ *ἀσπίδος* ἐν τῷ ἀετώματι. Ἀριστερὰ *ὄφις*. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων (*Πίναξ* XVII, 1.) — Δ. ἀρίστη.

703-704. — Æ 17. — Ὁμοίως. — Δ. μετρία

705. — Æ 24. — [ΑΥΤ] ΚΑΙCΑ — ΑΝΤΩΝΙΝΟC Κεφαλὴ *Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὀπ. ΤΙΤ—Υ—Α--CCE πέριξ, ΝΩ κάτω *Ναὸς* τετράστυλος ἰωνικὸς μετ' *ἀσπίδος* ἐν τῷ ἀετώματι. – Δ. καλή.

ΛΥΚΑΟΝΙΑ

Ἰκόνιον.

706. — Æ 15. — Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὀπ. ΙΚΟΝΙ—[ΕΩΝ] *Περσεὺς* ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ ἀρ. πρὸς τὰ κάτω κεφαλὴν Μεδούσης καὶ ἐν τῇ δεξ. δρεπανομάχαιραν. — Δ. μετρία.

ΚΙΛΙΚΙΑ

Ἄδανα.

707. — Æ 20. — Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὀπ. ΑΔΑΝΕΩΝ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. *Ἑρμῆς* γυμνὸς ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ δεξ. βαλλάντιον καὶ ἐν τῇ ἀρ. κηρύκειον καὶ χλαμύδα. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. ΕΥΜΑ / ΑΡ / ΝΙΚΑ. — Δ. καλή.

Καράλια.

708. — Æ 32. — ... Κ ΙΟΥΛΙΟΝ [C]ΕΥΗΡΟΝ ΦΙΛΙΠΠΟΝ ΚΑΙ Προτομὴ *Φιλίππου* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὀπ. ΚΑΡΑΛ—ΛΙΩΤΩΝ *Ἀθηνᾶ* ἱσταμένη πρὸς ἀρ., τὴν δεξ. στηρίζουσα ἐπὶ ἀσπίδος κατακειμένης, τὴν δὲ ἀρ. ἐπὶ δόρατος. — Δ. ἔμπρ. μετρία, ὄπ. καλή.

709. — Æ 24. — AVT. K. M. K. I. CEVOY—ΦΙΛΙΠΠΟΝ CE Ὁμοίως.

Ὄπ. ΚΑΡΑΛΛ—ΙΩΤΩΝ *Τύχη* μετὰ μοδίου ἱσταμένη ἀρ., ἔχουσα κλάδον ἐν τῇ δεξ. καὶ κέρας ἐν τῇ ἀρ. — Δ. ἀρίστη.

Κασαί.

710. — Æ 32. — AY K M AYP CEOVH— ΑΛΕΞΑΝΔΡΟC CE Προτομὴ *Σ. Ἀλεξάνδρου* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΚΑCΑ—ΤΩΝ *Ἀθηνᾶ* καθημένη ἐπὶ θώκου πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ δεξ. φιάλην, τὴν δ' ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ δόρατος. — Δ. καλή.

711. — Æ 32. — AYT K M ANT—ΓΟΡΔΙΑΝΟ—C CEB Προτομὴ *Γορδιανοῦ Γ'* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.

Ὄπ. Ὁμοίως.

Κέστρος.

712. — Æ 20. — ΛΟΥ—ΚΙΛΛΑ CEB Προτομὴ *Λουκίλλης,* πρὸς δεξ.

Ὄπ. KEC—TPH—NѠN *Ἀστὴρ* ἐν μηνίσκῳ. (*Πίναξ* XVII, 2.) — Δ. καλλίστη.

Κολυβρασσός.

713. — Æ 26. — ΦΑVCTEINA—CEBACTH Προτομὴ *Φαυστείνης τῆς νεωτέρας,* πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΚΟΛΥΒΡ δεξ., ACCEѠN ἀρ. *Ἀπόλλων* γυμνὸς ἱστάμενος κατενώπιον, στρέφων πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ δεξ. βέλος, ἐν τῇ ἀρ. τόξον καὶ ἐπ' ὤμου φαρέτραν. — Δ. μετρία.

714. — Æ 32. — AYT ⸢ AI ΠΟ ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΝ CE Προτομὴ *Οὐαλεριανοῦ τοῦ πρεσβυτέρου* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ. Πρὸ αὐτοῦ ΙΑ.

Ὄπ. ΚΟΛΥΒΡ—ACCEΩΝ *Ἥφαιστος* καθήμενος ἐπὶ βράχου, πρὸς δεξ., ἔχων ἐν τῇ δεξ. σφῦραν, τὸν δ' ἀρ. βραχίονα στηρίζων ἐπὶ ἀσπίδος, ἣν ἔχει ἐπὶ τοῦ ἀρ. μηροῦ. — Δ. καλή.

715. — Æ 33. — ΠΟΥ ΛΙΚ ΚΟΡ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΝ ΚΑΙ CEB Προτομὴ

Κορν. Οὐαλεριανοῦ ἀστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ., ἄνω ἀετοῦ μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων. Πρὸ αὐτῆς ΙΑ.

Ὄπ. ΚΟΛΥ—ΒΡ—ΑC—CЄΩΝ Μέγα *ἀγγεῖον* ἄωτον, ἐν ᾧ τρία μικρότερα μόνωτα (*ποτήρια*) ἐν ναῷ τετραστύλῳ κατενώπιον. Ἐν τῷ ἀετώματι ΓV, ἐν τῷ ναῷ Μ—Ν, ἐν τῷ ἐξέργῳ ΑCΙΑΡΧΙΑ. (*Πίναξ* XVII, 3.) — Δ. ἀρίστη.

716.— Æ 32.— Ὁμοίως.

Ὄπ. ΚΟΛΥΒ—Ρ—Α—CCЄΩΝ *Ναὸς* τετράστυλος μετὰ κλίμακος, ἐν ᾧ *Ζεὺς* ἱστάμενος (;) πρὸς ἀρ. — Δ. καλή.

Κορακήσιον.

717.— Æ 12.— *Γοργόνειον* ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. Κ—Ο *Ἅρπη Περσέως*. Τὸ ὅλον ἐν *παχεῖ στεφάνῳ*. (*Πίναξ* XVII, 4.) — Δ. καλή.

718.— Æ 16.— Προτομὴ *Ἀρτέμιδος* μετὰ φαρέτρας ἐπ' ὤμου, πρὸς δ.

Ὄπ. Κ—Ο *Διπλοῦς πέλεκυς*. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ. (*Πίναξ* XVII, 5.) — Δ. ἔμπρ. μετρία, ὄπ. καλή.

719.— Æ 15.— Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΚΟ—Ρ *Ἄρτεμις* ἐν βραχεῖ χιτῶνι, ἱσταμένη κατενώπιον, στρέφουσα πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐπ' ὤμου φαρέτραν, ἐν δὲ τῇ προτεταμένῃ δεξ. (;) καὶ τὴν ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ δόρατος. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. (*Πίναξ* XVII, 6.) — Δ. καλλίστη.

720.— Æ 20.— ΑΥ ΚΑΙC—ΑΔΡΙΑΝΟC Κεφαλὴ *Ἀδριανοῦ* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΚΟΡΑΚΗ δεξ.—CΙѠΤѠΝ ἀρ. *Δημήτηρ* ἐν διπλῷ χιτῶνι ἱσταμένη πρὸς ἀρ., ἔχουσα στάχυς ἐν τῇ δεξ. καὶ λαμπάδα ἐν τῇ ἀρ. Πρὸ αὐτῆς βωμίσκος. — Δ. καλή.

721.— Æ 18.— [ ]—ΑИΤѠΝЄΙ Προτομὴ *Μ. Αὐρηλίου* δαφνοστεφής, μετὰ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΚΟΡΑΚΗ—[CΙѠΤѠΝ] *Τύχη* ἡ συνήθης ἱσταμένη πρὸς ἀρ.— Δ. μετρία.

Λαέρτη.

722. — Æ 22. — ΑΔΡΙΑΝΟϹ—[ΑΥ ΚΑΙ ΤΡ] δεξ. Προτομὴ *Ἀδριανοῦ* μετὰ ἐφαπτίδος, πρὸς ἀρ.
Ὄπ. ΛΑЄΡΤЄΙ δεξ., ΤΩΝ ἀρ. *Ἀπόλλων* ἱστάμενος ἀρ. (Σιδήτης) ἐν βραχεῖ χιτῶνι καὶ μετὰ χλαμύδος, ἔχων ἐν τῇ δεξ. κλάδον καὶ τὴν ἀρ. στηρίζων ἐπὶ σκήπτρου. — Δ. μετρία.

723. — Æ 23. — ΚΑΙ Μ—ΑΥΡΗΛΙΟϹ Προτομὴ *Μ. Αὐρηλίου* ἀστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
Ὄπ. Λ—ΑЄΡΤ—Є—ΙΤѠΝ *Ἀπόλλων* γυμνὸς ἱστάμενος κατενώπιον, στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς δεξ., ἔχων ἐν τῇ δεξ. πρὸς τὰ κάτω κλάδον (;) καὶ ἐν τῇ ἀρ. τόξον. — Δ. καλή.

724. — Æ 26. — ΙΟΥΛΙΑ—ΔΟΜΝΑ ϹЄΒ Προτομὴ *Ι. Δόμνας*, πρὸς δ.
Ὄπ. ΛΑЄΡΤЄ—ΙΤѠΝ *Τύχη* ἡ συνήθης πρὸς ἀρ. (*Πίναξ* XVII, 7.) — Ἀρίστης κατιώσεως.

725. — Æ 25. — . . . . . .ΠΟ ΛΙ ΓΑΛΛΙΗ—Ν—ΟϹ ϹЄ Προτομὴ *Γαλλιηνοῦ* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ. Πρὸ αὐτῆς ΙΑ.
Ὄπ. ΛΑЄΡΤЄ—Ι—ΤΩΝ *Ἑρμῆς* καθήμενος ἐπὶ βράχου πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ δεξ. βαλλάντιον (;), ἐν δὲ τῇ ἀρ. τὸ κηρύκειον. — Δ. καλή.

Λύρβη.

726. — Æ 27. — [ϹΑΒЄΙ ΤΡΑΝΚ]—ΥΛΛЄΙΝΑΝ. . . . Προτομὴ *Τραγκυλλίνης* μετὰ μηνίσκου ἐπ' ὤμου, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΛΥΡΒ—ЄΙ—Τ—ΩΝ *Ἄρτεμις* ἐν βραχεῖ χιτῶνι, ἱσταμένη ἠρέμα πρὸς δεξ., λαμβάνουσα τῇ δεξ. βέλος ἐκ φαρέτρας, ἐν δὲ τῇ ἀρ. προτεταμένῃ ἔχουσα τόξον. — Δ. καλή.

727. — Æ 31. — ΚΟΡΝΗΛΙΑΝ—ϹΑΛΩΝΙΝΑΝ. . . . Προτομὴ *Σαλωνίνης* πρὸς δεξ. Πρὸ αὐτῆς ΙΑ.
Ὄπ. ΛΥ—ΡΒЄ—Ι—ΤΩΝ *Ἀπόλλων* Σιδήτης (;) ἢ αὐτοκράτωρ ἱστάμενος ἀρ. — Δ. μετρία.

Colonia Ninica Claudiopolis

728 — Æ 32. — IMP CAES. SA. IVL. VER. MAXI MINVS Προτομὴ *Μαξιμίνου* ἀστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὄπ. NINI. C. COL. CLA ἄνω, UΔIORO[I] I *Λύκαινα* ὑπὸ δένδρον πρὸς δεξ. θηλάζουσα τὸν *Ῥωμύλον* καὶ *Ῥῶμον*. — Δ. καλλίστη.

729. — Æ 25. — I--MP MAXIMINUΓ PI Κεφαλὴ *Μαξιμίνου* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. COL NI—NI CLAVΔ *Προτομὴ* ἀγένειος πυργοστεφής, πρὸς δεξ. — Δ. καλλίστη.

Σελεύκεια πρὸς τῷ Καλυκάδνῳ.

730. — Æ 22. — Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς* πρὸς δεξ., ἧς ὄπισθεν ΣΑ.

Ὄπ. ΣΕΛΕΥΚ[ΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟC ΤΩ]Ι ΚΑΛΥΚΑΔΝΩΙ *Νίκη* σπεύδουσα πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. στέφανον. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. NKI ΚΛΑ. — Δ. καλή.

731. — Æ 35. — [AV K ΓA] OVIB CABIN ΓΑΛΛΟC Προτομὴ *Γάλλου* ἀκτινοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὄπ. [C]ΕΛΕVΚΕΩ[Ν] κάτω [ΤΩΝ ΠΡΟ]C ΤΩ ΚΑΛΥΚΑ ΔΝΩ ἄνω. Προτομὴ *Ἀπόλλωνος* δαφνοστεφὴς πρὸς δεξ. μετὰ *κλάδου* πρὸ τοῦ στήθους, καὶ *Τύχης* μετὰ μοδίου καὶ ἐπ' ὤμου κέρατος, πρὸς ἀρ. — Δ. ἔμπρ. μετρία, ὄπ. καλή.

Σύεδρα.

732. — Æ 25. — ѠΤΑΚΙΛΙΑ · CΕΟVΗΡΑ CΕΒ Προτομὴ *Ὠτ. Σεβήρας* πρὸς δεξ.

Ὄπ. CΥΕΔΡ—ΕΩΝ *Ἄρτεμις* ἐν μακρῷ χιτῶνι ἱσταμένη ἠρέμα πρὸς δεξ., λαμβάνουσα βέλος τῇ δεξ., ἐν δὲ τῇ προτεταμένῃ ἀρ. ἔχουσα τὸ τόξον. Παρ' αὐτῇ *ἔλαφος* ἱσταμένη πρὸς δ. καὶ στρέφουσα τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν θεάν. — Δ. καλή.

Ταρσός.

733.— Æ 21.— Προτομὴ *Τύχης* πυργοστεφὴς καὶ μετὰ καλύπτρας, πρὸς δεξ.

῎Οπ. [Τ]ΑΡΣΕΩΝ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. *Ζεὺς Δολιχηνὸς* ἐν τριγωνικῷ πλαισίῳ ἐπὶ βωμοῦ τεθειμένῳ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. K / HP — Δ. καλλίστη.

734.— Æ 27.— [ΑΔΡΙΑ]Ν[ΗC] ΤΑΡCΟV δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. *Ζεὺς* καθήμενος ἐπὶ θρόνου, πρὸς ἀρ.

῎Οπ. [ΤΑΡCΕΩΝ] / ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC ἀρ. ἐκ τῶν κάτω. *Τύχη* καθημένη πρὸς δεξ. καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῆς *Ποταμοῦ* προτομὴ πρὸς δ. — Δ. μετριωτάτη.

735.— Æ 35.— [ΑVΤ ΚΑΙ Μ ΑVΡ] CЄVΗΡΟC ΑΝΤΩΝЄΙΝΟC CЄΒ Κεφαλὴ *Καρακάλλα* δαφνοστεφής, πρὸς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ Π—Π.

῎Οπ. [ΑΝΤΩΝЄΙΝΙ]ΑΝΗC CЄΥΗ ΑΔΡ ΜΗΤ πέριξ καὶ ΤΑΡCΟV ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Λύκαινα* πρὸς δ. θηλάζουσα τὸν Ῥωμύλον καὶ Ῥῶμον. ῎Ανω αὐτῆς ΔЄΚ καὶ *ἀστήρ*. — Δ. μετριωτάτη.

736.— Æ 33.— ΑV ΚΑΙ Γ ΜЄC ΚVΙΝ . ΔЄΚΙΟC ΤΡΑΙΑΝΟC Προτομὴ *Δεκίου* ἀκτινοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ. Ἐν τῷ πεδίῳ Π—Π.

῎Οπ. ΤΑΡCΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛЄΩC *Ἡρακλῆς* γυμνὸς ἱστάμενος κατενώπιον, στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς δεξ., τὴν δεξ. στηρίζων ἐπὶ τοῦ ῥοπάλου καὶ ἐν τῇ ἀρ. ἔχων τὴν λεοντῆν. Ἐν τῷ πεδίῳ Α—Μ / [Κ]—Γ / Β. — Διατ. καλή.

ΚΥΠΡΟΣ

Ἀβεβαίου ἀπονομῆς.

737.— Ꝛ 25. Γραμμ. 10,72.— *Λέων* ἑτοιμαζόμενος νὰ ἐφορμήσῃ πρὸς δεξ. ῎Ανωθεν λείψανα ἐπιγραφῆς; Ἐν τῷ ἐξέργῳ μέγα Λ. Τὸ ὅλον ἐν *κύκλῳ* σφαιριδίων.

Ὀπ. *Ταῦρος* ἱστάμενος πρὸς ἀρ. κάτω δὲ αὐτοῦ μέγα Λ. Πέριξ τετράγωνον ἐκ σφαιριδίων. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. (*Πίναξ* XVII, 8.) — Δ. καλλίστη.

737α. — Ἐνταῦθα ταχτέον καὶ τὸ ἀνωτέρω ὑπ' ἀρ. 38 περιγραφέν. Πβλ. Babelon, Perses Achém., Cypre etc. p. CXLIX, fig. 75.

Κοινὸν Κυπρίων.

738. — Æ 27. — ΟΥΕϹΠΑϹΙΑΝΟϹ ϹΕΒΑϹΤΟϹ Κεφαλὴ *Οὐεσπασιανοῦ* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὀπ. ΚΟΙΝΟΝ ΚΥΠ—ΡΙΩΝ ΕΤΟΥϹ Η *Ναὸς* Παφίας Ἀφροδίτης. — Δ. καλή.

739. — Æ 31. — ΙΟΥΛ ΔΟ—ΜΝΑ ϹΕΒ Προτομὴ *Ἰ. Δόμνας*, πρὸς δ.

Ὀπ. ΚΟΙΝΟΝ—ΚΥΠΡΙΩΝ Πολυτελέστατος *ναὸς* τῆς Παφίας Ἀφροδίτης. (*Πίναξ* XVII, 11.) — Δ. καλλίστη.

ΛΥΔΙΑ

Πρὸ τῶν χρόνων τοῦ Κροίσου.

740. — ΗΛ 12. Γραμμ. 4,67. — Κεφαλὴ *λέοντος* πρὸς δ. μετὰ ἀστέρος ἐπὶ τοῦ μετώπου. *Ὑστεροσήμως* ἐπὶ τῆς κεφαλῆς [illegible]

Ὀπ. *Τετράγωνον ἔγκοιλον* παραλληλόγραμμον εἰς δύο μέρη διῃρημένον. (*Πίναξ* XVII, 12.)

Βάγαι.

741. — Æ 28. — ϹVΝΚ—ΛΗΤΟϹ Προτομὴ *Συγκλήτου* ἀγένειος, πρὸς δ.

Ὀπ. ΚΑΙϹΑΡΕΩΝ—ΒΑΓΗΝΩΝ *Ἀπόλλων* ἐνδεδυμένος ἱστάμενος πρὸς δεξ. ἔχων ἐν τῇ ἀρ. λύραν καὶ ἐν τῇ πρὸς τὰ κάτω δεξιᾷ πλῆκτρον (;) — Δ. μετρία.

ΦΡΥΓΙΑ

Ἄγκυρα.

742. — Æ 18. — ϹΕΒΑϹΤΗΙ—ΔΟΜΝΑ Προτομὴ *Ἰ. Δόμνας*, πρὸς δ.

Ὀπ. ΑΝΚΥ—ΡΑΝΩΝ *Εἴδωλον Ἀρτέμιδος* Ἐφεσίας κατενώπιον. — Δ. καλλίστη.

Ἀδριανόπολις.

743. — Æ 20. — Π ϹΕΠ—ΓΕΤΑϹ Κ Προτομὴ *Γέτα* ἀστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Όπ. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟ—ΛΕΙΤΩΝ *Ἀμαζὼν* (;) ἔφιππος πρὸς ἀρ. βαίνουσα, ἔχουσα προτεταμένην τὴν δεξιάν, ἐν δὲ τῇ ἀρ. διπλοῦν πέλεκυν. — Δ. καλή.

744. — Æ 32 (ἀρχαιόθεν ἐπάργυρον). — ΑΥ. Κ. Μ ΙΟΥ—ΛΙ. ΦΙΛΙΠΠΟϹ Προτομὴ *Φιλίππου τοῦ νεωτέρου* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Όπ ϹΕ—ΕΒΑϹ ΑΔΡΙΑΝ—ΟΠΟ ΕΠΙ ΑΡΧ ΡΟΥΦΟΥ *Τύχη* ἱσταμένη ἀρ. μετὰ μοδίου, πηδαλίου καὶ κέρατος. — Δ. καλλίστη.

Αἰζανίς.

745. — Æ 21. — ΔΟΜΙΤΙΑΝ—ΟϹ ΚΑΙϹΑΡ [ϹΕΒΑϹ] ἀρχόμενα δεξιόθεν ἐκ τῶν κάτω. Κεφαλὴ *Δομιτιανοῦ* δαφνοστεφής, πρὸς δ.

Όπ. [Α]ΙΖΑΝΕΙ—ΤΩΝ *Ἀθηνᾶ* ἱσταμένη ἀρ., τὴν ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ τοῦ δόρατος, ἐν δὲ τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ ἔχουσα δυσδιάκριτόν τι. — Δ. μετρία.

Ἀκμονία.

746. — Æ 18. — Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Όπ. ΑΚΜΟΝ δεξ. [ΤΙΜ]ΟΘΕΟ ΜΕΝΕΔ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω. *Ἀσκληπιὸς* ἱστάμενος κατενώπιον ἐν τῇ συνήθει στάσει ἤτοι τὴν δεξ. στηρίζων ὄπισθεν ἐπὶ τῆς ὀσφύος. — Δ. καλή.

747. — Æ 28. — ΑΥΤ Κ Μ ΑΝ—ΓΟΡΔΙΑΝΟϹ Προτομὴ *Γορδιανοῦ Γ′* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Όπ. ΑΚΜΟ—ΝΕΩΝ *Ἀσκληπιὸς* ἱστάμενος κατενώπιον καὶ στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς ἀρ., στηριζόμενος δὲ ἀρ. ἐπὶ τοῦ βάκτρου καὶ τὴν δεξ. ἔχων ἐν τῷ ἐνδύματι. (*Πίναξ* XVII, 13.) — Δ. καλλίστη.

Ἀπάμεια.

748. — Æ 20. — Κεφαλὴ *Διὸς* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Όπ. ΑΠΑΜΕ δεξ. ΚΟΝΩΝ [.]ΕΓΛΟϹ Εἴδωλον *Ἥρας*, τὸ σύνηθες, κατενώπιον. — Δ. καλή.

749. — Æ 20. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ ΑΡΤΕ[Μ] / [ΒΑΒΑ]. — Δ. μετριωτάτη.

750. — Æ 19. — ΔΗ—ΜΟϹ Προτομὴ *Δήμου* ἀγένειος, μετὰ στροφίου, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΑΠΑΜΕΩΝ *Ποταμὸς* κατακείμενος, πρὸς ἀρ. (*Πίναξ* XVII, 9.) — Δ. καλλίστη.

751. — Æ 17. — ΝΕΡΩΝ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω, ΚΑΙϹΑΡ δεξ. ἐκ τῶν κάτω. Κεφαλὴ *Νέρωνος* ἀστεφής, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΕΠΙ ΟΥΕΤΤΙΟΥ ΝΙΓΡΟΥ ΑΠΑΜΕΩΝ *Ἀετὸς* μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων πρὸς δεξ., στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς ἀρ. — Δ. καλή.

Διονυσόπολις.

752. — Æ 25. — ΑΥΤ Κ Μ ΑΥΡ—ΑΝΤΩΝΕΙΝΟϹ Προτομὴ *Ἐλαγαβάλου* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὄπ. ΔΟΝΥϹΟ—ΠΟΛΕΙΤΩΝ *Ἀσκληπιὸς* ἱστάμενος κατενώπιον, στηριζόμενος τῇ δεξ. ἐπὶ τοῦ βάκτρου αὐτοῦ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Ο/Φ (*Πίναξ* XVII, 14). — Δ. καλλίστη.

Δοκίμιον.

753. — Æ 19. — Προτομὴ *Δοκίμου* νεανική, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΔΟΚΙ—ΜΕΩΝ *Ἀσκληπιὸς* ἱστάμενος κατενώπιον ὡς ἀνωτέρω, ἀλλὰ στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς ἀρ. — Δ. καλή.

Ἱεράπολις.

754. — Æ 25. — ΛΑΙΡ—ΒΗΝΟϹ Προτομὴ *Ἡλίου* ἀκτινοστεφής, μετὰ χλαμύδος, πρὸς δεξ. *Ὑστερόσημον*, ἐν ᾧ θεὸς ἢ θεὰ ἱσταμένη πρὸς ἀρ. καὶ τὴν ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ σκήπτρου.
Ὄπ. ΙΕΡΑΠ ἐν τῷ ἐξέργῳ, ΟΛΕΙ[ΤΩ]Ν δεξ. καὶ ΝΕΩΚΟΩΝ (sic) ἀρ. ἐξ ἀριστερῶν. *Θεά* τις μετὰ μοδίου ἐπὶ κεφαλῆς, καθημένη πρὸς ἀρ. ἐπὶ θώκου, ἔχουσα ἐν τῇ ἀρ. κέρας καὶ ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ φιάλην, ἐξ ἧς γεύεται ὄφις ὀρθούμενος πρὸ τῆς θεᾶς (*Δήμητρος*;). — Δ. καλή.

755.— Æ 20.— Προτομὴ *Σεράπιδος* μετὰ μοδίου, πρὸς δ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. ΙΕΡΑΠ—ΟΛΕΙΤΩΝ *Ἶσις* ἱσταμένη πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ ὑψουμένῃ δεξιᾷ σεῖστρον καὶ ἐν τῇ πρὸς τὰ κάτω ἀρ. ἀγγεῖον.— Δ. καλή.

756.— Æ 31.— Α.Κ.Μ.ΑΥ—ΑΝΤΩΝΕΙΝΟϹ Προτομὴ *Καρακάλλα* ἀγένειος καὶ δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος, πρὸς δεξ. Ὑστερόσημον στρογγύλον ἐν ᾧ δυσδιάκριτόν τι (γράμματα;).

Ὄπ. ΙΕΡΑΠΟΛΕ—ΙΤ—ΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ *Δημήτηρ* ἱσταμένη ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. μήκωνα καὶ δύο στάχυς, τὴν δ' ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ λαμπάδος.— Δ. καλή.

Κίβυρα.

757.— R 17. Γραμμ. 2,77.— Κεφαλὴ *νεανίου* ἀγένειος, μετὰ κράνους, πρὸς δεξ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ ΚΙΒΥΡΑΤΩ[Ν] κάτω *ἱππέως* φέροντος κράνος, προτείνοντος δόρυ, ἔχοντος δ' ἐπ' ὤμου κρεμαμένην ἀσπίδα καὶ καλπάζοντος πρὸς δ. Μεταξὺ τῶν ποδῶν τοῦ ἵππου ΟΡ. (*Πίναξ* XVII, 15.) — Δ. καλλίστη.

758-759.— Æ 14.— Κεφαλὴ *Ἀθηνᾶς*, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΚΙΒΥΡΑΤΩΝ ἐν ἐξέργῳ. *Ταῦρος ὑβὸς* κυρίσσων πρὸς δεξ. Ἄνω αὐτοῦ ϹΜ. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ.

760.— Æ 18.— Κεφαλαὶ συνεζευγμέναι τῶν *Διοσκούρων* πρὸς δ. μετὰ πίλων δαφνοστεφῶν, ὧν ἄνω δύο ἀστέρες. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. ΚΙΒΥΡΑΤΩΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Γυνὴ* ἱσταμένη πρὸς ἀρ. στέφουσα δὲ τρόπαιον (ὄχι ἡ Νίκη). Ἐν τῇ ἀρ. πρὸς τὰ κάτω, ἔχει δυσδιάκριτόν τι. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. [Ε]Κ, ἐφ' οὗ *ὑστερόσημον* στρογγύλον, ἐν ᾧ *προτομὴ* ἀγένειος καὶ ἀκτινοστεφής, πρὸς δεξ.— Δ. καλλίστη.

761.— Æ 20.— [ϹΕ]ΒΑϹΤΗ—ϹΑΒΕΙΝΑ Προτομὴ *Σαβείνης*, πρὸς δ.

Ὄπ. ΚΙΒΥΡΑ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω, ΤΩΝ ἀριστ. ἐκ τῶν κάτω. *Ἀθηνᾶ* ἱσταμένη ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ Νί-

κην, τὴν δ' ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ τῆς κατακειμένης ἀσπίδος. (*Πίναξ* XVII, 16.) Δ. καλλίστη,

762. — Æ 29. — ΑΥ.ΚΑΙ Μ ΑΝ—ΓΟΡΔΙΑΝΟϹ Προτομὴ *Γορδιανοῦ Γ'* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
"Οπ. ΚΑΙϹΑΡΕΩΝ—ΚΙΒΥΡΑΤΩΝ *"Αρτεμις* ἐν βραχεῖ χιτῶνι ἱσταμένη πρὸς δ., τῇ δεξ. λαμβάνουσα βέλος ἐκ τῆς φαρέτρας, ἐν δὲ τῇ προτεταμένῃ ἀρ. ἔχουσα τὸ τόξον. — Δ. καλή.

763. — Æ 30. — ΦΡ (οὕτω) ΤΡΑΝ —ΚΥΛΛΕΙΝΑ ϹΕΒ Προτομὴ *Τραγκυλλίνης,* πρὸς δεξ.
"Οπ. ΚΙΒΥΡΑ—ΤΩΝ *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ δεξ. στέφανον ὑπεράνω βωμίσκου ἢ ἀγωνιστικοῦ ἀγγείου (οὐχὶ πρῴρας), ἐν δὲ τῇ ἀρ. κλάδον φοίνικος. 'Εν τῷ πεδίῳ Ι / ΘϹ. — Διατ. καλή.

764. — Æ 29. — ΕΡΕΝΝΙΑ ΕΤΡΟΥϹΚΙΛΛΑ ϹΕΒ Προτομὴ αὐτῆς, πρὸς δ.
"Οπ. ΚΑΙϹΑΡΕΩΝ ΚΙΒΥΡΑΤ—ΩΝ *Τύχη* μετὰ μοδίου, πηδαλίου καὶ κέρατος, ἱσταμένη πρὸς ἀριστ. 'Εν τῷ πεδίῳ ΕΤ—ΗΚϹ. — Διατ. καλή.

Κίβυρα καὶ "Εφεσος.

765. — Æ 35. — ΑΥΤ Κ Μ ΑΥΡ ϹΕΒ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟϹ Προτομὴ *Σ. 'Αλεξάνδρου* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
"Οπ. ΚΙΒΥΡΑΤΩΝ Κ—ΕΦΕϹΙΩΝ—[Δ ΝΕΩΚΟ]ΡΩΝ καὶ ἐν τῷ ἐξέργῳ ΟΜΟΝΟΙΑ *"Αρτεμις* ἱσταμένη πρὸς δ. ἐν βραχεῖ ἐνδύματι, ἔχουσα ἐν τῇ δεξ. *εἴδωλον κανηφόρου θεότητος.* 'Απέναντι αὐτῆς ἵσταται πρὸς ἀρ. ἑτέρα *θεὰ* ἐν βραχεῖ ἐνδύματι, ἐπίσης ἔχουσα ἐν τῇ δεξ. *εἴδωλον 'Αρτέμιδος 'Εφεσίας.* Μεταξὺ αὐτῶν βωμός. "Ανω δὲ Α[Ϲ]. — Διατ. μετριωτάτη.

Λαοδίκεια.

766. — Æ 13. — Κεφαλὴ *'Αρτέμιδος* μετὰ στεφάνης, πρὸς δεξ.
"Οπ. [Λ]ΑΟΔΙΚΕΩ[Ν] *Θεά τις* ἱσταμένη πρὸς ἀρ. ἐν μακρῷ

χιτῶνι, ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. πτηνόν τι (;) τὴν δ' ἀρ. πρὸς τὰ κάτω. Πρὸ αὐτῆς ἄνθος τι.— Δ. καλή.

767.— Æ 16.— ΛΑΟΔΙ—ΚЄΙΑ Προτομὴ *Τύχης* πυργοστεφής, μετὰ διπλοῦ ἱματίου, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΛΑΟΔΙ—ΚЄΩΝ *Νίκη* βαδίζουσα πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ στέφανον, ἐν δὲ τῇ ἀρ. κλάδον φοίνικος. — Δ. ἀρίστη.

768.— Æ 20.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΔΙΟΣΚΟΥΡΙΔΗΣ δεξ. — ΛΑΟ|ΔΙΚΕΩΝ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω. Ὁμοίως. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. μονογράφημα ☧ (;) — Δ. καλή.

769.— Æ 20.— СЄΒΑ—СΤΟС Κεφαλὴ *Αὐγούστου* ἀστεφής, πρὸς δ.
Ὄπ. [Δ]ΙΟΣΚΟΥΡΙΔ[ΗΣ[ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ[Ν] δεξ. ΛΑΟ|ΔΙΚΕΩΝ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω. *Ζεὺς* ἱστάμενος ἀρ. ἐνδεδυμένος, ἔχων ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. ἀετόν.— Δ. καλή.

770.— Æ 25.— Μ ΙΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟC ΚΑΙC Προτομὴ *Φιλίππου τοῦ νεωτέρου* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὄπ. ΛΑΟΔΙΚЄΩΝ—ΝЄΩΚΟΡΩΝ *Τύχη* μετὰ μοδίου, πηδαλίου καὶ κέρατος, ἱσταμένη πρὸς ἀρ.— Δ. καλή.

Λυσιάς.

771.— Æ 25.— [ΑΥΤ Κ] Μ ΑΝ—ΓΟΡΔΙΑΝΟC Προτομὴ *Γορδιανοῦ Γ'* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΛΥCΙ—ΑΔЄΩΝ *Τύχη* μετὰ μοδίου, πηδαλίου καὶ κέρατος, ἱσταμένη πρὸς ἀρ.— Δ. μετρία (διάτρητον).

772.— Æ 25.— [ΑΥ Κ] Μ ΑΝΤ—ΓΟΡΔΙΑΝΟC Ὁμοίως.
Ὄπ. ΛΥ—CΙΑ—Δ—ЄΩΝ *Θεὰ* ἱσταμένη πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ φιάλην, δυσδιάκριτόν τι δὲ ἐν τῇ ἀρ., ἧς ὁ ἀγκὼν ἐρείδεται ἐπὶ κιονίσκου.— Δ. μετρία.

Πέλται.

773.— Æ 25.— Ἐπιγραφὴ καὶ προτομὴ *Καρακάλλα* (;) ἀγένειος καὶ δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὀπ. ΠΕΛΤΗΝΩΝ Μ—ΑΡΧ ΙΟΥΝΙΚ ΤΟ Β *Τύχη*, ἡ συνήθης, ἱσταμένη πρὸς ἀρ. — Δ. μετριωτάτη.

Πρυμνησσός.

774. — Æ 27. — ΒΟΥΛΗ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. Προτομὴ *Βουλῆς* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὀπ. ΠΡΥΜΝ—ΗCCΕΩΝ *Δικαιοσύνη* ἱσταμένη ἀρ. ἐν διπλῷ χιτῶνι, ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. ζυγόν, διὰ δὲ τῆς ἀρ. ὑψοῦσα πτυχὴν τοῦ πέπλου αὐτῆς. — Δ. καλλίστη.

Σιβιδοῦνδα.

775. — Æ 18. — ΑΥΤ ΚΑΙ—ΚΟΜΜΟΔΟ Προτομὴ *Κομμόδου* γενειῆτις καὶ δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὀπ. CΙΒΙ—Δ—ΟΥ—ΝΔΕΩΝ *Ἄρτεμις* μετὰ ποδήρους ἱματίου σπεύδουσα πρὸς δεξ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ ἀρ. τόξον καὶ ἐν τῇ ὑψουμένῃ δεξ. κεραυνὸν ἢ λαμπάδα ἢ μικρὸν ἀκόντιον. (*Πίναξ* XVII, 17.) — Δ. καλλίστη.

776. — Æ 22. — ΙΟΥΛΙΑ—ΔΟΜ[ΝΑ CΕΒ] Προτομὴ *Ι. Δόμνης*, πρὸς δ.

Ὀπ. CΙΒΙΔΟΥ—Ν—ΔΕΩΝ *Διόνυσος* γυμνὸς ἱστάμενος ἀρ., ἔχων ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. κάνθαρον ὑπεράνω πάνθηρος, τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ θύρσου. Ὁ θεὸς φέρει ὑποδήματα, ἀπὸ δὲ τοῦ ἀρ. βραχίονος κρέμαται ἡ χλαμὺς αὐτοῦ. — Δ. καλή.

777. — Æ 18. — ΑΥΤ Κ Μ ΑΥΡ CΕ—Υ ΑΛΕΞΑΝ[ΔΡΟC] Προτομὴ *Σ. Ἀλεξάνδρου* δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὀπ. CΙΒΙΔΟΥ—ΝΔΕΩΝ *Ἄρτεμις* μετὰ διπλοῦ ἱματίου καὶ φαρέτρας ἐπ' ὤμου, τείνουσα τόξον, πρὸς δεξ. — Δ. καλή.

Φιλομήλιον.

778. — Æ 25. — ΑΥΤ Κ Γ ΜΕC Κ ΤΡΑΙ ΔΕΚΙΟC Ε Προτομὴ *Δεκίου* ἀκτινοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὀπ. ΦΙΛΟΜΗΛΕΩΝ ΕΠ ΕΥΤΥΧΟΥC *Ποταμὸς* κατακείμενος πρὸς ἀρ., ἐν τῇ ὑψουμένῃ δεξ. ἔχων κέρας, τὴν δ' ἀρ. στη-

ρίζων ἐπὶ τῆς ὑδρίας, ἐξ ἧς ῥέει ὕδωρ. Ἐν τῷ πεδίῳ Β. (*Πίναξ* XVII, 18.) — Δ. καλή.

ΓΑΛΑΤΙΑ

Ἀμύντας βασιλεύς.

779. — Æ 22. — Κεφαλὴ *Ἡρακλέους* γενειῆτις μετὰ ῥοπάλου ἐπ' ὤμου, πρὸς δ. Ὄπισθεν αὐτῆς Μ. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ἄνω, ΑΜΥΝΤΟΥ ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Λέων* βαδίζων, πρὸς δεξ. — Δ. καλλίστη.

780. — Æ 20. — Προτομὴ *Ἀρτέμιδος* μετὰ φαρέτρας καὶ τόξου ἐπ' ὤμου, πρὸς δεξ. Πρὸ αὐτῆς [monogram]. Κύκλος σφαιριδίων.
Ὄπ. ΒΑΣΙΛΕ—ΩΣ ἄνω, ΑΜΥΝΤΟΥ ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Ἔλαφος* ἱσταμένη πρὸς δεξ. — Δ. καλλίστη.

781-784. — Æ 16. — Προτομὴ *Ἑρμοῦ* μετὰ πετάσου, χλαμύδος καὶ κηρυκείου, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ἄνω, ΑΜΥΝ—ΤΟΥ κάτω. *Κηρύκειον* πτερωτόν. (*Πίναξ* XVII, 19.) — Δ. ἀρίστη.

ΣΥΡΙΑ

Ἀντιόχεια.

785. — Æ 30. — . . . . ΙΟΥΛΙ ΦΛΠΠΟϹ ϹΕΒ Κεφαλὴ *Φιλίππου* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ—ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩΝ, καὶ ἐν τῷ πεδίῳ Δ—Є / S—C
Προτομὴ *Ἀντιοχείας* πυργοστεφὴς καὶ μετὰ καλύπτρας. Ἄνω αὐτῆς *κριὸς* πρὸς δ. καὶ στρεφόμενος, κάτωθεν δὲ τῆς προτομῆς *ἀστήρ*. — Δ. μετρία.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΣΥΡΙΑΣ

786. — Æ 20. — Κεφαλὴ ἀγένειος πρὸς δ. ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. ΒΑΣΙΛΕΩΣ ἄνω, ΣΕΛΕΥΚΟΥ ἐν τῷ ἐξέργῳ. *Ταῦρος* ὑβὸς κυρίσσων, πρὸς δεξ. — Δ. μετρία.

787-788. — Æ 15. — Κεφαλὴ ἀγένειος πτερωτὴ (ὡραίας Μεδούσης) πρὸς δεξ.
Ὄπ. Ὁμοίως. — Δ. ἀρίστη.

789.— Æ 10.— Κεφαλὴ *Ἀπόλλωνος* ἢ *Ἀρτέμιδος*, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΒΑΣΙ........ *Ἐλέφας* βαδίζων πρὸς ἀρ. — Δ. μετρία.

ΦΟΙΝΙΚΗ

790.— Æ 20.— Προτομὴ *Τύχης πόλεως* πυργοστεφής, πρὸς δεξ. ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. *Πηδάλιον* καὶ φοινικικαὶ ἐπιγραφαί. — Δ. ἀρίστη.

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

Νομὸς Ὀξύρυγχος.

791.— Æ 14.— Κεφαλὴ *Ἀδριανοῦ* δαφνοστεφής, πρὸς δεξ. ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. ΟΞΥΡ—LIA *Διπλοῦς πέλεκυς*. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

ΑΡΧΑΙΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΦΘΑΡΜΕΝΑ

792-816.— Ἓν ἀργυροῦν (Πέργης) καὶ εἴκοσι τέσσαρα χαλκᾶ μικρασιατικὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ νομίσματα πάντα ἐφθαρμένα.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΑ

817.— AR — Κωνσταντῖνος Ε′ καὶ Λέων Δ′. Sabatier, Mon. Byz. XL, 25
818.— AR — Λέων Ε′ καὶ Κωνσταντῖνος Ζ′. » » XLIII, 8
819-821.— AR — Βασίλ. Α′ καὶ Κωνσταντ. Θ′. » » XLV, 1
822.— AR — Κωνσταντῖνος Ι′ καὶ Ῥωμανὸς Β′. » » XLVII, 1
823.— AR — Βασίλειος Β′ καὶ Κωνσταντ. ΙΑ′. » » XLVIII, 16
824-838.— AR — ΚΥΠΡΟΥ *Μεσαιωνικά*.
839-848.— AR — ΡΟΔΟΥ »
849.— AR — ΧΙΟΥ *Μεσαιωνικόν*.
850-856.— AR — Διάφορα μεσαιωνικά.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ Δ. Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ

			EL	AV	AR	Æ
Μοισια η κατω.	Τόμοι	1	—	—	—	1
Θρακη.	Ἀγχίαλος	2— 3	—	—	—	2
»	Ἀπολλωνία	4— 5	—	—	2	—
»	Μεσημβρία	6	—	—	—	1
»	Ὀδησσός	7	—	—	—	1
Βασιλεις θρακης.	Λυσίμαχος	8	—	—	1	—
»	Μόστις	9	—	—	—	1
»	Ροιμητάλκης Α΄	10	—	—	—	1
Μακεδονια	Κάσσανδρος	11	—	—	—	1
Αργολις	Ἄργος	12	—	—	—	1
Λακωνικη	*Κοινὸν*	13	—	—	—	1
Κρητη	*Κοινὸν*	14— 15	—	—	—	2
Μικρα ασια	Ἀβεβαίου ἀπονομῆς	16	—	1	—	—
»	Ρωμ. ἐπαρχία Ἀσίας	17— 18	—	—	2	—
Βιθυνια	Κίος	19	—	—	1	—
»	Νίκαια	20	—	—	—	1
»	Νικομήδεια	21	—	—	—	1
Μυσια	Πέργαμος	22— 23	—	—	—	2
Αιολις.	Κύμη	24— 25	—	—	—	2
Ιωνια.	Ἐρυθραὶ	26— 27	—	—	—	2
»	Ἔφεσος	28— 29	—	—	1	1
»	Μαγνησία	30— 31	—	—	—	2
»	Μητρόπολις	32	—	—	—	1
»	Σμύρνη	33	—	—	—	1
Σαμος		34	—	—	—	1
Χιος		35	—	—	1	—
Καρια	Ἀβεβαίου πόλ. (Ἀρ. 38=Κύπρ.)	36 — 38	—	—	2	—
»	Ἁλικαρνασσὸς	39	—	—	—	1
»	Ἀφροδισιὰς	40	—	—	—	1
»	Ἰασὸς	41	—	—	—	1
»	Κνίδος	42— 44	—	—	2	1
»	Καῦνος	45— 49	—	—	—	5
»	Τάβαι	50— 51	—	—	—	2
»	Τρίπολις	52	—	—	—	1
Κως νησος		53— 55	—	—	—	3
Ροδος	*Κοινὸν*	56— 58	—	—	1	2
»	Κάμειρος	59	—	—	1	—
Λυκια	α) *Ἀνεπίγραφα*	60— 61	—	—	2	—
	β) *Ἐνεπίγρ* Μιθραπάτας	62— 64	—	—	3	—
»	Τελμησσός (;)	65	—	—	1	—
»	Περικλῆς, δυνάστης Λιμύρας καὶ βασιλ. Λυκίας, 380-362 π.Χ.	66— 71	—	—	2	4
»	Λυκία ἐν γένει, ὑπὸ τοὺς Ρωμαίους	72— 76	—	—	5	—
»	Ἀρύκανδα	77— 81	—	—	—	5
»	Βάλβουρα	82	—	—	—	1
	Εἰς μεταφορὰν		—	1	27	53

			EL	AV	AR	Æ
	Ἐκ μεταφορᾶς		—	1	27	53
Λυκια.	Κορύδαλλα	83	—	—	—	1
»	Κράγος	84—86	—	—	1	2
»	Κράγος καὶ Ξάνθος	87—89	—	—	—	3
»	Κυάνη	90	—	—	—	1
»	Κράγος καὶ Διάς	91	—	—	—	1
»	Λίμυρα	92	—	—	—	1
»	Μασσίκυτος	93—117	—	—	8	17
»	Μύρα	118—119	—	—	1	1
»	Ξάνθος	120		—	—	1
»	Πάταρα καὶ Μύρα	121	—	—	—	1
»	Ποδάλια	122	—	—	—	1
»	Τλῶ καὶ Κράγος (;)	123—126	—	—	—	4
»	Φάσηλις	127—134	—	—	2	6
»	Φελλός	135	—	—	—	1
»	Χῶμα	136	—	—	—	1
Παμφυλια.	Ἄσπενδος	137—190	—	—	7	46
»	Ἀττάλεια	191—231	—	—	—	41
»	Μάγυδος	232—244	—	—	—	13
»	Πέργη α) Μετὰ Παμφυλιακῶν ἐπιγραφῶν	245—260	—	—	—	16
	» β) Μετὰ ἑλλην. ἐπιγραφ.	261—366	—	—	2	105
»	Σίδη καὶ Πέργη	367—369	—	—	—	3
»	Σίδη	370—406	—	—	7	30
»	Σίλλυον	407—431	—	—	—	25
Πισιδια	Ἄδαδα	432—434	—	—	—	3
»	Ἄμβλαδα	435	—		—	1
»	Ἄνδηδα	436—438	—	—	—	3
»	Ἀντιόχεια	439—448	—	—	—	10
»	Ἀπολλωνία Μορδίαιον	449—451	—	—	—	3
»	Ἀριασὸς	452—453	—	—	—	2
»	Βάρις	454—458	—	—	—	5
»	Ἔτεννα	459—462	—	—	—	4
»	Ἴσινδα	463—498	—	—	—	36
»	Κεραία	499—500	—	—	—	2
»	Κόδρουλα	501	—	—	—	1
»	Κόμαμα	502	—	—	—	1
»	Κρῆμνα	503—521	—	—	—	19
»	Ὄλβασα	522—523	—	—	—	2
»	Οὐερβία	524—527	—	—	—	4
»	Παλαιόπολις	528	—	—	—	1
»	Πανέμου τεῖχος	529	—	—	—	1
»	Πεδνηλισσὸς	530	—	—	—	1
»	Πρόστιαννα	531—533	—	—	—	3
»	Πῶγλα	534—535	—	—	—	2
»	Σαγαλασσὸς	536—556	—	—	—	21
»	Σέλγη	557—621	—	—	11	45
»	Σελεύκεια Ταύρου	613—618	—	—	—	6
»	Τερμησσὸς ἡ μείζων	619—693	—	—	—	75
»	Τερμησσὸς ἡ μικρὰ	694—699	—	—	—	6
	Εἰς μεταφορὰν		—	1	66	631

			ΗΕ	ΧΡ	ΑΡ	ΧΑ
	Ἐκ μεταφορᾶς		—	1	66	631
Πισιδια	Τριμβρίας	700—701	—	—	—	2
»	Τιτυασσὸς	702—705	—	—	—	4
Λυκαονια	Ἰκόνιον	706	—	—	—	1
Κιλικια	Ἄδανα	707	—	—	—	1
»	Καραλία	708—709	—	—	—	2
»	Κασαὶ	710—711	—	—	—	2
»	Κέστρος	712	—	—	—	1
»	Κολυβρασσὸς	713—716	—	—	—	4
»	Κορακήσιον	717—721	—	—	—	5
»	Λαέρτη	722—725	—	—	—	4
»	Λύρβη	726—727	—	—	—	2
»	Colonia Ninica Claudiopolis	728—729	—	—	—	2
»	Σελεύκεια πρὸς τῷ Καλυκάδνῳ	730—731	—	—	—	2
»	Σύεδρα	732	—	—	—	1
»	Ταρσὸς	733—736	—	—	—	4
Κυπρος	Ἀβεβαίου ἀπονομῆς	737—737α	—	—	—	2
»	*Κοινὸν Κυπρίων*	738—739	—	—	—	2
Λυδια	*Πρὸ τοῦ Κροίσου*	740	1	—	—	—
»	Βάγαι	741	—	—	—	1
Φρυγια	Ἄγκυρα	742	—	—	—	1
»	Ἀδριανόπολις	743—744	—	—	—	2
»	Αἰζανὶς	745	—	—	—	1
»	Ἀκμονία	746—747	—	—	—	2
»	Ἀπάμεια	748—751	—	—	—	4
»	Διονυσόπολις	752	—	—	—	1
»	Δοκίμιον	753	—	—	—	1
»	Ἱεράπολις	754—756	—	—	—	3
»	Κίβυρα	757—764	—	—	1	7
»	Κιβυρα καὶ Ἔφεσος	765	—	—	—	1
»	Λαοδίκεια	766—770	—	—	—	5
»	Λυσιὰς	771—772	—	—	—	2
»	Πέλται	773	—	—	—	1
»	Πρυμνησσὸς	774	—	—	—	1
»	Σιβιδοῦνδα	775—777	—	—	—	3
»	Φιλομήλιον	778	—	—	—	1
Γαλατια	Ἀμύντας βασιλεὺς	779—784	—	—	—	6
Συρια	Ἀντιόχεια	785	—	—	—	1
Βασιλεις συριας		786—789	—	—	—	4
Φοινικη		790	—	—	—	1
Αιγυπτος. Νομὸς Ὀξυριγχίτης		791	—	—	—	1
Αρχαιου κοσμου εφθαρμενα		792—816	—	—	1	24
Βυζαντινα		817—823	—	—	7	—
Μεσαιωνικα κυπρου, ροδου, χιου κτλ		824—856	—	—	33	—
	Ἄθροισμα 856, ἤτοι:		1	1	108	746

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰουλίου 1903.

Ι. Ν. ΣΒΟΡΩΝΟΣ

NUMISMATIQUE

DES VILLES DE LA PHÉNICIE

(Suite. Voyez p. 17 etc.)

TYR

PÉRIODE PRÉALEXANDRINE

ROIS PHÉNICIENS DE TYR

I. Sirom ou Hiram (vers 480 avant J. C.).

1775. — Dauphin nageant à droite sur des flots représentés par 3 lignes parallèles ondulées. Dessous, le murex. Dans le champ, en haut et à gauche, légende phénicienne de 4 lettres distinctes, dont la troisième seule est discutable 𐤌 ? 𐤓𐤔 (Sitom ou Sirom, Hiram). Cercle cordelé au pourt.

Chouette, debout à droite, se retournant de face, portant sur son aile gauche, le sceptre et le fléau égyptien. Le type est entouré d'un large sillon qui en accentue les contours. Carré creux profond.

AR 24. — Statère phénicien, gr. 13.60. Babelon. Perses Achéménides, p. 291, No 1980, pl. XXXV, fig. 2.

AR 22. — Stat. phénic., gr. 13,40. Flan globuleux. Collection de Luynes. — Babelon, Loc. cit., p. 290, No 1979, pl. XXXV, fig. 1.

AR 21. — Stat. phénic., gr. 13,802 et 13,156. Brit. Mus = **Pl. XVIII, 1-2.**

AR 20. — Stat. phénic., gr. 13,60. Ma collection.

1776. — Même droit. Sans légende.

Même revers.

AR 15. — Triobole phénic., gr. 3. Collection de Luynes. — Babelon, Loc. cit., p. 291, No 1981, pl. XXXV, fig. 3.

1777. — Même droit.

Même revers.

AR 9. — Tritémorion phénic., gr. 0,64. British Museum = **Planche XVIII,3.**

II. ? (entre 480 et 440 environ av. J. C.).

1778. — Même droit. Traces de légende phénicienne. Cercle cordelé au pourtour. | Même revers, sans sillon autour du type. Carré creux peu profond.

AR 20. — Stat. phénic., gr. 13,65. Flan globuleux. Babelon, Perses Achéménides, p. 290, No 1982, pl. XXXV, fig. 4.

1779. — Même droit. La légende semble être 𐤑𐤓 (de Tyr). Cercle cordelé au pourt. | Même revers.

AR 13. — Triobole phén., gr. 2,50 (pièce fourrée). Ma collection = **Planche** XVIII, 4.

1780. — Dauphin à droite. Au dessous, le murex. Cercle cordelé. | Même revers.

AR 9. — Tritémorion phénic., gr. 0,453. British Museum = **Planche** XVIII, 5.

1781. — Dauphin à droite. Cercle cordelé au pourtour. | Même revers.

AR 9. — Tritémorion phénic., gr. 0,648. British Museum

AR 8. — Tritémorion phénic., gr. 0,69 et 0,62. British Museum — Gr. 0,65. Ma collection = **Planche** XVIII, 6.

1782. — Même droit. | Même revers.

AR 4. — Seizième d'obole phénic., gr. 0,06. Ma collection.

1783. — Même droit. | Rosace à 8 fleurons dans un carré creux.

AR 6. — Tartémorion phén. ou 1/4 obole gr. 0,30. Ma collection = **Planche** XVIII, 7.

III. ? (entre 440 et 410 avant J. C.).

1784. — Dauphin à gauche. Dessous, le murex. Grènetis au pourtour. | Chouette debout à gauche, se retournant de face, portant sur son aile droite le sceptre et le fléau égyptiens. Grènetis au pourtour.

AR 12. — Tritémorion phénicien, gr. 0,70 et 0,75. Collection de Luynes. — Babelon, Loc. cit., p. 291, Nos 1984 et 1985.

AR 11. — Tritémorion phénic., gr. 0,82. Ma collection — Gr. 0,50 et 0,73. British Museum. — Gr. 0,64. Collection de Luynes. — Babelon, Perses Achémén.,

p. 291, No 1983, pl. XXXV, fig. 5. — Gr. 0,34 (exemplaire défourré). Babelon, Loc. cit., No 1986.

AR 9. — Tritémorion phénic., gr. 0,66. Babelon, Loc. cit., p. 292, No 1987, pl. XXXV, fig. 6. — Gr. 0,62. British Museum. — Gr. 0,50. Ma collection = **Planche XVIII, 8.**

1785. — Même dr. Grènetis au pourtour. | Tête de bélier, à gauche, avec de longues cornes retombantes (?). Grènetis au pourtour.

AR 6. — Tartémorion phénic., gr. 0,27. Babelon, Loc. cit., p. 292, No 1988, pl. XXXV, fig. 7.

IV. ? (entre 410 et 400 environ av. J. C.).

1786. — Divinité (Melqart?) à cheval sur un hippocampe ailé galopant à droite sur des flots représentés par des lignes parallèles ondulées. Le dieu, coiffé à l'assyrienne, est barbu. De la main droite tendue en avant, il tient son arc. De la main gauche, ramenée sur le flanc gauche, il saisit la bride de sa monture. Sous les flots, dauphin nageant à droite. Cercle cordelé au pourtour. | Chouette du 1778. Cercle cordelé au pourtour.

AR 27. — Statère phénicien, gr. 12,40. Flan allongé de forme irrégulièrement quadrilatère. Ma collection = **Planche XVIII, 9.**

AR 26. — Statère phénicien, gr. 13,40. Ma collection. Forme presque carrée, à bords arrondis presque réguliers.

AR 24. — Statère phénicien, gr. 12,90. Ma collection. Forme quadrilatère, à angles arrondis, mais irrégulière.

V. ? (entre 400 et 390 environ av. J. C.).

1787. — Même droit. | Même revers.

AR 23. — Stat. phén., gr. 13. Forme ovale, à bords arrondis. British Museum.

AR 22. — Statère phénicien, gr. 13,18. Ma collection. Forme ovale, à bords régulièrement arrondis.

AR 19. — Statère phénic., gr. 13. Forme globuleuse. British Museum.

VI. ? (entre 390 et 370 environ av. J. C.).

Pièces de travail beaucoup plus soigné, à flan plat et moins épais que dans les groupes précédents, à bords arrondis, de forme en général bien circulaire, et de frappe satisfaisante.

1788. — Même droit. | Même revers.

AR 26. — Statère phénicien, gr. 13,90; 13,27; 13,14. Babelon, Perses Achéménides, p. 293, Nos 2000, 2002 et 2001, pl. XXXV, fig. 13. — Collection de Luynes. — Gr. 13,35. British Museum = **Planche** XVIII, 10.

AR 25. — Stat. phén., gr. 12,96. British Museum — Gr. 13,35. Ma collection.

AR 23. — Statère phénicien, gr. 13,27, 13,35 et 13,57. Babelon, Loc. cit., p. 293, Nos 1998, 1999 et 1997, pl. XXXV, fig. 11 et 12. — Gr. 13,70. Collection Montagu, No 745.

AR 22. — Statère phénic., gr. 13,93. Babelon, Perses Achémén., p. 293, No 1996. — Ma collection.

1789. — Même droit. | Même revers.

AR 17. — Triobole phénic., gr. 3,17. Babelon, Loc. cit., No 2003, pl. XXXV, fig. 14. — Gr. 3,75. Collection Montagu, No 747.

VII. ? (entre 370 et 360 environ av. J. C.).

1790. — Même dr. | Même revers, dans le champ, à droite, devant la chouette, les lettres ⌒ ⌣. Cercle cordelé au pourtour.

AR 20. — Statère phénicien, gr. 13,60. Forme globuleuse ovalaire. Flan très épais. Ma collection = **Planche** XVIII, 11.

AR 22. — Stat. phén., gr. 12,60. Forme globuleuse circulaire. Ma collection.

VIII. ? (entre 360 et 350 environ av. J. C.).

1791. — Même dr. | Même revers, dans le champ, à droite devant la chouette, la lettre 𐤉.

AR 27. — Statère phénic., gr. 13,54. Flan épais et très allongé. Collection de Luynes — Babelon, Loc. cit., p. 292, No 1990, pl. XXXV, fig. 9.

AR 23. — Statère phénic., gr. 13,50. Flan circulaire et épais. Babelon, Loc. cit., No 1991.

AR 20. — Statère phénic. gr. 11,98. Forme globuleuse et circulaire. British Museum = **Planche** XVIII, 12 rev.

AR 19. — Statère phénic., gr. 10,23 (exemplaire fourré). Forme globul. British Museum.

IX. ? (entre 350 et 340 environ av. J. C.)

1792. — Même dr. | Même revers. Dans le champ, les lettres phénic. 𐤀 à gauche, 𐤉 à droite. Cercle cordelé.

AR 20. — Statère phénic., gr. 12,50. Forme globuleuse ovalaire. British Museum = **Planche** XVIII, 13 rev.

X. ? (entre 340 et 332 environ av. J. C.).

1793. — Même dr. | Même revers. Dans le champ, à droite, devant la chouette le chiffre I (an 1).

AR 20. — Statère phénic., gr. 13,28. Collection de Luynes. — Babelon. Perses Achémén., p. 292, No 1992, pl. XXXV, fig. 10. — Gr. 13,20. Ma collection, forme globuleuse circulaire.

AR 19. — Statère phénic., gr. 13,36. Collection de Luynes. — Babelon, Loc. cit., No 1993.

1794. — Même dr. | Même revers. Dans le champ, à droite, devant la chouette, le chiffre II (an 2). Cercle cordelé.

AR 18. — Statère phénic., gr. 13,18. Babelon, Loc. cit., No 1994.

1795. — Même dr. | Même revers. Dans le champ, à droite, devant la chouette, le chiffre III (an 3). Cercle cordelé.

AR 20. — Statère phénic., gr. 13,12. British Museum.

1796. — Même dr. | Même revers, avec le chiffre IIII (an 4). Cercle cordelé.

AR 20. — Statère phénic., gr. 13,24. Babelon, Loc. cit., No 1995.

1797. — Même dr. | Même revers, avec le chiffre IIIII (an 5). Cercle cordelé.

AR 19. — Statère ghénic., gr. 13,34. British Museum.

XI. ? (entre 420 et 332 environ av. J. C.).

1798. — Hippocampe ailé galoppant à droite. Dessous, un murex. Cercle cordelé au pourtour. | Même revers, sans lettre ni chiffre. Cercle cordelé au pourtour.

AR 10. — Tritémorion phénic., gr. 0,62 à 0,67. Babelon, Perses Achém., p. 294, Nos 2004 à 2006, pl. XXXV, fig. 15. — Gr. 0,50. Ma collection. — Gr. 0,58 et 0,71. British Museum = **Planche** XVIII, 14.

PÉRIODE ALEXANDRINE

MONNAIES DATÉES DE L'ÈRE D'ALEXANDRE EN PHÉNICIE, **inaugurée en 333—323 avant J. C.**

XII. En 332 avant J. C.

1799. — Même dr. Cercle cordelé au pourtour. | Même revers. Dans le champ, à droite, |𐤍 (en l'an 1), plus bas la lettre 𐤔. Cercle cordelé au pourtour.

AR 21. — Didrachme attique, gr. 8,76. British Museum = **Planche** XVIII, 15.

AR 20. — Didrachme attique gr. 8,86. Babelon, Loc cit., p. 294, No 2007, pl. XXXV, fig. 16. — Collection de l'Université américaine de Beyrouth.

XIII. De 332 à 329 avant J. C.

1800. — Même droit. Cercle cordelé au pourtour. | Même revers. Dans le champ, à droite, |𐤔 (en l'an 1). Cercle cordelé au pourtour.

AR 20. — Didrachme attique, gr. 8,42. British Museum.

1801. — Même dr. | Même revers, avec la date ||𐤔 (an 2).

AR 21. — Didr attiq., gr. 8,70. British Museum = **Planche** XVIII, 16 rev.

AR 20. — Didrachme attique, gr. 7,66 à 7,85 (pièces fourrées) et gr. 8,71. Collection de Luynes. — Babelon, Perses Achémén., p. 294, Nos 2008 à 2011, pl. XXXV, fig 17. — Gr. 8,65. Collection Montagu, No 746. — Gr. 8,09. Ma collection.

1802. — Même dr. | Même revers, avec la date |||𐤔 (an 3).

AR 21. — Didrachme attique, gr. 8,58. British Museum.

XIV. De 332 à 328 avant J. C.

1803. — Même dr. Cercle cordelé au pourtour. | Même revers. Dans le champ, à droite, || (an 2) et plus bas la lettre 𐤓. Cercle cordelé au pourtour.

AR 22. — Didrachme attique, gr. 8,68. Babelon, Loc. cit., No 2012. Barclay V. Head, Coins of Ancients, p. 61, No 36, pl. 20, No 46. — Gr. 8,58. British Museum = **Planche** XVIII, 17 rev.

1804. — Même dr. | Même revers, avec la date ||| (an 3) et la même lettre.

AR 21. — Didrachme attique, gr. 8,70. Babelon, Loc. cit., No 2013. — Gr. 8,50. Ma collection.

1805. — Même dr. | Même revers, avec la date IIII (an 4) et la même lettre.

AR 21. — Didrachme attique, gr. 8,85. British Museum.

XV. De 309 à 295 avant J. C.

1806. — Même dr. Grènetis au pourt. | Même revers, dans le champ, à droite, la date III0 (an 23). Grènetis au pourtour.

AR 21. — Didrachme attique, gr. 8,30 (pièce fourrée). Ma collection. — Gr. 8,60. Collection J. P. Six. — Gr. 8,92. Babelon, Perses Achéménides, p. 295, No 2014, pl. XXXV, fig. 18.

AR 19. — Didrachme attique, gr. 6,96. British Museum.

1807. — Même dr. | Même revers, avec la date IIII0 (an 24).

AR 20. — Didrachme attique. Dutens, pl. I, 1, — Cabinet de Leyde. — Gr. 9,26 (pièce fourrée). Collection Wigan. — Gr. 8,50. British Museum.

1808. — Même dr. | Même revers, avec la date IIIII0 (an 25).

AR 21. — Didrachme attique, gr. 8,50. Ma collection.

1809. — Même dr. | Même revers, avec la date III0 / IIII (an 27).

AR 21. — Didrachme attique, gr. 8,40. Ma collection.

1810. — Même dr. | Même revers, avec la date IIII0 / IIII (an 28).

AR 23. — Didrachme attique, gr. 8,81. British Museum.

1811. — Même dr. | Même revers, avec la date IIIII0 / IIII (an 29).

AR 20. — Didrachme attique, gr. 8,68. Ma collection. — Gr. 9,13 (pièce fourrée). Collection Wigan.

1812. — Même dr. | Même revers, avec la date — 0 (an 30).

AR 20. — Didrachme attique, gr. 8,45 et 8,75. Collection de Luynes. — Babelon, Perses Achémén., p. 295, Nos 2015 et 2016. — Collection de l'Université américaine de Beyrouth.

1813. — Même dr. | Même revers, avec la date II—0 (an 32).

AR 21. — Didrachme attique, gr. 8,20. Babelon, Loc. cit., p. 295, No 2017. — Gr. 8,68. British Museum.

1814. — Même dr. | Même revers, avec la date ⌒0 / III (an 33).

AR 21. — Didrachme attique, gr. 8,75. Babelon, Loc. cit., p. 295, No 2018.

AR 20. — Didrachme attique, gr. 8,70. Collect. de Luynes. — Babelon, Loc. cit., No 2019.

1815. — Même dr. | Même revers, avec la date $\overset{\frown 0}{\text{IIII}}$ (an 34).

AR 22. — Didrachme attique, gr. 8,60. Collection de Luynes. — Babelon, Loc. cit., p. 925, No 2020.

1816. — Même dr. | Même revers, avec la date $\overset{\frown 0}{\text{IIIII}}$ (an 35).

AR 22. — Didrachme attique, gr. 8,65 et 6,67 (pièce fourrée). Babelon, Loc. cit., p. 295, Nos 2021 et 2022, pl. XXXV, fig. 19. — Ma collection, 5 exemplaires. — Gr. 8,64. British Museum = **Planche** XVIII, 18.

1817. — Même dr. | Même revers, avec la date $\overset{\frown 0}{\text{IIIIII}}$ (an 36).

AR 21. — Didrachme attique, gr. 8,50. Musée de Parme.

1818. — Même dr. | Même revers, avec la date $\overset{\frown 0}{\text{IIIIIII}}$ (an 37).

AR 20. — Didrachme attique, gr. 8,03. British Museum.

XVI. Entre 332 et 295 avant J. C.

1819. — Hippocampe ailé galoppant à gauche, au dessus des flots représentés par 2 lignes parallèles ondulées. Grènetis.

Chouette debout à gauche, regardant de face, et portant sur l'aile droite, le sceptre et le fléau égyptiens. Grènetis.

AR 10. — Obole, gr. 0,55. Ma collection.

AR 9. — Obole, gr. 0,45. Ma collection, 2 exempl = **Planche** XVIII, 19. — Gr. 0,47. British Museum.

MONNAIES ALEXANDRINES

XVII. Philippe Arrhidée (de 323 à 318 av. J. C.).

1820. — Tête d'Héraclès, à droite, couverte de la peau de lion. Grènetis au pourtour.

ΒΑΣΙΛΕΩΣ (à l'exergue) ΦΙΛΙΠΠΟΥ (en légende verticale descendante dans le champ, à droite). Zeus, demi-nu, assis à gauche, sur un trône muni d'un dossier. Sa tête est laurée. Ses jambes sont recouvertes de la chlamyde enroulée à partir du siège, laissant le trône à découvert. La jambe droite repose directement

sur le sol, la gauche ramenée en arrière s'appuie sur le pied gauche antérieur du trône. Le dieu tient un aigle au repos et tourné à droite sur sa main droite étendue. Il appuie sa main droite sur un long sceptre vertical, à manche orné de grènetis. Les pieds du trône, pourvus de renflements, sont reliés par 2 barreaux transversaux. Devant Zeus, dans le champ, à gauche, le monogramme ⳩P (ΤΥΡΙΩΝ (?)). Au dessous du trône, la lettre Ι. Grènetis.

AR 28. — Tétradrachme att. gr 17,10. Ma collection = **Planche** XVIII, 21.

XVIII. Entre 295 et 285 avant J. C.

1821. — Même dr. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ entre un arc renfermé dans un carquois en haut, et une massue en bas. A l'exergue, ΤΥ(ρου) et ΑΚΟ (Accho). Grènetis au pourtour.

AE 21. — Chalque. gr. 8,50 Ma collection = **Planche** XVIII, 11 revers — Müller, Numism. Alexandr. No 1428. — Cabinet de Vienne.

XIX. Entre 295 et 285 avant J. C.

1822. — Même dr. Légende du 1821, type de Zeus du 1820 Devant Zeus, un murex. Grènetis.

AR ? . — Tétradrachme attique Muller. Loc. cit. No 1423. — Musée Thorwaldsen.

MONNAIES PTOLÉMAIQUES

Seront publiées dans le supplément.

ROIS DE SYRIE

Dates de l'ère des Seleucides (inaugurée en 312 av. J. C.).

XX. Antiochus III le grand (de 222 à 187 av. J. C.).

1823. — Tête diadémée d'Antiochus III, à droite. Grèn. ΒΑΣΙΛΕΩΣ (en légende circulaire descendante à droite), ΑΝΤΙΟΧΟΥ (en lég. circ. remontante à gauche). Palmier. Grèn.

Pièce à trou central, et bord en biseau.

AE 16. — Hémi-chalque, gr. 2 à 3,15. Babelon, Rois de Syrie, p. 75, Nos

577 et 578. pl. XIII, fig. 12 (classée à Antiochus IV). — Ma collection, 4 exempl. = **Planche** XVIII, 22. — Percy Gardner, Seleucid kings of Syria, p. 28, No 48, pl. IX, 8. — Mionnet, t. V, p. 27, No 243.

1824. — Même tête diadémée à droite. | Même légende, verticale descendante. Apollon nu, la tête laurée, assis à gauche sur l'omphalos, sa chlamyde sous lui et ramenée sur sa jambe droite: ses cheveux relevés en chignon retombent en tresses sur ses épaules. De la main droite étendue, il tient une flèche, et de la gauche. il s'appuie sur son arc posé à terre. Dans le champ, à gauche, le monogramme ⚕ (Tyr).

AR 26. — Tétradrachme attique, gr. 17. Babelon. Loc. cit., p. 46, No 344.

1825. — Même dr. Grènetis au pourt. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ en légende horizontale en haut, ΑΝΤΙΟΧΟΥ à l'exergue. Proue de galère à gauche. Au dessus, la date ΡΙΒ (an 112). Grènetis au pourtour.

AE 15. — Hémi-chalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 21, No 115. — Eckhel. Catal. Mus. Caes. Vindob., t. I, p. 212, No 9.

1826. — Même dr. | Même revers avec la date ΡΙΕ (an 115) en biseau.

Pièce à trou central et à bord en biseau.

AE 19. — Chalque. Ma collection.

AE 18. — Chalque, gr. 4,40. Babelon. Rois de Syrie, p. 59, No 450, pl. XI, fig. 5. — Mionnet, t. V, p. 27, No 245.

1827. — Même dr. | Même disposition de la légende. Poupe de galère ornée de l'aplustre à droite. Au dessus, la date ΡΙΖ (an 117). Grènetis au pourtour.

AE 23. — Chalque, gr. 7,75. Babelon, Loc. cit., p. 59, No 452, pl. XI, fig. 6. — Mionnet, t. V, p. 27, No 246. — Collection de l'Univ. améric de Beyrouth.

AE 23. — Dichalque, gr. 11,80. Babelon, Loc cit., p. 59, No 453.

1828. — Même dr. | Même revers, avec la date ΡΙΘ (an 119).

AE 23. — Chalque. Ma collection

XXI. Séleucus IV Philopator (de 187 à 175 av. J. C.).

1829. — Buste de Dionysos à dr., couronné de lierre et portant le thyrse sur l'épaule. Dans le champ, à gauche, le monogramme [monogramme]. Grènetis au pourtour. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ en haut, ΣΕΛΕΥΚΟΥ en bas en légende horizontale. Proue de galère à gauche. Grènetis au pourtour.

Pièce à bord dentelé et trou central.

AE 21. — Chalque. gr. 8,50. Babelon. Loc. cit., p. 64, No 492. pl. XI, fig. 17.

1830. — Même dr. | Même revers, au dessus de la galère, le monogramme [monogramme].

Pièces à bord dentelé et trou central.

AE 21. — Chalque. gr. 6,90. Babelon. Rois de Syrie. p. 64, No 493.

AE 20. — Chalque, gr. 6,40. Babelon, Loc. cit., No 495.

AE 19. — Chalque, gr. 6,80, Babelon, Loc. cit., No 494.

1831. — Même dr. | Même revers. Au dessus de la galère AB.

Bord dentelé et trou central.

AE 20. — Chalque, gr. 6,90. Babelon, Loc. cit., No 496.

1832. — Même droit. Derrière la tête, la lettre E. | Même revers. Au dessus de la galère le monogramme [monogramme].

Bord dentelé et trou central.

AE 20. — Chalque, 7,30. Babelon, Loc. cit., p. 65, No 497.

1833. — Même dr. | Même revers. Au dessus de la galère, les monogrammes AB [monogramme].

Bord dentelé et trou central.

AE 20. — Chalque, gr. 6,80. Babelon, Loc. cit., No 498.

1834. — Même droit. Derrière la tête le monogramme ME. | Même revers. Au dessus de la galère les lettres ΑΠ.

Pièces à trou central et à bord dentelé.

AE 22. — Chalque. Mionnet. t. VIII suppl. p. 24. No 130. — Sestini, Lett. num., t. VIII, p. 110. — Coll. Cousinery.

AE 20. — Chalque. gr. 7,50 et 8,45. Babelon. Loc. cit., p. 65. Nos 499 et 500. — British Museum. — Percy Gardner, Seleucid kings of Syria. p. 32, No 26.

AE 18. — Chalque. Mionnet. t. VIII suppl., p. 24, No 131. — Haym, Tesoro Brit. I, 42.

1835. — Même droit. Derrière la tête, le monogramme [monogramme]. | Même revers, au dessus de la galère, le monogramme [monogramme].

AE 18. — Chalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 24, No 132. — Haym, Tesoro Brit. I, 42.

1836. — Tête diadémée de Séleucus IV, à droite. Grènetis au pourtour. | Même légende. Poupe de galère ornée de l'aplustre. Au dessus, la date ϚΛΡ (an 136). Grènetis au pourtour.

Pièce à bord dentelé et trou central.

AE 22. — Chalque. gr. 6,80. Babelon, Loc. cit., p. 66, No 510. — Mionnet t. V, p. 30, No 268 et t. VIII suppl., p. 23, No 127. — Haym, Tesoro Brit. I, 40.

1837. — Même dr. | Même revers, avec la date ϚΛΗ pour ϚΛΡ.

Pièce à bord en biseau et trou central

AE 21. — Chalque, gr. 5,70. Babelon Rois de Syrie, p. 66, No 511.

1838. — Même dr. | Même revers, avec la date ΡΛΙ (an 137).

Pièce à bord en biseau et trou central.

AE 21. — Chalque. gr. 7,20. Babelon Loc cit, No 512, pl. XI, fig. 20. — Mionnet, t. V, p. 30, No 269.

1839. — Même dr. | Même légende horizontale, en haut et en bas. Proue de galère à gauche. Grènetis.

Pièce à bord en biseau et trou central.

AE 19. — Hémi-chalque, gr. 3,70. Babelon, Loc. cit., No 513.

XXII. Antiochus IV Épiphane (de 175 à 164 av. J. C.).

1840 — Tête diadémée d'Antiochus IV, à droite. Grènetis au pourtour. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ (en légende horizont. en haut), ΑΝΤΙΟΧΟΥ (en bas). Proue de galère ornée de l'aplustre, à droite. Au dessus, la date L ΗΛΡ (an 138). Grèn. au p.

AE 24. — Chalque. Ma collection.

AE 20. — Chalque, gr. 7,20. Babelon, Loc. cit., p. 85, No 672, pl. XIV, fig 19.

1841. — Même dr. | Même revers, avec la date L ΘΛΡ (an 179).

AE 20. — Chalque, gr. 5,45. Babelon, Loc. cit, No 673.

1842. — Tête diadémée d'Antiochus IV, à droite, surmontée d'une étoile. Derrière, la date ΔΜΡ (an 144). Grènetis au pourtour. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ — ΑΝΤΙΟΧΟΥ — ΤΥΡΙΩΝ en 3 lignes horizontales superposées. Poupe de galère ornée de l'aplustre, à droite. A l'exergue, en 2 lignes [phénicien] de Tyr, Métropole des Sidoniens. Grènetis au pourtour.

AE 23. — Chalque, gr 5,65. Ma collection = **Planche XVIII**, 25. — Percy

Gardner. Seleucid kings of Syria, p. 39, No 55. — Collection de l'Univ. améric de Beyrouth.

AE 22. — Chalque. gr 7,65 à 9,50. Babelon. Rois de Syrie, p 86, Nos 675 à 677. — Coll de Luynes. — Coll du Sémin. Ste Anne à Jérusalem.

AE 21. — Chalque. gr. 7,50. Babelon. Loc cit., No 674, pl XIV, fig. 20. — Mionnet, t. V, p 41, No 355.

1843. — Même droit, avec la date EMP (an 145) | Même revers.

AE 21. — Chalque, gr 6,35. Babelon. Loc cit., No 678. — Mionnet. t. V. p. 41, No 356.

1844. — Tête radiée et diadémée d'Antiochus IV, à droite. | Mêmes légendes. Proue de galère l'avant arrondi et recourbé en volute, à gauche Grènetis au pourtour.

Pieces à bord en biseau et trou central.

AE 23. — Chalque, gr. 7,70. Babelon, Loc. cit., No 680.

AE 22. — Chalque, gr. 6,85. Babelon, Loc. cit., No 681.

AE 21. — Chalque, gr. 6,10. Babelon. Loc. cit. No 679. Mionnet t V, p. 41, No 357.

AE 20. — Chalque, gr. 4,35. Ma collection.

1845. — Droit du 1840. | Palmier et légende du revers du 1823. Grènetis.

Bord en biseau et trou central.

AE 15. — Dilepton. Ma collection.

XXIII. Antiochus V Eupator (de 164 à 162 av. J. C.).

1846. — Tête diadémée d'Antiochus V, à droite. Grènetis au pourtour. | Palmier et légende du revers du 1823. Grènetis au pourtour.

Pièce à bord en biseau et trou central.

AE 14. — Dilepton. Ma collection = **Planche** XVIII, 23.

1847. — Même dr. | Même revers. Au milieu, dans le champ, la date NP (an 150). Grènetis au pourt.

Pièces à bord en biseau et trou central.

AE 16. — Dilepton. Catal Walcher de Moltheim. No 2947, pl XXVI.

AE 14. — Dilepton, gr. 2,90. Ma collection.

XXIV. Démétrius I Soter (de 162 à 150 av. J. C.).

1848. — Tête diadémée de Démétrius I, à droite. Grènetis au pourtour. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ—ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ—ΤΥΡΙΩΝ, en 3 lignes horizontales, en haut. Proue de galère à gauche, comme au revers du No 1844. A l'exergue, la date L ΔΝΡ (an 154) et 𐤋𐤑𐤓 (de Tyr) en 2 lignes. Grènetis au pourtour.

Pièces à bord en biseau et trou central.

AE 18. — Hémi-chalque, gr. 3,75. Ma collection = **Planche** XVIII, 27.

1849. — Même dr. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ—ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ—L ΔΝΡ (an 154), en 3 lignes horizontales, au dessus de la même proue de galère à gauche. A l'exergue, en 2 lignes ΤΥΡΙΩΝ et 𐤋𐤑𐤓 (de Tyr). Grènetis au pourtour.

Pièces à bord en biseau et trou central.

AE 18. — Hémi-chalque Ma collection = **Planche** XVIII, 26 rev.

1850. — Même dr. | Mêmes légendes et date. Poupe de galère ornée de l'aplustre à droite. Grènetis.

AE 20. — Chalque, gr. 6,05 à 8,10. Ma collection. — Babelon, Rois de Syrie, p. 98, Nos 770 et 771, pl. XVII, fig. 2. — Mionnet, t V, p. 45, No 394. — Cat. Rollin et Feuardent, No 7436. — Percy Gardner, Seleucid kings of Syria, p. 48, Nos 43 et 44. — Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

1851. — Même dr. | Même revers avec la date L ΗΝΡ (an 158). Grènetis au pourtour.

Pièces à bord en biseau et trou central.

AE 21. — Chalque, gr. 6,10 à 7,70. Ma collection, 4 exemplaires. — Babelon, Loc cit., Nos 672 à 674. — Mionnet, t. V, p. 46, No 396. — Percy Gardner, Loc. cit., p. 48, Nos 45 et 46. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7437. — Collection du Séminaire Ste Anne, à Jérusalem.

1852. — Même dr. | Même revers avec la date L ΘΝΡ (an 159). Grènetis au pourtour.

Pièces à bord en biseau et trou central.

AE 20. — Chalque, gr 7,10. Babelon. Rois de Syrie, p. 99, No 775. — Mionnet, t V p. 46, No 397. — Catal. Rollin et Feuardent, 7438. — Ma collection

AE 19. — Chalque, gr. 6,55. Babelon, Loc. cit., No 776. — Ma collection. — Percy Gardner, Loc. cit., p. 48, Nos 47 et 48. — Collection de l'Univers. améric de Beyrouth.

1853.— Même dr. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ (à droite), ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (à gauche) en légende circulaire. Palmier. Dans le champ, au milieu. la date Ξ—Ρ (an 160). Grènetis au pourtour.

AE 13. — Dilepton. gr. 2,45. Babelon Loc. cit., No 779, pl. XVII, fig. 3. — Mionnet, t. V, p. 46, Nos 399 et 400.

1854.— Même dr. | Même revers, avec la date L A—ΞΡ (an 161). Grènetis au pourtour.

Pièces à bord en biseau et trou central.

AE 13. — Dilepton. Collection du Dr P. Schröder à Beyrouth.

XXV. Alexandre I Bala (de 150 à 145 av. J. C.).

1855.— Tête diadémée d'Alexandre I Bala, à droite. Grènetis. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ (à droite) ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ (à gauche) en légende circulaire. Palmier. Dans le champ, au milieu, la date ϚΞ—Ρ (an 166). Grènetis au pourtour.

AE 14. — Dilepton, gr. 2,05 Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

1856.—Buste diadémé et drapé d'Alexandre I Bala, à droite. Grènetis au pourtour. | Même légende. Aigle au repos debout à gauche sur un éperon de galère, avec une palme appuyée sur son aile droite. Dans le champ, à gauche, devant lui, massue surmontée du monogramme de Tyr [monogramme]. A droite, la date ΒΞΡ (an 162) et le monogramme [monogramme]. Grènetis au pourtour.

AR 30. — Tétradr. phénic. gr 16,10. Babelon, Rois de Syrie. p. 113, No 887, pl. XVIII, fig. 9. — Collection de l'Univers améric de Beyrouth

AR 26. — Tétradr. phénic., gr. 14,10. Ma collection.

1857 — Même dr. | Même revers. avec la date ΓΞΡ (an 163) et ΑC. Grènetis au pourtour.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,12. Ma collection.

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 14,05. Babelon, Loc. cit., p. 113, No 889. — Mionnet, t. V, p. 57, No 492.

1858.— Même dr. | Même revers, même date et le monogr. [monogramme]. Grènetis au pourtour.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,35. Babelon. Loc. cit., No 889. — Mionnet t V. No 491. — Percy Gardner. Seleucid kings of Syria, p. 51, No 1. pl XV, fig. 4.

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 14,15. Ma collection = **Planche** XVIII, 28.

1859. — Même dr. | Même revers.

AR 22. — Didrachme phénic., gr. 7,02 Ma collection.

1860. - Même dr. | Même revers, avec la date ΔΞΡ (an 164) et le monogramme [monogram].

AR 26. — Tétradr. phénicien, gr. 14,10. Ma collection. — Babelon, Rois de Syrie, p. 114, No 891. — Collection de Luynes.

1861. — Même dr. | Même revers, même date et monogramme [monogram]. Grènetis au pourtour.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14,30. Babelon, Loc. cit., No 892. — Mionnet, t. V, p. 57, No 493.

AR 27. — Tétradr. phénic . gr. 14,10. Ma collection.

1862. — Même dr. | Même revers.

AR 21. — Didrachme phénic., gr. 7,10. Ma collection = **Planche** XVIII, 29.

1863. — Même dr. | Même revers et même date avec le monogramme [monogram].

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14,20. Babelon Rois de Syrie, p. 114, No 893. — Mionnet, t V, p. 57, No 894. — Catal. Walcher de Moltheim, No 2961.

AR 28 — Tétradr. phénic., gr. 14. Percy Gardner. Seleucid kings of Syria, p. 51, No 2.

AR 25. — Tétradr. phénic , gr. 14,20. Ma collection.

1864. — Même dr. | Même revers, même date, avec ΑΣ.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,15. Ma collection.

1865. — Même dr. | Même revers, avec la date ΕΞΡ (an 165) et le monogramme du No 1861.

AR 26. — Tétradr. phénic., gr. 13,85. Ma collection. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 12, No 219. — Mus. Sanclem. Num. sel. I, p. 80, tab. III, No 52.

1866. — Même dr. | Même revers.

AR 16. — Drachme phénic. Vente Serrure du 20 janvier 1896, No 105.

1867. — Même dr. | Même revers, avec la date ΕΞΡ (an 165) et le monogramme du No 1863.

AR 21. — Didrachme phénic., gr. 7,15. Ma collection.

AR 20. — Didrachme phénic , gr. 6,70. Babelon, Loc. cit., No 895.

1868. — Même dr. | Même revers, avec la date ϛΞΡ (an 166) et le monogramme du No 1861.

AR 30. — Tétradr phénic., gr. 14. Collection de Luynes. Babelon, Loc. cit., No 897.

AR 26. — Tétradr phénic., gr 14,18. Babelon Loc. cit., No 896. — Ma collection. — Mionnet t. V, p 57, No 495. — Percy Gardner, Loc cit., p. 51, No 3.

1869. — Même dr. | Même revers.

AR 20. — Didrachme phénic. Vente Serrure. 20 janvier 1896. No 104.

1870. — Même dr. | Même revers, même date, avec le monogramme du No 1863.

AR 28. — Tétradr phénic., gr 14,28. Babelon, Rois de Syrie, p. 115, No 898. — Mionnet, t. V, p. 57, No 496

1871. — Même dr. | Même revers, avec la date ΙΞΡ (an 167) et le monogramme du No 1861.

AR 29. — Tétradr. phénic. gr. 13,95. Babelon. Loc. cit. p. 115. No 900. — Mionnet. t. V, p. 57, No 497.— Percy Gardner. Seleucid kings of Syria, p. 51, No 4.

XXVI. Démétrius II Nicator (Ier règne, 146 à 138 av. J. C.).

1872. — Buste diadémé et drapé de Démétrius II, imberbe, à droite. Grènetis au pourtour. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ (à droite) ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (à gauche), en légende circulaire. Aigle au repos, debout à gauche sur un éperon de galère, avec une palme appuyée sur son aile droite. Dans le champ, à gauche, devant lui, massue surmontée du monogramme du Tyr, [monogramme]. A droite la date ΙΞΡ (an 167) et le monogramme du No 1863. Grènetis au pourtour.

AR 26. — Tétradr phénic. gr. 15,90. Babelon. Rois de Syrie. p. 123, No 955, pl. XIX, fig. 17. — Mionnet. t. V, p. 65, No 560. — Percy Gardner, Loc. cit., p 58, No 4.

1873. — Même dr. | Même revers, même date et le monogramme du No 1861.

AR 26. — Tétradr. phénic., gr. 14,15. Babelon. Loc. cit., No 956. — Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 65, No 559. — Coll. de l Univ. améric. de Beyrouth.

1874. — Même dr. | Même revers, même date, avec le monogramme [monogramme].

AR 26. — Tétradr. phénic., gr. 12,90. Babelon, Loc. cit., No 957. — Mionnet, t. V, p. 65, No 561.

1875. — Même dr. | Même revers, avec la date ΘΞΡ (an 169) et le monogramme $\overline{\text{ΡΑ}}$.

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 13,70. Babelon, Rois de Syrie, p. 124, No 963. — Mionnet, t. V, p. 65, No 562.

1876. — Même dr. | Même revers, même date et le monogramme ϒ.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,05. Babelon, Loc. cit. No 964. — Mionnet, t. V, p. 65, No 963.

1877. — Même dr. | Même revers, même date et le monogramme du No 1861.

AR 21. — Didrachme phénic., gr. 6,55. Collection de Luynes. — Babelon, Loc. cit., No 965, pl. XX, fig. 1.

1878 — Même dr. | Même revers.

AR 25. — Tétradr. phénic., gr. 13,40. Ma collection, 2 exemplaires.

1879. — Même dr. | Même revers, avec la date OP (an 170) et le monogramme du No 1863.

AR 28. — Tétradr. phén., gr. 13,10. Babelon, Loc. cit., No 971 (pièce fourrée).

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 13,90. Babelon, Loc. cit., No 970. — Mionnet, t. V, p. 65, No 564.

1880. — Même dr. | Même revers, même date et monogramme du No 1861.

AR 21. — Didrachme phénic., gr. 6,70. Babelon. Loc. cit., No 972. — Ma collection = **Planche** XIX, 1. — Mionnet, t. V, p. 65, No 566.

1881. — Même dr. | Même revers, même légende circulaire. Au dessous, en plus petits caractères, sur une seconde ligne circulaire ΤΥΡΟΥ ΙΕΡΑΣ—ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ. Devant l'aigle, massue. Surmontée du monogramme de Tyr. Derrière, la date ΒΟΡ (an 172) et le monogramme du No 1829. Grènetis au pourtour.

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 13,60. Babelon, Loc. cit., No 976, pl. XX, fig. 3. — Mionnet, t. V, p. 65, No 567.

1882. — Même dr. | Revers du 1872, à gauche les lettres Α/ΡΕ, au dessus d'une massue surmontée du monogramme de Tyr. A gauche, le monogramme ΑΚ et la date ΓΟΡ (an 173). Entre les pattes de l'aigle, le monogr. ΗΒ.

AR 22. — Didrachme phénic., gr. 6,75. Babelon, Rois de Syrie, p. 127, No 978. — Mionnet, t. V, p. 65, No 568.

1883. — Même dr. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ—ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ—L ΗΞΡ (an 168) en 3 lignes horizontales au dessus d'une poupe de galère ornée de l'aplustre à droite. A l'exergue, en une seule ligne horizontale ΤΥΡΙΩΝ. [phénicien]. Grènetis au pourtour.

Bord en biseau et trou central.

AE 19. — Chalque. gr. 5.60 à 9.75 Babelon. Loc. cit. Nos 980. 982, 983, pl. XX, fig 4. — Collection de Luynes. — Ma collection. — Mionnet. t. V, p. 67, No 584. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7439. — Catal. Walcher de Moltheim, No 2994.

AE 18. — Chalque, gr. 6,20. Babelon. Loc cit. No 981. — Collect. de Luynes. — Ma collection. — Mionnet. t. V, No 583.

AE 20. — Chalque. Percy Gardner. Loc. cit. p. 60, Nos 20-22.

1884. — Même dr. Même revers, avec la date ΘΞΡ (an 169).

Bord en biseau et trou central.

AE 19. — Chalque, gr. 6,55. Babelon. Loc cit. No 984. - Ma collection. — Mionnet. t. V, p. 67, No 585. — Catal. Walcher de Moltheim, No 2995. — Coll. du Sémin. Ste Anne, à Jérusalem.

1885. — Même dr. Même revers, avec la date L ΟΡ (an 170).

Bord en biseau et trou central.

AE 19. — Chalque. gr. 4,70. Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 52, No 262. — Matt Duane. Coins of the Seleucidae. pl. XII, No 22, p. 94.

1886. — Même dr. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ—ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ—[monogramme]. ΙΕΡ. ΑΣΥ. en 3 lignes au dessus d'une galère phénicienne avec rames, ornée de l'aplustre à droite. A l'exergue, légendes du 1883. Grènetis au pourtour.

AE 21. — Chalque. gr. 5,35. Babelon. Loc cit., No 985, pl. XX, fig. 5.

1887. — Même dr. | Légende circulaire du 1872. Palmier, au milieu la date Η—ΞΡ (an 168). Grènetis au pourtour.

Bord en biseau et trou central.

AE 14. — Dilepton. gr. 2,39 à 2,65. Babelon, Rois de Syrie, p. 161, Nos 1247, 1248, pl. XXII, fig. 20. — Ma collection.

AE 13. — Dilepton, gr 2,15. Babelon, Loc. cit., No 1246.

XXVII. Antiochus VII Evergète (de 141 à 129 av. J. C.).

1888. — Buste diadémé et drapé d'Antiochus VII, à droite. Grènetis au pourtour. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ (à droite) ΑΝΤΙΟΧΟΥ (à gauche) en légende circulaire. Aigle au repos, debout à gauche, sur un éperon de galère, avec une palme appuyée sur son aile droite. Dans le champ, à gauche ΙЄ au dessus d'une massue surmontée du monogramme de Tyr. A gauche ΑCV au dessus de la date ΑΟΡ (an 171). Entre les pattes de l'aigle, monogramme ?. Grènetis au pourtour.

AR 22. — Didrachme phénic. Mionnet, t. VIII suppl., p. 58, No 299. — Matt. Duane, Coins of the Seleuc., pl. XV, No 7.

1889. — Même dr. | Même revers, avec la date ΒΟΡ (an 172). Entre les pattes de l'aigle, le monogr. du No 1861. Grènetis au pourtour.

AR 22. — Didrachme phénic , gr. 7. Catal. Rollin et Feuardent, No 6575.

1890. — Même dr. | Même revers, avec la date ΔΟΡ (an 174) et entre les pattes de l'aigle, la lettre Ζ.

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 13,95. Babelon, Loc. cit, p. 137, No 1060, pl. XXI, fig. 7. — Mionnet, t. V, p. 78, No 690.

1891. — Même dr. | Même revers, même date, avec le monogramme du No 1861, entre les pattes de l'aigle.

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 13,80. Ma collection.

1892. — Même dr. | Même revers.

AR 22. — Didrachme phénic , gr. 7. Babelon, Rois de Syrie, p. 138, No 1061. — Collection de l Univ. améric. de Beyrouth. — Percy Gardner, Loc. cit., p. 70, No 3. — Mionnet, t. V, p. 78, No 689.

1893. — Même dr. | Même revers. Dans le champ, à gauche Α / ΡЄ au dessus de la massue surmontée du monogr. du Tyr. A droite, ΑCV au dessus de la date ЄΟΡ (an 175). Entre les pattes de l'aigle, le monogramme [monogramme].

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 13,70. Babelon, Loc. cit , p. 139, No 1072. — Mionnet, t. V, p. 78, No 691.

1894. — Même dr. | Même revers, même date Entre les pattes de l'aigle le monogramme ΔΙ.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14. Ma collection.

1895. — Même dr. | Même revers. Dans le champ, à droite ΑΣΥ au dessus de la date ϛΟΡ (an 176). Entre les pattes de l'aigle, le monogr. du No 1861. Grènetis au pourtour.

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 14.10 à 14.20. Babelon. Loc. cit., Nos 1088 et 1089. — Ma collection. — Collection de l Univers. améric. de Beyrouth. — Percy Gardner. Loc. cit., p. 70, No 5. — Mionnet. t. V. p. 79, Nos 694 et 695.

1896. — Même dr. | Même revers.

AR 20. — Didrachme phénic., gr. 6,50. Ma collection. — Percy Gardner. Loc. cit., p. 70, No 6.

AR 21. — Didrachme phénic. gr. 6,50. Ma collection

1897. — Même dr. | Même revers, même date. Entre les pattes de l'aigle Σ.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14,20. Babelon. Loc. cit., No 1090. — Percy Gardner. Loc. cit., p. 70, No 4. — Mionnet, t. V. p. 79, No 693.

1898. — Même dr. | Même revers.

AR 23. — Didrachme phén., gr. 6.85. Babelon. Rois de Syrie. p. 141, No 1091.

AR 22. — Didrachme phénic., gr 6.40. Babelon. Loc. cit., No 1902. — Mionnet, t. V, p. 79, No 697.

AR 21. — Didrachme phénic., gr. 7. Ma collection = **Planche** XIX. 2. — Collection de l'Université améric. de Beyrouth.

1899. — Même dr. | Même revers, entre les pattes de l'aigle ΑΣ.

AR 23. — Didrachme phénic., gr. 6,95. Babelon. Loc. cit., No 1093. — Mionnet, t. V, p. 79, No 698.

1900. — Même dr. | Même revers, avec la date ΖΟΡ (an 177), entre les pattes de l'aigle, le monogramme du No 1861.

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 14,30. Babelon, Loc. cit , No 1099. — Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 79, No 699.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14.35. Collection de Luynes. — Babelon. Loc. cit., p. 142, No 1100. — Catal. Rollin et Feuardent, No 6574. — Catal. Walcher de Moltheim, No 2023.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,16, Percy Gardner. Loc. cit., p. 70, No 6.

1901. — Même dr. | Même revers, même date. Entre les pattes de l'aigle, la lettre Σ.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14,35. Collection de Luynes. — Babelon, Loc. cit., No 1101.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,40. Percy Gardner, Loc. cit, p. 70, No 7.

1902. — Même dr. | Même revers.

AR 21. — Didrachme phénic., gr. 7,25. Babelon, Loc. cit., p. 143, No 1102. — Ma collection, — Catal. Walcher de Moltheim, No 3024.

AR 24. — Didrachme phénic., gr. 7. Collect. de l'Univ. améric. de Beyrouth.

1903. — Même dr. | Même revers, avec la date HOP (an 178). Entre les pattes de l'aigle, le monogr. du No 1861.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 13,65. Babelon, Rois de Syrie, p. 144, No 1109. — Ma collection.

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 13. Catal. Walcher de Moltheim. No 3025.

1904. — Même dr. | Même revers.

AR 21. — Tétradr. phénic., gr. 6,93 et 7,20. Babelon, Loc. cit., Nos 1110 et 1111. — Percy Gardner, Seleucid kings of Syria, p. 70, No 9.

1905. — Même dr. | Même revers, même monogramme, avec la date ΘOP (an 179).

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,09. Percy Gardner, Loc. cit., p. 70, No 10.

1906. — Même dr. | Même revers.

AR 22. — Didrachme phénic., gr. 7,05. Catal. Walcher de Moltheim, No 3027, pl. XVIII.

1907. — Même dr. | Même revers, avec la date ΠP (an 180) et le monogramme [monogramme].

AR 31. — Tétradr. phénic., gr. 14,10. Catal. Rollin et Feuardent, No 6570. — Catal. Vente Serrure, 20 janvier 1896, No 123. — Catal. Walcher de Moltheim, No 3028.

1908. — Même dr. | Même revers.

AR 22. — Didrachme phénic. Catal. Rollin et Feuardent, No 6570.

1909. — Même dr. | Même revers, même date, et entre les pattes de l'aigle le monogr. du No 1861.

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 14,10. Catal. Vente Serrure, 20 janvier 1896. — Catal. Walcher de Moltheim, No 3029.

1910. — Même dr. | Même revers.

AR 24. — Didrachme phénic., gr, 6,90. Ma collection.

1911. — Même dr. | Même revers, même monogramme, avec la date ΒΠΡ (an 182).

AR 30. — Tétradr. phénic. gr. 13.96. Catal Rollin et Feuardent. No 6570 ter. — Catal. Walcher de Moltheim. No 3030. — Percy Gardner. Loc. cit., p. 70, No 11. — Mionnet. t. V, p. 80, No 703. — Coll. de l'Univ. améric. de Beyrouth.

1912. — Même dr. | Même revers.

AR 22 — Didrachme phénic. Catal Serrure. Vente du 20 janvier 1896. No 128.

1913. — Même dr. | Même revers, même monogramme, avec la date ΓΠΡ (an 183).

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 13.35. Mionnet t. V. p. 80. No 704 et VIII suppl., p. 58. No 300. — Catal Rollin et Feuardent. No 6571. — Catal Serrure. Vente du 20 janvier 1896. — Collection de l'Univers. améric de Beyrouth. — Collection du Sémin Ste Anne de Jérusalem.

1914. — Même dr. | Même revers, même date, et entre les pattes de l'aigle les lettres ΖΒ.

AR 28. — Tétradr. phénic. gr. 14,10. Percy Gardner. Loc. cit., p. 70. No 12.

1915. — Même dr. | Même revers.

AR 21. — Didrachme phénic., gr. 6.85. Ma collection.

1916. — Même dr. | Même revers, avec la date ΔΠΡ (an 184).

AR 27. — Tétradr phénic. Catal. Rollin et Feuardent. No 6573.

1917. — Même dr. | Même revers.

AR 20. — Didrachme phénic Mionnet. t. VIII suppl., p. 59. No 301. — Froelich. Ann. Reg. Syriae, p. 85, tab. XI, 28.

1918. — Tête diadémée d'Antiochus VII, à droite. Bandelette de laine au pourtour. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ—ΑΝΤΙΟΧΟΥ (à droite), ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ (à gauche) en lignes verticales descendantes. Athéna Parthénos, debout à gauche, casquée, vêtue du double chiton, l'égide sur la poitrine. Sur sa main droite étendue, elle porte une petite victoire qui tend une couronne à gauche. Sa main gauche repose sur un bouclier posé à terre, et sa lance est appuyée contre son bras. Dans le champ à gauche, une massue surmontée du monogramme de Tyr, et accostée de ΙΕΡ.—ΑΣΥ. en ligne verticales descendantes. A l'exergue,

la date HOP (an 178) et la lettre Ϲ. Couronne de laurier au pourtour.

AR 32. — Tétradr. attique. gr. 17,70. Collection de Luynes. — Babelon, Rois de Syrie, p. 144, No 1113, pl. XXI, fig. 13. — Mionnet, t. V, p. 79, No 700. — Anc. Coll. Allier de Hauteroche.

1919. — Même dr. | Même revers, avec la date ΑΠΡ (an 181), et le monogramme du No 1861.

AR 30. — Tétradr. attique, gr. 16,80. Collection de l'Université améric. de Beyrouth

1920. — Même dr. | Même revers, sans date.

AR 30. — Tétradr. attique, gr. 16,68. Percy Gardner, Loc. cit., p. 71, No 18.

1921. — Tête diadémée d'Antiochus VII, à droite. Grènetis au pourtour. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ—ΑΝΤΙΟΧΟΥ—ΙΕΡΑΣ. ΑΣΥ—ΞΟΡ (cette date, en caractères plus petits), en 4 lignes horizontales, au dessus d'une galère phénicienne, à droite, avec aplustre à la poupe. A l'exergue, ΤΥΡΙΩΝ [phénicien]. Grènetis au pourtour.

Bord en bisseau et trou central.

AE 19. — Chalque, gr. 7,90. Ma collection. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 59, No 302.

1922. — Même dr. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ—ΑΝΤΙΟΧΟΥ—[monogramme]. ΙΕΡ. ΑΣΥ. Même galère. A l'exergue, la date HOP (an 178) et [phénicien]. Grènetis au pourtour.

Bord en biseau et trou central.

AE 20. — Chalque, gr. 6,15 à 7,35. Babelon, Rois de Syrie, p. 151, No 1169, pl. XXII, fig. 3, et Nos 1170 et 1171. — Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 80, No 706. — Collection du Dr P. Schrœder, à Beyrouth.

1923. — Même dr. | Même revers, avec la date ΘΟΡ (an 179).

Bord en biseau et trou central.

AE 20. — Chalque, gr. 5,85 Ma collection. — Mionnet, t V, No 707. — Collection Bompois, No 1845.

XXVIII. Démétrius II Nicator (2me règne, 130 à 125 av. J. C.).

1924. — Buste diadémé et drapé de Démétrius II imberbe, à droite. Grènetis au pourtour. | Légende et aigle du revers du 1872. Dans le champ, à gauche devant lui massue surmontée du monogramme du Tyr, et des lettres A / PE. A droite, le monogram.

ΑΣΥ et la date ΓΠΡ (an 183). Entre les pattes de l'aigle, ΖΒ. Grènetis au pourt.

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 12,10. Babelon. Rois de Syrie. p. 153, No 1177, pl. XXII, fig. 7. — Mionnet, t V, p. 66. No 670. — Gr. 14. Ma collection.

AR 29. — Tétradr. phénic , gr. 13,33. Catal. Walcher de Moltheim. No 2984.

1925. — Même dr. | Même revers

AR 21. — Didrachme phénic., gr 6,45. Babelon. Loc. cit., No 1178. — Mionnet, t. V, No 571. — Percy Gardner. Seleucid kings of Syria. p. 76, No 3.

1926. — Même dr. | Même revers, et même date. Entre les pattes de l'aigle. le monogr. du No 1861.

AR 26. — Tétradr phénic., gr. 13,55. Ma collection.

AR 27. — Tétradr. phénic., gr 14,05. Babelon. Loc. cit., No 1179. — Ma collection. — Percy Gardner, Loc. cit., p. 76, No 1.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 13,35. Collection de Luynes. — Babelon, Loc. cit , No 1180. — Gr. 13,40. Catal. Walcher de Moltheim, No 2985.

1927. — Même dr. | Même revers.

AR 22. — Didrachme phénic., gr. 6,95. Percy Gardner. Loc. cit , p 76, No 2, pl. XXI, fig. 2.

1928. — Même dr. | Même revers, même monogramme entre les pattes de l'aigle. A droite, la date ΔΠΡ (an 184).

AR 26. — Tétradr. phénic., gr. 13,90. Ma collection.

AR 27. — Tétradr. phénic , gr 13,60. Babelon, Rois de Syrie p. 153, No 1181. — Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 66, No 573. — Collection de l Univers. améric. de Beyrouth. — Percy Gardner. Loc. cit., p. 76, No 4.

AR 30. — Tétradr. phénic. Catal. Walcher de Moltheim. No 2986.

1929. — Même dr. | Même revers.

AR 21. — Didrachme phénic., gr. 6,60. Ma collection.

1930. — Même dr. | Même revers, même date. Entre les pattes de l'aigle, le monogramme M.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr 13,85. Babelon. Loc. cit , No 1182. — Ma collection. — Mionnet. t V, p. 66, No 575. — Coll. du Sém. Ste Anne à Jérusalem.

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 14,30. Collection de Luynes. — Babelon, Loc. cit , No 1183, pl. XXII, fig. 8.

1931. — Même dr. | Même revers.

AR 22. — Didrachme phénic., gr. 6,70. Babelon. Loc. cit., No 1184. — Mionnet, t V. No 574. — Catal. Walcher de Moltheim, No 2988.

AR 21. — Didrachme phénic., gr. 6,70. Babelon, Loc. cit., No 1185. — Percy Gardner, Loc. cit., p. 76, No 5.

1932. — Même dr. | Même revers, même date, entre les pattes de l'aigle, le monogramme ZB.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14. Babelon, Loc. cit., p. 154, No 1186. — Ma collection

1933.— Même dr. | Même revers, même date, avec le monogr. du No 1861 au dessous de la date.

AR 18. — Drachme phénic., gr. 3,25. Babelon, Loc. cit., No 1187.

1934. — Même dr. | Même revers, avec la date ΕΠΡ (an 185) Entre les pattes de l'aigle, le monogr du No 1861.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,10. Babelon, Loc. cit., No 1199. — Mionnet, t. V, No 576. — Collection de l'Univ. améric. de Beyrouth. — Percy Gardner, Loc. cit., p. 76, Nos 6 et 7.

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 13,90. Catal. Walcher de Moltheim, No 2989. — Ma collection = **Planche** XIX, 3 avers

1935. — Même dr. | Même revers.

AR 21. — Didrachme phénic., gr. 6,75. Babelon, Rois de Syrie, p. 155, No 1200. — Mionnet, t V, p. 67, No 578. — Percy Gardner, Loc. cit., No 8

1936.— Même dr. | Même revers, même date. Entre les pattes de l'aigle, le monogramme du No 1930.

AR 27. — Tétradr phénic., gr. 13,90. Babelon, Loc. cit., No 1201.

AR 29. — Tétradr. phénîc. Catal. Walcher de Moltheim, No 2989.

1937. — Même dr. | Même revers. Entre les pattes de l'aigle, le monogramme ZB.

AR 22. — Didrachme phénic., gr. 6,90. Babelon, Loc. cit., p. 156, No 1202. — Mionnet, t. V, p. 67, No 577.

1938.— Même dr. | Même revers, avee la date ϚΠΡ (an 186). Entre les pattes de l'aigle, le monogram. du No 1930.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,20. Babelon, Loc. cit., No 1207. — Mionnet, t V, p. 67, No 580. — Collection de l'Univers. améric de Beyrouth. — Percy Gardner, Loc. cit., No 9.

1939.— Même dr. | Même revers, même date. Entre les pattes le l'aigle, le monogr. du No 1861.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 13,50. Babelon, Loc. cit, No 1208. — Mionnet, t. V, p. 67, No 579.

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 13,07. Catal. Walcher de Moltheim, No 2990.

1940. — Même dr. | Même revers.

AR 22. — Didrachme phénic., gr. 5,90. Babelon, Loc cit, p. 157, No 1209. — Mionnet, t. V, p. 67, No 581.

1941. — Même dr. | Même revers, même date. Entre les pattes de l'aigle, le monogramme ZB.

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 12,30. Percy Gardner, Loc. cit., p 76, No 10.

1942. — Même dr. | Même revers, avec la date ΞΠΡ (an 187) et le monogramme du No 1930 entre les pattes de l'aigle.

AR 26. — Tétradr. phénic, gr. 14. Babelon, Rois de Syrie, p. 157, No 1211. — Ma collection = **Planche** XIX, 4 revers — Mionnet, t. V, p. 67, No 582. — Percy Gardner, Seleucid kings of Syria, p. 76, No 11.

1643. — Même dr. | Même revers et même date, avec le monogramme du No 1861 entre les pattes de l'aigle.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14. Ma collection.

1944. — Même dr. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ — ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ en 2 lignes horizontales. Éperon de navire, à gauche, avec palme. Au dessus, monogrammes de Tyr, — ΙΕ (ρας) — ΑΣΥ (λου). Au dessous, la date ΔΠΡ (an 184) et ◁ Ϟ Grènetis au pourtour.

Bord en biseau et trou central.

AE 19. — Hémi-chalque, gr. 2,85. Babelon, Rois de Syrie, p. 161, No 1245, pl. XXII, fig. 19. — Ma collection, 2 exempl = **Planche** XIX, 5 rev

1945. — Tête diadémée et barbue de Démétrius II à dr. Grènetis au pourtour. | ΒΑΣΙΛΕΩΣ — ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (à droite), ΘΕΟΥ—ΝΙΚΑΤΟΡΟΣ (à gauche) en 4 lignes descendantes. Zeus à demi nu, assis à gauche, sur un trône, la tête laurée, la chlamyde sur l'épaule et les genoux. Sur sa main droite étendue, il porte une petite victoire qui tend une couronne à gauche, et de la main gauche, il s'appuie sur un long sceptre. A gauche, dans le champ, le monogramme de Tyr et ΙΕΡ. Α. Sous le siège, le monogr. et, à l'exergue, la date ΕΠΡ (an 185).

AR 31. — Tétradrachme attique. Mionnet, t. VIII suppl., p. 50, No 258. — Collection Pons, à Aix.

MONNAIES AUTONOMES DATÉES DE LA SECONDE ÈRE DE TYR
(inaugurée en 126 avant J. C.)

XXIX. (De 126 avant J. C. à 57 après J. C.).

1946. — Tête laurée, aves des favoris naissants, d'Héracles (Melqart), à droite, la peau de lion nouée autour du cou. Grènetis au pourtour. | ΤΥΡΟΥ ΙΕΡΑΣ (à droite) ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ (à gauche) en légende circulaire. Aigle au repos, debout à gauche sur un éperon de galère, et portant une palme appuyée sur son aile droite. Dans le champ, à gauche, devant lui, la date L A (an 1) au dessus d'une massue. A droite, le monogramme ZB. Grènetis au pourtour.

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 14,25. Babelon, Perses Achémén., p. 295, No 2023, pl. XXXV, fig. 20. — Ma collection.

1947. — Même dr. | Même revers.

AR 22. — Didrachme phénic., gr. 7.? Ma collection.

1948. — Même dr. | Même revers, même date, avec le monogramme du No 1861.

AR 22. — Didrachme phénic. gr. 6,84. Babelon, Loc. cit., p. 296, No 2024.

1949. — Même dr. | Même revers, même date, avec le monogramme du No 1930.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14,20. Ma collection.

1950. — Même dr. | Même revers.

AR 22. — Didrachme phénic. Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

1951. — Même dr. | Même revers, même monogramme, avec la date L B (an 2), et entre les pattes de l'aigle, la lettre ʕ.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,20. Babelon Perses Achémén., p. 296, No 2025. — British Museum — Barclay V. Head, Coins of Ancients, p. 93, No 29, pl. LII, No 29.

1952. — Même dr. | Même revers, même date et même lettre phénicienne, avec le monogramme du No 1930.

AR 29. — Tétradr phénic., gr. 14,20. Ma collection. — Collection de l'Univ. améric. de Beyrouth.

1953.— Même dr. | Même revers. A gauche, la date L Γ (an 3) et une massue. Entre les pattes de l'aigle, le monogramme du No 1861 et la lettre phénicienne du No 1951.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,22. Babelon. Loc. cit., No 2026. — Ma collection. — Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

1954.— Même dr. | Même revers.

AR 22. — Didrachme phénic., gr. 6,90. Ma collection.

1955.— Même dr | Même revers, avec la date L Δ (an 4) la lettre du No 1951 et le monogramme du No 1930.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 13,31. Babelon. Loc cit., No 2027. — Ma collection. — Mionnet t V, p. 409, No 471.

1956.— Même dr. | Même revers, même date et même monogramme avec la lettre ☧.

AR 26. — Tétradr. phénic., gr. 13,85. Ma collection.

1957.— Même dr. | Même revers, même date, avec le monogramme ZB et la lettre du No 1951.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 13,95. Ma collection. — Babelon. Loc. cit.. No 2028. — Mionnet, t. V, p. 410, No 472. — Collect. de l'Univ. améric de Beyrouth.

1958.— Même dr. | Même revers.

AR 23. — Didrachme phénic., gr. 6,91. Babelon. Loc. cit., No 2029. — Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 410, No 473.

1959.— Même dr. | Même revers, même monogramme et lettre phénicienne, avec la date L E (an 5).

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 14,15. Ma collection.

1960.— Même dr. | Même revers.

AR 16. — Drachme phénic., gr. 3,38 Babelon. Perses Achémén., p. 297, No 2031, pl. XXXV, fig. 22. — Mionnet t V, p 410, No 474.

1961.— Même dr. | Même revers même date, même monogramme, avec la lettre du No 1956.

AR 27. — Tétradr. phénic, gr. 13,60. Ma collection.

1962.— Même dr. | Même revers, même date, avec le monogram. du No 1930 et la lettre du No 1951.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,15. Ma collection.

1963. — Même dr. | Même revers, avec la date L ϛ (an 6), le monogramme ZB et la lettre du No 1951.

AR 28. — Tétradr. phénic , gr. 14,05. Ma collection. — Gr. 12,86. Babelon, Loc cit., No 2032. — Mionnet, t. V, p. 410, No 475.

1964. — Même dr. | Même revers.

AR 23. — Didrachme phénic. Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

1965. — Même dr. | Même revers, avec la même date, la même lettre, et le monogramme du No 1930.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,15 à 14,22. Collection de Luynes. — Babelon, Loc. cit., Nos 2033 et 2034. — Ma collection. — Collection de l'Univ. améric. de Beyrouth. — Mionnet, t. V, p. 410, No 476.

1966. — Même dr. | Même revers, même date, même monogramme et lettre du No 1956.

AR 27. — Tétradr. phénic , gr. 14,25. Ma collection.

1967. — Même dr. | Même revers, même date, monogramme ZB et lettre du No 1951.

AR 16. — Drachme phénic , gr. 3,04. Ma collection = **Planche** XIX, 6.

1968. — Même dr. | Même revers. Dans le champ, à gauche, la date L Z (an 7) et une massue; à droite, le monogramme du No 1930; entre les pattes de l'aigle, la lettre du No 1956.

AR 28. — Tétradr. phénic. gr. 14.20. Collection de Luynes. — Babelon, Perses Achémén., p. 297, No 2035. — Ma collection. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 296, No 274. — Mus Hunter, p. 341, No 1.

1969. — Même dr. | Même revers.

AR 23 — Didrachme phénic. Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

1970. — Même dr. | Même revers, même date, avec le monogramme ZB et la lettre du No 1951.

AR 23. — Didrachme phénic., gr. 7,05. Ma collection.
AR 20. — Didrachme phénic. Cabinet de France.

1971. — Même dr. | Même revers, même monogramme, et même lettre, avec la date L H (an 8).

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,35. Ma collection.

1972. — Même dr. | Même revers, même date, même lettre, avec le monogramme du No 1930.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,35. Ma collection.

1973. — Même dr. | Même revers, même lettre, avec la date L ⊙ (an 9), et le monogramme ZB.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,20. Babelon. Loc. cit., No 2037. — Ma collection. — Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

1974. — Même dr. | Même revers.

AR 22. — Didrachme phénic. Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

1975. — Même dr. | Même revers, même date, même lettre, avec le monogramme du No 1930.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14,20. Ma collection. — Collection de l'Univ. améric. de Beyrouth.

1976. — Même dr. | Même revers, avec la date L I (an 10) le monogramme ZB et la lettre du No 1951.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,25. Babelon. Perses Achémén., p. 298, No 2038. — Mionnet. t. V, p. 410, No 478. — Ma collection. — Collection de l'Université améric. de Beyrouth. — Pellerin. Rec. de méd. de peuples et de villes. pl. LXXXIII, fig. 30.

1977. — Même dr. | Même revers, mêmes dates et lettre, avec ΣA.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 15. Babelon. Loc. cit., No 2039. — Ma collection. — Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth. — Mionnet. t. V, p. 410, No 479.

1978. — Même dr. | Même revers, mêmes dates et lettres grecques, avec la lettre du No 1956.

AR 26. — Tétradr. phénic., gr. 14,25. Ma collection.

1979. — Même dr. | Mêmes revers et date, avec le monogram. du No 1930 et la lettre du No 1951.

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 13,90. Ma collection.

1980. — Même dr. | Même revers, avec la date AI (an 11) le monogr. [monogramme] et la lettre du No 1951.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,32. Babelon. Loc. cit., No 2040. — Ma collection.

1981. — Même dr. | Même revers, avec la date BI (an 12) le monogramme ZB et la lettre du No 1951.

AR 28. — Tétradrachme phénic., gr. 14,20. Ma collection. — Mionnet. t. VIII suppl., p. 297, No 275.

1982. — Même dr. | Même revers.

AR 21. — Didrachme phénic., gr. 7. Ma collection.

1983.— Même dr. | Même revers, date et lettre, avec le monogramme du No 1930.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14. Ma collection.

1984.— Même dr. | Même revers, avec la date ΓI (an 13), le monogramme du No 1980 et la lettre du No 1951.

AR 29. — Tétradr phénic., gr. 14,15. Ma collection. — Babelon, Loc cit., No 2041.

1985.— Même dr. | Mêmes revers, date et lettre, avec le monogramme ZB.

AR 29. — Tétradr phénic. Mionnet, t. VIII suppl., p. 297, No 276. — Mus Hunter, p 341, No 2.

1986.— Même dr. | Même revers.

AR 22. — Didrachme phénic, gr. 6,65. Vu chez un marchand de Beyrouth.

1987.— Même dr. | Mêmes revers, monogramme et lettre, avec la date ΔI (an 14).

AR 28. — Tétradr. phénic, gr. 14,25. Ma collection.

1988.— Même dr. | Mêmes revers et date, avec le monogramme ⊦P et la lettre du No 1956.

AR 28. — Tétradr. phénic, gr. 13,60. Babelon, Perses Achém., p 298, No 2042. — Mionnet, t. V, p. 410, No 481.

1989.— Même dr. | Même revers, avec la date EI (an 15) le monogramme du No 1980 et la lettre du No 1951.

AR 28. — Tétradr. phénic, gr. 13,45. Ma collection. — Coll. de l'Université améric. de Beyrouth

1990.— Même dr. | Mêmes revers, monogramme et lettre, avec la date ϚI (an 16).

AR 30 — Tétradr. phénic., gr. 13,95. Ma collection. Babelon, Loc cit., No 2043. — Mionnet, t. V, p 411, No 482.

1991.— Même dr. | Même revers, avec la date ZI (an 17), le monogramme [monogramme] et la lettre [lettre] pour [lettre].

AR 22. — Didrachme phénic., gr. 7. Ma collection.

1992.— Même dr. | Même revers, avec la date HI (an 18), le monogramme ZB et la lettre du No 1951.

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 14. Ma collection.

1993.— Même dr. | Mêmes revers et lettre, avec la date ΘΙ (an 19), et le monogramme du No 1980.

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 14,35. Ma collection. — Babelon, Perses Achémén., p. 299, No 2044 pl. XXXV, fig. 23. — Mionnet, t. V, p. 411, No 483.

1994. — Même dr. | Même revers, mêmes date et lettre, avec le monogramme ZB.

AR 29. — Tétradr. phénic. Catal. Rollin et Feuardent, No 7396.

1995. — Même dr. | Mêmes revers et monogramme, avec la date L K (an 20) et la lettre du No 1956.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,10. Babelon, Loc. cit., No 2045. — Mionnet t. V, p. 411, No 484.

1996. — Même dr. | Mêmes revers, et date, avec le monogramme ΔK et la lettre du No 1951.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,10. Ma collection.

1997. — Même dr. | Mêmes revers date et lettre, avec le monogramme du No 1980.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14,38. Catal. Walcher de Moltheim, No 3134. — Ma collection. — Catal. F. Bompois No 1840. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7397.

1998.— Même dr. | Mêmes revers, monogramme et lettre, avec la date AK (an 21).

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14,10. Ma collection. — Babelon, Loc. cit., No 2047. — Catal. Rollin et Feuardent No 7399. — Catal. F. Bompois, No 1841.

1999. - Même dr. | Mêmes revers, date et lettre, avec le monogramme du No 1996.

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 14. Babelon, Loc. cit., No 2046. — Mionnet, t. V, p. 411, No 485.

2000.— Même dr. | Mêmes revers et lettre, avec la date BK (an 22) et le monogramme du No 1980.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14. Ma collection.

2001.—Même dr. | Mêmes revers et monogramme, avec la date ΓK (an 23) et la lettre du No 1956.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14,40. Babelon, Perses Achémén., p. 299, No 2048.

2002.—Même dr. | Mêmes revers et date, avec le monogramme du No 1996.

AR 29. — Tétradr. phénic. Catal. Rollin et Feuardent, No 7400.

2003.—Même dr. | Même revers, avec la date ΔK (an 24), le monogramme du No 1980 et la lettre?

AR 28. — Tétradr phénic., gr. 14,40. Catal. Walcher de Moltheim, No 3135. — Mionnet, t. V, p. 411, No 486. — Catal. Hoffmann, No 2667.

2004. – Même dr. | Mêmes revers et date, avec le monogramme du No 1996 et la lettre ⋠.

AR 29. — Tétradr. phénic Catal. Rollin et Feuardent, No 7401.

AR 26. — Tétradr. phénic. Cabinet de France.

2005.—Même dr. | Mêmes revers et monogramme, avec la date EK (an 25) et la lettre du No 1956.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14,11, Babelon, Loc. cit., No 2050. — Mionnet, t. V, p. 411, No 487.

2006.—Même dr. | Mêmes revers, date et lettre, avec le monogramme du No 1980.

AR 29. — Tétradr. phénic, gr. 14,15. Babelon, Loc. cit., No 2051. — Mionnet, t. V, p. 411, No 488.

2007.—Même dr. | Mêmes revers et monogramme, avec la date ϚK (an 26) et la lettre du No 1951.

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 14,20. Ma collection.

2008.—Même dr. | Mêmes revers et lettre, avec la date ZK (an 27) et le monogramme [monogramme].

AR 32. — Tétradr. phénic., gr. 13,95. Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 411, No 489. — Catal. Hoffmann, No 2667.

AR 26. — Tétradr. phénic. Cabinet de France.

2009.—Même dr. | Mêmes revers et lettre, avec la date HK (an 28) et le monogramme du No 1980.

AR 28. — Tétradr phénic,. gr. 14,10. Ma collection.

2010.—Même dr. | Mêmes revers et lettre, avec la date ΘK (an 29) et ΣA.

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 14,12. Babelon, Perses Achémén., p. 300, No 2052. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 297, No 277. — Sostini. Descr. delle med. ant. gr. del Mus. Hederv., III, p. 94, No 1. — C.M.H No 6127. — Ma collection.

2011.— Même dr. | Mêmes revers et date, avec CA et ⋠.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14. Ma collection, 2 exemplaires.

2012. — Même dr. | Mêmes revers et date, avec le monogram. du No 1980 et la lettre du No 1951.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14,08. Babelon, Loc. cit., No 2053. — Mionnet. t. V, p. 412, No 490. — Ma collection.

2013. — Même dr. | Mêmes revers, monogramme et lettre, avec la date L Λ (an 30).

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 13,80. Ma collection. — Babelon, Loc. cit., No 2054. — Mionnet, t. V, p. 412, No 491.

2014. — Même dr. | Mêmes revers, date et monogramme, avec la lettre du No 1956.

AR 31. — Tétradr. phénic., gr. 14,20. Ma collection.

2015. — Même dr. | Mêmes revers et monogramme, avec la date ΑΛ (an 31) et la lettre du No 1951.

AR 32. — Tétradr. phénic., gr. 14,23. Ma collection.

2016. — Même dr. | Mêmes revers et date, avec ΣΑ et ⊀.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14,15. Babelon, Loc. cit., No 2055. — Mionnet, t. V, p. 412 No 492.

2017. — Même dr. | Même revers, avec la date ΒΛ (an 32), le monogr. du No 1980 et la lettre du 1951.

AR 31. — Tétradr. phén., gr. 14,20. Ma collection. — Coll. de l'Univ. améric. de Beyrouth. — Mionnet, t. V, p. 412, No 493. — Eckhel, Catal. Mus. Vind. 243.

2018. — Même dr. | Même revers.

AR 22. — Didrachme phénic., gr. 7,12. Catal. F. Bompois, No 1842.

2019. — Même dr. | Mêmes revers et monogramme, avec la date ΓΛ (an 33) et la lettre du No 1956.

AR 31. — Tétradr. phénic., gr. 14,15. Ma collection.
AR 28. — Tétradr. phénic. Cabinet de France.

2020. — Même dr. | Mêmes revers et lettre, avec la date ΔΛ (an 34), et la lettre gr. Α.

AR 31. — Tétradr. phénic., gr. 13,85. Ma collection.

2021. — Même dr. | Même revers, avec la date ΕΛ (an 36) le monogramme [monogramme] et la lettre du No 1951.

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 14,40. Babelon, Loc. cit., No 2057. — Mionnet, t. V, p. 412, No 494.

2022. — Même dr. | Mêmes revers et monogramme, avec la date ϚΛ (an 36) et la lettre ?.

AR 22. — Didrachme phénic. Catal. Rollin et Feuardent, No 7404.

2023. — Même dr. | Même revers, avec la date ΖΛ (an 37) le monogramme du No 1991 et la lettre du No 1951.

AR 32. — Tétradr. phénic., gr. 14. Ma collection.

2024.— Même dr. | Même revers, avec la date HΛ (an 38) le monogr. [monogramme] et la lettre du No 1956.

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 13,93. Babelon, Loc. cit., p. 301, No 2058. — Mionnet, t. V, p. 412, No 495.

2025.— Même dr. | Même revers, avec la date L M (an 40). les lettres KP et le monogramme [monogramme].

AR 22. — Didrachme phénic , gr. 6,35. Babelon, Loc. cit., No 2059. — Mionnet, t. V, p. 496.

2026.— Même dr. | Mêmes revers et date, avec le monogramme [monogramme] et la lettre du No 1951.

AR 23. — Didrachme phénic , gr. 6,85. Ma collection.

2027.— Même dr. | Même revers, avec la date AM (an 41) les lettres Δ et [lettre].

AR 22. — Didrachme phénic , gr. 6,90. Ma collection.

2028.— Même dr. | Même revers, avec la date ME (an 45), les lettres KP au dessus du monogramme ? et la lettre phénicienne ?

AR 27. — Tétradr phénic. Mionnet, t. VIII suppl , p. 297, No 280. — Eckhel, Catal. Mus. Caes. Vindob. I, p. 243, No 4.

2029.— Même dr. | Même revers, avec la date ϚM (an 46) les lettres KP au dessus du monogramme ? et la lettre phénicienne ?.

AR 29. — Tétradr. phénic Mionnet, t V, p 412, No 497. — Catal. d'Ennery, p. 90.

2030.— Même dr. | Même revers, avec la date ZM (an 47) et les lettres Δ et [lettre].

AR 30. — Tétradr phénic., gr. 13,81. Babelon, Perses Achémén , p. 301, No 2061. — Mionnet, t. V, p. 412, No 498.

2031.— Même dr. | Mêmes revers, date et lettre avec le monogramme du No 1907.

AR 30. — Tétradr. phénic , gr. 14,05. Ma collection.

2032.— Même dr. | Mêmes revers et lettre phénic., avec la date HM (an 48) et la lettre Δ.

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 13,70. Ma collection.

2033.— Même dr. | Mêmes revers et date, avec le monogramme [monogramme].

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 13,95. Babelon, Loc. cit., No 2062. – Mionnet, t. V, p. 412, No 499.

2034.— Même dr. | Même revers, avec la date ΘΜ (an 49) les lettres Δ et ⅄.

AR 29. — Tétradr. phénic , gr. 13,80. Ma collection.

2035.— Même dr. | Mêmes revers et lettres, avec la date L N (an 50).

AR 32. — Tétradr. phénic., gr. 13,40. Ma collection.

AR 28. — Tétradr phénic. Mionnet, t. VIII suppl., p. 297, No 281. — Mus Hunter. p. 341, No 3.

2036.— Même dr. | Mêmes revers et lettres, avec la date ΑΝ (an 51).

AR 23. — Didrachme phénic., gr. 6,70. Babelon, Perses Achémén., p. 297, No 2030 (classé à l'an 4). — Catal. Rollin et Feuardent, No 7405.

2037.— Même dr. | Mêmes revers, date et lettre grecque, avec la lettre du No 1956.

AR 28. — Tétradr phénic , gr. 13,95. Babelon, Loc. cit., p. 302, No 2063. — Mionnet, t. V, p. 413, No 500.

2038.— Même dr. | Même revers, avec la date ΒΝ (an 52) les lettres Α et ⅄.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14. Ma collection.

2039.— Même dr. | Mêmes revers et date, avec les lettres Ζ et ⅄.

AR 32. — Tétr. phén., gr. 13,80. Coll. de Luynes. — Babelon, Loc. cit., No 2067.

2040.— Même dr. | Même revers avec la date ΓΝ (an 53) et les lettres du No 2038.

AR 27. — Tétradr. phénic , gr. 12,15, Babelon, Loc. cit., No 2068. — Mionnet, t. V, p. 413, No 501.

2041.— Même dr. | Même revers, avec la date ΔΝ (an 54) les lettres Ε et ?.

AR 20. — Didrachme phénic. Mionnet, t. V, p. 413, No 502.

2042.— Même dr. | Même revers, avec la date ΕΝ (an 55) et les lettres du No 2034.

AR 29. — Tétradr. phénic , gr 13,50, Vu chez un marchand de Beyrouth — Cabinet de Paris.

2043.— Même dr. | Même revers, avec la date ϛΝ (an 56) et les lettres Ζ et ⅄.

AR 27. — Tétr. phén. Cat Rollin et Feuardent, No 7406.— Cabinet de Paris.

2044.— Même dr. | Mêmes revers et date, avec les lettres Α et ?.

AR 22. — Didrachme phénic , gr. 6 40. Ma collection.

2045.— Même dr. | Même revers, avec la date L Ξ (an 60) et les lettres du No 2039.

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 14,10. Ma collection.

2046.— Même dr. | Mêmes revers, date et lettre phénic., avec la lettre Δ.

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 14. Ma collection.

2047.— Même dr. | Même revers, avec la date BΞ (an 62) et le monogramme du No 1988 et ?.

AR 29. — Tétradr phénic. Catal. Rollin et Feuardent, No 7406bis.

2048.— Même dr. | Même revers, avec la date ΓΞ (an 63), le monogramme du No 1907 et ᛃ.

AR 30. — Tétradr. phénic , gr. 13,98. Ma collection — Babelon, Perses Achémén., p. 303, No 2069. — Mionnet, t. V, p. 413, No 504.

2049.— Même dr. | Même revers, même date, avec le monogramme du No 1988 et la lettre Þ.

AR 30. — Tétradr phénic., gr. 14,11. Babelon, Loc. cit., No 2070.

2050.— Même dr. | Même revers, avec la date EΞ (an 65) et les lettres Z et ⚹.

AR 30. — Tétradr. phénic., gr. 14,16. Ma collection. — Catal. F. Bompois, No 1843.

2051.— Même dr. | Même revers, avec la date ϛΞ (an 66) les lettres du No 2050.

AR 28. — Tétradr. phénic , gr 13,92. Babelon, Perses Achémén., p. 303, No 2071. — Mionnet, t V, p. 413, No 505.

2052.— Même dr. | Même revers, avec la date ΞZ (an 67) et les lettres ? et ?.

AR 27. — Tétradr. phénic Mionnet. t. VIII suppl., p. 298, No 282.

2053.— Même dr. | Même revers, avec la date HΞ (an 68) le monogramme ΣY et la tettre ᛃ.

AR 30. — Tétradr. phénic gr. 14,05. Ma collection.

2054.— Même dr. | Même revers, avec la date O (an 70) et les lettres du No 2050.

AR 29. — Tétradr phénic., gr. 14,20 Babelon, Loc. cit., No 2072.

2055.— Même dr. | Même revers, avec la date OB (an 72) le monogramme du No 1907 et ⚹.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 14,22. Babelon, Loc. cit., No 2073.

2056. - Même dr. | Même revers, avec la date OΔ (an 74) le monogramme [monogramme] et [signe].

AR 27. — Tétradr. phénic., gr 14,27. Babelon. Loc. cit.. No 2075. — Mionnet. t. V, p. 413, No 506.

2057. — Même dr. | Même revers, avec la date OϚ (an 76) les lettres KP et un monogramme.

AR 28. — Tétradr. phénic. Catal. Rollin et Feuardent. No 7407.

2058. — Même dr. | Même revers, avec la date OΘ (an 79) et le monogramme du No 1907.

AR 32. — Tétradr phénic . gr. 14,07. Babelon. Loc. cit., No 2076. — Catal. Walcher de Moltheim. No 3137. — Gr. 14,35. Ma collection.

2059 — Même dr. | Mêmes revers et date, avec le monogramme du No 2056 et la lettre [lettre].

AR 29. — Tétradr. phénic., gr 13,95. Ma collection. — Mionnet. t. VIII suppl., p. 298, No 283. — Sestini. Descriz. delle med ant gr. del Mus. Hederv. III, p 94, No 5.

2060. — Même dr. | Même revers, avec la date Π (an 80) le monogramme du No 1907 et la lettre [lettre].

AR 26. — Tétradr phénic , gr 13,32. Babelon, Perses Achémén., p 304, No 2077. — Mionnet t. V, p. 413, No 508. — Ma collection.

2061. — Même dr. | Même revers, avec la date ΠΓ (an 83) et les lettres BN et [signe].

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 13,46. Babelon, Loc cit., No 2078. — Mionnet, t. V, p. 413, No 509.

2062. — Même dr. | Même revers, avec la date ΠΔ (an 84).

AR 28. — Tétradr. phénic.. Mionnet. t VIII suppl., p 298. No 284. — Catal. d'Ennery, p. 90.

2063. — Même dr. | Même revers, avec la date ΠE (an 85) et le monogramme du No 1980.

AR 30. — Tétradr. phénic., gr 13,50. Catal. Walcher de Moltheim, No 3136. — Catal. F. Bompois. No 1843.

2064. — Même dr. | Même revers, avec la date ΠϚ (an 86) et les lettres BN et ?.

AR 28. — Tétradr phénic. Mionnet, t. VIII suppl , p. 298, No 285. — Sestini. Descriz. delle med. ant. gr. del Mus Hederv. III, p 94, No 8.

2065. — Même dr. | Même revers, avec la date ΠZ (an 87), le monogramme [monogramme] et la lettre du No 1951.

AR 28. — Tétradr phénic , gr. 14,20. Babelon, Loc. cit , p. 304, No 2079.

2066.— Même dr. | Mêmes revers et date, avec le monogramme ȥ.

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 14,06. Babelon. Loc. cit., No 2080. — Mionnet. t. V, p. 414, No 511.

2067.— Même dr. | Même revers, avec la date HΠ (an 88) et le monogramme du No 2056.

AR 28. — Tétradr phénic. Collection de l'Univers améric. de Beyrouth.

2068.— Même dr. | Mêmes revers et monogramme, avec la date ΠΘ (an 89) et la lettre du No 1951.

AR 27. — Tétradr phénic., gr. 13,40. Ma collection. — Sestini, Loc. cit., p. 537. — Mionnet t. V, p. 414, No 512.

2069.— Même dr. | Mêmes revers et date, avec le monogramme [monogramme].

AR 27. — Tétradr. phén., gr. 13,94. Babelon, Perses Achém., p. 305, No 2081.

2070.— Même dr. | Même revers, avec la date ϘB (an 92) et les lettres BN et ✢.

AR 28. — Tétradr. phénic., gr. 13,95. Babelon, Loc. cit,, No 2083. — Mionnet, t. V, p. 414, No 513.

2071. — Même dr. | Même revers, avec la date ϘΔ (an 94) et les lettres BN et celle du No 1951.

AR 26. — Tétradr. phénic., gr. 13,94. Babelon, Loc. cit, No 2084.

2072. — Même dr. | Mêmes revers et lettres, avec la date ϘE (an 95).

AR 26. — Tétradr. phénic., gr. 14,24. Babelon, Loc. cit., No 2085.

2073.— Même dr. | Même revers, avec la date Ϙϛ (an 96) le monogramme [monogramme] et la lettre ✢.

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 14,12. Babelon. Loc. cit., No 2086.

2074.— Même dr. | Mêmes revers et date, avec les lettres ΔΣ et celle du No 1951.

AR 27. — Tétradr. phénic, gr. 13,98. Babelon, Loc. cit., No 2087.

2075.— Même dr. | Mêmes revers et date, avec les lettres BN

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 14,10. Ma collection.

2076.— Même dr. | Même revers, avec la date ϘZ (an 97), le monogramme [monogramme] et la lettre du No 1951.

AR 28. — Tétradrachme phénic., gr. 14,02. Babelon, Loc. cit., No 2088, pl. XXXVI, fig. 2. — Collection de Luynes.

2077.— Même dr. | Même revers, avec la date P (an 100) et les lettres BN et celle du No 1951.

AR 22. — Didrachme phénic. gr. 6.80. Vu chez un marchand de Beyrouth.

2078. — Même dr. | Même revers, avec la date PZ (an 107).

AR 28. — Tétradr. phénic Mionnet. t. V, p. 414, No 514. — Pembrock.

2079.— Même dr. | Même revers, avec la date PH (an 108), les lettres KP, le monogramme [monogramme] et la lettre du No 1951.

AR 27. — Tétradr. phénic. Mionnet, t. V, p. 414, No 515.

2080.—Même dr. | Même revers, avec la date PΘ (an 109), le monogramme [monogramme] et la lettre du No 1951.

AR 26. — Tétradr. phénic., gr. 13.34. Babelon, Perses Achémén., p. 306, No 2089. — Mionnet, t. V, p. 414, No 516.

2081. — Même dr. | Même revers, avec la date PI (an 110) le monogramme [monogramme] et la lettre du No 1951.

AR 26. — Tétradr. phénic., gr. 13,56. Babelon. Loc. cit., No 2091. — Mionnet, t. V, p. 414, No 517.

2082.—Même dr. | Mêmes revers, date et lettre phénic. avec les lettres KP.

AR 26. — Tétradr. phénic., gr. 13,60. Ma collection.

2083.—Même dr. | Même revers, avec la date PIA (an 111) le monogramme [monogramme] et la lettre [lettre phénicienne].

AR 25. — Tétradr. phénic., gr. 13,94. Babelon. Loc. cit., p. 306. No 2092. — Mionnnet, t. V, p. 414, No 518.

2084.—Même dr. | Même revers, avec la date PIΓ (an 113) les lettres KP, le monogramme du No 2079 et la lettre du No 1951.

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 13,83. Babelon. Loc. cit., No 2094.

2085.— Même dr. | Mêmes revers, date et lettres, avec le monogramme [monogramme].

AR 27. — Tétradr. phénic. gr. 14,12. Babelon. Loc. cit. No 2094. — Mionnet, t V, No 519.—Pellerin, Recueil de méd. de peuples et de villes, pl. LXXXIII, fig. 37.

2086.—Même dr. | Mêmes revers, lettres et monogramme avec la date PIΔ (an 114).

AR 26. — Tétradr. phénic., gr. 14. Ma collection.

2087.— Même dr. | Mêmes revers, date et lettres, avec le monogramme du No 2079.

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14,17. Perses Achémén., p. 307, No 2095.— Mionnet, t. V, p. 414, No 520. — Pellerin, Recueil de méd de peuples et de villes, pl. LXXXIII, 38.

2088.— Même dr. | Même revers, avec la date PIE (an 115), les lettres KP et BN, et celle du No 1951.

AR 27. — Tétradr. phénic., gr 14 24. Babelon, Loc. cit., No 2096. — Ma collection = **Planche** XIX, 9. — Mionnet, t. V, p. 415, No 521. — Pellerin, Loc. cit., pl. LXXXIII, 39.

2089.— Même dr. | Même revers, avec la date PIϚ (an 116), les lettres KP, le monogr. [monogr.] et [monogr.].

AR 27. — Tétradr. phénic., gr. 14,22. Babelon, Loc. cit., No 2097. — Mionnet, t. V, p. 415, No 522. — British Museum. — Barclay V. Head, Coins of the Ancients, p. 109, No 16, pl 61, No 16. — Pellerin Loc. cit., pl. LXXXIII, 40.

2090.— Même dr. | Même revers, avec la date PIZ (an 117), les lettres KP, le monogramme ΓK et [monogr.].

AR 26. — Tétradr. phénic., gr. 14. Ma collection.

2091.— Même dr. | Même revers, avec la date ΔKP (an 124), le monogramme ? et les lettres ?

AR 28. — Tétradr. phénic. Mionnet, t. V, p. 415, No 523. — Sestini, Descr., p. 537.

2092.— Même dr. | Même revers, avec la date PKS (an 126), les lettres KP, le monogramme [monogr.] et [monogr.].

AR 26. — Tétradr. phénic., gr. 13,84. Babelon Loc. cit., p. 303, No 2101. — Mionnet, t. V, p 415, No 524. — Pellerin, Loc. cit., pl. LXXXIII, 41.

2093.— Même dr. | Mêmes revers, date et lettre avec le monogramme [monogr.].

AR 24. — Tétradr phénic., gr. 14. Ma collection

2094.— Même dr. | Même revers, avec la date PKZ (an 127), les lettres KP et le monogramme [monogr.].

AR 26. — Tétradr. phénic. Mionnet, t. V, p. 415, No 525.

2095.— Même dr. | Même revers, avec la date PΛ (an 130), les lettres KP et le monogramme ?.

AR 28. — Tétradr. phénic. Mionnet t. VIII suppl., p. 298, No 286.— Combe, Vet. pop. et reg num. p. 227, No 3.

2096.— Même dr. | Même revers, avec la date PΛA (an 131), les lettres KP, le monogramme [monogramme] et [monogramme].

AR 29. — Tétradr. phénic., gr. 14,17. Babelon, Perses Achémén., p. 308, No 2103. pl. XXXVI, fig. 4.

2097.— Même dr. | Mêmes revers, date et lettres, avec le monogramme Σ (?).

AR 24. — Tétradr. phénic. Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

2098.— Même dr. | Mêmes revers, date et lettres avec les monogrammes [monogramme], [monogramme], IZ.

AR 26. — Tétradr. phénic. Mionnet, t. VIII suppl., p. 298, No 287.

2099.— Même dr. | Même revers, avec la date PΛE (an 135), les lettres KP et le monogramme ?

AR 26. — Tétradr. phénic. Mionnet, t. V, p. 415, No 526. — Hunter

2100.— Même dr. | Même revers, avec la date PM (an 140), les lettres KP et le monogramme [monogramme].

AR 25. — Tétradr. phénic., gr. 14,16. Babelen Loc. cit., p. 308, No 2104.

2101.— Même dr. | Même revers, avec la date PMΓ (an 143), les lettres KP, le premier monogramme du No 2098 et [monogramme].

AR 27. — Tétradr. phénic. Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth

A102.— Même dr. | Même revers, avec la date PMΔ (an 144), les lettres NP, le monogramme et la lettre du No 2101.

AR 25. — Tétradr. phénic., gr. 13,40. Ma collection.

2103.— Même dr. | Mêmes revers, date et lettre, avec le monogramme [monogramme].

AR 23. — Tétradr. phénic., gr. 14. Ma collection

2104.— Même dr. | Mêmes revers, date et lettres, avec le le monogramme E [monogramme].

AR 19. — Didrachme phénic., gr. 6,85. Ma collection.

2105.— Même dr. | Même revers, avec la date PME (an 145), les lettres KP et le monogramme du No 2101.

AR 23. — Tétradr. phénic., gr. 14. Collect du Sémin. Ste Anne à Jérusalem.

2106.— Même dr. | Même revers, avec la date NP (an 150).

AR 22. — Didrachme phénic., gr. 6,70. Catal. Walcher de Moltheim, No 3141.

2107. — Même dr. | Même revers, avec la date PNΘ (an 159), les lettres KP et le monogramme du No 2101.

AR 24. — Tétradr. phénic., gr. 13,90. Coll. du Sémin Ste Anne à Jérusalem.

2108. — Même dr. | Même revers, avec la date PΞA (an 161), les lettres KP, le monogramme [monogramme] et [symbole].

AR 25. — Tétradr. phénic., gr. 13,95. Ma collection. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 298, No 288. — Mus. Hunter, p. 342, No 12.

2109. — Même dr. | Même revers, avec la date PΞB (an 162), les lettres KP et le monogramme [monogramme],

AR 25. — Tétradr. phénic., gr. 13,78. Catal. Walcher de Moltheim, No 3138.

2110. — Même dr. | Mêmes revers, lettres et monogramme, avec la date PΞΓ (an 163) et [symbole].

AR 25. — Tétradr. phén., gr. 14,15. Babelon. Perses Achém., p.309, No 2108.

2111. — Même dr. | Mêmes revers, lettres et monogramme, avec la date PΞΔ (an 164).

AR 24. — Tétradr. phénic., gr. 13,65. Ma collection. — Collection de l'Université américaine de Beyrouth.

2112. — Même dr. | Même revers, avec la date PΞE (an 165), avec le monogramme ? et [symbole].

AR 24. — Tétradr. phénic., gr. 14. Ma collection

2113. — Même dr. | Même revers.

AR 22. — Didrachme phénic., gr. 6,70. Cat. Walcher de Moltheim, No 3140.

2114. — Même dr. | Même revers, avec la date PΞH (an 168) et les lettres KP.

AR 22. — Didrachme phénic. Catal. Hoffmann, No 2268.

2115. — Même dr. | Même revers, avec la date PΞΘ (an 169).

AR 20. — Didrachme phén., gr. 6,59. Babelon, Perses Achém., p. 309, No 2109.

2116. — Même dr. | Même revers, avec la date POA (an 171) les lettres KP et un monogramme.

AR 24. — Tétradr. phénic., gr. 13,65. Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 415, No 529. — Hunter.

2117. — Même dr. | Même revers, avec la date POB (an 172), les lettres KP, le monogramme Ҥ et la lettre du No 1951.

AR 26. — Tétradr. phénic. Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

2118. — Même dr. | Même revers, avec la date POΔ (an 174) les lettres KP et le monogramme du No 2105.

AR 27. — Tétradr phénic., gr. 14,12. Catal. Walcher de Moltheim. No 3139.

2119. — Même dr. | Même revers, avec la date PO϶ (an 176) avec les lettres KP et le monogramme du No 2104 et la lettre 𐤀.

AR 24. — Tétradr. phénic. Mionnet t. V. p. 530. — Cabinet de Paris.

2120. — Même dr. | Même revers, avec la date POH (an 178) et les lettres KP.

AR 26. — Tétradr phénic. Mionnet. t. V. p. 415, No 531. — Hunter.

2121. — Même dr. | Même revers, avec la date PΠB (an 182), les lettres KP, le monogramme EB et la lettre du No 1951.

AR 18. — Didrachme phénic., gr. 6,17. Babelon Loc. cit., p. 310, No 2112. - Mionnet, t. V, p. 416, No 532. — Pellerin. Recueil med. peup. et villes, pl. LXXXIII, 42.

XXX. Vers 126 avant J. C.

2122. — Tête tourelée de Tyché à droite, les cheveux relevée en chignon derrière l'occiput, avec mèches descendant le long de la nuque, et portant une palme sur l'épaule gauche. Grènetis au pourt. | Palmier. Grènetis au pourtour.

AE 11. — Lepton. gr. 1. Ma collection = **Planche** XIX, 10.

XXXI En 114 avant J. C.

2123. — Même dr. | Proue de galère, à gauche, avec l'avant recourbé et arrondi en volute. Au dessus, le monogramme de Tyr, ⳁ, entre la date L BI (an 12). Grènetis au pourtour.

AE 9. — Lepton. gr. 1,90. Ma collection, 2 exempl. = **Planche** XIX, 11 rev.

XXXII. De 104 avant J. C. à 98 après J. C.

2124. — Tête diadémée et tourelée de Tyché, à droite, avec un voile qui lui couvre la nuque, et portant une palme sur l'épaule gauche. Grènetis au pourtour.	Palmier avec 2 régimes de dattes. Dans le champ, en 3 lignes horizontales superposées, L ΘΙ (an 19) / ⳨ — ΙΕΡ (with Α above) / ΑΣΥ — 𐤓 / 𐤑𐤓 (de Tyr). Grènetis au pourtour.

AE 20. — Chalque, gr. 7,15. Ma collection = **Planche** XIX, 12. — Collection du Sémin. Ste Anne à Jérusalem.

2125. — Même dr. | Même revers avec la date L ΔΚ (an 24).

AE 20. — Chalque, gr. 7,33. Babelon, Perses Achémén., p. 299, No 2049, pl. XXXVI, fig. 1.

2126. — Même dr. | Même revers, avec la date ΑΝ (an 51).

AE 17. — Hémi-chalque, gr. 4,15. Babelon, Perses Achém., p. 302, No 2066.

2127. — Même dr. | Même revers, avec la date (Ν)Α (an 51).

AE 17. — Hémi-chalque, gr. 3,60. Ma collection.

2128. — Même dr. | Même revers, avec la date ΞΒ (an 62).

AE 16. — Hémi-chalque, gr. 3.05. Ma collection, 2 exemplaires. — Collection du Séminaire Ste Anne à Jérusalem.

2129. — Même dr. | Même revers, avec la date L ΘΡ (an 109).

AE 20. — Chalque, gr. 8,16. Babelon Perses Achémén., p. 306, No 2090.

2130. — Même dr. | Même revers, avec la date ΡΜ (an 140).

AE 14. — Hémi-chalque, gr. 3,20. Ma collection.

2131. — Même dr. | Même revers, avec la date ΡΜΓ (an 143).

AE 15. — Hémi chalque, gr. 3,19. Ma collection. - Babelon, Loc. cit., p. 309, No 2106.

2132. — Même dr. | Même revers, avec la date ΝΡ (an 150).

AE 16. — Hémi-chalque, gr. 4,13. Babelon. Loc. cit., No 2107.

2133. — Même dr. | Même revers, avec la date ΡΞΔ (an 164).

AE 13. — Hémi chalque, gr. 3,15. Ma collection.

2134. — Même dr. | Même palmier avec 2 régimes de dattes. Dans le champ, en 2 lignes horizontales, le monogramme de Tyr ⳨ et la

date ΡΞ—Θ (an 169), au dessus de ΙΕΡ—Α ΑΣΥ. Grènetis au pourtour.

AE 14. — Hémi-chalque, gr. 3. Ma collection, 2 exemplaires. — Babelon Loc. cit., No 2110. — Mionnet, t. V, p 418, No 550.

AE 14. — Hémi-chalque (avec la date Ρ—ΞΘ an 169), gr. 3,40. Ma collection.

2135. — Même dr. | Même revers, avec la date ΡΠ (an 180).

AE 15. — Hémi-chalque. Collection Walcher de Moltheim, No 3145.

2136. — Même dr. | Même revers que le 2124, pour la disposition de la légende, avec la date СΓ (an 203)

AE 16. — Hémi chalque, gr 4,10. Ma collection. — Catal. Walcher de Moltheim, No 3146. — Mionnet, t V, p 419, No 559. — Collection de l'Université américaine de Beyrouth.

2137. — Même dr. | Même revers, avec la date ΓΣ (an 203) et ΙΕΡ / ΑΣ.

AE 16. — Hémi-chalque, gr 3,60. Ma collection. — Babelon, Perses Achéménides, p 311, No 2121.

2138. — Même dr. | Même revers, avec la date ΣΓ (an 203).

AE 16. — Hémi-chalque, gr. 3,25. Babelon. Loc. cit., No 2122.

2139. — Même dr. | Même revers, avec la date ΖΣ (an 207).

AE 16. — Hémi-chalque, gr. 3 27. Babelon, Loc. cit., No 2126. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7427. — Collection du Dr P. Schrœder, à Beyrouth.

2140. — Même dr. | Même revers, avec la date ΘΣ (an 309).

AE 16. — Hémi-chalque. Mionnet t. V, p. 420, No 564. – Mus. Vienne.

2141. — Même dr. | Même droit, avec la date ΙΣ (an 210).

AR 16. — Hémi-chalque. Collection du Dr P. Schrœder, à Beyrouth.

2142. — Même dr. | Même revers, avec la date ΖΙΣ (an 217).

AE 17. — Hémi-chalque, gr 3,26. Ma collection. — Babelon, Loc. cit., p 312, No 2128. — Mionnet t. V, p. 421, No 568.

2143. — Même dr. | Même revers, avec la date ΘΙΣ (an 219) à gauche et le monogramme [monogramme] (de Tyr, Métropole), à droite, en ligne horizontale au dessus de ΙΕΡ—ΑΣ.

AE 16. — Chalque, gr. 3,30. Ma collection.

AE 18. — Hémi-chalque, gr. 4,40. Babelon, Loc. cit., No 2129. — Mionnet, t. V, p. 421, No 570.

2144. — Même dr. | Même revers, avec la date ΔΚΣ (an 224).

AE 17. — Hémi-chalque, gr. 4,30. Ma collection. — Catal Rollin et Feuardent, No 7428. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 300, No 300. — Combe, Vet. pop. et reg. num., p. 228, No 7.

2144bis. — Même dr. | Même revers, avec la date ΜΣ (an 240).

AE 16. — Hémi-chalque gr. 2,76. Babelon, Loc. cit, p. 315, No 2150.

XXXIII. En 95 et 96 après J. C.

2145. — Même dr. | Même palmier au revers, avec ⚳ ΜΗ-ΤΡΟΠΟΛΕΩΣ en légende circulaire. Dans le champ, la date ΑΚC (221). Grènetis.

AE 16. — Hémi chalque Mionnet, t. VIII suppl., p. 300, No 298. — Sestini, Descriz. Loc. cit., No 17. — C. M. H. No 6136.

2146. — Même dr. | Même revers, avec la date ΒΚC (an 222).

AE 14. — Hémi-chalque, gr 2,35. Babelon, Perses Achémén., p. 318, No 2136. — Mionnet, t. V, p. 422, No 574.

XXXIV. De 105 à 155 après J. C.

2147. — Même dr. | Même palmier, avec ⚳ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕѠΣ ΙΕΡΑΣ, en légende circulaire. Dans le champ, la date ΛΣ (an 230). Grènetis.

AE 16. - Hémi-chalque, gr. 3,40 à 3,90. Ma collection, 3 exemplaires. — Babelon, Perses Achémén., p. 313, Nos 2138 et 2139. — Mionnet t. VIII suppl., p. 299, No 294, Rollin et Feuardent, No 7423 bis, et Eckhel, Catal. Mus. Caes Vindob. I, p. 243, No 17 ont lu par erreur cette monnaie ΑΣ (an 201).

2148. — Même dr. | Même revers, avec la date ΓΛΣ (an 233).

AE 16. — Hémi chalque. Mionnet, t. V, p. 432, No 580. — Sestini, Descr p. 538.

2149. — Même dr. | Même revers, avec la date ΔΛΣ (an 234).

AE 16. — Hémi-chalque, gr 3,40. Ma collection, 3 exemplaires — Babelon, Perses Achémén., p. 314, No 2144. — Catal. Walcher de Moltheim, No 3147. — Catal Rollin et Feuardent, No 7424. — Collection du Dr P. Schrœder, à Beyrouth.

2150. — Même dr. | Même revers, avec la date ΑΜΣ (an 241).

AE 16. — Hémi chalque, gr. 3,93. Ma collection. — Babelon Loc. cit, p. 315, No 2151. — Mionnet, t V, p. 423, No 585. — Collection du Séminaire Ste Anne à Jérusalem.

2151. — Même dr. | Même revers, avec la date BΜΣ (an 242).
AE 16. — Hémi-chalque Mionnet, t. V, p. 244, No 588. — Musée de Vienne.

2152. — Même dr. | Même revers, avec la date ΓΜΣ (an 243).
AE 17. — Hémi-chalque gr. 3,82. Babelon, Loc. cit., No 2156, pl. XXXVI, fig 10. — Ma collection (ΓΜ—Σ). — Ma collection (Γ—ΜΣ). — Mionnet, t. V p. 244, No 589. — Pellerin, Recueil med peupl. et villes, pl. LXXXIII, 51.

2153. — Même dr. | Même revers, avec ΓΜ—C (an 243).
AE 15. — Hémi-chalque, gr. 2,45. Ma collection.

2154. — Même dr. | Même revers, avec la date ЄΜC (an 245).
AE 16. — Hémi chalque. Mionnet, t. V, p. 424, No 593. — Eckhel, Catal. Mus. à Vindorf, p. 243.

2155. — Même dr. | Même revers, avec la date ϛΜΣ (an 246).
AE 16. — Hémi-chalque. Catal Rollin et Feuardent, No 7424 bis.

2156. — Même dr. | Même revers, avec la date ΖΜC (an 247).
AE 17. — Hémi chalque, gr. 3,47. Ma collection. 3 exemplaires. — Babelon, Loc. cit., p. 316, No 2161. — Collection du Dr P. Schrœder, à Beyrouth. — Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

2157. — Même dr. | Même revers, avec ΖΜ—Σ (an 247).
AE 15. — Hémi-chalque, gr. 3,20. Ma collection. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7425.

2158. — Même dr. | Même revers, avec la date ΖΜC et ⳨ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙC ΙЄΡΑ.
AE 16. — Hémi-chalque. gr. 3,35. Babelon. Perses Achém., p. 317, No 2164.
AE 17. — Hémi-chalque, gr. 3,77. Babelon, Loc. cit, p. 316, No 2162.

2159. — Même dr. | Même revers que 2147, avec la date ΓΝC (an 253).
AE 16. — Hémi chalque gr. 3,50. Collection du Dr P. Schrœder, à Beyrouth. — Collection de l Univers. améric. de Beyrouth.

2160. — Même dr. | Même revers, avec la date ϛΝC (an 256).
AE 16. — Hémi-chalque, gr. 3,23. Babelon. Loc. cit., p. 317. No 2166. — Mionnet, t. V, p. 425, No 596.

2161. — Même dr. | Même revers, avec la date ϛΝΣ (an 257).
AE 16. — Hémi-chalque, gr. 3,30. Ma collection, 2 exemplaires = **Planche** XIX, 13.

2162. — Même dr. | Même revers, avec la date ΕΞC (an 265).
AE 15. — Hémi-chalque, gr. 3,15. Ma collection

2163. — Même dr. | Même revers, avec la date ΘΟC (an 279)

AE 14. — Hémi-chalque, gr. 3,42. Ma collection, 2 exemplaires — Babelon, Loc. cit., p. 317, No 2171. — Catal. Walcher de Moltheim. No 3148. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7425 bis — Collection du Dr P. Schrœder. — Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

2164. — Même dr. | Même revers, avec la date ΒϘC (an 292).

AE 17. — Hémi-chalque. Mionnet t. VIII suppl., p. 302, No 312. — Mus. Hunter, p. 344, No 35.

XXXV. De l'an 97 avant J. C. à 82 après J. C.

2165. — Même dr. | L ΚΘ (an 29), ✱ (Τύρου). ΙΕΡ—ΑΣΥ (ἱερᾶς ἀσύλου) en deux lignes horizontales, au dessus d'une galère phénicienne, à gauche, ornée de l'aplustre à la poupe. A l'exergue, [Phoenician] (de Tyr). Grèn. au p.

AE 22. — Chalque, gr. 5,40. Collection du Sémin. Ste Anne à Jérusalem

2166. — Même dr. | Même revers, avec la date L ΒΛ (an 32).

AE 22. — Chalque, gr. 6. Babelon, Perses Achémén., p. 301, No 2056.

2167. — Même dr. | Même revers, avec la date ΔΜ (an 44).

AE 22. — Chalque. Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

2168. — Même dr. | Même revers, avec la date L ΕΜ (an 45)

AE 22. — Chalque, gr. 6,32. Babelon, Loc. cit., No 2060.

2169. — Même dr. | Même revers, avec la date ΑΝ (an 51).

AE 22. — Chalque, gr. 8,18. Babelon, Loc. cit., p. 302, No 2064 et 2065. — Mionnet, t. V, p. 417, No 539.

2170. — Même dr. | Même revers, avec la date ΝΑ (an 51).

AE 24. — Chalque. Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

2171. — Même dr. | Même revers, avec la date ΒΝ (an 42).

AE 22. — Chalque, gr. 5,80. Vu chez un marchand de Beyrouth.

2172. — Même dr. | Même revers, avec la date L ΕΝ (an 55).

AE 22. — Chalque, gr. 6,50. Collection du Sémin. Ste Anne, à Jérusalem.

2173. — Même dr. | Même revers, avec la date ΞΕ (an 65).

AE 22. — Chalque. gr. 5,80. Ma collection.

2174. — Même dr. | Même revers, avec la date L q (an 90).

AE 20. — Chalque, gr. 6,45. Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 417, No 543. — Mus. de Vienne

2175. — Même dr. | Même revers, avec la date PIH (an 118).

AE 20. — Chalque, gr. 7. Babelon, Perses Achémén., p. 307, No 2098. — Mionnet, t. V, p. 417, No 544.

2176. — Même dr. | Même revers, avec la date PKΓ (an 123).

AE 22. — Chalque, gr. 6,22. Babelon, Loc. cit., No 2100. pl. XXXVI, fig. 3. — Mionnet, t. V, p. 418, No 546.

2177. — Même dr. | Même revers, avec la date PMA (an 141).

AE 21. — Chalque, gr. 6,37. Babelon, Loc. cit., p. 309, No 2105. — Mionnet, t. V. p. 418, No 547. — Collection de l'Université améric. de Beyrouth. — Pellerin, Rec. med. peuples et villes, pl. LXXXIII, 45.

2178. — Même dr. | Même revers, avec la date PMΔ (an 144).

AE 22. — Chalque. Catal. Rollin et Feuardent, No 7416. — Collection du Dr P. Schrœder. — Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

2179. — Même dr. | Même revers, avec la date PNB (an 152).

AE 20. — Chalque. Mionnet, t. V. p. 418, No 549.

2180. — Même dr. | Même revers, avec la date PΠH (an 188).

AE 22. — Chalque, gr. 7,40. Collection du Sémin. Ste Anne à Jérusalem.

2181. — Même droit, avec un murex en contremarque. | Même revers.

AE 21. — Chalque, gr. 5,71. Babelon, Loc. cit., p. 310, No 2116. — Mionnet, t. V, p. 419, No 554.

2182. — Même droit, sans contremarque. | Même revers, avec la date PqB (an 192).

AE 21. — Chalque, gr. 8,31. Babelon, Loc. cit., p. 310, No 2117.

2183. — Même dr. | Même revers, avec la date CΓ (an 203).

AE 20. — Chalque, gr. 6,73. Babelon, Loc. cit. p. 311, No 2120. — Mionnet, t. V, p. 419, No 558. — Pellerin, Rec. med. peuples et villes, pl. LXXXIII, 46.

2184. — Même droit. Devant la tête, la lettre B. | Même revers, avec la date ΓΣ (an 203).

AE 20. — Gr. 8,05. Ma collection, 3 exempl. = **Planche XIX, 14.** — Collection du Dr P. Schrœder. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7415.

2185. — Même droit. Devant la tête, une étoile. | Même revers, avec la date ϛΣ (an 206).

AE 22. — Chalque, gr. 6,61. Babelon, Perses Achémén., p. 311, No 2123. — Mionnet, t. V, p. 420, No 560.

2186. — Même droit. Devant la tête, un aplustre. | Même revers, avec la date ΖΣ (an 207).

AE 20. — Chalque, gr. 7,51. Babelon, Loc. cit., p. 211, No 2124. — Mionnet, t. V, p. 420, No 561.

XXXVI. De l'an 89 à 226 après J. C.

2187. — Buste de Tyché, à droite, tourelée, avec un voile sur la nuque, et portant une palme sur l'épaule gauche. Grènetis au pourtour. | ΔΙC (an 214) — ⚓ ΙΕΡΑΣ — ΜΗΤΡΟΠΟ — ΛΕѠΣ en 4 lignes horizontales, au dessus d'une galère à gauche, avec la poupe ornée de l'aplustre. Au dessous 𐤋𐤑𐤓 (de Tyr). Gr. au p.

AE 20. — Chalque Mionnet, t. V, p. 421, No 567.

2188. — Même dr. | Même revers, avec la date ΘΙΣ (an 219).

AE 22, — Chalque, gr. 6,36. Babelon, Loc. cit., p. 312, No 2131. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7419 — Ma collection. — Collection de l Univers. améric. de Beyrouth.

2189. — Même dr. | Même revers, avec la date ΑΚΣ (an 221).

AE 22. — Chalque. Catal. Rollin et Feuardent. No 7420.

2190. — Même dr. | Même revers, avec la date ΓΛΣ (an 233).

AE 22. — Chalque, gr. 7,10. Ma collection.

2191. — Même dr. | Même revers, avec la date ΗΛΣ (an 238).

AE 22. — Chalque, gr. 5,20 à 7,55. Ma collection, 2 exemplair = **Planche** XIX, 15. — Babelon, Loc. cit., p. 314, Nos 2145 et 2146, pl. XXXVI, fig. 8. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7421. — Catal. Walcher de Moltheim No 3150. — Collection du Dr P. Schrœder.

2192. — Même dr. | Même revers, avec la date ΗΛC (an 238).

AE 20. — Chalque, gr. 7,10. Ma collection.

2193. — Même dr. | Même revers, avec la date ΑΜΣ (an 241).

AE 20. — Chalque, gr. 7,35. Ma collection, 2 exemplaires. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7421 bis. — Babelon, Perses Achémén., p. 315, No 2152.

2194. — Même dr. | Même revers, avec la date ΞΣ (an 260).

AE 22. — Chalque. Mionnet, t. V, p 425, No 600. — Eckhel, Doctr. num. veter., t. III, p 382.

2195. — Même dr. | Même revers, avec la date ΓΞΣ (an 263).

AE 22. — Chalque. Catal. Rollin et Feuardent, No 7422. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 301, No 306. — Sestini, Descriz. delle med. ant gr. del Mus. Hederv. t. III, p. 95, No 21. — C. M. H. No 6142.

2196. — Même dr. | Même revers, avec la date ΕΞΣ (an 265).

AE 22. — Chalque, gr. 7,15. Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 425, No 601. — Hunter, p. 342. — Collection du Dr P. Schrœder.

2197. — Même dr. | Même revers, avec la date ΑΟΣ (an 271).

AE 22. — Chalque, gr. 9,35. Babelon, Loc. cit., p. 2172, pl. XXXVI, fig. 11.

2198. — Même dr. | Même revers, avec la date ΗΟΣ (an 278).

AE 22. — Chalque, gr 8,75. Ma collection, 3 exemplaires — Mionnet, t. VIII suppl., p 302, No 307. Sestini, Loc. cit., t. III, p. 96, No 23. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7422 bis.

2199. — Même dr. | Même revers, avec ⚓ ΙΕΡΑϹ—ΜΗΤΡΟ-ΠΟ—ΛΕѠϹ. ΘΟϹ (an 279) en 3 lignes horizontales au dessus de la galère.

AE 22. — Chalque, gr. 5,71. Babelon, Loc. cit , p. 318, No 2173. — Ma collection.

AE 19. — Chalque, gr. 4,74. Ma collection. — Collection Emile Michel. — Babelon, Loc. cit , No 2174. — Mionnet, t. V, p. 426, No 605.

2200. — Même dr. | Revers du 2187, avec la date ΑϘϹ (an 291).

AE 18. — Chalque, gr. 4,62. Babelon, Perses Achémén., p. 318, No 2178. — Mionnet, t. V, p. 426, No 608.

2201. — Même droit. Devant, le murex. | Même revers, avec la date ΒϘϹ (an 292).

AE 19. — Chalque, gr. 4,83. Babelon, Loc. cit., p. 319, No 2179. — Collection du Dr P. Schrœder, à Beyrouth. — Mionnet, t VIII suppl , p. 302, No 309.

2202. — Même dr. | Même revers, avec la date ΔϘΣ (an 294).

AE 19. — Chalque, gr. 6,25. Ma collection.

2203. — Même dr. | ΚΤ ⚓ —ΙΕΡΑϹ Μ—ΗΤΡΟΠΟ— ΛΕѠϹ (an 320), en 4 lignes horizontales au dessus de la même galère.

AE 18. — Chalque. Ma collection.

2204. — Même dr. | Même revers, avec la date AKT (an 221).

AE 22. — Chalque. Mionnet, t. V, p. 427, No 614. — Mus. de Vienne.

2205. — Même droit. | Revers du 2187, avec la date ANT (an 351).

AE 18. — Hémi-chalque, gr. 3,57. Babelon, Loc. cit., p. 319, No 2186.

XXXVII. De l'an 53 avant J. C. à 87 après J. C.

2206. — Tête laurée et imberbe de l'Héraclès tyrien, à droite, la peau de lion nouée sous le cou. Grènetis au pourtour. | Monogramme ⳁ de Tyr, posé sur une massue. Dans le champ, à gauche, la date OB (an 72), à droite, l'inscription phénicienne [phénicien] (de Tyr). Le tout dans une couronne de chêne. Grènetis au pourtour.

AE 23. — Chalque, gr. 7,96. Babelon, Loc. cit., p. 303, No 2074.

2207. — Même dr. | Même revers, avec la date L ϙ (an 90).

AE 21. — Chalque, gr. 7,77. Ma collection = **Planche** XIX, 16. — Babelon, Loc. cit., p. 304, No 2082. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 296, No 292. — Sestini, Descriz. delle med. ant. gr. del Mus Hederv., III, p. 94, No 9. — Collection du Dr P. Schrœder à Beyrouth. — Collection du Séminaire Ste Anne à Jérusalem.

2208. — Même dr. | Même revers, avec la date PIH (an 118).

AE 27. — Dichalque. Collection du Dr P. Schrœder.

2209. — Même dr. | Même revers, avec la date PKA (an 121).

AE 25. — Dichalque, gr. 11,25. Babelon, Perses Achémén., p. 307, No 2099. — Mionnet, t. V, p. 417, No 545.

2210. — Même dr. | Même revers, avec la date PKϛ (an 126).

AE 24. — Chalque, gr. 8,98. Babelon, Loc. cit., p. 308, No 2102.

2211. — Même dr. | Même revers, avec la date PΛΣ (an 137).

AE 20. — Chalque, gr. 9,10. Ma collection.

2212. — Même dr. | Même revers, avec la date POΘ (an 179).

AE 22. — Dichalque, gr. 11,05. Babelon, Loc. cit., p. 309, No 2111. — Mionnet, t. V, p. 418, No 552.

2213. — Même dr. | Même revers, avec la date PΠB (an 182).

AE 22. — Chalque. Mionnet, t. V, p. 419, No 553. — Catal. Mus. Vindob., p. 243.

2214. — Même dr. | Même revers, avec la date PΠH (an 188).

AE 24. — Dichalque, gr. 10,22. Babelon Perses Achémén., p. 310, No 2115.

2215. — Même dr. | Même revers, avec la date PqB (an 192),

AE 24. — Dichalque. Mionnet, t. V, p. 419, No 555. — Mus Sanclem. Num. Sel. I, p 296.

2216. — Même dr. | Même revers, avec la date Σ (an 200).

AE 24. — Dichalque, gr. 10,30. Babelon, Loc. cit., p. 310, No 2118. — Mionnet, t. V, p. 419, No 556.

2217. — Même dr. | Même revers, avec la date CΓ (an 203) et au dessus la lettre A.

AE 25. — Dichalque, gr 11.07. Ma collection. — Babelon, Loc. cit., p. 311, No 2119. — Collection du Dr P. Schrœder. — Mionnet, t. V, p. 419, No 557.

2218. — Même dr. | Même revers, avec la date ZΣ (an 207)

AE 23. — Dichalque Ma collection.

2219. — Même dr. | Même revers, avec la date IΣ (an 210).

AE 24. — Dichalque Ma collection. — Beger — Mionnet, t. V, p. 420, No 565.

2220. — Même dr. | Même revers, avec la date BIΣ (an 212).

AE 22. — Dichalque gr. 10,60. Babelon, Perses Achémén., p. 312, No 2127. — Mionnet, t V, p. 420, No 566.

XXXVIII. De l'an 93 à 137 après J. C.

2221. — Même dr. | Même revers, avec la date ΘIΣ (an 219) et la légende circulaire MHTPOΠOΛEΩΣ.

AE 25. — Dichalque, gr. 12,35. Babelon, Loc cit., p. 312, No 2130, pl XXXVI, 5. — Mionnet, t. V, p. 421, No 571. — Collection du Dr P. Schrœder. — Catal. Walcher de Moltheim, No 3142.

2222. — Même dr. | Même revers, avec la date KΣ (an 220).

AE 29. — Trichalque, gr. 17,61. Collection de Luynes. — Babelon. Loc. cit., p. 315, No 2133, pl. XXXVI, fig. 6.

AE 27. — Dichalque, gr. 11. Ma collection = **Planche** XIX, 17.

AE 25. — Dichalque, gr. 10,04. Babelon, Loc cit., No 2134. — Collection du Dr P. Schrœder. — Collection de l'Université améric. de Beyrouth.

AE 24. — Dichalque. gr. 10,24. Babelon, Loc cit., No 2135. — Mionnet, t. V, p. 421, No 572.

AE 23. — Dichalque. Ma collection

2223.— Même droit, avec un murex en contremarque. | Même revers.

AE 25. — Dichalque. Collection de l'Université améric. de Beyrouth.

2224. — Même dr. | Même revers, avec la date ΑΜΣ (an 241).

AE 25. — Dichalque, gr. 11,16. Ma collection. — Babelon, Loc. cit., p. 315, No 2153.

AE 24. — Dichalque, gr. 11. Babelon, Loc. cit., No 2155. — Mionnet, t. V, p. 423, No 587. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7412.

AE 23. — Dichalque, gr. 9,52. Babelon, Perses Achémén., p. 315, No 2154.

2225. — Même dr. | Même revers, avec la date ΔΜΣ (an 244).

AE 24. — Dichalque. Mionnet, t. V, p. 424, No 592.

2226. — Même dr. | Même revers, avec la date ϚΜC (an 246).

AE 24. — Dichalque. Collection du Dr P. Schrœder, à Beyrouth.

2227. — Même dr. | Même revers, avec la date ΑΝΣ (an 251).

AE 25. — Dichalque, gr. 10. Ma collection.

2228. — Même dr. | Même revers, avec la date ϚΝΣ (an 256).

AE 22. — Dichalque, gr. 10,72. Babelon, Loc cit., p. 317, No 2165.

2229. — Même dr. | Même revers, dans le champ, en 2 lignes horizontales, la date Ϛ—ΝC (an 256) au dessus de la légende phénicienne [phénicien] (de Tyr).

AE 24. — Dichalque, gr. 9,60. Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 425, No 597. — Gr. 11. Collection du Séminaire Ste Anne, à Jérusalem.

2230. — Même dr. | Même revers, avec la date ΗΝC (an 258).

AE 26. — Dichalque, gr. 8,50. Babelon, Loc. cit , p. 317, No 2169.

AE 23. — Dichalque, gr. 7,07 et 10,35. Babelon, Loc. cit., Nos 2167 et 2168.

2231.—Même dr. | Même revers, avec la date ΘΝC (an 259).

AE 24. — Dichalque, gr. 11,35. Collection de Luynes. — Babelon, Loc. cit., No 2170.

2232. — Même dr. | Même revers, avec la date ΒΞΣ (an 262)

AE 24. — Dichalque, gr. 10. Ma collection.

XXXIX. De l'année 99 à 156 après J. C.

2233. — Même dr. | Massue surmontée du monogramme de Tyr au milieu d'une couronne de chêne. Dans le champ, à droite et à gauche de

| la massue, en 3 lignes horizontales, ΜΗ — ΤΡΟΠΟΛΕ / ΩΣ — ΔΚΣ (an 224), 𐤋𐤑𐤓 ∴ Grènetis au pourtour.

AE 25. — Dichalque, gr. 10,75. Ma collection. — Babelon, Perses Achémén., p. 313, No 2137. — Mionnet, t. V, p. 422, No 575.

2234. — Même dr. | Même revers, avec la date ΑΛΣ (an 231).

AE 24. — Dichalque. Mionnet, t. V, p. 422, No 578.

2235. — Même dr. | Même revers, avec la date ΗΛΣ (an 238).

AE 25. — Dichalque, gr. 10,50. Ma collection. — Babelon, Loc cit., p. 314, No 2149, pl. XXXVI, fig. 9. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7413. — Collection du Dr P. Schrœder. — Mionnet, t. V, p. 428, No 584. — Pellerin, Estampes du Recueil de med. de peuples et de villes, pl. LXXXIII, fig. 48[d].

2236. — Même dr. | Même revers, avec la date ΘΟΣ (an 279).

AE 22. — Dichalque, gr. 9,32. Babelon. Loc. cit., p. 318, No 2175. — Mionnet, t. V, p. 426, No 606. — Ma collection, 2 exemplaires.

2237. — Même dr. | Même revers, avec la date ΠΣ (an 280).

AE 22. — Dichalque, gr. 8,15. Ma collection.

2238. — Même dr. | Même revers, avec la date ΑΠΣ (an 281).

AE 23. — Dichalque, gr. 8,27 à 10. Ma collection, 2 exemplaires. — Babelon, Loc. cit., No 2177. — Mionnet, t. V, p. 426, No 607. — Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

AE 21. — Dichalque, gr. 9,85. Ma collection. — Collect. du Dr P. Schrœder.

XL. De 113 à 184 après J. C.

2239. — Même dr. | Massue au milieu d'une couronne de chêne. Dans le champ, ΤΥΡΟΥ — ΜΗ / ΤΡΟΠΟΛΕ / ΩΣ — ΗΛΣ (an 238), 𐤋𐤑𐤓 en 4 lignes horizontales. Grènetis au pourt.

AE 24. — Dichalque, gr. 12,20. Ma collection = **Planche XIX**, 18 revers.

2240. — Même dr. | Même revers, avec la date ΜΣ (an 240).

AE 24. — Dichalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 301, No 303. — Sestini, Descriz. delle med. ant. gr. del Mus. Hederv., t. III, p. 95, No 12. — C. M. H. No 6132.

2241. — Même dr. | Même revers, avec la date ΓΜΣ (an 243).

AE 24. — Dichalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 301, No 304. — Sestini, Loc. cit., t. III, p. 95, No 13.

2242. — Même dr. | Même revers, avec la date ΘΟϹ (an 279), 𐤋𐤑𐤓 en 5 lignes.

AE 25. — Dichalque, gr. 11,35. Ma collectiou. — Catal Walcher de Moltheim, No 3143.

2243. — Même dr. | Même revers, avec la date ΗΟΣ (an 278).

AE 25. — Dichalque. Mionnet, t. V, p. 426, No 603. — Mus. Sanclem. num. sel. I, p. 297.

2244. — Même dr. | Même revers, avec la date ΗΤ (an 308).

AE 23. — Dichalque, gr. 8,15. Ma collection. — Babelon, Perses Achémén, p. 319, No 2180. — Catal. Rollin et Feuardent. No 7414. — Mionnet, t V, p. 427, No 612. — Sestini, Loc. cit., p. 539.

2245. — Même dr. | Même revers avec la date ΘΤ (an 309).

AE 23. — Dichalque, gr. 8,97. Babelon, Loc. cit, No 2181. — Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 427, No 613. — Mus Sanclem. num. sel. I, p. 297.

XLI. En 196 après J. C.

2246. — ΤΥΡΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕωΣ, en légende circulaire. Même droit. | ΚΟΙΝΟΥ—ΦΟΙΝΙΚΗΣ en légende circulaire. Temple octostyle, à fronton triangulaire muni d'acrotères, auquel on accède par un large escalier de 3 marches. Dans le champ à gauche, en légende verticale descendante, 𐤋𐤑𐤓 en caractères déformés. A l'exergue, la date ΑΚΤ (an 321). Grènetis au pourtour.

AE 31. — Trichalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 303, No 315. — Mus. Hunter, p. 344, tab. LXI, fig. 15.

AE 27. — Dichalque. gr. 9,70. Babelon, Perses Achémén., p. 319, No 2182. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 303, No 316 et t. V, p. 427, No 615.

AR 26. – Dichalque, gr. 12,07. Babelon, Loc. cit., No 2184. — Ma collection = **Planche** XIX, 19 revers

AE 25. — Dichalque, gr. 9,15 à 12,35. Ma collection, 2 exemplaires. — Babelon, Loc. cit., Nos 2183 et 2185, pl. XXXVI, fig. 12. — Collection de Luynes.

XLII. De l'année 84 à 122 après J. C.

2247. — Buste tourelé de Tyché, à dr., avec un voile sur la | Galère phénicienne, à gauche, surmontée de la figure d'Astarté tourelée, debout à gauche, tenant de la main droite

nuque, et portant une palme sur l'épaule gauche. Grènetis au pourtour. | étendue une couronne, et portant sur le bras gauche une stylis cruciforme. Au dessus, dans le champ, à gauche le monogramme du No 2143 (Τύρου μητροπόλεως). A droite la date ΘΣ (an 209), à l'exergue 𐤋𐤑𐤓 (déformé). Grènetis au pourtour.

AE 13. — Dilepton. Ma collection.

2248. — Même dr. | Même revers, avec la date ΘΙΣ (an 219).

AE 14. — Dilepton, gr. 1,65. Ma collection. — Babelon, Loc. cit., p. 312, No 2132.

2249. — Même dr. | Même revers, avec la date AKC (an 221).

AE 14. — Dilepton. Mionnet, t. VIII suppl., p. 300, No 297.

2250. — Même dr. | Même revers, avec le même monogramme à droite, et à gauche la date ΔΚΣ (an 224).

AE 14. — Dilepton gr. 1,90. Ma collection, 3 exemplaires.

2251. — Même dr. | Même revers, avec la date ΛΣ (an 230).

AE 13. — Dilepton gr. 2,02. Ma collection. — Babelon, Perses Achémén., p. 313, No 2140. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7429 bis. — Collection du Dr P. Schrœder. — Collection de l'Université améric. de Beyrouth.

2252. — Même dr. | Même revers, avec la date AΛC (an 231).

AE 13. — Dilepton. Mionnet, t. V. p. 422, No 579.

2253. — Même dr. | Même revers, avec la date ΔΛΣ (an 234).

AE 14. — Dilepton, gr. 1,31. Babelon, Loc. cit., p. 314, No 2143.

AE 13. — Dilepton, gr. 1,35 à 1,75. Ma collection. — Collection du Dr P. Schrœder. — Babelon, Loc. cit., Nos 2141 et 2142. — Mionnet, t. V, p. 423, No 581.

2254. — Même dr. | Même revers, avec la date HΛΣ (an 238).

AE 13. — Dilepton. Catal. Rollin et Feuardent, No 7429 ter. — Collection du Dr P. Schrœder. — Ma collection.

2255. — Même dr. | Même revers, avec la date MC (an 240).

AE 12. — Dilepton, gr. 1,50. Ma collection, 3 exemplaires. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 301, No 302. — Combe, Vet. pop. et reg. num., p. 228, No 9.

2256. — Même dr. | Même revers, avec la date AMΣ (an 241).

AE 12. — Dilepton, gr. 1,60. Ma collection. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7429 quater. — Collection du Dr P. Schrœder. — Collection de l'Univ. améric. de Beyrouth.

2257. — Même dr. | Même revers, avec la date ΓΜΣ (an 243).

AE 12. — Dilepton, gr 1,90. Babelon, Loc. cit, p 316, No 2157. — Collection de l'Univers. améric de Beyrouth.

2258. — Même dr. | Même revers, avec la date ΓΜC (an 243)

AE 12. — Dilepton. gr. 1,90. Ma collection. — Collection du Dr P Schrœder. — Mionnet, t. V, p. 424, No 590.

2259. — Même dr. | Même revers, avec la date ΔΜΣ (an 244).

AE 12. — Dilepton, gr. 1,57 à 1,67. Babelon, Perses Achémén, p. 316, Nos 2159 et 2160. — Mionnet, t. V, p. 424, No 591.

2260. — Même dr. | Même revers, avec la date ΖΜC (an 247).

AE 13. — Dilepton, gr. 1,94. Ma collection, 4 exemplaires = **Planche** XIX, 20. — Babelon, Loc. cit., No 2163. — Collection du Dr P Schrœder. — Collection de l'Univers. améric de Beyrouth. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7429 quint.

MONNAIES IMPÉRIALES

XLIII. Néron (d'octobre 54 au 8 juin 68 après J. C.).

2261. — ΝΕΡΩΝ ΚΑΙCΑΡ CΕΒΑCΤΟC en légende circulaire. Tête laurée de Néron, à gauche. Grènetis au pourtour. | ΕΤΟΥC ΑΙΡ (an 111) de l'ère césarienne). Aigle éployé à gauche sur une massue. Devant lui, une palme. Gr. au p.

AR 28. — Quadruple denier. Mionnet, t. V, p. 168, No 181.

2262. — Même dr. | Même revers, avec la date ΔΙΡ (an 114).

AR 24. — Quadruple denier, gr. 15. Ma collection = **Planche** XIX, 21 rev.

XLIV. Vespasien (de juillet 69 à juin 79 après J. C.).

2263. — ΑΥΤΟΚΡΑ ΚΑΙC CΕΒΑCΤΟC ΟΥΕCΠΑCΙΑΝΟC. Tête laurée de Vespasien, à droite. Grènetis au pourtour. | ΕΤΟΥC (à gauche), ΙΕΡΟΥ Α (à droite). Même revers.

AR 25. — Quadruple denier, gr. 13,90. Ma collection. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 132, No 48.

2264. — ΑΥΤΟΚΡΑ ΚΑΙΣΑ ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΟΥ. Même droit. | ΕΤΟΥΣ Α (à gauche), ΙΕΡΟΥ (à droite). Même revers.

AR 24. — Quadruple denier. Mionnet, t. V, p 170, No 198.

2265. — Même dr. | ΕΤΟΥΣ Β ΙΕΡΟΥ. Même revers.

AR 26. — Quadruple denier, gr. 13,90. Ma collection — British Museum. — Warwick Wroth. Coins of Galatia, Cappad. and Syria, p. 179, No 230.

AR 24. — Quadruple denier. Mionnet, t. V, p. 171, No 199.

2266. — Même dr. | ΕΤΟΥΣ Γ ΙΕΡΟΥ. Même revers.

AR 24. — Quadruple denier. Mionnet, t. VIII suppl. p. 132, No 50. — Catal. Hoffmann, No 493. — Warwick Wroth, Loc. cit., p. 179, Nos 231, 332.

2267. — Même dr | ΕΤΟΥΣ Δ ΙΕΡΟΥ. Même revers.

AR 25. — Quadruple denier, gr. 14,50. Ma collection. Warwick Wroth, Loc. cit., No 233. — Eckhel, Loc. cit., t. III, p. 288, No 11.

2268. — ΑΥΤΟΚΡΑ ΟΥΕϹΠΑϹΙΑΝΟϹ ΚΑΙϹΑΡ ϹΕΒΑϹΤΟϹ. Même droit. | ΕΤΟVϹ (à gauche), ΝΕΟV ΙΕΡΟV Α (à droite). Même revers.

AR 25. — Quadruple denier, gr. 13,80. Ma collection. — Cat. Rollin et Feuardent, No 6862. — Eckhel, Doctr. num. vet., t. III, p. 288, No 6. — Belley, Mem. B. L. t. XIX, p. 470.

2269. — Même dr. | ΕΤΟVϹ ΝΕΟV ΙΕΡΟV Β. Même revers.

AR 27. — Quadruple denier, gr. 14,20. Ma collection = **Planche** XIX, 22. — Catal. Rollin et Feuardent, No 6864 bis. — Mionnet, t. V, p. 171, Nos 200 et 201. t. VIII suppl., p. 132, No 49. — Sestini, Descr. delle med. ant. gr. del Mus. Hederv. III, p. 38, No 72. — Eckhel, Loc. cit. — Belley, Loc. cit.

2270. — Même dr. | ΕΤΟVϹ ΝΕΟV ΙΕΡΟV Γ. Même revers.

AR 26. — Quadruple denier. Mionnet, t. V, p. 171, No 202. — Eckhel, Loc. cit., t. III, p. 288, No 9. — Belley. Loc. cit.

2271. — Même dr. | ΕΤΟVϹ ΝΕΟV ΙΕΡΟV Δ. Même revers.

AR 26. — Quadruple denier. Mionnet, t. V, p. 171. No 203.

2272. — Même dr. | ΕΤΟVϹ ΝΕΟV ΙΕΡΟV Η. Même revers.

AR 24. — Quadruple denier. Mionnet, t. VIII suppl., p. 132, No 51. — Mus. Sanclem., num. sel. II, p. 131.

XLV. Titus (de juin 79 au 13 septembre 81).

2273. — ΑΥΤΟΚΡ ΤΙΤΟΣ à gauche, ΚΑΙΣ ΟΥΕΣ à droite en légende circulaire. Tête laurée de Titus, à droite. | ΕΤΟΥΣ Γ à gauche, ΙΕΡΟΥ à droite, en légende circulaire. Aigle éployé à gauche tenant dans ses serres une branche

de laurier. Devant lui, une massue.

AR 26. — Quadruple denier. Mionnet, t. V, p. 172, No 211.

AR 23. — Quadruple denier. gr. 14,05. Ma collection. — Catal. Rollin et Feuardent, No 6868 bis.

XLVI. Trajan (du 25 janvier 98 à août 117 après J. C.).

2274. — ΑΥΤΟΚΡ ΚΑΙC ΝΕΡ ΤΡΑΙΑΝΟC CΕΒ ΓΕΡΜ. Tête laurée de Trajan, à droite. | ΔΗΜΑΡΧ à gauche, ΕΞ ΥΠΑΤ Γ. Aigle debout, tourné à gauche, avec une palme sur l'aile droite, devant, une massue.

AR 21. — Quadruple denier. Mionnet, t. V, p. 174, No 222.

2275. — ΑΥΤΟΚΡ ΚΑΙC ΝΕΡ ΤΡΑΙΑΝΟC CΕΒ ΓΕΡΜ ΔΑΚ. Même droit. | ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΥΠΑΤ Ε. Aigle éployé de face sur une massue, regardant à gauche. Dans le champ, à droite, une palme.

AR 26. — Quadruple denier, gr. 14. Ma collection = **Planche XIX**, 23 rev. — Mionnet, t. V, p. 175, No 225.

2276. — Même dr. | ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΙΕ ΥΠΑΤ Ε. Même revers.

AR 24. — Quadruple denier, gr. 13,75. Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 175, No 230. — Catal Hoffmann, No 660. — Catal. Rollin et Feuardent, No 6907. — Eckhel, Doctr. num. vet., t. III, p. 289, No 21.

2277. — Même dr. | ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΙϚ ΥΠΑΤ Ϛ. Même revers.

AR 24. — Quadruple denier. gr. 14. Ma collection. Mionnet, t. V, p. 175, No 231.

2278. — Même dr. | ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΥΠΑΤ Ϛ. Même revers.

AR 24. — Quadruple denier. Mionnet, t. VIII suppl., p. 133, No 55. — Catal. Rollin et Feuardent, No 6910. — Sestini. Descriz delle med. ant. gr. del Mus. Hederv., t. III, p. 38, No 78. — C. M. H. No 5838.

2279. — Même dr. | ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΙΖ ΥΠΑΤ Ϛ. Même revers.

AR 26. — Quadruple denier, gr. 13,50. Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 176, No 234. — Eckhel, Doctr. num. vet., t. III, p. 289, No 24. — Mus. de Vienne.

2280. — Même dr. | ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΙΗ ΥΠΑΤ Ϛ. Même revers.

AR 25. — Quadruple denier, gr. 13,40. Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 176, No 237.

2281. — Même droit. | Même revers, avec ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΙΘ ΥΠΑΤ Ϛ.

AR 26. — Quadruple denier gr. 13,40. Ma collection. — Mionnet, t. V, p 176, No 238.

2282. — Même droit, avec ΑΥΤΟΚΡ ΚΑΙϹ ΝΕΡ ΤΡΑΙΑΝΟϹ ΑΡΙ ϹΕΒ ΓΕΡΜ ΔΑΚ ΠΑΡΘ. | Même revers, avec ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΥΠΑΤ Ϛ.

AR 26. — Quadruple denier Mionnet, t. V, p. 176, No 239.

2283. — Même droit. | Même revers, avec ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΚΑ ΥΠΑΤ Ϛ.

AR 24. — Quadruple denier, gr. 13,85. Ma collection. - Mionnet, t. V, p. 176, No 240. — Eckhel, Loc cit., t. III, p 290. No 27. — Pellerin. Mel. I, p. 184.

2284. — ΑΥΤ ΚΑΙ à gauche, ΝΕΡΟΥΑ ΤΡΑΙΑΝ à droite. Même droit. | ϹΕΒ ΓΕΡ ΔΑΚ ΔΗΜ ΕΞ ΥΠ Ε en légende circulaire. Buste lauré d'Héraclès, à droite, la peau de lion nouée autour du cou. A l'exergue, L ΙΒ (an 14).

AR 24 — Quadruple denier, gr. 14. Ma collection.

2285. — Légende du 2274. Buste laurée de Trajan, à droite, portant une palme sur l'épaule gauche. Au dessous, un aigle marchant à droite. Devant, une massue. | ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΥΠΑΤ Β. Même revers.

AR 26. — Quadruple denier, gr. 14,30. Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 174, No 220.

2286 — Même droit, mais la tête de Trajan et l'aigle sont tournés à gauche. | Même revers.

AR 26. — Quadruple denier, gr 14,50. Ma collection

2287. — Légende du 2274. Droit du 2285. | ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΥΠΑΤ Γ. Même revers.

AR 27. — Quadruple dedier, gr. 13,90 à 14,66. Ma collection, 3 exemplaires variés pour la légende du droit = **Planche XIX**, 24. — Mionnet, t. V, p. 174, No 221. — Eckhel, Doctr num. vet., t. III, p. 289, No 17

2288. — Légende du 2275. Droit du 2285. | ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΥΠΑΤ Δ. Même revers.

AR 26. — Quadruple denier. Catal. Rollin et Feuardent, No 6905.

2289.—Même dr. | Même revers, avec ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΥΠΑΤ Ε.

AR 28. — Quadruple denier, gr. 13,85. Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 174, No 223.

AR 26. — Quadruple denier, gr. 14,20. Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 175, No 224.

2290.—Légende du 2275. Droit du 2286. | Même revers.

AR 26. — Quadruple denier. Vu chez un marchand de Beyrouth.

2291. — Légende du 2275. Droit du 2285. | Même revers, avec ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΙΔ ΥΠΑΤ Ε.

AR 26. — Quadruple denier, gr. 13,60. Ma collection.

2292. — Même droit. | Même revers, avec ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΙΕ ΥΠΑΤ Ε.

AR 24. — Quadruple denier, gr. 14. Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 175, No 229. — Eckhel, Loc. cit., t. III, p. 289, No 20. — Catal. de Moustiers, No 1012.

2293. — Même droit. | Même revers, avec ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΙϚ ΥΠΑΤ Ϛ.

AR 24. — Quadruple denier, gr. 13,80. Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 176, No 232. — Eckhel, Loc. cit., No 22.

2294. — Même droit. | Même revers, avec ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΙΖ ΥΠΑΤ Ϛ.

AR 24. — Quadruple denier, gr. 13,65. Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 176, No 233. — Eckhel, Loc. cit. No 23.

2295. — Même droit. | Même revers, avec ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΙΗ ΥΠΑΤ Ϛ.

AR 23. — Quadruple denier, gr. 13,55. Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 176, No 235. — Eckhel. Loc cit., No 25.

2296. — Même droit. | Même revers, avec ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΥΠΑΤ Ϛ.

AR 24. — Quadruple denier, gr. 14. Ma collection.

J. Rouvier

ΒΥΖΑΝΤΙΑΚΑ ΜΟΛΥΒΔΟΒΟΥΛΛΑ

ΕΝ ΤΩ ΕΘΝΙΚΩ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΩ ΜΟΥΣΕΙΩ ΑΘΗΝΩΝ

(Συνέχεια. Ἰδὲ σελ. 49 κ.ἑπ.)

341.— ΜΗΡ—[ΘΥ]. Προτομὴ τῆς Θεοτόκου ἐστραμμένης ἠρέμα πρὸς τ' ἀριστερὰ καὶ ἀνατεινούσης χεῖρας ἱκέτιδας.

Ὄπ. .ΚΕΡ,Θ, — .ωΝΑΕΔ. — ΕΙΔΙΚω — ΜΙΤV. = [+] *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) [Κ]ων(σταντίνῳ) προέδ[ρῳ] εἰδικῷ Μιτυ[λ]ήνης* (;).

0,019. (Α. Ε. 3030). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Ἀνήκει εἰς τὰ θεματικὰ μολυβδόβουλλα.

342. — Προτομὴ ἁγίου τινὸς κατ' ἐνώπιον ἐφθαρμένη, ἔχουσα πέριξ ἐπιγραφὴν ἐξίτηλον: *Θεοτόκε βοήθει.*

Ὄπ. + Τω — ωΔΟΥΛ — ωΙωΑΝΝ — ΗΙΔΗΚω = *τῷ [σ]ῷ δούλῳ Ἰωάννῃ ἰδηκῷ.*

0,020. Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Ἐξάκτωρες.

343. — ..ΡΗΓΟΡΙ. — Ο ΘΕΟΛΟΓ, = [ὁ ἅ(γιος) Γ]ρηγόρι[ο](ς) ὁ *Θεολόγ(ος)*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἱσταμένου μετὰ φελωνίου καὶ ὠμοφορίου, τῇ δεξιᾷ εὐλογοῦντος καὶ τῇ ἀριστερᾷ φέροντος Εὐαγγέλιον.

Ὄπ. ϹΦΡΑΓ.. — .ΕωΡΓΙΟ. — ΑϹΠΑΘΑΡΙ. — .ЅΕΞΑΚΤω — .ΟϹΤΟΥΤΟ. — ΝΙΚΗ = *Σφραγ[ὶς Γ]εωργίο[υ] πρωτοσπαθαρί[ου] καὶ ἐξάκτω[ρ]ος τοῦ Το[ρ]νίκη.*

0,026. (Α. Ε. 3138). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατοναaετηρίς.

Ἔπαρχοι.

344. — . ΚΕRωΗΘ. . . . . . . .V. . =]+] *Κ(ύρι)ε βωήθ[ει τῷ σῷ δο]ύ[λῳ]*, ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων πέριξ διπλοῦ σταυροῦ μετὰ βάσεως.

Ὄπ. . . . C — KSЄ . A . — Є . . PXO — A . IN = ... *ἐ[πά]ρχο ἀ[μ]ίν.*

0.018. (Α. Ε. 2554). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

345. — ΜΗΤΗΡ — ΘV. Ἡ Θεοτόκος ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον ἐπὶ βαθροειδοῦς ὑποποδίου μακρὸν φέρουσα ἱμάτιον καὶ πέπλον μετὰ καλύπτρας καλύπτοντα τὸ στῆθος καὶ κατερχόμενον μέχρι τῶν γονάτων περίπου. Φέρει δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὸ βρέφος ἡμίγυμνον, πρὸ τοῦ στήθους. Κάλλιστον τὸ διάγραμμα τῆς εἰκόνος καὶ ἄριστον ὑπόδειγμα τῆς βρεφοκρατούσης Θεοτόκου.

Ὄπ. ЄΠΑΡΧΟC — ЄΚCΟΥSΠΡΟ — ЄΔΡΟCΠΑΡ — ΘЄΝЄЄΠΙΦΑ — ΝΙΟCΚΑΜΑ — ΤΗΡΟCΟΝ — CΚЄΠΟΙC = *Ἔπαρχος ἐκ σοῦ καὶ πρόεδρος Παρθένε Ἐπιφάνιος Καματηρὸς ὃν σκέποις.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,035. (Α. Ε. 3065). Ἀρίστης διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

346. — ΜΗΤΗΡ — ΘV. Ἡ Θεοτόκος ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον, μετ' ἀναπεπταμένων χειρῶν δεομένη, ἔχουσα τὸν πέπλον αὐτῆς ἡπλωμένον ἑκατέρωθεν διὰ τῶν χειρῶν.

Ὄπ. + CΦΡΑ — ΓΙCΘ . . Δ . . — ΟΥCЄRΑ . ΟΥΚΑ . — ЄΠΑΡΧΟΥΤΟΥ — ΘЄΟΔΟCΟΠ — . Λ . ΟΥ = + *Σφραγὶς Θ[εο]δ[ώρ]ου σεβα[στ]οῦ κα[ὶ] ἐπάρχου τοῦ Θεοδοσοπ[ού]λ[λ]ου.*

0,040. (Α. . 3057). Μετρίας διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

347. — [ΜΗΤΗΡ] — ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου ἀποτετριμμένη.

Ὄπ. . . ΚЄ . . — . ωCω . . — . ЄΦΑ . . — . . CΤΑΡΧ . . — ЄΠΑΡΧ . = [+ *Θ](εοτό)κε [β(οή)θ(ει) τ]ῷ σῷ [δούλῳ Στ]εφά[νῳ βε]στάρχ[η* (;) *καὶ] ἐπάρχ[ῳ].*

0,031. (Α. Ε. 1994). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Ἀπὸ ἐπάρχων.

348. — + — ΘΕΟΤ — ΟΚΕΒ — . Η . = + *Θεοτόκε β[ο]ή[θ](ει).*
Ὄπ. ΡΙΒ — ΑΑΠ — . . Α . Χ = *Ῥίβᾳ ἀπ(ὸ) [ἐ]⟨π⟩ά[ρ]χ(ων).*

0,025. (Ε Σ. 13088). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ΄—Η΄ ἑκατονταετηρίς.

349. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἄνωθεν καὶ ἐν τῷ ὑπὸ τῶν ἀναπεπταμένων πτερύγων σχηματιζομένῳ κύκλῳ ἀετοῦ, κατ' ἐνώπιον ἱσταμένου, τὴν κεφαλὴν στρέφοντος πρὸς δεξιὰν καὶ ἔχοντος ἀνεφγμένα τὰ σκέλη.
Ὄπ. + ΓΕΡ — ΜΑΝΩΑ — ΠΟΕΠΑΡ — ΧΩΝ + = + *Γερμανῷ ἀπὸ ἐπάρχων* +

0,030. (Α. Ε. 3153). Ἀρίστης διατηρήσεως. Ζ΄—Η΄ ἑκατονταετηρίς.

350. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Χριστὲ βοήθει*).
Ὄπ. + — ΥΠΑ . — ΗΩΑΠΟ — ΕΠΑ . Χ — + = + *Ὑπα-[τ]ήῳ ἀπὸ ἐπά[ρ]χ(ων)* +

0,030. (Ε. Σ. 13089). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ΄—Η΄ ἑκατονταετηρίς.

351. — Ὁμοίως.
Ὄπ. . ΠΑΤ — . Ω ΑΠΟ — . ΠΑΡΧ — + = [*Ὑ*]*πατ*[*ί*]*ῳ ἀπὸ* [*ἐ*]*πάρχ(ων).*

0,028. (Α. Ε. 3245) Μετρίας διατηρήσεως. Ζ —Η΄ ἑκατονταετηρίς.

352. — Μονογράφημα σταυροειδὲς ἀναλυόμενον εἰς *Χριστὲ βοήθει.*
Ὄπ. . ΓΝΑΤ — ΗΩΑΠ . — . ΠΑΡ = [*Ἰ*]*γνατήῳ ἀπ*[*ὸ*] [*ἐ*]*πάρ-*[*χ*](*ων*).

0,026. (Α. Ε. 2518). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ζ΄—Η΄ ἑκατονταετηρίς.

353. — Ὅμοιον μονογράφημα ἐν στεφάνῳ.
Ὄπ. + — ΔΗΜΗ — ΤΡΙΩΑ — ΠΟΕΠΑΡ — ΧΟΝ = + *Δη-μητρίῳ ἀπὸ ἐπάρχον.*

0,030. (Α. Ε. 2242). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ΄—Η΄ ἑκατονταετηρίς.

354. — Ὁμοίως.

Ὀπ. + ЄΠΙ — ΦΑΝΙΟΥ. — ΠΟ ЄΠΑΡ — Χ.. = + *Ἐπιφανίου* [*ἀ*]*πὸ ἐπάρχ*[*ων*].

0,027. (Ἀκαδημ. ἔτος 1891-92, ΛΔ΄ 206). Μετρίας διατηρήσεως Ζ΄— Η΄ ἑκατονταετηρίς.

355. — Μονογράφημα σταυροειδὲς (= *Θεοτόκε βοήθει*).

Ὀπ. ... — ... — ΑΠΟЄΠ — .Ρ. = ... *ἀπὸ ἐπ*[*ά*]*ρ*[*χ*](*ων*).

0,022. (Ε. Σ. 13173,55). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ζ΄— Η΄ ἑκατονταετηρίς.

356. — Ὁμοίως.

Ὀπ. .. — .ΔωΡΟΥ — .ΠωЄΠ — .ΡΧω — Ν = [*Θεο*]*δώρου* [*ἀ*]*πὼ ἐπ*[*ά*]*ρχων*.

0,026. (Ε. Σ. 13087). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ζ΄— Η΄ ἑκατονταετηρίς.

357. — Ὁμοίως ἀλλὰ μετὰ τῶν λέξεων πέριξ Τω — ΔΟΥ — Λω — CΟΥ.

Ὀπ. ΠЄΤ — ΡωΝΑ — ΑΠЄΠ — .ΡΧ. = *Πετρωνᾶ ἀπ' ἐπ*[*ά*]*ρχ*(*ων*).

0,26. (Α. Ε. 610). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ΄— Η΄ ἑκατονταετηρίς.

358. — Ὁμοίως, ἀλλὰ μετὰ τῶν λέξεων *τῷ — σῷ — δού — λῳ* ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν.

Ὀπ. Β..Δ — ΑΝΗΑΠ — ΟЄΠΑΡ — ΤωΠΟ — ..Π. = *Β*[*αρ*]*δάνῃ ἀπὸ ἐπάρ*(*χων*) *τῷ Πο..π*.

0,031. (Σ. Π. 1899-1900, Ι΄ 22). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ΄— Η΄ ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσ. ὑπὸ Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Ἐφ. τῆς Νομ. Ἀρχ. τόμ. Γ, σελ. 181.

359. — + — ΛЄΟΝ — ΤΙΟΥ — ΑΠΟ — ЄΠΑΡΧ — ωΝ = + *Λεοντίου ἀπὸ ἐπάρχων*.

Ὀπ. + ΛЄΟΝ — ..ΟΥΤ. — .VΝΗC — .ΙV.

0,025. (Ε. Σ. 13086). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ΄— Η΄ ἑκατονταετηρίς.

Ἐπισκεπτῖται.

360. — Ο ΑΓΗΟ. — ΘΕΟΔ. ΡΟϹ = *ὁ ἅγηος Θεόδ[ω]ρος*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ' ἐνώπιον αὐτοῦ σφηνοειδὲς ἔχοντος τὸ γένειον περιβεβλημένου δὲ χλαμύδα καὶ θώρακα. Τῇ μὲν δεξιᾷ φέρει δόρυ τῇ δ' ἀριστερᾷ ἀσπίδα

Ὄπ. + ΚωΝ—ϹΤΑΝΤ—ΜЄΠΗϹS—ΠΤΙΤω—ΜЄ.ΙΑ= + *Κωνσταντ(ίνῳ) μ(εγάλῳ) ἐπησ⟨κε⟩πτί(τῃ) τῷ Με[λ]ίᾳ* (;)

0,030. (Α. Ε. 3004). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Ἐργαστηριάρχαι.

361. — . . . ΑΝΝΗϹ — Θω . . . = [+ *Ἰω]άννης ⟨καὶ⟩ Θω-[μᾶς]* (;) πέριξ αὐτοκράτορος ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον μετὰ διαδήματος φέροντος δὲ τῇ δεξιᾷ σταυροφόρον σφαῖραν (Κωνσταντῖνος ὁ Β' ἢ Κωνσταντῖνος ὁ Πωγωνᾶτος). Ἐν τῷ πεδίῳ ἑκατέρωθεν Ι—Α = *Ἰ(νδικτιῶνος) πρώτης.*

Ὄπ. ЄΡΓΑ. — ΤΗΡΙΑΡ. — ΑΙ ΚΑΙ ΑΡ. — ΟΝΤЄϹ = *Ἐργα[σ]τηριάρ[χ]αι καὶ ἄρ[χ]οντες.*

0,031. (Α. Ε. 2919). Καλῆς διατηρήσεως. Schlumberger, Rev. ét. grecq., 1891 σελ. 32 (=Melanges σελ. 241).

Ἰλλούστριοι.

362. — Μονογράφημα ἀναλυόμενον εἰς τὸ κύριον ὄνομα τοῦ κτήτορος.

Ὄπ. ILLS = *Ill(ustriu)s* (;) Ἄνωθεν καὶ κάτωθεν ἀνὰ δύο ἀστέρες.

0,022. (Α. Ε. 2721). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ'—Η' ἑκατονταενηρίς.

363. — ΘЄΟ — ΧΑΡΙ — ϹΤΟV = *Θεοχαρίστου.*

Ὄπ. ΙΛ. . — VϹΤ. — ΙΟ. = *ἰλ[λο]υστ[ρ]ίο[υ].*

0,023. (Α. Ε. 2374). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ'—Η' ἑκατονιαετηρίς.

364. — Ἕτερον ἀντίτυπον.

(Α. Ε. 2375). Καλυτέρας ἢ τὸ προηγούμενον διατηρήσεως.

Καγκελλάριοι.

365. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*).
"Όπ. . ЄΠ — ΙΦΑΝΙ — . ΚΑΚ . Λ — . ΡΙϢ = [+] *'Επιφανί[ῳ] κακ[ε]λ[α]ρίῳ.*

0,024. Μετρίας διατηρήσεως, ἐξαιρετικῶς δὲ παχύτατον (0,010). Ζ'—Η' ἑκατονταετηρίς.

366. — Ἕτερον ἀντίτυπον.

0,024. (Ε. Σ. 13078). Μετρίας ὡσαύτως διατηρήσεως συνήθους δὲ πάχους.

367. — Ὅμοιον μονογράφημα. Ἀετὸς κατ' ἐνώπιον ἔχων διεστῶτα τὰ σκέλη καὶ ἀναπεπταμένας πρὸς τὰ ἄνω τὰς πτέρυγας σχηματιζούσας κύκλον ἐν ᾧ τὸ μονογράφημα.
Ὄπ. + . Є — ΟΔϢΡ — ϢΚΑΝΚ — ЄΛΛΑΡ — ΙϢ + = + [Θ]*εοδώρῳ κανκελλαρίῳ* +

0,026. (Σ. Π. 1899-1900 Ι, 71). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ'—Η' ἑκατοντεετηρίς. Ἐδημοσ. ὑπὸ Κ. Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Ἐφημ. τῆς Νομ. Ἀρχ. τόμ. III, σελ. 191.

Κανδιδᾶτοι.

368. — + CA — RЄLL — Ч = + *Carellu(s).*
"Όπ. + CA — . JIJA — TЧ = + *Ca[n]didatu(s).*

0,024. (Α. Ε. 2372). Ἀρίστης διατηρήσεως. Εὑρέθη ἐν Ἀθήναις, ἐδημομοσιεύθη δ' ὑπὸ Schlumberger (Sigillographie σελ. 459) ὅστις παρατηρεῖ ὅτι τοῦτο ὡς φέρον λατινικὰς ἐπιγραφὰς ἀμφοτέρωθεν δὲν εἶναι βέβαιον ἂν ἀνήκῃ εἰς τοὺς βυζαντιακοὺς χρόνους.

369. — Σταυροειδὲς μονογράφημα ἡμιεξίτηλον (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις *τῷ* [*σῷ δούλῳ*].
Ὄπ. . . . . — R'KA . — ΔΗΔΑΤ — . . = ⟨τῷ δεῖνᾳ⟩ *β(ασιλικῷ) κα[ν]δηδάτ(ῳ)* . . .

0,023. (Α. Ε. 2717). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

370. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ. Ἡ ἑκατέρωθεν συνήθης ἐπιγραφὴ ΜΗΡ—ΘV ἐξίτηλος.

Ὀπ. . ΘΚЄR, Θ, — . Ο . . Δ . . Λ — . . ΟΝΤ . — ΚΑΝ . = [+] *Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει)* [*τῷ σῷ δούλ(ῳ)*] [*Λέ*]*οντ*[*ι*] *καν*[*διδ*](*άτῳ*) (;)

0,016. (Α. Ε. 2644). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Κανδιδᾶτοι τῶν σχολῶν.

371. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*).
Ὀπ. . . . . — ΓΑΛΟ . . — ΚΑΝΔΙΔ. — ΤѠ CΧΟ — ΛΙCЄ̄ = ⟨Τῷ δείνα⟩ *μεγάλο*. . *κανδιδ*[*ά*]*τῳ σχολῖς ε'* (=*πέμπτης*).

0,029. (Α. Ε. 3176). Μετρίας διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

Κοιαίστωρες.

372. — ΜΗΡ — [ΘV] Ἡ Θεοτόκος καθημένη ἐπὶ θώκου, φέρουσα ἐπὶ τῶν γονάτων τὸ βρέφος.
Ὀπ. + ΘΚЄR, Θ, — ΤѠ CѠ ΔΟΥΛ, — ΘЄΟΔѠΡѠ Α' — 'ΑЄΔΡѠΚΑΙ — ΚΟΙΑΙCΤѠΡΙ — ΤѠ CΜVΡΝ — Ѡ = + *Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει) τῷ σῷ δούλ(ῳ) Θεοδώρῳ πρωτοπροέδρῳ καὶ κοιαίστωρι τῷ Σμύρνῳ* (*ἢ Σμυρνῷ*).

8,031. (Α. Ε. 2915). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς. Sigillographie. Ἀνήκει καὶ εἰς τὰ οἰκογενειακὰ μολυβδόβουλλα.

Κοιτωνῖται.

373. —— ΚЄ ROΗΘ ΤѠ CѠ ΔΟΥΛѠ ΛЄΟΝΤΙ . . . . . . ΟΙΤѠ = + *Κ(ύρι)ε βοήθ(ει) τῷ σῷ δούλῳ Λέοντι* [*ἐπὶ τοῦ κ*]*οιτῶ(νος)*, ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων πέριξ δύο ἁγίων ὧν ὁ μὲν κάθηται πρὸς δεξιάν, ἔχων εἰς τὰς χεῖρας ἀνεῳγμένον βιβλίον καὶ πρὸ αὐτοῦ δυσδιάκριτόν τι ἀντικείμενον στρέφει τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν ἕτερον ἱστάμενον ὄπισθεν αὐτοῦ καὶ κρατοῦντα βιβλίον κλειστόν. Ἀμφότεροι ἔχουσι γένειον, βραχὺ μὲν ὁ πρῶτος μακρότερον δ' ὁ ἱστάμενος. Ἐν τῷ πεδίῳ παρὰ μὲν τὴν κεφαλὴν τοῦ καθημένου εὕρηται ἐπιγραφὴ μικροσκοπικοῖς γράμμασιν, ἧς σαφῶς διακρίνονται τὰ γράμματα ΙѠ, ἐξ οὗ δηλοῦται, ὅτι οὗτος εἶναι Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστής, ὄπισθεν δὲ τοῦ δευτέρου ἑτέρα ἐπιγραφή, ἧς ἀναγινώσκεται ἡ ἀρχὴ

ΠΑ (=*Παῦλος*) ὁ κορυφαῖος βεβαίως τῶν Ἀποστόλων. Ἡ εἰκὼν εἶναι ἀξιολογωτάτη ὑπὸ ἁγιογραφικὴν ἔποψιν.

Ὄπ. + — ωCOΡΓ΄. . . — CΟΙΠΑVΛΕΕ. — ΠΝΕΙ — ΤΗΝ ΧΑ. . . — ΗΧΕΙΡΔΟΥΛΟΥ. . — ΕCΤΙΤΟΥ. . — . . CΤΗΡΙ. . = + *Ὡς ὄργ(ανον). . σοὶ Παῦλε ἐ[μ]πνεῖ τὴν χά[ριν] ἡ χεὶρ δούλου. . ἔστι τοῦ[το μυ]στήρι[ον].*

0,026. (Α. Ε. 2989). Καλῆς διατηρήσεως. Ι΄—ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Rev. ét. grecq. 1891 σελ. 131 (=Melanges σελ. 241-42).

374. — ΘΕVC — ΤΑΘΙΟC = *ὁ ἅ(γιος) Εὐστάθιος*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον, μετὰ χλαμύδος καὶ θώρακος· τῇ δεξιᾷ φέρει δόρυ.

Ὄπ. + ΕV — CΤΑΘ, Α͡ — ΜΙΚΗ,ΡS — ΚΟΙΤ,ΟΞΙ — ΦΙΑC = + *Εὐστάθ(ιος) πριμικήρ(ιος) καὶ κοιτ(ωνίτης) ὁ Ξιφίας.*

0,027. (Α. Ε. 2918). Ἀρίστης διατηρήσεως. ΙΑ΄—ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 716. Ἀνήκει καὶ εἰς τὰ οἰκογενειακὰ μολυβδόβουλλα.

Κομμερκιάριοι.

375. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (=*Θεοτόκε βοήθει*) *τῷ σῷ δούλῳ* πέριξ.

Ὄπ. + ΘΕΟ — ΔΟCΙωΚΟ — ΜΕΡΚΗΑ — ΡΙω = *Θεοδοσίῳ κομερκηαρίῳ.*

0,027. (Ε. Σ. 13173, 18). Καλῆς διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

376. — Διπλοῦς σταυρὸς μετὰ πυρεκβολῶν ἀποτετριμμένος, ἔχων πέριξ ἐπιγραφὴν ἐξίτηλον.

Ὄπ. . ΛΕΟΝ. — . ΠΑΘΑ. — ΚΟΜΕΡΚ — . . . ΑΚΙ — . . . . = [+] *Λέον[τ](ι) [σ]παθα[ρ](ίῳ) κομερκ[ιαρ](ίῳ)* . . . . . .

0,020. (Α. Ε. 2548). Κακῆς διατηρήσεως. Θ΄—Ι΄ ἑκατονταετηρίς.

377. — Προτομὴ κατενώπιον ἁγίου ἀγένειον καὶ νεαρὸν ἔχοντος πρόσωπον ἀποτετριμμένη.

Ὄπ. + ΚΩ. . — . ΑΝΤ. . . — ΑΡΧS. . . — ΕΡΚ. . . = + *Κω[νστ]αντ[ίνῳ] ἄρχ(οντι) καὶ [κουμ]ερκ[ιαρ](ίῳ).*

0,020. (Α. Ε. 2618). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ι΄—ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίς.

Κουβικουλάριοι.

378. — Σταυροειδὲς μονογράφημα ἀποτετριμμένον (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὀπ. + ΙѠΑ — ΝΝΗ Β΄Κ — ΟVΒΙΚ — ΟVΛ, = + *Ἰωάννη β(ασιλικῷ) κουβικουλ(αρίῳ).*

0,028. (Α. Ε. 609). Καλῆς διατηρήσεως. Η΄— Θ΄ ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 487.

379. — Ἕτερον ἀντίτυπον ἀλλ' ἐπὶ μικροτέρου πετάλου μολύβδου, ἐν ᾧ ἀπετυπώθησαν ἐν μέρει αἱ ἐπιγραφαί.

0,024. (Α. Ε. 2617). Μετρίας διατηρήσεως.

Κουράτορες.

380. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) μετὰ τῶν λέξεων ἐν ταῖς γωνίαις *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὀπ. + CΤΑC. — . ѠR, ΧΑΡ — . ΚΟΥΡΑΤ = + *Στασ[ίμ]ῳ (ἢ Στασίνῳ) β(ασιλικῷ) χαρ(τουλαρίῳ) [καὶ] κουράτ(ορι).*

0,026. (Α. Ε. 3076). Μετρίας διατηρήσεως Η — Θ΄ ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 489.

381. — . . . ΙΤ. CѠΔΟ. . = [+ *Κ(ύρι)ε βοήθ]ι τ[ῷ] σῷ δο[ύλ](ῳ),* πέριξ διπλοῦ σταυροῦ διηνθισμένου καὶ μετὰ πυρεκβολῶν.

Ὀπ. . . . C. — C R΄Α΄CΠΑ. — SЄΠΙΤΟΝΡ — ΙΤΙΤΟVΠ. . — . SΚΟVΡΑ. . — ΡΙΤΟΝR. . — . . . . = . . . *σ. σι β(ασιλικῷ) πρωτοσπα[θ](αρίῳ) καὶ ἐπὶ το. . . ιτι τοῦ π. . . καὶ κουρά[το]ρι τὸν* (= *τῶν*) *β. . . . .*

0,023. (Α. Ε. 3184). Μετρίας διατηρήσεως. Θ΄— Ι΄ ἑκατονταετηρίς.

Κουροπαλάται καὶ Κουροπαλάτισσαι.

382. — ΜΗΡ — ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου φερούσης δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν δίσκον, ἐν ᾧ προτομὴ τοῦ βρέφους μετὰ τοῦ σταυροφόρου στεφάνου.

Ὄπ. + ΘΚ..Θ — ΜΑΡΙΑΚΟΥ..—ΠΑΛΑΤΙCC. — ΤΗ ΜΑCΡΕΜ — ROΛΙΤΙC — CH = + *Θ(εοτό)κ[ε β](οή)θ[ει) Μαρίᾳ κου(ρο)παλατίσσ[ῃ] τῇ Μακρεμβολιτίσσῃ.*

0,030. (Α. Ε. 3145). Ἀρίστης διατηρήσεως (οἰκογεν.). ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

383. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐπὶ τοῦ στήθους ἐν δίσκῳ. Ἡ ἑκατέρωθεν συνήθης ἐπιγραφὴ ΜΗΡ—ΘV ἐξίτηλος.

Ὄπ. ...—.ΕΟΝΤΟ.—.ΟΡΟΠΑ.—..ΟΥ...—....= *[Σφραγ(ὶς)] (;) [Λ]έοντο[ς κ]ουροπα[λάτ]ου.......*

0.016. (Α. Ε. 2417). Μετριωτάτης διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

384.— + ΘΚΕ ROΗΘ,—Τ...... = *Θ(εοτό)κε βοήθ(ει) τ[ῷ σῷ δούλῳ]* πέριξ. ΜΗΡ—ΘV. Ἑκατέρωθεν τῆς Θεοτόκου ἱσταμένης ἐν στάσει δεήσεως ἐπὶ ὑποποδίου, στρεφούσης ἠρέμα πρὸς τἀριστερά. Φέρει ποδῆρες ἱμάτιον καὶ πέπλον μετὰ καλύπτρας (μαφόριον) διασταυρούμενον ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ κατερχόμενον διὰ τῶν ἀνατεινομένων βραχιόνων ἑκατέρωθεν μετὰ πολλῶν πτυχώσεων. Κάλλιστος καὶ ἄριστα διατηρούμενος τύπος.

Ὄπ. + — ΜΙΧΑΗΛ—ΚΟVΡΟΠΑ—ΛΑΤΗΤω—RAPΕΙ = + *Μιχαὴλ κουροπαλάτῃ τῷ Βαρεῖ.*

0,036. (Α. Ε. 3021). Ἀρίστης διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

385. — ΜΗΡ—ΘV. Ἡ Θεοτόκος ἱσταμένη, στρέφουσα πρὸς τ' ἀριστερὰ καὶ ἀνατείνουσα χεῖρας ἱκέτιδας.

Ὄπ. .ΘΚΕ R,Θ,—ΑΝΝΗ Α͡ΚΟΥ—ΡΟΠΑΛΑ—ΤΙCΗΤΗ —ΡωΜΑΙ—Α = [+] *Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει) Ἄννῃ πρωτοκουροπαλατίσῃ τῇ Ῥωμαίᾳ.*

0,021. (Ε. Σ. 13085). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

386. — Ο ΓΕω. — .Ι.. = *ὁ ἅ(γιος) Γεώ[ργ]ι[ος]*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ' ἐνώπιον αὐτοῦ, ἀγένειον καὶ νεαρὸν ἔχοντος πρόσωπον, κόμην δ' οὔλην καὶ παχεῖαν. Φέρει θώρακα κεντητὸν καὶ

χλαμύδα ἀναρριπτομένην ὄπισθεν. Τῇ δεξιᾷ προτείνει τὸ δόρυ, τῇ δ' ἀριστερᾷ φέρει ἀσπίδα. Ἀξιολογώτατος ἁγιογραφικὸς τύπος.

Ὀπ. . . ЄΡΟΗΘ, — . ω Cω ΔΟΥΛ — . ωΑΝΝΗΚΟΥ — . ΡΟΠΑΛΑΤ. — . ωΚΟΜΝΗ — Νω = [+ Κ](ύριε) βοήθ(ει) [τ]ῷ σῷ δούλ(ῳ) [Ἰ]ωάννῃ κου[ρ]οπαλάτ[ῃ τ]ῷ Κομνηνῷ.

0.030. (Ν. Π. 1890-91, ΙΔ' 589). Καλλίστης διατηρήσεως (οἰκογ.). ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

387. — Ο ΑΓΙΟCΘЄ — ΟΔω . . . = ὁ ἅγιος Θεόδω[ρος], κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον ἐν στρατ. περιβολῇ μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος.

Ὀπ. . CΦΡΑΓ — ΑΘΛΗΤ, ΘЄΟ — . ωΡ, ΤVΝΧΑ — . . ΙΤωΚΑΡ — . . ΑΛΗΝΙΚΗ — . . ΠΡΟΤΚΟΥ — . . ΠΑΛΑ — ΤΗ = [+] Σφραγ(ὶς) ἀθλητ(ὴς) Θεό[δ]ωρ(ος) τυνχά[νε]ι τῷ Καρ[αμ]αλῇ Νική[τᾳ] προτ(ο)κου[ρο]παλάτῃ.

0,029. (Α. Ε. 1995). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 491 καὶ 492. Ἀνήκει καὶ εἰς τὰ οἰκογενειακά.

388. — Ο ΘЄΟ — . . Ρ . . = ὁ ἅ(γιος) Θεό[δω]ρ[ος] ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου ἐν τῇ συνήθει περιβολῇ καὶ στάσει.

Ὀπ. ΤΑΙCΙΚЄ — CΙΑΙCΤΟΥΜΑ — . ΤVΡΟCωΛΟΓЄ — . ΑΜΔΟΥΝΙΟΝ — ΦVΛΑΤΤЄΚΟΥ — ΡΟΠΑΛΑΤ, = Ταῖς ἱκεσίαις τοῦ μά[ρ]τυρος ὦ Λόγε [Χ]αμδούνιον φύλαττε κουροπ[α]λάτ(ην). Τρίμ. ἰαμβ.

0,026. (Α. Ε. 2992). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

389. — Ἅγιος ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον, οὗ ἐγένετο ἐξίτηλος ἡ κεφαλή, ἐν στρατιωτικῇ περιβολῇ, μετὰ βραχέως χιτῶνος, θώρακος καὶ χλαμύδος κατερχομένης ἀπὸ τῶν ὤμων ὄπισθεν. Τῇ δεξιᾷ φέρει δόρυ καὶ τῇ ἀριστερᾷ ἀσπίδα ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος.

Ὀπ. . . . . . . — . ΙΚΗΦΟ . — . ΟΥΡΟΠΑ — ΛΑΤΗΤΟ — CΑΡΑΝΤΗΝΟ = [+ Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει) Ν]ικηφό[ρ](ῳ) κουροπαλάτῃ τõ Σαραντηνõ (=τῷ Σαραντηνῷ).

0,024. (Α. Ε. 2863). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Ἀνήκει καὶ εἰς τὰ οἰκογενειακὰ μολυβδόβουλλα.

390. — . ΑΓ . Ο C — Γ . . . Γ . C . = [ὁ] *ἅγ[ι]ος Γ[εώρ]γ[ιος]*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον ἐν στρατιωτικῇ περιβολῇ, μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος. Ἀποτετριμμένον.

Ὄπ. + ΑΘΛΟ — ΦΟΡΕ CΚΕΠΙC — ΜΕΝΙΚΗΦΟΡΟ. — ΑΚΟΥΡΟΠΑΛΑ — ΤΙΤΟΚΑCΤΑ — ΜΟΝΗΤ. = + *Ἀθλοφόρε σκέπις με Νικηφόρο πρωτοκουροπαλάτι τõ (=τῷ) Κασταμονήτ[η]*.

0,026. (Α. Ε. 1969). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 669-670. Ἀνήκει καὶ εἰς τὰ οἰκογενειακά.

391. — Θ . Ι . ΗΤΡ = *ὁ ἅ(γιος) [Δημ]ήτρ(ιος)*, κιονηδὸν πρὸς τ' ἀριστερά. Θ ΝΙΚΟΛΑΟC = *ὁ ἅγιος Νικόλαος*, ὁμοίως πρὸς τὰ δεξιά. Ἐν τῷ μέσῳ οὗτοι εἰκονίζονται ἱστάμενοι κατ' ἐνώπιον παραλλήλως, ὁ μὲν Δημήτριος μετὰ βραχέως χιτῶνος καὶ θώρακος φέρων δόρυ καὶ ἀσπίδα, ὁ δὲ Νικόλαος μετὰ φελωνίου καὶ ὠμοφορίου, τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογῶν, τῇ δ' ἀριστερᾷ φέρων Εὐαγγέλιον.

Ὄπ. + — ΚΕ ROΗΘ — ΙѠ ΚΟΥ ΡΟΠΑ — ΛΑΤΗ Τ Ѡ ΤΡΙ — ΑΚΟΝΤΑ — ΦVΛѠ = + *Κ(ύρι)ε βοήθ(ει) Ἰω(άννῃ) κουροπαλάτῃ τῷ Τριακονταφύλῳ*.

0,021. (Α. Ε. 2917). Καλῆς διατηρήσεως. Schlumberger, Sigillographie σελ. 711. Ἀνήκει καὶ εἰς τὰ οἰκογενειακά.

392. — . . . . — ΚΗΤΑ. = [*ὁ ἅ(γιος) Νι]κήτα[ς]*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον τῇ δεξιᾷ φέροντος δυσδιάκριτόν τι (σκῆπτρον ἢ κηροπήγιον) τῇ δ' ἀριστερᾷ εὐλογοῦντος.

Ὄπ. . Κ . . . — ΙΧΑΗΛ — . ΟΥΡΟΠΑ — . ΑΤΗ . . — . ΡΙΤΙ . = [+] *Κ(ύρι[ε β](οή)θ(ει) [Μ]ιχαὴλ [κ]ουροπα[λ]άτῃ [καὶ κ]ριτί* (;).

0,018. (Α. Ε. 1089). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Κριταί.

393. — ΚΕ ROΗΘ, ΤѠ CѠ ΔΟVΛѠ = *Κ(ύρι)ε βοήθ(ει) τῷ σῷ δούλῳ*, ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων, πέριξ διπλοῦ σταυροῦ ἐπὶ τριβάθμου βάσεως.

Ὀπ. + ΘΕΟΓ—ΝΟϹΤ,RΚΑ—ΝΔΚΡΙΤΟΙ—ΜRΕΝ,Τ= + *Θεογνόστ[ῳ] β(ασιλικῷ) κανδ(ιδάτῳ) κριτ⟨ῇ⟩* (;).....

0,021. (Α. Ε. 2986). Καλλίστης διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

394.— .. ....ΗΘΕΙ=[+ *Θεοτόκε βο]ήθει,* πέριξ προτομῆς κατ' ἐνώπιον τοῦ ἁγίου Νικολάου βραχὺ καὶ οὖλον ἔχοντος τὸ γένειον περιβεβλημένου δὲ φελώνιον καὶ ὠμοφόριον. Τῇ δεξιᾷ εὐλογεῖ (ἐξίτηλον) τῇ δ' ἀριστερᾷ φέρει διὰ κεκαλυμμένης χειρὸς Εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους.

Ὀπ. ΝΙΚΗ.. — ΑϹΠΑΘ.. — ΤΟΥΧΡΓΙ — ΚΡΙΤ.. — Ι....—..= *Νική[τᾳ] πρωτοσπαθ[αρ](ίῳ) τοῦ ...κριτ[ῇ]*.......

0,030. (Α. Ε. 3073). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς

395.— Θ ΙΩ Ο ΚΑ —.....=*ὁ ἅ(γιος) Ἰω(άννης) ὁ Κα[λυβίτ](ης),* κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον περιβεβλημένου χλαῖναν πολύπτυχον. Τῇ δεξιᾷ φέρει πιθανῶς μικρὸν σταυρὸν (δυσδιάκριτον).

Ὀπ. .ΚΕRΘ,—..ϹωΔΟΥ,—..ϹΠΑΘ—.. .ΚΡΙΤ— .....—...=[+] *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) [τῷ] σῷ δού(λῳ) ⟨τῷ δεῖνᾳ⟩ [β(ασιλικῷ) πρωτο]σπαθ[αρίῳ] κριτ(ῇ)*. ......

0,026. (Ε. Σ. 13173, 29). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'— ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

396.— Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ. Ἡ ἑκατέρωθεν συνήθης ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος.

Ὀπ. .—ΜΙΧΑΗΛ—.ΠΡΟΕΔΡ.—ΚΡΙΤΗSΕ.—ϹVΤ.ΤΗ =[+] *Μιχαὴλ [α'] προέδρ[ῳ] κριτῇ καὶ ε*.......

0,021. (Σ. Π. 1899-1900, Γ' 37). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

397.— + ΚΕ.Θ,—ΤωϹ.ΔΟΥ—.ωΑϹΠΑ—.Ν.Τ= + *Κ(ύρι)ε [β](οή)θ(ει) τῷ σ[ῷ] δού(λῳ) [Ἰ]ωάννῃ πρωτοσπα[θ](αρίῳ)* ...

Ὀπ. ΚΡΙΤΗ — .ΜVϹΤΟ — .ΡΑΦω — .ωΚV —..= *Κριτῇ [καὶ] μυστο[γ]ράφῳ [τ]ῷ Κυ*..

0,025. (Ε. Σ. 13173, 49). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Κριταὶ ἐπὶ τοῦ Ἱπποδρόμου.

398. — Ο ΜΑΡ — ΚΟϹ = ὁ ἅ(γιος) *Μᾶρκος*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ' ἐνώπιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, βραχὺ οὖλον ἔχοντος τὸ γένειον, περιβεβλημένου ἱμάτιον καὶ χειριδωτὸν ἐπενδύτην μετὰ πλατείας παρυφῆς, καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογοῦντος τῇ δ' ἀριστερᾷ φέροντος Εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους.

Ὄπ. . . . . . — . . . . . — ΠΑ . ΡΚ . — ωΧΑΡ . . ΑΡ . . — . ΛΤΟ . ΛΟΓ — . ΚΡΙΤ . ΠΙ — . ΟΥΙΠΠΟΔΠΕ — . ΟΠΟΝ . . . — . . . = [+ *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει)*] ⟨τῷ δεῖνα⟩ *πα[τ]ρ(ι)κ[ί]ῳ χαρ[τουλ]αρ[ί](ῳ) το[ῦ] λογ(οθεσίου)* [*καὶ*] *κριτ(ῇ)* [*ἐ*]*πὶ* [τ]*οῦ Ἱπποδ(ρόμου) Πε[λ]οπον[νησίων]*.

0.032. (Σ. Π. Ἀκαδημ. ἔτος 1898-99, ΚΔ' 1). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

399. — . . . . ΟΗΘΕΙ — ΤΩ ϹΩ ΔΟΥΛΩ = [+ *Θε(οτό)κε β*]*οήθει τῷ σῷ δούλῳ πέριξ*. ΜΗΡ—ΘΥ ἑκατέρωθεν τῆς Θεοτόκου ἱσταμένης κατ' ἐνώπιον ἐπὶ ὑποποδίου, καὶ ἀνεχούσης διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τὸ βρέφος, ἐν ᾧ τὴν δεξιὰν φέρει πρὸς τὸ στῆθος. Ἡ Θεοτόκος φέρει ὡς συνήθως ἐπὶ τοῦ ποδήρους ἱματίου πέπλον μετὰ καλύπτρας (μαφόριον).

Ὄπ. ΝΙΚΟΛΑ — ΠΡΙΕΠΙΤΟΥ — ΚΟΙΤΚΡΙΤ — . ΠΙΤΟΥ ΙΠΠ — ΔΡΟΜSΜV — ϹΤΟΓΡ . — Φ = *Νικολά(ῳ) πρι(μικηρίῳ) ἐπὶ τοῦ κοιτ(ῶνος), κριτ(ῇ) ἐπὶ τοῦ Ἱπποδρόμ(ου) καὶ μυστογρ[ά]φ(ῳ)*.

0,037. (Α. Ε. 3152). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Κτήτορες.

400. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (=*Θεοτόκε βοήθει*).

Ὄπ. + ΙΩ — ΡΚΑΚ . — ΗΤΩΡ — ΟϹ + = + *Ζωρκᾶ κ[τ]ήτωρος* +

0,027. (Σ. Π. Ἀκαδ ἔτος 1899-1900, Ι 10). Ἀρίστης διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

Οἱ τοῦ γενικοῦ λογοθεσίου χαρτουλάριοι.

401. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*)· ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν αἱ λέξεις *τῷ σῷ δούλῳ*.

Ὄπ. + ΚѠΝ — . ΤΑΝΤΙΝѠ — . ΠΑΤѠSΧΑ — . ΤΟΥΛΑΡΙѠ — ΤΟΥ ΓЄΝΙΚ . — ΛΟΓΟΘЄC . — ΟΥ + = + *Κων[σ]ταντίνῳ [ὑ]πάτῳ καὶ χα[ρ]τουλαρίῳ τοῦ γενικ[οῦ] λογοθεσ[ί]ου +*

0,32. (Α. Ε. 3136). Καλῆς διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

402. — . ΚЄRΘ — ΘЄΟΔѠΡѠ — CΠΑΘΑΡ, ΜΓ — ΧΑΡΤ, ΤΟΥ Γ΄ — ΝΙΚΛΟΓ΄ — ΘЄC = [Θ](*εοτό*)*κε β*(*οή*)*θ*(*ει*) *Θεοδώρῳ σπαθαρ*(*ίῳ*) *μ*(*ε*)*γ*(*άλῳ*) *χαρτ*(*ουλαρίῳ*) *τοῦ γ*(*ε*)*νικ*(*οῦ*) *λογ*(*ο*)*θεσ*(*ίου*).

Ὄπ. . ΡΙЄΠ΄Τ — ΙΠΠΟΔΡ, — ΠЄΛΟΠΟΝ — SЄΛΑΔ, ΤѠ ЄΠΙΤ, ΔЄ, — C, = [*Κ*]*ρι*(*τῇ*) *ἐπ*(*ὶ*) *τ*(*οῦ*) *Ἱπποδρ*(*όμου*) *Πελοπον*(*νήσου*) *καὶ Ἑλάδ*(*ος*) *τῷ ἐπὶ τ*(*ῶν*) *δε*(*ή*)*σ*(*εων*).

0,030. (Ε. Σ. 13070α). Μετρίας διατηρήσεως. Ι΄—ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 191.

Γενικοὶ λογοθέται.

403. — Σταυροειδὲς μονογράφημα ἡμίφθαρτον (= *Θεοτόκε βοήθει*), ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν *τῷ σῷ δούλῳ*.

Ὄπ. . . . . — . ΑΤΡΙΚ . — ΓЄΝΙΚѠ — . ΟΓΟΘЄ — . Η = ⟨τῷ δεῖνα⟩ [*π*]*ατρικ*(*ί*)[*ῳ*] *γενικῷ* [*λ*]*ογοθέ*[*τ*]*ῃ*.

0,025. (Σ. Π. Ἀκαδ. ἔτος 1899-1900, Ι΄ 14). Μετρίας διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κ. Κωνσταντοπούλου (Νέα προσκτήματα Ἐθν. Νομ. Μουσείου, ἐν Διεθν. Ἐφημ. Νομ. Ἀρχαιολ. τόμ. Γ΄).

404. — Ὁμοίως.

Ὄπ. . ѠΙ . — ΠΑΤΡΙ . — . ѠSΓЄΝΙ — . ѠΛΟΓ . — . . . = . . . *πατρι*[*κί*]*ῳ καὶ γενι*[*κ*]*ῷ λογ*[*οθέτ*](*ῃ*).

0,020. (Ε. Σ. 13091). Μετρίας διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

405. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις *τῷ σῷ δούλῳ*.

Ὄπ. . — CЄΡΓΙω — ΜΑΓ, . . Π . — ΤΡ . . R'ΑСΠ . — Θ'SΛΟΓΟΘ . — Τ . ΓЄΝ = [+] *Σεργίῳ μαγ(ίστρῳ) . . . π[α]τρ[ικ](ίῳ) β(ασιλικῷ) πρωτοσπ[α]θ(αρίῳ) καὶ λογοθ[έ](τῃ) τ[οῦ] γεν(ικοῦ).*

0,024. (Ἀκαδ. ἔτος 1900-1901, ΚΖ' 34). Καλῆς διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς

406. — Ἐν τῷ μέσῳ σταυροειδὲς μονογράφημα ἔχον πέριξ ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων τὴν ἐπιγραφὴν + ΒΟΗΘΗ Τω . . . . = + *Βοήθη τῷ [σῷ δούλῳ].*

Ὄπ. Ἐν τῷ μέσῳ μονογράφημα σταυροειδὲς ἔχον ἐν ταῖς ἄκραις τῶν κεραιῶν τὰ γράμματα Γ Є ω Ρ καὶ ὅπερ ἀναγνωστέον *Γεωργίῳ* πέριξ δὲ ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων τὴν ἐπιγραφὴν + . ΑΤ . . ΚΙωSΓЄΝΙΚωΛΟΓΟΘЄΤΗ = + *[Π]ατ[ρι]κίῳ καὶ γενικῷ λογοθέτῃ.*

0,033. (Α. Ε. 3148). Καλῆς διατηρήσεως.

Λογοθέται τοῦ δρόμου.

407. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (=*Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. CЄΡΓΙω — ΜΑΓ'ΑΝΘ'ΠΑ — ΤΡΙΚΙR'Α'CΠΑ — Θ'SΛΟΓΟΘ' — Τ,ΔΡΟΜ = *Σεργίῳ μαγ(ίστρῳ) ἀνθ(υπάτῳ), πατρικί(ῳ) β(ασιλικῷ) πρωτοσπαθ(αρίῳ) καὶ λογοθ(έτῃ) τ(οῦ) δρόμ(ου).*

0,026. (Α. Ε. 3046). Ἀρίστης διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

Μάγιστροι.

408. — . Κ . — ΦVΛΑ . — ΤЄΓЄω . — . ΙΟΝΤ — . . = [+] *Κ(ύρι)[ε] φύλα[τ]τε Γεώ[ργ]ιον τ[ὸν]* ⟨δεῖνα⟩

Ὄπ. . . . — ΡΙΚΙΟΝ — . ΑΙΜΑ — . CΤΡ — . Ν = *[πατ]ρίκιον [κ]αὶ μά[γ]ιστρ[ο]ν.*

0,029. (Ε. Σ. 13092). Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

409. — . . ΚЄR,Θ, — . . CωΔΟΥΛ — . ΙΚΙΤΑ = [+ *Θ](εοτό)κε β(οή)θ(ει) [τῷ] σῷ δούλ(ῳ) [Ν]ικίτᾳ.*

Ὀπ. ΜΑΓΙ. — ΤΡΟΤΟ. — ΝΟΚΟ. — ΤΙ = *Μαγί[σ]τρο τὸ . νοκο . τι.*

0,018. (Α. Ε. 1109). Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Schlumberger (Sigillographie σελ. 623-24), ὅστις ἀνέγνω τὸ ἐπώνυμον τοῦ κτήτορος *Ἀρτωκομίτι*, ἀλλὰ τὰ σῳζόμενα γράμματα μαρτυροῦσιν, ὅτι οὕτω δὲν δύναται τὸ ὄνομα τοῦ κτήτορος ν' ἀναγνωσθῇ.

410. — + ΚΕR,Θ,ΘΟΔΩΡ,ΜΑΓΙCΤΡΩ ΤΩ ΜΟΝ . ΜΑΧ, = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) Θεοδώρ(ῳ) μαγίστρῳ τῷ Μον[ο]μάχ(ῳ)*, ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων πέριξ τῶν ἁγίων Γεωργίου (ἀριστερὰ) καὶ Θεοδώρου (δεξιὰ) ἱσταμένων κατ' ἐνώπιον παραλλήλως. Ὁ μὲν Γεώργιος, ἔχων οὔλην τὴν κόμην καὶ ἀγένειον νεαρὸν πρόσωπον, φέρει βραχὺν χιτῶνα καὶ θώρακα· ἡ χλαμὺς καλύπτουσα τὸν ἀριστερὸν αὐτοῦ ὦμον καταπίπτει ὄπισθεν, εἶναι δὲ κεντητὴ ἔχουσα πλατεῖαν παρυφήν. Τῇ ἀνυψουμένῃ δεξιᾷ φέρει ὁ μεγαλομάρτυς δόρυ, τῇ δ' ἀριστερᾷ μεγάλην σπάθην ἐν τῷ κολεῷ (σπαθοβάκουλον)· παρ' αὐτῷ κιονηδὸν ἡ ἐπιγραφὴ (τὸ συμπίλημα Θ εὕρηται παρὰ τὴν κεφαλὴν δεξιὰ) ΘΓΕΩΡΓ,(ιος). Ὁ δὲ Θεόδωρος ἔχων σφηνοειδὲς τὸ γένειον φέρει ὁμοίαν στρατιωτικὴν περιβολήν, τῆς χλαμύδος μόνον ἀναπιπτούσης ὄπισθεν χωρὶς νὰ καλύπτῃ τὸν ἀριστερὸν ὦμον, ἀντὶ δὲ σπάθης φέρει ἀσπίδα· παρ' αὐτῷ κιονηδὸν ἡ ἐπιγραφὴ ΘΘΕΟΔ,(ωρος).

Ὀπ. + — ΠΙCΤΙΝ — CΦΡΑ . ΓΙC — ΔΙΔΩC,ΤΟΙC — ΓΕΓΡΑΜΕ — Ν . . C = + *Πίστιν σφρα[γ]ὶς δίδωσ(ι) τοῖς γεγραμέν[οι]ς.* Τρίμ. ἴαμβ.

0,036. (Α. Ε 2515). Ἀρίστης διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 681.

411. — $\overline{\text{ΜΗΡ}}$—[$\overline{\text{ΘV}}$]. Προτομὴ κατενώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης.

Ὀπ. . ΘΚΕRΘ — . ΕΟΦΑΝ . — . . ΓΙC.ΡΩ — . . . ΟΚΑ — . . . ΙΩ = [+] *Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει) [Θ]εοφάν[η] [μα]γίσ[τ]ρῳ [τῷ] . οκα . . . ιω.*

0,018. (Α. Ε. 2671). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

412. — Οἱ ἅγιοι Θεόδωρος καὶ Γεώργιος ἱστάμενοι κατ' ἐνώπιον παραλλήλως, βραχεῖς ἔχοντες χιτῶνας, θώρακας καὶ τὰς χλαμύδας καταπιπτούσας ὄπισθεν. Ὁ Θεόδωρος τῇ δεξιᾷ μὲν φέρει δόρυ τῇ δ' ἀριστερᾷ σπάθην ἐν τῷ κολεῷ, ὁ δὲ Γεώργιος δόρυ καὶ ἀσπίδα.

Ὄπ. + ΤΟV—ΦΙΛΟΚΑΛ—ΛΟVСЄVΜΑ—ΘΙΟΥΜΑΓΙ—СΤΡΟΥ = + *Τοῦ Φιλοκαλλοῦς Εὐμαθίου μαγίστρου.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,025. (Α. Ε. 2900). Ἀρίστης διατηρήσεως. ΙΑ' - ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 692. (Οἰκογεν.) Πρβλ σελ 189-190 κτλ. ἕτερα ἀνήκοντα εἰς τὸν αὐτὸν διαφόρων τύπων.

413. — Ἡ Θεοτόκος καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἱστάμενοι ἀντωποί· ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἄνω δυσδιάκριτά τινα ἀντικείμενα.

Ὄπ. + — СΦΡΑΓΙС — ΛΟΓωΝΠЄ — ΦVΚΑΠΑV — ΛΟΥΜΑΓΙ — СΤΡΟΥ = + *Σφραγὶς λόγων πέφυκα Παύλου μαγίστρου.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,017. (Σ. Π. Ἀκαδημ. ἔτος 1899-1900, Ι' 47). Καλλίστης διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Μανδάτορες.

414. — Σταυροειδὲς μονογράφημα κατὰ τὸ ἥμισυ σῳζόμενον (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν αἱ λέξεις *τῷ* [*σῷ*] *δού*[*λῳ*].

Ὄπ. . . . . Ρ — . . ΦΑΚΤ — . . ΜΑΝΔ — ΑΤΟΡ. = ... *μανδάτορ*[*ι*] . . . . . .

0,028. (Ε. Σ. 13173, ?). Ἥμισυ μολυβδοβούλλου μετριωτάτης διατηρήσεως. Η' - Θ' ἑκατονταετηρίς.

Μυστικοί.

415. — ΜΗΡ—ΘV ἑκατέρωθεν. ΗRΑC. — ωΤΙCC. = *ἡ Βασ*[*ι*]*ώτισσ*[*α*] κιονηδὸν ἑκατέρωθεν τῆς Θεοτόκου ἱσταμένης (ἐν τῷ μολ. εἶναι μέχρι τῶν γονάτων) ἀνεχούσης διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς τὸ βρέφος, ὅπερ ἀποβλέπει πρὸς τὴν μητέρα καὶ φέρει τὴν δεξιὰν χεῖρα πρὸς τὸ στῆθος αὐτῆς. Ἡ Θεοτόκος εἶναι περιβεβλημένη ἄνωθεν τοῦ ἱματίου τὸν συνήθη πέπλον μετὰ καλύπτρας (μαφόριον), ὅστις κατέρχεται ἑκατέρωθεν μέχρι τῶν γονάτων. Ἀξιολογώτατος τύπος.

Ὄπ. + ΘΚЄROH — ΘЄΙΜΙΧΑΗ. — ΑΠΡΟЄΔΡω — .ΠΑΡΧωSΜ. — ..ΙΚωΤω. — ...... = + *Θ(εοτό)κε βοήθει Μιχαὴ[λ] πρωτοπροέδρῳ [ἐ]πάρχῳ καὶ μ[υστ]ικῷ τῷ.......*

0,028. (Α. Ε. Ε. 2935). Καλλίστης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 547.

Μυστολέκται.

416. — ......ΑCΤΗΝЄΛΑΔ..... = ... [*δικ*]*αστὴν Ἑλά-δ*[*ος*]..(;), ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων πέριξ προτομῆς κατ' ἐνώπιον τοῦ ἁγίου Νικολάου μετὰ φελωνίου καὶ ὠμοφορίου, τῇ δεξιᾷ εὐλογοῦντος καὶ τῇ ἀριστερᾷ φέροντος Εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους. Ἐκ τῆς ἑκατέρωθεν συνήθους ἐπιγραφῆς σῴζεται τὸ πρὸς δεξιὰν τέλος ΛΑΟC συμπληρωτέα δ' αὕτη [*ὁ ἅ(γιος) Νικό*]*λαος*.

Ὄπ. ....ΟΝ — ΜVCΤΟΛ. — ΚΤΗΝΝΙΚ — .ΛΑΟΝΑΚ — .ΠΝΗΝ = ...[τ]*ὸν μυστολ*[*έ*]*κτην Νικ*[*ό*]*λαον Ἀκ*[*ά*]*πνην*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,028. (Α. Ε. 2206). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 547. (Οἰκογεν.)

Μυστογράφοι.

417. — .ΚЄR,Θ, — ΤωCω ΔΟΥ. — ΜΙΧΑΗΛ — ΑCΠΑΘ = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) τῷ σῷ δού[λ](ῳ) Μιχαὴλ πρωτοσπαθ(αρίῳ)*

Ὄπ. .ΜΙCΤω — ΓΡΑΦΟΤω — CΑΓΟΠΟV — Λω = [*καὶ*] *μιστωγράφο τῷ Σαγοπούλῳ.*

0,021. (Α. Ε. 3158). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς. (Οἰκογεν.)

Νοβελίσσιμοι καὶ πρωτονοβελίσσιμοι.

418. — [ΜΗΡ] — ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. ...RΟ — ΘЄΙΚωΝ — ΑΝωRЄΛΙ — CΙΜΟΤ.. — ωΠω. = [+ *Κ(ύρ)ιε*] *βο*[*ή*]*θει Κων(σταντίνῳ) πρωτονωβελισίμο* (*τῷ*) [*Ἀλ*]*ωπῷ*. (;)

0,019. (Ε. Σ 13095). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρῖς. (Οἰκογ.)

419. — . . . . ΓЄΟΡΓΙΟϹ = [ὁ ἅγιος] *Γεόργιος*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἀτέχνως καὶ σκαιῶς εἰκονιζομένου, ἐν τῇ συνήθει περιβολῇ καὶ στάσει.

Ὄπ. . . . . . ϹΚЄΠΟΙ. — ΠΡΟΤΟΝΟVRЄΛΙ — ϹΙΜΟΝ Ѡ ΘV — ΜΑΡΤVϹ = [Ὁμώνυμον] (;) *σκέποι[ς] προτονουβελίσιμον ὦ Θε(ο)ῦ μάρτυς.*

0,024. (Α. Ε. 1904). Μετρίας διατηρήσεως, βαρβάρου δὲ τέχνης. ΙΒ΄—ΙΓ΄ ἑκατονταετηρίς.

Νοτάριοι.

420.— Σταυροειδὲς μονογράφημα (=*Θεοτόκε βοήθει*) ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν αἱ λέξεις *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. . ΜΙ — . ΑΗΛ — ΝΟΤΑ — ΡΙѠ = [+] *Μι[χ]αὴλ νοταρίῳ*

0,028. (Α. Ε. 1917). Μετρίας διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

421. — Ὁμοίως.

Ὄπ. + ΗϹ — . ΟΟVΝΟ — ΤΑΡ+ =

0,026. (Ε. Σ. 13090α). Μετρίας διατηρήσεως. Η΄ – Θ΄ ἑκατονταετηρίς

422. — Ὁμοίως, ἀλλ' ἄνευ τῶν λέξεων *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. + — ΛЄΟΝ — ΤΙΝΟΤ — ΑΡΙѠ — + = + *Λέοντι νοταρίῳ* +

0,026. (Ε. Σ. 13090β). Καλλίστης διατηρήσεως Ζ΄—Η΄ ἑκατονταετηρίς.

423. — Ὅμοιον μονογράφημα ἀλλὰ μικρότερον.

Ὄπ. Ὁμοία ἐπιγραφή.

0,021. (Σ. Π. 1898-99, ΚΔ΄ 9). Καλῆς διατηρήσεως ἀλλ' ἀποκεκρουσμένον ἐν τῇ περιφερείᾳ πρὸς δεξιὰν καὶ κάτω.

424. — Ὁμοίως.

Ὄπ. . ΝΙΚ. — . ΑѠΝΟΤ. — ΡΙѠ = [+ *Νικ[ολ]άῳ νοτ[α]ρίῳ.*

0,027. (Α. Ε. 2841). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ΄—Η΄ ἑκατονταετηρίς.

425. — Ὁμοίως ἀλλὰ μετὰ τῶν συνήθων λέξεων ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν.

Ὀπ. . . . —[ΜΙΛΙΑ — ΝΟΝΟ — ΤΑΡ = [+ *Αἰ*]*μιλιανὸ νοταρ(ίῳ)*.

0,023. (Α. Ε. 2614). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

426. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον ἁγίου σφηνοπώγωνος φέροντος ὠμοφόριον, ἀρχαία τραχεῖα ἐργασία.

Ὀπ. + ΘЄ — ΟΔω — ΡΟVΝ — ΟΤΑ = + *Θεοδώρου νοτα(ρίου)*.

0,028. (Α. Ε. 446). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ΄—Η΄ ἑκατονταετηρίς.

427. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον ἁγίου μετὰ μακρᾶς κόμης κατερχομένης εἰς πλοκάμους μέχρι τῶν ὤμων καὶ βραχέος γενείου. Πέριξ καὶ ἑκατέρωθεν ἐν τῷ πεδίῳ ἐπιγραφαὶ ἐξίτηλοι. Καίπερ ἀποτετριμμένος ὁ τύπος φαίνεται πιθανώτατα παριστῶν Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον.

Ὀπ. . . . . — . ωCω . . — . . ACΙ . . — ΑΝΟ . . — . Ιω = [+ *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) τ]ῷ σῷ δ[ού](λῳ) [Βλ]ασί[ῳ] (;) πρωτονο[ταρ]ίῳ*.

0,023. (Α. Ε. 2613). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ι΄—ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίς.

428. — ΜΗΡ — ΘVΗΚVΡΙ — ωΤΙCΑ κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς τῆς Θεοτόκου κατ' ἐνώπιον φερούσης δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν δίσκον ἐν ᾧ τὸ βρέφος.

Ὀπ. ΘΚЄR,Θ, — ΡωΜΑΝω — ΠΡΙ'SΑΝΟ — ΤΑΡΙωΤω — . . . . — . . = *Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει) Ῥωμανῷ πρι(μικηρίῳ) καὶ πρωτονοταρίῳ τῷ* . . . . . .

0,023. (Α. Ε. 3059). Μετρίας διατηρήσεως. Ι΄—ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίς.

429. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον ἁγίου κατιωμένη ἔχουσα ἑκατέρωθεν ἐξίτηλον ἐπιγραφήν.

Ὀπ. . ΚЄRΘ — ΤωCω Δ, — [ΝΙΚΟΛΑω — ΝΟΤΑΡΙ — ω = [+] *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) τῷ σῷ δ(ούλῳ) Νικολάῳ νοταρίῳ*.

0,024. (Ε. Σ. 13173, 40). Μετρίας διατηρήσεως. Ι΄—ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίς.

430. — . . . . . — ΛΑΟC = [ὁ ἅ(γιος) *Νικό*]*λαος*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ᾽ ἐνώπιον τοῦ ἁγίου Νικολάου ἐν τῇ συνήθει περιβολῇ καὶ στάσει.

Ὄπ. + ΚЄR,Θ, — ΤѠCѠΔΟΥ — ΘЄΟΦVΛ. — ΚΤΟΝΟ — . . . . . = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) τῷ σῷ δού(λῳ) Θεοφυλ[ά]κτο νο[ταρίῳ]*.

0,034. (Α. Ε. 2361). Μετρίας διατηρήσεως. Ι′—ΙΑ′ ἑκατονταετηρίς. Ἔχει πιεσθῇ ἐπὶ τοῦ πετάλου τὸ βουλλωτήριον κατ᾽ ἄλλην θέσιν, ἐξ οὗ ἀσαφεῖς κατέστησαν οἱ δύο τελευταῖοι στίχοι τῆς ἐπιγραφῆς.

431. — Προτομὴ κατ᾽ ἐνώπιον κατιωμένη τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ φέροντος σκῆπτρον καὶ σφαῖραν.

Ὄπ. + ΚЄRΘ — ΤѠCѠΔ′ — ΓΑR.ΗΛ — ΑΝΟΤ.Ρ — . . = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) τῷ σῷ δ(ούλῳ) Γαβρ[ι]ὴλ πρωτονοτ[α]ρ[ίῳ]*

0,030. (Α. Ε. 1975). Μετρίας διατηρήσεως. Ι′—ΙΑ′ ἑκατονταετηρίς.

432. — Θ ΓЄ — . . Γ . . . = ὁ *ἅ(γιος) Γε[ώρ]γ[ιος]*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ᾽ ἐνώπιον οὔλην καὶ παχεῖαν ἔχοντος κόμην καὶ νεαρὸν ἀγένειον πρόσωπον. Περιβέβληται χλαμύδα καὶ θώρακα καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ φέρει δόρυ, τῇ δ᾽ ἀριστερᾷ ἀσπίδα. Ἀξιολογώτατος ἁγιογραφικὸς τύπος.

Ὄπ. . . . . — . ѠΡΓΙ. — . ΠΑΘ,VΠ. — ѠSΑΝѠΤ . . — . ΡΑΤЄΟΥSΑ. — . ΟΥΗΜѠΝ — . ΑC,ΛΟ. = [+ *Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει) Γε*]*ωργί*[*ῳ σ*]*παθ(αρίῳ) ὑπ*[*άτ*]*ῳ καὶ πρωτονοταρίῳ τ*[*οῦ κ*]*ρατεοῦ καὶ ἁ*[*γί*]*ου ἡμῶν* [*β*]*ασ(ι)λ(έ)ο*[*ς*].

0,025. (Α. Ε. 3029). Ἀρίστης διατηρήσεως. ΙΑ′—ΙΒ′ ἑκατονταετηρίς.

433. — Προτομὴ κατ᾽ ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου ἐφθαρμένη.

Ὄπ. + — ΚЄRΘ, — . . ΚΟΛ — . ΝΟΤΑ. — . . . = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει)* [*Νι*]*κολ*[*άῳ*] *νοτα*[*ρίῳ*] (;)

0,021. (Α. Ε. 2678). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ι′—ΙΑ′ ἑκατονταετηρίς.

434. — + ΚΕ — ROHΘ, — ΤWCW — ΔΟΥΛ, = + *Κ(ύρι)ε βοήθ(ει) τῷ σῷ δούλ(ῳ).*

Ὄπ. + ΘΕ — ΟΦΑΝ — ΝΟΤΑ — ΡΗW = + *Θεοφάν(η) νοταρήῳ.*

0,018. (Α. Ε. 2365). Καλλίστης διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

435. — + ΚΕ — ROHΘΗ — ΤωCω — ΔΟΥΛ = + *Κ(ύρι)ε βοήθη τῷ σῷ δούλ(ῳ).*

Ὄπ. ΚWΝ — CΤΑΝΤΙ — R'ΝΟΤΑ — ΡΗW = *Κωνσταντί(νῳ) β(ασιλικῷ) νοταρήῳ.*

0,023. (Σ. Π. 'Ακαδ. ἔτος 1892, 1900, Ι, 3). Η'—Θ' ἑκαττονταετηρίς. 'Εδημοσιεύθη ὑπὸ Κ Κωνσcαντοπούλου ἐν Διεθν. 'Εφημ. τῆς Νομ. 'Αρχαιολ. τόμ. Γ', σελ. 178.

Ξενοδόχοι.

436. — + — ΙWΑΝ — ΝΟΥCΦΡ — ΑΓΙC = + *'Ιωάννου σφράγισμα*

Ὄπ. [+] — ΝΕΟV — ΞΕΝΟΔΟΧΟV = + *νέου ξενοδόχου.* Τρίμ. ἰαμβ.

6,016. (Σ. Π. 'Ακαδημ ἔτος 1899-1900, Ι, 7). ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. 'Εδημοσ. ὑπὸ Κ. Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. 'Εφημ. τῆς Νομ. 'Αρχαιολ. τόμ. Γ', σελ. 179).

'Επὶ τῶν οἰκιακῶν.

437. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) *τῷ -σῷ— δού—λῳ* ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν.

Ὄπ. . . ΕΡΓΙ. — R'CΠΑΘ — SΕΠΙΤΟ. — ΚΗΑΚ = [+ *Γ*]*ε⟨ω⟩ργίῳ β(ασιλικῷ) σπαθ(αρίῳ) καὶ ἐπὶ το*[*ν ἰ*](;)*κηακ(ῶν).*

0,028. (Α. Ε. 3061). Μετρίας διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

438. — . . . . . . ΕΙΤWCWΔΟΥΛ = [+ *Κ(ύρι)ε βοήθ*]*ει τῷ σῷ δούλ(ῳ)*, πέριξ διπλοῦ σταυροῦ διηνθισμένου.

Ὄπ. + ΝΙΚΗ—ΦΟΡѠΒ.—CΠΑΘ'Є..—Τ'ΟΙΚΙ....— ΘΑCΑ...—ΚΔ...= + *Νικηφόρῳ β(ασιλικῷ) ⟨πρωτο⟩σπαθ(αρίῳ) ἐ[πὶ] τ(ῶν) οἰκι[ακῶν]*......

0,024. (Σ. Π. 1899-1900, Ι, 30). Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

439. — Διπλοῦς σταυρὸς διηνθισμένος μετ' ἀκτίνων, ἔχων πέριξ ἐπιγραφὴν ἐξίτηλον τὴν συνήθη *Κύριε βοήθει τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. .ΙѠΑ'CΠ—.ΘΑΡΗΟ—..Π.ΤѠΝ—.ΙΚЄΙΑ— .Ѡ.= [+] *Ἰω(άννῃ) πρωτοσπ[α]θαρήο [καὶ ἐ]π[ὶ] τῶν [ο]ἰκεια[κ]ῶ[ν].*

0,024. (Σ. Π. 1898-1899, ΚΔ', 7). Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

440. — Ἐπιγραφὴ κολοβὴ πέριξ σταυροῦ ἰδιάζοντος σχήματος, περιγεγραμμένου ὑπὸ λεπτῆς γραμμῆς, ἔχοντος ἀνὰ ἓν σφαιρίδιον εἰς τὰ ἄκρα τῶν κεραιῶν καὶ διηνθισμένου.

Ὄπ. + ΝΙΚΗΤ,—.Α'CΠΑΘΚ,—ЄΠΙΤѠΝΟΙ—.ЄΙΑΚΤѠ —ΧΟΡΙΑΤ,= + *Νικήτ(ᾳ) [β(ασιλικῷ)] πρωτοσπαθ(αρίῳ) κ(αὶ) ἐπὶ τῶν οἰ[κ]ειακ(ῶν) τῷ Χοριατ(ῃ).*

0,024. (Α. Ε. 2849). Καλῆς διατηρήσεως. Ι—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς. (Οἰκογ.)

441. — ....CѠΔΟVΛ. =[+ *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) τῷ] σῷ δούλ[ῳ]*, πέριξ διπλοῦ σταυροῦ ἐπὶ τριβάθμου βάσεως διηνθισμένου καὶ μετ' ἀκτίνων.

Ὄπ. + .ЄΟΔ—Ѡ..R.CΠ—ΑΘΑΡ,SЄΠΙ—ΤΟΝVΚΙΑ —ΚΟΝ = + *[Θ]εοδώρῳ β(ασιλικῷ) πρωτοσπαθαρ(ίῳ) καὶ ἐπὶ τον ὑκιακόν.*

0,021. (Α. Ε. 2089). Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη πλημμελῶς ὑπὸ Schlumberger (Sigillographie σελ. 557, 10).

442. — + ΚЄRΟΗ......ΔΟVΛѠ = + *Κ(ύρι)ε βοή[θη τῷ σῷ δούλῳ,* πέριξ διπλοῦ σταυροῦ ἐπὶ τριβάθμου βάσεως.

Ὄπ. .ΜΙΧΑΗ—ΛR'CΠΑΘΑ—Ρ,ΚΑΝΔ'SЄ—ΠΙΓѠΝVΚ = [+] *Μιχαὴλ β(ασιλικῷ) σπαθαρ(ο)κανδ(ιδάτῳ) καὶ ἐπὶ τῶν υκ(ιακῶν).*

0,026. (Α. Ε. 3139). Καλῆς διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

443. — Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος πέριξ ἡ συνήθης (=*Κύριε βοήθει τῷ σῷ δούλῳ*). Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ κεντητὴν ἔχοντος περιβολήν, τῇ δεξιᾷ φέροντος σκῆπτρον καὶ τῇ ἀριστερᾷ σφαῖραν (ἐξίτηλον).

Ὄπ. + ΜΗ. — ΑΗΛR'Α'. — ΠΑΘΑΡ'S — ЄΠΙΤ,V. — ΗΑΚ = + *Μη[χ]αὴλ β(ασιλικῷ) πρωτο[σ]παθαρ(ίῳ) καὶ ἐπὶ τ(ῶν) υ[κ]ηακ(ῶν).*

0,020. (Α. Ε. 1990Α). Μετρίας διατηρήσεως. Ι' — ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Τῶν ὀξέων.

444. — + Κ... — ΤѠC.... — ΛЄΟΝΤ. — CΠΑΘΑ. — ΚΡΙ.. — RΗ... = + *Κ(ύρι)[ε β(οή)θ(ει)] τῷ σ[ῷ δούλ]ῳ Λέοντ(ι) σπαθα[ρ](ίῳ) κρι[τῇ τ(οῦ)] βή[λου].*

Ὄπ. ЄΞΑΚΤ — ..ISΜΓΚΟΥ — .ΑΤѠΡΙ — ΤѠΝΟΞЄ — .Ν = *ἐξάκ[τωρ]ι καὶ μ(ε)γ(άλῳ) κου[ρ]άτωρι τῶν ὀξέ[ω]ν.*

0,025. (Α. Ε. 949). Μετρίας διατηρήσεως. Ι' — ΙΑ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 483.

445. — Τύπος ἁγίου ἐφθαρμένος.

Ὄπ. .... — ΠΑΘΑΡ — ...ΚΟV — ..ΡΙΤѠΝ — ..ЄѠΝ = ... — *[σ]παθα[ρίῳ] κου[ρατο]ρι τῶν [ὀξ]έων.*

0,021. (Α Ε 2550). Μετρίας διατηρήσεως. Ι' — ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Ὀστιάριοι.

446. — .ΚЄRΟΗΘЄΙΤѠCѠΔΟVΛѠ = [+] *Κ(ύρι)ε βοήθει τῷ σῷ δούλῳ*, ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων πέριξ διπλοῦ σταυροῦ.

Ὄπ. + ΠЄΤΡ — ѠR ΟCΤ,SΑ̂ — ΒЄCΤ,ΤΟV — ΦΙΛΟΧΡ,Δ — ЄCΠΟΤ' = + *Πέτρῳ β(ασιλικῷ) ὀστ(ιαρίῳ) καὶ πρωτοβέστ(η) τοῦ φιλοχρ(ίστου) δεσπότ(ου).*

0,025. (Α. Ε. 2931). Ἀρίστης διατηρήσεως καί περ εἰς δύο τεθραυσμένον τεμάχια. Θ' — Ι ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Rev. ét. grecq. 1891 σελ. 134 (=Melanges σελ. 243).

447. — . . ͞ЄRO — . . ЄIT . — . ωΔO . — Λω = [+ *Κ*](*ύρι*)*ε* *βο*[*ήθ*]*ει τ*[*ῷ σ*]*ῷ δο*[*ύ*]*λῳ*.

Ὄπ. ͞Ιω — . CTH — . PHω = *Ἰω*(*άννῃ*) [*ὁ*]*στη*[*α*]*ρήῳ*.

0,025. (Ε. Σ. 13173, 31). Μετρίας διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

448. — + ͞ΚЄRO — HΘЄIT . — . ωΔ͞ΟΥΛ . = + *Κ*(*ύρι*)*ε* *βοήθει τ*[*ῷ σ*]*ῷ δούλ*[*ῳ*].

Ὄπ. + ΑΛΗ — . CTHA — . Hω = + *Ἀλῇ* (;) [*ὁ*]*στηα*[*ρ*]*ήῳ*.

(Α. Ε. 2668). Μετρίας διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

Πατρίκιοι.

449. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) μετὰ τῶν λέξεων *τῷ σῷ δούλῳ* ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν.

Ὄπ. . CЄP . — Iω . . . — PIK . ωS — T . . . . H — . . . . = [+] *Σερ*[*γ*]*ίῳ* [*πατ*]*ρικ*[*ί*]*ῳ καὶ τ*[*οποτ*]*η*[*ρητῇ*].

(Α. Ε. 2536). Μετρίας διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

450. — Ὁμοίως.

Ὄπ. ΓЄωΡ — ΓΙωΠΑ — ΤΡΙ . Hω — + = *Γεωργίῳ πατρι*[*κ*]*ήῳ* +

0,030. (Σ. Π. Ἀκαδ. ἔτος 1899-1900, 12). Μετρίας διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

451. — Ὁμοίως.

Ὄπ. ΘЄΟΚΤ — . CΤωΠΑ — ΤΡΙΚΙω = *Θεοκτ*[*ί*]*στῳ πατρικίῳ*. Ἄνωθεν καὶ κάτωθεν ἀνὰ εἷς μικρὸς σταυρὸς διηνθισμένος.

0,030. (Ἀκαδ. ἔτος 1891-92, ΚΖ' 462). Ἀρίστης διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

452. — ΧЄΟΘΒΟΗΘΗ = *Χ*(*ριστ*)*ὲ ὁ Θ*(*εὸς*) *βοήθη*, κύκλωθεν μονογραφήματος ἀναλυομένου εἰς *Πέτρῳ*.

Ὄπ. + ΑΠΟ — ΥΠΑΤω — ΝΠΑΤΡΙ — ΚΙω = + *Ἀπὸ ὑπάτων πατρικίῳ*.

0,024. (Α. Ε. 3043). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ—Η' ἑκατονταετηρίς.

453. — . . ΤΕ — . ΑΝΟV — ΠΑΤΡΙΚΙΟV = [+ *Σ*]*τε*[*φ*]*άνου πατρικίου*.

Ὄπ. + ΔΟV — ΛΟVΤΗC — ΘΕΟΤΟ — . . V = + *δούλου τῆς Θεοτό*[*κο*]*υ*.

0,026. (Α. Ε. 3058). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ'—Η' ἑκατονταετηρίς.

454. — + ΑΘ — ΑΝΑ . — ΙΟV = + *Ἀθανα*[*σ*]*ίου*

Ὄπ. . ΠΑ — . ΡΙΚ — . ΟV = [+] *πα*[*τ*]*ρικ*[*ί*]*ου*.

0,026. (Α. Ε. 1310). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ'—Η' ἑκατονταετηρίς.

455. — Ἡ ὄψις αὕτη ὅλως ἐφθαρμένη.

Ὄπ. ΘΡΟΠΟΥ — . ΙV . — ΝΑΠΑΤ — ΡΙ . ΙѠ = ...*πατρι*[*κ*]*ίῳ*. Πιθανώτατα εἶναι γραφική τις ῥῆσις ἐκ τῶν συνήθων. Ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων.

0,030. (Α. Ε. 3247). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Η — Θ' ἑκατονταετηρίς.

456. — Μ — Θ. Προτομὴ κατενώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. ΘΚΕRΘ — ΛΕΟΝΤΗ — ΠΑΤΡ . . Ι — . ѠΛΟΥΛΟΥ — Κ = [+] *Θ*(*εοτό*)*κε β*(*οή*)*θ*(*ει*) *Λέοντη πατρ*[*ικ*]*ί*(*ῳ*) [*τ*]*ῷ Λουλούκ*[*η*].

0,018. (Α. Ε. 2612). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ ἑκατονταετηρίς. (Οἰκογενειακόν.)

457. — Ἡ Θεοτόκος ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον, φέρουσα διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς τὸ βρέφος.

Ὄπ. CΚ . . — ΠΑΝ . . — ΛΕѠΝ . — ΠΡΙΚ = *Σκ*[*έπ*](*οις*) *πάν*[*αγ*]*νε Λέων*[*τ*](*α*) *π*(*ατ*)*ρίκ*(*ιον*). Τρίμ. ἰαμβ.

0,017. (Α. Ε. 1979). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

458. — + ΑΓ,ΝΙΚΟΛ . ΕR'ΤѠCѠΔΟΥΛ, — + *ἅγ*(*ιε*) *Νικόλ*[*α*]*ε β*(*οήθει*) *τῷ σῷ δούλ*[*ῳ*], πέριξ. ΘΝΙ — ΚΟΛ, = *ὁ ἅ*(*γιος*) *Νικό*(*λαος*), κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον βραχέα ἔχοντος τὴν κόμην καὶ τὸ γένειον. Φέρει ὡς συνήθως φελώνιον καὶ

ὠμοφόριον καὶ τῇ δεξιᾷ εὐλογεῖ ἐνῷ διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ Εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους.

Ὄπ. . ΜΙΧΑ — . ΛΑΝΘΥΠ' — . ΑΤΡΙΚ,Ρ' — CΠΑΘ,Τ, — . ΤΥΠΙΟΤ' = [+] *Μιχα[ή]λ ἀνθυπ(άτῳ) [π]ατρικ(ίῳ) β(ασιλικῷ) σπαθ(αρίῳ) τ(ῷ) [Σ]τυπιότ(η).*

0,025. (Α. Ε. 2916). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 704. (Οἰκογενειακόν.)

459. — . ΝΙ — ΚΟΛ . = [ὁ ἅγιος)] *Νικόλ(αος)*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἀποτετριμμένης.

Ὄπ. + ΚΕΡΘ — . ΚΟΛΑ — ΠΑΤΡ — . . . . = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) Νι]κολά[ῳ] πατρ[ικίῳ]* (;)

0,016. (Α. Ε. 1978). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

460. — . . . . . . Ν . ΚΟΛ, = [ὁ ἅγιος] *Ν[ι]κόλ(αος)*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἀποτετριμμένης.

Ὄπ. + ΚΕ . . — ΑΝ . . . . — ΑΤΡ . . . — . . . . . — . . . . = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) Ἀν. . . [π]ατρ[ικίῳ]* . . . .

0,024. (Α. Ε. 2693). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

461. — . . Ε — ΩΡΓΙΟ = [ὁ ἅ(γιος) *Γ]εώργιο(ς)*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον μετὰ χλαμύδος καὶ θώρακος, τῇ δεξιᾷ φέροντος δόρυ καὶ τῇ ἀριστερᾷ ἀσπίδα.

Ὄπ. ΚΩΝC — ΤΑΝΤ,ΔΟ — ΜΕCΤ,ΤS — ΠΑΤΡΙ = *Κωνσταντ(ῖνος) δομέστικος . καὶ πατρί(κιος).*

0,023. (Ε Σ. 13173, 42). Καλῆς διατηρήσεως Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

462. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τοῦ ἁγίου Δημητρίου μετὰ χλαμύδος καὶ θώρακος, φέροντος δόρυ καὶ ἀσπίδα. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος.

Ὄπ. + ΚΕΡ,Θ, — ΤΩCΩΔΟΥ — . ΩΝΠΡΙ — . ΩΘΕΟΔ — ΡΚΑΝ = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) τῷ σῷ δού(λῳ) [Κ]ων(σταντίνῳ) π(ατ)ρι(κίῳ) [τ]ῷ Θεοδ[ω]ροκάν(ῳ).*

0,029. (Α. Ε. 2996). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς (Οἰκογενειακόν.) Schlumberger, Rev. ét. grecq. 1891 σελ. 140 (= Melanges σελ. 250).

463. — Δύο ἅγιοι κατ' ἐνώπιον ἱστάμενοι μετὰ βραχέων χιτώνων, θωράκων καὶ χλαμύδων, ὧν ὁ μὲν πρὸς τὰ δεξιὰ ἔχει ἀγένειον πρόσωπον ὁ δὲ πρὸς τὰ ἀριστερὰ φέρει πώγωνα. Τῇ δεξιᾷ ἀμφότεροι φέρουσι δόρατα, τῇ δ' ἀριστερᾷ ὁ μὲν ξίφος ὁ δὲ πιθανῶς ἀσπίδα (ἐξίτηλον).

Ὄπ. . ΓΡΑΦ — . ΦΡΑΓΙΣ — . ΤΥΛΙΑΝ — . ΡΙΤΟΥΒ — . . = [+] *Γραφ(ὰς)* [*σ*]*φραγίζ(ω)* [*Σ*]*τυλιαν(οῦ)* [*π*](*ατ*)*ρι(κίου) τοῦ Β*. . .

0,021. (Α. Ε. 3070). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ ἑκατονταετηρίς.

464. — Μ · Χ = *Μ(ι)χ(αήλ)*, ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ' ἐνώπιον τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ φέροντος ὡς συνήθως σκῆπτρον καὶ σφαῖραν.

Ὄπ. + — ΛΟΓΟΥϹ — ϹΦΡΑΓΙΖ — . ЄΝΧΙ — ΠΑ . . ΙΚ — ΟΥ = + *Λόγους σφραγίζ(ω)* . . . . . *πα*[*τρι*]*κ(ί)ου*.

0,019 (Α. Ε. 1967). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ ἑκατονταετηρίς.

465. — ΘΠΑΝ — ΤЄΛЄ . . = *ὁ ἅ(γιος) Παντελε*[*ήμ*]*ων*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ' ἐνώπιον αὐτοῦ ἀγένειον ἔχοντος πρόσωπον καὶ κόμην οὔλην κατερχομένην πρὸς τοὺς κροτάφους. Ἡ περιβολὴ αὐτοῦ εἶναι ἡ συνήθης.

Ὄπ. + ΑΘΛΗ — ΤΑΠΑΤΡΙΚ — ΟΝΑΝΔΡЄ — ΑΝϹ . . — ΠΟΙϹ = + *'Αθλητὰ πατρίκ(ι)ον 'Ανδρέαν σ*[*κέ*]*ποις*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,016. (Ε. Σ. 13173. 58). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'— ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

466. — ΘΠΑΝ — ΤΛЄΜ = *ὁ ἅ(γιος) Παντ(ε)λε(ή)μ(ων)*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον, οὔλην ἔχοντος κόμην καὶ ἀγένειον πρόσωπον.

Ὄπ. . ΚЄΡΘ, — . . ΠΡΙΤΟ — ΑΜΟΡΙ — ΑΝΟ = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) π(ατ)ρι(κίῳ) τὸ 'Αμοριανό*.

0,016. (Α. Ε. 66). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετερίς. (Οἰκογενειακόν.)

Πραγματευταί.

467. — ΚΕROΗΘΙΤωCωΔ. . = [+] *Κ(ύρι)ε βοήθι τῷ σῷ δ[ούλ](ῳ)*, πέριξ διπλοῦ σταυροῦ διηνθισμένου ἐπὶ βάσεως.

Ὄπ. + CΤ — ΕΦΑΝ — ΠΡΑΓΜ — ΑΤ,V = + *Στεφάν(ῳ) πραγματ(ε)υ(τῇ)*.

0,022. (Ε. Σ. 13122α). Καλῆς διατηρήσεως. Θ′—Ι′ ἑκατονταετηρίς.

468. — Ὁμοίως, ἀλλ' ἡ ἐπιγραφὴ ἐν διπλῷ κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. + ΓΕ — ΟΡΓΗΟ — ΚΟΚΙΝ. — ΠΡΑΓ. . — ΤΕV. = + *Γεοργήο Κοκίν(ῳ) πραγμ[α]τευ[τ](ῇ)*.

0,029. (Α. Ε. 611). Καλῆς διατηρήσεως. Θ′—Ι′ ἑκατονταετηρίς. (Οἰκογεν.)

469. — + ΚΕROΗΘΤωCωΔΟVΛ = + *Κ(ύρι)ε βοήθ(ει) τῷ σῷ δούλ(ῳ)*, ἐν διπλῷ κύκλῳ σφαιριδίων πέριξ προτομῆς κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου φερούσης τὸν συνήθη μετὰ καλύπτρας πέπλον (μαφόριον).

Ὄπ. + ΘΕΟ—ΦVΛΑΚΤ—ωΠΡΑΓΜ—ΑΤΕVΤ—ΗΝ= + *Θεοφυλάκτῳ πραγματευτήν* (sic).

0,022. (Ε. Σ. 13122). Καλῆς διατηρήσεως. Ι′—ΙΑ′ ἑκατονταετηρίς.

Πρεπόσιτοι.

470. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης.

Ὄπ. . . ΕRΘ — . ωΠΡΕ — . ΟCΙΤ — ω = [+ *Κ](ύρι)ε β(οή)θ(ει) ['Ι]ω(άννῃ) πρε[π]οσίτῳ*.

0,016. (Α. Ε. 2845). Μετρίας διατηρήσεως. Ι′—ΙΑ′ ἑκατονταετηρίς.

Πριμικήριοι.

471. — Διπλοῦς σταυρὸς ἐπὶ βάσεως διηνθισμένος ἔχων ἐν τῷ μέσῳ τῶν κάτω κεραιῶν Χ ἐν εἴδει ἀκτίνων, πέριξ δὲ ἐπιγραφὴν ἑξίτηλον.

Ὄπ. . ΚΕR. — . ωCωΔ. . — ΙωΠΡΗ — ΜΙΚΗΡ — Ηω = + *Κ(ύρι)ε β(οή)[θ](ει) [τ]ῷ σῷ δ[ού](λῳ) 'Ιω(άννῃ) πρημικηρήῳ*.

0,021. (Σ. Π. 'Ακαδ. ἔτος 1899-1900 Ι, 31). Μετρίας διατηρήσεως. Θ′—Ι′ ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Ἐφημ. τῆς Νομ. 'Αρχ. τόμ. Γ′, σελ. 183.

472. — + ΚΕ . . . . . . ΔΟΥΛ′ = + *Κ(ύρι)ε* [*βοήθ(ει) τῷ σῷ*] *δούλ(ῳ)*, πέριξ σταυροῦ διπλοῦ ἔχοντος ἀκτῖνας εἰς τὸ κέντρον τῶν κεραιῶν καὶ περιβαλομένου ὑπὸ βλαστοειδῶν κοσμημάτων.

Ὄπ. . ΕΠΙΦ . — ΝΙωΠΡΙΜ . — . . ΡΙωSR′CΠ — ΑΘΕΠΙ ΤΟΥΘC — . VΛΛΙΤV — . ΙΤ . Ν = [+] *Ἐπιφ[α]νίῳ πριμ[ικη]ρίῳ καὶ β(ασιλικῷ) σπαθ(αρίῳ) ἐπὶ τοῦ . . . .*

0,021. (Ε Σ. 13173, 32). Μετρίας διατηρήσεως. Θ — Ι′ ἑκατονταετηρίς.

473. — Κεφαλὴ κατ' ἐνώπιον ἁγίου τινος βραχὺ ἔχοντος γένειον. Πέριξ ἐπιγραφὴ ἡμιεξίτηλος . . ΡΟΗΘΕΙ . . . . . . = [+ *Κ(ύρι)ε*] [*τῷ σῷ δούλ(ῳ)*].

Ὄπ. + ΚωΝ — . ΑΝΤ . — . ΠΡΙΜ — . ΚΗΡΙ . = + *Κων-[στ]αντ[ίν](ῳ) πριμ[ι]κηρί[ῳ]*.

0,020. (Σ. Π. Ἀκαδημ. ἔτος 1899 - 1900, Ι, 60). Μετρίας διατηρήσεως. Ι′— ΙΑ′ ἑκατονταετηρίς.

474. — ΘΓΕ — ωΡΓ . . . = *ὁ ἅ(γιος) Γεώργ[ιος]*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἐν τῇ συνήθει στάσει καὶ περιβολῇ.

Ὄπ. CΦΡΑ — ΓΙCΘω — ΜΑΠΡΙ — ΤΟVΑΡΤΑ — RΑΝΕΙ — ΟΥ = *Σφραγὶς Θωμᾶ πρι(μικηρίου) τοῦ Ἀρταβανείου.*

0,014. (Ε. Σ. 13058). Καλῆς διατηρήσεως. Ι′— ΙΑ ἑκατονταετηρίς. (Οἰκογενειακόν.)

475. — ΜΗΡ — ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου ἀνατεινούσης χεῖρας ἱκέτιδας, φερούσης δ' ἐπὶ τοῦ στήθους τὸ βρέφος ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. ΔΕCΠΙΝΑ — ROΗΘΕΙΘΕΟ — ΔΟΡΟΝΑΑΕ — ΔΡΟΝΤΟΝ — ΑΝΤΙΟΧΙ — Τ = *Δέσπινα βοήθει Θεόδορον πρωτοπρόεδρον τὸν Ἀντιοχίτ(ην).*

0,021. (Α. Ε. 2629). Ἀρίστης διατηρήσεως. ΙΑ′— ΙΒ′ ἑκατονταετηρίς. (Οἰκογεν.) Schlumberger. Rev ét. grecq. 1889 σελ. 257 (= Melanges Α′ σελ. 212). Πρβλ. Sigillographie σελ. 217.

Πρωτοπρόεδροι.

476. — + ΚЄR,Θ, — ΤωϹω ΔΟΥΛ — Γ.ωΡΓΙ — ω = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) τῷ σῷ δούλ(ῳ) Γ[ε]ωργίῳ.*

Ὄπ. ΑΑЄΔΡω — ΤωΚΙRVΡ — ΡΑΙωΤ — Η = *πρωτοπροέδρῳ τῷ Κιβυρραιώτῃ.*

0,024. (Α. Ε. 3055). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς. (Οἰκογ.)

477. — .ΚЄRΟ — ΗΘ. ωΝ — ϹΤΑΝΤΙ — Νω = [+] *Κ(ύρι)ε βοήθ[η Κ]ωνσταντίνῳ.*

Ὄπ. ΠΡωΤΟ — ΠΡΟЄΔΡω — ΤωΔΟV — ΚΑ = *πρωτοπροέδρῳ τῷ Δούκᾳ.*

0,023. (Α. Ε. 3026). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς. (Οἰκογ.)

478. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. . . . ΑϕΑϹ — ϹϕΡΑΓΙ . — . . Κ . . . — . SΑЄΔΡ = [+ *Γρ*]*αφὰς σφραγί*[*ζω*]. . . . . *καὶ προέδρου.*

0,024. (Σ Π. 1889-1900 Ι, 39). ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Εφημ. τῆς Νομ. Ἀρχ. τόμ. Γ', σελ. 184, ἔνθα διορθωτέα ἡ ὄπισθεν ἐπιγραφὴ κακῶς ἐκεῖ ἀναγνωσθεῖσα.

479. — [ΜΗΡ] — ΘV. Ἡ Θεοτόκος ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον κλίνουσα ἠρέμα πρὸς δεξιὰν καὶ βαστάζουσα διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τὸ βρέφος, ἐνῷ τὴν δεξιὰν φέρει πρὸς τὸ στῆθος. Τὸ βρέφος εἶναι γυμνὸν καὶ περιπτύσσεται τὴν μητέρα αὐτοῦ. Ἡ εἰκὼν διὰ τὴν τεχνικὴν ἐπεξεργασίαν εἶναι πολύτιμος ἁγιογραφικὸς τύπος.

Ὄπ. + ΧΡ. . . . — ϹωΜΑΘ. . . — .ωΝωϹΟ . . — ϹΗΘЄΟ . . . — .ΟϹSΛΟ. . . . — ΠΑ. . . — ΠΡΟЄΔ. . . — .Ιω. . . .

0,030. (Ε. Σ. 13173, 94). Ἐλλείπει κατὰ τὸ ἓν τρίτον. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Κ. Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΕΛΕΥΣΙΝΙΑΚΑ

Περὶ τῆς ἐν τῷ παρόντι περιοδικῷ δημοσιευθείσης ὑπ' ἐμοῦ ἐκτενοῦς ἑρμηνείας τῶν μνημείων τοῦ Ἐλευσινιακοῦ κύκλου (τόμ. Δ', σελ. 171-191 καὶ 233-516), ἥτις εἶχε τὸ εὐτύχημα νὰ βραβευθῇ ὑπὸ τῆς ἐν Παρισίοις Association pour l'encouragement des Études Grecques, πολλαὶ μέχρι τοῦδε παρὰ διαφόρων ἀλλοδαπῶν ἐδημοσιεύθησαν εὐμενεῖς κρίσεις, ὧν τελευταία εἶναι ἡ τοῦ ἐν Giessen ἀρχαιολόγου B. Sauer[1].

Ὁ σοφὸς οὗτος κρίνει μὲν λίαν εὐμενῶς ἐν γένει τὸ ἔργον λέγων ὅτι εἶναι eine erfreuliche Förderung auf diesem nicht ohne Gefahr zu beschreitenden Gebiete καὶ παραδέχεται ὡς ὀρθὰς τὰς ἑρμηνείας ἑπτὰ τοὐλάχιστον τῶν δώδεκα τούτων μνημείων, οὐχ ἧττον ὅμως περὶ τῶν λοιπῶν, ἰδίως τριῶν, ὡς καὶ περί τινων λεπτομερειῶν τῶν πρώτων, ἔχει διαφόρους γνώμας. Περὶ τῶν γνωμῶν τούτων — τοὐλάχιστον ἐκείνων ἃς μετ' ἐπιχειρημάτων καὶ οὐχὶ ὡς ἀπὸ τρίποδος ἐκφέρει — ἀντιλέγω ἐνταῦθα τὰ ἑξῆς.

Τὴν ἑρμηνείαν ἡμῶν τοῦ Ἐλευσινιακοῦ πίνακος, ἣν ἤδη ἐπεχείρησε νὰ διαμφισβητήσῃ ὁ κ. Σκιᾶς, πρὸς ὃν ὅμως ἀντείπομεν ἐνταῦθα (τόμ. Ε', σελ. 135-148) τὰ δέοντα, θεωρεῖ ὁ κ. Sauer ὡς καθ' ὅλα ὀρθὴν καὶ ὡς πρὸς αὐτὸν ἔτι τὸν ταυτισμὸν τῆς ἀφιερωσάσης αὐτὸν Νιιννίου πρὸς τὴν ἐκ Σάμου ἑταίραν Νάννιον. Μόνον ὡς πρὸς τὰς λεπτομερείας ἀντιλέγει ὅτι ὁ ἐν τῇ κάτω σκηνῇ μυσταγωγὸς νεανίας δὲν εἶναι θνητὸς «seiner Grösse wegen». Ἀλλ' ἂν ὁ κ. Sauer εὐαρεστηθῇ νὰ παραβάλῃ τὸ μέγεθος τοῦ νεανίου τούτου πρὸς τὴν *ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ* μόνην θεόν, θὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἡ δευτέρα εἶναι σχεδὸν *διπλασία τὸ μέγεθος*, ὅπερ ἀποδεικνύει σαφῶς ὅτι θνητὸς ὁ μυσταγωγός. Ἐπίσης τὸν ἐν τῇ ἄνω σκηνῇ παῖδα δὲν παραδέχεται ὡς τὸν αὐτὸν πρὸς τὸν ἐν τῇ ἀριστερᾷ γωνίᾳ τοῦ ἀετώματος κατακείμενον παῖδα, ἀλλὰ θεωρεῖ ὡς ἁπλοῦν θεατὴν (Zuschauer). Ἀντιπαρατηρῶ ὅμως ὅτι οὐχὶ μόνον τὰ χαρακτηριστικά, ἡ ἡλικία καὶ τὸ ἔνδυμα ἀμφοτέρων ταυτίζονται, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ φορήματα αὐτῶν (στέφανος, οἰνοχόη καὶ ὁδοιπορικὴ ῥάβδος). Πῶς δὲ εἶναι *θεατὴς* τῆς σκηνῆς, ἀφοῦ ἐπιδεικτικῶς στρέφει τὰ νῶτα αὐτῇ οὐδὲ τὸ παράπαν περὶ αὐτῆς φροντίζων; Τέλος τοὺς ὑπὸ τὸ ἀέτωμα *καλάθους* δὲν παραδέχεται ὡς τοιούτους, ἀλλ' ὡς Scheiben oder schildförmigen Zieraten, ἐνῷ οὐχὶ τοιοῦτόν τι σχῆμα ἀλλ' *ἀσφαλῶς* καλαθοειδὲς ἔχουσιν, ἤτοι καλάθων μετὰ τοῦ στομίου πρὸς τὰ ἔξω ἐστραμμένου. Τίνα δὲ λόγον ἔχουσιν ἐν τῇ θέσει ταύτῃ οἱ δημητριακοὶ κάλαθοι, διδάσκει τὸ τῶν Προπυλαίων τῆς Ἐλευσῖνος ἀρχιτεκτονικὸν παράδειγμα, ἐνῷ τὰ ἀντικείμενα, ἅτινα βλέπει ὁ κ. Sauer, εἶναι τόσον ὀλίγον μεμαρτυρημένα ἐν Ἐλευσῖνι ὅσον καὶ αἱ πανσέληνοι τοῦ κ. Σκιᾶ.

Ὡς καθ' ὅλα ὀρθὴν (sehr einleuchtend) παραδέχεται ὁ S. τὴν ἑρμηνείαν τῆς εἰκόνος τοῦ ἀγγείου Pourtalès. Παρατηρεῖ μόνον ὅτι δὲν χωρίζω ἐκεῖ ἔνθα δεῖ τοὺς δύο ναοὺς τῆς εἰκόνος, λησμονῶν ὅτι ὁ ὑπ' ἐμοῦ προταθεὶς χωρισμὸς *ἐπιβάλλεται* ὑπὸ τῆς ἐν τῷ μεταξὺ τῶν κιόνων ὑψουμένης κορυφῆς τοῦ λόφου τῆς Ἄγρας.

Ὀρθὴν ἐπίσης καὶ ἀβίαστον θεωρεῖ τὴν ἑρμηνείαν τῆς ἑτέρας τῶν εἰκόνων τῆς περιφήμου ἐκ Παντικαπαίου πελίκης. Εὑρίσκει ὅμως ὅτι δὲν δικαιολογῶ ἐπαρκῶς τὴν ἐπὶ τῆς αὐτῆς εἰκόνος δὶς παρουσίαν τῆς Δήμητρος, ἔστω καὶ ὑπὸ δύο διαφόρους ἰδιότητας παρισταμένης. Ἀλλὰ τότε ἀπορῶ πῶς κατωτέρω παραδέχεται αὐτὸς οὗτος ὁ κ. Sauer ὅτι ὀρθῶς ἀνεγνώρισα δὶς τὴν αὐτὴν Δήμητρα — ὡς τὴν Ἐλευσινίαν καὶ τὴν ἐν τῷ Ἄστει — ἐπὶ τοῦ ἐκ Κύμης ἀγγείου. Παράδοξον φαίνεται ἐπίσης αὐτῷ πῶς δέχομαι ὅτι τὴν *ἀποκαλύπτουσαν* τὰ μυστήρια Δήμητρα ἢ Κόρην δηλοῖ ἡ ἄλλως ἀκατανόητος καὶ ἀπαραδειγμάτιστος *ἀποκάλυψις* τῶν μαστῶν τῶν σεμνῶν τούτων θεῶν. Δυστυχῶς οὐδὲν τῶν ὅσων ἔχω δύναμαι νὰ ἀντιπαρατηρήσω, διότι ὁ κ. S. ἐκφέρει τὴν ἀπορίαν αὐτοῦ χωρὶς νὰ δικαιολογῇ αὐτὴν δι' οἱουδήποτε ἄλλου ἐπιχειρήματος ἢ ἑνὸς θαυμαστικοῦ σημείου.

Ἀτυχῆ θεωρεῖ τὴν ὅλην ἑρμηνείαν τῆς ἑτέρας τῶν ὄψεων τῆς αὐτῆς πελίκης, ἂν καὶ οὐδεμίαν συμμερίζεται τῶν ὑπ' ἐμοῦ ἀποκρουσθεισῶν τριῶν ἀρχαιοτέρων γνωμῶν, λέγων ὅτι ἡ ἀγγειογραφία αὕτη θὰ παραμείνῃ «ein schönes Rätsel». Σημειῶ ὅμως τὰ ἑξῆς. Πρῶτον· ὅτι πρόκειται περὶ παραστάσεως ἐκ τοῦ Ἐλευσινιακοῦ μυστικοῦ κύκλου, ὑποδεικνύει ἤδη τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἑτέρα τῶν ἀγγειογραφιῶν τοῦ αὐτοῦ ἀγγείου ἀναφέρεται, καθ' ἃ καὶ ὁ S. παρεδέχθη, εἰς τὸν αὐτὸν κύκλον. Δεύτερον· ὅτι ἡ πέτρα ἐφ' ἧς ὁ Ἑρμῆς θέτει τὸν πόδα πρὸ τοῦ σπηλαίου μαρτυρεῖ *σαφέστατα*[2], ὅτι ἡ σκηνὴ συμβαίνει πρὸ χθονίας πύλης Ἅδου, οἷα ἀκριβῶς ἦτο τὸ *Καταβάσιον* τῆς Ἐλευσῖνος. Τρίτον· ὅτι ὁ *σάκκος τῶν ἱερῶν*

1. Berliner Philologische Wochenschrift 1903, Nº 45 (7 November) S. 1421-27.
2. Πέλ. Σβορώνου *Τὸ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὸν Μουσεῖον*, σελ. 55-65, ἀρ. 23.

στηρίζεται ἐπὶ τῆς παραλλήλου παραστάσεως τοῦ ἐξ Ἄγρας μεγάλου ἀναγλύφου, ὅπερ δυστυχῶς παρέρχεται ἐν σιγῇ ὁ κ. Sauer. Τέταρτον· ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἥτις τόσον ἐξένισε τὸν S., βεβαιοῦται λαμπρῶς ὑπὸ τοῦ προκύπτοντος ὄφεως πρὸ τοῦ ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ θεοῦ θρήνυος, ὄφεως ὃν παραδόξως οὐδεὶς μέχρι τοῦδε εἶδεν καὶ ἐγὼ αὐτὸς δὲν ἀντελήφθην, πάντως ἕνεκα τῆς momentane Verblendung ἐκείνης, ἣν πάνυ ὀρθῶς μοι ἀποδίδει ὁ κ. S. Πέμπτον· ὅτι ungewöhlich δὲν εἶναι εἰς τὰς χεῖρας τοῦ θεοῦ τῶν Ἐπιδαυρίων τελετῶν τῶν μυστηρίων τὸ σκῆπτρον, ἀφ' οὗ αὐτὸ τὸ ἐν Ἐπιδαύρῳ χρυσελεφάντινον ἄγαλμα τοῦ θεοῦ φέρει τοιοῦτον, ὡς διδάσκουσι τὰ νομίσματα τοῦ Γ' ἤδη αἰῶνος π. Χ.

Τῆς παρουσίας τοῦ Ἀσκληπιοῦ βεβαιουμένης οὕτως ὑπὸ τοῦ ὄφεως, ὄχι μόνον ἡ ἑρμηνεία ἡμῶν κυροῦται, ἀποκλειομένων ὁριστικῶς πασῶν τῶν μέχρι τοῦδε προταθεισῶν, ἀλλὰ στεροῦνται — νομίζω — τῆς κυρίας βάσεως αὐτῶν καὶ αἱ ἀντιρρήσεις τοῦ κ. S. ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν τῆς ἑτέρας τῶν ἐπὶ τῆς ζῳοφόρου τοῦ Παρθενῶνος πομπῶν. *Λῖκνον* δὲ βεβαίως δὲν ὠνόμασα, ὡς ἐκ παραδρομῆς σημειοῖ ὁ S., ἀλλὰ *πτύον* τὸ κέρχνωμα ὅπερ κρατεῖ ἡ ἑτέρα τῶν τὰ ἱερὰ φερουσῶν παρθένων. Βεβαίως δὲν ἔχω τὴν ἀξίωσιν νὰ ἀποβάλωσιν ἀμέσως οἱ ἀρχαιολόγοι τὴν ἀπ' αἰώνων ἤδη ῥιζωθεῖσαν γνώμην ὅτι μίαν καὶ μόνην, τὴν τῶν Παναθηναίων, πομπὴν εἰκονίζει ἡ ζῳοφόρος τοῦ Παρθενῶνος. Θὰ παρέλθῃ πολὺς καιρός, καὶ χρειάζεται μεγάλη καὶ ἀπροκατάληπτος προσοχὴ πρὸς ὅσα καὶ μόνα βλέπουσιν οἱ ὀφθαλμοί, ἵνα πάντες πεισθῶσιν ὅτι πρόκειται περὶ δύο ἐντελῶς καὶ σαφῶς κεχωρισμένων πομπῶν. Ὁ δὲ φίλος S., ὅστις πολλάς μοι δίδει σοφὰς συμβουλάς, ἅς μοι ἐπιτρέψῃ νὰ συμβουλεύσω καὶ ἐγὼ αὐτῷ νὰ θέσῃ ἐπὶ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πίνακος ἀνεπτυγμένην πρὸ αὐτοῦ σύμπασαν τὴν ζῳοφόρον τοῦ Παρθενῶνος, νὰ μελετήσῃ δὲ αὐτὴν ὁδηγὸν ἔχων οὐχὶ τὴν ἰσχύουσαν προκατάληψιν ἀλλὰ μόνον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Τότε καὶ μόνον θὰ δυνηθῇ νὰ κρίνῃ, ἂν πρόκειται περὶ μιᾶς ἢ δύο πομπῶν, τίνες αὗται καὶ εἰς τίνα σημεῖα χωρίζονται.

Τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ἐξ Ἄγρας μεγάλου καὶ σπουδαιοτάτου ἀναγλύφου παρέρχεται ἄκριτον ὡς «λίαν προβληματικήν», ἀποφεύγει δ' οὕτως εὐχερῶς νὰ εἴπῃ τὴν γνώμην αὐτοῦ περὶ τοῦ *σάκκου τῶν ἱερῶν,* ὃν φέρει ἡ Νίκη, σάκκου *ἀπαραλλάκτου* πρὸς ἐκεῖνον, ὅστις παραδίδεται ἐν τῇ ἀγγειογραφίᾳ τῆς ἐκ Παντικαπαίου Ἐλευσινιακῆς πελίκης.

Μ' ἐκπλήσσει δὲ αὐτόχρημα τὸ πάθημα τοῦ κ. S. ὡς πρὸς τὰς παραστάσεις τῆς ἐκ Ῥόδου ὑδρίας. Ἐκεῖνα ἅτινα πολεμεῖ κυρίως, ἡ κλεὶς ἐν τῇ χειρὶ τῆς Προπυλαίας Ἀρτέμιδος καὶ τὸ δόρυ ἐν τῇ χειρὶ τῆς ἱσταμένης θεᾶς — ἥτις ἑπομένως ἀσφαλῶς εἶναι ἡ Ἀθηνᾶ — *ἐβεβαιώθησαν* ἤδη ὡς ὀρθὰ διὰ τῆς μεταγενεστέρας ἐξετάσεως αὐτοῦ τοῦ μνημείου ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ συμπατριώτου τοῦ κ. Sauer (Watzinger), παρακληθέντος πρὸς τοῦτο ὑπὸ ἑτέρου γερμανοῦ ἀρχαιολόγου (Thiersch). Φαίνεται δυστυχῶς ὅτι ὁ κ. S. δὲν ἀνέγνωσε τὴν περὶ τούτου ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι (511) τῆς μελέτης ἡμῶν προσθήκην. Τίνα δὲ σημασίαν ἢ λόγον δύναται νὰ ἔχῃ *κιβώτιον* (!) ὑπὸ τὸν πόδα τοῦ Ἑρμοῦ, ἐμοὶ εἶναι ἐντελῶς ἀκατανόητον, ἐνῷ τὸ κατὰ τὴν ἐμὴν ἑρμηνείαν φρέαρ μαρτυρεῖται ὑπὸ τῆς παραστάσεως τοῦ σαρδόνυχος τῶν Παρισίων, οὗ τὴν ἐμὴν ἑρμηνείαν παρεδέχθη ὡς ὀρθὴν αὐτὸς ὁ Sauer.

Τοῦ ἐκ Κύμης θαυμασίου ἀγγείου τὴν ἑρμηνείαν ἡμῶν παραδέχεται ὁ κ. S. ἀνεπιφυλάκτως ὡς ὀρθήν, καὶ αὐτὰς δὲ τὰς περὶ τῆς τοπογραφίας τοῦ Ἐλευσινίου, τῆς Πνυκὸς καὶ τοῦ Θεσμοφορείου θεωρεῖ ὡς μεγάλης προσοχῆς ἀξίας, ἂν καὶ δὲν ἐξετάζει αὐτὰς εἰδικώτερον.

Περὶ τῶν ἑρμηνειῶν τῶν δύο ὑδριῶν (τῆς ἐκ Κρήτης καὶ τῆς ἐκ τῆς συλλογῆς Tyskiewitsch) παραδέχεται ὅτι αἱ θεμελιώδεις ἡμῶν ἰδέαι εἶναι ὀρθαί, ἀλλ' ὅτι ἐπεβαρύναμεν ταύτας δι' ὅλως *καταπληκτικῶν ὑποθέσεων.* Δυστυχῶς δὲν λέγει συγχρόνως καὶ εἰς τί συνίσταται τὸ καταπληκτικόν, ἵνα δυνηθῶ νὰ φωτισθῶ ἢ νὰ ἀπαντήσω τι πρὸς δικαιολογίαν ἢ ὑποστήριξιν τῶν ψεγομένων. Οὕτως εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ ἐμμείνω εἰς τὰς γνώμας μου.

Τέλος ὁ κ. Sauer παραδέχεται ὡς καθ' ὁλοκληρίαν ὀρθὰς τὰς ἑρμηνείας τοῦ σαρδόνυχος τῶν Παρισίων, τῆς μαρμαρίνης ἐκ Ῥώμης κάλπης καὶ τοῦ μεγάλου ἐξ Ἐλευσῖνος ἀναγλύφου τοῦ Λακρατείδου, δεχόμενος καὶ αὐτὴν τὴν ταύτισιν τοῦ *θεοῦ* καὶ *θεᾶς* πρὸς τὸν Ἀσκληπιὸν καὶ τὴν Ὑγιείαν.

Θὰ ἤμην βεβαίως λίαν δύσκολος ἂν δὲν ηὐχαριστούμην ἐκ τοῦ ὅλου τῆς κρίσεως ἀνδρὸς παραδεχομένου ἀνεπιφυλάκτως ὅτι ὀρθῶς ἡρμήνευσα ἑπτὰ τοὐλάχιστον τῶν δώδεκα τούτων μνημείων τῶν ὄντων, ὡς αὐτὸς λέγει, zumeist rätselvolle und viel umstrittene, διαφωνοῦντος δὲ κυρίως ὡς πρὸς τὴν ἑρμηνείαν τριῶν μόνον ἐξ αὐτῶν. Ἀλλ' ἂν ἀντεῖπον τ' ἀνωτέρω, τοῦτο ἐγένετο ὄχι διότι φρονῶ ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπατῶμαι, ἀλλὰ μόνον διότι ἐνόμισα ὅτι τὰ προταθέντα ἐπιχειρήματα δὲν εἶναι ἀκριβῶς ἐκεῖνα, ἐφ' ὧν ἔδει νὰ στηριχθῇ ἡ ἀμφισβήτησις τινῶν ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ κ. S. ἐπικρινομένων γνωμῶν μου.

Ι. Ν. Σβορῶνος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ϛ′ ΤΟΜΟΥ

TABLE DES MATIÈRES

CONTENUES DANS LE

JOURNAL INTERNATIONAL D'ARCHÉOLOGIE NUMISMATIQUE

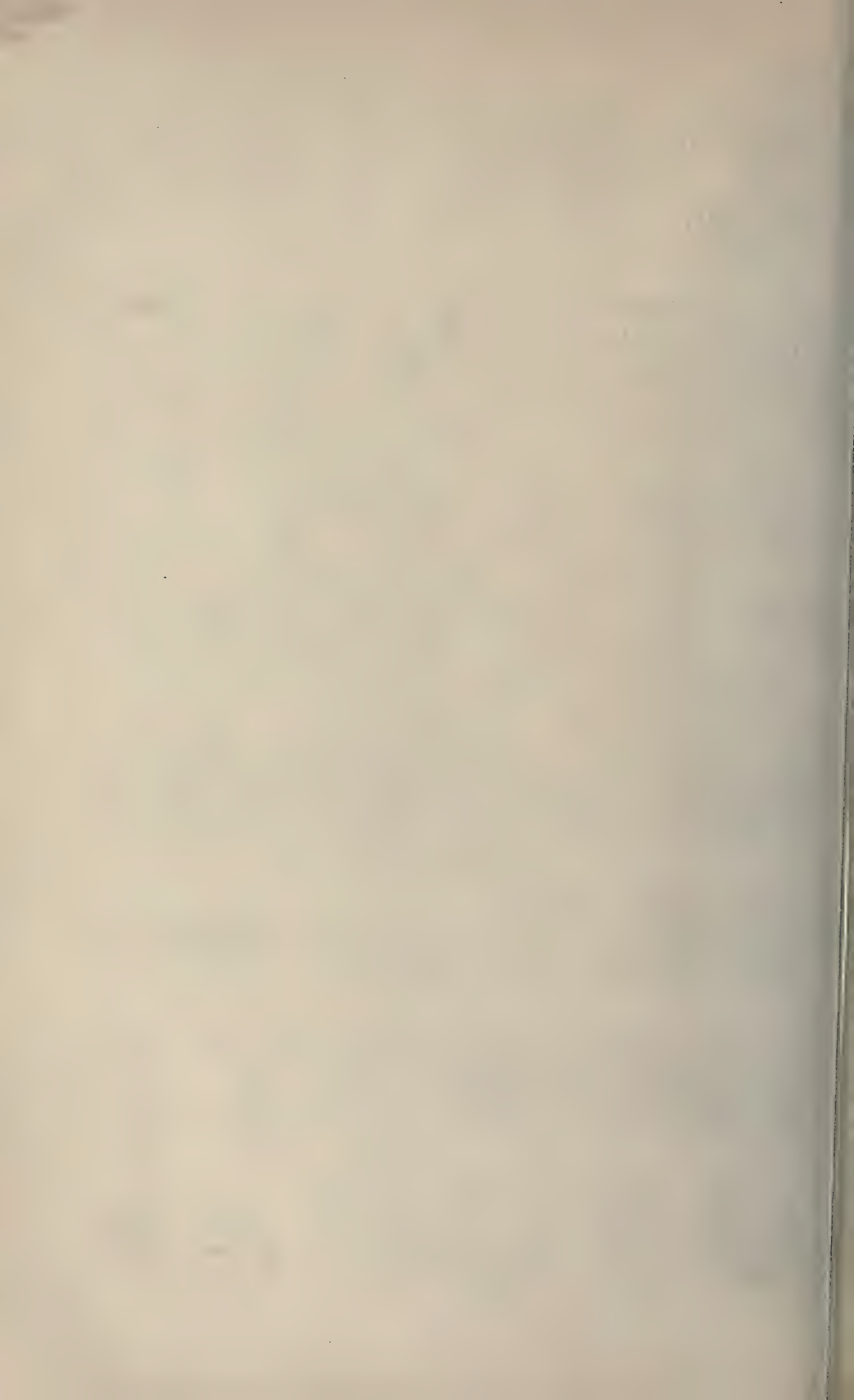
TOME SIXIÈME

1903

MÉMOIRES ET DISSERTATIONS

ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ

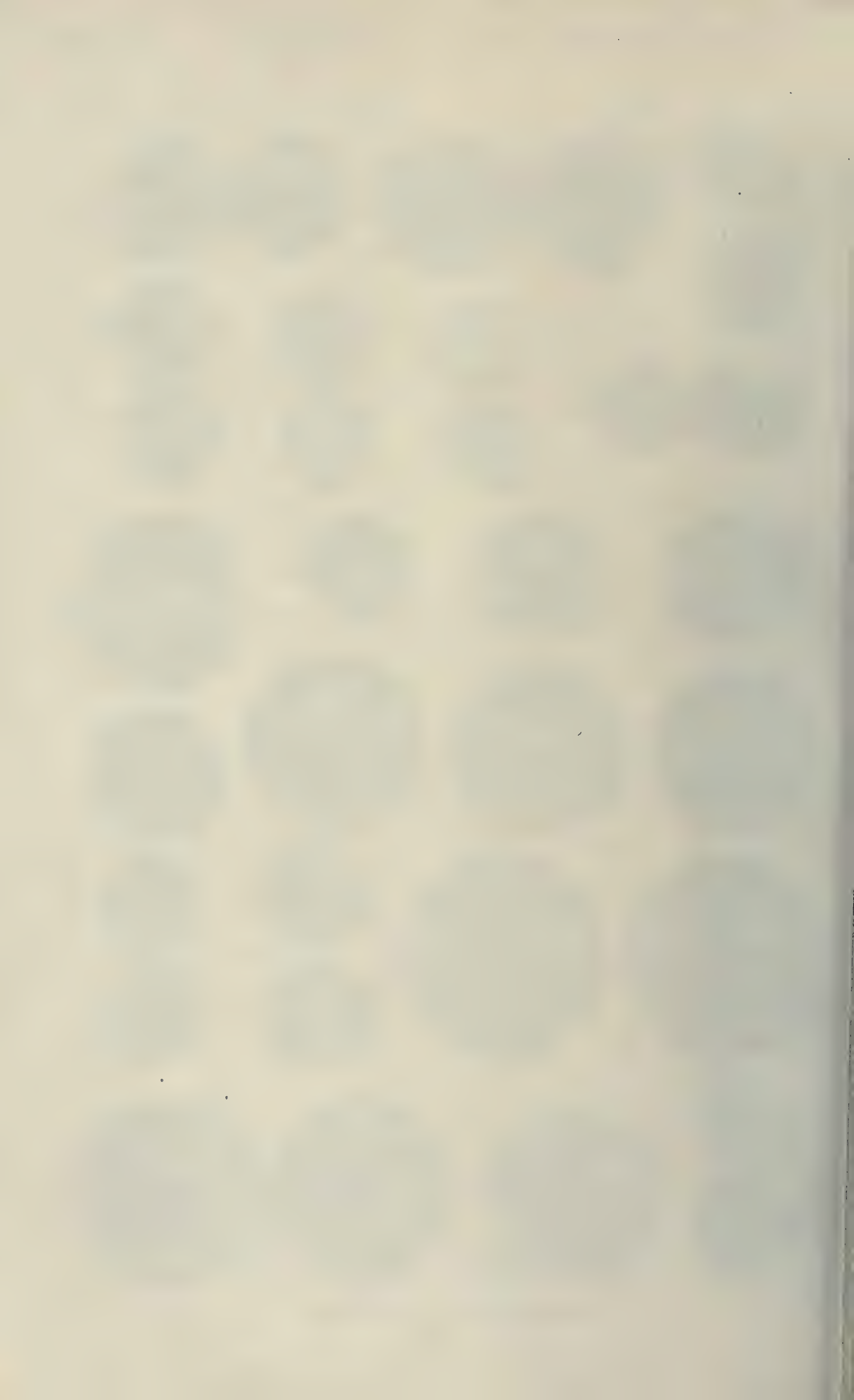

ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ

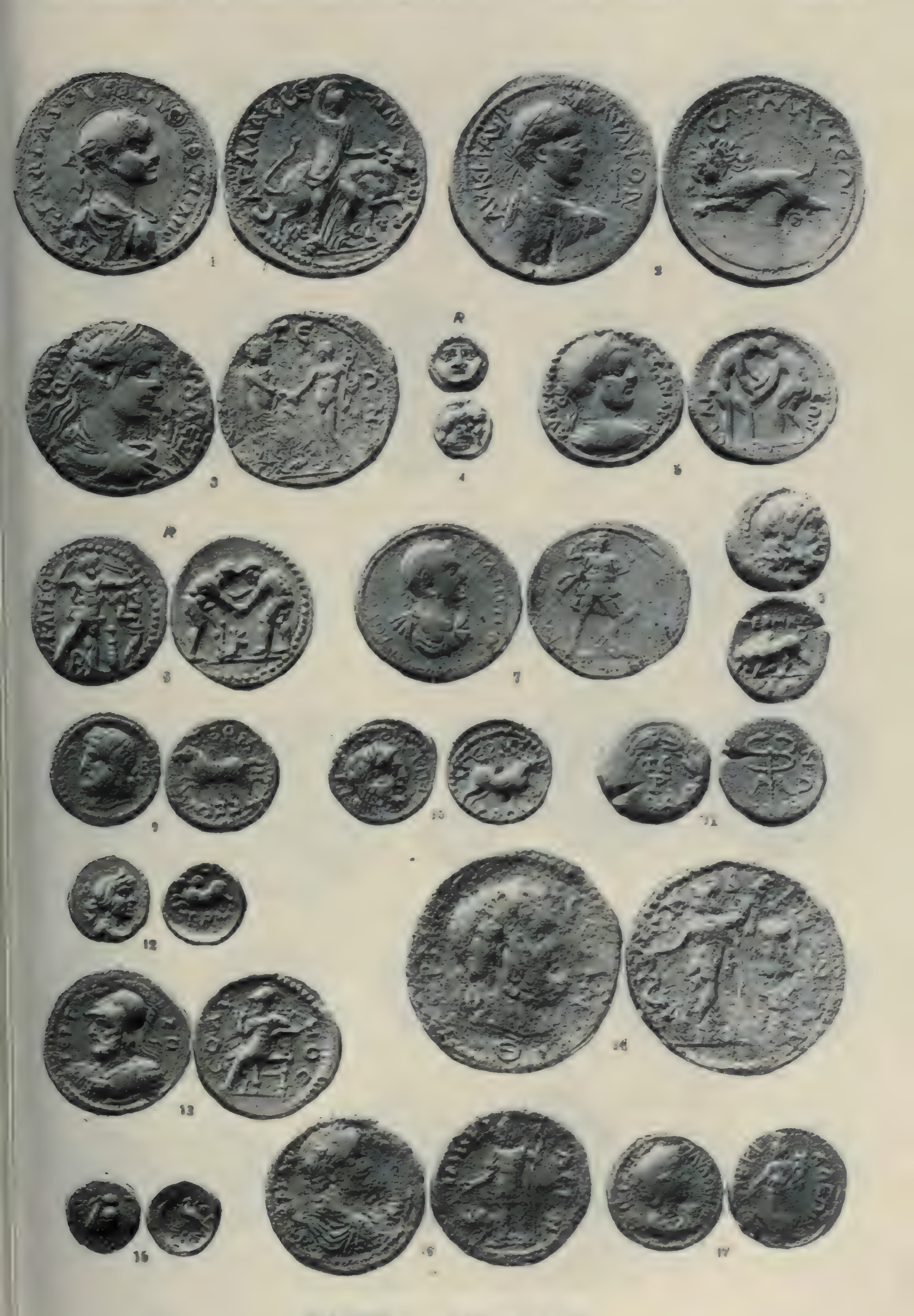
ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ

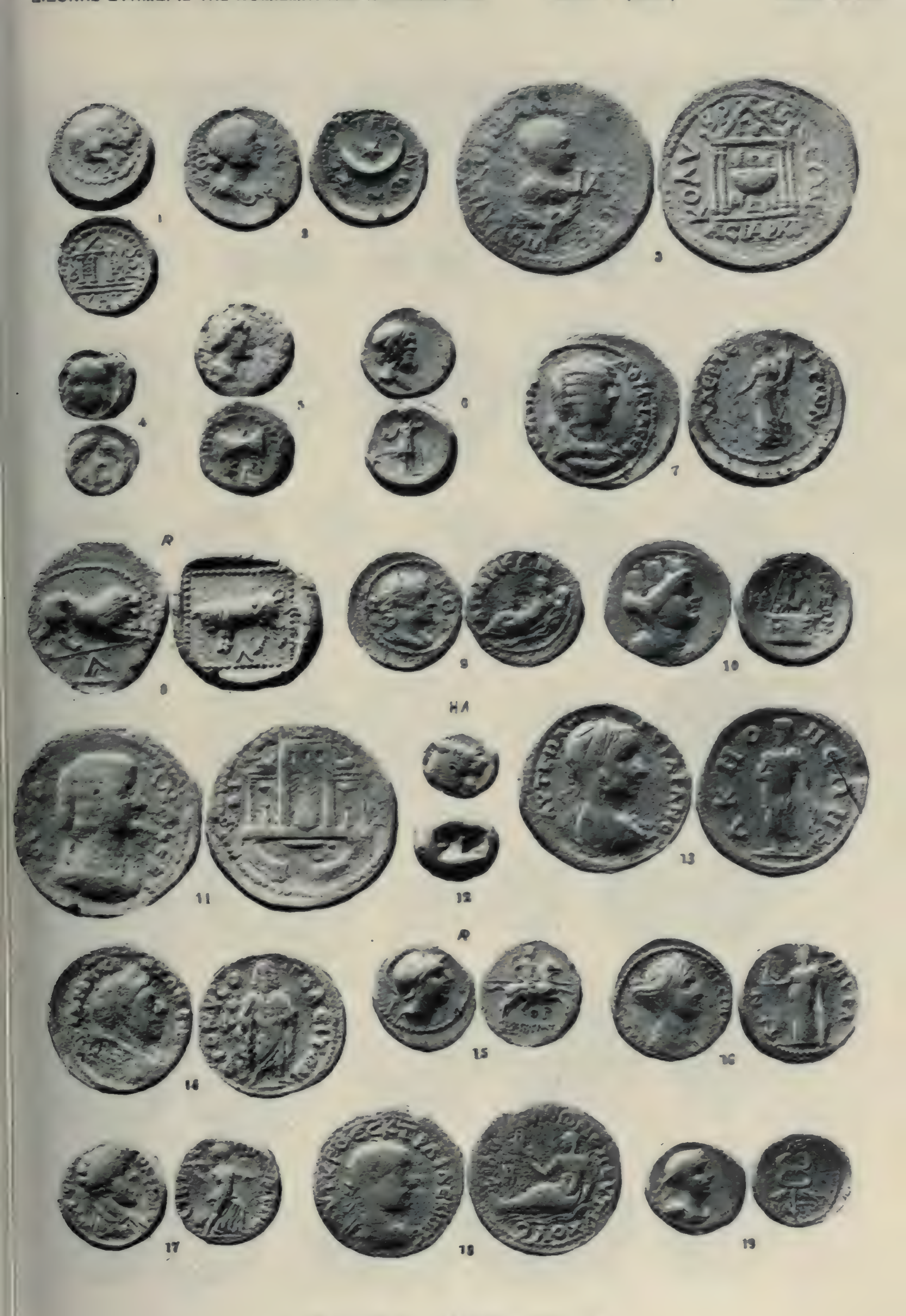
ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ

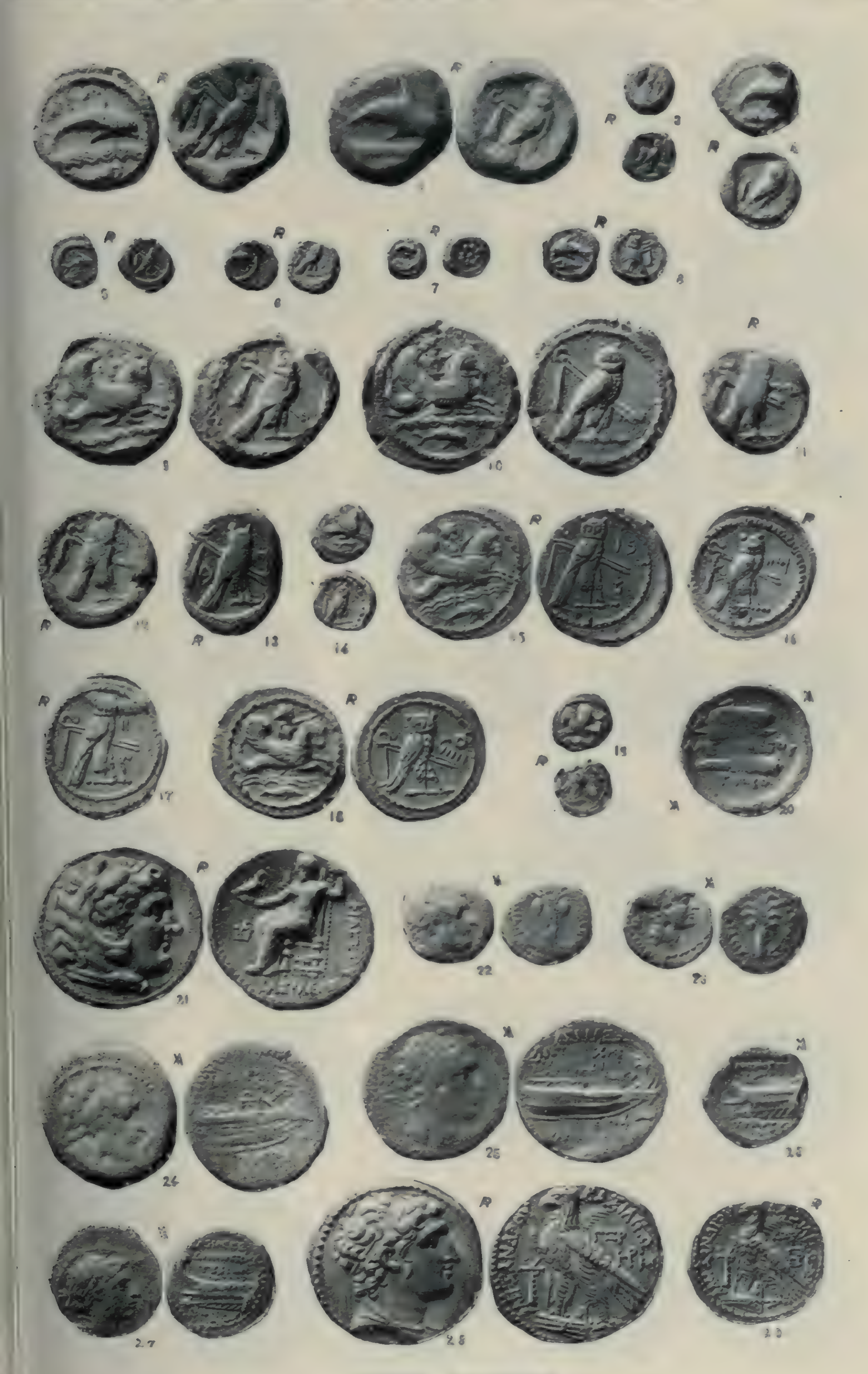
ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ

ΤΥΡΟΣ ΦΟΙΝΙΚΗΣ

ΤΥΡΟΣ ΦΟΙΝΙΚΗΣ

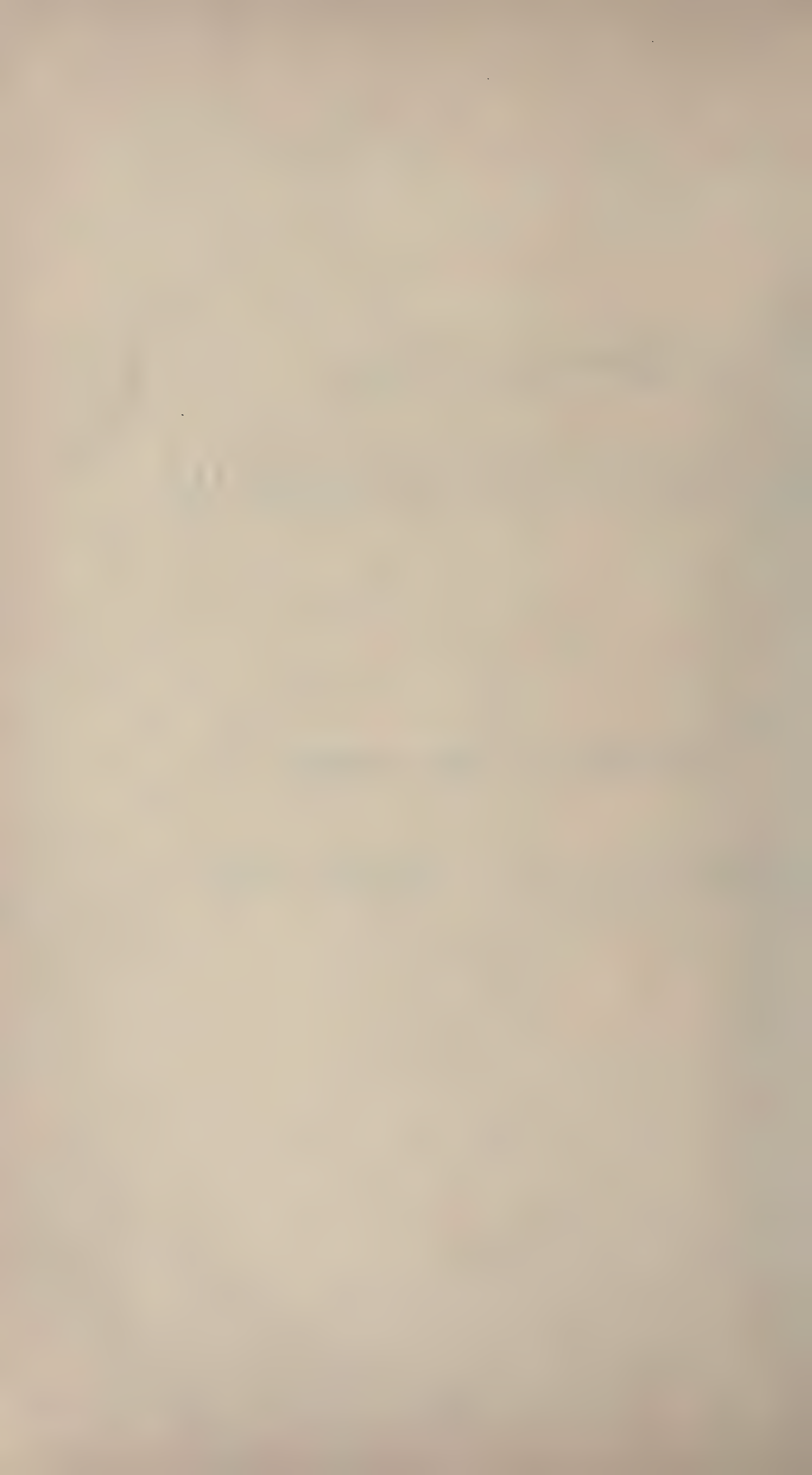

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

JOURNAL INTERNATIONAL

D'ARCHÉOLOGIE NUMISMATIQUE

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤ. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

JOURNAL INTERNATIONAL
D'ARCHÉOLOGIE
NUMISMATIQUE

DIRIGÉ ET PUBLIÉ

PAR

J. N. SVORONOS
Directeur du Musée National Numismatique

TOME SEPTIÈME

1904

ATHÈNES
CHEZ MM. BECK ET BARTH

LIBRARY
MAY 16 1968
UNIVERSITY OF TORONTO

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΤΩ ΜΟΙΣΙΑΣ

(Συμπλήρωμα τοῦ Corpus [1])

Τὸ μέγα ἔργον τῆς συναγωγῆς πάντων τῶν ἀρχαίων νομισμάτων τῆς Ἑλλάδος, ὅπερ ἀνέλαβεν ἡ ἐν Βερολίνῳ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν, ἤρξατο ἤδη ἀπὸ τοῦ 1898, ὅτε ἐξεδόθη ὁ πρῶτος τόμος τῶν ἀρχαίων νομισμάτων τῆς «βορείου Ἑλλάδος», πρότυπον μεθοδικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς ἐργασίας, συγγραφεὶς ὑπὸ B. Pick [1].

Ἀλλ' ἔγκειται ἐν αὐτῇ τῇ φύσει τῶν τοιούτων ἔργων, νἀποδεικνύωνται ἐπιδεκτικὰ νέων συμπληρώσεων, ἐφ' ὅσον ἂν ἐμφανίζωνται νέα εὑρήματα καὶ προσκτήματα τῶν διαφόρων μουσείων μὴ περιλαμβανόμενα ἐν τοῖς ἔργοις τούτοις. Οὕτω εἰς τὸ μνημονευθὲν βιβλίον τοῦ Pick ἐπήνεγκεν ἤδη ὁ D.-E. Tacchella ἐν τῇ Revue Numismatique δύο συμπληρώματα, ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἐν ἔτει 1902 (R. Num. σελ. 368-374, 31 νέα νομίσματα), τὸ δὲ ἕτερον ἐν ἔτει 1903 (R. Num. σελ. 203-220, 79 νέα νομίσματα).

Ἤδη προσθέτομεν 13 νομίσματα μὴ περιλαμβανόμενα μήτε ἐν τῷ Corpus τοῦ Pick μήτε ἐν τοῖς συμπληρώμασι τοῦ Tacchella. Τὰ νομίσματα ταῦτα ἀνήκουσι τὸ μὲν μεγάλῃ τινὶ συλλογῇ εἰσελθούσῃ εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὸν Νομισματικὸν Μουσεῖον τῆς Ἑλλάδος ἐν ἔτει 1902-3 καὶ καταγραφείσῃ εἰς τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Μουσείου ὑπὸ τὸ γράμμα Ι΄, τὸ δὲ παλαιοτέρᾳ τινὶ δωρεᾷ καταγραφείσῃ ὑπὸ τὰ γράμματα ΛΒ΄ τοῦ ἔτους 1898-9.

1. Die antiken Münzen von Dacien und Moesien bearbeitet von B. Pick, erster Halbband, Berlin, 1898.

ΜΟΙΣΙΑ Η ΚΑΤΩ.

ΚΑΛΛΑΤΙΣ.

α΄. Νομίσματα ῥωμαϊκὰ ἄνευ αὐτοκρατορικῆς κεφαλῆς (πρβλ. Corpus σελ. 107 ἑξ.)

1. — Προτομὴ Δήμητρος πρὸς δ. κρηδεμνοφόρος. Ἐν τῷ πεδίῳ ὄπισθεν μὲν κατὰ τὸν τράχηλον τὸ ἄνω ἄκρον λαμπάδος (;), ἔμπροσθεν δὲ κατὰ τὸν λαιμὸν στάχυες.

Ὄπ. ΚΑΛ—ΛΑΤΙ—ΑΝѠΝ ἐν τρισὶ γραμμαῖς ἐντὸς στεφάνου δρυὸς (;) μετὰ σταχύων.

Æ 21 χιλστμ. — Βάρος 8,5. Διατήρ. καλή. Ἀρχεῖον Νομισματικοῦ Μουσείου Ἀθηνῶν 1902-3 I, 7. Πρβλ. Tacchella ἐν Rev. Num. 1903 σελ. 204, ἀριθ. 6.

2. — Προτομὴ Δήμητρος κρηδεμνοφόρου πρὸς δ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἔμπροσθεν φαίνονται δύο στάχυες. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ κοκκωτῷ.

Ὄπ. Ἄνω ἐν τρισὶ γραμμαῖς ΚΑΛΛΑ—ΤΙΑΝ—ΩΝ. Ναῦς ἄνευ ἱστοῦ καὶ ἱστίων πρὸς δ. πλέουσα (11 κῶπαι) ἐπὶ κυμάτων. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ κοκκωτῷ.

Æ 23 χιλμ. — Βάρος 6,75. Διατ. μετρία. Ἀρχ. Νομ Μουσ Ἀθ. 1902-3, I, 8.

β΄. Μετ' αὐτοκρατορικῆς κεφαλῆς.

Σεπτίμιος Σευῆρος (πρβλ. Corp. σελ. 113 ἑξ.).

3. — ΑV Κ Λ CΕ—CΕVΗΡΟC. Προτομὴ δαφνοστεφὴς πρὸς δεξ μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος.

Ὄπ. ΚΑΛΛΑ—ΤΙΑΝΩΝ. Ἀσκληπιὸς ἱστάμενος κατενώπιον, βλέπων δὲ πρὸς ἀρ. καὶ τὴν δεξ. μασχάλην ἐρείδων ἐπὶ τοῦ ὀφιελίκτου σκήπτρου. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Є.

Æ 27 χλμ — Βάρος 10,51. Διατ. καλή. Ἀρχ. Νομ. Μουσ. Ἀθ. 1898-9, ΛΒ΄,6.

4. — ΑVΤ Κ Λ CΕΠ—CΕΗΡΟC ΠΕΡΤ. Κεφαλὴ Σευήρου πρὸς δ. δαφνοστεφής. Πέριξ κοκ. κύκλος.

Ὄπ. Πέριξ ἐκ δ. ΚΑΛΛΑ—ΤΙΑΝΩ—Ν. Γυνὴ (Τύχη) πυργοστεφὴς ἐν χιτῶνι καὶ ἱματίῳ ἐπὶ θρόνου μετ' ἐρεισινώτου καθημένη

πρὸς ἀρ. Πρὸ τῶν ποδῶν ἀσαφὲς λείψανον, πηδαλίου πιθανῶς, ὃ κρατεῖ ἴσως ἡ δεξιά. Πέριξ κοκ. κύκλος.

Æ 30 χλμ. — Βάρος 11,20. Διατ κακή. Ἀρχ Νομ. Μυσ. Ἀθ. 1902-3, I, 11.

5. — ΑΥΤΚ Λ ϹΕΠ — ϹΕΗΡΟϹ ΠΕΡΤ. Κεφαλὴ Σευήρου πρὸς δ. δαφνοστεφής. Πέριξ κοκ. κύκλος.

Ὄπ. ΚΑΛ ΛΑΤΙΑΝΩ — Ν ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ἀετὸς πρὸς ἀρ. βαίνων τανυπτέρυξ ἐπὶ ἐδάφους γραμμῇ δεδηλωμένου, ἀναστρέφων πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν κεφαλὴν καὶ κρατῶν τῷ ῥάμφει στέφανον. Ἐν τῷ πεδίῳ ἄνω τὸ γράμμα ⲙ. Πέριξ κοκ. κύκλος.

Æ 28 χλμ. — Βάρος 11,90. Διατ καλή Ἀρχ Νομ. Μουσ. Ἀθ. 1902 3, I, 12.

ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΛΙΣ.

6. — Κεφαλὴ Διονύσου νεαροῦ πρὸς δ. κισσῷ ἐστεμμένη.

Ὄπ. ΔΙΟΝ — . . . Βότρυς μέγας.

Æ 16 χλσμ. — Βάρος 3,95 Διατ. μετριωτάτη. Προέλευσις θρᾳκική. Ἀρχεῖον Νομ. Μουσ. Ἀθ. 1898-9, ΛΒ', 1. Καλῆς τεχνοτροπίας καὶ λίαν ἔκτυπον νόμισμα.

Ῥωμαϊκὰ αὐτοκρατορικά.

Ἀντωνῖνος ὁ Εὐσεβής.

7. — ΑΥΤΟ ΚΑΙ — ΑΝΤΩΝΕΙΝΟϹ. Κεφαλὴ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς πρὸς δ. Πέριξ κύκλος.

Ὄπ. ΔΙΟΝΥϹΟΠ — ΟΛΕΙΤΩΝ. Δημήτηρ ἱσταμένη πρὸς ἀρ. κρατοῦσα τῇ δεξ. στάχυς πρὸς τὰ κάτω, τὴν δ' ἀρ. ἐρείδουσα ἐπὶ μακροῦ σκήπτρου. Πέριξ κύκλος κοκκωτός.

Æ 25 χλμ — Βάρος 8,95. Διατ. καλή. Ἀρχεῖον Νομ. Μουσ. Ἀθην. 1898-9, ΛΒ'. 2. Τοῦτο εἶνε τὸ δεύτερον γνωστὸν νόμισμα Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς κοπὲν ἐν Διονυσοπόλει πρβλ. Corpus ἀριθ. 372).

Γορδιανὸς Γ' (Corp. σελ. 135 ἑξ.).

8. — [ΑΥΤ] Κ Μ ΑΝΤ — ΓΟΡΔΙΑΝΟϹ ΑΥΓ. Προτομὴ Γορδιανοῦ Γ' πρὸς δεξ. δαφνοστεφὴς καὶ περιβεβλημένη θώρακα καὶ ἐφαπτίδα. Πέριξ κύκλος.

Ὄπ. Δ[ΙΟΝΥϹΟ]ΠΟΛЄΙΤΩΝ. Δημήτηρ ἱσταμένη πρὸς ἀρ., φοροῦσα πέπλον μετ' ἀποπτύγματος καὶ κρατοῦσα τῇ μὲν δεξιᾷ στάχυς πρὸς τὰ ἄνω, τῇ δ' ἀριστερᾷ μεγάλην λαμπάδα. Πέριξ κοκκ. κύκλος.

Æ 27 χλμ. — Βάρος 10,40. Διατήρ. μετρία. Παραλλαγὴ τῶν ἀριθμῶν 387-9 τοῦ Corpus. Ἀρχεῖον Νομισμ. Μουσ. Ἀθην. 1902-3, I, 2.

ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΣ.

Ρωμαϊκὰ αὐτοκρατορικά.

Καρακάλλας καὶ Δόμνα.

Κυντιλιανός πρβλ. Corpus σελ. 220 ἑξ.

9. — ΑΝΤΩΝΙΝΟϹ ΑΥΓΟΥϹΤΟϹ ΙΟΥΛΙΑ ΔΟΜΝΑ ϹЄ. Προτομὴ τοῦ Καρακάλλα δαφνοστεφὴς πρὸς δεξ. Ἀπέναντι αὐτῆς ἡ τῆς Δόμνας ἐστραμμένη πρὸς ἀρ. μεθ' ἱματίου. Πέριξ κοκκ. κύκλος.

Ὄπ. ΥΠ ΚΥΝΤΙΛΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟ—ΝΩΙΙΥ ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ζεὺς ἐπὶ θρόνου τορευτοῦ ἄνευ ἐρεισινώτου καθήμενος πρὸς ἀρ. καὶ ἔχων τὸ κάτω σῶμα περιβεβλημένον, κρατεῖ τῇ μὲν ἀρ σκῆπτρον κατὰ γῆς ἐρειδόμενον, τῇ δὲ δεξ. Νίκην (πρὸς δ.) ἀνέχουσαν στέφανον τῇ ἑτέρᾳ χειρί. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. παρὰ τὸ γόνυ τοῦ Διὸς Є. Πέριξ κοκκ. κύκλος.

Æ 27 χλμ. — Βάρος 12,75. Διατ. καλὴ καὶ τέχνη καλὴ (πρβλ. Pick, Corpus σελ. 191 στήλη α'). Ἀρχεῖον Νομ. Μουσ. Ἀθην. 1902-3, I, 16.

Μακρῖνος καὶ Διαδουμενιανός.

Ποντιανός πρβλ. Corpus σελ. 235.

10. — ΑΥΤ Κ ΟΠΕΛ ϹΕΥ ΜΑΚΡΕΙΝΟ[Ϲ Κ Μ ΟΠΕΛ] ΑΝΤΩΝΕΙΝΟϹ. Προτομὴ δαφνοστεφὴς τοῦ Μακρίνου πρὸς δ. καὶ τοῦ Διαδουμενιανοῦ πρὸς ἀρ. Πέριξ κοκκ. κύκλος.

Ὄπ. ΥΠ ΠΟΝΤΙΑΝΟΥ ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤ ΩΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ἀσκληπιὸς πωγωνοφόρος ὄρθιος κατενώπιον, γυμνὸς τὸν δεξ· ὦμον, στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς ἀριστ. καὶ ἐρείδων τὸ ὀφιέλικτον σκῆπτρον ὑπὸ τὴν δ. μασχάλην. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Ε. Πέριξ κοκκ. κύκλ.

Æ 28 χλμ. — Βάρος 12,15. Δ. καλή. Ἀρχ. Νομ. Μουσ. Ἀθ. 1902-3, I, 21.

11. — ΑΥΤ Κ ΟΠΕ[Λ CΕV ΜΑΚ]ΡΕΙΝΟC Κ Μ ΟΠΕ ΑΝ-ΤΩΝΕ ΝΟCΙ (sic). Προτομὴ τοῦ Μακρίνου δαφνοστεφὴς πρὸς δεξ. μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος καὶ τοῦ Διαδουμενιανοῦ πρὸς ἀρ. μετ᾽ ἐφαπτίδος Πέριξ κύκλος κοκκωτός.

Ὀπ. VΠ ΠΟΝΤΙΑΝΟ[V ΜΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΕ]ΙΤΩΝ. Νέμεσις ἐν χιτῶνι καὶ ἱματίῳ ἱσταμένη πρὸς ἀρ. κρατεῖ τῇ δεξ. τὸ ἱμάτιον ὑπὲρ τὸν δεξ. ὦμον, τῇ δ᾽ ἀρ. πῆχυν. Παρὰ τὸν δ. πόδα καὶ ἐν μέρει ὄπισθεν αὐτοῦ τροχός. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Ε. Τὸ ὅλον ἐν κοκκ. κύκλῳ.

✱ 26 χλμ. — Βάρος 12,35. Διατ. καλή. Ἀρχ. Νομ Μουσ Ἀθ. 1903-4, Ι, 24.

12. — ΑΥΤ Κ ΟΠΕΛ CΕV ΜΑΚΡΕΙΝΟC Κ Μ ΟΠΕΛ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟC. Προτομαὶ ἀντιβλεπόμεναι, ἡ τοῦ Μακρίνου πρὸς δ. δαφνοστεφὴς ἡ δὲ τοῦ Διαδουμενιανοῦ πρὸς ἀρ. Πέριξ κοκκ. κύκλος.

Ὀπ. Ἀπὸ δεξ. VΠ ΠΟΝΤΙΑΝΟ—V Μ—ΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙ—ΤΩΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ἀνὴρ ἐν ἱματίῳ μὴ καλύπτοντι τὸν δεξιὸν ὦμον ἱστάμενος πρὸς ἀρ., κρατῶν τῇ προτεταμένῃ δεξ. φιάλην ὑπὲρ ἀνημμένον τρίποδα βωμόν, τῇ δὲ ἀρ. ῥαβδοειδὲς ἀντικείμενον. Ἐν τῷ πεδίῳ δ. Є Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ κοκκωτῷ.

✱ 23 χλμ — Βάρος 11,10. Δ. καλή Ἀρχ. Νομ. Μουσ. Ἀθ. 1902-3. Ι, 17.

Τὸ νόμισμα τοῦτο εἶνε τῆς αὐτῆς σφραγῖδος ὡς καὶ τὸ Corp. 777, πίν. XIX, 12. Τὸ λεγόμενον ὅμως ἐν τῷ Corpus, ὅτι τὸ ῥαβδοειδὲς πρᾶγμα τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς εἶνε κλάδος ἄνευ φύλλων ἢ ὅτι προῆλθεν ἐκ ῥωγμῆς τοῦ τύπου ἤτοι τῆς μήτρας τοῦ νομίσματος, δὲν φαίνεταί μοι πιθανόν. Ὅτι τὸ πρᾶγμα ὑπῆρχεν ἐν τῷ σχεδίῳ τοῦ σφραγιδογλύφου, φαίνεται ἐκ τούτου, ὅτι ἡ περιθέουσα τὸν κύκλον ἐπιγραφὴ ἀραιοῦται ἐν ᾧ μέρει ἐκτείνεται τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ πράγματος ἐκείνου, ἵνα μὴ καταλάβῃ τὸν πρὸς σαφῆ χάραξιν αὐτοῦ χῶρον.

Νομίζω ὅτι ὁ παριστανόμενος εἶνε θύων αὐτοκράτωρ μετὰ σκήπτρου, οὗ τὸ ἄνω ἄκρον σχηματίζεται εἰς διακριτὴν κεφαλὴν (πρβλ. Pick, Corp πίν. XIX, 16). Τὸ σκῆπτρον δὲν εἶνε βεβαίως εὐθύ· διότι ὁ τεχνίτης δὲν ἠθέλησε νὰ ἀγάγῃ αὐτὸ εὐθὺ ἐπὶ τὰ ἔκτυπα γόνατα τοῦ ἀνδρός. Ἴσως ὅμως ἐγένετο τοῦτο καὶ ἐξ ἀπροσεξίας τοῦ τεχνίτου. Τὰ σκῆπτρα τῶν θυουσῶν μορφῶν (Corp. πίν. XIX, 3 καὶ 16)

δὲν εἶνε ἐπίσης ἐντελῶς εὐθέα, ὀλιγώτερον δ' εὐθὺ εἶνε τὸ δόρυ τῆς θυούσης Ἀθηνᾶς ἐν Corp. πίν. XV, 19.

Σευῆρος Ἀλέξανδρος καὶ Ἰουλία Μαῖσα.

Τιβ. Ἰούλιος Φῆστος Corp. σελ. 293 ἑξ.

13. — ΑΥΤ Κ Μ ΑΥΡ CΕΥΗ ΑΛΕΖΑΝΔΡΟC ΙΟΥ[ΛΙΑ ΜΑΙCΑ]. Προτομὴ τοῦ Σευήρου δαφνοστεφὴς πρὸς δ. καὶ τῆς Μαίσης πρὸς ἀρ. μετὰ στεφάνης. Ἀμφότεροι φέρουσιν ἱμάτιον. Πέριξ κύκλος.

Ὄπ. ΥΠ ΤΙΒ ΙΟΥΛ ΦΗCΤΟΥ Μ[ΑΡΚΙΑΝΟΠΟΛΙΤΩ]Ν. Δημήτηρ ἱσταμένη πρὸς ἀρ. κρατοῦσα τῇ δ. πρὸς τὰ κάτω στάχυς τὴν δ' ἀρ. ἐρείδουσα ἐπὶ μακροῦ σκήπτρου. Ἐν τῷ πεδίῳ δ. Ε. Πέριξ κύκλος κοκκωτός.

Æ 27 χλμ. — Βάρος 8,88 Δ. μετρία. Ἀρχ. Νομ Μουσ Ἀθ. 1898-9, ΛΒ', 10.

Γορδιανὸς Γ' καὶ Σάραπις.

Μηνόφιλος Corp. 307 ἑξ.

14. — Ἐν τῷ ἐξέργῳ ΑΥΤ Κ Μ—ΑΝΤΩΝΙΟC ΓΟΡ—ΔΙΑΝΟC ΑΥΓ. Προτομαὶ ἀντίαι ἀλλήλων ἡ τοῦ Γορδιανοῦ δαφνοστεφὴς καὶ ἐν θώρακι καὶ ἐφαπτίδι πρὸς δ., ἡ τοῦ Σαράπιδος μετὰ καλάθου καὶ ἱματίου πρὸς ἀρ. Πέριξ κύκλος κοκκωτός.

Ὄπ. ΥΠ ΜΗΝΟΦΙΛΟΥ ΜΑ—Ρ—ΚΙΑΝΟΠΟΛ[Ι]—ΤΩΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ῥώμη ἐν χιτῶνι, ἱματίῳ καὶ κορινθιακῷ κράνει πρὸς ἀρ. καθημένη ἐπὶ στατοῦ θώρακος μετὰ πτερυγίων. Ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μηροῦ στηρίζει τὸ παραζώνιον, ὃ κρατεῖ τῇ δεξ. Ἡ ἀρ. στηρίζεται ἐπὶ δόρατος καθέτως ἱδρυμένου. Παρὰ τὸν θώρακα ἀσπὶς ἄκοσμος. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Ε. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ κοκκοτῷ.

Æ 28 χλσμ. — Βάρος 14,47. Διατήρ. καλή. Ἀρχεῖον Νομισμ. Μουσ. Ἀθην. 1902-3, Ι, 31. Ὁ ὀπισθότυπος τύπος καλλίτεχνος

Ἀθήνησι.

ΑΝΤ. Δ. ΚΕΡΑΜΟΠΟΥΛΛΟΣ.

ΕΛΕΥΣΙΝΙΑΚΑ ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ[1].

Ὡς ἦτο προσδοκώμενον αἱ ἐν Ἐλευνῖνι ἀνασκαφαὶ καὶ τὰ δι' αὐτῶν εἰς φῶς ἐλθόντα λείψανα τῶν ἱερῶν τῆς Ἐλευσῖνος κτισμάτων ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς πολλοὺς νἀσχοληθῶσι περὶ αὐτῶν καὶ νἀνακινήσωσι καὶ αὖθις τὸ πρόβλημα τὸ τὶ ἦσαν τα περίφημα ἐκεῖνα μυστήρια τὰ ἐν Ἐλευσῖνι τελούμενα.

Σκοπός μου δὲν εἶναι περὶ αὐτῶν τούτων τῶν μυστηρίων νὰ κάμω λόγον, ἀλλὰ νἀνασκευάσω ἡμαρτημένας τινὰς κατὰ τὴν κρίσιν μου περὶ τῶν ἱερῶν κτισμάτων τῆς Ἐλευσῖνος γνώμας καὶ μόνον καθόσον πρὸς ταῦτα (τὰ οἰκοδομήματα δηλ.) καὶ τὰ γινόμενα ἐν τοῖς μυστηρίοις συνδέονται θὰ γίνῃ καὶ περὶ τούτων λόγος.

Α.

ΤΕΛΕΣΤΗΡΙΟΝ — ΝΑΟΣ ΔΗΜΗΤΡΟΣ — ΝΑΟΣ ΚΟΡΗΣ.

Πλὴν τοῦ *Τελεστηρίου*, οὗ τὰ ἐρείπεια ἤνεγκον εἰς φῶς αἱ ἀνασκαφαί, ὑπῆρχεν ἐν Ἐλευσῖνι καὶ ἄλλο οἰκοδόμημα, τοῦτο δὲ ἦτο καὶ ὁ κύριος Ναὸς τῆς Δήμητρος; Ποῦ δὲ τοῦτο ἔκειτο καὶ τίνα τὰ περισωθέντα αὐτοῦ λείψανα; Ἐκτὸς δὲ τῆς Δήμητρος εἶχε καὶ ἡ Κόρη ἴδιον Ναόν; Ποῦ δὲ καὶ οὗτος ἔκειτο καὶ τίνα τὰ λείψανα αὐτοῦ;

1. Ἀνεκοινώθησαν εἰς τρεῖς συνεδρίας τοῦ Φιλολογικοῦ καὶ Ἀρχαιολογικοῦ τμήματος τοῦ ἐνταῦθα Συλλόγου «Παρνασσοῦ», δημοσιεύονται δὲ ἐνταῦθα, μὲ ἐλαχίστας προσθαφαιρέσεις, ὡς καὶ ἀνεκοινώθησαν, τῆς Διευθύνσεως τούτου τοῦ περιοδικοῦ πάνυ προφρόνως παρασχούσης τὰς στήλας αὐτοῦ.

Πρῶτος, ὡς ἔμοιγε γνωστόν, ὁ Γάλλος ἀρχιτέκτων Blavette ἐν Ἐλευσῖνι κατὰ τὸ ἔτος 1884ον ἐπί τινας μῆνας διατρίψας, καὶ τὰ μέχρις ἐκείνου τοῦ χρόνου εἰς φῶς ἐλθόντα διὰ τῶν ἀνασκαφῶν λείψανα μελετήσας ἐξήνεγκε τὴν γνώμην[1] ὅτι *μυστικὸς σηκός*, ταὐτὸν εἰπεῖν *Τελεστήριον*, καὶ *Ναὸς τῆς Δήμητρος* ἦσαν δύο ὅλως διακεκριμένα ἀλλήλων οἰκοδομήματα καὶ ὅτι ὁ Ναὸς τῆς Δήμητρος ἦν ποτε ἱδρυμένος ἐκεῖ, ἔνθα νῦν τὸ ἐκκλησίδιον τῆς Παναγίας τῆς *Ζωοδόχου πηγῆς*. Ὁ Blavette ἐστήριξε τὴν γνώμην του ἐπὶ τῶν ἑξῆς λόγων 1ον) ἐπὶ τοῦ χωρίου τοῦ Στράβωνος «εἶτ' Ἐλευσὶς πόλις, ἐν ᾗ τὸ τῆς Δήμητρος ἱερὸν τῆς Ἐλευσινίας καὶ ὁ *μυστικὸς σηκός*, ὃν κατεσκεύασεν Ἰκτῖνος, ὄχλου θεάτρου δέξασθαι δυνάμενον, ὃς καὶ Παρθενῶνα ἐποίησε τὸν ἐν Ἀκροπόλει τῇ Ἀθηνᾷ, Περικλέους ἐπιστατοῦντος τῶν ἔργων» ὅπερ καὶ μεταφράζει ὧδέ πως «Passé la frontière (de la Mégaride) la ville d'Éleusis se présente la première avec son temple de Déméter éleusinienne et ce sécos, ou sanctuaire mystique, bâti sur un plan assez vaste pour pouvoir contenir autant de monde qu'un theâtre par le même Ictinus . . . κτλ.» 2ον) ἐπὶ τῆς διαφορᾶς τῆς ὑπαρχούσης μεταξὺ τοῦ *Τελεστηρίου*, ἤτοι τοῦ *μυστικοῦ σηκοῦ* τοῦ Στράβωνος, καὶ παντὸς ἄλλου Ἑλληνικοῦ ναοῦ comme disposition extérieure et intérieure καί, ὡς πρὸς τὴν θέσιν τοῦ ναοῦ τῆς Δήμητρος, 3ον) ἐπί τινων πάνυ ἀσαφῶν ἔτι τότε (κατὰ τὸ ἔτος 1884ον) λειψάνων ἀρχαίου τινος οἰκοδομήματος ἐπὶ τοῦ βράχου, ἐφ' οὗ νῦν τὸ ἐκκλησίδιον τῆς Παναγίας ἵσταται, καὶ τῶν στίχων τοῦ Ὁμηρικοῦ εἰς Δήμητρα ὕμνου (354—356) ἐν οἷς λέγεται ὅτι ἡ Δημήτηρ

> . . . . . ἡ δ' αἰνὸν ἔχει χόλον οὐδὲ θεοῖσι
> μίσγεται, ἀλλ' ἀπάνευθε θυώδεος ἔνδοθι νηοῦ
> ἧσται, Ἐλευσῖνος κραναὸν πτολίεθρον ἔχουσα.

Περὶ τῶν δύο πρώτων ἐπιχειρημάτων καὶ τῶν λειψάνων τοῦ ἐπὶ τοῦ βράχου τῆς Παναγίας ἀρχαίου οἰκοδομήματος ἔσται ἡμῖν κατωτέρω ὁ λόγος. Ἐνταῦθα σκόπιμον εἶναι εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ δηλώσω ὅτι ἐκ τῶν εἰρημένων στίχων τοῦ ὁμ. ὕμνου οὐδαμῶς ἐξάγεται ὅτι ὁ

1. Bulletin de Correspondance Hellénique 1884 σελ. 254 καὶ ἑξῆς.

Ναὸς τῆς Δήμητρος ἦν ποτε ἱδρυμένος ἐπὶ τοῦ βράχου τῆς Παναγίας, ἄλλοι δὲ εἶναι, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, οἱ στίχοι τοῦ ὁμηρ. ὕμνου, οἱ εἰς αὐτὴν τὴν οἰκοδομίαν τοῦ Ναοῦ ἀναφερόμενοι καὶ σαφῶς τὴν θέσιν αὐτοῦ ὁρίζοντες. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω στίχων τοῦ ὁμ. ὕμνου ἐξάγεται μόνον ὅτι ἡ Δημήτηρ ἐκάθητο μηνίουσα ἐν τῷ ναῷ αὐτῆς ἐν Ἐλευσῖνι, ὃν κατὰ διαταγήν της εἶχον κτίσει οἱ Ἐλευσίνιοι, ἐπ᾽ αὐτῶν δὲ στηριζόμενος δύναταί τις εὐλόγως νὰ δισχυρισθῇ, ὅ,τι ὁ Rubensohn διϊσχυρίζεται, ὅτι ὁ Ὁμ. ὕμνος «setzt schon einen wirklichen Tempel der Demeter mit dem Kultbild darin als Wohnsitz der Göttin voraus».[1]

Ἀντίθετον ἔχων γνώμην ἔγραψα εὐθὺς τότε ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τῆς ἐνταῦθα Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας τὰ ἑξῆς.[2] «Ἐντὸς τοῦ Περιβόλου ἔκειτο τὸ *Νεωκόριον* καὶ ἡ *ἱερὰ οἰκία* τῆς ἱερείας καὶ οἱ *θησαυροὶ τῶν θεῶν* καὶ ὁ οἶκος τῶν Κηρύκων πιθανῶς καὶ ἴσως καὶ ἕτερά τινα παρόμοια οἰκοδομήματα, βωμοὶ δὲ διάφοροι καὶ ἴσως καὶ ναΐσκοι (παράβ. Ἀρχ. Ἐφημ. 1883 σελ. 109 καὶ ἐφεξῆς καὶ Lenormant. Recherches archéologiques à Éleusis σελ. 90 καὶ ἑξ.) εἰς συγγενεῖς θεότητας· ἀλλ᾽ ὅτι ἐνταῦθά που πρέπει νὰ ζητηθῇ ὁ *κυρίως* ναὸς (le temple) τῆς Δήμητρος *ξεχωριστὸν* τοῦτο καὶ *ὅλως διακεκριμμένον* οἰκοδόμημα ἀπὸ τοῦ ἄλλου ἐκείνου, οὗ αἱ ἡμέτεραι ἀνασκαφαὶ ἤνεγκον εἰς φῶς τὰ λείψανα, ὡς ὁ κ. Blavette δοξάζει (Bul. d. C. Hel. 1884 σελ. 255-256 καὶ 262) φαίνεταί μοι ὄχι ὀρθόν. Τὸ παράδοξον καὶ ὅλως τῇ Ἑλλ. ἀρχιτεκτονικῇ ξένον σχῆμα τοῦ ἀποκαλυφθέντος νῦν ὑφ᾽ ἡμῶν *ναοῦ* δύναται ἀποχρόντως ἴσως νὰ ἐξηγηθῇ ἐξ αὐτοῦ τοῦ προορισμοῦ του (παράβ. Πρακτικὰ Ἀρχ. Ἑταιρείας τοῦ ἔτους 1882ου σελ. 96) οἱ δὲ λόγοι τοῦ Στράβωνος (Βιβλ. IX, 1, 12) εἶτ᾽ Ἐλευσὶς πόλις...... κτλ. εἰς οὓς μάλιστα φαίνεται στηριζόμενος ὁ Γάλλος ἀρχιτέκτων, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι λίαν γενικοὶ καὶ ἀόριστοι, οὐδὲ παρέχουσιν λαβὴν πρὸς τοιαύτην ὑπόθεσιν, τῆς λέξεως ἱερὸν σημαινούσης ἐνταῦθα ἁπλῶς τὸν *ἱερὸν περίβολον*,

1. Die Mysterienheiligtümer in Eleusis und Samothrake σελ. 44-45. Τὸ πόνημα τοῦτο ἔγραψεν ὁ Rubensohn (1892) πρὶν ἢ κατέλθῃ εἰς Ἑλλάδα καὶ γνωρίσῃ ἐξ αὐτοψίας τοὺς τόπους

2. Πρακτικὰ τοῦ ἔτους 1883 σελ. 56 σημ. 2.

τὸν *ἱερὸν χῶρον* ὅστις ἦν ἀληθῶς ὁλόκληρος ἱερὸς καὶ τῇ Δήμητρι καὶ Κόρῃ ἀφιερωμένος (παράβ. Ἀρχ. Ἐφημ. 1883 σελ. 111, στίχ. 50). Ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Περιβόλου οἰκοδόμημα, περὶ ὃ ἡ πᾶσα ἐστρέφετο λατρεία, ἦτο καθ' ἡμᾶς τοῦτο, τὸ νῦν ἀποκαλυφθὲν καὶ ὑπὸ μὲν τοῦ Στράβωνος *μυστικὸς σηκὸς* ὑπὸ δὲ τοῦ Πλουτάρχου *Τελεστήριον* καὶ *Ἀνάκτορον* καὶ ὑπ' ἄλλων δ' ἄλλως καλούμενον.»

Εἰς τὴν γνώμην μου ἐκείνην ἐμμένω καὶ σήμερον διότι οἱ μετὰ τὸν Blavette περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου γράψαντες, Rubensohn, Foucart καὶ Σβορῶνος οὐδένα προσήνεγκον εἰς ἀναίρεσιν αὐτῆς πειστικὸν λόγον.

Ἂς ἐξετάσωμεν νῦν ἕνα πρὸς ἕνα τοὺς κατὰ τῆς γνώμης μου προβαλλομένους λόγους ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ χωρίου τοῦ Στράβωνος ὅπερ καὶ οἱ τέσσαρες ἀντιφρονοῦντές μοι ἐπικαλοῦνται ὑπὲρ τῆς γνώμης των.

Τὸ χωρίον παρέθηκα ἀνωτέρω ὡς καὶ πῶς ἑρμηνεύει αὐτὸ ὁ Blavette χωρὶς καὶ νὰ προσθέτῃ τι ἄλλο περὶ αὐτοῦ. Ἂς ἴδωμεν λοιπὸν τί περὶ αὐτοῦ λέγει ὁ Rubensohn πρῶτον κατὰ χρονολογικὴν βαίνοντες τάξιν. Καὶ λοιπὸν εὐθὺς κατ' ἐξακολούθησιν τῆς περικοπῆς, ἣν ἀνωτέρω παρέθηκα γράφει οὗτος (σελ. 45) ... «und mit ausdrüklichen Worten erwähnt neben dem Telesterion und an diesem gleichwertig an Ansehen einen Tempel der Demeter Strabo p. 395 wo er sagt εἶτ' Ἐλευσὶς κτλ. So wenigetens ist diese Stelle bisher allgemein aufgefasst worden. Philios allerdings bestreitet die Richtigkeit dieser Auffassung und nimmt τὸ τῆς Δήμητρος ἱερὸν als den ganzen heiligen Bezirk, aus welchem, durch ein explikatives καὶ angeknüpft, der wichtigste Bau der Kultusstätte, der Weihetempel, besonders hervorgehoben ist. Eine solche Interpretation ist freilich grammatisch zulässig und die Ausdruksweise findet sich auch hier und da, nur gerade bei Strabo scheint sie, wenigstens so viel ich sehe, sehr selten vorzukommen, und ich glaube daher, dass es richtiger sein vird, bei der alten einfachen Erklärung stehen zu bleiben und es als Thatsache hinzunehmen, dass Demeter einen besonderen Tempel neben dem Telesterion in Eleusis besessen hat. Ὡς βλέπετε

δὲν ἀρνεῖται ὅτι τὸ χωρίον γλωσσικῶς καὶ γραμματικῶς δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ καὶ ὅπως ἐγὼ ἑρμήνευσα αὐτὸ καὶ ὅτι ἀνάλογα παραδείγματα εὕρηνται καὶ παρ' αὐτῷ τῷ Στράβωνι, ἀλλὰ *σπάνια* καὶ τούτου ἕνεκα (καὶ δι' οὐδένα ἄλλον λόγον) προτιμᾷ νὰ ἐμμείνωμεν εἰς τὴν *γενικῶς παραδεδεγμένην ἁπλὴν ἑρμηνείαν*. Ὅτι ἡ δικαιολογία, ἣν φέρει, ὑπὲρ τῆς ἑρμηνείας, ἣν ἀποδέχεται, εἶναι ὅλως ἀνίσχυρος, ἐννοεῖται οἴκοθεν, θὰ λάβω δὲ ἀφορμὴν καὶ κατωτέρω νὰ ἐπανέλθω εἰς τὸ ζήτημα καὶ καταδείξω ὅτι τὸ χωρίον ἀνάγκη νὰ ἑρμηνευθῇ ὅπως ἐγὼ αὐτὸ ἑρμηνεύω. Ἐνταῦθα ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσω τοῦτο καὶ μόνον ὅτι κατ' ἀκρίβειαν δὲν εἶναι ἀληθὴς ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ συναδέλφου ὅτι τὸ χωρίον γενικῶς μέχρι τοῦδε ἡρμηνεύθη ὅπως οἱ ἀντιφρονοῦντες μοι αὐτὸ ἑρμηνεύουσι, διότι αὐτὸς ὁ Du Theil ὁ μετὰ τοῦ ἡμετέρου Κοραῆ συνεργασθεὶς εἰς τὴν Γαλλικὴν τοῦ Γεωγράφου μετάφρασιν μεταφράζει ὧδε πῶς τὸ χωρίον. «Vient ensuite la ville d'Éleusis, où est le temple de Cérès Éleusinienne, dont le Sécos mystique fait partie»· πιστεύω δὲ ὅτι ἂν τὴν μετάφρασίν του ἔγραφε ὄχι κατὰ τὸ ἔτος 1805ον ἀλλὰ δεκαπέντε ἔτη βραδύτερον καὶ ἐλάμβανε γνῶσιν τῶν πορισμάτων τῶν ἐν Ἐλευσῖνι κατὰ τὸ ἔτος 1811ον γενομένων ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας τῶν Dilettanti ἀνασκαφῶν θὰ συνελάμβανε κάλλιον τὸν νοῦν τοῦ χωρίου καὶ μεταφράζων τὸ *ἱερὸν* διὰ τοῦ enceinte sacrée ἢ ἄλλης τινος ἰσοδυνάμου φράσεως δὲν θὰ περιήρχετο εἰς ἥν, ὡς ὁ ἴδιος ἐν σημειώσει ὁμολογεῖ, περιῆλθεν ἀμηχανίαν.

Καὶ νῦν ἂς ἐξετάσωμεν τί ὁ Foucart περὶ τοῦ χωρίου λέγει· «On a sontenu» (γράφει οὗτος ἐν τῇ περὶ τῶν μεγάλων μυστηρίων ἀξιολόγῳ αὐτοῦ πραγματείᾳ)[1] «que Strabon avait désigné par τὸ ἱερὸν τῆς Δήμητρος l'ensemble des édifices renfermés dans le péribole, puis indique le plus remarquable. Bien que le mot ἱερὸν soit souvent employé pour un τέμενος, il a aussi le sens de temple et la phrase de Strabon accuse plutôt l'intention de signaler les deux édifices les plus remarquables.» Καὶ κατὰ τὸν Foucart λοιπὸν (καὶ δὲν ἦτο δυ-

1. Les grands Mystères d'Éleusis σελ. 134 Extrait des Mémoires de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres. Tome XXXVII) 1900.

νατὸν νὰ φρονῇ ἄλλως) τὸ χωρίον τοῦ Στράβωνος δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ, ὡς παρ' ἐμοῦ ἡρμηνεύθη, ἀλλ' ἡ φράσις τοῦ Στράβωνος accuse l'intention νὰ δηλώσῃ τὰ δύο ἀξιολογώτερα ἐν τῷ Περιβόλῳ οἰκοδομήματα· τίνι ὅμως τρόπῳ καὶ πόθεν τοῦτο δῆλον δὲν λέγει ὁ σοφὸς συγγραφεὺς τῆς περὶ τῶν μεγάλων μυστηρίων πραγματείας. Ὁ δὲ ἡμέτερος Σβορῶνος[1] οὐδὲν περὶ τούτου παρατηρεῖ ἀποδεχόμενος ὡς ὀρθὴν καὶ ἀμφισβητήσεως ἀνεπίδεκτον τὴν ἑρμηνείαν τῶν προμνημονευθέντων. Κατ' ἐμὲ δὲ κριτὴν τὸ χωρίον τοῦ Στράβωνος αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ λαμβανόμενον μόνον ὅπως ὑπ' ἐμοῦ ἡρμηνεύθη δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ, οὐδ' εἶναι χρεία πολλῶν λόγων εἰς ἀπόδειξιν τοῦ πράγματος. Ὁ Γεωγράφος μνημονεύσας τῆς Ἐλευσῖνος ἔκρινεν ἀναγκαῖον λίαν εὐλόγως νὰ μνημονεύσῃ καὶ τοῦ καθ' ὅλον τὸν τότε κόσμον περιφήμου αὐτῆς *ἱεροῦ τῆς Δήμητρος*, δηλ. τοῦ ἱεροῦ αὐτῆς τεμένους (l'enceinte sacrée) καὶ νὰ ἐξάρῃ κατόπιν διὰ τῆς φράσεως *καὶ ὁ μυστικὸς σηκὸς* τὸ ἐντὸς αὐτοῦ *Τελεστήριον* προσθέσας καὶ τίς ἦν ὁ κατασκευάσας αὐτὸ ἀρχιτέκτων. Ἂν ἐσκόπει, ὅπως οἱ ἀντιφρονοῦντες μοι δοξάζουσι, τὰ δύο ἐν τῷ ἱερῷ περιβόλῳ ὑπάρχοντα σπουδαιότερα οἰκοδομήματα νὰ ἐξάρῃ δὲν βλέπω τὸν λόγον διατί δὲν θὰ ἔγραφε «ὁ ναὸς τῆς Δήμητρος καὶ ὁ μυστικὸς αὐτῆς Σηκὸς» ἀντὶ τοῦ νὰ μεταχειρισθῇ τὴν λέξιν *ἱερὸν* ὅπερ (καθόσον τὸ ὅλον δύναται νὰ τεθῇ καὶ ἀντὶ τοῦ μέρους) εὕρηται μὲν καὶ ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ *ναός*, ἀλλ' ἡ πρώτη καὶ κυρία αὐτοῦ σημασία εἶνε ἡ τοῦ *τεμένους*, τοῦ *ἱεροῦ Περιβόλου*.

Ἀλλ' ἔστω ἐγὼ δέχομαι πρὸς στιγμὴν ὅτι καὶ ὅπως αὐτὸ ἑρμηνεύουσι οἱ ἀντιφρονοῦντές μοι δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ τὸ χωρίον τοῦ Στράβωνος· ὅπως ὅμως ἐπικαλεσθῇ τις αὐτὸ ὑπὲρ ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς γνώμης, ἀφοῦ πάντως ὁ νοῦς αὐτοῦ εἶναι διφορούμενος, πρέπει καὶ ἄλλοι νὰ συντρέχωσι λόγοι. Ἀλλ' ὑπάρχουσι ὄντως καὶ ἄλλοι λόγοι, καὶ ἄλλαι μαρτυρίαι ὑπὲρ τῆς γνώμης τῶν ἀντιφρονούντων μοι;

1. Ἑρμηνεία τῶν μνημείων τοῦ Ἐλευσινιακοῦ μυστικοῦ κύκλου σελ. 333. 1901. Ἐξεδόθη ἐν τῇ Διεθνεῖ Ἐφημερίδι τῆς Νομισματικῆς Ἀρχαιολογίας. Τόμ. Δ', σελ. 169-513 καὶ ἐκ ταύτης καὶ εἰς ἴδιον τεῦχος μὲ *διπλῆν σελίδωσιν*. Ἐγὼ παραπέμπω πάντοτε εἰς τὴν σελίδωσιν τοῦ Περιοδικοῦ.

Ὁ Foucart (ἔ. ἄ.) γράφει καὶ τὰ ἑξῆς· «La position du temple de Déméter est marquée avec précision dans l'hymne homérique:

> Ἀλλ' ἄγε μοι νηόν τε μέγαν καὶ βωμὸν ὑπ' αὐτῷ
> τευχόντων πᾶς δῆμος ὑπαὶ πόλιν αἰπύ τε τεῖχος,
> Καλλιχόρου καθύπερθεν ἐπὶ προὔχοντι κολωνῷ [1].

La découverte du puits Callichoros ne laisse pas de doute Le temple de Déméter s'élevait sur l'operon rocheux qui se dresse au-dessus du puits. En démolissant la chapelle de la Panaghia qui occupait cette place, on a reconnu le plan d'un petit temple *in antis.*» Ὁ δὲ ἡμέτερος Σβορῶνος ἀποδεχόμενος τὴν γνώμην ταύτην τοῦ Foucart γράφει τὰ ἑξῆς (ἔ. ἀ. σελ. 332)· «Ἡ γνώμη μου ἀνέκαθεν ἦτο καὶ εἶναι ὅτι τὸ Ἀνάκτορον τῆς Δήμητρος εἶναι ὁ συμφώνως τῷ ὁμηρικῷ ὕμνῳ (στίχ. 270-273 καὶ 298) ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὑπὲρ τὸ Τελεστήριον κολωνοῦ ναός, βλέπω δὲ μετὰ χαρᾶς ὅτι τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἣν καὶ ἄλλοι ἐξέφρασαν, ὑποστηρίζει νῦν καὶ λαμπρῶς ἀποδεικνύει ὁ κ. Foucart, διὸ καὶ μεγάλως θαυμάζω πῶς καὶ μετὰ τοῦτο ὁ κ. Foucart ἐπιμένει εἰς τὴν ἀρχαίαν γενικὴν πλάνην, ὅτι τὰ ἱερὰ ἐπεδεικνύοντο ἐν τῷ Τελεστηρίῳ, ἐνῷ, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, ἠδύνατο νὰ σκεφθῇ ἑτέραν ἁπλουστέραν λύσιν τοῦ προβλήματος.» Ὁ Rubensohn δὲν συμφωνεῖ *πρὸς ταῦτα*, ἀλλαχοῦ τοποθετῶν αὐτὸς τοὐλάχιστον τὸν ναὸν τῆς Δήμητρος, ὡς κατωτέρω θὰ ἴδωμεν. Ἀλλὰ καὶ ὅσοι δὲν ἔχετε γνῶσιν ἐξ αὐτοψίας τῶν ἱερῶν τόπων τῆς Ἐλευσῖνος καὶ ῥίψητε ἁπλοῦν βλέμμα ἐπὶ τῆς ἐν χερσὶν ὑμῶν φωτογραφίας [2], θ' ἀπορήσητε μετ' ἐμοῦ πῶς ἄνδρες οὕτως ἀγχίνοες, ὡς ὁ Foucart καὶ ὁ Σβορῶνος, πλήρη δὲ γνῶσιν τῶν τόπων ἔχοντες, ἠδυνήθησαν καὶ νὰ φαντασθῶσιν ὅτι ὁ Ναός, περὶ οὗ ὁ Ὁμηρ. ὕμνος κάμνει λόγον, ἵστατό ποτε ἐκεῖ ἔνθα καὶ νῦν ἔτι ἵσταται (διότι δὲν κατηδαφίσθη εἰσέτι, ὡς ὁ Foucart γράφει [3], ἀγνοῶ πόθεν λαβὼν τὴν πληροφορίαν) τὸ ἐκκλησίδιον τῆς Παναγίας

1. Ὁμηρ. ὕμνος εἰς Δήμητρα στίχ. 270-273.
2. Ἴδε τὴν παρατεθειμένην εἰκόνα ἐν τῇ ἑπομένῃ σελίδι.
3. Gr. Mystères, σελ. 135.

ΤΕΛΕΣΤΗΡΙΟΝ ΚΑΙ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ

τῆς Ζωοδόχου πηγῆς (καὶ ὄχι τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὡς ὁ ἡμέτερος λέγει Σβορῶνος) [1].

Καὶ τῷ ὄντι ποῦ μὲν ἀκριβῶς ὑψοῦτο ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ *ἀρχαίου*, τοῦ *πελασγικοῦ*, οὕτως εἰπεῖν, τείχους τοῦ περιβάλλοντός ποτε τὴν *κυρίως* *'Ακρόπολιν*, ἤτοι τὸν ὑπερκείμενον τοῦ κυρίως *ἱεροῦ* λόφον, καὶ ἂν εἰς τὸν περίβολον τοῦτον ἐμπεριελαμβάνετο (ὡς ἐγὼ κλίνω νὰ πιστεύσω) ἢ ὄχι καὶ ὁ βράχος, ἐφ' οὗ νῦν τὸ ἐκκλησίδιον τῆς Παναγίας, ἀγνοοῦμεν. Ἴχνη τῆς ἀρχαιοτάτης τῆς 'Ακροπόλεως ὀχυρώσεως δὲν περιεσώθησαν [2], αἱ δὲ τοῦ πρὸς ἀνατολὰς βραχώδους αὐτῆς ἐδάφους μεταβολαὶ ἐν τοῖς κατόπιν καὶ μάλιστα ἐν τοῖς μετὰ τὰ Μηδικὰ καὶ ἐν τοῖς ὑστερωτέροις ῥωμαϊκοῖς χρόνοις μεταβολαὶ ὑπῆρξαν πολλαὶ καὶ μεγάλαι, ὥστε καὶ ὅλως παρήλλαξαν τὴν ὄψιν αὐτοῦ, ὡς καὶ ἐν τῇ παρατεθειμένῃ εἰκόνι βλέπει ὁ ἀναγνώστης [3]. 'Αλλὰ καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ βράχος, ἐφ' οὗ νῦν τὸ ἐκκλησίδιον τῆς Παναγίας, ἀρχικῶς ἤδη δὲν συμπεριελαμβάνετο ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς 'Ακροπόλεως, ἀδύνατον κατ' ἐμὲ νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ *ἀρχαίου*, τοῦ *πελασγικοῦ*, αὐτῆς τείχους ὑψοῦτο ἔνδοθεν, ἤτοι ἔτι μᾶλλον πρὸς δυσμάς, τῆς γραμμῆς τοῦ τείχους, οὗ καὶ νῦν σῴζονται λείψανα καταφανῆ καὶ ἐν τῇ ἀνωτέρω παρατεθειμένῃ εἰκόνι. Τούτου δὲ τεθέντος καὶ ἂν ἀκόμη ὑποθέσωμεν ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ ἀρχαῖον, τὸ *πελασγικόν*, τεῖχος τῆς 'Ακροπόλεως ὑψοῦτό ποτε ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ θέσει καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ προέκτασις αὐτοῦ ἡ πρὸς βοῤῥᾶν ἀκολουθοῦσα τὴν αὐτὴν φορὰν διήρχετο ὅπου καὶ νῦν καὶ τοῦτο τὸ νεωτέρων χρόνων (τοῦ τέλους τοῦ 5ου ἢ τοῦ 4ου π. Χ. αἰῶνος) [4] τεῖ-

1. Ἐ. ἀ. σελ. 346.

2. Ἴχνη ὀλίγα *πελασγικοῦ* τείχους, ὡς φαίνεται, ὑπάρχουσι κατὰ τὴν μεσημβρινὴν κλιτὺν τῆς 'Ακροπόλεως. 'Αλλὰ περὶ τούτων ἄλλοτε.

3 Παράβ καὶ Philios, Eleusis, ses Mystères, ses Ruines et son Musée (1896) σελ. 66 καὶ τὴν ἐκεῖ σημείωσιν.

4. Ὅτι τὰ λείψανα τούτου τοῦ τείχους δὲν εἶναι λείψανα τοῦ ἀρχαίου, τοῦ *πελασγικοῦ*, τείχους τῆς 'Ακροπόλεως περιττὸν καὶ νὰ τὸ εἴπω. Ο τρόπος τῆς οἰκοδομίας αὐτοῦ μαρτυρεῖ χρόνους κατασκευῆς τοὺς τοῦ 5ου ἢ τοῦ 4ου π. Χ. αἰῶνος Ὑποθέτω δὲ ὅτι ὁ *τοῖχος* οὗτος ἐκτίσθη ἐπίτηδες ἵνα τὸ μὲν διαχωρίζῃ, ὡς *μεσότοιχος*, τὸ *ἱερὸν* ἀπὸ τῆς 'Ακροπόλεως, ἥτις αὐτὴ κυρίως ἦτο τὸ καθ' αὐτὸ φρούριον, ἐν ᾧ καὶ ἡ *φρουρὰ* διέμεινε, τὸ δὲ ὅπως χρησιμεύῃ καὶ ὡς ἀνάλημμα καὶ ἐμποδίζῃ τοῦ νὰ κατακλύζηται τὸ *ἱερὸν* καὶ ἰδίως ἡ πλατεῖα J-J[1] (ἴδε Éleu-

χος διέρχεται, κατὰ τὴν βάσιν δηλ. τοῦ κωδωνοστασίου τοῦ ἐκκλησιδίου τῆς Παναγίας, πῶς θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ δεχθῶμεν ὅτι ὁ *ναός*, περὶ οὗ ὁ ὁμηρικὸς ὕμνος κάμνει λόγον, ἦτό ποτε ἐκτισμένος ἐκεῖ, ἔνθα νῦν τὸ ἐκκλησίδιον τῆς Παναγίας;

Ἂν τὸ ἐκεῖ ποτε ἱδρυμένον ἀρχαῖον οἰκοδόμημα ἦτο ναὸς[1], εἶναι ἀμφίβολον· βέβαιον εἶναι ὅτι τὰ εἰς φῶς ἐλθόντα ὄχι πολλὰ λείψανα αὐτοῦ μαρτυροῦσι χρόνους οἰκοδομίας τοὺς ῥωμαϊκούς. Ἀλλὰ καὶ δεχόμενοι ὅτι ὄντως Ναὸς ἦτο τὸ οἰκοδόμημα καὶ ὅτι προϋπάρχων ἐκεῖ ἔκπαλαι καὶ καταστραφεὶς καὶ αὐτὸς μετὰ τῶν ἄλλων οἰκοδομημάτων, ἴσως κατὰ τὴν εἰσβολὴν τῶν Κοστοβώκων (ὁπότε βεβαίως τὸ Τελεστήριον κατεστράφη) ἀνῳκοδομήθη ὡσαύτως κατὰ τοὺς ῥωμαϊκοὺς χρόνους (ἐπὶ Μάρκου Αὐρηλίου), ἓν καὶ μόνον δὲν δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν ὅτι οὗτος εἶναι πράγματι ὁ Ναός, περὶ οὗ ὁ ὁμηρικὸς ὕμνος κάμνει λόγον. *Ὑπὸ τὴν πόλιν* δηλ. τὴν *Ἀκρόπολιν* καὶ τὸ *ὑψηλὸν αὐτῆς τεῖχος (αἰπύ τε τεῖχος)* ἔπρεπε νὰ κτίσωσι τὸν Ναὸν οἱ Ἐλευσίνιοι κατὰ διαταγὴν τῆς θεᾶς, κτίζοντες ὅμως αὐτὸν ἐκεῖ ἐπάνω ἐπὶ τοῦ βράχου ἔνθα τὸ ἐκκλησίδιον τῆς Παναγίας ἄντικρυς θὰ παρέβαινον τὴν διαταγήν της. Καθύπερθεν δὲ τοῦ *Καλλιχόρου* φρέατος[2] κεῖται καὶ αὐτὸ τὸ Τελεστήριον 6-7 Γ. μ. ὑπερκείμενον αὐτοῦ. Οὐδ' ἐννοῶ τὸ παράπαν τίνι λόγῳ, ὡς ὁ Foucart βεβαιοῖ, ἡ ἀνεύρεσις τούτου (τοῦ Καλλιχόρου) οὐδεμίαν ἀφίνει περὶ τοῦ πράγματος ἀμφιβολίαν. Ὁ ὁμ. λοιπὸν ὕμνος οὐδὲν ἄλλο μαρτυρεῖ ἢ ὅτι ὑπῆρχέ τις Ναὸς τῆς Δήμητρος ἱδρυμένος ἐπὶ προύχοντι κολωνῷ, ἀλλὰ βεβαίως ὄχι ἐκεῖ, ἔνθα ὁ F. καὶ ὁ Σ. τοποθετοῦσιν αὐτόν. Ὁ Rubensohn τοὺς ἀνωτέρω μνημονευθέντας στίχους (270-273) τοῦ ὁμ. ὕμνου ἀναφέρει (ἔ. ἀ. σελ. 14) εἰς τὸ πανάρχαιον ἐκεῖνο οἰκοδόμημα, οὗ ἴχνη ἤνεγκον εἰς φῶς αἱ ἀνασκαφαὶ[3], τοῦτο δὲ ἀναγκάζει αὐτὸν νὰ τοποθε-

sis διάγραμμα) ὑπὸ τῶν ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ λόφου τῆς Ἀκροπόλεως καταφερομένων ὑδάτων καὶ χωμάτων. Ἴσως δὲ αὐτὸ εἶνε τὸ διατείχισμα, περὶ οὗ κάμνει λόγον ἡ λογοδοσία τῶν ἐπιστατῶν τοῦ 329/8 π. Χ. Ἀλλὰ περὶ τούτου ἄλλοτε (Παράβ. καὶ Éleusis σελ. 77).

1. Παράβ. Philios, Éleusis σελ. 73 καὶ σελ. 74 σημ. 1.
2. Περὶ τῆς θέσεως αὐτοῦ παράβ. Philios, Éleusis σελ. 57.
3. Παράβ. Éleusis σελ. 65.

τήση τὸν Ναὸν τῆς Δήμητρος ἐπὶ τοῦ βράχου, ἔνθα σῴζονται νῦν ἐρείπια ναοσχήμου τινὸς οἰκοδομήματος[1], ἀλλὰ καὶ τοῦτο πράττει ἅτε μὴ δυνάμενος νὰ συμβιβάσῃ τὰ ἀσυμβίβαστα, μετὰ πολλοῦ δισταγμοῦ καὶ τέλος ἐπιλέγει (ἔ. ἀ. σελ. 46) «und ich muss daher sowohl die Frage nach dem Tempel der Demeter wie die Benennung des Tempels F[2] noch unentschieden lassen.»

Πλὴν ὅμως τῶν ἀνωτέρω ὑπάρχει καὶ ἡ μαρτυρία τοῦ ἐπισκόπου Ἀμασείας Ἀστερίου (Ἐγκώμιον εἰς μάρτυρας σελ. 324 ἔκδ. Migne) κατὰ τὸν Σβορῶνον (σελ. 348 349), ἐπὶ δὲ ταύτης στηριζόμενος οὗτος καὶ προσέτι καὶ ἐπὶ τῆς μαρτυρίας τῆς ἐπιγραφῆς (C. I. At. II, 2 Add. 834b στήλη II στίχ. 49)[3], καθ' ἣν ἑκατέρα τῶν θεῶν εἶχε καὶ τὸν ἴδιον αὐτῆς *θησαυρόν*, δέχεται ὅτι ὄχι μόνον ἡ Δημήτηρ, ἀλλὰ καὶ ἡ Κόρη ἴδιον εἶχε ναὸν καὶ τοποθετεῖ αὐτὸν ἐκεῖ, ἔνθα ὁ Rubensohn τὸν ναὸν τῆς Δήμητρος τοποθετεῖ (παράβαλε τὰ ἀνωτέρω). Ἀλλὰ τὸ χωρίον τοῦ Ἀστερίου *ἐδείμω δὲ δύο γυναίοΥς ναοὺς* οὐδεμία ἀμφιβολία, κατὰ τὴν ὅσον εὔστοχον, τόσον καὶ ὀρθὴν παρατήρησιν, τὴν συγχρόνως ὑπό τε τοῦ Σκιᾶ καὶ ὑπὸ τοῦ Τσούντα γενομένην, ὅτι εἶναι ἐφθαρμένον, ἂν ὄντως οὕτω φέρεται ἐν τοῖς χειρογράφοις, καὶ πρέπει νἀναγνωσθῇ *ἐδείμω δὲ δύο γυναίοΙς ναούς*, ἡ δὲ μεμαρτυρημένη ὄντως ὕπαρξις δύο θησαυρῶν τοῦ ἑτέρου τῆς Δήμητρος καὶ τοῦ ἑτέρου τῆς Κόρης ἀποδεικνύει κατ' ἐμὲ τοὐναντίον, ὅλως διαφόρως τοῦ Σβορώνου ἀντιλαμβανόμενον τῶν πραγμάτων, ὅτι πράγματι αἱ θεαὶ ἰδίους δὲν ἐκέκτηντο ναούς, ἀλλ' ἦσαν *σύνναοι*. Ἐν τῇ λατρείᾳ δηλ ὡς *σύνναοι* (καὶ ἴσως καὶ σύμβωμοι ἢ ὁμοβώμιοι, ἂν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἡσυχίου εἶναι ἀληθής)[4] ἦσαν ἀχώριστοι καὶ ἐντεῦθεν καὶ ἡ μόνη ἀπαντῶσα φράσις *τὼ θεώ, τοῖν θεοῖν*, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐκώλυε τοὺς πιστοὺς δι' ἀφιερωμάτων καὶ ἀναθημάτων οἱωνδήποτε νὰ ἐκδηλῶσι τὰ πρὸς ταύτην ἢ ἐκείνην ἰδιαίτερα συναισθήματά των, τὸν σεβασμόν, τὴν εὐγνωμοσύνην των καὶ τὰ τούτοις παραπλή-

1 Παράβ Éleusis σελ. 63 (édifice K.).

2. Τὸ τοῦ Rubensohn οἰκοδόμημα F = τῷ K Éleusis ἔ ἀ.

3. Καὶ C. I. At. IV, 2 834b (p 198) = Εφημ. Ἀρχ. 1883 σελ 109 καὶ ἑξ. Dittenberger Sylloge² ἀριθ. 587, Michel, ἀριθ. 581.

4. Ἴδε ταύτην κατωτέρω εἰς τὸ περὶ Βωμοῦ κεφάλαιον.

σια καὶ ἐντεῦθεν ἡ ὕπαρξις ἰδιαιτέρων θησαυρῶν οὐ μόνον περιττὴ ἀλλὰ καὶ ἀναγκαία ἦτο [1].

Ἀλλὰ λέγουν (καὶ εἰς τοῦτο συμφωνοῦσι καὶ οἱ τέσσαρες ἀντιφρονοῦντές μοι) τὸ Τελεστήριον, οἷον δεικνύουσιν αὐτὸ τὰ λείψανα τὰ εἰς φῶς διὰ τῶν ἀνασκαφῶν ἐλθόντα, οὐδεμίαν οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην πρὸς *ναὸν Ἑλληνικὸν* δεικνύει ὁμοιότητα, καὶ εὐλόγως, διότι ἄλλος ἦτο ὁ προορισμὸς αὐτοῦ καὶ ἄλλος ὁ τοῦ *ναοῦ*. Ὁ ναὸς ἦτο ἡ κατοικία τοῦ θεοῦ, ἐν δ' αὐτῷ ἦτο ἱδρυμένον τὸ ἄγαλμα τοῦ θεοῦ, εἰς ὃν ὁ ναὸς ἦτο ἀφιερωμένος. «La foule n'entrait jamais [2] dans le temple; de loin les fidèles regardaient le dieu par la porte qui s'ouvrait seulement les jours de fête; les victimes étaient immolés sur un autel toujous placé à l'extérieur» (Foucart ἔ. ἀ. σελ. 135) «Τὸ *Τελεστήριον* ἐχρησίμευεν εἰς μύησιν τῶν πιστῶν εἰς μυστικήν τινα λατρείαν. Ἀνάγκη λοιπὸν ἦτο νὰ ἦναι εὐρύχωρον καὶ νὰ ἔχῃ εὐκόλους τὰς ἐξόδους, νὰ ἔχῃ δὲ καὶ τοίχους παχεῖς καὶ ὑψηλοὺς ἀποκρύπτοντας τὰ ἐντὸς αὐτοῦ γινόμενα».

Καὶ ὄντως εἶχε ταῦτα τὸ ἐν Ἐλευσῖνι *Τελεστήριον*, ὡς μαρτυροῦσι τὰ περισωθέντα λείψανα, τοὐλάχιστον κατὰ τοὺς Ῥωμαϊκοὺς χρόνους [3]. Πρὸς δὲ τούτοις εἶχε καὶ βαθμίδας ὁλόγυρα ὅπως, ὡσεὶ ἐν θεάτρῳ, κάθηνται ἢ καὶ ἵστανται οἱ μύσται, ὑπεβάσταζον δὲ τὴν ὀροφὴν αὐτοῦ κίονες ἐγκατεσπαρμένοι καθ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν. Εἶναι λοιπὸν πιθανόν, καὶ τί λέγω πιθανόν, εἶναι δυνατὸν τοῦτο τὸ οἰκοδόμημα νὰ ὀνομάζῃ ὁ Ὁμηρικὸς ὕμνος *ναόν*; Καὶ ποῦ ἐν αὐτῷ ἦτο ἱδρυμένον τότε τὸ ἄγαλμα ἢ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, ἢ δὲν ὑπῆρχον *εἰκόνες λατρείας* ἐν Ἐλευσῖνι; Ἀλλὰ πῶς ἀφοῦ τοῦτο προϋποθέτει καὶ αὐτὸς ὁ Ὁμηρικὸς ὕμνος (ἴδε ἀνωτέρω σελ 13); Ὁμολογῶ καὶ ἐγὼ ὅτι ἐκ πρώτης ὄψεως τοὐλάχιστον οἱ λόγοι οὗτοι,

1. Παράβ καὶ Rubensohn σελ. 65.

2. Δηλ. δὲν εἰσήρχετο ποτὲ *en foule*. Παράβ. καὶ Schömann, Gr. Alterthümer 2, σελ. 204. Ἐπίσης ἀμφιβάλλω ἂν εἶναι ὀρθὸν ὅτι ἡ πύλη τῶν ναῶν ἠνοίγετο μόνον κατὰ τὰς ἑορτὰς καὶ ὅτι ἄλλας ἡμέρας δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς αὐτοὺς καὶ νὰ ἴδῃ τὸ ἄγαλμα. Παράβ. καὶ Schömann ἔ. ἀ. σελ. 207. Παράβ. καὶ Stengel, Kultusaltertümer,[2] σελ. 27.

3. Ἐπίτηδες ἐκφράζομαι οὕτω. διότι πόσας εἶχε κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς χρόνους πύλας ἄδηλον Παράβ. Éleusis σελ. 64 καὶ ἑξῆς.

οὓς οἱ ἀντιφρονοῦντές μοι προβάλλουσιν εἰς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης των, φαίνονται ἀκαταγώνιστοι. Ἀλλ' εἶναι ὄντως καὶ τοιοῦτοι;

Νομίζω ὄχι καὶ ἰδοὺ διατί. Ὁ Ὁμηρικὸς ὕμνος, ὡς ἤδη εἴδομεν, διηγεῖται ὅτι ἡ θεὰ παρήγγειλε τοῖς Ἐλευσινίοις νὰ τῇ κτίσωσι *ναὸν ὑπαὶ πόλιν αἰπύ τε τεῖχος ἐπὶ προὔχοντι κολωνῷ καλλιχόρου καθύπερθεν*, ἐν δὲ τοῖς ἀνωτέρω ἀπεδείξαμεν, νομίζω, ὅτι ὁ *ναὸς* οὗτος ἀδύνατον νὰ ἔκειτο ἐκεῖ, ἔνθα νῦν ἵσταται τὸ ἐκκλησίδιον τῆς Παναγίας τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἀλλ' ἐκ τοῦ Ὁμηρικοῦ ὕμνου δὲν ἐξάγεται τοῦτο καὶ μόνον νομίζω, ἀλλὰ καὶ ὅ,τι πρὸ εἰκοσαετίας διισχυρίσθην, ὅτι *ναὸν* ὁ Ὁμηρικὸς ὕμνος καλεῖ τὸ κατόπιν κληθὲν *τελεστήριον*, *μυστοδόκος δόμος*, *μυστικὸς σηκὸς* κτλ. Καὶ ἀληθῶς πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ φαντασθῶμεν καὶ ἀπορῶ τῇ ἀληθείᾳ πῶς ἠδυνήθησαν νὰ τὸ φαντασθῶσιν ἄνθρωποι, ὡς ὁ Foucart καὶ ὁ Σβορῶνος, ὅτι ὁ Ὁμηρικὸς ὕμνος μνημονεύει μὲν τοῦ *Ναοῦ* τῆς Δήμητρος, ἄλλου τούτου *ξεχωριστοῦ* καὶ ἥττονος βεβαίως σημασίας οἰκοδομήματος, δὲν μνημονεύει δὲ τοῦ *Τελεστηρίου*, ἐν ᾧ ὁ ὅλος ὕμνος τοῦτον κυρίως ἔχει τὸν σκοπὸν νὰ ἀναδείξῃ καὶ νὰ προσηλυτίσῃ εἰς τὰ *σεμνὰ ὄργια*, ἃ αὐτὴ αὕτη ἡ θεὰ ἐδίδαξε τοὺς Ἐλευσινίους «Νὰ μοῦ κτίσητε ὅ,τι τάχιστα ναὸν», λέγει ἡ θεὰ πρὸς τοὺς Ἐλευσινίους καὶ εὐθὺς ἀμέσως προσθέτει (στίχ. 273-274)

> ὄργια δ' αὐτὴ ἐγὼν ὑποθήσομαι, ὡς ἂν ἔπειτα
> εὐαγέως ἔρδοντες ἐμὸν νόον ἱλάσκοισθε,

κατωτέρω δὲ προσεπάγεται ὁ ὑμνογράφος

> ἡ δὲ κιοῦσα θεμιστοπόλοις βασιλεῦσιν
> δεῖξε, Τριπτολέμῳ τε Διοκλεῖ τε πληξίππῳ,
> Εὐμόλπου τε βίῃ, Κελεῷ θ' ἡγήτορι λαῶν
> δρησμοσύνην θ' ἱερῶν, καὶ ἐπέφραδεν ὄργια πᾶσιν,
> σεμνά, τά τ' οὔπως ἐστὶ παρεξέμεν, οὔτε πυθέσθαι,
> οὔτ' ἀχέειν· μέγα γάρ τι θεῶν ἄγος ἰσχάνει αὐδὴν

(στίχ. 473-479), προσεπιφέρων εὐθὺς ἀμέσως τοὺς τρεῖς περιφήμους ἐκείνους στίχους (480-483)

Ὄλβιος, ὃς τάδ' ὄπωπεν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων·
ὃς δ' ἀτελὴς ἱερῶν, ὅς τ' ἄμμορος οὔποθ' ὁμοίως
αἶσαν ἔχει φθίμενός περ ὑπὸ ζόφῳ εὐρώεντι.

Καὶ ἐκ πάντων τούτων καὶ τῆς ἀλληλουχίας αὐτῶν δὲν ἐξάγεται ὅτι ἡ θεὰ ἐπιτάσσουσα τοῖς Ἐλευσινίοις νὰ κατασκευάσωσιν αὐτῇ *ναὸν* δὲν ἐνόει ἕνα τινὰ τῶν συνήθων ναῶν, ἐν ᾧ θὰ ἐλάτρευον αὐτὴν κατὰ τὸν κοινὸν τρόπον, ἀλλὰ ναόν, ἐν ᾧ θὰ ἠδύναντο οἱ Ἐλευσίνιοι τελοῦντες τὰ *σεμνὰ ὄργια* κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῆς ὑποθήκας νὰ *ἱλάσκωνται τὸν αὐτῆς νόον;* Ὅτι δὲ τὰ *σεμνὰ ὄργια* τοῦ Ὁμηρικοῦ ὕμνου καὶ τὰ ἐν τῇ τελετῇ ἐν τῷ *Τελεστηρίῳ* τελούμενα εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, οὐδεὶς ὁ ἀντιλέγων. Τί δὲ τὸ κωλῦον νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἡ *εἰκὼν λατρείας* τῶν θεῶν ἦτο ἱδρυμένη που, ἂν μὴ ἐν τῷ κάτω, ἐν τῷ ἄνω πατώματι τοῦ *Τελεστηρίου;*[1] Ἀγνοῶ ἂν πλανῶμαι· ἀλλ' ἂν ὄντως πλανῶμαι, ἡ πλάνη μου εἶναι κολοσσική. Διότι εἰς ἐμὲ οὕτως ἁπλᾶ καὶ οὕτω σαφῆ φαίνονται ὄντα πάντα τἀνωτέρω, ὥστε πᾶς περαιτέρω περὶ τοῦ πράγματος λόγος θὰ ἦτο κατὰ τὴν γνώμην μου ματαιόσχολος μακρηγορία.

Ὁ Ὁμηρικὸς λοιπὸν ὕμνος *νηὸν* λέγων ἐννοεῖ τὸ ἀρχαιότατον Τελεστήριον, ὁ δὲ Στράβων *ἱερὸν* μὲν καλεῖ τὸν ὅλον ἱερὸν περίβολον, ἰδίως δὲ μνημονεύει τοῦ *μυστικοῦ Σηκοῦ* (δηλ. τοῦ *Τελεστηρίου*) ὡς τοῦ κυριωτάτου τῶν ἐν αὐτῷ οἰκοδομημάτων, οὗ ἕνεκα καὶ τὸ ὅλον *ἱερὸν* ὑπῆρχε. Δὲν βλέπω δὲ διατί τάχα τὰ δύο ἐκεῖνα ναόσχημα οἰκοδομήματα G καὶ K. (Philios, Éleusis σελ. 63) δὲν ἠδύναντο νὰ ὦσιν οἱ *θησαυροὶ* τῶν θεῶν, ὡς ἐγὼ ὑπέθεσα, οὐδ' ἐννοῶ τὸ παράπαν τὰ ὑπὸ τοῦ Σβορώνου λεγόμενα (σελ. 357), ὅτι «ἡ ἐπ' αὐτῆς τῆς ἱερᾶς πέτρας θέσις τῶν οἰκοδομημάτων τούτων ἀντιτίθεται πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῶν θησαυρῶν». Ὁ Rubensohn τοὐναντίον φρονεῖ, καὶ φρονεῖ ὀρθῶς κατ' ἐμὲ (σελ. 67), ὅτι ἡ τοποθέτησις αὐτῶν ἐνταῦθα καὶ πάνυ ἁρμόζει καὶ σύμφωνος εἶναι πρὸς τὰ ὅμοια παραδείγματα.

1. Ὅτι τοῦτο εἶχε δύο πατώματα θὰ ἴδωμεν κατωτέρω. Ἐν τῷ Τελεστηρίῳ ἱδρυμένην τὴν *εἰκόνα λατρείας* τῶν θεῶν δέχονται καὶ ὁ Kern (Athen. Mittheil. 1892 σελ. 125) καὶ ὁ von Prott (Athen. Mittheil. 1899 σελ. 264).

B.

ΑΝΑΚΤΟΡΟΝ — ΚΑΤΑΒΑΣΙΟΝ

Φύλαξις καὶ Δεῖξις τῶν ἱερῶν.

Ἀλλὰ δὲν καινοτομεῖ περὶ ταῦτα καὶ μόνον ὁ ἡμέτερος Σβορῶνος[1], ὡς δὲ εἴδετε, θαυμάζει πῶς ὁ Foucart, ἀφοῦ οὕτω λαμπρῶς ἀπέδειξε τὴν ὕπαρξιν ἰδίου Ναοῦ τῆς Δήμητρος ἐπὶ τοῦ βράχου τῆς Παναγίας, ἐπιμένει εἰς τὴν ἀρχαίαν πλάνην ὅτι τὰ ἱερὰ ἐδεικνύοντο ἐν τῷ Τελεστηρίῳ καὶ δὲν ἐσκέφθη ἄλλην ἁπλουστέραν λύσιν τοῦ προβλήματος. Ἐγώ, ἐννοεῖται, διόλου δὲν ἀπορῶ πῶς ὁ Foucart δὲν ὑπέπεσε καὶ εἰς δευτέραν πλάνην. Τοὐναντίον ἀπορῶ καὶ θαυμάζω πῶς ὑπέπεσε καὶ εἰς τὴν πρώτην. Αἱ δὲ ἁπλούστεραι λύσεις τῶν προβλημάτων καὶ μάλιστα τοιούτων προβλημάτων δὲν εἶναι πάντοτε καὶ ἀληθεῖς.

Τὰ *ἱερά*, λέγει ὁ Σβορῶνος, φυλασσόμενα εἰς τὸ *Καταβάσιον* (τί τοῦτο ἦτο καὶ ποῦ ἔκειτο κατὰ τὸν Σβορῶνον θὰ ἴδωμεν κατωτέρω) ἐξήγοντο ἐκεῖθεν ὑπὸ τῆς ἱεροφάντιδος τῇ βοηθείᾳ καὶ τοῦ ἱεροφάντου τῶν λαμπάδων σβεννυμένων, μετεφέροντο εἰς Ἀθήνας εἰς τὸ ὑπὸ τῇ πόλει Ἐλευσίνιον καὶ ἐκεῖθεν πάλιν εἰς Ἐλευσῖνα, ὅπου ταύτην τὴν φορὰν ἐναπετίθεντο εἰς τὸ *Ἀνάκτορον* (δηλ. τὸν ναὸν τῆς Δήμητρος κατὰ Σβορῶνον), τούτου δ' ἀνοιγομένου κατά τινα τῶν μυστηριωδῶν νυκτῶν ἐξήρχετο ὁ ἱεροφάντης εἰς τὸν πρόναον καὶ ἐδείκνυε ταῦτα εἰς τὸ πλῆθος τῶν μυστῶν, ὅπερ ἐπλήρου ὅλην ἐκείνην τὴν πλατεῖαν τὴν ἐπὶ τοῦ βράχου ἐπίτηδες λελαξευμένην[2]. Ὅ,τι γίνεται σήμερον παρ' ἡμῖν κατὰ τὴν νύκτα τῆς ἀναστάσεως, τοῦτ' αὐτὸ ἐγίνετο καὶ τότε κατὰ τὴν δεῖξιν τῶν ἱερῶν[3].

Πολλοῦ γε καὶ δεῖ νὰ ἀρνηθῶ ἐγὼ ὅτι, ὅπως ἀναπλάσῃ τις διὰ τῆς φαντασίας του ἐπὶ τῶν ὀλίγων καὶ δυστυχῶς ὄχι πάντοτε ἀσφαλῶν μαρτυριῶν στηριζόμενος τὰ ἐν Ἐλευσῖνι κατὰ τὴν τελετὴν γινόμενα καὶ ἐνίοτε καὶ τὸν νοῦν αὐτῶν συλλάβῃ, πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὰ παρ' ἡμῖν νῦν γινόμενα

1. Ἔ. ἀ. σελ. 321 καὶ ἑξῆς.
2. Παράβ. Philios, Éleusis σελ. 69 (J-J¹).
3. Σβορῶνος σελ. 334 καὶ ἑξῆς.

καὶ μάλιστα τὰ κατὰ τὴν ἑβδομάδα τῶν παθῶν. Τὰ γινόμενα ἐν γένει κατὰ ταύτην τὴν ἑβδομάδα, παρ' ἡμῖν τοῖς ὀρθοδόξοις ἰδίως, εἶναι τῷ ὄντι *μυστικὸν δρᾶμα*, οἷον καὶ τὸ ἐν 'Ελευσῖνι, κατὰ τὴν ἔκφρασιν Κλήμεντος τοῦ 'Αλεξανδρέως, ὡς ἤδη δι' ὀλίγων λέξεων καὶ ἐν τῷ περὶ 'Ελευσῖνος ἐδήλωσα βιβλιαρίῳ μου.[1] 'Αλλὰ τοῦτο παρετηρήθη ἤδη καὶ παρ' ἄλλων πρὸ ἐτῶν πολλῶν[2] καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν ἢ νὰ παρατηρηθῇ ὡς προσπῖπτον εἰς τὴν ἀντίληψιν πάντων· περὶ δὲ τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἀρχαίων μυστηρίων ἐν γένει ἐπὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν τῇ γενέσει του ὡς πρὸς τὰ τῆς λατρείας αὐτοῦ καὶ τῶν ταύτῃ συνδεομένων πράξεων καὶ τελετῶν λόγου ἄξιαι ἐγράφησαν καὶ ἐξακολουθοῦσιν ἔτι καὶ νῦν γραφόμεναι πραγματεῖαι[3]. 'Αλλὰ ταῦτα πάντα δὲν ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα, ἐν ᾧ πρόκειται περὶ τοῦ τί ἦτο καὶ ποῦ ἔκειτο τὸ περίφημον ***'Ανάκτορον*** ἢ ***Μέγαρον***, οὗπερ ἀνοιγομένου ἐπεφαίνετο ὁ ἱεροφάντης τὴν μεγαλοπρεπῆ ἐνδεδυμένος στολήν του καὶ *ἔφαινεν* (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ) ἤτοι ἐδείκνυε τὰ *ἱερὰ* συνοδεύων τὴν δεῖξιν αὐτῶν καὶ διά τινων μυστικῶν ῥήσεων.

Θὰ ἤρκουν ἴσως τἀνωτέρω ὅπως ἀνασκευάσωσι καὶ τὴν γνώμην, ἣν μόνος ὁ Σβορῶνος ἐξήνεγκεν, ὅτι 'Ανάκτορον καὶ Ναὸς τῆς Δήμητρος ἦτο ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα. 'Αλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ περὶ τούτου μαρτυρίαι ἀντιστρατεύονται, κατ' ἐμὲ κριτήν, εἰς τὴν γνώμην τοῦ πολυμαθοῦς συναδέλφου.

Καὶ ἐν πρώτοις αὐτὸ τὸ περίφημον χωρίον τοῦ Πλουτάρχου (Βίος Περικλέους § 13) ἀδύνατον κατὰ τὴν γνώμην μου νὰ ἑρμηνευθῇ ὡς ἑρμηνεύει αὐτὸ ὁ Σβορῶνος (σελ. 346). Θά μοι ἐπιτρέψητε νὰ σᾶς ἀναγνώσω καὶ ἐγὼ αὐτὸ ὁλόκληρον· «τὸν μὲν ἑκατόμπεδον Παρθενῶνα Καλλικράτης εἰργάζετο καὶ 'Ικτῖνος, τὸ δὲ ἐν 'Ελευσῖνι Τελεστήριον ἤρξατο μὲν Κόροιβος οἰκοδομεῖν καὶ τοὺς ἐπ' ἐδάφους κίονας ἔθηκεν οὗτος καὶ τοῖς ἐπιστυλίοις ἐπέζευξεν· ἀποθανόντος δὲ τούτου Μεταγένης ὁ Ξυπέτιος τὸ διάζωμα καὶ τοὺς ἄνω κίονας ἐπέ-

1. Éleusis σελ. 38.

2. Παράβ. Hettner, Griechische Reiseskizzen σελ. 51 καὶ ἑξ. E. Wachsmuth. Das alte Griechenland im neuen σελ. 26. Schmidt. Das Volksleben der Neugriechen σελ. 54.

3. Παράβ. Le comte Goblet d'Alviella, Eleusinia, κεφάλαιον V, ἔνθα καὶ πᾶσα σχεδὸν ἡ λοιπὴ βιβλιογραφία. A. Dieterich, Eine Mithrasliturgie.

στησε· τὸ δὲ ὀπαῖον ἐπὶ τοῦ ἀνακτόρου Ξενοκλῆς ὁ Χολαργεὺς ἐκορύφωσε. Τὸ δὲ μακρὸν τεῖχος, περὶ οὗ Σωκράτης ἀκοῦσαι, φησίν, αὐτὸς εἰσηγουμένου γνώμην Περικλέους, ἠργολάβησε Καλλικράτης. . . . . Τὸ δὲ Ὠδεῖον, τῇ μὲν ἐντὸς διαθέσει πολύεδρον καὶ πολύστυλον, τῇ δὲ ἐρέψει περικλινὲς καὶ κάταντες ἐκ μιᾶς κορυφῆς πεποιημένον, εἰκόνα λέγουσι γενέσθαι καὶ μίμημα τῆς βασιλέως σκηνῆς, ἐπιστατοῦντος καὶ τούτῳ Περικλέους . . . . Τὰ δὲ Προπύλαια τῆς Ἀκροπόλεως ἐξειργάσθη μὲν ἐν πενταετίᾳ, Μνησικλέους ἀρχιτεκτονοῦντος, τύχη δὲ θαυμαστὴ συμβᾶσα περὶ τὴν οἰκοδομίαν ἐμήνυσε τὴν θεὸν οὐκ ἀποστατοῦσαν, ἀλλὰ συνεφαπτομένην τοῦ ἔργου καὶ συνεπιτελοῦσαν, καὶ ἕπεται τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο περὶ τῆς πτώσεως τοῦ ἐργάτου καὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ διήγημα καὶ τὰ περὶ τῆς ἱδρύσεως τοῦ ἀγάλματος τῆς Ἀθηνᾶς Ὑγιείας, οὗ σῴζεται τὸ γνωστὸν βάθρον.

Ἐπίτηδες δὲ καὶ ἐγὼ σᾶς ἀνέγνωσα ὁλόκληρον τὴν περικοπὴν τοῦ Πλουτάρχου τὴν εἰς τὰ ἐπὶ Περικλέους ἔργα ἀναφερομένην καὶ δὲν περιωρίσθην εἰς τὸ χωρίον τὸ εἰς τὸ Τελεστήριον ἰδίως ἀναφερόμενον, ὅπως εὐκολώτερον γίνῃ κατάδηλον ἐκ τῆς ὅλης ὑφῆς τοῦ λόγου ἂν δύναται τοῦτο νὰ ἑρμηνευθῇ ὡς ὁ Σβορῶνος αὐτὸ ἑρμηνεύει. Ὁ Σβορῶνος στίζει μετὰ τὸ ἐπέστησε κάτω στιγμὴν καὶ νομίζει ὅτι ἕως ἐκεῖ ὁμιλεῖ ὁ Πλούταρχος περὶ τοῦ Τελεστηρίου. Τὰ κατόπιν «τὸ δ' ὀπαῖον ἐπὶ τοῦ Ἀνακτόρου Ξενοκλῆς ὁ Χολαργεὺς ἐκορύφωσε» τὰ ἀναφέρει εἰς ἄλλο ἴδιον τοῦτο οἰκοδόμημα τὸ κατ' αὐτὸν *Ἀνάκτορον*. Ὁ Πλούταρχος δηλ. ὁμιλεῖ κατὰ τὸν Σβορῶνον περὶ δύο διαφόρων οἰκοδομημάτων, καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου μᾶς πληροφορεῖ ποῖος ἀρχιτέκτων ἔθηκε τοὺς ἐπ' ἐδάφους κίονας καὶ ἐπέζευξε τούτους τοῖς ἐπιστυλίοις, ποῖος δὲ τὸ διάζωμα καὶ τοὺς ἄνω κίονας ἐπέστησε, οὐδὲν λέγων περὶ τοῦ ποῖος αὐτὸ ἐστέγασε· περὶ δὲ τοῦ δευτέρου μᾶς λέγει μὲν ποῖος ἀρχιτέκτων *ἐκορύφωσε* τὸ *ὀπαῖον* αὐτοῦ, δηλ. ποῖος ἀρχιτέκτων ἐπεμελήθη τῆς στεγάσεως αὐτοῦ (ἀφοῦ τὸ *ἐκορύφωσε* εἴτε πρόκειται περὶ θολωτοῦ τινος κατασκευάσματος εἴτε ὄχι, μόνον εἰς τὴν στέγην δύναται νἀναφέρηται), δὲν ἀναφέρει δὲ ποῖος ἀρχιτέκτων ἐπεμελήθη τῆς οἰκοδομίας τοῦ περιφήμου αὐτοῦ οἰκοδομήματος κατὰ τὰ λοιπὰ αὐτοῦ μέρη, ποῖος ἤρξατο αὐτὸ *οἰκοδομεῖν*.

Νομίζω ὅτι περιττὸν εἶναι καὶ νὰ δηλώσω ὅτι τοιαύτη ἑρμηνεία τοῦ χωρίου τοῦ Πλουτάρχου εἶναι ἐντελῶς ἡμαρτημένη καὶ ἀπαράδεκτος. Παρατηρῶ δὲ μόνον ὅτι, ἂν ὁ Πλούταρχος κάμνει χρῆσιν δύο λέξεων (Τελεστήριον — Ἀνάκτορον), καὶ τοῦτο μαρτυρεῖ ὅτι τὸ Ἀνάκτορον ἀπετέλει μέρος τοῦ Τελεστηρίου. Κατ' ἐμὲ ὁ Πλούταρχος ὀνομάζει *Ἀνάκτορον* ὁλόκληρον τὸ *ἄνω πάτωμα* τοῦ *Τελεστηρίου*, διότι ἐν αὐτῷ εὑρίσκετο τὸ ἰδίως *Ἀνάκτορον* (ἐκ τοῦ μέρους τὸ ὅλον), ἀφοῦ *ἀνάκτορον* ἢ *ἀνάκτορα* ὀνομάζεται ἐνίοτε καὶ ὁλόκληρον τὸ Τελεστήριον[1]. Εἰς τοῦτο δὲ τὸ ἄνω πάτωμα κατὰ τὸ μέσον που τῆς στέγης αὐτοῦ ὑπῆρχε τὸ *ὀπαῖον*, ὅπως ἐν τοῖς *Ἀνακτόροις* τῶν προϊστορικῶν χρόνων ὑπῆρχεν ὅμοιον ἄνοιγμα ὑπὲρ τὴν *ἐσχάραν*, οὐ μόνον ὅπως ὁ καπνὸς ἐξέρχηται ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ φῶς καὶ ὁ ἥλιος εἰσέρχωνται εἰς τὸ *Μέγαρον* τῶν ἀνάκτων. Οὐδ' εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑποθέσωμεν αὐτὸ *θολωτόν*, ὅπερ θὰ ἦτο ἀπαράδεκτον ἴσως ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Περικλέους, ἀλλ' ὅμοιον μὲν πρὸς τοὺς *τρούλους* τῶν ἡμετέρων ἐκκλησιῶν καθ' ὅλα τἆλλα, στέγην ὅμως ἄνω ἔχον ἐπίπεδον. Ἐν τῷ κατὰ Πλούταρχον λοιπὸν *Ἀνακτόρῳ*, τῷ ἄνω δηλ. πατώματι τοῦ *Τελεστηρίου*, ὑπῆρχε τὸ ἰδίως *ἀνάκτορον*, *ξεχωριστὸν* μικρὸν αὐτοῦ διαμέρισμα, κατά τινα δὲ τῶν μυστηριωδῶν νυκτῶν ἠνοίγετο ἡ πύλη αὐτοῦ καὶ ὁ ἱεροφάντης ἐξερχόμενος *ἔφαινε* τὰ ἱερὰ εἰς τοὺς μύστας, οἵτινες ἐπλήρουν ὅλον τὸ ἄνω πάτωμα. Ἡ ἀντίῤῥησις ὅτι οἱ πολλοὶ τῶν μυστῶν καὶ ἐνταῦθα (καὶ ἐν τῷ ἄνω δηλ. πατώματι) δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ἴδωσι καὶ ἀντιληφθῶσι τῶν δεικνυομένων ἱερῶν κωλυόμενοι τῆς θέας ὑπὸ τῶν πολλῶν κιόνων οὐδεμίαν ἔχει κατ' ἐμὲ ἀξίαν, διότι κάλλιστα δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ὁ ἱεροφάντης περιέφερε ταῦτα οὕτως εἰς ὅλον τὸ ἄνω πάτωμα[2], ὥστε νὰ δύνωνται πάντες οἱ ἐν αὐτῷ νὰ τὰ ἴδωσι καὶ νὰ ἀκούσωσι καὶ τὰ συνοδεύοντα τὴν δεῖξιν αὐτῶν *ἀπόῤῥητα*[3]. Μὴ λησμονῶμεν δὲ ὅτι οἱ μύσται ἦσαν ἤδη προκατη-

1. Παράβ. Ἐφ. Ἀρχ. 1883, σελ. 75. Ὅτι τὸ χωρίον τοῦ Πλουτάρχου κατὰ πάντα σαφὲς δὲν εἶναι οὐδ' ἐγὼ τὸ ἀρνοῦμαι. Ἀλλὰ καὶ πῶς ἄλλως δύναται νὰ ἐννοηθῇ δὲν βλέπω, ἀφοῦ πάντως *εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ* ἀναφέρεται *οἰκοδόμημα*. Παράβ. καὶ Rubensohn σελ. 30 καὶ Foucart Gr. Myst. σελ. 138 καὶ σελ. 101.

2. Παράβ. Lobeck, Aglaophamos 1, σελ. 59.

3. Ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν γινομένων δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν πῶς τοῦτο περίπου ἐγίνετο.

χημένοι περὶ τῶν ἐν τῇ τελετῇ ὑπὸ τοῦ μυσταγωγοῦ του ἕκαστος καὶ τοῦτο βεβαίως ηὐκόλυνε τὴν ἀντίληψιν τῶν δεικνυομένων καὶ φαινομένων. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη ἡ ἔνστασις εἶχέ τινα δύναμιν, καὶ ἂν ἕνεκα τῆς μεγάλης καταστροφῆς, ἣν τὸ ἐν Ἐλευσῖνι Τελεστήριον ἔπαθε, καὶ τῆς ἐλλείψεως ἀφθόνων καὶ ἀσφαλῶν μαρτυριῶν δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν πῶς τὰ δεικνυόμενα ἐδεικνύοντο καὶ τὰ δρώμενα ἐγίνοντο ἐν γένει, ἔν τε τῷ κάτω δηλ. καὶ τῷ ἄνω πατώματι τοῦ Τελεστηρίου, καὶ πῶς οἱ μύσται ἠδύναντο νὰ ἔχωσι σαφῆ αὐτῶν ἀντίληψιν, οὐδαμῶς δικαιούμεθα ἐναντίον οὐ μόνον τῶν περισωθεισῶν ἡμῖν μαρτυριῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς θεμελιώδους ἐννοίας, ἥτις ὑπόκειται εἰς τὴν ὅλην Ἐλευσινιακὴν λατρείαν, κατὰ τὸ δοκοῦν ἡμῖν νἀναπλάττωμεν τὰ κατὰ τὰς μυστηριώτιδας νύκτας γινόμενα. Τὰ τῆς *τελετῆς* ἐν γένει ἐγίνοντο *ἐν τῷ Τελεστηρίῳ* τὰ μὲν ἐν τῷ κάτω, τὰ δὲ ἐν τῷ ἄνω πατώματι. Εν τῷ κάτω πατώματι οἱ μύσται ἠδύναντο καὶ νὰ κάθηνται ἢ καὶ νὰ ἵστανται ἐπὶ τῶν ὑπαρχουσῶν βαθμίδων (τοὐλάχιστον κατὰ τοὺς ῥωμαϊκοὺς χρόνους)[1] ὡς ἐν θεάτρῳ, ἐν τῷ ἄνω πατώματι, ἂν ὑπῆρχον βαθμίδες, αὗται θὰ ἦσαν ξύλιναι, ἴσως ὅμως καὶ δὲν ὑπῆρχον· ἀλλ' εἴτε ὑπῆρχον εἴτε δὲν ὑπῆρχον βαθμίδες, ἴσως τινὲς τῶν μυστῶν διὰ τῶν μεμυημένων ἢ καὶ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον μελλόντων νὰ μυηθῶσι δούλων (ἀφοῦ εἶναι γνωστὸν ὅτι καὶ τοῖς δούλοις ἐπετρέπετο ἡ μύησις) παρελάμβανον οἴκοθεν μεθ' ἑαυτῶν καὶ καθίσματα καὶ ἐντεῦθεν ἡ μαρτυρία ἐκείνη ἡ παρ' Ἀθηναίῳ (4, σελ. 167), καθ'ἣν ἀπόγονός τις τοῦ Φαληρέως Δημητρίου, Δημήτριος καὶ αὐτὸς καλούμενος «Ἐλευσῖνι μυστηρίων ὄντων ἔθηκεν αὐτῇ» (τῇ ἐρωμένῃ του ἑταίρᾳ Ἀρισταγόρᾳ) «θρόνον παρὰ τὸ Ἀνάκτορον»· τὰ δὲ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ Σβυρώνου (σελ. 332) ὅτι «ἂν τὸ Ἀνάκτορον ἀπετέλει τὸ ἄνω πάτωμα τοῦ Τελεστηρίου, ὁ θρόνος οὗτος, ἵνα εὑρίσκηται παρὰ τὸ Ἀνάκτορον, ἔδει νὰ ἦτο μετέωρος» μοὶ εἶναι, τὸ ὁμολογῶ, ἐντελῶς ἀκατάληπτα. Καὶ ὁποῖόν τι ἦτο τὸ *Ἀνάκτορον* ἐκ τῶν μαρτυριῶν βεβαίως σαφῶς δὲν δυνάμεθα νἀναπλάσσωμεν, ἀλλὰ καὶ δύσκολον νὰ τὸ φαντασθῶμεν δὲν εἶναι. Ὑπῆρχε δηλ. μέρος τι ἐν τῷ ἄνω πατώματι τοῦ Τελεστηρίου ἀποκεχωρισμένον ὅπως ἐν τοῖς ἡμετέροις ναοῖς τὸ *ἱερὸν* λεγόμενον καὶ ὅπως παρ' ἡμῖν

1. Παράβ. Éleusis σελ. 64-65.

τῆς ὡραίας Πύλης ἀνοιγομένης ἐξέρχεται εἰς τὸν οὐδὸν αὐτῆς ὁ διάκονος τὸ ἅγιον ποτήριον εἰς τὰς χεῖρας κρατῶν καὶ ἀναφωνεῖ τοῖς πιστοῖς τὸ σωτήριον ἐκεῖνο: «μετὰ φόβου Θεοῦ πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε» οὕτω καὶ κατὰ τὴν ἐν Ἐλευσῖνι τελετὴν ἠνοίγετο ἡ πύλη τοῦ Ἀνακτόρου καὶ ὁ ἱεροφάντης εἰς τὸν οὐδὸν αὐτῆς ἐμφανιζόμενος ἔφαινε τοῖς μύσταις τὰ ἱερὰ συνοδεύων αὐτὰ καὶ διά τινων μυστικῶν ῥήσεων, τῶν λεγομένων ἀποῤῥήτων, διότι περὶ τούτων μάλιστα ἀπητεῖτο παρὰ τῶν μεμυημένων ἀπόλυτος σιωπή [1]. Τότε δὲ καὶ ἐπληροῦτο διὰ μιᾶς ὁλόκληρον τὸ ἄνω πάτωμα τοῦ Τελεστηρίου ἀπλέτου φωτός, ὥστε ἡ λάμψις αὐτοῦ καὶ μακρόθεν νὰ φαίνηται διὰ τοῦ ὀπαίου ὡς ὁ Κλαυδιανὸς μαρτυρεῖ claram dispergere culmina lucem [2]. Εἰς αὐτὴν δὲ ταύτην τὴν πρᾶξιν φαίνεται ἀναφερομένη καὶ ἡ μαρτυρία τοῦ Πλουτάρχου [3] λέγοντος «ὁ δὲ ἐντὸς γενόμενος καὶ φῶς μέγα ἰδών, οἷον ἀνακτόρων ἀνοιγομένων» καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ βάθρου ἀνδριάντος ἱεροφάντου [4] ἐπιγραφὴ «ὦ μύσται τότε μ' εἴδατε ἀνακτόρου ἐκ προφανέντα — νυξὶν ἐν ἀργενναῖς».

Ἐκ τῶν εἰρημένων λοιπὸν ἐξάγεται κατ' ἐμὲ κριτὴν 1) ὅτι τὸ Τελεστήριον εἶχε καὶ δεύτερον πάτωμα, ἐν αὐτῷ δὲ ὑπῆρχε καὶ τὸ Ἀνάκτορον, 2) ὅτι ἐν αὐτῷ ἐγίνετο ὑπὸ τοῦ ἱεροφάντου ἡ δεῖξις

1. Καὶ τὸ χωρίον τοῦ Αἰλιανοῦ (ἔκδοσις Didot, frag 12. = Foucart, Gr. Mystères σελ. 101. Παράβ. καὶ Rubensohn σελ. 27). «ἀνήρ τις ἦν διὰ τῶν Ἐπικούρου λόγων τὴν ψυχὴν ἐκνευρισθεὶς καὶ θῆλυς γενόμενος — ὅσπερ ἐπιλαθόμενος ὤθησεν ἑαυτὸν εἰς τὸ *μέγαρον* φέρων ἔνθα δήπου τῷ ἱεροφάντῃ μόνῳ παρελθεῖν θεμιτὸν ἦν (κατὰ τὸν τῆς τελετῆς νόμον ἐκείνῳ δὲ οὐκ ἐξῆν)» εἰς τοῦτο βεβαίως ἀναφέρεται τὸ ἰδιαίτερον διαμέρισμα τοῦ ἄνω πατώματος τοῦ Τελεστηρίου, τὸ ἄλλως *ἀνάκτορον* καλούμενον. Πρόκειται δὲ ἐν τῷ ἀνωτέρω χωρίῳ περὶ Δᾳδούχου Εἰς δὲ τοῦτο (τὸ Μέγαρον δὲν ἐπετρέπετο νὰ εἰσέλθῃ οὔτε ὁ Δᾳδοῦχος· ἀλλ ἆρά γε πάντοτε ἢ μόνον κατὰ τὸν χρόνον τῆς τελετῆς; Ὅτι ὁ φαιδυντὴς (ἴδε περὶ τούτου κατωτέρω) τοὐλάχιστον ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον εἰς αὐτὸ καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἀνάγκη νὰ δεχθῶμεν. Σημειωτέον πρὸς τούτοις ὅτι παρὰ Σουΐδᾳ ἐν λ *μέγαρον* ὑπάρχει γλῶσσα λέγουσα «*μέγαρον* ὑπερῷον οἴκημα»· ἀμφιβάλλεται ὅμως ἂν καὶ ἡ *γλῶσσα* αὕτη ἐξεπήγασεν ἐκ τοῦ Αἰλιανοῦ (Παράβ. Rubensohn σελ. 125, σημ 6)

2. De raptu Proserpinae στίχ 8,

3. Ἠθικά τόμ I, σελ. 197 (=81 E) ἔκδοσις Βερναρδάκη (Πῶς ἄν τις αἴσθοιτο ἑαυτοῦ προκόπτοντος ἐπ' ἀρετῇ).

4. Ἐφημ. Ἀρχ. 1883, σελ 79.

τῶν ἱερῶν, ἅπερ καὶ ἦσαν κατατεθειμένα κατὰ τὴν μυστηριώδη τοὐλάχιστον νύκτα, καθ' ἣν ἐδεικνύοντο, ἐν τῷ Ἀνακτόρῳ.

Ἀλλὰ ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ Ἀνακτόρῳ καὶ ἐφυλάσσοντο ταῦτα τὰ ἱερὰ καὶ τὸν ἐπίλοιπον χρόνον; Ὄχι, ἀποκρίνεται ὁ Σβορῶνος «Τὰ ἱερὰ δι' ὅλου τοῦ ἔτους ἐφυλάσσοντο εἰς τὸ *Καταβάσιον*, τοῦτο δὲ ἔκειτο εἰς τὸ Πλουτώνειον, ἐκεῖθεν δὲ νύκτωρ καὶ σβεννυμένων τῶν λαμπάδων, ὅτε ἤρχετο πρὸς ἀνακομιδὴν τῶν ἱερῶν εἰς Ἀθήνας *ὁ πολὺς καὶ ἀναρίθμητος δῆμος τῶν Ἐλευσινίων καὶ Ἀθηναίων* θὰ ἀνῆγεν ἡ ἱεροφάντις τῇ βοηθείᾳ τοῦ ἱεροφάντου — ὡς ἐπὶ τῆς ἀγγειογραφίας ἡμῶν ἡ θεὰ Ἐλευσὶς τῇ βοηθείᾳ τοῦ Ἑρμοῦ — τὰ ἱερὰ σύμβολα τῶν λειψάνων τῆς Κόρης» (σελ. 338-339).

Δὲν δύναμαι νὰ παρακολουθήσω βῆμα πρὸς βῆμα τὸν φίλον συνάδελφον εἰς τὰς σκέψεις του, ἄλλως τε καὶ διότι περιττὸν ὑπολαμβάνω τὸ πρᾶγμα. Ὅταν, ὅπως φρονῶ, ἀποδείξω ὅτι καὶ τὸ *Καταβάσιον* δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔκειτο ἐκεῖ, ἔνθα τοποθετεῖ αὐτὸ ὁ Σβορῶνος, ἀφαιρῶ οὕτω τὴν βάσιν ἐφ' ἧς ἐστήριξε τὸ ὅλον οἰκοδόμημα ὡς πρὸς τοῦτο τὸ μέρος τῆς ἐν Ἐλευσῖνι λατρείας. Ἀλλὰ πρὸ τούτου ἀνάγκη νὰ εἴπω ὀλίγα τινὰ περὶ αὐτῶν τούτων τῶν *ἱερῶν*.

Τί ἦσαν τὰ *ἱερά;* Οὐδὲν περὶ αὐτῶν μαρτυρεῖται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων. Ὁ Lobeck [1] ἐξ ἐνδείξεών τινων καὶ παρομοιώσεων, ἃς ἐκ τῶν Ἐλευσινίων νομίζει εἰλημμένας, ἀποκλίνει εἰς τὴν γνώμην ὅτι ὁ ἱεροφάντης ἐδείκνυεν ὁμοιώματά τινα αὐτῶν τούτων τῶν θεῶν καὶ ἱερά τινα ἀγγεῖα καὶ ἐν γένει σύμβολά τινα καὶ τῆς ἀρχικῆς λατρείας κειμήλια. Εἰς τὸ αὐτὸ περίπου καταλήγει καὶ ὁ Foucart συμπέρασμα λαμβάνων ὑπ' ὄψιν καὶ ὅτι εἰς τῶν ἱερῶν αὐτῶν τὴν ἐπιμέλειαν ἦτο προσκεκολλημένος ὁ λεγόμενος *φαιδυντὴς τῶν θεῶν* (C. I. At III, 5) «Τὸ ἔργον τοῦ φαιδυντοῦ», λέγει οὗτος, «ἦτο νὰ τηρῇ εἰς καλὴν κατάστασιν τὰ ἀγάλματα τῶν δύο θεῶν· ἦτο δηλ. τρόπον τινὰ θεράπων ὡρισμένος εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν θεραπείαν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὰ *ἱερὰ* διετέλουν ὑπ' αὐτὸν ὄντα συνάγεται ὅτι ταῦτα ἦσαν πράγματα ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὰς θεὰς ἔχοντα καὶ ἴσως σύμβολα διάφορα ἐκείνων, ἅτινα ἦσαν κοινὰ καὶ τοῖς πᾶσι γνωστά, σύμβολα μυ-

1. Aglaophamos 1, σελ. 51.

στηριώδη κατάδηλον ποιοῦντα τὴν ἀληθῆ αὐτῶν φύσιν ἢ τὴν γένεσιν αὐτῶν· ἴσως δὲ καὶ εἰκόνες αὐτῶν τούτων τῶν θεῶν, αἵτινες μόνον τοῖς μυουμένοις ἐδεικνύοντο.» [1] Κατὰ δὲ τὸν Σβορῶνον (σελ. 328), ταῦτα οὐδὲν ἄλλο ἦσαν ἢ «ἀρχικῶς τοὐλάχιστον μόνον τὰ ξηρὰ παντοειδῆ σπέρματα τῶν κυριωτέρων καὶ χρησιμωτέρων τῷ ἀνθρώπῳ ἐτησίων φυτῶν τῆς κουροτρόφου γῆς». Ὅτι οἱ Δημητριακοὶ καρποὶ ἠδύναντο νὰ χρησιμεύωσιν ὡς σύμβολα ἐν τῇ καθόλου ἐλευσινιακῇ λατρείᾳ εἶναι πιθανόν. Ἂν μάλιστα ἡ μαρτυρία ἐκείνη τοῦ χριστιανοῦ συγγραφέως τῶν *Φιλοσοφουμένων* εἶναι ἀληθής, «Ἀθηναῖοι μυοῦντες Ἐλευσίνια καὶ ἐπιδεικνύντες τοῖς ἐποπτεύουσι τὸ μέγα καὶ θαυμαστὸν καὶ τελειότατον ἐποπτικὸν αὐτῶν μυστήριον ἐν σιωπῇ *τεθερισμένον στάχυν*», ἡ ἐν σιωπῇ δεῖξις τοῦ τεθερισμένου στάχυος ἀπετέλει ἓν τῶν θεαμάτων τῶν προωρισμένων διὰ τοὺς *ἐπόπτας*. Ἀλλ' ἐκ ταύτης καὶ μόνης τῆς μαρτυρίας δύσκολον ἢ μᾶλλον ἀδύνατον νὰ εἰκασθῇ ὅτι καὶ ὁ *τεθερισμένος στάχυς* συγκατελέγετο εἰς τὰ *ἱερά*· πρῶτον μὲν διότι ἀκριβῶς ὁ στάχυς φέρεται ἀπεικονισμένος εἰς πλεῖστα ὅσα μνημεῖα, ἅτινα καὶ παρὰ τῶν μὴ μεμυημένων ἦσαν ὁρατά, τοῦτο δὲ θὰ ἀντέκειτο εἰς τὸν θεμελιώδη νόμον τοῦ ὅτι τὰ ἱερὰ δὲν ἔπρεπε νὰ ἦναι γνωστὰ εἰμὴ μόνον εἰς τοὺς μεμυημένους, τούτου δ' ἕνεκα καὶ ὅλως ἀποκεκρυμμένα ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τῶν βεβήλων μετεφέροντο ἐξ Ἐλευσῖνος εἰς Ἀθήνας καὶ πάλιν ὕστερον ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Ἐλευσῖνα, ἔνθα καὶ ἐδεικνύοντο ὑπὸ τοῦ ἱεροφάντου τοῖς μύσταις μόνον κατά τινα τῶν μυστηριωδῶν νυκτῶν· ἔπειτα δὲ διότι κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν Φιλοσοφουμένων ὁ στάχυς ἐδεικνύετο ἐν σιωπῇ, τὴν δὲ δεῖξιν τῶν ἱερῶν συνώδευεν ὁ ἱεροφάντης διὰ τῶν ἀποῤῥήτων, διά τινων δηλ. μυστικῶν ῥήσεων (ἐπεξηγηματικῶν πιθανῶς τῶν δεικνυομένων) κατὰ ῥητὰς καὶ ἀξιοπιστοτάτας μαρτυρίας Μὴ λησμονῶμεν δὲ ὅτι τὰ ἱερὰ ἦσαν κοινὰ τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Κόρης *ἱερὰ τοῖν θεοῖν*, ὡς λέγει ὁ Ἀνδοκίδης. Τούτων ἕνεκα τάσσομαι μὲ τὴν γνώμην τοῦ Lobeck καὶ Foucart ὡς πρὸς τὴν φύσιν αὐτῶν. Ἄλλως δὲ μόνον ἂν οὕτως εἶχε τὸ πρᾶγμα, θὰ ἦτο καὶ τὸ ἔργον τοῦ Φαιδυντοῦ καὶ ὡς πρὸς ταῦτα καταληπτόν.

1. Revue des Études Greques 1893 σελ. 333.

Ἀλλ' ἔστωσαν τὰ ἱερὰ οἷα δήποτε (βαρέα τινὰ πράγματα[1] δὲν ἠδύναντο νὰ ὦσι βεβαίως, ἀφοῦ καὶ εἷς μόνος ἄνθρωπος ἠδύνατο νὰ βαστάσῃ αὐτά, ὁ ἱεροφάντης, καὶ δὴ καὶ νὰ περιφέρῃ ἴσως αὐτὰ πρὸς θέαν, ὡς ἀνωτέρω ἐῤῥήθη) δὲν ἐφυλάσσοντο εἰς τὸ *Καταβάσιον* οὔτε ἠδύναντο τοῦτο νὰ εὑρίσκηται ἐν τῷ *Πλουτωνείῳ*. *Καταβάσια*, ὡς αὐτὸς ὁ Σβορῶνος (σελ. 338) παρατηρεῖ, «παρὰ τοῖς Χριστιανοῖς ἐκαλοῦντο αἱ ὑπὸ τοὺς ναοὺς κρύπται, ἤτοι τάφοι, τῶν ἱερῶν λειψάνων· παρὰ δὲ τοῖς ἐθνικοῖς τὰ καταβάσια ἔλαβον τὸ ὄνομα αὐτῶν ἀπὸ τῆς καταβάσεως εἰς ᾍδου, οὗτινος ἐθεωροῦντο εἴσοδοι». Τί δὲ λέγει περὶ τούτου ὁ Ἀστέριος (ἔ. ἀ.) «οὐκ ἐκεῖ» (ἐν Ἐλευσῖνι δηλ.) «τὸ καταβάσιον τὸ σκοτεινὸν καὶ αἱ σεμναὶ τοῦ ἱεροφάντου πρὸς τὴν ἱέρειαν συντυχίαι μόνου πρὸς μόνην, οὐχ αἱ λαμπάδες σβέννυνται καὶ ὁ πολὺς καὶ ἀναρίθμητος δῆμος τὴν σωτηρίαν αὐτῶν εἶναι νομίζουσι τὰ ἐν τῷ σκότει παρὰ τῶν δύο πραττόμενα;» Ὁ Σβορῶνος νομίζει ὅτι πάντες οἱ ἐκλαβόντες ὅτι τὸ χωρίον τοῦτο ἀναφέρεται[2] εἴς τινα τῶν ἐν τῇ τελετῇ, ἐν αὐτῷ τῷ τελεστηρίῳ βεβαίως, πράξεων ἐπλανήθησαν· καὶ ὅμως, αὐτὸς πλανᾶται κατ' ἐμὲ κριτὴν μεταφέρων τὸ *καταβάσιον* εἰς τὸ Πλουτώνειον καὶ νομίζων ὅτι ὁ Ἀστέριος ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἐκεῖθεν ἐξαγωγῆς τῶν ἱερῶν ὑπὸ τῆς ἱεροφάντιδος (γρ. ἱερείας) καὶ τοῦ ἱεροφάντου. Ὁ Ἀστέριος εἶναι φανερὸν ὅτι ὁμιλεῖ περὶ *ἱεροῦ γάμου* συνήθους πράγματος ἐν τῇ ἑλληνικῇ λατρείᾳ. εἰς ταύτην δὲ τὴν πρᾶξιν τῆς τελετῆς ἀναφέρεται ἀναμφιβόλως καὶ ἡ μαρτυρία τοῦ Τερτυλλιανοῦ λέγοντος «ἵνα τι ἡ ἱέρεια τῆς Δήμητρος ἁρπάζηται, ἐὰν μὴ τὸ αὐτὸ καὶ ἡ Δημήτηρ ἔπαθε»[3], οὐδ' εἶναι δυνατὸν νὰ ἑρμηνευθῶσιν ἄλλως αἱ μαρτυρίαι αὗται, οὐδὲ δύνανται

1. Οἱ εἰπόντες ὁμοιώματα, ἤτοι εἰκονίσματα, αὐτῶν τῶν θεῶν δὲν ἐνόουν βεβαίως βαρέα (μαρμάρινα) ἀγάλματα.

2 Παράβ. Foucart, Recherches sur l'origine et la nature des Mystères d'Éleusis σελ. 48-49. Philios, Éleusis σελ. 40.

3. Cur rapitur sacerdos Cereris, si non tale Ceres passa est? (Ad. Gent. II, 7). Ὁ Foucart (ἔ. ἀ. φρονεῖ ὅτι αἱ μαρτυρίαι αὗται δὲν ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὴν ἁρπαγὴν τῆς Κόρης. Ἐγὼ ἔχω ἐναντίαν γνώμην (παράβ. Éleusis ἔ. ἀ). Ἡ ἱέρεια ἦτο κοινὴ τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Κόρης, ὁ δὲ Τερτυλλιανὸς σφάλλεται κατ' ἐμὲ κριτήν, ἀφοῦ περὶ *ἁρπαγῆς* τῆς Δήμητρος, ὅσον οἶδα, οὐδεμία ὑπάρχει μαρτυρία.

νὰ ἔχωσι σχέσιν πρὸς τὴν ἐξ Ἐλευσῖνος εἰς Ἀθήνας μετακομιδὴν *τῶν ἱερῶν*, καθ᾽ ἣν δῆμος Ἀθηναίων δὲν παρίστατο, τοὐλάχιστον δὲν μαρτυρεῖται τὸ πρᾶγμα (παράβ. καὶ Σβορῶνον σελ. 322 καὶ 325· κατὰ τὰς μαρτυρίας μόνον οἱ ἔφηβοι καὶ οἱ ἐπιμεληταὶ τῶν μυστηρίων μετέβαινον ἀπὸ τῆς προτεραίας εἰς Ἐλευσῖνα, ὁ δὲ λοιπὸς δῆμος τῶν Ἀθηναίων προϋπήντα τὰ ἱερὰ κατὰ τὴν ἱερὰν ὁδόν, πιθανώτατα κατὰ τὸ προάστειον τὸ καλούμενον *ἱερὰ συκῇ* καὶ κείμενον κατὰ τὸν σημερινὸν Ἅγ. Σάββαν), λαμπάδες δὲ δὲν ἐσβέννυντο, ὄχι μόνον διότι τὰ γινόμενα ἐν ἡμέρᾳ ἐγίνοντο, ἀλλὰ καὶ διότι οὐδένα θὰ εἶχε νοῦν τὸ πρᾶγμα.

Ὁ Ἀστέριος λοιπὸν *καταβάσιον* ὀνομάζει κρύπτην τινὰ σκοτεινὴν ἐν τῷ Τελεστηρίῳ, εἰς ἣν συνέβαινον αἱ συντυχίαι τοῦ ἱεροφάντου πρὸς τὴν ἱέρειαν (ὄχι ἱεροφάντιδα) *μόνου πρὸς μόνην*, σβεννυμένων τῶν λαμπάδων, τοῦτο δὲ καὶ ἐσκανδάλιζε τὸν πατέρα τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐντεῦθεν καὶ ὁ σαρκασμὸς αὐτοῦ. Ἂν δὲ αἱ ἀνασκαφαὶ τοιαύτης τινὸς ὑπογείου καὶ σκοτεινῆς κρύπτης οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ἴχνος ἤνεγκον εἰς φῶς, οὐδαμῶς ἀκολουθεῖ ὅτι καὶ δὲν ὑπῆρχε. Τί τάχα μᾶς κωλύει νὰ ὑποθέσωμεν ξύλινόν τι ἐκεῖ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Τελεστηρίου κατασκεύασμα πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν ἱδρυμένον;[1] Εἰς τοὺς μὴ θέλοντας νὰ παραδεχθῶσι τοῦτο ἢ ἄλλην τινὰ παραπλησίαν τοῦ πράγματος ἐξήγησιν δὲν ἀπομένει ἢ νἀποῤῥίψωσιν ὅλως ὡς ψευδῆ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἀστερίου, καὶ μετ᾽ αὐτῆς καὶ τὸ παρ᾽ αὐτοῦ μόνον μαρτυρούμενον *καταβάσιον*.

Ἀλλ᾽ ὁ φίλος συνάδελφος (σελ. 330) δὲν ἐστηρίχθη εἰς μόνην τοῦ Ἀστερίου τὴν μαρτυρίαν, ἀλλὰ καὶ εἴς τινα κολοβὴν ἐπιγραφήν, τοῦ 4ου ἢ τῶν ἀρχῶν τοῦ 3ου π. Χ. αἰῶνος[2], ἐξ ἧς ὁ Foucart συνεπέρανεν ὅτι τὰ *ἱερὰ* ἐξαγόμενα τοῦ *Ἀνακτόρου* ἔνθα καὶ ἐφυλάσσοντο (διότι ὡς πρὸς τοῦτο ὁ Foucart συμφωνεῖ μετ᾽ ἐμοῦ δεχόμενος ὅτι τὸ Ἀνάκτορον ἀπετέλει μέρος τοῦ Τελεστηρίου καὶ ὅτι ἐν αὐτῷ ἐφυλάσσοντο τὰ *ἱερὰ* δι᾽ *ὅλου τοῦ ἔτους*), ὅπως μετενεχθῶσιν εἰς Ἀθήνας, ἔκαμνον σταθμὸν ἐν τῷ Πλουτωνείῳ πρὸ αὐτοῦ διερχόμενα, διότι ἐσχετίζοντο πιθανῶς πρὸς τὴν λατρείαν τοῦ Πλούτωνος[3]. Ὁ Foucart

1. Παράβ. Éleusis σελ. 68.
2. Ἀρχ. Ἐφημ. 1890 σελ. 83. = C. I. At. IV, 2, σελ. 149.
3. Revue des Études Grecques 1893 σελ. 329 καὶ ἑξ.

τοῦτο καὶ μόνον διισχυρίζεται ἐπὶ τῆς ἐν λόγῳ ἐπιγραφῆς στηριζόμενος. Τοὐναντίον δὲ ὁ ἡμέτερος Σβορῶνος νομίζει ὅτι καὶ αὕτη προσεπικυροῖ τὴν γνώμην του. Ἰδοὺ δὲ τί γράφει ἐν τῷ βιβλίῳ του (σελ. 330)· «Ὁ χῶρος οὗτος» (ἐν ᾧ δηλ. τὰ ἱερὰ ἐφυλάσσοντο) «καλεῖται ῥητῶς ὑπὸ τῶν πηγῶν *μέγαρον*, ὁ δὲ νεκρικὸς χαρακτὴρ *τῶν ἱερῶν* καὶ ἡ σημασία αὐτῶν ὡς συμβόλων τῶν λειψάνων τῆς ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος ἁρπαγείσης Κόρης ἐνδεικνύει, νομίζω, ἐκ τῶν προτέρων ὡς πιθανωτάτην τὴν ὑπόθεσιν ἡμῶν ὅτι θὰ ἐκρύπτοντο ἐν τῷ Πλουτωνείῳ σπηλαίῳ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἐλευσῖνος περιβόλου, ἤτοι ἐν τῷ ὑπογείῳ μεγάρῳ τοῦ ἀπαγαγόντος τὴν Κόρην θεοῦ τοῦ θανάτου (παράβ. καὶ Φώτιον ἐν λ. «μέγαρον εἰς ὃ τὰ μυστικὰ ἱερὰ τίθεται». Ἡσύχ. ἐν λ. «μέγαρα, κατώγεια, οἰκήσεις καὶ βάραθρα» καὶ Πορφ. Ἄντρ. νυμφ. 8 «ἱερὰ τοῖς ὑποχθονίοις θεοῖς»).

«Πράγματι δὲ τοῦτο ἐξάγεται σαφῶς, ὡς νομίζω, ἐκ σπουδαιοτάτης Ἐλευσινιακῆς ἐπιγραφῆς ἀναγραφείσης κατὰ πρότασιν αὐτοῦ τοῦ ἱεροφάντου πρὸς τιμὴν ἀνδρός τινος ἐν γένει, «*ἐπειδὴ σπουδαῖός ἐστι περὶ τὰ ἱερὰ καὶ τὸ γένος τὸ Εὐμολπιδῶν*», ἰδίως δὲ ἐπειδὴ «*καλῶς καὶ φιλοτίμως καὶ εὐσεβῶς τῶν ἱερῶν ἐπιμελούμενος τὸ τοῦ Πλούτωνος ἱερὸν καλῶς ἐκόσμησεν*». Πρόκειται δηλ. περὶ τοῦ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἱεροφάντου φύλακος, φαιδυντοῦ ἢ ἐπιμελητοῦ τῶν ἱερῶν, ὅστις ἐπιμελούμενος τῶν *ἱερῶν*, ἤτοι ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ, ὡς ἄριστα κατέδειξεν ὁ Foucart, οὐχὶ τῶν ἱερῶν ναῶν, ἀλλὰ τῶν *ἱερῶν συμβόλων*, ἐκόσμησε τὸ Πλουτώνειον, ἔνθα ἑπομένως καὶ οὐχὶ ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τῆς Δήμητρος ἐκρύπτοντο καὶ διεφυλάσσοντο τὰ ἱερά, ἅτινα ἐξαγόμενα ἐντεῦθεν κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν τελετῶν θὰ ἐκομίζοντο πρῶτον μὲν εἰς Ἀθήνας, ἐκεῖθεν δὲ ἐν πομπῇ εἰς τὸ *Ἀνάκτορον*, ἤτοι τὸν ναὸν τῆς Δήμητρος, ὁπόθεν ἐν τῇ ὑπάτῃ στιγμῇ τῆς τελετῆς λαμβάνων αὐτὰ ὁ ἱεροφάντης ἐξήρχετο τοῦ Ἀνακτόρου καὶ πρὸ τῆς θύρας αὐτοῦ ἱστάμενος ἐπεδείκνυεν εἰς τοὺς μύστας, μεθ' ὃ, τῆς ἑορτῆς ληξάσης, θὰ κατετίθεντο πάλιν πρὸς ἀσφαλῆ διαφύλαξιν καὶ τοῖς πᾶσιν ἄγνωστα ἐν τῷ *Πλουτωνείῳ μεγάρῳ* μέχρι τῶν ἡμερῶν τῆς αὐτῆς τελετῆς τοῦ προσεχοῦς ἔτους». Αὐτὰ λέγει ὁ Σβορῶνος. Ἀλλ' ἐξάγονται ταῦτα πάντα *σαφῶς*, ὡς λέγει, ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς, ἣν ἐπικαλεῖται;

Ἀλλά, προτοῦ εἰσέλθω εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἐπιγραφῆς, ἐπιτρα-

πήτω μοι νὰ προτάξω τὰ ἑξῆς σχέσιν καὶ ἀναφορὰν ἔχοντα πρὸς τὰς μαρτυρίας περὶ τοῦ ποῦ τὰ *ἱερὰ* ἐφυλάσσοντο.

Ὁ χῶρος οὗτος, λέγει ὁ Σβορῶνος εἰς τὴν ἀνωτέρω παρατεθειμένην περικοπήν, καλεῖται ῥητῶς ὑπὸ τῶν πηγῶν *μέγαρον* καὶ ἀναφέρει, ὡς εἴδομεν, τὴν ἐκ τοῦ Φωτίου μαρτυρίαν «*μάγαρον οὐ μέγαρον, εἰς ὃ τὰ μυστικὰ ἱερὰ τίθεται*», προσθέτων ἀλλαχοῦ (σελ. 339) καὶ τὴν τοῦ Ἀμμωνίου «*τὸ δὲ μέγαρον ἔνθα τὰ μυστικὰ τῆς Δήμητρος*». Ἀλλ' ὑπάρχει καί τις ἄλλη μαρτυρία, ἥτις δὲν εἶναι μὲν κατὰ πάντα σαφής, οὐδὲν ἧττον πρέπει νὰ μνημονευθῇ ἐνταῦθα, ἡ τοῦ Ἡσυχίου, ἥτις φθέγγεται ὧδέ πως «*ἀνάκτορον τὸ τῆς Δήμητρος, ὅτινες μέγαρον καλοῦσι, ὅπου τὰ ἀ ν ά κ τ ο ρ α τίθεται*». Ἡ φράσις *ὅπου τὰ ἀνάκτορα τίθεται* δὲν εἶναι κατὰ πάντα σαφής, καὶ ὅμως νομίζω καὶ ἐγὼ μετὰ τοῦ Rubensohn (σελ. 29) ὅτι, ἂν συνδυάσωμεν τὸ χωρίον καὶ μετὰ τοῦ παρὰ Σουΐδα (ἐν λ. *ἄνακτες*) . . . . . «*καὶ ἀνάκτορα τὰ ἱερὰ*» καὶ τῶν ἀνωτέρω τοῦ Φωτίου καὶ τοῦ Ἀμμωνίου μαρτυριῶν, δυνάμεθα κάλλιστα νὰ ἐννοήσωμεν τί ὁ Ἡσύχιος ἤθελε νὰ εἴπῃ καὶ νὰ συμπεράνωμεν ὅτι τὸ μέρος, ἔνθα τὰ ἱερὰ ἐφυλάσσοντο, ἐκαλεῖτο καὶ ἀνάκτορον καὶ ὄχι μόνον μέγαρον.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς δύο ἄλλας μαρτυρίας ἂν ἀρκεσθῶμεν, καὶ ἂν ἡ λέξις μέγαρον κατὰ τὸν Ἡσύχιον σημαίνει κατώγειαι οἰκήσεις καὶ βάραρθα, τί ἐκ τούτου συνάγεται; Μὴ ἡ λέξις *μέγαρον* δὲν σημαίνει καὶ τὸν Ναὸν περὶ θεῶν λεγόμενον, καὶ μὴ αὐτὸ τοῦτο δὲν παραδέχεται καὶ ὁ Σβορῶνος (σελ. 321); [1] Ὅτι δὲ αἱ ἐπιγραφαὶ τῆς Ἐλευσῖνος, ἐν αἷς ὁ λόγος περὶ τοῦ Ναοῦ τοῦ Πλούτωνος, ἀναφέρουσιν αὐτὸν οὐχὶ ὡς *ναὸν* ἀλλ' ἁπλῶς ὡς *τὸ τοῦ Πλούτωνος*, ὡς παρατηρεῖ ὁ Σβορῶνος (σελ. 332), τοῦτο οὐδὲν ἄλλο μαρτυρεῖ ἢ ὅτι ἐν τοῖς λίθοις γίνεται λόγος περὶ τοῦ *ἱεροῦ*, δηλ. τοῦ *ἱεροῦ τεμένους* τοῦ Πλούτωνος, καὶ ὄχι περὶ *μεγάρου* ὡς κατωγείου οἰκήσεως, ἐν ᾧ τὰ ἱερὰ ἐκρύπτοντο. Αὐτὴ αὕτη ἡ ἐπιγραφή, περὶ ἧς κατωτέρω ὁ λόγος, ἀναφέρει, ὡς θὰ ἴδωμεν, *τὸ ἱερὸν τοῦ Πλούτωνος* καὶ ὄχι συγκεκομμένως, *τὸ τοῦ Πλούτωνος*. Τοσαῦτα δὲ περὶ τούτων εἰπὼν μεταβαίνω εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἐπιγραφῆς.

Ὁ λίθος, ὡς ἐῤῥήθη, εἶναι κολοβός· πόσον μέρος ἐλλείπει αὐτοῦ πρὸς

1. Παράβ. καὶ ἀνωτέρω σελ. 25 σημ. 1.

τὰ κάτω ἄδηλον· ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν ἀρχῇ στίχοι σφόδρα κολοβοὶ ἐσώθησαν καὶ ἐν γένει πολλὰ ἐλλείπουσι καὶ ἐκ τοῦ μέσου γράμματα· ἀκέραιοι σῴζονται δύο μόνον στίχοι, ὁ 11ος καὶ 13ος· ἐπειδὴ δὲ γραφὴ εἶναι ἡ στοιχηδὸν καλουμένη, οἱ δὲ δύο ἀλώβητοι περισωθέντες στίχοι ἔχουσιν ἀνὰ 25 γράμματα, τόσα ἔπρεπε νὰ ἔχῃ καὶ ἕκαστος τῶν ἄλλων στίχων. Εἰς τοῦτον δὲ τὸν κανόνα στηριζόμενοι (κοινὸν ἄλλως καὶ γνωστὸν εἰς πάντας τοὺς περὶ τὴν ἐπιγραφικὴν καταγινομένους) συνεπληρώσαμεν καθ' ὅμοιον τρόπον ἐγὼ καὶ ὁ Foucart καὶ ὁ Köhler τοὺς ἀπὸ τοῦ 6ου μέχρι τοῦ τελευταίου σῳζομένου 16ου στίχους. Ἡ συμπλήρωσις ὅμως τῶν στίχων 2-6 (διότι ὁ πρῶτος ἀναμφιβόλως δὲν περιεῖχεν ἢ τὴν συνήθη ἐπίκλησιν *Θεοὶ*) ὡς πολὺ κολοβῶν ὑπῆρξε διάφορος.

Παραθέτω ὧδε τὴν μεταγραφὴν τῆς ἐπιγραφῆς σὺν τῇ κοινῇ ὑπὸ πάντων συμπληρώσει τῶν στίχων 6-16 καὶ τῇ συμπληρώσει τῶν στίχων 2-6 τῇ ὑφ' ἑκάστου ἡμῶν γενομένῃ (ἴδε ὄπισθεν).

Ὡς βλέπετε, ἐξ αὐτοῦ τοῦ ψηφίσματος τρία τινὰ συνάγονται ἀσφαλῶς, ὡς καὶ ὁ F. ἤδη παρετήρησε, 1) ὅτι τὸ ψήφισμα εἶναι τοῦ γένους τοῦ Εὐμολπιδῶν καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ ὁ εἰπὼν αὐτὸ ἦν Εὐμολπίδης, 2) ὅτι ὁ ὑπὲρ οὗ τὸ ψήφισμα δὲν ἦτο Εὐμολπίδης καὶ 3) ὅτι οὐχὶ ὡς ἰδιώτης ἰδίοις ἀναλώμασιν ἐκόσμησε *τὸ τοῦ Πλούτωνος ἱερόν*, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει τόπος διὰ τὴν φράσιν *ἐκ τῶν ἰδίων*, ἥτις οὐδέποτε ἐλλείπει εἰς ὁμοίας περιστάσεις. Φαίνεται λοιπὸν ὅτι ἔπραξε τὰ πραχθέντα ἔχων τι ὑπούργημα. Τιμᾶται δὲ ὁ τιμώμενος ἕνεκα τῆς φιλοτιμίας καὶ εὐσεβείας του καὶ ἐν γένει διότι *σπουδαῖός ἐστι περὶ τὰ ἱερὰ καὶ τὸ γένος τὸ Εὐμολπιδῶν*, ἰδίως δὲ διότι *τὸ τοῦ Πλούτωνος ἱερὸν καλῶς ἐκόσμησε*. Ἀλλὰ ποῖα ἦσαν τὰ *ἱερά*, περὶ ἃ σπουδαῖος ἦν ὁ τιμώμενος; Ἆρά γε τὰ *ἱερὰ σύμβολα*, les objets sacrés, ὡς θέλει ὁ Foucart καὶ ὁ τούτῳ συμφωνῶν Σβορῶνος, ἢ πρόκειται καὶ ἐνταῦθα περὶ τῶν ἱερῶν τεμενῶν ἐν γένει;

Ἀμφιβάλλω ἂν κατηγορηματικὴν καὶ ἀμφισβητήσεως ἀνεπίδεκτον ἀπάντησιν θὰ μᾶς ἔδιδε καὶ τὸ ἐλλεῖπον τεμάχιον τοῦ λίθου, ἂν ἀνευρίσκετο, ἀφοῦ ὁ Foucart οὐχὶ ἐπὶ τῶν συμπληρώσεων τῶν ἐλλειπόντων στίχων στηριζόμενος, ὡς θὰ ἴδωμεν, ἐξήνεγκε τὴν ἀνωτέρω γνώμην.

Foucart	*Φίλιος*	*Köhler*
Θ]εοὶ]	Θ[εοὶ]	Θ[εοὶ]
Π]ρόφαν[τος εἶπεν· ἐπειδὴ Τληπό-	Π]ρόφαν[τος εἶπεν· ἐπειδὴ Ἰά-	Ἱ]ροφάν[της εἶπεν. ἐπειδὴ . . . .]
λεμος α. . . . . .κα-	λεμος ἀ[νήρ ἐστιν ἀγαθός; καὶ] κα	λεμος Ἀ[. . . . .] κα
λῶς καὶ φι[λοτίμως]ς τ	λῶς καὶ φι[λοτίμως φροντίσας;] τ	λῶς καὶ φι[λοτίμως καὶ εὐσεβῶ]ς τ
ῶν ἱερῶν ἐ[πιμελούμενο]ς τὸ τοῦ	ῶν ἱερῶν ἐ[ν Ἐλευσῖνι; καὶ] τὸ τοῦ	ῶν ἱερῶν ἐ[πιμελεῖται καὶ] τὸ τοῦ

6 Πλούτωνος ἱερ[ὸν καλῶς] ἐκόσμη-
σεν, ἐπαινέσαι α[ὐτὸν κα]ὶ στεφα-
νῶσαι μυῤῥίνης [στεφά]νωι εὐσ[ε-
βείας ἕνεκα καὶ φ[ιλ]οτιμίας· νέ-
10 μειν δ' αὐτῶι καὶ μ[ε]ρίδα ἐγ μυσ-
στηρίων τῶν μεγάλων καὶ τῶν πρὸ-
ς Ἄγραν, ὅσημπερ [Ε]ὐμολπιδῶν ἑκ-
άστωι, ἐπειδὴ σπουδαῖός ἐστι π-
ερὶ τὰ ἱερὰ κα[ὶ τ]ὸ γένος τὸ Εὐμο-
15 λπιδ]ῶν ἀνα[γράψαι] δὲ τὸ ψήφ[ισμ
α ἐν στ]ήλ[ηι λιθίνηι καὶ στῆσαι. . .
. . . .

Ἀλλ' ἂς ἐξετάσωμεν τὰ τοῦ λίθου καὶ τὰ τῶν συμπληρώσεων ἰδίως τῶν πρώτων πέντε στίχων. Ἡ ἐμὴ συμπλήρωσις, ἣν καὶ τότε, ὅτε τὸν λίθον τὸ πρῶτον ἐξέδωκα, μετὰ πολλοῦ ὄκνου καὶ δισταγμοῦ ἀνέγραψα, προσθεὶς μάλιστα ὅτι δὲν εἶναι τῆς ἀρεσκείας μου, εἶναι ἐν τοῖς πλείστοις ἄστοχος καὶ ἀπαράδεκτος. Τὴν ἀνέγραψα ὅμως καὶ πάλιν ἐνταῦθα, διότι καὶ ἐξ αὐτῆς καταφαίνεται πῶς ἐγὼ τὸν ὅλον νοῦν τοῦ ψηφίσματος συνέλαβον. Ἀπομένουν λοιπὸν πρὸς ἐξέτασιν, αἱ δύο ἄλλαι συμπληρώσεις, ἡ τοῦ F. καὶ ἡ τοῦ K. Ὡς δὲ βλέπετε τὸ ὄνομα τοῦ εἰπόντος τὸ ψήφισμα ἐν τῷ 2ῳ στίχῳ συμπληροῖ ὁ ἐκδότης τοῦ C. I. At. ἱ]ροφ[άντης, διότι, λέγει, εἰς τὸ χάρτινον ἔκτυπον ὡς βέβαιον ἀνέγνω τὸ πρῶτον γράμμα ὡς I. Ἐγὼ καὶ πάλιν ἐξετάσας αὐτὸν τὸν λίθον δὲν ἠδυνήθην νὰ πεισθῶ ὅτι ὄντως I εἶναι τὸ πρῶτον γράμμα τούτου τοῦ στίχου, καὶ εἰς αὐτὰ δὲ τὰ χάρτινα ἔκτυπα ἐπίσης οὐχὶ πάντοτε ὡς I βλέπω τοῦτο τὸ γράμμα. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὄντως I ἦτο τὸ πρῶτον γράμμα, ἔπρεπε νὰ ὑποληφθῇ ὡς τοῦ χαράκτου λάθος, διότι ἀδύνατον, ὡς καὶ ὁ Dittenberger παρατηρεῖ (Sylloge² ἀριθ. 651) ἐν ψηφίσματι ἀττικῷ καὶ δὴ τοῦ τέλους τοῦ 4ου ἢ τῶν ἀρχῶν τοῦ 3ου π. Χ. αἰῶνος, νὰ ἐγίνετο χρῆσις τοῦ ἰωνικοῦ τύπου *ἱροφάντης* ἀντὶ τοῦ ἀττικοῦ *ἱεροφάντης*. Σημειωτέον δ' ὅτι ὡς κύριον ὄνομα δὲν εὕρηται ἡ λέξις οὔτε κατὰ τὸν ἕνα οὔτε κατὰ τὸν ἄλλον τύπον. Διὰ ταῦτα φρονῶ ὅτι ὀρθότερον ἐγώ τε καὶ ὁ F. ἐγράψαμεν, *Πρόφαντος* γράψαντες, ὄνομα καὶ ἄλλοθεν γνωστόν. Ἐπίσης δὲ φρονῶ ὅτι καὶ τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ οὗ τὸ ψήφισμα κάλλιστα δύναται νὰ συμπληρωθῇ *Τληπόλεμος* ὡς ὁ F. συνεπλήρωσε.

Τὸν τρίτον στίχον ἀφίνουσι καὶ ὁ F. καὶ ὁ K. ἀσυμπλήρωτον· ἀλλὰ γράφων ὁ K. ἐν τῇ μεταγραφῇ του μετὰ τὸ *λεμος* A κεφαλαῖον ὑποδηλοῖ ὅτι μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ τιμωμένου εἵπετο τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ πιθανώτατα καὶ τὸ δημοτικόν· ὁ δὲ F. σημειοῖ ὅτι δυνατὸν μὲν καὶ πιθανὸν καὶ τοῦτο, δυνατὸν ὅμως καὶ ἄλλο τι νὰ ὑπῆρχεν ἐκεῖ ἀναγεγραμμένον, λ. χ. τὸ «ἀρχιτέκτων τοῦ ἱεροῦ» ἢ «ἀρχιτέκτων αἱρεθεὶς» (ἔ. ἀ. σελ. 335).

Τὸν τέταρτον στίχον συμπληροῖ ὁ K. *—λῶς καὶ φιλοτίμως καὶ εὐσεβῶς τ'*—οὕτω δὲ συμπληρούμενος ὁ στίχος ἔχει 26 γράμματα. Καὶ ὅμως τὸ ἐπίῤῥημα *εὐσεβῶς* καὶ πάνυ εὐαρμοστεῖ ἐνταῦθα, ἀφοῦ κα-

τωτέρω λέγεται ὅτι ὄχι μόνον τῆς φιλοτιμίας του, ἀλλὰ καὶ τῆς εὐσεβείας του ἕνεκα ἦτο ἄξιος τιμῆς ὁ ὑπὲρ οὗ τὸ ψήφισμα. Ὁ δὲ F. μετὰ τὸ *φιλοτίμως* ἀφίνει τὸν τόπον κενόν, σημειοῖ ὅμως (σελ. 335) ὅτι ἡ φράσις τῆς *πομπῆς τῶν ἱερῶν* πληροῖ τὸ κενὸν τοῦ λίθου (καὶ ὄντως οὕτω συμπληρούμενος ὁ στίχος ἔχει, ὅσα ἔπρεπε νὰ ἔχῃ, 25 γράμματα), προσθέτων ἔτι ὅτι ἡ φράσις et pour le sens s'accorderait avec la supposition que Tlépolémos était l'architecte du temple de Pluton.

Ὁ πέμπτος τέλος στίχος, ὅπως μὲν συμπληροῖ αὐτὸν ὁ Köhler, ἔχει 26 γράμματα, 25 δὲ ὅπως ὁ Foucart αὐτὸν συμπληροῖ. Ἀλλὰ σημειωτέον ὅτι ἐγὼ αὐτὸς ἔχω παρατηρήσει ὅτε τὸ πρῶτον τὸν λίθον ἐξέδωκα, τὸ βλέπετε δὲ καὶ ὑμεῖς ἐνταῦθα [1], ὅτι κατὰ τοῦτον τὸν στίχον ἡ στοιχηδὸν γραφὴ εἶχε διαταραχθῇ καὶ ἐντεῦθεν τὸ τελευταῖον αὐτοῦ γράμμα Υ ἔξω τῆς καθέτου γραμμῆς φέρεται ἐγκεχαραγμένον ὡς καὶ τὸ πρὸ αὐτοῦ Ο. Κατὰ δὲ ταῦτα, ἂν ἄλλως ἡ συμπλήρωσις τοῦ Κ. ἔχει καλῶς, δὲν εἶναι λόγος νἀποῤῥιφθῇ διότι ἔχει ἓν γράμμα περισσότερον ὁ στίχος οὕτω συμπληρούμενος, τοὐναντίον μάλιστα δυνάμεθα ἐκ τῆς διαταράξεως τῆς στοιχηδὸν γραφῆς ἐν τούτῳ τῷ στίχῳ νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ὅμοιόν τι εἶχε συμβῇ καὶ εἰς τὸν προηγούμενον στίχον καὶ ἐντεῦθεν νὰ εἰκάσωμεν ὅτι δὲν εἶνε λόγος νἀποῤῥίψωμεν καὶ τοῦ στίχου ἐκείνου τὴν συμπλήρωσιν τὴν ὑπὸ τοῦ Κ. γενομένην, εἰ καὶ οὕτω συμπληρούμενος καὶ ὁ στίχος ἐκεῖνος ἔχει, ὡς ἤδη ἐῤῥήθη, 26 γράμματα.

Καὶ ἐκ μὲν τῆς συμπληρώσεως τοῦ Κ. τῶν πέντε πρώτων στίχων τοῦ ψηφίσματος οὐδαμῶς ἐξάγεται, ὡς βλέπετε, ὅτι ὁ ὑπὲρ οὗ τὸ ψήφισμα εἶχέ τινα σχέσιν πρὸς τὰ ἱερὰ σύμβολα καὶ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν, οὐδὲν δὲ περὶ τούτου σημειοῖ ὁ σοφὸς ἐκδότης τοῦ C. I. A. παραπέμπων ἁπλῶς εἰς τὸν Foucart, ἅτε μετὰ τοῦτον ἐκδοὺς τὸν λίθον. Ἀλλ' ἡ ἁπλῆ παραπομπὴ εἰς τὸν σοφὸν γάλλον συνάδελφόν του δὲν μαρτυρεῖ, νομίζω, καὶ ἀποδοχὴν ταύτης τῆς γνώμης του· ἡ κατὰ τρόπον διάφορον συμπλήρωσις τῶν 4 πρώτων στίχων μαρτυρεῖ, ἔμοι γε

1. Ἐπεδείχθη τοῖς ἀκροαταῖς ἀντίγραφον μεγαλογράμματον τοῦ λίθου. Περίεργον δὲ ὅτι τὸ τελευταῖον γράμμα τούτου τοῦ στίχου Υ διόλου δὲν ἀναγράφει ὁ Köhler ἐνῷ ὑπάρχει ἐν τῷ λίθῳ.

κριτῇ, τὸ ἐναντίον. Ἐκεῖνο μάλιστα τὸ *καὶ εἰς τὴν φράσιν καὶ τὸ τοῦ Πλούτωνος ἱερὸν καλῶς ἐκόσμησε* ὕπι δηλοῖ, ἂν δὲν πλανῶμαι, ὅτι καὶ τὰ ἄλλα *ἱερὰ* δὲν διέφερον τούτου κατὰ τὸν Κ. Ὁ δὲ Dittenberger (ἔ. ἀ.) σημειοῖ ὅτι κατὰ τὴν γνώμην του ὀρθῶς μὲν ὁ F. φρονεῖ νομίζων ὅτι ἡ λέξις *ἱερὰ* ἐν τῷ 5ῳ καὶ 14ῳ στίχῳ δὲν σημαίνει τὰ ἱερὰ τεμένη, *ἀλλὰ* καὶ δὲν δέχεται τὴν γνώμην ὅτι σημαίνει τὰ *ἱερὰ σύμβολα*, les objets sacrés τοῦ F., φρονῶν αὐτὸς ὅτι ἡ λέξις ἐνταῦθα ἔχει γενικωτέραν σημασίαν, πάντα τὰ εἰς τὴν λατρείαν ἀναφερόμενα καὶ αὐτὰς ἀκόμη τὰς τελετὰς σημαίνουσα. (Παρ. καὶ Ὁμ. ὕμν. στ. 481.)

Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ F. οὐχὶ ἐπὶ τῶν συμπληρώσεών του στηριζόμενος νομίζει ὅτι *ἱερὰ* ἐνταῦθα εἶναι τὰ objets sacrés. Τὰς συμπληρώσεις του, ὡς εἴδομεν, οὔτε ἀναγράφει ἐν τῇ μεταγραφῇ τοῦ ψηφίσματος, παραθέτων αὐτὰς εἰς τὸ τέλος τῆς διατριβῆς του [1], ἐν ᾧ εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τοῦ περὶ τοῦ ψηφίσματος λόγου κατηγορηματικῶς ἀποφαίνεται ὅτι *ἱερὰ* εἶναι les objets sacrés, λέγων ἐπὶ λέξει τὰ ἑξῆς (ἔ. ἀ. σελ. 331)· «Les mérites du personnage récompensé sont rappelés à la fin d'une manière générale ἐπειδὴ σπουδαῖός ἐστι περὶ τὰ ἱερὰ καὶ τὸ γένος τὸ Εὐμολπιδῶν (l. 14-15)· dans les considérants, il est fait une mention particulière du soin avec lequel il avait décoré le temple de Pluton. Dans le passage cité de même qu'à la ligne 5 τὰ ἱερὰ ne signifie les temples mais les objets sacrés»· μετὰ μακρὰν δὲ παρέκβασιν περὶ αὐτῶν τούτων τῶν ἱερῶν, τοῦ τόπου τῆς φυλάξεως αὐτῶν καὶ τοῦ τρόπου τῆς μεταφορᾶς των ἐξ Ἐλευσῖνος εἰς Ἀθήνας καὶ τἀνάπαλιν,

1. Ἡ συμπλήρωσις τοῦ F. *τῆς πομπῆς τῶν ἱερῶν ἐπιμελούμενος* φαίνεταί μοι οὐκ ὀρθῶς ἔχουσα ἄλλως τε καὶ διότι τῆς πομπῆς τῶν ἱερῶν ἐξ Ἐλευσῖνος εἰς Ἀθήνας καὶ τἀνάπαλιν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ γινομένης ἐπεμελοῦντο ὡρισμέναι ἀρχαί δὲν ἐννοῶ λοιπὸν πῶς ὁ *Τληπόλεμος* εἴτε ἀρχιτέκτων αἱρεθεὶς ἢ *ἄλλο* τι ἔχων ὑπούργημα θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιμεληθῇ τῆς *πομπῆς τῶν ἱερῶν*. Γραμματικῶς δὲ καὶ ἡ κατ' ἐνεστῶτα μετοχὴ *ἐπιμελούμενος* περὶ *πομπῆς* ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ γινομένης λεγομένη δὲν θὰ εἶχεν ὀρθῶς. Ἂν δὲ *χάριν τῆς πομπῆς* ὁ Τληπόλεμος ὡς ἀρχιτέκτων εἶχε κοσμήσει τὸ ἱερὸν τοῦ Πλούτωνος, ἄλλως πως ἔπρεπε νομίζω, νὰ ἐλέγετο τὸ πρᾶγμα ἐν τῷ ψηφίσματι. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀκόμη θέλω νὰ παρατηρήσω ὅτι *ἀρχιτέκτων* ἐπιμελούμενος γενικῶς ὅλων τῶν ἐν Ἐλευσῖνι *ἱερῶν* ὑποθέτω ὅτι ὑπῆρχεν, ὡς ἀναγκαῖος, ἀλλ' *ἀρχιτέκτων* τοῦ ἱεροῦ τοῦ Πλούτωνος μόνον ἀμφιβάλλω.

προσθέτει καὶ τὰ ἑξῆς (σελ. 333-334)· «La construction même de la phrase σπουδαῖός ἐστι περὶ τὰ ἱερὰ καὶ τὸ γένος τὸ Εὐμολπιδῶν marque une relation étroite entre les objets sacrés et la famille des Eumolpides. Quoique les Kérykes leur soient associés dans la plupart des actes du culte des mystères les ἱερὰ appartennaient exclusivemeut aux Eumolpides. C'est à eux que s'adresse le décret qui règle le transport des objets sacrés d'Éleusis à Athènes et leur retour (C. I. A. III, 5). Le hiérophante qui a le privilège de les découvrir aux yeux des mystes est pris parmi les membres de la famille»· καὶ κατωτέρω· «La décoration du temple de Pluton eut lieu à l'occasion de la réception des ἱερὰ: peut être y faisaient-ils une station avant le départ pour Athènes.

Ὅτι τὰ *ἱερὰ* (les objets sacrés) συνεδέοντο στενώτατα πρὸς τοὺς Εὐμολπίδας ἀποδέχομαι ὡς ὀρθόν· ἀλλὰ μὴ τάχα ἀρχικῶς ὁλόκληρος ἡ μυστικὴ ἐλευσινιακὴ λατρεία τούτων δὲν φαίνεται οὖσα κτῆμα καὶ μὴ καὶ αὐτοὶ οἱ *Κήρυκες* δὲν ἦσαν ἐπείσακτοι, οὕτως εἰπεῖν, ὡς αὐτὸς ὁ F. ὀρθότατα παρατηρεῖ;[1] Τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, ἂν οὐδὲ τὴν γνώμην τοῦ Dittenberger θέλομεν νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἡ λέξις *ἱερὰ* ἐνταῦθα ἔχει γενικωτέραν σημασίαν, θὰ ἦτο τολμηρὸν ἢ ἄτοπον νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι τὰ *ἱερὰ* ἐν τῇ σημασίᾳ τῆς λέξεως τῇ συνήθει δηλ. τὰ *ἱερὰ τεμένη* ἐν γένει, τὰ ἐν Ἐλευσῖνι ἐννοεῖται, συνεδέοντο ἐπίσης στενώτατα μὲ τοὺς Εὐμολπίδας καὶ ὅτι πᾶς περὶ ταῦτα ἦτο καὶ περὶ τὸ γένος τὸ Εὐμολπιδῶν σπουδαῖος καὶ ἄξιος νὰ τύχῃ παρ' αὐτῶν τιμητικῆς ἀμοιβῆς;

Καὶ λέγω τῶν ἐν Ἐλευσῖνι, διότι περὶ τῶν ἐν Ἀθήναις, ὡς φαίνεται, *ἱερῶν* ἡ μέριμνα καὶ φροντὶς ἦν ἔργον τῶν Κηρύκων. Τοὐλάχιστον κατὰ τὴν τόσον ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου Δραγούμη ἀποκατασταθεῖσαν γνωστὴν ἐπιγραφήν[2], τὴν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τοῦ ἐνταῦθα Γερμανικοῦ Ἰνστιτούτου εὑρεθεῖσαν, εἰς τὴν ἐγερθεῖσαν ἔριδα περὶ καταλήψεως γῆς εἰς τὸ Ἐλευσίνιον τὸ ὑπὸ τῇ πόλει ἀνηκούσης ὑπερ-

1. Grands Mystères σελ 14.
2. Ἐφημ. Ἀρχ. 1901 σελ. 104-105 στίχ. 15-16.

ασπισταὶ τούτου καὶ διεκδικηταὶ τῶν δικαιωμάτων του ἀναφαίνονται μόνον οἱ Κήρυκες.

Νομίζω ὅτι ὄχι μόνον οὐδὲν ὑπάρχει τὸ κωλῦον νὰ δεχθῶμεν τὰ τοῦ λίθου κατὰ ταύτην τὴν ἔννοιαν, ἀλλ' ὅτι καὶ μόνον οὕτω θὰ ἠδυνάμεθα νὰ συμπληρώσωμεν ὁπωσδήποτε τοὺς ἀπολεσθέντας στίχους γράφοντες ὧδέ πως:

Θεοὶ
Πρόφαντος εἶπεν· Ἐπειδὴ Τληπό-
λεμος ἀρχιτέκτων αἱρεθεὶς κα-
λῶς καὶ φιλοτίμως καὶ εὐσεβῶς τ-
ῶν ἱερῶν ἐπιμελεῖται καὶ τὸ τοῦ
Πλούτωνος ἱερὸν καλῶς ἐκόσμη-
σεν [1] κτλ.

Ἀλλ' ἔστω, ἂς δεχθῶμεν ὅτι ὁ F. ἔχει δίκαιον καὶ τὰ *ἱερὰ* τοῦ λίθου δὲν εἶναι τὰ *ἱερὰ τεμένη* οὔτε τὰ *ἱερά*, ὅπως ἐννοεῖ αὐτὰ ὁ Dittenberger, ἀλλὰ τὰ *ἱερὰ σύμβολα*, ἂς δεχθῶμεν ἔτι ὅτι ὄντως ἐπὶ τοῦ λίθου ἐγκεχαραγμένον ἦτο *τῆς πομπῆς τῶν ἱερῶν ἐπιμελούμενος καὶ τὸ τοῦ Πλούτωνος ἱερὸν ἐκόσμησε*, ποῖον θὰ ἦτο τὸ ἐκ τούτων συμπέρασμα; Τὸ πολὺ πολὺ αὐτὸ ἐκεῖνο, ὅπερ καὶ ὁ F. συνήγαγεν

1. Ὁποία τις ἦτο ἡ *κόσμησις* τοῦ *Πλουτωνείου*, ὥστε καὶ ἰδιαιτέρως νὰ μνημονευθῇ αὕτη ἐν τῷ ψηφίσματι; Κατὰ τὸν F., ἂν καλῶς ἐννοῶ τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενα, ἐπρόκειτο περὶ *κοσμήσεως* δι' ἧς τὸ ἱερὸν τοῦ Πλούτωνος εἶχε προσλάβει ἑορτάσιμον ὄψιν. ἐγένετο δὲ αὕτη χάριν τῆς ὑποδοχῆς τῶν *ἱερῶν* (= objets sacrés), τὰ ὁποῖα ἔμελλον νὰ σταθμεύσωσιν ἐν αὐτῷ κατὰ τὴν ἐκεῖθεν διέλευσίν των εἰς Ἀθήνας ἐξ Ἐλευσῖνος μετακομιζόμενα. Ἀλλὰ καὶ ἄνευ τινὸς τοιαύτης ἀφορμῆς δὲν ἔπρεπε καὶ τὸ *Πλουτώνειον*, ὅπως καὶ πάντα τὰ ἄλλα *ἱερὰ τεμένη* καὶ *κτίσματα* νὰ ὦσι κεκοσμημένα χάριν τῆς ἑορτῆς; καὶ πῶς ἠδύνατο νὰ ὑπερέβαινεν ἡ κόσμησις τοῦ *Πλουτωνείου* τὴν τοῦ *Τελεστηρίου* αὐτοῦ, ἂν ἐπρόκειτο περὶ κοσμήσεως γενομένης κατὰ τὴν *πομπὴν* τῶν *ἱερῶν* (= objets sacrés), ἥτις ἀπετέλει οὐσιῶδες μέρος τῆς ὅλης ἑορτῆς; Ὁμολογῶ ὅτι εἰς τὰ ἐρωτήματά μου δὲν κατορθώνω νὰ εὕρω ἱκανοποιητικὴν ἀπόκρισιν τὴν τοῦ F. θέλων ν' ἀσπασθῶ γνώμην. Ἢ πρέπει λοιπόν, κατὰ τὴν γνώμην μου νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἑορτῆς, καθ' ἣν τὸ *Πλουτώνειον* ἦτο τὸ κέντρον τῆς λατρείας (τὰ Ἀλῷα; ; παράβ. καὶ Foucart, Bul. de Cor. Hel. 1883 σελ. 396 καὶ ἑξ. Rubensohn ἔ. ἀ. σελ. 115) καὶ τούτου ἕνεκα τότε καὶ ἰδιαζόντως ἐκοσμήθη, ἢ νὰ δεχθῶμεν ὅτι τὸ *ἐκόσμησε* δὲν ἔχει ἐνταῦθα ταύτην τὴν σημασίαν, ἀλλ' ἄλλην ἀναφερομένην εἰς διακόσμησιν διαρκεστέραν καὶ ὄχι προσωρινοῦ χαρακτῆρος.

ὅτι τὰ *ἱερὰ* κατὰ τὴν ἐξ Ἐλευσῖνος εἰς Ἀθήνας πομπὴν ἐστάθμευον εἰς τὸ Πλουτώνειον (ὅπερ καὶ τούτου ἕνεκα ἐκοσμεῖτο τότε μετ' ἰδιαζούσης φροντίδος) καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὅτι ταῦτα (τὰ ἱερὰ δηλ.) συνεδέοντο πρὸς τὴν λατρείαν τοῦ Πλούτωνος[1]. Καὶ ὅμως τί ἐξάγει ἐκ τοῦ λίθου ὁ Σβορῶνος, καί περ μὴ συμπληρῶν κατ' ἴδιον τρόπον τὸ χάσμα αὐτοῦ; Σᾶς ἀνέγνωσα ἀνωτέρω ὁλόκληρον τὴν εἰς τοῦτον τὸν λίθον ἀναφερομένην περικοπήν, κατὰ δὲ ταύτην τὸ ψήφισμα ἐῤῥήθη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἱεροφάντου ὑπὲρ τοῦ ὑπὸ τὰς διαταγάς του ὄντος φύλακος, φαιδυντοῦ ἢ ἐπιμελητοῦ τῶν ἱερῶν, ὅστις ἐπιμελούμενος τούτων ἐκόσμησε τὸ Πλουτώνειον, ἔνθα ἑπομένως ἐφυλάσσοντο τὰ ἱερά.

Τί ἦτο ὁ φαιδυντὴς εἴδομεν ἀνωτέρω, αὐτὴ δὲ ἡ λέξις δηλοῖ καὶ τὸ πρᾶγμα[2]. ***Φαιδυντὴς*** ἦτο ὁ ἐπιτετραμμένος τὸν καθαρισμὸν καὶ τὴν εἰς καλὴν κατάστασιν διατήρησιν τῶν εἰκόνων, τῶν ἀγαλμάτων τῶν θεῶν. ***Φαιδυνταὶ***[3] ἢ *φαιδρυνταί*, ὅπως καλεῖ αὐτοὺς ὁ Παυσανίας, τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ Διὸς ἦσαν οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ τοῦ Φειδίου[4], ὁ δὲ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὀλυμπίου Διὸς Φαιδυντὴς εἶχε καὶ ἴδιον τιμητικὸν θρόνον ἐν τῷ Διονυσιακῷ θεάτρῳ[5]. Καὶ αἱ Ἐλευσίνιαι θεαὶ εἶχον τὸν φαιδυντήν των. ***Φαιδυντὴς τοῖν θεοῖν***[6], ὅπως ἐν ἐπιγραφῇ τῶν Ῥωμ. χρόνων ἀναγράφεται, ἴσως δὲ καὶ ἐν ἄλλῃ παλαιοτέρᾳ κατὰ πιθανὴν τοῦ F. συμπλήρωσιν[7]. Ἀλλὰ πλὴν τοῦ κυρίου ὑπουργήματος ἀνατεθειμένη εἰς αὐτόν, ὡς φαίνεται, ἦτο καὶ ἡ περὶ τῶν *ἱερῶν* (συμβόλων) φροντὶς καὶ ἐπιμέλεια καὶ ἐντεῦθεν οὗτος ἀνήγγελλε τῇ ἱερείᾳ τῆς Ἀθηνᾶς τὴν ἄφιξιν τούτων εἰς Ἀθήνας. Ὀρθῶς λοιπὸν ὁ F. φρονεῖ ὅτι δὲν ἦτο ἁπλοῦς τις ὑπηρέτης, ταῦτα δ' ἔχων κἀγὼ ἐν νῷ κατέταξα αὐτὸν εἰς τὸ κατώτατον *ἱερατικὸν προσωπικόν*, ἵνα οὕτως ἐπὶ τὸ νεωτερι-

1. Ἐννοεῖται οἴκοθεν ὅτι ὁ F. καὶ τοῦτο ὡς ὑπόθεσιν πιθανὴν δέχεται γράφων «on peut encore, pas affirmer, mais supposer avec quelque vraisemblance que les *ἱερὰ* étaient en relation avec le culte de Pluton. Gr. Mystères» σελ. 102.

2. Παράβ. F. Gr. Mys. σελ. 59.

3. Ἴδε τὴν λέξιν ἐν τῇ Συναγωγῇ ἀθησαυρίστων λέξεων τοῦ Σ. Κουμανούδη. Ἴδε καὶ Ἡσύχ. ἐν λ. *φαιδρυντής*.

4. Παυσαν. V, 14.

5. F. ἔ. ἀν.

6. C. I. At. III, 5.

7. Gr. Myst. σελ. 59.

στικώτερον ἐκφρασθῶ, νομίζω δὲ ὅτι εὐλόγως ὑπέθεσα ὅτι ἐξελέγετο καὶ οὗτος (διὰ βίου ἐννοεῖται) ἔκ τινος τῶν δύο ἱερατικῶν γενῶν, καὶ ὀρθότερον εἰπεῖν, ἐκ τοῦ Εὐμολπιδῶν.[1]

Ἀλλὰ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, ὧν κυρίως εἶχε τὴν ἐπιμέλειαν ὁ *φαιδυντής*, δὲν ἦσαν βεβαίως ἐν τῷ Πλουτωνείῳ. Ἀλλὰ τότε πῶς θὰ ἐπεμελεῖτο οὗτος τῶν ἀγαλμάτων τῶν θεῶν ἐν τῷ *Τελεστηρίῳ* ἢ (κατὰ τὸν συνάδελφον) ἐν τῷ ναῷ ἢ τοῖς ναοῖς τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Κόρης ἱδρυμένων, θὰ ἐφρόντιζε δὲ καὶ περὶ τῶν *ἱερῶν* τῶν ἐν τῷ Πλουτωνείῳ φυλασσομένων; Καὶ τί ἁπλούστερον καὶ ἀπεριττότερον καὶ πρὸς τὰς πηγὰς καὶ αὐτὰ τὰ πράγματα συμφωνότερον ἢ τὸ νὰ σκεφθῶμεν (ταῖς συμβουλαῖς αὐτοῦ τοῦ συναδέλφου πειθόμενοι) ὅτι, ὅπου ἦσαν τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, ἐκεῖ ἦσαν καὶ ἐφυλάσσοντο καὶ τὰ *ἱερὰ* δι ὅλου τοῦ ἔτους;

Γ.

ΒΩΜΟΣ

Ἀλλ' ἅλις τούτων. Καιρὸς δὲ νῦν νὰ ἐπιληφθῶμεν τῆς ἐξετάσεως τοῦ περὶ τοῦ βωμοῦ καὶ τῆς θέσεως αὐτοῦ ζητήματος. Καὶ δὴ πρῶτον ἀνάγκη νἀποκριθῶμεν εἰς τὸ εὔλογον ἐρώτημα τόδε: Εἶχεν ἑκατέρα τῶν θεῶν ἴδιον βωμὸν ἢ ὅπως ἦσαν σύνναοι ἦσαν καὶ *σύμβωμοι* ἢ *ὁμοβώμιοι;* Ὅτι σύνναοι οὖσαι ἠδύναντο κάλλιστα νὰ μὴ ὦσι σύμβωμοι, περιττὸν καὶ νὰ ῥηθῇ καὶ αὖθις ἐνταῦθα. Ἔκ τινος ὅμως ἐφθαρμένου χωρίου τοῦ Ἡσυχίου[2] εἴκασάν τινες ὅτι καὶ σύμβωμοι ἦσαν αἱ δύο Ἐλευσίνιαι θεαί, ὁ δὲ Ὁμηρικὸς ὕμνος περὶ ἑνὸς καὶ μόνου, ὡς γνωστὸν, *βωμοῦ* κάμνει λόγον, τοῦ βωμοῦ δηλ. ὃν ἔπρεπε νὰ κτίσωσιν οἱ Ἐλευσίνιοι *ὑπὸ τῷ νηῷ* τῆς Δήμητρος (στίχ. 271-272) Ὁ δ' Εὐριπίδης εἰς τὰς *Ἱκέτιδας* (Ἔκδοσις Kirchhof) τρὶς μνημονεύει τοῦ βωμοῦ τῶν θεῶν στίχ. 33-34 « πρὸς ἁγναῖς ἐσχάραις

1. Παράβ. Philios Éleusis σελ. 37.

2. Τὸ χωρίον τοῦ Ἡσυχίου φέρεται ὧδέ πως· «Ὁμόβωμοι θεοὶ ἐν Ἐλευσῖνι Δήμητρος καὶ Κόρης εἰσὶν» παράβ. Σβορῶνον σελ. 350, σημ. Ἡ λέξις φέρεται ὄντως παρ' Ἡσυχίῳ οὕτως *ὁμόβωμοι*· ἀλλ' ὀρθῶς ἤδη παρετηρήθη ὅτι πρέπει νὰ διορθωθῇ εἰς *ὁμοβώμιοι*. Πῶς δὲ τὸ ὅλον χωρίον πρέπει νὰ διορθωθῇ, δύσκολον νὰ ῥηθῇ.

δυοῖν θεαῖν Κόρης τε καὶ Δήμητρος», στίχ. 64-65 «δεξιπύρους θεῶν θυμέλας» καὶ στίχ. 290 «σεμναῖσι Δηοῦς ἐσχάραις παρημένη», καὶ ὡς βλέπετε ποὺ μὲν *δεξιπύρους θυμέλας* ποὺ δὲ *ἁγνὰς* ἢ *σεμνὰς ἐσχάρας* αὐτὸν ἀποκαλεῖ. Ὁ εἰς τὸν Δημοσθένης ἀποδιδόμενος κατὰ Νεαίρας λόγος περὶ τούτου τοῦ βωμοῦ κάμνων λόγον λέγει «ἐπὶ τῆς ἐσχάρας[1] τῆς ἐν τῇ αὐλῇ Ἐλευσῖνι». Τέλος δὲ ὁ λίθος ὁ ἀναγράφων τὴν λογοδοσίαν τῶν ἐπιστατῶν Ἐλευσινόθεν τοῦ ἔτους 329]8 π.Χ. (C I. At. II, 2, Add 834^{b} = Ἀρχ. Ἐφημ. 1883 σελ. 109 = Dittenberger Sylloge 2, σελ. 291) ἀναφέρει (Β, στίχ. 4-5) «τὸν βωμὸν τοῦ Πλούτωνος περιαλεῖψαι καὶ κονιᾶσαι καὶ λευκῶσαι καὶ τοὺς βωμοὺς[2] τοῖν θεινοῖν».

Ὡς βλέπετε, αἱ μαρτυρίαι δὲν εἶναι σύμφωνοι πρὸς ἀλλήλας ἢ τοὐλάχιστον δὲν φαίνονται σύμφωνοι οὖσαι. Ἴσως ὅμως ἡ ἀσυμφωνία δὲν εἶναι πραγματική, ἀλλὰ φαινομενικὴ μόνον. Ἴσως δηλ. ὑπῆρχε κοινός τις μέγας βωμὸς δύο ὅμως ἔχων *ἐσχάρας*, εἰς δύο δηλ. διῃρημένος τμήματα, εἰς ἑκάτερον τῶν ὁποίων ἔθυον ἰδιαιτέρως εἰς ἑκατέραν τῶν θεῶν[3].

Ἀλλ' εἴτε δύο ὑπῆρχον βωμοὶ εἴτε εἷς μέγας εἰς δύο διῃρημένος τμήματα, ποῦ οὗτος ἔκειτο; Ὁ Σβορῶνος δεχόμενος ὅτι εἷς καὶ μόνος ὑπῆρχε βωμὸς τῶν θεῶν (σελ. 351)[4], τὸν Ὁμηρικὸν δὲ ὕμνον καὶ τὰς Ἱκέτιδας τοῦ Εὐριπίδου ὁδηγὸν προστησάμενος ἀνακάλυψεν ὅτι «τὸ μέχρι τοῦδε ἀνεξήγητον καὶ μυστηριῶδες κατασκεύασμα τὸ ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ βράχου τῆς Ἐλευσῖνος ἤτοι ἡ ἐν τῷ ἱερῷ βράχῳ λελαξευμένη μεγάλη διπλῆ κλῖμαξ ἡ ἐπὶ μικρᾶς διπλῆς πλατείας ἄγουσα, ἐν ᾧ βό-

1. Ἡ λέξις ἐνταῦθα κεῖται βεβαίως ἀντὶ τῆς λέξεως *βωμός*. Τί κυρίως ἦτο ἡ *ἐσχάρα* ἴδε Stengel, Die Kultusaltertümer² σελ. 17 καὶ ἑξῆς.

2. Ἡ ἐπιγραφὴ λέγει *τοὺς βωμοὺς* καὶ ὄχι *τὼ βωμώ*, ὅπως λέγει καὶ *θησαυροὺς* καὶ ὄχι *θησαυρώ*, ἂν καὶ βεβαίως οἱ *θησαυροὶ* ἦσαν μόνον *δύο*. Ἀλλὰ μήπως λέγουσα *βωμοὺς* ἐννοεῖ μὲν *δύο*, ἀλλ' *ἕνα* μὲν τὸν καὶ κύριον *κοινὸν* βωμὸν ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ, ἕτερον δὲ ἐκτὸς αὐτοῦ;

3. Παράβ. C. I. At. IV, 2 834^{b}, στίχ. 90='Εφ. Ἀρχ. ἔ. ἀ. γ, στίχ. 6, καὶ C. I. At. IV, 1, 2 ἀριθ. 27^{b} στίχ. 37=Dittenberger. Sylloge² 20.

4. Ἀλλ' ἄν, ὡς ὁ Σβορῶνος δέχεται, ἑκατέρα τῶν θεῶν εἶχε καὶ *ἴδιον ναὸν* (σελ. 347), ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἑκατέρα πρὸς τῷ ναῷ της καὶ *ἴδιον βωμόν*, διότι, ὅσον ἐγὼ οἶδα, ναὸς ἄνευ βωμοῦ εἶναί τι ἀνύπαρκτον. Παράβ. καὶ Stengel Kultusaltertümer² σελ. 16.

θρος, ἡ εὑρισκομένη «*ἐπὶ προὔχοντι κολωνῷ*», ἤτοι ἐν μέσῳ τοῦ ἱεροῦ βράχου τοῦ φέροντος τοὺς δύο ναοὺς τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Κόρης, κειμένη δὲ ἀμέσως πρὸς τὰ δεξιὰ τῷ εἰσερχομένῳ διὰ τῶν πυλῶν τῶν πρὸ τῶν Πεισιστρατιδῶν ἢ ἐπ' αὐτῶν κατασκευασθέντων περιβόλων τοῦ ἱεροῦ, εἶναι ὁ κοινὸς τῶν δύο θεῶν βωμός» .... «Ὡς βλέπει τις ἐκ τοῦ τοπογραφικοῦ χάρτου, ὁ ἀρχαϊκὸς οὗτος βωμὸς ἔκειτο *ἐν τῇ αὐλῇ* ἐπὶ τῆς ἱερωτάτης θέσεως τῆς Ἐλευσῖνος, ἐν μέσῳ τοῦ φέροντος τοὺς δύο ναοὺς τῶν θεῶν ἱεροῦ βράχου παρ' αὐτὴν τὴν εἴσοδον τοῦ ἱεροῦ περιβόλου. Πρὸς ταῦτα συμφωνοῦσι λαμπρῶς ὁ ἐν τῷ Ὁμ. ὕμνῳ (στίχ. 270-271) ὁρισμὸς τῆς θέσεως τοῦ βωμοῦ ὡς *κειμένου ἐπὶ προὔχοντι κολωνῷ ὑπ' αὐτῷ τῷ ναῷ τῆς Δήμητρος* καὶ πᾶσαι αἱ τοπογραφικαὶ ἐνδείξεις, ἃς περιέχουσιν αἱ Ἱκέτιδες τοῦ Εὐριπίδου, ὧν ἡ σκηνὴ ὑπόκειται ἐν Ἐλευσῖνι πρὸ τῆς ἐσχάρας ταύτης». Ταῦτα γράφει ὁ συνάδελφος (σελ. 351-352).

Ὅτι τὸ ἐν λόγῳ κατασκεύασμα (G^1 ἐν τῷ Διαγράμματι τοῦ πονηματίου μου Éleusis) ἀδύνατον εἶναι αὐτὸ καθ' αὑτὸ νὰ ἦτο βωμὸς ἐννοεῖτε πάντες καὶ ἐξ ἁπλοῦ ἐπὶ τῆς εἰκόνος (Πίν. V) βλέμματος.[1] Οὐδὲν ἔχει τὸ κοινὸν τὸ ὄντως περίεργον τοῦτο κατασκεύασμα πρὸς *βωμόν*, οὐδ' ἦτο δυνατὸν νὰ ἵστατο ἐπ' αὐτοῦ βωμοειδὲς κατασκεύασμα καὶ δὴ διπλοῦν καὶ μέγα, οἷος ἔπρεπε νὰ ἦναι ὁ *βωμὸς τοῖν θεινοῖν* (διότι καὶ ταῦροι οὐχὶ σπανίως ἐθύοντο ταῖς θεαῖς). Ὁ φίλος λοιπὸν συνάδελφος παρήχθη ἀναμφιβόλως ἐκ τῆς πεπλανημένης ἐκείνης πεποιθήσεως ὅτι ἐπὶ τοῦ βράχου τῆς Παναγίας ἵστατό ποτε ὁ κατὰ τὸν Ὁμηρικὸν ὕμνον *ναὸς* τῆς Δήμητρος· ἐπειδὴ δὲ *ὑπ' αὐτῷ* (τῷ ναῷ δηλ.) ἔπρεπε νὰ εὑρίσκηται ὁ *βωμὸς* (ὡς ἐννοεῖ τὰ τοῦ Ὁμ. ὕμνου στίχ. 270-273 ὁ Σβορῶνος), ἄρα βωμὸς εἶναι τὸ οἰκοδόμημα G^1. Ἀλλ' *ὁ ναὸς τῆς Δήμητρος* τοῦ Ομηρ. ὕμνου, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι πράγματι ὑπῆρξε τοιοῦτος ὡς ἴδιον οἰκοδόμημα, ἀδύνατον νὰ ἔκειτο ἐπὶ τοῦ βράχου τῆς Παναγίας κατὰ τὰ προειρημένα τὰ ἀνεπίδεκτα ἀντιρρήσεως κατὰ τὴν γνώμην μου· ἂν δέ, ὅπερ καὶ τὸ μόνον ὀρθὸν κατ' ἐμέ, *Τελεστήριον* καὶ *ναὸς τῆς Δήμητρος* τοῦ Ὁμ. ὕμνου εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, τὰ τοῦ Ὁμηρ. ὕμνου τὰ περὶ βωμοῦ δὲν συμφωνοῦσιν ὡσαύτως; Ὁ *ναὸς* τοῦ Ὁμ. ὕμνου (περὶ οὗ κυρίως καὶ μό-

1. Παράβ. καὶ Πρακτικὰ τοῦ ἔτους 1887ου, σελ. 51 καὶ αὐτόθι σημ. 2.

νου ὁ Ὁμ. ὕμνος λέγει ὅτι ἔπρεπε νὰ κτισθῇ ἐπὶ *προὔχοντι κολωνῷ)* τουτέστι τὸ ἀρχαιότατον Τελεστήριον, ἦτο τῷ ὄντι, ὡς εἴδομεν, ἐκτισμένον ἐπὶ *προὔχοντι κολωνῷ*[1]. Ὁ βωμὸς ὡς ἐξάρτημα αὐτοῦ ἀναγκαιότατον (διότι βωμοὶ κατὰ μόνας ὑπῆρχον, οὐχὶ ὅμως καὶ ναοὶ ἄνευ βωμῶν, ὅσον ἐγὼ οἶδα) ἔπρεπε νὰ κτισθῇ κάπου πλησίον, ἀλλ' ὡς εἰκός, πολὺ ταπεινότερος τὸ ὕψος, ὥστε νὰ ἦναι τρόπον τινὰ *ὑπ' αὐτῷ*, εἰ καὶ ἡ φράσις ἐνταῦθα δυνατὸν νὰ ἐτέθη μᾶλλον εἰς δήλωσιν τῆς *ἐξαρτήσεως* ἢ τῆς *τοπικῆς σχέσεως*. Ὁ βωμὸς λοιπὸν ὁ *ἀρχαιότατος* ὁ εἰς τὸ ἀρχαιότατον *Τελεστήριον*, δηλ. τὸν ἀρχαιότατον *ναόν*, ἀνήκων ἦτο ἱδρυμένος, ἢ κατὰ τὴν θέσιν Π - Π΄ τοῦ διαγράμματος τῶν Πρακτικῶν τοῦ ἔτους 1887ου, ἢ ἔμπροσθεν πρὸς ἀνατολάς, ὅπου ὑποθέτω ἐγὼ κείμενον τὸν βωμὸν καὶ ἐν τοῖς κατόπιν χρόνοις[2]. Θὰ ἴδωμεν δὲ κατωτέρω, ὅτι πρὸς ταύτην τὴν γνώμην μᾶς ἄγουσι καὶ αἱ λοιπαὶ μαρτυρίαι.

Καὶ τῷ ὄντι, ὡς εἴδετε, κατὰ τὸν κατὰ Νεαίρας *λόγον ὁ βωμὸς* ἔκειτο ἐν τῇ *αὐλῇ Ἐλευσῖνι*. Ἡ φράσις ἐνταῦθα εἶναί πως συντετμημένη· ἐν τοῖς λίθοις ἡ φράσις ἀπαντᾷ[3] *Ἐλευσῖνι ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ ἱεροῦ* (C. I. At. IV, 2, 477c καὶ 597c). Ἀλλὰ τίς ἦτο ἡ αὐλὴ τοῦ ἱεροῦ; Ὑποθέτω ὅτι αὐλὴ τοῦ ἱεροῦ ἠδύνατο νὰ κληθῇ ὅλος ὁ χῶρος τοῦ ἱεροῦ περιβόλου ὁ ἐλεύθερος οἰκοδομῶν ὢν καὶ ἰδίως ὁ πρὸ τοῦ *Τελεστηρίου* χῶρος. Ἀμφιβάλλω ὅμως ἂν ὡς τῆς αὐλῆς ἀποτελοῦν μέρος ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ καὶ ἡ *πομπικὴ ὁδὸς* καὶ δὴ καὶ αὐτὸς ὁ παρ' αὐτὴν βράχος, ἐφ' οὗ καὶ τὸ κατασκεύασμα G¹, καὶ τούτου ἕνεκα νομίζω ὅτι ἀδύνατον νὰ προσαρμοσθῇ ἡ μαρτυρία ἐκείνη τοῦ κατὰ Νεαίρας λόγου εἰς τὸ κατασκεύασμα ἐκεῖνο, ὅπερ ὁ Σβορῶνος ὡς τὸν βωμὸν ὑπολαμβάνει. Ἀλλ' αἱ τοπογραφικαὶ ἐνδείξεις τῶν Ἱκετίδων, αἱ τόσον λαμπρῶς συμφωνοῦσαι κατὰ τὸν συνάδελφον πρὸς τὴν τοποθέτησιν τοῦ βωμοῦ ἐνταῦθα, ἔνθα δηλ. οὗτος τοποθετεῖ αὐτόν; Ἀλλὰ τίνες εἶναι αἱ τοπογραφικαὶ αὗται ἐνδείξεις;

1. Παράβ. καὶ Rubensohn σελ. 4.

2. Παράβ. καὶ Πρακτικὰ τοῦ ἔτους 1884ου σελ. 76 καὶ Ἐφημ. Ἀρχ. 1885 σελ. 184 σημ. 1. Μετὰ σκέψιν ἀποκλίνω σήμερον πρὸς τὴν γνώμην ὅτι καὶ ὁ ἀρχαιότατος *βωμὸς* πρὸς ἀνατολὰς ἦτο ἱδρυμένος. Ὁ μικρὸς βωμὸς U¹ (Éleusis σελ. 73) δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἦναι ὁ βωμὸς τῶν θεῶν.

3. Παράβ. Ἀρχ. Ἐφημ. 1890 σελ. 127 στίχ. 21, καὶ 1883 σελ. 84 στίχ. 22.

Ἡ μήτηρ τοῦ Θησέως Αἴθρα ἐλθοῦσα, ὡς αὐτὴ αὕτη προλογίζουσα λέγει, εἰς Ἐλευσῖνα, ἵνα θύσῃ «ὑπὲρ χθονὸς ἀρότου» (στίχ. 28-29) εἰς τὸν βωμὸν *τῶν θεῶν*, εὑρίσκει ἐκεῖ καὶ τὰς *Ἱκέτιδας*, τὰς τῶν Ἀργείων δηλ. στρατηγῶν μητέρας τῶν παρὰ τὰς Θήβας πεσόντων ἱκετηρίους κλάδους ἐν χερσὶν ἐχούσας καὶ ἐλθούσας ἐκεῖ «ὁσίως οὔχ» (στίχ. 63)[1], ὡς αἱ ἴδιαι λέγουσι, ἀλλ' ὅπως παρακαλέσωσι τὸν Θησέα νἀναλάβῃ αὐτὸς καὶ ἡ πόλις, ἧς ἡγεμονεύει, τὸ ἔργον τῆς ταφῆς τῶν παρὰ τὴν Καδμείαν πεσόντων. Ἡ Αἴθρα ἐλεεῖ τᾶς γηραιὰς μητέρας καὶ πέμπει ἄγγελον εἰς τὸ Ἄστυ, ὅπως μετακαλέσῃ τὸν υἱόν της Θησέα, ἵνα ἐκεῖνος ἀποφασίσῃ ἂν πρέπει νὰ δεχθῇ τὴν αἴτησιν τῶν *Ἱκετίδων* ἢ τὰς ἀποπέμψῃ τοῦ ἱεροῦ. Σημειωτέον δὲ ὅτι μετὰ τῶν Ἱκετίδων συμπαρίσταται καὶ ὁ Ἄδραστος «ἐν πύλαις οἰκτρὸν στενάζων (στίχ. 106) περὶ δ' αὐτὸν οἱ παῖδες τῶν ἐν Καδμείᾳ πεσόντων (στίχ. 108). Ὁ Θησεὺς ἔρχεται, καὶ . , ἀλλὰ κάλλιον νὰ σᾶς ἀναγνώσω ὁλόκληρον τοῦτο τὸ μέρος, ὡς ἐν τῷ κειμένῳ ἔχει (στίχ. 88-110):

ΘΗΣΕΥΣ

Τίνων γόων ἤκουσα καὶ στέρνων κτύπον
νεκρῶν τε θρήνους, τῶν δ' ἀνακτόρων ἄπο
ἠχοῦς ἰούσης; ὡς φόβος μ' ἀναπτεροῖ 90
μή μοί τι μήτηρ, ἣν μεταστείχω ποδὶ
χρονίαν ἀποῦσαν ἐκ δόμων, ἔχῃ νέον·
ἔα· τί χρῆμα; καινὰς εἰσβολὰς ὁρῶ λόγων,
μητέρα γεραιὰν βωμίαν ἐφημένην·
ξένας θ' ὁμοῦ γυναῖκας, οὐχ ἕνα ῥυθμὸν 95
κακῶν ἐχούσας· ἔκ τε γὰρ γερασμίων
ὄσσων ἐλαύνουσ' οἰκτρὸν εἰς γαῖαν δάκρυ·
κουραί δὲ καὶ πεπλώματα οὐ θεωρικά.
Τί ταῦτα μῆτερ; σὸν τὸ μηνύειν ἐμοί,
ἡμῶν δ' ἀκούειν· προσδοκῶ τι γὰρ νέον. 100

ΑΙΘΡΑ

Ὦ παῖ, γυναῖκες αἵδε μητέρες τέκνων

1. Τὸ χωρίον ἄλλοι ἄλλως στίζουσι καὶ διαφόρως ἑρμηνεύουσι.

τῶν κατθανόντων ἀμφὶ Καδμείας πύλας
ἑπτὰ στρατηγῶν· ἱκεσίοις δὲ σὺν κλάδοις
φρουροῦσί μ', ὡς δέδορκας, ἐν κύκλῳ, τέκνον.

ΘΗΣΕΥΣ

Τίς δ' ὁ στενάζων οἰκτρὸν ἐν πύλαις ὅδε; 105

ΑΙΘΡΑ

Ἄδραστος, ὡς λέγουσιν, Ἀργείων ἄναξ.

ΘΗΣΕΥΣ

Οἱ δ' ἀμφὶ τόν δε παῖδες ἢ τούτου τέκνα;

ΑΙΘΡΑ

Οὐκ', ἀλλὰ νεκρῶν τῶν ὀλωλότων κόροι

ΘΗΣΕΥΣ

Τί γὰρ πρὸς ἡμᾶς ἦλθον ἱκεσίᾳ χερὶ

ΑΙΘΡΑ

Οἶδ'· ἀλλὰ τῶνδε μῦθος οὐ'ντεῦθεν, τέκνον. 110

Αὐτὰ λέγει ὁ ποιητής. Πῶς δὲ ἐννοεῖ καὶ ἑρμηνεύει τοὺς λόγους τούτους τοῦ ποιητοῦ ὁ Σβορῶνος οὐχὶ εἰς τὸ θέατρον ἐφαρμόζων αὐτούς, καὶ ἐντεῦθεν ζητῶν νὰ πορισθῇ ἐνδείξεις, ἀλλ' εἰς αὐτοὺς τοὺς τόπους, ἐν οἷς ἡ σκηνὴ ὑπόκειται; Ἀκούσατε (σελ. 353)[1]. Ὁ Θησεὺς ἔρχεται καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερόν. «Μόλις ὅμως εἰσερχόμενος καὶ δὴ προφανῶς διὰ τῆς ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Εὐριπίδου πύλης τοῦ κυρίου ἱεροῦ περιβόλου (τῆς Πεισιστρατείου), ἥτις ἔκειτο ἔνθα νῦν τὰ μικρὰ Προπύλαια τοῦ Ἀππίου, βλέπει ἀμέσως τὰ ἀνάκτορα, ἤτοι τοὺς ἐπὶ τοῦ βράχου, ἐφ' οὗ καὶ ἡ ἐσχάρα, ναοὺς τῶν θεῶν, ἐνῷ δὲ προχωρῶν ἐρωτᾷ τίνος οἱ γόοι καὶ στέρνων κτύποι, νεκρῶν τε θρῆνοι, ὧν ἡ ἠχὼ

1. Ὁ φίλος συνάδελφος ἀβλεψίᾳ χρησάμενος ποιεῖ τὸν Θησέα ἅπαξ μόνον ἐξ Ἄστεως εἰς Ἐλευσῖνα ἐλθόντα καὶ δὴ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μετὰ στρατοῦ. Ὁ Θησεὺς ἔρχεται τὸ πρῶτον μόνος καὶ τότε καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ *ἱερόν*. Ὅταν κατόπιν τὸ δεύτερον ἔρχηται εἰς Ἐλευσῖνα μετὰ στρατοῦ, δὲν εἰσέρχεται πλέον εἰς τὸ ἱερόν. Πάντα τὰ κατόπιν γινόμενα γίνονται *ἔξω τοῦ ἱεροῦ* (στίχ. 381 καὶ ἑξῆς). Πῶς ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγίνοντο εἶναι ἄλλο ζήτημα.

προσβάλλει τὰ ὦτα αὐτοῦ ὡς ἀπὸ τῶν ἀνακτόρων ἐρχομένη [1], βλέπει, ὡς ἦτο φυσικόν, ἀφοῦ ταῦτα ἐρωτῶν προὐχώρησε βήματά τινα, τὰς ὑπὸ τὸ Ἀνάκτορον καὶ πρὸ τῆς ἐσχάρας τῶν θεῶν Ἱκέτιδας μετὰ τῆς συνικετευούσης μητρὸς αὐτοῦ, παρ' αὐτοῖς δὲ καὶ δὴ «ἐν πύλαις» (προφανῶς ταῖς τοῦ Πλουτωνείου ἢ τοῦ ἱεροῦ Περιβόλου) τὸν πενθίμως κεκαλυμμένον καὶ οἰκτρῶς στενάζοντα Ἄδραστον, ἔχοντα περὶ ἑαυτὸν τοὺς μικροὺς παῖδας τῶν πρὸ τῶν Θηβῶν κειμένων νεκρῶν ἡρώων». Δὲν θέλω νὰ ἐξετάσω ἂν ἡ μέθοδος αὕτη τοῦ συναδέλφου εἶναι ἢ δὲν εἶναι ὀρθή, ἐρωτῶ ἁπλῶς, ἂν οἱ λόγοι τοῦ ποιητοῦ συμφωνοῦσι πρὸς τὰ πράγματα, ὅπως φαντάζεται αὐτὰ ὁ Σβορῶνος. Ὁ Θησεὺς εἰσερχόμενος εἰς τὸ ἱερὸν διὰ τῆς πύλης τῶν μικρῶν Προπυλαίων δὲν θὰ εἶχεν ἀνάγκην νὰ ἐρωτήσῃ τίνων οἱ γόοι καὶ οἱ θρῆνοι, διότι θὰ ἔβλεπε τὸν χορὸν τῶν Ἱκετίδων ἂν βωμὸς ἦτο τὸ κατασκεύασμα G,[1] ἔτι δὲ μᾶλλον θὰ ἔβλεπε τὸν Ἄδραστον καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν παῖδας, ἂν ἐκάθηντο, ἢ ἐν τῇ πύλῃ τοῦ Πλουτωνείου, ἢ ἐν τῇ πύλῃ, δι' ἧς καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἱερόν. Ἀλλὰ καὶ ἂν δεχθῶμεν ὅτι κατὰ ποιητικὸν *πλάσμα* ὁ Θησεὺς τοὺς πρώτους στίχους (-88-93)[2] ὑποτίθεται ἀπαγγέλλων χωρὶς νὰ βλέπῃ, καί περ δυνάμενος νὰ ἴδῃ τὰς Ἱκέτιδας, ἢ ὅτι ὑποτίθεται ἀπαγγέλλων αὐτούς, πρὶν ἢ κυρίως εἰσέλθῃ εἰς τὸ ἱερὸν, ἀκούσας ἔξωθεν ἤδη τοὺς γόους, καὶ ὅτι ὡσαύτως τὸν Ἄδραστον καὶ τοὺς παῖδας, ἢ δὲν εἶδεν εἰσελθών, ἢ καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθε σπεύδων νὰ ἴδῃ τὸ πρῶτον τὴν μητέρα του, τούτου δ' ἕνεκα καὶ κατόπιν περὶ αὐτῶν ἐρωτᾷ καὶ ἄν, λέγω, δεχθῶμεν ὅτι ταῦτα καὶ ὁ συνάδελφος οὕτω πως τὰ φαντάζεται γινόμενα, ἐρωτῶ καὶ πάλιν μήπως ἂν δεχθῶμεν ὅτι βωμὸς ἦτο ὄχι τὸ κατασκεύασμα G[1], ἀλλὰ τὸ οἰκοδόμημα ἐκεῖνο, ὅπερ, ἐγὼ μὲν θησαυρὸν, αὐτὸς δὲ Ἑκατήσιον

1. Ἂν *ἀνάκτορα* ἦσαν οἱ κατὰ τὸν συνάδελφον δύο ναοὶ ὁ εἷς τῆς Δήμητρος ἄνω ἐπὶ τοῦ βράχου τῆς Παναγίας ὁ δ ἄλλος τῆς Κόρης κατὰ τὴν θέσιν K (Éleusis σελ. 63), τίνι τρόπῳ καὶ τίνι μηχανῇ θὰ προσήρμοζον οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ ποιητοῦ πρὸς τὰ πράγματα; *ναὸς* στίχ. 2), *σηκὸς* (στίχ. 50) καὶ *ἀνάκτορα* (στίχ. 79) εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ οἰκοδόμημα, ὃ καὶ μόνον, ὡς ὑποθέτω, εἰκόνιζε ἐν τῷ θεάτρῳ τὸ Προσκήνιον (παράβ. Das Griech. Theater τοῦ Dörpfeld καὶ Reisch σελ. 206).

2. Ὑποθέτω ὅτι τοὺς στίχους τούτους ἀπήγγειλεν ὁ τὸν Θησέα ὑποδυθεὶς ὑποκριτὴς ἐν τῇ παρόδῳ, δι ἧς εἰς τὸ θέατρον εἰσῆλθε

ἀπεκάλεσε (G), οἱ ἀνωτέρω λόγοι τοῦ ποιητοῦ δὲν θὰ προσήρμοζον πρὸς τὰ πράγματα, ἂν μάλιστα, κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ συναδέλφου, ὑποθέσωμεν τὸν Ἄδραστον καὶ τοὺς παῖδας καθημένους παρὰ τὴν πύλην τοῦ, κατὰ τὸν Σβορῶνον, ναοῦ τῆς Κόρης; Ἢ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ βωμὸς ἔκειτο ἀριστερᾷ τῷ εἰσερχομένῳ διὰ τῆς πομπικῆς ὁδοῦ ἀντικρὺ τοῦ οἰκοδομήματος G^1 ἢ G, ἢ καὶ κάπου ἔτι ἐνδοτέρω καὶ εἰς τοιαύτην μάλιστα θέσιν, ὥστε πράγματι ὁ διὰ τῆς Πύλης τῶν μικρῶν Προπυλαίων εἰς τὸ ἱερὸν εἰσερχόμενος νὰ μὴ ἠδύνατο καὶ νὰ ἴδῃ αὐτὸν ἀμέσως, δὲν θὰ προσήρμοζον οἱ ἀνωτέρω λόγοι τοῦ Εὐριπίδου ἐπίσης καλῶς εἰμὴ καὶ κάλλιον; Ἀλλὰ ποῦ τότε αἱ *τοπογραφικαὶ ἐνδείξεις* αἱ ἐκ τῶν *Ἱκετίδων*, αἱ τόσον λαμπρῶς συμφωνοῦσαι πρὸς τοποθέτησιν τοῦ βωμοῦ κατὰ τὸ κατασκεύασμα G^1; Ἂν δέ, ὡς ὁ συνάδελφος δέχεται, δὲν ἔχω δὲ δυσκολίαν νὰ δεχθῶ καὶ ἐγὼ μετ' αὐτοῦ, ἡ Εὐάδνη ἐπήδησεν ἐπὶ τὴν πυρὰν τοῦ ἀνδρός της Καπανέως [1] ἐκ τοῦ βράχου τῆς Παναγίας, πῶς ὁ βράχος οὗτος θὰ ὑπερήκριζε «τῶνδε δόμων» ὡς λέγει ὁ ποιητὴς (στίχ. 991) ἂν ἐπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ βράχου ἵστατο μεγαλοπρεπὴς ὁ *ναὸς τῆς Δήμητρος;* (ἴδε Σ. σελ. 347)

1. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ ἐδυσκολευόμην νὰ δεχθῶ καὶ περὶ τοῦ Καπανέως ἔτι προκειμένου, τοῦ καὶ κατὰ τὸν τραγικὸν «ἱεροῦ νεκροῦ», εἶναι ὅτι ἡ πυρὰ ἀνήφθη ἐν αὐτῷ τῷ Πλουτωνείῳ ὡς ὁ συνάδελφος ἐξ εὐνοήτων λόγων (διότι ἄλλως καὶ τὴν Εὐάδνην αὐτὴν δὲν ἠδύνατο ὁ χορὸς νὰ ἴδῃ ἐπὶ τὴν πυρὰν τοῦ ἀνδρὸς πηδῶσαν παρὰ τὸν βωμόν, δηλ. τὸ οἰκοδόμημα G^4 ὤν) φαίνεται δεχόμενος (σελ. 354). Περὶ *Πλουτωνείου* δ' ὄντος τοῦ λόγου δράττομαι τῆς εὐκαιρίας νὰ σημειώσω ὅτι τὰ λεγόμενα ὑπὸ Σβορώνου (σελ. 246) περὶ τῆς Ἄγρας ὡς χώρου Πλουτωνείου καὶ ὡς εἰσόδου Ἅδου δὲν μοὶ εἶναι σαφῆ, οἱ δὲ ἐκεῖ ἀνακαλυφθέντεες τάφοι κατὰ τὴν πεποίθησίν μου ἦσαν *χριστιανικοὶ* μηδὲν κοινὸν ἔχοντες πρὸς τὸν ὑπάρξαντά ποτε ἐκεῖ ἀρχαῖον ναὸν καὶ τὸ ἱερὸν αὐτοῦ (παράβ· Πρακτικὰ τῆς Ἀρχ. Ἑταιρείας 1897 σελ. 71 καὶ ἑξ.). Ὁμοίους τάφους εὗρον κἀγὼ ἐν Ἐλευσῖνι φέροντας δὲ κατὰ τὰς πλευρὰς τῶν ἐσωτερικῶς ἐπικεχρισμένων τοίχων των τὸ σημεῖον τοῦ *σταυροῦ* (Πρακτ. τῆς Ἀρχ. Ἑταιρ. 1888 σελ 24). Κρῖμα δὲ τῷ ὄντι ὅτι δὲν μοὶ ἐπῆλθε κατὰ νοῦν, ὅτε τοὺς ἐν Ἄγρᾳ ἀνασκαφθέντας τόπους ἐπεσκέφθην καὶ ἐγνώρισα ἐξ αὐτοψίας καὶ τοὺς τάφους, νὰ ἐξετάσω αὐτούς. διότι σχεδὸν βέβαιος εἶμαι ὅτι θἀνεκάλυπτόν που καὶ ἐν τούτοις τὸ τοῦ σταυροῦ σημεῖον καὶ θὰ ἠδυνάμην οὕτω καὶ νὰ βεβαιώσω τὸ πρᾶγμα. Χάριν δὲ τῆς ἀκριβείας παρατηρῶ ὅτι ὁ Σκιᾶς (Πρακτικὰ 1895 σελ. 170 καὶ 1897 σελ. 82) δὲν ὁμιλεῖ περὶ ταυτότητος ἀγγείων εὑρεθέντων ἐν τοῖς *τάφοις* τῆς Ἄγρας καὶ ἐν *τάφοις* τῆς Ἐλευσῖνος, ὡς ὁ Σβορῶνος ἀβλεπτήσας ὑπέλαβε (σελ. 246-247), ἀλλὰ περὶ ἀγγείων εὑρεθέντων ἔν τε Ἐλευσῖνι καὶ ἐν Ἄγρᾳ ἐν ταῖς *ἀνασκαφαῖς*.

Δὲν συνηγορεῖ λοιπὸν οὐδ' ὁ Εὐριπίδης, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ὑπὲρ τῆς γνώμης τοῦ συναδέλφου. Ἀλλ' ὁ Σβορῶνος ὑπὲρ τῆς γνώμης του ἐπικαλεῖται καὶ τὴν εὕρεσιν τοῦ λίθου (ἐκεῖ πλησίον εὑρεθέντος) τοῦ τελευταῖον καὶ αὖθις ὑπὸ τοῦ μακαρίτου von Prott ἐκδοθέντος (Athen. Mitth. 1899 σελ. 246 καὶ ἑξῆς). Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὡς ἀληθὲς ὅτι ὁ λίθος οὐχὶ μακρόθεν μετεκομίσθη ἐκεῖ, ὅπου καὶ εὑρέθη, καὶ ὅτι πράγματι εἶναι βάσις *εἰλεοῦ* (opfertisch), ἐγὼ ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἐννοῶ τίνι τρόπῳ δύναται οὗτος νὰ συνδεθῇ πρὸς τὸν *βωμὸν τῶν θεῶν*. Ὡς *εἰλεὸς* ἔπρεπε νὰ ἵσταται παρὰ τὸν βωμὸν ἐκεῖνον, εἰς ὃν καὶ ὁ ἐπ' αὐτοῦ ἀναγεγραμμένος *ἱερὸς νόμος* ἀναφέρεται (παράβ. καὶ von Prott σελ. 255)[1]. Ὅτι δὲ «ὁμοίας φύσεως ἐπιγραφαὶ ἔμμεσον σχέσιν πρὸς τὸν βωμὸν τῶν θεῶν ἔχουσαι εὑρέθησαν καὶ ἄλλαι πρὸ τοῦ κλιμακωτοῦ κατασκευάσματος» (Σβορῶνος σελ. 355) εἰς ἐμὲ εἶναι ὅλως ἄγνωστον. Ἀλλὰ καὶ ὅτι ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ περιέργῳ κατασκευάσματι G^1 καὶ δὴ κατὰ τὴν βορείαν αὐτοῦ γωνίαν ὑπῆρχε καὶ ὁ βωμὸς τῶν *Εὐδανέμων* (Σ. σελ. 355), νομίζω ὅτι δὲν εἶναι χρεία πολλῶν λόγων ἵνα καταδειχθῇ ὅτι καὶ εἰς τοῦτο πλανᾶται ὁ φίλος συνάδελφος. Τὸ χωρίον τοῦ Ἀῤῥιανοῦ (Ἀνάβ. 3, 16, 8) «κεῖνται Ἀθήνησιν ἐν Κεραμεικῷ αἱ εἰκόνες[2], ᾗ ἄνιμεν ἐς πόλιν, καταντικρὺ μάλιστα τοῦ Μητρῴου, οὐ μακρὰν τῶν Εὐδανέμων τοῦ βωμοῦ· ὅστις δὲ μεμύηται ταῖν θεαῖν ἐν Ἐλευσῖνι, οἶδε τὸν Εὐδανέμου βωμὸν ἐπὶ τοῦ δαπέδου ὄντα» εἶναι τόσον σαφές, ὥστε ἄπορον τῇ ἀληθείᾳ πῶς ἀνήρ, οἷος ὁ Σβορῶνος, κατώρθωσε νὰ ἑρμηνεύσῃ αὐτὸ ἄλλως ἢ ὅπως ὀρθῶς ὑπὸ πάντων μέχρι τοῦδε ἡρμηνεύθη, ὅτι δηλ. ὁ βωμὸς τῶν Εὐδανέμων ἔκειτο ἐν Ἀθήναις[3]. Ἡ φράσις τῶν χειρογράφων *ἐν Ἐλευσῖνι* φρονῶ καὶ ἐγὼ μετὰ τοῦ Σβορώνου ὅτι καλῶς ἔχει, οὐδ' εἶναι ἀνάγκη νὰ διορθωθῇ *ἐν Ἐλευσινίῳ*[4], διότι ἡ ὅλη φράσις

1. Παράβ. Rubensohn σελ. 196, σημ. 8.

2. Πρόκειται περὶ τῶν εἰκόνων τῶν τυραννοκτόνων Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος.

3. Ὅσον οἶδα, μόνον ὁ Milchhöfer ἐρωτᾷ ἁπλῶς γράφων *in Eleusis?* (Curtius, Die Stadtgeschichte von Athen, σελ. XLVIII).

4. Ἄλλως δὲ καὶ ἡ φράσις «μεμύηται ταῖν θεαῖν ἐν Ἐλευσινίῳ» δὲν βλέπω τίνα θὰ εἶχε νοῦν περὶ τοῦ ἐν Ἄστει Ἐλευσινίου προκειμένου καὶ ἀμφιβάλλω ἂν ἠδύνατο νὰ ῥηθῇ.

«ὅστις δὲ μεμύηται ταῖν θεαῖν ἐν Ἐλευσῖνι» οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ οἱ μυηθέντες τὰ ἐν Ἐλευσῖνι μυστήρια, ἤ, ὡς συνηθέστερον ἐλέγετο, τὰ *μεγάλα* ἢ *μείζω μυστήρια*, πάντες δὲ οὗτοι, ὡς γνωστόν, ἔπρεπε πρῶτον ἐν Ἀθήναις καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ ἐν τῷ ἐν Ἄστει Ἐλευσινίῳ νὰ ἐκτελέσωσι προκαταρκτικάς τινας πράξεις, πρὸς τὴν κατόπιν ἐν Ἐλευσῖνι μύησιν ἀναγκαίας. Ὡς δὲ ὀρθότατα κατ' ἐμὲ ὁ Foucart[1] ὑπέθεσεν, οὗτοι ἐγίνωσκον καὶ τὸν ἐν Ἀθήναις παρὰ τὸ Μητρῷον καὶ τὸ Ἐλευσίνιον τὸ ἐν Ἄστει βωμὸν τῶν Εὐδανέμων, διότι πιθανώτατα ὑποχρεωμένοι ἦσαν καὶ εἰς τοῦτον νὰ προσφέρωσί τινα θυσίαν.

Δ.

ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΕΚΑΤΗΣ ΚΑΙ ΑΓΕΛΑΣΤΟΣ ΠΕΤΡΑ.

Θὰ ἦτο ἀτελὴς ἡ μελέτη αὕτη, ἂν καὶ περὶ τοῦ ναοῦ τῆς Ἑκάτης καὶ τῆς Ἀγελάστου πέτρας δὲν ἔκαμνον λόγον. Ἀλλὰ περὶ τούτων πολὺ σύντομος θὰ ἦναι ὁ λόγος μου.

Ὁ Rubensohn φρονεῖ (σελ. 19) εἰς τὸν Ὁμ. ὕμνον (στίχ. 54 καὶ ἑξ. καὶ 439 καὶ ἑξ.) καὶ εἰς τὰς συχνὰς[2] ἐπὶ ἀγγείων τοῦ Ἐλευσινιακοῦ κύκλου ἀπεικονίσεις τῆς Ἑκάτης στηριζόμενος, διότι ἄλλως δὲν ἀπαντᾷ τὸ ὄνομα αὐτῆς, ὅτι καὶ ἡ Ἑκάτη ἀπέλαυέ τινος ἐν Ἐλευσῖνι λατρείας καὶ πιθανὸν νὰ ἐλατρεύετό που παρὰ τὸ Πλουτώνειον καὶ ἴσως, ὡς ὁ αὐτὸς Rubensohn φρονεῖ, μία τῶν τριῶν τοῦ ἐκεῖ σπηλαίου διαιρέσεων νὰ ἦτο εἰς αὐτὴν ἀφιερωμένη. Ὁ δὲ καθηγητὴς C. Robert (Preller-Robert Gr. Mythol. 1, σελ. 761 σημ. 1)[3] φρονεῖ ὅτι αὐτὸ τὸ *Πλουτώνειον* ἦτο τὸ ἱερὸν τῆς Ἑκάτης, προσθέτων ἐπὶ λέξει ὅτι οὕτω «sie behütet dort ihrem Character entsprchend den Eingang zum heiligen Bezirk», διότι ὡς ὁ αὐτὸς ἀλλαχοῦ παρατηρεῖ, παραπέμπων εἰς ἀπόσπασμα τοῦ Αἰσχύλου καὶ τὸν Ἡσύχιον, ἐλατρεύετο ἡ αὐτὴ καὶ ὡς *προπυλαία* «ὡς τῶν βασιλείων μελάθρων πρόδομος» (Robert ἔ. ἀ. σελ. 322 σημ. 4).

1. Gr. Mystères σελ. 21.
2. Ἀλλ' εἶναι ὄντως τόσον συχναὶ ὅσον καὶ νομίζονται; ἢ μήπως πολλαχοῦ ὡς *Ἑκάτη* ἐκλαμβάνονται ἄλλαι παρεμφερεῖς θεότητες;
3. Παράβ. καὶ Athen. Mittheil. 1895, σελ. 253, σημ.

Ὅτι τὸ Πλουτώνειον εἶναι τὸ Πλουτώνειον καὶ οὐδὲν ἄλλο ὑποθέτω ὅτι καὶ ὁ τοῦ ἐν Ἅλλῃ Πανεπιστημίου σοφὸς καθηγητὴς δὲν ἀρνεῖται σήμερον. Ἄλλως ἡ εἰκασία αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Rubensohn ὅτι ἐδῶ που παρὰ τὰς Πύλας εἶχέ τινα ἴσως ἱερὸν τόπον, ἐν ᾧ ἐλατρεύετο, καὶ ἡ Ἑκάτη, πιθανὴ εἶναι, ἀλλ' ὡς ἀμάρτυρος εἶναι καὶ μένει ἁπλῆ εἰκασία. Γνωστὸν δὲ ὅτι καὶ ἡ παρὰ τοῦ αὐτοῦ Robert γενομένη συμπλήρωσις τῆς γνωστῆς ἐπιγραφῆς, ἣν τελευταῖον εἶχεν ἐκδώσει καὶ αὖθις ὁ μακαρίτης von Prott (Athen. Mittheil. 1899 σελ. 246 καὶ ἑξ.) ἀπεδείχθη ὄχι ὀρθή.

Οὐδεὶς λοιπὸν ὑπάρχει λόγος βιάζων ἡμᾶς νὰ δεχθῶμεν ὅτι εἶχε καὶ ἡ Ἑκάτη ναὸν ἐν Ἐλευσῖνι ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Περιβόλου καὶ μάλιστα τοῦ *ἐσωτέρου*, τοῦ κυρίου περιβόλου, ὡς ὀρθῶς αὐτὸς ὁ Σβορῶνος (σελ. 353) ἀποκαλεῖ αὐτόν. Τοὐναντίον δὲ κατ' ἐμὲ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἱερὸν τοῦ Πλούτωνος περιπεφραγμένον, ὅπως ἦτο, καὶ ἀποτελοῦν ἴδιον, οὕτως εἰπεῖν, διαμέρισμα τοῦ περιβόλου τούτου (τοῦ ἐσωτέρου), εἶναι λόγος ἰσχυρὸς νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἐντὸς αὐτοῦ μόνον *τὼ θεώ*, αἱ δύο δηλ. κατ' ἐξοχὴν τῶν μυστηρίων θεότητες *Δημήτηρ καὶ Κόρη*, ἐλατρεύοντο [1].

Περὶ δὲ τῆς *Ἀγελάστου πέτρας* ἐπίσης ὄχι πολλὰ ἔχω νὰ παρατηρήσω. Αἱ περὶ ταύτης μαρτυρίαι τῶν ἀρχαίων εἶναι ὄντως ἀντιφατικαὶ τῶν μὲν τοποθετούντων αὐτὴν ἐν Ἐλευσῖνι, τῶν δὲ γενικώτερον παρ' *Ἀθηναίοις*, *Ἀθήνησιν* ἢ ἐν *Ἀττικῇ*. Ἐκ τοῦ ὅτι ὅμως μνημονεύεται αὕτη ἐν τῇ λογοδοσίᾳ τῶν ἐπιστατῶν Ἐλευσινόθεν τοῦ ἔτους 329/8 π. Χ. ἄνευ οὐδενὸς προσδιορισμοῦ ὀρθῶς εἴκασεν ὁ Σβορῶνος ὅτι *μία* ὑπῆρχεν *Ἀγέλαστος* πέτρα (σελ. 249) [2]. Ἀλλὰ ποῦ αὕτη ἔκειτο; ἐν Ἀθήναις ἢ ἐν Ἐλευσῖνι;

Ὁ Rubensohn ἐν ὡραίῳ ἀρθριδίῳ, ὅπερ περί τινος ἀναγλύφου ἐν Ἐλευσῖνι εὑρεθέντος καὶ τὴν Δήμητρα εἰκονίζοντος ἐπὶ πέτρας καθημένην καὶ πρὸ αὐτῆς τοὺς σεβίζοντας αὐτὴν ἐδημοσίευσε (Athen. Mittheil. 1899 σελ. 46 καὶ ἑξῆς), δέχεται ὅτι ἡ Ἀγέλαστος πέτρα ἔκειτο ἐν Ἐλευσῖνι καὶ ὅτι αὕτη οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ αὐτὸς ὁ βράχος ὁ ὑπερκείμενος τοῦ Πλουτωνείου κυρίως, ἀλλ' ὅτι ὑπὸ τοῦτο τὸ ὄνομα ἠδύ-

1. Παράβ. καὶ von Prott ἔ. ἀ. σελ. 262 καὶ σελ. ἰδίως 264.
2. Πρᾶγμα ὅμως περίεργον, τὰ ἀντίθετα λέγει ἐν σελ 244.

νατο κάλλιστα μέγα μέρος τῆς βραχώδους βορεινῆς κλιτύος τῆς Ἀκροπόλεως νὰ ἐδηλοῦτο. Ἐκ τοῦ ὅτι δὲ μνημονεύεται αὕτη, ἔστω καὶ ἐν παρόδῳ, ὡς κατωτέρω θὰ ἴδωμεν, ἐν τῇ ἀνωτέρω μνημονευθείσῃ λογοδοσίᾳ τῶν ἐπιστατῶν, φρονεῖ ὅτι ἐκ τῶν τεσσάρων διαφόρων παραδόσεων περὶ τοῦ ποῦ ἡ Δημήτηρ πενθοῦσα τὴν ἁρπαγὴν τῆς Κόρης ἐκάθισε μετὰ τὴν πλάνην της, ὅπως ἀναπαυθῇ, ἐπὶ τοῦ παρθενίου δηλ. φρέατος, ὅπως λέγει ὁ Ὁμηρ. ὕμνος, ἢ τοῦ Ἀνθίου, ὅπως λέγει κατὰ Παυσανίαν ὁ Πάμφως, ἢ τοῦ Καλλιχόρου, ὅπως λέγει ὁ Καλλίμαχος, ἢ τῆς Ἀγελάστου πέτρας, ὅπως λέγει ὁ Ἀπολλόδωρος, φρονεῖ, λέγω, ὁ Rubensohn ὅτι ἐκ τῶν τεσσάρων τούτων παραδόσεων ἡ ἐπίσημος Ἐλευσινιακὴ λατρεία ἀνεγνώριζε τὴν παρὰ τῷ Ἀπολλοδώρῳ φερομένην. Ὁ Σβορῶνος νομίζει ὅτι ἡ *Ἀγέλαστος πέτρα* ἔκειτο ἐν Ἀθήναις παρὰ τὸν λόφον τῆς Ἄγρας ἢ ἐν αὐτῷ τούτῳ. Δὲν θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ παρακολουθήσω βῆμα πρὸς βῆμα τὸν συνάδελφον εἰς τὰς σκέψεις του. Εἰς τὸ προμνημονευθὲν ἄρθρον τοῦ Rubensohn καί περ προγενέστερον τοῦ ἔργου τοῦ Σβορώνου ὑπάρχουσι, φρονῶ, τὰ στοιχεῖα πρὸς ἀνασκευὴν πάντων τῶν ἄλλων ἐπιχειρημάτων τοῦ φίλου συναδέλφου καὶ ἐκεῖ παραπέμπω τοὺς θέλοντας νὰ ἐξετάσωσι ἀκριβέστερον τὸ πρᾶγμα· διότι ἐκεῖ παρατίθεται καὶ ὁλόκληρον τὸ χωρίον τοῦ Σουΐδα, ὅπερ ἀναγκαιότατον, κατ' ἐμέ, εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐξέτασιν τοῦ πράγματος. Περὶ ἑνὸς ὅμως ἐπιχειρήματος ἀνάγκη νὰ εἴπω ὀλίγας λέξεις. Φρονεῖ δηλ. ὁ Σβορῶνος ὅτι τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος ἀκριβῶς μᾶς παρέχει αὐτὸ τὸ χωρίον τῆς ἐπιγραφῆς τῆς ἀναγραφούσης τὴν μνημονευθεῖσαν λογοδοσίαν τῶν ἐπιστατῶν, ἐν ᾧ ὁ λόγος περὶ τῆς *ἀγελάστου πέτρας* [1].

Τὸ χωρίον φθέγγεται ὧδέ πως:[2]

Πλίνθοι εἰς τὸ Ἐλευσίνιον τὸ ἐν Ἄστει ΧΓΗΗ: αἱ ἑκατόν: ΓΗΗΙΙΙ: σὺν τε̃ι κομιδε̃ι ἀπ' Ἀγελάστου πέτρας: ΗΔΔ:

Δηλ. ἐχρειάσθησαν 1600 πλίνθοι (ὠμαὶ) εἰς τὸ Ἐλευσίνιον τὸ ἐν

1. Παράβ. καὶ von Prott, Athen. Mittheil. 1899 σελ. 264. Ὁ von Prott κατὰ τὰ ἐκεῖ λεγόμενα ἀποδέχεται τὴν ἀνωτέρω περὶ τῆς *ἀγελάστου πέτρας* τοῦ Rubensohn γνώμην.

2. Ἀρχ. Ἐφημ 1883 σελ. 114 (=C. I. At. II, 2, 834b καὶ IV, 2, 834b) B, στίχ. 46-47.

Ἄστει δηλ. τὸ ἐν Ἀθήναις· δι' αὐτὰς ἐπλήρωσαν οἱ δίδοντες λόγον Ἐπιστάται συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐξόδων τῆς μεταφορᾶς αὐτῶν ἐκ τῆς Ἀγελάστου πέτρας δραχ. 120 ἐν ὅλῳ, δηλ. 7 $^1/_2$ δρ. τὴν ἑκατοντάδα. Ὁ Σβορῶνος ὑπέπεσεν εἰς ἀβλέπτημα (ὅπερ κατόπιν τῇ ὑποδείξει φίλων καὶ ὁ ἴδιος ἀνεγνώρισε) καὶ ὑπέλαβεν ὅτι πρὸς μεταφορὰν τῶν πλίνθων ἐπληρώθησαν μόνον *δύο* δραχμαί, ποσὸν, ὅπερ δὲν θὰ ἦτο ἀρκετὸν, καὶ ἂν τῷ ὄντι ἐπρόκειτο περὶ μεταφορᾶς τῶν πλίνθων ἐκ τῆς Καλλιῤῥόης (τῆς παρὰ τὸν Ἰλισὸν) εἰς τὸ ἐν Ἄστει Ἐλευσίνιον. Ἀλλ' ἡ ἐπιγραφὴ, ὡς εἴδετε, δὲν διακρίνει τί ἐπλήρωσαν οἱ ἐπιστάται πρὸς μεταφορὰν καὶ τί πρὸς ἀγορὰν ἤ, ὅπερ ταὐτό, κατασκευὴν τῶν πλίνθων. Τέσσαρα δὲ εἶναι ἀκόμη τὰ χωρία τῆς αὐτῆς ἐπιγραφῆς, ἐν οἷς πάλιν περὶ πλίνθων γίνεται λόγος, τὰ ἑξῆς·

Α στίχ. 22-23.

μισθωτεῖ τῶν πλίνθων τῆς ἀγωγῆς, ὧν εἵλκυσε Λυκοῦ(ρ)γος Μελιτεὺς, τῶν χιλίων: ΔΓ: Φερεκλείδει Βοιωτίωι [μ]ισ(θὸς)[1] ΜΜ𐅇Χ: ΗΗΗ𐅅[ΔΔ]ΔΔ:

Α στίχ. 55-56.

πλίνθοι αἱ ἑλκυσθεῖσαι ἀπὸ τοῦ πύργου τριημιπόδιοι: ΜΧΧΧΧ:: ταύτας εἵλκυσεν Εὐθυμίδης ἐν Κολλυ(τῶι): οἰκῶν: τάς: Χ: ΔΔΔΓ⊦: κεφά(λαιον): 𐅅⊦⊦⊦⊦

Α στίχ. 56-57.

πλίνθους, ἃς εἵλκυσεν Εὐθίας Ἐλευσί(νιος), [τρ ιημιποδίους: τὰς Χ: σὺν[τ]ῶι γεωνίωι: ΔΔΔΔ: κεφά(λαιον): πλίνθων: 𐅇ΧΧΧΧ κεφά(λαιον): ΗΗΗ𐅅Δ:

Α στίχ. 57-58.

πλίνθοι αἱ περιγενόμεναι Χ𐅅 τῶν περυσινῶν τῶι κομίσαντι: ΔΔΓΙΙΙ: ἀγωγὴ τῶν πλίνθων τῶν παρ' [Ε]ὐθίου: τῶν Χ: ΔΔΓ: κεφάλα(ιον): ΗΗΔΔΓ:

Δὲν νομίζω ἀναγκαῖον νὰ εἰσέλθω ἐνταῦθα εἰς λεπτομερῆ ἐξέ-

1. Νομίζω ὅτι καλῶς ἔχει ἡ παρὰ Τσούντᾳ γραφὴ [μ]ισ[θὸς] καὶ οὐδεμία ἀνάγκη νἀλλαχθῇ· ἐννοεῖται δ' οἴκοθεν ὅτι ὁ δεύτερος ἀριθμὸς ἀναφέρεται εἰς τὸ *μισθός*, τοῦ πρώτου δηλοῦντος τὸ ποσὸν τῶν πλίνθων (παράβ. Dittenberger ἔ. ἄ. τόμ. 2., σελ. 295 σημ. 24).

τασιν τῶν χωρίων τούτων καὶ ἀρκοῦμαι νὰ δηλώσω ὅτι ἐξ αὐτῶν συνδυαζομένων πηγάζει κατ' ἐμὲ τόδε τὸ πόρισμα ὅτι, καὶ ἂν αἱ εἰς τὸ Ἐλευσίνιον τὸ ἐν Ἄστει κομισθεῖσαι πλίνθοι ἦσαν *τριημιπόδιοι*, αἵ ὁποῖαι, ὥς φαίνεται, ἦσαν καὶ αἵ τοῦ πρώτου μεγέθους, ὡς θὰ ἐλέγομεν σήμερον, καὶ τούτου ἕνεκα καὶ δηλοῦνται, ὥς ἔστιν εἰκάσαι, ὅπου μεγάλα ὁπωσδήποτε πληρώνονται ποσά, διὰ δὲ ταύτας κατὰ τὰ λεγόμενα ἐν τῷ ἀνωτέρω παραδείγματι (στίχ. 56-57)[1] ἐπλήρωσαν πρὸς κατασκευὴν δραχμὰς 40 τὴν χιλιάδα, δηλ. διὰ τὰς 1600 δραχμὰς 64, μένει ὑπόλοιπον μέχρι τοῦ ὅλου πληρωθέντος ποσοῦ τῶν 120 δραχ. 56 διὰ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν, ποσόν, ὅπερ δὲν εἶναι σμικρόν, καὶ διὰ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν ἐξ Ἐλευσῖνος εἰς Ἀθήνας. Ἂν δὲ ὑποθέσωμεν, καὶ οὐδὲν μᾶς κωλύει πρὸς τοῦτο, ὅτι εἰς *γεώνιον*, δηλ. εἰς ἀγορὰν τῆς γῆς, οὐδὲν ἐπλήρωσαν διὰ ταύτας, διότι πιθανώτατα ὁ ἀγρός, ἐκ τοῦ χώματος τοῦ ὁποίου κατεσκευάσθησαν, νὰ ἦτο *δημόσιος* παρὰ τὴν Ἀγέλαστον κείμενος πέτραν, καὶ ἂν ἀκόμη ὑποθέσωμεν ὅτι δὲν ἦσαν τριημιπόδιοι, ἀλλὰ *ποδιαῖαι* ὁπότε βεβαίως ἡ κατασκευή των θὰ ἀπῄτει μικροτέραν δαπάνην, ἡ τιμὴ αὐτῶν γίνεται ἔτι μικροτέρα καὶ τὸ ἐναπομένον πρὸς μεταφορὰν αὐτῶν ποσὸν αὐξάνει. Τὸ ὅτι δὲ ἡ ἐπιγραφὴ ὁμιλεῖ περὶ κομιδῆς καὶ ὄχι περὶ *ναύλου*, ἐξ οὗ βεβαίως εἰκάζεται ὅτι ἡ μεταφορὰ ἐγένετο διὰ ξηρᾶς, ἐνῷ ἡ διὰ θαλάσσης μεταφορὰ θὰ ἦτο κατὰ τὸν Σβορῶνον εὐχερεστέρα, δὲν πιστεύω νὰ συνηγορῇ ὑπὲρ τῆς γνώμης τοῦ συναδέλφου, διότι, κατ' ἐμὲ κριτήν, καὶ πολὺ δυσχερεστέρα θὰ ἦτο ἡ μεταφορὰ *ὠμῶν πλίνθων* διὰ θαλάσσης ἕνεκα τῶν πολλῶν μεταβιβάσεων καὶ προσέτι καὶ ὄχι ἄνευ ζημιῶν, δὸς δ' εἰπεῖν, καὶ ὄχι ἄνευ κινδύνων. Ὡς πρὸς τὰ δύο ταῦτα λοιπόν, τὸν *ναῦλον* δηλ. καὶ τὰ *κόμιστρα*, δὲν συνηγορεῖ ἡ ἐπιγραφὴ ὑπὲρ τῆς γνώμης τοῦ συναδέλφου,

1. Ὁ λίθος ἀληθῶς φέρει ἐκεῖ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ 57ου στίχου τάδε τὰ γράμματα ΙΕιημιποδίους ὥστε ἡ ἀνάγνωσις *[τρ]ιημιποδίους* εἶναι ἐκ συμπληρώσεως ἀλλ' ἡ συμπλήρωσις εἶναι καὶ κατ' ἐμὲ βεβαία. τὰ δὲ δύο ἐκεῖνα ἀκατανόητα γράμματα ΙΕ προῆλθον ἀναμφιβόλως ἐξ ἀβλεψίας τοῦ χαράκτου ἢ τοῦ ἀντιγραφέως τοῦ ἀντιγράψαντος τὸ ἐπίσημον κείμενον (παράβ. καὶ Dittenberger Sylloge[2], τόμ. 2 σελ. 298 σημ. 46). Ἔπειτα καὶ πλίνθοι *ἡμιπόδιοι* δηλ. 15 ἑκατοστῶν περίπου τοῦ Γαλ. Μ. μῆκος καὶ πλάτος θὰ ἦτο ἀκατάληπτον καὶ κατὰ τὴν κρίσιν μου ἀνύπαρκτον πρᾶγμα.

οὔτε λύει τὸ ζήτημα ὑπὲρ αὐτοῦ· τοὐναντίον μάλιστα. Βεβαίως ἀπὸ πολὺ μακράν, ἐξ αὐτῆς τῆς Ἐλευσῖνος, μετεκόμισαν τὰς πλίνθους εἰς Ἀθήνας, ἂν ὄντως, ὡς ἐκ ἐκ τῶν ἀνωτέρω φαίνεται πηγάζον, ἐπλήρωσαν κόμιστρα περὶ τὰς (60) ἑξήκοντα δραχμάς. Ἄλλο τὸ ζήτημα διατὶ μετεκομίσθησαν εἰς Ἀθήνας *ὠμαὶ πλίνθοι*, πρᾶγμα εὐτελὲς καὶ ὄχι σπάνιον καὶ δυνάμενον καὶ ἐπὶ τόπου νὰ κατασκευασθῇ, ἐξ Ἐλευσῖνος. Καὶ ἐγὼ αὐτὸς δυσκόλως θὰ ἐδεχόμην ὅτι τοῦτο ἐγένετο διὰ τὴν καλὴν ποιότητα τῶν Ἐλευσινιακῶν πλίνθων, εἰ καὶ σχεδὸν βέβαιος εἶμαι ὅτι πράγματι ἐν Ἐλευσῖνι ἠδύναντο νὰ κατασκευασθῶσιν *ὠμαὶ πλίνθοι* ἄρισται καὶ τῶν ἐν Ἀθήναις καλλίτεραι. βεβαίως δὲ πολὺ ἀνώτεραι ἐκείνων, αἵτινες θὰ κατεσκευάζοντο παρὰ τὴν *Καλλιῤῥόην* ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ *Ἰλισοῦ καταφερομένης ἰλύος* (Σ. σελ. 250). Ἐπίσης δυσκόλως θὰ ἐδεχόμην (ἂν καὶ ἀπίθανον οὐδὲ τοῦτο εἶναι) ὅτι ἐπερίσσευον αἱ πλίνθοι αὗται ἐν Ἐλευσῖνι καὶ δὲν ἦσαν ἐκεῖ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἀναγκαῖαι. Ἀντὶ τοῦ νὰ κατασκευάσωσι λοιπὸν ἐν Ἀθήναις ἄλλας ἐπροτίμησαν νὰ στείλωσι τὰς ἐν Ἐλευσῖνι ὑπαρχούσας, ἔστω καὶ δαπανῶντες ὅπως δήποτε εἰς μεταφορὰν ἱκανὸν ποσόν. Διότι *ὠμαὶ πλίνθοι* εἶναί τι καὶ πάνυ εὔφθαρτον καὶ δυσδιατήρητον καὶ πρὸς διαφύλαξιν οὐ σμικρὰς ἀπαιτοῦν δαπάνας ἐν καιρῷ χειμῶνος. Ἀλλὰ τίς μᾶς βεβαιοῖ ὅτι καὶ θρησκευτικός τις λόγος δὲν συνετέλεσεν εἰς τὸ πρᾶγμα; Καὶ τέλος ἐπειδὴ δὲν δυνάμεθα νὰ ἀνεύρωμεν τυχὸν τὸν λόγον, δι' ὃν *πλίνθοι ὠμαὶ* μετεκομίσθησαν εἰς Ἀθήνας ἐξ Ἐλευσῖνος, ἀναγκαίως ἀκολουθεῖ ὅτι καὶ ἡ *Ἀγέλαστος πέτρα* δὲν ἔκειτο ἐν Ἐλευσῖνι ἀλλ' ἐν Ἀθήναις; Ὥστε καὶ κατὰ τοῦτο δὲν βλέπω τίνι τρόπῳ ἡ *ἐπιγραφὴ* συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς γνώμης τοῦ συναδέλφου καὶ δὴ καὶ λύει κατ' αὐτὸν τὸ ζήτημα. Ἀλλὰ (ὅπως καὶ περὶ τούτου εἴπω δύο λέξεις) δὲν εἶναι παράδοξον ὅτι ὁ Παυσανίας δὲν μνημονεύει τῆς Ἀγελάστου πέτρας; Κατ' ἐμὲ διόλου, διότι καὶ αὕτη ἐμπεριελαμβάνετο εἰς τὰ *ἐντὸς τοῦ τείχους τοῦ ἱεροῦ*, περὶ ὧν ὁ περιηγητὴς ἐτήρησεν ἀπόλυτον σιγήν· ἀφοῦ καὶ αὐτῶν τῶν Προπυλαίων δὲν μνημονεύει. Τοὐναντίον παράδοξον θὰ ἦτο ὅτι δὲν μνημονεύει αὐτῆς, ἂν ὄντως ἔκειτο ἐν Ἄγρᾳ.

ΠΟΡΙΣΜΑ

Οὔτε ἡ Δημήτηρ οὔτε ἡ Κόρη εἶχον (ἑκατέρα) ἴδιον Ναόν. Κοινὸς αὐτῶν Ναὸς ἦτο τὸ *Τελεστήριον* καὶ τοῦτο ὀνομάζει ναὸν ὁ Ὁμηρικὸς Ὕμνος. Εἶχε δὲ τὸ Τελεστήριον καὶ ἄνω πάτωμα· τοῦτο δ' ἐκαλεῖτο κυρίως καὶ *Ἀνάκτορον*, διότι ἐν αὐτῷ ὑπῆρχε τὸ ἰδίως, τὸ κατ' ἐξοχὴν *ἀνάκτορον* καλούμενον (διαμέρισμα ἴδιον οἷον τὸ λεγόμενον *ἱερὸν* παρ' ἡμῖν), ἐν ᾧ καὶ τὰ *ἱερὰ* ἐφυλάσσοντο καὶ ἐν ᾧ πιθανώτατα, ἂν μὴ βεβαίως, καὶ ἡ *εἰκὼν τῆς λατρείας*, τὸ εἰκόνισμα, ὡς θὰ ἐλέγομεν ἡμεῖς σήμερον, τῶν δύο θεῶν, ἦτο ἱδρυμένη.

Ἐντὸς τοῦ Περιβόλου (τοῦ ἐσωτέρου, τοῦ κυρίου περιβόλου) οὐδεμία ἄλλη θεότης, οὔτε ἡ Ἑκάτη, εἶχε ναόν, πλὴν τοῦ Πλούτωνος Ἀλλὰ καὶ τὸ ἱερὸν τούτου, ὅπως ἦν πεφραγμένον, ἀπετέλει ὅλως ἴδιον διαμέρισμα ἐπίτηδες, ἵνα οὕτω δηλῶται τρόπον τινὰ ὅτι ὁ Περίβολος, τὸ *ἱερὸν* ὅπως ὀνομάζεται, ἀνῆκεν εἰς τὰς δύο θεὰς καὶ μόνον εἰς ταύτας·

Ὁ Βωμὸς τῶν θεῶν (ὅστις, ἂν ἦτο τῷ ὄντι *εἷς*, ἔπρεπε νὰ ἦναι ἱκανῶς μέγας εἰς δύο διῃρημένος τμήματα) ὥς τι ἀναπόσπαστον καὶ οὕτως εἰπεῖν ἐξάρτημα τοῦ Σηκοῦ ἔπρεπε παρὰ τοῦτον, ὡς καὶ πᾶς βωμὸς εἴς τινα ναὸν ἀνήκων, νὰ κεῖται καὶ πιθανώτατα, ἂν μὴ βεβαίως, ἔκειτο πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Τελεστηρίου, ἔμπροσθεν δηλ. τῆς κυρίας αὐτοῦ εἰσόδου. Πάντως δὲ ἀδύνατον νὰ ἔκειτο ἐκεῖ, ἔνθα ὁ Σβορῶνος αὐτὸν τοποθετεῖ.

Ἡ Ἀγέλαστος πέτρα ἔκειτο ἐν Ἐλευσῖνι.

Κατὰ δὲ ταῦτα·

1) Ἡ ὀνοματοθεσία ἡ συνοδεύουσα τὴν *γραφικὴν ἀναπαράστασιν* τῶν ἱερῶν κτισμάτων τῆς Ἐλευσῖνος παρὰ Σβορώνῳ (σελ. 347), μηδὲ τῆς ὀνομασίας τοῦ *ναοῦ τοῦ Πλούτωνος* ὡς *Μεγάρου* ἐξαιρουμένης, εἶναι τέλεον ἀπαράδεκτος, ὡς ἀστήρικτος.

2) Πᾶσα ἑρμηνεία τῶν μνημείων τοῦ Ἐλευσινιακοῦ κύκλου πρὸς τἀνωτέρω ἀσύμφωνος ἀδύνατον ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς νὰ ἦναι ἀληθὴς καὶ ὀρθή, εἰ καὶ ἐν τοῖς καθ' ἕκαστον δυνατὸν ἐνιαχοῦ νὰ μὴ ἀστοχῇ τοῦ ὀρθοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, Ἀπριλίου μηνὸς λήγοντος 1904.

Δ. ΦΙΛΙΟΣ.

Σελ. 22, στίχ. 1 ἀνάγνωθι οὐ μόνον *δὲν ἦτο περιττή*.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Τὰ ἀνωτέρω *Ἐλευσινιακὰ Μελετήματα* τοῦ σοφοῦ συναδέλφου Δ. Φιλίου, ἂν καὶ ἄσχετα πρὸς τὴν νομισματικὴν ἀρχαιολογίαν, περὶ ἧς κυρίως ἀσχολεῖται τὸ περιοδικὸν τοῦτο, ἐφιλοξένησα ἐνταῦθα εὐχαρίστως, πρῶτον μὲν ὡς ἀναφερόμενα εἰς μέρος μελέτης μου καταχωρισθείσης ἐνταῦθα ἐξ ἀφορμῆς θέματος νομισματικοῦ, δεύτερον δ' ἕνεκα τῆς σπουδαιότητος, ἣν ἀποδίδω εἰς πᾶσαν παρατήρησιν τοῦ κ Φιλίου ἀναφερομένην εἰς τὴν τοπογραφίαν καὶ λατρείαν τῆς ὑπ' αὐτοῦ λαμπρῶς ἀνασκαφείσης ἱερᾶς Ἐλευσῖνος. Σπεύδω ὅμως νὰ σημειώσω ὅτι ἡ παρ' ἐμοῦ δημοσίευσις ἐνταῦθα τῆς μελέτης ταύτης δέον νὰ μὴ νομισθῇ καὶ ὡς παραδοχὴ ὑπ' ἐμοῦ τῶν ἐν αὐτῇ γνωμῶν χειρημάτων τοῦ συγγραφέως. Ὅλως τοὐναντίον ὁμολογῶ ὅτι τὰ ἐπιῆ ἐπιχειρήματα αὐτοῦ ταῦτα, ὧν μέρος ἀνῄρεσα ἤδη προφορικῶς ἐν τῷ συλλόγῳ «Παρνασσῷ», θεωρῶ ὡς ὅλως ἀστήρικτα, πηγάσαντα δ' ἀναγκαίως ἐκ τῆς ἐσφαλμένης ἀρχαίας γνώμης τῶν Dilettanti, τῆς νῦν σχεδὸν ὑπὸ πάντων — ὧν μεταξὺ καὶ ὁ κ. Dörpfeld — ἀποκρουομένης ὅτι τὸ *Τελεστήριον* ἦτο ὁ *ναὸς τῆς Δήμητρος*.

Προσθέτω μάλιστα ὅτι τὰ κατὰ τῶν γνωμῶν μου ἀσθενῆ ἐπιχειρήματα αὐτοῦ ἔπεισαν ἐμὲ νῦν ἐπὶ μᾶλλον, ὅτι ἔχω δίκαιον καὶ ἐν αὐτοῖς ἔτι τοῖς ζητήμασι, περὶ ὧν διστακτικῶς ἀπεφάνθην ἄλλοτε, φοβούμενος ἀντιρρήσεις βασιμωτέρας τῶν προταθεισῶν νῦν ὑπ' αὐτοῦ, τοῦ ἄλλως ἀρίστου γνώστου τῶν τῆς Ἐλευσῖνος κ. Φιλίου.

Εἰς τὸ προσεχὲς διπλοῦν τεῦχος τοῦ παρόντος περιοδικοῦ θέλω δημοσιεύσει λεπτομερῆ ἀναίρεσιν πάντων τῶν ἐπιχειρημάτων τοῦ Φιλίου, ἀναπτύσσων τὸ ζήτημα ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ὁ ἀναγνώστης ἐπιμελῶς μελετῶν τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα, δύναται καὶ μόνος νὰ εὕρῃ ἐν αὐτοῖς τούτοις στοιχεῖα ἀρκετὰ πρὸς ὁριστικὴν ἀπόρριψιν αὐτῶν ἔν τε τῷ συνόλῳ καὶ κατὰ μέρος.

Ι. Ν. ΣΒΟΡΩΝΟΣ.

ΔΑΝΑΚΗ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΔΡΑΧΜΗ

ΑΝΕΚΔΟΤΟΥ ΣΕΙΡΑΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΩΝ ΑΡΧΟΝΤΩΝ [1]

Ὑπὸ τοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Δημ. Φιλίου, ἀνασκάπτοντος πλούσιον τάφον τῆς Ἱερᾶς Ὁδοῦ παρὰ τὸν Κεραμεικόν, ἀνεκαλύφθη ἐν αὐτῷ νεκρικὸν νόμισμα, ἤτοι χρυσῆ δανάκη, ἥτις εἶναι ἐκμαγεῖον τῆς ὀπισθίας ὄψεως ἀνεκδότου εἰσέτι Ἀθηναϊκῆς δραχμῆς τῆς νέας τεχνοτροπίας, ἤτοι τῆς λεγομένης κοινῆς τάξεως τῶν «*ἀρχόντων*».

Τὴν δραχμὴν ταύτην, εἰς οὐδεμίαν τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν 107 σειρῶν ἀνήκουσαν, ἐκόμισέ μοι πρὸ ἐτῶν πρὸς ἐξέτασιν ἔμπορός τις ἐκ Κρήτης. Δυστυχῶς *ἐλλείψει χρημάτων* δὲν ἠδυνήθην νὰ ἀγοράσω αὐτήν, ἔλαβον ὅμως ἐκμαγεῖον ὅπερ κατέθηκα ἐν τῷ Νομ. Μουσείῳ. Ἔχει δ' αὕτη ὡς ἑξῆς:

Κεφαλὴ τῆς *Ἀθηνᾶς Παρθένου* τοῦ Φειδίου, πρὸς δ.	Α — ΘΕ ΔΙΟ - ΝΥ ϹΙΟϹ ΔΗΜ ϹΤΡ	*Γλαῦξ* ὡς συνήθως ἤτοι μετὰ κλειστῶν πτερύγων ἱσταμένη ἐπὶ ἀμφορέως κατακειμένου. Πρὸς δεξ. σύμβολον *κηρύκειον* περιέργου σχήματος. Ἐπὶ τοῦ ἀμφορέως λείψανα γράμματος, ἴσως τοῦ Α. Ὑπὸ δὲ τὸν ἀμφορέα τὰ γράμματα ΠΡ.

1. Ἡ παροῦσα σημείωσις ἐγράφη ὡς παράρτημα ἄρθρου τοῦ Δ. Φιλίου, περὶ νέων ἀνασκαφῶν τάφων τῆς Ἱερᾶς Ὁδοῦ παρὰ τὸν Κεραμεικόν, δημοσιευθέντος ἐν τῇ Ἀρχαιολ. Ἐφημερίδι τοῦ παρόντος ἔτους

Κέρματος *ἐκ τῆς αὐτῆς σφραγῖδος* τῆς δραχμῆς ταύτης ἀποτύπωμα εἶναι καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Φιλίου ἀνακαλυφθεῖσα δανάκη.

Οἱ ἐπ' αὐτῆς ἄρχοντες ΔΙΟΝΥϹΙΟϹ, ΔΗΜ καὶ ϹΤΡ ἐπὶ οὐδενὸς ἄλλου ἀθηναϊκοῦ νομίσματος ἀπαντῶσιν ὁμοῦ, καὶ δὴ ἐν τοιαύτῃ ἀκολουθίᾳ. Οὐχ ἧττον ὅμως τὸ ὄνομα ΔΙΟΝΥΣΙ ἔχομεν, ὡς πρώτου ἄρχοντος, ἐπὶ σειρᾶς τῆς κατὰ τὴν κατάταξιν τοῦ Head[1] τρίτης περιόδου (186-147 π. Χ.), ἔχοντος ὡς δεύτερον ἄρχοντα ἕτερον ἐπίσης ΔΙΟΝΥΣΙ καλούμενον. Ἐπίσης ὡς πρῶτος ἄρχων ἀπαντᾷ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ἔχων ὡς δεύτερον τὸν ΜΝΑΣΑΓΟΡΑΝ ἐπὶ σπανίου τετραδράχμου ἀνήκοντος εἰς τὴν τετάρτην περίοδον (146-87 π. Χ.)[2].

Ὡς δευτέρου δὲ ἄρχοντος ἀπαντᾷ τὸ ὄνομα Διονύσιος ἐπί τε τῆς ἤδη μνημονευθείσης σειρᾶς τῶν *Διονύσιος - Διονύσιος* καὶ ἐπὶ τῆς εἰς τὴν τετάρτην περίοδον ἀνηκούσης σειρᾶς ΝΙΚΗΤΗΣ - ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ. Δευτέρου ἐπίσης ἄρχοντος ὄνομα εἶναι καὶ τὸ ΔΙΟ τῆς σειρᾶς ΑΜΜΩΔΙΟ τῆς δευτέρας περιόδου (196-187 π. Χ.)

Ὡς πρὸς δὲ τὸ ὄνομα τοῦ ἐπὶ τῆς δραχμῆς ἡμῶν δευτέρου ἄρχοντος ΔΗΜ σημειοῦμεν ὅτι ἐν μὲν τῇ δευτέρᾳ περιόδῳ ἔχομεν τὴν σειρὰν ΔΗΜΗ - ΙΕΡΩ, ἐν δὲ τῇ τετάρτῃ τὰς σειρὰς ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΓΑΘΙΠΠΟΣ, ΔΗΜΕΑΣ ΕΡΜΟΚΛΗΣ καὶ ΔΗΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΔΗΣ. Ἡ σειρὰ δὲ ΠΑΝΤΑΚΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ φαίνεται ἀνήκουσα εἰς τὴν δευτέραν περίοδον.

Τέλος πρὸς τὰ ἀρκτικὰ τοῦ ἐπὶ τῆς δραχμῆς ἡμῶν τρίτου ἄρχοντος ϹΤΡ παρατηροῦμεν ὅτι δύνανται νὰ συμφωνῶσι πρὸς μόνον τὸ ἐν τῇ σειρᾷ ΦΑΝΟΚΛΗΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ τῆς τετάρτης περιόδου εὑρισκόμενον ὡς τρίτου ἐπίσης ἄρχοντος ὄνομα ΣΤΡΑ ἢ ΣΤΡΑΤΙΟΣ[3].

Ἔχοντες δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν λίαν ὄψιμον τεχνοτροπίαν τῆς δραχμῆς, ἀσφαλῶς ἀνηκούσης εἰς τὴν τετάρτην περίοδον (146-87 π. Χ.), ἐν ᾗ ἀκριβῶς ἐπὶ ἄλλων σειρῶν καὶ τὰ ὀνόματα Διονύσιος, Δημήτριος ἢ Δημέας καὶ Στράτιος, δυνάμεθα νὰ ἀποφαν-

1. BMC. Attica.
2. Num. Chron. 1881 p. 82 pl. IV. 4. — Collection Photiadès Pacha, Paris pag. 20.
3. Beulé Monnaies d'Athènes p. 375 — Head ἔ. ἀ. p. 75 ἀρ. 508-509.

θῶμεν ἀσφαλῶς περὶ τοῦ χρόνου τῆς περιόδου, καθ' ἣν ἐκόπη ἡ δραχμὴ ἡμῶν, πρὸς δὲ ὅτι, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ὁ μὲν πρῶτος ΔΙΟΝΥϹΙΟϹ εἶναι ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν πρῶτον ἄρχοντα τῆς σειρᾶς Διονύσιος-Μνασαγόρας, ὁ δὲ ΔΗΜ ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν Δημέαν, καὶ τέλος ὁ ΣΤΡ ἴσως ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν Στράτιον.

Λεπτομερεστέρα δ' ἔρευνα περὶ τῶν τριῶν ἀνδρῶν τούτων δύναται ἴσως νὰ ἀγάγῃ εἰς ἀκριβεστέραν χρονολόγησιν τῆς ἐντὸς τῆς περιόδου 146-87 π. Χ. κοπῆς τοῦ νομίσματος ἡμῶν, ὡς καὶ περὶ τοῦ ὁρίου καθ' ὃ δέον νὰ χρονολογηθῇ ὁ τάφος τοῦ Κεραμεικοῦ, ἐν ᾧ ἀπεκαλύφθη ἡ τὴν δραχμὴν ταύτην ἀποτυποῦσα χρυσῆ δανάκη.

Πόσον δὲ σπάνιον εἶναι ἡ ἀνεύρεσις νέας σειρᾶς Ἀθηναϊκῶν νομισματικῶν ἀρχόντων δύναταί τις νὰ κρίνῃ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 1858 δημοσιεύσεως τῆς περὶ τῶν Ἀθηναϊκῶν νομισμάτων συγγραφῆς τοῦ Beulé, δύο μόνον σειραὶ προσετέθησαν, καθ' ὅσον νῦν ἐνθυμοῦμαι, εἰς τὰς 105 γνωστάς, ἤτοι ἡ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΜΝΑΣΑΓΟΡΑΣ καὶ ΠΑΝΤΑΚΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ[1].

1. u. Köhler, Zur geschichte des athenischen Münzwesens: Sitzungsberiche der König. Pr. Akad. der Wiss. Bd. XLI (1896) S. 6 [1094].

Ι. Ν. Σβορωνος.

NUMISMATIQUE

DES VILLES DE LA PHENICIE

TYR

(Suite. Voyez tom. VI. p. 269 etc.)

MONNAIES COLONIALES

XLVII. Septime Sévère (de 192 à 211 après J. C.).

2297. — ΑΥΤ ΚΑΙ CΕΠ — CΕΟΥΗΡΟC CΕ en légende circulaire. Buste lauré et drapé de Septime Sévère à droite, la poitrine couverte du paludamentum. Grènetis au pourt. | ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΥΠΑΤΟC ΤΟ Γ. Aigle éployé de face sur une massue, et regardant à gauche, tenant une couronne dans son bec. Entre les pattes, un murex. Grènetis au pourtour.

AR 28. — Quadruple denier. Ma collection.

2298. — . . . SEPT SEV PERT . . . . . Même droit. | COLONI SEP TVRVS METR. Astarté tourelée, debout de face, regardant à gauche, vêtue d'un chiton court et d'un péplos rejeté sur l'épaule gauche. Elle étend la main droite sur un trophée planté à côté d'elle, et elle est couronnée par une victoire ailée, debout à sa gauche sur un cippe. Au second plan, à côté du trophée, un palmier. Grèn. au p.

AE 33 — Trichalque Alex. Boutkowski, Répert. prat.. p. 393. — Imhoof Blumer, Monn greques, p. 446, No 39.

2299.— Même dr. | Même légende. Héraclès imberbe, nu, debout à gauche, posant la main droite sur un trophée planté à côté de lui, et tenant sa massue sur son bras gauche.

AE 32. — Trichalque, gr. 19,60 et 25.80. Ma collection, 2 exemplaires.

AE 30. — Trichalque, gr. 22,02. Babelon, Perses Achéménides, No 2187. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 304, No 317.

2300.—Même dr. | SEPT—TVRVS—METROP en légende circulaire, COLONI à l'exergue. Pontife vêtu d'une tunique talaire, enveloppé d'un long voile, conduisant 2 bœufs à droite. Au second plan, une enseigne militaire sur laquelle on lit : LEG / III / GAL. Grèn. au p.

AE 30. — Trichalque. gr. 20. Ma collection.

AE 32. — Trichalque Mionnet. t. V, p. 428 No 620. — Vaillant, Numism. in Colon. percus-a.

XLVIII. Julia Domna (de 193 à 217 après J. C.).

2301. — IVLIA à gauche, AVGVSTA à droite. Buste de Julia Domna, à droite, la poitrine drapée. Grèn. au pourt. | SEP TVRVS METR COLONI en légende circulaire. Astarté étendant la main sur un trophée comme au revers du 2298. Grènetis au pourtour.

AE 34. — Tétrachalque, gr. 29,40. Babelon, Perses Achémén. No 2189. — Mionnet, t. V, p. 428, No 622.

AE 33. — Tétrachalque. Ma collection.

2302.—Même dr. | Pontife et légende du revers du 2300.

AE 33. — Trichalque, gr. 22,60. Ma collection = **Planche III, 1.**

2303.—Même dr. | Même légende. Aigle éployé de face sur une massue, regardant à gauche et tenant une couronne dans son bec. En arrière, au second plan, une enseigne militaire, sur laquelle on lit : LEG/III/GAL. A côté, dans le champ, à droite, le murex.

AE 25. — Dichalque, gr. 13,50. Ma collection

2304.– Même dr. | SEP TVRVS METROP en légende circulaire, COLONIA à l'exergue. Taureau marchant à droite. Devant lui, le murex. Au second plan, une enseigne militaire, sur laquelle on lit : LEG / III / GAL.

AE 26. — Dichalque, gr. 12,63. Babelon, Loc. cit., No 2188. — Mionnet, t. V, p. 428, No 621. — Ma collection = **Planche III, 2.**

2305.—Même dr. | SEP TVRVS METRO COLONI. Deux hommes, vêtus de la toge et voilés, sacrifiant au milieu sur un autel.

AE 23. — Chalque. Mionnet. t. VIII suppl., p. 305, No 318.

XLIX. Caracalla (de 197 à 217 après J. C.).

2306. — ΑΥΤ ΚΑΙ ΑΝΤѠΝΙΝΟϹ ϹЄ en légende circulaire. Tête laurée de Caracalla barbue, à droite. Grèn. au pourt. | ΔΗΜΑΡΧ ЄΞ ΥΠΑΤΟϹ ΤΟ Δ en légende circulaire. Aigle du revers du 2297. Grènetis au pourtour.

AR 28. — Quadruple denier, gr. 14,55. Babelon, Loc. cit., No 2192.

AR 26. — Quadruple denier, gr. 13,80. Babelon, Perses Achémén., No 2190 — Ma collection. 3 exemplaires = **Planche** III, 3.

2307. — Même légende. Buste lauré de Caracalla, à droite, la poitrine couverte du paludamentum. Grènetis au p. | ΔΗΜΑΡΧ ЄΞ ΥΠΑΤΟϹ ΤΟ Γ. Même revers.

AR 25. — Quadruple denier. Imhoof-Blumer, Abh d. Bayer. Akad. I. Cl. XVIII, Taf. XIV, S. 17.

2308.— Même dr. | ΔΗΜΑΡΧ ЄΞ ΥΠΑΤΟϹ ΤΟ Δ. Même revers.

AR 26. — Quadruple denier. Ma collection.

AR 26. — Quadruple denier, gr 13,75. Babelon. Loc. cit., No 2191. — Ma coll.

2309.— Même dr. | ΔΗΜΑΡΧ à gauche, ЄΞ ΥΠΑΤ Γ à droite en légende circulaire. Buste lauré d'Héraclès, comme au revers du 2267. Grènetis au pourtour.

AR 25. — Quadruple denier. Imhoof-Blumer, Abh. d. Bayer Akad. I. Cl. XVIII, Taf. XIV, S. 17.

2310. — IMP M AVR ANTONINVS. Tête laurée de Caracalla, à droite. | SEP TVRVS METRO COLONIA. Astarté tourelée, debout de face, vêtue d'un chiton court et d'un péplos rejeté sur l'épaule gauche. Elle étend la main droite sur un trophée planté à côté d'elle, et tient de la main gauche une haste transversale. Elle est couronnée par une petite victoire ailée debout à droite sur un cippe. A ses pieds, à droite, le murex, à gauche, une petite figure de Silène, portant une outre sur l'épaule. Grèn. au p.

AE 26. — Dichalque, gr. 13. Collection de Luynes — Babelon, Loc cit., p. 321, No 2196, pl. XXXVI, fig. 15. — Mionnet, t. VIII suppl. p. 305, No 320. — Eckhel, Catal Mus. Caes. Vindob. I, p. 244, No 20.

AE 27. — Dichalque, gr. 13,38. Babelon, Perses Achémén., p. 231, No 2197. — Mionnet, t. V, p. 429, No 626.

2311. — M AVREL ANTONINVS PIVS AVG en légende circulaire. Buste lauré de Caracalla, à droite, la poitrine cuirassée. | Même revers.

AE 30. — Trichalque, gr. 23,30. Ma collection. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 305, No 321. — Eckhel Catal. Vindob. I, p. 244, No 19.

2312. — M AVR—ANT IMP. Même buste lauré, mais imberbe, à droite, la poitrine couverte du paludamentum. | Même revers.

AE 32 — Trichalque. Alex Boutkowski, Répert. prat., p. 393. — Imhoof-Blumer, Monn. grecques, p. 446, No 40.

2313. — Légende et droit du No 2311. | SEP TVRVS METR COLONIA. Héraclès, imberbe, nu, tenant sur son bras gauche la massue et la peau de lion, debout à gauche, fait une libation et vide une patère de la main droite sur un autel placé devant lui. Dans le champ, en haut et à gauche, 2 bétyles de forme conique (les pierres ambroisiennes) de la base desquelles s'échappent 2 ruisseaux. Grènetis au pourtour.

AE 34. — Trichalque gr. 23,66. Babelon, Loc. cit., No 2198, pl. XXXVI, fig 16. — Ma collection = **Planche** III, 4. — Mionnet, t. V p. 429, No 623.

2314. — IMP M AVR ANTONINVS AVG. Tête laurée de Caracalla, à droite. | Même revers.

AE 26. — Dichalque. Catal. Rollin et Feuardent. No 7441.

2315. — IMP M AVR à gauche, ANTONINVS. Même tête à droite. | SEP—TV/RVS—ME/TRO—CO/LO—NI en 4 lignes horizontales de part et d'autre d'une massue. Le tout dans une couronne de chêne.

AE 24. — Chalque, gr. 9,20. Ma collection.

2316. — Même légende. Tête radiée et laurée de Caracalla, à droite. | Même revers.

AE 23. — Chalque gr. 11. Babelon, Perses Achémén, p. 322, No 2199 — Mionnet, t. V, p. 430, No 627.

2317. — Légende et droit du 2315. | Même légende en bordure circulaire Harpocrate, à demi nu, debout de face, regardant à gauche, la tête ornée d'une

fleur de lotus, et portant la main droite à sa bouche. De la main gauche, il soutient les replis de sa chlamyde enroulée à la base du tronc et une corne d'abondance. A ses pieds, à gauche, un autel allumé, à droite le murex. Gr. au p.

AE 27. — Dichalque, gr. 12,20. Ma collection = **Planche** III, 5. — Mionnet, t. V, p. 430, No 628. — Ancienne coll. Allier de Hauteroche.

2318. — Même dr. | Même légende. Temple à plusieurs colonnes, en bas, le murex.

AE 23. — Chalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 305, No 319.

2319. — Même dr. | Aigle et légende du revers du 2303.

AE 21. — Dichalque, gr. 13,80. Ma collection = **Planche** III, 6. — Mionnet, t. V, p. 426, No 625. — Vaillant, Numism. in colon. percussa.

2320. — Même dr. | Légende et taureau du revers du 2304.

AE 27. — Dichalque, gr. 12,15 à 12,83. Collection de Luynes. — Babelon, Loc. cit., p. 321, Nos 2193 et 2194, pl. XXXVI, fig. 14. — Ma collection. — Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

2321. — Légende et droit du 2311. | SEP TVRVS METRO COLONI. Pontife conduisant 2 bœufs du revers du 2300.

AE 32. — Trichalque. Catal. Rollin et Feuardent, No 7442. — Mionnet, t. V, p. 429, No 624.

AE 33. — Trichalque. Sestini, Descriz. delle med. ant. gr. del Mus. Hederv. III, p. 96, No 29.

2322. — Légende et droit du 2315. | Légende du 2315 en bordure circulaire. L'empereur, voilé en pontife, debout à gauche, tenant une patère de la main troite et sacrifiant sur un autel allumé. Devant lui, à ses pieds, le murex.

AE 27. — Dichalque, gr. 12,73. Babelon, Perses Achém., p. 322, No 2200. — Ma collection = **Planche** III, 7. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7443. — Mionnet, t. V, p. 430, No 629.

2323. — Même dr. | Même légende circulaire, COLONI, à l'exergue. Urne des jeux surmontée d'un palmier. Sur la panse on lit AKTIA.

AE 30. — Dichalque, gr. 14,35. Collection de l'Univers. amér. de Beyrouth.

2324.— Même dr. | Légende du 2315 en bordure circulaire. Deux urnes des jeux posées sur une table carrée. Des 2 côtés, une palme, au dessous, le murex. Au dessus, ACTIA. A l'exergue, ERACLIA. Grènetis au p.

AE 27. — Dichalque, gr. 11,30. Ma collection, 2 exempl. = **Planche III, 8.** — Catal Rollin et Feuardent. No 7444. — Mionnet t. V. p. 430, No 630. — Vaillant, Numism. in colon. percussa.

L. Plautille (de 202 à 205 après J. C.).

2325. — PLAVTILLA AVGVSTA. Buste de Plautille, à droite, la poitrine drapée. | SEP TVRVS METROP COLONI. Isis debout de face, regardant à gauche, allaitant Horus. A ses pieds, un enfant.

Description douteuse.

AE 30. — Trichalque. Catal. de Moustiers, No 2383.— Catal Gréau, No 2627.

2326.— Même dr. | Harpocrate comme au revers du 2317.

AE 27. — Dichalque. Alex. Boutkowski. Répert prat., p. 393. — Imhoof-Blumer. Monn. grecques, p. 446, No 41.

2327.— Même dr. | Même légende. Deux personnages (en partie frustes) debout sur un quadrige vu de face.

AE 32. — Trichalque, gr. 20,64. Babelon. Perses Achémén, p 322, No 2201. — Mionnet, t V, p. 430, No 631.

LI. Géta (de 197 à 212 après J. C.).

2328. — AYT KAI à gauche, ΓΕΤΑϹ ϹΕΒ. Tête laurée de Géta, à droite. | ΔΗΜΑΡΧ ΕΞ ΥΠΑΤΟϹ ΤΟ Β. Aigle du revers du 2297.

AR 27. — Quadruple denier, gr. 15,05. Babelon, Loc cit., No 2202. — Ma collection.

2329. — IMP CAES P SEPT GETA PIVS AVG. Buste de Géta, à droite, la tête laurée et barbue, la poitrine couverte du paludamentum. | SEP TVRVS METROP COLON. Astarté comme au revers du 2298.

AE 27. — Trichalque, gr. 25,20. Babelon Loc. cit., p 323, No 2204.— Mionnet, t. VIII suppl., p. 306, No 323. — Vaillant, Numism in colon. percussa.

2330.—SEP GETA CAESAR. Buste de Géta, à droite, la tête nue, la poitrine couverte du paludamentum. | SEP TVRVS METROP en légende circulaire, COLONI à l'exergue. Aigle debout de face sur une base, les ailes éployées, regardant à gauche et tenant une couronne dans son bec, de chaque côté de lui une enseigne militaire sur lesquelles on lit: LEG d'un côté, de l'autre III / GAL.

AR 29. — Dichalque. gr. 15,50. Babelon Perses Achémén. p. 322. No 2203. pl. XXXVI, fig 17. — Mionnet. t. V, p. 430, No 632. — Ma collection.

2331. — Droit du 2329. | SEP TVRVS METRO COLON. Pontife conduisant 2 bœufs du revers du 2300.

AE 33. — Trichalque. Mionnet. t. V. p. 431. No 634. — Vaillant. Numism. in colon. percussa.

LII. Macrin (de 217 à 218 après J. C.).

2332. — IMP CAES MACRINVS AVG. Tête laurée de Macrin, à droite. Grènetis au pourtour | SEP TYR METROP COL. Astarté posant la main sur un trophée, couronnée par la victoire, comme au revers du 2298.

AE 24. — Chalque. gr. 8.30. Collection de Luynes — Babelon, Loc. cit., p. 323, No 2207.

2333. — Même légende. Buste lauré de Macrin, à droite, la poitrine cuirassée | SEP . . . . . Héraclès debout à gauche, faisant une libation, comme au revers du 2313. Gr.

AE 30. — Trichalque. gr. 24,15. Ma collection.

2334. — Légende et droit du 2332. | SEP TVR. Tête laurée d'Héraclès, à droite, la peau de lion nouée autour du cou.

AE 21. — Chalque. gr. 7.20. Ma collection. — Mionnet. t. VIII suppl., p. 306, No 324. — Babelon. Loc cit., p. 324, No 2211.

2335.— Même dr. | COENV PHOENICES. Vue de trois quarts d'un temple à fronton triangulaire, surmonté au sommet par un acrotère en forme de fleur de lys, pourvu de nombreuses colonnes, auquel on accède par

un large escalier. Dans le champ à droite, le murex. A l'exergue N A. Gr.

AE 26. — Dichalque, gr. 13,18. Babelon, Perses Achémén., p. 323, No 2209.
AE 25. — Chalque, gr. 8,95. Babelon, Loc. cit., No 2208. pl. XXXVI, fig. 18.
AE 24. — Chalque. Ma collection.

2336. — Droit du 2333. | Même revers.

AE 30. — Trichalque, gr. 19. Ma collection = **Planche** III, 9.

2337. — Droit du 2332. | SEP TYR METR COLO. Même revers.

AE 23. — Chalque. Mionnet, t. V, p. 431, No 636. — Vaillant. Numism. in colon. percussa.

2338. — ΑΥΤ Κ Μ ΟΠ CЄ ΜΑΚΡΙΝΟC CЄ. Même droit. Grènetis au pourtour. | ΔΗΜΑΡΧ ЄΞ ΥΠΑΤΟC ΠΠ. Revers du 2297. Aigle éployé sur une massue.

AR 25. — Quadruple denier, gr. 13,53. Babelon, Loc. cit., p. 323, No 2205. — Ma collection. 2 exemplaires.

2339. — Droit du 2332. | SEP TVRO METROP COLON. Taureau devant une enseigne militaire comme au revers du 2304.

AE 25. — Chalque, gr. 9,43. Babelon, Loc. cit., p. 323, No 2206. — Mionnet, t. V, p. 431, No 635.

2340. — Même dr. | SEP TVRVS METRO en légende circulaire, COLON à l'exergue. Galère phénicienne allant à droite, avec proue recourbée en volute, au dessus d'un éperon, et poupe ornée de l'aplustre. Au dessus, le murex. Grènetis au pourtour.

AE 21. — Chalque, gr. 8,38. Babelon, Loc. cit., p. 324, No 2210, pl. XXXVI, fig. 19. — Ma collection, 2 exemplaires = **Planche** III, 10. — Collection du Dr P. Schrœder. — Collection de l'Université américaine de Beyrouth. — Mionnet, t. V, p. 431, No 637.

2341. — Même dr. | SEP TVRVS METR en légende circulaire, COLON à l'exergue. Palmier entre une massue à droite et le murex à gauche.

AE 19. — Chalque. gr. 9. Ma collection.

LIII. Diaduménien (de 217 à 218 après J. C.).

2342. — M OP DIADVMENIANVS CAES. Buste de Diaduménien, à droite, la poitrine couverte du paludamentum. | ...TYRVS METR COL. Héraclès sacrifiant comme au revers du 2313. Grènetis au pourtour.

AE 25. — Dichalque. gr. 11.06. Babelon Perses Achém, p. 324, No 2212. — Mionnet, t. V, p. 432, No 638.

2343 — Même dr. | COENV PHOENICES. Temple vu de trois quarts comme au revers du 2335.

AE 29. — Trichalque, gr. 20,60. Ma collection.
AR 25. — Chalque, gr. 8,80. Ma collection

2344.— Même dr. | SEP TVRVS METROP. Diaduménien debout dans un quadrige de cerfs allant au galop à gauche. Il tient dans la main gauche un sceptre terminé par un aigle.

AR 30. — Trichalque gr. 22. Ma collection

2345 — Même légende. Buste de Diaduménien, à droite, la poitrine couverte de la cuirasse. Grènetis au pourtour. | ... TVRVS MET ... Galère phénicienne comme au revers du 2340. Grènetis au pourtour.

AE 21. — Chalque. gr 9.47. Babelon Loc. cit., p. 324, No 2213. — Collection du Dr P. Schrœder à Beyrouth.

2346 — Même dr. | SEP TVRVS METROP COLON. Palmier du 2341 entre une massue et le murex. Grènetis au pourtour.

AE 21. — Hémi-chalque. gr. 5,77. Babelon Perses Achémen., p. 324. No 2214. Boutkowski. Répert. prat., p. 393. — Revue numism franç 1891, p. 105, pl. V, fig. 12.

2347.— Même dr. | SEP TVRVS METROP et dans le champ COLONI. Palmier. Grènetis au pourtour.

AE 18. — Hémi-chalque. gr. 6,58. Babelon. Loc. cit. p. 324, No 2215. — Mionnet, t V, p. 432, No 639.

LIV. Élagabale (de 218 à 222 après J. C.).

2348.—IMP CAES M AV ANTONINVS AVG. Buste d'Éla- | SEPTIM TVRO COLO. Astarté tourelée, debout de face, la tête légèrement tournée à droite, vêtue d'un chiton court,

gabale, la tête laurée, la poitrine couverte du paludamentum. En contremarque, la tête imberbe d'Héraclès. Grènetis au pourtour. | laissant le sein droit à découvert, serré au niveau des hanches, et d'un péplos rejeté sur l'épaule gauche. Elle étend la main troite sur un trophée placé à côté d'elle, et tient de la main gauche une haste transversale. Sa jambe gauche, repliée, repose sur une proue de galère. La déesse est couronnée par une petite victoire ailée, debout sur un cippe à droite. Au second plan, à gauche, un palmier; à l'exergue, le murex. Grèn. au p.

AE 29. — Dichalque, gr. 15,88. Babelon Loc. cit., p. 325, No 2219. — Mionnet, t. V. p 432, No 640. — Collection de l'Univers améric de Beyrouth.

2349. — Même dr. sans contremarque. | SEPT—IM—T—VRO en légende circulaire, COLO à l'exergue. Même revers, mais le murex est à la droite d'Astarté. Grènetis au pourtour.

AE 30. — Dichalque, gr. 18,25. Ma collection

2350. — Même droit. | TVRIORVM. Revers du 2349.

AR 31. — Dichalque, gr. 16,97. Babelon, Loc. cit., p. 325, No 2220. — Mionnet, t. V, p. 433, No 644. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7450.

AE 30. — Dichalque, gr. 14,72. Babdlon, Loc cit. No 2221. — Mionnet t. V, p. 432, No 643. — Ma collection. — Collection du Dr P. Schrœder.

AE 29. — Dichalque. Ma collection = **Planche III, 11.**

AR 28. — Dichalque gr. 11,55. Babelon. Loc. cit., No 2222. — Ma collection. — Mionnet t. V, p. 432, No 642.

AE 26. — Dichalque. gr. 13.43. Babelon. Loc cit., No 2223.

2351. — Même droit. Mais le paludamentum est pourvu d'un large collet brodé ou fourré. Grènetis au pourtour. | Même revers.

AE 30. — Dichalque. Ma collection

2352. — Droit du 2349. | TVRIORVM. Revers du 2348.

AE 29. — Dichalque. Ma collection.

2353. — Même légende que le 2348. Buste lauré et cuirassé d'Élagabale, à droite. Grènetis au pourtour. | Revers du 2350.

AE 28. — Dichalque. Ma collection, 2 exemplaires.

2354. — Droit, légende et contremarque du 2348. | Revers du 2350.

AE 30. — Dichalque, gr. 14,22. Babelon. Loc cit.. No 2224.
AE 29. — Dichalque, gr 14,22. Babelon. Loc. cit. p 326 No 2225.— Ma coll.
AE 28. — Dichalque. Ma collection
AE 27. — Dichalque. Ma collection.

2355.— Même dr. | Revers du 2350, mais avec le murex à droite du cippe, continuant la légende.

AE 29. — Dichalque Ma collection

2356.— Même dr. | Revers du 2348 avec TVRIORVM.

AE 32. — Dichalque, gr 16,73. Babelon Perses Achémén p 326, No 2226.

2357.— Droit du 2349. | SEPT - IM TV—RO en légende circulaire, COLO à l'exergue Revers du 2349, mais à la place du palmier, une petite figure de Silène portant une outre sur l'épaule. Grènetis au pourtour.

AE 30. — Trichalque, gr 18,48. Babelon, Loc cit. p 324, Nos 2216 et 2217, pl. XXXVI, fig 20. — Ma collection = **Planche** III, 12. — Catal. de Moustiers, No 2256. — Catal Rollin et Feuardent, No 7446. — Mionnet. t V, p. 432, No 640 et t. VIII suppl., p. 306, No 325 — Sestini Descriz delle med. ant gr del Mus. Hederv. III, p. 97, No 30, C M H. No 6148.
AE 28. — Dichalque gr. 17,50. Ma coll.— Cat Rollin et Feuardent, No 7447.

2358.—Droit du 2348 | Même revers.

AE 31. — Dichalque, gr. 14,84. Babelon, Loc. cit., No 2218. — Gr 18. Ma collection.

2359.—Droit du 2353. | SEP—T—VR—O—COL. Même rev.

AE 26. — Chalque. gr 9. Ma collection. — Collection du Dr P. Schrœder.

2360.— Légende et droit du 2349. Grènetis au pourtour. | TV—RI—OR—VM en légende circulaire. Temple hexastyle, à fronton triangulaire, orné d'acrotères, auquel on accède par un large escalier. Sous le portique, Astarté comme au revers du 2348. A l'exergue, un petit autel entre un petit palmier à droite et le murex à gauche. Grènetis au pourtour.

AE 29. — Dichalque. gr. 13,60. Babelon, Perses Achémen., p. 326, No 2227, pl. XXXVI. fig. 21. — Ma collection. — Mionnet. t. V, p. 433, No 646. — Catal. Rollin et Feuardent, No 7430.

2361.—Droit du 2353. | T—VRI—ORV—M. Revers du 2360.

AE 27. — Dichalque. Ma collection.

2362.— Droit du 2351. | Même revers, mais la légende TV-RIORVM est à l'exergue, entre l'escalier du temple et l'autel.

AE 30. — Dichalque, gr. 11,13. Babelon, Loc cit, p 326, No 2229. — Ma collection.

9363.— Droit du 2349. | SEP—TIM—TVRO—COL. Même revers que le 2360. L'autel est entre le murex à droite et le palmier à gauche, qui dépasse en hauteur l'escalier.

AE 30. — Dichalque, gr 18,22. Babelon, Loc cit, p. 326, No 2228. — Mionnet, t. V, p. 433, No 647. — Ma collection = **Planche** III, 13.

2364.— Droit du 2351. | Même revers.

AE 30. — Trichalque Ma collection.

2365.—Droit du 2349. | ·TVRIORVM. Héraclès faisant une libation comme au revers du 2313.

AE 28. — Dichalque. Collection du Dr P Schrœder à Beyrouth.

2366. Même dr. | SEP TVRVS COLON. Dionysos nu, debout de face et légérement tourné à gauche, inclinant le cantharum de la main droite au dessus d'un panthère, et tenant appuyé sur le bras gauche, un long thyrse. Devant lui, à gauche, un trophée au pied duquel sont 2 captifs assis dos à dos. En haut, une étoile. Grènetis au pourtour.

AE 27. — Dichalque, gr. 12,17 (fruste). Babelon, Perses Achémén., p. 327, No 2235 (description inexacte, pl. XXXVII, fig 2.—Mionnet, t. V p. 434, No 656.

2367. — Même dr. | TVRIORVM. Même revers.

AE 29. — Dichalque. Ma collection.

AE 27. — Dichalque gr. 13. Ma collection = **Planche** III, 14.

2368.— Même dr. | Massue debout. SE/P—TV/RO—CO/LO en 3 lignes. Couronne de chêne au pourtour.

AE 18. — Hémi-chalque, gr. 5,90. Ma collection = **Planche** III, 15.

2369. — Même dr. | COL TVRO METRO. Pallas assise à gauche sur un trône, coiffée du casque corinthien, et ayant à terre, à côté d'elle, son bouclier rond; sur sa main droite elle porte 2 figures debout sur une proue, et s'appuie de la main gauche. Dans le champ, à droite, un palmier, à gauche, le murex.

AE 26. — Dichalque gr 12,22. Babelon. Loc. cit., No 2239, pl. XXXVII, fig. 2. — Mionnet, t. V, p. 434, No 653.

2370. — Même dr. | SEP TVRO METRO. . . Harpocrate debout comme au revers du 2317.

AE 21. — Chalque gr 5.47. Babelon, Loc cit., No 2237, pl XXVII, fig. 3. — Mionnet, t. V, p 434, No 652.

2371. — Même dr. | SEP TVRVS . . . Silène nu, tourné à droite, la main droite levée, et portant une outre sur l'épaule gauche. Devant lui, un palmier. Au milieu, dans le champ, une étoile et le murex. Grèn. au pourt.

AE 26. — Dichalque, gr. 13,60. Babelon. Loc. cit. No 2234. pl. XXXVII, fig. 1. — Mionnet. t. V. p. 434. No 630 et t VIII suppl., p. 306, No 326. — Collection du Dr P. Schrœder.

2372. — Même dr. | TVRIORVM. Cadmus nu et debout à droite, ayant sa chlamyde sur son bras gauche et lançant de la main droite un rocher contre un serpent qui se dresse devant lui. A l'exergue, le murex.

AE 27. — Dichalque, gr. 11,43. Babelon, Perses Achémén., p. 327, No 2236. — Mionnet, t. V, p 434, No 655.

2373. — Même dr. | COL TVRO MET. Même revers.

AE 27. — Dichalque. Catal. Rollin et Feuardent, No 7452.

2374. — Droit du 2349. | TVRIORVM. Didon, à demi nue, debout à gauche, tenant un aplustre de la main droite étendue, et sur le bras gauche un caducée. De la main gauche elle retient les plis de son péplos enroulé autour de ses jambes. Dans le champ, à droite le murex, à gauche un palmier.

AE 28. — Dichalque, gr. 13,07. Babelon, Loc. cit., No 2230, pl. XXXVI, fig. 22.

2375. — Droit du 2351. | TVRIORVM. Didon, à demi nue, debout à gauche, son péplos enroulé autour des jambes; de la main droite elle tient une torche renversée, et de la gauche un sceptre ou un aplustre. Devant elle, une porte de ville flanquée de 2 tours, crénelées, et surmontées d'un maçon qui achève de construire la muraille. A l'exergue, le mot ΔΕΙ—ΔΩ et un autre ouvrier ouvrant une tranchée à coups de pioche. Dans le champ, en haut et au milieu le murex, à droite un palmier.

AE 26. — Dichalque, gr. 14,40. Babelon, Perses Achémén., p. 327, No 2231, pl. XXXVI, fig 23.— Ma collection. — Collection de l'Univ améric. de Beyrouth. — Mionnet t. V, p. 433, No 648.

AE 27. — Dichalque, gr. 9,73. Babelon, Loc. cit., No 2232.

2376. — Même droit. Derrière la tête, contremarque. | Même revers.

AE 27. — Dichalque. Ma collection.

2377. — Droit du 2349. | TVRIORVM. Didon, debout à gauche, sur une galère phénicienne allant à droite, avec éperon et proue recourbée en volute, et poupe ornée d'un bouclier sur un aplustre. La déesse a la main droite étendue et porte une corne d'abondance sur le bras gauche, A ses côtés, en avant un matelot, en arrière le pilote courbé sur le gouvernail. A l'exergue, 2 murex. Grènetis au pourtour.

AE 27. — Dichalque, gr. 13,04. Babelon, Loc. cit , No 2246, pl. XXXVII, fig. 7. — Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 435, No 660.

2378. — Même dr. | Même revers, mais avec un seul murex à l'exergue.

AE 26. — Dichalque. Ma collection.

2379. — Même droit, avec une contremarque derrière à la tête. | Même revers.

AE 26. — Dichalque, gr. 10,45. Ma collection.

2380.— Droit du 2349. | TVRI METRO. Énée, à demi nu, courant à gauche, élevant la main droite et saisissant de la main gauche la poignée de son parazonium.

AE 19. — Hémi-chalque, gr. 3,05. Babelon, Perses Achém., p. 330, No 2251.

2381.— Droit du 2353. | TVRIORVM. Énée demi nu, s'élançant à droite, le pied gauche posé sur une proue de navire. Il tient une haste transversale de la main gauche. Il étend en arrière la main droite et détourne la tête comme pour appeler ses compagnons. Dans le champ, à gauche, le murex. Grènetis au pourtour.

AE 28. — Dichalque, gr. 15,10. Ma collection.

2382.— Même légende. Buste lauré d'Élagabale, la poitrine cuirassée et couverte du paludamentum. Gr. au p. | TVRIORVM. Enée nu debout sur une galère, s'élançant à droite et détournant la tête, en étendant la main droite comme pour appeler ses compagnons. Dans le champ, à gauche, le murex. Grènetis au pourtour.

AE 28. — Dichalque. gr 13,70. Ma collection. — Collection du Sémin. Ste Anne à Jérusalem

2383.— Même dr. | TVRIORVM. Énée fuyant à gauche, en portant sur son dos son père Anchise, coiffé du bonnet phrygien, son fils Ascagne le précède et lui tient la main.

AE 26. — Dichalque. gr. 10,48. Babelon, Loc. cit., p. 329, No 2245.

2384.— Même dr. | SEP TVRVS METROP COL. Temple vu de trois quarts comme au revers du 2335. Dessous, le murex. Grènetis au pourtour.

AE 20. — Chalque. Ma collection.

AE 20. — Chalque, gr. 6,72. Babelon, Loc. cit., p. 327, No 2233. — Mionnet, t. V, p. 434, No 651.

AE 19. — Chalque. Ma collection.

2385.— Même dr. | TVRIORVM. Niké debout à gauche, tenant une palme sur le bras gauche et

couronnant de la droite un palmier. Dans le champ, devant Niké, le murex.

AE 28. — Dichalque. Boutkowski, Répert. prat , p. 393. — Imhoof-Blumer, Monnaies grecques, p. 447, No 42.

2386.— Même dr. | TVRIORVM. Niké debout à gauche, à demi nue, s'appuyant sur un cippe, son péplos est enroulé autour de ses jambes Sur la main droite étendue, elle porte un murex, et de la main gauche, elle tient une palme. Dans le champ, à gauche, un palmier. Grènetis au pourtour.

AE 25. — Chalque, gr 8,45 (pièce trouée). Babelon, Loc. cit , p. 328, No 2238. — Mionnet, t. V, p. 434, No 654.

2387.— Même dr. | TVRIORVM. L'empereur dans un quadrige allant au pas à gauche. En haut, au dessus des chevaux, une étoile. A l'exergue, le murex et une palme. Grèn.

AE 27. — Dichalque, gr. 13,12 et 13,98. Babelon, Loc. cit., p. 328, Nos 2242 et 2243, pl. XXXVII, fig. 6. — Mionnet, t. V, p. 435, No 658. — Collection du Dr P. Schrœder à Beyrouth.

2388. - Même dr. | TVRIORVM. Quadrige de cerfs allant au galop, à droite; derrière le quadrige, un personnage nu, allant à gauche, tenant de la main gauche une lance et portant sa chlamyde sur le bras gauche. Dans le champ à droite, le murex. En haut et au milieu, une étoile.

AE 27. — Dichalque, gr. 12,91. Babelon, Loc. cit., No 2244. — Mionnet, t. V, No 657. — Ma collection.

2389.— Droit du 2359. | TVRIORVM. Deux mains jointes tenant un palmier. Grènetis au pourtour.

AE 21. — Hémi-chalque, gr. 4,63. Babelon Perses Achémén , p. 329, No 2250. — Ma collection = **Planche** III, 16. — Boutkowski, Rev num franç 1884, p. 405, et Répert. prat. p. 393, complète de la façon suivante cette description que je ne puis contrôler sur mes exemplaires: «Au dessous, deux murex et la légende phénicienne 𐤋𐤑𐤓 (de Tyr)», voir pl XVIII, fig. 12, de la Rev. num. franç. 1884.

2390.— Droit du 2382. | TVRIORVM. Bétyle de forme ovoide, autour duquel est enroulé un serpent. Dans le champ, à droite, le murex. A gauche, un palmier. Grènetis au pourt.

AE 26. — Dichalque. gr 12,75. Babelon, Loc. cit , p. 328, No 2240. — Ma collection, 2 exemplaires = Planche III, 17. — Mionnet. t. V, p. 433, No 649. — Collection du Dr P. Schrœder à Beyrouth.

2391. Même dr. | TVRIORVM. Deux bétyles (les pierres ambroisiennes) de forme conique séparés par un olivier au tronc noueux. Sur le bétyle de gauche on lit en 2 lignes AMB / POCIC, sur celui de droite ΠΑΕ / ΤΡЄ. A l'exergue, un loup et le murex.

AE 27. — Dichalque, gr. 11. Babelon, Loc. cit., p. 328, No 2241. — Mionnet, t. V, p. 435, No 659.

2392.— Même dr. | SEPTIM (à gauche), TVRO (à droite), COLO (à l'exergue). 2 bœufs attelés au joug et allant à droite. Devant, à droite le murex. Derriere, au milieu et au second plan, une enseigne militaire avec LEG / III / GAL. Grènetis au pourtour.

AE 24. — Chalque. Ma collection = Planche III, 18.

2393.— Droit du 2349. | TVRIORVM. Galère du 2340.

AE 17. — Hémi-chalque. Ma collection

2394.— Droit du 2382. | TVRIORVM. Urne des jeux, de forme sphérique, de laquelle émerge une palme. Sur la panse, on lit en 2 lignes : AKTIA / ΟΛΥΜΠΙΑ. A l'exergue, le murex. Grènetis au pourtour.

AE 30. — Dichalque gr 15,02. Babelon Perses Achémén . p. 329, No 2217. — Ma collection. — Mionnet t. V, p. 435, No 661.

AE 28. — Dichalque, gr. 13,35. Babelon, Loc. cit , No 2218, pl. XXXVII, fig. 8. Mionnet, t V, p. 435, No 662.

AE 27. — Dichalque, gr. 13,57. Babelon, Loc. cit , No 2247. — Collection du Dr P. Schrœder.

LV. Aquilia Sévéra (entre 220 et 222 après J. C.).

2395. — IVL AQVILIA SEVERA AVG. Buste diadémé d'Aquilia Sévéra, à droite, la poitrine drapée. Grèn. au p. | TVRIORVM. Astarté couronnée par une victoire comme au revers du 2349. Grènetis au pourtour.

AE 27. — Dichalque, gr. 11,36. Babelon, Loc, cit., p. 330, No 2252. — Ma collection. — Hoffmann, No 1748. — Collection de Moustiers. — Mionnet, t. V, p. 436, No 664.

2396. — Même droit. Contremarque à droite, devant le cou. | Même revers.

AE 27. — Dichalque. Ma collection.

2397.— Droit du 2395. | TVRIORVM. Astarté couronnée par une victoire, comme au revers du 2310.

AE 27. — Dichalque. Alex. Boutkowski, Répert. prat., p. 393. — Hoffmann, Bull. numismat. Paris, 1872, p. 214, pl. II, fig. 7. — Mionnet. t. VIII suppl., p. 308, No 331. — Sestini, Descriz. delle med ant gr. del Mus Hederv. III, p. 97, No 37, C.M.H. No 6100.

2398.—Même dr. | TVRIORVM. Astarté dans un temple hexastyle, comme au revers du 2360.

AE 27. — Dichalque, gr. 14,63 Babelon, Loc. cit., p. 330, No 2254. — Mionnet, t. V, p. 436, No 663.

2399.—Même dr. | TVRIORVM. Héraclès sacrifiant sur un autel, comme au revers du 2313. Grèn.

AE 27. — Dichalque, gr. 14,57. Babelon, Perses Achém., p 330, No 2253. — Mionnet, t. V, p 436, No 666, et t. VIII suppl., p. 307, No 330.

2400. Même dr. | TVRIORVM. Didon sur une galère comme au revers du 2377. Grèn. au p.

AE 29. — Dichalque, gr. 14,71. Babelon, Loc. cit, p. 330, No 2256, pl. XXXVII, fig. 10. — Mionnet, t. VIII suppl., p 308, No 332. — Sestini, Descriz. delle med ant. gr. del Mus. Hederv III, p. 97, No 38, tab. XXXI, fig. 10.

AE 27. — Dichalque. Ma collection

2401.— Même dr. | TV—RIO—R—VM. Niké du 2385. Grèn.

AE 27. — Dichalque, gr. 11,15. Ma collection. 2 exempl. = **Planche III**, 19.

2402.—Même dr. | Légende et bétyle avec serpent du revers du 2390.

AE 22. — Chalque. Mionnet, t V, p. 436, No 665. — Vaillant, Numism. in colon perc.

2403. – Même dr. | Légende et pierres ambroisiennes du revers du 2391. Grènetis au pourtour.

AE 27. — Dichalque, gr 10,60. Babelon, Loc. cit., p. 330, No 2255, pl. XXXVII, fig. 9. — Hoffmann, No 1749. — Mionnet, t. V, p. 436, No 667.

2404. — Même dr. | TVRIORVM. Urne des jeux de forme sphérique, de laquelle émerge une palme: sur la panse, inscription rétrograde en 2 lignes : HPAKAIA / OAYMΠIA. A l'exergue, le murex.

AE 27. — Dichalque. gr. 11,74. Babelon, Loc. cit., No 2257. — Ma collection = **Planche** III, 20. — Mionnet, t. V, p. 436, No 668.

LVI. Julia Maesa (de 218 à 222 après J. C.).

2405. — IVLIA MAI—SA AVG. Buste diadémé et drapé de Julia Maesa, à droite. Grènetis au pourtour. | Légende du 2361. Temple hexastyle du 2360.

AE 27. — Dichalque. Ma collection, 2 exemplaires.

2406. — Même dr. | Légende et revers, Didon devant une porte de ville du No 2375. Grèn. au p.

AE 27. — Dichalque Ma collection = **Planche** III, 21.

2407. – Même dr. | TVRIORVM. Tête d'Héraclès du 2334, devant une étoile. Grènetis au pourtour.

AE 27. — Dichalque, gr. 13,65 Babelon, Perses Achémén., p. 331. No 2259. — Ma collection = **Planche** III, 22. — Mionnet, t. V, p. 437, No 670.

2408. — Même dr. | Légende et Didon sur une galère du 2377. Grènetis au pourtour.

AE 27. — Dichalque, gr. 12,35. Ma collection = **Planche** III, 23.

2409. — Même dr. | Niké du 2385. Même légende.

AE 27. — Dichalque, gr. 13,70. Ma collection.

2410. — Même dr. | Légende et bétyle ovoide du 2390.

AE 31. — Dichalque. Mionnet, t. V, p. 437, No 671. — Mus. Sanclem. Numism select. III, p. 46.

2411. — Même dr. | Légende et pierres ambroisiennes du 2391.

AE 27. — Dichalque. gr. 12,65. Babelon. Loc. cit., p. 331, No 2258, pl. XXXVII, fig. 11. — Ma collection = **Planche** IV, 1. - Mionnet, t. V, p. 436, No 669.

LVII. Élagabale et Julia Maesa.

2412. — Tête radiée d'Élagabale, accolée à celle de Julia Maesa. | SEP COLON METROP TVRI. Artémis debout, la main droite armée d'un javelot, et la gauche d'un bouclier. A ses pieds, un cerf

AE 31. — Dichalque. Mionnet, t. V, p. 437, No 672. — Vaillant, Numism. in col percussa.

LVIII. Sévère Alexandre (de 222 à 235 après J. C.).

2413. — M AV ALEXANDER CAES SEB. Buste d'Alexandre Sévère, à droite la poitrine couverte du paludamentum. Gr. | Légende et Astarté du 2349.

AE 25. — Dichalque. Ma collection

2414. — Même dr. | SEP TVRVS COLONI. Astarté du 2310.

AE 25. — Dichalque, gr. 8,90. Ma collection.

2415. — Même droit, devant, une contremarque. | COL MET TVRO. Même revers.

AE 30. — Dichalque. Mionnet, t. VIII suppl , p. 308, No 333.—Sestini. Descr. num. vet. p. 539, No 32.

2416. — M ALEXANDER CAES. Buste de Sévère Alexandre, à droite, la poitrine couverte de la cuirasse. En contremarque, une tête imberbe de l'Héraclès tyrien. | TVRIORVM. Même revers.

AB 27. — Dichalque gr. 10,77. Babelon, Perses Achémén , p. 331, No 2260 Mionnet, t V p. 437, No 673. — Ma collection.

2417. — Même dr. | TVRIORVM. Silène debout à droite et revers du 2371.

AE 25. — Chalque gr. 7,05. Babelon, Perses Achémén., p 332, No 2261.— Mionnet, t. V, p. 438. No 674.

2418. — Légende et droit du 2418. | SEP TVRO COLO. Même revers.

AE 26. — Dichalque, gr. 10,85. Ma collection = **Planche IV, 2.**

2419. — Même dr. | SEP TVRO METRO COL. Astarté sur une galère et revers du 2377.

AE 27. — Dichalque, Mionnet, t. VIII suppl . p. 309, No 335. — Sestini, Descriz, delle med. ant gr. del Mus. Hederv. III, p. 98, No 39, C.M.H. No 6151,

2420.— Légende et droit du 2414. | Même revers.

AE 27. — Dichalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 308, No 334. — Sestini Loc. cit., No 40, C.M.H. No 6152.

2421. — IMP CAES M AV ALEXANDER AV. Buste de Sévère Alexandre, à droite, la tête laurée, la poitrine couverte du paludamentum et de la cuirasse. Grèn. | SEP TVRO METROP COL PENIC. Temple de trois quarts du 2335.

AE 21. — Chalque, gr. 7,37. Babelon, Loc. cit., p. 332, No 2262, pl. XXXVII, fig. 12. — Mionnet, t. V, p. 438, No 675. — Collect. de l'Univ. amér. de Beyrouth.

LIX. Julia Maméa (de 222 à 235 après J. C.).

2422.—IVLIA MAMAEA AVG. Tête diadémée de Julia Maméa, à droite. | TVRIORVM. Pierres ambroisiennes et revers du 2391.

AE 32. — Dichalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 309, No 336. — Mus. Théup. p. 731.

LX. Gordien le pieux (de 238 à 244 après J. C.).

2423.—IMP GORDIANVS PIVS FEL AVG. Buste de Gordien le pieux, à droite, la tête laurée, la poitrine couverte du paludamentum. Grènetis au pourtour. | COL TVR METR. Astarté debout et revers du 2310.

AE 29. — Dichalque, gr. 18,57. Babelon, Perses Achémén., p. 332, No 2263. — Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 438, No 676.

2424. — Même dr. | TVRIORVM. Astarté dans un temple hexastyle du No 2360.

AE 32. — Dichalque, gr. 13,85. Babelon, Loc. cit., p. 333, No 2269.

2425. — Même dr. | COL TVR METR. Même revers.

AE 28. — Dichalque, gr. 17,30. Ma collection. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 309, No 337.

2426. — Même dr. | COL TVR METR. Héraclès sacrifiant et revers du 2313.

AE 24. — Chalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 310, No 340. — Mus. Theup. p. 737.

2427.— Même dr. | COL TVR METR. Héraclès nu, debout, regardant à gauche, posant la main droite sur un trophée, et tenant de la gauche sa massue et la peau de lion. Il est couronné par une victoire ailée debout sur un cippe. A ses pieds, le murex, et dans le champ, à gauche, un palmier. Grènetis au pourtour.

AE 28. — Dichalque, gr. 14,35. Babelon, Loc cit p. 332, No 2261. — Mionnet, t. V, p. 438, No 677.

2428. — Même dr. | COL TVR METR. Cadmus nu, debout à droite. le bras gauche enveloppé dans sa chlamyde qui flotte derrière lui et tendu en avant, lançant de la main droite élevée au dessus de la tête, un quartier de rocher contre un serpent qui se dresse devant lui. Dans le champ, à droite, le murex. Grènetis au pourtour.

AE 30. — Trichalque. Ma collection 2 exemplaires.

2429. — Même dr. | COL TVR METR. Cadmus nu, debout à droite, tenant une massue de la main gauche et lançant de la main droite un quartier de rocher sur un serpent qui se dresse devant lui. Dans le champ, à gauche, le murex. Grènetis au pourtour.

AE 31. — Trichalque, gr. 20. Babelon, Perses Achémén,. p. 333, No 2266, pl. XXXVIII. fig 44. — Mionnet, t. V, p. 439, No 679.

2430. – Même dr. | COL TVR METRO. Didon en face de la porte d'un ville, et revers du 2375.

AE 30. — Trichalque. Alex Boutkowski, Répert prat., p 393. — Imhoof-Blumer, Monn grecq., p. 447, No 43.

2431.— Même dr. | . . . T\ R C LONI. Didon sur une galère et revers du 2377. Grènetis au pourtour.

AE 31. — Dichalque, gr. 18,72. Babe on, Loc. cit., p 333, No 2268. — Mionnet, t. V, p. 439, No 681.

24 32.— Même dr. | COL TVR METR. Ünée posant le pied sur une proue et revers du 2381. Grèn.

AE 30. — Dichalque, gr 16,17. Babelon. Loc. cit., p 332, No 2265, pl. XXXVII, fig. 13. — Mionnet, t. V, p. 438, No 678.

2433. — Même dr. | COL TVRO METRO. Diomède nu, casqué, debout à gauche, le pied droit sur un rocher; sur sa main droite, il porte le palladium, et de la main gauche, il tient sa lance et sa chlamyde Dans le champ, à droite un palmier, à gauche, le murex.

AE 27. — Dichalque, gr. 16,40. Ma collection.

2434. — Même dr. | COL TVR METR. Personnage nu, debout dans un quadrige de cerfs, au galop, à droite. Sur son bras gauche, il porte sa chlamyde, et de la main droite, il tient une haste. En haut, dans le champ, une étoile; à l'exergue, le murex. Grènetis au pourtour.

AE 30. — Dichalque. gr. 18,07. Babelon. Perses Achémén., p. 333, No 2267, pl. XXXVII, fig. 15. — Mionnet, t. V, p. 439, No 680.

2435. — Même dr. | COL TVR METR. Bétyle de forme ovoide autour duquel est enroulé un serpent. Dans le champ, à droite, un palmier, à gauche, un flambeau ?

AE 25. — Chalque gr. 8,50. Ma collection. — Collection du Dr P. Schrœder à Beyrouth.

2436. — Même dr. | COL TVR METRO. Deux bétyles de forme conique séparés par un olivier au tronc noueux. A l'exergue, AMBRO-CIE / ΠΕΤΡΕ et le murex. Grèn. au p.

AE 29. — Dichalque. gr. 17,95. Babelon, Loc. cit. p. 333, No 2270. — Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 439, No 683.

2437. — Même dr. | COL TVR METR. Deux bétyles de forme cylindrique, à sommet arrondi, posés sur une base commune, entre un olivier et un thymiathérion. A l'exergue, AMBPO-CIЄ / ΠЄΤΡЄ et le murex. Grèn. au pourt.

AE 31. — Dichalque. gr. 19,60. Babelon. Perses Achémén. p. 334. No 2271, pl. XXXVII, fig. 16. — Mionnet, t. V, p. 439, No 684.

2438. — Même légende. Buste de Gordien le pieux, à droite, la tête laurée, la | COL TVRO METR. Table carrée des jeux surmontée de 2 urnes sphériques. De chaque

poitrine couverte de la cuirasse et du paludamentum. Grènetis au pourtour. | côté de la table une palme, et au dessous le murex. En haut dans le champ, le mot AKTIA, à l'exergue HEPACL. Gr. au p.

AE 24. — Chalque, gr. 9,30. Ma collection.

LXI. Philippe le père (244 à 294 après J. C.).

2439. — IMP M IVL PHILIPPVS P F AVG. Buste de Philippe le père, à droite, la tête laurée, la poitrine couverte du paludamentum. | COL TVR MET. Astarté posant la main sur un trophée et revers du 2310, avec un étoile au dessus de Silène. Grènetis au pourtour.

AE 28. — Dichalque, gr. 15,90. Babelon, Loc. cit., p. 334 No 2272. — Mionnet, t. V, p. 439, No 685.

2440. — Même dr. | COL TVRO METRO. Astarté tourelée et vêtue comme au 2348, debout de face, entre une victoire ailée posée sur un cippe qui la couronne à droite, et un petit Silène portant son outre à gauche. Le déesse pose sa main droite sur un palmier à gauche, placé à côté du murex. Au régistre inférieur, quatre femmes tourelées et debout, de chaque côté d'un autel, offrent un sacrifice à la déesse. Grènetis au pourtonr.

AE 31. — Trichalque, gr. 19,60. Babelon, Perses Achémén., p. 335, No 2279, pl. XXXVII, fig 21. — Mionnet, t. V, p. 441, No 692.

AE 29. – Tricha'que. Ma collection, 2 exemplaires = **Planche IV**, 3. Collection du Dr P. Schrœder à Beyrouth

2441. — Même dr. | COL TVRO METRO. Astarté dans un temple hexastyle et revers du 2360. Gr.

AE 31. — Trichalque, gr. 25,50 Babelon, Perses Achémén, p. 334, No 2274, pl. XXXVII, fig. 18. — Mionnet, t V, p. 440, No 687.

AE 27. — Dichalque, gr. 14,40. Ma collection.

2442. — Même droit, avec la tête radiée. | Même revers.

AE 30. — Dichalque, gr. 13,98. Babelon Loc. cit, No 2276.

AE 28. — Dichalque, gr. 13,15. Babelon, Loc. cit., No 2275.

2443. — Même droit, avec la tête laurée et la poitrine cuirassée. | Même revers.

AE 31. — Dichalque gr. 16. Ma collection.

2444. — Droit du 2439. | COL TVRO METR. Héraclès debout et revers du 2427. Dans le champ, à gauche, le murex. Grènetis au pourtour.

AE 31. — Trichalque, gr 20,35. Babelon, Loc. cit., p 335, No 2278, pl. XXXVII, fig. 20. — Mionnet, t V, p. 441, No 691.

2445. — Même dr. | COL TVR METR. Hermès à demi nu, debout à gauche, la chlamyde autour des reins, tenant un bâton de la main droite, et de la gauche un caducée. Dans le champ, à droite, un palmier et le murex, à gauche, une cigogne sur un cippé. Grènetis au pourtour.

AE 29. — Dichalque, gr. 16,52. Babelon. Perses Achémén., p. 334, No 2273, pl. XXXVII, fig. 17. — Mionnet. t. V. p 440, No 686.

2446. — Droit du 2443. | COL TVRO MET. Cadmus, à demi nu, debout à gauche, tenant de la main gauche un sceptre, et présentant un volumen (l'alphabet) à 4 Grecs debout en face de lui, et drapés dans leurs chlamydes. Dans le champ, le murex. A l'exergue, ΕΛΛΗ ΚΑΔΜΟϹ.

AE 29. — Trichalque. gr. 20,87. Babelon, Loc. cit , p 335, No 2281, pl. XXXVII. fig. 22. — Mionnet. t. V, p. 441, No 693, et t. VIII suppl. p. 310, No 341. — Vaillant, Num. in col. percussa, II, p. 252.

2447. — Droit du 2439. | COL TVRO MET. Didon debout de face, regardant à gauche, à demi nue, les jambes enveloppées dans son chiton. De la main droite étendue, elle tient un aplustre. Dans le champ, à droite, un palmier et le murex. A gauche, la poupe d'une galère phenicienne, ornée de l'aplustre. Grènetis au pourtour.

AE 29. — Dichalque. gr. 15,72. Babelon, Loc. cit., p. 335, No 2277, pl. XXXVII, fig. 19. — Mionnet, t. V. p. 440, No 688. — Ma collect. = **Planche IV, 4**.

2448.— Droit du 2443. | COL TVR MET. Femme tourelée (Didon ?) debout à droite, la poitrine nue, les jambes drapées dans son peplos, sacrifiant sur un autel allumé, devant un petit temple distyle, dans lequel est la massue d'Héraclès. Dans le champ, à droite, le murex. Grènetis au pourtour.

AE 31. — Dichalque. Ma collection.

2449.— Même dr. | COL TVRO MET. Énée à droite sur une galère comme au revers du 2382. Mais la galère a sa proue à gauche. Gr.

AE 30. — Dichalque. gr. 15,35. Babelon, Perses Achémén., p. 325, No 2282, pl. XXXVII, fig. 23. — Mionnet, t. V, p. 440, fig. 690. — Ma collection. — Collection du Dr P Schrœder à Beyrouth.

2450. — Même dr. | COL TVRO METRO. Personnage (le marais Cendevia) à demi nu, debout de face, la chlamyde enroulée autour des reins, détournant la tête à gauche. De la main gauche, il tient contre le tronc un roseau à feuilles retombantes, et la main droite dépose du sable pour faire le verre dans une basine placée à côté de lui. A ses pieds, le génie d'un fleuve (le Belus) vu à mi-corps nageant à gauche. Dans le champ, à gauche, le murex. Grènetis au pourrour.

AE 29. — Dichalque, gr 17,25. Babelon, Loc. cit., p. 336, No 2283. — Mionnet, t. V, p. 440, No 689.

2451. — IMP M IVL PHILIPPOS CAESAR. Tête radiée de Philippe à droite. | COL METROPOL TVRO. Couronne de chêne avec AKTIA KAICAPIA.

AE 32. - Trichalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 310, No 342. — Vaillant, Num. in col. percussa, t. II, p 253.

2452.— Droit du 2439. | COL TVR METR. Deux urnes des jeux séparées par un massue entre deux palmes. Sur la panse de l'une des urnes, on lit: HPA, sur l'autre: AKT. A l'exergue, le murex. Grènetis au pourtour.

AE 30. — Trichalque. gr. 19. Babelon, Perses Achémén., p. 335. No 2280, — Mionnet, t. V, p. 441, No 694.

LXII. Otacilia Sévéra (244 à 249 après J. C.).

2453. — M OTAC SEVERA AVG. Buste diadémé d'Otacilia Sévèra, à droite, la poitrine drapée. Grènetis au p. | COL TVRO METR. Astarté posant la main sur un trophée, du 3310. Grènetis au pourtour.

AE 29. — Dichalque, gr. 15.70. Babelon, Loc. cit., p. 336, No 2284. — Mionnet, t. V, p. 441, No 695.

2454. Même dr. | COL TVRO METRO. Didon devant la porte d'une ville, et revers du 2375. Dans le champ à gauche et en bas le murex. Pas de palmier.

AE 27. — Dichalque. Mionnet. t, V, p. 442, No 696. — Vaillant, Num in col. percussa.

2455.— Même dr. | 2 urnes des jeux sur une table, et revers du 2438.

AE 30. — Dichalque, gr. 17,60. Babelon, Loc. cit, p. 336, No 2295, pl. XXXVII, fig. 24. — Mionnet, t. V, p 412, No 697.

LXIII. Philippe le fils (244 à 249 après J. C.).

2456. — M IVL PHILIPPVS CAE. Buste de Philippe jeune, à droite, la poitrine couverte du paludamentum. Gr. au p. | COL TRO METRO. Astarté posant la main sur un trophée et revers du 2310. Grènetis au pourtour.

AE 30. — Trichalque gr. 16,96. Babelon, Loc. cit., p. 337, No 2286. — Mionnet, t. V, p. 442, No 698.

2457. — Même légende. Buste de Philippe jeune, à droite, la poitrine couverte de la cuirasse et du paludamentum. Grènetis au pourtour. | COL TVRO MET. Cadmus nu, debout à gauche; de la main droite, il tient une patère, et porte sa chlamyde et une lance trasversale sur le bras gauche. Devant lui, l'enceinte de Thèbes avec une porte flanquée le tours. Aux pieds de Cadmus, à gauche, un taureau couché à droite. Dans le champ, à droite, le murex. Grènetis au pourtour.

AE 30. — Dichalque, gr. 18. Ma collection.

2458.— Droit du 2456. | COL TVR... Didon devant la porte d'une ville, et revers du 2375, sans légende grecque. Grènetis au pourtour.

AE 30. — Trichalque, gr. 19.65. Babelon, Perses Achémén., p. 337, No 2287, pl. XXXVII, fig. 25. — Mionnet, t. V, p. 442, No 699.

LXIV. Étruscille (de 249 à 251 après J. C.).

2459. ...ETRVSCIL AV. Buste diadémé d'Étruscille, à droite, la poitrine drapée. Grènetis au pourtour. | TVRIORVM. Énée nu, debout à droite, posant le pied gauche sur une proue de navire; il détourne la tête, et étend la main droite en arrière sur un trophée. Dans le champ, à droite, un palmier à gauche, le murex. Grènetis au pourtour.

AE 28. — Dichalque gr. 12,25. Babelon, Loc. cit., p. 337, No 2288. pl. XXXVII, fig. 26.

LXV. Trébonien Galle (de 251 à 254 après J. C.).

2460. — IMP C C VIBIVS TREBO GALLVS AVG. Buste de Trébonien Galle, à droite, la tête laurée la poitrine couverte de la cuirasse. Grènetis au pourtour. | COL TVRO METRO· Astarté posant la main sur un trophée, et revers du 2310. Grèn. au p.

AE 27. — Dichalque gr. 14,90. Babelon. Loc cit. p. 337, No 2290. — Ma collection. — Mionnet, t V, p. 444. No 704. — Collection de l Université améric. de Beyrouth. — Collection du Sémin Ste Anne à Jérusalem.

2461.— Même légende. Buste de Trébonien Galle, à droite, la tête laurée, la poitrine couverte du paludamentum. | COL TVRO METRO. Astarté tourelée, posant la main droite sur un trophée, entre 2 petites figures debout, et tenant une haste transversale de la main gauche. En face, une victoire sur une colonne, couronne l'empereur debout. Au régistre inférieur 4 femmes tourelées sacrifiant sur un autel, comme au 2440.

AE 32. — Trichalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 311, No 344. — Banduri, I, 67, note 2.

2462 — Même dr. | COL TVRO METR. Astarté dans un temple hexastyle, et revers du 2360.

AE 29. — Trichalque, gr. 20,42. Babelon, Loc. cit., p. 337, No 2289. — Mionnet, t. V, p. 443, No 703.

2463. Même légende. Buste de Trébonien Galle, à droite, la tête laurée, la poitrine couverte de la cuirasse et du paludamentum. | COL TVRO METRO. Temple portatif distyle, à fronton semi-circulaire, sous le quel est un buste tourelé d'Astarté, à droite. A l'exergue, le murex. Grènetis au pourtour

AE 27. — Dichalque, gr. 15,80. Ma collection. — Collection du Séminaire Ste Anne à Jérusalem.

2464.— Même dr. | COL TVRO METROP. Héraclès sacrifiant sur un autel, et revers du 2313.

AE 30. — Dichalque Mionnet. t. V, p. 443. No 702. — Vaillant Numism in colon. percussa

2465.— Droit du 2461. | COL TVRO METRO. Héraclès à gauche et Apollon nus debout, entrelaçant leurs bras à droite. Héraclès s'appuie de la main gauche sur sa massue posée à terre, et Apollon de la droite sur sa lyre. Entre eux le murex

AE 32.— Trichalque. Mionnet t. VIII suppl., p 311, No 345. — Catal. d'Ennery. p 503 — Ma collection

2466. – Même dr. | COL TVRO METRO. Hermès debout et revers du 2445. Grènetis au pourtour.

AE 30. — Dichalque, gr. 12,65. Ma collection

2467. — Droit du 2460. | Pallas casquée, assise et revers avec légende du 2369.

AE 27. — Dichalque Mionnet t. V, p. 444, No 705. — Vaillant, Numism in colon. percussa

2468.— Même dr. | COL TVRO METRO. Cadmus présentant l'alphabet aux Grecs, et revers du 2446.

AE 27. — Dichalque, gr. 13,17. Babelon. Perses Achémén., p. 338, No 2295. — Mionnet, t. V, p. 444, No 708, et t. VIII suppl. p. 311, No 346. d'après Banduri, I, p. 71, note 4 description erronée.

2469. — Même dr. | CCL TVRO METRO. Cadmus debout devant l'enceinte de Thébes, et revers du 2457. Dans le champ, à gauche, au dessus du taureau, ΘΗ / ΒЄ en 2 lignes.

AE 27. — Dichalque. Collection de l Université améric. de Beyrouth.

2470. — Droit du 2461. | COL TVRO METRO. Femme tourelée (Didon ?) devant un temple distyle et revers du 2448. Grènetis au pourtour.

AE 29. — Dichalque, gr. 14,62. Babelon. Loc. cit., p. 338, No 2293, pl. XXXVII, fig. 28. — Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 444, No 707.

2471.—Même dr. | COL TVRO METRO. La nymphe Europe, debout de face, regardant à gauche, vêtue d'un long chiton. Elle tient de la main gauche, le bétyle ou simulacre d'Astarté et la main droit est ramenée sur la ceinture. En bas, dans le champ, à droite, les pierres ambroisiennes séparées par un olivier noueux. Dans le champ, à gauche un protome de taureau tourné à droite, et le murex au dessous ЄYPW — ΠH ΠЄ TPЄ A — MBPO — CIЄ. . . en 5 lignes horizontales. Gr. au p.

AE 28. — Dichalque. Ma collection = **Planche** IV, 5,

2472.— Même dr. | COL TVRO METRO. Héros nu, debout à droite, la chlamyde derrière le dos, un sceptre transversal dans la main gauche, donnant la droite, à Io qui est voilée et debout à gauche. Derrière elle, une vache debout à droite, retournant la tête. Entre les deux figures, le murex.

AE 27. — Dichalque. Boutkowski, Répert prat., p. 394. — Imhoof-Blumer, Monn gr., p. 147. No 44.

2473. —Droit du 2461. | COL TVRO METRO. Aigle debout de face sur une massue couchée, regardant à gauche et tenant dans son bec une couronne; de chaque côté, une enseigne militaire, sur laquelle on lit: LEG/III/GAL. A l'exergue, le murex.

AE 26. — Dichalque, gr. 14,10. Babelon, Perses Achémén, p. 339, No 2297, pl. XXXVIII, fig. 1. — Mionnet, t. V, p. 445, No 711. — Collection de l'Univers. améric. de Beyrouth.

2474. — Droit du 2461. | COL TVRO METRO (à l'exergue). Taureau devant une enseigne militaire du 2304.

AE 26. — Dichalque. gr. 20,70. Ma collection. — Mionnet. t. V, p. 445, No 712 — Vaillant, Numism in colon percussa.

2475. — Droit du 2462. | COL TVRO METRO. Deux personnages vêtus de la toge romaine, debout en regard et sacrifiant sur un autel. Chacun d'eux tient d'une main une patère et de l'autre, un sceptre. Dans le champ, à gauche, le murex.

AE 26. — Dichalque, gr. 15,80. Babelon, Perses Achémén., p. 338, No 2294 — Mionnet, t. VIII suppl., p. 310, No 343.

2476. — Droit du 2461. | COL TVRO METRO. Bétyle avec serpent enroulé et revers du 2390. mais le palmier est à droite, et le murex à gauche.

AE 26. — Dichalque gr 13,87. Babelon. Loc. cit., p. 339, pl. XXXVII. fig. 20. — Mionnet, t. V, p 444, No 709.

2477. — Droit du 2462. | COL TVRO METR. Pierres ambroisiennes et revers du 2391. Grèn. au pourt

AE 27. — Dichalque, gr 10. Ma collection. — Mionnet, t. VIII suppl, p 311, No 347.

2478. — Même dr. | COL TVRO METRO. Deux athlètes, à demi nus, debout en regard, portant une table sur laquelle sont posées 2 urnes renfermant chacune une palme. A leurs pieds, l'urne des votes A l'exergue, 2 murex. Grènetis au pourtour.

AE 28. — Dichalque, gr. 14,55 et 14,62. Babelon. Loc. cit., p. 338, Nos 2291 et 2292, pl. XXXVII, fig. 27. — Mionnet. t. V, p 444. No 706,

AE 26. — Dichalque Ma collection = **Planche IV**, 6.

LXVI. Volusien (de 251 à 254 après J. C.).

2479. — IMP. C. C. VIB VOLVSIANVS AVG. Buste | COL TVRO METRO. Astarté posant la main droite sur un

de Volusien,à droite la tête laurée, la poitrine couverte du paludamentum. | trophée et revers du 2310.

AE 31. — Trichalque. Mionnet, t. V, p. 445, No 713. — Vaillant, Numism. in colon. percussa.

AE 26. — Dichalque. gr. 15,52. Babelon, Perses Achémén., p. 339, No 2298, pl XXXVIII, fig. 2. — Collection du sémin. Ste Anne, à Jérusalem. — Mionnet, t. V, p. 445, No 714, et t. VIII suppl , p 312, No 349. — Mus Theup., p. 760.

2480. — Même légende. Buste de Volusien,à droite, la tête laurée, la poitrine couverte de la cuirasse. | Même revers. Entre Astarté et le cippe, un modius.

AE 28. — Dichalque. Ma collection.

2481. — Droit du 2479. | COL TVRO METRO. Astarté et Pallas. Astarté est debout, tourelée, vêtue d'un chiton court, elle pose la main droite sur un trophée, et tient sur le bras gauche un sceptre transversal. Elle est couronnée par une Victoire debout sur un cippe. Pallas est assise, coiffée du casque corinthien, et elle tient sur sa main droite une petite Victoire. Son bouclier rond est à terre à côté d'elle. A l'exergue, un palmier entre 2 murex.

AE 27. — Dichalque, gr. 18,27. Babelon, Loc. cit., p. 339, No 2299, pl XXXVIII, fig. 3. — Mionnet, t. V, p. 445, No 716.

2482. — Droit du 2480. | Même légende. Cadmus debout devant l'enceinte de Thèbes, et revers du 2469.

AE 35. — Dichalque, gr. 10,75. Ma collection = **Planche** IV, 7.

2483. — Droit du 2479. | Didon devant une porte de ville et revers du 2458.

AE 32. — Trichalque Mionnet, t. VIII sugpl., p. 312, No 350. — Banduri, I, p. 35, note 1.

2484. — Droit du 2487. | COL T—V—RO MET. Enée demi nu, s'élancant sur une proue de navire et revers du 2381.

AE 27. — Dichalque, Ma collection.

2485.— Droit du 2479.

COL TVRO METRO. Diomède debout et revers du 2433.

AE 27. — Dichalque, gr. 16,42 et 14,00. Babelon, Perses Achémén. p. 339, Nos 2300 et 2301, pl. XXXVIII, fig. 4. — Mionnet. t. V, p. 446, No 717.

2486.— Droit du 2479.

Héros en face d'Io, et revers du 2472.

AE 27. — Dichalque. Collection du séminaire Ste Anne, à Jérusalem.

2487. — Même légende. Buste de Volusien à droite, la tête laurée la poitrine couverte de la cuirasse et du paludamentum. Grèn.

Pierres ambroisiennes et revers au 2391. A l'exergue, autel entre le murex à gauche et la harpé à droite.

AE 28. — Gr. 17,85. Ma collectiou = **Planche** IV, 8.

AE 27. — Dichalque, gr. 14,42. Babelon, Loc. cit., p. 340. No 2302. — Mionnet, t. V, p. 446, No 718.

2488. — Droit du 2480.

Deux urnes séparées par une massue entre 2 palmes et revers du 2452. Les légendes sont AKT. et KOM.

AE 27. — Dichalque, gr. 13,12. Babelon, Loc. cit., p. 340, No 2303. — Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 446, No 720.

LXVII. Valérien le père (de 253 à 260 après J. C.).

2489. — IMP. C. P. LIC. VALERIANVS AVG. Buste de Valérien, à droite, la tête radiée, la poitrine couverte du paludamentum. Grènetis.

COL TVRO METRO. Astarté debout posant la main sur un trophée. Grènetis au p. et revers du 2310.

AE 31. — Trichalque, gr. 17,90. Babelon, Loc. cit., p. 340, No 2305, pl. XXXVIII, fig. 6 — Ma collection. — Mionnet. t. V, p. 447, No 724.

AE 30. — Trichalque, gr. 23,10. Babelon, Loc. cit, No 2306.

AE 27. — Dichalque, gr. 12,90. Babelon, Loc. cit., No 2307.

2490. — Même légende. Buste de Valérien père, la tête radiée, la poitrine cuirassée. Grènetis au pourt.

Même revers.

AE 31. — Trichalque Ma collection.

2491. — Même dr. | Astarté posant la main droite sur un trophée et revers du 2348.

AE 29. — Dichalque Alex. Boutkowski, Répert. prat., p 394. — Catal J. Greau, 1867, No 2632.

2492. — Même légende. Buste de Valérien père, à droite, la tête radiée, la poitrine couverte de la cuirasse et du paludamentum. Gr. au p. | COL TVRO METRO. Astarté dans un temple tétrastyle et revers du 2360. Grènetis au pourtour.

AE 30. — Trichalque, gr. 15,65 pièce fruste). Babelon, Perses Achémén., p. 343, No 2320. — Ma collection, 2 exempl. — Mionnet, t. V, p. 448, No 732.

2493. — Même dr. | COL. TVRO METRO. Buste d'Astarté dans un temple distyle portatif et revers du 2463. Grènetis au pourtour.

AE 30. — Trichalque, gr, 19,17. Babelon, Loc. cit., p. 342, No 2315, pl. XXXVIII, fig. 9. — Mionnet, t. VIII suppl., p. 312, No 352. — Sestini, Descriz. delle med. ant. gr. del Mus. Hederv. III, p. 98, No 41. — Banduri, t I, p. 120, note 4. — Ma collection = **Planche** IV, 9.

2494. — Droit du 2489. | COL. TVRO METRO. Héraclès posant la main sur un trophée et revers du 2299. Dans le champ, à gauche, les 2 pierres ambroisiennes, d'où s'échappe un double ruisseau. Grènetis au pourtour.

AE 30. — Trichalque, gr. 18,68. Babelon, Loc. cit. p 341, No 2308, pl. XXXVII, fig. 7. — Mionnet, t. V, p. 446, No 721.

2495. — Droit dn 2488. | Héraclès sacrifiant et revers du 2313.

AE 30. — Trichalque, gr. 14,25. Babelon, Perses Achémén., p. 341, No 2309, pl. XXXVIII, fig. 8. — Ma collection = **Planche** IV, 10. — Mionnet, t V, p. 447, Ne 722, et t. VIII suppl., p 313, No 353. — Banduri, I, p. 121.

2496. — Même dr. | COL. TVRO METRO. Héraclès posant la main sur un trophée, et revers du 2427.

AE 27. — Dichalque, gr. 13,30. Ma collection. — Collection de l'Université améric. de Beyrouth.

2497. — Même dr. | Hermès debout et revers du 2445.

AE 30. — Trichalque, gr. 17,30. Babelon, Loc. cit. p. 341, No 2310. — Ma collection — Mionnet. t. V, p. 447, No 723. — Collection du Dr. P. Schrœder. — Collection de l'Université Améric. de Beyrouth.

2498. — Droit du 2490. | Pallas assise, portant uue petite Victoire sur la main droite, et revers du 2369, sans le palmier.

AE 32.—Dichalque gr. 10,85, (pièce trouée). Bubelon, Loc. cit., p. 343, No 2325.

AE 28. — Dichalque, gr. 17,85. Babelon, Loc. cit., No 2324, pl. XXXVIII, fig. 12. — Mionnet, t. V, p. 449, No 736.

2499. — Même légande et buste de Valérien à droite, la tête laurée, et la poitrine couverte de la cuirasse et du paludament. | Même revers.

AE 27. — Dichalque, gr. 11. Ma collection.

2500. — Même revers. | Cadmus nu, debout devant l'enceinte de Thèbes, et revers du 2469. Grènetis.

AE 27. — Dichalque. gr. 14,50. Ma collection.

2501. — Droit du 2489. | Didon devant une porte de ville et revers du 2458, avec le palmier à droite, et le murex à gauche.

AE 29. — Dichalque, gr. 12,02. Babelon, Perses Achémén., p. 342 No 2317.

AE 31. — Dichalque, gr. 12,95. Babelon, Loc. cit., No 2316, pl. XXXVIII, fig. 10. — Mionnet, t. V, p, 448, No 730.

2502. — Droit du 2492. | COL. TVRO METRO. Didon sur une galère, et revers du 2377, mais la galère va à gauche.

AE 30. — Dichalque, gr. 12,30. Ma collection.

2503. — Même dr. | COL. TVRO METRO. Femme tourelée (Didon) devant un temple distyle et revers du 2448.

AE 31. — Trichalque, gr. 13,20. Babelon, Loc. cit, p. 343, No 2319. — Mionnet t. V, p. 448, No 731.

AE 29. — Trichalque gr. 20,10. Babelon, Loc. cit, No 2318. — Collection de l'Univers. Améric. de Beyrouth. — Ma collection.

2504. — Même dr. | Même revers. Au dessus de l'autel, une étoile.

AE 30. — Dichalque, ma collection.

2505. — Même dr. | COL. TVRO METRO. Énée demi nu, s'élançant sur une proue de navire et revers du 2381.

AE 31. — Dichalque, gr. 15,60. Babelon. Loc. cit, p. 342, No 2312. — Ma collection. — Mionnet, t. V, p. 447, No 725.

2506. — Droit du 2489. | Énée entièrement nu s'élançant à droite et revers du 2382. Mais Énée saisit de la main gauche son parazonium au lieu d'une haste.

AE 28. — Dichalque. Babelon, Loc. cit , No 2313. — Mionnet. t. V. No 728. — Coll, du Dr. P Schrœdor, à Beyrouth.

2507.— Même dr. | COL. TVRO METR. La nymphe Europe, debout de face, vêtue d'un long chiton, elle tient de la main gauche le bétyle ou simulacre d'Astarté, et la main droite est ramenée sur la ceinture. Dans le champ, à gauche, superposée: les pierres ambroisiennes séparées par l'olivier, une étoile, un protome de taureau tourné à droite, et le murex. Dans le champ, à droite et en bas, en 3 lignes. ЄΥ—ΡꞶ—ΠΗ. Grènetis au pourtour.

AE 28. — Trichalque, gr. 19.30. Ma collection. — **Planche IV, 11.**

2508.— Même dr. | Diomède portant le Palladium, et revers du 2433, sans palmier à droite.

AE 30. — Dichalque. Ma collection.

AE 27. — Dichalqne, gr. 15,21. Babelon, Perses Achémén p. 340, No 2304 pl. XXXVIII, fig. 5. — Mionnet. t. V, p. 447, No 727.

AE 31. — Trichalque, gr. 19.29. Babelon, Loc. cit , No 2314.

2509.— Droit du 2490. | CAENV. PHENICES. Temple vu de trois quarts et revers du 2335.

AE 29. = Dichalque, gr. 15,12. Babelon, Loc. cit . p. 344, No 2327, pl. XXXVIII, fig. 14.

2510.—Même dr. | COL. TVRO METR. Même revers.

AE 30. — Dichalque, gr. 17,65. Babelon, Loc cit., No 2328. — Mionnet t. V, p. 443, No 733.

2511.— Droit du 2489. | COL. TVRO MET. Niké ailée, debout de face et regardant à gauche. Elle tient une couronne dans la main droite etendue, et une palme appuyée sur le bras gauche. Dans le champ, à gauche une étoile et le murex. Grènetis

au pourtour. L'étoile manque sur certains exemplaires.

AE 31. — Dichalque. gr. 16,95. Babelon. Perses Achémén. p 343, No 2323.

AE 29. — Dichalque. gr. 12,77. Babelon. Loc. cit. No 2321, pl. XXXVIII, fig. 11. — Mionnet. t. V. p. 449, No 735. — Gr. 12,62. Ma collection = **Planche** IV, 12. — Coll. du Sémin. Ste Anne à Jérusalem.

2512. — Droit du 2492. COL. TVRO MET. Aigle devant une enseigne militaire et revers du 2303.

AE 29 — Dichalque gr. 17,68. Babelon. Loc. cit., p. 344. No 2326, pl. XXXVIII, fig 13.

2513.—Même dr. Même revers.

AE 27. — Dichalque. gr. 11,50. Ma collection. — Mionnet. t. V. p. 449, No 738.

2514.— Même dr. Personnage dans un quadrige de cerfs, et revers du 2434.

AE 30. — Dichalque. gr. 13,70. Ma collection. **Planche** IV. 13.

2515.— Même dr. COL. TVRO MET. Personnage demi-nu (le marais Cendevia) debout et revers du 2450.

AE. 29. — Dichalque, gr. 13.50. Babelon. Loc. cit., p. 341, No 2311. — Mionnet, t. V, p. 447, No 729.

2516.— Droit du 2489. COL. TVRO MET. Personnage à demi-nu, debout à gauche, la chlamyde autour des reins et du bras gauche, de la main droite baissée, il tient un sceptre et dans la droite un bétyle entouré d'un serpent. Dans le champ, à gauche, le murex, à droite un palmier. Grènetis au pourtour.

AE 31. — Trichalque. Ma collection. = **Planche** IV, 14.

2517.—Même dr. COL. TVRO METR. L'Océan, couché à terre, à demi nu, la tête barbue, et avec des cornes de bœuf, et les jambees enveloppées dans sa chlamyde. Il tient des plantes marines dans la main droite. En haut dans le champ les 2 pierres ambroisiennes, desquelles s'échappent des eaux. Dans le champ, le murex.

A l'exergue ωKEANOC. Grènetis au pourtour

AE 32. — Trichalque Mionnet, t. V, p 448, No 734. — Eckhel Mus. Vindob. Syll I, p. 58.

AE 28. — Dichalque, gr. 14,50. Coll. sémin Ste Anne à Jérusalem.

2518.—Même dr. | COL. TVRO MET. Olivier entre lespierres ambroisiennes et revers du 2391.

AE 32. — Trichalque. Mionnet, t. VIII suppl., p. 312, No 351. — Mus. Théup. p. 765.

2519.— Même dr. | Même revers, mais à l'exergue un autel entre la harpé (à gauche) et le murex (à droite). Grènetis au p.

AE 31. — Trichalque, gr. 15,60. Ma collection.

LXIX Gallien (de 253 à 268 après J. C.)

2520. — IMP. C. P. LIC. GALLIENVS AVG. Buste de Gallien, à droite, la tête radiée, la poitrine couverte du paludamentum. Gr. au p. | COL. TVRO MET. Astarté posant la main droit sur un trophée, et revers du 2310.

AE 31. — Trichalque, gr. 18,92. Babelon Loc. cit., p. 344, No 2330, pl. XXXVIII, fig. 15 — Mionnet. t. V, p. 445, No 739.

AE 29. — Dichalque, gr. 15,65. Babelon. Loc. cit, No 2331. — Ma collection. — Coll. du sémin. Ste Anne à Jérusalem.

2521.— Même légende. Buste de Gallien, à droite, la tête radiée la poitrine couverte de la cuirasse et du paludamentum. Grènetis. | COL. TVRO MET. Astarté dans un temple hexastyle et revers du 2360.

AE 27. — Dichalque, gr. 11,30. Ma collection. — Mionnet. t. V, p. 450, No 743. — Coll de l Univers. Améric. de Beyrouth

2522.—Même légende. Buste de Gallien, à droite, la tête laurée, la poitrine couverte de la cuirasse. Grèn. au p. | COL. TVRO MET. Buste d'Astarté dans un temple portatif distyle et revers du 2463.

AE 30. — Trichalque gr. 19,50. Ma collection.

2523. — Droit du 2520. | COL. TVRO MET. Héraclès posant la main sur un trophée et revers du

2299. Dans le champ, le murex. Grènetis au pourtour.

AE 29. — Dichalque, gr. 13,01. Babelon, Perses Achémén. p. 345, No 2332. — Mionnet. t V, p. 450, No 740.

2524.—Même légende. Buste de Gallien, à droite la tête radiée, la poitrine couverte de la cuirasse. Grènetis. | COL. TVRO METRO. Héraclès faisant une libation sur un autel et revers du 2313.

AE 29. — Dichalque, gr 16,56. Babelon. Loc. cit., p. 346, No 2342. — Mionnet. t. V, p. 451, No 749.

2525.—Même dr. | Pallas assise et revers du 2369. Dans le champ, à droite, le murex.

AE 29. — Dichalque. Ma collection.

2526.—Droit du 2521. | Même revers.

AE 29. — Dichalque. gr. 13,90. Babelon. Loc cit., p. 348, No 2352, pl. XXXVIII, fig 26. — Mionnet. t V, pl. 452, No 754.—Ma collection.=**Planche IV, 15.**

2527.—Même légende. Buste de Gallien, à droite, la tête laurée, la poitrine couverte du paludamentum. Gr. au p. | Même revers.

AE 27. — Dichalque, gr. 13,05. Ma collection.

2528.—Même dr. | Pallas Nicéphore, assise et revers du 2498.

AE 26. — Dichalque. Ma collection

2529.—Droit du 2522. | Hermès debout et revers du 2445.

AE 29. — Dichalque, gr 14,15. Ma collection.

2530.—Droit du 2520. | COL. TVRO MET. Cadmus luttant contre un serpent et revers du 2372.

AE 30. — Dichalque, gr 19,10 et gr. 15,03 Babelon. Perses Achémén. p. 346, Nos 2339 et 2340, pl. XXXVIII, fig. 19.

2531.—Droit du 2524. | Même revers.

AE 30. — Dichalque, ma collection. — **Planche IV, 16.**

2532.—Droit du 2522. | Cadmus devant l'enceinte de Thèbes et revers du 2469.

AE 30. — Dichalque, gr. 14,22. Babelon. Loc. cit., p. 346, No 2341 pl. XXXVIII, fig. 19. — Mionnet, t. V. p. 451, No 747.

2533.— Droit du 2520. | COL. TVRO METRO. Didon debout devant une porte de ville, et revers du 2458.

AE 27. — Dichalque, gr. 11,15. Babelon, Loc cit., p. 345, No 2333. — Mionnet, t. V, p. 450, No 741.

2534.— Droit du 2527. | Même revers.

AE 25. — Dichalque, gr. 16,40. Ma collection.

2535. - Droit du 2520. | Didon sur une galère et revers du 2502.

AE 29. — Dichalque, gr. 12,75. Babelon, Loc. cit, p. 345, No 2335.

2536.—Même dr. | COL. TVRO MET. Didon sacrifiant devant un temple distyle et revers du 2448.

AE 32. — Dichalque, gr. 16,33. Babelon, Loc. cit., p 345, No 2334. — Mionnet, t. V, p. 450, No 742.

2537.— Droit du 2524. | Même revers. Au dessus de l'autel, une étoile.

AE 26. — Dichalque, gr. 14,75. Ma collection. — **Planche** IV, 17.

2538.— Droit du 2520. | COL. TVRO MET. Didon debout, de face, vêtus d'un chiton talaire et d'un péplos. De la main droite étendue, elle tient un aplustre. Dans le champ, les lettres N et Γ et le murex. Grènetis au pourtour.

AE 29. — Dichalque gr. 15,57. Babelon, Perses Achémén, p 345, No 2336. — Mionnet, t. V, p. 452, No 753.

2539.—Même dr. | COL. TVRO METR. Enée demi nu s'élançant sur une proue de navire et revers du 2381.

AE 32. — Dichalque, gr 15,75. Babelon, Loc. cit., p. 345, No 2337, pl. XXXVIII, fig. 17. — Mionnet, t. V, p. 450, No 744.

AE 28. — Dichalque. Ma collection. = **Planche** IV, 18. — Collection du Dr. P Schrœder.

2540.—Même dr. | COL. TVRO METRO. Enée nu, s'élançant sur une proue et revers du 2506.

AE 29. — Dichalque, gr. 15,26. Babelon, Loc. cit., p. 346, No 2338. — Mionnet t. V, p. 450, No 745

2541.— Droit du 2524. | COL. TVRO METRO. Europe debout et revers du 2507, sans étoile

AE 30. — Dichalque. gr. 17,72. Babelon, Loc. cit., p. 347, No 2348, pl. XXXVIII, fig. 23. — Catal. de Moustiers No 3218. — Catal. Hoffmann, No 2278. — Mionnet. t. V. p. 451, No 748. — Cabinet du prince de Waldeck. — Eckhel. Doctr. num. veter. t. III, p. 389.

2542.— Droit du 2524. | Diomède portant le Palladium et revers du 2433 sans palmier.

AE 29. — Dichalque gr. 16,28. Babelon, Perses Achémén., p. 347, pl. XXXVII, fig. 22.

2543. — Droit du 2522. | Même revers, avec le murex à droite.

AE 28. — Dichalque, gr. 12,40. Ma collection. — **Planche IV, 19.**

2544.—Même dr. | Héros donnant la main à Jo et revers du 2472.

AE 27. — Dichalque, gr. 12. Coll. du sémin. Ste Anne à Jérusalem.

2545.— Droit du 2524. | COL. TVRO METRO. Niké, ailée, allant à gauche, vêtue d'un chiton talaire, portant de la droite étendue une couronne et une palme sur le bras gauche. Dans le champ, à gauche, le murex. Grènetis au pourtour.

AE 31. — Dichalque. gr. 15,95. Babelon. Loc. cit., p. 349, No 2356, pl. XXXVIII, fig. 28.

AE 30. — Dichalque, gr. 19,57. Babelon. Loc. cit., 348, No 2355. — Mionnet t. V, p. 452, No 752.

AE 29. — Dichalque, gr. 17,85. Babelon. Loc. cit., p. 348, No 2354. — Ma collection.

AE 27, — Dichalque, gr. 13,33. Babelon. Loc. cit., p. 349, No 2357.

2546.— Droit du 2527. | Temple et revers du 2335. A l'exergue et à gauche le murex.

AE 29. — Dichalque, gr. 11,60. Ma collection.

2547.— Droit du 2521. | COL. TVRO METRO. Même revers.

AE 29. — Dichalque, gr. 13,60, Ma collection

2548. -- Droit du 2522. | COL. TVRO METR. Personnage, quadrige de cerfs et revers du 2434.

AE 26. — Dichalque, gr. 10,60. Ma collection

2549.— Droit du 2527. | COL. TVRO . . . Personnage (le marais Cendevia) et revers du 2450.

AE 27. — Dichalque, gr. 16,15. Ma collection

2550.— Droit du 2521. | Même revers.

AE 32. — Dichalque, gr 15,85. Ma collection. — **Planche** IV, 20.

2551. — Droit du 2524. | COL TVRO METRO. Personnage debout portant le bétyle entouré d'un serpent, et revers du 2516. Grènetis au pourtour.

AE 31. — Dichalque, gr. 10,30. (Tréflage an revers). Babelon, Perses Achémén. p. 347, No 2347.

5522.— Droit du 2527. | Même revers.

AE 28. — Dichalque, Ma collection.

2553.—Même dr. | COL. TVRO . . . . L'Océan couché et revers du 2517. Grènetis au pourtour.

AE 29. — Dichalque, gr. 13,95. Babelon, Loc. cir , p. 347, No 2343, pl. XXXVIII, fig. 20.

2554.— Droit du 2524. | COL. TVRO METRO. Simulacre ou bétyle d'Astarté, vu sous temple portatif placé sur une galère. Grènetis au pourt.

AE 30. — Dichalque, gr. 14,95 et 19,02, Babelon, Loc. cit · p. 347, Nos 2344 et 2345. pl. XXXVIII, fig. 21. — Mionnet, t. V, p. 451, No 750.

2555.—Même dr. | COL. TVRO METRO Bétyle et revers du 2390.

AE 29. — Dichalque, gr. 18,40. Ma collection.

2556. — Droit du 2527. | Même revers.

AE 29. — Dichalque, Mionnet. t. VIII suppl., p. 314, No 357.—Mus Théup. p. 767.

2557.— Droit du 2524. | COL. TVRO METRO. Olivier entre les 2 pierres ambroisiennes et revers du 2519.

AE 28. — Dichalque, gr. 18,20. Babelon, Loc. cit., p. 348, No 2349, pl. XXXVIII, fig. 24. — Mionnet, t. V, p. 452, No 755.

2558.—Même dr. | Même revers, mais avec l'exergue du 2391.

AE 30. — Dichalque, gr 11,72. Tréflage au revers. Babelon, Perses Achémén. p. 348, No 2351. — Mionnet t. VIII, suppl. p. 313, No 356. — Sestini Descriz. delle med. ant. gr. del Mus Hederv. III, p. 98, No 42. — C. M H. No 6154. Tab. XXVI, 569.

AE 27. —Dichalque, gr. 15,27. Babelon, Loc cit., No 2350, pl. XXXVIII, fig. 25,

2559.—Même légende. Buste de Gallien, à droite, la tête laurée la poitrine couverte de la cuirasse et du paludamentum. Gr. | Même revers.

AE 26. — Dichalbue, gr. 18,70. Ma collection.

2560.— Droit du 2521. | COL. TVRO METROP. 2 urnes des jeux sur une table carrée et revers du 2324. Les légendes sont ACTIA et ERACL.

AE 30. — Trichalque, gr. 18,15. Ma collection.

2561. — Droit du 2524. | Même revers, mais avec le murex dans le champ, à gauche.

AE 90. — Trichalque, gr. 23. Babelon, Loc. cit., p. 348, No 2353, pl. XXXVIII, fig. 27. — Mionnet, t. V. p. 452, No. 756.

LXX. *Salonine (de 253 à 268 après J. C.).*

2562.— CORNE. SALONINA. AVG. Buste diadémé de Salonine, à droite la poitrine drapée. Grènetis au p. | COL TVRO METRO. Astarté posant la main sur un trophée et rev. du 2310.

AE 26. — Dichalque, gr. 16,42. Babelon, Loc. cit., p. 349, No 2358.

AE 29. — Dichalque, Mionnet, t. VIII, suppl. p. 314, No 359. — Sestini, Descriz delle med. ant. gr. del Mus. Hederv., III, p. 98, No 45.

2563.— Même dr. | COL. TVRO. METRO. Hermès debout et revers du 2445.

AE 30. — Dichalque, gr. 12,50. Babelon, Perses Achémén., p 349, No 2368. —Mionnet, t V. p. 458, No 658. – Ma collection, 2 exemplaires. – **Planche IV, 21.**

2564.— Même dr. | COL. TVRO. METRO. Cadmus luttant contre un serpent et revers du 2372. Dans le champ, à gauche, 2 murex.

AE 28. – Dichalque. Collection du Dr. P. Schrœder, à Beyrouth.

2565.— Même dr. | COL. TVRO. METRO. Cadmus devant l'enceinte de Thèbes, et revers du 2469.

AE 28. — Dichalque, gr. 12,43. Babelon. Loc. cit., p. 349, No 2360. — Mionnet, t. V, p. 453, No 769.

2566.—Même dr. | Didon devant une porte de ville, et revers du 2458.

AE 28. – Dichalque, gr. 13. Ma collection.

2567.—Même dr. | Didon sacrifiant devant un temple distyle et revers du 2448.

AE 28. — Dichalque, gr. 13,60. Ma collection

2568.—Même dr. | Niké ailée et revers du 3545.

AE 24. — Dicha'quo, gr. 13,95. Ma collection.

2569.—Même dr | COL. TVRO. METR. 2 personnages sacrifiant sur un autel et revers du 2305.

AE 25. — Dichalque. Collection du Dr P Schrœder, à Beyrouth

2570.—Même dr. | COL. TVRO. METR. l'Océan couché et revers du 2517.

AE 27. — Dichalque gr. 13.95. Babelon Loc. cit. p. 349, No 2361. — Mionnet, t. V, p. 453, No 760. — Ma collection. — **Planche IV, 22.**

2571.— Même dr. | COL. TVRO. MET. Deux urnes de jeux et revers du 2452.

AE 27. — Dichalque, gr. 14,65. Ma collection.

2572.—Même dr. | COL. TVRO. METR. 2 urnes des jeux sur une table carrée et revers du 2560.

AE 27. — Dichalque, gr. 16,40. Babelon Perses Achémén, p. 350, No 2362. — Mionnet, t. V, p. 453, No 762

2573. — CORNE. SALONA. Même dr. | COLONIA. TVRVS. METRO. Urne des jeux sur un trépied.

AE 24. — Chalque, Mionnet, t. V, d. 453, No 763.

2574.— Droit du 2549. | COL. TVRO. METROPOL. Trépied. Dessus ou dessous, le murex.

AE 30. — Dichalque. Mionnet, t. VIII, suppl p. 315. No 363. — Banduri, I, p. 245. Note 4. — Vaillant, Coll. II p. 357.

AE 24. — Chalque, Mionnet, t. VIII, suppl. p. 304, No 360 avec COLONIA. TVRVS METROPOLIS. AVGVSTA.), et No 361, (COL. TVRVS METRO).—Banduri I. p. 256. — Mus. Theup. p. 769.

AE 22.—Chalque, Mionnet, t VIII suppl. p. 314, No 362.—Banduri I, p. 254.

Beyrouth.

J. ROUVIER.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΝ ΕΥΡΗΜΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ ΑΘΗΝΩΝ ΧΑΛΚΑ ΡΩΜΑΪΚΑ.

(Πίνακες Ι—ΙΙ)

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀνασκάπτων ἐν Ἐλευσῖνι ὁ Γεώργιος Β. Ἀδὰμ τὸν εἰς ὀλίγων μέτρων ἀπόστασιν ἐκτὸς τοῦ ἀνατολικοῦ τείχους τοῦ περιβόλου τοῦ Ἱεροῦ τῶν Θεῶν κείμενον κῆπον τοῦ καφεψείου αὐτοῦ, ἀνεκάλυψε μαρμαρίνην προτομὴν ῥωμαίου τινὸς ἀνδρός, ἄριστα διατηρουμένην, πρὸς δὲ μέγα πλῆθος χαλκῶν νομισμάτων, πάντων σχεδὸν Ἀθηναϊκῶν ἐκ τῶν χρόνων τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατόρων.

Καὶ τὴν μὲν προτομὴν ἠγόρασεν ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις διὰ τὸ Ἐθν. Κεντρικὸν Μουσεῖον, τῶν δὲ νομισμάτων ἐκομίσθησαν εὐθὺς τότε πρὸς τὸ Ἐθν. Νομισμ. Μουσεῖον 972 κέρματα, εἰσέτι ὑπὸ τῶν χωμάτων περιβεβλημένα, ἅτινα ἐξετάσας λεπτομερῶς περιέγραψα ἐν τῷ ἐνταῦθα δημοσιευομένῳ καταλόγῳ, ἐν ᾧ ἀπαριθμῶ καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἐξ ἑκάστης διαφορᾶς κερμάτων. Τούτων τῇ προτάσει μου τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον διὰ τὴν ἐν τῷ Ἐθν. Νομισματ. Μουσείῳ ἀποκειμένην ἰδιαιτέραν αὐτοῦ νομισματικὴν συλλογὴν ἠγόρασεν ἐκλογὴν 281 κερμάτων, ἤτοι πάσας ἀνεξαιρέτως τὰς διαφοράς, ὧν αἱ κυριώτεραι ἀπεικονίσθησαν ἐπὶ τῶν πινάκων Ι καὶ ΙΙ. Ἐκ δὲ τῶν ὑπολοίπων τὰ μὲν τρία τέταρτα περίπου εἰσῆλθον εἰς τὴν συλλογὴν τοῦ κ. Ἄθωνος Ρωμάνου, ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἰδιαιτέραν κεκτημένου συλλογὴν Ἀθηναϊκῶν νομισμάτων, τὰ δὲ λοιπὰ διεσκορπίσθησαν πωληθέντα εἰς διαφόρους.

Ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὰ πρός με κομισθέντα νομίσματα, περὶ ὧν μοὶ ἐδόθη ἡ πληροφορία ὅτι ἀπετέλουν τὸ ὅλον τοῦ εὑρήματος. Ἀλλ', ὡς κατόπιν ἀσφαλῶς ἔμαθον, εὑρέθησαν σχεδὸν ἄλλα τόσα. Τὸ δεύ-

τερον δὲ τοῦτο μέρος περιῆλθεν εἰς χεῖρας Ἀθηναίου ἐμπόρου ἀρχαιοτήτων, παρ' οὗ βεβαίως ἠγοράσθησαν καὶ ὑπὸ τοῦ Βρεττανικοῦ Μουσείου τὰ ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ W. Wroth ἐν τῷ Numismatic Chronicle (Vol. III, [1904] pag. 322-329 n° 9-18 pl. X, 8-16) δημοσιευθέντα τοιαῦτα. Ἔμαθον δ' ὅτι παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἠγόρασαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἰδιῶται καὶ Μουσεῖα, ἐγὼ δ' αὐτὸς εἶδον εἰς χεῖρας ἰδιώτου ἐκ Μεγάρων ὡραίαν σειρὰν ἑκατὸν περίπου τοιούτων, ὧν ὅμως μεταξὺ οὐδεὶς σχεδὸν τύπος ἢ διαφορὰ ὑπῆρχε μὴ περιεχομένη ἐν τῷ ἐνταῦθα δημοσιευομένῳ καταλόγῳ.

Τὸ μέρος τοῦ εὑρήματος ὅπερ ἐξήτασα ἀποτελεῖται, ὡς βλέπει τις ἐκ τοῦ καταλόγου, κυρίως ἐξ Ἀθηναϊκῶν χαλκῶν νομισμάτων τῶν Ρωμαϊκῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων. Διαιροῦνται δὲ ταῦτα εἰς δύο σαφῶς ἀπ' ἀλλήλων διακρινομένας τάξεις. Ἡ πρώτη, ἡ καὶ ὀλιγαριθμοτέρα, περιλαμβάνει Ἀθηναϊκὰ κέρματα *λίαν ἐφθαρμένα* ἐκ μακρᾶς χρήσεως αὐτῶν. Ἡ δὲ δευτέρα, ἡ καὶ πολυαριθμοτέρα, ἀποτελεῖται ἐκ κερμάτων ὁμοιοτύπων μὲν ἀλλὰ νεωτέρας τεχνοτροπίας, μικροτέρας διαμέτρου καὶ *ἀρίστης διατηρήσεως* — πλειστάκις ἀκμαίου κόμματος (fleur de coin) — προφανῶς ὡς μικρὸν πρὸ τῆς καταχώσεως τοῦ εὑρήματος τεθέντων εἰς τὴν κυκλοφορίαν.

Τὴν χρονολογίαν ἀμφοτέρων τῶν τάξεων τούτων, ἑπομένως καὶ τοὺς χρόνους τῆς καταχώσεως τοῦ εὑρήματος, μανθάνομεν εὐτυχῶς ἐκ τῶν μετ' αὐτῶν ἀνακαλυφθέντων ὀλιγαρίθμων ρωμαϊκῶν αὐτοκρατορικῶν νομισμάτων, τῶν ἐν τέλει καταλογισθέντων, ὧν τὰ μὲν ὄντα *ἐφθαρμένα* ὡς τὰ τῆς πρώτης τάξεως Ἀθηναϊκὰ εἶναι τοῦ Ἀδριανοῦ καὶ Φαυστίνης τῆς πρεσβυτέρας, τὰ δὲ *κάλλιστα διατηρούμενα*, εἶναι τῶν αὐτοκρατόρων Μαξιμίνου καὶ κυρίως τοῦ Γορδιανοῦ Γ´ (238-244 μ. Χ.). Ἄρα τὰ γνωστὰ χαλκᾶ Ἀθηναϊκὰ νομίσματα τῶν ρωμαϊκῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων, ὧν σχεδὸν οὐδεν τὸ μὴ περιεχόμενον ἐν τῷ παρόντι εὑρήματι, ἐκόπησαν εἰς δύο διαφόρους ἐποχάς, ἤτοι τὴν τοῦ Ἀδριανοῦ (117-138 μ. Χ.) καὶ τὴν τοῦ Γορδιανοῦ Γ´ (238-244 μ. Χ), ὅπερ ἠγνοεῖτο μέχρι τοῦδε κατ' ἀσφαλῆ τρόπον. Ὁποία δὲ ἡ ἀρχαιολογικὴ καὶ μυθολογικὴ σπουδαιότης τῶν ἐπ' αὐτῶν πολυποικίλων τύπων εἶναι πασίγνωστον [1].

1. Πβλ. Blumer and P. Gardner, Num. Commentary on Pausanias p. 425-152.

Τὸ ὑφ' ἡμῶν ἐξετασθὲν μέρος τοῦ εὑρήματος περιελάμβανε πλὴν τῶν 'Αθηναϊκῶν καὶ Ρωμαϊκῶν αὐτοκρατορικῶν νομισμάτων μόνον δύο ἄλλα νομίσματα, ἤτοι ἓν αὐτοκρατορικὸν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἕτερον τοῦ Ἄργους κοπὲν ἐπὶ Φ. Πλαυτίλλης τῆς ἐν ἔτει 212 μ. Χ. ἀποθανούσης. Δὲν ἠδυνήθην δὲ νὰ μάθω ἂν ἐν τῷ ἑτέρῳ μέρει περιείχοντο ἄλλα τοιαῦτα 'Αθηναϊκὰ ἢ Ῥωμαϊκὰ αὐτοκρατορικὰ κέρματα.

Διὰ τοῦ παρόντος εὑρήματος σπουδαίως προάγονται αἱ γνώσεις ἡμῶν περὶ τῆς ἐπὶ τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατόρων νομισματοκοπίας τῶν Ἀθηναίων, μεγάλως δὲ δύναται νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς λεπτομεροῦς μελέτης αὐτοῦ ὁ μέλλων νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐκ νέου τὴν μελέτην τοῦ συνόλου τῆς νομισματοκοπίας ταύτης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΗΜΑΤΟΣ

ΑΤΤΙΚΗ

ΑΘΗΝΑΙ

Διάφοροι τύποι Ἀθηνᾶς.

1.— Æ 21/22. — Προτομὴ 'Αθηνᾶς μετὰ κράνους ἀκοσμήτου πρὸς δ. καὶ ἱματίου περὶ τὸν τράχηλον. 'Εν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. ΑΘΗΝ | Α—ΙΩΝ. *'Αθηνᾶ ἱσταμένη* πρὸς ἀρ. *μετ' αἰγίδος περὶ τὸ στῆθος*, ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ *Νίκην* πρὸς αὐτὴν τείνουσαν τὸν ἐν τῇ δεξ. στέφανον, ἐν δὲ τῇ ἀρ. κρατοῦσαν κλάδον φοίνικος. Τὴν ἀρ. στηρίζει ἐπὶ τῆς κατακειμένης καὶ ἐκ τοῦ πλαγίου ὁρατῆς ἀσπίδος, παρ' ἣν ἵδρυται *τὸ δόρυ* αὐτῆς. 'Εν κύκλῳ σφαιριδίων. — ***Πίναξ*** I, 1. 78

2. — Æ 22. — Ὁμοίως, μετὰ διπλοῦ περιδεραίου ἐκ κόκκων περὶ τὸν τράχηλον. — ***Πίναξ*** II, 37 (κεφαλή).

Ὄπ. Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ. 1

3. — Ⱥ 22. — Ὁμοίως, ἄνευ περιδεραίου, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ κράνους γλαῦξ. Κ. σφαιρ.
Ὄπ. Ὁμοίως. 2

4. — Ⱥ 22. — Ὁμοίως, ἔχουσα ὅμως τὸ κράνος δι' ἀνθεμίων καὶ ἑλίκων ποικιλοτρόπως κεκοσμημένον — ***Πίναξ*** II, 36 (κεφαλή). 15
Ὄπ. Ὁμοίως.

5. — Ⱥ 22. — Ὁμοίως, ἀλλὰ μείζων ἡ προτομή, ἐξ οὗ φαίνεται ἡ περὶ τὸ στῆθος τῆς θεᾶς αἰγίς.
Ὄπ. Ὁμοίως. 3

6. — Ⱥ 22. — Ὁμοίως, (βραχεῖα προτομὴ) ἔχουσα τὸ κράνος ἐλαιοστεφὲς καὶ ἐπ' αὐτοῦ μέρος τῆς ἄνω τοῦ ὠτὸς κόμης. — ***Πίναξ*** II, 47 (κεφαλή).
Ὄπ. Ὁμοίως. 3

7. — Ⱥ 20. — Ὁμοίως, ἀλλ' ἔχουσα τὸ κράνος κεκοσμημένον δι' ἑλίκων, καὶ μετὰ πλατέος καταυχενίου, περὶ δὲ τὸν τράχηλον διπλοῦν περιδέραιον ἐκ κόκκων.
Ὄπ. Ὁμοίως. 3

8-9. — Ⱥ. — Ὁμοίως, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ κράνους θαλάσσιος ἵππος πτερωτὸς ἢ ἐνίοτε Πήγασος. — ***Πίναξ*** II, 46-47 (κεφαλή).
Ὄπ. Ὁμοίως. 12

10. — Ⱥ 22. — Ὁμοίως, ἀλλὰ τὸ κράνος σχηματίζει εἰς τὰ ἄνω κεφαλὴν ἀνδρός.
Ὄπ. Ὁμοίως. 1

11. — Ⱥ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς Παρθένου μετὰ τριλόφου κράνους, ἐφ' οὗ Πήγασος, καὶ διπλοῦ περιδεραίου πρὸς δ. — ***Πίναξ*** II, 49 (κεφαλή).
Ὄπ. Ὁμοίως. 4

12. — Ⱥ 23/25. — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ἢ προτομὴ μεθ' ἁπλοῦ κράνους πρὸς δ. ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. (Ἀρχαιοτέρου κόμματος τῶν προηγουμένων).
Ὄπ. ΑΘΗ—Ν | ΑΙΩΝ. Ὅμοιος τύπος *Ἀθηνᾶς* Νικηφόρου,

ἀλλ' ἐχούσης ἀριστερά, παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς, *τὸν Ἐριχθόνιον ὄφιν*. (Πάντα λίαν ἐφθαρμένα). 49

13. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς μεθ' ἁπλοῦ κράνους πρὸς δ., ἐνίοτε ὑπὸ ἑλίκων κεκοσμημένου.
Ὄπ. ΑΘ | ΗΝΑΙΩΝ. Ὁμοίως (μετὰ τοῦ ὄφεως). 7

14. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘ | ΗΝΑΙΩΝ. Ὁμοίως. 1

15. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘ – Η | Ν—ΑΙΩΝ. Ὁμοίως. — ***Πίναξ*** Ι, 2. 3

16. — Æ 22. — Ὁμοίως. — ***Πίναξ*** ΙΙ, 42 (κεφαλή).
Ὄπ. ΑΘ—Η | ΝΑΩΝ (sic). Ὁμοίως. 6

17. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘ – Η | ΝΑΙΩΝ. Ὁμοίως. 1

18. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ—Ν | ΑΙΩΝ. 20

19. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ | Ν—ΑΙΩΝ. Ὁμοίως. 22

20. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ—ΝΑ | ΙΩΝ. Ὁμοίως. 1

21. — Æ 22. — Ὁμοίως (ἐνίοτε πρὸ τῆς αἰγίδος δύο μεγάλοι ὄφεις).
Ὄπ. ΑΘΗΝ—Α | ΙΩΝ. Ὁμοίως. 5

22. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ | ΑΙΩΝ. Ὁμοίως. 3

23. — Æ 22. — Ὁμοίως (μετὰ κράνους ἐλαιοστεφοῦς).
Ὄπ. Ὁμοίως.

24. — Æ 22. — Ὁμοίως τῷ 21. — ***Πίναξ*** ΙΙ, 48 (κεφαλή).
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ | ΙΩΝ. Ὁμοίως. 2

25. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ—Ν | ΑΙΩΝ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἡ ἀσπὶς ὁρατὴ κατενώ-

πιον καὶ κεκοσμημένη διὰ *γοργονείου*. Ὁ δράκων δὲν εἶναι ὁρατός. — ***Πίναξ*** I, 3. 2

26. — Ⱥ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘ—Η | ΝΑΙΩΝ. Ὁμοίως τοῖς ὑπ᾽ἀρ. 11-23, ἀλλ᾽ἐν τῇ θέσει τοῦ ὄφεως εὕρηται *γλαῦξ*. — ***Πίναξ*** I, 4. 1

27. — Ⱥ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ | ΝΑΙΩΝ. Ἀθηνᾶ ἱσταμένη πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ Νίκην πρὸς αὐτὴν ἐστραμμένην, στηρίζουσα τὴν ἀρ. ἐπὶ δόρατος καὶ ἔχουσα ἀρ. παρ᾽ αὐτῇ καὶ ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτῆς ἐρειδομένην τὴν ἀσπίδα. — ***Πίναξ*** I, 5. 2

28. — Ⱥ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘ—Η | ΝΑ | Ι. Ὁμοίως, ἀλλ᾽ ἡ μὲν ἀσπὶς δ., ἀρ. δὲ πρὸ αὐτῆς ὁ ὄφις.— ***Πίναξ*** I, 6. 3

29. — Ⱥ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘ—Η | ΝΑΙΩΝ. Ἀθηνᾶ ἱστ·μένη ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ τὴν Νίκην, ἐν δὲ τῇ ἀρ. φέρουσα τὴν μὲν ἀσπίδα ὄπισθεν τοῦ ὤμου, τὸ δὲ δόρυ ἐπ᾽ὤμου κεκλιμένον. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ δάφνης. — ***Πίναξ*** I, 7. 2

30. — Ⱥ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘ | ΗΝΑΙΩΝ. Ὁμοίως· ἄνευ στεφάνου.— ***Πίναξ*** I, 8. 1

31. — Ⱥ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ—Ν | ΑΙΩΝ. Ὁμοίως· ἄνευ στεφάνου. 1

32. — Ⱥ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. μεθ᾽ ἁπλοῦ κράνους, φέροντος ἕλικας ἐπ᾽ αὐτοῦ.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ | ΩΝ. Ἀθηνᾶ ἱσταμένη πρὸς δ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ ἀρ. Νίκην πρὸς αὐτὴν ἐστραμμένην καὶ δαφνηφόρον, τὴν δὲ δεξιὰν στηρίζουσα ἐπὶ τοῦ δόρατος. — ***Πίναξ*** I, 9. 2

33. — Ⱥ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ | Ι—ΩΝ. Ὁμοίως. 5

34. — Ⱥ 25. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ.
Ὄπ. Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος. Ὁ αὐτὸς τύπος. (Ἀρχαίου κόμματος). 4

35. — Æ 20. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. μετὰ κράνους ἁπλοῦ.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ | Ι—ΩΝ. Ἀθηνᾶ ἱσταμένη δεξ. ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ γλαῦκα, τῇ δ' ἀρ. τὸ δόρυ κεκλιμένον ἐπὶ τοῦ ὤμου. Δεξιὰ παρὰ τοὺς πόδας τῆς θεᾶς ὁ ὄφις. — ***Πίναξ*** I, 10. 1

36. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς μετ' ἀσπίδος δόρατος, καὶ ἱματίου, πρὸς ἀριστερά.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ—ΩΝ. Ὁμοίως. 2

37. — Æ 21. — Ὡς τὸ ὑπ' ἀρ. 33.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ | ΙΩΝ. Ὁ αὐτὸς τύπος, ἀλλ' ὄπισθεν τῆς Ἀθηνᾶς κιονίσκος, ἐφ' οὗ γλαῦξ κατ' ἐνώπιον. — ***Πίναξ*** I, 11. 1

38. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ | ΙΩΝ. *Ἀθηνᾶ* ἱσταμένη πρὸς δεξιά, σχεδὸν ἐκ τῶν νώτων ὁρατή. ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ ὄφιν, ἐν δὲ τῇ ἀρ. ἀνέχουσα ἀσπίδα καὶ δόρυ πρὸς τὰ ἐμπρὸς κλῖνον. — ***Πίναξ*** I, 12. 1

39. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς μεθ' ἁπλοῦ κράνους, δι' ἕλικος κεκοσμημένου πρὸς δ.
Ὄπ. ΑΘΗΝ | Α—ΙΩΝ. Ἀθηνᾶ ἱσταμένη πρὸς δ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ ἀριστερᾷ γλαῦκα πρὸς ἀρ., τὴν δὲ δεξιὰν στηρίζουσα ἐπὶ δόρατος. 2

40. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ—ΙΩΝ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἡ γλαῦξ πρὸς δεξ. — ***Πίναξ*** I, 13. 2

41. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘ—Η | ΝΑΙΩΝ. Ἀθηνᾶ ἱσταμένη ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ γλαῦκα πρὸς ἀρ., τὴν δὲ ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ δόρατος· πρὸ αὐτῆς ὁ ὄφις. — ***Πίναξ*** I, 14. 2

42. — 22. Æ — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ—Ν | ΑΙΩ—Ν. Ὁμοίως. 3

43. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ—Ν | ΑΙΩΝ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἄνευ ὄφεως. — ***Πίναξ*** I, 15. 2

44. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ--ΝΑ | ΙΩΝ. Ὁμοίως. 2

45. — Æ 22. — Ὁμοίως (μετὰ πλατέος καταυχενίου).
Ὄπ. ΑΘ—ΗΝ | ΑΙΩΝ. Ἀθηνᾶ ἱσταμένη ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. γλαῦκα πρὸς δ., τὴν δ' ἀρ., ἐν ᾗ κρατεῖ τὸ δόρυ, στηρίζουσα ἐπὶ τῆς κατακειμένης ἀσπίδος. Ἀρ. αὐτῆς ὁ ὄφις. — ***Πίναξ*** I, 16. 1

46. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. Α—ΘΗ | ΝΑΙΩΝ. Ὁμοίως. 1

47. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. μετὰ κράνους ἁπλοῦ.
Ὄπ. ΑΘΗ | ΝΑΙΩΝ. Ἀθηνᾶ ἱσταμένη πρὸς δεξ, τὴν δεξ, στηρίζουσα ἐπὶ τοῦ δόρατος, τὴν δ' ἀρ. ἔχουσα ἐπὶ τῆς ἀσπίδος, ὄπισθεν τῆς ὁποίας ὁ ὄφις. — ***Πίναξ*** I, 17. 2

48. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ | ΑΙ—ΩΝ. Ἀθηνᾶ ἱσταμένη δεξ., τὴν δεξιὰν στηρίζουσα ἐπὶ τοῦ δόρατος, διὰ δὲ τῆς ἀρ. ἀνέχουσα πρὸ αὐτῆς τὴν ἀσπίδα. Ἐν τῷ πεδίῳ, πρὸ τῆς θεᾶς, ὁ ὄφις. — ***Πίναξ*** I, 18. 4

49. — Æ 22. — Ὁμοίως (μετὰ πλατέος καταυχενίου).
Ὄπ. ΑΘΗΝ—Α—ΙΩΝ. Ἀθηνᾶ ἱσταμένη πρὸς δ., ἐν τῇ δεξιᾷ ἐγείρουσα πρὸς βολὴν δοράτιον, διὰ δὲ τῆς ἀρ. προτάσσουσα τὴν ἀσπίδα. — ***Πίναξ*** I, 19. 2

50. — Æ 22. — Ὁμοίως, ἀλλ' ὁ συνήθης τύπος.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ | Ω—Ν. Ὁμοίως. 1

51. — Æ 22. — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μετὰ τριλόφου κράνους δαφνοστεφοῦς, περιδεραίου καὶ ἐνωτίων πρὸς δεξ. — ***Πίναξ*** II, 40 (κεφαλή).

Ὄπ. ΑΘΗΝΑ | ΙΩΝ. Ἀθηνᾶ βαίνουσα ἠρέμα πρὸς δ. μετὰ αἰγίδος περὶ τὸ στῆθος, τῇ μὲν ἀρ. προτείνουσα τὴν ἀσπίδα, τῇ δὲ δεξιᾷ ἐγείρουσα δόρυ πρὸς τὸ ἔδαφος κεκλιμένον πρὸς τὰ ἐμπρός, ὑπεράνω γλαυκὸς ἱσταμένης δεξ. τῆς θεᾶς. Ἐν τῷ πεδίῳ ὄπισθεν μικρὰ ἐλαία, ἧς πέριξ ὁ ὄφις. — ***Πίναξ*** I, 20. 3

52. — Æ 25. — Ὁμοίως, ἀλλ' ἀρχαιοτέρας ἐποχῆς καὶ ἐφθαρμένον. 1

53. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς μετὰ κράνους ἁπλοῦ, δι' ἑλίκων κεκοσμημένου, πρὸς δεξ.

Ὄπ. Α—ΘΗΝ | ΑΙ—ΩΝ. Ἀθηνᾶ βαδίζουσα πρὸς δεξ., τῇ μὲν ἀρ. προτείνουσα τὴν αἰγίδα, τῇ δὲ δ. τὸ δόρυ ἐκ τῶν κάτω. — ***Πίναξ*** Ι, 21. 5

54. — Æ 22. — Ὁμοίως.

Ὄπ. Α—ΘΗΝΑΙ | ΩΝ. Ἀθηνᾶ βαδίζουσα πρὸς δ., τῇ μὲν ἀρ. προτείνουσα τὴν ἀσπίδα, τῇ δὲ δεξιᾷ τὸ δόρυ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τἄνω· πρὸ αὐτῆς σπεύδει ὁ ὄφις. — ***Πίναξ*** Ι, 22. 3

55. — Æ 22. — Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΘΗΝ | ΑΙΩΝ. Ὁ αὐτὸς τύπος, ἀλλὰ πρὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἀντὶ τοῦ δράκοντος, ἡ γλαῦξ. 2

56. — Æ 22. Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μετὰ περιδεραίου (τὸ κράνος μετὰ πλατέος καταυχενίου) πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΘΗΝΑ | ΙΩΝ. Ἀθηνᾶ μετ' αἰγίδος περὶ τὸ στῆθος σπεύδουσα πρὸς δ., τῇ ἀρ. προτείνουσα τὴν ἀσπίδα, τῇ δὲ δεξιᾷ ἐγείρουσα δόρυ πρὸς βολήν. — ***Πίναξ*** Ι, 23. 1

57. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς ἀρ. μετὰ δόρατος, ἀσπίδος καὶ ἱματίου.

Ὄπ. Ὁμοίως. 1

58. — Æ 22. — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ μετὰ κράνους ἁπλοῦ.

Ὄπ. ΑΘΗΝ | Α—ΙΩΝ. Ὁμοίως. 1

59. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς Παρθένου, μετὰ τριλόφου κράνους, διὰ Πηγάσου κεκοσμημένου, πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΘΗΝΑ | ΙΩ—Ν. Ἀθηνᾶ σπεύδουσα πρὸς δ., στρέφουσα τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὄπισθεν, προτείνουσα τὴν δεξιὰν πρὸς δεξ. καὶ δεικνύουσα, τῇ δ' ἀριστ. ἀνέχουσα τὴν ἀσπίδα καὶ δόρυ ἐπὶ τοῦ ὤμου κεκλιμένον. Πρὸ αὐτῆς σπεύδει ὁ ὄφις. — ***Πίναξ*** Ι, 24. 1

60. — Æ 22. — Προτομὴ 'Αθηνᾶς ἁπλῆ, πρὸς δ.
Ὄπ. Ὁμοίως. 2

61. — Æ 22. — Ὁμοίως, ἔχουσα ἕλικας ἐπὶ τοῦ κράνους.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ | ΩΝ. Ὁμοίως. 1

62. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙΩ | Ν. Ὁμοίως. 1

63. — Æ 29. — Προτομὴ ἢ κεφαλὴ 'Αθηνᾶς πρὸς δ. ἐνίοτε τῆς Παρθένου (τοῦ ἀρχαιοτέρ. κόμματος).
Ὄπ. ΑΘΗΝ—Α | ΙΩΝ ἢ ΑΘΗ—ΝΑΙ | ΩΝ ἢ ἄλλως. 'Αθηνᾶ σπεύδουσα πρὸς δ., στρέφουσα δὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς ἀρ., πρὸς ἣν διεύθυνσιν τείνει τὴν χεῖρα ὡς καλοῦσα νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ τις. 'Εν δὲ τῇ δεξ. ἀνέχει τὴν ἀσπίδα, ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ δόρυ ἐπ' ὤμου κεκλιμένον· πρὸ αὐτῆς σπεύδει ὁ ὄφις. 25

64. — Æ 23. — Ὁμοίως (τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος).
Ὄπ. ΑΘΗΝ—ΑΙ | ΩΝ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἔχουσα καὶ γλαῦκα ὄπισθεν παρὰ τοὺς πόδας. — ***Πίναξ*** Ι, 25. 2

65. — Æ 23. — Ὁμοίως (τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος).
Ὄπ. Ὁμοίως, μετὰ τῆς γλαυκὸς δεξ. ἐν τῇ θέσει τοῦ δράκοντος. 1

66. — Æ 22. — Προτομὴ 'Αθηνᾶς πρὸς δ. μεθ' ἁπλοῦ κράνους.
Ὄπ. ΑΘ—ΗΝΑ | Ι—ΩΝ. 'Αθηνᾶ ὁμοίου τύπου, ἤτοι σπεύδουσα πρὸς δεξ., στρέφουσα τὴν κεφαλὴν πρὸς ἀρ. καὶ καλοῦσα πρὸς ἑαυτὴν διὰ τῆς τεταμένης ἀρ, ἐν δε τῇ ἀρ. ἔχουσα τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ, κατά τι πρὸς τὸν ὦμον κεκλιμένον· ὄπισθεν αὐτῆς ὄφις. — ***Πίναξ*** Ι, 26. 3

67. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ | Ι—ΩΝ. Ὁμοίως. 3

68. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ—ΑΙ | ΩΝ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἄνευ ὄφεως. — ***Πίναξ*** Ι, 27. 12

69.— Æ 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ—Α | ΙΩΝ. Ὁμοίως. 3

70.— Æ 22. — Ὁμοίως (ἡ αἰγὶς μετὰ δύο δρακόντων)
Ὄπ. ΑΘΗ—Ν | Α—Ι—ΩΝ. Ὁμοίως. 1

71.— Æ 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ—Ν | ΑΙΩΝ. Ὁμοίως. 1

72.— Æ 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ—ΙΩ | Ν. Ὁμοίως. 3

73.— Æ 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ | Ω—Ν. Ὁμοιοστύπος, ἀλλ'ὄπισθεν τῆς Ἀθηνᾶς μικρὰ ἐλαία, ἧς πέριξ ὁ ὄφις. — ***Πίναξ*** Ι, 28. 2

74.— Æ 22.— Προτομὴ Ἀθηνᾶς μετὰ δόρατος, ἀσπίδος καὶ ἱματίου, πρὸς ἀρ.
Ὄπ. ΑΘΗΝ | ΑΙΩΝ. Ἀθηνᾶ τρέχουσα πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. στέφανον (;), διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς φέρουσα τὴν ἀσπίδα. — ***Πίναξ*** Ι, 29. 1

75.— Æ 22.— Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. μεθ' ἁπλοῦ κράνους.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ | ΙΩΝ. Ἀθηνᾶ ἱσταμένη ἀρ., τὴν δεξιὰν στηρίζουσα ἐπὶ τοῦ δόρατος, τὴν δ' ἀρ. ἐπὶ τῆς ὀσφύος. Ὄπισθεν αὐτῆς κατάκειται ἡ ἀσπὶς ὁρατὴ ἐκ τῶν ἔνδον, ἧς ὄπισθεν ὁ ὄφις. — ***Πίναξ*** Ι, 30. 1

76.— Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς μετὰ κράνους ὑπὸ ἕλικος κεκοσμημένου, φέρουσα δὲ διπλοῦν περιδέραιον, πρὸς δ.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ | ΩΝ. Ἀθηνᾶ ἱσταμένη ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ δ. φιάλην ἄνωθεν βωμοῦ καίοντος, ἐν δὲ τῇ ἀρ. φέρουσα τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ ἐπ' ὤμου, ὄπισθεν αὐτῆς, ὁ ὄφις. — ***Πίναξ*** Ι, 31. 2

77.— Æ 22.— Ὁμοίως, ἄνευ ἑλίκων.
Ὄπ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ὄφεως γλαῦξ. — ***Πίναξ*** Ι, 32. 3

78.— Æ 22.— Ὁμοίως, μετὰ ἑλίκων καὶ διπλοῦ περιδεραίου πρὸς δ.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ | . Ὁμοίως ἱσταμένη δεξ. καὶ στρέφουσα πρὸς

ἀρ., τὴν δὲ ἀριστερὰν δι' ἧς κρατεῖ τὴν ἀσπίδα στηρίζουσα ἐπὶ τοῦ δόρατος· ἄνευ δὲ γλαυκός. — ***Πίναξ*** I, 33. 1

79. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς μετὰ δόρατος, ἀσπίδος καὶ ἱματίου πρὸς ἀρ.

Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ—ΩΝ. Ἀθηνᾶ ἱσταμένη δεξ. καὶ στρέφουσα πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ φιάλην ἄνω ὄφεως, τὴν δ' ἀρ. δι' ἧς φέρει τὴν ἀσπίδα στηρίζουσα ἐπὶ τοῦ δόρατος· ἀριστερὰ αὐτῆς ὁ ὄφις. — ***Πίναξ*** I, 34. 2

80. — Æ 22. — Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΘ—ΗΝΑΙ | ΩΝ. Ὁμοίως. 1

81. — Æ 22. — Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙΩ | Ν. Ὁμοίως, ἀλλ' ὁ ὄφις δεξιὰ αὐτῆς. 1

82. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ. μετὰ τριλόφου κράνους.

Ὄπ. ΙΩ—ΙΑΝΗ | Θ—Α. Ὁμοίως, ἀλλ' ἄνευ τοῦ ὄφεως. — ***Πίναξ*** I, 35. 1

83. — Æ 23. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς ἁπλῆ, πρὸς ἀριστερά.

Ὄπ. ΑΘΗ—ΝΑ | Ι—ΩΝ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἄνευ ὄφεως καὶ δόρατος. 1

84. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς ἁπλῆ πρὸς δεξ.

Ὄπ. Α | ΘΗΝΑΙ. Αθηνᾶ ἱσταμένη πρὸς ἀρ., τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ δίδουσα τροφὴν ἀπὸ φιάλης εἰς μέγαν ὄφιν ὑπὸ ἐλαίαν ὀρθούμενον, τῇ δ' ἀρ. φέρουσα τὸ δόρυ καὶ τὴν ἀσπίδα. — ***Πίναξ*** I, 36. 2

85. — Æ 25. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς ἁπλῆ πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΑΘΗ—ΝΑ | ΩΝ ἢ ΑΘΗΝ—Α | ΩΝ ἢ ἄλλως. Ἀθηνᾶ ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον, στρέφουσα τὴν κεφαλὴν πρὸς ἀρ., τὴν δεξ. στηρίζουσα ἐπὶ δόρατος πλαγίου, διὰ δὲ τῆς ἀρ. φέρουσα τὴν ἀσπίδα, (ἐφθαρμένα πάντα τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος) 41

86. — Æ 25. Προτομὴ Ἀθηνᾶς Παρθένου μετὰ τριλόφου κράνους πρὸς δεξιά.

Ὄπ. Ομοίως. 4

87. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς ἀρ. μετὰ δόρατος, κράνους καὶ ἀσπίδος.
Ὄπ. ΑΘΗΝ—Α | Ι—ΩΝ. Ὁ αὐτὸς τύπος. 3

88. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. μετὰ κράνους ἁπλοῦ δι' ἕλικος κεκοσμημένου.
Ὄπ. Ὁμοίως. 42

89. — Æ 22. — Προτομὴ μεγάλη μετ' αἰγίδος φολιδωτῆς πρὸς δ.
Ὄπ. Ὁμοίως. 4

90. — Æ 22. — Προτομὴ διαφόρου κομμώσεως (μέρος τῆς κόμης κυματίζει ἐπὶ τοῦ κράνους) πρὸς δ.
Ὄπ. Ὁμοίως. — ***Πίναξ*** II, 50 (κεφαλή). 7

91. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς Παρθένου μετὰ τριλόφου κράνους καὶ διπλοῦ περιδεραίου πρὸς δ.
Ὄπ. Ὁμοίως. 1

92. — Æ 22. — Προτομὴ μεθ' ἁπλοῦ κράνους, πλατέος καταυχενίου καὶ διπλοῦ περιδεραίου πρὸς δ.
Ὄπ. Ὁμοίως. 8

93. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς ἀρ. μετὰ δόρατος, ἀσπίδος καὶ ἱματίου. — ***Πίναξ*** II, 54.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ—Ι | ΩΝ. Ὁμοίως. 1

94. — Æ 22. — Προτομὴ ἁπλῆ μετὰ ἑλίκων ἐπὶ τοῦ κράνους.
Ὄπ. Ὁμοίως. — ***Πίναξ*** II, 37. 8

95. — Æ 22. — Ὁμοίως, ἀλλὰ μετὰ πλατέος καταυχενίου.
Ὄπ. Ὁμοίως. 6

96. — Æ 22. — Προτομὴ μεθ' ἁπλοῦ κράνους πρὸς δ.
Ὄπ. ΑΘΗΝ—ΑΙΩ | Ν. Ὁμοίως. 1

97. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ—ΑΙ | ΩΝ. Ὁμοίως. 4

98. — Æ 20. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ—ΑΙ | ΩΝ. Ὁμοίως. 1

99.— AR 21.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ | Α—ΙΩΝ. Ὁμοίως. 2

100.— AR 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ—ΙΩ | Ν. Ὁμοίως. 1

101.— AR 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ—Ω | Ν. Ὁμοίως. 1

102.— AR 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ—Ν | ΑΙΩΝ. Ὁμοίως. 1

103.— AR 12.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ—Α | ΙΩΝ. Ὁμοίως. 1

104.— AR 22.— Ὁμοίως, μετὰ πλατέος καταυχενίου.
Ὄπ. ΑΘΗ—ΝΑ | Ι—ΩΝ. Ὁ αὐτὸς τύπος, ἀρ. μὲν γλαῦξ, δεξιὰ δὲ ὄφις. 1

105.— AR 22.— Ὁμοίως, μεθ' ἑλίκων ἐπὶ τοῦ κράνους ἢ καὶ ἄνευ τοιούτων.
Ὄπ. ΑΘΗΝ—ΑΙΩ | Ν. Ὁ αὐτὸς τύπος, μόνον μετὰ δράκοντος δεξ. 1

106.— AR 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ—Ν | ΑΙ—ΩΝ. Ὁμοίως. 1

107.— AR 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ—Ι | Ω—Ν. Ὁμοίως. 2

108.— AR 22.— Ὁμοίως. — ***Πίναξ*** II, 38 (κεφαλή).
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ—Ι | ΩΝ. Ὁμοίως. 1

109.— AR 21.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ—ΑΙ | Ω—Ν. Ὁμοίως. — ***Πίναξ*** I, 39. 8

110.— AR 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ—ΝΑ | Ι—ΩΝ. Ὁμοίως. 1

111.— AR 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ—ΑΙ | —ΩΝ. Ὁμοίως. 3

112. — Æ 22. — Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΘΗΝ—Α | ΙΩ—Ν. Ὁμοίως. 3

113. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς, τὸ ἁπλοῦν κράνος μετὰ ἑλίκων πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΘ—Η | Ν—ΑΙΩΝ. Ἀθηνᾶ καθημένη πρὸς ἀρ. ἐπὶ θώκου ἔχοντος πόδας λέοντος, φέρουσα δὲ ἐν μὲν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ Νίκην στεφανηφόρον πρὸς δεξ., ἐν δὲ τῇ ἀρ. ἔχουσα τὸ δόρυ ἐπὶ τοῦ πήχεως πρὸς τὰ ὄπισθεν κεκλιμένον· ὄπισθεν τοῦ θώκου ἡ ἀσπίς. — ***Πίναξ*** I, 40. 1

114. — Æ 22. — Ὁμοίως, μετὰ πλατέος καταυχενίου καὶ περιδεραίου.

Ὄπ. ΑΘΗ | Ν—ΑΙΩΝ. Ὁμοίως. 1

115. — Æ 22. — Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ.

Ὄπ. ΑΘ—Η | ΝΑΙΩΝ. Ὁμοίως, ἀλλὰ τὸ δόρυ ὀλιγώτερον κεκομμένον. 2

116. — Æ 23. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς ἁπλῆ πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙΩΝ δεξ. Ἀθηνᾶ καθημένη πρὸς ἀρ. ἐπὶ θώκου ἔχοντος πόδας λέοντος, καὶ ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ φιάλην, τὴν δ' ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ τοῦ δόρατος. Ὄπισθεν τοῦ θώκου ἡ ἀσπίς. Πρὸ τῆς Ἀθηνᾶς μέγα δένδρον ἐλαίας, περὶ ὃ εὑρίσκεται ὄφις γευόμενος ἀπὸ τῆς φιάλης τῆς θεᾶς. 5

117. — Æ 24. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ. (τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος).

Ὄπ. ΑΘΗΝΑ | ΙΩΝ. Ἀθηνᾶ ἱσταμένη πρὸς ἀρ., τὴν ἀρ. ἔχουσα ἐπὶ τῆς κατακειμένης ἀσπίδος, διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς θέτουσα τὸ δόρυ ἐπὶ μεγάλου δένδρου ἐλαίας, ἐφ' οὗ γλαῦξ. Παρὰ τοὺς πόδας τῆς θεᾶς ὁ ὄφις. 2

118. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς ἁπλῆ πρὸς δεξ. μετὰ ἑλίκων ἐπὶ τοῦ κράνους.

Ὄπ. ΑΘΗ | ΝΑΙΩΝ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἄνευ γλαυκός. 1

119. — Æ 22. — Ὁμοίως.

Ὄπ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ὄφεως, γλαῦξ παρὰ τοὺς πόδας τῆς θεᾶς. 1

120.—Æ 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ—ΑΙΩΝ. Ὁμοίως, ἄνευ ὄφεως, ἡ δὲ γλαῦξ ἐπὶ τῆς ἐλαίας. 2

121.—Æ 23.— Προτομὴ Ἀθηνᾶς Παρθένου, μετὰ τριλόφου κράνους πρὸς δ. (τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος, κακῆς διατηρήσεως).
Ὄπ. ΑΘΗ | ΝΑΙ | ΩΝ. Ὁμοίως, ἄνευ γλαυκός (;), ὁ δὲ ὄφις ἑλισσόμενος περὶ τὴν ἐλαίαν. 1

122.—Æ 22.— Ὁμοίως, ἀλλὰ τοῦ νεωτέρου κόμματος.
Ὄπ. ΑΘΗΝ | ΑΙΩΝ. Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ. 1

123.—Æ 22.— Προτομὴ Ἀθηνᾶς, μεθ' ἁπλοῦ κράνους πρὸς δ.
Ὄπ. Ὁμοίως. 1

124.—Æ 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἄνευ τοῦ περὶ τὴν ἐλαίαν δράκοντος, μετὰ γλαυκὸς ὅμως ἐπὶ τοῦ δένδρου. 1

125.—Æ 22.— Ὁμοίως. — ***Πίναξ*** II, 53 (κεφαλή).
Ὄπ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἄνευ ὄφεως ἢ γλαυκός. 5

126.—Æ 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘ—Η | ΝΑΙΩΝ. Ὁμοίως. 4

127.—Æ 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ | ΝΑΙΩΝ. Ὁμοίως. 1

128.—Æ 20.— Ομοίως, μετὰ πλατέος καταυχενίου.
Ὄπ. Ὁμοίως. 1

129.—Æ 24.— Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. (τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος, ἐφθαρμένα).
Ὄπ. ἐξίτηλος. Ἀθηνᾶ ἐπὶ ἅρματος καλπάζοντος πρὸς δεξιά, ἐγείρουσα τὴν δεξιάν, μετὰ δόρατος (;). Κάτω τοῦ ἅρματος γίγας ἐγείρων δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν πέτραν κατὰ τῆς Ἀθηνᾶς. 3

130.—Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς δεξ. μετ' αἰγίδος δρακόντων ἐπὶ τοῦ στήθους.

Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ | ΩΝ. Ἀθηνᾶ ἐπὶ ἅρματος καλπάζοντος πρὸς δεξ., τῇ ἀρ. ἔχουσα τὰ ἡνία, τῇ δὲ δεξιᾷ προτείνουσα ἐκ τῶν κάτω τὸ δόρυ. ***Πίναξ*** I, 41. 2

131. — Α 22. Προτομὴ ἁπλῆ Ἀθηνᾶς.

Ὄπ. ΑΘ—ΗΝΑΙΩΝ. Ὁμοίως. 3

132. — Α 22. — Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΘΗ ἄνω, ΝΑΙ ΩΝ κάτω. Ὁμοίως. 1

133. — Α 22. — Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΘΗΝΑ ΙΩΝ ἄνω. Ὁ αὐτὸς τύπος, ἀλλὰ πρὸς ἀρ. ***Πίναξ*** I, 42. 1

134. — Α 22. — Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΘΗΝ—ΑΙ ἄνω, ΝΩ ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ὁμοίως. 1

Ἔρις Ἀθηνᾶς καὶ Ποσειδῶνος.

135. — Α 24. — Ὁμοίως, τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος. (Κατὰ τὸ ἥμισυ ἐφθαρμένα).

Ὄπ. Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος. Ποσειδῶν πρὸς δ. καὶ Ἀθηνᾶ πρὸς ἀρ. παρὰ δένδρον ἐλαίας, περὶ ὃ ὁ ὄφις, ἐρίζοντες πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς Ἀττικῆς. — ***Πίναξ*** I, 43. 2

136. — Α 23. — Ὁμοίως (τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος)· ἐφθαρμένα.

Ὄπ. Ομοίως, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἐλαίας ἡ γλαῦξ. 1

Ἀθηνᾶ καὶ Μαρσύας.

137. — Α 23. — Ὁμοίως (ἐφθαρμένα).

Ὄπ. Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος. Ἀθηνᾶ ἱσταμένη πρὸς δ. καὶ Μαρσύας ἱστάμενος ἀρ. ἐν θαυμασμῷ πρὸ τῆς Ἀθηνᾶς. 2

138. — Α 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. μεθ' ἁπλοῦ κράνους.

Ὄπ. Α—Θ—Η | ΝΑΙΩΝ. Μαρσύας ἱστάμενος πρὸς δεξ. ἐν θαυμασμῷ πρὸ τῆς πρὸς ἀρ. ἱσταμένης Ἀθηνᾶς. — ***Πίναξ*** I, 44. 1

Τράπεζα ἀγωνιστικὴ Ἀθηνᾶς.

139. — Æ 24/26. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. (τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐφθαρμένα).
Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ—ΩΝ. Τράπεζα ἐφ' ἧς στέφανος, κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. καὶ γλαῦξ πρὸς ἀρ. Ὑπὸ τὴν τράπεζαν ἀμφορεύς. Ἐνίοτε παρὰ τὴν τράπεζαν κλάδος φοίνικος. — ***Πίναξ*** Ι, 45. 12

140. — Æ 24. — Ὁμοίως (τοῦ ἀρχ. κόμματος) ἐφθαρμένη.
Ὄπ. Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος. Ὁμοίως, ἀλλὰ τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης ὡς ἑξῆς· Γλαῦξ πρὸς ἀρ., Ἀθηνᾶς κεφαλὴ πρὸς δ. καὶ στέφανος. Παρὰ τὴν τράπεζαν ὁ κλάδος. 1

141. — Æ 20. — Ὁμοίως (τοῦ ἀρχ. κόμματος ἐφθαρμένη).
Ὄπ. Ἐπιγρ. ἐξίτηλος. Μικρὰ τράπεζα, ἐφ' ἧς γλαῦξ πρὸς ἀρ. καὶ Ἀθηνᾶ ἱσταμένη πρὸς ἀρ., τὴν δεξ. προτείνουσα, τὴν δ' ἀρ. ἔχουσα ἐπὶ τῆς κατακειμένης ἀσπίδος. Ὑπὸ τὴν τράπεζαν ὁ ἀμφορεύς. 1

142. — Æ 22. — Ὁμοίως (τοῦ νέου κόμματος).
Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ | Ω—Ν. Τράπεζα ἐφ' ἧς στέφανος, κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. καὶ γλαῦξ πρὸς ἀρ. Ὑπὸ τὴν τράπεζαν ἀμφορεύς, δεξιὰ δὲ ἐν τῷ πεδίῳ κλάδος φοίνικος. — ***Πίναξ*** Ι, 46. 5

143. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ—Ν | Α—ΙΩΝ. Ὁμοίως, ἀλλ' ὁ κλάδος ἐν τῷ ἐξέργῳ. 1

144. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ | ΑΙΩΝ. Ὁμοίως, ἀλλ' ὁ κλάδος δεξιὰ ἐν τῷ πεδίῳ. 1

145. — Æ 22. — Ὁμοίως (μετὰ τριλόφου κράνους).
Ὄπ. ΑΘΗΝ—Α—[Ι—ΩΝ]. Ὁμοίως. 1

146. — Æ 22. — Ὁμοίως τῷ 137.
Ὄπ. ΑΘΗΝ—Α | ΙΩ | Ν. Ὁμοίως, ἀλλ' ἄνευ κλάδου. 2

147. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘ—Η | Ν—ΑΙΩΝ. Ὁμοίως. 2

148: — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ | Ι—ΩΝ. Ὁμοίως. 4

149. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘ—Η | ΝΑ—Ι—ΩΝ. Ὁμοίως. 1

150. — Æ 22. — Ὁμοίως (μετὰ πλατέος καταυχενίου).
Ὄπ. ΑΘΗ—Ν | ΑΙ | ΙΙΩ. Ὁμοίως. 1

151. — Æ 22. — Ὁμοίως (μετὰ πλατέος καταυχενίου καὶ τῆς παραγναθίδος ὑψωμένης).

Ὄπ. ΑΘ—Η | ΝΑΙ | ΝΩ. Ὁμοίως. 1

152. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς ἀρ. μετὰ δόρατος, ἀσπίδος καὶ ἱματίου πρὸς ἀρ.
Ὄπ. ΑΘΗΝ | ΑΙΩΝ. Τράπεζα ἐφ' ἧς προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. καὶ γλαῦξ πρὸς ἀρ., ὑπ' αὐτὴν δ' ἀμφορεύς. Ἐν τῷ ἐξέργῳ κλάδος φοίνικος. 1

153. — Æ 22. — Ὡς τὸ ὑπ' ἀρ. 143.
Ὄπ. ΑΘΗΝ—Α—Ι—ΩΝ. Ὁμοίως. 1

154. — Æ 22. — Ὁμοίως τῷ 145.
Ὄπ. ΑΘΗΝ | ΑΙΩ—Ν. Ὁμοίως μετὰ στεφάνου ἐπὶ τῆς τραπέζης μετὰ τὴν γλαῦκα. Ἐπὶ δὲ τῆς τραπέζης Α[ΔΡΙΑΝΕΙΑ]. 2

155. — Æ 22. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. μετὰ πλατέος καταυχενίου καὶ διπλοῦ περιδεραίου.
Ὄπ. Ὁμοίως. Ἐπὶ τῆς τραπέζης διακρίνονται ΑΔ[ΡΙΑΝΕΙΑ]. — ***Πίναξ*** I, 47. 1

156. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. Ὁμοίως. Ἐπὶ τῆς τραπέζης διακρίνονται Α[ΔΡΙΑΝΕ]ΙΑ. — ***Πίναξ*** I, 48. 4

157. — Æ 22. — Προτομὴ μετὰ τοῦ ἁπλοῦ κράνους, πρὸς δ.
Ὄπ. Α | ΘΗ. Τράπεζα ἐφ' ἧς γλαῦξ πρὸς δ., προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. καὶ ἀγγεῖον μόνωτον ὑπ' αὐτήν. 2

158. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ | ΝΑΙΩΝ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἡ γλαῦξ κατ' ἐνώπιον.

159.—Ӕ 22.— Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ | ΩΝ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἐπὶ τῆς τραπέζης γλαῦξ πρὸς δ., προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ. καὶ ἀντὶ τοῦ στεφάνου κάλπη. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξιὰ κλάδος δάφνης. 2

160.—Ӕ 22.— Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΘ | ΗΝΑΙΩΝ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἡ γλαῦξ πρὸς ἀρ., πρὸς δὲ τούτοις ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης σειρὰ (πέντε) βαλλαντίων (;). Ὁ κλάδος τῆς δάφνης εὑρίσκεται ἐν τῷ ἐξέργῳ. — ***Πίναξ*** Ι, 49.

161.—Ӕ 22.— Ὁμοίως, μετὰ τριλόφου κράνους.

Ὄπ. ΑΘΗΝ—Α | ΙΩΝ. Τράπεζα ἐφ' ἧς γλαῦξ πρὸς δ., προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς ἀρ. καὶ στέφανος ὑπ' αὐτήν, ἀμφορεύς. Ἐν τῷ ἐξέργῳ κλάδος φοίνικος. 4

162.—Ӕ 22.—Ὁμοίως, μετὰ κράνους ἁπλοῦ δι' ἕλικος κεκοσμημένου. — ***Πίναξ*** ΙΙ, 44.

Ὄπ. ΑΘ ΗΝ ΑΙ ὑπὸ τὴν τράπεζαν ἐφ' ἧς γλαῦξ πρὸς δ., προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς ἀρ. καὶ στέφανος. Ἐν τῷ ἐξέργῳ ἀρ. κλάδος δάφνης. — ***Πίναξ*** Ι, 50. 1

163.—Ӕ 22.— Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΘΗΝ ΑΙΩΝ ὑπὸ τὴν τράπεζαν ἐφ' ἧς τὰ αὐτά. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. ἀμφορεύς. 1

164.—Ӕ 22.— Προτομὴ Ἀθηνᾶς μετ' αἰγίδος, ἐφ' ἧς δύο δράκοντες πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΘΗΝ ΑΙΩΝ ὑπὸ τὴν τράπεζαν ἐφ' ἧς στέφανος, προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. καὶ γλαῦξ ἱσταμένη πρὸς ἀρ. Ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν κλάδος φοίνικος. 1

165.—Ӕ 22.— Προτομὴ Ἀθηνᾶς μεθ' ἁπλοῦ κράνους πρὸς δ.

Ὄπ. Ὅμοιον, ἀλλ' ὁ κλάδος ἐν τῷ ἐξέργῳ. 2

Δένδρον ἱερᾶς ἐλαίας τῆς Ἀθηνᾶς.

166.—Ӕ 22.— Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ ΩΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ἐλαία ἧς ἀρ ἀμφορεὺς καὶ δεξιὰ γλαῦξ, πρὸς δ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. κλάδος φοίνικος. 6

167. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. Ὁμοίως, ἀλλ' ὁ κλάδος ἐν τῷ ἐξέργῳ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφήν. — ***Πίναξ*** I, 51. 3

168. — Æ 22. — Ὁμοίως, μετὰ περιδεραίου διπλοῦ, τὸ δὲ κράνος μετὰ πλατέος καταυχενίου καὶ ἕλικος. — ***Πίναξ*** II, 45.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙΩ Ν Ὁμοίως, ἀλλ' ὁ κλάδος ἀρ. ἐν τῷ πεδίῳ. 1

169. — Æ 22. — Ὁμοίως, ἁπλῆ.
Ὄπ. ΑΘΗ ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἄνευ κλάδου, ἡ δὲ γλαῦξ ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον. 2

170. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἡ γλαῦξ πρὸς δ. 4

171. — Æ 22. — Ὁμοίως, μεθ' ἑλίκων.
Ὄπ. Ὁμοίως. 1

172. — Æ 22. — Ὁμοίως (δὶς κοπέν).
Ὄπ. Ὁμοίως. — ***Πίναξ*** I, 52. 1

173. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ ἐν τῷ ἐξέργῳ, Ν ἄνω δεξιά. Ὁμοίως. 1

174. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ καὶ ΝΩ—Ι—Α ἄνω ἐξ ἀριστερῶν. Ὁμοίως. 1

175. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἡ γλαῦξ πρὸς ἀρ. 1

176. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΘΑ ἐν τῷ ἐξέργῳ, ΗΝΑ —Ι— ΩΝ ἄνω. Ὁμοίως, ἀλλ' ἡ γλαῦξ πρὸς δ. 2

177. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ | ΑΙ ἄνω, ΩΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ὁμοίως. 3

178. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙΩΝ ἄνω. Ἐλαία, ἧς ἀρ. μὲν γλαῦξ κατενώπιον, δεξιὰ δὲ ἀμφορεύς. Ἐν δὲ τῷ ἐξέργῳ κλάδος δάφνης. — ***Πιναξ*** I, 53. 3

179.—Æ 22.— Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΘΗΝ—Α ἄνω, ΝΩΙ ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ὁμοίως. 1

180.—Æ 22.— Ὁμοίως, ἀλλὰ μετὰ τριλόφου κράνους.

Ὄπ. Ὁμοίως. 1

181.—Æ 22.— Ὁμοίως, ἀλλὰ μεθ' ἁπλοῦ κράνους.

Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ ἄνω, ИΩ ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ἐλαία, ἧς ἀριστερὰ ἀμφορεὺς καὶ γλαῦξ ἱσταμένη πρὸς δ. 1

182.—Æ 22.— Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ ΩΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ἀμφορεὺς καὶ γλαῦξ ἐν μέσῳ ἐλαίας καὶ δένδρου φοίνικος. 1

183.—Æ 18.— Προτομὴ Ἀθηνᾶς δ. (τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος καὶ ἐφθαρμένα).

Ὄπ. Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος. Ἐλαία, ἐφ' ἧς γλαῦξ· ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. μέγας ἀμφορεύς. 2

184.—Æ 20.— Ὁμοίως (τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος καὶ ἐφθαρμένον).

Ὄπ. Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος. Γλαῦξ ἐπὶ ἀμφορέως. 1

Ζεύς.

185.—Æ 25.— Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. (τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος).

Ὄπ. ΑΘΗ—Ν | ΑΙΩΝ. Ζεὺς Νικηφόρος γυμνὸς τὰ ἄνω τῆς ὀσφύος, καθήμενος ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ. καὶ τὴν ἀρ. στηρίζων ἐπὶ σκήπτρου. — ***Πίναξ*** I, 54. 1

186.—Æ 22.— Προτομὴ Ἀθηνᾶς μετ' αἰγίδος πρὸς δ. (τοῦ νεωτέρου κόμματος).

Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ—ΩΝ Ζεὺς ἀετοφόρος, καθήμενος ἐπὶ θώκου πρὸς δεξ. καὶ τὴν δεξ. στηρίζων ἐπὶ σκήπτρου. — ***Πίναξ*** II, 1. 2

Διόνυσος.

187.—Æ 25.— Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δ. (τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος).

῎Οπ. Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος. Διόνυσος ὁ τοῦ Ἀλκαμένους, καθήμενος ἐπὶ θρόνου πρὸς δεξ. — ***Πίναξ*** II, 2. 1

Ἀπόλλων.

188.— Æ 25.— Ὁμοίως.

῎Οπ. ΑΘΗ—ΝΑ | [ΙΩΝ]. Ἀπόλλων ἐν μακρῷ διπλῷ ἐνδύματι ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ φιάλην, ἐν δὲ τῇ ἀρ. λύραν. — ***Πίναξ*** II, 3. 1

189.— Æ 25.— Ὁμοίως.

῎Οπ. [ΑΘΗ—Ν] | ΑΙΩΝ. Ὁμοίως. Πρὸ αὐτοῦ βωμός (;). 1

190.— Æ 22.— Ὁμοίως ἁπλῆ καὶ τοῦ νεωτέρου κόμματος.

῎Οπ. ΑΘ Ν | ΑΙ—ΩΝ. Ἀπόλλων γυμνὸς ἱστάμενος πρὸς δ. ἔχων ἐν τῇ πρὸς τὰ κάτω δεξιᾷ μέγαν κλάδον δάφνης καὶ ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ τόξον. — ***Πίναξ*** II, 4. 2

191.— Æ 22.— Ὁμοίως.

῎Οπ. ΑΘΗΝ | Α—ΙΩΝ. Ὁμοίως. 1

192.— Æ 22.— Ὁμοίως.

῎Οπ. ΑΘΗΝ | ΑΙ[ΩΝ]. Ὁμοίως. 1

193.— Æ 24.— Ὁμοίως, ἀλλὰ τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος (ἐφθαρμένα).

῎Οπ. Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλυς. Ὁ αὐτὸς ἀκριβῶς τύπος. 2

194.— Æ 22.— Ὁμοίως, ἀλλὰ τοῦ νεωτέρου κόμματος.

῎Οπ. ΑΘΗΝ—Α | Ι—ΩΝ. Ἀπόλλων γυμνὸς ἱστάμενος πρὸς δ. ἔχων ἐν τῇ πρὸς τὰ κάτω πρὸς δ. τεταμένῃ δεξιᾷ κλάδον δάφνης καὶ ἐν τῇ προτεταμένῃ πρὸς τὰ ἄνω ἀρ. τόξον.— ***Πίναξ*** II, 5. 1

195.— Æ 22.— Ὁμοίως, ἀλλὰ μετὰ περιδεραίου καὶ πλατέος καταυχενίου· ἐπὶ δὲ τοῦ κράνους Πήγασος.

῎Οπ. Ὁμοίως. 1

196.— Æ 22.— Προτομὴ Ἀθηνᾶς Παρθένου, μετὰ τριλόφου κράνους καὶ περιδεραίου διπλοῦ, πρὸς δ.

῎Οπ. ΑΘΗΝΑΙ | Ω—Ν. Ὁμοίως. 1

197.—Æ 22.— Ὁμοίως, ἀλλὰ μεθ' ἁπλοῦ κράνους καὶ περιδεραίου.

Ὄπ. ΑΘΗΝ | ΑΙΩΝ. Ἀπόλλων Λύκειος, ἤτοι γυμνὸς ἱστάμενος πρὸς δ., τὴν δεξ. ἀναπαύων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, τὴν δ' ἀρ, ἐν ᾗ κρατεῖ τὸ τόξον, ἐρείδων ἐπὶ τρίποδος, περὶ ὃν ἑλίσσεται ὄφις. — ***Πίναξ*** II, 6 2

198.— Æ 22.— Ὁμοίως.

Ὄπ. ΑΘΗΝΑ | Ι—Ω—Ν. Ὁ αὐτὸς ἀκριβῶς τύπος· ἀλλ' ὄπισθεν τοῦ θεοῦ μέγα δένδρον δάφνης. — ***Πίναξ*** II, 7. 1

199.— Æ 22.— Ὁμοίως.

Ὄπ ΑΘΗΝΑΙΩ | Ν. Ἀπόλλων Λύκειος (;), γυμνὸς ἱστάμενος δεξ. μετὰ διεσταυρωμένων τῶν ποδῶν, τὴν δεξ. ἀναπαύων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, τὴν δ' ἀρ. προτεταμένην ἔχων ἐπὶ λύρας τεθειμένης ἐπὶ βάσεως. — ***Πίναξ*** II, 8. 2

200.— Æ 21.— Ὁμοίως μετὰ ἑλίκων.

Ὄπ. ΑΘ—ΗΝ | ΑΙ—ΩΝ. Ἀπόλλων γυμνός, μετὰ χλαμύδος κυματιζούσης ἀπὸ τῶν ὤμων, σπεύδων πρὸς δεξ. καὶ ἔχων ἐν τῇ προτεταμένῃ ἀρ. τόξον, ἐν δὲ τῇ ὁμοίως προτεταμένῃ δεξ. κρατῶν δυσδιάκριτόν τι. — ***Πίναξ*** II, 9. 1

Ἑκάτη

201.— Æ 22.— Ὁμοίως, μετὰ διπλοῦ περιδεραίου περὶ τὸν τράχηλον καὶ ἕλικος ἐπὶ τοῦ κράνους.

Ὄπ. ΑΘ—ΗΝ | ΑΙΩΝ. Ἑκάτη ἐν μακρῷ χιτῶνι, μετὰ φαρέτρας ἐπ' ὤμου, ἔχουσα εἰς τὰς προτεταμένας χεῖρας δύο μικρὰς λαμπάδας καὶ σπεύδουσα πρὸς ἀρ. — ***Πίναξ*** II, 13. 5

Ἄρτεμις.

202.— Æ 20.— Ὁμοίως, ἀλλὰ τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος (ἐφθαρμένα).

Ὄπ. ΑΘΗΝ | ΑΙΩΝ (;) Ἄρτεμις ἐν μακρῷ χιτῶνι ἱσταμένη πρὸς δ., κρατοῦσα δύο μικρὰς λαμπάδας πρὸς τὰ κάτω ἐστραμμένας. 4

203. — Ⱥ 20. — Ὁμοίως, (ἀλλὰ τοῦ ἀρχ. κόμματος καὶ ἐφθαρμένα).
Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ—[ΩΝ]. Ἄρτεμις ἐν βραχεῖ χιτῶνι, ἱσταμένη πρὸς δ. κρατοῦσα δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν λαμπάδα μακράν. 3

Δημήτηρ

204. — Ⱥ 25. — Ὁμοίως. τοῦ ἀρχαιοτέρου τύπου (ἓν μετρίας διατηρήσεως, τὰ δὲ λοιπὰ ἐντελῶς ἐφθαρμένα).
Ὄπ. Α—ΘΗ—ΝΑ | ΙΩΝ. Δημήτηρ ἐπὶ ἅρματος δρακόντων πτερωτῶν πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ καὶ ὑψωμένῃ δεξιᾷ στάχυν, ἐν δὲ τῇ ἀρ. σκῆπτρον. — ***Πίναξ*** II, 10. 4

205. — Ⱥ 25. — Ὁμοίως (κατὰ τὸ ἥμισυ ἐφθαρμένον).
Ὄπ. ΑΘ—ΗΝ—Α | ΙΩΝ. Ὁμοίως. 1

206. — Ⱥ 25. — Ὁμοίως (ἐφθαρμένον).
Ὄπ. [ΑΘΗΝ] | ΑΙΩΝ. Ὁμοίως. 1

207. — Ⱥ 22. — Ὁμοίως (τοῦ νεωτέρου κόμματος).
Ὄπ. ΑΘΗΝ | Α—ΙΩΝ. Ὁμοίως. 2

208. — Ⱥ 22. — Ὁμοίως, ἀλλὰ τῆς κεφαλῆς Παρθένου μετὰ τριλόφου κράνους.
Ὄπ. ΑΘΗ—Ν | ΑΙΩΝ. Ὁμοίως. — ***Πίναξ*** II, 11. 2

209. — Ⱥ 22. — Ὁμοίως ἁπλοῦ.
Ὄπ. Α—ΘΗΝ | ΑΙΩΝ. Ὁμοίως. 1

210. — Ⱥ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ | ΑΙΩΝ. Ὁμοίως. 1

211. — Ⱥ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ—Ν | Α—ΙΩΝ. Ὁμοίως, ἄνευ σκήπτρου. Ἐν τῇ ἀρ. ἔχει τὰ ἡνία, τὸ δ' ἱμάτιον αὐτῆς κυματίζει ἰσχυρῶς. — ***Πίναξ*** II, 12. 2

212. — Ⱥ 20. — Ὁμοίως, ἀλλὰ τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος καὶ ἐφθαρμένα.
Ὄπ. ΑΘΗ | ΝΑΙΩΝ ἢ ΑΘΗΝΑΙ | ΩΝ. Δημήτηρ καθημένη πρὸς ἀρ. ἐπὶ δίφρου, ἔχουσα ἐν τῇ δεξιᾷ στάχυς, τὴν δ' ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ σκήπτρου. 10

Ἑρμῆς.

213. — Æ 22. — Ὁμοίως, ἀλλ' ἁπλῆ καὶ τοῦ νεωτέρου κόμματος.
Ὄπ. ИΩΙΑИ | ΗΘΑ ἐξ ἀριστερῶν. Ἑρμῆς γυμνός, σπεύδων πρὸς ἀρ., φέρων πέτασον καὶ ἀπὸ τοῦ ὤμου κυματίζουσαν χλαμύδα. Ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ ἔχει βαλλάντιον ἐν δὲ τῇ ἀρ. τὸ κηρύκειον. — ***Πίναξ*** II. 15. 3

Ἡρακλῆς.

214. — Æ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ | ΩΝ. Ἡρακλῆς τοῦ Φαρνεσίου τύπου ἀναπαυόμενος πρὸς δεξ. Πρὸ τῆς πέτρας εἴσοδος σπηλαίου (ἡ πύλη τοῦ Ἅδου πρὸ τῆς Ἀγελάστου πέτρας, ἐφ' ἧς ὁ ἥρως στηρίζει τὸ ῥόπαλον αὐτοῦ). — ***Πίναξ*** II, 18. 2

215. — Æ 25. — Ὁμοίως, ἀλλὰ τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος (ἡμίφθαρτον).
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ | [ΙΩΝ]. Ὁ αὐτὸς τύπος. 1

216. — Æ 22. — Ὁμοίως, ἀλλὰ τοῦ νεωτέρου κόμματος, μετ' αἰγίδος καὶ δρακόντων. — ***Πίναξ*** II, 52.
Ὄπ. ΑΘΗ—Ν | ΑΙΩΝ. Ἡρακλῆς ἀγένειος γυμνὸς ἱστάμενος πρὸς ἀρ. ἔχων ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ φιάλην, τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ ῥοπάλου. — ***Πίναξ*** II, 16. 1

217. — Æ 25. — Ὁμοίως, ἀλλὰ τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος (δύο ἡμίφθαρτα καὶ ἓν ἐφθαρμένον.
Ὄπ. Ὁμοίως. 3
Ἴδε καὶ Θησέα (;) κατωτέρω ἀριθ. 235.

Ἀσκληπιός.

218. — Æ 25. — Ὁμοίως, τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος (τὰ πλεῖστα ἐφθαρμένα).
Ὄπ. ΑΘΗΝ | ΑΙΩΝ. Ἀσκληπιὸς ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον, ἐν τῇ συνήθει περιβολῇ, ἔχων τὸ βάκτρον ὑπὸ τὴν δεξιὰν μασχάλην, τὴν δ' ἀρ. ὑπὸ τὸ ἔνδυμα. — ***Πίναξ*** II, 17. 8

219.—Æ 22.— Ὁμοίως, ἀλλὰ τοῦ νεωτέρου κόμματος.
Ὄπ. Ὁμοίως. 5

220.—Æ 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗ | ΝΑΙΩΝ. Ὁμοίως. 1

221.—Æ 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. ΝΩΙΑΝ | Η[ΘΑ] ἐξ ἀριστερῶν. Ὁμοίως 1

Θεά τις.

222.—Æ 25.— Ὁμοίως, ἀλλὰ τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος καὶ ἐφθαρμένον.
Ὄπ. ΑΘΗ—ΝΑΙΩΝ (;) Θεὰ ἐν διπλῷ χιτῶνι, ἱσταμένη πρὸς ἀρ., τὴν ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ σκήπτρου, ἐν δὲ τῇ πρὸς τὰ κάτω προτεταμένῃ δεξιᾷ ἔχουσα δυσδιάκριτόν τι. — ***Πίναξ*** II, 14. 1

Νίκη.

223.—Æ 22.— Ὁμοίως, ἀλλὰ τοῦ νεωτέρου κόμματος.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ | ΩΝ. Νίκη ἱπταμένη πρὸς ἀρ.. κρατοῦσα δὲ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τεταμένων σειρὰν στεφάνου ἀνεπτυγμένου. — ***Πίναξ*** II, 19. 2

Εἰρήνη καὶ Πλοῦτος.

224-224β.—Æ 25.— Ὁμοίως, ἀλλὰ τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος καὶ ἐφθαρμένα.
Ὄπ. [ΑΘΗ]Ν | ΑΙΩΝ. Ἡ Εἰρήνη τοῦ Κηφισοδότου φέρουσα ἐν τῇ ἀρ. τὸν Πλοῦτον, ἱσταμένη πρὸς δ. καὶ στηρίζουσα τὴν δεξιὰν ἐπὶ σκήπτρου. — ***Πίναξ*** II, 20. 3

Θησεύς.

225.—Æ 24.— Ὁμοίως, (τοῦ ἀρχ. κόμματος).
Ὄπ. [ΑΘΗΝΑΙ] ἄνω καὶ ΩΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ. Θησεὺς ἐλαύνων πρὸς δ. τὸν Μαραθώνιον ταῦρον. 1

226. — Ⓐ 24. — Ὁμοίως, τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος.
Ὄπ. Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος. Θησεὺς πρὸς δ. ἐγείρων τὸν βράχον. — ***Πίναξ*** II, 21. 1

227. — Ⓐ 24. — Ὁμοίως, ἀλλὰ τοῦ νεωτέρου κόμματος.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑΙ | ΩΝ. Ὁ αὐτὸς τύπος. — ***Πίναξ*** II, 22. 1

228. — Ⓐ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ | ΑΙ—Ω—Ν. Ὁμοίως. 1

229. — Ⓐ 22. — Ὁμοίως, μετὰ πλατέος καταυχενίου καὶ ἑλίκων.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ | Ι—ΩΝ. Ὁμοίως. — ***Πίναξ*** II, 23. 3

230. — Ⓐ 25. — Ὁμοίως, ἀλλὰ τοῦ ἀρχαιοτ. κόμματος.
Ὄπ. Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος. ΑΘΗΝΑ | [ΙΩΝ]; Θησεὺς πρὸς δ. καταβάλλων τὸν Μινώταυρον. 4

231. — Ⓐ 22. — Ὁμοίως ἀλλὰ τοῦ νεωτέρου κόμματος.
Ὄπ. ΑΘΗΝ | ΑΙ—Ω. Ὁμοίως. 4

232. — Ⓐ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ—Α | ΙΩ. Ὁμοίως. 1

233. — Ⓐ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ—Ι | ΩΝ. Ὁμοίως. — ***Πίναξ*** II, 24. 1

234. — Ⓐ 22. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΑΘΗΝ | Α—ΙΩ—Ν. Ὁμοίως. — ***Πίναξ*** II, 25. 1

235. — Ⓐ 22. — Ὁμοίως, ἀλλὰ πρὸς ἀρ. μετ' ἀσπίδος, δόρατος καὶ ἱματίου.
Ὄπ. Α—ΘΗ—Ν | ΑΙ Ω—Ν. Θησεὺς (ἢ Ἡρακλῆς;) γυμνὸς ἀγένειος ὁρμῶν πρὸς δ. ἔχων περὶ τὴν προτεταμένην δεξιὰν χλαμύδα, ἧς μέρος κυματίζει ὄπισθεν αὐτοῦ, ἐν δὲ τῇ ὑψωμένῃ δεξιᾷ μικρὸν ὀζῶδες ῥόπαλον. (Ἡ χλαμὺς καθιστᾷ πιθανὸν ὅτι πρόκειται περὶ Θησέως μᾶλλον ἢ Ἡρακλέους.) — ***Πίναξ*** II, 26. 1

Θεμιστοκλῆς.

236. — Ⓐ 25. — Ὁμοίως πρὸς δ. καὶ τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος.

Ὄπ. Α ΘΗ Πλοῖον πρὸς ἀρ., ἐφ' οὗ ὁ Θεμιστοκλῆς τροπαιοφόρος. Ἐπὶ τῆς πρῴρας γλαῦξ. (Ἐφθαρμένα). 4

237. — Ꜷ 25. — Ὁμοίως, τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος.
Ὄπ. Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος, [ΑΘΗΝΑΙ]—ΩΝ. Ὁ αὐτὸς τύπος, ἀλλὰ πρὸς δεξ. 7

238. — Ꜷ 23. — Ὁμοίως τοῦ ἀρχαιοτ. κόμματος. Τὰ πλεῖστα ἐφθαρμένα.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ | ΙΩΝ. Ὁμοίως. — ***Πίναξ*** ΙΙ, 27. 9

239. — Ꜷ 22. — Ὁμοίως, ἀλλὰ τοῦ νεωτέρου κόμματος.
Ὄπ. ΑΘ | ΗΝΑΙΩ | Ν. Ὁμοίως. 3

240. — Ꜷ 22. — Ὁμοίως, μετὰ ὄφεων ἐπὶ τῆς αἰγίδος.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ—ΙΩΝ. Ὁμοίως. — ***Πίναξ*** ΙΙ, 28. 2

241. — Ꜷ 23. — Ὁμοίως, ἀλλὰ ἡ Παρθένος μετὰ τριλόφου κράνους.
Ὄπ. Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος. Ὁμοίως. 1

Ἀκρόπολις.

242. — Ꜷ 24. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος, πρὸς δ.
Ὄπ. Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος. Ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν μετὰ τῆς κλίμακος πρὸς δεξ., ἤτοι ὁρωμένη ἐκ βορρᾶ. Ἡ Πρόμαχος δ' ἐπὶ ὑψηλοῦ βάθρου μεταξὺ Παρθενῶνος καὶ Προπυλαίων. — ***Πίναξ*** ΙΙ, 29. 1

243. — Ꜷ 22. — Ὁμοίως, ἀλλὰ νεωτέρου κόμματος. Τὸ ἄνω μέρος τοῦ κράνους ἀποτελεῖται ἐκ κεφαλῆς Σατύρου. — ***Πίναξ*** ΙΙ, 51.
Ὄπ. ΑΘΗ[ΝΑΙΩ] | Ν. Ὁμοίως. — ***Πίναξ*** ΙΙ, 30. 1

244-244α. — Ꜷ 22. — Προτομὴ μετὰ τριλόφου κράνους πρὸς δ.
Ὄπ. ΑΘΗ | ΝΑΙΩΝ. Ὁμοίως, ἀλλ' ἡ κλῖμαξ ἀρ., ἤτοι ἡ Ἀκρόπολις ὁρωμένη ἐκ νότου. — ***Πίναξ*** ΙΙ, 31-32. 3

Βουκράνιον.

245.—Ѧ 25.— Προτομὴ Ἀθηνᾶς τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος, πρὸς δ. (τὰ πλεῖστα ἐφθαρμένα ἐντελῶς).
Ὄπ. ΑΘΗ | ΝΑ | ΙΩΝ. Βουκράνιον ἐστεμμένον. 28

246.—Ѧ 22.— Προτομὴ πρὸς ἀρ. μετ' ἀσπίδος, δόρατος καὶ ἱματίου (τοῦ νεωτέρου κόμματος).
Ὄπ. Ὁμοίως. 1

247.—Ѧ 22.— Προτομὴ Παρθένου μετὰ τριλόφου κράνους πρὸς δεξ.
Ὄπ. Ὁμοίως. — ***Πίναξ*** ΙΙ, 33. 2

248.—Ѧ 22.— Προτομὴ μεθ' ἁπλοῦ κράνους, καὶ μετ' αἰγίδος ἐξ ἧς προέχουσιν ὄφεις.
Ὄπ. Ὁμοίως. 2

249.—Ѧ 22.— Ὁμοίως, ἄνευ τῶν ὄφεων. Ἐπὶ τοῦ κράνους ἕλιξ.
Ὄπ. Ὁμοίως. 1

250.—Ѧ 22.— Ὁμοίως, ἀλλὰ τὸ ἄνω μέρος τοῦ κράνους σχηματίζει κεφαλὴν Σατύρου.
Ὄπ. Ὁμοίως. 1

251.—Ѧ 22.— Προτομὴ μετὰ περιδεραίου, ἧς τὸ κράνος κοσμεῖται διὰ στεφάνου ἐλαίας.
Ὄπ. Ὁμοίως. 4

252.—Ѧ 22. - Προτομὴ δεξ. μετὰ τριλόφου κράνους.
Ὄπ. Ὁμοίως, μετ' ἀστέρος ἄνω τῆς κεφαλῆς τοῦ βοός. 2

253.—Ѧ 22.— Προτομὴ μετὰ πλατέος καταυχενίου καὶ ἕλικος.
Ὄπ. Ὁμοίως. 3

254.—Ѧ 22.— Προτομὴ πρὸς δεξ. μετὰ τῆς παραγναθίδος ὑψωμένης.
Ὄπ. Ὁμοίως. 1

255.—Æ 22.— Προτομὴ μετὰ πλατέος καταυχενίου καὶ ἕλικος (;).
Ὄπ. Ὁμοίως. 1

256-8α.—Æ 22.— Προτομὴ ἡ ἁπλῆ καὶ συνήθης πρὸς δ. μετὰ μικρῶν τινων ποικιλιῶν.
Ὄπ. Ὁμοίως. 27

259.—Æ 22.— Προτομὴ Παρθένου δεξ.
Ὄπ. ΑΘΗΝΑ | Ι | ΩΝ. Ὁμοίως, ἐπὶ βάσεως ὅμως τεθειμένη. 1

260.—Æ 22.— Προτομὴ ἡ συνήθης πρὸς δ
Ὄπ. Ὁμοίως. 1

261.—Æ 22.— Ὁμοίως καὶ ἐνίοτε μετὰ στεφάνου ἐλαίας.
Ὄπ. ΑΘΗΝ | ΑΙΩΝ. Ὁμοίως. — ***Πίναξ*** II, 34. 9

262.—Æ 22.— Ὁμοίως μετὰ πλατέος καταυχενίου.
Ὄπ. Α—ΘΗ | ΝΑ | ΙΩΝ. Ὁμοίως. 3

263.—Æ 22.— Ὁμοίως.
Ὄπ. Α—ΘΗ | ✱ | ΝΑΙΩΝ. Ὁμοίως. 1

264.—Æ 22.— Ὁμοία προτομὴ μετὰ αἰγίδος καὶ ὄφεων.
Ὄπ. ΑΘΗΝ | ΑΙΩΝ. Ὁμοίως, ἀλλὰ τῶν στεμμάτων περιέργως διατεθειμένων, ἤτοι τριγωνικῶς ἄνω τοῦ βουκρανίου. — ***Πίναξ*** II, 35. 1

265.—Æ 24.— Ὁμοίως, ἀλλὰ τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος.
Ὄπ. Ἡ κεφαλὴ τῆς ἐμπροσθίας ὄψεως ἐγκοίλως τετυπωμένη. 1

266.—Æ 22.— Ὁμοίως, ἀλλὰ τοῦ νεωτέρου κόμματος.
Ὄπ. Ὁμοίως. 2

267.—Æ 20/25.— Ὅμοια τοῦ ἀρχαιοτέρου κόμματος καὶ ἐντελῶς ἐφθαρμένα. 46

ΡΩΜΑΪΚΑ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΑ ΧΑΛΚΑ Α' ΜΕΓΕΘΟΥΣ
(GRANDS BRONZES)

Ἀδριανὸς (117-138 μ. Χ.).

268.— HADRIANVS — AVG COS ..... Προτομὴ δαφνοστεφὴς Ἀδριανοῦ μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος πρὸς δ.
Ὄπ. ADVEN—[TI AVG HI]SPANIA—SC. Ὁ Ἀδριανὸς καὶ ἡ Ἱσπανία ἀντιμέτωποι. = Cohen II, 110, 37. (Ἡμίφθαρτον). 1

269.— ..... Κεφαλὴ Ἀδριανοῦ δαφνοστεφὴς πρὸς δ.
Ὄπ. ..... Μορφὴ ἱσταμένη. (Ἐφθαρμένον ὁλοσχερῶς). 1

Ἀντωνῖνος ὁ Εὐσεβὴς (138-161 μ. Χ.).

270.— .... Κεφαλὴ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς δαφνοστεφὴς πρὸς δ.
Ὄπ. .... Τύχη ἱσταμένη ἀρ. S—C. (Ἐφθαρμένον ὁλοσχερῶς). 1

Φαυστῖνα ἡ πρεσβυτέρα († 141 π. Χ.).

271.— [FAV]STINA— ...... Προτομὴ Φαυστίνης πρὸς δ.
Ὄπ. ...... Θεά τις καθημένη ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ. καὶ S. C. (Ἐφθαρμένον λίαν). 1

Μ. Αὐρήλιος (161-180 μ. Χ.).

272-4.— Τρία ὁλοσχερῶς ἐφθαρμένα, ὧν τὰ δύο μετὰ θεᾶς τινος καθημένης πρὸς ἀρ. καὶ τὸ τρίτον μετὰ Νίκης σπευδούσης πρὸς ἀρ. 3

Καρακάλλας (211-217 μ. Χ.).

275.— .... ANTONINVS PIVS AVG .. .. Κεφαλὴ δαφνοστεφὴς καὶ γενειῆτις, πρὸς δ.
Ὄπ. .... TR P XV COS .. Ἄρης ἢ Ρώμη Νικηφόρος ἱσταμένη πρὸς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ S C. (Ἡμίφθαρτον). 1

Ἀλέξανδρος Σεουῆρος (222-235 μ. Χ.).

276.—IMP CAES M AVR SEV ALEXANDER AVG. Προτομὴ δαφνοστεφὴς μετὰ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὄπ. P M TR P V COS II PP. Ἄρης βαδίζων πρὸς δ. Ἐν τῷ πεδίῳ S—C. (Διατηρήσεως καλῆς). 1

277.—IMP SEV ALE—XANDER AVG. Κεφαλὴ δαφνοστεφὴς πρὸς δ.
Ὄπ. . . . . . VS—AVGVS. Ὁ αὐτοκράτωρ μετὰ τροπαίου ἐπ' ὤμου καὶ δόρατος ἐν τῇ δεξιᾷ, βαδίζων πρὸς δεξ. Ἐν τῷ πεδίῳ S—C. (Διατηρήσεως μετρίας). 1

Μαξιμῖνος (235-238 μ. Χ.).

278.—IMP MAXIMINVS PIVS AVG. Προτομὴ δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὄπ. FIDES MILITVM. Γυνὴ ἱσταμένη πρὸς ἀρ. καὶ κρατοῦσα δύο ρωμαϊκὰς σημαίας. Ἐν τῷ πεδίῳ S. C. (Διατηρήσεως καλῆς). 1

Γορδιανὸς Γ'. (238-244 μ. Χ.).

279.—IMP CAES M ANT GORDIANVS AVG. Προτομὴ δαφνοστεφὴς Γορδιανοῦ Γ', μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
Ὄπ. [IOVI] CONSERVATO[RI]. Ζεὺς ἱστάμενος ἀρ. (Διατηρήσεως καλῆς). 1

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΑ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Θεσσαλονίκη.

280. —Æ 18.— Κεφαλὴ πυργοστεφὴς μετὰ καλύπτρας, πρὸς δ.
Ὄπ. ΘΕϹ—ϹΑΛΟ—ΝΙΚЄ—ѠΝ εἰς τέσσαρας στίχους ἐν στεφάνῳ. (Διατηρήσεως μετρίας). 1

ΑΡΓΟΛΙΣ

Ἄργος.

Πλαυτίλλα († 212 μ. Χ.).

281.—Æ 23.— ΦΟVΛ ΠΛΑ—VΤΙΛΛΑ C. Προτομὴ Πλαυτίλλης, πρὸς δ.

Ὄπ. ΑΡΓ—ΕΙΩΝ. Τύχη πυργοστεφὴς ἱσταμένη πρὸς δεξ., τὴν δεξ. στηρίζουσα ἐπὶ σκήπτρου, ἐν δὲ τῇ ἀρ. ἔχουσα κέρας. (Διατηρήσεως καλῆς). 1

I. N. ΣΒΟΡΩΝΟΣ

ΘΗΣΑΥΡΟΙ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΧΡΥΣΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ

ΕΚ ΤΩΝ ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΣΚΛΗΠΙΕΙΟΥ

(*Πίνακες* VI—VII)

Αἱ ὑπὸ τῆς παλαιᾶς 'Αρχαιολογικῆς 'Εταιρείας τῇ 19 'Απριλίου τοῦ 1876 ἀρξάμεναι καὶ κατὰ τὸ 1877 συνεχισθεῖσαι εὐτυχεῖς ἀνασκαφαὶ τοῦ *ἐν ἄστει* 'Ασκληπιείου τῶν 'Αθηναίων ἔφερον εἰς φῶς 234 χρυσᾶ Βυζαντινὰ νομίσματα μὴ μελετηθέντα μηδὲ δημοσιευθέντα μέχρι τοῦδε, ἄξια ὅμως πολλῆς προσοχῆς.

Περὶ τούτων εὗρον ἐν τῷ χειρογράφῳ εὑρετηρίῳ τῶν χρυσῶν ἀντικειμένων τοῦ Μουσείου τῆς 'Αρχαιολ. 'Εταιρείας τὰς ἑξῆς τρεῖς διαδοχικὰς σημειώσεις τοῦ ἀειμνήστου σοφοῦ Στεφ. Κουμανούδη.

«*'Αριθ. 20-58, [ἔτος] 1876. Τριάκοντα καὶ ἑπτὰ [ὑπέρπυρα] χρυσᾶ νομίσματα τοῦ βασιλέως 'Ηρακλείου. Εὑρέθησαν ἐν 'Αθήναις πρὸς τῇ νοτιοδυτικῇ πλευρᾷ τοῦ τετραγωνικοῦ κτίσματος τοῦ νοτιοδυτικῶς τοῦ στωϊκοῦ κτίσματος τοῦ ἐν τῇ θέσει τοῦ 'Ασκληπιείου, ἐν τῷ μέσῳ περίπου τοῦ περιτετειχισμένου χώρου τοῦ πρὸς νότον τῆς 'Ακροπόλεως, ὃς καλεῖται* **Σερπεντζές**. *Ἕλκουσι δράμια 50 ½. 'Εκ τῶν τῆς 'Εταιρείας ἀνασκαφῶν*».

«*'Αριθ. 62-118, [ἔτος] 1877. Πεντακόσια καὶ ἑπτὰ χρυσᾶ Βυζαντινὰ 'Ηρακλείου, Φωκᾶ, Κώνσταντος, Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου. 'Αθήναι ἐν τῷ τοῦ Σερπεντζὲ δυτικωτέρῳ μέρει εἰς τὰ χώματα. 'Ομοίως εὑρέθη καὶ ἓν κόσμημα, ὃ κατεγράφη ἐν τοῖς χρυσοῖς κοσμήμασι* [1] ».

1. Ἴδε τὸ χειρόγραφον Εὑρετήριον τῶν χρυσῶν ἀντικειμένων τοῦ Μουσείου τῆς 'Αρχαιολ. 'Εταιρείας ὑπ' ἀρ. 96. Εἶναι δὲ τοῦτο πόρπη τῆς αὐτῆς ἐποχῆς ἧς καὶ τὰ νομίσματα, ἐκτεθειμένη νῦν ὑπ' ἀρ. 3514 μεταξὺ τῶν χρυσῶν κοσμημάτων τοῦ 'Εθνικοῦ 'Αρχαιολογικοῦ Μουσείου.

« Ἀριθ. 119-258, [ἔτος] 1877. Ἑκατὸν τεσσαράκοντα νομίσματα χρυσᾶ Βυζαντινὰ εὑρεθέντα ἐντὸς τοῦ ὑπ' ἀρ. 214 πηλίνου σκεύους. Ἡρακλείου 1, τὰ δὲ λοιπὰ Κώνσταντος καὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου. Ἓν τῶν νομισμάτων εἶναι προσκεκολλημένον διὰ κατιώσεως ἐπὶ σιδηροῦ ἥλου εὑρεθέντος εἰς τὸ στόμιον τοῦ σκεύους. Ἀθῆναι ἐν τῷ τοῦ Σερπεντζὲ δυτικῷ μέρει εἰς τὰ χώματα παρὰ τῷ βράχῳ ».

Ἐν δὲ τοῖς ἐντύποις *Πρακτικοῖς τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολ. Ἑταιρείας* τῶν σχετικῶν ἐτῶν, ἐν μὲν σελ. 35 τοῦ ἔτους 1876-1877 μνημονεύονται ἁπλῶς, μεταξὺ τῶν ἐν τῷ Ἀσκληπιείῳ εὑρημάτων, «*Νομίσματα χρυσᾶ 42* », ἐν δὲ σελίδι 8 τοῦ ἔτους 1877 - 1878 ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Σ Κουμανούδη ὅτι *« εἰς τὰ μεσαίτατα περίπου μέρη τοῦ χώρου τοῦ ἐντὸς τοῦ Σερπεντζέ, ἐκεῖ ἔνθα εἶναι πολλὴ εὐρυχωρία σχεδὸν ἐπίπεδος, ἅτε τῆς πέτρας τῆς Ἀκροπόλεως ὑποχωρούσης ὀπίσω [1], ἀνεφάνησαν πρὸς μὲν τῇ πέτρᾳ τῆς Ἀκροπόλεως δεξαμενή τις μετ' ἀντηρίδων καὶ κλιμακίδος ἐσωτερικῆς καὶ τάφοι χριστιανικοὶ δύο τρεῖς . . . Πρὸς τῇ πέτρᾳ ἔτι εὑρέθησαν εἰς δύο θέσεις καὶ χρυσᾶ Βυζαντινὰ 57 καὶ 140, καὶ εἷς σωρὸς χαλκῶν νομισμάτων διαφόρων χρόνων » [2].*

Πάντα τὰ χρυσᾶ ταῦτα νομίσματα δὲν ἐτηρήθησαν κεχωρισμένα ὡς εὑρέθησαν, ἀλλ' ἀνεμίχθησαν χωρισθέντα καὶ καταγραφέντα ὡς ἑξῆς ἐν τῷ ἀπὸ τῆς 12 Σεπτεμβρίου 1887 πρωτοκόλλῳ τῆς παραδόσεως αὐτῶν ὑπὸ τοῦ μακαρίτου ἐπιμελητοῦ τοῦ Μουσείου τῆς Ἀρχ.

1. Ἴδε τὸ ἐν τοῖς *Πρακτικοῖς ἔ. ἀ.* καὶ παρὰ P. Girard, L'Asclépieion d'Athènes σχέδιον τῆς τοπογραφίας τοῦ Ἀσκληπιείου.

2. Ὁ σωρὸς οὗτος κατεγράφη ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τῆς ἐν ἔτει 1887 παραδόσεως ὑπὸ στοιχεῖον Η , 6 ὡς «*Χίλια ὀκτακόσια ὀγδοήκοντα νομίσματα* [χαλκᾶ . *ὁλοσχερῶς κατιωμένα καὶ ἄχρηστα. (Εὕρημα Ἀσκληπιείου, ἔτος 1876)* ». Ἡ ἀναγνώρισις αὐτῶν εἶναι δυσχερεστάτη, διότι ἔχουσι τοσοῦτον ὑπὸ τῆς ὑγρασίας τοῦ παρὰ τὴν κρήνην τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐδάφους, ἔνθα εὑρέθησαν, σαθρωθῆ, ὥστε τὰ μὲν πέταλα αὐτῶν *ἐφούσκωσαν* ὡς σπόγγοι, οἱ δὲ τύποι ἐγένοντο ὁλοσχερῶς ἀδιάγνωστοι. Οὐχ ἧττον ὅμως ἠδυνήθην νὰ διακρίνω ὅτι τὸ σύνολον αὐτῶν ἀποτελεῖται ἐξ Ἀθηναϊκῶν παχέων χαλκῶν κερμάτων, ἐκ τῶν φερόντων ἐφ' ἑνὸς μὲν κεφαλὴν Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ , ἐφ' ἑτέρου δὲ Δία βαδίζοντα πρὸς δεξ. καὶ κεραυνὸν ἐξακοντίζοντα, ἤτοι τῶν κοπέντων ἀπὸ τοῦ δευτέρου αἰῶνος π. Χ. μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Μιθραδαίου καὶ Ἀριστίωνος (=Head, BMC. Attica pl. XIV.). Ἓν δὲ διέκρινον ὅτι εἶναι τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Φαλάννης (=BMC. Thessaly pl. VIII, 15-16). Πρόκειται ἄρα περὶ εὑρήματος ἐντελῶς ἀσχέτου πρὸς τοὺς ἐκ τοῦ αὐτοῦ χώρου θησαυροὺς Βυζαντινῶν χρυσῶν νομισμάτων, περὶ ὧν ὁ λόγος ἐνταῦθα.

Ἑταιρείας Ἀθανασίου Στεφ. Κουμανούδη, τῷ ἀοιδίμῳ προκατόχῳ μου Ἀχιλλεῖ Ποστολάκᾳ:

«*Τέσσαρες σόλιδοι Κώνσταντος Β'.*

»*Ἑξήκοντα σόλιδοι Κώνσταντος Β' μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου Δ' τοῦ Πωγωνάτου.*

»*Ἑβδομήκοντα ἐννέα σόλιδοι Κώνσταντος Β' μετὰ Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου καὶ τοῦ Ἡρακλείου μετὰ τοῦ Τιβερίου.*

» *Δέκα σεμίσσια (1/2 σολίδου) Ἡρακλείου Α'.*

» *Τριάκοντα τέσσαρες σόλιδοι Ἡρακλείου Α' μετὰ Ἡρακλείου Β'.*

» *Τεσσαράκοντα ἓξ σεμίσσια Κωνσταντίνου Δ' τοῦ Πωγωνάτου.*

» *Ἓν σεμίσσιον Φωκᾶ*».

Μετὰ τὴν παράδοσιν ἐκείνην ἐναπετέθησαν ἐν κιβωτίῳ μετὰ τῶν λοιπῶν νομισμάτων τῆς Ἀρχαιολ. Εταιρείας, εἰσῆλθον δὲ εἰς τὸ Ἐθνικὸν Νομισματικὸν Μουσεῖον μόλις τῇ 27 Μαρτίου 1892 παραδοθέντα μοι ἁρμοδίως.

Νῦν δὲ μετὰ τὴν λεπτομερῆ ἐξέτασιν καὶ καταγραφὴν εἰς ἣν προέβην ἐσχάτως κατεφάνη ὅτι ταῦτα ἀκριβέστερον μερίζονται ὡς ἑξῆς (ἴδε τὸν ἀμέσως κατωτέρω περιγραφικὸν κατάλογον):

Ἀριθ. 1—	Φλαβίου Φωκᾶ (602-610 μ. Χ.), *τρεμίσσιον.*	1
» 2— 38	Ηρακλείου Α' καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἡρακλείου Κωνσταντίνου (613-641 μ. Χ.), *σόλιδοι.*	37
» 39— 57	Ἡρακλείου Β' (641 μ. Χ.) *σεμίσσια* 4 καὶ *τρεμίσσια* 15.	19
» 58— 60	Κώνσταντος Β' μόνου (641-668 μ. Χ.), *σόλιδοι.*	3
» 61— 98	Κώνσταντος Β' μετὰ τοῦ πρεσβυτέρου τῶν υἱῶν Κωνσταντίνου Πωγωνάτου (654-659 μ. Χ.), *σόλιδοι.*	38
» 99—197	Κώνσταντος Β' μετὰ Κωνσταντίνου Πωγωνάτου, Ηρακλείου καὶ Τιβερίου (654-659 μ. Χ.), *σόλιδοι.*	99
» 198—234	Κώνσταντος Β' μόνου (641-648) *σεμίσσια* 16 καὶ *τρεμίσσια* 21.	37
		234

Ἡ κυριωτέρα διαφορὰ τῆς ἐπισταμένης ἐξετάσεως ἡμῶν ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν πρώτην παράδοσιν τῶν νομισμάτων ταχείας καταγραφῆς ἔγκειται εἰς τὴν διὰ τῆς ζυγίσεως διάκρισιν τῶν σεμισσίων καὶ τρεμισσίων καὶ εἰς τὸ ὅτι πολλὰ σεμίσσια Ἡρακλείου τοῦ Β΄ ἐλογίσθησαν κατ'ἀρχὰς ὡς ὄντα Κώνσταντος τοῦ Β΄. Εἰς τὴν πλάνην ταύτην ἤγαγε τοὺς συντάκτας τοῦ πρωτοκόλλου 'Αχ. Ποστολάκαν καὶ Στέφ. Κουμανούδην τὸ κατὰ τύπους πανόμοιον τῶν σεμισσίων καὶ τρεμισσίων ἀμφοτέρων τῶν αὐτοκρατόρων καὶ τὸ πολλάκις λίαν δυσανάγνωστον τῶν ἐπιγραφῶν αὐτῶν.

Η ἐν τῷ αὐτῷ περιτετειχισμένῳ χώρῳ καὶ εἰς μικρὰν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν ἀνακάλυψις τῶν τριῶν τούτων θησαυρῶν, πρὸς δὲ ἡ ταυτότης πρὸς ἄλληλα κατ' ἐποχὴν καὶ τῶν ἐκ τῶν τριῶν εὑρημάτων προερχομένων κερμάτων καὶ ἡ ὁμοιότης τῆς διατηρήσεως αὐτῶν καθιστῶσι σαφέστατον ὅτι πάντα ταῦτα κατεχώσθησαν συγχρόνως.

Ὡς γνωστόν, τὸ 'Ασκληπιεῖον κατεστράφη πρὸ τοῦ ἐν ἔτει 485 μ. Χ. θανάτου τοῦ Πρόκλου [1], ἴσως διαταγῇ Θεοδοσίου τοῦ Β΄, ἐπὶ δὲ τῶν ἐρειπίων αὐτοῦ ἠγέρθησαν, ὡς ἔδειξαν αἱ ἀνασκαφαί, πλείονες, τρεῖς τοὐλάχιστον, ναοὶ χριστιανικοί, ὧν πρὸ αἰώνων ἐρειπωθέντων ἡ μνήμη οὔτε ἐκ βιβλίων οὔτε ἐκ παραδόσεώς τινος σῴζεται [2]. Ὅτε δὲ ἐπὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ αἱ 'Αθῆναι ὠχυρώθησαν ἐκ νέου, ὡς τῶν παλαιῶν τειχῶν καταπεσόντων πιθανῶς ἐκ σεισμοῦ, ὁ νέος στενὸς περίβολος, ὁ συνήθως Οὐαλεριάνειος καλούμενος, ἐχώρει κατὰ τὸ νότιον μέρος τῆς 'Ακροπόλεως πέραν τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου, περιλαμβάνων τὸ 'Ασκληπιεῖον καὶ τὸ ἐπὶ Ρηγίλλῃ 'Ωδεῖον τοῦ Ἡρῴδου. 'Εχρησίμευε δὲ ἡ 'Ακρόπολις μετὰ τοῦ ὑπ' αὐτὴν ὀχυροῦ περιβόλου, ἐν ᾧ τὸ 'Ασκληπιεῖον, ἤδη ἀπὸ τοῦ τρίτου αἰῶνος μ. Χ. ὡς ἀληθὲς φρούριον διὰ τοὺς Βυζαντίνους, ἀπολέσασα σὺν τῷ χρόνῳ καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς,

1. Μαρῖνος, ἐν βίῳ Πρόκλου, 29.

2. Πρακτικὰ τῆς ἐν Ἀθήναις 'Αρχ. Ἑταιρείας ἀπὸ Ἰανουαρίου 1876 μέχρι Ἰανουαρίου 1877, σελ. 20. — Athen Mittheil. II, (1877) S. 171, 222. — P. Girard, L'Asclépieion d'Athènes p. 8 et ss. — Γρηγοροβίου, Ἱστορία τῆς πόλεως Ἀθηνῶν κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας. Μετάφρασις Σπ. Λάμπρου (Βιβλιοθήκη Μαρασλῆ) Τόμ. Α΄, σελ. 133.

ἔκτοτε δὲ καλουμένη ἁπλῶς *Φρούριον*, Athenisborg, Castel Setines ἢ *Κάστρον* ὡς καὶ ἐπ' αὐτῆς ἔτι τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 [1].

Δυστυχῶς τῶν 'Αθηνῶν αἱ τύχαι κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους εἶναι τόσον σκοτειναί, ὥστε ὁ Fallmerayer ἐτόλμησε νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν «τερατώδη», δι' ἀφιλονικήτων δὲ ἀποδείξεων κατόπιν καταρριφθεῖσαν γνώμην, «ὅτι ἀπὸ τοῦ ἕκτου μέχρι τοῦ δεκάτου αἰῶνος ὑπῆρξαν ἀοίκητος ἔρημος καὶ δάσος ἐλεεινόν, μάλιστα δ' ὅτι ἐξωλοθρεύθησαν ὑπὸ τῶν βαρβάρων διὰ τοῦ πυρός» [2]. 'Ηδύνατό τις λοιπὸν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εὑρέσεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος νομισματικῶν θησαυρῶν νὰ ὑπολάβῃ ἅλωσιν τοῦ φρουρίου τῶν 'Αθηνῶν καὶ ὑπὸ τῶν βαρβάρων κατακτητῶν φόνον τῆς τοῦ Σερπεντζὲ φρουρᾶς, ἧς τῶν ἀξιωματικῶν τις ἦτο ἴσως ὁ κρύψας τοὺς θησαυροὺς ἐν τῇ στιγμῇ τοῦ κινδύνου. 'Επειδὴ δ' ὅμως «οὐδὲ εἷς κἂν τῶν ἱστοριογράφων ποιεῖται λόγον περὶ κατακτήσεως ἢ ἐρημώσεως τῶν 'Αθηνῶν ἢ τοῦ φρουρίου αὐτῶν ὑπὸ ξένων λαῶν, ἐνῷ τοιοῦτον γεγονὸς ἔμελλε νἀναγραφῇ που ὁπωσδήποτε» [3], δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν τὸ ἁπλούστερον καὶ φυσικώτερον, ἑπομένως δὲ καὶ πιθανώτερον, ὅτι οἱ ἐν λόγῳ θησαυροὶ διέμειναν ἄγνωστοι ἐν τῇ γῇ μέχρις ἡμῶν μᾶλλον ἕνεκα αἰφνιδίου τυχὸν θανάτου τοῦ τῶν θησαυρῶν κτήτορος, ὅστις δυνατὸν νὰ ἦτο εἷς τῶν ἐνοίκων τῆς τότε πυκνῶς κατῳκημένης περιοχῆς τοῦ Σερπεντζέ.

Εὐτυχῶς κατὰ τὸν ἕβδομον αἰῶνα, εἰς ὃν ἀνήκουσι τὰ νομίσματα τῶν θησαυρῶν ἡμῶν, ἀκτῖνές τινες ἱστορικοῦ φωτὸς διακόπτουσι τὸ πυκνὸν σκότος τὸ περιβάλλον τὴν μεσαιωνικὴν ἱστορίαν τῶν 'Αθηνῶν, ἃς ἐπὶ τῷ ἐν ἔτει 602 μ. Χ. θανάτῳ τοῦ αὐτοκράτορος Τιβερίου παρώρμα ῥήτωρ τις νὰ πενθήσωσιν [4]. Τὸν χειμῶνα δηλαδὴ τοῦ 622 προσωρμίσθη εἰς Πειραιᾶ καὶ ἔμεινε μέχρι τοῦ ἔαρος ἐν 'Αθήναις ὁ τότε ναυτικὴν ἐκστρατείαν ἐπιχειρήσας πρὸς ἔξωσιν τῶν Λογγοβάρδων ἐκ τῆς νοτίου 'Ιταλίας καὶ καθυπόταξιν τοῦ πάπα αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου Κωνσταντῖνος [5], ὁ κοινῶς γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα *Κώνστας ὁ Δ΄*,

1. Γρηγορόβιος ἔ. ἀ. σελ. 142.
2. Γρηγορόβιος ἔ. ἀ. σελ. 153.
3. Γρηγορόβιος ἔ. ἀ.
4. Θεοφίλου Σιμοκάττου 8, 12 «*ἀποκειράσθωσαν . . . . τὸ λευκὸν 'Αθῆναι τριβώνιον*».
5. 'Ιωάννου Διακόνου. Chronicum Venetum: Monumenta Germaniae Hi-

ἤτοι ἀκριβῶς αὐτὸς ἐκεῖνος, ὅστις ἔκοψε τὰ πλεῖστα καὶ νεώτατα τῶν νομισμάτων, ἐξ ὧν ἀποτελοῦνται οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐνταῦθα θησαυροί.

Ὁ τὰς κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας σκοτεινὰς τύχας τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν γλαφυρῶς ἱστορήσας Φερδ. Γρηγορόβιος γράφει (ἔ. ἀ. σελ 154 κέξ.) περὶ τῆς ἐπισκέψεως ταύτης ὅτι « Ἡ εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν ἐπιδημία Κώνσταντος τοῦ Β΄ ὑπῆρξε γεγονὸς ἄξιον σημειώσεως. Τὰ δ' αἴτια τὰ πείσαντ' αὐτὸν νὰ διαμείνῃ μακρὸν χρόνον ἐν αὐταῖς δὴ ταῖς Ἀθήναις ζητητέα πιθανῶς μόνον ἐν τούτῳ, ὅτι ἡ πόλις αὕτη παρουσιάζετο εἰς αὐτὸν ὡς ὁ καταλληλότατος ἐπὶ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ κείμενος σταθμός, ἐν ᾧ ἠδύνατο νὰ διαχειμάσῃ. Ὁ δὲ Πειραιεύς, ἐν ᾧ ἐνελιμενίσθη ὁ στόλος τοῦ αὐτοκράτορος, ἐχρησίμευε πάντως ἔτι ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις ὡς ἀσφαλὴς πολεμικὸς λιμήν.

» Ἡ δ' ἐμφάνισις τοῦ αὐτοκράτορος Κώνσταντος ἐν Ἀθήναις ἐρεθίζει τὴν ἡμετέραν φαντασίαν ὄχι ὀλιγώτερον τῆς μεταγενεστέρας αὐτοῦ ἐπισκέψεως εἰς Ῥώμην. Τί εἶχεν ὑπολειφθῆ τότε ἐκ τῶν μνημείων καὶ καλλιτεχνημάτων, ἅτινα εἶχον ἐν τοῖς χρόνοις αὐτῶν θεωρήσει ὁ Ἱμέριος καὶ ὁ Συνέσιος; Ὁποίαν μορφὴν εἶχεν ἡ ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ διὰ νέου περιβόλου τειχισθεῖσ' Ἀκρόπολις, ὅτε ἀνέβη ἐπ' αὐτὴν ὁ Ἕλλην αὐτοκράτωρ μετὰ τῶν αὐλικῶν αὐτοῦ καὶ θεραπόντων, ὅπως προσφέρῃ ἐν τῷ Παρθενῶνι τὰς δεήσεις αὐτοῦ εἰς Παναγίαν τὴν Ἀθηνιώτισσαν; Ἐν τίνι ἀνακτόρῳ κατέλυσεν; Ὤκησεν ἐπ' αὐτῆς τῆς Ἀκροπόλεως ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ διοικητοῦ τῆς πόλεως ἢ ἐν τῷ τοῦ ἐπισκόπου; Οὐδὲν τούτων πάντων γινώσκομεν, ἐπειδὴ οὐδὲν ὄνομα Ἀθηναίου, οὐδεμία τῶν ἐπιχωρίων ἀρχῶν καὶ οὐδὲν τῆς πόλεως μνημεῖον μνημονεύεται ὑπὸ τῶν ἱστορικῶν κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην, διὰ βραχέων δ' εἰπεῖν οὐδὲν ἀγγέλλεται περὶ αὐτῶν πλὴν τοῦ ξηροῦ γεγονότος τῆς ἐν Ἀθήναις παρουσίας τοῦ αὐτοκράτορος ».

Τῆς ἐπιδημίας λοιπὸν ταύτης τοῦ μόνου ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 486 μ. Χ καθόδου εἰς Ἑλλάδα τοῦ βασιλέως Ζήνωνος, ἐπισκεφθέντος τὰς Ἀθήνας Ἕλληνος αὐτοκράτορος, ἐπιδημίας ἥτις εἶναι «τὸ πρῶτον τῶν ἱστορικῶν γεγονότων τῶν ἀναιρούντων τὸν μῦθον τοῦ Fallmerayer

storica, Tom. IX, p. 6. — Παύλου Διακόνου, De gestis Langobardorum V, 6. — Ἀναστασίου, Vitae Pontificum p. 14: Muratori Rer. Italic. script. Tom. III.

περὶ τῆς παύσεως τῆς ὑπάρξεως τῶν Ἀθηνῶν ὡς πόλεως»[1], λείψανα φαίνεται ὅτι εἶναι οἱ νομισματικοὶ θησαυροί, περὶ ὧν ὁ λόγος ἐνταῦθα. Κατὰ τὴν κατάταξιν τῶν Βυζαντινῶν νομισμάτων ὑπὸ τοῦ Sabatier, — οὗ δυστυχῶς τὸ πεπαλαιωμένον καὶ ὅλως ἀνεπαρκὲς σύγγραμμα Monnaies Byzantines παραμένει μέχρι τοῦδε ὡς ὁ μόνος ὁδηγὸς τῶν νομισματολόγων ὡς πρὸς τὰ Βυζαντινὰ νομίσματα,—τὰ ὑπ' ἀρ. 39-57 σεμίσσια καὶ τρεμίσσια ἀνήκουσιν εἰς τὸν Ἡράκλειον Α', τὰ δὲ ὑπ' ἀρ. 198-234 ὅμοια εἰς τὸν διάδοχον τοῦ Κώνσταντος Β', Κωνσταντῖνον Δ τὸν Πωγωνᾶτον, καταβιβαζομένης οὕτω τῆς χρονολογίας τῶν θησαυρῶν ἡμῶν εἰς τὰς δύο ἀμέσως μετὰ τὴν εἰς Ἀθήνας ἐπιδημίαν Κώνσταντος τοῦ Β' δεκαετίας. Ἀλλ' ὡς ἤδη ὁ Fröhner[2] ὀρθῶς ἀνεγνώρισεν ὅτι ἐκεῖνα, ἅτινα τάσσει ὁ Sabatier ὑπὸ Ἡράκλειον τὸν Α', ἀνήκουσιν εἰς τὸν Ἡράκλειον Β', οὕτω καὶ ἡμεῖς νῦν, μετὰ ἐπισταμένην μελέτην, ἐπείσθημεν ὅτι τὰ ὑπὰ τοῦ Sabatier ἀποδιδόμενα εἰς τὸν Κωνσταντῖνον Δ' Πωγωνᾶτυν σεμίσσια καὶ τρεμίσσια ἀνήκουσιν εἰς τὸν Κώνσταντα Β'. Ἀληθῶς, ὡς αὐτὸς ὁ Sabalier παρετήρησεν ἤδη (Τόμ. I, σελ. 294): «Constant II regna vingt sept ans et n'avait que onze ans lorsqu'il monta sur la trône; aussi est-il représenté sur ses monnaies d'or, d'argent, et de cuivre, d'abord enfant ou très jeune, puis homme fait, *imberbe ou avec une barbe courte,* et enfin vieux avec la barbe très longue et de fortes moustaches». Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν ὑποδιαιρέσεων τῶν σεμισσίων[3] εὑρίσκομεν αὐτὸν εἰκονιζόμενον συνήθως ἀγένειον καὶ ἀπαράλλακτον πρὸς τὸν αὐτοκράτορα τῶν χρυσῶν σεμισσίων, ἅτινα ἀποδίδει ἐσφαλμένως ὁ Sabatier εἰς Κωνσταντῖνον Δ' τὸν Πωγωνᾶτον, ἐνῷ καὶ ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς Κώνσταντα τὸν Β'. Ἄλλως δὲ φρονῶ ὅτι οὐχὶ μόνον ἕνεκα τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, ἀλλὰ κυρίως ἕνεκεν ἐμπορικῶν λόγων ὁ Κώνστας Β' ἔθηκεν ἐπὶ τῶν σεμισσίων καὶ τρεμισσίων εἰκόνα αὐτοῦ ἀγένειον, καὶ δὴ ἵνα ταῦτα ὁμοιάζωσιν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον πρὸς τὰ πολυαριθμότατα σεμίσσια καὶ τρεμίσσια τοῦ

1. Γρηγοροβίου, Αἱ Ἀθῆναι κατὰ τοὺς σκοτεινοὺς αἰῶνας, κατὰ μετάφρ. Σπ. Λάμπρου, ἔ. ἀ. τόμ. Β', σελ. 470.

2. Collection Photiadès Pacha, Monnaies Byzantines, Paris 1890 p. 20.

3. Sabatier ἔ. ἀ. τόμ. Α', Πίν. XXXII, 4, 6, 15-17, κτλ.

προκατόχου αὐτοῦ Ἡρακλείου Β', πρὸς ἃ εἶχον ἤδη οἰκείως οἱ τότε μετὰ τοῦ Βυζαντίου συναλλασσόμενοι βάρβαροι λαοί, οἱ ἀείποτε δυσπιστοῦντες πρὸς πάντα νέον τύπον τοῦ νομίσματος καὶ προτιμῶντες τοὺς παλαιούς. Εἴδομεν δὲ πράγματι ὅτι ἡ ὁμοιότης τῶν νομισμάτων τούτων τοῦ Ἡρακλείου Β' καὶ Κώνσταντος Β' εἶναι τοιαύτη (Πβλ. ἐνταῦθα πίν. VI, 21-23 πρὸς πίν. VII, 39-40), ὥστε αὐτὸς ὁ λίαν πεπειραμένος προκάτοχός μου Ἀχιλ. Ποστολάκας καὶ ὁ οὐχ ἧττον ὀξυδερκὴς Ἀθαν. Κουμανούδης δὲν ἠδυνήθησαν πάντοτε νὰ διακρίνωσιν αὐτὰ ἀπ' ἀλλήλων κατὰ τὴν ταχεῖαν καταγραφὴν αὐτῶν, ἣν ἐπεχείρησαν.

Πλὴν δὲ τούτων παρατηροῦμεν ὅτι, ἂν ἀπεδεχόμεθα τὴν ἀπονομὴν τοῦ Sabatier, ἡ μὲν νομισματοκοπία τοῦ ἐπὶ τρεῖς σχεδὸν δεκαετηρίδας βασιλεύσαντος Κώνσταντος Β' θὰ ἔμενεν ἄνευ σεμισσίων καὶ τρεμισσίων [1], θὰ συνέβαινε δὲ καὶ τὸ παράδοξον καὶ ἀπίθανον πρᾶγμα, ὅτι ἐν τοῖς ἐκ τοῦ Ἀσκληπιείου θησαυροῖς θὰ εἴχομεν ἀφ' ἑνὸς μὲν 140 σολίδους Κώνσταντος τοῦ Β' *καὶ οὐδὲν σεμίσσιον ἢ τρεμίσσιον*, ἀφ' ἑτέρου δὲ 37 σεμίσσια καὶ τρεμίσσια Κωνσταντίνου Δ' τοῦ Πωγωνάτου *ἄνευ οὐδενὸς σολίδου!*

Κατὰ ταῦτα ἐκ τῶν 234 χρυσῶν νομισμάτων τοῦ Ἀσκληπιείου, 177 τὰ πάντων νεώτερα καὶ ὅλως νεόκοπα (fleur de coin) ἀνήκουσιν εἰς Κώνσταντα τὸν Β', πάντα δὲ τὰ λοιπὰ 57 εἶναι τῶν ἀμέσως πρὸ αὐτοῦ βασιλευσάντων καὶ δὴ τῶν αὐτοκρατόρων Φλ Φωκᾶ, Ἡρακλείου Α' καὶ Ἡρακλείου Β'. Οὐδεμία ἄρα ἀμφιβολία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ὅτι οἱ ἐν λόγῳ θησαυροὶ κατεχώσθησαν ἐπὶ Κώνσταντος τοῦ Β', ὅτι δὲ πιθανώτατα προέρχονται ἐκ τῶν χρηματικῶν ἐφοδίων, ἅτινα ἐκόμιζε μεθ' ἑαυτοῦ ἐκστρατεύων κατὰ τῆς Ἰταλίας, χρημάτων ὧν σπουδαῖον μέρος βεβαίως ἐδαπανήθη κατὰ τὴν ἐν Ἀθήναις μακρὰν διαμονὴν αὐτοῦ περιελθὸν οὕτως εἰς χεῖρας κατοίκων τῶν Ἀθηνῶν, ὧν εἷς θὰ ἦτο πάντως καὶ ὁ κρύψας τοὺς θησαυροὺς τοῦ Ἀσκληπιείου.

Ὅ,τι κυρίως ἐκπλήσσει τὸν νομισματικὸν ἐν τῇ μελέτῃ τῶν θησαυρῶν τούτων εἶναι τὸ πλῆθος τῶν σφραγίδων, δι' ὧν ἐκόπησαν τὰ νομίσματα ταῦτα. Ἀληθῶς δὲν ὑπάρχουσι σχεδὸν ἐν αὐτοῖς δύο νομίσματα τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἢ τῆς αὐτῆς ἐκδόσεως κοπέντα διὰ τῶν αὐτῶν

1. Τῶν παρὰ Sabatier I, p. 295, 3-4, pl XXXII, 6 καὶ 7 σπανίων κερμάτων ἡ ἀπονομὴ εἶναι λίαν ἀμφίβολος.

σφραγίδων! Οἷον πλῆθος θὰ ἐκόπτετο τότε ἐν Κωνσταντινουπόλει χρυσῶν νομισμάτων!

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ

Αὔξων ἀριθμ.	Πίναξ	Ὁλκή	*Φλάβιος Φωκᾶς (602-610 μ. Χ.).*
1	VI. 1	1,44	DN FOCAS—PER AVG Προτομὴ Φωκᾶ μετὰ διαδήματος, πρὸς δ. Ὄπ. VICTORI FOCAS AVG Σταυρὸς οὗ κάτω CONOB.
			Ἡράκλειος Α΄ καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἡράκλειος Κωνσταντῖνος (613-641 μ. Χ.).
2	VI. 2	4,45	DDNN HERACLIVS ET HERA CONST PP A ἢ AV ἢ AVG Προτομαὶ κατενώπιον Ἡρακλείου Α΄ πωγωνοφόρου καὶ Ἡρακλείου Κωνσταντίνου ἀγενείου, ὧν ἄνω ἐν τῷ μέσῳ σταυρός. Ὄπ. VICTORIA—AVGV A—CONOB Σταυρὸς ἐπὶ τριῶν βαθμίδων.
3		4,35	Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ B μετὰ τὸ AVGV.
4	VI, 4	4,44	Ὅμοιον. Ἐν τῷ πεδίῳ I, ἡ δὲ μορφὴ τοῦ Ἡρακλείου Κωνσταντίνου λίαν μικρά.
5	VI, 3	4,45	Ὅμοιον. Ἐν τῷ πεδίῳ K.
6	VI, 5	4,45	Ὅμοιον, μετὰ Γ.
7	VI, 6	4,42	Ὅμοιον. Ἐν τῷ πεδίῳ K.
8		4,48	Ὅμοιον, μετὰ Δ — Ἐκ τριῶν διαφόρων σφραγίδων.
9	VI, 7	4,42	Ὅμοιον
10		4,40	Ὅμοιον
11		4,40	Ὅμοιον
12		4,43	Ὅμοιον, μετὰ E — Πάντα ἐκ διαφόρων σφραγίδων.
13		4,45	» »
14		4,35	» »
15		4,47	» »
16		4,43	» »
17	VI, 8	4,40	» »
18		4,46	» »
19		4,37	» »

Αὔξων ἀριθμ.	Πίναξ	Ὁλκή	
20		4,45	Ὅμοιον, μετὰ Є ἐγγραφέντος ἐπὶ ἀρχαιοτέρου Γ.
21		4,42	Ὅμοιον, μετὰ Є. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξιὰ τοῦ σταυροῦ I — Ἐκ τριῶν διαφόρων σφραγίδων.
22	VI, 9	4,46	Ὁμοίως.
23		4,41	Ὁμοίως.
24	VI. 10	4,44	Ὁμοίως, μετὰ Є. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξιὰ τοῦ σταυροῦ II.
25	VI, 11	4,47	Ομοίως, μετὰ Є. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξιὰ τοῦ σταυροῦ K.
26	VI, 12	4,41	Ὁμοίως, μετὰ τοῦ ϛ.
27		4,40	Ὁμοίως.
28	VI, 13	4,48	Ὁμοίως, μετὰ Σ.
29	VI, 14	4,49	Ομοίως. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξιὰ τοῦ σταυροῦ K.
30	VI, 15	4,46	Ὁμοίως, μετὰ I — Ἐκ πέντε διαφόρων σφραγίδων.
31		4,47	»
32		4,48	»
33		4,42	»
34	VI, 16	4,49	»
35	VI, 17	4,33	Ὁμοίως Ἐν τῷ πεδίῳ δεξιὰ τοῦ σταυροῦ ߀.
36	VI, 18	4,47	DDNN HERACLIVS ET HERA CONST PP A. Αἱ αὐταὶ προτομαί, ἀλλὰ νῦν ἡ ἀριστερὰ τὸ πρῶτον μετὰ μεγάλου πώγωνος καὶ μυστάκων, ἡ δὲ δεξιὰ μετὰ πώγωνος παχέος ἀλλὰ βραχέος. Ὄπ. VICTORIA—AVGV Θ CONOB. Σταυρὸς ἐπὶ τριῶν βαθμίδων (δὶς κοπέν).
37	VI, 19	4,40	Ὁμοίως, ἀλλὰ μετὰ I ἀντὶ Θ.
38	VI, 20	4,48	Ὁμοίως, ἀλλὰ μετὰ IB.
			Ἡράκλειος Β΄ (641 μ. Χ.) *(Ἡράκλειος Α΄ κατὰ τὸν Sabatier.)*
39	VI, 21	2,21	DN HERACLI—VS T PP AV. Προτομὴ ἀγένειος Ἡρακλείου Β΄ μετὰ διαδήματος πρὸς δεξ. Ὄπ. VIÇTORIA AVGVS. Σταυρὸς ἐπὶ σφαίρας.

Αὔξων ἀριθμ.	Πίναξ	Ὁλκή	
40		2,20	Ὅμοιον, ἀλλ' ἐξ ἄλλης σφραγῖδος.
41		2,27	Ὅμοιον, ἐκ τρίτης σφραγῖδος.
42		2,18	Ὅμοιον, ἐξ ἄλλης σφραγῖδος. (Παρελήφθη ὡς ἀνῆκον εἰς Κωνσταντῖνον Δ' τὸν Πωγωνᾶτον).
43		1,95	Ὅμοιον ἔμπροσθεν. Ὀπ. VICTORIA AVGVS—CONOB. Σταυρὸς ἐπὶ γραμμῆς.
44		1,40	Ὅμοιον } Πάντα ἐκ διαφόρων σφραγίδων.
45	VI, 22	1,49	Ὅμοιον
46		1,45	Ὅμοιον
47		1,48	Ὅμοιον
48		1,44	Ὅμοιον
49		1,48	Ὅμοιον
50		1,45	Ὅμοιον
51		1,43	Ὅμοιον
52	VI, 23	1,47	Ὅμοιον
53		1,47	Ὅμοιον
54		1,47	Ὅμοιον
55		1,45	Ὅμοιον
56		1,41	Ὅμοιον
57		1,47	Ὅμοιον

Σημ. Οἱ ἀριθμοὶ 50-57 παρελήφθησαν ὡς ἀνήκοντες εἰς Κωνσταντῖνον Δ', Πωγωνᾶτον.

Κώνστας (=Κωνσταντῖνος) Β', μόνος.
(641-668 μ. Χ.)

Αὔξων ἀριθμ.	Πίναξ	Ὁλκή	
58	VI, 24	4,42	DN CONSTAN—TINVS PP AV. Προτομὴ αὐτοῦ κατενώπιον μετὰ μεγάλου πώγωνος καὶ μύστακος, ἔχοντος δ' ἐν τῇ δεξιᾷ σφαῖραν, ἐφ' ἧς σταυρός. Ὀπ. VICTORIA—AVGV Γ—CONOB. Σταυρὸς ἐπὶ τριῶν βαθμίδων.
59	VI, 25	4,48	Ὅμοιον, μετὰ CONOB καὶ S.
60	VI, 26	4,44	Ὅμοιον, μετὰ CONOB καὶ Σ.

Πβλ. Collection de feu M. H. Montagu, Monnaies d'or romaines et byzantines, Paris 1896 nº 1138 (S) καὶ Z καὶ 1139 (A). — Ἴδε καὶ ἀριθ. 198-234.

Αὔξων ἀριθμ.	Πίναξ	Ὁλκή		
			Κώνστας Β' καὶ Κωνσταντῖνος Πωγωνᾶτος (ὁ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν) 654-659 μ. Χ.	
61	VI, 27	4,50	DN CONSTANTINVS C CONST AV. Προτομαὶ κατενώπιον Κωνσταντίνου Β' μετὰ μεγάλου μύστακος καὶ πώγωνος καὶ Κωνσταντίνου Πωγωνάτου νεαροῦ ἀγενείου ἢ μόλις γενειῶντος. Ἐν μέσῳ καὶ ἄνω αὐτῶν μικρὸς σταυρός. Ὀπ. VICTORIA—AVGV A—CONOB. Σταυρὸς ἐπὶ τριβάθμου βάσεως.	
62	VI, 28	4,29	Ὅμοιον.	
63	VI, 29	4,45	Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ CONOB:	
64	VI, 30	4,38	Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ B καὶ CONOB	Πάντα ἐκ διαφόρων σφραγίδων. (64–71)
65		4,33	Ὅμοιον	
66		4,44	Ὅμοιον	
67	VI, 31	4,44	Ὅμοιον	
68		4,47	Ὅμοιον	
69		4,47	Ὅμοιον	
70		4,38	Ὅμοιον	
71	VI, 32	4,44	Ὅμοιον, μετὰ CONOB +	
72		4,29	Ὅμοιον, μετὰ CONOB καὶ Γ.	
73	VI, 33	4,43	Ὅμοιον, ἐξ ἄλλης σφραγῖδος.	
74	VI, 34	4,42	Ὅμοιον, μετὰ CONOB καὶ Δ.	
75	VII, 1	4,37	Ὅμοιον » » Ἐξ ἄλλης σφραγῖδος.	
76	VII, 2	4,36	Ὅμοιον, μετὰ CONOBI καὶ Δ.	
77	VII, 3	4,40	Ὅμοιον, μετὰ CONOB +.	
78		4,44	Ὅμοιον, μετὰ CONOB καὶ Є.	
79	VII, 4	4,41	Ὅμοιον » » Ἐξ ἄλλης σφραγῖδος.	
80	VII, 5	4,44	Ὅμοιον, μετὰ CONOB καὶ S	Ἐκ τριῶν διαφόρων σφραγίδων, (80–82)
81		4,45	Ὅμοιον	
82		4,34	Ὅμοιον	

Αὔξων ἀριθμ.	Πίναξ	Ὁλκὴ		
83	VII, 6	4,43	Ὅμοιον, μετὰ CONOB καὶ Σ	Ἐκ τεσσάρων διαφόρων σφραγίδων.
84		4,38	Ὅμοιον	
85		4,39	Ὅμοιον	
86		4,34	Ὅμοιον	
87	VII, 7	4,41	Ὅμοιον, μετὰ CONOB καὶ Η	Ἐκ 4 διαφόρων σφραγίδων. *Ἐπὶ τοῦ πρώτου ὁ υἱὸς εἶναι ἀνὴρ γενειῶν.*
88		4,48	Ὅμοιον	
89		4,36	Ὅμοιον	
90		4,42	Ὅμοιον	
91	VII, 8	4,38	Ὅμοιον, μετὰ CONOB καὶ Θ	Ἐκ πέντε διαφόρων σφραγίδων.
92		4,47	Ὅμοιον	
93		4,37	Ὅμοιον	
94		4,41	Ὅμοιον	
95		4,46	Ὅμοιον	
96	VII, 9	4,41	Ὅμοιον, μετὰ CONOB καὶ Ι	Ἐκ τριῶν διαφόρων σφραγίδων.
97	VII, 10	4,42	Ὅμοιον	
98	VII, 11	4,45	Ὅμοιον	

Κώνστας Β΄ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ Κωνσταντῖνος Πωγωνᾶτος, Ἡράκλειος καὶ Τιβέριος (659-668 μ. Χ.).

Αὔξων ἀριθμ.	Πίναξ	Ὁλκὴ	
99	VII, 12	4,45	VICTORIA — AVGV Δ. Προτομὴ κατενώπιον Κωνσταντίνου Β μετὰ μεγάλου πώγωνος καὶ μύστακος, ἔχοντος ἐν τῇ δεξιᾷ μέγαν σταυρὸν ἐπὶ σφαίρας. Ὀπ. CONOB κάτω τῶν κατενώπιον ἱσταμένων καὶ σφαίρας, ἐφ᾽ ὧν σταυροί, φερόντων ἐν τῇ δεξιᾷ τριῶν υἱῶν τοῦ Κωνσταντίνου Β΄.
100	VII, 13	4,47	Προτομαὶ κατενώπιον Κωνσταντίνου τοῦ Β΄ μετὰ μεγάλου πώγωνος καὶ μύστακος καὶ τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ αὐτοῦ. Πέριξ αὐτῶν ἐπιγραφὴ ἀμελῶς καὶ ποικιλοτρόπως κεχαραγμένη, παρουσιάζουσα δὲ τὰς ἑξῆς διαφορὰς ἐπὶ τῶν διαφόρων μέχρι τοῦ ἀρ. 197 κομματίων;

Αὔξων ἀριθμ.	Πίναξ	Ὁλκή		
			DC —AN	DNCONSTI—AIVS
			DNC —AN	DNCO —CCO
			DNCON —AN	DNCONST —INVSCCO
			DCOST —AN	DNCONS --TINCCO
			DNCOS —TA	DNCONS —TANCC.
			D` CON —TA	DNCONS —TAVIC
			DNCONS —TA	[DNCONS] —ANIVCO
			DNCO —AS	DNCON —ANVCO
			DNCONS —ANS	DNCONST —ANVCO
			DNCONS —TAN.	DЄCON —TSCOT
			DNCONS —TAN	DЄCON —AVOCCO
			DNCON —TNAI	DNCON —ATSCVOT
			DNC —TI	DNCOT —ATSCVTO-
			DNCON —T—.	DNCON —TAPS
			DNCONST—ANST	DNCONS —ATSPPA —
			DNCONS —TNAI	[DNCONST]—..VSTANT
			DNCONS —TNAIΓ	INVS
			Ὄπ. VICTORIA - AVGV A καὶ ἐν τῷ ἐξέργῳ CONOB. Σταυρὸς μέλας ἐπὶ τριβάθμου ἢ τετραβάθμου βάσεως ἢ καὶ σπανιώτερον ἁπλῶς ἐπὶ σφαίρας, παρὰ τὸν ὁποῖον ἵστανται κατενώπιον οἱ υἱοὶ τοῦ Κωνσταντίνου Β΄, Ἡράκλειος καὶ Τιβέριος, σφαῖραν μετὰ σταυροῦ ἔχοντες ἐν τῇ δεξιᾷ.	
101		4,48	Ὅμοιον	Ἐκ τεσσάρων διαφόρων σφραγίδων.
102		4,37	Ὅμοιον	
103		4,44	Ὅμοιον	
104	VII, 14	4,46	Ὅμοιον, μετὰ B καὶ CONOB	Ἐκ διαφόρων σφραγίδων.
105		4,41	Ὅμοιον	
106		4,42	Ὅμοιον	
107		4,34	Ὅμοιον	
108		4,43	Ὅμοιον	
109		4,48	Ὅμοιον	
110	VII, 15	4,45	Ὅμοιον, μετὰ B+ καὶ CONOB.	

Αὔξων ἀριθμ.	Πίναξ	Ὁλκή		
111		4,40	Ὅμοιον, μετὰ Γ καὶ CONOB	
112		4,38	Ὅμοιον	
113		4,32	Ὅμοιον	
114	VII 16	4,37	Ὅμοιον	Ἐκ διαφό-
115	VII, 17	4,44	Ὅμοιον	ρων σφρα-
116		4,49	Ὅμοιον	γίδων.
117		4,46	Ὅμοιον	
118		4,49	Ὅμοιον. (ὁ σταυρὸς ἐπὶ σφαίρας)	
119		4,46	Ὅμοιον	
120	VII, 18	4,42	Ὅμοιον, μετὰ ·ℸ	
121	VII, 19	4,38	Ὅμοιον, μετὰ Γ+	Ἐκ δύο διαφόρων σφραγί-
122		4,44	Ὅμοιον (ὁ σταυρὸς ἐπὶ σφαίρας)	δων ἡ ἐμπροσθία καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς μιᾶς ἡ ὀπισθία ὄψις
123	VII, 20	4,45	Ὅμοιον, μετὰ Δ καὶ CONOB	
124		4,43	Ὅμοιον	Ἐκ διαφόρων
125		4,42	Ὅμοιον (ὁ σταυρὸς ἐπὶ σφαίρας)	σφραγίδων.
126		4,43	Ὅμοιον	
127	VII, 21	4,46	Ὅμοιον μετὰ Δ+.	
128	VII, 22	4,37	Ὅμοιον μετὰ Δ ᔕ.	
129	VII, 23	4,37	Ὅμοιον μετὰ Є καὶ CONOB (ὁ σταυρὸς ἐπὶ σφαίρ.)	
130		4,37	Ὅμοιον	
131		4,41	Ὅμοιον	Ἐκ διαφό-
132		4.44	Ὅμοιον (ὁ σταυρὸς ἐπὶ σφαίρας)	ρων σφρα-
133		4,42	Ὅμοιον	γίδων.
134		4,38	Ὅμοιον	
135		4,39	Ὅμοιον, μετὰ Є καὶ CONOB C	Ἐκ διαφόρων
136	VII, 24	4,35	Ὅμοιον	σφραγίδων.
137		4,44	Ὅμοιον	
138	VII, 25	4,40	Ὅμοιον, μετὰ Єᔕ καὶ CONOB.	
139	VII, 26	4,50	Ὅμοιον, μετὰ Є καὶ CONOB Θ	
140		4,50	Ὅμοιον	Ἐκ διαφόρων
141		4,46	Ὅμοιον	σφραγίδων.
142		4,41	Ὅμοιον	
143	VII, 27	4,48	Ὅμοιον, μετὰ Є καὶ CONOB T.	
144		4,36	Ὅμοιον.	
145		4,37	Ὅμοιον.	
146		4,40	Ὅμοιον (= T;).	

Αὔξων ἀριθμ.	Πίναξ	Ὁλκή		
147	VII, 28	4.47	Ὅμοιον, μετὰ S καὶ CONOB.	
148	VII, 29	4,37	Ὅμοιον, μετὰ Σ καὶ CONOB.	
149		4,41	Ὅμοιον	Ἐκ διαφόρων σφραγίδων.
150		4,47	Ὅμοιον	
151		4,42	Ὅμοιον	
152		4,31	Ὅμοιον	
153		4,36	Ὅμοιον	
154	VII, 30	4,44	Ὅμοιον (ὁ σταυρὸς ἐπὶ σφαίρας)	
155		4,42	Ὅμοιον	
156		4,37	Ὅμοιον	
157	VII, 31	4,31	Ὅμοιον, μετὰ Σ ᔕ.	
158	VII, 32	4,38	Ὅμοιον, μετὰ Σ +.	
159	VII, 33	4,43	Ὅμοιον, μετὰ H καὶ CONOB.	
160		4,43	Ὅμοιον.	
161	VII, 34	4,40	Ὅμοιον, μετὰ Θ καὶ CON·B	
162		4,35	Ὅμοιον	Ἐκ διαφόρων σφραγίδων.
163		4,45	Ὅμοιον	
164		4,37	Ὅμοιον	
165		4,42	Ὅμοιον	
166		4,42	Ὅμοιον	
167		4,41	Ὅμοιον	
168		4,45	Ὅμοιον	
169		4,38	Ὅμοιον	
170		4,43	Ὅμοιον	
171		4,26	Ὅμοιον	
172	VII, 35	4,47	Ὅμοιον, μετὰ Θ καὶ CONOB C	Ἐκ τριῶν διαφόρων σφραγίδων.
173		4,46	Ὅμοιον	
174		4,48	Ὅμοιον	
175		4,50	Ὅμοιον, μετὰ Θ καὶ CONOB Θ	Ἐκ τριῶν σφραγίδων.
176		4,40	Ὅμοιον	
177		4,45	Ὅμοιον	
178	VII, 36	4,49	Ὅμοιον, μετὰ Θ+ καὶ CONOB Θ	Ἐκ τριῶν σφραγίδων.
179		4,42	Ὅμοιον	
180		4,43	Ὅμοιον	

Αὔξων ἀριθμ.	Πίναξ	Ὁλκή		
181		4,41	Ὅμοιον, μετὰ Θ καὶ CONOB T	Ἐκ πέντε διαφόρων σφραγίδων.
182	VII, 37	4,50	Ὅμοιον	
183		4,42	Ὅμοιον	
184		4,38	Ὅμοιον	
185		4,49	Ὅμοιον	
186	VII, 38	4,45	Ὅμοιον, μετὰ I καὶ CONOB.	
187		4,44	Ὅμοιον	Ἐκ διαφόρων σφραγίδων.
188		4,42	Ὅμοιον	
189		4,42	Ὅμοιον	
190		4 40	Ὅμοιον	
191		4,47	Ὅμοιον	
192		4,38	Ὅμοιον	
193		4,34	Ὅμοιον (τὸ I ἀμυδρόν).	
194		4,50	Ὅμοιον (τὸ I ἀμυδρόν).	
195		4,30	Ὅμοιον, μετὰ (;) καὶ CONOB.	
196		4,50	Ὅμοιον, μετὰ (;)	
197		4.58	Ὅμοιον, μετὰ (;) καὶ CONOB C (ἢ Θ). Τοῦτο εἶναι τὸ ἔχον κεκολλημένον διὰ κατιώσεως τὸν σιδηροῦν ἧλον τὸν εὑρεθέντα εἰς τὸ στόμιον τοῦ πηλίνου σκεύους (ἴδε τὴν εἰσαγωγήν).	

Κώνσταντος Β΄ μόνου, σεμίσσια καὶ τρεμίσσια, (παρὰ Sabatier ὑπὸ Κωνσταντῖνον Δ΄ Πωγωνᾶτον).

Αὔξων ἀριθμ.	Πίναξ	Ὁλκή		
198	VII, 39	2,20	DN CONSTAN—TINVS PP AV. Προτομὴ ἀγένειος Κωνσταντίνου Δ΄ τοῦ Πωγωνάτου μετὰ διαδήματος πρὸς δ. Ὀπ. VICTORIA AVGVS. Σταυρὸς ἐπὶ σφαίρας.	
199		2,19	Ὅμοιον	Ἐκ διαφόρων σφραγίδων.
200		2,18	Ὅμοιον	
201		2,19	Ὅμοιον	
202		2,17	Ὅμοιον	
203		2,18	Ὅμοιον	
204		2,19	Ὅμοιον	

Αὔξων ἀριθμ.	Πίναξ	Ὁλκὴ	
205		2,22	Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ PP A ἀντὶ PP AV — Ἐκ διαφόρων σφραγίδων.
206		2,22	Ὅμοιον — Ἐκ διαφόρων σφραγίδων.
207		2,17	Ὅμοιον — Ἐκ διαφόρων σφραγίδων.
208		2,16	Ὅμοιον — Ἐκ διαφόρων σφραγίδων.
209		2,17	Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ DN CONSTA—TIVS PP A.
210		2,20	Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ DЄ CONSTA TINIS PP A.
211		2,15	Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ DN CONSTA - TIVS PP A ∽ S.
212		2,17	Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ [D]N COSTATNVS PP.
213		2,22	Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ DN CONS TANVS P.
214	VII, 40	1,45	DN CONSTAN TINVS PP AV. Ἡ αὐτὴ προτομὴ πρὸς δεξ. Ὀπ. VICTORIA AVGVS. Σταυρὸς ἐπὶ γραμμῆς, οὗ κάτωθεν CONOB.
215		1,45	Ὅμοιον
216		1,47	Ὅμοιον
217		1,42	Ὅμοιον
218		1,41	Ὅμοιον
219		1,43	Ὅμοιον
220		1,47	Ὅμοιον
221		1,47	Ὅμοιον
222		1,46	Ὅμοιον
223		1,39	Ὅμοιον
224		1,42	Ὅμοιον
225		1,40	Ὅμοιον
226		1,47	Ὅμοιον
227		1,17	Ὅμοιον. Λείπει ἓν τεμάχιον αὐτοῦ.
228		1,43	Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ [D]N CONSTA—TINVS P B ⌄.
229		1,41	Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ [DN CON]STAN—TINVS PP L.
230		1,40	Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ DЄ N COSΓ—ANS PP A.
231		1,36	Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ DЄ NOSΓ—ANNS P.
232		1,42	Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ DN CON—TNVS PP.
233		1,35	Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ DN CONSTA—INOS II.
234		1,46	Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ DN CONSTA—TNVS PP L.

(215–226:) Τὰ πλεῖστα ἐκ διαφόρων σφραγίδων. Πάντα δε πλὴν τῶν ἓξ πρώτων ἔχουσιν ἀτελῶς διατηρουμένας τὰς ἐπιγραφὰς τῆς κυρίας ὄψεως.

I. N. Σβορωνος

ΒΥΖΑΝΤΙΑΚΑ ΜΟΛΥΒΔΟΒΟΥΛΛΑ

ΕΝ ΤΩ ΕΘΝΙΚΩ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΩ ΜΟΥΣΕΙΩ ΑΘΗΝΩΝ

(Συνέχεια. Ἰδὲ τόμ. Ϛ', σελ. 333 κ.ἑπ.)

---

480. — ΘΓΕ — . . = ὁ ἅ(γιος) Γε[ώργ](ιος), κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον, περιβεβλημένου χλαμύδα καὶ θώρακα, φέροντος δὲ δόρυ καὶ ἀσπίδα.

Ὄπ. .ΚΕRΘ — .ΤΡΑΤΙ — .ΙωΠΡΟ — ΤωΠΡΟ — ΕΔΡ = [+] Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) [Σ]τρατι[γ]ίῳ πρωτωπροέδρ(ῳ).

0,018. (Α. Ε. 1893). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

481. — ΟΑΓΙΟC — ΝΙΚΟ. . . = ὁ ἅγιος Νικό[λαος], κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον, περιβεβλημένου φελώνιον καὶ ὠμοφόριον. Καίπερ ἀποτετριμμένης τῆς εἰκόνος τοῦ ἁγίου, διακρίνεται ὅμως ὅτι οὗτος τῇ δεξιᾷ εὐλογεῖ τῇ δ' ἀριστερᾷ φέρει Εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους.

Ὄπ. . . . . . — . ωCωΔ. — ωΑΠΡΟΕ — . ΡωΤωΜ — . . . ΕCΗ = [+ Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) τ]ῷ σῷ δ[ούλ]ῳ πρωτοπροέδρῳ τῷ Μ. . .εσῃ.

0,021. (Α. Ε. 658). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Πρόεδροι.

482. — ΘΙω — ΟΠΡ = ὁ ἅ(γιος) Ἰωάννης ὁ Πρ(όδρομος), κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον μετὰ μακρᾶς αὐχμηρᾶς κόμης καὶ γενείου ὡσαύτως. Φέρει ὡς συνήθως τὴν μηλωτὴν καλύπτουσαν μόνον τὸν ἀριστερὸν αὐτοῦ ὦμον καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογεῖ, τῇ δ' ἀριστερᾷ φέρει μακρὸν σταυρόν.

Ὄπ. + ΚΕRΘ — ΚωΝΑΕ — ΔΡωΤωΜ. — ΤΡΟΠ.Λ — ΙΑΝω = + Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) Κων(σταντίνῳ) προέδρῳ τῷ Μ[ητροπ[ο]λιανῷ.

0,022. (Α. Ε. 3063). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

483. —Ἡ Θεοτόκος ἢ ἁγία τις ἱσταμένη στρέφουσα πρὸς τ᾿ ἀριστερὰ καὶ ἀνατείνουσα χεῖρας ἱκέτιδος. Φέρει πέπλον μετὰ κεντητῆς παρυφῆς.

Ὄπ. ..ΙΛ.. — ΠΡΟΕΔ.. — ΕΠΑΡΧΩ — ..ΤΣΙΙ. — ..ΝΙ = ... *προέδ[ρῳ καὶ] ἐπάρχῳ [τῷ] Τζι.....*

0,021. (Α. Ε 2646). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'--ΙΑ ἑκατονταετηρίς.

Οἱ ἐκ προσώπου.

484. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*).

Ὄπ. + ΛΕ — ΟΝΕΚΠ — ΡΟ.Ω — Π.. = + *Λέον(τι) ἐκ προ[σ]ώπ[ου]*.

0,022. (Α. Ε. 3521). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ'—Η ἑκατονταετηρίς.

485. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις *[τῷ σῷ δ]ούλῳ*.

Ὄπ. ..ΩR — .ΠΑΘΑ. — .ΩSΕΚ. — .ΟCΩ. — .. = ..*ῳ β(ασιλικῷ) [σ]παθα[ρί]ῳ καὶ ἐκ [πρ]οσώ[που]*.

0,022. (Α. Ε. 62). Μετρίας διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

486. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον ἐν ταῖς γωνίας τῶν σκελῶν τὰς λέξεις *τῷ σῷ δούλῳ*, ἐφθαρμένον δ' ὑπὸ τῆς κατιώσεως.

Ὄπ. ΘΕΟΔ — ΟΤΟΥΕΚΠ. — ΟC..ΟΥΤ. — .Ο.ΗC. = *Θεοδότου ἐκ π[ρ]οσ[ώπ]ου τ[οῦ] ο.ησ.*

0,022. (Ε. Σ. 13173, 117). Μετρίας διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

487. — ..ΕR .... = *[+ Κ](ύρι)ε β(οή)[θ](ει) [τῷ σῷ δούλ](ῳ)* πέριξ διπλοῦ σταυροῦ διηνθισμένου καὶ μετ' ἀκτίνων, ἐπὶ βάσεως.

Ὄπ. + C.M — .ΟΝΕΚΠ — ..CΟΠΠΑ = + *Σ[υ]μεὸν ἐκ π[ρο]σόπ(ου) πα.*

0,020. (Α. Ε. 2326). Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

Ῥαίκτορες.

488. — + CΦΡΑ·— ΓΙCΓΡΑ. — ΜΑΤωΝ = + *Σφραγὶς γρα[μ]μάτων.*

Ὄπ. ΓΑRΡΙ — ΗΛΡΑΙΚ — ΤωΡ,ΤΟΥ — ΛΙΒΑΔ = *Γαβριὴλ ῥαίκτωρ(ος) τοῦ Λιβαδ(ᾶ).*

0,016. (Α. Ε. 1045). Καλῆς διατηρήσεως ΙΑ' — ΙΒ ἑκατονταετηρίς. Schlumberger (Sigillographie σελ. 574), ὅστις ὅμως συνεπλήρωσε τὸ ἐπώνυμον εἰς *Λιβαδ(αρίου).*

489. — Μονογράφημα τοῦ Χριστοῦ ἀποτελούμενον ἐξ ἑνὸς + καὶ ἑνὸς Χ σχηματίζον δ' οὕτω τὸν λεγόμενον μυστικὸν ἀστέρα ὀκτὼ ἀκτίνων. Εἰς τὰ ἄκρα τῶν ἀκτίνων τούτων εὕρηται ἀνὰ ἓν γράμμα Κ Є R, Τ ω C ω Δ = *Κ(ύρι)ε β(οήθει) τῷ σῷ δ(ούλῳ).*

Ὄπ. + RΑCΙ — ΛЄΙωΡΑΙ — ΚΤωΡΗ — ΑΜΗΝ = + *Βασιλείῳ ῥαίκτωρη ἀμήν.*

0,027. (Α. Ε. 2933). Καλῆς διατηρήσεως. Θ' — Ι' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Rev. ét. gr. 1891 σελ. 134 (= Melanges I σελ. 243).

Σεβαστοί.

490. — Ἡ Θεοτόκος καθημένη ἐπὶ θώκου κατ' ἐνώπιον ἔχουσα ἐπὶ τῶν γονάτων τὸ βρέφος. Ἑκατέρωθεν ἀνατείνοντες πρὸς αὐτὴν χεῖρας ἱκέτιδας δύο ἅγιοι ὧν ὁ πρὸς τὰ δεξιὰ δηλοῦται ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς, ἥτις κιονηδὸν παρ' αὐτῷ εὕρηται, ὅτι εἶναι ὁ ἅγιος Νικόλαος. Αἱ ἄλλαι ἐπιγραφαὶ ἐγένοντο ἐξίτηλοι.

Ὄπ. ΤΥΠΟC — CЄRΑCΤΟΥ — ΚΑCΠΑΚΟC — ΝΙΚΗΦΟ — ΡΟΥ = *Τύπος σεβαστοῦ Κάσπακος Νικηφόρου.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,032. (Α. Ε. 3141). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ' — ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. (Οἰκογενειακόν).

491. — ΙC — ΧC = *Ἰ(ησοῦ)ς — Χ(ριστό)ς*, ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον, φέροντος μακρὸν χιτῶνα καὶ ἐπ αὐτοῦ ἱμάτιον κατερχόμενον μέχρι τῶν γονάτων. Τῇ δεξιᾷ εὐλογεῖ τῇ δ' ἀριστερᾷ, καί τοι ἐνταῦθα ὁ τύπος εἶναι ἀποτετριμμένος, φαίνεται ὅτι φέρει

Εὐαγγέλιον ἐπὶ τοῦ στήθους. Παρὰ τοὺς πόδας ὄπισθεν σχηματίζεται εἶδός τι βαθροειδοῦς ὑποποδίου.

Ὄπ. .CΦΡΑΓΙC — ΓΕΝΟΥΜΟΙΚΑΙ — ΚΡΑΤΟCΘΥΛΟ — ΓΕΟΙΚΤΡΩΜΑΝ — ΟΥΗΛCEBACΤΩ — ΤΩΔΙΜΥΡΗ = [+] *Σφραγὶς γενοῦ μοι καὶ κράτος Θ(εο)ῦ Λόγε, οἰκτρῷ Μανουὴλ σεβαστῷ τῷ Διμύρῃ*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,0'0. Α. Ε 3055). Ἀρίστης διατηρήσεως. ΙΒ' — ΙΓ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger αὐτόθι σελ. 673 ὅστις ὅμως ἀναγινώσκει *Λιμύρῃ* τὸ ἐπώνυμον τοῦ κτήτορος.

492. — Ὁ ἀρχάγγελος Μιχαὴλ ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων, τῇ δεξιᾷ φέρων σκῆπτρον καὶ τῇ ἀριστερᾷ σφαῖραν. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἑξάστιχος.

Ὄπ. + — CΦΡΑΓΙ. — CERACTO. — ΜΙΧΑΗΛΑ. — ΤΗΔΟΥΚΑ = + *Σφραγὶ[ς] σεβαστο[ῦ] Μιχαὴλ α[ὔ]τη Δούκα*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,021. (Α. Ε. 3044). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ' — ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

493. — [Χ]/Α [Χ/Μ] = *Ἀ(ρ)[χ](άγγελος) [Μ(ι)χ(αήλ)]*, ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον, ἔχοντος μακρὰς ἀναπεπταμένας πτέρυγας κατερχομένας μέχρι τοῦ ἐδάφους. Περιβέβληται πολυτελῆ κεντητὴν στολὴν καὶ φέρει τῇ μὲν δεξιᾷ σκῆπτρον τῇ δ' ἀριστερᾷ σφαῖραν. Ἑκατέρωθεν παρὰ τοὺς πόδας ἀποβλαστήματα.

Ὄπ. . . ΧΩ.Μ — . . ΑΗΛΤΑΓΜΑ — . . ΝΟΥΡΑΝΙΩΝ — . . ΟΥΡΙΜΙΧΑ — . . CEBACΤΟΝ — . . . . = [+ *Ἀρ]χω[ν] Μ[ιχ]αὴλ ταγμά[τω]ν οὐρανίων [φρ]ούρι* (γρ. φρούρει) *Μιχα[ὴλ] σεβαστὸν [τὸν]*. . Τρίμ. ἰαμβ.

0,03. (Α. Ε. 3077). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΒ' — ΙΓ' ἑκατονταετηρίς. Sigillographie σελ. 584.

494. — ΟΑ . . Ο. — ΔΗΜΗΤΡ. Ο. = *ὁ ἅ[γι]ο[ς] Δημήτρ[ι]ο[ς]*, ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον. Περιβέβληται βραχὺν χιτῶνα, θώρακα καὶ χλαμύδα καταπίπτουσαν ὄπισθεν ἀπὸ τῶν ὤμων, ἔχει δὲ κόμην οὔλην καὶ ἀγένειον νεαρὸν πρόσωπον· τῇ δεξιᾷ φέρει δόρυ καὶ τῇ ἀριστερᾷ ἀσπίδα ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ὀπ. . ΓΡΑΦΑC — ЄΒΑCΤΟΥΛЄΟΝ — . ΟCΤΟΥ ΓΗΡΑΡΔΟΥ — . VΡΟΒΛΤΑΜЄ — CΤΑΚVΡΟC . — . . . . = [+] *Γραφὰς* [*σ*]*εβαστοῦ Λέον*[*τ*]*ος τοῦ Γηράρδου* [*μ*]*υροβλήτα μεστὰ* (;) *κῦρος* . . . . . Τρίμ. ἰαμβ.

0,032. (Α. Ε. 3177). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΒ'—ΙΓ' ἑκατονταετηρίς.

495. — ΟΑΓΙΟ, — ΔΜΗΤΡΙΟ = *ὁ ἅγιο(ς) Δ⟨η⟩μήτριο(ς)*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον, περιβεβλημένου θώρακα καὶ χλαμύδα καὶ φέροντος δόρυ καὶ ἀσπίδα.

Ὀπ. + CΦ — ΡΑ . . . ΙѠ — ΑΝΟΥC . ΒΑC — ΤΟΥΤΟΥΑΛ — VΛ . ΟΥ = + *Σφρά*[*γ*(*ισ*)*μα*] *Ἰωάνου σ*[*ε*]*βαστοῦ τοῦ Ἀλυλ ου* (;)

0,033. (Α. Ε. 2991). Καλῆς διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

496. — ΟΑΓΙΟC — ΔΗΜΗΤΡ . . . = *ὁ ἅγιος Δημήτρ*[*ιος*], κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον, περιβεβλημένου βραχὺν χιτῶνα, θώρακα καὶ χλαμύδα ἀπὸ τῶν ὤμων ὄπισθεν καταπίπτουσαν, τῇ δεξιᾷ φέροντος δόρυ καὶ τῇ ἀριστερᾷ ἀσπίδα ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ὀπ. — + — — CЄRACΤΟΝ — . . . . ΔΟΜЄ . — . ΙΚΟΝ ΜΓΑΛΟΝ — . . . . . ΤΟΝΚΟ — ΜΝΗΝ . . . . — . . . . = — + — *Σεβαστὸν* . . . *δομέ*[*στ*]*ικον μ*(*ε*)*γάλον* . . . . . *τὸν Κομνην*[*ὸν*] . . . . .

0,030. (Ε. Σ. 13173, 36). Μετρίας διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Σεβαστοκρατόρισσαι.

497. — ΜΗΡ — Θ[V]. Προτομὴ τῆς Θεοτόκου ἐστραμμένης πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἀνατεινούσης χεῖρας ἱκέτιδας πρὸς τὸν ἐν κύκλῳ ἐκ σφαιριδίων εἰκονιζόμενον ἐν σμικρῷ Χριστόν, εὐλογοῦντα αὐτήν.

Ὀπ. . . . . . ЄΚΟ — . . . ΤΡΟCЄΞ — . . ΔΟΚΙΑCЄVΔΟ — . . ΑΝCΚЄΠΟCΜЄ — . . . . ΗΝΟΙΚЄΤ . . — . . RACΤΟΚΡ ΤΟ — ΙCΑΝЄΚRΑ — CΙΚΛΑΔ = [+ *Πάναγν*]*ε κό*[*ρη μη*]*τρὸς ἐξ* [*Εὐ*]*δοκίας Εὐδο*[*κί*]*αν σκέποις με* [*τὴν σ*]*ὴν οἰκέτ*[*ιν σε*]*βαστοκρ*[*α*]*τό*[*ρ*]*ισαν ἐκ βασι*(*λέων*) *κλάδ*(*ου*). Τρίμ. ἰαμβ.

0,040. (Α. Ε. 2087). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΒ'—ΙΓ' ἑκατονταετηρίς. Sigillographie σελ. 585.

Σεβαστοϋπέρτατοι.

498. — ΟΘΕΟΔΩ — ΡΟC = ὁ ἅ(γιος) *Θεόδωρος*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον, περιβεβλημένου χιτῶνα βραχύν, θώρακα καὶ χλαμύδα μετὰ κεντητῆς παρυφῆς καταπίπτουσαν ἀπὸ τῶν ὤμων ὄπισθεν, φέρει δὲ τῇ δεξιᾷ δόρυ καὶ τῇ ἀριστερᾷ κωνικὴν ἀσπίδα ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ὄπ. + — CΕRACTO — UΠΕΡΤΑΤΟΝ — ΜΑΡΤVCΜΕ — CΚΕΠΟΙC — ΛΕΟΝΤΑCΓΟV — ΡΟΝΕΚΓΕΝΟΥC — ΚΑΤΗΓΜΕ — Ν . Ν = + *Σεβαστοϋπέρτατον μάρτυς με σκέποις Λέοντα Σγουρὸν ἐκ γένους κατηγμέν*[ο]*ν*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,040. (Α. Ε. 2894). Ἀρίστης διατηρήσεως. ΙΒ' ἑκατονταετηρὶς τελευτῶσα. Ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον ὑπὸ Σπυρ. Π. Λάμπρου (Αἱ Ἀθῆναι περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΒ' αἰῶνος σελ. 99, πίναξ Α' ἀριθ. 3), ἀνεδημοσιεύθη ὑπὸ Schlumberger (Sigillographie σελ. 698) καὶ Froehner (Bulles metriques ἀριθ. 71: Annuaire de la Société Française de Numismatique et d'Archéologie τόμ. VI, σελ. 58) καὶ ὑπὸ Νερούτσου (Χριστιανικαὶ Ἀθῆναι).

Πρωτοσέβαστοι.

499. — . . . . — . ΟΡ . ΙΟC = [ὁ *ἅγιος Γε*]*όρ*[*γ*]*ιος*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον ἐν στρατιωτικῇ περιβολῇ μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος.

Ὄπ. + ΚΕR,Θ, — ωCωΔΟΥΛ — ΑΔΡΙΑΝ. — ΠΡωΤΟCΕ — RACTωΤ. — ΚΟΜ . . — Ν. = + *Κ*(*ύρι*)*ε β*(*οή*)*θ*(*ει*) [*τ*]*ῷ σῷ δούλ*[*ῳ*] *'Αδριαν*[*ῷ*] *πρωτοσεβάστῳ τ*[*ῷ*] *Κομνην*[*ῷ*].

0,026. (Α. Ε. 2895). Καλῆς διατηρήσεως. Sigillographie σελ. 639. Τοῦ αὐτοῦ ἕτερον μολυβδόβουλλον αὐτόθι καὶ ἀνωτέρω ἐν τῷ προκειμένῳ καταλόγῳ ἀριθ. 337 καὶ 338.

Σεκρέτου νοτάριοι.

500. — Τύπος ἐξίτηλος.

Ὄπ. ΘΕ . . . . — . CΙ . . . . — . ΝΟΤ . . . — ΟΥCΕΚΡΕ — . ΟΥΟΙΚΙ . — . . . . = *Θε*. . . . *σι* . . . . *νοτ*[*αρ*](*ίου*) [*τ*]*οῦ σεκρέ*[*τ*]*ου οἰκι*[*ακοῦ*] . .

0,021. (Α. Ε. 2545). Μετριωτάτης διατηρήσεως.

Σιλεντιάριοι.

501 ·Ἐπιγραφὴ ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων, πέριξ σταυροειδοῦς μονογραφήματος (= *Θεοτόκε* (;)), ἐξίτηλος, πιθανῶς αὕτη· *Βοήθει τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. + Є . . . . . ω C . . Є . . I A P I ω = + *E* . . . . *ω σ[ιλ]ε[ντ]ιαρίῳ*, ἐντὸς δύο κύκλων πέριξ σταυροειδοῦς μονογραφήματος ἐξιτήλου ἀναλυομένου πάντως εἰς τὸ κύριον ὄνομα τοῦ κτήτορος.

0.033. (Α. Ε. 2569). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Θ΄—Ι΄ ἑκατονταετηρίς.

Σπαθάριοι καὶ πρωτοσπαθάριοι.

502. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. + ΘЄΟ — ΦΑΝЄΙ ΠΑ — ΤΡΙΚΙω S RAC — ΙΛ΄Α΄CΠΑΘΑ — ΡΙω + = + *Θεοφάνει πατρικίῳ καὶ βασιλ(ικῷ) πρωτοσπαθαρίῳ·*

0,028. (Α. Ε. 608). Καλῆς διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

503. — Σταυροειδὲς μονογράφημα.

Ὄπ. + Ι . ΑΝ — ΝΗR΄ΠΡΟ — ΤωCΠΑΘ — ΑΡΙω = + *Ἰ[ω]άννῃ β(ασιλικῷ) προτωσπαθαρίῳ.*

0,028. (Α. Ε. 3150). Καλῆς διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

504. — ΚЄΡ . ΘΤω . . . . = *Κ(ύρι)ε β[οή]θ(ει) τῷ [σῷ δούλ](ῳ)*, ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων πέριξ διπλοῦ σταυροῦ ἐπὶ βάσεως.

Ὄπ. . . ЄΟ . — . . CΙΛΙ . — . . ΠΑΘ — . . . ΑΝ — ΙΔ = [+ *Θ]εο[δ](ώρῳ) [βα]σιλι[κ](ῷ) [α΄ σ]παθ(αρίῳ)* . . . .

0,022. (Ε. Σ. 13173, 37). Μετρίας διατηρήσεως (ἐλλείπει περὶ τὸ ἓν τρίτον). Θ΄—Ι΄ ἑκατονταετηρίς.

505. — . . . . . . Θ΄ΤωCωΔΟΥΛ΄ = [+ *Κ(ύρι)ε βοή]θ(ει) τῷ σῷ δούλ(ῳ)*, ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων πέριξ διπλοῦ σταυροῦ ἐπὶ τριβάθμου βάσεως.

Ὄπ. + CΑΠ. — VARAC.. — ЄΙΚ΄ΠΡ... — CΠΑΘΑ.. —. = + *Σαπ[ο]υᾳ* (;) *βασ[ιλ]εικ(ῷ) πρ[ωτο]σπαθα[ρίῳ]*.

0,023. (Ε. Σ. 13071). Μετρίας διατηρήσεως. Θ΄—Ι΄ ἑκατονταετηρίς

506. — Διπλοῦς σταυρὸς ἔχων πέριξ ἐπιγραφὴν ἐξίτηλον τὴν συνήθη *Κύριε βοήθει τῷ σῷ δούλῳ*.

Ὄπ. + ... + — .ΑCΙΛЄΙΟ — .ΑCΙΛΚΑCΠ — ..ΑΡΙωΚЄ — .... ΑΓ = *(Β]ασιλείο [β]ασιλ(ι)κ(ῷ) πρωτοσπ[αθ]αρίῳ κὲ. ..αγ.*

0,021. (Ε. Σ. 13070). Μετρίας διατηρήσεως. Θ΄—Ι΄ ἑκατονταετηρίς

507. — ....ΟΗΘΙΤωCωΔΟVΛ. = [+ *Κ(ύρι)ε β]οήθι τῷ σῷ δούλ[ῳ]*, πέριξ διπλοῦ σταυροῦ ἐπὶ βάσεως.

Ὄπ. + ΑΝΑC — ΤΑCΙωR΄. — CΠΑΘS.. — ΤΡΙΚ.. = + *Ἀναστασίῳ β(ασιλικῷ) [α΄]σπαθ(αρίῳ) καὶ [πα]τρικ[ίῳ]*.

0,022. (Α. Ε. 1902). Μετρίας διατηρήσεως. (*Σφραγιδόβουλλον*). Θ΄—Ι΄ ἑκατονταετηρίς

508. — Κ.ROΗΘЄΙΤωCωΔΟ.Λ = *Κ(ύρι)[ε] βοήθει τῷ σῷ δο[ύ]λ(ῳ)*, πέριξ διπλοῦ σταυροῦ ἐπὶ τριβάθμου βάσεως ἔχοντος ἑκατέρωθεν ὡς κοσμήματα τέσσαρα συμπλέγματα σφαιριδίων ὧν τὰ δύο ἄνω σχηματίζουσι σταυρούς.

Ὄπ. + ΚωΝ — CΤΑΝΤΗ — ..ΠΑΤΡΙΚ — ..R΄Α΄. — ΑΘ΄ = + *Κωνσταντή[νῳ] πατρικ[ίῳ] β(ασιλικῷ) πρωτο[σπ]αθ(αρίῳ)*·

0,020. (Σ. Π. 1898-99, ΚΔ, 8). Καλῆς διατηρήσεως. Θ΄—Ι΄ ἑκατονταετηρίς.

509. — Σταυροειδὲς μονογράφημα.

Ὄπ. + ΡЄΝΟΥ — ΑΚΙωRΑ — CΙΛΙΚ,Α΄ — CΠΑΘΑ — ΡΙ. = + *Ῥενουακίῳ βασιλικ(ῷ) πρωτοσπαθαρί[ῳ]*.

0,024. (Σ. Π. Ἀκαδ. ἔτος 1899-1900, Ι, 29). Καλῆς διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κ. Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Ἐφημ. Νομ. Ἀρχ. τόμ. Γ΄, σελ. 182.

510. — ......ΤωCωΔΟ... = [+ *Κ(ύρι)ε βοήθ(ει)] τῷ σῷ δο[ύλῳ]*, πέριξ σταυροῦ διηνθισμένου ἔχοντος ἐγκαρσίους κεραίας εἰς τὰ ἄκρα τῶν σκελῶν.

Ὀπ. + A . . — I . . ωR — CΠΑΘΑ — PIω = + Ἀ . . ι . . ω *β(ασιλικῷ) [πρωτο]σπαθαρίῳ.*

0,020. (Α. Ε. 72). Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

511. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Χριστὲ βοήθει*) ἔχον εἰς τὰς γωνίας τῶν σκελῶν τὴν λέξιν *Θεοφίλῳ*, πέριξ δὲ ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων + *ἐλέησόν με ὁ Θ(εὸς) ἐλέησόν με.*

Ὀπ. Ἐν τῷ κέντρῳ ΒΑCΙ — ΛΙΚωΑ' — CΠΑΘΑ — PIω = *βασιλικῷ πρωτοσπαθαρίῳ*, πέριξ δὲ [*ὅ*]*τι ἐπὶ σὲ ἤ*[*γειρα τ*]*ὴν φονήν μου* (sic).

0,031. Μετριας διατηρήσεως Η — Θ' ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κ. Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Ἐφημ. Νομ. Ἀρχ. τόμ. Γ', σελ. 182.

512. — . . . . . ΘЄΙΤωCωΔΟVΛω = [*Κ(ύρι)ε βοή*]*θει τῷ σῷ δούλῳ*, πέριξ πτηνοῦ βαίνοντος πρὸς τὰ δεξιὰ ἔχοντος δὲ μακρὰν οὐρὰν θυσανωτὴν καὶ πρὸς τὰ ἄνω ὑψουμένην.

Ὀπ. . . . . — ΝΗ . . . . — ΙΠω . R'Π — PωΤΟC . . — . APIω = ... *β(ασιλικῷ) πρωτοσ*[*παθ*]*αρίῳ.*

0,021. (Ε. Σ. 13072). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρ.ς.

513. — Ταὼς ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον ἔχων ἀναπεπταμένην τὴν οὐρὰν ἐν εἴδει ῥιπιδίου, ἀποβλέπων πρὸς ἀριστεράν, φέρων δὲ περὶ τὴν κεφαλὴν στέφανον δόξης (ἅλω, nimbus).

Ὀπ. ΚЄR, — . VΜЄωΝ — R'A'CΠ . Θ — . PH OC — . V . O = *Κ(ύρι)ε β(οήθει)* [*Σ*]*υμεὼν β(ασιλικῷ) πρωτοσπ*[*α*]*θ*[*α*]*ρή(ῳ) ο* . . . .

0,024. (Ε. Σ. 13173, 67). Καλῆς διατηρήσεως Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

514. — . ΝΙ — Κ . Λ = [*ὁ ἅ(γιος)*] *Νικ*[*ό*]*λ(αος)*, ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἐν τῇ συνήθει περιβολῇ καὶ στάσει.

Ὀπ. . RΑ . — ΑCΠ . — ΤΟΚΟ — ΚΗΝ = [+] *Βα*[*σ*]*(ιλείῳ) πρωτοσπ*[*α*]*(θαρίῳ) τὸ Κοκήν(ῳ).*

0,024. (Α Ε. 1901). Μετρίας διατηρήσεως. Ι — ΙΑ ἑκατονταετηρίς. (Οἰκογενειακόν).

515.—Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων, ἀγένειον ἔχοντος πρόσωπον καὶ κόμην οὔλην κατερχομένην πρὸς τοὺς κροτάφους Περιβέβληται πολυτελῆ κεντητὴν στολὴν καὶ φέρει σκῆπτρον καὶ σφαῖραν.

Ὄπ. + . PXI — CTPATHΓ, — ROHΘΕΙΤω — Cω ΔΟΥΛΟΥCΟΥ — . ωΝΑCΠ. — ΘAP = + [Ἀ]ρχιστράτηγ(ε) *βοήθει τῷ σῷ δούλου σου* (sic) *[Ἰ]ωάν(νῃ) πρωτοσπ[α]θαρί(ῳ).*

0,021. (Α Ε. 1078). Ἀρίστης διατηρήσεως Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

516.—Ὁ αὐτὸς ἀρχάγγελος ὁλόσωμος, ἀτέχνως εἰκονιζόμενος, ἔχων πέριξ τὴν ἐπιγραφὴν . . PXICTP—AT . . . . . = [+ *ἀ*]*ρχιστράτ*[*ηγε βοήθει*].

Ὄπ. + RA—. . ΛΙωR—. . ΑΘΑ—PHω = + *Βα*[*σι*]*λίῳ β*(*ασιλικῷ*) [*σπ*]*αθαρήῳ.*

0,025. (Α. Ε. 1983). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς

517.—ΘΓΕ—ω . Γ . ΟC = *ὁ ἅ*(*γιος*) *Γεώ*[*ρ*]*γ*[*ι*]*ος*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον μετὰ χλαμύδος καὶ θώρακος, φέροντος δὲ δόρυ καὶ ἀσπίδα.

Ὄπ. + KER,Θ,—TωCωΔΟΥ—ΘΕΟΦVΛΑ—ΠΤΑCΠΑ —ΘAR, = + *Κ*(*ύρι*)*ε β*(*οή*)*θ*(*ει*) *τῷ σῷ δού*(*λῳ*) *Θεοφυλά*⟨*κ*⟩*τ*(*ῳ*) *πρωτοσπαθαρ*(*ίῳ*).

0,030. (Ε. Σ. 13070b). Καλῆς διατηρήσεως Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

518.—[ΜΗΡ]—ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου, δεομένης, μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. . . . . —VPHNE . —RAΠ. —PAΔIN . = [+ *Θ*(*εοτό*)*κε βοήθ*[*ει*] *Ὑρηνέ*[*ῳ*] (;) *β*(*ασιλικῷ*) *πρωτο*⟨*σ*⟩*π*[*α*](*θαρίῳ*) ⟨*τῷ*⟩ *Ῥαδιν*[*ῷ*].

0,021. (Α. Ε. 3171). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Οἰκογενειακόν).

519.—[ΜΗΡ]—ΘV Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου φερούσης διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς τὸ βρέφος.

Ὀπ. + ΚΕR,Θ,—ΤωCωΔΟΥ,—ΓΕωΡΓΙ—ωΑCΠΑΘ—Ρ,ΤΟΝ—Α.ΑΛΙ = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) τῷ σῷ δού(λῳ) Γεωργίῳ πρωτοσπ(α)θαρ(ίῳ) τὸν Ἀ[τ]αλι(ώτην)* (οὕτω).

0,028. (Α. Ε. 2966). Καλῆς διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ ἑκατονταετηρίς. Οἰκογενειακόν.) Schlumberger, Rev des ét gr. 1891 σελ. 136 (=Melanges I σελ. 245)·

520. — Σταυρὸς μετὰ τῆς συνήθους πέριξ ἐπιγραφῆς.

Ὀπ. .ΙωΑ — ΝΝΗΒ' — CΠΑΘΑ — ΡΙω = [+] *Ἰωάννῃ β(ασιλικῷ) σπαθαρίῳ.*

0,026. (Ε. Σ Ἀκαδημ. ἔτος 1897-98 ΙϚ' 14). Καλῆς διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

521. — Ὁμοίως.

Ὀπ. ...Ν — .Τ.ΝΤΙ — ΝωΒ'CΠ — ...Ρ = [+ *Κω]ν[σ]τ[α]ντίνῳ β(ασιλικῷ) σπ[αθα]ρ(ίῳ).*

0,026. (Α. Ε. 2419). Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

522. — Ὁμοίως.

Ὀπ. + —ΙωΑΝΝ—ΟVΒΑCΙΛ—.ΚΟVCΠΑ—ΘΑΡΙΟΥ = + *Ἰωάννου βασιλ[ι]κοῦ σπαθαρίου.*

0,028. (Ε. Σ. 13063). Ἀρίστης διατηρήσεως.

523. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις [τ]ῷ—σῷ—δού λῳ.

Ὀπ. .ΛΕΟΝ — ΤωCR' — CΠΑΘΑ — ΡΙΟΥ = [+] *Λεοντως β(ασιλικοῦ) σπαθαρίου.*

0,024. (Σ. Π. Ἀκαδ. ἔτος 1899-1900 Ι 18). Καλῆς διατηρήσεως Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κ. Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Ἐφημ. Νομ. Ἀρχ. τόμ. Γ', σελ. 181.

524. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις *τῷ σῷ δούλῳ* καὶ πέριξ ἑτέραν ἐπιγραφὴν ἐξίτηλον ἧς σῴζονται τὰ γράμματα .ΛΙΑR CΠΑ..... = [Ἡ]*λίᾳ β(ασιλικῷ) σπα[θαρίῳ].*

Ὄπ. Ὁμοίως ἀλλὰ πέριξ ἐπιγραφὴ ἄλλη ἐξίτηλος ἧς σῴζονται τὰ γράμματα ......ΟVΑ'......

0,021 (Ε. Σ. 13173, 12). Μετριωτάτης διατηρήσεως Η'—Θ ἑκατονταετηρίς.

525. — Σταυροειδὲς μονογράφημα.

Ὄπ. ΑΔΡΙΑ — Ν'R'CΠ — STPO. — ΠЄ .. — ... = *Ἀδριαν(ῷ) β(ασιλικῷ) σπ(αθαρίῳ) καὶ τρο*. (;)*πε*. . . .

0,019. (Ε Σ. 13173, 14). Μετρίας διατηρήσεως Η'—Θ ἑκατονταετηρίς.

526. — ....ΟCΟΔΟ.. = [+ *Κ(ύρι)ε βοήθ(ει) τ]ὸ σὸ δο[ύλ](ῳ)*, πέριξ διπλοῦ σταυροῦ ἔχοντος ἐγκαρσίους κεραίας εἰς τὰ ἄκρα τῶν σκελῶν.

Ὄπ. .ΛЄΟ. — ..R'CΠΑΘ — .Τ.ΡΜ. = [+] *Λέο[ντι] β(ασιλικῷ) σπαθ(αρίῳ) [καὶ] τ[ου]ρμ[άρ](χῃ)*.

0,022. (Α. Ε. 557). Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι ἑκατονταετηρίς. *Σφραγιδόβουλλον*.

527. — ΚЄRΟΗΘЄΙΤ....... = *Κ(ύρι)ε βοήθει τ[ῷ σῷ δούλῳ]*, ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων πέριξ διπλοῦ σταυροῦ ἐπὶ τριβάθμου βάσεως.

Ὄπ. .ΝΗΚΟ — .ΑωRΑC. — .ΙΚωCΠ — ΑΘΑΡ·ω = [+] *Νηκο[λ]άῳ βασ[ιλ]ικῷ σπαθαρίῳ*.

0,025. (Α. Ε. 1897). Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι ἑκατονταετηρίς.

528. - Διπλοῦς σταυρὸς διηνθισμένος ἔχων πέριξ ἐντὸς δύο κύκλων ἐπιγραφὴν ἐξίτηλον τὴν συνήθη.

Ὄπ. .ΓΡΙ — Γ..Ι — .CΠ Θ — .ΡΙω = [+] *Γρι[γορί]ῳ σπ[α]θ[α]ρίῳ*.

0,021. (Α. Ε. 2727). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

529. — Σταυροειδὲς μονογράφημα ἀναλυόμενον εἰς *Κύριε βοήθει* ἔχον πέριξ *τῷ σῷ δούλῳ*.

Ὄπ. ....— ..Θ Α — ΠΑΘ. .— .SΠ..— .Τ.. = ...*θ πρωτο[σ]παθ[αρίῳ] καὶ π...τ* .

0,023. (Α. Ε. 2674). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Η —Θ' ἑκατονταετηρίς.

530.— + Δ. —ΡΟΘΕ—ΟV = + *Δ[ω]ροθέου.*

῎Οπ. ΑΝ—CΤΡ. —.RCΠΘ = *.αν* (;) *στρ[ατ](ηγοῦ) β(ασιλικοῦ) σπ(α)θ(αρίου).*

0.018. (Ε. Σ. 13075). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ'—Η' ἑκατονταετηρίδος.

531. — ......ΔΟVΛ = [+ *Κ(ύρι)ε βοήθ(ει) τῷ σῷ] δούλ(ῳ),* πέριξ πτερωτοῦ ζῴου ἐστραμμένου πρὸς τὰ δεξιὰ (γρυπὸς ἢ δράκοντος).

῎Οπ. .CΓΟ. —CΠΑΘΑ—Ι..ΟΝ—.ΠΙ. = ...*σπαθα-[ρίῳ]* ....

0,022. (Α. Ε. 2622). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

532. — Ἐπιγραφὴ πεντάστιχος ἐφθαρμένη.

῎Οπ. Ὡσαύτως ἐπιγραφὴ πεντάστιχος ἧς ἴσως ἡ τελευταία λέξις ἀναγνωστέα *σπαθαρίου.*

0,013. (Ε. Σ. 13965). Κακῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ ἑκατονταετηρίς.

533. — [ΜΗΡ]—ΘV. Προτομὴ κατ'ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης.

῎Οπ. .ΚΕ. —RΑ..ΑC. —.ΘΑΡ..—.ΡΙΤ —.. = [+] *Κ(ύρ)ιε [β(οή)θ(ει)] Βά[ρδ]ᾳ σ[πα]θαρ[ίῳ]* . ...

0,021. (Α. Ε. 2654). Μετρίας διατηρήσεως Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Σπαθαροκανδιδᾶτοι.

534. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (*Θ(ε)[οτόκ](ε) β[ο]ήθ(ει)*) ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις *τῷ—σῷ—δού—λῳ.*

῎Οπ. + ΕVC—Τ.ΘΙωΒ'—CΠΑΘ ΚΑΝ—ΔΙΔΑΤ = *Εὐστ[α]θίῳ β(ασιλικῷ) σπαθ(αρο)κανδιδάτ[ῳ].*

0,929. (Ἀκαδ. ἔτος 1891-92, ΛΔ' 205). Καλῆς διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς

535. — ΚΕ—Β = *Κ(ύρι)ε β(οήθει),* ἑκατέρωθεν σταυροῦ διηνθισμένου, ἔχοντος κεκοσμημένα τὰ ἄκρα τῶν κεραιῶν.

῎Οπ. + ΘΕΟ—ΔΟΡΟC—ΠΑΘΑΡ—ΟΚΑΔ' = + *Θεοδόρο σπαθαροκαδ(ιδάτῳ).*

0,024. (Α. Ε. 68). Καλῆς διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

536 — Διπλοῦς σταυρὸς ἔχων εἰς μὲν τὸ κέντρον τῶν κεραιῶν ἀκτῖνας εἰς δὲ τὰ ἄκρα μηνοειδεῖς ἀποφύσεις, περιβαλλόμενος δ' ἑκατέρωθεν ὑπὸ φυλλοειδῶν κοσμημάτων μετὰ μακροῦ μίσχου. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ γραμμῆς.

Ὄπ. + ΝΗΚΟ — ΛΑΟϹΠΑ — . ΑΡΟΚΑ — . . ΙΔΑ . = + *Νηκολάο σπα[θ]αροκα[νδ]ιδά[τῳ]*. Ἐν κύκλῳ γραμμῆς.

0,021. (Σ. Π. 1898-99 ΚΔ' 5). Καλῆς διατηρήσεως ἀλλὰ βαρβάρου τεχνοτροπίας. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

537. — ΚЄΡΟΗΘЄΙ . ωCωΔ' = *Κ(ύρι)ε βοήθει* [τ]*ῷ σῷ δ(ούλῳ)*, πέριξ διπλοῦ σταυροῦ διηνθισμένου ἐπὶ τετραβάθμου βάσεως.

Ὄπ. ΑΝΤΟΝ'Β' — ϹΠΑΘΑΡΟ — ΚΑΝΔΙΔ' = *Ἀντον(ίῳ) β(ασιλικῷ) σπαθαροκανδιδ(άτῳ)*.

0,021. (Λ. Ε. 2976). Καλῆς διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς

538. — Ὁμοίως, ἀλλ' ἡ ἐπιγραφὴ ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων.

Ὄπ. . . . . — ϹΠΑΘΑ . . — ΚΑΝΔΙ . . — ΤΟ . . . — ΛV . = ... *σπαθα[ρο]κανδι[δά]το* . . . . .

0,018. (Α. Ε. 1901). Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονναετηρίς.

539. — Τύπος ἐξίτηλος, πιθανῶς ταὼς κατ' ἐνώπιον, ἔχων ἀναπεπταμένην τὴν οὐρὰν ἐν εἴδει ῥιπιδίου.

Οπ. . . . . . . — ЄΙΤωCω — . ΟΥΛω . ΚΗΤ — . ϹΙΛЄΙΚω — ϹΠΑΘΑΡΟ . — . . . . . = [*Κ(ύρι)ε βοήθ*]*ει τῷ σῷ* [*δ*]*ούλῳ* [*Νι*]*κήτ*[*ᾳ β*]*ασιλεικῷ σπαθαρο*[*κανδιδ*](*άτῳ*).

0,025. (Α. Ε. 3226). Μετρίας διατηρήσεως Η' - Θ' ἑκατονταετηρίς

540. — . . . . . ЄΡΟΗΘЄΙ . . C . . . . . . = [+ *Κύρι*]*ε βοήθει* [*τῷ*] *σ*[*ῷ δούλῳ*], πέριξ πτερωτοῦ ζῴου καθημένου ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν καὶ ἀποβλέποντος πρὸς τὰ δεξιά.

Ὄπ. + ΘЄΟ . . — . ω . . — ϹΠΑΘΑΡ — ΟΚ.ΝΔ. — . . Τω = + *Θεο*[*δοσί*]*ῳ* (;) *σπαθαροκ*[*α*]*νδ*[*ιδά*]*τῳ*.

0,022. (Ε. Σ. 13173, 63). Μετρίας διατηρήσεως.

541. — .. .. — ΤωС.. — . ΠЄΤ.. — СΠΑΘ.. — ..ΔΔ. = [+ *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει)] τῷ σ[ῷ δού](λῳ) Πέτ[ρῳ] σπαθ[αρ(ο)καν]-δ(ι)δ[ά](τῳ).*

Ὄπ. . . Ιω — . . . AC — . R . CP — Γ.

0,017. (Α. Ε. 1906). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

542. — ΜΗΡ--[ΘV]. Προτομὴ τῆς Θεοτόκου κατ' ἐνώπιον.

Ὄπ. ΘΚЄΡΘ — ΠΟΛVЄV — Κ. . СΠΑ — ΘΚΔΔΤΟ — . . . . = *Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει) Πολυεύκ[τῳ] σπαθ(αρ)οκ(αν]δ(ι)δ(ά)το* . .

0,028. (Α. Ε. 2373). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

543. — ΜΗΡ—ΘV. Ὁμοίως, ἀλλ' ἡ Θεοτόκος ἀνατείνει τὰς χεῖρας ἐν στάσει δεήσεως,

Ὄπ. ΘΚЄΡΘ — ΚωΝСΠΑ — ΘΚΑΝΔΔ. — ΑΡΧΟΝΤΗ = *Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει) Κων(σταντίνῳ(σπαθ(αρο)κανδ(ι)δ[ά](τῳ) ἄρχοντη.*

0,018. (Σ. Π. Ἀκαδ. ἔτος 1899-1900 43). Καλῆς δίατηρήσεως. Ι'—ΙΑ ἑκατονταετηρίς Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Ἐφημ. Νομ. Ἀρχ. τόμ. Γ' σελ.

544. — ΜΗΡ—ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης.

Ὄπ. + — ΚЄΡΘ' — . . . ΤΔ — . ΘΚΔΔ — . ΤωΚ. — . . Τ . . = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει)* . . . *[σπα]θ(αρο)κ(αν)δ(ι)δ[ά]τῳ* . . . . .

0,019. (Ε. Σ. 13173, 27). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς

545. — ΜΗΡ—ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου φερούσης δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὸ βρέφος ἐπὶ τοῦ στήθους ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. + ΙωR' — СΠΑΘΚΑ — . ΔΔΤΟΥС — ΠΑΝΟ. = + *Ἰω(άννου) β(ασιλικοῦ) σπαθ(αρο)κα[ν]δ(ι)δ(άτου) τοῦ Σπανο[ῦ].*

0,020. (Α. Ε. 3069). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς. (Οἰκογενειακόν).

546. — ΜΗΡ—ΘV. Ἡ Θεοτόκος ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον, ἀνατείνουσα χεῖρας ἱκέτιδας. Ὁ πέπλος αὐτῆς ἐκτείνεται ἑκατέρωθεν διὰ τῶν χειρῶν.

Ὄπ. +·—ΘΚЄR,Θ,—ΜΙΧΑΗΛ—CΠΑΘΚΑ.—ΔSΑΔΜΙ — ΟVΝ. = + *Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει) Μιχαὴλ σπαθαροκα[ν]δ(ιδάτῳ) καὶ ἀδμι.ουν.* (;).

0,020. (Α. Ε. 3074). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

547. — ΜΗΡ—ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου, ἐχούσης τὰς χεῖρας πρὸ τοῦ στήθους.

Ὄπ. + ΘЄΟΔ,—Ρ,CΠ.Θ,Ρ,—ΚΑΝΔΔSЄ—ΠΙΤ. ΑΓΑ —..... = + *Θεοδ(ώ)ρ(ῳ) σπ[α]θαροκανδ(ι)δ(άτῳ) καὶ ἐπὶ τ[ῶν] ἀγα.....*

0,024. (Α. Ε 1915). Μετρίας διατηρήσεως. Φέρει τέσσαρας κατὰ σειρὰν ὀπὰς γενομένας δι' ὀξέος ὀργάνου Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

548. —..... ΤΑC = [+ *ὁ ἅ(γιος) Νική]τας*, ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς κυκλικῶς τοῦ ἁγίου τούτου κατ' ἐνώπιον ἐν προτομῇ ἀποτετριμμένη.

Ὄπ. + ΝΙ. —ΗΤΑCΠ. —ΚΑΝ = + *Νι[κ]ήτᾳ σπ[αθ](αρο)καν[δ](ιδάτῳ).*

0,022. (Α. Ε. 2543). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Στράτορες.

549. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) *τῷ σῷ δούλῳ* ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν.

Ὄπ. + ΚωΝ—.ΤΑΝΤΙ—.ωΒ CΤΡ—ΑΤΟΡΙ = + *Κων[σ]ταντί[ν]ῳ β(ασιλικῷ) στράτορι.*

0,026. (Α. Ε. 2275). Καλῆς διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς Schlumberger, Sigillographie σελ. 597.

550. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς ἀετοῦ ἔχοντος ἀναπεπταμένας τὰς πτέρυγας καὶ διεστῶτα τὰ σκέλη, ἀποβλέποντος πρὸς τὰ δεξιά.

Ὄπ. CЄΡΓΙ—ΟΥΒΑCΙ—ΛΙΚΟΥCΤ—ΡΑΤΟΡ—ΟC = *Σεργίου βασιλικοῦ στράτορος.*

0,031. (Ε. Σ. 13076). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ —Η' ἑκατονταετηρίς.

Κ. Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ.

TRE DIFFERENTI TEORIE

SULL' ORIGINE DELLE MONETE DEI NOMOS DELL' ANTICO EGITTO

(Tavola VIII)

A prossimi intervalli uno dall' altro furono pubblicate tre memorie sull' origine delle monete dei *Nomos.*

Prima a comparire fu quella dello scrivente, «*Monete dei Nomi, astronomiche ed altre commemorative*»[1].

Seconda, «*Essai sur l origine des monnaies des Nomes d'Égypte*» del Sig^re^ A. Parazzoli[2].

Terza, «*Notes sur les médailles des Nomes de l'Égypte romaine*, del Sig^re^ E. D. J. Dutilh[3].

La prima, suppone che le dette monete ebbero origine in seguito all' emissione di altre monete di carattere commemorativo e con queste e con quelle s' intese di commemorare Ottavio allorchè ricevette il titolo di *Augustus.*

La seconda, pretende che le monete dei Nomos furono emesse per eternare l' omaggio e la riconoscenza che tutte le provincie dell' Egitto rendevano agli Augusti che fecero abbandono delle somme dovute al fisco.

Finalmente la terza, vorrebe che quelle monete commemorano le decennalia degli Augusti che le fecero emmettere.

Tre memorie, tre idee e conclusioni differenti.

1. Rivista Italiana di Numismatica. Anno XIV, Fasc. II, Milano 1901.
2. Revue Numismatique 1901, p. 167.
3. Revue Belge de Numismatique, année 1902-1903.

In uno studio intitolato « *Dell' affinità delle monete di restituzione e le monete dei Nomi di Egitto*[1], studio che fa seguito alla memoria che chiameremo n° 1, non fu possibile di dispensarmi di fare delle contro-osservazioni alle conclusioni si storiche che cronologiche contenute nella memoria n° 2: in conseguenza di ciò, l' autore di quella in una sua recente pubblicazione[2] ha creduto bene di dare la risposta e di questa ce ne occuperemo a suo tempo.

Nell' occasione del Congresso internazionale di Scienze Storiche, tenutosi a Roma nell' aprile 1903, inviai il mio obolo alla sezione di Numismatica. Il tema da me scelto si agirava sopra le *decennalia* ricordate sulle monete alessandrine[3]. Poco tempo dopo quella pubblicazione, veniva alla luce la memoria n° 3 la quale tra le altre cose conclude che le monete alessandrine con la leggenda ΠΕΡΙΟΔΟϹ ecc: ecc: sono la conseguenza delle monete dei *Nomos* e le une come le altre intendano di commemorare le decennalia dei differenti Augusti.

Non è certo per il diletto di fare della critica se avventuro di sintetizzare la memoria n° 3, come pure se ritorno a combattere quella n° 2 unitamente alle conclusioni avanzate nella risposta di cui ho accennato. Non dubito che il lettore imparziale capirà come che ciò sia un' impulso naturale in tutti coloro che alla ricerca della soluzione di certi problemi, allorchè credono di averli risoluti sia in totale che in parte, sorgono delle nuove teorie per contrastare la verità.

Sopra a tutto, tengo a premettere che non è una critica (nel vero senso della parola) che intendo di tessere sulla

1. Journal international d'Archéologie Numismatique, Tom V, 1901, pag. 71.

2. *Numismatique Alexandrine*. Revue Numismatique 1903, p. 266.

3. ΠΕΡΙΟΔΟϹ *sulle monete Alessandrine*. Congresso di Scienze Storiche, Roma 1903.

memoria pubblicata dal mio maestro ed eccellente amico Sig[re] E. D. J. Dutilh, ma con delle semplici contro-osservazioni e con l'aiuto di monumenti, editi ed inediti, tenterò di vedere se ci sarà dato di giungere a qualche cosa di più concreto.

Sovente dalle discussioni ne sorge la verità e questo è giusto quanto mi auguro di potere raggiungere con il tema che ora ci interessa.

PARTE PRIMA

§ 1.

Il Dutilh in appoggio alla sua elaborata teoria, cita diverse monete publicate nei differenti cataloghi; monete che se in parte esistessero darebbero, un' apparenza piuttosto solida alla di lui teoria. Fra le monete in questione alcune non esistono affatto, altre sono dubbiose, mentre poi fà assegnamento sopra la mancanza di certe monete le quali pur troppo esistono.

Fra le monete che non esistono primeggia una di Domiziano sul cui rovescio il Postolakas [1] credette di leggervi ΕΤΟVΣ ΔΕΚ. ΙΕΡΟΥ, scritto in giro al busto di Isis. Se è indubitabile che il Postolakas nella ricostituzione di quella leggenda fu indotto in errore, è ancora incontestabile che il sapiente nummografo trasse un raro profitto delle lettere quasi scomparse e seppe dare a quella leggenda un' aspetto cosi veritiero e cosi ammissibile, tanto che non suscitò il minimo sospetto ne al D[re] Ludwig Schwabe ne al Dutilh e forse anche a molti altri; anzi il Dutilh vi si è appigliato e ne forma la colonna di sostegno di quanto andò dimostrando nello studio che ora esaminiamo.

1. Νομίσματα κατατεθέντα, 1883-84, σελ. 193.

La moneta in questione anzi chè essere rara essa è comunissima ed è conosciuta in tutto le collezioni[1]. Ecco la sua vera descrizione:

Av. ΑΥΤοΚ ΚΑΙΣΑΡ ΔοΜΙΤΙΑΝοΣ ΣΕΒ. Testa di Domiziano laureata, rivolta a d.

Rv. Busto della Dea Isis rivolta a d., la testa ornata di una corona di corna di bove, spighe ed un disco nel mezzo; sul petto il nodo Isiaco. Nel campo la data, ΕΤοΥΣ ΔΕΥΤΕΡοΥ, scritto in giro al busto della Dea.

Æ m m. 25 = scala Mionnet, $6\frac{1}{2}$ = pollici inglesi, 9,5 (Tav VIII, N° 1).

Si osserverà che la leggenda del rovescio ricostituita dal Postolakas differisce da quella che ho dato piu sopra, per due sole lettere, cioè, un Κ in luogo di un Υ ed un Ι invece di un Τ. Le due lettere erroneamente ricostituite essendo vicine tra di loro spiegano come che la moneta in quel punto speciale essendo di cattiva conservazione ha dato luogo di leggervi ΔΕΚΙΕΡοΥ in vecc di ΔΕΥΤΕΡοΥ[2].

Per un momento supponiamo pure che ΕΤοΥΣ ΔΕΚΙΕΡοΥ sia veramente scritto sulla moneta in questione, in tale caso quella data indicherebbe che la moneta dovette essere stata emessa l'anno 10° (alessandrino) di Domiziano ma, è bene noto che quell'imperatore non potette celebrare le decennalia prima del 13 Settembre 91 d. C., questa data trovandosi

1. Mionnet, n° 578. Museo Lavy, n° 5587. B. M. n° 302. Coll. Dattari, n° 502 ed altri come Media Barba ecc. (questa moneta manca nel catalogo della Coll. Demetrio descritta dal Feuardant).

2. Avendo domandato all' egregio mio amico Sg^{re} Svoronos, se la leggenda del Postolakas era giusta, o no, egli gentilmente mi rispose che io avevo ragione, perché sulla moneta in questione viè scritto ΕΤΟΥΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ. Allorché il Sig^{re} Svoronos mi ha inviato le bozze di questa memoria, mi ha pregato di aggiungervi una rettifica, la quale credo bene di darla in extenso: [Τῆς πλάνης τοῦ κ. Dutilh αἴτιος ἐγενόμην ἐγώ, ὅστις ἐρωτηθεὶς ἐν καιρῷ ὑπ' αὐτοῦ ἂν ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Ποστολάκα ἦτο ὀρθή, ἀπήντησα καταφατικῶς ὡς πλανηθεὶς τότε ὑπὸ τῆς κακῆς διατηρήσεως τοῦ ἐν λόγῳ νομίσματος. Ι. Σβορῶνος].

nell' anno 11° alessandrino, ne viene di conseguenza che ΕΤοΥΣ ΔΕΚΙΕΡοΥ, avrebbe potuto riferirsi all'anno 10° e non poteva mai sottintendersi per *l'anno sacro delle decennalie.*

Quantunque il D. abbia rievocato i tempi di Sylla ed abbia cercato di dimostrare la ragione per cui Domiziano scelse la Dea Isis a preferenza delle altre dtvinità, resta sempre difficile di abituarsi all'idea che l'orriginatore delle monete nomiche sulle quali immancabilmente vi fece scrivere il nome di una provincia oppure di una città ed in relazione a quel nome, vi fece figurare la divinità locale, egli abbia potuto fare emettere delle monete, il cui modulo, il carattere, l aspetto e tutto insieme, non solo erano differenti da quelle monete speciali (dei nomos), ma erano esattamente simili alle monete ordinarie; come pure, sembra impossibile che sia stato scelto per tipo del rovescio uno cosi tanto comune quale è il busto d' Isis che si ritrova sulle monete dei primi anni di quel regno [1] e non ostante tutte queste differenze, abbia potuto dare alle une come alle altre lo stesso significato commemorativo.

§ 2.

Mentre che quasi tutti gli autori si antichi che moderni i quali si occuparono delle monete di questa piccola serie, la prima data che assegnano alle monete dei nomos di Traiano, è l'anno 12° (LIB), il D. giustamente fà osservare che delle simili monete dello stesso imperatore, descritte in due cataloghi, portano la data dell' anno 11° (LIA).

Le monete in questione sono, una del *Nomos Heracleo-*

1. Le monete di Domiziano con il busto d' Isis portano le date tutte scritte in intiero ΕΤΟΥΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ, ΕΤΟΥΣ ΤΡΙΤΟΥ, ΕΤΟΥΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ. Lo stessissimo busto d' Isis trovasi pure sulle monete di Vespasiano degli anni 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.

polites. pubblicata nel catalogo Seyfer [1], la quale secondo il D^{re} L. Schwabe [2], oggi dovrebbe trovarsi a fare parte delle ricche collezioni del Sig^{re} A. Löbbecke di Brunswick. Disgraziatamente il citato signore nega di possederla [3]. L altra moneta è del *Nomos Memphites*, pubblicata dal Poole [4]. Una simile è entrata da poco tempo nella mia collezione, ma per nostra mala sorte, tanto l' una che l' altra sono di cattiva conservazione e lasciano nel dubbio se la data debba essere letta LIA, anzi che, LIΔ (Tav. VIII, N° 2) [5].

Il D. ha dimenticato di fare rilevare un punto in suo favore, cioè, che le monete le quali ora ci occupano sono di m.m. 26 circa, mentre che le altre monete dei Nomos dei tempi di Traiano che portano le date degll' anni LIB, LIΓ, LIΔ, LIE, LIϛ, LK, sono di m.m. 35 a 36. Questa diversità di moduli tra monete emesse in differente epoche (supposto che la data sia LIA) la ritroviamo tra le monete della stessa serie emesse da Adriano allor che le prime emissioni (anni LZ, e LH) sono del modulo maggiore (m.m 35) mentre quelle della successiva emissione sono dei due moduli inferiori. L' alternare di moduli comune ai due regni per le monete di quella serie speciale, rende possibile che le monete di m.m. 26 di Traiano portino una data differente da quelle del mo-

1. e 2 Autori citati dal Dutilh.

3. Il Sig^{re} A Löbbecke al quale mi diressi per ottenere un impronta di quella moneta, gentilmente mi rispose che non l'aveva mai posseduta.

4. Sia per dimenticanza, oppure giusto per la ragione che la data sulla moneta del BM. è incerta, quella data non venne menzionata nell' introduzione ove il Poole a pag XCVII; dice, *Traian years* 12. 13. 14. 15. Omette l'anno 11°.

5 Avendo domandato all' Illmo Sig^{re} B. W. Head di favorirmi un impronta di quella moneta, nella di lui assenza l' egregio Sg^{re} Herbert A. Grueber con la sua solita sollecitudine e gentilezza m' invia l' impronta accompagnata da una lettera con qualche osservazione « *On the coin to which you refer* (B. M.cot N. 19 p 545) *Isis certainly holds an apple or a globe in her left hand not the uraeus. The date read* LIA *which Mr Poole reads* LIA.

dulo maggiore. Nello stesso tempo le monete dei Nomos emesse da Adriano nell' anno 11° sono di due moduli distinti (m.m. 14 e 19 rispettivamente), per cui nulla osta che ancora sotto di Traiano, in uno stesso anno, si abbianno potuto emettere di quelle monete di due moduli differenti, in tale caso, la moneta del *nomos Memphite* può benissimo portare la lettera LIΔ (14). Nell incertezza, credo che per il momento sia bene di non fare troppo assegnamento sopra quella data incerta (LIA).

Che le monete dei nomos con la date dell anno 11° di Traiano, esistino o no, il D. ha pienamente ragione di dire che quella data corrisponde all' anno 10° regale di Roma ma, ha torto di asserire che le monete dei Nomos dell' anno 20° dello stesso imperatore, debbano commemorare le seconde decennalia. Se la data LIA (11°) equivale all' anno 10° (regale), è impossibile che il 20° (regale) non corrisponda all' alessandrino LKA (22°). Traiano avendo regnato 19 anni, 6 mesi e 15 giorni, non visse abbastanza per celebrare le seconde decennalia, per cui se le monete dei Nomos con l' incerta data LIA possano riferire alle prime decennalia, quelle con la data LK, devano riferire a qualche altra commemorazione.

§ 3.

Per ciò che riguarda le monete di Adriano il D. basa le sue congetture sul di lui carattere maligno e invidioso e tanto è impressionato della storia descritta dal Crevier[1] che lo conduce à concludere:

J' attribuerai par conséquent à cette malignité et à cette envie d' Adrien le changement qu' il apporta dans la chronologie d' abord et dans la dimension ensuite, à ses émissions des médailles nomiques.

1. Histoire des empereurs romains. Paris, 1827.

Per conto mio confesso di non potermi inclinare dinanzi a quella conclusione e ciò per la semplice ragione che Adriano per quanto sia stato dotato di malignità e d'invidia, non vedo come che abbia potuto commemorare nell' anno 7° di regno (regale) quello che doveva ricordare il compimento di un periodo di 10 anni Se le monete con la data dell' anno 11° (LIA) le quali comme vorrebbe il D. ancora esse commemorano le decennalia, tanto basta per stabilire con tutta sicurezza che le monete battute negl' anni 7 e 8 devano la loro emissione ad un fine differente.

Le monete con la data dell' anno LIA (11°) possono appartenere all' anno 10° regale di Roma per la sola combinazione che esse potettero essere state battute, tra il 12 ed il 29 di Agosto 127 a. C. (spazzio di 17 giorni), cosa possibile ma, ancora poco probabile e non esito a dire che qual ora le monete in questione avessero dovuto commemorare le decennalia, con molta probabilità avrebbero portato la data dell' anno LIB. Questa probabilità viene suggerita da un punto essenzialmente importante, affermato non solo dalla logica ma, ancora dalle monete stesse. A me sembra quasi certo che tutte le commemorazioni le quali si riferivano agli Augusti ancora viventi, quali le decennalia ed altre simili, non era possibile che le provincie come le Colonie (per poco lungi che fossero dalla capitale), celebrassero quelle feste contemporaneamente a Roma, tutto ciò per la buona ragione, che l' Augusto poteva morire qualche giorno avanti la celebrazione delle feste che si facevano in di lui onore, salute e prosperità. E impossibile che il caso non sia stato previsto dai governanti dei tempi; anzi, senza alcun dubbio, è giusto dietro questa previsione che manchiamo di monete con le date dell' anno nuovo per quegli Augusti che morirono cosi prossimi al primo dell' anno [1].

1. Solamente per Augusto abbiamo monete con la data de l' anno 42° mentre che egli morì alla fine del 41° (Vedi appunto n° 1).

Il D. vorrebbe che nella ricorrenza delle decennalia, Adriano ricevette il titolo di *Pater Patriae* e Sabina quello di Augusta. Non sò se questo punto cronologico lo abbia rilevato dal Crevier oppure da qualche altro autore a me ignoto ma, le monete che chiama a testimoniare quell' asserzione provano che indubitatamente Adriano ricevette quel titolo nel 128 [1] e questa è la data che più o meno tutti gli autori assegnano alle monete di Roma che portano quel titolo. Le monete alessandrine di Sabina per il momento stabiliscono che essa ricevette il titolo di Augusta non prima del 128, ne dopo il 129 d. C. [2].

Riassumiamo le date sulle monete che il D. vorrebbe, concatenate tra di loro e tutte dovrebbero ricordare l'epoca delle decennalia di Adriano.

Monete dei nomos del maggiore modulo degll' anni 7 e 8 (LZ—LH) tra il 122 ed il 124 d. C.

Monete dei nomos dei due moduli inferiori dell' anno 11° (LIA) d. C. 126-127.

Monete con la leggende di ΠΑΤΗΡ ΠΑΤΡΙΔΟΣ *(Pater Patriae)* degll' anni 12 e 13 (LIB—LIΓ) tra il 127 ad il 129 d. C.

Monete all' effigie di Sabina Augusta dell' anno (LIΓ) d. C. 128-129.

È chiaro che tutte quelle monete furono battute in differenti epoche e rigorosamente parlando. lo furono tra il 122 ed il 129 d. C. Come è dunque possibile di potere ammettere che con tutte quelle differenti date si intendesse di ricordare una data comune e nello stesso tempo ricordare ciò che aveniva a Roma l' 11 di Agosto 127 d. C ?

1. I ni 1310-1311 citati dal Dutilh portano le date degli' anni LIB, LIΓ che corrispondano agli anni d C. 127-128-129.

2. Le prime monete di Sabina portano la data dell' anno LIΓ (13) che corrisponde all' anni d. C. 128-129.

§ 4.

La parte della memoria che tratta delle monete di Antonino Pio mi riesce difficile a distrigarla, percui onde agevolarmi il compito ed anche per tema di non spiegarmi tanto quanto basti per farmi capire, ho creduto bene di dare in *extenso* i passaggi più salienti dando loro un numero progressivo che servirà per le referenze che mano mano dovrò rinviare il cortese lettore.

1° *Il est presque certain, qu'avec la modestie et la simplicité du caractère d'Antonin et le respect qu'il portait à Rome et à ses institutions, ayant à célébrer en 147-148* (deve dire 147 solamente), *le neuf centième anniversaire de la fondation de Rome et ses vœux décennaux, il n'a pas hésité un seul instant à donner la préséance à Rome, c'est pour cela, me semble-t-il, qu'ayant devancé tant soit peu les émissions numismatomorphes, il a fait frapper en 145-146* (deve dire 144 145), *huitième-neuvième année alexandrine du règne, et unissant ces deux solenités, il a doté l'Égypte de cette belle série des médailles zodiacales datèe de l'an 8.*

2° *En même temps que les médailles zodiacales, il fit émettre celles des nomes, laissant voir sur leur revers la divinité locale, venant présenter à son fils adoptif et à lui, en tant que chefs de l'État, ses hommages et ses voeux à l'occasion de la double solennité que Rome et ses colonies étaient en train de célébrer.*

3° *Enfin, et comme clôture de ces fêtes, il fit émettre dans la dixième année alexandrine du règne 147-148* (deve dire 146 147), *celles sur lesquelles nous voyons figurer presque tous les travaux d'Hercule.*

4° *La meilleure preuve que les médailles zodiacales et celles aux travaux d'Hercule n'avaient aucun rapport avec celles des vœux décennaux d'Antonin et ceux de son fils adoptif, mais qu'elles visaient exclusivement les jeux sécu-*

laires, c'est qu'il ne se rencontre pas de ces premières à l'effigie de Marc Aurèle César, tandis qu'il s'en trouve dans presque toutes les collections des exemplaires à sujets nomiques.

5° Cette observation se trouve confirmée par une rare monnaie du règne de Marc-Aurèle empereur, B. M. C. n° 1289, rappresentant Hercule aux prises avec le lion de Némée datée de l'an 15 du règne, cette date correspondant à celle de l'année alexandrine 175-176 (deve dire, 174-175), *soit la trentième, ou le troisième anniversaire décennal des jeux séculaires que cet empereur avait célébrés avec Antonin en 145-146* (deve dire, 144-145) *lorsque il n'était que César, et qu'il a cru devoir commémorer lorsque it était empereur.*

Da prima si osserverà che per una svista involontaria la corrispondenza delle date alessandrine non corrispondono con quelle dell' era volgare; tanto basta per sconvolgere molti dei calcoli sopra i quali dipendono le conclusioni.

Nei passagi n° 1, 2 e 3 l' autore si sforza di fare risaltare che Antonino l'ottavo anno alessandrino nell' occasione delle doppie solennità (le decennalia e le secolari) dotò l'Egitto delle monete zodiacali ed insiemme a queste fece emettere quelle dei *nomos*; quindi nell' anno decimo (alessandrino) alla chiusura di quelle feste fece emettere le monete sulle quali vi figurano i diversi lavori di Ercole.

Supponiamo che sia pure cosi, ma come si spiega la contradizione dell passaggio n° 4 allor che vuole che le monete zodiacali e quelle dei lavori di Ercole non furono emesse allo scopo di commemorare le decennalia? Dobbiamo con ciò interpretrare che le monete dei nomos e quelle zodiacali benchè emesse nello stesso tempo e giusto all' epoca che si celebravano le doppie solennità, le prime commemorano le feste *saeculares*, le segonde, indipendentemente dalle altre, commemorano le decennalia? Se tale è l' interpretrazione

che dobbiamo dare a quel passaggio, questo viene contradetto dalla prova che egli intende di dare, cioè che non esistono monete zodiacali all' effigie di Marco Aurelio Cesare; giacchè ne possedo una nella mia collezione (Tav. VIII, N° 3) che rappresenta *Venere in Toro* con la data LH (8).

Il D. vorrebbe che Roma e le colonie celebrassero le doppie solennità tutte ad un tempo e che solo l'Egitto non vi partecipasse E dificile per non dire addirittura impossibile di rendersi conto qual fù la ragione che impedisse Antonino di non permettere che Alessandria al pari delle altre provincie celebrasse quelle feste contemporaneamente a Roma.

In via normale Antonino dovette celebrare le saeculares nel suo decimo anno regale di Roma che corrisponde all' 10° e 11° alessandrino, poichè l' anno secolare trovasi a fare parte di quei due anni (10°, 899-900; 11°, 900-901) epoche che per quanto si sappia nulla ostava che l' Egitto partecipasse alle doppie solennità; tanto piu che il D. ci dice che nell' anno 10° alessandrino (899-900) l' Egitto chiudeva le feste che avevano avuto principio nell' anno 8°.

Pur troppo gli storici sono cosi unanimi circa la modestia, la semplicità ed il rispetto che ebbe Antonino alle istituzioni di Roma, che non possiamo fare a meno di crederlo; ma, se comme vorrebbe il D. la modestia di Antonino la dovessimo giudicare dai monumenti numismatici commemoranti le due solennità, anzi che di modestia, Antonino avrebbe dato prova di alterigia. Stà nel fatto che le *saeculares* le quali dovevano inneggiare la grandezza e la possanza di Roma, non sono menzionate sulle monete; per contro, le *decennalia* che miravano personalmente l'imperatore, e giusto Antonino che ne fece piu sfarzo dei che i suoi predecessori tanto che sulle monete di Roma, quell' avvenimento non era più stato ricordato da che lo aveva fatto Augusto.

Il D. a vantaggio della sua teoria, fà grande assegnamento sulle monete del 10° anno di Antonino ove vi figurano i tanti lavori di Ercole ma, a contrastargli le ipotesi che ne deriva, sono la presenza di quelle stesse monete che vennero emesse negli anni 4°, 5°, 6°, 8° ed anche 24°. Ancora da questo lato è impossibile di ammettere che le monete Erculee del 10° anno sieno state emesse ad un fine differente da quello che vennero emesse le loro simili nei primi e gli ultimi anni dello stesso regno.

L'ipotesi che le monete con i lavori di Ercole siano state emesse per commemorare la fine delle feste saeculares, non perito a dire che essa, è sbagliata e il D. stesso ci fornisce il materiale per provarlo.

Egli vorrebbe che quel tipo di monete emesse prima da Marco Aurelio, quindi da Settimio Severo, sieno concatenate con le simili monete emesse l' anno 10° di Antonino e da ciò ne conclude che con quelle emesse da M. Aurelio si volle commemorare il terzo decennio da che vennero celebrate le saeculares e con quelle di S. Severo il sesto decennio delle stesse feste. Tutto è possibile, ma di questo passo le feste avrebbero perso il secolare aspetto e sarebbero divenute addiritura decennali! A parte questa idea logica, troviamo che i calcoli che si riferiscono alla distanza da una emissione all' altra non sono esatti cioè:

La moneta di M. Aurelio (B. M n° 1289) con Ercole ed il Leone di Nemea, data dell' anno 15°; 174 175 d. C. (e non 175-176); quella di Geta Cesare (Dattari n° 4053), data dell' anno 10°, 201-202 d. C., quello dello stesso Cesare (B. M. n° 1479) data dell' anno 11° 202-203 d. C. Come abbiamo gia detto, le feste saeculares dovettero avere luogo nel 147 d. C. (900 di Roma) per cui, 147 + 30 = 177 e non 174 oppure 175 (emissione di M. Aurelio), 147 + 60 = 207 e non 202 oppure 203 (emissione di S. Severo). Se poi il D. vuole che i 30 ad i 60 anni si conteggino non più dal 900 ma dall' anno che furono

emesse le monete zodiacali (897-898), avremo, 144+30=174, oppure 145+30=175 e 144+60=204, oppure 145+60=205. Si in una maniera che nell' altra, i calcoli non corrispondono con le conclusioni.

È da deplorare che l' autore non abbia tenuto un poco piu in conto il mio catalogo[1] nel quale tra le altre monete che avrebbero potuto agevolarlo nel suo arduo studio, al nº 3827 avrebbe trovato descritta una moneta di Commodo Cesare con al rovescio Ercole ed il toro di Creta (Tav. VIII, Nº 4); essa porta la data dell' anno 17º di M. Aurelio (176-177 d. C.). A se sola quella moneta gli avrebbe provato il fallo della sua teoria, poichè non credo che l' autore voglia ammettere che M. Aurelio abbia fatto celebrare quelle feste a due anni d' intervallo le une dalle altre; oltre la poca probabilità di un tale procedere, il calcolo di 30 anni serebbe ancora più inesatto.

§ 6.

Altro non resta che discutere circa il qualificativo delle monete dei *Nomos* ed ecco quello che dice il Dutilh:

. . . .

n'ont jamais servi comme espèces commerciales et courrantes

. . . .

n'étaient que des médailles commémoratives.

Che esse sieno delle monete commemorative (non medaglie), è possibile e questa è ancora la mia opinione; ma, allora come lo sono piu o meno le altre monete romane. In quanto a non doverle considerare come moneta corrente sono di opinione tutto affato contraria. Per quante ragioni volessi controporre all' idea del Dutilh, non sarebbero che delle semplici ipotesi e di queste credo meglio di non farne

1. NUMI AUGG ALEXANDRINI.

uso perchè le ritengo più nocive che avantaggiose per la scienza; mi limiterò solo a dire che le monete dei *Nomos* emesse dai quattro Augusti, nell' insieme sono di quattro moduli differenti, i quali si ripetono sulle monete ordinarie, come pure molti dei loro rovesci sono comuni alle due serie in specialmodo le piccolissime monete di Adriano (Tav. VIII, A-I)[1]. Or dunque la similiarità che risulta tra le monete dei nomi e quelle ordinarie cioè, metallo, modulo, spessore, peso, lo stesso diritto, e spesso ancora lo stesso rovescio, personalmente mi è difficile di concepire come per il solo fatto che le monetə dei nomos portando una legenda (spesso quasi invisibile) in causa di quella perdessero il valore che godevano le consorelle.

PARTE SECONDA.

Nous restons donc convencu que notre hypothèse sur l'Origine des monnaies des nomes sera admise par tous ceux qui n'apportent pas de parti pris dans l'étude des problèmes historiques.

Questa è la conclusione della risposta che il sig[re] Parazzoli ha creduto bene di dare alle contro-osservazioni che feci sul di lui studio « *Origine des monnaies des nomes* »[2]. Dico francamente che quella conclusione è assai ardita, tanto per il supremo giudizio che fà dell' opera propria, quanto di attribuire di partito preso colui oppure coloro che non possano pensare come lui, ne tampoco possano accettare le di lui ipotesi.

Riguardo al partito preso, siccome non ho alcun dubbio che quel dire visa direttamente il sottoscritto, tengo ad assicurare il benevolo lettore ed anche l' autore che tale non è il caso: le contro-osservazioni che feci sopra il suo

1. I n[i] I, H sono monete dei nomos; i n[i] B, Γ sono monete ordinario
2. op. cit.

primo studio e quelle che stò per fare del suo secondo. mi vennero dettate dal dovere che s' impone a chi con ragione oppure con torto, crede di rendere un servizio alla scienza. In quanto all' irrevocabile giudizio che l'a utore ha dato alle sue proprie ipotesi, non è certo quello che mi arresterà, molto piu che l' autore con dei fatti nuovi mi porge la materia di potere affermare quello che dissi del suo primo studio e più ancora, di potere annullare le conclusioni del secondo.

§ 1.

Dopo una non indifferente quantità di calcoli, di cifre e di date, il P. fà giustamente rilevare che le emissioni delle monete dei nomi furono fatte nell' ordine seguente:

Domiziano,	nell' anno	11°	dal	29[1]	agosto	91	al	28	agosto	92	d. C
Traiano,	» »	12°	»	29	»	108	»	28	»	109	»
Adriano,	» »	11°	»	29	»	126	»	28[2]	»	127	»
Antonino Pio,	» »	8°	»	29	»	144	»	28	»	145	»

Da quel prospetto ne fà risultare l' equazione seguente, anno 91 + 18 anni = 109, 109 + 18 = 127, 127 + 18 = 145. Questo risultato gli fà esclamare, *Voilà notre cycle de 18 ans.*

Servendomi dello stessissimo prospetto sottopongo l'equazione come risulta dalla mia teoria.

Domiziano, anno 91 + 17 anni (periodo) = 109, 109 (Traiano) + 17 = 126 (Adriano)[3].

A mio turno posso esclamare, *Ecco il nostro periodo di 17 anni.*

È chiaro che il calcolo lo si faccia con il ciclo di 18 anni, come con il periodo di 17 anni, si resta sempre nei limiti degli anni alessandrini in cui i differenti Augusti fecero emettere di quelle monete.

1. Deve dire dal 30 agosto.
2. Deve dire dal 29 agosto.
3. L'emissione delle monete di Antonino gia dissi nella mia memoria che vennero fatte a 18 anni di distanza da quelle emesse da Adriano.

Il lettore si accorgerà che questo giuoco di cifre è dovuto alla combinazione che l' anno alessandrino fà parte di due anni dell' era volgare.

Il P. per le monete di Domiziano si parte dall' anno 91; io invece parto dal 92 ed ambedue siamo nell' anno 11° di quell' Augusto. Il P. giunge all' anno 127, mentre che io giungo all' anno 126 ed ambedue siamo nell' anno 11° di Adriano.

I calcoli tanto dell' uno come dell' altro sono esatti, la differenza consiste nell' esposizione del come ed il perchè individualmente abbiamo scelto come punto di partenza, un' anno piuttosto che l'altro.

Per quanto la mia memoria possa avere dell' assurdo, dell' impossibile e se si vuole ancora dell' idiotismo (cosa che mi addolorerebbe assai), ho la coscienza di dire che come sempre, non mi sono dipartito dal principio essenziale che deve guidare lo scrittore, cioè di evitare per quanto è possibile di fare delle ipotesi, di non sottomettere dei dati incerti, equivoci e cavillosi e se per caso qualche dato era sospetto non ho mancato di portarlo alla conoscenza del lettore. Inspirato da queste regole che ritengo essenziali, nel caso della memoria n° 1, non mancai di bene accentuare e fare risaltare la maniera, il perche ed il come arrivavo ai calcoli che svolsi ed i brani tolti dalla medesima che trascrivo qui sotto ne possono fare fede.

L' anno alessandrino cominciando dal 29 agosto (o 30 quando bisestile) ne viene per conseguenza che si trova tra due anni di C. o di Roma, percui le monete portanti per esempio la data 11mo di Domiziano, che come ho detto corrisponde al 91-92 d. C., potevano essere battute sia nel 91 che nel 92 e l'obbietivo era il medesimo perciò, per prova di quanto voglio dimostrare prendo come compleanno della data che vollero commemorare, per Domiziano e Traiano la seconda parte dell' anno rispettivamente, cioè

91 e 109, mentre per Adriano prendo la prima parte, cioè 126 ecc. ecc.

Senza dubbio mi si obbietterà che per comodo di dimostrazione io m' arrogo il diritto di spostare una data (compleanno) di 6 mesi ò giu di li ecc. ecc.

Circa l' emissione delle monete dei nomi fatta da Adriano nell' anno 11° (LIA) *che corrispondeva all' anno 126-127 d. C., come ho detto in principio mi valgo della prima metà, cioè del 126 per arrivare a ciò che voglio dimostrare ecc. ecc.*

Ed ora passiamo alle monete dei nomi battute da Antonino Pio l' anno 8 (LH).

L' anno 8° corrispondeva agll' anni 144-145 d. C. Partendo dagli anni 126-127 (emissione dei nomi sotto di Adriano) troviamo una differenza di 18 anni tra una emissione e l' altra ecc. ecc.

Conclusione. 4° Che Antonino ritardando di un anno l' emisione delle monete dei nomi, cioè 18 invece di 17 come fecero i predecessori di lui, sembra che adottasse il ciclo lunare, cioè di 19 anni e l' obbiettivo non cambiò.

Potrei aggiungervi altri passaggi della mia memoria, ma già quelli trascritti gli reputo sufficienti onde provare che feci tutto il mio possibile per mettere il lettore al corrente, circa la maniera con la quale venivo a stabilire i diversi calcoli. Non ostante tutte quelle precauzioni il P. trova da potere dire:

*L'opinion de M. Dattari est que les monnaies nomiques, à l'exception de celles de l'an 7 (*LZ*) d'Adrien, ont été émises en commémoration du 1er Janvier de l'an 27 av. J.-C., véritable date de la fondation de l'Empire, dont on aurait rafraichi le souvenir tous les 17 ans à partir de Tibère; voilà pourquoi l'auteur prend pour point de départ de son calcul la seconde partie de l'an 11* (LIA) *de*

Domitien, c'est à dire la partie qui commence le 1er janvier et finit le 28 août etc. etc.

Bisogna riconoscere che questa è un ingegnosa conclusione ma, ha il torto di essere stata basata sopra dei calcoli immaginari i quali non corrinspondono a quelli sviluppati nella mia memoria i cui brani, che ho transcritto più sopra, testimoniano il fatto.

Non vi è il minimo dubbio che la conclusione del P. ha preso per pretesto il passaggio seguente della mia memoria:

L'anno 27 d. C. il 1° Gennaio, Ottavio ricevette il titolo di Augusto e con quello fù istituito l' anelato potere Imperiale ed ebbe principio l' Impero romano nel senso vero della parola.

L'accenno fatto alla data del 1° Gennaio non è che un accessorio e se ciò potesse dare un idea dubbiosa, questa viene dissipata dal brano che fà subito seguito a quello giustamente citato:

Niente di più giusto e più logico che Tiberio ed i successori di lui dessero la massima importanza a ricordare quell' anno 27 d. C. ec. ec.

A me sembra che apparisce assai chiaro che il 1° Gennaio non fà parte dei calcoli ma, è dell' anno 27 che si deve tenere conto e ciò credo che sia portato in evidenza allor chè spiegai i punti di partenza che utilizzavo per ciascuna emissione delle monete in questione.

Se io fui prolisso nell' indicare minutamente il metodo che segui ed il perchè presi una data a preferenza di un altra, il P. fù oltremodo riservato e di punto in bianco stabilisce che l'anno 844 di Roma, 91 d. C., Domiziano fece emettere le monete dei nomos; che Traiano fece altrettanto nell' 862 di R., 109 d. C.; Adriano nell' 880 di R. 127 d. C., finalmente Antonino nell' 898 di R., 145 d. C. Tutto questo senza menomamente curarsi che l' anno 11° di Domiziano faceva parte del 91 come del 92 d. C., senza curarsi di

avvertire perchè scelse al 91 in preferenza del 92, senza avvertire che avendo scelto quella prima parte dell' anno alessandrino di Domiziano, il ciclo di 18 anni lo conduceva nella seconda parte dell' anno 12° di Traiano, senza curarsi di tutto ciò e come una conseguenza naturale dei sommi calcoli, con apparente soddisfazione esclama, « *Voilà, je crois un fait acquis, ce que j'appellerai le fait nouveau!* »

Abbiamo constatato che il P. partendosi dall' anno 91 ed io dal 92, lui con il ciclo di 18 anni, io con il periodo di 17 anni, ambedue siamo giunti all' anno 12 di Traiano e dello stesso passo siamo giunti all' 11° di Adriano. Tanto basta per convincersi dell' imperiosa necessità che s' imponeva all' autore di mettere in chiaro le basi dei suoi calcoli.

§ 2.

Premetto che il compito di sintetizzare certi punti della memoria n° 2 non è cosa facile (almeno per me); le idee mi sembrano così confuse ed imbrogliate da rendere difficile di analizzarle con nettezza e semplicità; chiedo dunque venia al lettore se dovrò ripetere qualche cosa che abbiamo già passato in rivista.

Dans l'ouvrage de Cohen (2e éd. t. II, p. 208 et 209), M. Dattari trouvera, sous le n° 1210 un grand bronze d'Adrien, dont voici la description:

IMP. CAESAR. TRAIANVS. HADRIANVS AVG. P. M. TR. P. COS III. *Buste (d Adrien) lauré, à droite.*

Rv. RELIQVA. VETERA. HS. NOVIES. MILL. ABOLITA. S. C. *Licteur debout, à gauche, brulant un amas de papiers et tenant un faisceau et une hache.*

Trois autres pièces (nos 1211-13) sont des variétés du n° 1210, mais la légende du revers est toujours la même et au revers du n° 1212, on voit en plus trois citoyens debout en face d'Adrien levant les mains pour l'acclamer. Ces

monnaies sont toutes de la même année et concordent avec l histoire qui nous dit qu'Adrien brûla en grande pompe, dans le Forum, pour neuf millions de sesterses de reliquats qui lui étaient dus (1). Cf. Num. Chron. t. V. 1902. Article de sir J. Evans: The burning of bonds under Hadrian.

Questo è il fatto nuovo che il P. mi porge. Se non posso ringraziarlo di avermi accennato delle monete che bene conoscevo, gli sono dovuto per avermi additato l'arma che doveva colpirmi e che raccolgo per servirmene di difesa.

Se il P. richiama la mia attenzione verso di quelle monete, l' obiettivo deve essere qualche punto della mia critica e non saprei quale altro possa essere se non il seguente: *Comme è dunque che quelle elargizioni non furono tenute in nessun conto e non vennero ricordate sulle monete della serie romana?*

Questa spontanea domanda non è altro che la conseguenza delle conclusioni delle memoria n° 2 riconfermate nella risposta alle mie controosservazioni. La riconferma è la seguente:

Avant Domitien, existe-il des monnaies nomiques? non. Après Antonien et Marc Aurèle? non plus. A part Auguste, connaît-on d'autre empereurs (jusque à Aurelien), en dehors de Domitien, Trajan, Adrien, Antonin et Marc Aurèle, qui aient détruit les créances au fisc imperial? non. Donc notre hypothèse peut être soutenue.

Dove riposano queste ipotesi? Il P. cita Suetonio, Plinio, Spartiano, le croniche Aless. e Dion Cassius; a suo tempo esamineremo i passaggi di quegl' autori.

Abbiamo constatato chiaramente come che i calcoli svi luppati nella memoria che ora ci occupa sono un assieme di combinazioni servili stabilite nell' interesse di dare alla teoria un aspetto veritiero. Con quei calcoli viene stabilito che negli anni 91, 109, 127 e 145 furono emesse le monete

dei nomos e con la testimonianza degli autori citati, quelle monete commemorano le munificenze dei quattro imperatori che le fecero emettere.

L'autore invocando la festimonienza dei testi antichi non lascia dubbio di sorta che la sua l'idea predominante è che negl' anni 91, 109, 127 e 145, Roma, le provincie e tra queste l'Egitto, in virtù dei quattro editti emanate dai differenti Augusti beneficarono dell' avvenute munificenze. Non credo che sia mai possibile che l' autore abbia avuto nell' idea, che l'Egitto non beneficò di quelle munificenze contemporaneamente a Roma e le altre provincie, poichè in tale caso era inutile che chiamasse la testimonianza degli storici e la moneta di Adriano!

Dei quattro editti in questione per uno solo di essi abbiamo la sicurezza dell' epoca in cui venne emanato; quella data ci viene assicurata tanto dalle monete quanto da un epigrafe che venne ritrovata.

Perchè il senato dei tempi di Augusto, Domiziano, Traiano e Antonino, non ricordarono quell' evento sulle loro monete? Questa trascuratezza deve essere attribuita all' irriconoscenza, oppure ad altre cause?

Esaminiamo l' editto di Augusto trasmessoci da Suetonio.

Tabulas veterum aerari debitorum, vel praecipuam calumniandi materiam, exussit.

Quello dello stesso autore per l' editto di Domiziano.

Reos, qui ante quinquennium proximum apud aerarium pependissent, universos discrimine liberavit.

Quello di Dion Cassius per Adriano.

Ἐλθὼν γὰρ ἐς τὴν Ῥώμην ἀφῆκε τὰ ὀφειλόμενα τῷ τε βασιλικῷ καὶ τῷ δημοσίῳ τῷ τῶν Ῥωμαίων, ἑκκαιδεκαετῆ ὁρίσας χρόνον ἀφ' οὗ τε καὶ μέχρις οὗ τηρηθήσεσαι τοῦτ' ἔμελλεν.

Cosa risulta? Che i tre editti ben chè più o memo aggirino sopra uno stesso soggetto, differiscono tra di loro nei

limiti dell' estensione, cioè a dire; se quello di Augusto può essere interpretato in senso generale, quello di Domiziano esclude coloro che da cinque anni e meno, dovevano delle somme al fisco; quello di Adriano più generale, ciò non ostante è sottoposto alla depurazione dei conti.

Resta pure a sapere se quelli editti erano limitati per i soli cittadini romani, oppure si estendevano a tutti i popoli sotto il dominio di Roma? Se quest' ultimo caso può essere interpretato per gli editti di Augusto e quello di Domiziano, non sembra che sia così per l' editto di Adriano, il quale può benissimo essere sottinteso che la munificenza si estendeva solo ai cittadini romani. Se veramente fosse come vorrebbe il P., che le monete dei nomos debbano commemorare quelle munificenze, si osserva che l' editto di Adriano data del 118 d. C. e Roma in quell' occasione emise le monete cen RELIQVA ecc: mentre l' Egitto commemora quell' evento nel 127 (secondo il P.). Ciò sembra un enigma! ma, il P. crede di darcene una spiegazione allorché parla delle monete dei nomos di Adriano, emesse nell' anno 7°.

On sait que cet empereur, en l'an de Rome 871 ou 118 de J.-C., décida que tous les quinze ans etc. Questo passaggio (come dice lui) l' ha tolto da Dion Cassius: però come si rileva da quello stesso passaggio che ho dato in extenso, lo storico non dice, *tous les quinze ans* ma bensì, *sexdecium annorum* (ἑκκαιδεκαετῆ ὁρίσας χρόνον). È questa una svista, oppure un errore fatto a bella posta onde i calcoli già tanto elastici possino combinare con i testi!

Questo errore di un' anno, basta per sconvolgere la teoria circa le monete emesse nell' anno 7°. Però anche senza di quell' errore, ben altro si oppone alle conclusioni del P.

Donc, ce fut tous les dix-huit ans que l'on frappa des monnaies nomiques; voilà, je crois un fait acquis, ce que j'appelerai le fait nouveau.

A quel, *fait nouveau et acquis,* le monete del settimo

anno di Adriano vi si opponevano e si presentavano qual ostacolo alla teoria del P.; ciò non ostante egli credette di sormontarlo proponendo un ingegnosa ipotesi.

Il se pourrait que ce prince ait voulu appliquer sa réforme à l'Égypte même . . . . car cette émission de l'an sept (LZ) *a été faite quinze ans après celle de l'an douze* (LIB) *de Trajan.*

Tanto equivale a dire che con l' editto del 118 d. C., l'Egitto non partecipò a quella munificenza, non ostante che vi sia luogo da credere che in magnitudine l'editto di Adriano era supriore a quelli dei predecessori e successori di lui, a tale segno che non solo esso venne ricordato sulle monete di Roma ma, lo fù pure sopra i monnmenti, cosa che non fù fatto per gli altri editti.

Di piu bisogna concludere che a Roma quelle munificenze, avevano luogo all' epoca in cui gli editti erano emanati, mentre in Egitto avvenivano ad epoche differenti.

Logicamente bisogna ritenere che un tale procedere mette in grande dubbio a ciò che gli altri tre editti estendessero la loro liberalità a tutte le parti dell' Impero romano.

Come si vede il P. ha concatenato l'emissione dell' anno 7° di Adriano con quella di Traiano e per conseguenza anche con quella di Domiziano. Questa concatenazione risulta dall' amalgamazzione degli editti di Domiziano e Traian , con l'editto riformato di Adriano il quale (sempre secondo il P.) riduceva la distanza del tempo cioè da 18 la portò a 15 anni.

Sfortunatamente per la teoria del P., abbiamo veduto che se mai l'editto di Adriano portò un cambiamento nell' epoca, ciò non fù di 15 anni ma, bensi di 16, conseguenza per cui la concatenazione che abbiamo parlato, più non esiste. L'emissione delle monete dei nomos di Adriano dell' anno settimo non essendo più in rapporto con quelle di

Traiano, è forza riconoscere che l'obbiettivo delle due emissioni (Traiano e Adriano) differiva uno dall' altro

Poco sorrideva ad P. la soluzione che aveva dato alle monete dell' anno 7 di Adriano e come se fosse stato consapevole dell' errata interpretazione (sexdecium annorum), ritorna alle antiche tradizioni:

L'Égypte revint bientôt à ses traditions, car trois ans après (deve dire, *quatre*), *au terme de dix-huit ans traditionels, nous avons les monnaies de nomes de l'an onze* (LIA) *du même empereur.*

Questo è uno di quei punti che in mancanza di prove, per discuterli bisogna ricorrere alla logica.

Sta nel fato come era possibile che quelle munificenze potessero seguirsi a cosi corti intervalli le une dalle altre? Quasi si direbbe che mancava il tempo materiale a che un cittadino avesse potuto contrarre dei debiti con il fisco, oppure bisogna ritenere che a quei tempi, gli Egizziani avevano l' abitudine di non pagare il fisco.

In una lettera memorabile che Adriano scriveva a Servio, dipingeva gli abitanti dell' Egitto i più perfidi di quanti aveva visitato nei suoi lunghi viaggi.

Tutti, siano christiani che giudei, non conoscono che un solo Dio, che è il loro interesse.

La loro ingratitudine è senza pari ecc. ecc. Come è dunque possibile che quello stesso Adriano abbia privilegiato l' Egitto di favori straordinari?

Se il P. non avesse dimenticato, oppure non avesse passato inosservate le emissioni delle monete dell' anno 8° di Adriano e quelle degll' anni 13, 14, 15, 16 e 20 di Traiano, si sarebbe avveduto della fallacità delle di lui ipotesi.

In generale le ipotesi per la soluzione di problemi storici sono nocive ma, se esse non possono essere evitate e si presentano quale unico mezzo di soluzione, bisogna che esse riposino sopra a delle solide basi. Se tra le date

delle emissioni delle monete dei nomi che il P. ha creduto assegnarle a gli anni 91, 109, 127, 145 d. C., ne avessimo trovata per lo meno una, la quale fosse sopportata da documenti storici oppure da monumenti di qualsiasi genere, le ipotesi del P. sorte sopra a delle basi piu o meno solide, sarebbero di qualche valore ma, come abbiamo veduto, tale non è il caso; le date da lui proposte non concordano ne con gli storici ne con le monete di Roma che ha chiamato in sopporto alle di lui ipotesi. Abbiamo veduto che i calcoli che egli ha sottoposti sono elastici, e possono convenire ad un ciclo come ad altri differenti. Abbiamo veduto che per le monete dell' anno 7 di Adriano non solo i calcoli sono tanto arbitrari che i precedenti ma, il passaggio di Dion Cassius disdice intieramente la conclusione dei 15 anni avanzata dal P. Finalmente abbiamo veduto che logicamente quelle ipotesi sono poco sostenibili.

Queste contro osservazioni quelle già sintetizzate nella mia prima critica, si affermano a vicenda e tutto ciò grazia al fatto unovo suggeritomi dall Sig[re] Parazzoli stesso.

G. Dattari.

ΤΟ ΕΞ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ ΑΓΑΛΜΑ ΤΟΥ ΑΜΥΝΟΜΕΝΟΥ

ΚΑΙ ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΛΥΒΔΙΝΟΝ ΣΥΜΒΟΛΟΝ

Ὡς γνωστόν, ἐν τῇ Ἀττικῇ, ἰδίως περὶ τὸ ἄστυ καὶ ἐν αὐτῷ, ἀνακαλύπτονται εἰς μέγα πλῆθος μολύβδινα νομισματόμορφα *σύμβολα*, ἀνήκοντα εἰς τοὺς ἀπὸ τοῦ Ε΄ π. Χ. μέχρι τοῦ Δ΄ μ. Χ. αἰῶνας. Μεταξὺ δὲ τῶν ἀρχαιοτέρων ἐξ αὐτῶν, καὶ δὴ τῶν τοῦ Δ΄ καὶ Γ αἰῶνος π. Χ., ὑπάρχουσι πλεῖστα λίαν μὲν καλλίτεχνα, ὑψίστης δὲ ἀρχαιολογικῆς σημασίας, ὡς ἀντιγράφοντα πιστῶς πολλὰ τῶν διασήμων ἀγαλμάτων τοῦ Ἀττικοῦ ἐργαστηρίου τῶν ἱσταμένων ἄλλοτε ἐν Ἀθήναις. Δυστυχῶς μέχρι τοῦδε ἐλάχιστον ἐμελετήθησαν ταῦτα, δύναταί τις δὲ νὰ εἴπῃ ὅτι πάντα, ἐξαιρέσει τῶν εἰκονιζόντων τὸ σύμπλεγμα τῶν *Τυραννοκτόνων*, παραμένουσιν ἄγνωστα εἰς τοὺς ἀρχαιολόγους. Τὸ Ἐθνικὸν Νομισματικὸν Μουσεῖον κέκτηται νῦν μοναδικὴν τὸν πλοῦ-

τον, ἐκ πολλῶν χιλιάδων συνισταμένην, συλλογὴν τοιούτων συμβόλων· ἀλλὰ τοῦ πρὸ καιροῦ συνταχθέντος ὑπ' ἐμοῦ λεπτομερῶς καταλόγου αὐτῆς σμικρὸν μόνον μέρος ἐδημοσιεύθη μέχρι τοῦδε, ἐν τῷ παρόντι περιοδικῷ (τόμ. Γ, σελ. 322-343), ἐλλείψει χώρου καὶ ἕνεκεν ἄλλων τινῶν αἰτίων, ὧν πρώτιστον εἶναι τὸ πολυδάπανον, ἀλλ' ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον, τῆς ὑπὸ ἀρίστου σχεδιαστοῦ πιστῆς ἰχνογραφικῆς ἀπεικονίσεως αὐτῶν, ὡς τῆς φωτοτυπικῆς κριθείσης ἀνεπαρκοῦς.

Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μᾶλλον εὐτέχνων συμβόλων, καὶ δὴ τῶν τοῦ Δ αἰῶνος π. Χ., ἀνήκει καὶ τὸ ἐνταῦθα ἀπεικονιζόμενον εἰς φυσικὸν μὲν μέγεθος φωτοτυπικῶς, ἐν μεγεθύνσει δὲ κατὰ πιστὸν σχέδιον τοῦ κ. Gillieron. Εὑρίσκετο δὲ μέχρις ἐσχάτων τὸ σύμβολον τοῦτο ἐν τῇ ἐνταῦθα συλλογῇ τοῦ καθηγητοῦ Ῥουσοπούλου, νῦν δὲ ἀπόκειται ἐν τῇ τοῦ ἐν Μασσαλίᾳ φίλου συνεργάτου ἡμῶν κ. Μιχ. Βλαστοῦ, προθύμως ἐπιτρέψαντος τὴν δημοσίευσιν, ἣν ἐκρίναμεν νῦν ἀναγκαίαν μόνον ἕνεκα τῆς μεγάλης ὁμοιότητος τοῦ ἐπ' αὐτοῦ ἀμυνομένου μαχητοῦ πρὸς τὸ ἄγαλμα ἐκεῖνο τῶν Ἀντικυθήρων τὸ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιστημονικῆς ἢ τεχνικῆς βάσεως διαφημισθέν, μετ' ἄκρας ἐπιπολαιότητος, ὡς εἰκονίζον *ἀποσκοποῦντα*, ἐνῷ σαφέστατα παριστᾷ ἀμυνόμενον καὶ κατάκοπον ἤδη στρατιώτην, ὑποπτήσσοντα πρὸ τοῦ μετὰ μανίας ἐπιτιθεμένου ἐχθροῦ, καθ' οὗ προτάσσει διὰ τῆς ἀριστερᾶς τὴν ἀσπίδα, ἐνῷ διὰ τῆς δεξιᾶς ἐκράτει τὸ δόρυ ἀνέχων αὐτὸ ἐκ τῶν κάτω κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, οὗ τὸ ἄγαλμα εὐτυχῶς ἀνεκαλύφθη ἐπίσης μεταξὺ τῶν Ἀντικυθηραϊκῶν εὑρημάτων, δεινῶς μὲν ἐφθαρμένον τὴν ἐπιφάνειαν, σαφέστατα δ' ὅμως σῷζον τὸ περίγραμμα αὐτοῦ [1].

Εἶναι εὔκολον εἰς πάντα ἀρχαιολόγον νὰ ἀντιληφθῇ, ὅτι ὁ ἐπὶ τοῦ ἐνταῦθα δημοσιευομένου ἀττικοῦ συμβόλου ἀμυνόμενος στρατιώτης εἰκονίζεται ἀπαραλλάκτως ἐν τῇ αὐτῇ στάσει, ἐν ᾗ καὶ ὁ ἐξ Ἀντικυθήρων, μετὰ μόνης τῆς σμικρᾶς ἀλλ' εὐνοήτου διαφορᾶς, ὅτι τὸ περιφερὲς τοῦ χώρου, ὃν παρεῖχε τῷ σφραγιδογλύφῳ τὸ πέταλον τοῦ συμβόλου, πιέζον τὸν τύπον πρὸς τὸ κέντρον — ὡς πάντοτε ἐπὶ τῶν νομισμάτων, προκειμένου περὶ τοιούτων περιπτώσεων — ἠνάγκασε τὸν

1. Ἴδε Ι. Σβορώνου, Τὸ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὸν Μουσεῖον. Ὁ θησαυρὸς τῶν Ἀντικυθήρων, πίναξ XII, σελ. 66-69 (ἐπίσης σελ. 66-68 τῆς γερμανικῆς μεταφράσεως).

σφραγιδογλύφον νὰ εἰκονίσῃ χαμηλότερον μὲν τὴν ἀνέχουσαν τὴν ἀσπίδα ἀριστερὰν καὶ τὸ γόνυ τοῦ πρὸς τὴν γῆν καμπτομένου ποδός, ὑψηλότερον δὲ τὴν ἀνέχουσαν τὸ δόρυ δεξιάν.

Δυστυχῶς ἡ τόσον σαφὴς παράστασις τοῦ ἐξ Ἀντικυθήρων ἀγάλματος φαίνεται ἀκατανόητος καὶ εἰς ἄλλους πλὴν τοῦ προτείναντος τὸν τερατώδη χαρακτηρισμὸν αὐτοῦ ὡς ἀποσκοποῦντος. Οὕτως ἐσχάτως ἐν αὐτῇ τῇ *Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι* τῶν Ἀθηνῶν (τόμ. τοῦ 1903 σελ. 201-206) ἐδημοσιεύθη διατριβή, ἐν ᾗ τὸ ῥηθὲν ἄγαλμα τῶν Ἀντικυθήρων ἀναγνωρίζεται, μετὰ παιδικῆς ἀφελείας, ὡς εἰκονίζον ἀσφαλῶς *ἱκέτην* καὶ δὴ αὐτὸν τὸν ὁμηρικὸν Λυκάονα, ἱκετεύοντα *διὰ τῆς δεξιᾶς* (sic), τῆς πρὸς τὸ ἔδαφος εὑρισκομένης, τὸν Ἀχιλλέα — μέλλοντα πάντως νὰ ἀνακαλυφθῇ κατὰ τὴν ἐπανάληψιν τῶν ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης ἐρευνῶν, — ἐνῷ διὰ τῆς ἀριστερᾶς «ἐκράτει τὸ πεπηγμένον ἐν τῇ γῇ δόρυ», εὑρισκόμενον νῦν ἐκ θαύματος πρὸ αὐτοῦ. Λέγω δ' *ἐκ θαύματος*, διότι ὀλίγας γραμμὰς ἀνωτέρω αὐτὸς ὁ συγγραφεὺς τῆς ἐν λόγῳ διατριβῆς, ἔχων ἀνὰ χεῖρας τὸ ὁμηρικὸν κείμενον, ἐφ' οὗ βασίζει τὴν ἑρμηνείαν του, πληροφορεῖ ἡμᾶς ὅτι τὸ δόρυ «διαβὰν ὑπὲρ τῶν νώτων τοῦ Λυκάονος» ἐνεπήχθη εἰς τὴν γῆν ὄπισθεν αὐτοῦ.

Ὡς νὰ μὴ ἤρκουν δὲ ταῦτα, παρατίθεται ἐν τῇ Ἀρχαιολ. Ἐφημερίδι πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἑρμηνείας ταύτης ἀναπαραστατικὸν ἰχνογράφημα τοῦ ἐν λόγῳ ἀγάλματος, εἰκονίζον τὸν ἄνδρα ὡς ἔχοντα ἐκ γενετῆς ξηρὰν καὶ στρεβλὴν τὴν ἀριστερὰν χεῖρα!

Ἐν τέλει προσθέτομεν ὅτι μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ περὶ τῶν Ἀντικυθηραϊκῶν εὑρημάτων βιβλίου μου, πλὴν τοῦ ἀνωτέρω ῥηθέντος συγγραφέως ἐξέφρασε διάφορον γνώμην περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀγάλματος καὶ ὁ γνωστὸς ἄγγλος ἀρχαιολόγος κ. C. Waldstein [1]. Οὗτος συμφωνεῖ μὲν πληρέστατα πρὸς ἡμᾶς, παραδεχόμενος ὅτι τὸ ἄγαλμα εἰκονίζει ἀμυνόμενον στρατιώτην καὶ οὐχὶ ἄνδρα ἀποσκοποῦντα ἢ ἄλλο τι, προσθέτει δ' ὅμως ὅτι δὲν ἐπείσθη ἐκ τοῦ πίνακος τοῦ βιβλίου ἡμῶν, ὅτι ὁ ἀμυνόμενος ἔχει ἀπέναντι αὐτοῦ πεζὸν ἐπιτιθέμενον, φρονῶν ὅτι ὁ ἐπιτιθέμενος ἦτο ἱππεύς τις ἢ Κένταυρος, ὧν ὅμως σημειωτέον ὅτι *οὐδ' ἴχνος* ἀνεκαλύφθη μεταξὺ τοῦ πλήθους τῶν Ἀντικυθηραϊκῶν ἀγαλμάτων.

1. Journal of the Hell. Studies vol. XXIV 1904) p. 133, 3.

Ὁ μὴ ἰδὼν αὐτὰ τὰ ἐν λόγῳ μνημεῖα κ. Waldstein ἔχει βεβαίως δίκαιον, μὴ πειθόμενος ἐκ μόνου τοῦ πίνακος ἡμῶν ὅτι τὰ δύο ἀγάλματα τοῦ ἐπιτιθεμένου καὶ ἀμυνομένου ἀποτελοῦσιν ἓν καὶ τὸ αὐτὸ σύμπλεγμα. Παρεῖδεν ὅμως, ὡς φαίνεται, ἐκεῖνο ὅπερ σαφῶς ἐσημειώσαμεν, ὅτι δηλαδὴ *ἠναγκάσθημεν* νὰ φωτογραφήσωμεν καὶ δημοσιεύσωμεν αὐτὰ ὡς ἀπὸ ἐτῶν ἤδη εὑρίσκονται κεχωρισμένα εἰς δύο διαφόρους αἰθούσας καὶ εἰς θέσιν ἀντίθετον ἐκείνῃ, ἣν κατεῖχον ὅτε ἦσαν ἡνωμένα. Βεβαιοῦμεν δ' ὅμως αὐτὸν ὅτι, ὅταν παρέλθῃ ὁ νῦν ἐν τῇ ἀναδόχῳ τοῦ *ἀποσκοποῦντος* Γενικῇ Ἐφορείᾳ τῶν Ἀρχαιοτήτων κρατῶν φόβος τῆς ἐπιστημονικῆς ἀληθείας καὶ συγκατανεύσῃ αὕτη ἢ ἀναγκασθῇ ὑπουργικῇ διαταγῇ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐν τῇ αὐτῇ αἰθούσῃ παράθεσιν, μελέτην καὶ φωτογράφησιν τῶν ἐν λόγῳ ἀγαλμάτων, — αἰρομένης οὕτω καὶ τῆς ἀπὸ ἐτῶν οἰκτρᾶς καταστάσεως, εἰς ἣν ἡ Γενικὴ Ἐφορεία ἔρριψεν ὡς ἄχρηστα σχεδὸν τὰ σπουδαιότατα ἀρχαιολογικὰ ταῦτα κειμήλια, — τότε καὶ ὁ κ. Waldstein καὶ πᾶς ἄλλος θέλει ἀναγκασθῇ ὑπὸ τῶν πραγμάτων νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι τὰ ἐν λόγῳ δύο ἀγάλματα ἀπετέλουν ποτὲ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ σύμπλεγμα, καὶ δὴ τὸ τοῦ καταβαλόντος τὸν Λακεδαιμόνιον Ὀθρυάδην Ἀργείου Περιλάου.

I. N. Σβορωνος

(**Annoncé**)

CORPUS
DES MONNAIES DE L'EMPIRE DES PTOLÉMÉES

PAR

JEAN N. SVORONOS
Directeur du Musée National Numismatique.

Le Directeur du Musée National Numismatique d'Athènes, M. Jean N. Svoronos, vient de publier le *Corpus* des Monnaies de l'Empire des Ptolémées, fruit de plusieurs années de recherches et d'études dans toutes les importantes collections et bibliothèques de l'Europe.

Ce livre se compose de trois volumes in grand 4°, richement imprimés, de presque 900 pages, avec 64 grandes planches phototypiques et un grand nombre de vignettes et de tables.

Le premier contient l'introduction qui traite en détail toutes les questions numismatiques, historiques et archéologiques se rattachant à la numismatique des Lagides.

Le deuxième comprend un catalogue qui donne la description exacte et le poids des monnaies Ptolémaïques existant dans toutes les collections publiques et privées de l'Europe, de l'Egypte etc.. soit 59 collections en tout, que l'auteur a presque toutes visitées et examinées en personne; de plus il énumère toutes les pièces qui ont paru jusqu'à présent et donne une bibliographie aussi complète que possible.

Enfin le troisième volume se compose de 64 belles planches phototypiques, qui reproduisent avec une exactitude parfaite, toutes les variétés existant, presque au nombre de 2000, des monnaies Ptolémaïques.

Quant à la valeur scientifique de cet ouvrage, il suffira de citer ici l'appréciation de MM. E. Babelon, B. V. Head et B. Pick, Directeurs des Musées Numismatiques de Paris, de Londres et de Gotha. Ces savants qui composaient en 1901 le jury du concours de Bruxelles pour la numismatique Grecque, auquel M. Svoronos avait alors soumis un seul chapitre de son œuvre, ont déclaré que: « son travail sur la classification des monnaies de Ptolemée II qui portent des dates est, de l'avis unanime des membres du Jury, d'une valeur absolument exceptionnelle, car M. Svoronos apporte l'ordre là où régnait le chaos, il substitue la lumière aux ténèbres et une série qui, depuis des siècles, était demeurée une véritable « crux interpretum » se trouve aujourd'hui, grâce à lui, définitivement classée, tant au point de vue

chronologique qu'au point de vue géographique. (*Revue Belge numismatique*, tome 57 [1901] p. 496).

De même, dans *l'Archiv für Papyrusfoschung* de M. U. Wilcken on lit (Bd II [1903] p. 171) sur le même travail que: « Svoronos hat die verblüffende Entdeckung gemacht, dass ein grosser Teil der Ptolemäermünzen, auf denen man bisher keine Daten gesehen hat, thatsächlich Daten trägt. Er legt hier als Probe eine Abhandlung über die betreffenden Münzen des Philadelphos vor und stellt uns erfreulicherweise ein *Corpus de la numismatique des Lagides*, in welchem seine Entdeckung nach allen Seiten ausgenutzt sein wird, in nahe Aussicht. Wenn sich seine Erklärung überall bestätigt — und nach der vorgelegten Probe kann man die besten Hoffnungen haben —, so stehen wir hier vor einer epochemachenden Wendung in der Erforschung der Ptolemäermünzen».

Ce magnifique ouvrage, dont S. M. le Roi de Grèce a daigné accepter la dédicace, est écrit en grec; mais le catalogue, les tables et les planches sont arrangés de façon à en permettre l'usage même aux simples collectionneurs qui ne possèdent pas cette langue. De plus, un long sommaire en français, presque la traduction entière de tout le texte, paraîtra, avant six mois, dans la quatrième et dernière partie de l'ouvrage, qui contiendra en outre les *Suppléments* et la *Partie métrologique*, traitée séparément.

Enfin, l'auteur a cru fort utile à tous les numismates, savants conservateurs de Musées ou simples collectionneurs, d'ajouter à la fin *les prix* que chaque pièce a atteints jusqu'à ce jour dans les différentes ventes, ainsi que son estimation personnelle pour chaque monnaie.

L'ouvrage est mis en vente au profit d'un «**Corpus Numismatique de la Grèce proprement dite**» *qui est en préparation sous la direction du même auteur, et qui contiendra la description de toutes les monnaies anciennes des pays classiques qui composent le royaume de la Grèce d'aujourd'hui. Par ce fait les souscripteurs au présent travail contribueront en même temps à la réalisation de ce grand projet qui va combler une des plus grandes lacunes de l'Archéologie et de l'Histoire de la Grèce ancienne.*

Prix de 3 volumes parus 100 francs.

Pour obtenir des exemplaires s'adresser à l'auteur *M. Jean Svoronos, Athènes, Musée National Numismatique*, ou *à la librairie Beck et Barth à Athènes, Place de la Constitution.*

Athènes, Août 1904.

1 2 3 4 5 6

7 8 9 10 11 12

13 14 15 16 17 18

19 20 21 22 23 24

25 26 27 28 29 30

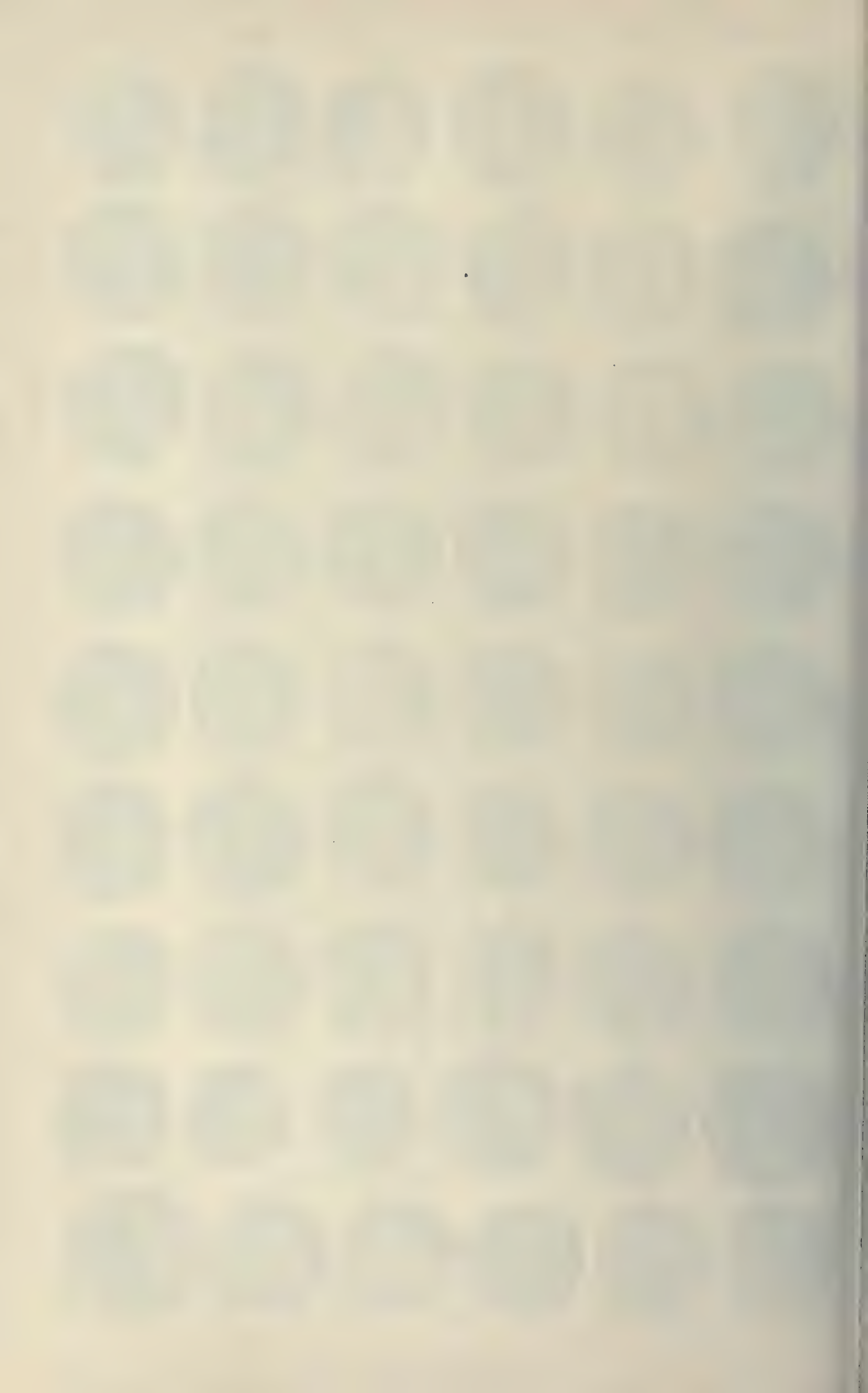
31 32 33 34 35 36

37 38 39 40 41 42

43 44 45 46 47 48

49 50 51 52 53 54

ΕΥΡΗΜΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ

ΕΥΡΗΜΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ

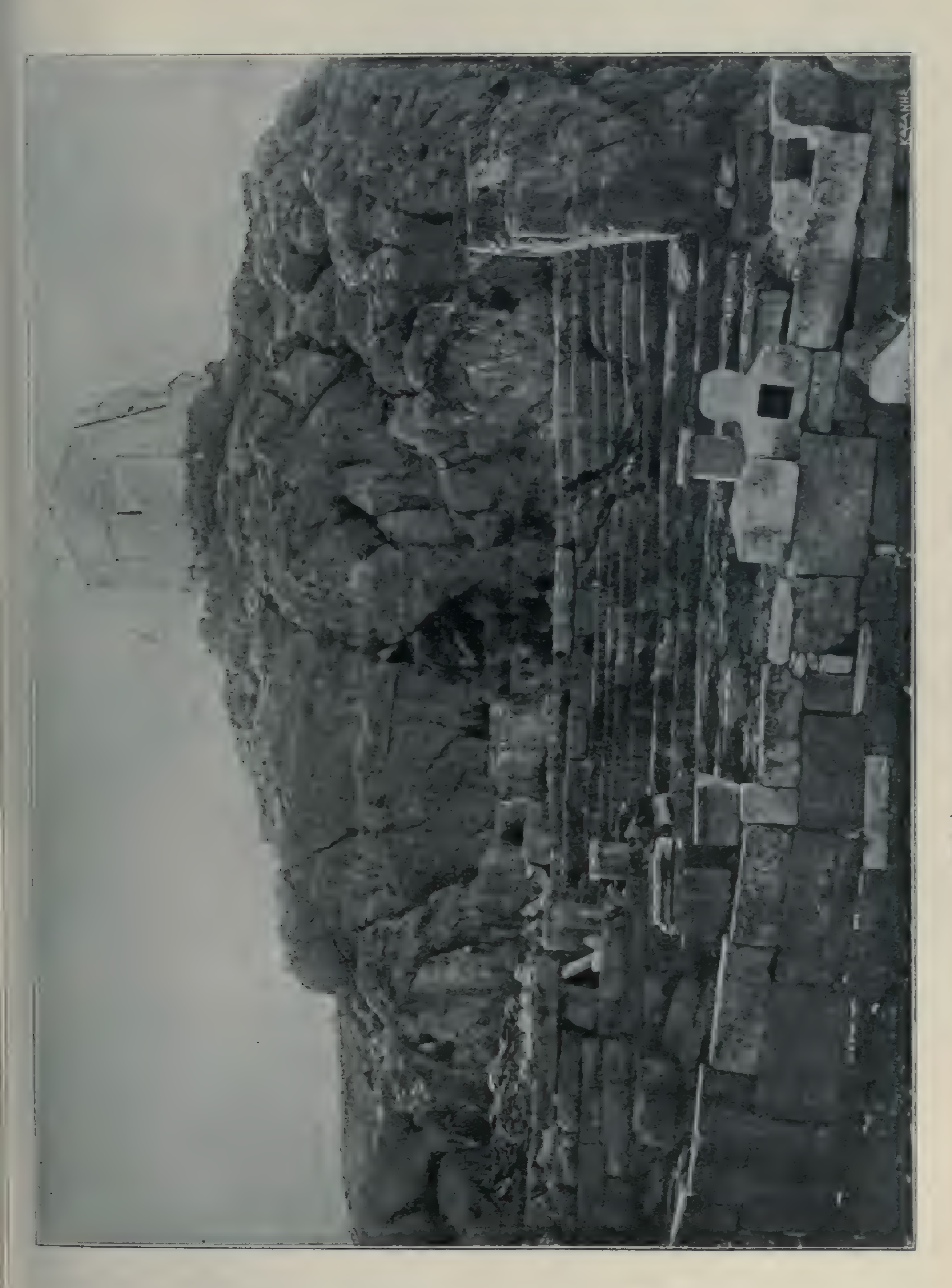
ΤΥΡΟΣ ΦΟΙΝΙΚΗΣ

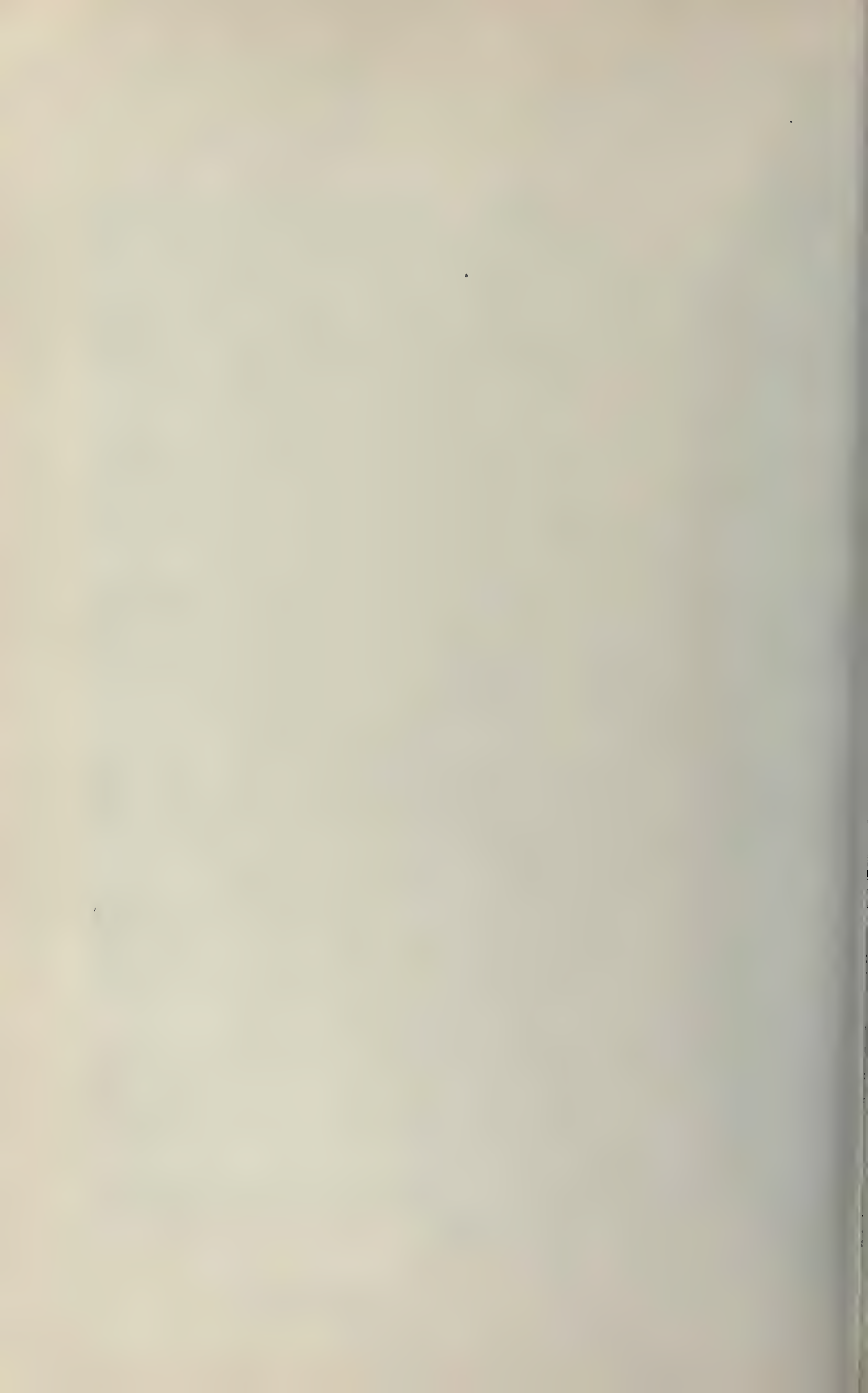

ΤΥΡΟΣ ΦΟΙΝΙΚΗΣ

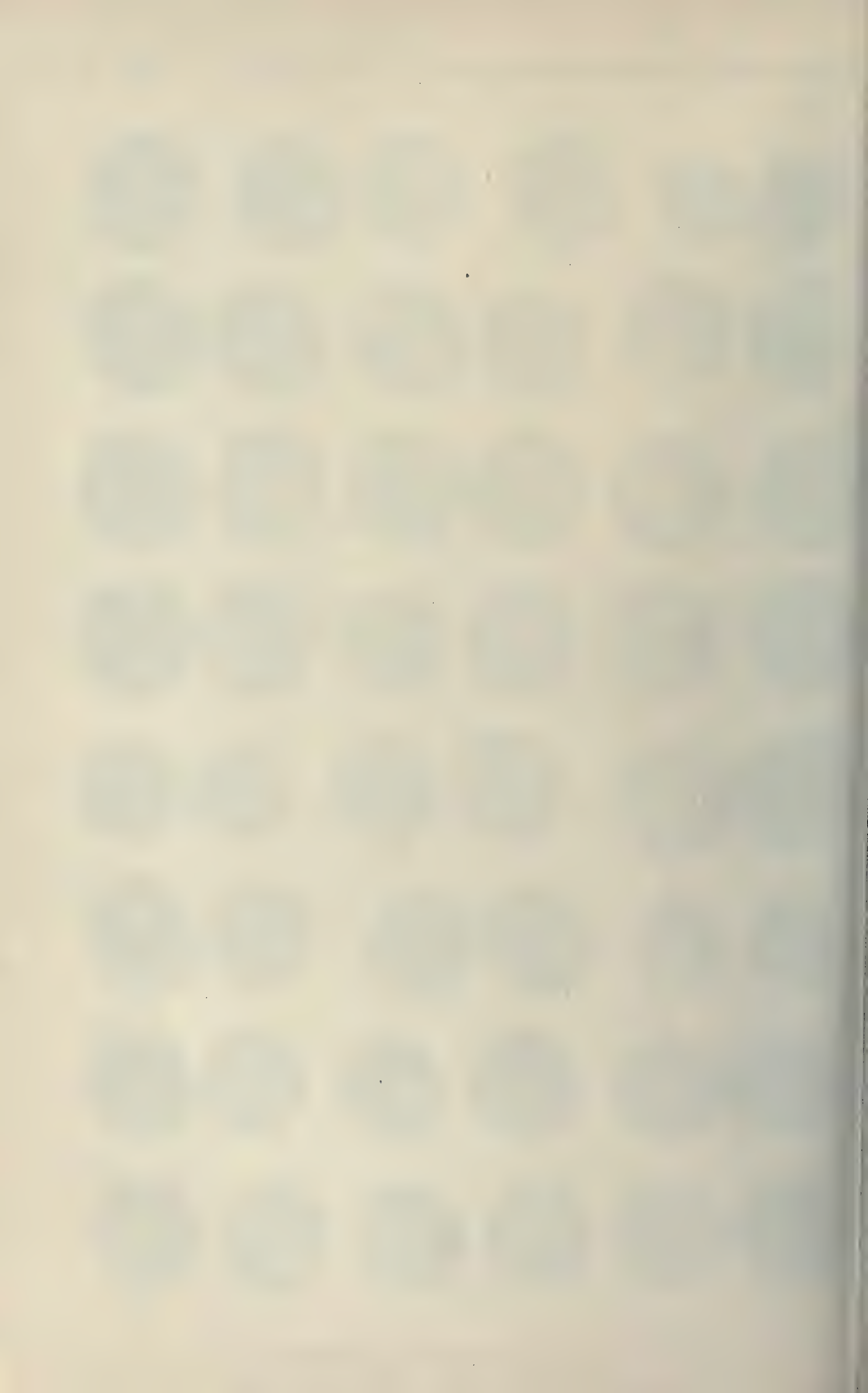

ΑΠΟΨΙΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΤΗΣ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ

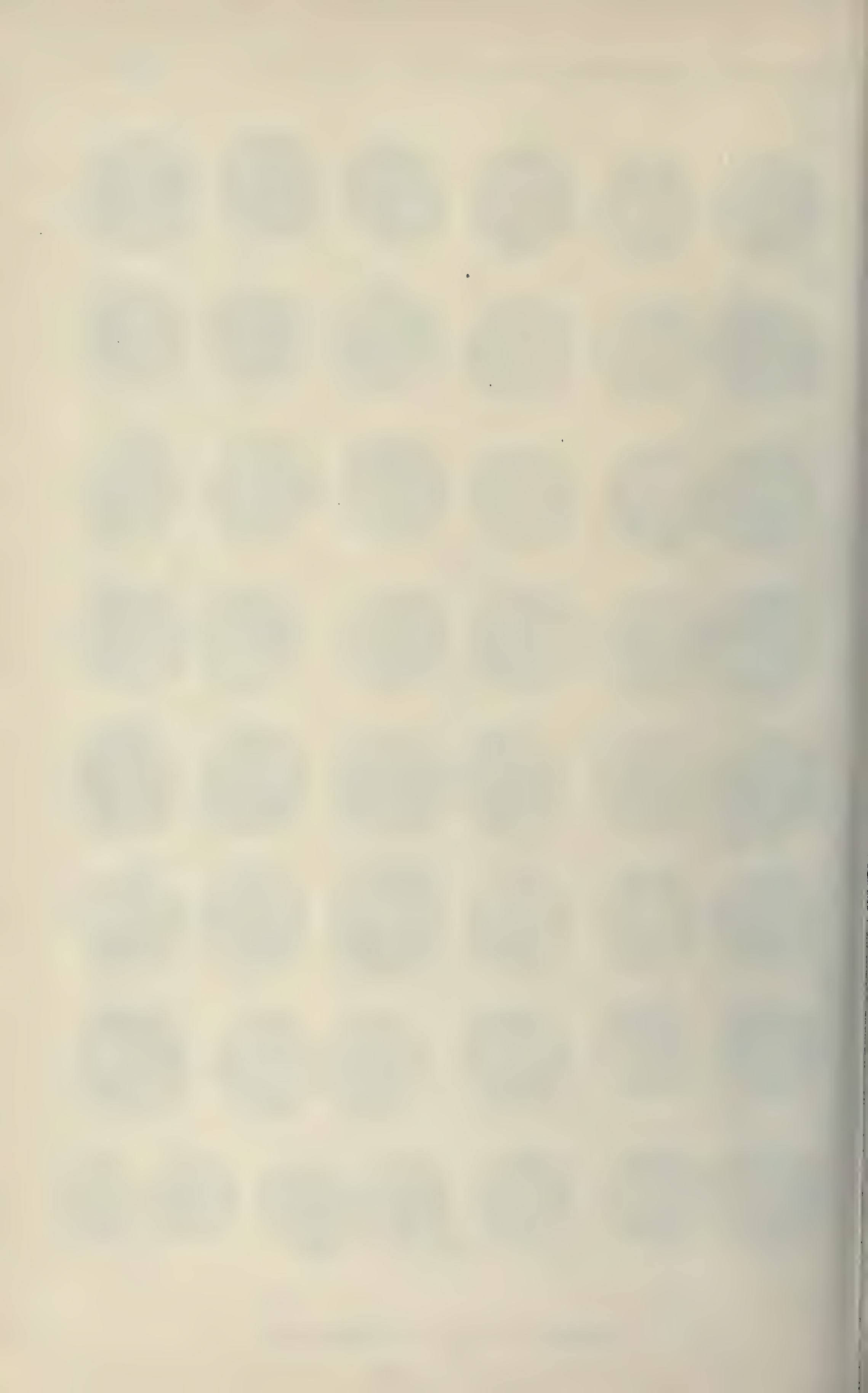

ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΕΚ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΕΙΟΥ

ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΕΚ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΕΙΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

(Α—Ε ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ ΚΟΙΝΑ, ϛ—Ι ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ ΝΟΜΩΝ)

LES ORIGINES DE LA MONNAIE
A ATHÈNES

Il est des questions si souvent agitées et par des hommes d'une compétence si universellement reconnue, qu'il y a quelque témérité à les aborder une fois de plus On est porté à admettre qu'elles sont résolues ou qu'elles sont insolubles. Le problème des origines de la monnaie à Athènes est du nombre et il est remarquable que ce ne sont pas seulement les érudits modernes qui, depuis le XVIII siècle, l'ont abordé: il a préocupé aussi les anciens, car, d'après les traditions littéraires des Grecs, d'aucuns attribuaient l'invention de la monnaie d'Athènes aux rois légendaires Erichthonios et Lycos[1], d'autres, affirmaient au contraire, que le premier qui frappa monnaie en Attique fut Thésée[2]. Si les modernes n'ont accordé à ces assertions que le crédit qu'on peut donner à des traditions mythiques, il faut pourtant reconnaitre qu'ils ne sont pas plus d'accord entre eux que ne l'étaient les anciens. En 1891, la découverte du papyrus contenant l' Ἀθηναίων πολιτεία d'Aristote est venue jeter au débat quelques élements nouveaux; le procès a été, une fois de plus, instruit par divers savants, et les divergences de vues n'ont pas été moins grandes qu'auparavant. Mon ambition modeste serait, dans cette étude, de présenter l'etat

1. Pollux, *Onomast.*, IX, 83 : Pline (*Hist. nat.* VII, 57, 6) rapporte seulement qu'Erichthonios inventa l'argent : Hygin (*Fab.* 274) et Cassiodore (*Var.* IV, 34) se font l'écho de la même tradition en l'altérant.

2. Plut., *Thésée*, 25.

actuel de la question en profitant des travaux de mes devanciers et en formulant à leur endroit quelques observations, fruit de mon expérience quotidienne.

I. La tradition.

Interrogeons d'abord les traditions de l'antiquité, quelque peu sûres qu'elles soient en pareille matière.

Lorsque Pollux, au temps de l'empereur Commode, se fait l'écho des prétentions de nombreuses villes à l'invention de la monnaie, il s'exprime ainsi : « Ce serait, dit-il, un beau sujet d'étude que de rechercher si la monnaie a été inventée par Phidon d'Argos, ou par Démodicé, fille du roi de Cymé, Agamemnon, et femme du roi de Phrygie Midas, ou par les Athéniens Erichthonios et Lycos, ou par les Lydiens, comme le raconte Xénophane, ou par les Naxiens, ainsi que le pense Aglaosthènes »[1].

Laissant de côté les traditions qui nous entraineraient hors de notre sujet, et sans nous occuper de la question de priorité entre ces villes diverses, nous retiendrons seulement qu'il résulte des témoignages recueillis par Pollux, que les Athéniens attribuaient l'invention de leur monnaie à deux de leurs héros semi-légendaires, Erichthonios et Lycos. Nous sommes ici en pleine fable. Erichthonios était fils d'Héphaestos et d'Athéna, et il fut le premier roi mythique d'Athènes. Lycos était aussi un héros protecteur de l'Attique; on l'invoquait comme le patron de la justice, des tribunaux, de l'équité dans le commerce et par cela même, sans doute, de la bonne monnaie[2]. Sur quelle donnée vraie ou fausse repose une semblable tradition ? Erichthonios ou Erechthée passait pour avoir, le premier, soumis le cheval au joug et

1. Pollux, *Onomast.*, IX, 83.

2. Pollux, VIII, 121 ; Aristoph. *Vesp.* 389 et 819 : Isée, *fragm.* 118 (C. Muller ; Suidas, v. Λύκος.

l'avoir attelé à un char : il aurait inventé les jeux des Panathénées[1]. Nous aurons à examiner si des monnaies primitives aux types du *cheval* et de la *roue*, n'auraient pas, dans la suite des temps, donné prétexte à la légende de l'invention monétaire par Erichthonios. Quant à Lycos, sa statue, à Athènes, le représentait avec une tête de loup; dès lors, les monnaies primitives d'Argos, dont le type constant est une tête de loup, ont pu, par ignorance, dans les temps anciens, être attribuées au héros athénien Lycos: telle est peut-être l'origine de la conjecture de basse époque qui propose de lui faire l'honneur de l'invention monétaire.

Une autre tradition plus répandue à Athènes, attribuait la création de la monnaie dans cette ville, à Thésée. Cette légende avait été recueillie par Philochore, antiquaire athénien du III siècle, et Plutarque qui la transcrit ajoute que les monnaies de Thésée avaient pour type l'image d'un bœuf : ἔκοψε δὲ καὶ νόμισμα βοῦν ἐγχαράξας[2]. Nous verrons si des monnaies primitives au type de la tête de bœuf ne seraient pas celles qui servirent de fondement à cette croyance. Les érudits modernes, — je le rappelle en deux mots, — ont pensé, pour rendre compte de cette tradition, que Philochore et les gens de sa génération avaient été induits en erreur par une interprétation abusive du fameux proverbe: βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ βέβηκεν. Ce dicton populaire était beaucoup plus ancien que l'époque de l'invention de la monnaie puisque, dans son principe, il remonte aux temps primitifs où le bœuf était l'étalon ordinaire des échanges, et pour l'Attique, en particulier, nous savons que ce fut Solon, le premier, qui, dans le texte des lois, convertit en valeurs moné-

1. Apollod. III, 14, 6 ; Harpocration, Suidas et Photius, v. Παναθήναια ; Chron. de Paros, *C. I. Gr.*, 2374, 18 ; Ælian. *Var. hist.* III, 38 ; Pline, VII, 57, 6 ; Hygin, *Astron.* II, 13 ; Virgile, *Georg.* III, 113.

2 Plut. *Thésée*, 29; Scol. sur Aristoph. *Aves*, 1106 (τῶν προτέρων διδράχμων ὄντων, ἐπίσημόν τε βοῦν ἐχόντων) ; cf. B. Head, *Hist. num.*, p. 309.

taires et métalliques les amendes fixées en bétail par les anciennes lois de Dracon[1]. Philochore, croit-on, aura pris ce βοῦς, dans le dicton βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ, pour une véritable monnaie métallique au type du bœuf. De là à attribuer à Thésée cette prétendue monnaie, il n'y avait qu'un pas qui fut franchi d'autant plus vite que l'atelier monétaire d'Athènes, l' ἀργυροκοπεῖον, était établi dans une dépendance du sanctuaire d'un héros porte-couronne (*stéphanéphore*) qui n'était, vraisemblablement, autre que Thésée. On croit que ce surnom populaire de *stéphanéphore* fut décerné à Thésée parce que le peintre Micon, dans les fresques dont il orna le Théseion, avait représenté le héros national de l'Attique tenant dans sa main la couronne d'or que lui avait décernée Amphitrite lorsqu'il descendit au fond des flots pour repêcher l'anneau de Minos. Le *Stéphanéphore* étant Thésée, on donnait le nom de *drachmes du Stéphanéphore*, δραχμαὶ τοῦ Στεφανηφόρου[2], aux drachmes athéniennes à fleur de coin, c'est à dire à celles qui n'avaient pas encore circulé et sortaient directement de l'atelier monétaire placé sous la tutelle du héros. Par ce canal se serait formée, dans l'opinion populaire, la tradition suivant laquelle Thésée aurait lui-même créé la monnaie athénienne, et cette monnaie aurait eu pour type un bœuf.

Je n'ai pas besoin de dire que l'attribution de l'invention monétaire à Thésée ne saurait être plus sérieusement envisagée que les légendes relatives à Erichthonios et Lycos. Quoi qu'il en soit, pour l'objet spécial de notre étude, on voit que les traditions athéniennes ne considéraient pas les monnaies aux types d'Athéna et de la chouette comme étant les plus anciennes monnaies d'Athènes. On admettait comme au dessus de toute discussion qu'antérierement au

1. Plut., *Solon*, 23; Pollux, *Onom.* IX, 61.
2. C. I. Att., t. II, p. 284, n° 476, § 4; cf E. Babelon, *Traité des monnaies grecques et romaines*, t. I, p. 507 et 838.

début de cette longue et monotone série des *chouettes*, comme ou les appelait vulgairement, Athènes eut des monnaies à d'autres types. Cette croyance universelle n'est pas à dédaigner: c'est au moins, pour nous, un encouragement à rechercher ces monnaies primitives antérieures aux chouettes.

II. La seisachtheia *de Solon.*

Après avoir interrogé la tradition, nous devons examiner à présent ce que les textes anciens nous rapportent de la réforme monétaire et pondérale de Solon.

Au commencement du VIe siecle (594 suivant les uns, 592 ou 591 suivant d'autres)[1], Solon réforma la monnaie et les mesures pondérales d'Athènes. Puisque Solon a réformé et non pas créé la monnaie athénienne, c'est que cette monnaie existait avant lui. Les termes mêmes dont se servent tous les auteurs mettent ce point hors de doute; ils nous parlent, comme nous le verrons tout à l'heure, d'une αὔξησις τοῦ νομίσματος, ce qui implique la préexistence de ce νόμισμα à Athènes; ils nous informent que Solon édicta contre les faux monnayeurs une loi qui était encore en vigueur au temps de Démosthène, d'où il faut conclure qu'avant la promulgation de cette loi il existait déjà, à Athènes une monnaie assez répandue pour que des individus cherchassent à l'altérer. Si Solon avait, comme certains critiques modernes l'ont cru[2], créé la monnaie à Athè-

1. Voici la chronologie des archontes athéniens à l'époque de Solon, d'après Kirchner (*Rhein. Museum*, 1898, p. 386):

592/91 — Philombrotos	589/88 — Eukratès
591/90 — Solon	588/87 — Philippos
590/89 — Simon	587/86 — ἀναρχία.

2. Fr. Lenormant, *La monnaie dans l'Antiquité*, t. I, p. 77 : «Solon, dit Lenormant, auteur de la première monnaie métallique d'Athènes». De ce que Solon convertit en valeurs monétaires et métalliques l'évaluation

nes, il est vraisemblable que les textes qui parlent de sa réforme et de sa législation nous le diraient positivement. Son nom est trop célébre, sa réforme monétaire et pondérale eut un trop grand retentissement pour que nous puissions admettre que, si Solon avait inventé la monnaie athénienne, et si sa réforme eut principalement consisté dans cette innovation, les historiens eussent omis de nous en informer. Il serait superflu d'insister plus longuement sur ce point.

Quelle est donc cette monnaie que le législateur athénien a réformée au debut du VIe siécle ?

A cette époque, il y avait longtemps déjà que, dans les parages de l'Attique et sur le marché même d'Athènes, circulaient de main en main les *tortues* d'Égine, les monnaies eubéennes de Chalcis et d'Érétrie, sans aucun doute aussi celles que frappaient en abondance les villes grecques de la côte asiatique baignée par la mer Égée, enfin les monnaies primitives que nous chercherons tout à l'heure à classer à Athènes. De plus, Solon qui fut longtemps un négociant avant de devenir législateur, s'était, dans ses voyages d'affaires, familiarisé, non pas, bien entendu, avec l'usage de la monnaie qu'il connaissait déjà, mais avec les différents systèmes de la taille des monnaies, systèmes savants et perfectionés qu'il vit fonctionner en Asie-mineure, notamment à la cour de Crésus qu'il visita et jusqu'a Chypre

des amendes fixées en têtes de bétail par les anciennes lois de Dracon (Pollux, IX, 61 ; Plut. *Solon,* 23), il ne faudrait pas en conclure qu'il imposa aux Athéniens l'usage de la monnaie métallique. Il fit passer simplement dans le texte suranné de vieilles lois la reconnaissance de l'usage de la monnaie qui préexistait depuis déjà assez longtemps dans le commerce La même chose se produisit à Rome lorsque la loi des Douze Tables, en 450, convertit les amendes en monnaie métallique, alors que peu auparavant la loi Menenia-Sestia les avait encore évaluées en têtes de bétail, bien que la monnaie métallique existât à Rome depuis déjà longtemps.

où il fut l'hôte du roi Philocypros dont on a des monnaies: ceci, comme nous le verrons, fut d'une grande influence sur le caractère essentiel de la réforme solonienne.

On a souvent analysé et cherché à expliquer les mesures que prit Solon dans le but de délivrer le peuple athénien de l'oppression de l'aristocratie et d'affranchir les débiteurs d'une partie de leurs obligations vis à vis de leurs créanciers. Les avis sont partagés sur la nature exacte de l'opération de Solon appelée σεισάχθεια, *allégeance*; mais tous s'appuient sur le passage assez embrouillé dans lequel Plutarque rapporte et commente le témoignage d'Androtion, disciple d'Isocrate, au milieu du IVe siècle, et l'on rattache, comme de juste, à cette opération la réforme des poids, mesures et monnaies. Voici la partie essentielle de ce chapitre de l'histoire de Solon, qui a donné lieu à tant de discussions.

« . . . Car la première mesure politique de Solon fut (la *seisachtheia*, c'est à dire) la loi qui diminuait (ἀνεῖσθαι) les dettes existantes et interdisait de prêter de l'argent, dorénavant, en hypothéquant la liberté individuelle. Pourtant, quelques auteurs, entre autres Androtion, ont écrit que les pauvres furent soulagés non point par l'abolition d'une partie de leurs dettes (ἀποκοπῇ χρεῶν), mais seulement par la réduction des intérêts, et que toutefois ils furent reconnaissants de cette mesure d'humanité à laquelle ils donnèrent eux-mêmes le nom de σεισάχθεια (*décharge*). Ils accueillirent aussi avec faveur la mesure prise en même temps, qui consista dans la surélévation des mesures et de la valeur des monnaies. En effet, il porta à 100 drachmes la mine qui précédemment n'était que de 73 drachmes. De la sorte, ceux qui devaient des sommes considérables, en rendant une valeur égale en apparence, quoique moindre en réalité, gagnaient beaucoup, sans rien faire perdre à leurs créanciers. Cependant, la plupart des autres auteurs attestent que cette décharge fut une véritable abolition de toutes les dettes, et

leur sentiment est confirmé par ce que Solon lui même en a dit dans ses poésies... »[1].

Ainsi, d'après la dernière partie de ce passage, Solon allégea la situation des débiteurs en décrétant que toutes les dettes existantes devraient être acquittées en une monnaie d'un poids plus léger que le poids de la monnaie qui avait circulé jusque là, et cela, dans une proportion telle que la nouvelle monnaie fut, au point de vue pondéral, comme 100 est à 73. La nouvelle monnaie était donc de 27 pour 100 plus légère que l'ancienne. Pour citer un exemple, je dirai que le débiteur d'une mine ou 100 drachmes lourdes, suivant l'ancien étalon, s'exonérait légalement en payant à son créancier 100 drachmes légères (ou nouvelles) qui n'en valaient que 73 des anciennes. Les créanciers se trouvaient en réalité frustrés de 27 drachmes sur 100.

Or, cette proportion de 73 pour 100 est précisément celle qui existe entre la drachme attique qui pèse 4 gr. 36 et la drachme éginétique dont le poids, à l'époque de la réforme de Solon pourrait être, à la rigueur, ramené à 5 gr. 96 (73 : 100 comme 4.36 : 5,96). De ces constatations il semblait résulter, aux yeux des commentateurs modernes, que ce fut Solon qui introduisit l'étalon euboïque à Athènes; on en conclut qu'auparavant Athènes se servait de l'étalon et de monnaies de poids éginétique, et que Solon, enfin, fit frapper les premières monnaies athéniennes de poids euboïque.

1. Τοῦτο γὰρ [τὴν σεισάχθειαν] ἐποιήσατο πρῶτον πολίτευμα, γράψας τὰ μὲν ὑπάρχοντα τῶν χρεῶν ἀνεῖσθαι, πρὸς δὲ τὸ λοιπὸν ἐπὶ τοῖς σώμασι μηδένα δανείζειν. Καίτοι τινὲς ἔγραψαν, ὧν ἐστιν Ἀνδροτίων, οὐκ ἀποκοπῇ χρεῶν ἀλλὰ τόκων μετριότητι κουφισθέντας ἀγαπῆσαι τοὺς πένητας, καὶ σεισάχθειαν ὀνομάσαι τὸ φιλανθρώπευμα τοῦτο καὶ τὴν ἅμα τούτῳ γενομένην τῶν τε μέτρων ἐπαύξησιν καὶ τοῦ νομίσματος [εἰς] τιμήν. Ἑκατὸν γὰρ ἐποίησε δραχμῶν τὴν μνᾶν, πρότερον ἑβδομήκοντα καὶ τριῶν οὖσαν, ὥστ' ἀριθμῷ μὲν ἴσον, δυνάμει δ' ἔλαττον ἀποδιδόντων ὠφελεῖσθαι μὲν τοὺς ἐκτίνοντας μεγάλα, μηδὲν δὲ βλάπτεσθαι τοὺς κομιζομένους. Οἱ δὲ πλεῖστοι πάντων ὁμοῦ φασὶ τῶν συμβολαίων ἀναίρεσιν γενέσθαι τὴν σεισάχθειαν, καὶ τούτοις συνᾴδει μᾶλλον τὰ ποιήματα..... (Plut. *Solon*, XV, 3 à 7).

Il n'y aurait donc pas eu de monnaies de poids euboïque à Athènes avant Solon. On va plus loin : comme les seules monnaies de poids éginétique susceptibles de circuler abondamment à Athènes au temps de Solon et avant lui, étaient les *tortues* d'Egine, on admet qu'avant Solon, la monnaie courante à Athènes, celle dans laquelle les dettes des Athéniens avaient été contractées, était la monnaie d'Egine, la drachme à la tortue, de 5 gr. 96, et que Solon lui substitua la drachme euboïque de 4 gr. 36.

Telle est, en résumé, la théorie qui ressort du texte de Plutarque, et qu'en conséquence les auteurs modernes ont généralement admise jusqu'ici, celle qu'on trouve exposée dans les ouvrages de Beulé[1], de E. Curtius[2], de Schömann[3], de Percy Gardner[4], de Barclay Head[5], d'Ulrich Köhler[6], d'Imhoof-Blumer[7] et de la plupart des historiens qui tous, à l'envi, se sont efforcés de retrouver par imagination les raisons, d'ordre économique et commercial, qui ont dû guider Solon dans sa réforme.

Je ne m'attarderai pas à discuter ces arguments; la théorie toute différente que je me propose de développer les réfutera d'elle même. Je ferai seulement remarquer qu'admettre qu'Athènes avant Solon ne connut que la monnaie éginétique à la tortue, c'est aller contre la tradition qui, nous l'avons vu tout à l'heure, attribue d'autres types aux monnaies primitives d'Athènes; c'est s'élever contre tout ce que nous savons de l'histoire de la monnaie grecque aux VIIe et VIe siècles; je dirai plus, c'est heurter le

1. Beulé, *Les monnaies d'Athènes*, p. 10-11.
2. Curtius, *Hist. grecq.*, t. I, p. 406 (trad. Bouché-Leclercq).
3. Schömann, *Antiq. grecq.*, trad. Galuski, t. I, p. 377.
4. Percy Gardner, *Types of greek coins*, p. 8.
5. Barclay Head, *B. M. Catal. Attica*. Introd. p. XIV-XV.
6. U. Köhler, dans les *Mittheil.* de l'Inst. arch., part. athén., t. X, p. 151.
7. Imhoof-Blumer, dans l'*Annuaire de la soc. franc. de numismat.*, 1882, p. 89.

bon sens. Comment! avant Solon, il est certain, comme nous l'avons vu plus haut, que la monnaie existait à Athènes, qu'il y avait une monnaie athénienne qui fut réformée par Solon, et l'on nous dit que cette monnaie n'était pas de poids euboïque, mais de poids éginétique. Mais où est elle donc, cette monnaie athénienne de poids éginétique? Qu'on nous en montre un échantillon; car il serait absurde de prétendre qu'il n'est resté aucun spécimen de cette monnaie qui circulait entre toutes les mains et que, déjà, les faussaires altéraient. J'entends bien qu'on me répond: la monnaie officielle d'Athènes, c'était la monnaie d'Egine au type de la tortue Est-ce admissible, en vérité? Ou bien Athènes avait, avant Solon, un atelier monétaire, et comment admettre que cet atelier frappât des monnais au type de l'atelier voisin, au type d'Egine? Comment admettre qu'Athènes n'eut pas marqué ses monnaies de son empreinte personnelle; n'eut pas son type héraldique, et qu'elle eut, par là, fait exception à la règle universelle de tous les ateliers monétaires à cette époque? Dès le VIIe siècle, Egine a son type de la tortue, les villes de l'Eubée Chalcis et Erétrie ont, chacune, leurs types spéciaux; il en est de même pour Mégare, pour Phlionte, pour Corinthe, pour Corcyre, pour les îles de Naxos, d'Andros et beaucoup d'autres Cyclades, pour toutes les villes du littoral asiatique de la mer Egée qui battaient monnaie dès le VIIe siècle. Petites ou grandes, riches ou pauvres, toutes les villes grecques, dès qu'elles ouvrent un atelier, frappent des monnaies avec leurs types autonomes, et s'il leur arrive d'emprunter exceptionnellement, pour des raisons diverses que l'on connait généralement, les types d'autres villes, du moins placent-elles toujours sur les produits sortis de leur officine, un symbole annexe, un différent qui fait reconnaître leurs produits au milieu de tous les autres. Comment admettre qu'Athènes seule eut fait exception à la règle commune, eut

en quelque sorte abdiqué sa personnalité, se fut affranchie de cette nécessité administrative du controle de ses émissions? Il suffit d'énoncer une pareille théorie pour en faire ressortir l'inanité.

On bien, nous objectera-t-on encore, Athènes n'avait pas d'atelier monétaire et se contentait de se servir comme monnaie courante, sur son marché, de la monnaie d'Egine que le commerce lui apportait Cette hypothèse n'est pas plus recevable que la première; elle est en contradiction avec ce que nous dit la tradition, avec ce que nous savons de la réforme solonienne; elle ne résiste pas à un examen sérieux. Même dans l'état de faiblesse relative ou se trouvait Athènes avant les Pisistratides, il est inadmissible que, au point de vue commercial et économique, elle eut eu une situation aussi étroitement subordonnée vis à vis d'Egine et que son marché ne put s'alimenter que de la monnaie fournie par les κάπηλοι éginètes.

Les monnaies d'Egine étaient reçues dans le commerce de l'Attique, comme des monnaies étrangères, pour leur vavaleur intrinsèque; il en était de même pour celles de l'Eubée, de Mégare, de Corinthe ou d'autres villes; les trouvailles de l'Attique nous le prouvent surabondamment. Celles d'Egine pouvaient s'y trouver plus abondantes que ces dernières, parce que les colporteurs Eginètes tenaient, nous le savons, la place prépondérante sur les marchés du Péloponèse et de la Grèce centrale, mais elles n'y étaient, certes, pas admises avec le privilége d'une monnaie nationale, que Solon put songer à réformer. Il faut renoncer à chercher pour Athènes des monnaies de poids éginétique; il n'y en a jamais eu; il est, en un mot, nécessaire de trouver au point de vue monétaire, à la *seisachtheia* de Solon, une explication autre que celle que j'ai résumée tout à l'heure.

III. Le chapitre X de la République athénienne *d'Aristote.*

Un passage de l' Ἀθηναίων πολιτεία d'Aristote[1] est consacré à la réforme monétaire et pondérale de Solon : c'est le chapitre 10. Il est malheureusement fort succinct et, de prime abord, assez obscur; le texte même n'a pas été établi sans difficultés, et il y a divergence entre les savants qui l'ont interprété. Pourtant, on peut regarder comme définitive la lecture de J. Blass, que nous transcrivons en indiquant les passages restitués :

Ἀθην. πολ. c. 10 : Ἐν [μὲν οὖν τ]οῖς νόμοις ταῦτα δοκεῖ θεῖναι δημοτικά, πρὸ δὲ τῆς νομοθεσίας ποιῆσαι τὴν τῶν χ[ρ]εῶ[ν ἀπο]κοπήν, καὶ μετὰ ταῦτα τήν τε τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν καὶ τὴν τοῦ νομίσματος αὔξησιν. Ἐπ' ἐκείνου γὰρ ἐγένετο καὶ τὰ μέτρα μείζω τῶν Φειδωνείων, καὶ ἡ μνᾶ πρότερον [ἄγο]υσα [σ]τα[θμ]ὸν ἑβδομήκοντα δραχμὰς ἀνεπληρώθη ταῖς ἑκατόν· ἦν δ' ὁ ἀρχαῖος χαρακτὴρ δίδραχμον. Ἐποίησε δὲ καὶ σταθμὰ πρὸς τ[ὸ] νόμισμα τ[ρ]εῖς καὶ ἑξήκοντα μνᾶς τὸ τάλαντον ἀγούσας, καὶ ἐπιδιενεμήθησαν [αἱ τρ]εῖς μναῖ τῷ στατῆρι καὶ τοῖς ἄλλοις σταθμοῖς[2]

1. Le texte définitivement fixé est celui de la seconde édition et éditions subséquentes (4e éd. 1903) de J. Blass, adopté par Nissen et Hill. Voyez pour l'interprétation, surtout : Lehmann, dans la *Zeitschrift für Ethnologie*, 1891, p. 523 ; Ridgeway, note à l'édition de l' Ἀθηναίων πολιτεία de Sandys, p 40; H. Nissen, dans le *Rhein. Museum.*, 1894, p. 1; Six, dans le *Numism. Chron.*, 1895, p. 177 ; Hill, dans le *Numism. Chron.*, 1897, p. 284; Γ. Μπάρτ. Σχόλια εἰς τὴν Ἀριστοτέλους Ἀθηναίων πολιτείαν, Ἀθῆναι 1899, p. 18-19.

2. D'après une communication de M Kenyon à M. Nissen, il n'est pas possible, dans l'état actuel du papyrus de déchiffrer les passages entre crochets avec une absolue certitude : il faut se laisser guider par le sens : « *Nach den Mittheilungen Kenyon's ist es auch heutigen Tages nicht möglich den Wortlaut des Papyrus mit absoluter Sicherheit zu entziffern; in Betreff des Sinnes ist jeder Zweifel ausgeschlossen* ». H. Nissen, *Rhein. Museum*, 1894, p. 5 ; voyez aussi ce que dit M. B. Haussoullier au sujet de ce texte « qui s'est couvert en quelques semaines de

« Voilà donc ce que, dans les lois, Solon parait avoir établi en faveur de la démocratie : d'abord, avant de légiférer, il décréta la diminution des dettes, puis, il fit la surélévation des poids et mesures, et aussi celle de la monnaie Par lui, en effet, les mesures furent plus grandes que les Phidoniennes, et la mine qui, auparavant valait un poids de 70 drachmes, fut portée jusqu'à 100 drachmes, mais l'ancien étalon monétaire (ou monnaie-type) était le didrachme. Solon établit aussi des poids qui, par rapport à l'étalon monétaire, équivalaient à un talent de 63 mines (au lieu de 60) ; les trois mines de surplus furent la base d'une répartition proportionnelle sur le statère et les autres divisions du système pondéral ».

Ce texte parait assez embrouillé parce qu'Aristote fait intervenir tour à tour les poids et monnaies attiques et éginétiques, sans nous avertir dans quels cas, aux mots *mine* et *drachme*, il convient d'ajouter les qualificatifs *attique* ou *éginetique*. C'est là ce que nous allons nous appliquer à déterminer avec précision.

On sait que le système euboïque ou attique ordinaire comprend les grandes divisions suivantes :

Talent (60 mines)	26k 190 gr.
Double mine ou statère (200 drachmes) .	873
Mine (100 drachmes)	436.50
Statère (didrachme)	8.73
Drachme	4.365
Obole	0.73

Aristote nous dit qu'avant la réforme solonienne, la monnaie athénienne étalon etait le didrachme, c'est à dire, par conséquent, la pièce de 8 gr. 73 (ἦν δ' ὁ ἀρχαῖος χαρακτὴρ

corrections parasites qui l'ont aussitot défiguré » B. Haussoullier, *Aristote, Constitution d'Athènes,* Traduction française, Paris, 1891, in 8° (89e *fasc. de la Bibl. de l'Ecole des Hautes Etudes*).

δίδραχμον). Mais Solon modifia cet état de choses par une augmentation de la monnaie (αὔξησις τοῦ νομίσματος); ainsi, sa réforme consista non point, comme on l'avait cru, d'après Androtion, en une diminution du poids de la monnaie mais bien au contraire, en une αὔξησις, en une surélevation des poids du commerce et de la monnaie. Aristote affirme que Solon rendit les poids et les monnaies attiques plus lourds que les poids et monnaies éginétiques. Nous allons aisément vérifier que cette surélévation pondérale et monétaire se fit tout simplement en transférant le nom de *drachme* au vieux didrachme de 8 gr. 73 D'après Aristote, la mine usitée avant la réforme solonienne équivalaît à 70 drachmes; Solon la porta à 100 drachmes. La mine dont il s'agit ici est, sans aucun doute possible, la mine éginétique ou phidonienne. En effet, cette mine étant de 611 gr. 10 équivalait tout juste à 70 drachmes attiques de 8 gr. 73 ($\frac{611.20}{70} = 8.73$). On voit par là que la drachme de la réforme solonienne etait bien l'ancien didrachme attique.

A la place de la mine éginétique (611 gr. 10) valant 70 drachmes attiques (de 8 gr. 73), Solon mit en usage la mine attique de 100 drachmes (ἀνεπληρώθη ταῖς ἑκατόν), c'est à dire la mine de 873 grammes (8.73×100). C'est la mine attique forte ou majeure par rapport à la mine attique faible ou mineure de 436 gr. 50.

Voici donc, en résumé, en quoi consista la première opération pondérale de Solon. Avant lui, comme après lui, le système pondéral éginétique ou phidonien fut le suivant :

Talent (60 mines)	36k 666 gr.
Statère ou double-mine (200 drachmes).	1k 222.20
Mine (100 drachmes)	611.10
Statère ou didrachme	12.22
Drachme	6.11

La mine attique forte, de 873 grammes, que Solon met en usage à Athènes fournit le tableau suivant:

Talent (60 mines)	52k 380 gr.
Statère ou double-mine (200 drachmes).	1k 746
Mine	873
Statère ou didrachme	17.46
Drachme	8.73

La comparaison des deux tableaux qui précedent suffit à expliquer la phrase dans laquelle Aristote dit que les mesures athéniennes devinrent, par l'opération de Solon, plus fortes que les mesures éginétiques ou phidoniennes. Nous justifierons plus loin, par l'étude directe des monuments pondéraux et monétaires qui nous sont parvenus, la réforme dont nous venons d'exposer les bases théoriques.

Solon décréta en outre, nous dit Aristote, que les poids nouveaux du commerce seraient établis en prenant pour base le νόμισμα, c'est à dire la drachme de 8 gr. 73 et en comptant 63 mines au talent ($8.73 \times 100 \times 63$), ce qui fournit un poids de 54k 999 gr. Ce talent commercial dépasse de beaucoup le talent monétaire normal qui est, nous l'avons vu, de 52k 380 grammes; il le dépasse de 2k 619, c'est à dire du poids de 3 mines monétaires ($873 \times 3 = 2619$). Et c'est précisement ce que nous dit Aristote, en ajoutant, en ce qui concerne cet excédent de trois mines, que le statère et les autres divisions du système pondéral reçurent une augmentation analogue, proportionnelle à celle qui fut donnée au talent. C'est ce qu'il faut entendre par cette phrase: ἐπιδιενεμήθησαν αἱ τρεῖς μναῖ τῷ στατῆρι καὶ τοῖς ἄλλοις σταθμοῖς. Des nombreux commentateurs de notre texte, M. Hill est le seul qui me paraisse avoir bien compris cette phrase: elle signifie, dit-il, que des parts proportionnelles aux trois mines ajoutées au talent, furent ajoutées au statère et aux autres divisions pondérales, pour former les poids du com-

merce[1]. Le tableau de tout ce système pondéral est donc le suivant:

Talent (60 mines)	54k 999 gr.
Statère ou double mine (200 drachmes)	1k 833.30
Mine (100 drachmes)	916.65
Statère ou didrachme	18.32
Drachme	9.16

Ainsi la réforme pondérale et monétaire de Solon s'applique non au système éginétique, mais au système attique; elle fut bien une αὔξησις des poids et des monnaies attiques. En faisant une drachme de l'ancien didrachme de 8 gr. 73, elle porta *au double* toutes les divisions dn système attique ordinaire et ainsi, les mesures attiques devinrent plus lourdes que les mesures éginétiques ou phidoniennes[2].

1. G. Hill, *Num. Chron.* 1897, p. 290. Je remarque que la plupart des commentateurs ont cru que le terme de *statère* désigne toujours la *double drachme*; ils ont oublié que la double mine (δίμνουν) est constamment aussi dénommée *statère*, tant sur les monuments que dans les textes épigraphiques et littéraires. Dans le passage en question il est clair que c'est du statère *double-mine* que veut parler Aristote. (Voyez les *statères doubles-mines* d'Athènes publiés par M. Erich Pernice, *Griechiche Gewichte*, p. 83 nos 5 et suiv.)

2. Je ne crois pas qu'il soit utile de faire ressortir par comparaison la différence de notre interprétation du passage d'Aristote avec celle des divers auteurs qui ont, avant nous, essayé d'expliquer d'après lui la réforme solonienne. C'est le travail de M. G. Hill qui nous a mis sur la véritable voie. M. Lehmann (*Zeit. für Ethnologie*, 1891, p. 525) aboutit, dans des calculs de pure théorie, à conclure que l'étalon pondéral solonien fut surélevé de $^1/_{20}$e sur le poids ordinaire et que la mine créée par la réforme était de 458 gr. 50. M. Pernice se borne à dire que l'autorité des chiffres lus sur le papyrus de la *Constitution d'Athènes* est si faible qu'il est imprudent de batir une hypothèse quelconque en s'appuyant sur ces chiffres (Pernice, *Griech. Gewichte,* p. 30). M. Th. Reinach s'exprime comme il suit: «La réforme de Solon parait avoir consisté à substituer, pour les monnaies, l'étalon euboïque à l'étalon éginétique (créé par Phidon, roi d'Argos). Une mine de 100 drachmes euboïques (à 4 gr. 37) équivalait environ à 73 drachmes éginétiques (à 5 gr. 83). Aristote s'exprime improprement en disant que Solon *augmenta* les poids. Quant

Cette réforme, cette surélevation pondérale de Solon fut moins originale qu'on pourrait être tenté de le croire, et quand on étudie l'ensemble des systèmes de taille appliqués aux monnaies primitives, elle n'a pas lieu de surprendre. Il serait même plus conforme à la réalité des faits de dire que Solon ne fit que transférer à Athènes l'application d'un système qu'il avait vu partout en usage dans les villes de la Grèce orientale au cours de ses voyages. Tout le monde sait que les différents systèmes métrologiques de l'antiquité, issus du système Chaldéo-assyrien, comportent deux séries pondérales, l'une double de l'autre, qu'on a appelées la série forte ou majeure et la série faible ou mineure. On a, par exemple, chez les Chaldéo-Assyriens, concurrement et parallèlement, un sicle ou statère de 16 gr. 82 et un sicle ou statère de 8 gr. 41. Je n'insiste pas sur ce dualisme bien démontré, en particulier par M. Oppert. Or, dans la taille des monnnaies primitives de l'Asie-mineure, on a appliqué tantot le système fort ou majeur, tantot le système faible ou mineur.

Pour la taille des monnaies primitives en électrum de la côte d'Asie-mineure, c'est le système fort qui a été partout usité Dans l'étalon phocaïque, le statère pèse 16 gr. 82; dans l'étalon dit phénicien (milésiaque), il pèse 14 gr. 56; dans l'étalon éginétique, pour la monnaie d'argent on donne le nom de statère à la pièce de 12 gr. 20. Enfin, pour les monnaies d'électrum primitives de Samos, taillées suivant l'étalon euboïque, la pièce de 17 gr. 46 porte le nom de statère et l'hémistatère est la pièce de 8,73. Tel est le système appliqué à l'électrum que Solon put voir fonctioner à Samos, et c'est là, sans

aux mots : ἦν δ' ὁ ἀρχαῖος χαρακτὴρ δίδραχμον. ils sont interpolés ». (Th Reinach, *Aristote, La république athénienne*, p. 18 note ; voyez aussi Th Reinach, *L'histoire par les monnaies*, p. 103). Six interprete ce passage de la manière suivante : « Ainsi, dit-il, un talent d'argent en lingots donnait un talent d'argent monnayé et en outre, trois mines pour les frais de la frappe ». (*Num. Chron.* 1895, p. 188, note 49).

doute, ce qui lui suggéra l'idée de l'appliquer au monnayage de l'argent à Athènes. En adoptant pour la pièce d'argent de 17 gr. 46 le nom de statère ou didrachme, et pour la pièce de 8 gr. 73 le nom de drachme, le législateur athénien voulut mettre le système euboïque en harmonie avec les autres; sa réforme eut pour but et pour résultat pratique d'établir comme pièce-étalon la grande division déjà connue sur le marché de l'Orient pour l'électrum, et par là, de donner au système euboïco-attique pour l'argent une supériorité pondérale sur ses rivaux; car, en fait, aucun de ces derniers ne se trouva avoir des divisions aussi lourdes que le système solonien, ce qui devait contribuer à la popularité et à la diffusion de l'argent athénien dans le commerce.

Nous donnerons tout à l'heure à la théorie que nous venons d'exposer, la consécration des faits en examinant si les monnaies et les monuments pondéraux parvenus jusqu'à nous concordent avec notre interprétation.

IV. Le témoignage d'Androtion.

Avant de démontrer que notre interprétation de l'αὔξησις solonienne des poids et des monnaies se trouve directement confirmée par les monuments parvenus jusqu'à nous, il ne sera pas superflu d'examiner comment le témoignage d'Androtion rapporté par Plutarque doit s'interpréter par rapport à la théorie que nous venons d'exposer. Solon, d'après le texte cité plus haut, « fit que la mine d'argent qui, auparavant, ne contenait que 73 drachmes en valut 100 désormais ». On ne peut comprendre ce passage qu'en supposant, ce qui est rationnel, qu'Androtion cherchant à s'expliquer la réforme de Solon, suppose que l'état des choses tel qu'il existait de son temps, c'est à dire au IVe siècle, avait été organisé par Solon.

Il calcule en préjugeant que le système des monnaies

athéniennes en vigeur sous ses yeux fut celui-là même de Solon. Or, au IVe siècle, la drachme athénienne était de 4 gr. 36, et 100 de ces drachmes correspondent bien à 73 drachmes éginétiques d'un peu moins de 6 gr. Androtion croyait d'institution solonienne la drachme de 4 gr. 36, tandis qu'elle ne fut établie, comme nous le verrons plus loin, que sous Hippias. Tout le secret de l'erreur d'Androtion est là, et cette erreur, comme on le voit, s'explique naturellement. Il nous dit que la mine attique d'argent de 436 gr. 50 était divisée avant Solon en 73 drachmes éginétiques, ce qui est vrai en calculant la drachme éginétique à 5 gr. 98 seulement ($73 \times 5.98 = 436.54$); il ajoute que Solon divisa cette mine de 436 gr. 50 en 100 drachmes de 4 gr. 36, poids de la drachme de son temps.

Par cette opération, ajoute-t-on, les drachmes furent plus petites, mais conservèrent la même valeur dans la circulation commerciale, à la grande joie des débiteurs et sans dommage pour les créanciers. Il suffit d'énoncer une pareille naïveté économique pour qu'on puisse affirmer en toute sécurité qu'Androtion, ou peut-être plutôt Plutarque qui l'interprète, n'a rien compris à la réforme de Solon. La diminution pondérale des monnaies faite pour alléger les dettes de 27 pour 100, telle qu'on nous la présente, eut nécessairement engendré les troubles économiques les plus graves, sans profit pour personne, ni pour les débiteurs ni pour les créanciers. C'est ce que Beulé[1] a bien entrevu, et c'est à bon droit que nous pouvons nous étonner qu'on n'ait pas prêté plus d'attention aux objections qu'il a formulées contre une théorie qui, en fait, s'insurge contre le principe même de toute monnaie métallique, puisqu'elle aboutit à admettre que la drachme nouvelle, — la drachme solonienne, — perdait 27 à 28 centièmes de métal tout en conservant la même valeur nominale. Une semblable mutation de la monnaie n'eut pu

1. Beulé, *Monnaies d'Athènes*, p. 10.

être tentée qu'en déchainant une crise analogue à celles dont notre moyen âge est remplie : c'eut été un fléau pour tout le monde, les pauvres comme les riches, et la mémoire de Solon, loin d'en être bénie comme celle d'un réformateur sage et bienfaisant, serait exécrée comme celle de tous les princes qui ont voulu diminuer les monnaies, les tarifer et en changer le cours.

Comme le remarque Beulé, Athènes et sa banlieue était un pays pauvre en fait de productions naturelles, et nous savons que de tout temps, cette ville dut faire venir de l'extérieur, de l'étranger, le blé nécessaire à la nourriture de ses habitants. Lorsque, avant la réforme de Solon, les vaisseaux étrangers se présentaient au Pirée, sur le marché, ils livraient une certaine quantité de blé aux Athéniens, pour la somme de 73 drachmes eginétiques à 6 gr. 11 l'une ou, si l'on veut, à 5 gr. 98. N'allez pas croire qu'après la réforme de Solon, ils se fussent contentés, pour la même quantité de blé de 73 drachmes euboïques à 4 gr. 36 l'une : non, cela eut été une naïveté dont aucun marchand ne saurait être capable. Ils eusent accepté sans doute la nouvelle monnaie plus légère, mais en exigeant l'équivalent des 73 drachmes anciennes, c'est à dire 100 drachmes euboïques. Et il en eut été nécessairement de même pour toute opération commerciale, par suite de l'application de ce principe absolu, qui est comme la loi de gravitation universelle des prix de toute chose, à savoir, que la monnaie métallique ne vaut que par la quantité de métal précieux qu'elle contient[1].

Aucun des arguments mis en avant par Schömann[2], U. Köhler[3], B. Head[4], Ern. Curtius[5] et par d'autres encore, ne

1. Michel Chevalier, *La monnaie,* p. 30.
2. Schœmann, *Antiquités grecques,* trad. Galuski, t I, p. 377.
3. Dans les *Mittheil. d. arch. Instituts, Athen. Abtheil.*, t. X, p. 151.
4. B. Head, *Attica,* Introd p. XIV ; aussi Percy Gardner, *Types of Greek Coins,* p. 6 et suiv.
5. E. Curtius, *Hist. grecque,* trad. Bouché-Leclercq, t. I, p. 406 et 423.

saurait prévaloir contre une loi économique dont il est indispensable de se pénétrer lorsqu'on s'occupe d'histoire monétaire. C'est le principe, applicable dans tous les temps et dans tous les lieux, qu'on a comparé justement à la loi de physique des deux vases communiquants: le niveau du liquide qu'ils contiennent s'équilibrera toujours, et l'on ne saurait vider l'un sans vider l'autre. Il en est de même du prix des marchandises et de la valeur réelle de la monnaie.

Il serait superflu d'insister longuement sur ce côté de la question. L'abolition ou la remise d'une partie des dettes des Athéniens fut une mesure entièrement différente de la réforme des poids et mesures; elle la précéda, ainsi que le dit formellement Aristote, et elle ne put se faire qu'au détriment des créanciers qu'elle fut une simple réduction des interêts ou une banqueroute légale. Cependant, il est manifeste que l' αὔξησις des monnaies intervint pour pallier en partie le détriment causé aux créanciers. Comment nous en rendre compte? C'est en appliquant aux chiffres que nous avons établis plus haut, un raisonnement analogue à celui de Plutarque. Il faut admettre, comme nous le dit Androtion et comme aussi le texte d'Aristote nous a permis de l'établir, en premier lieu, que les dettes des Athéniens furent calculées dans le système éginétique quand elles furent contractées, ce que n'a rien de surprenant, puisque l'étalon phidonien était l'un des plus usités dans le commerce. Il faut admettre en second lieu, que, suivant la loi solonienne, les dettes furent remboursées, — mais aux riches Athéniens seulement et non aux étrangers, — dans le système attique, de la manière suivante que fera bien saisir un exemple. Antérieurement à Solon, un Athénien avait emprunté ou devait comme intérêt, par exemple, un statère ou didrachme éginétique de 12 gr. 22; il fut autorisé par la loi solonienne à ne rendre qu'une drachme du système solonien c'est à dire une pièce de 8 gr. 73. Et cette hypothèse doit être exacte

puisqu'elle nous fait aboutir à la remise de 27 pour 100 énoncée par Androtion.

Ainsi, pour conclure, il y eut bien σεισάχθεια, *allégeance*, diminution des dettes par l'augmentation (αὔξησις) des monnaies, au détriment des créanciers. Mais il n'y eut point, comme on l'a trop souvent répété, d'après Plutarque, diminution pondérale de la monnaie, ce qui, loin de soulager les pauvres sans léser les riches eut fatalement entrainé pour tout le monde les conséquences les plus désastreuses, puisque tous les prix eussent forcément et automatiquement augmenté dans une proportion inverse à la diminution des monnaies.

V. Les poids et les monnaies de l'époque de Solon.

Il est possible de justifier par les monuments mêmes qui sont parvenus jusqu'à nous, l'interprétation que nous avons exposée théoriquement de la réforme pondérale et monétaire de Solon. Ces monuments sont de deux sortes : les poids et les monnaies.

Le plus ancien monument pondéral d'Athènes que M. Pernice ait enregistré dans son Catalogue des poids grecs [1], est un poids sacré, peut être un poids étalon, en bronze, qui porte sur sa face principale un dauphin, accompagné de la légende ἥμισυ ἱερόν ; sur la tranche, on lit, sur trois côtés : δημόσιον Ἀθηναίων. Au point de vue paléographique, les lettres indiquent le VIe siècle, ce que confirme la trouvaille, puisque le monument a été découvert sur l'Acropole d'Athènes dans les ruines occasionnées par l'incendie des Parthénon par les Perses en 480. Il pèse actuellement 426 gr. 63 ; mais il est un peu détérioré et son poids originaire était certainement de 436 gr. 50. Sans l'inscription qu'on lit sur

1. Pernice, *Griechische Gewichte*, p. 81 (Berlin, 1894).

la face, on le prendrait donc pour une mine euboïco-attique; mais il porte le mot ἥμισυ, *demi, moitié,* qui indique qu'il n'était qu'une demi-mine Cette demi-mine de 436 gr. 50 donne pour la mine le poids de 873 gr.: c'est la mine du système euboïco-attique introduite par Solon à Athènes et dont la drachme était la pièce de 8 gr. 73, ainsi que nous l'avons constaté plus haut.

Le poids n° 2 du catalogue de M. Pernice. trouvé aussi dans les fouilles de l'Acropole, porte l'inscription δεκαστάτηρον et pèse 177 gr. 52, ce qui donne pour le *statère,* 17 gr. 75. C'est là encore un poids de la série euboïco-attique forte de Solon [1].

Les n°s 3 et 4, recueillis aussi parmi les décombres de l'incendie des Perses, sont également des poids de la série euboïco-attique forte l'un étant un *décastatère* de 178 gr. 51, l'autre un *douzième de mine* de 71 gr. 42. Voilà donc des monuments pondéraux d'Athènes du VIe siècle, — on pourrait en citer d'autres échantillons, — qui justifient rigoureusement l'interprétation que nous avons donnée de la réforme solonienne et montrent la justesse de cette observation d'Aristote: ἦν δ' ὁ ἀρχαῖος χαρακτὴρ δίδραχμον, accusant la pièce 8 gr. 73 comme unité pondérale.

Quant aux monnaies pré-soloniennes et soloniennes, de ce poids, puisqu'Aristote affirme qu'elles ont existé, il faut les rechercher et les désigner. Il nous en est surement parvenu, car il serait tout à fait invraisemblable qu'elles eussent toutes disparu. Elles étaient assez répandues pour que Solon crut devoir légiférer très rigourousement contre les faux-monnayeurs. Y a-t-il possibilité pour nous de les identifier avec une vraisemblance raisonnable, justifiée, sinon avec une entière certitude?

Il faut renoncer à la thèse éloquemment soutenue en

1. Ce poids de 17 gr. 75 dépasse un peu la normale qui est de 17 gr. 46; mais cet excédant est dû sans doute à l'oxydation.

1888 par M. Barclay Head, suivant laquelle les monnaies de la réforme solonienne seraient les premières pièces aux types de la tête d'Athéna au droit et de la chouette au revers[1]. D'après l'éminent conservateur du Cabinet des médailles de Londres, Solon aurait inauguré au commencement du VIe siècle, vers 592, les *chouettes* athéniennes dites d'ancien style. Cette théorie est inadmissible pour bien des raisons dont les principales sont les suivantes :

Il est imposible de faire remonter jusqu'au début du VIe siècle des monnaies qui ont un grand type dans le carré creux du revers. Ce type du carré creux ne fait son apparition que cinquante ans plus tard environ ; des exemples comparatifs l'établissent sans réplique[2].

En second lieu, ainsi que M. de Fritze l'a fait ressortir[3], ce n'est également que dans la seconde moitié du VIe siècle que commence à paraitre la représentation de la figure humaine sur les monnaies. Nulle part, avant 550, on ne trouverait la tête d'une divinité sur les monnaies, soit au droit, soit au revers. Impossible, par conséquent, de faire remonter la tête d'Athéna des monnaies athéniennes jusqu'en 592.

Au surplus, si nous comparons à ces pièces les monnaies contemporaines de la même région, c'est-à-dire des villes qui étaient surement en relations commerciales avec Athènes, que constaterons-nous ? Est-ce que les monnaies d'Egine du commencement du VIe siècle peuvent laisser présager un progrès comparable à celui que représentent, par rapport à elles, les premières chouettes athéniennes ? Est-ce que les monnaies des iles égéennes n'ont pas, toutes encore, un carré creux rude au revers ? N'en est-il pas de même des monnaies de Corinthe au type de Pégase, de la Phocide au type du bucrane, de la Béotie au type du bouclier ? On

1. *Brit. Mus. Catal. Attica*, 1888, Introd. p. XIII.
2. A. Droysen, dans les *Sitzungsberichte* de l'Acad. de Berlin, 1882
3. H. von Fritze, dans la *Zeit. für Numism.*, t. XX, 1897, p. 153

voit par ces quelques exemples jusqu'a quel point la première monnaie d'Athènes aux types de la tête d'Athéna et de la chouette serait un véritable anachronisme au début du VIe siècle.

M. Head s'est bien rendu compte de la gravité de cette objection à sa théorie et il a voulu y répondre par avance en proclamant hardiment qu'il faut admettre qu'Athènes dut être la première ville à inaugurer le double type de la monnaie, à cause de sa prééminence artistique et commerciale. Mais avant Solon et de son temps encore jusqu'à Pisistrate, Athènes, — tous les historiens le reconnaissent, — n'avait nulle avance sur les autres grandes métropoles grecques. Bien au contraire, Egine, Chalcis, Erétrie, Corinthe, sans compter les villes grecques de la côte asiatique, devançaient Athènes dans le mouvement artistique et commercial; c'est de l'Ionie et des îles égéennes qu'Athènes reçut la première impulsion sous ce rapport, de même aussi que l'usage de la monnaie.

Mais si ces pièces à la tête d'Athéna et à la chouette ne sont pas de Solon, il ne nous reste plus, pour retrouver les monnaies pré-soloniennes et soloniennes qu'à les chercher parmi les monnaies primitives de poids euboïque que les anciens numismates, l'abbé Barthélemy, Cousinéry, à la fin du XVIIIe siècle ou au commencement du XIXe siècle, puis Beulé et d'autres encore proposaient de classer à Athènes, tandis que les savants plus récents se sont crus autorisés à les attribuer à différentes villes de l'Eubée. Ces pièces sont aux types variés de la tète de taureau, de la tête de Gorgone, de la chouette, du cheval, de l'amphore, de l'osselet, de la triskèle, de la roue et quelques autres encore; elle se rattachent toutes les unes aux autres par la forme de leur carré creux, leur style, le système pondéral, le cercle qui entoure le type, enfin leur provenance ordinaire.

Beulé rappelle, d'après Cousinéry, des trouvailles im-

portantes de ces monnaies, faites à Athènes même, et il conclut : « La fabrique, le style, la qualité du métal, l'aspect général, le travail des détails, la finesse d'un archaïsme déjà avancé, tout concourt à réunir ces pièces dans une même famille. Elles sont toutes d'Athènes ou aucune n'en est »[1].

Nous verrons ce que la théorie de Beulé a d'excessif et de trop absolu. Quant à l'opinion plus récente et généralement admise, que toutes ces monnaies doivent être classées à l'Eubée, elle s'appuie uniquenent sur les arguments suivants : certaines des pièces de ce groupe se rencontrent aussi bien en Eubée qu'en Attique et dans les régions circonvoisines ; en second lieu, leur poids est euboïque, et l'on n'admet à Athènes avant Solon que le poids eginétique. Telle est la thèse soutenue, entre autres savants, par Ernest Curtius[2], Imhoof-Blumer[3], Ulrich Köhler[4], H. de Fritze[5], Barclay Head[6].

Toutes ces pièces sont taillées suivant le système euboïque ; elles ont le même aspect extérieur, la même épaisseur, la même technique, le même style. Elles se caractérisent enfin par le même carré creux au revers, formé de quatre triangles coupés par deux diagonales qui se croisent au centre du carré. Il est manifeste que nous sommes en présence d'un groupe homogène et de la même famille, sorti sinon du même atelier, comme le voudrait Beulé, du moins d'ateliers associés, de villes commerçant ensemble et frappant dans des conditions analogues des monnaies interchan-

1. Cousinéry, *Voyage en Macédoine*, t. II, p. 121 à 129 ; Beulé, *Monnaies d'Athènes*, p. 15.

2. E. Curtius, dans l'*Hermès*, t. X, p. 215.

3. Imhoof-Blumer, dans les *Monatsberichte* de l'Acad. de Berlin, 1881, p. 656 et *Annuaire de la soc. franc. de numism.*, 1882, p. 89.

4. U. Köhler, dans les *Mittheilungen* d'Athènes, 1884, p. 356.

5. H. von Fritze, dans la *Zeit. für Numism.*, t. XX, 1897, p. 142.

6. B. Head, *Hist. Numor.*, p. 301 et 310 et *Attica*, Introd. p. XIII et XV ; *Central Greece*, Introd. p. XLIV.

geables. Elles sont d'ailleurs toujours trouvées dans la même région : l'Attique surtout, l'Eubée, la Mégaride et les cantons environnants.

Ces pièces sont trop connues pour qu'il soit besoin d'en reprendre, ici, la description detaillée [1]. Toutefois, pour en préciser l'origine et déterminer la patrie avec quelque chance d'aboutir à un résultat scientifique, il est indispensable de procéder pas à pas, groupe par groupe, et analytiquement. Il est d'ailleurs peu vraisemblable, *a priori*, ainsi que l'a remarqué M. Imhoof-Blumer, qu'un seul et même atelier, à cette primitive époque, eut frappé des monnaies ayant un si grand nombre de types divers. Avant tout examen préalable on doit présumer qu'il s'agit de pièces frappées dans des villes diverses en vertu d'une entente monétaire et commerciale analogue à celle qui présidait à la frappe des monnaies d'électrum dans les villes de la côte d'Asie mineure ou des monnaies incuses de la Grande Grèce [2].

1. — Chouette debout à gauche, la tête de face. Cercle au pourtour.

Rv. Carré creux rude partagé en quatre triangles par des diagonales.

19 mill. ; de 8 gr. 47 à 7 gr. 30 [3].

1. On les trouvera décrites et classées dans Beulé, *Monnaies d'Athènes*, p. 15 et suiv. ; *Brit. Mus. Cat. Central Greece*, pl. XX, fig. 4 à 6 et pl. XXII ; Imhoof-Blumer, dans l'*Annuaire de la soc. franc. de numism.*, 1882, p. 96 et suiv. ; Six, *Num. Chron.* 1888, p. 97 ; 1895, p. 180 et suiv. Dans notre révision sommaire nous nous dispenserons donc d'insister sur les détails de la description et surtout d'énumérer tous les exemplaires de chaque type. Nos réferences bibliographiques satisferont, de ce côté, la curiosité du lecteur.

2. Dans la révision qui va suivre, tout en nous dispensant de décrire de nouveau dans le détail toutes ces pièces et surtout de signaler tous les exemplaires, nous donnerons les plus essentielles des références bibliographiques où on les trouvera décrites et reproduites.

3. Beulé, *Monn. d'Athènes,* p. 17 et 19 ; *Catal. Brit. Mus. Central Greece,* p. 136, 1, pl. XXIV, 18 ; Imhoof-Blumer, dans l'*Annuaire de la*

2. — Même description.
0 gr. 72 ; 0 gr. 65 ; 0 gr. 60 [1].

La première idée qui vient à l'esprit c'est que ces monnaies primitives au type de la chouette, trouvées sur le sol de l'Attique, sont d'Athènes. C'est en effet pour cette double raison que les anciens numismates et Beulé les ont classées à Athènes. Mais plus récement, sous l'empire de ce préjugé fatal qu'avant Solon Athènes se servait pour ses monnaies comme dans son commerce, de l'étalon éginétique, on a reporté à l'Eubée ces pièces à la chouette. Les uns ont voulu les attribuer, à cause de leur type, à Athenae-Diades, vieil établissement athénien à l'extrémité nord-ouest de l'Eubée, non loin de Dion [2] : on admettait ainsi que cette petite colonie frappait des monnaies au type de la chouette, tandis que sa métropole se fut contentée de recevoir les tortues d'Egine ! D'autres ont proposé de classer ces pièces à la chouette à Chalcis, parce qu'en grec, ainsi que l'a fait observer M. T. Jones on donnait nom de χαλκὶς à une espèce de chouette au plumage couleur de cuivre; cet oiseau eut été en quelque sorte le type parlant de la ville [3]. Cette attribution semblait même confirmée par certaines traditions relatives à l'origine de Chalcis qui aurait été fondée avant la guerre de Troie par une colonie venue d'Athènes, sous la conduite de Pandoros, fils d'Erechthée.

soc. franc. de num. 1882, p. 103 ; Six, *Num. chron.*, 1 95, p. 180 ; B. Head, *Hist. num.*, p. 302.

1 Beulé, *loc. cit.; Brit. Mus.*, *loc. cit.;* Six, *loc. cit* M. Svoronos m'informe que les deux exemplaires nouveaux, du Musée d'Athènes, pesant 0 gr. 65 et 0 gr. 60, ont été trouvés en Attique. Il faut peut-être rattacher à ce groupe le diobole euboïque 1 gr. 36) du Musée de Carlsruhe, au type de la chouette de profil à gauche (Imhoof-Blumer, *Zeit für Num.*, t. VII, p. 30 et pl. I, 1 .

2 Imhoof-Blumer, dans l'*Annuaire de la soc. franc. de num.*, 1882, p 103 ; B. Head, *Catal. Attica*, Introd. p. XII ; *Hist. numor.*, p. 302.

3. E. Babelon, *Rev. des études grecq.*, 1889, p. 130 ; cf. Iliade, XIV, 290 ; Suidas, v. Χαλκίς ; Scol sur Aristoph. *Aves*, vers 261,

Cependant, il est remarquable que, plus tard, jamais Chalcis n'adopta la chouette pour type monétaire; ses types héraldiques furent, au contraire, l'aigle et la roue. Nous constatons, d'autre part, que tous les exemplaires des monnaies à la chouette jusqu'ici connus ont été trouvés à Athènes ou dans les champs de l'Attique[1]. Bref, depuis que nous savons qu'Athènes a dû avoir, avant Solon comme après lui, des monnaies de poids euboïque, il n'y a plus aucune raison pour se raidir contre l'évidence: les monnaies à la chouette sont bien d'Athènes, ainsi que M. Six l'a, d'ailleurs, déjà reconnu[2].

Que l'on ait frappé à Athènes des monnaies au type de la chouette seule, avant d'en frapper aux types combinés de la tête d'Athéna et de la chouette, cela n'a rien que de tout naturel. Les types héraldiques des monnaies primitives, généralement des animaux, sont les attributs des divinités protectrices des villes où ces monnaies furent frappées. Ces symboles ou attributs forment seuls les types des monnaies, tant que le revers n'est qu'un carré creux informe. Mais à partir du jour où les monnaies ont, à la fois, un type au droit et un type au revers, on place, au droit, la tête de la divinité, et le revers est réservé au vieux symbole qui figurait seul auparavant sur les pièces. En un mot, si en présence des longues séries athéniennes aux types de la tête d'Athéna et de la chouette, on demandait à un numismate expérimenté quel devait être le type monétaire d'Athènes avant l'apparition de la tête d'Athéna, il ne pourrait répondre que ceci: c'était la chouette. Ainsi en est-il, par exemple, à Ephèse où tantôt l'abeille, tantôt le

1. U. Köhler, dans les *Mittheilungen* d'Athènes, t. IX, 1884, p. 354-362

2. Six, dans le *Num. Chron.*, 1895, p. 181: mais dans ce passage, M. Six propose en même temps, à tort, d'attribuer à Délos sous l'hégemonie athenienne les hectés d'electrum au type de la chouette qui doivent, au contraire, demeurer classées à la côte d'Asie-mineure.

cerf, forment le type des monnaies archaiques qui ont un carré creux au revers; la tête de l'Artémis éphésienne dont ces deux animaux étaient les emblêmes ne paraît que plus tard. A Corinthe, le Pégase forme le seul type monétaire tant que les pièces ont un carré creux; plus tard, nous avons, sur une face, la tête d'Athéna Chalinitis, et sur l'autre face, le même Pégase. Dans l'ile de Naxos, on a le canthare dionysiaque et, au revers, un carré creux sans type sur les pièces les plus anciennes; puis, viennent les séries qui ont, au droit, la tête de Dionysos, et, au revers, le canthare, attribut de ce dieu.

De nombreux auteurs ont expliqué, à la suite de Beulé, le symbolisme de la chouette et ses rapports avec Athéna γλαυκῶπις, la protectrine d'Athènes. Il n'est pas besoin d'insister sur ce point; nous sommes bien, par ces monnaies à la chouette, en présence de monnaies primitives d'Athènes. Tout le prouve: le lieu constant des trouvailles, le type qui est l'emblême national des Athéniens, le poids qui est celui de la pièce étalon signalée par Aristote et correspondant à la mine de 873 grammes.

3. — Cheval au repos, à gauche. Cercle au pourtour.

Rv. Carré creux rude, partagé en triangles par deux diagonales.

20 mill.; 8 gr. 44; 8 gr. 17 [1].

4. — Protomé de cheval bondissant à droite

Rv. Carré creux rude, partagé en quatre triangles par deux diagonales.

18 mill.; 8 gr. 54; 8 gr 43 [2].

1. Cousinéry, *Voyage dans la Macédoine,* II, pl. IV, 7; Beulé, *Monnaies d'Athènes,* p 19; B. Head, *Hist. num.*, p. 305; Dressel, *Zeit. für Num.*, t. XXII, p. 247, n° 58 et pl. VIII, 15 (de la trouvaille d'Égypte 1897).

2. Beulé, p. 19; Imhoof-Blumer, *Annuaire* cité, p. 104: *Zeit. für Num.*, t. III, p. 275 et pl. VI, 5; B. Head, *Hist. num.*, p 305 (Dressel, *Zeit. für Num.*, t. XXII, pl. VIII, 16 (de la trouvaille d'Égypte, 1897).

5. — Protomé de cheval bondissant à gauche. Cercle au pourtour. Style très primitif.

Rv. Carré creux rude, partagé en triangles par deux diagonales.

19 mill. : 8 gr. 48 (coll. de Luynes)[1]; 8 gr. 40 (Athènes, trouvée en Attique, d'après une communication de M. Svoronos).

6. — Même description.

15 mill.; 3,80 (Athènes) trouvée en Attique.

7. — Partie postérieure d'un cheval marchant à droite

Rv. Carré creux rude, partagé en quatre triangles par deux diagonales.

19 mill. : 8 gr. 61 ; 8 gr. 39 [2]: 8 gr. 60 (Athènes).

8. — Même description.

15 mill.; 4 gr. 38 ; 4 gr. 20; 4 gr. 02 : 3 gr. 85 [3]; 3 gr. 72 (Athènes, trouvé en Attique).

Sur les monnaies qui composent le groupe précédent, le cheval est bridé ; ce détail nous remet en mémoire la légende d'après laquelle le roi mythique d'Athènes, Erechthée ou Erichthonios, fils d'Athéna, fut l'inventeur des chars et eut, le premier, l'idée de soumettre le cheval au joug de l'attelage. C'est ainsi que s'expliquerait, d'une part, sur nos pièces, le type du cheval bridé, et d'autre part, sur les monnaies dont nous parlerons tout à l'heure, le type de la roue. Il est possible, au surplus, que les deux légendes se soient confondues et qu'Erichthonios ait dompté et attelé le cheval créé par Poseidon. Enfin, comme je l'ai rappelé plus hant, ce sont vraisemblablement ces monnaies primitives que vise la légende qui attribuait à Erichthonios l'invention de la monnaie athénienne, et cette circonstance encore tend à justifier l'attribution de ces monnaies à Athènes.

1. Imhoof-Blumer, *Annuaire* cité, p 104.
2. Imhoof-Blumer. *Annuaire* cité, p 103 ; B. Head, *Hist. num.*, p. 305.
3. Head, *Centr. Greece*, pl. XXIV, 20 ; Imhoof-Blumer, *Ann.* cité, p. 103.

Le type du cheval s'explique trop bien à Athènes pour qu'il soit nécessaire d'insister longuement à son sujet. Le célebre épisode mythologique de la dispute d'Athéna et de Poseidon pour la possession de l'Attique et le droit de donner son nom à la capitale du pays est un des thèmes favoris de l'art antique. Il est tout aussi naturel de trouver sur des monnaies primitives d'Athènes le cheval de Poseidon que la chouette d'Athéna. Nous ne saurions suivre l'opinion des savants qui ont voulu classer à la vieille ville de Cymé en Eubée les pièces au type du cheval [1]. M. Six a d'ailleurs proposé de revenir à l'attribution athénienne; seulement le savant hollandais va manifestement trop loin lorsqu'il cherche à préciser les circonstances dans lesquelles ces pièces ont dû être frappées :

Le cheval, dit-il, convient particulierement bien à Pisistrate; c'était presque un type parlant pour lui, fils d'Hippocratès, et qui donna à ses fils les noms d'Hippias et d'Hipparque. « Il aura, ajoute M. Six, emis les pièces à ce type pendant sa première tyrannie, en 560-555, date probable de la naissance de ses fils » [2]. Je ne crois pas que l'attribution à Pisistrate puisse se justifier; nous verrons plus tard pour quels motifs Néanmoins ce qu'il faut retenir de cette théorie, c'est l'attribution géographique à Athènes.

9. — Amphore. Cercle au pourtour.

Rv. Carré creux rude partagé en quatre triangles par deux diagonales.

19 mill.; 8 gr. 82; 8 gr. 22 [3]

1. B Head, *Hist numor*, p. 305; dans le t III de la *Zeit. für Num.*, Imhoof n'admet pas l'attribution à Athènes. Il pense que ces pièces primitives, si on les trouve en Attique, ont pu y être apportées comme *tribut* payé aux Athéniens et appartinnent les unes à l'Eubée, les autres même à quelque partie du nord de la mer Egée.

2. Six, *Num. Chron.*, 1895, p. 181-182

3. Beulé, p. 27; B. Head, *Central Greece*, p. 137 et pl. XXIV, 21; B. Head, *Hist. num.*, p. 309.

10. — Même description.
AR 9 mill. ; 0 gr. 68 (anc. coll. Margaritis)[1].

Le type de l'amphore à huile convient d'autant mieux à Athènes qu'il forme l'emblême de nombreux monuments pondéraux athéniens de l'époque archaïque[2]. Il est le symbole de la fertilité et de l'abondance de l'Attique en oliviers; il se rapporte au culte d'Athéna puisque c'est cette déesse qui créa et fit pousser le premier olivier; il est aussi l'image de l'amphore pleine d'huile qu'on donnait en prix aux jeux des Panathénées. Nous ne saurions discuter le classement de ce groupe à la ville d'Histiée en Eubée, parce que cette attribution n'a jamais été étayée d'aucun argument et qu'elle repose seulement sur le préjugé que ces pièces étant de poids euboïque devaient être eubéennes. Six les a reportées à Athènes, mais en les attribuant sans preuve et contre toute vraisemblance, à la deuxième tyrannie de Pisistrate, de 550 à 544[3].

Des monnaies contemporaines ont aussi pour type la même amphore à huile; mais elles sont attribuées avec raison par M Svoronos à l'île d'Andros[4]. On ne saurait en effet confondre ce groupe, malgré la similitude du type, avec celui que nous étudions ici; celles-ci sont de poids euboïque; celles d'Andros suivent l'étalon éginétique; celles-ci ont autour du type le cercle que nous avons déjà signalé comme caractéristique; celles d'Andros sont dépourvues de ce cercle; le carré creux du revers, à Andros, affecte une forme toute différente et n'est pas divisé en quatre triangles

1. *Catal. de la coll. Margaritis,* pl. I, 54.
2. Pernice, *Griechische Gewichte*, p. 85.
3. Six, *Num. chron.*. 1895, p. 183.
4. Voyez J. Svoronos chez Demetrios Paschalis, Νομισματικὴ τῆς ἀρχαίας Ἄνδρου dans le *Journ. internat. d'archéol. numism*, vol. I (1898) p. 305-307 Voyez aussi page 326-327 où le type de l'amphore s'explique pour Andros d'une manière tout à fait parallèle à notre explication de l'amphore des monnaies athéniennes.

par des diagonales; le flan monétaire enfin est plus globuleux.

11. — Osselet. Cercle au pourtour.

Rv. Carré creux rude partagé en triangles par deux diagonales qui se croisent au centre.

Æ 18 mill.; 8 gr. 45 (Paris)[1].

L'osselet est tout à fait un type athénien. Il existe des séries de poids et de tessères athéniens qui ont, sur leur face principale, un osselet figuré en relief[2]. Beulé s'est efforcé de démontrer que l'osselet avait, à Athènes, un sens religieux; qu'il se rattachait au culte d'Athéna et était, en particulier, un attribut d'Athéna Skiras, dont le temple était à Phalère[3]. Les pièces de poids euboïque à l'osselet ont été classées par M. Six à Athènes, au temps de l'exil de Pisistrate, de 543 à 534. Elles sont certainement plus anciennes, probablement même antérieures à Solon.

12. — Roue à traverses parallèles.

Rv. Carré creux rude partagé en quatre triangles par deux diagonales.

Æ 20 mill.; 8 gr. 48; 8 gr. 10.

13. — Roue à quatre rayons.

Rv. Carré creux rude partagé en quatre triangles par deux diagonales.

Æ 15 mill.; 4 gr. 36.

14. — Même description.

Æ 9 mill.; 0 gr. 71 à 0 gr. 60[4].

1. Beulé, *Monn. d'Athènes,* p. 17 et 19; Imhoof-Blumer, *Annuaire de la soc. franc. de num.* 1882, p. 103; B. Head, *Cat Central Greece,* Introd., p. LIV; *Hist. numor.*, p. 309; Six, *Num. chron.*, 1895, p. 184.

2. Pernice, *Griech. Gewichte,* p. 83. Ποστολάκας, Κερμάτια συμβολικά, Ἀθήναιον τόμ. Θ', ἀριθ. 25, 41, 67, 117, 121, 186, 205, 213, 228, 243 κτλ A. Engel, Bull. de Corr. Hell. t. VIII, pl. VI etc

3. Beulé, *Monn. d'Athènes,* p. 21.

4. Beulé, p. 23; Imhoof, *loc. cit.*, p. 102; *Brit. Mus. Central Greece*, p. 107 et pl. XX, 4, 5 et 6.

Le groupe des pièces à la roue présente des particularités qui semblent autoriser des subdivisions et peut-être même des attributions variées.

La première pièce a pour type une roue qui, à la place de rais rayonnant autour du moyeu central, a des traverses qui se coupent à angles droits. Il faudrait se garder de considérer cette forme spéciale comme attestant une antiquité plus reculée pour les pièces qui ont ce type. Il est manifeste, en effet, que l'ensemble des monnaies que nous étudions ici sont à peu près contemporaines les unes des autres Mais il n'est pas difficile de citer, en archéologie, l'emploi de roues avec des rais rayonnant autour du moyeu à une époque antérieure à nos monnaies ou à l'époque contemporaine.

Sans rechercher dans les civilisations égyptienne et asiatique où les roues à rais sont constantes sur les peintures et les bas reliefs, on en rencontre aussi couramment sur les monuments des pays grecs Schliemann a découvert dans l'enceinte de la primitive nécropole de Mycènes des stèles sur lesquelles on voit des chars de guerre avec des roues à quatre rais rayonnant autour du moyeu central [1]. Une roue à quatre rais se voit également sur une très primitive applique de bronze trouvée en Crète [2]. Un des plus anciens bas reliefs attiques, trouvés dans les ruines de l'Acropole et conservés au musée d'Athènes, représente une femme drapée, montant dans un char dont les roues ont quatre rais [3]. Un autre fragment sculptural attribué comme le précédent à la fin du VIIe siècle et trouvé aussi dans les plus anciennes ruines de l'Acropole. et qui représente Héraclès tuant

1 Schliemann, *Mycènes*, éd. franc., p. 100, 140, 156 ; Helbig, *Das homerische Epos*, p. 53 et 98.

2. G. Perrot, *Hist. de l'art dans l'antiq.*, t. VIII, p. 421.

3. G. Paris, *La sculpture antique*, p. 144 ; G. Perrot, *op. cit.*. t. VIII, p. 533.

l'hydre de Lerne, nous montre le dieu dans un char à roues à quatre rais[1].

De ces observations il résulte que si, sur des monnaies frappées à la fin du VIIe siècle ou au commencement du VIe, on a pour type une roue à traverses perpendiculaires, c'est qu'un sens particulier était attaché à cette forme. Cette roue à traverses paraît être un souvenir des temps primitifs, un rappel de la roue telle qu'elle existait avant que la roue à rais fut inventée : c'est en quelque sorte une roue mythique, et cela est d'autant plus frappant qu'à la même époque on fabrique d'autres pièces qui ont pour type une roue à rais rayonnant autour du moyeu.

Un vase peint nous offre un exemple analogue de l'emploi simultané des deux formes de roues. C'est une amphore bacchique à figures noires qui a fait partie de la coll. Beugnot et se trouve aujourd'hui au musée de Compiègne[2]. Sur l'une des faces, on voit Triptolème assis sur un char dont les roues ont quatre rais, suivant la forme ordinaire. Sur l'autre face, est représenté Dionysos tenant le canthare et assis sur un char ailé, dont les roues sont à traverses perpendiculaires Ainsi, dans les peintures de ce vase, se trouvent associées la roue à rais et la roue à traverses. Comme au point de vue mécanique la roue à traverses est l'indice d'une primitive ignorance dans la construction des chars, et que la roue à rayons est necessairement un perfectionnement sur la roue à traverses on doit en inférer que les peintures du vase donnent au char de Dionysos une vieille forme traditionelle, mythique, reproduisent peut-être une image des temps primitifs ou s'inspirent d'une lointaine tradition qui donnait cette forme de roue aux chars des dieux.

1. Perrot, *op. cit.* t. VIII, p. 533.

2. Cette amphore est publiée dans Gerhard, *Auserles. Vasenbilder* pl. XLI, et dans Ch. Lenormant et J. de Witte, *Elite des monuments céramographiques*, t. III, pl. 48 et 49.

De même sur nos monnaies, les deux formes de roues sont surement des types monétaires contemporains; la roue à traverses ne peut avoir qu'un caractère symbolique, hiératique ; c'est un emblême héraldique qui rappelle une légende primitive fort ancienne déjà à l'époque où les monnaies furent frappées [1].

A quoi donc peut faire allusion cette roue de forme primitive? Une roue peut bien être l'emblême abrégé d'un char. Or, nous avons fait, plus haut, allusion à la tradition populaire suivant laquelle le roi mythique d'Athènes Erichthonios monta le premier dans un char. Ce premier char de l'Attique fut donné à Erichthonios par Athéna elle même [2], et le culte d'Erichthonios fut toujours associé à celui d'Athéna. Ainsi, la roue de forme primitive sur nos monnaies rappelle très probablement l'invention attribuée par la tradition athénienne à Erichthonios, et cette interprétation est de nature à fortifier l'attribution à Athènes des monnaies qui ont ce type de la roue à traverses perpendiculaires [3].

Beulé se fondait, pour proposer l'attribution de ces pièces à Athènes, sur ce fait positif qu'on les trouve presque exclusivement en Attique et à l'état isolé, de sorte qu'il est, par là, certain qu'elle sont circulé en Attique. Six comprenant qu'il faut les restituer à Athènes a cherché à préciser l'époque de leur émission, et sa conjecture n'est pas pour

1. On trouve encore la roue à traverses perpendiculaires sur des monnaies étrusques, où elle est parfois même très élégamment ornée. Sur ces monnaies également, cette roue ne peut être qu'un symbole mythologique, et non l'image des roues existant chez les Etrusques à l'époque où les monnaies ont été frappées. B. Head, *Hist. numor.*, p. 12, fig. 7; Garrucci, *Monete dell' Italia antica*. 2e part. pl. 73, fig. 29 à 31. Sur des monnaies thraco-macédoniennes du VIe-Ve siècle on trouve aussi les deux espèces de roues au revers de monnaies contemporaines. Cf. par ex. *Zeit. für Num.*, t. III, pl. II, fig. 1, 2 et 3.

2. Schol. Aristid. *Panath.*, éd. Dindorf, 3, 62.

3. Dans le Catalogue du Musée britannique (*Central Greece*, p. 107, pl. XX, fig. 4, 5 et 6) ces monnaies sont classées conjecturalement à Chalcis.

nous déplaire, car elle confirmerait même ce que nous venons de dire du symbolisme de la roue de forme primitive. Les pièces à la roue auraient, suivant M. Six, été frappées en 592 pour célébrer la victoire à la course en chars remportée pour la première fois par un Athénien à Olympie : cet Athénien n'était autre qu'Alcméon, le chef de la puissante famille des Alcméonides [1]. Rien ne s'oppose à ce qu'à l'occasion de cette victoire qui dut avoir un immense retentissement à Athènes et contribuer à fortifier la situation politique des Alcméonides, on ait rappelé sur les monnaies, par le type de la roue primitive, l'invention des chars attribuée par la tradition au roi mythique Erichthonios : ceci rentre tout à fait dans les usages de l'antiquité. Les monnaies au type de la roue à traverses rappelleraient donc par leur forme hiératique l'invention d'Erichthonios ; d'autre part, les monnaies à roue radiée seraient, elles aussi, une allusion directe et en quelque sorte plus immédiate au triomphe d'Alcméon aux jeux Olympiques.

Il n'est pas possible de donner ces pièces au type de la roue à Chalcis d'Eubée, parce que les monnaies de Chalcis qui ont le type de la roue sont d'un aspect tout autre : la roue s'y trouve inscrite dans un triangle creux. Il s'agit donc de deux séries de pièces appartenant à deux ateliers différents.

Rien d'ailleurs ne s'oppose à ce que d'autres ateliers encore aient eu pour type une roue. Quand on examine avec soin les monnaies, on remarque qu'elles peuvent se partager en trois catégories suivant la forme donnée à la roue. On peut distinguer :

1° la roue à traverses perpendiculaires ;

2° la roue à quatre rais rattachés aux jantes de la circonférence sans contrefiches ;

1. Six, dans le *Num. chron.*, 1895, p. 182. Cf. Hérodote, VI, 125 ; Scholies sur Pindare, *Pythiques*, VII, 1.

3° la roue à quatre rais avec des contrefiches latérales qui en soulagent la portée.

Je crois que les deux premiers groupes sont d'Athènes et que le troisième doit être classé à Mégare, ainsi que M. Svoronos l'a récemment proposé avec son habituelle perspicacité[1].

Comme nous l'avons indiqué dans le commentaire succint des séries qui précèdent, il y a de solides raisons pour que ces séries représentent le monayage d'Athènes à l'époque pré-solonienne et solonienne. Le lieu des trouvailles qui est constamment l'Attique, le poids euboïco-attique, le style, la fabrique, les types mêmes qui, tous, se rattachent sans effort à des souvenirs légendaires, à des traditions de l'Attique. Ce sont bien là, il nous semble, ces vieux didrachmes euboïques que Solon débaptisa, pour ainsi dire, et dont il fit des drachmes sans rien modifier à leur fabrique et à leur aspect : Solon, nous le répétons conformement à la tradition, n'a inventé aucune monnaie nouvelle, et il est impossible, parmi les types que nous venons d'examiner, de dire ceux qui sont de l'année où il fut investi de la dignité d'archonte et fit sa réforme pondérale.

Autres séries.

Les séries qui suivent se rattachent aux précédentes par le poids, l'aspect et les types ; mais si elles appartiennent

1. J. Svoronos, dans le *Journal internat. d'archéol. numismatique*. t. I, 1898, p. 373. Cf. Lermann, *Athenatypen*, p. 25. M. Svoronos fait valoir les arguments suivants : 1° Mégare était une ville puissante et florissante au VIIe-VIe siècles ; par conséquent elle doit avoir frappé des monnaies. 2° Les trouvailles isolées des pièces à la roue indiquent aussi bien Mégare qu'Athènes comme lieu d'origine de ces pièces : on ne les trouve que fort rarement en Eubée. 3° Plus tard, les colonies de Mégare, Chalcédon et Mesembria, quand elles commencent à battre monnaie, adoptent la roue pour type monétaire, et l'on sait que d'habitude, au début de leur monnayage, les colonies adoptent les types de leur métropole.

ainsi au même groupe monétaire, il est peut-être moins sûr que l'atelier d'Athènes les puisse revendiquer.

1. — Triskèle tournant à droite. Cercle au pourtour

Rv. Carré creux rude partagé en quatre triangles par deux diagonales.

AR 19 mill.; 8 gr. 11 [1].

2. — Triskèle tournant à gauche

Rv. Carré creux partagé en quatre triangles par des diagonales.

AR 9 mill.; 2 gr. (Paris) [2].

Les monnaies au type de la triskèle à jambes humaines étaient jadis classées à la Lycie, parce qu'en effet la triskèle forme le type de monnaies nombreuses des dynastes lyciens. Mais il s'agit, en réalité, de deux groupes de pièces distincts que séparent le style, le poids, les trouvailles. Aussi a-t-on généralement reporté à l'Eubée les pièces dont nous nous occupons ici. Mais rien ne justifie ce classement, tandis qu'au contraire, on trouve la triskèle comme type de plombs athéniens frappés pour la Boulé des Cinq cents [3] et sur les petits bronzes d'Athènes connus sous le nom de κερμάτια συμβολικά [4].

Quelques exemplaires au type de la triskèle à jambes humaines se séparent des autres par deux particularités importantes. Au droit, se trouve la lettre Φ et le revers n'est pas celui que nous avons signalé jusqu'ici. Voici, au surplus la description de ces pièces particulières:

3. — Triskèle à jambes humaines, tournant à droite; entre les jambes, dans le champ, la lettre Φ.

Rv. Carré creux des monnaies d'Egine.

AR 18 mill.; 7 gr. 16 [5].

1. Beulé, p. 19; Imhoof-Blumer, dans l'*Annuaire* cité, p. 103; Six, *Num. chron.*, 1888, p. 97 et pl. V, 1 et 1895, p. 184; B. Head, *Hist. num*, p. 309.
2. Beulé, p. 19; *Rev. num.*, 1856, pl. XI, 6; Imhoof-Blumer, *loc. cit.*
3. J. Svoronos, dans le *Journ. int. d'arch. num.* t. III, p. 336, nos 217 à 222.
4. Postolaca, *loc. cit.* no 185, 199, 237, 255 etc.
5. Six, *Num. chron.*, 1888, p. 98, no 4 et pl. V, 3.

Sur ce groupe ou voit que le revers n'a plus le carré partagé en quatre triangles par deux diagonales qui se coupent à angles droits. C'est au contraire le carré creux des monnaies primitives d'Egine, partagé en huit compartiments, les uns en creux, les autres en relief. Dès lors, la présence de cette lettre Φ, la forme nouvelle de ce carré creux donnent à penser que ces pièces n'ont pas la même origine que les autres et qu'elles ne conviennent pas au même atelier. M. Six a été tout naturellement porté à croire que ces pièces devaient appartenir à une ville dont le nom commence par la lettre Φ ; il s'arrête en conséquence à la ville de Phlionte, dans le nord du Péloponnèse, et ce qui semble confirmer cette attribution. c'est que l'un des trois exemplaires connus de ce groupe a été trouvé en Arcadie [1].

4. — Scarabée.

Rv. Carré creux rugueux partagé en quatre triangles par deux diagonales.

AR 19 mill. ; 8 gr. 25 [2]; trouvé en Attique.

5. — Même description.

0 gr. 70 [3]; trouvé en Attique.

6. — Tête de Gorgone de face, tirant la langue.

Rv. Scarabée.

AR 10 mill. (poids inconnu) [4].

7. — Tête de Gorgone de face.

Rv. Protomé de cheval bondissant à droite Carré creux.

AR 10 mill.; 0 gr. 70 [5].

1. Phlionte paraît aussi avoir frappé des monnaies en association avec Egine : ce sont des pièces de poids éginétique, qui ont au droit la triskèle avec la lettre Φ et, au revers, la tortue. Six, *Num. chron.*. 1888, p. 97 et suiv. nº 5, statère de 12 gr 15).

2. Six, *Num. chron.*, 1895, p. 183, note 39.

3. Imhoof, *Annuaire* cité, p. 104.

4. Six, *Num. chron.*. 1895, p. 185, note 45 et pl. VII, 9.

5. *Brit. Mus. Central Greece*, pl. XXIII, 8.

Ces deux dernières pièces sont d'époque postérieure, c'est à dire d'une date avancée du VIe siècle ; elles ne sauraient appartenir à Athènes parce qu'elles viendraient, sans raison, s'intercaler au milieu de la série des chouettes. Signalons encore sans les décrire, de petites divisions au type de la grenade (0 gr. 32), de la grenouille (0 gr. 70), de l'œil humain (0 gr. 16), qui paraissent se rattacher au même monnayage tout en appartenant à des villes diverses[1].

Le dernier groupe, que nous avons à examiner est plus important et doit nous conduire à d'utiles constatations.

1. — Tête de taureau de face.

Rv. Carré creux rude partagé en quatre triangles par deux diagonales qui se croisent au centre.

AR 19 mill. ; 8 gr. 66 [2].

2. — Même description.

AR 7 mill. ; 0 gr. 32 [3].

Ces pièces sont évidemment celles que vise la tradition qui attribue à Thésée l'invention de la monnaie, en ajoutant que ces pièces primitives étaient au type du bœuf. Elles pourraient être d'Athènes ; cependant, nous verrons tout à l'heure pour quelles raisons il semble préférable de les classer à Erétrie d'Eubée.

3. — Tête de Gorgone de face, tirant la langue.

Rv. Même carré creux.

AR 18 mill. ; 8 gr. 71 ; 8 gr. 63, etc.[4].

4. — Même description.

AR 8 mill. ; 0 gr. 63 [5].

1. Voyez Imhoof-Blumer, *Annuaire* cité, p. 104-105. Des monnaies au type de la grenouille, mais de poids éginétique, ont été attribuées à l'île de Sériphos par M. Svoronos (*Journ. intern. d'arch. num.*, 1898, p. 205).

2. Imhoof-Blumer, *loc. cit.*, p. 104 ; *Br. Mus. Central Greece*, pl. XXII, 5.

3. Imhoof-Blumer, *loc. cit.*

4. Beulé, p. 25 ; Imhoof-Blumer, *loc. cit.* p. 105 ; *Brit. Mus. Central Greece*, pl. XXII, 1, 2 et 3.

5. Beulé, p. 25 ; *Brit. Mus. Central Greece*, p. 120 et pl. XXII, 4.

5. — Même description.

AR 6 mill. ; 0 gr. 31 (Paris)[1].

6. — Tête de Gorgone de face, tirant la langue.

Rv. Tête de taureau de face, dans un carré creux.

AR 29 mill. ; 16 gr. 48 [2].

7. — Tête de Gorgone de face, tirant la langue.

Rv. Mufle de lion de face, les griffes avancées de chaque côté des naseaux ; au dessus des griffes, deux globules. Le tout dans un carré creux.

AR 25 mill. ; 17 gr. 40 [3].

8. — Variété : les deux globules du revers ne paraissent pas visibles.

AR 20 sur 30 mill. ; 17 gr. 39 [4].

9. — Variété ; les deux globules du revers sont placés au dessus des oreilles.

AR 26 mill. ; 17 gr. [5].

M Six a proposé d'enlever ces monnaies à l'Eubée pour les reporter à Athènes. Il croit que ces pièces ont été frappées à Athènes du temps d'Hipparque et d'Hippias, entre 527 et 514 [6]. Nous allons donner les raisons qui nous empêchent d'adopter l'opinion de ce savant.

Les deux globules qui sont dans le champ du revers sont des marques de valeur ; on ne saurait les confondre avec les pattes ou les griffes du lion : ils occupent d'ailleurs, suivant les exemplaires, des positions différentes, tantôt au

1. Beulé, p. 25.
2. Imhoof-Blumer, *loc. cit.* p. 105 ; *Br. Mus. Central Greece*, pl. XXII,6.
3. Imhoof-Blumer, *loc. cit.* p. 105 ; *Brit. Mus. Central Greece*, pl. XXII, fig. 16. M. Svoronos m'informe que l'exemplaire du Musée d'Athènes a été trouvé dans les fouilles d'Eleusis.
4. *Central Greece*, pl. XXII, fig. 7 et 8 ; Beulé, p. 25.
5. *Central Greece*, pl. XXII, fig. 9.
6. Six, *Num. chron.*, 1895, p. 183 et 185.

dessus des griffes, tantôt au dessus des oreilles de l'animal. Ces deux globules indiquent que les pièces qui en sont pourvues sont le double de l'unité, des *didrachmes* ; or, nous avons vu qu'elles pèsent 17 gr. 46. Qu'est ce donc que ce poids de 17 gr. 46 ? C'est celui du *tétradrachme* euboïco-attique ordinaire, du système mineur : c'est le poids du tétradrachme attique des temps postérieurs ou de l'époque antérieure à Solon ; et voilà que, pour les pièces archaiques dont il s'agit ici, on prend la précaution de nous les désigner par deux globules comme étant des *didrachmes*.

Le poids du didrachme est donc porté au double, de sorte que ces grosses pièces nous fournissent un exemple tangible et vérifié de la surélévation pondérale que nous avons constatée plus haut avec les plus anciens poids de l'Acropole. Nous avons donc l'attestation formelle de l'application du système solonien, c'est à dire du système euboïque fort ou majeur à la taille des monnaies aussi bien qu'à la taille des monuments pondéraux.

Faut-il se hater de conclure de là, avec M. Six [1] que ces monnaies taillées suivant le système solonien sont d'Athènes et non d'Erétrie ? M. Six a remarqué fort ingénieusement que le mufle de lion de face, qui figure au revers de ces pièces est pareil au mufle de lion des monnaies de Samos contemporaines. Il voit, dès lors, dans la présence de ce type sur des monnaies qu'il croit athéniennes, le témoignage d'une alliance politique entre Athènes et Samos. Cette alliance eut lieu effectivement entre Pisistrate, tyran d'Athènes, et Polycrate, tyran de Samos, entre 533 et 527, date qui convient à nos monnaies : ce fut même Lygdamis, tyran de Naxos et lieutenant de Pisistrate, qui aida Polycrate à se rendre maître de Samos en 532 [2]. Il est bien tentant d'accepter une aussi ingénieuse théorie où tout concorde : la

1. *Num. chron.*, 1895, p. 183.
2. Busolt, *Griech. Geschichte*, t. II, p. 508.

chronologie, le poids, le style, l'alliance politique de Pisistrate et de Polycrate, enfin la présence des deux globules inspirés par l'idée de mettre la taille de ces pièces en harmonie avec la réforme de Solon.

Cependant, je ne crois pas que le classement à Athènes proposé par M. Six puisse être accepté ; d'abord, à l'époque où se placent ces pièces aux types de la Gorgone et du mufle de lion, c'est à dire assez loin après le milieu du VIe siècle, il y avait déjà un certain temps que la série athénienne aux types de la tête casquée d'Athéna et de la chouette était commencée; or cette série ne comporte dans la suite des temps archaïques ni interruption ni lacune. Il n'est pas possible de faire remonter jusqu'avant l'inauguration des *chouettes* les monnaies aux types de la Gorgone et du mufle de lion; il n'est pas possible non plus d'interrompre la suite des *chouettes* et d'y constituer un *hiatus* pour y intercaler les Gorgones.

D'un autre coté, je crois qu'on peut fournir des arguments historiques pour justifier le classement de ces pièces à Erétrie.

D'abord, il n'est guère admissible qu'Erétrie, riche et puissante cité, n'eut pas de monnaies à l'époque archaïque, tout comme sa voisine et rivale Chalcis. Or, sans nos pièces à la Gorgone, Erétrie serait dépourvue de monnaies avant l'arrivée des Perses. Les deux globules qui, au revers d'un certain nombre de ces pièces, correspondent à la réforme de Solon, peuvent avoir été marqués sur des pièces d'Erétrie si cette ville, après la réforme solonienne, s'est trouvée, à un moment donné, dans la dépendance ou l'alliance d'Athènes. Or, c'est précisement ce qui arriva. Sous Pisistrate et ses fils, Erétrie fut l'alliée constante d'Athènes, le principal point d'appui des tyrans athéniens à l'extérieur. C'est avec l'aide des Erétriens et de Lygdamis, tyran de Naxos, que Pisistrate parvint à se rendre, pour la troisième fois, maître

d'Athènes en 533[1]. Plus tard, ce fut à Erétrie qu'Hippias se retira lorsqu'en 511 il fut chassé d'Athènes.

Ainsi, le peu que nous savons de l'histoire d'Erétrie à cette époque, nous montre cette ville comme ayant lié partie avec les tyrans d'Athènes, Pisistrate et ses fils, ou étant sous leur dépendance. Rien d'étonnant, par conséquent, à ce que la réforme de la monnaie euboïque par Solon ait été appliquée à la taille de la monnaie d'Erétrie[2].

On peut croire aussi que la pièce qui a pour types une tête de Gorgone et une tête de bœuf, associe les types d'Erétrie et d'Athènes et consacre l'alliance de ces deux villes.

Quant aux pièces qui ont au revers le mufle de lion samien, ce type peut s'expliquer aussi à Erétrie. On connait les relations étroites qui unirent Samos à l'Eubée dès le temps des guerres lélantiennes, et nous savons que le système euboïque fort était appliqué à la taille de la monnaie d'électrum à Samos. Ainsi ces monnaies érétriennes nous attestent par leurs types et leur taille l'alliance politique qu'on sait historiquement avoir existé entre Erétrie, Athènes et Samos au temps de Polycrate, de Lygdamis et des Pisistratides[3].

E. BABELON

(à suivre)

1. Busolt, *Griech. Gesch.*, t. II, p. 324; Curtius, *Hist. grecq.*, t. I, p. 443.

2. M. Head a déjà proposé de classer ces monnaies à Erétrie, *Hist. numor.*, p. 305-306.

3. Au moment où j'achève la dernière correction de ces épreuves, je reçois deux nouvelles études sur la réforme monétaire de Solon : Otto Seeck, *Die angebliche Münzrsform Solons,* dans les *Beiträge zur alten Geschichte* de Lehmann et Kornemann (Leipzig, 1904, t. IV, fasc. 2, p. 164 et suiv.) et C. Joergensen, *Solon et la monnaie d'Athènes* (Académie Roy. des Sciences et des Lettres de Danemark. *Bulletin* de l'année 1904 n° 5 p. 307-328). Je n'ai pu aussi consulter à temps la dissertation de M. Holwerda, *Zum Münzwesen Atticas vor den Perserkriegen* (Leyde, 1902, in 8° (*ex libro gratul. in honorem Herwerdeni expressum*).

ΒΥΖΑΝΤΙΑΚΑ ΜΟΛΥΒΔΟΒΟΥΛΛΑ

ΕΝ ΤΩ ΕΘΝΙΚΩ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΩ ΜΟΥΣΕΙΩ ΑΘΗΝΩΝ

(Συνέχεια. Ἰδὲ σελ. 161 κ.ἑπ.)

---

551. — ΚΕROHΘ .... = *Κ(ύριε) βοήθ[ει τῷ σῷ δούλῳ]*, πέριξ διπλοῦ σταυροῦ ἐπὶ τετραβάθμου βάσεως.

Ὄπ. ..ΝΟ —ΙωRACI—...ωCT—.ΑΤΟΡ' = *..νο.ιῳ βασι[λικ]ῷ στ[ρ]άτορ(ι).*

0,021. (Α. Ε. 1900). Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

552. — ....ROHΘΕΙΤωC.ΔΟVΛ' = [+ *Θ(εοτό)κε βοήθει] τῷ σ[ῷ] δούλ(ῳ)* πέριξ διπλοῦ σταυροῦ διηνθισμένου.

Ὄπ. + CTE—.ΑΝωR C—ΤΡΑΤΟΡΙ—SACHKP—HT. = + *Στε[φ]άνῳ β(ασιλικῷ) στράτορι καὶ ἀσηκρήτ(ῃ).*

0,025. (Α. Ε. 1407). Καλῆς διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς. Sigillographie σελ. 596.

553. — Ὁμοία ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος, πέριξ σταυροῦ ἐφθαρμένου ἐκ τῆς κατιώσεως.

Ὄπ. + ΛΕΟΝΤ—HRACHΛIK—ΟCΤΡΑΤΟ—ΡΗΑΜΗ. = + *Λέοντη βασιλικο στράτορη ἀμή[ν].*

0,023. (Α. Ε. 3149). Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

Ταβουλάριοι.

554. — Σταυροειδὲς μονογράφημα ἀναλυόμενον οὕτω: *Ἰωάννου.*

Ὄπ. + TAB—OVΛΑΡ—IOYABV—.. = + *Ταβουλαρίου Ἀβύ[δου]* (;)

0,028. (Α. Ε. 3178). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ'—Η' ἑκατονταετηρις. Ἀνήκει ἴσως εἰς τὰ θεματικὰ μολυβδόβουλλα.

Ἐπὶ τῶν τραπεζῶν.

555. — . . ΦΡ . — ΓΡΑ . ω . — ΛΕΟΝΤΟ . — ΠΡΙΜΙΚΗ — ΡΙΟV = [+ *Σ*]*φρ*[*α*](*γὶς*) *γρα*[*φ*]*ῶ*[*ν*] *Λέοντο*[*ς*] *πριμικηρίου.*

Ὄπ. . Π . Τ ω . — Τ . . . ЄΙω . — ΚΑΙRЄC — ΤΑΡΧΟ . = [*Ἐ*]*π*[*ὶ*] *τῶ*[*ν*] *τ*[*ραπ*]*εζῶ*[*ν*] *καὶ βεστάρχο*[*υ*].

0,022. (Α. Ε. 3144). Μετρίας διατηρήσεως. Ι — ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίς.

Ὕπατοι.

556.— Σταυροειδες μονογράφημα ἀναλυόμενον εἰς *Θεοτόκε βοήθει.*

Ὄπ. + ΒΡΑ — ΔΟΗV — ΠΑΤω = + *Βραδόῃ ὑπάτῳ.*

0,024. (Σ. Π. Ἀκαδ. ἔτος 1899-1900, Ι, 81). Ἀρίστης διατηρήσεως Ζ΄—Η΄ ἑκατονταετηρίς. Κωνσταντόπουλος ἐν Διεθν. Ἐφημ. Νομισμ. Ἀρχαιολ. τόμ. Γ΄, σελ. 192, ἀριθ. 82. Ἕτερον ἀντίτυπον ἐδημοσιεύθη ἐν Sigillographie σελ. 477.

557. — Ὁμοίως ἀλλὰ μετὰ τῶν λέξεων *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. ΒΑ . ω — VΠΑΤ — ω = *Βά*[*ρ*]*ῳ* (;) (*ἢ Βάδῳ*) *ὑπάτῳ.*

0,021. (Σ. Π. Ἀκαδ. ἔτος 1889-1900, Ι, 83). Μετρίας διατηρήσεως Ζ΄—Η΄ ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ αὐτόθι ἀριθ. 84).

558. — Ὁμοίως.

Ὄπ. . — ΦΙΛΙ . — ΠΙΚω . — ΠΑΤω = [+] *Φιλι*[*π*]*πικῷ* [*ὑ*]*πάτῳ.*

0,024. (Α. Ε. 1918). Μετρίας διατηρήσεως Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

559. — Ὁμοίως ἀλλ᾽ ἀποτετριμμένον (ἄνευ τῶν πέριξ λέξεων).

Ὄπ. . ωΑ . — . ΗVΠ . — ω = [*Ἰ*]*ωά*[*νν*]*ῃ ὑπ*[*άτ*]*ῳ.*

0,025. (Α. Ε. 2552). Μετριωτάτης διατηρήσεως Ζ΄—Η΄ ἑκατονταετηρίς.

560. — Ὅμοιον μονογράφημα.

Ὄπ. + ΓЄω — ΡΓΙωV — ΠΑΤω = + *Γεωργίῳ ὑπάτῳ.*

0,022. (Ε. Σ. 13081α). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ΄—Η΄ ἑκατονταετηρίς.

561. — Ὅμοιον σταυροειδὲς μονογράφημα μετὰ τῶν λέξεων πέριξ: *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. Β . C — ΛΙωV — ΠΑΤω = *Β*[*α*]*σ*[*ι*]*λίῳ ὑπάτῳ.*

0,023. (Α. Ε. 2850). Μετρίας διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

562. — Ὁμοίως.
Ὄπ. + — ΙΟVΛΙΑ — ΝωVΠ — ΑΤω = + *Ἰουλιανῷ ὑπάτῳ.*

0,028. (Α. Ε. 3242). Ἀρίστης διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

563. — Ὁμοίως ἀλλ' ἐφθαρμένον.
Ὄπ. + — ΙωΑ. — ΟVVΠ — ΑΤΟV — + = + *Ἰωά[νν]ου ὑπ[ά]του* +

0,030. (Α. Ε. 1909). Μετρίας διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

564. — Ἕτερον ἀντίτυπον.

0,026. (Α. Ε. 2519). Κακῆς διατηρήσεως.

565. — Ὁμοίως.
Ὄπ. .ΑΡΙΝ. — .ΠΑΤω. — .CΙΛΙΚω — ...ΘΑΡΙ — . = *[Μ]αρίν[ῳ ὑ]πάτῳ [βα]σιλικῷ [σπα]θαρί[ῳ].*

0,029. (Α. Ε. 1916). Μετρίας διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

566. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΙωΑΝ — ΝΗVΠ — ΑΤω = *Ἰωάννῃ ὑπάτῳ.*

0,031. (Α. Ε. 1046). Ἀρίστης διατηρήσεως. Η—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

567. — Ὁμοίως.
Ὄπ. ΙΛ — ΙΡΙω — .ΠΑΤ — ω = *Ἰλιρίῳ* (;) *ὑπάτῳ.*

0,024. (Α. Ε. 1972). Μετρίας διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

568. — Ὁμοίως, ἀλλὰ ἀποκεκρουσμένον πανταχόθεν.
Ὄπ. .ΠΑΝ. — .ЄΤω — .ΠΑΤ. = [+] *Παν[αρ]έτῳ [ὑ]πάτ[ῳ].*

0,018. (Α. Ε. 2420). Μετρίας διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

569. — Σταυροειδὲς μονογράφημα τὸ σύνηθες.
Ὄπ. + — ΦΙΛΙΠ — ΠΙΚωV — ΠΑΤω = + *Φιλιππικῷ ὑπάτῳ.*

(Σ. Π. Ἀκαδ. ἔτος 1899-1900, Ι, 20). Καλῆς διατηρήσεως. Εδημοσιεύθη ὑπὸ Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Ἐφημ. Νομισματ. Ἀρχαιολ. τόμ. Γ΄, σελ. 181, ἀριθ. 20. Πιθανώτατα εἶναι ἕτερον ἀντίτυπον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 558.

570. — Ὅμοιον σταυροειδὲς μονογράφημα μετὰ τῶν λέξεων πέριξ: *τῷ σῷ δούλῳ.*

Ὄπ. + ΓΡ — ΗΓΟΡΙ — ωVΠ. — .ω = + *Γρηγορίῳ ὑπ[άτ]ῳ.*

0,024. (Α. Ε. 1052). Μετρίας διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

571. — Ὁμοίως, ἀλλὰ κατιωμένον.

Ὄπ. . . . . — ΛωVΠ. — ΤωSRACI — . CΠΑΘ = . . . *λῳ (;) ὑπ[ά]τῳ καὶ βασι[](λικῷ) σπαθ(αρίῳ).*

0,026. (Α. Ε. 58). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

572. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις *τῷ—δού—λῳ—σου.*

Ὄπ. + . Ο — ΛVΧΡΟ — ΝΙωVΠ — ΑΤω + = + *[Π]ολυχρονίῳ ὑπάτῳ.*

0,021. (Ε. Σ. 13173, 73). Ἀρίστης διατηρήσεως. Η —Θ' ἑκατονταετηρίς.

573. — Ὅμοιον μονογράφημα μετὰ τῶν λέξεων *τῷ—δού—λῳ—σου* ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν.

Ὄπ. Σταυροειδὲς μονογράφημα ἀναλυόμενον πιθανῶς εἰς *Θεοδοσίῳ* ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὴν λέξιν *ὑ—πά—τ—ῳ.*

0,031. (Σ. Π. Ἀκαδ. ἔτος 1891-92, Θ, 88). Ἀρίστης διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

574. — Ὁμοίως.

Ὄπ. + ΦωΤ — ЄΙΝωV — ΠΑΤω = + *Φωτεινᾷ ὑπάτῳ.*

0,028. (Σ. Π. Ἀκαδημ ἔτος 1898-99, ΚΔ, 6). Καλῆς διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

575. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (= *Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις *[τ]ᾳ̃—σᾳ̃—[δού]—λῳ.*

Ὄπ. + ΘЄΟΔω. — ωΒΑCΙ. . — ΠΑ. . = + *Θεοδώ[ρ]ῳ βασι[λ](ικῷ) [ὑ]πά[τῳ].*

0,025. (Σ. Π. Ἀκαδ. ἔτος 1899-1900, Ι, 16). Μετρίας διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ἐν Διεθν. Ἐφημ. Νομισμ. Ἀρχ. τόμ. Γ', σελ. 180.

576. — Ὁμοίως.

Ὀπ. . ω . . — . ΥΠΑΤ . — ΑϹΙΛΙ — . . ΑΘΑΡΙ — . + = . ω . . . . *ὑπάτ[ῳ β]ασιλι[κ](ῷ) [σπ]αθαρί[ῳ]* +

0,024. (Ε. Σ. 13082). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ΄—Η΄ ἑκατονταετηρίς.

577. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (=*Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον πέριξ τὰς λέξεις *τῷ—σῷ—δού—λῳ.*

Ὀπ. + ΒΑ . — ΗΠΑΤΡΙ . — . ϹΠΑΘ΄Ѕ — . ΑΤω = + *Βά[ν]η (;) πατρι[κ(ί)ῳ] σπαθ(αρίῳ) καὶ [ὑπ]άτῳ.*

0.026. (Α. Ε. 3023). Μετρίας διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

578. — ΑΓΙ — ΑΤΡΙΑ — ϹΟΘ̄Ϲ̄Η — ΜωΝ = *Ἁγία τριὰς ὁ Θ(εὸ)ς ἡμῶν,* ἐν τῷ μέσῳ· πέριξ δὲ χωριζομένη ἀπὸ ταύτης διὰ στεφάνου ἑτέρα ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος.

Ὀπ. ΒΟΗΘ — ΗΘΕΟΔΟ — . ΙωΥΠ — . Τω = *Βοήθη Θεοδο[σ]ίῳ ὑ[π]άτῳ.* Πέριξ ὁμοίως, ὡς ἐν τῇ ἐμπροσθίᾳ ὄψει, ἐπιγραφὴ ἧς σῴζονται τὰ γράμματα . . . ΑΠΟΑΝΑ . . . ἴσως συμπληρωτέον *[ἀστὴρ] ἀπὸ ἀνα[τολῶν]·* εἶναι ἐκ τῶν συνήθων γραφικῶν ῥητῶν τῶν ἀπαντώντων ἐνίοτε ἐπὶ μολυβδοβούλλων.

0,031. (Α. Ε. 2318). Καλῆς διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

579. — + ΚΥΡΙΕ — ΟΘΕοϹ — Β. ΘΗ — + = + *Κύριε ὁ Θεὸς β[οή]θη* +

Ὀπ. + ΑΝΑϹ — ΤΑϹΙωΥ — ΠΑΤω = *Ἀναστασίῳ ὑπάτῳ.*

0,031. (Α. Ε. 3042). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ΄—Η΄ ἑκατονταετηρίς.

580. — Ἅγιος ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον, ἐν στρατιωτικῇ περιβολῇ, μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος, ἔχων ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴν ἐξίτηλον.

Ὀπ. . . ΚΕ — . . . ΘΕΙ . — Α Π . ΑΝ . Υ — ΠΑΤωЅϹΤ . — . ΤΗΓω = *[+ Θ(εοτό)]κε [βοή]θει . . . . . . ὑπάτῳ καὶ στ[ρα]τηγῷ.*

0,022. (Ε. Σ. 13084). Μετρίας διατηρήσεως. Ι΄—ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίς

Ἀπὸ ὑπάτων.

581. — Μονογράφημα (=τὸ ὄνομα τοῦ κτήτορος).
Ὄπ. ..*u*. — oup. — τoh = [+] *a*[*p*]*o up*[*a*]*ton*.

0,022. (Α. Ε. 2651). Καλῆς διατηρήσεως. Ζ′—Η′ ἑκατονταετηρίς

582. — ΦΩ — ΤΙΝ — ΟV = *Φωτινοῦ*.
Ὄπ. ΑΠΟ — VΠΑ — ΤΩΝ = *Ἀπὸ ὑπάτων*.

0,024. (Α. Ε. 2212). Καλῆς διατηρήσεως Ζ′—Η′ ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillohraphie σελ. 479, ἕτερον ἀντίτυπον ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ συλλογῆς. Αὐτόθι δημοσιεύεται καὶ ἕτερον *Φωτεινοῦ ὑπάτου*.

583. — + . ЄΟ — Τ . . — ΒΟΗΘ. = + [*Θ*]*εοτ*[*όκε*] *βοήθ*[*η*].
Ὄπ. Σταυροειδὲς μονογράφημα ἀναλυόμενον πιθανῶς εἰς *Θεοδώρου* ἔχον εἰς τὰς γωνίας τῶν σκελῶν τὰς λέξεις *ἀπ—ὸ ὑ—πά—των*.

0,025. (Α. Ε. 2698). Μετρίας διατηρήσεως Ζ′—Η′ ἑκατονταετηρίς.

584. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (=*Θεοτόκε βοήθει*).
Ὄπ. + CΙCΙ — ΝΝΙΩΑ — ΠΟVΠΑ — ΤΩΝ = + *Σισιννίῳ ἀπὸ ὑπάτων*.

0,034. (Ἀκαδ. ἔτος 1892-93, Ν, 16). Ἀρίστης διατηρήσεως. Ζ′—Η′ ἑκατονταετηρίς.

585. — + ΘЄ — ΟΤΟΚ — ЄΒΟ. — . . . = + *Θεοτόκε βο*[*ήθει*].
Ὄπ. ΓЄΩ — ΡΓΙΩΑ — ΠΟVΠΑ — ΤΩΝ = *Γεωργίῳ ἀπὸ ὑπάτων*.

0,024. (Α. Ε. 2364). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ′—Η′ ἑκατονταετηρίς.

586. — Ἡ Θεοτόκος ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον, στρέφουσα πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ φέρουσα διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τὸ βρέφος. Ἑκατέρωθεν αὐτῆς κιονηδὸν + ΜΑ — ΙΝΟV = + *Μα*[*ρ*]*ίνου*.
Ὄπ. ΑΠΟVΠ — ΑΤΩΝSΔΙ — .ΙΚΗΤΟV — . . . . — . . . = *Ἀπὸ ὑπάτων καὶ δι*[*ο*]*ικητοῦ* . . . . . .

0,029. (Ε. Σ. 13089α). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ′—Η′ ἑκατονταετηρίς.

587. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον ἁγίου φαλακρὰν ἔχοντος τὴν κεφαλὴν καὶ βραχὺ τὸ γένειον, ἱερατικὴν περιβεβλημένου στολὴν καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογοῦντος τῇ δ' ἀριστερᾷ φέροντος Εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους.

Ὄπ. . . . — . ωΡω — . ΠΟVΠ — . Τω . = [Θεοδ]ώρῳ [ἀ]πὸ [ὑ]πάτω[ν]

0,019. (Α. Ε. 2683). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Χαρτουλάριοι.

588. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (=Θεοτόκε βοήθει).

Ὄπ. ΙωΑΝ. . — ΑΠΟЄΠ. — SΧΑΡΤ. . = *Ἰωάν[νῃ] ἀπὸ ἐπ[άρ](χων) καὶ χαρτ[ου](λαρίῳ).*

0,020. Α. Ε. 2978). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ'—Η ἑκατονταετηρίς. Εἶναι ἐξαιρετικῶς παχύτατον (0,09 περίπου) ἀποτελούμενον ἐκ δύο ἡνωμένων πετάλων.

589 — Ὁμοίως ἀλλὰ μετὰ τοῦ ὀνόματος ΧΟ—ΛΑ.—ΤΙΚ—Ιω = *[Σ]χολα[σ]τικίῳ* ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν.

Ὄπ. . . . — ΒΙΚΟVΛ — ΡΙωSΧΑΡ — ΤΟVΛΑ — ΡΙω = *[κου]βικουλ[α]ρίῳ καὶ χαρτουλαρίῳ.*

0,027. (Α. Ε. 3062). Ἀρίστης διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

590. — . . . . — . . Θ . — . ΔΤω — ΔЄ . = *[+ Κ(ύρι)ε βοή]θ[ει]* . . . . . .

Ὄπ . Α . . . — ΠΑΘΑ . — ΧΑΡΤ, . — . ΙΚ . — Ο = *[β]α[σ](ιλικῷ) [σ]παθα[ρ](ίῳ), χαρτ(ουλαρίῳ)* . . . . . .

0,028. (Α. Ε. 2532). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

591. — + — ΛЄΟΝΤ — ΙΟVΚΟV — ΒΙΚΟVΛ — . ΡΙ . = *+ Λεοντίου κουβικουλ[α]ρί[ου].*

Ὄπ. + — Κ,ΒΑCΙ — ΛΙΚΟVΧ — ΑΡΤΟVΛ = *+ Καὶ βασιλικοῦ χαρτουλ(αρίου).*

0,025. (Α. Ε. 3156). Καλῆς διατηρήσεως. Η'—Θ' ἑκατονταετηρίς.

Οἱ ἐπὶ τοῦ χρυσοτρικλίνου.

592. — + ΚΕRΟ.. ....ΛΩ = + *Κ(ύρι)ε βο[ήθει τῷ σῷ δού]λῳ,* πέριξ διπλοῦ σταυροῦ ἔχοντος ἐν τῷ κέντρῳ τῶν κεραιῶν ἀκτῖνας.

Ὄπ. ....— Α,ΠΑΤΡ..—...CΠ.Θ,SЄ—..ΤΟΥΧΡV.ΟΤ — ..ΚΛ'S....—..ΑΛΛ = ...*πατρ[ικίῳ] [πρωτο]σπ[α]θ(αρίῳ) καὶ ἐ[πὶ] τοῦ χρυ[σ]οτ[ρι]κλ(ίνου) καὶ.........*

0,030. (Α. Ε. 2463). Μετριωτάτης διατηρήσεως Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

593. — + Κ.. ..ΔΟVΛΩ = + *Κ(ύρι)[ε β(οή)θ(ει) τ(ῷ) σῷ] δούλῳ,* πέριξ διπλοῦ σταυροῦ διηνθισμένου ἐπὶ τριβάθμου βάσεως.

Ὄπ. ..C.Λ — ΑCΠΑΘ, — .ΠΙ.⁜Τ — ΚΛΝΩ = *[Βα]σ[ι]-λ(είῳ) (;) πρωτοσπαθ(αρίῳ) [ἐ]πὶ [τ](οῦ) χρ(υσο)τ(ρι)κλ(ί)νῳ* (sic).

0,020. (Α. Ε. 2977). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

594.—.ΚЄRΘ,—ΤΩCΩΔΟΥ—ΘЄΟΔΩΡΟ—ΚΑΝΑC.. — ΘΑΡ.. = [+] *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) τῷ σῷ δού(λῳ) Θεοδωροκάν(ῳ) πρωτοσ[πα]θαρ[ίῳ].*

Ὄπ. ЄΠΙΤΟΥ—.ΤΡΙΚ .—.SΑΡ.Η.. — CΗΤ.C. — ΝΑ.Ο. = *ἐπὶ τοῦ τρικ[λίν](ου) καὶ ἀρ[χ]η.* ....

0,030. (Ἀκαδ. ἔτος 1895-96, Γ, 1). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς. (Οἰκογεν.)

595. — . . .ΤΩCΩΔΟVΛ =[+ *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει)] τῷ σῷ δούλ[ῳ]* πέριξ. .... — ΚΟΛ, = *[ὁ ἅ(γιος) Νι]κόλ(αος)* κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον κατιωμένης.

Ὄπ. + ЄVCΤ.—R'Α'CΠΑ.—ЄΠΙΤΟVΧ.—VCΟΤ,Ο. — ΟΧ.ΛΚ = + *Εὐστ[ρ](ατίῳ) β(ασιλικῷ) πρωτοσπα[θ](αρίῳ) ἐπὶ τοῦ χ[ρ]υσοτ(ρικλίνου) . . . Χ[α]λκ(ίτῃ).*

0,024. (Α. Ε. 3034). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. (Οἰκογεν.)

596. — ΘΝΙ — ΚΟΛ = *ὁ ἅ(γιος) Νικόλ(αος),* κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἐν τῇ συνήθει ἱερατικῇ περιβολῇ,

τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογοῦντος (ἐφθαρμ.), τῇ δ' ἀριστερᾷ φέροντος Εὐαγγέλιον ἐπὶ τοῦ στήθους.

Ὄπ. + ΚЄR.—RAPΔΑΑ—CΠΑΘЄΠΙ—Τ,Τ..ΚΛVΠ—ΤΚΡΙΤ,Τ,R—..ΝΟΤ = + *Κ(ύριε) β(οή)[θ](ει) Βάρδᾳ πρωτοσπαθ(αρίῳ) ἐπὶ τ(οῦ) τ[ρι]κλ(ίνου) ὑπ(ά)τ(ῳ) κριτ(ῇ) τ(οῦ) β[ήλ](ου) νοτ(αρίῳ)* (;)

0,038. ('Ακαδ. ἔτος 1891-92, Θ, 87). Καλῆς διατηρήσεως. Ι—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

597. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τοῦ ἁγίου Νικολάου, φαλακρὰν ἔχοντος τὴν κεφαλὴν καὶ βραχὺν στρογγύλον τὸν πώγωνα. Φέρει ὡς συνήθως φελώνιον καὶ ὠμοφόριον καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογεῖ τῇ δ' ἀριστερᾷ ἀνέχει Εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους. Τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς μορφῆς αὐτοῦ διατηροῦνται ἄριστα. Ἑκατέρωθεν ἐν τῷ πεδίῳ ἀνὰ ἓν Χ ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν σφαιρίδια.

Ὄπ. ...—.RACI—Λ'Κ'Α'CΠΑ—Θ'SЄΠΙΤ.—⁂Κ.Ι.= ..... *βασιλ(ι)κ(ῷ) πρωτοσπαθ(αρίῳ) καὶ ἐπὶ τ[οῦ] χρ(υσοτρι)κ[λ]ί[ν](ου).*

0,020. (Α. Ε. 569). Καλῆς διατηρήσεως Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

598. — ΘΠΑΝ—. . = *ὁ ἅ(γιος) Παν[τελ](εήμων)*, ἑκατέρωθεν αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἀγένειον νεαρὸν ἔχοντος πρόσωπον καὶ κόμην οὔλην, ἱερατικὴν δὲ φέροντος στολήν.

Ὄπ. ..ΙΚΗ.— —... ΡΙΚΛΗ—...ΤΟΥΡΑ—.ΗΝΟΥ = [+ *Ν*]*ικη*[*φ*](*όρου*) [*ἐ*](*πὶ*) [*τ*](*οῦ*) [*χρ*](*υσοτ*)*ρικλή*[*νου*] *τοῦ Ρα*[*δ*]*ηνοῦ*.

0,022. (Α. Ε. 2495). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. (Οἰκογεν.)

Ε΄. ΕΠΩΝΥΜΑ ΒΥΖΑΝΤΙΑΚΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ.

Ἀγρίτης.

599. — Ο ΑΓΙΟϹ — ΓΕѠΡΓ΄ = *ὁ ἅγιος Γεώργ(ιος)*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ᾽ ἐνώπιον, ἐν στρατιωτικῇ περιβολῇ, φέροντος δὲ δόρυ καὶ ἀσπίδα.

Ὄπ. + ΤѠΝΠΑ — ΓΚΑΛΟVϹΦ — ΡΑΓΙϹΜΑΓ — . . ΦѠΝΑΓ — ΡΙΤΟV = *Τῶν Παγκάλου σφράγισμα γ[ρα]φῶν Ἀγρίτου.* Τρίμ, ἰαμβ.

0,034. (Α. Ε. 576). Ἀρίστης διατηρήσεως. ΙΑ΄—ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 612.

Ἀδραβηνός (;)

600. — Ὁ ἀρχάγγελος Μιχαὴλ ἱστάμενος κατ᾽ ἐνώπιον, μεθ᾽ ἡμιαναπεπταμένων πτερύγων, ἔχων ἑκατέρωθεν τὴν ἐπιγραφὴν Μ̄ — Χ̄ (=*Μ(ι)χ(αήλ)*). Λίαν κατιωμένος ὁ τύπος.

Ὄπ. . ϹΦΡΑΓ — ѠΝ. . . . . — ΘΕΟΔΟΡΟV — ΤΟ̄V̄ΑΔΡΑ — ΒΗΝΟV = [+] *Σφραγ(ὶς) [τ]ῶν [γραφῶν] Θεοδόρου τοῦ Ἀδραβηνοῦ* (;)

0,018 (Σ. Π. 1899-1900, 53). Μετριωτάτης διατηρήσεως. ΙΑ΄—ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κ. Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Ἐφημ. Νομ. Ἀρχ. τόμ. Γ΄, σελ. 187.

Ἁδρόνους.

601. — ΜΗ̄Ρ̄ — [Θ̄V̄] = *Μή(τ)ηρ Θ(εο)ῦ*, ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ᾽ ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου φερούσης διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τὸ βρέφος. Ἀποτετριμμένος ὁ τύπος.

Ὄπ. + ΚѠΝ — ϹΤΑΝΤΙ — ΝΟϹΜΟΝ. — ΧΟϹΟΑΔ — ΟΝΟVϹ = + *Κωνσταντῖνος μον[α]χὸς ὁ Ἁδ[ρ]όνους.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,025. (Σ. Π. 1897-1900, 35). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ΄—ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς. Κωνσταντόπουλος, αὐτόθι.

Ἀκάπνης.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ 416 μολυβδόβ. τοῦ μυστολέκτου Νικολάου Ἀκάπνη).

Ἀκτάρης (;)

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 312).

Ἀλωπός.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 418 μολυβδόβ. Κωνσταντίνου πρωτονοβελισσίμου τοῦ Ἀλωποῦ).

Ἀμοριανός.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 466 μολυβδ. πατρικίου Ἀμοριανοῦ).

Ἄννινος.

602. — ΠΡΑ — ΞΕΙ . — . ΦΡΑ — ΓΙΣΩ = *Πράξει[ς σ]φραγίζω*
Ὀπ. ΚΑΙ — ΓΡΑΦΑ — CANI — NOV = *καὶ γραφὰς Ἀνίνου.* Τρίμ. ἰαμβ. (;)

0,020. (Α. Ε. 2843). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ´—ΙΒ´ ἑκατονταετηρίς.

Ἀνζᾶς.

603. — Ἀρχάγγελος ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων, φέρων σκῆπτρον καὶ σφαῖραν.

Ὀπ. ΑΝΖΑΝΑ — . ΔΡΟΝΩ . — . ΟΜΩΝΙΜ — ΟΝCΚΕΠ = *Ἀνζᾶν α (=πρό)[ε]δρον . . . ὁμώνιμον σκέπ(οις).* Τρίμ. ἰαμβ. (;)

0,024. (Α. Ε. 3179). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ´ – ΙΒ ἑκατονταετηρίς

Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 336 ἕτερον μολυβδόβ. Νικήτα χαρτουλαρίου τῆς Δύσεως τοῦ Ἀνζᾶ

Ἀντιοχίτης.

604. — [$\overline{\text{ΜΗΡ}}$] — $\overline{\text{ΘV}}$ Ἡ Θεοτόκος καθημένη ἐπὶ θώκου μετὰ προσκεφαλαίου, στηρίζουσα ἐπὶ τοῦ γόνατος τὸ βρέφος ἐν δίσκῳ ὃν φέρει δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν. Ἀξιόλογος ἁγιογραφικὸς τύπος.

Ὄπ. .... — ΟΗΘΕΙ — ΚѠΝCΤΑΝ — ΤΙΝѠΠΡΟ — ЄΔΡѠΤѠ — ΑΝΤΙΟΧ — .. = [Θ(εοτό)κε β]οήθει Κωνσταντίνῳ τῷ Ἀντιοχ[ίτῃ].

0,020. (Ε. Σ. 13059α). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Ἴδε καὶ ἀνωτέρω ἀριθ. 475 μολυβδ. τοῦ πρωτοπροέδρου Θεοδώρου Ἀντιοχίτου.

605. — ΜΗΡ — ΘV = Μή(τ)ηρ Θ(εο)ῦ, ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου, ἀνατεινούσης χεῖρας ἱκέτιδας φερούσης δὲ τὸν συνήθη μετὰ καλύπτρας πέπλον, διασταυρούμενον ἐπὶ τοῦ στήθους. Ἐπὶ τοῦ στήθους ἔχει τὸ βρέφος ἐν δίσκῳ, τὸ δὲ πρόσωπον αὐτῆς εἶναι ἀποκεκρουσμένον.

Ὄπ. + ΘΚЄ — .... ΔΑΙ. — ... ЄCΤΧ — ΤѠΑΝΤΙ — Ο.ΙΤ = + Θ(εοτό)κε [βοήθ](ει) . . . [δομ]εστ(ί)χ(ῳ) τῷ Ἀντιο[χ]ίτ(ῃ).

0,016. (Ε. Σ. 13085β). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Ἀντίπαππος.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 55 μολυβδόβουλλον Μιχαὴλ βεστάρχου καὶ προνοητοῦ Ἀθηνῶν τοῦ Ἀντιπάπου).

Ἀξαρτᾶς.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 318 μολυβδ. Ἀσπασίου βέστου τοῦ Ἀξαρτᾶ).

Ἀργυρόπωλος.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 134 μολυβδ. Κωνσταντίνου μαγίστρου καὶ στρατηγοῦ τῆς Σάμου τοῦ Ἀργυροπώλου).

Ἀριστηνός.

606. — + ΑΡΙC — ΤΗΝΟV — CΦΡΑΓΙ — — C — = + Ἀριστηνοῦ σφράγι—σ—

Ὄπ. ΜΑ — ΤΟVΝΙ — ΚΟΛΑ — ΟV = μα τοῦ Νικολάου. Τρίμ. ἰαμβ.

0,020. (Ε. Σ. 13173, 5). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

607. — CΦΡ — Γ ... — Χ Νω — ΑΡΙ = *Σφρ[α]γ[ὶς τυ]⟨γ⟩χ[ά]νω 'Αρι*

"Οπ. CΤΗΝΟΥ — ΡΑΜΑ — ΤωΝ = *στηνοῦ [γ]ραμάτων.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,013. (Α. Ε. 2567). Μετρίας διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

'Αρταβάνειος.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 474 μολυβδ. Θωμᾶ πριμικηρίου τοῦ 'Αρταβανείου).

'Ασάννιος.

608. — Ⓐ/Ιω — ˙˙/.. = *ὁ ἅ(γιος) 'Ιω(άννης) (ὁ Πρ]ιό)δρ(ομος)],* ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον κατίσχνου, αὐχμηρὸν ἔχοντος τὸ γένειον καὶ φέροντος τὴν μηλωτήν.

"Οπ. ... — ΑΙCΓΡΑΦΑΙ. — .ΜωΝΚVΡΟ. — ..ΕΛΦΙΔΟΝΚV — ΝΤΟCΑΕΙΙω. — .ΝΟΥΑCΑΝΝΙΟΥ — CΦΡΑΓΙCΜ — ΟCΜΕ... = *[Θεί]αις γραφαῖ[ς ἡ]μῶν κῦρο[ς ἀ]δελφιδὸν κυ[ροῦ]ντος ἀεὶ 'Ιωάννου 'Ασαννίου σφραγισμὸς με...*

0,030. (Σ. Π 'Ακαδ. ἔτος 1899-1900, Ι, 50). Καλῆς διατηρήσεως ΙΓ'—ΙΔ' ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κ. Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Ἐφημ. Νομ. 'Αρχ. τόμ. Γ', σελ. 186.

'Ακάμψης.

609. — Σταυρὸς ἰσοσκελής, πεπλατυσμένας κανονικῶς ἔχων τὰς κεραίας, κοσμουμένας κατὰ τὰ ἄκρα ὑπὸ σφαιριδίων, φέρων δὲ ἀκτῖνας ἐν εἴδει Χ κοσμουμένας ὡσαύτως κατὰ τὰ ἄκρα ὑπὸ σφαιριδίων.

"Οπ. + — ΤΟΥΑ — ΚΑΜ — ΨΗ = + *Τοῦ 'Ακάμψη.*

0,021. (Α. Ε. 2412). Καλῆς διατηρήσεως Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

'Ατταλειώτης.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 519).

Βάρδας.

610. — ΟΑΓΙΟC.. — ΟΔΟΡΟ. = *ὁ ἅγιος [Θε]όδορο[ς],* κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον μετὰ βραχέως χιτῶ-

νος, θώρακος καὶ χλαμύδος ἀπὸ τῶν ὤμων καταπιπτούσης ὄπισθεν καὶ φέροντος τῇ μὲν δεξιᾷ δόρυ τῇ δ' ἀριστερᾷ ἀσπίδα.

Ὄπ. CφPA . . . — AΘΛΗ . . C . . . — ΔωPTVNXA . — ЄΙ . ωRAP — ΔA . . NCT . — ΛΠC . TΛ = *Σφρα[γὶς] ἀθλη[τὴ]ς [Θεο]δώρ[ῳ] τυνχά[ν]ει [τ]ῷ Βάρδᾳ* (;) . . . .

0,031. (Ε. Σ. 13161). Μετριωτάτης διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς·

Βαρύς.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 12 Μιχαὴλ μητροπολίτης Τραϊανουπόλεως ὁ Βαρύς, καὶ ἀριθ. 385 Μιχαὴλ κουροπαλάτης ὁ Βαρύς).

Βεμπριώτης (;)

611. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου τῇ δεξιᾷ εὐλογοῦντος καὶ τῇ ἀριστερᾷ φέροντος μακρὸν σταυρὸν ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ ἐρειδόμενον. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος.

Ὄπ. KЄRΘ, — ΘЄΟΔωP — TωRЄΜΠ — . ΙωΤΗ = *Κ(ύριε) β(οή)θ(ει) Θεοδώρῳ τῷ Βεμπ[ρ]ιώτῃ.*

0,018. (Α. Ε. 1894). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Βοτανειάτης.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 282 μολυβδ. Νικηφόρου δεσπότου τοῦ Βοτανειάτου).

Βρυέννιος.

612. — ΜΗΡ — Θ[V]. Ἡ Θεοτόκος ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον, ἀνατείνουσα χεῖρας ἱκέτιδας καὶ ἔχουσα ἐπὶ τοῦ στήθους τὸ βρέφος ἐν δίσκῳ. Φέρει τὸν συνήθη μετὰ καλύπτρας πέπλον διασταυρούμενον ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ ἁπλούμενον ἑκατέρωθεν διὰ τῶν χειρῶν, σχηματίζοντα δὲ πτυχώσεις λίαν καλλιτεχνικῶς εἰργασμένας. Τὸ πρόσωπον τῆς Θεοτόκου εἶναι ἀποτετριμμένον.

Ὄπ. + ΘKЄRΘ - - . . . ω . . . — . . . . Δ . . . — . ΠΡΑΙ . . . — . PVЄΝΙω = + *Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει) . . . ω . . . . . δ . . . πραι[ποσ](ίτῳ)* (;) *[Β]ρυενίῳ.*

0,021. (Α. Ε. 1989). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

613. — ΟΑΓΙΟϨ — ΓⲈΡΓΙΟϨ = ὁ ἅγιος Γεώργιος, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον ἐν στρατιωτικῇ περιβολῇ, μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος.

Ὄπ. CΦΡΑΓΙC—CЄRACTOY—ΙωCΗΦR—PVЄΝΙΟΥ = *Σφραγὶς σεβαστοῦ Ἰωσὴφ Βρυενίου*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,026. (Ε. Σ. 13156). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς

Βρυέννιος Βατάτζης.

614. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης, μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ, λίαν κατιωμένη ἐξίτηλον ἔχουσα τὴν ἑκατέρωθεν συνήθη ἐπιγραφήν.

Ὄπ. ..ЄRΘ— ....ΔΟΥ —...ЄΝΙω—.ωRΑΤΑ—.ΙΗ = *[Θ(εοτό)κ]ε β(οή)θ(ει) [τῷ σῷ] δού(λῳ) [Βρυ]ενίῳ [τ]ῷ Βατά[τ]ζῃ.*

0,025. (Α. Ε. 2557). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Ἴδε Schlumberger, Sigillographie σελ. 712.

Βαθυρυακίτης.

615. — ⊙ΘЄω — ΔωΡΟ = *ὁ ἅ(γιος) Θεώδωρο(ς)*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον καὶ στρέφοντος ἠρέμα πρὸς τ' ἀριστερά. Περιβέβληται βραχὺν χιτῶνα καὶ θώρακα, φέρει δὲ τῇ δεξιᾷ δόρυ.

Ὄπ. —+— —+ΟRΑ—ΘVΡΙΑ—ΚΙΤΙC = —+— + *ὁ Βαθυριακίτις.*

0,021. (Α. Ε. 3001). Ἀρίστης διατηρήσεως. Γ'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Schlumberger ἐν Rev. ét. grecq. 1891 σελ. 141 (=Melanges σελ. 251). Νομίζει δὲ ὁ S. ὅτι ἀνήκει εἰς τὰ οἰκογενειακά. Ἐν τούτοις ξενίζουσα φαίνεται ἡ ὄπισθεν ἐπιγραφή, μὴ μνημονεύουσα τοῦ κυρίου ὀνόματος, καίτοι ὑπάρχουσιν ἕτερα τοιαῦτα παραδείγματα ἐπιγραφῶν εὐάριθμα, ὡς ἐν τῷ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 609 μολυβδοβούλλῳ. Μήπως τὸ προκείμενον ἀνήκει εἰς μονὴν *Θεοδώρου τοῦ Βαθυρυακίτου*;

Βλαχερνίτης.

616. — ΝΙΚ — ΗΦΟΡΟΥ — CΦΡΑ = *Νικηφόρου σφρά*

Ὄπ. ..CΜ.—ΤΟ...Α—Χ.ΡΝΙ—ΤΟV = *[γι]σμ[α] το[ῦ] Βλαχ[ε]ρνίτου.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,021. (Α. Ε. 3186). Μετριωτάτης διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Γαβαλᾶς.

617. — ΘΔΗ — ΜΗΤΡΙΟϨ = ὁ ἅ(γιος) *Δημήτριος*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον μετὰ χλαμύδος καὶ θώρακος, φέροντος δὲ δόρυ καὶ ἀσπίδα.

Ὄπ. + — ΚⲰΝϚΑΝ — ΤΙΝΟCΟΓΑ — . ΑΛ . C . — . . . = + *Κωνσταντῖνος ὁ Γα[β]αλ[ᾶ]ς . . . .*

0,025. (Σ. Π. 1899-1900, I, 54). Μετριας διατηρήσεως. ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς. Κ. Κωνσταντόπουλος, Διεθν. Ἐφημ. Νομ. Ἀρχ. τόμ. Γ΄, σελ. 187.

Γαλάτων.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 262 μολυβδ. Ἰωὴλ μοναχοῦ τοῦ Γαλάτωνος).

Γηράρδος.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 494).

Δαλασσηνός.

618. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ (ἀποτετριμμένη).

Ὄπ. . Є . ' — . Δ . ΙΑΝΟ . — ΤΟΝΔΑ . . — CΙΝΟΝ = [*Κ*(ύ-ρι)]ε [*β*(οή)][*θ*](ει) [*Ἀ*]*δ*[ϱ]*ιανὸ*[ν] *τὸν Δα*[*λα*]*σινόν.*

0,022. (Ε. Σ. 13123). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ΄—ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς.

Δεμόνης.

619. — ΘΔΙΜΙ — . . . . = ὁ ἅ(γιος) *Διμί*[τριος], κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον μετὰ χλαμύδος καὶ θώρακος, φέροντος τῇ δεξιᾷ δόρυ καὶ τῇ ἀριστερᾷ ἀσπίδα.

Ὄπ. + ΚЄΡΘ — ΔΙΜΙΤΡΙ — ⲰΔЄΜΟ — ΝΗ = + *Κ*(ύρι)ε *β*(οή)*θ*(ει) *Διμιτρίῳ Δεμόνῃ.*

0,019. (Α. Ε. 1912). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ΄—ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς.

620. — Ἕτερον ἀντίτυπον μᾶλλον ἐφθαρμένον.

0,018. (Α. Ε. 1911).

Διασίτης.

621. – Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ (ἀποτετριμμένη.)

Ὄπ. . . . . . — . ωCωΔ. — .ΔΡ. . Є — .ΤωΤω — ΙΑC Τ, = [*Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει) τ]ῷ σῷ δ(ούλῳ) . . . . τῳ τῷ* [*Δ*]*ιασίτ(η).*

0,020. (Α. Ε. 1907). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Διμύρης.

622. — ΙC — Χ[C]. Ὁ Ἰησοῦς ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον, φέρων ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον μέχρι τῶν γονάτων κατερχόμενον. Ἀμφότερα κοσμοῦνται ὑπὸ σφαιριδίων (μαργάρων) τὸ δ' ἱμάτιον ἔχει πλατεῖαν παρυφήν. Καίτοι ἀποτετριμμένη ἡ εἰκὼν ἐν τούτοις φαίνεται τῇ ἀριστερᾷ φέρουσα Εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους ἐνῷ τῇ δεξιᾷ εὐλογεῖ. Ἵσταται δ' ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ βαθροειδοῦς ὑποποδίου ὅπερ ὁ χαράκτης, ἀγνοῶν προφανῶς τὴν προοπτικήν, ἐσχεδίασεν ὄπισθεν ἀνερχομένου μέχρι τῶν γονάτων.

Ὄπ. + — CΦΡΑΓΙC — ΓЄΝΟΥΜΟΙΚΑΙ — ΚΡΑΤΟCΘΥΛΟ — ΓЄΟΙΚΤΡωΜΑΝ — ΟΥΗΛΑCЄΒΑCΤω — ΤωΔΙΜΥΡΗ = *Σφραγὶς γενοῦ μοι καὶ κράτος Θ(εο)ῦ λόγε οἰκτρῷ Μανουὴλ σεβαστῷ τῷ Διμύρῃ.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,038. (Ε. Σ. 13173, 90). Καλῆς διατηρήσεως. Ἴδε καὶ ἀνωτέρω ἀριθ. 491 ἕτερον ἀντίτυπον τοῦ αὐτοῦ μολυβδοβούλλου. ΙΓ'— ΙΔ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 673 καὶ Froehner, Bulles metriques 2me serie, ἀριθ. 106. Ἀμφότεροι ἀνέγνων τὸ ἐπώνυμον τοῦ κτήτορος *Διμύρη.*

Δοξαπατρῆς.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ 328 μολυβδόβ Θεοφάνους σπαθαρίου καὶ δισυπάτου τοῦ Δοξαπατρῆ).

Δούκας.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 281, 284, 290, 291, 294, 477).

Δρόσος.

623. — ΜΗΡ — Θ[V]. Ἡ Θεοτόκος ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον μετ'

ἀνατεινομένων χειρῶν, ἐν στάσει δεήσεως, ἔχουσα τὸν πέπλον διασταυρούμενον ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ ἁπλούμενον ἑκατέρωθεν.

Ὄπ. —+ΓΕ— —ωΡΓΙωΝ—.ΡΟCICΟΝ—ΑΓΝΗΤΟΝ = ΔΡΟCΟΝ = — +*Γε—ωργιων* (sic) [*δ*]*ρόσισον ἁγνὴ τὸν* [*Δ*]*ρόσον*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,021. (Ε. Σ. 13173, 41). Καλῆς διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Ἕτερα ὅμοια παρὰ Schlumberger, Melanges I, 246-247.

Εὐρόπουλος.

624. — ΘΓ. — Ο.. = *ὁ ἅ*(*γιος*) *Γ*[*ε*]*ό*[*ργ*](*ιος*), κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον, ἀγένειον νεαρὸν ἔχοντος πρόσωπον καὶ κόμην οὔλην. Περιβέβληται χλαμύδα καὶ θώρακα καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ φέρει δόρυ τῇ δ' ἀριστερᾷ ἀσπίδα κοσμουμένην ὑπὸ σφαιριδίων.

Ὄπ. + — ΚΕRΘ — ΓΕωΡΓΙω — ΠΡΙΤω — ΕVΡΟ. — .ΛΟ = + *Κ*(*ύρι*)*ε β*(*οή*)*θ*(*ει*) *Γεωργίῳ πρι*(*μηκηρίῳ*) *τῷ Εὐρο*[*πού*]*λο*.

0,016. (Σ. Π. 1899-1900, I, 57). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Ζιρίχης (;)

625. — + — ΚΕ.. — ΕΜ. — .. = + *Κ*(*ύριε*) [*β*(*οή*)*θ*(*ει*) '*Εμ*[*ανου*](*ήλ*) (;)

Ὄπ. Τ.ΖΙ — ΡΙΧΙ = *τ*[*ῷ*] *Ζιρίχι*.

0,019. (Ε. Σ. 13176). Μετριωτάτης διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ ἑκατονταετηρίς.

Θεοδωρόκανος.

626. — —+— — ΘΚΕRΟ — ΗΘΕΙΤω — CωΔΟV — Λω = *Θ*(*εοτό*)*κε βοήθει τῷ σῷ δούλῳ*.

Ὄπ. ΡωΜΑ — ΝωΤω — ΘΕΟΔω — ΡΟΚΑΝ = *Ρωμανῷ τῷ Θεοδωροκάν*(*ῳ*).

0,016. (Α. Ε. 2610). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.
Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 462 ἕτερον μολυβδ. Κωνσταντίνου πατρικίου τοῦ Θεοδωροκάνου.

Θεοτόκος.

627. — Συμπίλημα ἐκ γραμμάτων ἀποτελούντων τὴν λέξιν *Χριστέ.*

Ὄπ. + — . Φ . ΑΓΙϹ — . ΑΝΟΥΗΛ — ЄΚΓЄΝΟΥϹΘ — ЄωΤΟΚΟΥ = + [*Σ*]*φ*]*ρ*]*αγὶς* [*Μ*]*ανουὴλ ἐκ γένους Θεωτόκου.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,034. (Α. Ε. 3174). Καλλίστης διατηρήσεως. ΙΓ'—ΙΔ' ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κ. Κωνσταντοπούλου ἐν Ἁρμονίᾳ, τόμ. Α', σελ. 193.

Θρακήσιος.

628. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ. Ἀποτετριμμένη.

Ὄπ. ΘΡΑΚΗ — ϹΙΟΝΜЄΦ — ΛΑΤΤЄϹ .. — ..... = *Θρακήσιόν με φ*[*ύ*]*λαττε σ*[*ὸν λάτριν*]. Τρίμ. ἰαμβ.

0.016. (Α. Ε. 2647). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Ἱεράκης.

629. — + . Ο — ΓΟV . — ϹΦΡ — ΓΙΖω = + [*Λ*]*όγου*[*ς*] *σφρ*[*α*]*γίζω*

Ὄπ. —·— — SΓΡΑ — ΦΑϹΙ — ЄΡΑ — — ΚΗ — = *καὶ γραφὰς Ἱεράκη.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,018. (Α. Ε. 3031). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Καλαμαρᾶς.

630. — ΘΔ . Η — ΤΡ . ΟϹ = *ὁ ἅ*(*γιος*) *Δ*[*ημ*]*ήτρ*[*ι*]*ος*, χιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον, βραχὺν φέροντος χιτῶνα, θώρακα φολιδωτόν, τῇ δεξιᾷ δόρυ ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ ἐρειδόμενον καὶ τῇ ἀριστερᾷ ἀσπίδα ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ὁ τύπος οὗτος εἶναι μετὰ πολλῆς τέχνης εἰργασμένος, ἀξιολογώτατος δὲ διὰ τὴν ἁγιογραφίαν.

Ὄπ. ... Π . ΜЄ — ... ΤVϹϹΟΝΔΗ . — .. Ρ ... ΚΑΛΑΜΑ .. Ν — . ΡΑΦΑϹΔЄ ... — .. ΟΝΚΑΙΜΑ ... — . ΚΟΙϹϹVΜ — ... ΝЄωΝ = [*Σκέ*]*π*[*ε*] *με* [*μάρ*]*τυς σὸν Δη*[*μήτ*]*ρ*[*ιον*] *Καλαμα*[*ρᾶ*]*ν* [*γ*]*ραφὰς δὲ* [*φρούρησ*]*ον καὶ μα* .... *κοις συμ*[*φρο*]*νέων* (;)

0,036. (Α. Ε. 3064). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΒ' ἑκατονταετηρίς

631.—.VPOYC.—ΠΡΑΞЄΙC—ΚΑΙΓΡΑΦΑC—ΑΚΙΝΔV ΝΟV = [*Κ*]*υροῦσ*[*ι*] *πράξεις καὶ γραφὰς ᾿Ακινδύνου*

῎Οπ. .ΟΥΚΑΛ.—.ΑΡΑΔVΟ—.ΑΙΜΟΝΟΙ—CΤΙΧΟΙ = [*τ*]*οῦ Καλ*[*αμ*]*αρᾶ δύο* [*κ*]*αὶ μόνοι στίχοι.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,082. (Α Ε. 2951). Μετρίας διατηρήσεως ΙΑ΄—ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Schlumberger (Rev. des ét. grecq. 1891 σελ. 238 = Melanges I 247-48) ὅστις ὅμως ἀναγινώσκει τὸ ἐπώνυμον τοῦ κτήτορος *Καλακαρᾶ*.

632.—῞Ετερον ἀντίτυπον μᾶλλον ἐφθαρμένον τοῦ ἀνωτέρω καὶ τῆς αὐτῆς περίπου διαμέτρου.

(Α. Ε. 2572).

633.—῞Ετερον ἀντίτυπον.

(Α. Ε. 13173, 23).

Καλέργης.

634.— $\overline{\text{X}}$ ΑΡ — $\overline{\text{X}}$ ΜΗ = *ἀρχ*(*άγγελος*) *Μηχ*(*αήλ*), ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ᾿ ἐνώπιον ἐπὶ στρογγύλου βαθροειδοῦς ὑποποδίου μετ᾿ ἀναπεπταμένων πτερύγων, βραχὺν φέροντος χιτῶνα, θώρακα καὶ χλαμύδα μετὰ πλατείας παρυφῆς, κατερχομένην ὄπισθεν. Τῇ δεξιᾷ φέρει σπάθην ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ καὶ τῇ ἀριστερᾷ τὸν κολεὸν αὐτῆς. Τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καίτοι ἀποτετριμμένον, ὅμως διακρίνεται ὂν νεανικόν, ἡ δὲ κόμη βοστρυχώδης κατερχομένη πρὸς τοὺς κροτάφους.

῎Οπ. .ΤЄΡVΓ..—.ωΝCωΝ.—ΚЄΠΗCΤΡΑΤ.—.ΑΤΑΤΟΥΚΑ—..ΓΗΠЄΡΙΦ—ΡΟΥΡ..ΠΡΑΚ—ΤЄΑ= [*Π*]*τερύγ*[*ων τ*]*ῶν σῶν* [*σ*]*κέπῃ στρατ*[*ηλ*]*άτα τοῦ Κα*[*λέρ*]*γη περιφρούρ*[*ει*] *πρακτέα.* Τρίμ. ἰαμβ. Ἀνωμάλως καὶ σκαιῶς κεχαραγμένη ἡ ἐπιγραφή, ἔχουσα πολλὰ τῶν γραμμάτων πεπιεσμένα ἢ ἀποτετριμμένα, ἀνισομεγέθη δὲ καὶ ἀκανόνιστα.

0,036. (Σ. Π. 1898-99, ΚΔ, 3). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΓ΄—ΙΔ΄ ἑκατονταετηρίς.

Καλόμαλλος.

635.—.ΙΚ.—.ΑΟV.—.ΡΑΓ, = [*Ν*]*ικ*[*ολ*]*άου* [*σφ*]*ράγ*(*ισμα*)

῎Οπ. ΤΟ.—ΚΑΛ.—Μ Λ. = *το*[*ῦ*] *Καλ*[*ό*]*μ*[*α*]*λ*[*ου*]. Τρίμ. ἰαμβ.

0,016. (Ε. Σ 13163, 38). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κ Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Εφημ. Νομισμ. Ἀρχαιολ. Β΄, 125.

Καματερός.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 94 καὶ 95 μολ. Γρηγορίου Καματεροῦ πρωτοπραίτωρος Πελοποννήσου καὶ Ἑλλάδος, ἀριθ. 345 Ἐπιφανίου Καματεροῦ ἐπάρχου καὶ προέδρου.

Καμύτζος.

636. — ✝ ΜΑΡ — ΤVCCЄΒ — . ΟΝΤΟΝΙ — . . . . CΚ — . . . . . = ✝ *Μάρτυς σεβ(α)[στ)ὸν τὸν* (ὄνομα κύριον) *σκ[έποις].*

Ὀπ. ΠΙϚΟ. — ΛΑΤΡΙΝϹ΄ — ЄΚΓЄΝΟΥ. — ΚΑΜVΤΙ — ΟΝ = *πιστὸ[ν] λάτριν σ(ὸν) ἐκ γένου[ς] Καμύτζον.* Τρίμ ἰαμβ

0,034. (Ε. Σ. 13173, 30). Μετρίας διατηρήσεως, τὰ γράμματα ἐφθαρμένα ὑπὸ τῆς κατιώσεως. ΙΒ'—ΙΓ' ἑκατονταετηρίς.

637. — ✝ — . ѠΤΟ — . . ΡΑΤΟΡΟϹ — . . . . ΜΙΤΙΗ — . . . . ΟΘЄΝ — . . . ΑΓΙϹ — . . ΝΟΥΗΛ = ✝ *[Πρ]ωτο[στ]ράτορος [τοῦ Κα]μίτζη [πατρ]όθεν [σφρ]αγὶς [Μα]νουὴλ*

Ὀπ. . . ΑΒ . — . . ΜΗΤΡΟ — ΘЄΝ:ΚΟΜΝ. — ΔΟΥΚΑ ΤΟΥΚ . . . — ΟVΝΤΟϹ = ... *μητρόθεν Κομν[η](νο)δούκα τοῦ κ[ρατ]οῦντος.*

0,037. (Ε. Σ. 13077). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΒ'—ΙΓ' ἑκατονταετηρίς.

Καραβίτης.

638. — Προτομὴ ἁγίου κατ' ἐνώπιον ἀποτετριμμένη καὶ πεπιεσμένη.

Ὀπ. ✝ΚЄΡΘ — ΙѠΑΝΝΗ — ΤѠΚΑΡΑ — RΙΤΗ = ✝ *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) Ἰωάννη τῷ Καραβίτη.*

0,018. (Α. Ε. 3173). Μετρίας διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Καραμαλῆς.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 387 μολ Θεοδώρου Καραμαλῆ πρωτοκουροπαλάτου).

Κάρανος.

639. — ΟΑΓΙΟϹ — ΓЄѠΡΓΙΟϹ, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον ἐν τῇ συνήθει στρατιωτικῇ περιβολῇ, μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος.

Ὀπ. CΦΡΑΓΙCΟ — ΗΑΡΤVCΤωΝΕ — ΗωΝΝVΝΠΡΑΚΤΕ — ωΝΟΗωΝVΗωΝ — .ΟΙCΚΑΡΑΝω — ΓΕωΡΓΙω = *Σφραγὶς ὁ μάρτυς τῶν ἐμῶν νῦν πρακτέων, ὁμωνύμῳ ν.οις Καράνῳ Γεωργίῳ*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,042. (Ε. Σ. 13127). Ἀρίστης διατηρήσεως ΙΓ΄—ΙΔ΄ ἑκατονταετηρίς Schlumberger, Sigillographie σελ. 632. Froehner, Bulles metriques 2me serie ἀριθ. 119. Ὁ μὲν S. ἀνέγνω ἐν τῷ πέμπτῳ στίχῳ C ΟΙC ἢ [ΕΧ]ΟΙC, ὁ δὲ Fr. ἀνέγνω *ὁμωνυμῶν μοι Καρανῷ Γεωργίῳ* ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἀνάγνωσις εἶναι ἀδύνατος ὡς μαρτυροῦσι τὰ σῳζόμενα γράμματα.

Καραντηνός.

640. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου ἀνατεινούσης χεῖρας ἱκέτιδας μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ, ἀποτετριμμένη. Τῆς ἑκατέρωθεν συνήθους ἐπιγραφῆς σῴζεται τὸ πρὸς δεξιὰ ΘV.

Ὀπ. + Θ . . — ΡΟΗΘΕ . — ΙωΤωΚ . . — ΑΝΤΙΝ — . = + *Θ(εοτό)[κε] βοήθε[ι] Ἰω(άννῃ) τῷ Κ[αρ]αντιν[ῷ].*

0,020. (Α. Ε. 2981). Μετριωτάτης διατηρήσεως. ΙΑ΄— ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς

Καρδιωμάτης (;)

641. — Ὁ ἀρχάγγελος Μιχαὴλ ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων, ποδῆρες ἠμφιεσμένος ἱμάτιον, τῇ δεξιᾷ φέρων μακρὸν σκῆπτρον καὶ τῇ ἀριστερᾷ σφαῖραν.

Ὀπ. + ΚΕRΟ — . ΘΕΙΜΙΤ — . ΝΚΑΡΔΙω — . ΑΤΗΝ = + *Κ(ύρι)ε βο[ή]θει Μι(χαὴλ) τ[ὸ]ν Καρδιω[μ]άτην.*

0,020. (Α. Ε. 2653). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ΄ – ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς

642. — Ἕτερον ἀντίτυπον τῆς αὐτῆς διαμέτρου καὶ διατηρήσεως. (Σ. Π. Ἀκαδ. ἔτος 1896-1900, I, 70). Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Ἐφημ. Νομ. Ἀρχαιολ. τόμ. Γ΄, σελ. 190.

Καριανίτης.

643. — . ΑΓΔΗΜΗ — . ΡΙΟC = *[δ] ἅγ(ιος) Δημή[τ]ριος*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον, μετα χλαμύδος καὶ θώρακος, φέροντος δὲ δόρυ καὶ ἀσπίδα.

Ὀπ. . CΦΡΑΓ. — ΙΩΤΟV — ΚΑΡΙΑ — ΝΙΤΟΥ = [+] *Σφρα[γ](ὶς) Ἰω(άννου) τοῦ Καριανίτου.*

0,020. (Σ. Π. 1899-1900, I, 55). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ΄—ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς. Κ. Κωνσταντόπουλος ἐν Διεθν. Ἐφημ. Νομ. Ἀρχαιολ. τόμ. Γ΄, σελ. 187.

Κάσπαξ.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 490 μολ. Νικηφόρου Κάσπακος σεβαστοῦ).

Καστάλδος.

644. — Σταυροειδὲς μονογράφημα (=*Θεοτόκε βοήθει*) ἔχον ἐν ταῖς γωνίαις τῶν σκελῶν τὰς λέξεις *τῷ—σῷ—δού—λῳ.*

Ὀπ. + ΚΑΤV — ΡΙΩΝ — ΚΑCΤΑ — ΛΔΟV = + *Κατυρίων* (;) *Καστάλδου.*

0,028. (Α. Ε. 2573). Καλῆς διατηρήσεως. Η΄—Θ΄ ἑκατονταετηρίς.

Κασταμονίτης.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 390 μολυβδ. Νικηφόρου Κασταμονίτου πρωτοκουροπαλάτου.

Κατάκαλος.

645. — ΟΘΕΟ — ΔΩΡΟΣ = *ὁ ἅ(γιος) Θεόδωρος*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον, οὔλην ἔχοντος κόμην καὶ σφηνοειδὲς γένειον. Φέρει δόρυ καὶ ἀσπίδα. Ἐφθαρμένος ὁ τύπος ὑπὸ τῆς κατιώσεως.

Ὀπ. + ΚΕR,Θ,— ΤΩCΩΔΟΥ,— ΙΩCΠΑΘΑ — Ρ,STΑΓΜΑΤ, — ΦVΛΑΚ,ΤΩ — ΚΑΤΑΚΑ — ΛΩ = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) τῷ σῷ δού(λῳ) Ἰω(άννῃ) σπαθαρ(ίῳ) καὶ ταγματ(ο)φύλακ(ι) τῷ Κατακάλῳ.*

0,021. (Ε. Σ. 13173, 89). Καλῆς διατηρήσεως. Ι΄—ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίς.

Κατακαλών (;)

646. — ϽΟΑ — ΛΟΧΙΝΘ = *ὁ ἅ(γιος) Νικόλαος*, ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἀποτετριμμένης.

Ὀπ. CΦΡ — .ΓΙCΝΙ — ΚΟΛΑΟΥ — ΤΟΥΚΑ. — ΚΑ... = *Σφρ[α]γὶς Νικολάου τοῦ Κα[τα]κα[λών]* (;)

0,021. (Α. Ε. 438). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ΄—ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς.

Κιβυρραιώτης.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 476 μολ. Γεωργίου Κιβυρραιώτου πρωτοπροέδρου).

Κόκκινος.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 468 μολ. Γεωργίου Κοκκίνου πραγματευτοῦ, ἀριθ. 514 μολ. Βασιλείου Κοκκίνου πρωτοσπαθαρίου).

Κομνηνοδούκας.

647. — ΜΗΡ — ΘV. Ἡ Θεοτόκος ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον, ἐν τῇ συνήθει περιβολῇ, ἀνέχουσα διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τὸ βρέφος.

Ὄπ. ✝ — ΚΟΜΝΗ — ΝΟΔΟΥΚѠΝ — . ΚΓЄΝΟVC — . ϕΡΑΓΙC — . . . ΗC = ✝ *Κομνηνοδουκῶν* [ἐ]*κ γένους* [σ]*φραγὶς* [*Ἄνν*]*ης* (;)

8,026. (Ε. Σ. 13173, 21). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Κομνηνός.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 261 μολυβδ. Ξένης μοναχῆς τῆς Κομνηνῆς, ἀριθ. 289 Ἰσαακίου Κομνηνοῦ δεσπότου Κύπρου, ἀριθ. 338 Ἀδριανοῦ Κομνηνοῦ πρωτοσεβάστου καὶ μεγάλου δομεστίκου Δύσεως, ἀριθ. 386 Ἰωάννου Κομνηνοῦ κουροπαλάτου καὶ ἀριθ. 496, 499).

Κουλούκας.

648. — ΘΝΙ — ΚΟΛ, = *ὁ ἅ*(*γιος*) *Νικόλ*(*αος*), κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον βραχέα ἔχοντος τὴν κόμην καὶ τὸ γένειον, περιβεβλημένου δὲ φελώνιον καὶ ὠμοφόριον, τῇ δεξιᾷ εὐλογοῦντος καὶ τῇ ἀριστερᾷ φέροντος Εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους.

Ὄπ. ✝ CϕΡΑ — Γ,CϕΡΑΓΙ — ΙΟΝΛЄΟΝ — ΤΟΥΚΟΥΛ' — ΚΑ ✝ *Σφραγ*(*ὶς*) *σφράγιζον Λέοντ*(*ος*) (;) *τοῦ Κουλ*(*ού*)*κα.*

0,028 (Α. Ε. 2273). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 648.

Κριθαρᾶς.

649. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον ἁγίου ἱερατικὴν φέροντος περιβολὴν καὶ βραχὺ ἔχοντος στρογγύλον γένειον, τῇ δεξιᾷ εὐλογοῦντος καὶ

τῇ ἀριστερᾷ φέροντος Εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους. Καίτοι ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἐγένετο ἐξίτηλος ὅμως ἐκ τῆς μορφῆς φαίνεται ὅτι ὁ εἰκονιζόμενος εἶναι ὁ ἅγιος Νικόλαος.

Ὀπ. ΚΕRΘ — . ѠCѠΔ, — . ѠΤΟΚΡ — . ΘΑΡΑ = *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) [τ]ῷ σῷ δ(ούλῳ) [Ἰ]ω(άννῃ) (;) το Κρ[ι]θαρᾷ.*

0,022. (Α. Ε. 1921). Μετρίας διατηρήσεως ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς.

Κ.ιμος.

650. — $\overline{\text{ΜΗΡ}}$ — $\overline{\text{Θ}}$[V]. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης, ἐχούσης δὲ τὸ βρέφος ἐπὶ τοῦ στήθους ἐν δίσκῳ.

Ὀπ. ΘΚΕRΘ — ΠΕΤΡѠ — ΤѠΚ.Ι — ΜΟ = *Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει) Πέτρῳ τῷ Κ ιμο.*

0,018. (Α. Ε. 1965). Μετρίας διατηρήσεως ΙΑ΄— ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς.

Λαδᾶς.

651.— [Θ]ΓΕ — . . Γ = *[ὁ ἅ(γιος)] Γε[ώρ]γ[ι](ος),* κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον, ἐν στρατιωτικῇ περιβολῇ, μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος.

Ὀπ. + ΚΕRΘ — . ѠΝΑCΠΑ — ΘΤѠΛΑ — ΔΑ = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) [Κ]ων(σταντίνῳ) πρωτοσπα(θαρίῳ) τῷ Λαδᾷ.*

0,020. (Ε. Σ. 13173, 120). Καλῆς διατηρήσεως. Ι΄—ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίς

Λαμψιώτης.

652. — $\overline{\text{Μ}}$ — [$\overline{\text{Θ}}$]. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης, μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ.

Ὀπ. . ΙѠ — ΟΛΑΜ — ΨΗΟΤ — ΗC = [+] *Ἰω(άννης) ὁ Λαμψηότης.*

0.020. (Α. Ε. 2969). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ΄—ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Rev. des ét grecq. 1891 σελ. 139 (=Melanges I σελ. 249).

Λαπαρδᾶς.

653. — Ἅγιος ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον ἐν στρατιωτικῇ περιβολῇ μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος. Βαρβαρωτάτης τεχνοτροπίας. Ἑκατέρωθεν

ἔχει ἐπιγραφὴν βαναύσως καὶ πλημμελῶς κεχαραγμένην ἥτις πιθανῶς ἀναγνωστέα: *ὁ ἅ(γιος) Θεόδωρ(ος).*

῎Οπ. ..ΦΡΑΓΙC — ΑΘΛΗΤΑ — ΤΟΛΑΠΑ — ϘΔΑΒΟΗ — ΘΗ + = [+ *Σ*]*φραγὶς ἀθλητὰ το Λαπαρδᾷ βοήθη* + Τρίμ. ἰαμβ.

0,032. (Α. Ε. 3181). Καλῆς διατηρήσεως ΙΓ'—ΙΔ' ἑκατονταετηρίς

Λάσκαρις.

(῎Ιδε ἀνωτέρω ἀριθ. 286 μολ. τοῦ βασιλέως Θεοδώρου Λασκάρεως).

Λευκηδονίτης

654. — RACIΛЄIOϹ = *Βασίλειος.* Ἡ ἐπιγραφὴ εὕρηται πέριξ ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων, πλὴν τοῦ τελευταίου γράμματος μετὰ τῆς στιγμῆς ὅπερ εὕρηται ἐν μέσῳ τοῦ ἐν τῷ κέντρῳ δευτέρου κύκλου.

῎Οπ. ✳ ΟΛЄVΚΗΔΟΝΙΤΗC = *ὁ Λευκηδονίτης.* Ὡσαύτως ἡ ἐπιγραφὴ εὕρηται ἐντὸς δύο κύκλων σφαιριδίων πλὴν τῶν τριῶν τελευταίων γραμμάτων ἅτινα εὕρηνται ἐντὸς τοῦ μικροτέρου κύκλου.

0,026. (Α. Ε. 3161). Ἀρίστης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Λιβαδᾶς.

(῎Ιδε ἀνωτέρω ἀριθ. 488 μολ. Γαβριὴλ ῥαίκτωρος τοῦ Λιβαδᾶ)

Λιθοκαστρίτης.

655. — + ΓΡΑ — ΦΑCΛЄ — ΟΝΤΟ. = + *Γραφὰς Λέοντο*[ς]

῎Οπ. .ΙΘΟ — ΚΑCΤΡΙ — ΤΟΥΦЄΡ — ω = [*Λ*]*ιθοκαστρίτου φέρω.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,016. (Α. Ε. 3072). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς

Λουλούκης.

(῎Ιδε ἀνωτέρω ἀριθ. 456 μολ Λέοντος Λουλούκη πατρικίου),

Λυκούδης.

(῎Ιδε ἀνωτέρω ἀριθ. 316 μολυβδ. Μιχαὴλ Λυκούδη βέστου).

Μακρεμβολίτης.

('Ιδε ἀνωτέρω ἀριθ 382 μολ. Μαρίας Μακρεμβολιτίσσης κουροπαλατίσσης).

Μακρῆς.

656. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ νεαρὸν ἀγένειον ἔχοντος πρόσωπον καὶ μακρὰν κόμην, περιβεβλημένου πολυτελῆ ἐσθῆτα κοσμουμένην διὰ μαργάρων (σφαιριδίων), τῇ δεξιᾷ φέροντος σκῆπτρον καὶ τῇ ἀριστερᾷ σφαῖραν. Τὰς πτέρυγας ἔχει ἡμιαναπεπταμένας.

Ὄπ. + ΚΕRΘ, — ΜΙΧΑΗΛ — ΤѠΜΑ — ΚΡΗ = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) Μιχαὴλ τῷ Μακρῇ.*

0,017 (Ε. Σ. 13137). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Μακροπόδαρος (;)

657. — ΚΕRΟ . . . ѠCѠΔΟVΛ = *Κ(ύρι)ε βο[ήθ](ει) [τ]ᾷ σῷ δούλ(ῳ)*, πέριξ διπλοῦ σταυροῦ διηνθισμένου καὶ ἐπὶ βάσεως.

Ὄπ. ΚΟCΜ. — RΑΛCΠΑΘ — ΚΑΝΔ,RΑ — ΤΟΜΑΚΡ — ΠΟΔ,Ρ = *Κοσμ[ᾶ] βα(σι)λ(ικᾷ)σπαθ(αρο)κανδ(ιδάτῳ). το Μακρ(ο)ποδ(ά)ρ(ῳ)* (;)

0,021. (Ε. Σ 13173, 26). Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι ἑκατονταετηρίς.

Μαριάντης (;)

658. — ΘRΑ — C . Λ . . ΟC = *ὁ ἅ(γιος) Βασ[ί]λ[ει]ος*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον, μακρὸν ἔχοντος πώγωνα, περιβεβλημένου δὲ φελώνιον καὶ ὠμοφόριον μετὰ σταυροῦ, τῇ δεξιᾷ εὐλογοῦντος καὶ τῇ ἀριστερᾷ φέροντος Εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους.

Ὄπ. + ΚΕRΘ — . ΑCΙΛΗ — ѠΤΟΜΑΡΙ — ΑΝΤΗ = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) [Β]ασιλήῳ το Μαριάντῃ.*

0,018. (Ε. Σ. 13124). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Μαυρικᾶς.

659. — .ΚΕΡΟΗ — ΘΕΙΤΩ — ΩΔΟΥ — ΛΩ = [+] *Κ(ύρι)ε βοήθει τῷ [σ]ῷ δούλῳ.*

Ὄπ. .ΕΟΔΩ — .ΟΝΤΟΝ — MARP. — K.. = [*Θ*]*εόδω*-[*ρ*]*ον τὸν Μαυρ*[*ι*]*κ*[*ᾶν*].

0,019. (Α. Ε. 448). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Μαυροζούμης.

660. — ΜΗΡ — Θ[V]. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου, ἀνατεινούσης χεῖρας ἱκέτιδας, φερούσης ἐπὶ τοῦ στήθους προτομὴν κατ' ἐνώπιον τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ. Ἑκατέρωθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ βρέφους ὑποφαίνονται ἴχνη τοῦ σταυροῦ. Ὁ μετὰ καλύπτρας πέπλος τῆς Θεοτόκου (μαφόριον) διατηρεῖται κάλλιστα.

Ὄπ. ..ΑVΛΟV — .ΦΡΑΓΙCΜΑ — ΤΟVΜΑR — .ΟϚΟΥΜΗ = [+ *Π*]*αύλου* [*σ*]*φράγισμα τοῦ Μαβ*[*ρ*]*οζούμη.*

0,020. (Ε. Σ. 13173, 1). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'— ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Μαυροτύρης.

661. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους πρὸ τοῦ στήθους.

Ὄπ. ..ΡΑΓ.. — ΝΙΚΗΤΑ — ΤΟΥΜΑV.. — ΤΙΡΙ = [*Σφ*]*ραγ*[*ὶς*] *Νικήτα τοῦ Μαυ*[*ρο*]*τίρι.*

0,021. (Α. Ε. 2685). Μετριωτάτης διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Μελίας.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 360 μολ. Κωνσταντίνου Μελία μεγάλου ἐπισκεπτίτου).

Μεσοποταμίτης.

662. — ΜΗΡ — ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης.

Ὀπ. . — ΚΕΡΘ — CΕΡΓΙΟ — ΤΟΜΕCΟ — . ΟΤΑΜ — . . Η — [+] *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) Σεργίο τὸ Μεσο[π]οταμ[ίτ]η.*

0,016. (Ἀκαδ ἔτος 1900-1901, ΚΖ', 35). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Μητροπολιανός.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ 482 μολ. Κωνσταντίνου Μητροπολιανοῦ προέδρου).

Μουρμούρης.

663. — Μ̄ — [Θ̄] = *Μ(ήτηρ) Θ(εοῦ).* Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ.

Ὀπ. . . . ΑΓ, — . . . VΚΑ — . ΟΥΡΜΟΥΡ, — . CΙΛΕΙ — . = *[Σφρ]αγ(ὶς) [πέφ]υκα [Μ]ουρμούρ(η) [Βα]σιλεί[ου].* Τρίμ ἰαμβ.

0,021. (Α. Ε. 2528). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'— ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Μουστακᾶς.

664. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου φερούσης δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν δίσκον ἐν ᾧ προτομὴ τοῦ βρέφους.

Ὀπ. + ΚWΝ — CΤΑΝΤΙ — ΝΟΜΟΥ. — ΤΑΚ. = + ***Κων**σταντίνο Μου[σ]τακᾷ.*

0,021. (Α. Ε. 3135). Μετρίας διατηρήσεως Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Μυραλίδης.

665. — — + — — CΦΡΑ — ΓΙCΜΙ — ΧΑΗΛ — — · — = *Σφραγὶς Μιχαὴλ*

Ὀπ. — · — — ΕVΤΕ — ΛΟΥCΜV — ΡΑΛΙΔΟΥ — — ο— ***εὐτελοῦς Μυραλίδου.*** Τρίμ. ἰαμβ.

0,017. (Α. Ε. 3159). Ἀρίστης διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Μωρόκανος (;)

666. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον ἁγίου γέροντος φαλακροῦ καὶ μετὰ σφηνοειδοῦς γενείου ἀποτετριμμένη ἀλλ' ἔχουσα κάλλιστον διάγραμμα. Ἐκ τῆς ἑκατέρωθεν ἐπιγραφῆς σῴζωνται πρὸς δεξιὰ τὰ γράμματα

ΘΓΟΛΓ ἅτινα ἴσως ἀναγνωστέα [*Ἰωάννης ὁ*] *Θεολόγος* ἢ [*Γρηγόριος ὁ*] *Θεολόγος.*

Ὄπ. + ΚΕR,Θ,—.ΕΟΝΤΙ—ΤШΜШΡΟ—.ΑΝ = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει)* [*Λ*]*έοντι τῷ Μωρο*[*κ*]*άν*[*ῳ*] (;)

0,015. (Α. Ε. 3165). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Ναρσίτης.

667. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον ἐφθαρμένη Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

Ὄπ. +RAΠΤΙ—CTACKE—ΠΕΤШCШ—ΔΟΥΛШΙШ ΤШΝΑΡ—CITH = + *Βαπτιστὰ σκέπε τῷ σῷ δούλῳ Ἰω(άννῃ) τῷ Ναρσίτῃ.*

0,018. (Ε. Σ. 13173, 11). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Ξιφίας.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 374 μολ. Εὐσταθίου Ξιφία πριμικηρίου καὶ κοιτωνίτου).

Παγωμένος ἢ *Πεπαγωμένος.*

668. — CΦΡΑ—ΓΙCΔΟΥ—ΟΥΧV = *Σφραγὶς δούλου Χ(ριστο)ῦ.*

Ὄπ ΙШΤΟΝ—ΠΑΓΟΜΕ—ΝШΝ = *Ἰω(άννην) τὸν Παγομένων* (sic) !

0,020, τοῦ ὑπὸ τοῦ κύκλου τῶν σφαιριδίων ὁριζομένου πεδίου 0,010. (Α. Ε. 3045). Καλῆς διατηρήσεως Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

669. — Παράστασις τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Ἡ Θεοτόκος ἵσταται δεξιὰ ἀποβλέπουσα ἠρέμα πρὸς τ' ἀριστερὰ ἔμπροσθεν θώκου· πρὸς αὐτὴν σπεύδει ἄγγελος τὴν δεξιὰν ἐκτείνων πρὸς αὐτὴν καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς φέρων σκῆπτρον. Ἀξιόλογος ἁγιογραφικὸς τύπος.

Ὄπ. + —ΘΚΕR,Θ,—ΚШΝCΠΑ—ΘΑΡ,ΚΟΥRΙΚ—ΛΑΡ,ΤΟΠΕ—ΠΑΓΜΕΝ—Ш = + *Θ(εοτό)κε β(οή)θ(ει) Κων(σταντίνῳ) σπαθαρ(ο)κουβικουλαρ(ίῳ) το Πεπαγ(ο)μένῳ.*

0,023. (Α. Ε. 3048). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Ἴδε καὶ ἀνωτέρω ἀριθ. 306.

Πεδιώτης.

670. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. . — . ЄROHΘ, — . . ΙΤѠΠΑ — . ΔΙѠΤΙ = [+ *Κ*](*ύ-ρι*)*ε βοήθ*(*ει*) [*μο*]*ι τῷ Παιδ*[*ι*]*ώτι.*

0,020. (Α. Ε 2642). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Παλαιολόγος.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ 284. 287, 288).

Πάμφυλος.

671. — ΟΑΓΙ — ΘЄΟΔѠ = *ὁ ἅγι*(*ος*) *Θεόδωρ*(*ος*), κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον παχεῖαν οὔλην ἔχοντος κόμην καὶ σφηνοειδὲς γένειον. Περιβέβληται χλαμύδα καὶ θώρακα, φέρει δὲ τῇ δεξιᾷ δόρυ καὶ τῇ ἀριστερᾷ ἀσπίδα.

Ὄπ. + — . . ΙϹΓΡΑ — . . ΑϹΙΝΛ — ЄΟΝΤΑΠ. — . ΦΥΛΟΝ — . . . . = + [*Τοῖ*]*ς* [*γρ*]*άμμασιν Λέοντα Π*[*άμ*]*φυλον* [*φέρω*]. Τρίμ. ἰαμβ.

0,024. (Ε Σ. 13131). Μετρίας διατηρήσεως.

672. — Ἕτερον ἀντίτυπον καλυτέρας διατηρήσεως διατηροῦν πληρεστέραν τὴν ὄπισθεν ἐπιγραφὴν οὕτω· + — ΤΟΙϹΓΡΑ — ΜΜΑϹΙΝΛ — ЄΟΝ . ΑΠΑ — ΜΦΥΛΟΝ — ΦЄΡѠ.

(Ε. Σ. 13130).

673. — Ἕτερον ἀντίτυπον μετριωτέρας διατηρήσεως.

0.025. (Α. Ε 2320).

674-675. — Ἕτερα δύο ἀντίτυπα μετριωτάτης διατηρήσεως.

(Ε. Σ. 13173, 107 καὶ Α. Ε. 2823).

Πανάρετος.

676. — Πολυπρόσωπος παράστασις τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. Ἐν τῷ μέσῳ ἡ Θεοτόκος ἐξηπλωμένη ἐπὶ κλίνης, τὴν κεφαλὴν ἔχουσα

πρὸς δεξιά. Παρ' αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς κρατῶν ἐσπαργανωμένον βρέφος. Ἑκατέρωθεν δὲ οἱ μαθηταὶ (ἐν τῇ εἰκόνι ἓξ ἐν ὅλῳ διακρίνονται) ὧν εἷς παρὰ τὴν κεφαλὴν τῆς Θεοτόκου κινεῖ τὸ θυμιατήριον. Ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἰησοῦ δυσδιάκριτά τινα ἀντικείμενα (ἄγγελοι;).

Ὄπ. ΓΕѠΡΓΙ — ΟΝΠΑΝΑ.. — ΤΟΝΜΕΘΚΕ — CΚΕΠΕ = *Γεώργιον Πανά[ρ]ετόν με Θ(εοτό)κε σκέπε.*

0,018. (Α. Ε. 2084). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς. Sigillographie σελ. 687.

Παντεχνῆς.

677. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον ἁγίου Δημητρίου μετὰ χλαμύδος καὶ θώρακος, φέροντος δόρυ καὶ ἀσπίδα. Ἐκ τῆς ἑκατέρωθεν ἐπιγραφῆς ὑποφαίνονται τὰ γράμματα Ο Δ . Μ . Τ = *ὁ ἅ(γιος) Δ[η]μ[ή]τ(ριος).* Τὸ πρόσωπον τοῦ ἁγίου εἶναι ἀποτετριμμένον ἡ δὲ κόμη αὐτοῦ οὔλη καὶ παχεῖα.

Ὄπ. + ΚΕRΘ, — ΦΙΛΙΤΟ — ΤΟΠΑΝ — ΤΕΧΝ = + *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) Φιλί⟨π⟩ῳ το Παντεχν(ῇ).*

0,016. (Α. Ε. 2929). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Rev. ét. grecq. 1891 σελ. 139 (=Melanges I σελ. 249).

Πάρδος (;)

678. — + ΚΕR . . . . ΤѠCѠΔΟV = *Κ(ύρι)ε β[οήθει] τῷ σῷ δούλῳ,* πέριξ πτηνοῦ κατ' ἐνώπιον, ἔχοντος ἀναπεπταμένας τὰς πτέρυγας καὶ διεστῶτα τὰ σκέλη.

Ὄπ. + . . — ΜΗΤΡΙ . . — VѠΠΑΡ — ΔΟV = + *[Δη]μητρί[ου] . . Πάρδου.*

0,021. (Ε. Σ. 131286). Μετρίας διατηρήσεως. Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

Παρίσης (;)

679. — Ο ΙѠ Ο — . CΤ . Μ = *ὁ ἅ(γιος) Ἰω(άννης) ὁ [Χρ(υσ)ό]στ[ο]μ(ος),* κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον.

Ὄπ. . — ΓΡΑΦΑ . — . ΕRΑΙѠ — ΙѠ,ΠΑ . — CΗ = [+] *Γραφὰ[ς β]εβαιῶ Ἰω(άννου) Πα[ρ](ί)σῃ.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,020. (Α. Ε 3162). Καλῆς διατηρήσεως Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Παχῆς.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 224).

Πεδιάσιμος.

680. — [ΜΗΡ] — ΘV = [*Μή(τ)ηρ*] *Θ(εο)ῦ*, ἑκατέρωθεν προτομῆς τῆς Θεοτόκου κατ' ἐνώπιον, φερούσης τὸν συνήθη μετὰ καλύπτρας πέπλον καὶ ἀνεχούσης διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τὸ βρέφος ἐνῷ τὴν δεξιὰν φέρει πρὸς τὸ στῆθος. Ἡ εἰκὼν εἶναι μετρίως ἀνάγλυφος καίτοι δ' ὁποσοῦν ἀποτετριμμένη διατηρεῖ τὸ κάλλιστον αὐτῆς διάγραμμα. Τὸ βρέφος εἶναι εὐμέγεθες, φέρει τὸν συνήθη σταυροφόρον στέφανον καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογεῖ (δυσδιάκριτον) τῇ δ' ἀριστερᾷ φέρει εἱλητάριον.

Ὄπ. + ΠΕΔΙΑ — CΙΜΟVΤΑΙC — ΓΡΑΦΑΙCΙω — ΑΝΝΟV. . . ΟΙC — ΤΟΚVΡΟCΠΑ — ΝΑΓΝΟCΠΑΡ — ΘΕΝΟC = + *Πεδιασίμου ταῖς γραφαῖς Ἰωάννου* [*φέρ*]*οις* (;) *τὸ κῦρος Πάναγνος Παρθένος*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,041. (Α. Ε. 3078). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Sigillographie σελ. 688.

Πελακούδης.

681. — ΟΘΕ — Ο . . = *ὁ ἅ(γιος) Θεό*[*δωρ*](*ος*), κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον, μετὰ χλαμύδος καὶ θώρακος, φέροντος δὲ δόρυ καὶ ἀσπίδα.

Ὄπ. ΓΕΡΑCΙ — ΟΥCΦ . Α . — . ΙCΜΑΤΟΥ — ΠΕΛΑΚΟΥ — ΔΗ = *Γερασί*[*μ*]*ου σφ*[*ρ*]*ά*[*γι*]*σμα τοῦ Πελακούδη*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,021. (Α. Ε. 3025). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ' - ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Πεπανός.

682. — Μ — [Θ] = *Μ(ήτηρ)* [*Θ(εοῦ)*]. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. CΦΡ. . . — ΛΕΟΝΤΟC — ΤΟVΠΕΠΑ — ΝΟVΤVΓ — ΧΑΝω = *Σφρ*[*αγὶς*] *Λέοντος τοῦ Πεπανοῦ τυγχάνω*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,018. (Α. Ε. 450). Καλῆς διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ 690.

Πετραγωνίτης.

683. — Δύο μορφαὶ ἱστάμεναι κατ' ἐνώπιον ἔχουσαι περὶ τὰς κεφαλὰς στεφάνους ἁγιότητος δυσδιάκριτα δὲ τὰ χαρακτηριστικὰ ὑπὸ κατιώσεως. Ἡ πρὸς ἀριστερὰ φαίνεται ἀνδρός, ἡ δὲ πρὸς δεξιὰ γυναικὸς μετὰ πέπλου. Ἐν τῷ μέσῳ μέγας διπλοῦς σταυρὸς ἐπὶ διπλῆς βάσεως, κρατούμενος ὑπ' ἀμφοτέρων. Πιθανώτατα ἐνταῦθα εἰκονίζονται Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἑλένης κατὰ τὸν πασίγνωστον τύπον αὐτῶν μετὰ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν αἵτινες συνώδευον τὰς μορφὰς σῴζονται ἀμυδρῶς παρὰ τὴν κεφαλὴν τῆς γυναικείας μορφῆς ἀριστερὰ τὰ γράμματα ΑΓ (= *ἁγία*) καὶ δεξιὰ παρὰ τοὺς πόδας ЄΝ = [*Ἑλ*]*έν*[*η*] (;)

Ὄπ. + — ΚωΝCΦ—.ΑΓΙCΜΑ—ΠЄΤΡΑΓω—ΝΙΤΟV + *Κων*(*σταντίνου*) *σφ*[*ρ*]*άγισμα Πετραγωνίτου*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,026. (Α. Ε. 2983). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Πιρωνίτης.

684. — . Є —•. . ΗΘЄΙ — . ωCωΔΟΥ — Λω = [*Κ*](*ύρι*)*ε* [*βο*]*ήθει* [*τ*]*ῷ σῷ δούλῳ*.

Ὄπ. . ЄΟΝ — . ΑΤωΠΙ — . ωΝΗ — ΤΗ = [*Λ*]*έον*[*τ*]*α* (;) *τῷ Πι*[*ρ*]*ωνήτῃ*.

0,020. (Α. Ε. 3157). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Πλευρῆς.

685. — [ΜΗΡ] — ΘV = [*Μή*(*τ*)*ηρ*] *Θ*(*εο*)*ῦ*. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης καὶ ἐχούσης πρὸ τοῦ στήθους τὸ βρέφος φέρον τὸν σταυροφόρον αὐτοῦ στέφανον.

Ὄπ. ΤΟΝ — ΠΛЄΒΡΗ — ΝΓЄ . . . . — ΟCΚЄΠΙC — ΜЄΚΟΡ = *Τὸν Πλεβρῆν Γε*]*ώργι*]*ο*⟨*ν*⟩ *σκέπις* (sic) *με Κόρ*(*η*). Τρίμ. ἰαμβ.

0,031. (13149). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Πολιτόπωλος.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 308 μολυβδ. Γεωργίου Πολιτοπώλου βεστάρχου).

Ῥαδινός.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 518 μολυβδ. Εἰρηνίου Ῥαδινοῦ πρωτοσπαθαρίου καὶ ἀριθ. 598 Νικηφόρου Ῥαδινοῦ ἐπὶ τοῦ χρυσοτρικλίνου).

Ῥιζινός.

686. — ΘΙΩΟ — ✱ΣΤΜ, = ὁ ἅ(γιος) Ἰω(άννης) ὁ Χρυ(σό)στ(ο)μ(ος), κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον βραχὺ ἔχοντος γένειον, περιβεβλημένου φελώνιον καὶ ὠμοφόριον, τῇ δεξιᾷ εὐλογοῦντος καὶ τῇ ἀριστερᾷ φέροντος Εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους.

Ὄπ. + ΚΕR,Θ, – ΤΩCΩΔΟΥ, — ΙΩΤΩΡΙ — Ι.ΝΩ = + Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) τῷ σῷ δού(λῳ) Ἰω(άννῃ) τῷ Ῥιζ[ι]νῷ.

0,028. τοῦ ὑπὸ τοῦ κύκλου τῶν σφαιριδίων ὁριζομένου πεδίου 0,017 (Α. Ε. 2944). Ἀρίστης διατηρήσεως Γ' — ΙΑ' ἑκατονταετηρίς

Σαγόπουλος.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ 417 μολυβδ Μιχαὴλ Σαγοπούλου πρωτοσπαθαρίου καὶ μυστογράφου).

Σαρακινόπουλος.

687. — ΤΟΤΩΝ — ΓΡΑΦΩΝ — . . ΡΑΓiCΜΑ — ΤΩΝΙΩ = Τὸ τῶν γραφῶν [σφ]ράγισμα τῶν Ἰω(άννου)

Ὄπ. ΟΝCΑ — ΡΑΚΙΝΟ — . . . ΛΟΝΗ — . ΛΗCΙC — Φ . . ΕΙ = ὃν Σαρακινό[που]λον ἡ [κ]λῆσις φ[έρ]ει.

0,025. (Ἀκαδ. ἔτος 1896-97, ΙΕ', 49). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ' — ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Σαραντηνός.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 389 μολυβδ. Νικηφόρου Σαραντηνοῦ κουροπαλάτου)

Σγουρός.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 498 μολυβδ. Λέοντος Σγουροῦ σεβαστοϋπερτάτου).

Σεμνός.

688. — ΜΗΡ — ΘV = *Μή(τ)ηρ Θ(εο)ῦ.* Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ.

Ὀπ. ✝ — ΔΟΥΛΟΝ — CΟΝωΠΑ — ΝΑΓΝЄΤΟΝ — CЄΜΝΟΝ — CΚЄΠΟΙ. = ✝ *Δοῦλον σὸν ὦ Πάναγνε τὸν Σεμνὸν σκέποι[ς].*

0,030. (Ε. Σ. 13173, 24). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς

Σκεβλῖνος.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 315 μολυβδ. Λέοντος Σκεβλίνου βέστου).

Σκληρός.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 32 μολυβδ. Κωνσταντίνου βεστάρχου καὶ κριτοῦ Θράκης καὶ Μακεδονίας τοῦ Σκληροῦ).

Σμύρνος ἢ Σμυρνός.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 372 μολυβδ. Θεοδώρου Σμύρνου (ἢ Σμυρνοῦ) πρωτοπροέδρου καὶ κοιαίστωρος).

Σπανός.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 545 μολυβδ. Ἰωάννου Σπανοῦ σπαθαροκανδιδάτου).

Στομπ......

689. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τοῦ ἁγίου Νικολάου ἔχοντος βραχὺ καὶ στρογγύλον τὸ γένειον, ἱερατικὴν περιβεβλημένου στολὴν καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογοῦντος τῇ δ' ἀριστερᾷ φέροντος Εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος.

Ὀπ. .ΝΙΚΟ — ΑЄCΤЄ — .ΑΝΟΝΤω — CΤΟΜΠ . — .ΝΟΠ = [✝] *Νικό[λ]αε Στέ[φ]ανον τῷ* (sic) *Στομπ . .*

0,022. (Ε. Σ. 13142). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς

Στυπιώτης.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 458 μολυβδ. Μιχαὴλ Στυπιώτου ἀνθυπάτου, πατρικίου καὶ σπαθαρίου).

Συναχέρις.

690. — ΘΘΕΟ — ... = *ὁ ἅ(γιος) Θεό[δωρ](ος)*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος.

Ὄπ. ΘΕΟΔΩ—ΡΟCCΦΡΑ—ΓΙCΟCV—ΝΑΧΕΡΙ—C = *Θεόδωρος σφραγὶς ὁ Συναχέρις.*

0,025. (Σ. Π. 1899-1900, I, 61). Καλῆς διατηρησεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κ Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Εφημ. Νομισμ. Ἀρχαιολ. τόμ Γ', σελ. 189.

Ταζάκης (;)

691. — [ΜΗΡ] — ΘV = *[Μή(τ)ηρ] Θ(εο)ῦ.* Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. + CO. — ΜΑΝΟΥΗΛ — ΔΕCΠΟΙΝΑ — ΤΑΙ.ΚΗΝ — ...ΠΟ.. = + *Σὸ[ν] Μανουὴλ Δέσποινα Ταζ[ά]κην [σκέ]πο[ις].*

0,026. (Α. Ε. 3039). Καλῆς διατηρήσεως ΙΑ' ΙΒ ἑκατονταετηρίς.

Ταρχανειώτης.

692. — ΟΑΓΙΟC—ΙΩ.ΠΡΟ.ΡΟΜΟC = *ὁ ἅγιος Ἰω(άννης) [ὁ] Πρό[δ]ρομος*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον, τῇ δεξιᾷ εὐλογοῦντος καὶ τῇ ἀριστερᾷ φέροντος μακρὸν διπλοῦν σταυρόν. Ὁ τύπος εἶναι ἐν τῷ μέσῳ κατεστραμμένος ὑπὸ ὀπῆς εἰς ἣν μεταγενέστερον ἐνεσφήνωσαν τεμάχιον μολύβδου.

Ὄπ. ..ΡΟCΠΡΟ — ΦΗΤΩΝΚΑΙ — CΦΡΑΓΙCΙΩ — .ΡΑΦ ..VΡΟΥ — ΦΡΑ...ΤΑΡ — ΧΑΝΕΙΩΤΟΥ = *[Κῦ]ρος προφητῶν καὶ σφραγὶς Ἰω(άννου) γραφ[ὰς κ]υροῦ [σ]φρα[γιστὰς] Ταρχανειώτου.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,034. (Σ. Π. 1899-1900, I, 49). Καλλίστης διατηρήσεως καί τοι ἔχον ἐν τῷ μέσῳ ὀπήν. ΙΓ'—ΙΔ ἑκατονταετηρίς Sigillographie σελ 705-706 (ὁ κ. Schlumberger ἀναγινώσκει ἐν τῷ 5 στίχῳ *σφράγιζε*). Froehner, Bulles metriques 2me serie no 55. Κ. Κωνσταντόπουλος ἐν Διεθν. Ἐφ Νομ. Ἀρχ. τόμ. Γ', σελ 186.

Τετραφινός (;)

693. — [ΜΗΡ] — ΘV = *[Μή(τ)ηρ] Θ(εο)ῦ.* Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ.

Ὀπ. ΚЄ....—ЄΙΝΙΚΗ...—CΟΝΤΟΝΤ..—ΡΑΦΙΝΟΝ = *Κ(ύρι)ε [βοήθ]ει Νική[ταν] σὸν τὸν Τ[ετ]ραφινόν* (;)

0,021. (Α. Ε. 3035). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

Τορνίκης.

694. — [ΜΗΡ] — ΘV = *[Μή(τ)ηρ] Θ(εο)ῦ.* Ἡ Θεοτόκος ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον, στρέφουσα ἠρέμα πρὸς ἀριστερά, ἀνατείνουσα χεῖρας ἱκέτιδας. Φέρει τὸν συνήθη μετὰ καλύπτρας πέπλον (μαφόριον) διασταυρούμενον ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ ἁπλούμενον ἑκατέρωθεν διὰ τῶν βραχιόνων μέχρι τῶν ποδῶν περίπου.

Ὀπ. ΤΟΝΤΟΡ—.ΙΚΗΝΜЄ—ΝΙΚΗΤΑΝ—.ΟΡΗCΚЄ —ΠΟΙC = *Τὸν Τορ[ν]ίκην με Νικήταν [Κ]όρη σκέποις.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,023. (Α. Ε. 2899). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατανταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 709.

Τριαντάφυλλος.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 391 μολυβδ. Ἰωάννου Τριανταφύλλου κουροπαλάτου).

Φιολίτης ἢ *Φιαλίτης.*

695. — Ἅγιος ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον ἐν στρατιωτικῇ περιβολῇ, φέρων δόρυ καὶ ἀσπίδα. Ἑκατέρωθεν κιονηδὸν ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος.

Ὀπ. + CѠ—ΙΟΙCΜЄ—ΧЄΚѠΝΤΟΝ—ΦΙ.ΛΗ—ΤΗΝ = + *Σώζεις με Χ(ριστ)ὲ Κων(σταντῖνον) τὸν Φι[ο]λήτην.*

0,019. (Α Ε. 1970). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς

Χαλκίτης.

696. — ΓΡΑΦ, — CΦΡΑ — Γ.ΙѠ = *Γραφ(ὰς) σφραγ[ί]ζω*

Ὀπ. ΡѠΜΑ — ΝΟΥΤΟΥ — ΧΑΛΚΙ — .ΟΥ = *Ῥωμανοῦ τοῦ Χαλκί[τ]ου.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,018. (Σ. Π. Ἀκαδ ἔτος 1899-1990, Ι, 6). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Κ. Κωνσταντόπουλος ἐν Διεθν. Ἐφημ Νομ Ἀρχαιολ. τόμ. Γ', σελ. 179.

Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 595 ἕτερον μολυβδ. Εὐστρατίου Χαλκίτου πρωτοσπαθαρίου καὶ ἐπὶ τοῦ Χρυσοτρικλίνου.

Χαμάρετος.

697. — ΤΗΠΡΟ — ЄΔΡΟΥΛЄ — .Ν.ΟCΤΟΥ — Χ.ΜΑΡ. — ... = *Τῇ προέδρου Λέ[ο]ν[τ]ος τοῦ Χαμαρ[έτου].*

Ὄπ. ΤVΠω — CΦΡΑΓΙΔΙ — ΛΑΚЄΔΑ. — .ΟΝΟCΤ. — ... = *Τυπῶ σφραγίδι Λακεδα[ίμ]ονος τ[ύπον;].*

0,017. (Α. Ε. 2323). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς.

698. — CΦΡΑ — ΓΗCΛЄ — Ο.ΤΟC = *Σφραγὴς* (;) *Λέο[ν]τος*

Ὄπ ΤΟΥΧΑ — ΜΑΡЄ — ΤΟV = *τοῦ Χαμαρέτου.*

0,018, τοῦ ὑπὸ τοῦ κύκλου τῶν σφαιριδίων ὁριζομένου πεδίου 0,010. (Α. Ε. 1087). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς.

Χαμδούνιος.

(Ἴδε ἀνωτέρω ἀριθ. 388 μολυβδ Χαμδουνίου κουροπαλάτου).

Χασάνης.

699. — Προτομὴ κατ᾽ ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. ✝ — ΚЄR,Θ, — .ЄΟΔωΡ, — .ΟΝΧΑ — CΑΝΗΝ = ✝ *Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει) [Θ]εόδωρ(ον) [τ]ὸν Χασάνην.*

0,018. (Α Ε. 3166). Καλῆς διατηρήσεως ΙΑ΄—ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς.

Χορδολίβας.

700. — ΘΓЄ ℬ — ΓΙΟC = *ὁ ἅ(γιος) Γεώργιος,* κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ᾽ ἐνώπιον, φέροντος θώρακα καὶ χλαμύδα κατερχομένην ἀπὸ τῶν ὤμων ὄπισθεν καὶ ἔχουσαν πλατεῖαν παρυφὴν κοσμουμένην ὑπὸ σφαιριδίων. Τῇ δεξιᾷ ὁ ἅγιος φέρει δόρυ καὶ τῇ ἀριστερᾷ ἀσπίδα ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ὄπ. ΤΟΝΧΟΡ — ΔΟΛΙRΑΝ — CΟΝΟΜωΝV — ΜΟΝCΚЄ — ΠΟΙC = *Τὸν Χορδολίβαν σὸν ὁμώνυμον σκέποις.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,032. (Α. Ε. 3038). Ἀρίστης διατηρήσεως ΙΑ΄—ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς.

Χρύσανθος.

701. — ΜΗΡ — ΘV = *Μή(τ)ηρ Θ(εο)ῦ.* Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ. Ὁ πέπλος αὐτῆς ἔχει ἑκατέρωθεν ἔμπροσθεν τῶν ὤμων ἀνὰ ἕνα σταυρὸν ἐκ σφαιριδίων.

Ὄπ. + — ΙωΧΡV — CΑΝΘΟΝ — ΑΓΝΗΜЄ — CΚЄΠ = + *Ἰω(άννην) Χρύσανθον ἁγνὴ με σκέπ[ε].* Τρίμ. ἰαμβ

0,030. (Α Ε. 2938). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Rev. ét. grecq. 1891 σελ. 137 (=Melanges I, σελ. 246).

Χρυσοβέργης.

702. — Ἡ Θεοτόκος καθημένη κατ' ἐνώπιον ἐπὶ θώκου ἔχοντος ὑποπόδιον, βαστάζουσα ἐπὶ τῶν γονάτων τὸ βρέφος. Δεξιὰ καὶ πρὸς αὐτὴν στρέφων ἀρχάγγελος φέρων τῇ δεξιᾷ σφαῖραν καὶ τῇ ἀριστερᾷ σκῆπτρον, ἔχων ἑκατέρωθεν κιονηδὸν τὴν ἐπιγραφὴν Ο ΑΡΧ — [ΜΙΧ] (;). Ἀριστερά, ὡσαύτως στρέφων πρὸς τὴν Θεοτόκον καὶ ἐκτείνων πρὸς αὐτὴν χεῖρας ἱκέτιδας ἅγιος ἐν ἱερατικῇ περιβολῇ ἔχων παρ' αὐτῷ (ἀριστερὰ) κιονηδὸν ἐπιγραφὴν ἀποτετριμμένην.

Ὄπ. + — ΟΧΑΡΤΟ — ΦVΛΑΞΤΗC — ΑΓΙωΤΑΤΗC — ΜЄΓΑΛΗCЄΚ — ΚΛΗCΙΑCCΤЄ — . . ΝΟCΟΧΡV — . . . ЄΡΓΗC = *Ὁ χαρτοφύλαξ τῆς ἁγιωτ της Μεγάλης Ἐκκλησίας Στέ[φα]νος ὁ Χρυ[σοβ]έ γης.*

0,036. (Ε. Σ. 13173, 6). Καλλίστης διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Schlumberger, Sigillographie σελ. 132.

Χωριάτης.

(Ἴδε ἀνωτέρῳ ἀριθ. 440 μολυβδ. Νικήτα Χωριάτου πρωτοσπαθαρίου καὶ ἐπὶ τῶν οἰκιακῶν).

ΜΟΛΥΒΔΟΒΟΥΛΛΑ ΑΠΛΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ.

Α'. ΑΝΩΝΥΜΑ.

1. *Ἐπιγραφαὶ ἀνώνυμοι.*

703. — ΜΡ — ΘV. Ἑκατέρωθεν προτομῆς τῆς Θεοτόκου δεομένης. Λίαν καλλιτεχνικῶς εἰργασμένος ὁ τύπος, ἐν τῇ πτυχώσει ἰδίᾳ τοῦ πέπλου.

Ὄπ. + ΟΥϹΦΡΑ — ΓΙϹΗΜΙ — ΤΗΝΓΡΑ — ΦΗRΛЄ — ΠѠ . ΓΝѠ — — Η — = + *Οὗ σφραγὶς ἠμὶ τὴν γραφὴ⟨ν⟩ βλέπω[ν] γνώ⟨σ⟩η.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,020. (Α. Ε. 2965). Καλῆς διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

704. — [ΜΗΡ] — ΘV. Ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης, ἐχούσης ἐπὶ τοῦ στήθους προτομὴν τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ. Ἐν τῇ εἰκόνι τὸ πρόσωπον εἶναι ἀποκεκρουσμένον ἡ περιβολὴ ὅμως διατηρεῖται ἄριστα.

Ὄπ. — + — — ΟΥϹΦΡΑ — ΓΙϹЄΙΜΙ — ΤΗΝ.ΡΑΦΗ. — RΛЄΠѠΝ — ΓΝѠϹΗ = — + — *Οὗ σφραγὶς εἰμὶ τὴν [γ]ραφὴ[ν] βλέπων γνώση.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,017. (Α. Ε. 3071). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

705. — [ΜΗΡ] — ΘV. Ἑκατέρωθεν ὁμοίου τύπου τῆς δεομένης Θεοτόκου, ἀτεχνότερον εἰργασμένου, διατηροῦντος ὅμως ζωηροτέρας τὰς γραμμὰς τῆς πτυχώσεως.

Ὄπ. + ΟV — ϹΦΡΑΓΙϹ — ΗΜЄΙ . ΗΝ — ΓΡΑΦΗΝ — RΛЄΠΟΝ — ΝΟЄΙ = + *Οὗ σφραγὶς ἠμεὶ [τ]ὴν γραφὴν βλέπον νόει.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,020. (Α. Ε. 2923). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

706. — ΜΗΡ — [ΘV]. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ.

"Οπ. . . ϕΡΑ — . . С. . — . . ΗΓΡΑ — . ΗΔΟΙ — . ΝЄΙ — . . = [*Οὗ σ*]*φρα*[*γὶ*[*ς* [*εἰμὶ*] *ἡ γρα*[*φ*]*ὴ δοι*[*κ*]*νεί*[*ει*] (sic). Τρίμ. ἰαμβ.

0,016. (Ε. Σ. 13173, 108). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ' ΙΒ ἑκατονταετηρίς.

707. — ΜΗΡ — ΘV. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου κλινούσης ἠρέμα πρὸς ἀριστερὰ καὶ ἀνατεινούσης χεῖρας ἱκέτιδας. Ἡ πτύχωσις τοῦ πέπλου αὐτῆς καίτοι ὁπωσοῦν ἀποτετριμμένου εἶναι μετὰ πολλῆς καλαισθησίας εἰργασμένη, ἡ εἰκὼν δ' εἶναι ἀξιόλογος ἁγιογραφικὸς τύπος.

"Οπ. + Ο . . — ΦΡΑΓΙC — ЄΙΜΙΤΗΝ — ΓΡΑϕΓΝω — CΗRΛЄ — . . = + *Ο*[*ὗ σ*]*φραγὶς εἰμὶ τὴν γραφ*(*ὴν*) *γνώση βλέ*[*πων*]. Τρίμ. ἰαμβ.

0,021. (Ε Σ. 13150). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

708. — ΜΗΡ — ΘV. Προτομὴ τῆς Θεοτόκου ἠρέμα κλινούσης πρὸς δεξιὰ καὶ ἀνατεινούσης χεῖρας ἱκέτιδας. Φέρει πέπλον μετὰ καλύπτρας (μαφόριον) διασταυρούμενον ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ ἁπλούμενον ἑκατέρωθεν διὰ τῶν βραχιόνων. Κάλλιστος ἁγιογραφικὸς τύπος.

"Οπ. + — ΟΥCϕΡΑ — ΓΙCΗΜΙ — ΤΗΝΓΡΑ — . ΗΝRΛЄ — ΠωΝΝΟ — ЄΙ = + *Οὗ σφραγὶς ἠμὶ τὴν γρα*[*φ*]*ὴν βλέπων νόει.* Τρίμ. ἰαμβ.

0,020. (Ε Σ. 13173, 85). Ἀρίστης διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

709. — Ὁ ἀρχάγγελος Μιχαὴλ ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον, ἀντὶ τῆς συνήθους πολυτελοῦς στολῆς ἔχων βραχὺν χιτῶνα καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ φέρων σκῆπτρον τῇ δ' ἀριστερᾷ σφαῖραν· ἡ ἑκατέρωθεν στερεότυπος ἐπιγραφὴ ἐγένετο ἐξίτηλος.

"Οπ. ΟΥCϕΡΑ — ΓΙCЄΙΜ — ΤΗΝΓΡΑϕ — RΛЄΠΟΝ — ΝωЄΙ = *Οὗ σφραγὶς εἰμ*[*ὶ*] *τὴν γραφ*(*ὴν*) *βλέπον νώει.* Τρίμ. ἰαμβ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

0,017. (Α. Ε. 570). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

710. — Ἀρχάγγελος ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων, τῇ δεξιᾷ φέρων σκῆπτρον καὶ τῇ ἀριστερᾷ σφαῖραν.

Ὄπ. ЄIR. . . — ΜΑΘ . IN — TICЄIMI — THNΓΡΑ — ΦΟΡΑ = *Εἰ β[ούλ](ει) μαθ[ε]ῖν τίς εἰμὶ τὴν γραφ(ὴν) ὅρα*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,021. (Ε Σ. 13173, 3). Μετρίας διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

711. —Ὁ αὐτὸς τύπος ἐν τῷ συνήθει ποδήρει ἱματισμῷ. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος.

Ὄπ. .ΚЄR. — . . N . . . — . . ΝΤΑΔ . — . ЄΔΙΚΑ. — ωC — = [+] *Κ(ύρι)ε β(οή)[θ](ει) [τὸ]ν [βουλῶ]ντα δ[ι' ἐμ]ὲ δικα[ί]ως*. Εἷς στίχ. πολιτικός. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

0,020. (Α. Ε. 2696). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Ὁ κ. Schlumberger ἐδημοσίευσεν ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀντιτύπων τῆς ἰδίας αὐτοῦ συλλογῆς ὁμοίων πρὸς τὸ προκείμενον ἓν πολλῷ τούτου κρεῖττον τὴν διατήρησιν. Sigillographie σελ. 61-62).

712. — ΘRACI — ΛЄΙΟC = *ὁ ἅ(γιος) Βασίλειος*, κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον, φαλακρὰν ἔχοντος τὴν κεφαλὴν καὶ σφηνοειδὲς τὸ γένειον, ἱερατικὴν δὲ φέροντος περιβολὴν καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογοῦντος τῇ δ' ἀριστερᾷ φέροντος Εὐαγγέλιον.

Ὄπ. + ΟΥCΦΡΑ — ΓΙCЄΙΜΙ — ΤΗΝΓΡΑΦΗΝ — RΛЄΠωΝ -- ΝΟЄΙ = + *Οὗ σφραγὶς εἰμὶ τὴν γραφὴν βλέπων νόει*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,020. (Σ. Π. 1898-99, ΙΓ, 117). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ ἑκατονταετηρίς.

713. — Μορφὴ ἱσταμένου ἁγίου τινὸς ἐφθαρμένη.

Ὄπ. . . . — ΤωΚЄ — ΑΠΟC. — Cω. . = [*Θεο*]*τωκε* (;) *ἀποσ.σω . .*

0,015. (Α Ε 2645). Μετριωτάτης διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ ἑκατονταετηρίς.

714. — + ΟVC — ΦΡΑΓΙC — ЄΙΜΙ — ΤΗΝ = + *Οὗ σφραγὶς εἰμὶ τὴν*

Ὄπ. ΓΡΑ — ΦΗΝRΛЄ — ΠωΝ . — . ЄΙ = *γραφὴν βλέπων* [*νό*]*ει*.

0,020 (Ε. Σ. 13173, 20). Καλῆς διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

715.— . CφPA—.ICЄIM—.THN = *[Οὗ] σφρα[γ]ὶς εἰμ[ὶ] τὴν*
῎Οπ. ΓPAφ, — RΛЄΠO — NOH = *γραφ(ὴν) βλέπο⟨ν⟩ νόη.*
0,018. (Ε. Σ. 13169). Καλῆς διατήρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

716.— ΟΥ̅. . . . — .ICЄ' — MITHN = *Οὗ [σφραγ]ὶς εἰμὶ τὴν*
῎Οπ. Γ. . . — O.ω. — NOЄI = *γ[ραφ](ὴν) ὁ[ρ]ῶ[ν] νόει.*
0,018. (Ε. Σ. 13173, 9). Μετρίας διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

717.— ΟΥ̅CφPA—.ICЄIMI—THN = *Οὗ σφρα[γ]ὶς εἰμὶ τὴν*
῎Οπ. ΓPAφ — RΛЄ ω. — NOЄI = *γραφ(ὴν) βλέ[π]ω[ν] νόει.*
0,020. (Α. Ε. 13170). Καλῆς διατηρήσεως. ἑκατονταετηρίς

718.— + ЄI. — OICA — φωC — ΓA. = + *Εἶ[π]οι σαφῶς γὰ[ρ]*
῎Οπ. H — ΓPAφH — TINOC — ΠЄΛ, = *ἡ γραφὴ τίνος πέλ(ω).* Τρίμ. ἴαμβ.

0,013. (Α. Ε. 2675). Μετριωτάτης διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Ὑπὸ τοῦ Schlumberger ἐδημοσιεύθη (Sigill. σελ. 61 ἀριθ. 2 εἰκ.) ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ συλλογῆς ἕτερον μολυβδόβουλλον φέρον τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ἐπὶ τῆς ὄπισθεν ὄψεως ἐνῷ ἐπὶ τῆς ἔμπροσθεν φέρει τύπον τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Πρβ. Froehner, Bulles metriques 1er serie ἀριθ. 21.

719.— + ЄΠI — ΓPAφHN — CφPAΓI — ΔI = + *Ἐπιγραφὴν σφραγίδι* (;)
῎Οπ. M̅HZH — TЄ̅IRΛЄ — ΠωN = *μὴ ζήτει βλέπων.* Τρίμ. ἴαμβ.
0,018. (Α. Ε. 3047). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς

720.— + ЄKT, — . . . φHC — . . ωΘI — MЄ = *Ἐκ τ(ῆς) [γρα]φῆς [γν]ῶθι με*
῎Οπ TON — ΓЄΓ . — φO. . = *τὸν γεγ[ρα]φό[τα].* Τρίμ. ἴαμβ.
0,015. (Α Ε 1408). Μετρίας διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς Ὁ αὐτὸς στίχος εὕρηται ἐν ἄλλῳ μολυβδοβούλλῳ τῆς συλλογῆς Schlumberger (Sigill. σελ. 63 ἀριθ. 11 μετ' εἰκόν) φέροντι ἔμπροσθεν τύπον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου συμπεριελήφθη δὲ ὑπὸ τοῦ Froehner ἐν τοῖς ἐμμέτροις μολυβδοβούλλοις (Bulles metriques 1er serie ἀριθ. 23).

721. — . . . — ЄΡСΦΡΑ — ΓΙСΠЄ — Φ . . . = [*Οὗ π*]*ερ σφραγὶς πέφ*[*υκα*]

Ὄπ. ΓΡ. — ΦΗΜΗ — ΝVЄΙ = *γρ*[*α*]*φὴ μηνύει*. Τρίμ. ἰαμβ.

0,0 . (Α Ε. 2684). Καλῆς διατηρήσεως ΙΑ΄—ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς. Ἕτερον ὅμοιον ἐδημοσίευσαν ὁ Schlumberger ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ συλλογῆς (αὐτόθι σελ. 62, 8) καὶ ὁ Froehner (Bulles metriques ἀριθ. 59).

2. *Τύποι ἁγίων καὶ παραστάσεις*

722. — Λέων ἱστάμενος, πρὸς τὰ δεξιὰ ἀποβλέπων· ἄνω αὐτοῦ *ἀετός* (;). Τὸ ὅλον ἐν παχυτάτῳ στεφάνῳ.

Ὄπ. Δύο προτομαὶ κατ' ἐνώπιον ἁγίων (;) ἢ βασιλέων ἀποτετριμμέναι· ὡσαύτως ἐν παχυτάτῳ στεφάνῳ.

0,015. (Σ Π. Ἀκαδημ. ἔτος 1899-1900). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ΄—Η΄ ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κ Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν Ἐφημ. Νομισματ. Ἀρχαιολ τόμ Γ΄. σελ. 191.

723. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου, φερούσης πέπλον μετὰ καλύπτρας (μαφόριον) καὶ ἐχούσης πρὸ τοῦ στήθους τὸ βρέφος. Ἑκατέρωθεν ἐν τῷ πεδίῳ ἀνὰ εἷς σταυρός.

Ὄπ. Κεφαλαὶ ἀντωποὶ δύο ἁγίων ὧν ἡ πρὸς τὰ δεξιὰ εἶναι φαλακρὰ καὶ φέρει βαθὺν πώγωνα ἡ δὲ πρὸς τ' ἀριστερὰ ἔχει τοὐναντίον βραχὺν τὸν πώγωνα καὶ οὔλην κόμην. Πιθανώτατα ἐνταῦθα εἰκονίζονται οἱ κορυφαῖοι τῶν ἀποστόλων Πέτρος καὶ Παῦλος Ἄνωθεν ἐν τῷ πεδίῳ σταυρός.

0,021. (Ε. Σ. 13100). Ἀρίστης διατηρήσεως. Ζ΄—Η΄ ἑκατονταετηρίς.

724. — $\overline{\text{Μ}}$ — $\overline{\Theta}$. Ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ' ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου δεομένης ἐν τῇ συνήθει στάσει. Ἡ καλύπτρα αὐτῆς ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς ἔχει σταυρὸν σχηματιζόμενον ἐκ τεσσάρων σφαιριδίων, ὅμοιοι σταυροὶ ὑπάρχουσι δύο ἐν τῷ πέπλῳ ἑκατέρωθεν παρὰ τοὺς ὤμους.

Ὄπ. . ΝΙ — Κ . ΛΑΟ, = [*ὁ ἅ*(*γιος*)] *Νικ*[*ό*]*λαο*(*ς*), ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ' ἐνώπιον τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἔχοντος βραχὺν στρογγύλον

τὸν πώγωνα, περιβεβλημένου φελώνιον καὶ ὠμοφόριον καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογοῦντος τῇ δ' ἀριστερᾷ φέροντος Εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους κοσμούμενον διὰ σφαιριδίων (μαργάρων).

0,022, τοῦ ὑπὸ τοῦ κύκλου τῶν σφαιριδίων ὁριζομένου πεδίου 0,612. (Ε. Σ. 13173, 59). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

725. — Ὁμοίως ἀλλ' ἡ ἑκατέρωθεν συνήθης ἐπιγραφὴ ἡμιεξίτηλος.

Ὄπ. Ὁμοίως ἀλλὰ τῆς ἑκατέρωθεν ἐπιγραφῆς σῴζεται μόνον τὸ δεύτερον ἥμισυ.

0,020. (Α. Ε. 2749). Μετρίας διατηρήσεως Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

726. — ΘΙ͞ѠΟ — . . . Μ = ὁ ἅ(γιος) Ἰω(άννης) ὁ [Πρ(ό)δ(ρο)]-μ(ος), κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον, ἔχοντος μακρὸν πώγωνα καὶ κόμην κατερχομένην ἑκατέρωθεν πρὸς τοὺς ὤμους, τῇ δεξιᾷ εὐλογοῦντος τῇ δ' ἀριστερᾷ φέροντος μακρὸν σταυρόν.

Ὄπ. . ΔΗ — ΜΗΤΡ, = [ὁ ἅ(γιος)] Δημήτρ(ιος), ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ' ἐνώπιον τοῦ ἁγίου Δημητρίου μετὰ χλαμύδος καὶ θώρακος, τῇ μὲν δεξιᾷ φέροντος δόρυ τῇ δ' ἀριστερᾷ ἀσπίδα κοσμουμένην διὰ κύκλου σφαιριδίων. Ἡ εἰκὼν διατηρεῖται ἄριστα, τὸ πρόσωπον εἶναι ἀγένειον καὶ νεαρὸν ἡ δὲ κόμη οὔλη καὶ βραχεῖα.

0,020. (Α. Ε. 2558). Καλῆς διατηρήσεως Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

727. — Ὅμοιος τύπος τῆς Θεοτόκου ὡς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 725, διαφέρων ὅμως κατά τι ἐν τῇ στάσει.

Ὄπ. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον ἁγίου τινος λίαν ἀποτετριμμένη, ἔχουσα ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴν ἐξίτηλον.

0,018. (Α. Ε. 2764). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

728. — Ὁμοίως ἀλλὰ τὰς χεῖρας ἔχει ἡ Θεοτόκος πρὸ τοῦ στήθους κατ' ἰδιάζοντα τρόπον, τὰς παλάμας στρέφουσα πρὸς τὰ ἔξω.

Ὄπ. . ΝΙ — . . Λ . . . = [ὁ ἅ(γιος)] Νι[κό]λ[αος]. Προτομὴ τοῦ ἁγίου Νικολάου ἐν τῇ συνήθει περιβολῇ καὶ στάσει.

0,014. (Α. Ε. 2762). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

729. — Ὁμοία προτομὴ ἀλλὰ τὰς χεῖρας ἔχει ἐκτεταμένας ἑκατέρωθεν ὡς συνήθως.

Ὄπ. Προτομὴ ἀρχαγγέλου κατ' ἐνώπιον μετὰ σκήπτρου καὶ σφαίρας·

0,018. (Ε. Σ. 13101). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

730. — Ὁμοίως ἀλλ' ἡ Θεοτόκος φέρει τὸ βρέφος ἐν δίσκῳ ἐπὶ τοῦ στήθους. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ σῴζεται ἀκεραία οὕτω ΜΗ̅Ρ̅—Θ̅Υ̅.

Ὄπ. $\overset{X}{A}$ — $\overset{X}{M}$ = Ἀ(ρ)χ(άγγελος) Μ(ι)χ(αήλ), ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ' ἐνώπιον αὐτοῦ μετὰ ἡμιαναπεπταμένων πτερύγων, πολυτελῆ περιβεβλημένου στολὴν κοσμουμένην διὰ σειρᾶς σφαιριδίων (μαργάρων) καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ φέροντος σκῆπτρον τῇ δ' ἀριστερᾷ σφαῖραν.

0,021. (Α. Ε. 1112). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

731. — Ὁμοίως ἀλλ' ἄνευ τοῦ βρέφους. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἡμιεξίτηλος.

Ὄπ. Προτομὴ ἁγίου τινὸς ἐφθαρμένη.

0,017. (Α. Ε. 2757). Μετριωτάτης διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

732. — Ὁμοίως.

Ὄπ. . . . — . . ΤΡΙ . . = [ὁ ἅ(γιος) Δημή]τρι[ος], κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον, ὡς συνήθως ἐνδεδυμένου καὶ ὡπλισμένου.

0,018. Α. Ε. 2758). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

733. — Ὁμοίως. Πέριξ ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος.

Ὄπ. Ὁμοίως ἀλλ' ἡ ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος.

0,019. (Ε. Σ. 13173, 48). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

734. — Ὁμοίως.

Ὄπ. ⊙ΘЄ— . . ωΡ . . = ὁ ἅ(γιος) Θε[όδ]ωρ[ος], κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον, περιβεβλημένου χλαμύδα καὶ θώρακα, φέροντος δὲ δόρυ καὶ ἀσπίδα.

0,016. Ε. Σ. 13107). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

735 — Ὁμοίως· ἡ ἐπιγραφὴ σῴζεται κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ.

Ὄπ. ΘΓΕ — ΩΡΓ = ὁ ἅ(γιος) Γεώργ(ιος), κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον, ὡς συνήθως ἐνδεδυμένου καὶ ὡπλισμένου.

0,018 τοῦ ὑπὸ τοῦ κύκλου ὁριζομένου πεδίου 0,011. (Α. Ε. 2792). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

736. — Ὁμοίως.

Ὄπ. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον ἁγίου τινος, ἔχοντος ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴν ἐξίτηλον.

0,018. (Ε. Σ. 13173, 68). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

737. — Ὁμοίως.

Ὄπ. ΘΠΑΝΤ — ΛΕ . Μ . . = ὁ ἅ(γιος) Παντ(ε)λε[ή]μ[ων], κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ' ἐνώπιον αὐτοῦ, ἀγένειον νεαρὸν ἔχοντος πρόσωπον καὶ κόμην οὔλην κατερχομένην πρὸς τοὺς κροτάφους. Τὰ καθέκαστα τῆς περιβολῆς αὐτοῦ δὲν διακρίνονται διότι ἀπετρίβη ὁ τύπος.

0,021. (Α. Ε 2760). Μετρίας διατηρήσεως Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

738. — Ὁμοίως.

Ὄπ. ΘΓΕ — ΩΡΓ, = ὁ ἅ(γιος) Γεώργ(ιος). Προτομὴ αὐτοῦ ἐνδεδυμένου καὶ ὡπλισμένου ὡς συνήθως

0,020. (Α. Ε. 2763). Μετρίας διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

739. — Ὁμοίως. Τὸ πέταλον τοῦ μολύβδου πρὸς τὰ δεξιὰ ἔχει κεχαραγμένον δι' ὀξέως ὀργάνου μονογράφημα.

Ὄπ. Ο'ΙΩΟ — ΧΜ = ὁ ἅ(γιος) Ἰω(άννης) ὁ Χρ(υσόστο)μ(ος), κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἀποτετριμμένης καὶ μὴ διατηρούσης οὔτε τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς μορφῆς οὔτε τὰς πτυχώσεις τοῦ ἐνδύματος.

0,024, τοῦ ὑπὸ τοῦ κύκλου τῶν σφαιριδίων ὁριζομένου πεδίου 0,013. (Α. Ε. 2560). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ ἑκατονταετηρίς

740. — Ὁμοίως, ἀλλὰ μετὰ τοῦ βρέφους ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. ..... — Τ.CΙΟ, = [ὁ ἅ(γιος) Ἀνασ]τ[ά]σιος, ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἐφθαρμένης. Ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐπιγραφῆς δὲν εἶναι ἀσφαλής· συνεπληρώσαμεν αὐτὴν κατὰ τὴν πιθανωτέραν ἐκδοχήν.

0.020. (Α. Ε. 2754). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς

741. — Ὁμοίως ἀλλ' ἐστραμμένη πρὸς ἀριστερὰ τὴν δὲ κεφαλὴν ἔχουσα κατ' ἐνώπιον. Δὲν ἔχει ἐπὶ τοῦ στήθους τὸ βρέφος φέρει δὲ τὸν συνήθη πέπλον μετὰ καλύπτρας σχηματίζοντα τεχνικώτατα τὰς πτυχάς. Κάλλιστος ἁγιογραφικὸς τύπος.

Ὄπ. Προτομὴ ἁγίου πρὸς τ' ἀριστερά, κατ' ἐνώπιον στρέφοντος τὴν κεφαλήν, βραχὺν ἔχοντος στρογγύλον πώγωνα καὶ ἱερατικὴν περιβεβλημένου στολήν. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἀποτετριμμένη, πιθανώτατα δύναται ν' ἀναγνωσθῇ· *ὁ ἅγιος Νικόλαος.*

0,021. (Α. Ε. 2755). Καλῆς διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

742. — Ἡ Θεοτόκος καθημένη κατ' ἐνώπιον ἐπὶ θώκου μετὰ προσκεφαλαίου, φέρουσα δ' ἐπὶ τοῦ στήθους τὸ βρέφος. Ἡ ἑκατέρωθεν συνήθης ἐπιγραφὴ σῴζεται κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ.

Ὄπ. Ὁ ἀρχάγγελος Μιχαὴλ ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον μεθ' ἡμιαναπεπταμένων πτερύγων τῇ δεξιᾷ φέρων σκῆπτρον καὶ τῇ ἀριστερᾷ σφαῖραν (ἐξίτηλα). Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος.

0 025. (Α. Ε. 2559). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

743. — Ἡ Θεοτόκος ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον, δεομένη μετ' ἀνατεταμένων χειρῶν, φέρουσα δ' ἐπὶ τοῦ στήθους τὸ βρέφος ἐν δίσκῳ.

Ὄπ. ΘΓΡ... — ΡΙ. = *ὁ ἅ(γιος) Γρ[ηγό]ρι[ος]*. Προτομὴ κατ' ἐνώπιον Γρηγορίου (πιθανώτατα τοῦ Θαυματουργοῦ) μακρὸν ἔχοντος πώγωνα καὶ ἱερατικὴν περιβεβλημένου στολήν. Ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τοξοειδῶς εὕρηται ἐπιγραφὴ κολοβὴ ἥτις θ' ἀπετέλει μετ' ἄλλης ἐπιγραφῆς τῆς ἔμπροσθεν ὄψεως ἐξιτήλου γενομένης ἓν ὅλον. Νῦν ἀναγινώσκεται ...ΑΑCΜΟΝΙ (;)

0,026. (Ε. Σ. 13105). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

744. — Ὅμοιος τύπος τῆς δεομένης Θεοτόκου. Ἑκατέρωθεν ἐν τῷ πεδίῳ [ΜΗΡ] — ΘV.

Ὄπ. Ο . ѠΟ — . . . . . Γ, = ὁ ἅ(γιος) [Ἰ]ω(άννης) ὁ [Θεολό]γ(ος), ἑκατέρωθεν αὐτοῦ μακρὸν ἔχοντος πώγωνα καὶ ἱερατικὴν περιβεβλημένου στολήν, τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογοῦντος, τῇ δ' ἀριστερᾷ φέροντος Εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους.

0,022. (Ε. Σ. 13106). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

745. — Ὁμοίως, ἀλλ' ἄνευ τοῦ βρέφους. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἐγένετο ἐξίτηλος.

Ὄπ. Ὁ ἀρχάγγελος Μιχαὴλ ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον ἐν τῇ συνήθει περιβολῇ καὶ στάσει.

0,017. (Α. Ε. 65). Καλῆς διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς

746. — Ὁμοίως ἀλλὰ πρὸς τ' ἀριστερὰ ἐστραμμένης. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ σῴζεται ἀκεραία.

Ὄπ. ΟΝΙ . — ΛΑ . . = ὁ ἅ(γιος) Νι[κό]λα[ος]. Προτομὴ τοῦ ἁγίου Νικολάου ὡς συνήθως.

0,020, τοῦ ὑπὸ τοῦ κύκλου τῶν σφαιριδίων ὁριζομένου πεδίου 0,012. Μετρίας διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

747. — ΜΗΡ — ΘV — ΗΚV . ΙѠΤ . C . = Μή(τ)ηρ Θ(εο)ῦ ἡ Κυ[ρ]ιώτ[ι]σ[α]. Ἡ Θεοτόκος ἱσταμένη κατ' ἐνώπιον φέρουσα ἐπὶ τοῦ στήθους τὸ βρέφος.

Ὄπ. Ο ἀρχάγγελος Μιχαὴλ ἱστάμενος κατ' ἐνώπιον.

0,020. (Σ. Π. Ἀκαδ. ἔτος 1899-1900, Ι', 46). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

748. — Ὅμοιος τύπος τῆς Θεοτόκου ἀλλὰ φερούσης διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τὸ βρέφος. Ἑκατέρωθεν ἐν τῷ πεδίῳ ἀνὰ εἷς σταυρός.

Ὄπ. + ΟΑΓΙ — ЄΠΙΦ = ὁ ἅγι(ος) Ἐπιφ(άνιο.), κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον, μακρὸν ἔχοντος πώγωνα καὶ ἱερατικὴν περιβεβλημένου στολήν.

0,018. (Ε. Σ. 13102). Μετρίας διατηρήσεως, βαναύσου δὲ τεχνοτροπίας Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

749. — + ΚΕRΟΗΘΕΙ . . . . = + *Κ*[*ύρι*]*ε βοήθει* . . . . πέριξ. ΘΙΩΟ — ΠΡΟΔ. = *ὁ ἅ*(*γιος*) *'Ιω*(*άννης*) *ὁ Πρό-δ*[*ρ*](*ομος*), κιονηδὸν ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον, ἔχοντος αὐχμηρὰν μακρὰν κόμην καὶ γένειον, περιβεβλημένου τὴν μηλωτὴν καὶ τὴν μὲν δεξιὰν ὑψοῦντος ἐν σχήματι προφητικῷ ἐνῷ διὰ τῆς ἀριστερᾶς φέρει πρὸς τὰ κάτω δέλτον ἠνεωγμένην ἐν ᾗ γράμματά τινα.

Ὄπ. . . . . . . ΟϹΥΠ . . . Π . . . . πέριξ. ΘΙΩΟ . . ΔΡ = *ὁ ἅ*(*γιος*) *'Ιω*(*άννης*) *ὁ* [*Πρό*]*δρ*(*ομος*), κιονηδὸν ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἔχοντος μακρὰν κόμην διῃρημένην ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἁπλουμένην μετὰ κυμάνσεων μέχρι τῶν ὤμων, καὶ γενείου ἔχοντος κάτωθεν τῆς σιαγῶνος τρεῖς βοστρύχους. Ὁ Πρόδρομος περιβέβληται χλαῖναν μετὰ φυσικωτάτων πτυχώσεων καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ εὐλογεῖ τῇ δ' ἀριστερᾷ φέρει σκῆπτρον ἐν ᾧ δίσκος μετὰ τῆς προτομῆς τοῦ Χριστοῦ.

0,026. (Α. Ε. 2085). Ἀρίστης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

750. — Προτομὴ τῆς Θεοτόκου δεομένης ὡς συνήθως. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἡμιεξίτηλος.

Ὄπ. ΘΝΙΚ — . ΛΑΟ, = *ὁ ἅ*(*γιος*) *Νικ*[*ό*]*λαος*, ἑκατέρωθεν προτομῆς αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἐν τῇ συνήθει περιβολῇ καὶ στάσει.

0.021. (Α. Ε. 2759). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

751. — . ΙΩ . — ΠΡΔΡΜΟ, = *ὁ ἅ*(*γιος*) *'Ιω*(*άννης*) [*ὁ*] *Πρ*(*ό*)*δρ*(*ο*)*μο*(*ς*). Προτομὴ αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον, φέροντος τῇ δεξιᾷ μακρὸν σταυρόν.

Ὄπ. ΘΓΕ — ΩΡΓΙΟ, = *ὁ ἅ*(*γιος*) *Γεώργιος*. Προτομὴ αὐτοῦ ὡς συνήθως ἐνδεδυμένου καὶ ὡπλισμένου. Τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς μορφῆς ἀπετρίβησαν.

0,025, τοῦ ὑπὸ τοῦ κύκλου τῶν σφαιριδίων ὁριζομένου πεδίου 0,015. (Α. Ε. 2752). Μετρίας διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

752. — ΘΝΙ . — . ΑΙ Προτομὴ ἁγίου ἔχοντος βραχὺ στρογγύλον γένειον καὶ ἱερατικὴν περιβεβλημένου στολήν, τῇ δεξιᾷ εὐλογοῦν-

τος καὶ τῇ ἀριστερᾷ φέροντος Εὐαγγέλιον κλειστὸν ἐπὶ τοῦ στήθους. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ δὲν δύναται νὰ συμπληρωθῇ ἀσφαλῶς. Ὁ τύπος τῆς εἰκόνος εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου.

Ὄπ. ΘR . CIΛI = ὁ ἅ(γιος) *Β[α]σίλ⟨ε⟩ι(ος)*. Προτομὴ αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἀποτετριμμένη.

0,019. (Ε. Σ 13173, 4). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς

753.— . . ΙΚ – ΟΛΑΟ, = *[ὁ ἅ(γιος) Ν]ικόλαο(ς)*. Προτομὴ αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἐν τῇ συνήθει περιβολῇ καὶ στάσει.

Ὄπ. Ο . . . . . — . . ωΡΓΙΟ . = *ὁ [ἅγιος Γε]ώργιο[ς]*, ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον, ὡς συνήθως ἐνδεδυμένου καὶ ὡπλισμένου.

0,017. (Σ. Π. 'Ακαδ. ἔτος 1899-1900, Ι, 66). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κ. Κωνσταντοπούλου ἐν Διεθν. Ἐφημ. Νομ. Ἀρχ. τόμ. Γ', σελ. 190, ἔνθα κατὰ παραδρομὴν ἐσημειώθη ὁ ὄπισθεν τύπος ὡς προτομή.

754.— ΘΙωΟ — ☧ CΤΟΜ = *ὁ ἅ(γιος) Ἰω(άννης) ὁ Χρ(υ)σόστομ(ος)*. Προτομὴ αὐτοῦ ἀποτετριμμένη.

Ὄπ. Παράστασις τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Πρὸς τ' ἀριστερὰ εἰκονίζεται ἡ Θεοτόκος ἱσταμένη βλέπουσα πρὸς τὸν ἀρχάγγελον Γαβριὴλ ὅστις παρίσταται μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων ὑψῶν πρὸς τὴν Θεοτόκον τὴν χεῖρα. Τὰ καθέκαστα τῆς εἰκόνος δὲν εἶναι εὐδιάκριτα.

0,018. (Α. Ε. 2770). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

755.— Προτομὴ ἁγίου οὔλην ἔχοντος κόμην καὶ βραχὺν πώγωνα· ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος.

Ὄπ. Προτομὴ ἁγίου τινὸς λίαν ἐφθαρμένη.

0,018. (Α. Ε. 2794). Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

756.— Προτομὴ τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, τὴν συνήθη πολυτελῆ περιβεβλημένου στολήν, φέροντος σκῆπτρον καὶ σφαῖραν. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἡμιεξίτηλος.

Ὄπ. Προτομὴ ἁγίου νεαρὸν καὶ ἀγένειον ἔχοντος πρόσωπον καὶ κόμην οὔλην κατερχομένην πρὸς τοὺς κροτάφους, ἐν στρατιωτικῇ περιβολῇ, μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος. Ἡ παρυφὴ τῆς χλαμύδος αὐτοῦ ὡς καὶ ἡ ἀσπὶς κοσμοῦνται ὑπὸ σφαιριδίων. Ὁ τύπος εἶναι τεχνικῶς εἰργασμένος καὶ μετὰ πολλῆς ἀκριβείας. Ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἐγένετο ἐξίτηλος, ἐκ τῆς μορφῆς ὅμως δηλοῦται σαφῶς ὅτι ὁ ἅγιος οὗτος εἶναι ἢ ὁ Γεώργιος ἢ ὁ Δημήτριος.

0,015. (Α. Ε. 2796). Καλῆς διατηρήσεως. Ι΄—ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίς.

757. — Ὁμοίως· τῆς ἐπιγραφῆς σῴζωνται τὰ δύο πρῶτα γράμματα ΜΙ

Ὄπ. . . . — ωΡΓ, = [ὁ ἅ(γιος) Γε]ώργ(ιος). Προτομὴ ὁμοία τῇ προηγουμένῃ.

0,020. (Ε. Σ. 13103). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ΄—ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς.

758. — Προτομὴ ἁγίου ἐν στρατιωτικῇ περιβολῇ, μετὰ δόρατος καὶ ἀσπίδος, ἔχουσα ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴν ἐξίτηλον.

Ὄπ. Προτομὴ ἁγίου ἐφθαρμένη.

0,015. (Α. Ε. 2795). Κακῆς διατηρήσεως. Ι΄—ΙΑ΄ ἑκατονταετηρίς.

759. — . ΔΗ — ΜΗΤ΄ = [ὁ ἅ(γιος)] Δημήτ(ριος), ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον, περιβεβλημένου βραχὺν χιτῶνα, θώρακα καὶ χλαμύδα, φέροντος δὲ τῇ μὲν δεξιᾷ δόρυ τῇ δ' ἀριστερᾷ ἀσπίδα ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ὄπ. Μ̄ — Χ̄ = Μ(ι)χ(αήλ), ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου ἐν τῇ συνήθει περιβολῇ.

0,017. Σ. Π Ἀκαδ. ἔτος 1899 1900, Ι, 52). Καλῆς διατηρήσεως. ΙΑ΄—ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς. Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Κωνσταντοπούλου αὐτόθι.

760. — Ὁμοίως, ἀλλ' ἀντὶ ἀσπίδος φέρει ξίφος· ἡ ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος.

Ὄπ. Ὁμοίως· ἡ ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος.

0,018. (Ε. Σ. 13104). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ΄—ΙΒ΄ ἑκατονταετηρίς.

761. — Ἐφθαρμένον.

Ὄπ. Ὁμοίως ἀλλ' ἀτέχνως εἰργασμένος ὁ τύπος.

0,020. (Α. Ε. 2793). Μετρίας διατηρήσεως. (Βαναύσου τέχνης).

762. — ⊙ Θ Є Ο — . . = *ὁ ἅ(γιος) Θεό[δωρ](ος)*. Προτομὴ αὐτοῦ ὡς συνήθως ἐνδεδυμένου καὶ ὡπλισμένου.

Ὄπ. Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος ἑκατέρωθεν προτομῆς κατ' ἐνώπιον ἁγίου νεαροῦ, ἐν στρατιωτικῇ περιβολῇ (ἁγίου Γεωργίου;).

0,021. (Α. Ε 2750). Μετρίας διατηρήσεως ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

763. — Ὁμοίως· ἡ ἐπιγραφὴ ἡμιεξίτηλος.

Ὄπ. ⊙ Γ Є — ω Ρ = *ὁ ἅ(γιος) Γεώρ(γιος)*. Προτομὴ αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ὡς συνήθως.

0,022. (Α. Ε. 2753). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

764. — Ὅμοιος τύπος ἁγίου ἀγενείου· ἐπιγραφὴ κεκολοβωμένη ἑκατέρωθεν.

Ὄπ. Ὁμοίως· ἡ ἐπιγραφὴ οὕτω ⊙ Γ Є — ω Ρ Γ Ι . . .

0,017. (Α. Ε. 3225). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

765. — Ὁμοίως ὡς ἀνωτέρω, ἡ ἐπιγραφὴ ἡμιεξίτηλος.

Ὄπ. . . . . . — Μ Τ Ρ Ι . . = *[ὁ ἅ(γιος) Δη]μ(ή)τρι[ος]*. Προτομὴ αὐτοῦ ἐν τῇ συνήθει στρατιωτικῇ περιβολῇ.

0,019. (Α. Ε. 2751). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

766. — ⊙ Δ Ι . — Η Τ Ρ Ι . . = *ὁ ἅ(γιος) Δι[μ]ήτρι[ος]*. Προτομὴ αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ὡς συνήθως ἐνδεδυμένου καὶ ὡπλισμένου.

Ὄπ. ⊙ . . — ω Ρ Γ Ι Ο, = *ὁ ἅ(γιος) [Γε]ώργιος*. Προτομὴ αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον ἡ συνήθης.

0,019. (Α. Ε. 2761). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

767. — Ὁμοίως ἀλλ' ἐφθαρμένη. Ἐπιγραφὴ ἑκατέρωθεν ἐξίτηλος.
Ὄπ. Προτομὴ ἁγίου ἐφθαρμένη.

0,020. (Α. Ε. 2798). Μετριωτάτης διατηρήσεως Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς

768. — Ὁμοίως· τὸ δόρυ αὐτοῦ ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου· Ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος.

Ἡ ὄπισθεν ἐπιφάνεια εἶναι ἄνευ τύπου, λεία καὶ ἐπίπεδος. Τοῦτο δὲ χαρακτηρίζει τὸ προκείμενον μολυβδόβουλλον, ἀποτελοῦν σπανιωτάτην ἐξαίρεσιν διὰ τὴν ἐποχὴν εἰς ἣν ἀνήκει.

0,022. (Α. Ε. 2797). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

769. — Θ . . . Ο — ΛΑΟC = ὁ *ἅ(γιος)* [*Νικ*]*όλαος*, ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἱσταμένου κατ' ἐνώπιον ἐν τῇ συνήθει περιβολῇ καὶ στάσει. Πέριξ ἐπιγραφὴ ἐξίτηλος.

Ὄπ. . ΔΗΜΗΤΡΙ . . = [*ὁ ἅ(γιος)*] *Δημήτρι*[*ος*], ἐν τῷ πεδίῳ πρὸς τ' ἀριστερὰ αὐτοῦ ἐφίππου βαίνοντος πρὸς τὰ δεξιά, φέροντος δόρυ ἢ μακρὸν σταυρὸν (δυσδιάκριτον).

0,016. (Α. Ε. 2765). Μετρίας διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

770. — Προτομὴ κατ' ἐνώπιον ἁγίου τινος γενειῶντος, ἀποτετριμμένη, ἔχουσα πέριξ ἐπιγραφὴν ἐξίτηλον.

Ὄπ. Δύο προτομαὶ κατ' ἐνώπιον παράλληλοι ἀποτετριμμέναι.

0,018 (Ε. Σ. 13177) Μετριωτάτης διατηρήσεως. Ι'—ΙΑ' ἑκατονταετηρίς.

771. — Προτομὴ τῆς Θεοτόκου ἢ ἁγίας τινὸς μετὰ πέπλου, ἔχουσα ἑκατέρωθεν ἐπιγραφὴν ἐξίτηλον.

Ὄπ. Προτομὴ ἁγίου ἀποτετριμμένη. Ἐπιγραφὴ ἑκατέρωθεν ἐξίτηλος.

0,020. (Α. Ε. 2799). Μετριωτάτης διατηρήσεως. ΙΑ'—ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

772. — Θ . Є . . — . . ΟC = ὁ *ἅ(γιος)* [*Γ*]*ε*[*ώργι*]*ος*. Προτομὴ αὐτοῦ κατ' ἐνώπιον.

Ὄπ. Μέγας διπλοῦς σταυρός.

0,022. (Α. Ε 1116). Μετρίας διατηρήσεως Θ'—Ι' ἑκατονταετηρίς.

773. — Δράκων πτερωτὸς πρὸς ἀριστερά, σπαράσσων ἔλαφον.

Ὄπ. Δὲν ἔχει τύπον. Ἄξιον προσοχῆς καὶ τοῦτο διὰ τὴν ἀρχαιότητα αὐτοῦ.

0,021. (Α. Ε. 2766). Μετρίας διατηρήσεως. Ζ'—Η' ἑκατονταετηρίς

774. — Πολυπρόσωπος παράστασις τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ. Ἐν τῷ μέσῳ εἰκονίζεται ἡ Θεοτόκος κατακεκλιμένη στρέφουσα τὴν κεφαλὴν κατ' ἐνώπιον· παρ' αὐτῇ πρὸς τὰ ἄνω καὶ δεξιὰ εὕρηται τὸ βρέφος ἐσπαργανωμένον καὶ αἱ κεφαλαὶ δύο ζῴων κερασφόρων ἅτινα οἱονεὶ θερμαίνουσιν αὐτὸ διὰ τῆς ἰδίας πνοῆς. Ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς τοῦ βρέφους εἰκονίζεται ἀστὴρ μέγας περιβαλόμενος ὑπὸ τόξου καὶ ἀκτίνων, κάτωθεν δ' αὐτοῦ παρὰ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἑτέρου τῶν ζῴων ἡ ἐπιγραφὴ ΗΓЄΝΝΗϹ(ΙϹ) καὶ πρὸς δεξιὰ αὐτῆς ἡ προτομὴ ἀγγέλου. Ἑκατέρωθεν τῆς Θεοτόκου παρὰ μὲν τοὺς πόδας ἵσταται ἀνὴρ ἔχων σφηνοειδῆ πώγωνα καὶ φέρων πολύπτυχου ἱμάτιον, ὅστις πιθανώτατα εἶναι ὁ Ἰωσήφ, παρὰ δὲ τὴν κεφαλὴν ἑτέρα ἀνδρικὴ μορφή, ἴσως εἷς τῶν ποιμένων.

Ὄπ. Παράστασις τῆς Ἀναστάσεως ἐν ᾗ διακρίνονται σαφῶς τρία πρόσωπα. Ἐν τῷ μέσῳ εἰκονίζεται μεγαλόσωμος ὁ Χριστὸς κατ' ἐνώπιον βαίνων ἐπὶ τοῦ Ἅδου, ὅστις μόλις ὑποφαίνεται καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ σύρων πρὸς ἑαυτὸν τὸν πρωτόπλαστον Ἀδὰμ γονυπετῆ ὄντα (δυσδιάκριτος) τῇ δὲ ἀριστερᾷ φέρων μέγαν διπλοῦν σταυρόν. Πρὸς δεξιὰ εἰκονίζεται μορφὴ ἀνδρικὴ μετὰ βασιλικοῦ διαδήματος ἐκτείνουσα τὰς χεῖρας πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ ἥτις πιθανώτατα παριστᾷ τὸν Δαβίδ. Ἡ μορφὴ αὕτη παρίσταται κατὰ τὸ ἄνω ἥμισυ τοῦ σώματος κάτωθεν δ' αὐτῆς εὕρηται γραμμὴ καὶ σειρὰ ἀραιῶν σφαιριδίων. Ὁ τύπος τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁμοιότατος πρὸς τὸν ἀπαντῶντα εἰς τὰς γνωστὰς βυζαντιακὰς εἰκόνας τῆς Ἀναστάσεως. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων ἐφθαρμένῳ.

0,028. (Α. Ε. 2520). Μετρίας διατηρήσεως. ΙΑ' – ΙΒ' ἑκατονταετηρίς.

Κ. Μ. Κωνσταντόπουλος.

Lettre ouverte à Mr J. N. Svoronos.

ENCORE LES VESTIGES DE FAUX MONNAYAGES ANTIQUES A ALEXANDRIE.

Monsieur et cher confrère;

Tout en vous sachant un immense gré pour la place que vous avez bien voulu réserver dans le Journal Inter. d'Archéol. Numism. pag. 93 et suiv. année 1902 à mes vestiges de faux monnayages antiques etc. etc. comme aussi pour les notes dont vous les avez fait suivre je me permettrai d'y relever: Qu'ayant très activement et très attentivement suivi au Caire à partir de 1869 jusqu'à 1896 la numismatique des séries macédoniennes et celles des Lagides je n'ai jamais rencontré dans ces séries ni parmi d'autres monnaies qui ont passé par mes mains un seul tétradrachme analogue, *comme métal*, à celui qui a motivé mon étude précitée; aussi n'est ce pas sans une certaine surprise que j'ai lu à la fin de vos notes l'assertion que vous avait faite Mr G. Dattari du Caire, que de pareilles monnaies se rencontraient fréquemment dans les lots qui lui étaient offerts. Dès que j'ai eu connaissance de cette affirmation de Mr Dattari je lui ai écrit pour le prier de me donner les détails nécessaires sur celles de ces monnaies qui pourraient se trouver dans ses belles et riches collections numismatique. Ma lettre lui étant parvenue au moment où il se préparait à partir pour l'Europe, avec la

gentillesse qui le caractérise il a bien voulu me faire savoir : « Que dès son retour il ferait droit à ma demande ».

Ce qu'il a effectivement fait, après un second rappel, vers la fin du mois de novembre écoulé en me faisant savoir : « Que les monnaies qu'il possédait et celles qui lui étaient offertes étaient tout simplement des pièces fourrées, qu'il était vrai que mon article ne visait pas de pareilles pièces, mais qu'il avait cru que c'était à un genre similaire que je voulais faire allusion et que pour sa part il n'avait jamais, depuis qu'il s'occupe de numismatique Alexandrine, rencontré d'autre espèce que celle désignée par ce qualificatif.

Cet avœu franc et sincère de la part de mon confrère et ami du Caire, pour lequel je lui suis reconnaissant, m'a suggéré l'idée de lui demander les frotis et les poids de ceux de ces tétradrachmes existant dans ses riches collections pour le joindre à ceux qui ont passé par mes mains depuis 1869 jusqu'à 1896[1] et tâcher ensuite de tirer mes conclusions.

A. Voilà les frotis et les poids de celles de ces pièees que Mr Dattari à bien voulu me faire parvenir comme faisant partie de son médaillier.

Froti n°		Pièce		Référence	Page	N°	Poids gr
1.	1	Octodrachme de Sidon,		B.V Head Hist. num	p. 672		poids gr 16.80
» 2.	1	Tétradrachme d'Athènes,		» »	» 312		» » 13 35
» 3.	1	»	»	» »			» » 9.80
» 4.	1	»	Philippe III	L. Müller pl. XXVIII		n° 103?	» » 11.
» 5.	1	»	»	» »		116	» » 15.85
» 6.	1	»	d'Alexandre IV.	B.M.C	p. 4	n° 26	» » 12.40
» 7.	1	»	»	»	» 4	» 29	» » 13.90
» 8.	1	»	»	»	» 6	» 46	» » 13.60
» 9.	1	»	»	»	» 6	» 46	» » 11.70
» 10.	1	»	»	»	» 6	» 47	» » 11.20
	10 pièces.						

1. Epoque à laquelle j'ai quitté le Caire.

B. Détail des pièces de trouvant dans ma collection réunie de 1869 à 1880 et vendue en cette année à Mr le Comte Serge Stroganoff.

N° 2. 1 Tétradrachme d'Alexandre IV. B M C. p. 2 n° 2.
» 74. 1 » de Ptolémée II, mal conservée.
» 292. 1 » de Ptolémée VIII, B M.C. p. 101 n° 1.
3 pièces

C. Depuis 1889 à ce jour tétradrachmes fourrés figurant dans les collections du Musée d'Alexandrie.

N° 218. 1 Tétradrachme d Alexandre IV. B M.C. p. 4 n° 32 poids gr. 10,50.
» 219. 1 » » » » » 10,50.
» 223. 1 » » » » 33 » 11,60.
» 362. 1 » Ptolémée II. pas décrit dans le B M.C ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ Aigle sur un foudre à gauche devant ♀ · Poids gr. 10,20.
1 » de Ptolémée X Soter II, B M C. p 108 n° 63.
8 pièces.

Résumant d'après ces tableaux les résultats de recherches constantes et actives poursuivies au Caire et à Alexandrie depuis 1869 jusqu'à ce jour j'obtiens comme numéraire

2 Tétradrachmes d'Athènes 525—430 av. J. C.
1 Octodrachme de Sidon 359—338 »
2 Tétradrachmes de Philippe III 323. 316 av. J. C.
9 » d'Alexandre IV 316. 311 »
2 » de Ptolémée II 305. 284.—284 à ?
1 » de Ptolémée VIII 170. 168 av. J. C.
1 » de Ptolémée X 117—81 av. J. C.

18 pièces diverses des plus intéressantes, puisqu'elles nous ont conservé un second genre d'imitations des espèces ayant eu cours légal en Egypte à partir du cinquième jusqu'au premier siècle avant notre ère.

Sur les dix tétradrachmes des collections Dattari, cet ami a bien voulu m'informer que ceux des frotis nos 1, 3, 5, 7 et 8 provenaient de lots achetés aux laveurs de sable le long du port oriental d'Alexandrie, ce qui leur donnerait une origine commune avec les fausses pièces publiées l'année dernière et me permettrait d'admettre :

1° Que les tétradrachmes de cette publication par la composition de leur métal, *faux en tout points*, et par leurs types, partie égyptiens partie syriens et partie européens, étaient destinés aux nombreux étrangers de l'époque, qui se rendaient journellement à Alexandrie pour les besoins de leur trafic ou pour tout autre cause, et qui, peu experts des types monétaires ayant cours légal en ce pays, acceptaient de bonne foi et les yeux fermés ces fausses pièces, tandis que pour les indigènes et les habitants de la Thébaïde plus experts des espèces réelles et ayant cours autorisé dans la vallée nilotique, il fallait des exemplaires irréprochables et ayant toutes les apparances de métal et frappe de la monnaie officiellement reconnue. De là, me semble-t-il, la création des pièces fourées, et de ces deux systèmes de faux monnayage antiques à Alexandrie et dans l'intérieur du pays.

2° Que si cette conjecture est admise, ce nouvel apport de faux monnayage en Egypte, loin d'infirmer tout ce que j'ai avancé dans ma précédente étude sur cette matière, ainsi que les dires de St Gérome invoqués par mon érudit confrère d'Athènes à l'appui de mes assertions, les affermit au contraire et confirme également l'opinion que j'avais émise dans une de mes études précédentes sur les ateliers monétaires égyptiens, paru dans ce journal-ci t. II 1889 p. 285, disant :

« Qu'à partir de Ptolémée I Soter jusqu'à la Tetrarchie, de 305 avant J. C. jusqu'à 305 après J. C., Alexandrie était l'administration monétaire générale, ayant ses ramifications

dans tous les grands centres du pays, et elle employait à la frappe des monnaies les orfèvres de marque de l'intérieur».

Le fait que Marc Antoine et Cléopatre faisaient battre de la fausse monnaie en Egypte et que l'on retrouve encore aujourd'hui disséminé à travers le pays le faux numéraire que j'attribue à leurs émissions, et les affirmations de St Gérome sur les faux ateliers, prouvent d'une manière incontestable qu'à partir d'Alexandrie jusque dans la Thébaïde il y avait des ateliers monétaires de l'état ou autorisé par lui, car il serait inadmissible que ces deux chefs du pouvoir employaient des étrangers inexpérimentés ou ne possédant pas leur confiance, à la fabrication d'un numéraire qui demandait beaucoup de soins et une certaine capacité dans l'exécution de ses émissions, et surtout une grande discrétion, vis à vis du public, de la part des préposés à sa confection.

Si, comme je l'espère, cette nouvelle étude rencontre votre approbation, veuillez lui réserver une petite place dans le «Journal», et vous obligerez une fois de plus

Votre bien dévoué

E. D. J. Dutilh

P. S. — Cette lettre était à peine terminée que M. le Dr Eddé a bien voulu ne faire parvenir en faveur du médaillier du Musée Greco-Romain de cette ville, une magnifique petite monnaie des Ptolemées I et II d'après le B. M. C. p. 21 n° 68-69, ou de Ptolemée I Soter d'après J. N. Svoronos «Les mon. de l'Empire des Ptolemées» dl. VII n° 10, à cette différence près que la monnaie qui m'occupe est une pièce fourrée recommandable par sa belle conservation et le fini du travail.

J'en suis d'autant plus reconnaissant à M. le Dr Eddé

que M. E. Babelon dans son remarquable Ttaité des Monnaies grecques et romaines (Paris 1901) p. 634 dit en parlant de ce genre de numéraire: «Il est vrai de dire que les monnaies d'or ou d'électrum fourrées des Grecs sont excessivement rares».

E. D. J. D.

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΝ ΕΤΟΣ 1903/4.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος (ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1903 μέχρι 31 Αὐγούστου 1904) τὸ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὸν Νομισματικὸν Μουσεῖον ἐπλουτίσθη σπουδαίως, εἰσαχθέντων ἐν αὐτῷ ἐκ δωρεῶν, κληροδοτημάτων, ἀνασκαφῶν, τυχαίων εὑρημάτων, ἀγορῶν κτλ., 7016 νομισμάτων, ὧν χρυσᾶ 58, ἀργυρᾶ 1712, ἐκ κράματος 36, χαλκᾶ 5413, μολύβδινα 11 καὶ ἐκ διαφόρων ἄλλων ὑλῶν 90. Τὸ ἔτος ἄρα τοῦτο εἶναι ἓν τῶν εὐτυχεστέρων τοῦ Μουσείου, ὡς σαφῶς δεικνύει καὶ ὁ ἐνταῦθα παρατιθέμενος συνοπτικὸς πίναξ τῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Σιναίαν Ἀκαδημίαν μεταφορᾶς τοῦ Μουσείου — ὅτε ἀνελάβομεν τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ, — εἰσαχθέντων ἐν αὐτῷ νομισμάτων, πίναξ ἐξ οὗ καταφαίνεται ἐν γένει καὶ ὁ τεράστιος καὶ ἀληθῶς μοναδικός, τοὐλάχιστον κατ᾽ ἀριθμὸν νομισμάτων, πλουτισμὸς τῆς Ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Νομισματικῆς συλλογῆς καὶ τῆς εἰς αὐτὸ προσηρτημένης ἰδιαιτέρας Νομισματικῆς συλλογῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.

ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥ 1890 ΠΡΟΣΚΤΗΘΕΝΤΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

ΕΤΗ	*Χρυσᾶ*	*Ἀργυρᾶ*	*Κράματα*	*Χαλκᾶ*	*Μολύβδινα*	*Διάφορα*	*Ἄθροισμα*
1890—1891	—	576	—	626	3	—	1205
1891—1892	929	7938	1663	25739	50	532	36851
1892—1893	83	2086	495	3386	31	47	6128
1893—1894	2	1082	1366	3602	13	12	6077
1894—1895	6	1366	6669	4289	2501	7	14838
1895—1896	13	32	13	70	61	10	199
1896—1897	1	16	251	3072	110	2	3452
1897—1898	1	3838	259	260	66	3	4427
1898—1899	1	80	—	324	13	6	424
1899—1900	15	323	2	219	94	15	668
1900—1901	4	255	60	423	104	13	859
1901—1902	4	205	446	2509	749	10	3923
1902—1903	8	1394	1	2210	6	—	3619
1903—1904	58	1712	36	5109	11	90	7016
Ἐν ὅλῳ	1125	20903	11261	51838	3812	747	89686

Πάντων τῶν νομισμάτων τούτων συνετάχθησαν, κατὰ τὰ ἔτη τῆς προσκτήσεως, λεπτομερεῖς περιγραφικοὶ κατάλογοι εἰς διπλοῦν, τοῦ ἑνὸς ἀντιγράφου ὑποβληθέντος τῇ Σ. Πρυτανείᾳ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους, ἵνα τυπωθῶσι καὶ ἀποσταλῶσι τῷ Σ. Ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δ. Ἐκπαιδεύσεως. Δυστυχῶς μέχρι τοῦδε ἕνεκα λόγων οἰκονομίας ἐτυπώθη μόνον ὁ περιγραφικὸς κατάλογος τῶν προσκτημάτων τοῦ ἔτους 1894-1895[1].

Τῶν τοῦ λήξαντος ἔτους 1903/4 προσκτημάτων τὸ σπουδαιότερον εἶναι ἡ ἐκλεκτὴ καὶ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας σχηματισθεῖσα

Νομισματικὴ Συλλογὴ Ἀλεξάνδρου Γρ. Σούτσου,

ἣν πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐκληροδότησε τῷ Ἑλληνικῷ Κράτει ὁ ἀοίδιμος ἀνήρ, οὗ φέρει νῦν τὸ ὄνομα. Οὗτος ἐν τῇ ἰδιογράφῳ διαθήκῃ αὐτοῦ, τῇ ἀναγνωσθείσῃ τῇ 22 Ἰανουαρίου 1871, ἐκληροδότησε διὰ τοῦ ἑβδόμου ἄρθρου τῆς διαθήκης εἰς τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον τὴν συλλογὴν αὐτοῦ ταύτην. Διέτασσεν ὅμως ὅτι θέλει παραδώσει αὐτὴν ὁ υἱὸς αὐτοῦ *μετὰ δέκα ἔτη*, ἤτοι ἐν ἔτει 1881, ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ πλουτισθῇ καὶ ἐπαυξηθῇ αὕτη διὰ τῆς δαπάνης τοῦ κατ' ἔτος μερίσματος πέντε μετοχῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης (ἤτοι δραχμῶν 11,325.70), πρὸς δὲ ὅτι ἡ συλλογὴ δέον νὰ ᾖ ἐλευθέρα καὶ προσιτὴ εἰς πάντα βουλόμενον νὰ μελετήσῃ αὐτήν. Καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀοιδίμου ἀνδρὸς Ἀλέξανδρος Ἀλ. Σοῦτσος ἀπέθανεν ἐν ἔτει 1895, ἡ συλλογὴ δ' ὅμως οὔτε πρότερον οὔτε μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ παρεδόθη εἰς τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον, ἀλλὰ σφραγισθεῖσα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ τοῦ κληροδότου κατετέθη εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, ἵνα συμφώνως τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ τούτου τοῦ υἱοῦ, ἐθνικοῦ ἐπίσης εὐεργέτου, ἀποτελέσῃ μέρος τῆς δαπάνῃ καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἱδρυθησομένης Πινακοθήκης, μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου αὐτοῦ. Τῆς νέας ταύτης διαθέσεως τῆς συλλογῆς ἀντιβαινούσης πρὸς τὴν βούλη-

1. Παράρτημα τῶν κατὰ τὴν Πρυτανείαν Ι. Ν. Χατζιδάκι: Ι. Ν. Σβορώνου, Ἔκθεσις τῶν κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1894-1895 πεπραγμένων. Ἀθῆναι 1897 εἰς 4ον σελ. 67, πίν. 1. — Αἱ προτασσόμεναι ὅμως τῶν περιγραφικῶν καταλόγων ἐκθέσεις ἐδημοσιεύθησαν πᾶσαι ἐν ταῖς Πρυτανικαῖς λογοδοσίαις. Τούτων ἀναδημοσιεύομεν κατωτέρω τὰς τῶν 1891/2 καὶ 1892/3.

σιν τοῦ κληροδοτήσαντος τὴν συλλογὴν πατρὸς Σούτσου, καθ' ἣν ἔδει ἡ συλλογὴ νὰ κατατεθῇ εἰς τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον — ἔνθα ἄλλως εἶναι καὶ ἡ ἁρμόζουσα θέσις αὐτῆς, — προέβημεν εἰς τὰ δέοντα διαβήματα παρά τε τῇ Σ. Κυβερνήσει, τῇ χήρᾳ τοῦ ἀοιδίμου 'Αλεξ. 'Αλ. Σούτσου καὶ τῇ 'Εθνικῇ Τραπέζῃ, μετὰ πολλὰς δὲ προσπαθείας κατωρθώσαμεν ὥστε ἡ συλλογὴ νὰ ἐξαχθῇ ἐκ τοῦ ὑπογείου θησαυροφυλακείου τῆς 'Εθν. Τραπέζης, ἔνθα ἤρξατο σπουδαίως φθειρομένη ὑπὸ τῆς ὑγρασίας, καὶ νὰ κατατεθῇ ἐν τῷ 'Εθνικῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ μετὰ τῶν χειρογράφων καταλόγων, τῶν κομψῶν αὐτῆς νομισματοθηκῶν καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ δοκίμου καλλιτέχνου Δρόσου ποιηθείσης προτομῆς τοῦ δωρητοῦ. Ἤδη δὲ λεπτομερῶς καταγραφεῖσα ὑπὸ ἐπιτροπῆς, συσταθείσης τῇ προτάσει ἡμῶν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ὑπουργείου, παρεδόθη τῷ ἐπιστημονικῷ κοινῷ ἐλευθέρα πρὸς πᾶσαν μελέτην.

Τὴν συλλογὴν ταύτην, ἣν ἐσχημάτισεν ὁ ἀοίδιμος 'Αλ Γρ. Σοῦτσος σύμβουλον μὲν ἔχων πάντοτε τὸν ἀείμνηστον προκάτοχόν μου 'Αχιλλέα Ποστολάκαν, ἀποβλέπων δὲ κυρίως εἰς τὴν ὅσον ἔνεστιν ὕπαρξιν ἐν αὐτῇ πλειόνων ἀρχαίων ἑλληνικῶν πόλεων, ἀποτελοῦσι 2355 νομίσματα, ἐκλεκτὰ τὸ πλεῖστον, ἀγορασθέντα σχεδὸν πάντα ἀπὸ τοῦ 1863 μέχρι τοῦ 1870 παρὰ τῷ ἐμπόρῳ Π. Λάμπρῳ [1]. Τούτων εἶναι 33 χρυσᾶ, 842 ἀργυρᾶ 1441 χαλκᾶ καὶ 39 ἐκ διαφόρων ὑλῶν. (Ἴδε κεφ. ΚΑ΄ τοῦ τῇ Σ. Πρυτανείᾳ ὑποβληθέντος περιγραφικοῦ καταλόγου τῶν προσκτημάτων τοῦ παρόντος ἔτους).

'Εν τέλει τῆς παρούσης ἐκθέσεως δημοσιεύομεν πρῶτον μὲν σύνοψιν περιληπτικὴν τοῦ ὅλου αὐτῆς, δεύτερον δὲ περιγραφὴν καὶ ἀπεικόνισιν ἀριθμοῦ τινος τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν νομισμάτων ἐκλεχθέντων εἴτε ὡς ἀνεκδότων, εἴτε ὡς σπανίων, εἴτε ἐν γένει ἕνεκα τῆς καλῆς αὐτῶν διατηρήσεως. Σημειωτέον δ' ὅτι ἤδη ὁ ἀοίδιμος 'Αλέξ. Γρ. Σοῦτσος ἐδημοσίευσεν ἐξ αὐτῆς μικρὰν ἐκλογὴν ἀνεκδότων νομισμάτων ἐν τῇ Revue Numismatique τοῦ 1869-1870 (Nouvelle série, tome XIV, p. 173-183) μετὰ τριῶν ὡραίων πινάκων (pl. VI, VII, VIII).

1. 'Εν τοῖς ἐγγράφοις τῆς συλλογῆς εὕρηνται καὶ οἱ λογαριασμοὶ ἑκάστης ἀγορᾶς, λίαν διδακτικοὶ ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις, διὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἐσχηματίσθη ἡ συλλογή.

Δωρεαὶ ἀδελφῶν Λεωνίδου καὶ Περικλέους Ζαρίφη.

Δευτέρα τὴν σπουδαιότητα τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος δωρηθεισῶν συλλογῶν ἔρχεται ἡ διπλῆ δωρεὰ πρὸς τὸ Ἐθνικὸν Νομισμ. Μουσεῖον τῶν φιλογενεστάτων καὶ φιλομούσων ἀδελφῶν Λεωνίδου καὶ Περικλέους Ζαρίφη, υἱῶν τοῦ πασιγνώστου μεγάλου ἐθνικοῦ εὐεργέτου. Τούτων ὁ μὲν Περικλῆς ἐδωρήσατο κατ' ἀρχὰς μὲν δισχίλια χρυσᾶ φράγκα, ἵνα δι' αὐτῶν ἀγορασθῶσιν ἑκατὸν σπουδαῖα νομίσματα, κυρίως τῶν Πτολεμαίων, πρὸς πλουτισμὸν τῆς ἄλλως ἤδη πλουσιωτάτης συλλογῆς τῶν Πτολεμαϊκῶν νομισμάτων, τῆς κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν μεγάλην δωρεὰν τοῦ ἀειμνήστου Ι. Δημητρίου ὀφειλομένης. Τὰ διὰ τῶν χρημάτων τοῦ Π. Ζαρίφη ἀγορασθέντα νομίσματα ταῦτα εἶναι 53 ἀργυρᾶ, 37 χαλκᾶ καὶ 10 μολύβδινα καὶ ὑάλινα Ἠγοράσθησαν δὲ παρὰ τοῖς ἐν Παρισίοις ἀρχαιοπώλαις Rollin et Feuardent, πλὴν ὀλίγων ἀγορασθέντων ἐν Ἑλλάδι (ἴδε Περ. Κατ. κεφ. ΙΒ´ καὶ ΙΘ´). Τὰ ἐξ αὐτῶν Πτολεμαϊκὰ ἀπαριθμοῦνται καὶ περιγράφονται λεπτομερῶς ἐν τῷ κατ' αὐτὰς δημοσιευθέντι συγγράμματί μου «Τὰ νομίσματα τοῦ Κράτους τῶν Πτολεμαίων», καὶ δὴ ἐν τόμῳ Β´ σελ. 322. Τούτων δὲ σπουδαιότατον εἶναι τὸ φέρον τὴν τέως ἄγνωστον εἰκόνα Πτολεμαίου Εὐεργέτου Β´ ἀργυροῦν νόμισμα.

Κατόπιν δὲ ὁ αὐτὸς ἀνήρ, ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Λεωνίδου, — ἀνδρὸς ἤδη καὶ πρότερον μεγάλως εὐεργετήσαντος τὸ Νομ. Μουσεῖον διὰ τῆς ἐπὶ τῇ ἐμῇ ὑποδείξει ἰδίᾳ δαπάνῃ ἀποστολῆς εἰς Ἑσπερίαν πρὸς σπουδὴν τῆς νομισματικῆς ἐπιστήμης τοῦ νῦν νομισματογνώμονος βοηθοῦ Κ. Κωνσταντοπούλου, — ἐδωρήσαντο τῷ Ἐθνικῷ Νομισμ. Μουσείῳ πλουσίαν συλλογὴν Ῥωμαϊκῶν ἢ καὶ Ἑλληνικῶν ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας κοπέντων νομισμάτων, σχηματισθεῖσαν ἄλλοτε ἐν τῇ Ἀνατολῇ ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ τοῖς νομισματολόγοις Σουμπῆ-Πασᾶ. Ἡ συλλογὴ αὕτη, δι' ἧς μεγάλως πλουτίζεται τὸ Νομ. Μουσεῖον, ἀποτελεῖται ἐξ 906 ἐκλεκτῶν τὸ πλεῖστον καὶ καλῶς διατηρουμένων νομισμάτων, ὧν χρυσᾶ 22, ἀργυρᾶ 447, κράματος 13 καὶ χαλκᾶ 424 (ἴδε κεφ. ΛΔ´). Καταγραφεῖσα δὲ λεπτομερῶς ὑπὸ τῆς σὺν ἐμοὶ παραλαβούσης αὐτὴν ἐπιτροπῆς τοῦ Σ. Ὑπουργείου τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως, κατετέθη ἐν ἰδιαιτέρᾳ θήκῃ τοῦ Νομ. Μουσείου φε-

ρούση τὸ ὄνομα τῶν γενναίων δωρητῶν. Σύνοψιν δ' αὐτῆς παρέχομεν ἐν τέλει τῆς παρούσης ἐκθέσεως.

Μικρότεραι δωρεαί.

Ἄλλαι ἀξιόλογοι δωρεαὶ τοῦ ἔτους τούτου εἶναι ἡ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῆς Αἰγύπτου κ. Παναγ. Ἀλφιέρη, δωρησαμένου 112 νομίσματα, ὧν 55 ἀργυρᾶ, 26 χαλκᾶ καὶ 31 ὑάλινα ἢ ἐκ πορσελάνης (κεφ. ΚΖ καὶ ΛΓ), καὶ ἡ τοῦ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει βιοῦντος κ. Γ. Καλουμένου, προσενεγκόντος 237 νομίσματα, ὧν χρυσᾶ 3, ἀργυρᾶ 83, χαλκᾶ 132 καὶ ἐκ διαφόρων ὑλῶν 16 (κεφ. ΛΑ'). Ὁ τελευταῖος οὗτος δωρητὴς εἶναι ὁ καὶ πρότερον ἐν ἔτει 1882 σπουδαίως πλουτίσας τὸ Μουσεῖον ἡμῶν διὰ τῆς δωρεᾶς πλουσιωτάτης σειρᾶς 807 νομισμάτων, λεπτομερῶς περιγραφείσης ὑπὸ τοῦ προκατόχου μου ἐν σελ. 164-189 τῆς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου Πρυτανικῆς λογοδοσίας τοῦ ἀκαδημ. ἔτους 1882-1883.

Ἐπίσης προθύμως ἐδωρήσαντο πρὸς τὸ Νομ. Μουσεῖον διάφορα ἀξιόλογα νομίσματα οἱ κ. κ. *Δημ. Ἀγγελίδης*, σχολάρχης ἐν Πλατάνῳ τῆς Ναυπακτίας (κεφ. ΛϚ'), *Ἀβραάμ*, ἀρχιμανδρίτης τῆς ἐν Σαρανταρίῳ ὄρει τῆς χώρας τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ μονῆς (κεφ. ΚϚ'), *Fr. Binder*, ἀξιωματικὸς τοῦ Αὐστριακοῦ στρατοῦ (κεφ. Γ'), *Μιχ. Βλαστός*, ὁ ἐν Μασσαλίᾳ βιῶν γνωστὸς φίλος καὶ συνεργάτης τοῦ παρόντος περιοδικοῦ (κεφ. ΙΔ'), *Δ. Χ. Βούλγαρις* (κεφ. ΚΓ'), *Κ. Μ. Καμπάνης* ἐκ Μυκόνου (κεφ. Θ' καὶ ΙΖ'), *Κ. Ν. Κανελλάκης* ἐκ Χίου (κεφ. Β'), *Κ. Παππαδήμας* ἐξ Ἀθηνῶν (κεφ. ΚΔ'), *Ἑλένη Σιγανοῦ* ἐκ Ῥιθύμνης τῆς Κρήτης (κεφ. ΚΒ'), *Ι. Σωτηρόπουλος* (κεφ. Ϛ'), *Γεώργ. Θ. Τσιμπάλης* ἐκ Καρύστου (κεφ. Ζ') καὶ *Κ. Φίλιος* ἐξ Ἀθηνῶν (κεφ. Κ').

Ἕτερα προσκτήματα τοῦ Νομ. Μουσείου ἐξ ἀνασκαφῶν, τυχαίων εὑρημάτων ἢ ἀγορῶν.

Ἐξ *ἀνασκαφῶν* δὲ εἰσήχθησαν κατὰ τὸ αὐτὸ ἀκαδ. ἔτος διάφορα, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐπιστημονικῶς ἀξιόλογα νομίσματα, τὰ ἑξῆς:

α) Τὰ ἀνακαλυφθέντα πρό τινων ἐτῶν ἐν ταῖς ὑπὸ τοῦ Γερμανικοῦ Ἀρχαιολ. Ἰνστιτούτου τῶν Ἀθηνῶν ἀνασκαφαῖς τοῦ *Καβειρίου τῆς Βοιωτίας,* ἅτινα ἐφυλάσσοντο μέχρι τοῦδε ἐν τῷ Κεντρικῷ Μουσείῳ (κεφ. Α´). Ταῦτα θέλουσι δημοσιευθῆ προσεχῶς ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. P. Wolters.

β) Τὰ ἐν ταῖς τοῦ ἔτους τούτου ἀνασκαφαῖς τῆς Ἀρχαιολ. Ἑταιρείας διὰ τοῦ ἐφόρου κ. Β Λεονάρδου ἀνακαλυφθέντα ἐν τῷ *Ἀμφιαραείῳ τῆς Βοιωτίας* (κεφ. Η´).

γ) Τὰ ὑπὸ τῶν Γάλλων ἀρχαιολόγων εὑρεθέντα κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς *νήσου Δήλου*, κομισθέντα δὲ καὶ παραδοθέντα ὑπὸ τοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Δ. Σταυροπούλου (κεφ. ΙΕ´).

δ) Τὰ ἐκ τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος τῆς Ἀρχαιολ. Εταιρείας ἀνασκαφῶν *ἐν Ἐπιδαύρῳ* (κεφ. ΛΒ´).

ε) Μέγα εὕρημα χαλκῶν ῥωμαϊκῶν ὀψίμων χρόνων νομισμάτων γενόμενον ἐν ταῖς τελευταίαις ἀνασκαφαῖς τοῦ *Ἄργους* ὑπὸ τοῦ κ. Wollgraff (κεφ. ΛΕ´).

Ἐκ δὲ *τυχαίου εὑρήματος* γενομένου ἐν Ζακύνθῳ, εἰσήχθησαν εἰς τὸ Νομ. Μουσεῖον 171 ἀργυρᾶ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ νομίσματα (κεφ. ΚΖ´).

Τῶν ὀλίγων δὲ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος *ἀγορασθέντων* χρήμασι τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου νομισμάτων (κεφ. Δ´, Ι´ καὶ ΚΘ´), κάλλιστον εἶναι μέγα ἀργυροῦν ἀρχαϊκὸν νόμισμα τῆς Κῶ, ἀρίστης διατηρήσεως, εἰκονίζον Ἀπόλλωνα δισκοβόλον παρὰ τρίποδα.

Συλλογὴ Ῥόστοβιτς.

Ἐν τῇ μεγάλῃ καὶ σπουδαιοτάτῃ συλλογῇ Αἰγυπτιακῶν ἀρχαιοτήτων, ἣν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐδωρήσατο τῷ Ἑλληνικῷ Κράτει ὁ ἐν Καΐρῳ ὁμογενὴς κ. Ῥόστοβιτς, εὑρίσκονται πλέον τῶν χιλίων Πτολεμαϊκῶν, Ἀλεξανδρινῶν καὶ Κουφικῶν χρυσῶν, ἀργυρῶν, χαλκῶν, ἐκ κράματος καὶ ὑάλου ἢ πορσελλάνης νομισμάτων, ἅτινα πρόκειται ἐπίσης νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ Ἐθν. Νομισμ. Μουσεῖον, μετὰ τὴν νῦν ἐνεργουμένην καταγραφὴν τῆς ἐν λόγῳ συλλογῆς. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ δὲν κατελογίσθησαν εἰσέτι ἐν τοῖς προσκτήμασι τοῦ λήξαντος ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους.

Πίστωσις 20,000 δραχμῶν ἐκ τοῦ Δωριδείου κληροδοτήματος.

Σπουδαίας χρηματικῆς ὑποστηρίξεως ἔτυχεν ἐκ μέρους τῆς Σεβ. Κυβερνήσεως τὸ Ἐθν. Νομ. Μουσεῖον περὶ τὰ τέλη τοῦ αὐτοῦ ἀκαδ. ἔτους. Κατ᾽ ἀκολουθίαν δηλαδὴ ἐκθέσεως ἡμῶν, προτάσει δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δ. Ἐκπαιδεύσεως κ. Σ. Στάη, ἐξεδόθη τῇ 29 Μαΐου 1904 Β. Διάταγμα, δι᾽ οὗ ἐχορηγήθησαν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Δωριδείου κληροδοτήματος 20,000 δραχμαὶ ὑπὲρ τοῦ Νομισμ. Μουσείου. Τὸ πρῶτον ἤδη ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν τυγχάνει τὸ Νομ. Μουσεῖον τοιαύτης σπουδαίας χρηματικῆς ὑποστηρίξεως δι᾽ ἧς θέλουσι πληρωθῇ πλεῖσται σπουδαῖαι ἀνάγκαι αὐτοῦ, περὶ ὧν θέλουσιν ἐκτεθῇ τὰ δέοντα ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ προσεχοῦς ἔτους. Χαίρομεν δὲ ἀναγγέλλοντες ἀπὸ τοῦδε ὅτι συνωμολογήθη ἤδη διὰ μέρους τῶν χρημάτων τούτων ἡ ἀγορὰ τοῦ πλείστου μέρους τῆς πλουσιωτάτης *νομισματικῆς συλλογῆς Δ. Π. Μαυρομιχάλη*, ἧς λεπτομερῆ κατάλογον ἐδημοσίευσε τὸ παρὸν περιοδικὸν ἐν τῷ τόμῳ Ϛ´ τοῦ παρελθόντος ἔτους (σελ. 177-268, πίν. XI-XVII).

Νομισματογνώμων βοηθός.

Εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Νομ. Μουσείου ἐγένετο μεταβολὴ παραιτηθέντος τοῦ εὐδοκίμως ἐπὶ ἓν ἔτος ὑπηρετήσαντος νομισματογνώμονος βοηθοῦ κ. Ἀντ. Κεραμοπούλου, καταλαβόντος νῦν θέσιν ἐφόρου ἀρχαιοτήτων μετὰ διαγωνισμόν, ἐν ᾧ ἠρίστευσεν, ἀντ᾽ αὐτοῦ δὲ διορισθέντος, τῇ 15 Ἰουλίου ἐ. ἔ., τοῦ κ. Κωνσταντίνου Μ. Κωνσταντοπούλου, ὃν εἶχε πέμψει πρὸ τριῶν ἐτῶν εἰς Ἑσπερίαν ὡς ὑπότροφον πρὸς σπουδὴν τῆς νομισματικῆς ἐπιστήμης τὸ Ἐθν. Νομισμ. Μουσεῖον διὰ τῶν πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ φιλομούσου ὁμογενοῦς Λ. Ζαρίφη δωρηθέντων τῷ Νομισμ. Μουσείῳ χρημάτων. Καὶ τῷ μὲν κ. Ἀντ. Κεραμοπούλῳ ἐξεφράσθη ἡ ἀνήκουσα πλήρης εὐαρέσκεια ἐπὶ τῇ εὐδοκίμῳ αὐτοῦ ὑπηρεσίᾳ, παρὰ δὲ τοῦ νῦν λίαν γνωστοῦ τοῖς ἀναγνώσταις τοῦ παρόντος περιοδικοῦ κ. Κ. Κωνσταντοπούλου προσδοκᾷ εὐλόγως τὰ βέλτιστα ἡ Διεύθυνσις τοῦ Νομισμ. Μουσείου.

Δημοσιεύσεις.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, πλὴν τῶν ἐν τῷ παρόντι περιοδικῷ δημοσιευθέντων νομισμάτων καὶ μολυβδοβούλλων τοῦ Νομ. Μουσείου, ἐδημοσιεύθη τέλος, τῇ γενναίᾳ δαπάνῃ τοῦ ἐθνικοῦ εὐεργέτου κ. Γρηγ. Μαρασλῆ, ἡ τρίτομος ἡμῶν συγγραφὴ «*Τὰ νομίσματα τοῦ Κράτους τῶν Πτολεμαίων*» ἐν ᾗ περιλαμβάνεται καὶ πλήρης καὶ λεπτομερεστάτη περιγραφὴ πάντων τῶν ἐν τῷ Νομ. Μουσείῳ πολυαριθμοτάτων καὶ σπουδαιοτάτων Πτολεμαϊκῶν νομισμάτων. Σημειωτέον δ' ὅτι τὴν μεγάλην δαπάνην πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν Νομισματ. Μουσείων τῆς Ἑσπερίας καὶ καταγραφὴν πάντων τῶν ἐν αὐτοῖς Πτολεμαϊκῶν νομισμάτων ἐδωρήσατο ἡμῖν αὐθορμήτως ὁ κορυφαῖος τῶν συγχρόνων νομισματολόγων, σεβαστὸς δὲ καὶ ἀρχαῖος φίλος ἡμῶν κ. F. Imhoof-Blumer.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Νοεμβρίου 1904.

Ι. Ν. Σβορωνος

ΣΥΝΟΨΙΣ

ΤΗΣ ΥΠΟ ΑΛΕΞ. ΓΡ. ΣΟΥΤΣΟΥ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΘΕΙΣΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ

	AV	AR	Æ	*Ἄθροισμα*
ΙΣΠΑΝΙΑ ἐν γένει	—	—	1	1
Ἐμπορίαι	—	—	1	1
Κόρδουβα (col. Patricia)	—	—	1	1
Κάδης	—	—	1	1
Ὀβουλκὼν	—	—	1	1
Ταρακὼν	—	—	1	1
Τουριασὼ	—	—	1	1
ΓΑΛΛΙΑ				
Ἀντίπολις	—	—	1	1
Βιέννη	—	—	1	1
Καβαλλιὼν	—	—	1	1
Λούγδουνον	—	—	1	1
Μασσαλία	—	5	1	6
Καλετεπιὼν	—	1	—	1
Νέμαυσος	—	—	1	1
Εἰς μεταφορὰν	—	6	13	19

	AV	AR	Æ	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	—	6	13	19
ΙΤΑΛΙΑ				
ΕΤΡΟΥΡΙΑ				
Ποπουλωνία	—	1	—	1
ΟΜΒΡΙΚΗ				
Ἀρίμινον	—	—	1	1
Τύδερτα	—	—	1	1
ΠΙΚΕΝΤΙΝΗ				
Ἀγκὼν	—	—	1	1
Ἀδρία	—	—	1	1
ΛΑΤΙΟΝ				
Ἀκύϊνον	—	—	1	1
Ῥώμη (=Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου κοπὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει)	—	—	1	1
ΣΑΥΝΙΤΙΣ				
Αἰσερνία	—	—	1	1
ΦΡΕΝΤΑΝΟΙ ἐν γένει	—	—	1	1
Λάρινον	—	—	1	1
ΚΑΜΠΑΝΙΑ				
Ἀβέβαια (φέροντα ROMA)	—	—	2	2
Ἄλλιφα	—	1	—	1
Γράξα [Καλαβρίας]	—	—	1	1
Καιήτη	—	—	1	1
Κάλης	—	—	1	1
Καπύη	—	—	1	1
Κομπουλτερία	—	—	1	1
Κύμη	—	1	—	1
Νεάπολις	—	1	3	4
Νουκέρια Ἀλφατέρνα	—	1	—	1
Νῶλα	—	1	—	1
Σύεσσα Αὐρούγκα	—	1	1	2
Τέανον Σιδικηνὸν	—	—	1	1
Ὑρία	—	1	—	1
Φιστελία	—	2	—	2
ΑΠΟΥΛΙΑ				
Ἄρποι	—	—	1	1
Ἄσκλον	—	—	1	1
Βάριον	—	—	1	1
Κανύσιον	—	—	1	1
Λουκερία	—	—	1	1
Ματέολα	—	—	1	1
Νεάπολις Πευκετίας	—	—	1	1
Οὐενουσία	—	—	1	1
Ρυβαστεινοὶ	—	1	1	2
Σαλαπία	—	—	1	1
Τιατία	—	—	1	1
Ὕριον	—	—	1	1
ΚΑΛΑΒΡΙΑ				
Ἀζετινὸν [Ἀπουλίας]	—	—	1	1
Βρεντήσιον	—	—	1	1
Εἰς μεταφορὰν . . .	—	17	48	65

	AV	AR	AE	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	—	17	48	65
Βυτόντιον [Ἀπουλίας]	—	—	1	1
Καιλία [Ἀπουλίας]	—	—	2	2
Ὄρρα [Καλαβρίας]	—	—	1	1
Ὄξαντον	—	—	2	2
Τάρας	—	7	1	8
ΛΕΥΚΑΝΙΑ				
Ἡράκλεια	—	2	2	4
Θούριοι	—	2	—	2
Λᾶος	—	—	1	1
Μεταπόντιον	—	4	—	4
Παιστὸς	—	—	1	1
Ποσειδωνία	—	1	—	1
Σύβαρις	—	2	—	2
Ὑέλη	—	5	—	5
ΒΡΕΤΤΙΑ ἐν γένει	—	2	2	4
Ἱππώνιον	—	—	1	1
Καυλωνία	—	1	—	1
Κρότων	—	3	—	3
Λοκροὶ Ἐπιζεφύριοι	—	1	2	3
Νουκέρια	—	—	1	1
Περιπόλιον	—	1	—	1
Οὐαλεντία (Ἱππώνιον)	—	—	1	1
Πετηλία	—	—	1	1
Ῥήγιον	—	3	2	5
Τέρινα	—	3	—	3
ΣΙΚΕΛΙΑ				
Ἀβάκαινον	—	1	—	1
Ἀγύριον	—	1	—	1
Αἴτνα	—	2	—	2
Ἀκράγας	—	1	1	2
Ἄλαισα	—	—	1	1
Ἄσσωρος	—	—	1	1
Γέλα	—	3	2	5
Ἔντελλα	—	—	1	1
Ζάγκλη	—	1	—	1
Ἡράκλεια Μινώα	—	1	1	2
Θέρμαι αἱ Ἱμεραῖαι	—		1	1
Ἱμέρα	—	1	—	1
Καινὴ	—	—	1	1
Καλὴ Ἀκτὴ	—	—	1	1
Καμάρινα	—	1	1	2
Κατάνη	—	2	2	4
Κεντόριπα	—	—	3	3
Κεφαλοίδιον	—	—	1	1
Λεοντῖνοι	—	1	—	1
Λιλύβαιον	—	—	1	1
Μαμερτῖνοι	—	-	2	2
Μέναινον	—		1	1
Μεσσήνη	—	2	1	3
Εἰς μεταφορὰν . . .	—	71	91	162

	✕	R	✖	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	—	71	91	162
Μοργαντίνη	—	—	1	1
Νάξος	—	2	—	2
Πάνορμος	—	1	1	2
Σέγεστα	—	1	1	2
Σελινοῦς	—	1	—	1
Σολοῦς	—	—	1	1
Συράκουσαι	1	7	2	10
» Ἱέρων	—	—	1	1
» Ἀγαθοκλῆς	—	—	1	1
Ταυρομένιον	—	—	2	2
Τυνδαρὶς	—	—	1	1
Ὕβλα μεγάλη	—	—	1	1
ΚΟΣΣΟΥΡΑ	—	—	1	1
ΓΑΥΛΟΣ	—	—	1	1
ΛΙΠΠΑΡΑ	—	—	1	1
ΜΕΛΙΤΗ	—	—	2	2
ΤΑΥΡΙΚΗ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ	—	—	1	1
Παντικάπαιον	—	—	3	3
ΣΑΡΜΑΤΙΑ				
Ὀλβία	—	—	2	2
Τύρας	—	—	1	1
ΒΟΣΠΟΡΟΣ				
Ἀχαῖται	—	—	1	1
ΜΟΙΣΙΑ Η ΑΝΩ				
Οὐϊμινάκιον	—	—	1	1
ΜΟΙΣΙΑ Η ΚΑΤΩ				
Διονυσόπολις	—	—	1	1
Ἴστρος	—	1	—	1
Καλλατία (;)	—	—	1	1
Μαρκιανόπολις	—	—	1	1
Νικόπολις	—	—	1	1
Τόμοι	—	—	1	1
Τόπειρος	—	—	1	1
ΘΡΑΚΗ				
Ἄβδηρα	—	1	—	1
Ἀγχίαλος	—	—	1	1
Ἀδριανόπολις	—	—	1	1
Αὐγούστα Τραϊανὴ	—	—	1	1
Αἶνος	—	2	1	3
Βιζύη	—	—	1	1
Βισάνθη	—	—	1	1
Βυζάντιον	—	2	1	3
Δέουλτον	—	—	1	1
Δικαία	—	1	—	1
Μαρώνεια	—	2	2	4
Μεσημβρία	—	1	2	3
Ὀδησσὸς	—	—	1	1
Παυταλία	—	—	1	1
Πέρινθος	—	—	1	1
Εἰς μεταφορὰν . . .	1	93	138	232

	AV	AR	AE	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	1	93	138	232
Σερδική	—	—	1	1
Φιλιππόπολις	—	—	1	1
ΚΟΣΩΝ	1	—	—	1
ΘΡᾼΚΙΚΗ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ				
Αἰγὸς ποταμοὶ	—	—	1	1
Καρδία	—	—	1	1
Κοῖλα	—	—	1	1
Λυσιμάχεια	—	1	2	3
Μάδυτος	—	—	1	1
Σηλυμβρία	—	1	—	1
Σηστὸς	—	—	2	2
Χερσόνησος	—	1	—	1
ΛΗΜΝΟΣ ἐν γένει (τὸ ἕτερον ἀνήκει τῇ Σκύρῳ)	—	—	2	2
Ἡφαιστία (ἓν ἀνήκει τῇ Σκύρῳ)	—	—	3	3
Μυρίνα	—	—	2	2
ΙΜΒΡΟΣ	—	—	3	3
ΘΑΣΟΣ	—	6	2	8
ΣΑΜΟΘΡᾼΚΗ	—	—	1	1
ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΘΡᾼΚΗΣ				
Λυσίμαχος	—	—	1	1
Πατράος (=ἀβέβαιον Θρᾴκης)	—	—	1	1
Ροιμητάλκης Α΄	—	—	1	1
ΙΛΛΥΡΙΑ				
Ἀμαντία	—	—	1	1
Ἀπολλωνία	—	2	3	5
Βύλλις	—	—	1	1
Δυρράχιον	—	7	1	8
ΙΣΣΑ	—	—	1	1
ΦΑΡΟΣ	—	—	1	1
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ				
Μακεδόνων ἐν γένει	—	4	2	6
Μακεδόνων τετάρτης	—	—	1	1
Αἰνία	—	1	—	1
Ἄκανθος	—	3	1	4
Ἀμφίπολις	—	1	1	2
Ἄφυτις	—	—	1	1
Βέροια	—	—	1	1
Βοττιαία	—	—	2	2
Δῖον	—	—	1	1
Ἔδεσσα	—	—	1	1
Εὐρυδίκεια (=Ἔφεσος Εὐρυδίκεια) . . .	—	—	1	1
Ἠϊὼν	—	3	—	3
Ἡρακλείας Σιντικῆς Ἀδαῖος τύραννος .	—	—	1	1
Θεσσαλονίκη	—	—	8	8
Κασσάνδρεια	—	—	1	1
Λήτη	—	1	—	1
Μεθώνη	—	—	1	1
Μένδη	—	1	—	1
Νεάπολις	—	2	2	4
Εἰς μεταφορὰν . . .	2	127	197	326

	Χ	Ʀ	Χ	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	2	127	197	326
Ὀρέστιοι (=Θάσος)	—	1	—	1
Ὀρθαγορεία	—	1	—	1
Ὀσσίων (=Μώσσης ἡγεμών)	—	1	—	1
Οὐρανόπολις (τὸ Ʀ='Αλεξάνδρου τοῦ Γ')	—	1	2	3
Πέλλα	—	—	3	3
Ποτίδαια	—	1	—	1
Πύδνα	—	—	2	2
Σκιώνη	—	—	1	1
Στόβοι	—	—	1	1
Τερώνη	—	1	—	1
Τραίλιον	—	—	1	1
Φίλιπποι	—	1	3	4
Χαλκιδική	—	3	—	3
Μακεδονίας ἀβέβαιον (=Σικελίας)	—	—	1	1
ΑΛΩΝΗΣΟΣ	—	—	1	1
ΠΕΠΑΡΗΘΟΣ	—	—	1	1
ΣΚΙΑΘΟΣ	—	—	2	2
ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ				
Ἀβέβαιος βασιλεὺς (=Αἰγαὶ Μακεδονίας)	—	1	—	1
Ἀμύντας	—	—	1	1
Φίλιππος Β'	2	2	3	7
Ἀλέξανδρος Γ' ὁ Μέγας	1	2	1	4
Κάσσανδρος	—	—	1	1
Ἀλέξανδρος Δ'	—	—	1	1
Ἀντίγονος Α'	—	—	2	2
Δημήτριος Β'	—	—	3	3
Φίλιππος Ε	—	—	3	3
Περσεύς	—	—	2	2
ΘΕΣΣΑΛΙΑ ἐν γένει	—	1	4	5
Αἰνιᾶνες	—	2	1	3
Ἄτραξ	—	—	1	1
Γυρτών	—	—	1	1
Δημητριάς	—	1	—	1
Ἡράκλεια ἡ Τραχινία	—	—	1	1
Κιέριον	—	—	1	1
Κραννών	—	—	1	1
Λαμία	—	2	1	3
Λάρισα	—	3	2	5
Λάρισα ἡ Κρεμαστὴ	—	—	3	3
Μαγνησία	—	—	2	2
Μαλὶς	—	—	1	1
Μελίβοια	—	—	1	1
Μητρόπολις	—	—	1	1
Μινύαι (=Πνυταγόρας Κύπρου;)	—	—	1	1
Οἰταῖοι	—	1	1	2
Ὄρθη	—	—	1	1
Πελίννα	—	—	1	1
Περραιβοὶ	—	1	—	1
Σκοτοῦσσα	—	1	—	1
Εἰς μεταφορὰν . . .	5	154	257	415

	AV	AR	Æ	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	5	154	257	415
Τρίκκα	—	1	—	1
Φάλαννα	—	—	2	2
Φαρκαδὼν.	—	—	1	1
Φάρσαλος	—	1	1	2
Φεραὶ (τὸ ἀργυροῦν εἶναι κίβδηλον) . .	—	1	1	2
Φιλιππόπολις (;)	—	—	1	1
ΗΠΕΙΡΟΣ				
Ἠπειρωτῶν ἐν γένει.	—	2	2	4
Ἀμβρακία	—	3	3	6
Βουθρωτὸς	—	—	2	2
Κασσώπη	—	—	1	1
Δαμάστιον [Ἰλλυρίας]	—	1	—	1
Ἐλέα	—	—	1	1
Μολοσσοὶ	—	—	1	1
Νικόπολις	—	—	1	1
Πανδοσία	—	—	2	2
Φοινίκη	—	—	1	1
Ὤρικος [Ἰλλυρίας].	—	—	1	1
ΚΕΡΚΥΡΑ	—	15	30	45
ΑΚΑΡΝΑΝΙΑ				
Ἀκαρνάνων ἐν γένει	—	1	2	3
Ἀλυζία	—	2	1	3
Ἀνακτόριον (τὸ Æ τύπων Φιλίππου Β΄). .	—	2	1	3
Ἄργος Ἀμφιλοχικὸν	—	1	2	3
Ἀστακὸς	—	—	1	1
Θύρρειον	—	1	1	2
Μεδεὼν	—	—	1	1
Οἰνιάδαι.	—	2	1	3
Πάλαιρος	—	1	—	1
Σολλέων (=Ἰόλλα Μυσίας)	—	—	1	1
Στράτος.	—	1	1	2
ΛΕΥΚΑΣ.	—	8	6	14
ΑΙΤΩΛΙΑ ἐν γένει	—	1	4	5
Ἀθαμᾶνες [Ἠπείρου]	—	—	2	2
Λυσιμάχεια (τὸ ἕτερον εἶναι ἀρχαϊκὸν τῆς Λευκάδος).	—	2	—	2
ΛΟΚΡΙΣ				
Λοκρῶν Ἐπικνημιδίων	—	—	2	2
Λοκρῶν Ὀπουντίων	—	7	3	10
Λοκρῶν Ὑποκνημιδίων	—	2	—	2
Ἄμφισσα.	—	—	1	1
Θρόνιον.	—	—	1	1
Σκάρφεια	—	—	1	1
ΦΩΚΙΣ				
Φωκέων ἐν γένει	—	2	3	5
Δελφοὶ	—	3	1	4
Ἐλάτεια	—	—	3	3
Ἐλάτεια καὶ Φωκὶς	—	—	1	1
Εἰς μεταφορὰν . . .	5	214	348	567

	ϰ	ᴙ	✖	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	5	214	348	567
ΒΟΙΩΤΙΑ	—			
Βοιωτῶν ἐν γένει	—	6	5	11
Θῆβαι (ἓν εἶναι ἐπίχρυσον κίβδηλον) . .	—	23	5	28
Ἁλιαρτὸς	—	1	—	1
Δηλίον καὶ ΔΙ	—	3	—	3
Θεσπιαὶ	—	2	2	4
Ἰσμήνη	—	1	—	1
Κορώνεια	—	1	—	1
Κῶπαι	—	1	—	1
Λεβάδεια	—	1	1	2
Μυκαλισσὸς	—	1	—	1
Ὀρχομενὸς (τὸ ἓν ✖=Ὀρχομενὸς Ἀρκαδ.)	—	3	2	5
Πλαταιαὶ (τὸ ἓν ἀβέβαιον)	—	—	2	2
Τανάγρα	—	2	1	3
Φαραὶ	—	1	—	1
ΑΤΤΙΚΗ				
Ἀθῆναι Ἀργυρᾶ Σολωνείου ἐποχῆς . .	—	8	—	8
» Σολωνείου ἐποχῆς . .	—	4	—	4
» Περικλείου ἐποχῆς . . .	—	32	—	32
» Μακεδονικῆς ἐποχῆς .	—	13	—	13
» ἐποχῆς τῶν ἀρχόντων .	—	4	—	4
Χαλκᾶ Ἑλληνικῆς ἐποχῆς . . .	—	—	38	38
» Ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς . . .	—	—	30	30
Ἐλευσὶς	—	—	3	3
Ὠρωπὸς	—	—	1	1
ΣΑΛΑΜΙΣ	—	—	4	4
ΜΕΓΑΡΙΣ				
Μέγαρα	—	—	5	5
Αἰγόσθενα	—	—	1	1
Παγαὶ	—	—	1	1
ΑΙΓΙΝΑ	—	17	7	24
ΑΧΑΪΚΗ ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΙΑ				
Ἀχαιῶν ἐν γένει	—	—	1	1
Αἴγιρα	—	4	—	4
Αἴγιον	—	3	—	3
Ἀλίφειρα	—	—	1	1
Ἀντιγόνεια	—	6	1	7
Ἄργος	—	9	1	10
Διπαία	—	7	—	7
Δύμη	—	1	—	1
Ἐπίδαυρος	—	3	—	3
Εὔα	—	1	—	1
Ἠλείων	—	19	—	19
Ἡραία	—	—	1	1
Καρύνεια	—	—	1	1
Καφυαὶ	—	2	1	3
Κόρινθος	—	4	—	4
Λακεδαίμων	—	1	—	1
Μεγαλόπολις	—	10	—	10
Εἰς μεταφορὰν . . .	5	408	463	876

	✗	Ᵽ	✱	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	5	408	463	876
Μέγαρα	—	9	—	9
Μεσσηνίων	—	9	—	9
Παλλάντιον	—	2	—	2
Πάτραι	—	4	—	4
Πελλήνη	—	1	1	2
Σικυὼν	—	6	1	7
Τεγέα	—	1	2	3
Φιγάλεια	—	—	1	1
Ἀβέβαια	—	4	—	4
ΚΟΡΙΝΘΙΑ				
Κόρινθος	—	29	14	43
Κορίνθου καὶ Ἄργους Ἀμφιλοχικοῦ . .	—	—	1	1
Κορίνθου καὶ Θυρείου	—	—	1	1
ΑΧΑΪΑ				
Αἴγιον	—	—	1	1
Αἴγειρα	—	—	1	1
Βοῦρα	—	—	1	1
Δύμη	—	3	1	4
Ἑλίκη [Λεοντῖνοι ἢ Μεταπόντιον;] . . .	—	—	1	1
Πάτραι	—	2	5	7
Πελλήνη (ἐν ✱=Πεπάρηθος)	—	2	6	8
ΣΙΚΥΩΝΙΑ				
Σικυὼν	—	9	5	14
Τενέα	—	—	1	1
ΦΛΙΑΣΙΑ				
Φλιοῦς	—	4	2	6
ΗΛΙΣ				
Ἠλείων ἐν γένει	—	5	3	8
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ				
Κράνιον	—	1	—	1
Πάλη	—	1	2	3
Πρόνοι	—	—	1	1
Σάμη	—	—	1	1
ΙΘΑΚΗ	—	—	3	3
ΖΑΚΥΝΘΟΣ	—	2	3	5
ΜΕΣΣΗΝΙΑ				
Μεσσηνία ἐν γένει	—	1	5	6
Θουρία	—	—	1	1
Κορώνη	—	1	—	1
Κυπαρισσία	—	—	2	2
Πύλος	—	—	1	1
ΛΑΚΩΝΙΑ				
Λακεδαιμονίων ἐν γένει	—	2	7	9
Γύθειον	—	—	1	1
Λᾶς	—	—	1	1
ΚΥΘΗΡΑ	—	—	1	1
ΑΡΓΟΛΙΣ				
Ἄργος	—	14	3	17
Ἐπίδαυρος	—	1	4	5
Εἰς μεταφορὰν . . .	5	521	547	1073

	AV	AR	Æ	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	5	521	547	1073
Ἑρμιόνη	—	1	2	4
Θυρέα καὶ Ἄργος (;)	—	2	—	2
Θυρέα (τὸ ἀργυροῦν = Δελφῶν, τὸ χαλκοῦν = Ἄργους)	—	1	1	2
Κλεωναὶ	—	3	3	6
Μέθανα	—	—	1	1
Τίρυνς	—	—	4	4
Τροιζὴν	—	1	3	4
ΑΡΚΑΔΙΑ				
Ἀρκάδων ἐν γένει	—	7	1	8
Ἀλέα	—	—	1	1
Ἡραία	—	2	4	6
Θέλπουσα	—	—	1	1
Καφυαὶ	—	—	2	2
Κλειτορεία	—	1	—	1
Μαντινεία	—	2	2	4
Μεγαλόπολις	—	1	1	2
Μεθύδριον	—	—	1	1
Ὀρχόμενος	—	—	1	1
Στύμφαλος (τὸ μέγα AR εἶναι κίβδηλον!) .	—	2	—	2
Τεγέα	—	—	10	10
Φενεὸς	—	—	2	2
Χαρισία	—	—	2	2
ΚΡΗΤΗ				
Κοινὸν Κρητῶν	—	—	1	1
Ἄξος	—	—	1	1
Ἀπολλωνία	—	1	2	3
Ἄπτερα	—	—	4	4
Ἀρσινόη	—	—	1	1
Γόρτυς	—	—	1	1
Δικτύννα	—	1	—	1
Ἐλευθέρνα	—	—	1	1
Ἱεράπυτνα	—	—	1	1
Ἴτανος	—	4	—	4
Κνωσὸς	—	1	2	3
Κυδωνία	—	1	1	2
Λάππα	—	—	1	1
Λατὼς	—	—	1	1
Λύττος (τὸ ἓν AR εἶναι ἀβέβαιον Λυκίας;)	—	2	2	4
Ὀλοῦς	—	—	1	1
Πολυρήνιον	—	1	2	3
Πραῖσος	—	—	1	1
Πρίανσος	—	—	1	1
Πύρανθος [= Ἱεράπυτνα]	—	—	1	1
Ῥαῦκος	—	1	—	1
Ῥίθυμνα	—	—	1	1
Συβρίτα	—	—	1	1
Φαιστὸς	—	1	—	1
Φαλάσαρνα	—	—	1	1
Εἰς μεταφορὰν . . .	5	557	617	1179

	ℵ	℞	✱	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	5	557	617	1179
Χερσόνησος (τὸ ἀργυροῦν=Ἐλευθέρνα).	—	1	1	2
ΕΥΒΟΙΑ				
Εὐβοέων ἐν γένει	—	1	7	8
Ἀρτεμίσιον (=Μικρασιατικόν. Λάμψακος;)	—	—	1	1
Ἐρέτρια	—	3	1	4
Ἱστιαία	—	6	1	7
Κάρυστος	—	1	4	5
Χαλκὶς	—	4	3	7
ΚΥΚΛΑΔΕΣ				
Ἀμοργοῦ Αἰγιάλη	—	—	3	3
» Ἀρκεσίνη	—	—	2	2
» Μινώα	—	—	1	1
Ἀνάφη	—	—	3	3
Ἄνδρος	—	—	4	4
Δῆλος	—	1	2	3
Θήρα	—	—	2	2
Ἴος	—	—	3	3
Κέως ἐν γένει	—	1	2	3
» Ἰουλὶς	—	—	1	1
» Καρθαία	—	—	2	2
» Κορησία	—	1	1	2
Κίμωλος	—	—	1	1
Κύθνος	—	—	3	3
Μῆλος	—	—	5	5
Μύκονος	—	—	2	2
Νάξος	—	2	3	5
Πάρος (τρία εἶναι τοῦ Πανόρμου τῆς Σικελίας)	—	—	7	7
Σέριφος	—	—	3	3
Σίφνος	—	1	1	2
Σύρος	—	—	3	3
Τῆνος	—	—	3	3
ΒΟΣΠΟΡΟΣ ΚΙΜΕΡΙΟΣ				
Φαναγορία	—	—	1	1
ΚΟΛΧΙΣ	—	1	—	1
ΠΟΝΤΟΣ				
Ἀμισὸς	—	1	2	3
Γαζίουρα	—	—	1	1
Ζῆλα	—	—	1	1
Κάβειρα	—	—	1	1
Κόμανα	—	—	1	1
Νεοκαισάρεια	—	—	1	1
Σεβαστόπολις	—	—	1	1
Τραπεζοῦς	—	—	1	1
Φαρνακία	—	—	1	1
ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΠΟΝΤΟΥ κτλ.				
Ῥησκούπορις	—	—	1	1
ΠΑΦΛΑΓΟΝΙΑ				
Ἄμαστρις	—	—	2	2
Εἰς μεταφορὰν . . .	5	581	706	1292

	AV	AR	AE	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	5	581	706	1292
Κρῶμνα	—	1	—	1
Σεβαστὴ	—	—	1	1
Σινώπη	—	2	2	4
ΒΙΘΥΝΙΑ ἐν γένει	—	—	1	1
Ἀπάμεια.	—	—	2	2
Δία	—	—	1	1
Ἡράκλεια	—	1	—	1
Ἰουλιόπολις	—	—	1	1
Καλχηδὼν	—	1	2	3
Κίος	—	2	—	2
Νίκαια.	—	—	1	1
Νικομήδεια	—	—	1	1
Προῦσα πρὸς Ὀλύμπῳ	—	—	1	1
Τίον.	—	—	2	2
ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΒΙΘΥΝΙΑΣ				
Προυσίας Β΄.	—	—	1	1
PROVINCIA ASIA	—	1	—	1
ΜΥΣΙΑ				
Ἀδραμύτειον.	—	—	2	2
Ἄντανδρος	—	—	1	1
Ἀσσὸς.	—	—	1	1
Ἀταρνεὺς	—	—	2	2
Γάργαρα.	—	—	1	1
Γέργιθα [=Τρῳάδος].	—	—	1	1
Γέρμη.	—	—	2	2
Κύζικος	1	—	3	4
Λάμψακος.	—	1	1	2
Μιλητόπολις.	—	—	2	2
Πάριον	—	2	2	4
Πέργαμος	—	1	4	5
» βασιλέως Φιλεταίρου	—	—	2	2
Περπερηνῶν.	—	—	1	1
Πιονία.	—	—	1	1
Πιτάνη	—	—	1	1
Πλακία	—	—	1	1
Πορoσελήνη [Λέσβου].	—	—	1	1
Πρίαπος.	—	—	1	1
Προκόννησος.	—	1	1	2
ΤΡΩΑΣ				
Ἄβυδος (τέσσαρα τῶν ἀργυρῶν=Ἀπολλωνία Θράκης)	—	6	2	8
Ἀλεξάνδρεια Τρῳάς.	—	—	5	5
Ἀχίλλειον (;).	—	—	1	1
Βιρυτὸς	—	—	1	1
Δάρδανος..	—	—	2	2
Θύμβρα	—	—	1	1
Ἴλιον	—	—	2	2
Κεβρηνία	—	1	1	2
Κολώνη	—	—	1	1
Εἰς μεταφορὰν . . .	6	601	769	1376

	AV	AR	Æ	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	6	601	769	1179
Λάρισα	—	—	1	1
Νεανδρία	—	—	1	1
Ὀφρύνιον	—	—	1	1
Σίγειον	—	—	1	1
Σκῆψις	—	—	1	1
ΤΕΝΕΔΟΣ (τὸ ἀργυροῦν εἶναι ὑπόχαλκον) . .	—	1	1	2
ΑΙΟΛΙΣ				
Αἰολέων	—	—	1	1
Αἰγαὶ	—	—	1	1
Ἐλαία	—	—	2	2
Κύμη	—	1	2	3
Λάρισα	—	—	1	1
Μύρινα	—	1	2	3
Νέον τεῖχος	—	—	1	1
Τῆμνος	—	—	3	3
ΛΕΣΒΟΣ ἐν γένει	—	1	—	1
Ἄντισσα	—	—	1	1
Ἐρεσὸς	—	—	2	2
Μέθυμνα	—	—	1	1
Μυτιλήνη	—	1	2	3
ΝΑΣΟΣ	—	—	2	2
ΙΩΝΙΑ				
Ἀπολλωνιὰς (;)	—	—	2	2
Γάμβριον	—	—	2	2
Ἐρυθραὶ	—	3	1	4
Ἔφεσος	—	3	3	6
Ἔφεσος Ἀρσινόη	—	—	1	1
Ἡράκλεια Λάτμου	—	—	2	2
Κλαζομεναὶ	—	2	3	5
Κολοφὼν	—	1	1	2
Λέβεδος	—	—	1	1
Λεύκη	—	—	1	1
Μαγνησία	—	1	1	2
Μητρόπολις	—	—	1	1
Μίλητος	—	1	2	3
Πριήνη	—	—	2	2
Σμύρνη	—	—	4	4
Τέως	—	1	2	3
Φύγελα	—	—	2	2
Φώκαια	—	—	1	1
ΙΚΑΡΙΑΣ ΟΙΝΟΗ	—	—	1	1
ΣΑΜΟΣ	—	1	5	6
ΧΙΟΣ	—	2	3	5
ΚΑΡΙΑ				
Ἄβα	—	—	1	1
Ἀλάβανδα	—	—	1	1
Ἁλικαρνασσὸς	—	—	3	3
Ἄλινδα	—	—	1	1
Ἀντιόχεια ἐπὶ Μαιάνδρου	—	—	1	1
Εἰς μεταφορὰν . . .	6	621	844	1471

	ℵ	R	Æ	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	6	621	844	1471
Ἀπολλωνία	—	—	1	1
Ἅρπασσα	—	—	1	1
Ἄστυρα	—	—	1	1
Ἀφροδισιὰς	—	—	1	1
Βάργασα	—	—	1	1
Βαργυλία	—	—	1	1
Εὔρωμος	—	—	1	1
Ἰασὸς	—	—	1	1
Καῦνος	—	—	1	1
Κέραμος	—	—	1	1
Κνίδος	—	2	1	3
Μύλασα	—	—	1	1
Μύνδος	—	—	1	1
Νῦσα (Λυδίας)	—	—	1	1
Πλάρασσα	—	—	1	1
Πρένασσος (=Πέργη Παμφυλίας)	—	—	1	1
Πύρνη (Γύρνος Αἰολίδος)	—	—	1	1
Στρατονίκεια	—	—	1	1
Τάβα	—	—	2	2
Τραπεζόπολις	—	—	1	1
Τρίπολις (Φρυγίας)	—	—	2	2
ΑΣΤΥΠΑΛΑΙΑ	—	—	1	1
ΚΑΛΥΜΝΑ	—	1	1	2
ΚΩΣ	—	1	3	4
ΝΙΣΥΡΟΣ	—	—	1	1
ΡΟΔΟΣ	—	9	2	11
Ἰαλυσὸς Ῥόδου	—	1	—	1
ΤΗΛΟΣ	—	—	1	1
ΛΥΔΙΑ				
Αἰγαὶ (ἴδε Κιλικίαν)				
Ἀπόλλωνος Ἱερὸν	—	—	1	1
Ἀττάλεια	—	—	1	1
Βάγις	—	—	1	1
Βλαῦνδος (=Φρυγία)	—	—	1	1
Γόρδος Ἰουλία	—	—	1	1
Δάλδις	—	—	1	1
Διὸς Ἱερὸν	—	—	1	1
Ἑρμοκαπηλία	—	—	1	1
Θυάτειρα	—	—	2	2
Ἱεροκαισάρεια	—	—	1	1
Καϋστριανοὶ	—	—	1	1
Κίδραμος	—	—	1	1
Κιλβιανοὶ οἱ ἄνω	—	—	2	2
Μαγνησία Σιπύλου	—	—	2	2
Μαιονία	—	—	1	1
Μάσταυρα	—	—	1	1
Μοστηνοὶ	—	—	1	1
Νάκρασα	—	—	1	1
Σαΐτται	—	—	1	1
Εἰς μεταφορὰν . . .	6	635	898	1539

	AV	AR	AE	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	6	635	898	1539
Σάρδεις	—	—	2	2
Σίλανδος	—	—	1	1
Τάβαλα	—	—	1	1
Τημένου Θύραι (Φρυγίας)	—	—	1	1
Τράλλεις	—	1	1	2
Ὕπαιπα	—	—	1	1
Ὑρκανὶς	—	—	2	2
Φιλαδέλφεια	—	—	1	1
ΦΡΥΓΙΑ				
Ἄγκυρα	—	—	1	1
Αἰζανοὶ	—	—	2	2
Ἀκκίλαιον	—	—	1	1
Ἀκμονία	—	—	1	1
Ἀλία	—	—	1	1
Ἀμόριον	—	—	1	1
Ἀπάμεια	—	—	2	2
Ἀππία	—	—	1	1
Ἀταία (Μυσίας)	—	—	1	1
Ἄττουδα	—	—	1	1
Βροῦζος	—	—	1	1
Γριμένου θύραι	—	—	1	1
Διονυσόπολις	—	—	1	1
Δοκίμιον	—	—	2	2
Δορύλαιον	—	—	1	1
Ἐπίκτητος	—	—	1	1
Εὐκαρπία	—	—	1	1
Εὐμένεια	—	—	2	2
Θεμισώνιον	—	—	1	1
Ἱεράπολις	—	—	1	1
Κάδοι	—	—	1	1
Κιβύρα	—	—	1	1
Κιδυεσσὸς	—	—	1	1
Κοτιάειον	—	—	1	1
Λαοδίκεια πρὸς Λύκον	—	—	2	2
Λυσιὰς	—	—	1	1
Μητρόπολις	—	—	1	1
Νακόλεια	—	—	1	1
Πέλται	—	—	1	1
Πρυμνησσὸς	—	—	1	1
Σάλα	—	—	3	3
Σεβαστὴ	—	—	1	1
Στεκτόριον	—	—	1	1
Σύναος	—	—	3	3
Τιβεριόπολις	—	—	1	1
Τραϊανόπολις	—	—	1	1
ΛΥΚΙΑ ἐν γένει	—	1	—	1
Ἀντίφελλος	—	—	1	1
Κράγος	—	1	—	1
Κυάνη	—	—	1	1
Εἰς μεταφορὰν . . .	6	638	955	1599

	AV	AR	AE	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	6	638	955	1599
Λίμυρα	—	—	1	1
Μασίκυτος	—	1	—	1
Μύρα	—	—	1	1
Ξάνθος	—	—	1	1
Ὄλυμπος	—	1	—	1
Πάταρα	—	—	1	1
Πίναρα	—	1	1	2
Ποδαλία	—	—	1	1
Τλῶς	—	—	1	1
Τλῶς καὶ Κράγος	—	—	1	1
Τράβαλα	—	—	1	1
Φάσηλις	—	1	2	3
Φέλλος	—	—	1	1
Χῶμα	—	—	1	1
Περικλῆς ἡγεμὼν	—	—	1	1
ΠΑΜΦΥΛΙΑ				
Ἀριασσὸς [Πισιδίας]	—	—	1	1
Ἄσπενδος	—	1	1	2
Ἀττάλεια	—	—	1	1
Ἔτεννα	—	—	1	1
Ἴσινδος [Πισιδίας]	—	—	1	1
Κάσα [Κιλικίας]	—	—	1	1
Κόδρουλα [Πισιδίας]	—	—	1	1
Μάγυδος	—	—	1	1
Πέργη	—	1	1	2
Πῶγλα [=Πισιδία]	—	—	2	2
Σίδη	—	1	1	2
Σίλλυον	—	—	1	1
ΠΙΣΙΔΙΑ				
Ἄδαδα	—	—	1	1
Ἄμβλαδα	—	—	1	1
Ἄνδηδα	—	—	1	1
Ἀντιόχεια	—	—	2	2
Ἀπολλωνία Μορδίαιον	—	—	1	1
Βάρις	—	—	1	1
Κονανὴ	—	—	1	1
Κρῆμνα	—	—	1	1
Λύρβη [Κιλικία]	—	—	1	1
Πεδνηλισσὸς	—	—	1	1
Σαγαλασσὸς	—	—	2	2
Σάμδα [;;]	—	—	1	1
Σέλγη	—	—	1	1
Τερμησσὸς	—	—	2	2
ΛΥΚΑΟΝΙΑ				
Βάρατα	—	—	1	1
Ἰκόνιον	—	—	1	1
Παρλαΐς	—	—	1	1
Σαυάτρα	—	—	1	1
Εἰς μεταφορὰν . . .	6	645	1003	1654

	AV	AR	Æ	*Ἄθροισμα*
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	6	645	1003	1654
ΚΙΛΙΚΙΑ				
Ἄδανα	—	—	1	1
Αἰγαὶ	—	—	3	3
Ἀνάζαρβος	—	—	1	1
Ἀνεμούριον	—	—	1	1
Διοκαισάρεια	—	—	1	1
Εἰρηνόπολις	—	—	1	1
Ἱεράπολις Καστάβαλα	—	—	1	1
Καστάβαλα	—	—	1	1
Κελένδερις	—	1	1	2
Κολυβρασσὸς	—	—	1	1
Κώρυκος	—	—	1	1
Μαλλὸς	—	1	—	1
Μόψος	—	—	1	1
Νάγιδος (;)	—	1	—	1
Σελεύκεια πρὸς τῷ Καλυκάδνῳ	—	—	2	2
Σόλοι	—	—	1	1
Σύεδρα	—	—	1	1
Ταρσὸς	—	1	5	6
Φλαβιόπολις	—	—	1	1
ΕΛΑΙΟΥΣΑ	—	—	1	1
ΣΕΒΑΣΤΗ νῆσος ἢ Ἐλαιοῦσα	—	—	1	1
ΚΥΠΡΟΣ ἐν γένει	—	—	1	1
Μάριον	—	1	—	1
Πάφος (τὸ AR=Πτολεμαίου Ι΄)	—	1	2	3
Σαλαμὶς (=Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου)	—	—	1	1
ΓΑΛΑΤΙΑ ἐν γένει	—	—	1	1
Ἄγκυρα	—	—	1	1
Πεσσινοῦς	—	—	1	1
Σεβαστὴ (;)	—	—	1	1
ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ				
Καισάρεια	—	1	1	2
Τύανα	—	—	1	1
ΣΥΡΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΣ				
Ἀντίοχος Β΄	—	1	—	1
Δημήτριος Β΄	—	1	—	1
ΚΟΜΜΑΓΗΝΗ				
Δολίχη	—	—	1	1
Ζεῦγμα	—	—	1	1
Σαμόσατα	—	—	1	1
ΚΥΡΡΗΣΤΙΚΗ				
Βέροια	—	—	1	1
Ἱερόπολις Βαμβύκη	—	—	2	2
Κύρρος	—	—	1	1
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ				
Χαλκὶς πρὸς Βήλῳ	—	—	1	1
ΣΕΛΕΥΚΙΣ ΚΑΙ ΠΙΕΡΙΑ				
Ἀδελφῶν Δήμων	—	—	1	1
Ἀντιόχεια Ὀρόντου	—	—	2	2
Εἰς μεταφορὰν . . .	6	654	1050	1710

	AV	AR	AE	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	6	654	1050	1710
Ἀντιοχεῖς πρὸς Δάφνῃ	—	—	1	1
Ἀπάμεια	—	—	1	1
Γάβαλα	—	—	1	1
Ἔμισα	—	—	1	1
Ἐπιφάνεια	—	—	1	1
Ἡλιόπολις	—	—	1	1
Λαοδίκεια πρὸς τῇ θαλάσσῃ	—	—	2	2
Σελεύκεια	—	—	2	2
ΤΡΑΧΩΝΙΤΙΣ				
Γάβα	—	—	1	1
Καισάρεια Πανεὰς	—	—	2	2
ΦΟΙΝΙΚΗ				
Ἄραδος	—	2	1	3
Βηρυτὸς	—	—	1	1
Βύβλος	—	—	1	1
Σιδὼν	—	—	1	1
Τρίπολις	—	—	2	2
Τύρος	—	1	1	2
ΔΕΚΑΠΟΛΙΣ				
Γέρασα	—	—	1	1
ΓΑΛΙΛΑΙΑ				
Τιβεριὰς	—	—	1	1
ΣΑΜΑΡΕΙΑ				
Καισάρεια	—	—	1	1
Νεάπολις	—	—	1	1
ΙΟΥΔΑΙΑ				
Ἀγριππιὰς	—	—	1	1
Ἀσκαλὼν	—	—	2	2
ΑΡΑΒΙΑ				
Βόστρα	—	—	1	1
Πέτρα	—	—	1	1
Φιλιππόπολις	—	—	1	1
ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ				
Ἔδεσσα	—	—	1	1
Νίσιβις	—	—	1	1
Ῥήσαινα	—	—	1	1
Σίγγαρα	—	—	1	1
ΠΑΡΘΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΑΡΣΑΚΙΔΑΙ	—	3	—	3
ΣΑΣΣΑΝΙΔΑΙ	—	2	—	2
ΑΙΓΥΠΤΟΣ				
Πτολεμαῖοι (Γ′, Θ′ καὶ ΙΒ′)	—	—	3	3
Φίλιππος ὁ πρεσβύτερος . . . . Κρᾶμα	—	1	—	1
Κορνηλία Σαλωνῖνα . . . . . . »	—	1	—	1
Γαλλιηνὸς . . . . »	—	1	—	1
Διοκλητιανὸς . . . . »	—	1	—	1
ΚΥΡΗΝΑΪΚΗ				
Κυρήνη	1	2	1	4
Εὐεσπερὶς	—	—	1	1
Πτολεμαῒς (=Πτολεμαίου Α′ ἐν Κύπρῳ)	—	—	1	1
Εἰς μεταφορὰν . . .	7	668	1090	1165

	AV	AR	Æ	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	7	668	1090	1165
ΖΕΥΓΙΤΑΝΙΑ				
Ἱππὼν Διάρρυτος	—	—	1	1
Καρχηδὼν	—	1	1	2
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΦΘΑΡΜΕΝΑ	—	—	3	3
ΡΩΜΑΪΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ				
Acilia	—	1	—	1
Claudia	—	1	—	1
Cornelia	—	1	—	1
Hosidia	—	1	—	1
Junia	—	1	—	1
Maenia	—	1	—	1
Naevia	—	1	—	1
Plaetoria	—	2	—	2
Roscia	—	1	—	1
Thoria	—	1	—	1
Tituria	—	1	—	1
Urbinia	—	1	—	1
Volteia	—	1	—	1
Ἀβέβαιον=Cohen XLIII, 15	—	1	—	1
Triens χαλκοῦς	—	—	1	1
ΡΩΜΑΪΚΑ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΑ				
Caesar	—	4	—	4
Pompeius Magnus	—	1	—	1
Brutus	—	1	—	1
Q. Cassius	—	1	—	1
Antonius	—	2	—	2
Antonius cum Cleopatra	—	1	—	1
Augustus	—	2	1	3
C. Caesar	—	1	—	1
Livia	—	—	1	1
Agrippa	—	—	1	1
Drusus	—	—	1	1
Antonia	—	—	1	1
Tiberius	1	2	1	4
Germanicus	—	—	1	1
Nero et Drusus	—	—	2	2
Caligula et Germanicus	—	1	—	1
Caligula	—	—	1	1
Claudius I	1	—	2	3
Nero	1	1	1	3
Otho	—	1	—	1
Galba	—	—	1	1
Vitellius	—	1	—	1
Vespasianus	1	2	1	4
Εἰς μεταφορὰν . . .	11	705	1111	1827

	AV	AR	AE	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς	11	705	1111	1827
Domitilla	—	—	1	1
Titus	—	1	—	1
Julia Titi	—	1	—	1
Domitianus	1	2	2	5
Domitia	—	—	1	1
Nerva	—	1	—	1
Trajanus	1	6	1	8
Plotina	—	1	1	2
Matidia	—	1	—	1
Hadrianus	—	1	2	3
Sabina	—	1	—	1
Aelius Caesar	—	1	—	1
Antoninus Pius	1	1	2	4
Antoninus et M. Aurelius	—	1	—	1
Faustina senior	1	2	1	4
M. Aurelius	1	2	1	4
Faustina junior	1	1	1	3
L. Verus	1	1	1	3
Lucilla	1	1	1	3
Commodus	—	1	—	1
Crispina	—	2	—	2
Pertinax	—	1	1	2
Pescenius Niger	—	1	—	1
Clodius Albinus	—	1	1	2
Sept. Severus	—	1	1	2
Julia Domna	—	1	—	1
Caracalla	1	3	1	5
Plautilla	—	1	1	2
Geta	—	1	1	2
Macrinus	—	1	1	2
Diadumenianus	—	1	1	2
Elagabalus	—	1	1	2
Paula	—	1	2	3
J. Aquil. Severa	—	1	1	2
Julia Soaemias	—	1	1	2
Julia Maesa	—	1	1	2
Alex. Severus	—	1	1	2
Barbia Orbiana	—	1	1	2
Julia Mamaea	—	2	—	2
Maximinus I Thrax	—	1	2	3
Paulina	—	1	—	1
Maximus	—	1	2	2
Gordianus II Africanus	—	1	—	1
Balbinus	—	—	1	1
Pupienus	—	1	1	2
Gordianus III	—	1	1	2
Philippus senior	—	3	1	4
Otacilia Severa	—	1	2	3
Philippus II	—	2	1	3
Εἰς μεταφορὰν	20	766	1153	1939

	AV	AR	Æ	Ἄθροισμα
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	20	99ㄥ	1153	1939
Trajanus Decius	—	1	1	2
Herennia Etruscilla	—	1	1	2
Herennius Etruscus	—	1	1	2
Hostilianus	—	—	1	1
Trebonianus Gallus	—	2	1	3
Volusianus	—	1	1	2
Aemilianus	—	1	—	1
Valerianus	—	1	—	1
Mariniana	—	1	—	1
Gallienus	—	—	1	1
Salonina . . . . Κρᾶμα	—	—	1	1
Saloninus . . . . »	—	—	1	1
Valerianus junior . . . . »	—	—	1	1
Macrianus . . . . »	—	—	1	1
Quietus . . . . »	—	—	1	1
Postumus . . . . »	—	2	1	3
Laelianus . . . . »	—	—	1	1
Victorinus senior . . . . »	—	—	1	1
Marius . . . . »	—	—	1	1
Claudius Gothicus . . . . . »	—	1	1	2
Quintillus	—	—	1	1
Aurelianus	—	—	1	1
Severina	—	—	1	1
Vabalathus	—	—	1	1
Tetricus senior	—	—	1	1
Tetricus junior	—	—	1	1
Tacitus	—	—	1	1
Florianus	—	—	1	1
Probus	—	—	1	1
Carus	—	—	1	1
Numerianus	—	—	1	1
Carinus	—	—	1	1
Diocletianus	—	1	2	3
Maximianus Hercules	—	—	1	1
Carausius	—	—	1	1
Allectus	—	—	1	1
Constantius I Chlorus	—	1	2	3
Helena	—	—	1	1
Theodora	—	—	1	1
Maximianus Galerius	—	1	4	5
Cal. Valeria	—	—	1	1
Severus II	—	—	1	1
Maximinus II Daza	—	—	2	2
Maxentius	—	—	2	2
Romulus	—	—	1	1
Licinius senior	—	—	2	2
Licinius junior	—	—	1	1
Valens	—	1	—	1
Constantinus I	—	—	5	5
Εἰς μεταφορὰν . . .	20	782	1210	2012

	AV	AR	Æ	*Ἄθροισμα*
Ἐκ μεταφορᾶς . . .	20	782	1210	2012
Fausta	—	—	2	2
Crispus	—	—	2	2
Delmatius	—	—	1	1
Hannibalianus	—	—	1	1
Constantinus II	—	—	2	2
Constans II	—	—	1	1
Constantius II	—	1	3	4
Decentius	—	—	2	2
Constantius Gallus	—	—	1	1
Julianus II	1	—	1	2
Helena	—	—	1	1
Jovianus	—	—	2	2
Valentinianus I	1	—	1	2
Vetranio	—	—	1	1
Magnentius	—	—	1	1
Valens	1	—	2	3
Gratianus	1	1	—	2
Valentinianus II	1	—	3	4
Theodosius A	1	1	3	5
Flaccilla	—	—	1	1
Magnus Maximus	1	1	—	2
Flav. Victor	—	1	—	1
Eugenius	—	1	—	1
Honorius	1	1	—	2
Constantinus III	—	1	—	1
Valentinianus III	1	2	—	3
Majorianus	1	—	—	1
Livius Severus	1	—	—	1
Anthemius	1	—	—	1
Arcadius	—	—	2	2
Ἐφθαρμένον τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀρκαδίου	—	—	1	1
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ				
Anastasius	—	—	1	1
Μολυβδόβουλλον	—	—	1	1
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΕΩΤΕΡΑ (τὰ 3 ἐκ τῶν 128 εἶναι νικέλινα)	1	31	128	160
ΝΕΩΤΕΡΙΚΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΡΑΤΩΝ	—	53	71	124
Ἐν ὅλῳ . . .	33	876	1445	2354.

ΕΚΛΟΓΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ

ΕΚ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΓΡ. ΣΟΥΤΣΟΥ

ΓΑΛΛΙΑ. ***Ναρβωνῖτις.*** *Καβαλλιών.*

1 (10). Æ 15.—Κεφαλὴ Ῥώμης ἢ Ἀθηνᾶς μετὰ κράνους ἔχοντος παραγναθίδας πρὸς δεξ. Πρὸ αὐτῆς COL. ὄπισθεν δὲ...
Ὄπ. CABE δεξ. Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος (;) πρὸς δεξ. ἐν στεφάνῳ μύρτου. — Πίναξ IX, 1.

ΙΤΑΛΙΑ.

Σαυνῖτις.

Αἰσερνία.

2 (27). Æ 20. — VOLCANOM ἀρ. Κεφαλὴ νεανικὴ Ἡφαίστου μετὰ πίλου κωνικοῦ καὶ στεφάνου, πρὸς ἀρ.
Ὄπ. [AIS]ERNINO ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ζεὺς ἐφ' ἅρματος ἐκσφενδονίζων κεραυνόν, πρὸς δ. — Πίναξ IX, 2.

Καμπανία.

Ἄλλιφα.

3 (32). Ꭱ 11, γραμμ. 0,65.— Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δ. Πρὸ αὐτῆς δελφίς.
Ὄπ [ΑΛΛΙ]ΒΑΝΟΝ ἄνω. Σκύλλα πρὸς δ. Πεδίον ἔγκοιλον.— Πίναξ IX, 3.

Κύμη.

4 (38). Ꭱ 22, γρ. 6,95.—Κεφαλὴ γυναικὸς μετὰ διαδήματος, πρὸς δ.
Ὄπ. ΝΟΙΑΜVΚ κάτω. Ὄστρακον μυὸς θαλασσίου, οὗ ἄνω σπέρμα κριθῆς. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ IX, 4.

Νεάπολις.

5 (39). Ꭱ 20, γρ. 7,00.— Κεφαλὴ γυναικεία μετὰ διαδήματος, ἐνωτίων καὶ περιδεραίου, πρὸς δεξ. Ὄπισθεν αὐτῆς ἀστράγαλος, κάτω δὲ ὄνομα ἄρχοντος δυσανάγνωστον.
Ὄπ. [Ν]ΕΟΠΟΛΙΤΩΝ ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ἀνθρωπόμορφος ταῦρος

βαδίζων πρὸς δεξ. καὶ στεφανούμενος ὑπὸ Νίκης ἱπταμένης ἄνωθεν αὐτοῦ. Κάτω τοῦ ταύρου Κ. — Πίναξ IX, 5.

Νουκερία 'Αλφατέρνα.

6 (43). Ꭱ 20, γρ. 6,40.— [ꟿ VꟽΙΟΗΕΙΤΑ] — 8ΑVΑ ꟿ VꟽΙΟΚΕVꟽ ἀρ. Κεφαλὴ ἄρρην ἀγένειος μετὰ κέρατος κριοῦ, πρὸς ἀρ. 'Εν κύκλῳ λεπτῶν σφαιριδίων.

"Οπ. Διόσκουρος γυμνὸς μετὰ δόρατος ἐν τῇ ἀρ. ἱστάμενος πρὸς ἀρ. καὶ κρατῶν τῇ δεξ. ἵππον ἀπὸ τοῦ χαλινοῦ.— Πίναξ IX, 7.

Σύεσσα 'Αουρούγκα.

7 (45). Ꭱ 22, γρ. 6,90. — Κεφαλὴ 'Απόλλωνος δαφνοστεφής, πρὸς δ. "Οπισθεν αὐτῆς πτέρυξ πτηνοῦ.

"Οπ. SVESANO ἐν τῷ ἐξέργῳ. Διόσκουρος ἔφιππος πρὸς ἀρ. ὁδηγῶν καὶ δεύτερον ἵππον. — Πίναξ IX, 8.

Φιστελία.

8 (49). Ꭱ 20, γρ. 7,20. — Κεφαλὴ "Ηρας κατενώπιον μετὰ κόμης λυτῆς καὶ περιδεραίου.

"Οπ. 8ISTLVS Ταῦρος ἀνθρωποκέφαλος πρὸς ἀρ. βαδίζων. — Πίναξ IX, 9.

'Απουλία.

Ματέολα.

9 (56). Æ 14.— Κεφαλὴ 'Αθηνᾶς πρὸς δεξ., ἧς ἄνω ●. 'Εν κύκλῳ σφαιριδίων.

"Οπ. MAT 'Ηρακλῆς στηριζόμενος τῷ ῥοπάλῳ ἐπὶ τῆς 'Αγελάστου πέτρας (Φαρνέσιος) πρὸς δ. Κύκλ. σφαιριδ. — Πίναξ IX, 13.

Καλαβρία

Τάρας.

10 (72). Ꭱ 21, γρ. 7,90. — Ἱππεὺς πρὸς ἀρ. γυμνὸς ἀποβαίνων τοῦ ἵππου, κρατῶν τῇ δεξιᾷ τοὺς χαλινούς, ἐν δὲ τῇ ἀρ δόρυ καὶ μακρὰν στρογγύλην ἀσπίδα. Κάτω τοῦ ἵππου Γ.

"Οπ. 'Ο Τάρας ἐπὶ δελφῖνος νηχομένου πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ δ. μικρὸν δελφῖνα, τῇ δ' ἀρ. στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ δελφῖνος. 'Εν

τῷ πεδίῳ κάτω τοῦ δελφῖνος Α, οὗ κατωτέρω [Τ]ΑΡΑΣ. — Πίναξ IX, 11.

Λευκανία.

Ἡράκλεια.

11 (80). Ɽ 20, γρ. 6,15. — ͰΗΡΑΚΛΕΙΩ[Ν] Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, πρὸς δ. μετὰ τριλόφου περικεφαλαίας, ἣν κοσμεῖ γρύψ.

Ὄπ. Ἡρακλῆς γυμνὸς καὶ ἀγένειος, ἱστάμενος πρὸς ἀρ. ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ ἀγγεῖον, ἐξ οὗ σπένδει ἐπὶ βωμοῦ εὑρισκομένου πρὸ αὐτοῦ, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ φέρων ῥόπαλον καὶ λεοντῆν. Ἐν τῷ πεδίῳ ὄπισθεν τοῦ Ἡρακλέους κεραυνός. — Πίναξ IX, 10.

12 (83). Ӕ 14. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς κατενώπιον μετὰ τριλόφου κράνους καὶ ἐνωτίων, φέρουσα ἐπὶ τοῦ ἀρ. ὤμου τὴν ἀσπίδα.

Ὄπ. ͰΗΡΑ—ΚΛΕΙΩΝ Τρόπαιον. — Πίναξ IX, 15.

Μεταπόντιον.

13 (89). Ɽ 20, γρ 7,13. — Κεφαλὴ πωγωνοφόρος τοῦ ἥρωος Λευκίππου μετὰ κράνους Κορινθιακοῦ, ἧς ὄπισθεν σύμβολόν τι.

Ὄπ. ΜΕΤΑ δεξ. Στάχυς οὗ ἀριστερὰ ῥόπαλον καὶ ΜΙ σμικροῖς γράμμασι. — Πίναξ IX, 14.

Σύβαρις.

14 (93). Ɽ 30, γρ. 7,75. — Ταῦρος ἱστάμενος ἀρ. ἐπὶ γραμμῆς ἐξέργου καὶ στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς δεξ. Ἐν τῷ ἐξέργῳ VM. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ ἐκ ταινίας ἀποτελουμένης ὑπὸ κυματίων καὶ σφαιριδίων.

Ὄπ. Ὁ αὐτὸς τύπος ἔγκοιλος. — Πίναξ IX, 12.

15 (94). Ɽ 13, γρ. 1,20. — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μετὰ κράνους ἐλαιοστεφοῦς, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΣΥΒΑ ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ταῦρος ἱστάμενος δεξιὰ καὶ στρεφόμενος. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ IX, 16.

Ὑέλη.

16 (97). Ɽ 22, γρ. 7,71. — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς ἀρ., ἧς τὸ κράνος κοσμεῖ γρὺψ καὶ στέφανος ἐλαίας.

Ὀπ. [ΥΕ]Λ—ΗΤ- ΕΩ—Ν Λέων σπαράσσων ἔλαφον πρὸς δεξ. καταρριφθεῖσαν. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ IX, 17.

17 (98). Ꝛ 22, γρ. 7,42.— Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ. ἧς τὸ κράνος κοσμεῖ γρύψ. Ἐν τῷ πεδίῳ ὄπισθεν μὲν τῆς κεφαλῆς Θ, ἔνθεν δὲ καὶ ἔνθεν αὐτῆς δύο μικροὶ δελφῖνες.

Ὀπ. Λέων βαδίζων πρὸς δεξ., οὗ ἄνω μὲν Φ κάτω δὲ Ρ καὶ ἐν τῷ ἐξέργῳ ΥΕΛΗΤΩΝ. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ γραμμῆς. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ IX, 18.

Βρεττία.

Βρέττιοι.

18 (100). Ꝛ 20, γρ. 5,02.— Κεφαλὴ Θέτιδος πρὸς δεξ. μετὰ στεφάνης, καλύπτρας καὶ σκήπτρου. Ὄπισθεν αὐτῆς Κ (;). Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὀπ. Ποσειδῶν ἢ Ζεὺς γυμνὸς ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἀναπαύων τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ μηροῦ τοῦ ἐπὶ ἐστεμμένου βωμίσκου τεθειμένου δεξιοῦ αὐτοῦ ποδός, τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ σκήπτρου. Πρὸ αὐτοῦ ἵσταται ἀετὸς κρατῶν στέφανον. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. — Πίναξ IX, 19.

Κρότων.

19 (106). Ꝛ 20, γρ. 7,85.— Ἀετὸς μετὰ κλειστῶν πτερύγων, ἱστάμενος πρὸς δεξ. καὶ στρεφόμενος ἐπὶ δυσερμηνεύτου ἀντικειμένου (βαθμίδων ναοῦ ἢ μεγάλης κλειδὸς ναοῦ (;)). Πρὸ αὐτοῦ βουκράνιον.

Ὀπ. ϘΡΟ δεξ. ἐκ τῶν κάτω. Τρίπους, οὗ ἀριστερὰ φύλλον δάφνης. — Πίναξ IX, 20.

Λοκροί.

20 (109). Ꝛ 22, γρ. 7,73.— Κεφαλὴ Διὸς δαφνοστεφής, πρὸς δεξ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὀπ. ΛΟ—Κ—Ρ—Ω—Ν Ἀετὸς σπαράσσων ὄφιν. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. — Πίναξ IX, 23.

Τέρινα.

21 (121). Ꝛ 21, γρ. 7,76.— ΤΕΡ—ΙΝΑΙΟΝ Κεφαλὴ τῆς νύμφης Τε-

ρίνης ἐχούσης κομψῶς ἀναδεδεμένην τὴν κόμην, φέρουσα διάδημα, ἐνώτιον καὶ περιδέραιον. Ὄπισθεν αὐτῆς Π.

Ὀπ. ΛΟ[ΙΑΙΜ]ΙΡΞΤ ἐκ δεξιῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς πρὸς ἀρ. Νίκη καθημένη ἐπὶ βάθρου πρὸς ἀρ., ἔχουσα κηρύκειον ἐν τῇ δεξ. τὴν δ' ἀριστερὰν στηρίζουσα ἐπὶ τοῦ βάθρου, ἐφ' οὗ Γ. — Πίναξ IX, 25.

22 (122). Ꝛ 20, γρ. 7,73. — ΤΕΡΙΝ—Α[ΙΟΝ] Ὁμοία κεφαλὴ ἀλλ' ἔχουσα τὴν κόμην χαμηλότερον ἀναδεδεμένην. Ὄπισθεν αὐτῆς Γ.

Ὀπ. Νίκη καθημένη πρὸς ἀρ. ἐπὶ βάθρου, ἐφ' οὗ στηρίζει τὴν ἀριστεράν, ἐνῷ τὴν δεξ. στηρίζει ἐπὶ κηρυκείου.— Πίναξ IX, 22.

ΣΙΚΕΛΙΑ.

Ἀκράγας.

23 (128). Ꝛ 25, γρ. 16,92. — AKRAC ἄνω δεξ. ANTOΣ ἀριστ. Ἀετὸς ἱστάμενος μετὰ κλειστῶν πτερύγων ἐπὶ κιονοκράνου.

Ὀπ. Πάγουρος ἐν πεδίῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ IX, 24.

Γέλα.

24 (132). Ꝛ 25, γρ. 17,40. — Ἡνίοχος ὁδηγῶν ἠρέμα τέθριππον πρὸς δεξ., οὗ ἄνω ἵπταται μικρὰ Νίκη στέφουσα τοὺς ἵππους. Κύκλος σφαιριδίων.

Ὀπ. ＜ΕΛΑΣ ἄνω. Προτομὴ ταύρου ἀνθρωποκεφάλου ἐν γόνασι πρὸς δεξ. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ IX, 21.

Ζάγκλη.

25 (138). Ꝛ 24, γρ. 5,91. — DANKLE κάτω. Δελφὶς ἐν δρεπάνῳ. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὀπ. Τετράγωνον ἔγκοιλον ἀβαθὲς σχηματίζον σταυρὸν ἐπὶ χιαστοῦ σχήματος τεθειμένον. Ἐν τῷ κέντρῳ αὐτοῦ χήμη. — Πίναξ IX, 26.

Ἡράκλεια Μινῴα.

26 (139). Ꝛ 25, γρ. 16,94. — Κεφαλὴ νύμφης ἐστεμμένη διὰ φύλλων στάχυων, φέρουσα δὲ ἐνώτια καὶ περιδέραιον. Πέριξ αὐτῆς τέσσαρες δελφῖνες. Κύκλος σφαιριδίων.

Ὀπ. Καρχηδονικὴ ἐπιγραφὴ *Ἀκρωτήριον τοῦ Ἡρακλέους* ἐν τῷ ἐξέργῳ. Τέθριππον ἐλαυνόμενον ταχέως ὑπὸ ἡνιόχου πρὸς δ., οὗ ὑπεράνω ἵπταται μικρὰ Νίκη στεφανοῦσα τὸν ἡνίοχον. Κύκλος σφαιριδίων. — Πίναξ Χ, 1.

Ἱμέρα.

27 (142). Ꝛ 22, γρ. 5,85. — Ἀλέκτωρ πρὸς ἀριστ. Ἐν κύκλῳ παχέων σφαιριδίων.

Ὀπ. Τετράγωνον ἔγκοιλον, ἐπίπεδον, διῃρημένον εἰς ὀκτὼ τριγωνικὰ μέρη ὡς πτέρυγας ἀνεμομύλου, ὧν τὰ τέσσαρα ἔγκοιλα, τὰ δὲ λοιπὰ πλήρη, πλαισιούμενα πάντα ὑπὸ καθέτων γραμμῶν. — Πίναξ Χ, 2.

Κατάνη.

28 (147). Ꝛ 18, γρ. 3,85. — ΑΜΕΝΑΝΟ ἄνω. Κεφαλὴ νεαρὰ κερασφόρος καὶ τεταινιωμένη τοῦ ποταμοῦ Ἀμενανοῦ, περιβαλλομένη ὑπὸ τριῶν ποταμίων ἰχθύων. Κάτω αὐτῆς ἡ ὑπογραφὴ τοῦ σφραγιδογλύφου ΕΥΑΙ.

Ὀπ. Τέθριππον πρὸς δεξ. ἐλαυνόμενον ὑπὸ ἡνιόχου, ὃν στεφανεῖ Νίκη ἱπταμένη πρὸς ἀρ. — Πίναξ Χ, 3.

Λεοντῖνοι.

29 (154). Ꝛ 36, γρ. 17,25 — Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής, πρὸς δεξ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὀπ. ΛΕΟ—Ν—Τ—Ι—ΝΟ—Ν πέριξ κεφαλῆς λέοντος χαίνοντος πρὸς δεξ., ἧς ἐπίσης πέριξ τέσσαρες κόκκοι κριθῆς. — Πίναξ Χ, 5.

Μεσσήνη.

30 (161). Ꝛ 24. — ΠΕΛΩΡΙΑΣ ὄπισθεν κεφαλῆς τῆς νύμφης Πελωριάδος εἰκονιζομένης μετὰ στεφάνου χλόης, ἐνωτίου καὶ περιδεραίου Πρὸ αὐτῆς δύο δελφῖνες ἀντιμέτωποι. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὀπ. ΜΕΣΣΑΝΙΩΝ δεξ. Ὁ ἥρως Φεραίμων γυμνός, μετὰ κράνους, ἀσπίδος, δόρατος καὶ ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος καταπιπτούσης χλαμύδος, ἐφορμῶν καὶ μαχόμενος πρὸς ἀρ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. — Πίναξ Χ, 6.

Νάξος.

31 (163). Ꝑ 18, γρ. 3,65. — Κεφαλὴ Διονύσου πωγωνοφόρος καὶ κισσοστεφής, πρὸς δεξ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. Ν—ΑΧΙ—ΟΝ πέριξ Σειληνοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐπὶ δέρματος, πίνοντος δὲ ἐν κύλικι. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. — Πίναξ Χ, 4.

Σέγεστα.

32 (167). Ꝑ 22, γρ. 8,52. — ΣΕΓΕΣΤ—Α—ΙΙΒ πέριξ κεφαλῆς τῆς Σεγέστης πρὸς δεξ. ἐχούσης τὴν κόμην κομψῶς ἀναδεδεμένην, φερούσης δὲ ἐνώτια καὶ περιδέραιον.

Ὄπ. Κύων ἱστάμενος πρὸς δεξ. Κύκλος σφαιριδ. — Πίναξ Χ, 7.

Συράκουσαι.

33 (171). ΗΕ 16, γρ. 3,22. — Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφὴς πρὸς ἀρ., ἧς ὄπισθεν κεφαλὴ ἵππου πρὸς δ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. ΣΥΡΑΚ—ΟΣΙΩΝ Τρίπους. — Πίναξ Χ, 10.

34 (172). Ꝑ 26, γρ. 17,16. — Τέθριππον μετὰ ἡνιόχου ἠρέμα ὁδηγοῦντος αὐτὸ πρὸς δεξ. Ἄνω ἵπταται Νίκη στεφανοῦσα τοὺς ἵππους. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. ΣVR—ΑΚ—ΟΣ—Ι—Ο—Ν Κεφαλὴ γυναικεία ἀρχαϊκῆς τεχνοτροπίας περικυκλουμένη ὑπὸ τεσσάρων δελφίνων. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ Χ, 8.

35 (175). Ꝑ 24, γρ. 9,45. — ΣΥΡΑΚΟΣΙΩΝ πρὸ κεφαλῆς Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ. φερούσης κράνος κορινθιακόν.

Ὄπ. Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς ἀρ. — Πίναξ Χ, 9.

ΣΑΡΜΑΤΙΑ.

Τύρα.

36 (197). Ꜳ 24. — ΑΥΤ Κ Μ ΑΥΡ CΕV—ΗΡΟC ΑΝΤΩΝ—Ι Κεφαλὴ Καρακάλλα δαφνοστεφὴς καὶ πωγωνοφόρος πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΤΥΡΑ—ΝΩΝ Κυβέλη καθημένη ἐπὶ θρόνου μεγάλου μετὰ τριγωνικοῦ ἀετώματος πρὸς ἀρ μεταξὺ δύο λεόντων, ἔχουσα ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ φιάλην τὴν δ' ἀριστερὰν στηρίζουσα ἐπὶ τοῦ τυμπάνου. Ἐν τῷ ἐξέργῳ Δ. — Πίναξ Χ, 11.

ΒΟΣΠΟΡΟΣ.

Ἀχαΐα (ἴδε Στράβωνος 11, 495).

37 (198). Æ 20. — Κεφαλὴ Διὸς δαφνοστεφὴς πρὸς δ. Ἐν κύκλῳ σφ.
Οπ. ΑΧΑ—ΙΤѠΝ Ἄρτεμις ἱσταμένη ἀρ. μετὰ ποδήρους ἐζωσμένου χιτῶνος. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει πόλον, ἐπ' ὤμου φαρέτραν, ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξιᾷ βέλος, ἐνῷ διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ πτυχὴν τοῦ χιτῶνος αὐτῆς. — Πίναξ Χ, 12.

Σημ. Μὴ γνωρίσας ἄλλοτε τὸ νόμισμα τοῦτο ἐξ αὐτοψίας, ἀλλ' ἐξ ἁπλῆς χειρογράφου περιγραφῆς τοῦ κ. F. Imhoof-Blumer, ὅστις ἀπέδιδεν αὐτὸ τῇ πόλει τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου, ὑπέλαβον ὅτι δυνατὸν νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν Ἀχαΐαν τῆς Κρήτης (Ἐφημ. Ἀρχ. 1889. 197-199). Νῦν ὅμως βλέπω ὅτι τὸ χρῶμα τοῦ μετάλλου καὶ ἡ τεχνοτροπία αὐτοῦ εἶναι πράγματι πανόμοια πρὸς τὰ τῶν γνωστῶν νομισμάτων τοῦ Κιμ Βοσπόρου. Ἡ Ἀχαΐα αὕτη εἶναι νέα πόλις ἐν τῇ νομισματικῇ ἐκ τούτου καὶ μόνου τοῦ νομίσματος γνωστή.

ΜΟΙΣΙΑ Η ΚΑΤΩ.

Μαρκιανόπολις.

38 (203), Æ 21. — ΑΥΤ Κ Μ ΑΥΡ—ΑΝΤΩΝΕΙΝΟϹ Κεφαλὴ Ἐλαγαβάλου ἀγένειος πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΜΑΡΚΙΑΝ—ΟΠΟΛΙΤΩΝ Νέμεσις ἱσταμένη πρὸς ἀριστ., ἔχουσα ἐν τῇ δεξ. ζυγὸν καὶ ἐν τῇ ἀρ. πῆχυν. — Πίναξ Χ, 13.

Νικόπολις.

39 (204). Æ 26. — ΑΥ. Κ. Λ. ϹΕΠ.—ϹΕΥΗΡΟϹ Π. Προτομὴ Σ. Σεβήρου δαφνοστεφής, πρὸς δεξ., μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος.
Ὄπ. ΥΠΑ ΟΟΥ ΤΕΡΤΥΛΛΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΙ ΠΡΟϹ Ι Τύχη ἱσταμένη ἀρ., ἔχουσα φιάλην ἐν τῇ δεξ. καὶ κέρας ἐν τῇ ἀρ. — Πίναξ Χ, 14.

Τόμοι.

40 (205). Æ 27. — ΜΑΡ ΙΟΥΛΙΟϹ ΦΙΛΙΠΠΟϹ πέριξ ἄνω, ΚΑΙϹΑΡ κάτω. Προτομαὶ ἀντιμέτωποι Φιλίππου τοῦ νεωτέρου ἄνευ στεφάνου, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ. καὶ Σαράπιδος πρὸς ἀρ.
Ὄπ. ΜΗΤΡΟΠ—ΠΟ—ΝΤΟΥ ΤΟΜΕΩϹ Δημήτηρ μετὰ διπλοῦ χιτῶνος, ἐζωσμένη, ἱσταμένη πρὸς ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ ἀνυψου-

μένη πρὸς τὰ ἔμπρὸς δεξ. στάχυς, τὴν δ' ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ μακρᾶς λαμπάδος. — Πίναξ X, 15.

ΘΡΑΚΗ.

'Αγχίαλος.

41 (208). Æ 30. — ΑΥΤ Π CΕΠ—ΓΕΤΑC Προτομὴ Γέτα ἀγένειος καὶ δαφνοστεφής, πρὸς δεξ., μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος.

"Οπ. ΟΥΛ—ΠΙΑΝΩΝ ΑΓΧΙΑ—ΛΕΩΝ Πύλη πόλεως μετὰ δύο πύργων. "Ανω αὐτῆς Δ. — Πίναξ X, 16.

Αἶνος.

42 (210). ℞ 26, γρ. 14,89. — Κεφαλὴ 'Ερμοῦ κατενώπιον.

"Οπ. ΑΙΝΙΟΝ ἄνω. Τράγος βαδίζων πρὸς δ. Πρὸ αὐτοῦ ῥυτόν. Πεδίον τετράγωνον ἔγκοιλον. — Πίναξ X, 17.

43 (211). ℞ 13, γρ. 2,34. — 'Ομοίως, ἀλλὰ πρὸ τοῦ τράγου κόκκος κριθῆς καὶ Τ ἢ σταφυλή. — Πίναξ X, 18.

'Απολλωνία.

44 (1365). ℞ 15, γρ 3,24. — "Αγκυρα, ἧς ἀριστερὰ μὲν ἀστακός, δεξιὰ δὲ Α.

"Οπ. Γοργόνειον ἀρχαϊκόν. — Πίναξ X, 20.

45 (1366). ℞ 15, γρ 3,26. — 'Ομοίως ἀλλὰ τὸ μὲν Α ἀρ., ὁ δὲ ἀστακὸς δεξιά. — Πίναξ X, 21.

46 (1367). ℞ 14, γρ. 3,26. — "Ομοιον ἀλλὰ τὸ γοργόνειον νεωτέρας τεχνοτροπίας. — Πίναξ X, 22.

47 (1368). ℞ 11, γρ. 1,25. — Κεφαλὴ 'Απόλλωνος δαφνοστεφὴς κατενώπιον.

"Οπ. "Αγκυρα, ἧς ἀρ. μὲν Α, δεξ. δὲ ἀστακός. — Πίναξ X, 23.

Αὐγοῦστα Τραϊανή.

48 (213). Æ 31. — ΑΥΤ Μ ΑΥΡΗ—ΑΝΤΩΝΙΝΟC Κεφαλὴ 'Ελαγαβάλου δαφνοστεφὴς καὶ ἀγένειος, πρὸς δεξ.

"Οπ. ΑΥΓΟΥCΤΗC—ΤΡΑΙΑΝΗC Κυβέλη καθημένη ἐπὶ θρόνου πρὸς ἀρ. μεταξὺ δύο λεόντων. — Πίναξ X, 24.

Βυζάντιον.

49 (218). Æ 20. — Προτομὴ Ἀρτέμιδος, πρὸς δεξ., ἔχουσα τὴν κόμην κομψῶς ἀναδεδεμένην. Ὄπισθεν αὐτῆς ἡμισέληνος. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ ἄνω ἀστέρος ἐν ἡμισελήνῳ. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. — Πίναξ XI, 5.

Δικαία.

50 (220). ℞ 10, γρ. 0,80 — ΔΙ—ΚΑ—Ι πέριξ ἀλέκτορος πρὸς δεξ.

Ὄπ. Κτεὶς (ὄστρακον) ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ X, 19.

Πέρινθος.

51 (230). Æ 25. — Προτομὴ Δήμητρος μετὰ πέπλου καὶ στεφάνης πρὸς δεξ. κρατοῦσα τῇ ἀρ. πρὸ τοῦ προσώπου στάχυς καὶ μήκωνα. Κύκλος σφαιριδίων.

Ὄπ. ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ ὄπισθεν ἐκ τῶν κάτω. Ἄρτεμις ἐν βραχεῖ χιτῶνι σπεύδουσα πρὸς δεξ. καὶ κρατοῦσα εἰς ἑκατέραν χεῖρα ἀνὰ μίαν βραχεῖαν λαμπάδα. Κύκλος σφαιρ. — Πίναξ XI, 1.

Φιλιππόπολις.

52 (232). Æ 20. — ΑΥ Κ ΑΙ ΑΔΡΙ—ΑΝΤΩΝΙΝ Προτομὴ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΦΙΛΙΠΠΟ—ΠΟΛΕΙΤΩΝ Τύχη ἱσταμένη ἀρ. μετὰ φιάλης καὶ κέρατος. — Πίναξ XI, 2.

ΘΡΑΚΙΚΗ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ.

Λυσιμάχεια (;) (ἴδε Ἡράκλειαν Θεσσαλίας).

53 (237). ℞ 11, γρ. 0,76. — Κεφαλὴ χαίνουσα λέοντος πρὸς ἀρ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ — Πίναξ XI, 31.

Σηλυμβρία.

54 (241). ℞ 14, γρ. 2,09. — Κεφαλὴ ἀρχαϊκὴ Ἡρακλέους ἐν λεοντῇ καὶ πωγωνοφόρος, πρὸς δεξ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. Ἀλέκτωρ ἱστάμενος πρὸς δεξ. καὶ κρατῶν εἰς τὸ ῥάμφος τροφήν τινα. Τὸ ὅλον περιβάλλεται ὑπὸ τετραγωνικοῦ πλαι-

σίου ἐκ σειρᾶς σφαιριδίων, εὕρηται δὲ ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ IX, 3.

Ἴμβρος νῆσος (τῶν Ἀθηναίων κληρούχων).

55 (252). Æ 10. — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΑΘΕΝΑΙ ἀρ. Ἑρμῆς Ἴμβραμος γυμνός, σφηνοπώγων, ἱστάμενος δεξ. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ XI, 8.

Θάσος νῆσος.

56 (258). Æ 6, γρ. 0.26. — Κεφαλὴ νύμφης ἐχούσης τὴν κόμην ἀναδεδεμένην εἰς κρωβύλον, πρὸς ἀρ.

Ὄπ. ΘΑ κάτω δελφῖνος πρὸς ἀρ. Τὸ ὅλον ἐν πεδίῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ XI, 4.

ΙΛΛΥΡΙΑ.

Ἀπολλωνία.

57 (268). Æ 20/25, γρ. 11,27. — Βοῦς θηλάζουσα μόσχον πρὸς δεξ.

Ὄπ. Ὁ ἀστερισμὸς Βότρυς-Πελειάδες ἐν πλαισίῳ τετραγώνῳ ὑπὸ δύο παραλλήλων γραμμῶν σχηματιζομένῳ, οὗ πέριξ ΑΠ - ΟΛ, ῥόπαλον καὶ τόξον. — Πίναξ XI, 6.

Δυρράχιον.

58 (275). Æ 24, γρ. 10,72. — Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ.

Ὄπ. Ὅμοιος τύπος τῷ προηγουμένῳ, ἔχων ὅμως πέριξ Δ—Υ—Ρ καὶ ῥόπαλον. — Πίναξ XI, 7.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ.

Ἀβεβαίου ἀπονομῆς.

59 (293). Æ 17, γρ. 2,71. — Βοῦς γονατίζων πρὸς δεξ. ἐπὶ γραμμῆς ἐξέργου ἐκ σφαιριδίων καὶ στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς ἀριστ. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ παχέων σφαιριδίων.

Ὄπ. Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον. — Πίναξ XI, 9.

Ἀμφίπολις.

60 (297). Æ 17, γρ. 3,54. — Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφὴς κατενώπιον. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. ΑΜΦ—ΙΠΟ—ΛΙΤ—ΕΩΝ ἐπὶ πλαισίου τετραγώνου περι-

κλείοντος λαμπάδα. Τὸ ὅλον ἐν πεδίῳ τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ.— Πίναξ XI, 10.

Βέροια.

61 (301). Æ 27, γρ. 0,89.— ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. Κεφαλὴ ἀγένειος Ἀλεξάνδρου ἐν λεοντῇ πρὸς δεξ. Κύκλος σφαιριδίων.
Ὄπ. ΚΟΙΝΟΝ—ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΔΙC ΝΕΩΚΟ πέριξ δύο ναῶν ἑξαστύλων καὶ ἀντιμετώπων, ὧν κάτω ΒΕΡΟΙΕΝΩ. — Πίναξ XI, 14.

Ἠϊών.

62 (307). Ꝑ 9, γρ. 2,65.—Χὴν βαδίζουσα πρὸς δεξ. καὶ στρέφουσα τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὀπίσω.
Ὄπ. Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα χιαστὶ διῃρημένον. — Πίναξ XI, 11.

Ἀδαῖος τύραννος.

63 (310). Æ 21. — Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφὴς πρὸς δεξ.
Ὄπ. Τρίπους ἐπὶ γραμμῆς, οὗ δεξιὰ μὲν ΑΔΑΙΟΥ, ἀρ. δὲ καὶ Ξ. — Πίναξ XI, 13.

Κασσάνδρεια.

64 (319). Æ 20. — Μ AVR AN—COMODVS Προτομὴ αὐτοῦ ἀγένειος καὶ δαφνοστεφὴς πρὸς δεξ. μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος.
Ὄπ. COL IVLI AV—G CASS Κεφαλὴ Ἄμμωνος πρὸς δεξ. — Πίναξ XI, 12.

Μένδη.

65 (322). Ꝑ 16, γρ 2,65. — Ὄνος ἰθυφαλικὸς ὀγκανίζων, πρὸς δεξ.
Ὄπ. Πέντε τριγωνικὰ ἔγκοιλα διαφόρων μεγεθῶν τετραγωνικῶς περὶ τὸ αὐτὸ κέντρον διατεθειμένα. — Πίναξ XI, 15.

Νεάπολις.

66 (323). Ꝑ 19, γρ. 9,50. — Γοργόνειον ἀρχαϊκὸν κατενώπιον.
Ὄπ. Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον δι' ἐγκοίλων, ποδῶν σχήματος γάμμα, πρὸς ἀρ. — Πίναξ XI, 16.

67 (325). Æ 12. — Γοργόνειον νεώτερον κατενώπιον.
Ὄπ. ΝΕΟ ἄνω κεφαλῆς Ἀφροδίτης φερούσης περιδέραιον καὶ

διάδημα, ἐχούσης δὲ τὴν κόμην ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς ἀναδεδεμένην. Ὄπισθεν αὐτῆς ἀκρίς. — Πίναξ XI, 17.

68 (326). Æ 10. — Ὁμοίως.

Ὄπ. Ὁμοίως (;) ἄνω ἐπιγραφῆς. Ἡ κεφαλὴ φαίνεται πτερωτὴ ἕνεκεν ἴσως φθορᾶς τῆς μήτρας. — Πίναξ XI, 18.

Ὀρθαγόρεια.

69 (328). Ꝝ 25, γρ. 9,90.— Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος πρὸς δεξ. μετ' ἐνωτίου, φαρέτρας καὶ περιδεραίου. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. ΟΡΘΑΓΟ δεξ. ΡΕΩΝ ἀρ. Κράνος μετὰ παραγναθίδων κατενώπιον. Υπ' αὐτὸ ΗΓ. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιρ.—Πίναξ XI, 21.

Πύδνα.

70 (337). Æ 16. — Κεφαλὴ Ἀφροδίτης (;) μυρτοστεφὴς μετ' ἐνωτίου καὶ περιδεραίου πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΠΥΔΝ—ΑΙΩ[Ν] Γλαῦξ ἱσταμένη πρὸς δ. — Πίναξ XI, 19.

Τερώνη.

71 (341). Ꝝ 15, γρ. 2,40. — Τ—Ε Οἰνοχόη πρὸς ἀριστ. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον.— Πίναξ XI, 20.

Φίλιπποι.

72 (343). Ꝝ 16, γρ. 3,21. — Κεφαλὴ ἀγένειος Ἡρακλέους ἐν λεοντῇ πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΦΙΛΙΠΠΩΝ ἀρ. Τρίπους τεταινιωμένος ἐπὶ γραμμῆς ἐξέργου, οὗ ἄνω μὲν κλάδος δάφνης, δεξ. δὲ λαμπάς.— Πίναξ XI, 22.

Χαλκιδική.

73 (347). Ꝝ 15, γρ. 2,31.— Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφὴς πρὸς δεξ. Πρὸ αὐτῆς Γ. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. Χ—Α—Λ | ΚΙΔ | ΕΩΝ ἄνω, δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ λύρας ἑπταχόρδου ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ XI, 23.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ.

Φίλιππος Β'.

74 (353). Ꭓ 17, γρ. 8,60.—Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής, πρὸς δ.

Ὀπ. Ἅρμα ὑπὸ ἡνιόχου ὁδηγούμενον, πρὸς δεξ. Ὑπ' αὐτὸ τρίαινα. Ἐν τῷ ἐξέργῳ ΦΙΛΙΠΠΟΥ. — Πίναξ XI, 24.

75 (354). Ɑ 18, γρ. 8,60. — Ὅμοιον, ἀλλὰ μετὰ κανθάρου ὑπὸ τὸ ἅρμα. — Πίναξ XI, 25.

Ἀλέξανδρος Γ'.

76 (360). Ɑ 19, γρ. 8,66. — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ. Τὸ κράνος κοσμεῖται ὑπὸ ὄφεως.

Ὀπ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ δεξ. Νίκη ἱσταμένη ἀρ. ἔχουσα στέφανον ἐν τῇ δεξιᾷ καὶ ἴκριον τροπαίου ἐν τῇ ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. M (;) καὶ κάτω Η. — Πίναξ XI, 26.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ.

Αἰνιᾶνες.

77 (382). Ꝝ 17, γρ. 2,60. — Κεφαλὴ Διὸς δαφνοστεφὴς πρὸς ἀρ.

Ὀπ. ΑΙΝΙΑΝ—ΩΝ Ἥρως μετὰ χλαμύδος καὶ παραζωνίου, ἀμυνόμενος πρὸς ἀρ. διὰ τῆς ἐν τῇ ἀρ. αὐτοῦ μικρᾶς ἀσπίδος ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ ἐγείρων ἀκόντιον πρὸς βολήν. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ XI, 27.

78 (381). Ꝝ 25, γρ. 7,28. — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς Παρθένου πρὸς δεξ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὀπ. ΑΙΝΙΑΝΩΝ ἀρ. ἐκ τῶν κάτω, ΝΙΚΑΡΧΟΣ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. Ἥρως μετὰ χλαμύδος καὶ παραζωνίου, καὶ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ποδὸς αὐτοῦ ἐρειδομένων δύο δορατίων, τείνων σφενδόνην ἵνα δι' αὐτῆς βάλῃ πρὸς δεξ. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. ἀστὴρ καὶ Ἰσιακὸν κόσμημα. Πεδίον ἔγκοιλον. (Νόμισμα δὶς κοπέν.) — Πίναξ XI, 28.

Ἄτραξ.

79 (384). Ʌ 21. — Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφὴς πρὸς δεξ. (ὁμοία τῇ τῶν χρυσῶν στατήρων Φιλίππου Β'), ἧς ὄπισθεν +

Ὀπ. ΑΤΡΑ—ΓΙ—Ω Ἱππεὺς πρὸς δεξ. ἐγείρων τὴν δεξιάν. — Πίναξ XI, 29.

Δημητριάς.

80 (386). Ꝑ 16, γρ. 2,04.— Προτομὴ Ἀρτέμιδος, πρὸς δεξ., μετὰ φαρέτρας ἐπ' ὤμου.

Ὄπ. ΔΗΜΗ ἄνω, ΤΡΙΕΩΝ κάτω. Πρῷρα πρὸς δεξ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Ɛ. Πεδίον ἔγκοιλον.— Πίναξ XI, 30.

Ἡράκλεια Τραχινία.

81 (387). Ꭿ 15.— Κεφαλὴ λέοντος πρὸς ἀρ.

Ὄπ. Στέφανος, ἐν ᾧ ΗΡΑ καὶ ῥόπαλον (;). Πεδίον ἔγκοιλον.— Πίναξ XI, 32.

Κιέριον.

82 (388). Ꭿ 20.— Κεφαλὴ νεανίου ἀγένειος καὶ δαφνοστεφὴς πρὸς δ.

Ὄπ. Κ]ΙΕΡΙΕΙΩΝ Ζεὺς γυμνὸς βαίνων πρὸς δεξ. καὶ ἀκοντίζων τῇ δεξ. τὸν κεραυνόν. Ἐν τῷ πεδίῳ πρὸ αὐτοῦ νύμφη ἀστραγαλίζουσα ἐν γόνασιν.— Πίναξ XII, 1.

Λάρισα.

83 (394). Ꝑ 11/15, γρ. 1,44.— Ἱππεὺς μετὰ καυσίας καὶ δύο δοράτων ἐπὶ ἵππου βαδίζοντος πρὸς ἀρ. Κάτω τοῦ ἵππου Ι—Я. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. ΛΑΡΙΣ.. πρὸ νύμφης ἢ θεᾶς καθημένης ἐπὶ θρόνου, πρὸς δεξ. ἀνατεινούσης τὴν δεξιάν, ἐν δὲ τῇ ἀρ. κρατούσης στέφανον. Πεδίον τετράγωνον ἔγκοιλον.— Πίναξ XII, 2.

Μητρόπολις.

84 (405). Ꭿ 14.— Κεφαλὴ ἀγένειος πρὸς δεξ.

Ὄπ. Μ—ΗΤΡΟ ἄνω περιστερᾶς ἱπταμένης πρὸς δεξ., κρατούσης δὲ στέφανον ἢ ὅρμον ἐν τῷ ῥάμφει αὐτῆς. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.— Πίναξ XII, 3.

Οἰταῖοι.

85 (407). Ꝑ 14, γρ. 2,25.— Κεφαλὴ λέοντος δάκνοντος ἐπιδορατίδα, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΟΙΤΑ δεξ. ΩΝ ἀρ. ἐκ τῶν ἄνω. Ἡρακλῆς γυμνὸς καὶ ἀγένειος, ἱστάμενος κατενώπιον, φέρων δὲ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν καὶ ἐπὶ τοῦ ἀρ. βραχίονος μέγα ῥόπαλον.— Πίν. XII, 5.

Όρθη.

86 (409). Æ 15. — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΟΡΘΙΕΩΝ κάτω βράχου, ἐξ οὗ ἀναπηδᾷ προτομὴ ἵππου. Ἐπὶ τοῦ βράχου δύο δένδρα. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ. — Πίναξ XII, 6.

Πελλίννα.

87 (411). Æ 17. — Ἱππεὺς μετὰ καυσίας καὶ χλαμύδος ἐπὶ ἵππου τρέχοντος πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΠΕΛΛΙ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω, ΝΝΑΙΕ ἀρ. ἐκ τῶν κάτω. Θεά τις ἢ νύμφη φέρουσα διπλοῦν χιτῶνα καὶ πέπλον, ἱσταμένη πρὸς δεξ. καὶ κρατοῦσα δι᾽ ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν κιβωτίδιον. — Πίναξ XII, 7.

Σκοτοῦσα.

88 (412). AR 13, γρ. 1,31. — Κεφαλὴ πωγωνοφόρος Ἡρακλέους ἐν λεοντῇ, πρὸς δεξ.
Ὄπ. Σ—ΚΟ κάτω προτομῆς ἵππου βοσκομένου πρὸς δεξ. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ XII, 4.

Τρίκκη.

89 (413). AR 17, γρ. 2,52. — Ἥρως Θεσσαλὸς γυμνὸς φέρων μόνον χλαμύδα ἀπὸ τῶν ὤμων ἠνεμωμένην καὶ καυσίαν κρεμαμένην ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς, συλλαμβάνων δὲ ἀπὸ τῶν κεράτων ταῦρον ἐν προτομῇ εἰκονιζόμενον. Πέριξ κύκλος σφαιριδίων.
Ὄπ. ИOIA—ꓘꓘ—IΡT πέριξ προτομῆς ἵππου καλπάζοντος πρὸς δεξ. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ XII, 9.

Φαρκαδών.

90 (417). AR 13 17, γρ. 3,07. Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.
Ὄπ. Φ—AR πρὸ κεφαλῆς ἵππου πρὸς δεξ. Ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ XII, 10.

Φεραί.

91 (420). Æ 15/17. — Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΦΕΡΑΙΟΝ πρὸ κεφαλῆς λέοντος πρὸς δ. ἔχοντος τὴν γλῶσσαν κρεμαμένην. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ XII, 11.

ΗΠΕΙΡΟΣ.

Ἀθαμᾶνες.

92 (534). Æ 17. — Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΑΘΑ ἄνω, ΜΑΝ ἀρ. Κεφαλὴ βοὸς μετὰ τοῦ τραχήλου, πρὸς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. ἀστήρ. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ XII, 27.

Ἀμβρακία.

93 (432). AR 17, γρ. 3,46. — Κεφαλὴ θεᾶς δαφνοστεφὴς μετὰ καλύπτρας, πρὸς ἀρ.

Ὄπ. Α — Μ Ὀβελίσκος ἱερὸς τεταινιωμένος. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ δάφνης. — Πίναξ XII, 13.

94 (434). Æ 19. — Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. Α — Μ / Β — Ρ Ὁμοίως. — Πίναξ XII, 12.

Βουθρωτόν.

95 (436). Æ 14. — Κεφαλὴ Ἀφροδίτης μετὰ πόλου, πρὸς δεξ.

Ὄπ. Β — Υ/Ο Δᾴς. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ ἐλαίας. — Πίναξ XII, 14.

96 (437). Æ 24. — P. DASTIDIVS L. CORNELLIVS Κεφαλὴ Διὸς δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. Βοῦς ἱστάμενος πρὸς δεξ. καὶ στρέφων τὴν κεφαλὴν κατενώπιον. Ἄνω P P (sic), ἐν τῷ ἐξέργῳ IIVIR QA. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. — Πίναξ XII, 15.

Δαμάστιον.

97 (439). AR 22, γρ. 13,15. — Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφὴς πρὸς δ.

Ὄπ. Τρίπους, οὗ κάτω [Δ]ΑΜΑΞ, δεξ. ΤΙΝ, ἀρ. ΩΝ. (Βαρβαρότεχνον). — Πίναξ XII, 16.

Φοινίκη.

98 (445). Æ 22. — Κεφαλὴ σφηνοπώγων καὶ μετὰ ταινίας πρὸς δεξ. (Ζεύς;) Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. ΦΟΙΝΙ — ΚΑΙΕΩΝ Κεραυνός. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ δάφνης. — Πίναξ XII, 17.

Κέρκυρα.

99 (448). Ⓡ 22, γρ. 11,10. — Δάμαλις θηλάζουσα μόσχον, ἱσταμένη πρὸς δεξ. καὶ στρεφομένη πρὸς τὸν μόσχον. Ἄνω αὐτῆς Ι καὶ πρῷρα νηός.

Ὄπ. Πλαίσιον τετράγωνον εἰς δύο παραλληλόγραμμα διῃρημένον, ἐν οἷς ὁ ἀστερισμὸς Βότρυς-Πελειάδες. Πέριξ τοῦ πλαισίου Κ—Ο—Ρ καὶ πηδάλιον. — Πίναξ XII, 18.

100 (459). Ⓡ 19, γρ. 4,54. — Κεφαλὴ ἀγένειος Διονύσου κισσοστεφὴς καὶ μετὰ ταινίας περὶ τὸ μέτωπον, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ℞ καὶ τὸ μονογράφημα ΠΥΡΘ κάτωθεν Πηγάσου ἱπταμένου πρὸς δεξ. — Πίναξ XII, 19.

101 (487). Æ 26. — Α Κ Λ ϹΕΠ Ϲ—ΕΒΗΡΟϹ ΠΕ Κεφαλὴ δαφνοστεφὴς Σ. Σεβήρου πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΚΟΡ—Κ—Υ—ΡΑΙΩΝ Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς δεξ. — Πίναξ XII, 20.

ΑΚΑΡΝΑΝΙΑ.

Ἀλυζία.

102 (495). Ⓡ 23, γρ. 8,59. — Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς δεξ., οὗ κάτωθεν Α.

Ὄπ. ΑΛΥΞΑΙΩΝ πρὸ κεφαλῆς Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ. μετὰ κράνους κορινθιουργοῦς. Ὄπισθεν αὐτῆς σύμβολον δυσδιάκριτον (κλάδος;). — Πίναξ XII, 21.

Ἀνακτόριον.

103 (498). Ⓡ 21, γρ. 8,16. — Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς ἀρ. Κάτω αὐτοῦ ΑΝ.

Ὄπ. Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς ἀρ., ἧς ὄπισθεν ΑΝ καὶ ὀμφαλός. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ XII, 22.

104 (499). Ⓡ 12, γρ. 1,44. — Προτομὴ Πηγάσου πρὸς ἀρ. Κάτω αὐτῆς μονογράφημα ὡς τὸ ἀνωτέρω.

Ὄπ. Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφὴς πρὸς ἀρ. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ XII, 23.

'Αστακός.

105 (504). Ꝑ 22, γρ. 8,30. — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ. Κάτω αὐτῆς Α—Σ. Ὄπισθεν ἀστακός.

Ὀπ. Πήγασος ἱπτάμενος πρὸς δεξ. — Πίναξ XII, 25.

Θύρρειον.

106 (505). Ꝑ 23, γρ. 8,46. — Θ—Υ Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς ἀρ., ἧς ὄπισθεν ἀσπὶς Βοιωτική.

Ὀπ. Πήγασος ἱπτάμενος ἀρ., οὗ κάτω ΘΥ. — Πίναξ XII, 26.

Οἰνιάδαι (;)

107 (508). Ꝑ 13, γρ. 1,80. Κεφαλὴ ἀνθρωπόμορφος τοῦ Ἀχελῴου ταύρου, πρὸς δεξ.

Ὀπ. F ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ XII, 24.

ΑΙΤΩΛΙΑ.

Λυσιμάχεια.

108 (536). Ꝑ 16, γρ. 1,51. — Κεφαλὴ Ἀφροδίτης (;) ἔχουσα τὴν κόμην ἀναδεδεμένην διὰ διπλῆς ταινίας, φέρουσα δὲ ἐνώτια καὶ περιδέραιον, πρὸς δεξ.

Ὀπ. Πήγασος, οὗ κάτω ΛΥ. — Πίναξ XII, 28.

ΛΟΚΡΙΣ.

'Οποῦς.

109 (540). Ꝑ 25, γρ. 11,60. — Κεφαλὴ Κόρης χλόῃ ἐστεμμένης, μετὰ ἐνωτίου καὶ περιδεραίου, πρὸς ἀρ.

Ὀπ. ΟΠΟΝΤΙΩΝ ἀρ. Αἴας ὁ Λοκρὸς μετὰ κράνους, ἀσπίδος καὶ ξίφους ὁρμῶν πρὸς δεξ. Ἐν τῷ κοίλῳ τῆς ἀσπίδος γρὺψ καὶ ἀνθέμιον. Μεταξὺ τῶν ποδῶν Λ. — Πίναξ XII, 30.

110 (546). Ꝑ 10, γρ. 0,75. — ΟΠ δεξ., ΟΝ ἀρ. Ἀμφορεὺς μετ' ἀναγλύφων γραμμῶν κατὰ τὰ ἄνω ἡμίση τῆς κοιλίας αὐτοῦ, μετὰ δύο δὲ φύλλων κισσοῦ παρὰ τὰ ὦτα.

Ὀπ. Λ—Ο Ἀστὴρ ὀκτὼ ἀκτίνων. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ XII, 29.

Σκάρφεια.

111 (554). Æ 20. — Κεφαλὴ Διὸς δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
Ὄπ. [Σ]ΚΑΡΦΕ δεξ. Θεὰ ἱσταμένη ἀρ. κρατοῦσα ἐν τῇ δεξιᾷ στέφανον, τὴν δ' ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ τῆς ὀσφύος. Ἐν τῷ πεδίῳ ὑστερόσημον, ἐν ᾧ δελφίς. — Πίναξ XII, 31.

ΦΩΚΙΣ.

112 (557). Æ 22. — ΦΩ—ΚΕ—ΩΝ Τρεῖς κεφαλαὶ βοῶν ἐστεμμέναι διὰ ταινιῶν καὶ σχηματίζουσαι ἓν Υ.
Ὄπ. Τ ἐν στεφάνῳ δάφνης. — Πίναξ XIII, 1.

Ἐλάτεια.

113 (565). Æ 18. — Κεφαλὴ πωγωνοφόρος, πρὸς δεξ.
Ὄπ. [Ε]ΛΑΤΕ ἀρ. Ἀθηνᾶ μαχομένη πρὸς δεξ. Πρὸ αὐτῆς τρίπους. Ὑστερόσημον τετράγωνον, ἐν ᾧ Ε. — Πίναξ XIII, 2

ΒΟΙΩΤΙΑ.

114 (570). AR 25, γρ. 11,75. — Ἀσπὶς Βοιωτική.
Ὄπ. ΒΟ—ΙΩ Ἀμφορεύς, οὗ ἄνω σταφυλή. — Πίναξ XIII, 3.

Θῆβαι.

115 (606). Æ 18. — ΘΗΒ—ΑΙΩΝ Κεφαλὴ Ἡρακλέους δαφνοστεφὴς καὶ πωγωνοφόρος, πρὸς ἀρ.
Ὄπ. ΕΠΙ ΑΡΧΙΠ—ΕΜΠΤΙΔΟ—Υ Ῥόπαλον καὶ θύρσος. — Πίναξ XIII, 5.

Ἁλίαρτος.

116 (607). AR 14, γρ. 2,36. — Ἀσπὶς Βοιωτική.
Ὄπ. Α—ϙ Ἀμφορεύς. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ XIII, 4.

Ἰσμήνη.

117 (615). AR 8, γρ. 0,26. — Ἀσπὶς Βοιωτική.
Ὄπ. Η—Ι Σταφυλή. — Πίναξ XIII, 6.

Κορώνεια.

118 (616). AR 12, γρ. 0,86. — Ἀσπὶς Βοιωτική.
Ὄπ. Κ—Ο Γοργόνειον. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ XIII, 7.

Κῶπαι.

119 (617). Ꭿ 11, γρ. 0,86. — Ἀσπὶς Βοιωτική.
Ὄπ. ΚΩΠΑ—ΙΩΝ Πρόσθιον ταύρου κυρίσσοντος, πρὸς δεξ. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ XIII, 8.

Λεβάδεια.

120 (618) Ꭿ 11, γρ. 2,45. — Λ παρ' ἀσπίδα Βοιωτικήν.
Ὄπ. Λ ἐν κύκλῳ σχηματίζοντι τὸ κέντρον τετραγώνου ἐγκοίλου εἰς πολλὰ τρίγωνα μέρη διῃρημένου. — Πίναξ XIII, 10.

Πλαταιαί.

121 (626). Æ 23. — Ἀσπὶς Βοιωτική.
Ὄπ. ΠΛΑ ἐν πεδίῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ XIII, 9.

Τάναγρα.

122 (630). Æ 15. — ΔΡΟ—VCOC Κεφαλὴ Δρούσου ἀστεφής, πρὸς δ.
Ὄπ. Τ—Α / Ν—Α Κλάδος φοίνικος. — Πίναξ XIII, 11.

Φαραί.

123 (631). Ꭿ 11, γρ. 0,75. — Ἀσπὶς Βοιωτική.
Ὄπ. Φ—Α Κρατήρ. Πεδίον ἔγκοιλον, — Πίναξ XIII, 12.

ΑΤΤΙΚΗ.

Ἀθῆναι.

124 (641). Ꭿ 24, γρ. 16,76. Κεφαλὴ ἀρχαϊκὴ Ἀθηνᾶς δεξ.
Ὄπ. [Α]ΘΕ δεξ. Γλαῦξ ἱσταμένη δεξ. Ὄπισθεν αὐτῆς θαλλὸς ἐλαίας. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ XIII, 14

125 (648). Ꭿ 15, γρ. 7,90. — Ὁμοίως, ἀλλὰ τῆς Περικλείου ἐποχῆς. — Πίναξ XIII, 13.

126 (685). Ꭿ 16, γρ. 3,25. — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ. (Ἐποχὴ τῶν Διαδόχων).
Ὄπ. Α—[Θ] / Ε Γλαῦξ ἱσταμένη πρὸς δεξ. μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων. Πρὸ αὐτῆς ἀμφορεύς. — Πίναξ XIII, 15.

127 (686). AR 13, γρ. 2.74. — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, ἧς τὸ κράνος κοσμεῖ ἕλιξ, πρὸς δεξ.

Ὄπ. A / E—Θ Δύο γλαῦκες ἱστάμεναι κατενώπιον μετὰ κλειστῶν πτερύγων. — Πίναξ XIII, 16.

128 (690). AR 21, γρ. 4,10. — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς Παρθένου, πρὸς δεξ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. A—ΘE | HPA | API—ΣTO | ΠOΛY Γλαῦξ ἐπὶ ἀμφορέως, ἐφ' οὗ A. Ἀριστερὰ ἐν τῷ πεδίῳ ῥόπαλον καὶ τόξον. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ ἐλαίας. — Πίναξ XIII, 17.

129 (708). Æ 20. — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς, δεξ.

Ὄπ. A—E / Θ Ζεὺς γυμνὸς βαδίζων πρὸς δεξ. καὶ ἀκοντίζων τῇ δεξιᾷ κεραυνόν. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. ἀστὴρ ἐν μέσῳ δύο μηνίσκων. — Πίναξ XIII, 18.

130 (743). Æ 21. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ. ἐχούσης αἰγίδα περὶ τὸ στῆθος.

Ὄπ. A—E / Θ Ὁ Θησεὺς πρὸς δεξ. συλλαμβάνων τῇ ἀρ. τὸν Μινώταυρον ἐκ τοῦ ἑτέρου τῶν κεράτων καὶ παίων αὐτὸν ῥοπάλῳ. — Πίναξ XIII, 20.

131 (744). Æ 19. — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.

Ὄπ. AΘHN—AIΩN Ὁ Θησεὺς ἢ ὁ ἕτερος τῶν Τυραννοκτόνων μαχόμενος πρὸς ἀρ. — Πίναξ XIII, 21.

132 (755). Æ 17. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.

Ὄπ. A / ΘE / NAI / ΩN ἀρ. Ἀνὴρ ἐνδεδυμένος (Σόλων;) καθήμενος ἐπὶ βράχου πρὸς δεξ. καὶ στηρίζων τὴν ἀρ. ἐπὶ κιονίσκου (ἄξονος;). — Πίναξ XIII, 19.

Ὠρωπός.

133 (760). Æ 20. — Κεφαλὴ θεᾶς μετὰ πόλου καὶ ἐνωτίων, πρὸς δεξ.

Ὄπ. Ω[PΩ]—ΠIΩN Δελφὶς πέριξ τριαίνης (;). — Πίναξ XIII, 23.

Σαλαμίς.

134 (761). Æ 16. — Κεφαλὴ Κόρης ἐστεμμένης διὰ σταχύων, πρὸς δ.
"Οπ. ΣΑ—ΛΑ Ἀσπὶς Βοιωτική. — Πίναξ XIII, 22.

ΜΕΓΑΡΙΣ.

Αἰγόσθενα.

135 (771). Æ 17. — Λ ΣΕΠΤ ΓΕΤΑΣ Προτομὴ Γέτα, πρὸς δεξ.
"Οπ. ΑΙΓΟΣΘ—[ΕΝΙΤΩΝ] Οἰκοδόμημα κυκλοτερὲς ὑπὸ κιόνων περιβαλλόμενον, ἐν ᾧ φύεται δένδρον. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. — Πίναξ XIII, 25.

Αἴγινα.

136 (781). Ꝛ 23, γρ. 12,04. — Χελώνη χερσαία. (Ἀρίστης τεχνοτροπίας).
"Οπ. Γραμμαὶ σχηματίζουσαι $\overline{\text{XI}}$ ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ XIII, 24.

137 (795). Æ 19. Λ ΣΕΠΤΙ—ΓΕΤΑΣ ΚΑΙ Προτομὴ αὐτοῦ ἀστεφής, πρὸς δεξ.
"Οπ. ΑΙΓΕΙ—Ν—ΗΤΩΝ Νίκη βαδίζουσα πρὸς δ, ἔχουσα στέφανον ἐν τῇ δεξιᾷ καὶ κλάδον φοίνικος ἐν τῇ ἀριστ. — Πίναξ XIII, 26.

138 (796). Æ 23. — [ΙΟΥΛΙΑΔΟ]—ΜΝΑ ΣΕΒΑ Προτομὴ Ἰουλίας Δόμνας, πρὸς δεξ.
"Οπ. ΑΙ—[ΓΕΙ—ΝΗ] πέριξ καὶ ΝΩΤ κάτω. Ὁ λιμὴν τῆς νήσου, ἐν ᾧ πλοῖον. Εἰς τὸ βάθος στοὰ ἓξ κιόνων καὶ πύλη μετὰ κλίμακος. Ὁ λιμὴν σχηματίζεται ὑπὸ δύο ἡμικυκλικῶν βραχιόνων. — Πίναξ XIII, 27.

ΚΟΡΙΝΘΙΑ.

Κόρινθος.

139 (922). Ꝛ 13/16, γρ. 2,75. — Πήγασος ἀρχαϊκὸς ἱπτάμενος κεχαλινωμένος πρὸς δεξ. Κάτω αὐτοῦ Ϙ.
"Οπ. Κεφαλὴ ἀρχαϊκὴ Ἀφροδίτης ἔχουσα ἀναδεδεμένην ταινίᾳ τὴν μακρὰν αὐτῆς κόμην, περὶ δὲ τὸν τράχηλον φέρουσα περιδέραιον. Τετράγωνον ἔγκοιλον. — Πίναξ XIII, 28.

140 (923). Ꝑ 11, γρ. 1,40. — Προτομὴ ὁμοίου Πηγάσου πρὸς δ. καὶ τὸ αὐτὸ ϙ.

῎Οπ. Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ. — Πίναξ XIII, 29.

141 (929). Ꝑ 21, γρ. 8,54. — Πήγασος ἱπτάμενος ἀρ., οὗ κάτω ϙ.

῎Οπ. Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μετὰ κράνους κορινθιακοῦ πρὸς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. Γ, δεξ. περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς ἀριστ. ἐν στεφάνῳ. — Πίναξ XIII, 30.

142 (930). Ꝑ 22, γρ. 8,44. — Ὁμοίως.

῎Οπ. Ὁμοία κεφαλὴ πρὸς ἀριστ., ἀλλ' ἔχουσα τὸ κράνος δάφνῃ ἐστεμμένον. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. καὶ κάτω Α — Ρ, δεξιὰ ἀετὸς ἱστάμενος πρὸς ἀρ. μετὰ κλειστῶν πτερύγων, στρέφων δὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς δεξ. — Πίναξ XIII, 32.

143 (931). Ꝑ 22, γρ. 8,65. — Ὁμοίως.

῎Οπ. Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ, ἀλλ' ἐν τῷ πεδίῳ μόνον δεξ. κέρας, ἐν ᾧ δύο στάχυες. — Πίναξ XIII, 31.

144 (949). Ꜳ 24. — M. NOVIO. BASSO — M. AN. HIPPARC Κεφαλὴ Αὐγούστου γυμνή, πρὸς δεξ.

῎Οπ. IIVIR — CORIN Κεφαλὴ Ἰουλίου Καίσαρος δαφνοστεφής, πρὸς δεξ. — Πίναξ XIV, 2.

145 (958). Ꜳ 22. — Κεφαλὴ Ποσειδῶνος πρὸς δεξ.

῎Οπ. Ὁ Βελλεροφόντης ἐπὶ τοῦ Πηγάσου πρὸς δεξ. Κάτω αὐτοῦ Θ — ϙ. — Πίναξ XIV, 1.

ΑΧΑΪΑ.

Αἴγιρα.

146 (961). Ꜳ 14. — ΑΙΓΙΡΑΤΑΝ πέριξ προτομῆς αἰγός, πρὸς δεξ.

῎Οπ. ΠΡΟ ΘΥ ἐν στεφάνῳ. — Πίναξ XIV, 3.

Βοῦρα.

147 (962). Ꜳ 23. — ΛΟΥ ϹΕΠ[ΤΙΜΙΟ]Ν ΓΕΤΑΝ.. Προτομὴ δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος πρὸς δεξ.

῎Οπ. ΒΟΥΡ — ΑΕѠΝ Ἀσκληπιὸς ἱστάμενος κατὰ μέτωπον. — Πίναξ XIV, 4.

Πάτραι.

148 (989). Æ 26. — [IMP] COMMODO—ANTO AVG Προτομὴ δαφνοστεφὴς Κομμόδου πρὸς δεξ. μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος.
῞Οπ. [COL] AA—PATR Ποσειδῶν στηρίζων τὸν δεξιὸν πόδα ἐπὶ πέτρας, πρὸς ἀρ. — Πίναξ XIV, 7.

Πελλήνη.

149 (997). Æ 25. — Λ CΕΠ C—[ΕΒΗΡΟC ΠΕΡ] Κεφαλὴ Σ. Σεβήρου δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
῞Οπ. ΠΕΛΛΗ—ΝΕΩΝ Διόνυσος ἀγένειος γυμνὸς ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ δεξ. κάνθαρον ἀνεστραμμένον, τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ θύρσου τεταινιωμένου. — Πίναξ XIV, 8, ὄπισθεν.

ΣΙΚΥΩΝΙΑ.

Σικυών.

150 (998). ℞ 23, γρ. 11,51. — Χίμαιρα ἱσταμένη ἀρ. ῎Ανω αὐτῆς στέφανος, κάτω δὲ ΣΕ.
῞Οπ. Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς δεξ., ἧς ὄπισθεν Α. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ ἐλαίας. — Πίναξ XIV, 9.

Τενέα.

151 (1012). Æ 24. — ΙΟΥ ΔΟΜ[ΝΑ] CΕΒΑΤΗ Προτομὴ ᾿Ιουλ. Δόμνας, πρὸς δεξ.
῞Οπ. Τ—ΕΝΕΑ—ΤΩΝ Διόνυσος ἀγένειος ἐν βραχεῖ χιτῶνι ἱστάμενος ἀρ., ἔχων ἐν μὲν τῇ δεξ. κάνθαρον ἀνεστραμμένον, τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ θύρσου τεταινιωμένου. — Πίναξ XIV, 12, ὄπισθεν.

ΗΛΙΣ.

152 (977). ℞ 17/14, γρ. 2,80. Κεφαλὴ ἀετοῦ πρὸς δεξ., ἧς κατωτέρω ΠΟ.
῞Οπ. F—A Κεραυνὸς πτερωτός. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ. — Πίναξ XIV, 5.

153 (975). ℞ 27, γρ. 11,40. — Κεφαλὴ Διὸς δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
῞Οπ. F—A ᾿Αετὸς ἱστάμενος πρὸς δεξ. Πρὸ αὐτοῦ μέγας ὄφις

ἀνορθούμενος κατὰ τοῦ ἀετοῦ καὶ Η. Ἀριστ. κεραυνός;— Πίναξ XIV, 6.

Ἰθάκη.

154 (1020). Æ 16. — Κεφαλὴ Ὀδυσσέως μετὰ πίλου πρὸς δεξ. Ὄπισθεν ΙΘΑ.

Ὀπ. Κεραυνὸς ἐν στεφάνῳ κοτίνου. — Πίναξ XIV, 10.

Ζάκυνθος.

155 (1022). Ꝛ 17, γρ. 3,82.— Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής, πρὸς δ.

Ὀπ. Ι—Α Τρίπους. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ δάφνης. — Πίναξ XIV, 11.

ΛΑΚΩΝΙΚΗ.

Λᾶς.

156 (1048). Æ 23.— Μ ΑΥΡ ΑΝ—ΤѠΝΙΝΟϹ Κεφαλὴ δαφνοστεφὴς Ἐλαγαβάλου (;) πρὸς δεξ.

Ὀπ. ΛΑ—ѠΝ Τύχη ἱσταμένη ἀρ. μετὰ φιάλης καὶ κέρατος. Πρὸ αὐτῆς βωμός. — Πίναξ XIV, 13, ὄπισθεν.

ΑΡΓΟΛΙΣ.

Ἄργος.

157 (1065). Æ 25.— [ΑΥΤ] ΚΑΙ ϹΕΒΗΡ—ΟϹ ϹΕΒΑ Προτομὴ δαφνοστεφὴς Σ. Σεβήρου πρὸς δεξ.

Ὀπ. ΑΡΓ—Є—ΙѠΝ Νέμεσις ἱσταμένη κατενώπιον, βλέπουσα δὲ πρὸς δεξ., ἔχουσα ἐν μὲν τῇ ἀρ. τροχόν, ἐν δὲ τῇ δεξ. δυσδιάκριτόν τι. — Πίναξ XIV, 14, ὄπισθεν.

Ἑρμιόνη.

158 (1071). Ꝛ 16, γρ. 2,76.— Κεφαλὴ Δήμητρος στάχυσιν ἐστεμμένη, μετ᾽ ἐνωτίων καὶ περιδεραίου, πρὸς ἀρ.

Ὀπ. Ⴔ ἐν στεφάνῳ σταχύων.— Πίναξ XIV, 19.

Τροιζήν.

159 (1090). Ꝛ 9, γρ. 0,58.— Κεφαλὴ νεανικὴ μετὰ μακρᾶς κόμης, περὶ ἣν ταινία, πρὸς ἀρ.

Ὀπ. ΟϤΤ ἀρ. ἐκ τῶν κάτω. Τρίαινα. — Πίναξ XIV, 17.

160 (1091). Æ 17. — Κεφαλὴ Ποσειδῶνος πρὸς ἀρ.
"Οπ. ΤΡΟ δεξ. "Αρτεμις ἐν βραχεῖ χιτῶνι καθημένη ἐπὶ βράχου πρὸς ἀρ., τὰς χεῖρας ἀμφοτέρας στηρίζουσα ἐπὶ τοῦ τόξου, ἐπὶ δὲ τῶν ὤμων ἔχουσα φαρέτραν. — Πίναξ XIV, 20.

161 (1093). Æ 24. — ΙΟΥ ΔΟΜ—ΝΑΝ CEB Προτομὴ αὐτῆς πρὸς δ.
"Οπ. ΤΡΟΙ | ΖΗ—ΝΙΩΝ Διόνυσος ἀγένειος ἐν βραχεῖ χιτῶνι καὶ ὑποδήμασιν, ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ δεξ. κάνθαρον, τὴν δ' ἀρ. στηρίζων ἐπὶ θύρσου. Πρὸ αὐτοῦ ὀκλάζει πάνθηρ. — Πίναξ XIV, 18.

ΑΡΚΑΔΙΑ.

Ἡραία.

162 (1114). AR 11, γρ. 0,75. — Κεφαλὴ θεᾶς μετ' ἐνωτίου καὶ περιδεραίου, ἔχουσα τὴν κόμην εἰς τὴν κορυφὴν ἀναδεδεμένην.
"Οπ. Η ἐπὶ τόξου. Δεξιὰ ΗΡΑ, ἀρ. ΘΕ. — Πίναξ XIV, 16.

163 (1117). Æ 15/14. — Ἡ αὐτὴ κεφαλὴ πρὸς δεξ.
"Οπ. ΗΡΑ ἀρ. ΘΕΟ δεξ. Ἀμφορεύς. — Πίναξ XIV, 15.

Καφυαί.

164 (1120). Æ 15. — Κεφαλὴ νεανικὴ στάχυσιν (;) ἐστεμμένη πρὸς δ.
"Οπ. ΚΑΦΥ ἀρ. Ἀθηνᾶ ἱσταμένη πρὸς δεξ., ἔχουσα ἐν μὲν τῇ προτεταμένῃ δεξ. γλαῦκα, ἐν δὲ τῇ ἐπίσης προτεταμένῃ ἀρ. κλάδον (;). — Πίναξ XIV, 22.

165 (1127). Æ 23. — ΑΝΤΩΝΙ—ΝΟC [ΑΥΓ] Προτομὴ νεανικὴ Καρακάλλα μετὰ στεφάνου δάφνης, θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
"Οπ. ΚΑΦΥ—Α—ΤΩΝ "Αρτεμις ἀγροτέρα τρέχουσα πρὸς δεξ — Πίναξ XIV, 23.

Μαντίνεια.

166 (1125). Æ 24. — ΛΟΥ CEΠ C—ЄΒΗΡΟC Κεφαλὴ δαφνοστεφὴς Σ. Σεβήρου, πρὸς δεξ.
"Οπ. ΜΑΝΤ—ΙΝΕΩΝ Ἑρμῆς γυμνὸς ἱστάμενος πρὸς ἀρ., τὸν ἀρ. ἀγκῶνα στηρίζων ἐπὶ κιονίσκου, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ ἔχων κηρύκειον. — Πίναξ XIV, 21.

Ὀρχομενός.

167 (625). Æ 20. — Ἄρτεμις ἐν γόνασι πρὸς δεξ. τοξεύουσα.
Ὄπ. ΕΡΧΟΜ[ΕΝΙΩΝ] Καλλιστὼ τετοξευμένη εἰς τὸ στῆθος καὶ ἀνατρεπομένη ἀρ. ἐπὶ τοῦ βράχου, ἐφ' οὗ ἐκάθητο. Παρ' αὐτῇ τὸ νεογέννητον βρέφος αὐτῆς. — Πίναξ XIV, 24.

Τεγέα.

168 (1139). Æ 13. — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΤΕΓΕ δεξ. Ἀλέκτωρ ἱστάμενος πρὸς δ. — Πίναξ XIV, 25.

ΚΡΗΤΗ.

Ῥαῦκος.

169 (1184). Ꝝ 13, γρ. 0,44. — Κεφαλὴ Δήμητρος ἢ Κόρης χλόῃ ἐστεμμένη πρὸς ἀρ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
Ὄπ. ΡΑΥ / ΝΩΙΚ Τρίαινα. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιρ. — Πίναξ XIV, 26.

ΕΥΒΟΙΑ.

Ἐρέτρια.

170 (1202). Æ 17. — Κεφαλὴ βασιλίσσης τινὸς, μετὰ καλύπτρας, πρὸς ἀρ.
Ὄπ. [ΕΡ]ΕΤΡΙΕΩΝ κάτωθεν βοὸς κατακειμένου πρὸς ἀρ., οὗ ἄνωθεν ΛΥΣΑΝ—ΔΡΟΣ. — Πίναξ XIV, 28.

Κάρυστος.

171 (1194). Æ 12. — ΕΥ κάτω δελφῖνος πρὸς δεξ.
Ὄπ. Τρίαινα, ἧς δεξ. Κ. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ. — Πίναξ XIV, 27.

172 (1214). Æ 27. — ΤΡΑΙΑΝΟϹ δεξ. . . . . Κεφαλὴ ἀκτινοστεφὴς Τραϊανοῦ πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΚΑΡΥϹ - ΤΙѠΝ Κεφαλὴ Ποσειδῶνος πρὸς δεξ. — Πίναξ XIV, 29.

ΚΥΚΛΑΔΕΣ.

Θήρα.

173 (1239). Æ 19. — Κεφαλὴ (Ῥωμαίου αὐτοκράτορος;) πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΘΗΡΑ ἄνω βοὸς ἱσταμένου πρὸς ἀρ. — Πίναξ XV, 1.

Νάξος.

174 (1263). ꝶ 20, γρ 12,20. — Κάνθαρος, οὗ ἄνω μὲν φύλλον κισσοῦ, ἔνθεν δὲ καὶ ἔνθεν δύο σταφυλαί.

Ὄπ. Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον. — Πίναξ XIV, 30.

Σίφνος.

175 (1278). ꝶ 8, γρ. 0,59. — Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος ἀρχαϊκὴ καὶ τεταινιωμένη πρὸς δεξ.

Ὄπ. Ϛ—Ι—Φ Περιστερὰ ἱπταμένη πρὸς δεξ. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ XV, 2.

Σῦρος.

176 (1282). Æ 17. — ΚΑΙ—ΤΡ ΑΔΡΙΑΝΟϹ ΑΥ Κεφαλὴ δαφνοστεφὴς Ἀδριανοῦ πρὸς δεξ.

Ὄπ. ЄΙϹΙϹ —ΙΛΩΙΡΥϹ Προτομὴ Ἴσιδος πρὸς δεξιά. — Πίναξ XV, 3.

ΠΟΝΤΟΣ.

Ἀμισός.

177 (1288). ꝶ 18, γρ. 5,35. — Κεφαλὴ Ἥρας μετὰ πόλου πυργοστεφοῦς, ἐνωτίων καὶ περιδεραίου, πρὸς ἀρ Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. ΑΡ —ΙΣ Γλαῦξ κατενώπιον μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων. — Πίναξ XV, 4.

Ζῆλα.

178 (1292). Æ 30. — ΑΥ ΚΑΙ Μ ΑΥ—ΑΝΤѠΝΙΝΟϹ Κεφαλὴ ἀγένειος Καρακάλλα δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΖΗΛΙΤѠ—Ν ΤΟΥ ΠΟΝ[ΤΟΥ] Ζεὺς καθήμενος ἀρ. ἐπὶ θρόνου, ἔχων ἐν τῇ δεξ. δύο στάχυς καὶ τὴν ἀρ. στηρίζων ἐπὶ σκήπτρου. — Πίναξ XV, 5.

Τραπεζοῦς.

179 (1297). Æ 26. — ΑΥΤΟΚΡ ΚЄ ΜΑ ΑΥ ΑΝΤѠΝΙΝΟϹ Προτομὴ δαφνοστεφὴς Καρακάλλα μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.

Ὄπ. ΤΡΑΠЄΣΟ—ΥΝΤΙѠΝ Νέμεσις ἱσταμένη ἀρ., ἐν μὲν τῇ δεξ. ἔχουσα ζυγόν, ἐν δὲ τῇ ἀρ. πῆχυν. Ὄπισθεν αὐτῆς γρὺψ

πρὸς δεξ. καὶ στρεφόμενος, θέτων δὲ τὸν πόδα ἐπὶ τροχοῦ.— Πίναξ XV, 6.

ΠΑΦΛΑΓΟΝΙΑ.

Ἄμαστρις.

180 (1301). Æ 24.— ΑV Μ ΚΑΙCΑΡ—ΑΝΤΩΝΙΝΟC Κεφαλὴ Ἀντωνίνου τοῦ Εὐσεβοῦς δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΑΜΑCΤ—ΡΙΑΝΩΝ Ἑρμῆς δισκοφόρος, ἱστάμενος γυμνὸς πρὸς ἀρ., προτάσσων δὲ τὸν δεξιὸν πόδα. Ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. ἔχει κηρύκειον, ἐν δὲ τῇ πρὸς τὰ κάτω ἀρ. φέρει δίσκον.— Πίναξ XV, 8.

Κρῶμνα.

181 (1302). ℞ 17, γρ. 3,45.— Κεφαλὴ Διὸς δαφνοστεφὴς πρὸς ἀρ., ἔχουσα τὴν κόμην εἰς πλοκάμους κρεμαμένην.

Ὄπ. ΚΡΩΜΝΑ Κεφαλὴ θεᾶς μετὰ πόλου πυργοστεφοῦς, ἐνωτίων καὶ περιδεραίου, πρὸς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. ᏉΛ, ἄνω δὲ τῆς κεφαλῆς σταυρὸς μαιανδρόμορφος 卍.— Πίναξ XV, 7.

ΒΙΘΥΝΙΑ.

Ἀπάμεια.

182 (1309). Æ 19.— D—D παρὰ πύργον.

Ὄπ. Βωμός.— Πίναξ XV, 10.

Ἡράκλεια.

183 (1312). ℞ 15, γρ. 1,70.— Κεφαλὴ Ἡρακλέους μετὰ πώγωνος, ἐν λεοντῇ, πρὸς ἀρ.

Ὄπ ΗΡ—ΑΚ—ΛΕ—ΙΑ πέριξ μικροῦ ἀναγλύπτου τετραγώνου, ἐν ᾧ τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα διῃρημένον. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ.— Πίναξ XV, 11.

Ἰουλιόπολις (Γόρδιον).

184 (1313). Æ 21.— ΑΚ·Λ·Α·ΑΥ—ΚΟ ΗΡΑΚΛ ΡΩ Κεφαλὴ δαφνοστεφὴς Κομμόδου πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΙΟΥΛΙΟ—ΠΟΛΙC Προτομὴ Ἰουλιοπόλεως μετὰ καλύπτρας πρὸς δεξ.— Πίναξ XV, 9.

PROVINCIA ASIA.

185 (1325). Ⓐ 28, γρ. 10,67. — TI CLAVD · CAES · AVG · AGRIPP . AVGVSTA Κεφαλὴ δαφνοστεφὴς Κλαυδίου καὶ προτομὴ δαφνοστεφὴς Ἀγριππίνης πρὸς ἀρ.

Ὄπ. DIANA EPHESIA Εἴδωλον Ἀρτέμιδος Ἐφεσίας κατενώπιον. — Πίναξ XV, 12.

ΜΥΣΙΑ.

Γέρμη.

186 (1336). Æ 20. — IЄPA C—YNKΛHTOC Προτομὴ Συγκλήτου ὡς νεανίου μετὰ μακρᾶς κόμης, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΓЄPMH—NΩN Ἡρακλῆς ἀγένειος ἱστάμενος κατενώπιον καὶ στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς ἀρ., τὴν μὲν δ. στηρίζει ἐπὶ τοῦ ῥοπάλου, διὰ δὲ τῆς ἀρ. φέρει τὴν λεοντῆν. — Πίναξ XV, 13.

Κύζικος.

187 (1337). ΗΕ 11, γρ. 2,65. — Κεφαλὴ λέοντος πρὸς ἀριστ. παρὰ τὴν τομὴν ἧς εὕρηται θύννος ἰχθύς.

Ὄπ. Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς τέσσαρα ὡς μαιανδρόμορφος σταυρὸς διῃρημένον. — Πίναξ XV, 14.

188 (1338). Æ 11. — Κεφαλὴ βοὸς πρὸς δεξ.

Ὄπ. K ☧ Y I I ἐν στεφάνῳ δρυός. — Πίναξ XV, 15.

Μιλητόπολις.

189 (1343). Æ 18. — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΜΙΛΗΤΟΠΟΛΙΤΩΝ Γλαῦξ δίσωμος κατενώπιον. — Πίναξ XV, 16.

Πάριον.

190 (1346). Ⓐ 13, γρ. 2,35. — ΓΑ ἄνω καὶ ΡΙ κάτωθεν βοὸς ἱσταμένου πρὸς ἀρ. καὶ στρεφομένου. Κάτω ἀστήρ.

Ὄπ. Γοργόνειον. — Πίναξ XV, 18.

Πιονία.

191 (1357). Æ 17. — ΠΙΟΝЄ—ΙΤѠΝ Προτομὴ πυργοστεφὴς τῆς πόλεως, πρὸς δεξ.

Ὀπ. ЄΠΙ CΤ ΑΛΟ.ΠЄΙ.ΚΑΙ (;) Ὑγίεια καὶ Ἀσκληπιὸς ἱστάμενοι. — Πίναξ XV, 19.

Πλακία.

192 (1359). Æ 10. — Κεφαλὴ θεᾶς πυργοστεφής, μετ' ἐνωτίων καὶ περιδεραίου, πρὸς δεξ.

Ὀπ. ΠΛΑΚ δεξ. Κεφαλὴ λέοντος πρὸς δεξ. — Πίναξ XV, 17.

Πορoσελήνη, νῆσος πρὸς τῇ Λέσβῳ.

193 (1360). Æ 18. — ΑV Κ Λ CЄΠ CЄ ΠЄΡ Κεφαλὴ Σ. Σεβήρου δαφνοστεφὴς πρὸς δεξ.

Ὀπ. ΠΩΡΟC-ЄΛΗΝЄΙ[ΤΩΝ] Ἀσκληπιὸς ἱστάμενος κατὰ μέτωπον. — Πίναξ XV, 20.

Πρίαπος.

194 (1361). Æ 12. — Κεφαλὴ θεᾶς δαφνοστεφὴς πρὸς ἀρ.

Ὀπ. ΠΑΙϘΠ Ἀστακὸς πρὸς ἀρ. — Πίναξ XV, 21.

Προκόννησος.

195 (1362). AR 12, γρ. 1,13. — Κεφαλὴ Κόρης σταχυοστεφής, ἔχουσα τὴν κόμην ἐν κεκρυφάλῳ, πρὸς δεξ.

Ὀπ. ΠΡΟ / ΚΟΝ Προτομὴ ἐλάφου πρὸς δεξ. ἐν γόνασι καὶ στρεφούσης τὴν κεφαλὴν πρὸς ἀρ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. πρόχους. — Πίναξ XV, 22.

ΤΡΩΑΣ.

Ἄβυδος.

196 (1369). AR 10, γρ. 0,54. — ΑΒΥ ἀρ. Ἀετὸς ἱστάμενος πρὸς ἀρ., οὗ ἄνω Δ.

Ὀπ. Γοργόνειον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ, — Πίναξ XV, 23.

Ἀχίλλειον (ἢ μᾶλλον ***Χαλκὶς*** νῆσος πρὸς τῇ Λέσβῳ).

197 (1377). Æ 7. — Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος πρὸς δεξ.

Ὀπ. Χ—Α Ἐπιδορατίς. Πεδίον ἔγκοιλον. — Πίναξ XV, 25.

ΑΙΟΛΙΣ.

Αἰολέων ἐν γένει.

198 (1395). Æ 12. — Κεφαλὴ θεᾶς μετὰ στεφάνης πρὸς δεξ.
"Οπ. ΑΙΟΛΕ ἀρ. Κεραυνός. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. κηρύκειον. — Πίναξ XV, 26.

Κύμη.

199 (1399). AR 33, .γρ. 15,55. — Κεφαλὴ τῆς νύμφης Κύμης ἔχουσα τὴν κόμην ταινίᾳ ἀναδεδεμένην, πρὸς δεξ.
"Οπ. Ἵππος βαδίζων πρὸς δεξ. ἐπὶ γραμμῆς σχηματιζούσης ἔξεργον. Ὑπὸ τὸν ἀνεγηγερμένον ἀρ. πόδα αὐτοῦ ἀγγεῖον μόνωτον, δεξιὰ δὲ ΚΥΜΑΙΩΝ. Ἐν δὲ τῷ ἐξέργῳ ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ δάφνης. — Πίναξ XV, 27.

Λάρισα.

200 (1388). Æ 12. — Κεφαλὴ θεᾶς ἐχούσης τὴν κόμην ἐν κεκρυφάλῳ, μετ' ἐνωτίων καὶ περιδεραίου.
"Οπ. Λ—Α—Ρ—Ι Ἀγγεῖον δίωτον, οὗ ἀρ. κηρύκειον καὶ δεξ. σταφυλή. — Πίναξ XV, 24.

201 (1402). Æ 11. — Ὁμοία κεφαλὴ πρὸς δεξ.
"Οπ. Λ—Α—Ρ—Ι Ἀγγεῖον δίωτον, οὗ ἀρ. κηρύκειον. Πίναξ XV, 29.

Μύρινα.

202 (1403). AR 36, γρ. 16,07.. — Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφὴς πρὸς δεξ.
"Οπ. ΜΥΡΙΝΑΙΩΝ ἀρ. Ἀπόλλων ἱστάμενος πρὸς δεξ. γυμνὸς τὰ ἄνω τῆς ὀσφύος, ἔχων ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. φιάλην, ἐν δὲ τῇ ἀρ. κλάδον δάφνης τεταινιωμένον. Πρὸ αὐτοῦ ὀμφαλὸς καὶ κρατήρ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. ΜΕΡ. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ δάφνης. — Πίναξ XV, 28.

203 (1404). Æ 16. — Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφὴς πρὸς δεξ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
"Οπ. ΜΥΡΙΝΑΙΩΝ ἀρ. Κρατήρ. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξ. λύρα. — Πίναξ XV, 30.

ΙΩΝΙΑ.

Ἐρυθραί.

204 (1424). Ꝛ 17, γρ. 4,74. — Ἀνὴρ γυμνὸς ἱστάμενος ἀρ. κρατῶν ἀπὸ τῶν ἡνίων ἵππον. Ἄνω παρὰ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἱππέως σφαιρίδιον καὶ κόκκος κριθῆς.
Ὄπ. Ε —[Ρ—Υ]Θ πέριξ ἄνθους. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ XV, 31.

205 (1426). Ꝛ 17, γρ. 3,31. — Κεφαλὴ Διὸς ἀγένειος ἐν λεοντῇ πρὸς δ.
Ὄπ. ΕΡΥ—ΑΠΕΛΛΑΣ Ῥόπαλον καὶ γωρυτὸς ἐν ᾧ τόξον. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. γλαῦξ. — Πίναξ XV, 32.

Ἔφεσος.

206 (1429). Ꝛ 23, γρ. 14,65. — Ε—Φ Μέλισσα.
Ὄπ. ΑΝΤΙΑΛΚΙΔ[ΑΣ] δεξ. Προτομὴ ἐλάφου πρὸς δεξ. στρεφούσης τὴν κεφαλὴν πρὸς ἀρ., ἧς ὄπισθεν δένδρον φοίνικος. — Πίναξ XVI, 1.

207 (1430). Ꝛ 19, γρ. 4,20. — Ε—Φ Μέλισσα. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιρ.
Ὄπ. ΠΥΘΕΑϹ δεξ. ἐκ τῶν ἄνω. Ἔλαφος ἱσταμένη πρὸς δεξ. πρὸ δένδρου φοίνικος. — Πίναξ XVI, 2.

208 (1434). Æ 16. — Κεφαλὴ Ἀρσινόης Β′ μετὰ καλύπτρας πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΑΡ—ΣΙ Ἔλαφος καθημένη πρὸς ἀρ. καὶ στρέφουσα τὴν κεφαλὴν πρὸς δεξ. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. ΤΙΜΑΓΟΡΑΣ. — Πίναξ XVI, 3.

Ἡράκλεια Λάτμου.

209 (1436). Æ 20. — Προτομὴ Σεράπιδος πρὸς δεξ. μετὰ μοδίου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Κύκλος σφαιριδίων.
Ὄπ. ΗΡΑΚΛ—ЄΩΤΩ Ἶσις ἱσταμένη ἀριστ., ἔχουσα ἐν τῇ δεξ. σκῆπτρον, ἐν δὲ τῇ ἀρ. ἀγγεῖον. — Πίναξ XVI, 4.

Κλαζομεναί.

210 (1437). Ꝛ 13, γρ. 3,54. — Προτομὴ κάπρου πτερωτοῦ πρὸς δεξ.
Ὄπ. Κεφαλὴ λέοντος κατενώπιον ἐν τετραγώνῳ πλαισίῳ ἐκ γραμμῶν. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ XVI, 5.

211 (1441). Æ 17. — ΣΕΒΑΣΤΟΣ ἀρ. Κεφαλὴ Αὐγούστου πρὸς ἀρ.
"Οπ. ΚΛΑΖΟΜΕ ΝΙΩΝ ἀρ. ΚΤΙΣΤΗΣ δεξ. Ἀθηνᾶ ἱσταμένη πρὸς δεξ.
— Πίναξ XVI, 6.

Λέβεδος.

212 (1444). Æ 15. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς μετὰ τριλόφου περικεφαλαίας κατενώπιον.
"Οπ. ΛΕ δεξ. ΑΡΤΕΜΙΔΩΡ ἀρ. Γλαῦξ ἱσταμένη πρὸς δεξ. — Πίναξ XVI, 7.

Λεῦκαι.

213 (1445). Æ 16. — Κεφαλὴ δαφνοστεφὴς Ἀπόλλωνος πρὸς ἀρ.
"Οπ. ΛΕΥ ἄνω, [. . . . .]ΟΛΟΣ κάτω. Κύκνος ἱστάμενος πρὸς ἀρ. μετ' ἀναπεπταμένων πτερύγων καὶ στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς δεξ. — Πίναξ XVI, 8.

Μαγνησία.

214 (1446). Æ 13, γρ. 1,58. — Ἱππεὺς ἔνοπλος τρέχων πρὸς δεξ. μετὰ προτεταμένου τοῦ δόρατος καὶ ἠνεμωμένης τῆς χλαμύδος.
"Οπ. ΜΑΓΝ ἄνω. Ταῦρος κυρίσσων πρὸς ἀριστ. ἐπὶ γραμμῆς μαιάνδρου σχηματιζούσης ἔξεργον, ἐν ᾧ ΣΙΜΩΝ. — Πίναξ XVI, 9.

Μητρόπολις.

215 (1447). Æ 17. — Λ ΛΕΠ—ΓΕΤΑC Προτομὴ νεανικὴ καὶ ἀστεφὴς Γέτα, πρὸς δεξ.
"Οπ. ΜΗΤΡΟ—ΠΟ—ΛΙΤΩΝ Ποταμὸς κατακείμενος πρὸς ἀρ. — Πίναξ XVI, 10.

ΚΑΡΙΑ.

"Αστυρα.

216 (1527). Æ 17. — Κεφαλὴ γυναικὸς μετὰ στεφάνης, πρὸς δεξ.
"Οπ. ΑΣΤΥ ἀρ. Ἀμφορεύς. Δεξ. ἐν τῷ πεδίῳ οἰνοχόη. — Πίναξ XVI, 22.

Ἀφροδισιάς.

217 (1486). Æ 20. — ЄΙЄΡΑ—ΒΟVΛΗ Προτομὴ πεπλοφόρος Βουλῆς πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΑΦΡΟΔ—ΕΙϹΙΕΩΝ Ἔρως γυμνὸς καὶ πτερωτός, ἱστάμενος πρὸς δεξ. καὶ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν φέρων πλαγίως λαμπάδα καίουσαν.— Πίναξ XVI, 11.

Βάργασα.

218 (1487). Æ 26. — ΑΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙ—ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ Προτομὴ αὐτοῦ ἀκτινοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΕΠΙ ΑΥ—ΕΡ—ΜⲰΝΟϹ ΒΑΡΓΑϹΗ—ΝΩΝ Ὁ αὐτοκράτωρ ἔφιππος πρὸς δεξ. — Πίναξ XVI, 12.

Βαργυλία.

219 (1488). Æ 12.— Κεφαλὴ Ἀρτέμιδος πρὸς δεξ. Κύκλος σφαιριδίων.

Ὄπ. ΒΑΡΓΥ—ΛΙΗΤΩ[Ν] Φαρέτρα καὶ τόξον. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.— Πίναξ XVI, 13.

Εὔρωμος.

220 (1489). Æ 14.— Ε—Υ Ῥόπαλον. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. Στέφανος, ἐν ᾧ σφαιρίδιον. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. — Πίναξ XVI, 14.

Κέραμος.

221 (1492). Æ 15.— Κεφαλὴ Διὸς δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΚΕΡΑΜ ἀρ., ΔΙΟΝΥϹΙ δεξ. Ἀετὸς μετὰ κλειστῶν πτερύγων ἱστάμενος πρὸς δεξ. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ XVI, 15.

Κνίδος.

222 (1493). AR 18, γρ. 6,20.— Προτομὴ λέοντος πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΚΝ—Ι Κεφαλὴ ἀρχαϊκὴ Ἀφροδίτης μετὰ ταινίας, ἐνωτίων καὶ περιδεραίου, πρὸς δεξ. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ XVI, 6.

223 (1494). AR 17, γρ. 2,85.— Κεφαλὴ Ἀφροδίτης μετὰ στεφάνης καὶ ἐνωτίων πρὸς δεξ. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.

Ὄπ. [ΑΥ]ΤΟΚΡΑΤΗΣ—ΚΝΙ Προτομὴ λέοντος πρὸς δεξ. Πεδίον ἔγκοιλον.— Πίναξ XVI, 17.

Μύνδος.

224 (1497). Æ 21. — Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΜΥΝΔΙ ἄνω. Κλάδος ἐλαίας τεταινιωμένος πρὸς δ., ἐφ' οὗ κάθηται γλαῦξ. Κάτω αὐτοῦ [Μ]ΕΛΑ. — Πίναξ XVI, 18.

Τραπεζόπολις.

225 (1505). Æ 21. — ΒΟΥΛΗ ΤΡΑ—ΠΕΖΟΠΟΛΙΤΩΝ Προτομὴ πεπλοφόρος τῆς Βουλῆς, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΔΙΑ ΠΟ ΑΙ ΑΔΡΑΣΤΟΥ Κυβέλη ἱσταμένη κατενώπιον, ἔχουσα δὲ τὰς χεῖρας ὑπεράνω δύο λεόντων παρ' αὐτὴν ἱσταμένων. — Πίναξ XVI, 19.

Κάλυμνος.

226 (1506). Æ 20, γρ. 6,45. — Κεφαλὴ ἀγένειος ἥρωος φέρουσα κράνος μετὰ παραγναθίδων, πρὸς δεξ.
Ὄπ. [Κ]ΑΛΥΜΝΙΟΝ κάτωθεν λύρας ἑπταχόρδου. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ πλαισίῳ κόκκων. — Πίναξ XVI, 20.

Ῥόδος.

227 (1518). Æ 27, γρ. 13,48. — Κεφαλὴ Ἡλίου ἀκτινοστεφὴς κατενώπιον.
Ὄπ. ΡΟΔΙΟΝ ἄνω. ΑΜΕΙΝ—ΙΑΣ ἐν τῷ πεδίῳ κάτω. Ἄνθος ῥοδῆς μετὰ κάλυκος. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. πρῷρα πλοίου πρὸς δεξ. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφαιριδίων. — Πίναξ XVI, 21.

Ἰαλυσός.

228 (1528). Æ 23, γρ. 14,75. — Προτομὴ κάπρου πτερωτοῦ πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΙΑΛΥΣΙΟΝ κάτω. Κεφαλὴ ἀετοῦ πρὸς ἀρ. ἄνω αὐτῆς ἑλικοειδὲς κόσμημα. Τὸ ὅλον περιβάλλεται ὑπὸ πλαισίου τετραγώνου ἐκ σφαιριδίων, εὕρηται δὲ ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ XVI, 23.

ΛΥΔΙΑ.

Δάλδις.

229 (1536). Æ 15. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΔΑΛΔΙ—ΑΝΩΝ Εἴδωλον Ἀρτέμιδος Ἐφεσίας. — Πίναξ XVI, 24.

Διὸς ἱερόν.

230 (1537). Æ 15.— CE Γ—ETAC KAI Προτομὴ τοῦ Γέτα δαφνοστεφής, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
῎Οπ. ΔΙΟC ΙΕ—ΡΕΙΤΩΝ Ὑγίεια ἱσταμένη δ.— Πίναξ XVI, 25.

Κίδραμος.

231 (1543). Æ 20.— ΑΥΡΗΛΙΟC—ΒΗΡΟC KAI Κεφαλὴ ἀγένειος πρὸς δ.
῞Οπ. Εἴδωλον Ἥρας Σαμίας κατενώπιον, οὗ πέριξ ΚΙΔΡΑΜΗ—ΝΩ—Ν, ἐν δευτέρῳ δὲ κύκλῳ ΔΙ CΕΛΕΥΚΟ—ΠΟΛΕΜΩ.— Πίναξ XVII, 1.

Κιλβιανοί.

232 (1544). Æ 18.— ΔΟΜΙΤΙΑ CΕ—ΒΑCΤΗ Προτομὴ αὐτῆς πρὸς δ.
῞Οπ. ΚΙΛΒΙΑΝΩ.... ῎Ελαφος ἱσταμένη πρὸς δ.— Πίν. XVII, 2.

Μάσταυρα.

233 (1549). Æ 25.— ΙΟΥ.COΥ—ΑΙΜΙC Προτομὴ αὐτῆς πρὸς δεξ.
῞Οπ. ΜΑCΤΑ—Υ—Ρ—ΕΙΤΩΝ Τριπλῆ Ἑκάτη ἱσταμένη.— Πίναξ XVII, 3.

Μοστηνοί.

234 (1550). Æ 20.— ΘΕΟΝ CΥ—ΝΚΛΗΤΟΝ Προτ. Συγκλήτου πρὸς δ.
῞Οπ. ΜΟCΤ—Η—ΝΩΝ Ἱππεὺς πρὸς δεξ.— Πίναξ XVII, 4.

Σίλανδος.

235 (1555). Æ 17.— CΙ—ΛΑΝΔ—ΕΩΝ Προσωπὶς πρὸς δεξ.
῎Οπ. ΕΠΙ.Λ ΑΥ.ΜΑΙΟΡΟC Σταφυλή.— Πίναξ XVII, 6.

Ὑρκανίς.

236 (1562). Æ 19.— ΙΕΡΑ CΥΝ—ΚΛΗΤΟC Προτομὴ νεανίου πρὸς δ.
Οπ. ΥΡΚΑΝΩ ἄνω, ΜΑΚΕ ἐν τῷ ἐξέργῳ. Ποταμὸς κατακείμενος πρὸς ἀρ.— Πίναξ XVII, 5.

ΦΡΥΓΙΑ.

Ἀκκίλαιον.

237 (1566). Æ 27.— ΑΥ Κ Μ ΑΝΤ—Ω ΓΟΡΔΙΑΝΟC Προτομὴ δαφνοστεφὴς Γορδιανοῦ Γ' μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
῎Οπ. ΑΚΚΙ—ΛΙΕΩΝ Μὴν ἱστάμενος πρὸς δεξ., πατῶν τὸν ἀρ. πόδα ἐπὶ κεφαλῆς ταύρου.— Πίναξ XVII, 7, ὄπισθεν.

Αἰζανοί.

238 (1567). Æ 26. — ΙΕΡΑ—CVNΚΛΗΤΟC Προτομὴ νεανικὴ πρὸς δ.
"Οπ. ΑΙΖΑΝΕ—ΙΤΩΝ Τύχη ἱσταμένη ἀρ. — Πίναξ XVII, 9.

'Αππία.

239 (1574). Æ 27. — Μ.ΙΟΥΛΙΟC.ΦΙΛΙΠΠΟC ΑV Προτομὴ ἀκτινοστεφὴς Φιλίππου τοῦ πρεσβυτέρου μετὰ θώρακος, ἐφαπτίδος, ἀσπίδος καὶ δόρατος, πρὸς ἀρ.
"Οπ. ΕΠΙ ΑVΡ ΑΝΤΕΡΩΤΟC ΖΩΤΙΚ ΑΡΧ Α Ζεὺς ἱστάμενος πρὸς ἀρ., ἔχων ἐν τῇ προτεταμένῃ δεξ. ἀετὸν καὶ ἐν τῇ ἀριστ. σκῆπτρον. 'Εν τῷ πεδίῳ ΑΠ—Π[Ι] / ΑΝ—ΩΝ. — Πίναξ XVII, 8, ὄπ.

Δοκίμιον.

240 (1580). Æ 22. — ΔΟΚΙΜΟC δεξ. Κεφαλὴ νεανικὴ καὶ δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
"Οπ. ΔΟΚΙ—ΜΕΩΝ 'Ασκληπιὸς ἱστάμενος κατενώπιον καὶ βλέπων πρὸς ἀρ. — Πίναξ XVII, 12.

Εὐκαρπία.

241 (1584). Æ 15. — ΕΥΚΑΡΠΕ δεξ. Προτομὴ ἀγένειος 'Ερμοῦ ἔχοντος κηρύκειον ἐπ' ὤμου.
"Οπ. [Ε]ΠΙ.Γ.ΚΛ.—ΦΛΑΚΚΟΥ Μήνη, ἐν ᾗ δύο ἀστέρες. Κάτω δὲ βουκράνιον. — Πίναξ XVII, 10.

Θεμισώνιον.

242 (1587) Æ 22. — CΩΖΩΝ Προτ. ἀκτινοστεφὴς 'Απόλλωνος πρὸς δ.
"Οπ. ΘΕΜΙCΩ—ΝΕΩΝ Δημήτηρ ἱσταμένη ἀρ., ἔχουσα στάχυς ἐν τῇ δεξ., τὴν δ' ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ δόρατος. — Πίναξ XVII, 13.

Νακόλεια.

243 (1592). Æ 20. — ΑΥΤ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟΣ—ΚΑΙ ΣΕΒ ΓΕ Κεφαλὴ δαφνοστεφὴς Δομιτιανοῦ, πρὸς δεξ.
"Οπ. ΝΑΚΟ—ΛΕΩΝ Κηρύκειον πτερωτόν. — Πίναξ XVII, 11.

Πέλται.

244 (1598). Æ 20 — Προτομὴ 'Αθηνᾶς, πρὸς δεξ.
"Οπ. ΠΕΛ—ΤΗΝΩΝ Λέων ὀκλάζων πρὸς ἀρ. 'Εν τῷ ἐξέργῳ μονογράφημα. — Πίναξ XVII, 14.

Πρυμνησσός.

245 (1599). Æ 25. — ΙΕΡΑ . CVN—ΚΛΗΤΟC Προτομὴ νεανίου πρὸς δ.
"Oπ. ΠΡΥΜΝ—ΗCCΕΩΝ Κυβέλη καθημένη πρὸς ἀριστ. Παρ' αὐτῇ λέων. — Πίναξ XVII, 15.

Σάλα.

246 (1600). Æ 20. — Προτομὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.
"Oπ. CΑΛΗ—ΝΩΝ Ὁμοίως τῷ προηγουμένῳ. — Πίναξ XVII, 16.

247 (1601). Æ 22. — ΙΟVΛΙΑ—CΕΒΑCΤ Προτομὴ Ἰ. Δόμνας, πρὸς δ.
"Oπ. ИΩИΗΛ—Α Ↄ Διόνυσος γυμνὸς ἱστάμενος πρὸς δεξ., φέρων ἐν τῇ ἀρ., ἣν στηρίζει ἐπὶ κιονίσκου, κάνθαρον, ἐν δὲ τῇ δεξ. σταφυλήν. — Πίναξ XVII, 17.

Στεκτόριον.

248 (1604). Æ 24. — ΗΛ ΩΤ—CΕΒΑCΤ Προτομὴ Ὠτακιλίας, πρὸς δ.
"Oπ. CΤΕΚΤ—Ο—ΡΗΝΩΝ Τύχη ἱσταμένη ἀρ. — Πίναξ XVII, 18.

Σύναος.

249 (1606). Æ 21. — ΑΓΡΙΠ—ΠΕΙΝΑ ΘΕΑ ἀρ., ΝΕΡѠ—Ν ΘΕΟC δ. Κεφαλαὶ Νέρωνος καὶ Ἀγριππίνης ἀντιμέτωποι.
"Oπ. CΥΝΑΕΙΤѠΝ— . . . . Ἀπόλλων βέλος τοξεύων πρὸς δεξ. — Πίναξ XVII, 19.

ΛΥΚΙΑ.

Κράγος.

250 (1612). ℞ 15, γρ. — Λ—Υ Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.
"Oπ. Κ—Ρ Λύρα. Τὸ ὅλον ἐν τετραγ. ἐγκοίλῳ — Πίναξ XVII, 21.

Πάταρα.

251 (1619). Æ 30. — ΑΥΤ ΚΑΙ Μ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟC CΕΒ Προτομὴ δαφνοστεφὴς Γορδιανοῦ μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
"Oπ. ΠΑΤ—Α—Ρ—ΕѠΝ Ναὸς δίστυλος, ἐν ᾧ Ζεὺς ἱστάμενος καὶ ἔχων ἀετὸν παρὰ τοὺς πόδας. — Πίναξ XVII, 20, ὄπισθεν.

Τελμησσός.

252 (1624). Æ 14. — Λύρα. Ἐν κύκλῳ σφαιριδίων.
"Oπ. Τ—Λ / Ε—Μ Τόξον. — Πίναξ XVII, 23.

Φάσηλις.

253 (1627). Æ 15.— Λ—[Υ] Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος δαφνοστεφὴς πρὸς δ.
Ὄπ. ΦΑΣΗ ἄνω. Λύρα ἐν μέσῳ δύο μικρῶν λαμπάδων. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ XVII, 22.

Φέλλος.

254 (1630). Æ 10. — Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΛΥΚΙ Τόξον καὶ φαρέτρα, παρ' οἷς Φ—Ε. — Πίν. XVII, 25.

Χῶμα.

255 (1631). Æ 14. — Κεφαλὴ Διὸς δαφνοστεφής πρὸς δεξ.
Ὄπ. Χ—Ω Ῥόπαλον. Τὸ ὅλον ἐν στεφάνῳ. — Πίναξ XVII, 24.

ΚΙΛΙΚΙΑ.

Ἱεράπολις Καστάβαλα.

256 (1632). Æ 27.— ΑΥΤ Κ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟϹ ϹЄ Προτομὴ ἀκτινοστεφὴς Οὐαλεριανοῦ, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΙЄΡΟΠ Κ—Α—ϹΤΑΒΑΛЄΩ Ζεὺς (;) γυμνὸς σπεύδων πρὸς δεξ., ἐγείρων τὴν δεξ. ὡς εἰ ἐκσφενδονήσας ἤδη κεραυνόν. Ἐν τῷ πεδίῳ ἀρ. ϛ. — Πίναξ XVII, 28, ὄπισθεν.

Κελένδερις.

257 (1633). ℞ 17, γρ. 5,95.— Τράγος γονατίζων πρὸς δεξ. Ἐν τῷ ἐξέργῳ δελφίς. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ γραμμῆς.
Ὄπ. Τετράγωνον ἔγκοιλον εἰς 4 διῃρημένον. — Πίναξ XVII, 29.

Κολυβρασσός.

258 (1635). Æ 35. — ΙΟΥΛ ΟΥΗΡΟϹ ΜΑΞΙΜΟϹ ΚΑΙϹΑΡ Γ Προτομὴ δαφνοστεφὴς πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΚΟΛ—ΥΒ—ΡΑϹϹЄΩΝ Ἀθηνᾶ ἱσταμένη ἀρ. καὶ στρεφομένη. — Πίναξ XVII, 27, ὄπισθεν.

Σύεδρα.

259 (1643). Æ 17.— ΑΥ Κ—ΑΥ—ΑΝΤΩΝΙΝ Κεφ. Μ. Αὐρηλίου πρὸς δ.
Ὄπ. Ϲ—ΥЄΔΡ—Є—ΩΝ Ἄρτεμις ἱσταμένη πρὸς ἀρ. ἐν μακρῷ χιτῶνι, στρέφουσα δὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς δεξ. Ἐν τῇ δεξ. ἔχει τόξον, ἐν δὲ τῇ ἀρ. δυσδιάκριτόν τι. — Πίναξ XVII, 30.

Ἀβέβαιον Κιλικίας ἢ Λυκίας.

260 (1654). ℞ 12/15, γρ. 2,85. — Γοργὼ ἱπταμένη πρὸς δεξ. στρέ-

φουσα τὴν κεφαλὴν πρὸς ἀρ. Ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς αὐτῆς κυματίζουσι σφοδρῶς πρὸς τὰ ἄνω δύο τῆς κόμης πλόκια.
Ὄπ. Γρὺψ ἐν πλαισίῳ τετραγώνῳ ἐκ σφαιριδίων. Τὸ ὅλον ἐν τετραγώνῳ ἐγκοίλῳ. — Πίναξ XVII, 26.

ΚΥΠΡΟΣ.

Πνυταγόρας (;)

261 (406). Α 16. — ΠΝΥ ἀρ. Π δεξ. Κεφαλὴ θεᾶς κατενώπιον μετὰ περιδεραίου καὶ κόμης εἰς πλοκάμους καταπιπτούσης. Κ. σφ.
Ὄπ. Ὁμοία κεφαλή. — Πίναξ XII, 8.

Σημ. Τὸ νόμισμα τοῦτο εὕρηται ἐν τῇ συλλογῇ τεταγμένον ὑπὸ τὴν ἄλλως ἄγνωστον πόλιν Μινύαι τῆς Θεσσαλίας. Εἰς ἐμὲ φαίνεται Κυπριακόν. Πβλ. BMC. Cyprus pl. XII, 12-18, pl. XIII, 1, XXV, 1.

ΓΑΛΑΤΙΑ.

Ἄγκυρα.

262 (1660). Α 32. — ΑΥΤ ΑΝΤΩΝΕΙΝΟϹ—ΑΥΓΟΥϹΤΟϹ Κεφαλὴ δαφνοστεφὴς Καρακάλλα πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΜΗΤΡΟΠ—ΑΝ—ΚΥΡΑϹ Βωμὸς ἐστεμμένος, ἐφ' οὗ ἀετὸς φέρων στέφανον ἐν μέσῳ δύο ῥωμαϊκῶν σημαιῶν. — Πίναξ XVIII, 1, ὄπισθεν.

Πεσσινοῦς.

263 (1661). Α 30. — ΙΟΥΛΙΑ—ΑΥΓΟΥϹΤΑ Προτ. Ἰ. Δόμνας πρὸς δ.
Ὄπ. ΠΕϹϹΙΝΟ—ΥΝΤΙΩΝ Ἥρα ἱσταμένη ἀρ., ἔχουσα ἐν τῇ δ. φιάλην, τὴν δ' ἀρ. στηρίζουσα ἐπὶ σκήπτρου. — Πίν. XVIII, 2.

ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ.

Τύαννα.

264 (1665). Α 27. — ΑΥ.Λ.ϹΕΠ Ϲ—ΕΟΥΗΡΟϹ Κεφ. Σεβήρου πρὸς δ.
Ὄπ. ΤΥΑΝΕ | ωΝ Τω Ν | ΠΡΟϹ Τω | ΤΑΥΡω | ΕΤ Δ ἐν στεφάνῳ δάφνης. Τὸ ὅλον ἐν κύκλῳ σφ. — Πίναξ XVIII, 3, ὄπ.

ΠΙΣΙΔΙΑ.

Ἀπολλωνία Μορδίαιον.

265 (1694). Α 35. — ΑΥΤ.Κ Π.Λ. — ΓΑΛΛΙΗΝΟϹ Προτομὴ δαφνοστεφὴς Γαλλιηνοῦ, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
Ὄπ. ΑΠΟΛΛΩΝ—ΙΑΤΩΝ καὶ ἐν τῷ ἐξέργῳ ΘΡΑΚΩΝ Ποταμὸς κατακείμενος πρὸς ἀρ. — Πίναξ XVIII, 5.

'Αριασσός.

266 (1673). Ⱥ 21.— ΑΥΤ Κ Μ ΑΥΡ – ΑΝΤΩΝΙΝΟϹ Προτομὴ νεαρὰ δαφνοστεφὴς Καρακάλλα, μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δ.
"Oπ. ΑΡΙΑϹ—ϹЄΩΝ Προτομὴ Σαράπιδος μετὰ μοδίου, πρὸς δεξ. — Πίναξ XVIII, 4, ὄπισθεν.

Κάσα (Κιλικίας).

267 (1679). Ⱥ 32. — ΑΥΤ Κ Μ ΑΝΤ—ΓΟΡΔΙΑΝΟϹ.ϹЄΒ Προτομὴ Γορδιανοῦ Γ΄ δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.
"Oπ. ΚΑϹ—ΑΤΩΝ Ζεὺς καθήμενος πρὸς δεξ. ἐπὶ θρόνου. Πρὸ αὐτοῦ ἀετός. — Πίναξ XVIII, 6.

Κόδρουλα.

268 (1680). Ⱥ 21. — ΚΑΙϹΑΡ—ΑΥΡΗΛΙΟϹ Κεφαλὴ Μ. Αὐρηλίου δαφνοστεφὴς πρὸς δεξ.
"Oπ. [Κ]ΟΔΡΟΥ—ΛЄΩΝ Διόνυσος ἐν βραχεῖ χιτῶνι ἱστάμενος πρὸς ἀρ. καὶ πάνθηρ παρ' αὐτῷ. 'Εν τῷ πεδίῳ ἀρ. ΑΛ. — Πίναξ XVIII, 7.

"Αμβλαδα (Πισιδίας).

269 (1690). Ⱥ 32.— ΑΥΤ ΚΑΙ Μ ΙΟΥ Π ΦΙΛΙΠΠΟϹ ϹЄ Προτομὴ Φιλίππου τοῦ νεωτέρου δαφνοστεφὴς πρὸς δεξ.
"Oπ. ΑΜΒΛΑΔЄΩΝ—ΛΑΚЄΜΟΝΙΩΝ 'Ηρακλῆς Φαρνέσιος στηρίζων τὸ ῥόπαλον ἐπὶ κεφαλῆς ταύρου πρὸς δ. Παρ' αὐτῷ ἀρ. κιονίσκος. — Πίναξ XVIII, 11.

Βᾶρις.

270 (1695). Ⱥ 25. — ΑΥΤ Γ ΟΥЄΙΒ—ΤΡΒ ΓΑΛΛΟϹ ϹΒ Προτομὴ αὐτοῦ δαφνοστεφὴς μετὰ θώρακος καὶ ἐφαπτίδος, πρὸς δεξ.
"Oπ. ΒΑΡ—Η—ΝΩΝ Ζεὺς Νικηφόρος καθήμενος ἐπὶ θρόνου ἀρ. — Πίναξ XVIII, 12, ὄπισθεν.

Κρῆμνα.

271 (1697). Ⱥ 16. — Κεφαλὴ θεᾶς πυργοστεφής, ἧς ὄπισθεν ἐπιδορατίς.
"Oπ. ΚΡΗ ἄνω. Προτομὴ λέοντος πρὸς δεξ., ἧς ὄπισθεν Γ. — Πίναξ XVIII, 8.

Σαγαλασσός.

272 (1701). Ⱥ 15. — Προτομὴ 'Αθηνᾶς πρὸς δεξ.
"Oπ. ϹΑ—ΓΑΛ Προτομὴ Μηνὸς πρὸς δεξ. — Πίναξ XVIII, 10.

273 (1700). Æ 28. — ΙΟΥΛΙΑ — ΜΑΜΕΑ CE Προτομὴ αὐτῆς πρὸς δ.
"Οπ. CAΓΑΛΑ — C — CEΩΝ Τύχη ἱσταμένη ἀρ. — Πίναξ XVIII, 13, ὄπισθεν.

Σαμδάλιον Πισιδίας (= Σαμάδιον 'Απουλίας (;)).

274 (1702). Æ 17. — Κεφαλὴ 'Αθηνᾶς πρὸς δεξ.
"Οπ. Σ — Α — Μ — Α — Δ — Ι Τρεῖς μηνίσκοι ἀντίνωτοι. — Πίναξ XVIII, 9. ("Ιδε Berl. Blätter 1868, p. 138 κἑξ.).

ΚΙΛΙΚΙΑ.

'Ανεμούριον.

275 (1714). Æ 26. — ΑΥ Κ ΠΟΛΙ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟΝ Προτομὴ δαφνοστεφὴς Οὐαλεριανοῦ πρὸς δεξ.
"Οπ. ΑΝΕ | ΜΟΥΡΙ | ΕΩΝ | ΕΤ. Β ἐν στεφάνῳ, οὗ ἄνωθεν ἀγγεῖον δίωτον. — Πίναξ XVIII, 14.

Διοκαισάρεια.

276 (1715). Æ 17. — ΑΔΡΙΑΝΩΝ δεξ. Προτομὴ 'Ερμοῦ πρὸς δεξ.
"Οπ. ΔΙΟΚ — AICA[P]E — ΩΝ Σταφυλὴ μετὰ δύο φύλλων. — Πίναξ XVIII, 14.

Εἰρηνόπολις.

277 (1716). Æ 23. — ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΚΑΙCAP ΔΟΜΙ[ΤΙΑΝΟC] Κεφαλὴ δαφνοστεφὴς Δομιτιανοῦ πρὸς δεξ., ἐφ' ἧς ὑστερόσημον τετράγωνον, ἐν ᾧ κεφαλὴ αὐτοκράτορός τινος πρὸς δεξ.
"Οπ. ΙΡΗΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ. ΕΤΟ ΒΜ 'Υγίεια ἱσταμένη δεξ. μετὰ κλάδου ἐν τῇ δεξ. καὶ φιάλης ἐν τῇ ἀρ., ἐξ ἧς τρέφεται ὄφις. 'Εν τῷ πεδίῳ ἀρ. ἀστήρ. — Πίναξ XVIII, 16.

ΚΥΡΡΗΣΤΙΚΗ.

'Ιερόπολις Βαμβύκη.

278 (1718). Æ 28. — ΑΥΤΟΚ Κ Μ ΙΟΥΛΙ ΦΙΛΙΠΠΟC CEB Προτομὴ δαφνοστεφὴς Φιλίππου τοῦ νεωτέρου πρὸς δεξ.
"Οπ. ΘΕΑC — CΥΡΙΑC ΙΕΡΟΠΟ — ΛΙΤΩΝ Κυβέλη ἐπὶ λέοντος πρὸς δεξ. — Πίναξ XVIII, 10.

ΣΥΡΙΑ.

'Ηλιόπολις.

279 (1729). Æ 32. — ... TRANQVILLINA M AVGVS ... Προτομὴ αὐτῆς μετὰ μηνίσκου, πρὸς δεξ.

Ὄπ. COL IVL AVG FELIC—HEL... Εἴδωλον Ἀρτέμιδος Ἐφεσίας, κατενώπιον. — Πίναξ XVIII, 19, ὄπισθεν.

Λαοδίκεια πρὸς τῇ θαλάσσῃ.

280 (1730). Æ 22. — Κεφαλὴ ἀκτινοστεφὴς Ἡλίου πρὸς δεξ.

Ὄπ. [ΙΟΥ]ΛΙΕΩΝ | ΤΩΝ—ΚΑΙ | [Λ]ΑΟΔΙΚΕΩΝ Μορφὴ ἱσταμένη πρὸς ἀρ., τὴν δεξ. στηρίζουσα ἐπὶ σκήπτρου ἢ δόρατος. Ἐν τῷ πεδίῳ ἄρ. ΙΔ. Ἐν τῷ ἐξέργῳ ΖΜ. — Πίν. XVIII, 18.

ΦΟΙΝΙΚΗ.

Βύβλος.

281 (1751). Æ 25. — ΟΠ ΔΙΑΔΟΥΜΕΝΙΑΝΟϹ ΚΑΙ Προτομὴ τοῦ Διαδουμενιανοῦ ἀστεφὴς μετὰ θώρακος, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΒΥΒ—ΛΟΥ | ΙΕΡΑϹ Ἁψὶς δίστυλος, ἐν ᾗ πυργοστεφὴς θεὰ ἱσταμένη πρὸς δεξ., τὸν μὲν δεξιὸν πόδα θέτουσα ἐπὶ πρῴρας, τὴν δὲ δεξιὰν χεῖρα στηρίζουσα ἐπὶ σκήπτρου, στεφανουμένη δὲ ὑπὸ μικρᾶς Νίκης, ἱσταμένης ἐπὶ στήλης ἱδρυμένης πρὸ τῆς θεᾶς. — Πίναξ XVIII, 17.

ΔΕΚΑΠΟΛΙΣ.

Γέρασα.

282 (1757). Æ 15. — ΑΥ Κ ΤΡΑΙ—ΑΔΡΙΑΝΟϹ Κεφαλὴ Ἀδριανοῦ δαφνοστεφής, πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΑΡΤΕΜΙ ΤΥ ΓΕΡΑϹΩΝ Προτομὴ Ἀρτέμιδος μετὰ τόξου καὶ φαρέτρας, πρὸς δεξ. — Πίναξ XVIII, 21.

ΑΡΑΒΙΑ Η ΠΕΤΡΑΙΑ.

Πέτρα.

283 (1764). Æ 29. — ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΚΑΙϹΑΡ ΤΡΑΙΑΝΟϹ ΑΔΡΙΑΝΟϹ ϹΕΒΑϹΤΟϹ Προτομὴ Ἀδριανοῦ δαφνοστεφὴς πρὸς δεξ.

Ὄπ. ΠΕΤΡΑ ΜΗΤ—ΡΟΠΟΛΙϹ Τύχη πόλεως πυργοστεφὴς καθημένη ἀρ. ἐπὶ βράχου, προτάσσουσα τὴν δεξιάν, ἐν δὲ τῇ ἀρ. ἔχουσα τρόπαιον. — Πίναξ XVIII, 22.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Δεκεμβρίου 1904.

Ι. Ν. ΣΒΟΡΩΝΟΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΩ ΜΟΥΣΕΙΩ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ

1901/2 ΚΑΙ 1902/3

('Ανατύπωσις ἐκ τῆς Πρυτανικῆς Λογοδοσίας τοῦ 'Εθν. Πανεπιστημίου.)

Πρὸς τὴν Σ. Πρυτανείαν τοῦ 'Εθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Κύριε Πρύτανι,

Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Β. Διατάγματος τοῦ κανονίζοντος τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ 'Εθνικοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου καὶ τῆς ἰδιαιτέρας νομισματικῆς συλλογῆς τοῦ 'Εθνικοῦ Πανεπιστημίου, πέμπομεν ὑμῖν συνημμένως τῷ παρόντι περιγραφικὸν κατάλογον τῶν κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1902-1903 εἰσαχθέντων νομισμάτων εἰς ἀμφοτέρας τὰς συλλογάς, προσέτι δὲ καὶ τὸν περιγραφικὸν κατάλογον τῶν προσκτημάτων τοῦ προηγουμένου ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1901-1902, ὃν δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ὑποβάλωμεν ἐγκαίρως τῇ Σ. Πρυτανείᾳ ἕνεκα ἄλλων λίαν ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσιας, αἵτινες παρενέπεσον. Παρακαλοῦμεν δὲ ἵνα συμφώνως πρὸς τὸ αὐτὸ Β. Διάταγμα τυπωθῶσιν οἱ κατάλογοι οὗτοι ἐν τῇ πρυτανικῇ ὑμῶν λογοδοσίᾳ καὶ ὑποβληθῶσι τῷ Σ. 'Υπουργείῳ ὅπως κατατεθῶσιν ἐν τῷ ἀρχείῳ αὐτοῦ.

'Ως ἐκ τῶν λεπτομερῶν τούτων καταλόγων ἐξάγεται, αἱ συλλογαὶ τοῦ Μουσείου ἐπλουτίσθησαν κατὰ μὲν τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1901-1902 διὰ 3923 νομισμάτων, ὧν 4 χρυσᾶ, 205 ἀργυρᾶ, 446 ἐκ κράματος,

2509 χαλκᾶ, 749 μολύβδινα καὶ 10 διαφόρων ἄλλων μετάλλων. Τούτων εἰσήχθησαν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν συλλογὴν τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου 412, ὧν ἀργυρᾶ 9, κράματος 1, χαλκᾶ 245, μολύβδινα 156, πήλινον 1. Προέρχονται δὲ πάντα μὲν τὰ τῆς συλλογῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἐξ ἀγορῶν γενομένων ὑπὸ τῆς Σ. Πρυτανείας τῇ προτάσει μου, τὰ δὲ τῆς ἐθνικῆς συλλογῆς ἐκ δωρεῶν, ἀνασκαφῶν, εὑρημάτων, κατασχέσεων καί τινα ἐξ ἀγορῶν χρήμασι τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας. Τῶν δωρεῶν σημαντικωτάτη εἶνε ἡ τοῦ κ. Μ. Καμπάνη, δωρήσαντος 423 μολύβδινα, ἀρχαῖα νομισματόμορφα σύμβολα, ἀττικὰ τὸ πλεῖστον, καὶ αἱ τῶν κ. κ. Γεωργίου Πρόκου λοχαγοῦ τῶν ἐν Κίνᾳ Γάλλων πεζοναυτῶν καὶ Ch. Buls δημάρχου Βρυξελλῶν. Κάλλιστα καὶ σπανιώτατα τῶν προσκτηθέντων εἶνε τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα τῶν Φενεατῶν καὶ Μαντινέων, τὰ ἀγορασθέντα ὑπὸ τῆς Ἀχαιολογικῆς Ἑταιρείας, καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ νομάρχου Λαρίσης ἀποσταλὲν τετράδραχμον τοῦ βασιλέως Ἀντιγόνου.

Τοὺς ἀριθμοὺς τῶν προσκτηθέντων δεικνύει ὁ ἑπόμενος συνοπτικὸς *Πίναξ Α*.

Κατὰ δὲ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1902-1903 προσεκτήθησαν ἐν ὅλῳ 3628 νομίσματα, ὧν χρυσᾶ 8, ἀργυρᾶ 1394, κράματος 1, χαλκᾶ 2220 καὶ μολύβδινα 6. Τούτων τὰ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν συλλογὴν τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου εἰσελθόντα εἶνε 282 ἀττικὰ χαλκᾶ νομίσματα προερχόμενα ἐκ λαμπρᾶς ἀγορᾶς τῆς Σ. Πρυτανείας, ἐκλεχθέντα δὲ ὑπ' ἐμοῦ μεταξὺ χιλίων περίπου ὁμοίων νομισμάτων εὑρεθέντων ἐσχάτως ὑπὸ ἰδιώτου ἐν κτήματι αὐτοῦ ἐν Ἐλευσῖνι. Περὶ τῆς ἐπιστημονικῆς σπουδαιότητος τοῦ προσκτήματος τούτου πραγματευόμεθα ἐν ἰδίᾳ μελέτῃ, ἣν δημοσιεύομεν προσεχῶς. Τὰ δὲ τὴν ἐθνικὴν συλλογὴν πλουτίσαντα 3346 νομίσματα προέρχονται α΄) ἐκ δωρεῶν, ὧν πλουσιωτέρα εἶνε ἡ ἀνωνύμου ἑλληνικῆς κοινότητος τῆς δούλης Ἑλλάδος, ἡ τοῦ ἐν Ῥοστοβίῳ κ. Δ. Ἀπαλύρα, ἡ τοῦ ἐν Δαρδανελλίοις Ι. Λαμπαδαρίου, ἡ τοῦ ἐν Μασσαλίᾳ Μ. Βλαστοῦ καὶ ἡ τοῦ ἐν Σμύρνῃ Μ. Στελλάκη, β΄) ἐκ σπουδαίων εὑρημάτων γενομένων τοῦ μὲν τυχαίως ἐν Ὠρεῷ τῆς Εὐβοίας, τῶν δὲ ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς Ἐπιδαύρου καὶ Δήλου, γ΄) ἐκ κατασχέσεων καὶ δ΄) ἐξ ἀγορῶν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, ὡς δεικνύει λεπτομερῶς ὁ ἑπόμενος συνοπτικὸς *Πίναξ Β΄*.

ΠΙΝΑΞ Α′

Σύνοψις τῶν προσκτηθέντων κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1901-1902.	Χρυσᾶ	Ἀργυρᾶ	Κράματος	Χαλκᾶ	Μολύβδινα	Διάφορα	Ἄθροισμα
*Α′. Ἐξ ἀγορᾶς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου	—	3	—	28	92	—	123
Β′. Δῶρον κ. Λέκα καλλιτέχνου.	—	—	—	—	2	—	2
Γ′. Δῶρον Ἰ. Ν. Ἰωαννίδου ἐκ Σάμου	—	—	7	18	2	—	25
Δ′. » Charles Buls δημάρχου Βρυξελλῶν	—	—	—	24	—	—	24
Ε′. » Ἀνωνύμου	—	1	—	24	—	5	30
*Ϛ′. Ἐξ ἀγορᾶς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου	—	1	—	—	—	—	1
Ζ′. Δῶρον Δ. Κ Μάνωφ ἐκ Ξάνθης	—	—	—	1	—	—	1
Η′. » κ. Κουρουνιώτου φοιτητοῦ ἐκ Χίου	—	1	—	24	—	—	25
Θ′. » Δ. Σταυροπούλου καὶ Ἀ. Σκιᾶ ἐφόρων ἀρχαιοτήτων	—	1	—	1	—	—	2
Ι′. Ἐξ ἀγορᾶς τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας	—	9	—	23	65	—	97
*ΙΑ′. Ἐξ ἀγορᾶς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου	—	—	—	—	25	—	25
ΙΒ′. Δῶρον Μιχαὴλ Καμπάνη ἐκ Μυκόνου	—	—	—	—	123	—	123
ΙΓ′. » Γρ. Πρόκου ἐν Τσιὲν-Τσιὲν τῆς Κίνας	—		—	128	—	—	128
ΙΔ′. » Σταμπόλα συμβολαιογράφου ἐν Μεγάροις	—	—	—	—	1	—	1
ΙΕ′. Δῶρον Μιχαὴλ Καμπάνη ἐκ Μυκόνου	—	2	—	—	—		2
ΙϚ′. » Ἀντ. Χ. Χατζῆ ἐκ Τριπόλεως	—	—	—	1	—	—	1
ΙΖ′. » Θεοδ. Τριφύλλη ἐκ Ῥιθύμνης	2	—	—	1	—	—	3
*ΙΗ′. Ἐξ ἀγορᾶς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου	—	2	—	25	—	—	27
ΙΘ′. Δῶρον Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος	1	1	—	1	—	—	3
Κ′. Ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Ἀμερικ. Σχολῆς ἐν Βάρῃ καὶ Κορίνθῳ	—	5	434	1196	4	-	1639
*ΚΑ′. Ἐξ ἀγορᾶς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου	—	—	—	1	—	—	1
ΚΒ′. Ὁμοίως	—	—	1	89	—	—	90
ΚΓ′. (α) Ἐκ κατασχέσεως ἐν Ἁγ. Θεοδώροις τοῦ δήμου Πτελεατῶν (Λαμία)	—	112	—	—	—	—	112
ΚΓ′. (β) Ἐκ κατασχέσεως ἐν τῷ χωρίῳ Πόρῳ τῆς Λευκάδος	—	23	—	1	—	—	24
ΚΔ′. Δῶρον Ν. Πασχαλίδου ἐκ Κων)πόλεως	—	1	—	—	—	—	1
ΚΕ′. » Κυταριόλου ἐξ Ἀθηνῶν.	—	19	—	—	—	—	19
*ΚϚ′. Ἐξ ἀγορᾶς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου	—	—	—	98	2	—	100
ΚΖ′. Ἐξ ἀγορᾶς τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας	1	3	—	7	81	—	92
ΚΗ′. » τῆς κομήσσης Λ. Ῥιαγκούρ	—	1	—	—	—	—	1
ΚΘ′. » Δ. Σταυροπούλου ἐφ. ἀρχαιοτήτων	—	1	3	72	1	4	81
Λ′. Ἐξ ἀποστολῆς τοῦ νομάρχου Λαρίσης	—	1	—	4	—	—	5
*ΛΑ′. Ἐξ ἀγορᾶς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου	—	3	—	4	37	1	45
ΛΒ′. Δῶρον Ἰ. Σβορώνου	—	—	—	2	—	—	2
ΛΓ′. Ἐξ ἀγορᾶς τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας	—	2	—	—	—	—	2
ΛΔ′. Ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν Κορίνθου καὶ Ἐρετρίας ὑπὸ τῆς Ἀμερικ. Ἀρχαιολ. Σχολῆς	—	2	—	712	1	—	715
ΛΕ′. Δῶρον Δ. Ταβανιώτη φοιτητοῦ	—	6	1	15	—	—	22
ΛϚ′. » Ἀνδ. Σκιᾶ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων	—	—	—	1	—	—	1
ΛΖ′. » Κ. Κουρουνιώτου »	—	2	—	3	1	—	6
ΛΗ′. » ἀνωνύμου	—	1	—	1	—	—	2
ΛΘ′. » Γρηγ. Μπουρνιᾶ	—	—	—	4	14	—	18
Μ′. » Δ. Κ. Μάνωφ ἐκ Ξάνθης τῆς Μακεδονίας	—	2	—	—	—	—	2
Ἐν συνόλῳ	4	205	446	2509	749	10	3923

ΠΙΝΑΞ Β'

Σύνοψις τῶν κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1902-1903 προσκτηθέντων νομισμάτων.	*Χρυσᾶ*	*Ἀργυρᾶ*	*Κράματος*	*Χαλκᾶ*	*Μολύβδινα*	*Διάφορα*	*Ἄθροισμα*
Α'. Δῶρον Παναγιώτου Σουλιώτου ἐξ Ἁλμυροῦ	—	—	—	1	—	—	1
Β'. » Σίμου Μενάρδου δ.Φ. καὶ δικηγόρου ἐν Κύπρῳ	—	3	—	3	—	—	6
Γ'. Δῶρον Ἀθανασίου Γκιόκα ἐκ Δελδιναχίου		—	—	1	—	—	1
Δ'. » Κουσίδου μηχανικοῦ	—	1	—	—	—	—	1
Ε'. » Δ. Σταυροπούλου ἐφόρου ἀρχαιοτήτων	—	1	—	5	—	—	6
Ϛ'. Ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Δήλου ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀρχ. Σχολῆς	—	1	—	8	—	—	9
Ζ'. Δῶρον Ι. Λαμπαδαρίου ἐκ Δαρδανελλίων	—	4	—	150	—	—	154
Η'. » Δ. Ἀπαλύρα ἐκ Ῥοστοβίου τῆς Ῥωσίας	1	60	—	85	—	—	146
Θ'. Νομίσματα ἐκ τοῦ ἐν Ὠρεῷ τῆς Εὐβοίας εὑρεθέντος θησαυροῦ	—	125	—	—	—	—	125
Ι'. Δῶρον τῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἑλλ. κοινότητος***	7	193	—	295	—	—	495
Ι'. Ἐκ δωρεᾶς τῆς αὐτῆς κοινότητος σάκκος ἀχρήστων περιέχων	—	—	—	1140	—	-	1140
ΙΑ'. Ἐξ ἀγορᾶς χρήμασι τῆς Ἀρχαιολ. Ἑταιρείας	—	1	—	—	—	—	1
ΙΒ'. Δῶρον τοῦ κ. Πολυχρονοπούλου ἐμπόρου ἀρχαιοτήτων	—	—	—	1	—	—	1
ΙΓ'. Δῶρον ἀνωνύμου ἐκ Κύπρου	—	—	—	6	—	—	6
ΙΔ'. » Κ. Λέκα ζωγράφου	—	3	—	—	2	—	5
ΙΕ'. » Κυριάκου Φιλίου	—	—	—	1			
ΙϚ'. Παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἐξ					—	—	919
εὑρήματος κατασχεθέντος	—	919	—	—	—	—	3
ΙΖ'. Ἐκ κατασχέσεως ἐν Πειραιεῖ	—	3	—	—	—	—	28
ΙΗ'. Δῶρον Ἀργέντα Ι. Ἀργεντάκη	—	—	—	28	—	—	2
ΙΘ. » Μ. Παπακωνσταντίνου ἐξ Ἀϊδινίου	—	—	—	2	—	—	4
Κ'. » Λαζ. Νικολοπούλου ἐκ Καισαρείας (Ἀγκύρας)	—	—	—	4	—	—	3
ΚΑ'. Παρὰ τοῦ ἐφόρου τῶν ἐν Δήλῳ ἀρχαιοτήτων κ. Δ. Σταυροπούλου	—	1	—	2	—	—	281
*ΚΒ'. Ἐξ ἀγορᾶς χρήμασι τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου	—	—		281	-	—	1
*ΚΓ'. Ἐξ ἀγορᾶς χρήμασι τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου	—	—	—	1	—	—	150
ΚΔ'. Ἐκ δωρεᾶς Μιχαὴλ Στελλάκη προξενικοῦ ὑπαλλήλου ἐν Σμύρνῃ	—	1	1	148	—		26
ΚΕ'. Δῶρον Μιχ. Π. Βλαστοῦ ἐκ Μασσαλίας	—	15	—	11	—	—	20
ΚϚ'. Ἐξ ἀγορᾶς χρήμασι τῆς ἀρχαιολ. ἑταιρείας	—	1	—	15	4	—	90
ΚΖ'. Ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Ἐπιδαύρου	—	61	—	29	—	—	1
ΚΗ'. Δῶρον Πελοπίδα Ἠλιοπούλου δικηγόρου	—	—	—	1	—	—	1
ΚΘ'. » Ι. Δελλίου γυμνασιάρχου	—	1	—	—	—	—	1
Λ'. » Jaques de Gourland	—	—	—	1		—	
*ΛΑ'. Ἐκκρεμὴς ἀγορὰ τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου παρὰ Καλλιατάκη ἐκ Κρήτης					—	—	—
(ὅρα τὰ τοῦ ἐπομένου ἔτους)	—	—	—	—			
Σημ. Προσθετέον τὸ ἐν Ι' 12α		—	—	1	—	—	1
Ἐν συνόλῳ	8	1394	1	2220	6	—	3628

Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἡ σπουδαιοτάτη τῶν γενομένων ἐργασιῶν ἐν τῷ Μουσείῳ εἶνε ἡ ἐκτύπωσις τοῦ καταλόγου τῆς πλουσιωτάτης σειρᾶς τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ νομισμάτων ἤτοι τῆς τῶν Πτολεμαίων, τῆς ἀποτελουμένης κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς βασιλικῆς δωρεᾶς τοῦ ἀοιδίμου Ἰωάννου Δημητρίου τοῦ ἐκ Λήμνου. Ὁ λεπτομερὴς οὗτος κατάλογος περιελήφθη ἐν μεγάλῃ γενικῇ συγγραφῇ ἡμῶν τυπωθείσῃ δαπάναις τοῦ φιλογενεστάτου Γρηγορίου Μαρασλῆ καὶ περιλαμβανούσῃ πάντα τὰ ἐν πᾶσι τοῖς νομισματικοῖς μουσείοις εὑρισκόμενα πτολεμαϊκὰ νομίσματα, ἐξ αὐτοῦ δὲ καταφαίνεται, ὅτι ἡ συλλογὴ ἡμῶν εἶνε ἡ πλουσιωτάτη πασῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ὡς πρὸς τὴν σειρὰν ταύτην.

Τὰ δὲ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Μουσείου προώδευσαν κατὰ τοῦτο μεγάλως, τῇ ἐνεργείᾳ δὲ καὶ προτάσει ἡμῶν ἀπεστάλη εἰς Γαλλίαν, Ἀγγλίαν καὶ Γερμανίαν δαπάνῃ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει φιλογενοῦς κ. Λεωνίδου Ζαρίφη, ἵνα σπουδάσῃ τὴν νομισματικὴν ἐπιστήμην, ὁ ὡς ἔκτακτος βοηθὸς ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐργασθεὶς ἐν τῷ Μουσείῳ ἡμῶν ἐπιμελέστατος νέος κ. Κ. Κωνσταντόπουλος. Ἐν τῷ μεταξὺ προσελήφθη ὡς βοηθὸς νομισματογνώμων ὁ κ. Ἀντ. Κεραμόπουλος δ. φ. εἰδικῶς σπουδάσας τὰ νομισματικὰ ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ, ἔχων δὲ τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα πρὸς διορισμὸν εἰς τὴν θέσιν ταύτην. Τῇ βοηθείᾳ αὐτοῦ ἐγένετο δυνατὸν νὰ λειτουργῇ εὐρυθμότερον καὶ ἐνημερώτερον ἡ ὑπηρεσία τοῦ Μουσείου, οὗ αἱ ἀνάγκαι τοσοῦτον ηὐξήθησαν, ὥστε ἀπαραιτήτως ἀπαιτεῖται ἡ ἐπικουρία τοὐλάχιστον δύο βοηθῶν νομισματογνωμόνων.

Σημαντικῶς ἐπλουτίσθη ἐπίσης ἡ συλλογὴ τῶν ἐκμαγείων καὶ ἡ ἰδιαιτέρα βιβλιοθήκη τοῦ Μουσείου δι' ἀπαραιτήτων συγγραφῶν καὶ διὰ σειρᾶς περιοδικῶν ἀρχαιολογικῶν συγγραφῶν ἀνταλλασσομένων πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς Πρυτανείας τοῦ Πανεπιστημίου λαμβανόμενα ἀντίτυπα τῆς παρ' ἐμοῦ ἐκδιδομένης *Διεθνοῦς ἐφημερίδος τῆς Νομισματικῆς Ἀρχαιολογίας*, ἧς ἡ ἔκδοσις χωρεῖ κανονικῶς τῇ συνεργασίᾳ τῶν κρατίστων νομισματογνωμόνων τῆς Ἑσπερίας, συμπληρωθέντος ἤδη καὶ τοῦ 6ου τόμου ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς.

Ἐν τῷ Μουσείῳ εἰργάσθησαν πρὸς ἐπιστημονικοὺς σκοποὺς πολυάριθμοι ἡμεδαποὶ καὶ ξένοι σοφοί, ὧν μεταξὺ καὶ ὁ πρὸς τοῦτο ὑπὸ

τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Βερολίνου ἀποσταλεὶς κ. von Fritze, λεπτομερῶς καταγράψας μετὰ πολύμηνον ἐργασίαν διὰ τὸ Corpus τῶν νομισμάτων πολλὰς τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ σειρῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Πρὸς τούτοις ἀπεστάλησαν ἐγγράφως πλεῖσται ἐπιστημονικαὶ πληροφορίαι καὶ ἐκμαγεῖα πρὸς τοὺς αἰτοῦντας πανταχόθεν ξένους χάριν νομισματικῶν, ἀρχαιολογικῶν καὶ ἱστορικῶν μελετῶν.

Ἐπὶ πᾶσιν ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον κανονίζον τὰ τῶν ἀνταλλαγῶν καὶ ἐπιτρέπον τὴν πώλησιν τῶν πολλαπλῶν νομισμάτων τοῦ Μουσείου, οὗ ψηφιζομένου, θέλει ἀποκτήσει τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον μέγα μόνιμον χρηματικὸν κεφάλαιον, ἐκ τῶν τόκων τοῦ ὁποίου δύναται νὰ πλουτισθῇ σπουδαίως, καθιστάμενον σὺν τῷ χρόνῳ ἓν τῶν πρώτων ἐν Εὐρώπῃ Νομισμ. Μουσείων διὰ τὸν ἀρχαῖον ἑλληνικὸν κόσμον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1903.

Εὐπειθέστατος

ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Νομισματ. Μουσείου

Ι. Ν. ΣΒΟΡΩΝΟΣ

ΜΕΘΑΝΑ Η ΑΡΣΙΝΟΗ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Βωμὸς πρό τινων μόλις ἐτῶν ἀνακαλυφθεὶς ἐν Θήρᾳ ὑπὸ τοῦ Hiller von Gaertringen, φέρει τὴν ἑξῆς ἀρχαιοτέραν τοῦ 172 π. Χ. ἐπιγραφήν: «ὑπὲρ Ἀριστίππου τοῦ Θεοξένου Ἀλεξανδρέως τῶν διαδόχων τοῦ τεταγμένου ἐπὶ Θήρας βασιλεῖ Πτολεμαίῳ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς τὸν βωμὸν ἕνεκεν τῆς εἶχεν καλοκαγαθίας εἴς τε τοὺς στρατιώτας καὶ τὴν πόλιν καὶ τὰ τοῦ βασιλέως πράγματα καὶ εἰς τοὺς θεοὺς εὐσεβείας Εἰρηναῖος Νικίου Ἀλεξανδρέως ὁ γραμματεὺς τῶν κατὰ Κρήτην καὶ Θήραν *καὶ Ἀρσινόην τὴν ἐν Πελοποννήσῳ* στρατιωτῶν καὶ μαχίμων καὶ οἰκονόμος τῶν αὐτῶν τόπων»[1].

Ἡ πόλις Ἀρσινόη τῆς Πελοποννήσου ἦτο ἐντελῶς ἄγνωστος μέχρι τοῦδε. Ὁ Hiller von Gaertringen βασισθεὶς ἐπὶ ἑτέρας ἐπιγραφῆς *ἐκ Μεθάνων*[2] ἀναγραφείσης ὑπὲρ βασιλέως Πτολεμαίου καὶ βασιλίσσης Κλεοπάτρας, θεῶν Φιλομητόρων κτλ. ὑπὸ ἑνὸς τῶν φίλων τοῦ βασιλέως «καὶ τῶν συναποσταλέντων αὐτῷ παρεφεδρεῦσαι ἐξ Ἀλεξανδρείας» ὑπέλαβεν ὅτι δὲν εἶναι ἀπίθανον τὰ Μέθανα νὰ μετωνομάσθησαν Ἀρσινόη ἐπί τινα χρόνον ὑπό τινος τῶν Πτολεμαίων. Ὁ αὐτὸς σοφὸς ὑπέλαβεν ἐπίσης ὅτι πρὸς τὴν αὐτὴν Ἀρσινόην· Μέθανα ταυτίζονται καὶ οἱ «Ἀρσινοεῖς», οὓς μνημονεύει μεταξὺ τῶν πόλεων τοῦ *κοινοῦ τῶν νησιωτῶν* ψήφισμα τῶν Παρίων εὑρεθὲν ἐν τῇ Μαγνησίᾳ τοῦ Μαιάνδρου[3].

1. CIGr. Ins. III, 466 (Hiller von Gaertringen) = Archiv für Papyrusforschung I, 206, 19 (M. L. Strack). — P. Meyer, Das Heerwesen der Ptolemaeer p. 67.
2. Strack, Die Dynastie der Ptolemaeer, app. epig. 250, 92 = Jamot, BCH. XIII, 120.
3. O. Kern, Die Inschriften von Magnesia p. 41.

Τὴν γνώμην ταύτην τοῦ Hiller von Gaertringen παρεδέχθημεν ὡς πιθανωτάτην ἡμεῖς τε [1] καὶ ὁ J. Beloch, ὅστις ὑπολαμβάνει ὅτι ἡ κατάκτησις τῶν Μεθάνων ὑπὸ τῶν Πτολεμαίων θὰ ἐγένετο πρὶν ἢ ἡ Τροιζὴν εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἀχαϊκὴν συμμαχίαν (243 π. Χ.), δηλαδὴ κατὰ τὸν Χρεμωνίδειον πόλεμον ἢ μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκ τῆς Κορίνθου ὑπὸ τοῦ θείου αὐτοῦ Ἀντιγόνου καὶ δὴ κατὰ τοὺς χρόνους Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου (285-246 π. Χ.) [2].

Τὴν εὔλογον ταύτην ὑπόθεσιν τῆς ταυτίσεως τῶν Μεθάνων πρὸς τὴν Ἀρσινόην τῆς Πελοποννήσου μετατρέπει εἰς βεβαιότητα ἡ ἐν Μεθάνοις ὑπὸ τοῦ ἐφόρου τοῦ ἐν Ναυπλίῳ Μουσείου κ. Φαρμακοπούλου ἀνακάλυψις καὶ πρόσκτησις τοῦ ἑξῆς χαλκοῦ νομίσματος, ἐφ' οὗ εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ μὲ συμβουλευθῇ:

Α 18.— Κεφαλὴ Ἀφροδίτης ἢ μᾶλλον Ἀρσινόης Γ΄ (συζύγου Πτολεμαίου τοῦ Δ΄) πρὸς δεξ.

Ὄπ. Α—Σ / Ρ—Ι Ἥρως γυμνὸς ἱστάμενος πρὸς δεξ., φέρων κράνος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, τὴν δεξιὰν στηρίζων ἐπὶ δόρατος, τὴν δ' ἀρ. ἔχων ἐπὶ τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ἐρειδομένης ἀσπίδος αὐτοῦ.

Τὸ νόμισμα τοῦτο, ὡς καὶ μικρὰν αὐτοῦ παραλλαγήν, φέρουσαν ὄφιν περὶ τὸ δόρυ τοῦ ἥρωος, ἐγνώριζον ἤδη ἐκ 18 ὁμοίων κομματίων, ἅτινα κατέταξα [3], ὡς καὶ οἱ πρὸ ἐμοῦ [4], ὑπὸ τὴν Ἀρσινόην τῆς Κρήτης, πόλιν γνωστὴν ἐκ μαρτυρίας Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου (ἐν λ.) καὶ ἐπιγραφῆς Κρητικῆς εὑρεθείσης ἐν Μαγνησίᾳ [5], ταυτιζομένην δ' ἴσως πρὸς τὴν Λύττον τῆς αὐτῆς νήσου [6]. Ἀλλ' ἡ ἀπονομὴ αὕτη δὲν ἦτο βεβαία, ὡς τῆς Κρητικῆς προελεύσεως τῶν ἐν λόγῳ νομισμάτων οὐδέποτε βεβαιωθείσης παρ' ὅλας τὰς ἐρεύνας μου καὶ τὰς μυριάδας

1. Τὰ νομίσματα τοῦ Κράτους τῶν Πτολεμαίων τόμ. Α΄, σελ. σνε΄.
2. Die auswärtigen Besitzungen der Ptolemaer: Archiv für Papyrusforschung II, 251.
3. Numismatique de la Crète ancienne p. 30, ἀρ. 1-4, pl. II, 23-25.
4. Wroth: BMC. Crète p. XXXV, 13, n° 1-4, pl. 9 καὶ 11.
5 O. Kern ἔ. ἀ. 21.
6. Σβορώνου, Τὰ νομίσματα τοῦ Κράτους τῶν Πτολεμαίων, τόμ. Α΄, σελ. τη΄-τι΄.

τῶν ἐκ Κρήτης νομισμάτων ἃς εἶδον. Βεβαία εἶναι μόνον ἡ Κρητικὴ προέλευσις τῶν τὴν αὐτὴν ἐπιγραφὴν ΑΡΣΙ ἀλλὰ διαφόρους τύπους (Ἀθηνᾶς καὶ δελφίνων) φερόντων πολὺ νεωτέρων καὶ Κρητικῆς τεχνοτροπίας χαλκῶν νομισμάτων [1].

Νῦν ἡ ἐν Μεθάνοις ἀνακάλυψις τοῦ χαλκοῦ νομίσματος ἡμῶν διδάσκει σαφῶς ὅτι τὰ τοῦ τύπου τούτου νομίσματα ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἀρσινόην τῆς Πελοποννήσου, πρὸς δὲ ὅτι αὕτη ταυτίζεται ἀσφαλῶς πρὸς τὰ Μέθανα, οὕτως ὑπό τινος τῶν Πτολεμαίων μετονομασθέντα πρὸς τιμὴν μιᾶς τῶν τοῦ ὀνόματος τῆς Ἀρσινόης βασιλισσῶν τῆς Αἰγύπτου.

Τῶν Μεθάνων ἐγνωρίζομεν μέχρι τοῦδε χαλκᾶ νομίσματα φέροντα τὴν ἐπιγραφὴν ΜΕΘ, κοπέντα δὲ περὶ τὰ 350-322 π. Χ., καὶ ἄλλα χαλκᾶ τῶν ἀπὸ Σ. Σεβήρου μέχρι Γέτα ῥωμαϊκῶν χρόνων φέροντα τὴν ἐπιγραφὴν ΜΕΘΑΝΙΩΝ [2]. Τὰ δὲ φέροντα τὴν ἐπιγραφὴν ΑΡΣΙ ἀνήκουσι κατὰ τεχνοτροπίαν εἰς τοὺς χρόνους Πτολεμαίου Δ΄ τοῦ Φιλοπάτορος (221-203 π. Χ.), οὗ μάλιστα φαίνεται ὅτι ἀπεικονίζει ἡ κεφαλὴ τῆς ἐμπροσθίας αὐτῶν ὄψεως τὴν ἀδελφὴν καὶ σύζυγον Ἀρσινόην Γ΄ [3], ἧς πρὸς τιμὴν δυνατὸν νὰ μετωνομάσθησαν τὰ Μέθανα. Ἡ κατοχὴ δ' ὅμως τῶν Μεθάνων ὑπὸ τῶν Πτολεμαίων φαίνεταί μοι ἀρχαιοτέρα· φρονῶ δηλαδὴ ὅτι, ὅτε ἐν ἔτει 243 π. Χ. ὁ Ἄρατος ἐποίησε τὸν Πτολεμαῖον Γ, Εὐεργέτην, «σύμμαχον τῶν Ἀχαιῶν ἡγεμονίαν ἔχοντα καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν» [4], τότε ὁ Εὐεργέτης, ἵνα ἐφεδρεύῃ ἀσφαλῶς ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῆς Πελοποννήσου, θὰ ἔλαβε παρὰ τοῦ Ἀράτου ἢ καὶ αὐτοβούλως θὰ κατέλαβε τὰ Μέθανα, ὧν ὁ μὲν ἰσθμὸς ἠδύνατο εὐχερῶς νὰ ἀποτειχισθῇ πρὸς ἀσφαλῆ ἀπόκρουσιν πάσης ἐκ ξηρᾶς ἐπιδρομῆς, ἡ δὲ θάλασσα παρεῖχεν ἀσφαλὲς καὶ εὐρύχωρον ὁρμητήριον διὰ τὸν στόλον τῆς τότε θαλασσοκρατείρας Αἰγύπτου. Τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς ἔπραξαν ἐν ἀρχαιοτέρᾳ ἐποχῇ οἱ ὁμοίως

1. Numism. de la Crète ἔ. ἀ. ἀρ. 7-14.
2. Head-Σβορώνου, Ἱστορία τῶν νομισμάτων τόμ. Α΄, σελ. 553.
3. Παράβαλε Τὰ νομίσματα τοῦ Κράτους τῶν Πτολεμαίων πίναξ XXXIX, 1-12 πρὸς τὴν Numism. de la Crète ancienne pl. II, 23-25.
4 Πλουτάρχου, Ἄρατος 41. — Bouché-Leclercq, Histoire des Lagides I, 257.

θαλασσοκρατοῦντες Ἀθηναῖοι, οἵτινες «*ἀπολαβόντες*» τὸν τῆς Χερσονήσου ἰσθμόν, ἐν ᾧ τὰ Μέθανα, καὶ φρούριον καταστησάμενοι ἐλῄστευον τὸν ἔπειτα χρόνον τήν τε Τροιζηνίαν γῆν καὶ Ἁλιάδα καὶ Ἐπιδαυρίαν [1].

Ι. Ν. Σβορωνος

1. Θουκυδ. IV, 45.

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ

ΚΑΙ ΤΑ ΝΕΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Οἱ τύποι καὶ τὰ σύμβολα, ἅτινα ἔπλασεν ἡ δαιμόνιος τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων φαντασία, καὶ ἡ ἀπαράμιλλος αὐτῶν καλλιτεχνία παρέμειναν, ὡς γνωστόν, δι' ὅλων τῶν αἰώνων τὰ ἄριστα τῶν συμβόλων πάσης ἀφηρημένης ἢ συγκεκριμένης ἰδέας. Πάντες οἱ νεώτεροι πεπολιτισμένοι λαοὶ ἀνατρέχουσι κατὰ κανόνα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μυθολογίαν, ἱστορίαν καὶ καλλιτεχνίαν, ἵνα δανεισθῶσιν ἢ ἐμπνευσθῶσι τοὺς τύπους καὶ τὰ σύμβολα αὐτῶν πρὸς περιληπτικὴν δήλωσιν πάσης εὐγενοῦς ἰδέας, παντὸς θεωρητικοῦ ἢ πρακτικοῦ σκοποῦ. Οὕτω δύναταί τις νὰ εἴπῃ νῦν, ὅτι οἱ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων πλασθέντες τύποι καὶ ἐμβλήματα οὐδέποτε ἀπωλέσθησαν, ἀλλὰ τελοῦσιν ἐν ἐνεργείᾳ μέχρι τοῦ νῦν, οὐδενὸς λαοῦ δυνηθέντος νὰ ἀναπληρώσῃ αὐτοὺς δι' ἄλλων σαφεστέρων, ποιητικωτέρων ἢ καλλιτεχνικωτέρων. Ὁ ἀετὸς τοῦ Ἰδαίου καὶ Ὀλυμπίου Διός, σύμβολον καὶ οἰωνὸς πάσης εὐγενοῦς νίκης· ὁ λέων, σύμβολον τῶν ἡρωϊκῶν ἡττημένων τῆς Χαιρωνείας καὶ μυρία ἄλλα τοιαῦτα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων σύμβολα, ἀπαντῶσι καὶ νῦν ἐν χρήσει, ἀπαραλλάκτως πανταχοῦ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ὁμοίας εὐγενεῖς νίκας ἢ ἡρωϊκὰς ἥττας δηλοῦντα.

Τὰ τοιοῦτον γόητρον ἐπὶ πάντων τῶν λαῶν ἐξασκοῦντα σύμβολα ταῦτα ἦτο ἑπόμενον ὅτι πρὸ παντὸς θὰ ἐτίθεντο ἐν χρήσει ὑπὸ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων, εὐθὺς ὡς διὰ τοῦ ἐνδόξου καὶ ἡρωϊκοῦ αὐτῶν ἱεροῦ ἀγῶνος ἀνεκτήσαντο τὴν ἐλευθερίαν. Πράγματι δὲ ἀπὸ τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως μεγάλως ἐγενικεύθη ἡ χρῆσις τῶν ἀρχαίων συμβόλων ἐν τῇ νέᾳ Ἑλλάδι. Οὕτω νῦν δὲν ὑπάρχει πόλις, κώμη ἢ χωρίον, ἑταιρεία ἢ σωματεῖον, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ἔθηκεν εἰς χρῆσιν ὡς σύμβολον αὑτοῦ ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν ἔμβλημα. Οἱ

δῆμοι κυρίως δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἀνεκάλεσαν εἰς τὴν ζωὴν πάντας τοὺς κυρίους νομισματικοὺς τύπους τῶν ἀρχαίων πόλεων, ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῶν ὁποίων ἠγέρθησαν. Τὸ αὐτὸ δὲ ἀκριβῶς πράττουσιν, ἐφ' ὅσον δύνανται, αἱ κοινότητες καὶ τὰ σωματεῖα τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων.

Τὸ παράδειγμα τοῦτο ἠκολούθησε μετὰ σπουδῆς, ὡς ἦτο φυσικόν, καὶ ἡ μόλις πρὸ μικροῦ τελείως σχεδὸν ἐλευθερωθεῖσα ἡρωϊκὴ Κρήτη, ἡ μεγίστη καὶ ἐνδοξοτάτη Ἑλληνικὴ νῆσος τῆς Μεσογείου. Ἐπὶ τῶν πρώτων δημοσίων σφραγίδων τῆς τὴν αὐτονομίαν τουλάχιστον ἀνακτησαμένης νήσου ἐτέθη, ἐκ νομίσματος τῆς Κνωσοῦ ληφθεῖσα, καθ' ὑπόδειξιν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Νομισμ. Μουσείου κ. Σβορώνου ἐπισήμως πρὸς τοῦτο ἐρωτηθέντος, εἰκὼν τοῦ μυθικοῦ βασιλέως τῆς Κρήτης Μίνωος, συμβόλου πάσης πολιτικῆς εὐνομίας καὶ δικαιοσύνης. Κατὰ παράδοξον δὲ καὶ εὐοίωνον σύμπτωσιν πρῶτος καρπὸς τῆς εὐνομίας καὶ ἐλευθερίας, ἣν ἐπὶ αἰῶνας ἐδίψα ἡ ἡρωϊκὴ αὕτη νῆσος, ἦτο ἡ διὰ τῶν περιφήμων ἀνασκαφῶν τῆς Κνωσοῦ μετατροπὴ τοῦ μυθικοῦ Μίνωος εἰς ἱστορικὸν βασιλέα!

Παρὰ τὴν Πολιτείαν, αἱ πόλεις, οἱ μικρότεροι δῆμοι, τὰ σωματεῖα καὶ αὐτοὶ οἱ ἰδιῶται τῆς Κρήτης ὁμοίως καθ' ἑκάστην ἐκ τῆς ἀρχαίας καὶ μοναδικῆς εἰς πλοῦτον καὶ κάλλος τύπων νομισματικῆς τῆς νήσου δανείζονται τὰ ἐμβλήματα αὐτῶν, πηγὴν ἀκένωτον ἔχοντες τοὺς λαμπροὺς φωτοτυπικοὺς πίνακας τῆς μεγάλης συγγραφῆς τοῦ κ. Σβορώνου Numismatique de la Crète ancienne, ἥτις ἐξετυπώθη δαπάνῃ τῆς Κρητικῆς Συνελεύσεως, μικρὸν πρὶν ἢ ἐλευθερωθῇ ἡ νῆσος.

Λαμπρὸν περιληπτικὸν δεῖγμα τῆς ἀγάπης τῶν Κρητῶν πρὸς τὰ ἀρχαῖα αὐτῶν σύμβολα παρουσιάζει τὸ ὡραῖον δίπλωμα τῆς Α' ἐκθέσεως τῆς ἐλευθέρας Κρήτης, πλαισιωθὲν ἐντολῇ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Β. Υ. τοῦ πρίγκιπος Γεωργίου, διὰ τῶν ὡραιοτέρων νομισματικῶν τύπων τῶν κυριωτέρων πόλεων τῆς Κρήτης, οὓς καὶ πάλιν ἐνετάλη νὰ ἐκλέξῃ ὁ αὐτὸς ἕλλην ἀρχαιολόγος. Ἐκεῖνο δ' ὅμως, δι' οὗ οἱ Κρῆτες διελάλησαν πανταχοῦ γῆς τὸν ἔρωτα αὐτῶν πρὸς τὰ σύμβολα καὶ τὰ ἐμβλήματα τῶν ἀρχαίων προγόνων αὐτῶν, εἶναι τὰ ταχυδρομικὰ γραμματόσημα τῆς νέας αὐτονόμου αὐτῶν Πολιτείας.

Ἡ πρώτη σειρὰ τῶν Κρητικῶν γραμματοσήμων.

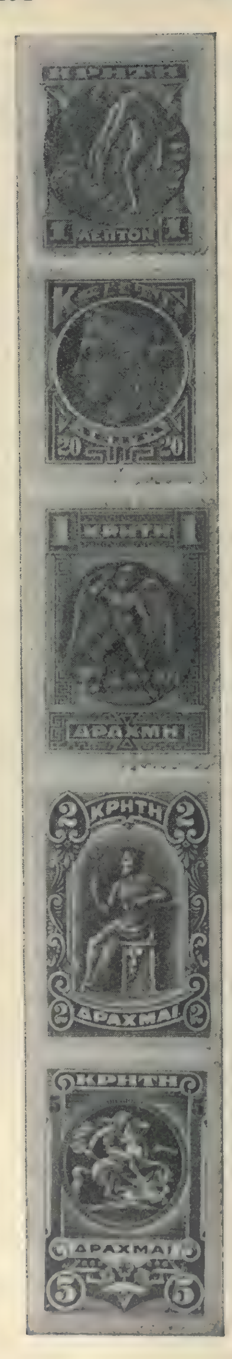
Ἤδη κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1900, ὁπότε ἐλειτούργησε τὸ πρῶτον ἡ Κρητικὴ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία, ἐτέθη εἰς κυκλοφορίαν ἡ πρώτη σειρὰ τῶν Κρητικῶν γραμματοσήμων, ἐφ᾽ ἧς ἐχαράχθησαν, κατ᾽ ἐκλογὴν τοῦ κ. Σβορώνου, οἱ ἑξῆς τύποι ληφθέντες ἐξ ἀρχαίων Κρητικῶν νομισμάτων.

Α΄. Γραμματόσημα ἀξίας 1 ἢ 50 λεπτῶν.

Ἑρμῆς ὁ ταχυδρόμος ληφθεὶς ἐκ διδράχμου τῆς Κρητικῆς πόλεως Σύβριτα, ἧς τὰ νομίσματα διακρίνονται ἐπὶ καλλονῇ (=Svoronos, Numism. de la Crète ancienne pl. XXX, 16). Ὁ θεὸς εἰκονίζεται κύπτων πρὸς ἀριστερὰ ἵνα προσδέσῃ τὸ πέδιλον τοῦ ἐπὶ βράχου τεθειμένου δεξιοῦ αὐτοῦ ποδός. Ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ κρέμαται ὁ πέτασος, ἀπὸ δὲ τῶν ὤμων κατέρχεται ἡ χλαμύς, ἐνῷ τὸ κηρύκειον εἶναι προσωρινῶς τεθειμένον ἐπὶ τοῦ βράχου, ἵνα λάβῃ αὐτὸ ὁ θεὸς ἀνὰ χεῖρας εὐθὺς ὡς προσδέσῃ τὸ πέδιλον αὐτοῦ. Βεβαίως ὁ τύπος οὗτος εἶναι τὸ προσφυέστερον ἔμβλημα γραμματοσήμου, ὅπερ ἐχάραξέ ποτε νεώτερος λαός, ἐποιήθη δὲ ὑπὸ τοῦ ἀρχαίου καλλιτέχνου τῆς Συβριτίας κατ᾽ ἔμπνευσιν ἐκ τοῦ μέρους ἐκείνου τῆς Ὀδυσσείας τοῦ Ὁμήρου (Ε, στίχ. 1 κέξ.), ἐν ᾧ περιγράφεται ἡ ὑπὸ τῶν θεῶν τοῦ Ὀλύμπου ἀποστολὴ τοῦ Ἑρμοῦ εἰς τὴν μακρὰν κειμένην νῆσον τῆς Καλυψοῦς, ἵνα ὡς ταχυδρόμος κομίσῃ αὐτῇ τὴν ἐντολὴν τοῦ Διὸς πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ Ὀδυσσέως. Τότε ὁ ἄγγελος τῶν θεῶν Ἑρμῆς παρασκευαζόμενος νὰ ἐκτελέσῃ τὴν διαταγὴν τοῦ Διός:

> ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
> ἀμβρόσια χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ᾽ ὑγρὴν
> ἠδ᾽ ἐπ᾽ ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο.
> Εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ᾽ ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
> ὧν ἐθέλει, τοὺς δ᾽ αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
> τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης.

Δύναταί τις νὰ φαντασθῇ ὡραιότερον ἔμβλημα τῆς διεθνοῦς καὶ ὑπερποντίου ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας;

Β΄. Γραμματόσημα τῆς 1 δραχμῆς.

Ὅπως διὰ τοῦ προηγουμένου τύπου ἐζητήθη ἔμβλημα τῆς *ἐξωτερικῆς,* οὕτως εἰπεῖν, ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, οὕτω διὰ τοῦ τύπου τοῦ γραμματοσήμου τούτου ἐπεδιώχθη ἡ δήλωσις τῆς *ἐσωτερικῆς* τῆς νήσου ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας. Ἀντεγράφη δηλαδὴ ἐκ περικαλλοῦς νομίσματος τῆς Κρητικῆς πόλεως Φαιστοῦ (= Svoronos ἔ. ἀν. pl. XXIV, 34) ὁ χαλκοῦς πτερωτὸς περίπολος τῆς νήσου Τάλως ἢ ΤΑΛΩΝ, ἤτοι ὁ μυθικὸς γίγας ἐκεῖνος ὁ τρὶς καθ' ἑκάστην μεθ' ὑπερφυσικῆς ταχύτητος περιπετόμενος τὴν νῆσον πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐντολῶν τοῦ βασιλέως Μίνωος καὶ πρὸς προστασίαν αὐτῆς κατὰ τῶν ξένων ληστῶν καὶ ἐπιδρομέων.

Γ΄. Γραμματόσημα τῶν 5 ἢ τῶν 20 λεπτῶν.

Ὅπως διὰ τῶν δύο προηγουμένων τύπων ἐδηλώθη ἡ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία, οὕτω διὰ τοῦ τρίτου τούτου ἐδηλώθη ἡ νῆσος, εἰς ἣν ἀνήκει ἡ ταχυδρομικὴ αὕτη ὑπηρεσία. Ἀντεγράφη δηλαδὴ ἐξ ἀργυροῦ διδράχμου τῶν Κνωσίων, ἀρίστης Πραξιτελείου τεχνοτροπίας (= Svoronos ἔ. ἀν. pl. VI, 6) κεφαλὴ εἰκονίζουσα κατά τινας μὲν τὴν κυρίαν τῆς νήσου θεὰν Ἥραν σύζυγον τοῦ Διὸς τῆς Κρήτης, κατ' ἄλλους δὲ αὐτὴν τὴν πεπρωσοποποιημένην Κρήτην.

Δ΄. Γραμματόσημα τῶν 2 δραχμῶν.

Ὅπως ἡ Κρητικὴ Πολιτεία διὰ τῶν πρώτων δημοσίων σφραγίδων τῆς νήσου, οὕτω καὶ ἡ Κυβέρνησις τοῦ Ἁρμοστοῦ τῆς νήσου

πρίγκιπος Γεωργίου ἠθέλησαν διὰ τοῦ ἐμβλήματος ἑνὸς τῶν μεγαλυτέρας ἀξίας γραμματοσήμων νὰ ἐκδηλώσωσι τὰς ἀρχάς, ὑφ' ἃς ἐφιλοδόξουν νὰ διοικήσωσι τὴν νῆσον. Ἐχάραξαν δηλαδὴ ἐπί τε τῶν ῥηθεισῶν σφραγίδων καὶ ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ γραμματοσήμου ἐκ τοῦ αὐτοῦ νομίσματος τῶν Κνωσίων (= Svoronos ἔ. ἀ. pl. IV, 34), εἰκόνα τοῦ Μίνωος, ὅστις ἐγένετο ὁ σοφώτατος, δικαιότατος καὶ ἠπιώτατος πάντων τῶν βασιλέων καὶ νομοθετῶν, «ἀληθῶς θεῖος ἀνήρ», καὶ σύμβολον πάσης εὐνομουμένης πολιτείας.

Ε'. Γραμματόσημα τῶν 10 καὶ 25 λεπτῶν καὶ τῶν 5 δραχμῶν.

Παρὰ τὰ ἀρχαῖα αὐτῶν σύμβολα καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ διασημοτάτου τῶν ἀρχαιοτάτων βασιλέων τῆς νήσου, οἱ Κρῆτες μετὰ εὐλόγου ἐθνικῆς χαρᾶς καὶ ἐθνικῶν ἐλπίδων, ἔθεσαν ἐπὶ τῶν γραμματοσήμων τῶν 10 καὶ 25 λεπτῶν τὴν εἰκόνα τοῦ νεαροῦ καὶ ἡρωϊκοῦ τὸ παράστημα ἡγεμόνος αὐτῶν πρίγκιπος Γεωργίου τῆς Ἑλλάδος, ὃν ἡ ἑλληνικὴ φαντασία τῶν μόλις ἀπὸ τοῦ ξένου ζυγοῦ ἀπελευθερωθέντων Κρητῶν παρέβαλεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς πρὸς τοὺς ἥρωας ἐκείνους τῆς ἐθνικῆς καὶ χριστιανικῆς Ἑλλάδος, τοὺς διὰ τοῦ φόνου ληστῶν ἢ θηρίων ἐλευθερώσαντας Ἑλληνικὰς χώρας καὶ λαούς. Τῆς τελευταίας ταύτης ἀντιλήψεως τοῦ χριστιανικοῦ λαοῦ τῆς Κρήτης ἐκδήλωσις εἶναι ἡ ἐπὶ τῶν πενταδράχμων γραμματοσήμων τεθεῖσα εἰκὼν τοῦ ὁμωνύμου τῷ νεαρῷ ἡγεμόνι τῆς Κρήτης Ἁγίου Γεωργίου, ἐφίππου καὶ φονεύοντος τὸν φοβερὸν δράκοντα. Ὁ τύπος οὗτος ἀντεγράφη ὑπὸ τοῦ χαράκτου τῶν γραμματοσήμων ἐκ τῶν ἀγγλικῶν χρυσῶν νομισμάτων διά τε τὸ πρόχειρον αὐτῶν καὶ διότι ἡ εἰκὼν αὕτη ἐκρίθη ὡς ἡ καλλιτεχνικωτάτη τῶν γνωστῶν εἰκόνων τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ὡς προφανῶς ἐμπνευσθεῖσα ἐκ τῶν ἐν τῷ Βρεττανικῷ Μουσείῳ ἀποκειμένων παγκάλων ἱππέων τῆς ζῳοφόρου τοῦ Παρθενῶνος.

Ἡ νέα σειρὰ τῶν Κρητικῶν γραμματοσήμων.

Ἐπειδή, ὅτε ἐτέθησαν εἰς κυκλοφορίαν τὰ γραμματόσημα τῆς πρώτης σειρᾶς, ἡ Κρήτη δὲν εἶχεν εἰσέτι προσχωρήσει εἰς τὴν Παγκόσμιον Ταχυδρομικὴν Ἕνωσιν, τὰ δὲ γραμματόσημα ἐκεῖνα ὡς ἐκ

τούτου δὲν διεδόθησαν καὶ δὲν κατηναλώθησαν ὡς ἔδει, ἐπίκειται δ' ἀφ' ἑτέρου ἡ ἐξάντλησις τῶν εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα τῆς Κρήτης παρακαταθηκῶν τοιούτων γραμματοσήμων, ἡ Κρητικὴ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ ἐκδώσῃ νέαν σειρὰν γραμματοσήμων, ἧς ἀντίγραφα δημοσιεύομεν ἐπὶ τοῦ ἐν τέλει προσηρτημένου φωτοτυπικοῦ πίνακος.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐλήφθη καθ' ἣν ἐποχὴν τῆς Ἀνωτέρας ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Διευθύνσεως προΐστατο ὁ τέως Σύμβουλος τῆς Α. Β. Ὑψηλότητος κ. Ι. Τσουδερός. Παρὰ δὲ τῇ Διευθύνσει τῶν Ταχυδρομείων, ἧς προΐσταται ἀπὸ ἔτους καὶ πλέον ὁ κ. Β. Ν Μαυρίδης, ἐξεπονήθη πᾶσα σχετικὴ πρὸς τὴν κατασκευὴν τῶν γραμματοσήμων ἐργασία καὶ ἐδόθησαν παρ' αὐτῆς αἱ προσήκουσαι ὁδηγίαι εἰς τὸ ἐργοστάσιον, ἡ κατανομὴ τῶν παραστάσεων, ἡ ἐκλογὴ τῶν χρωματισμῶν, τῶν σχεδιασμάτων, τῶν περιθωρίων καὶ τῶν κοσμημάτων κτλ. Τὴν ἐκλογὴν τῶν τύπων τῶν νομισμάτων ἐνήργησεν ὁ ὀργανωτὴς τῆς Ταχυδρομικῆς ἐν Κρήτῃ ὑπηρεσίας κ. Μαρῖνος ἐκ τοῦ πολλάκις ἀνωτέρω μνημονευθέντος βιβλίου τοῦ κ. Σβορώνου περὶ τῶν νομισμάτων τῆς ἀρχαίας Κρήτης. Ἐν τῇ ἐκλογῇ ὅμως τῶν τύπων τῶν νέων γραμματοσήμων δὲν ἐπρυτάνευσεν, ὡς προκειμένου περὶ τῶν τύπων τῆς πρώτης σειρᾶς, ἡ ἔφεσις πρὸς συμβολισμὸν τῆς ταχυδρομικῆς κυρίως ὑπηρεσίας, ἀλλὰ μᾶλλον πρῶτον μὲν ἡ ἐπιθυμία τῆς ἀναβιώσεως περιφήμων μυθολογικῶν τύπων τῆς νήσου, δεύτερον ἡ διαφήμισις τῶν ἀληθῶς καταπληκτικῶν ἀνακαλύψεων τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Μινωϊκῆς Κρήτης, δι' ὧν αἰῶνες ὅλοι προσετέθησαν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τέλος, τρίτον, ἡ ἀνάμνησις τῶν ἐνδόξων ὁλοκαυτώσεων καὶ ἡρωϊκῶν θυσιῶν τῶν γενναίων Κρητῶν, δι' ὧν ἀνεκτήθη ἡ αὐτονομία τῆς νήσου.

Ἡ δὲ χάραξις τῶν χαλυβδίνων πλακῶν, δι' ὧν ἐξετυπώθησαν τὰ νέα γραμματόσημα, καὶ πᾶσαι γενικῶς αἱ ἐργασίαι τῆς κατασκευῆς αὐτῶν ἐγένοντο εἰς τὸ ἐν Λονδίνῳ παγκοσμίου φήμης ἐργοστάσιον τῶν κ.κ. Bradbury, Wilkinson and C°.

Οἱ τύποι τῶν νέων γραμματοσήμων εἶναι οἱ ἑξῆς:

α'. Γραμματόσημα τῶν 2 λεπτῶν.

Ἀντίγραφον ἀποτυπώματος μεγάλης μυκηναϊκῆς σφραγῖδος ἐκ Κνωσοῦ. Τὸ μοναδικὸν διὰ τὴν θρησκευτικὴν αὐτοῦ σημασίαν ἀπο-

τύπωμα τοῦτο «προέρχεται πιθανώτατα ἐκ σφενδόνης μεγάλου ἡγεμονικοῦ χρυσοῦ δακτυλίου, παρίσταται δ' ἐν αὐτῷ ἡ μεγάλη τῶν Μυκηναίων θεὰ ὀρθία ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ βουνοῦ ἢ τροχάλου φέρουσα κλιμακωκὴν στολιδωτὴν ἐσθῆτα καὶ κρατοῦσα δόρυ ἢ σκῆπτρον διὰ τῆς προτεταμένης ἀριστερᾶς. Ἑκατέρωθεν αὐτῆς δύο λέοντες φύλακες στηρίζοντες τοὺς ἐμπροσθίους πόδας ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ βουνοῦ, ἐφ' οὗ ἵσταται ἡ θεά. Καὶ εἰς μὲν τὸ ἓν ἄκρον φαίνεται διώροφον ἱερὸν μὲ τὰ ἱερὰ κέρατα, εἰς δὲ τὸ ἄλλο ἄκρον ἀνὴρ σεβίζων κατὰ τὸν συνήθη τότε τρόπον, φέρων δηλαδὴ τὰς χεῖρας εἰς τὸ πρόσωπον». (Σ. Α. Ξανθουδίδου, ὁ Κρητικὸς πολιτισμός, σελ. 109. Πβλ. καὶ A. Evans, The Palace of Cnosos, 1901, p. 28, 29.

β'. Γραμματόσημα τῶν 5 λεπτῶν.

Τύπος ἀρχαίου καλλίστου διδράχμου τοῦ Ε' αἰῶνος π. Χ. κοπέντος ἐν Γόρτυνι τῆς Κρήτης (=Svoronos ἔ. ἀ. pl. XIII, 9), εἰκονίζοντος δὲ τὴν Κρητικὴν νύμφην Βριτόμαρτιν κρυπτομένην μεταξὺ τῶν κλάδων γηραιᾶς δρυός. Ὁ τύπος οὗτος ἦτο διάσημος παρὰ τοῖς μυθολόγοις ὡς παράστασις τῆς Εὐρώπης ἐπὶ πλατάνου, ἀλλ' ὁ κ. Σβορῶνος ἀπέδειξεν ὅτι πρόκειται περὶ τῆς Βριτομάρτιδος διὰ τῆς μελέτης αὐτοῦ «Britomartis la soi-disant Europe sur le platane de Gortyne». (Revue Belge de Numismatique, 1894. Τῆς μελέτης ταύτης ἀγγλικὴ μετάφρασις ὑπὸ L. Low ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ American Journal of Numismatics, Boston 1894, July κἑξ., ἑλληνικὴ δὲ ὑπὸ τοῦ κ. Α. Βορεάδου ἐν τῷ ἑβδομαδιαίῳ Κρητικῷ περιοδικῷ *Ἡρακλείῳ* τοῦ 1894 ἀρ. 34-40).

γ'. Γραμματόσημα ἀξίας 10 λεπτῶν.

Κατενώπιον προτομὴ τοῦ Ὑπάτου Ἁρμοστοῦ τῆς Κρήτης Πρίγκιπος Γεωργίου τῆς Ἑλλάδος.

δ'. Γραμματόσημα ἀξίας 20 λεπτῶν.

Ἀντιγραφὴ τύπου διδράχμου ἀργυροῦ νομίσματος Πραξιτελείου τεχνοτροπίας, κοπέντος δ' ἐν Κυδωνίᾳ τῆς Κρήτης (=Svoronos ἔ. ἀ. pl. IX, 23) καὶ εἰκονίζοντος τὸν Δία Κρηταγενῆ ὡς βρέφος θηλαζό-

μενον ὑπὸ τῆς κυνοσουρίδος κυνὸς Κυνοσούρας, συμβόλου τῶν Κυνοσουρέων ἐπικαλουμένων Κυδωνιατῶν, ὧν τὸ νόμισμα φέρει κάτω τοῦ τύπου τῆς κυνὸς τὴν ἐπιγραφὴν ΚΥΔΩΝ[ΙΑΤΩΝ]. Ἡ Κυνόσουρα αὕτη εἶναι ἡ κατόπιν, ἐξ εὐγνωμοσύνης τοῦ παρ᾽ αὐτῆς ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Κυδωνιατῶν ἐκτραφέντος Διός, καταστερισθεῖσα ὡς Μικρὰ Ἄρκτος, περὶ ἧς Θαλῆς ὁ Μιλήσιος ἔλεγεν *«εἰκόνα κυνὸς εἶναι»*. (Ἴδε Ι. Σβορώνου, Νομισματικοὶ τύποι ἀναφερόμενοι εἰς τὴν ἐν Κρήτῃ παιδοτροφίαν τοῦ Διός: *Ἀρχαιολ. Ἐφημερὶς* 1893 σελ. 1-8: καὶ τοῦ αὐτοῦ, Νομισματικά, ἐν τῇ *Ἑστίᾳ* (περιοδικῷ Ἀθηνῶν) τοῦ 1894 σελ. 31-32).

ε΄. Γραμματόσημα τῶν 25 λεπτῶν.

Ἀντιγραφὴ ἑνὸς τῶν καλλίστων, ἂν μὴ τοῦ πάντων καλλίστου νομίσματος τῆς Κρήτης, ἤτοι διδράχμου τῆς πόλεως Ἰτάνου (=Svoronos ἔ. ἀ. pl. XIX, 7), παριστῶντος Τρίτωνα διαπερῶντα ἰχθὺν τῇ τριαίνῃ, σύμβολον δὲ τῆς πάλαι θαλασσοκρατορίας τῶν Κρητῶν[1].

ϛ΄. Γραμματόσημα τῶν 50 λεπτῶν.

Ἀντιγραφὴ διδράχμου τῆς Κνωσοῦ (=Svoronos ἔ. ἀ. pl. IV, 34), παριστῶντος ἐν πλαισίῳ μαιανδρομόρφου Λαβυρίνθου τὴν κεφαλὴν τῆς θυγατρὸς τοῦ Μίνωος Ἀριάδνης, τῆς πασιγνώστου ἐκ τῶν περὶ Θησέως καὶ Μινωταύρου ἀρχαίων μύθων. Ὄπισθεν αὐτῆς εὕρηται ἡ ἐπιγραφὴ ΚΝΩΣΙΟΝ (δηλαδὴ νόμισμα).

ζ΄. Γραμματόσημα τῆς 1 δραχμῆς.

Ἀντιγραφὴ ἀρχαϊκοῦ ἀργυροῦ διδράχμου τῆς Γόρτυνος (=Svoronos ἔ. ἀ. pl. XII, 25). Εἰκονίζει δὲ τὴν Εὐρώπην ἐπὶ τοῦ εἰς ταῦρον μεταβληθέντος Διός, ἀπάγοντος αὐτὴν ἐκ Φοινίκης εἰς Κρήτην, κατὰ τὸν πασίγνωστον μῦθον. Κάτω τοῦ ταύρου φαίνονται λείψανα χελώνης τύπου ἀρχαιοτέρου Αἰγινητικοῦ διδράχμου, ἐφ᾽ οὗ ἐπεκόπη τὸ νόμισμα τοῦτο τῆς Γόρτυνος.

1. Δυστυχῶς τὸ κάλλιστον τοῦτο τῶν γραμματοσήμων τῆς νέας σειρᾶς ἀπέτυχεν ἐπὶ τοῦ ἐνταῦθα προσηρτημένου φωτοτυπικοῦ πίνακος ἕνεκα τοῦ κυανοῦ αὐτοῦ χρώματος.

η'. Γραμματόσημα ἀξίας 3 δραχμῶν.

Ἄποψις τῶν ἐρειπίων τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄγγλου νομισματολόγου καὶ ἀρχαιολόγου Α. Evans ἀνασκαφέντος περιφήμου Μινωϊκοῦ ἀνακτόρου τῆς Κνωσοῦ.

«Τὸ κυσμητικὸν πλαίσιον τοῦ γραμματοσήμου τούτου εἶναι *σπειροειδές*, συνηθέστατον ὡς κόσμημα ἐν τοιχογραφίαις, περιθέον τοὺς τοίχους ἐν εἴδει θριγκοῦ. Συνηθέστατον ἐπίσης εἶναι ὡς κόσμημα ἀγγείων τῶν ἀνακτόρων τῆς Κνωσοῦ καὶ ἄλλων Κρητικῶν πόλεων μυκηναϊκῆς ἐποχῆς.

»Τὸ τέρας ὅπερ εἰκονίζεται ἀριστερὰ ἔχει σῶμα γυναικὸς μὲ μεγάλους μαστοὺς καὶ κεφαλὴν βοός. Φέρεται εἰς σφραγῖδας εὑρεθείσας κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τῆς Ζάκρου (Σητείας). Μινώταυρος δὲν εἶναι, διότι οὗτος πρέπει νὰ ὑποτεθῇ ἀρσενικοῦ γένους. Ἐπειδὴ δ' ὅμως εὑρέθη ἐν Κρήτῃ καὶ ὁμοιάζει πρὸς Μινώταυρον, χαρακτηρίζεται ὡς τοιοῦτος.

»Ὁ πρὸς τὰ δεξιὰ τοξότης εὑρέθη εἰς τὸ ἀνάκτορον τῆς Κνωσοῦ, εἰς τὴν βορειοδιτικὴν αὐτοῦ γωνίαν. Εἶναι δὲ τεμάχιον ἀγγείου ἐκ στεατίτου λίθου φέρον ἀνάγλυφον τὸν τοξότην καθ' ἣν στιγμὴν τανύων τὸ τόξον ἀπολύει τὸ βέλος».

θ'. Γραμματόσημα ἀξίας 5 δραχμῶν.

Ἄποψις τῆς ἱστορικῆς Μονῆς τοῦ Ἀρκαδίου, διασήμου ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν Κρητικῶν ἐπαναστάσεων ἕνεκα τῆς τῇ 8/20 Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 1866 μετὰ ἐξόχως ἡρωϊκὴν ἀντίστασιν κατὰ 22,000 Τούρκων καὶ Αἰγυπτίων στρατιωτῶν ἀνατινάξεως τῶν ἐν αὐτῷ 900 Ἑλλήνων μαχητῶν, κληρικῶν καὶ γυναικοπαίδων, συναπολεσθέντων οὕτω μετὰ τοῦ πλήθους τῶν ἐφορμησάντων ἐχθρῶν. Εἶναι τὸ ἔνδοξον Μεσολόγγιον τῆς Κρήτης! Ὡραίαν, σαφῆ καὶ ἀρχαιοτέραν, εἰκόνα τῆς παναρχαίου μονῆς ταύτης παρέχει ὁ ἄγγλος περιηγητὴς Pashley, Travels in Crete (London 1837) τόμ. Α', σελ. 309. Αἱ δύο γυναῖκες, αἵτινες πλαισιοῦσι τὸ γραμματόσημον τοῦτο, παριστῶσι τὴν Ἑλλάδα καὶ Κρήτην, ὧν ἡ μὲν προσφέρει βασιλικὸν στέμμα, ἡ δὲ κλάδον φοίνικος σύμβολον μαρτυρίου καὶ δόξης.

Καθύπερθεν τῆς Μονῆς μαρμαίρουσιν αἱ αἰώνιοι χιόνες τῆς κορυφῆς τοῦ ἱεροῦ ὄρους τῆς Ἴδης, ἧς ἐν τῷ περιφήμῳ ἄντρῳ ἐγεννήθη ὁ *«πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε»* Ζεὺς ὁ Ἰδαῖος ἐν μέσῳ τῶν πρώτων κατοίκων τῆς νήσου Κουρήτων Κρητῶν, οἵτινες ἐπροστάτευσαν τὸ θεῖον βρέφος σκέποντες διὰ τῶν ἀσπίδων καὶ τὸν πολεμικὸν πυρρίχιον περὶ αὐτὸ ἐνθουσιωδῶς ὀρχούμενοι. Ὄντως δ᾽ ἁρμονικῶς ἐπιστέφει ἡ νεφελογείτων αὕτη Βηθλεὲμ τοῦ δαιμονίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος τὴν ἱερὰν Μονὴν ἀφ᾽ ἧς ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων ἀνετινάχθη πρὸς τὸ αἰωνίως κυανοῦν στερέωμα τῆς νήσου τοῦ Μίνωος ἡ αἱμοβαφὴς ἑλληνικὴ δόξα τῶν περικλεῶν καὶ ἐπὶ αἰῶνας διαρκεσάντων ἀγώνων πρὸς ἀνάκτησιν τῆς ἐλευθερίας. Ὁ καπνὸς τῆς ἀνατινάξεως ἐκείνης ἀνελθὼν περιέβαλλε τὴν κορυφὴν τῆς Ἴδης διὰ νέου στεφάνου δόξης, οὗ τὴν αἴγλην βλέπει διαρκῶς ἀπαστράπτουσαν ἡ διάνοια τοῦ αἰωνίου καὶ μαρτυρικοῦ ἔθνους τῶν Ἑλλήνων περὶ οὗ ἀληθῶς προεφήτευσε πανάρχαιος χρησμὸς ὅτι ὡς ὁ *ἀσκὸς βαπτίζει, δῦναι δ᾽ οὐ θέμις.*

Ὅπως τὰ τῆς πρώτης σειρᾶς γραμματόσημα τῆς νήσου Κρήτης ἐθεωρήθησαν ὡς ἐκ τῶν καλλίστων μεταξὺ πάντων τῶν νεωτέρων γραμματοσήμων καὶ κατέστησαν περιζήτητα πρὸς κόσμησιν τῶν συλλογῶν, οὕτω, δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι καὶ ἡ νέα σειρά, ἡ νῦν μόλις τιθεμένη εἰς κυκλοφορίαν θὰ τύχῃ μεγίστης ὑποδοχῆς παρὰ τοῖς γραμματοσημοφίλοις. Οἱ δὲ νομισματολόγοι εὐχαρίστως θὰ βλέπωσιν ἐν αὐτῇ μίαν τῶν μυρίων ὡραίων ἐπιδράσεων τῆς ἀρχαίας νομισματικῆς ἐπὶ τῆς νεωτέρας σφραγιστικῆς καὶ συμβολικῆς.

ΦΙΛΩΝΙΔΗΣ ΖΩΪΤΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ Ζ' ΤΟΜΟΥ

TABLE DES MATIÈRES

CONTENUES DANS LE

JOURNAL INTERNATIONAL D'ARCHÉOLOGIE NUMISMATIQUE

TOME SEPTIÈME

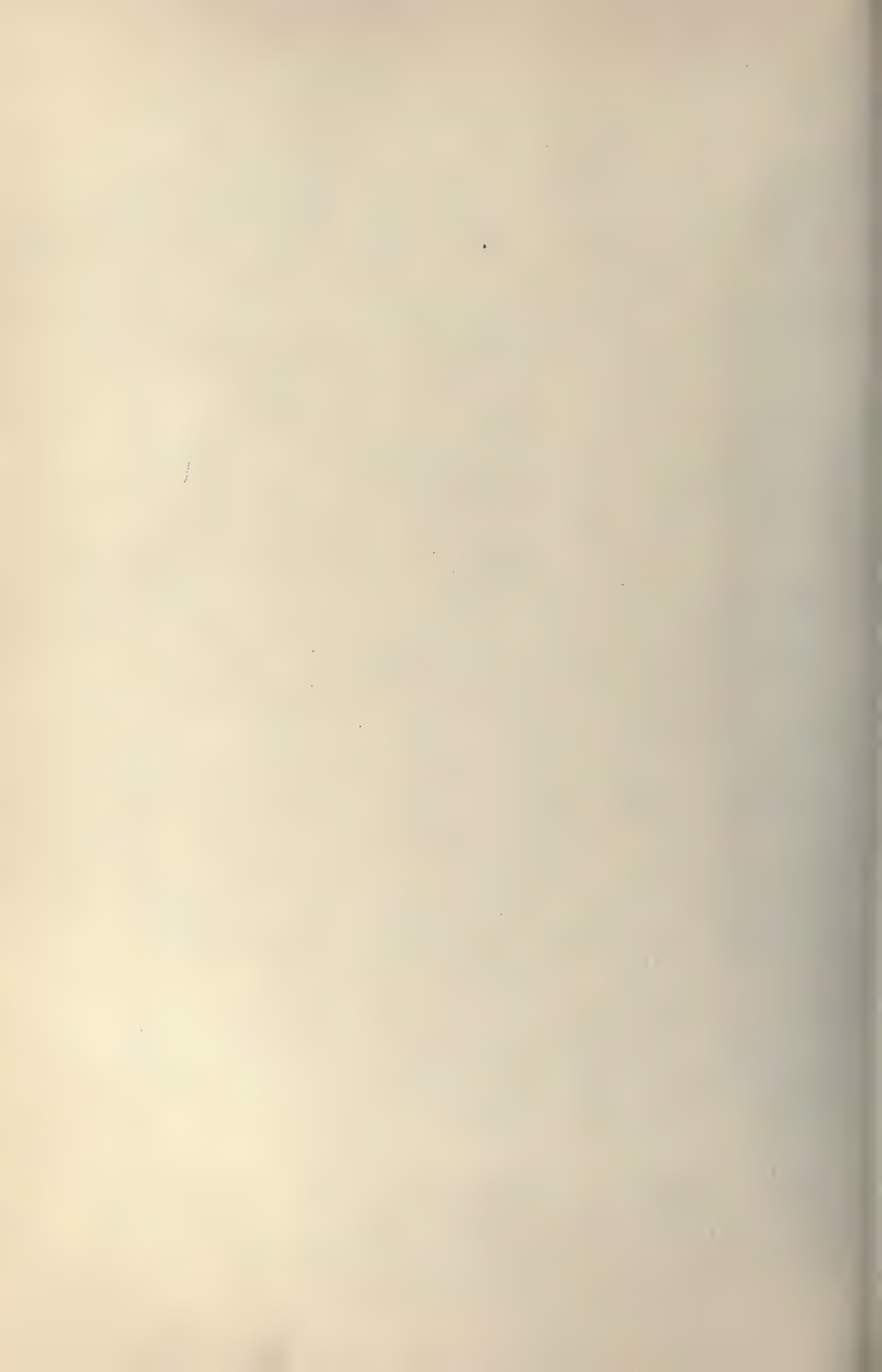
1904

MÉMOIRES ET DISSERTATIONS

Σημ. Ἡ ἀπάντησις τοῦ κ. Σβορώνου εἰς τὰ *Ἐλευσινιακὰ μελετήματα* τοῦ κ. Δ. Φιλίου ἀνεβλήθη, ἐλλείψει χώρου, εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος.

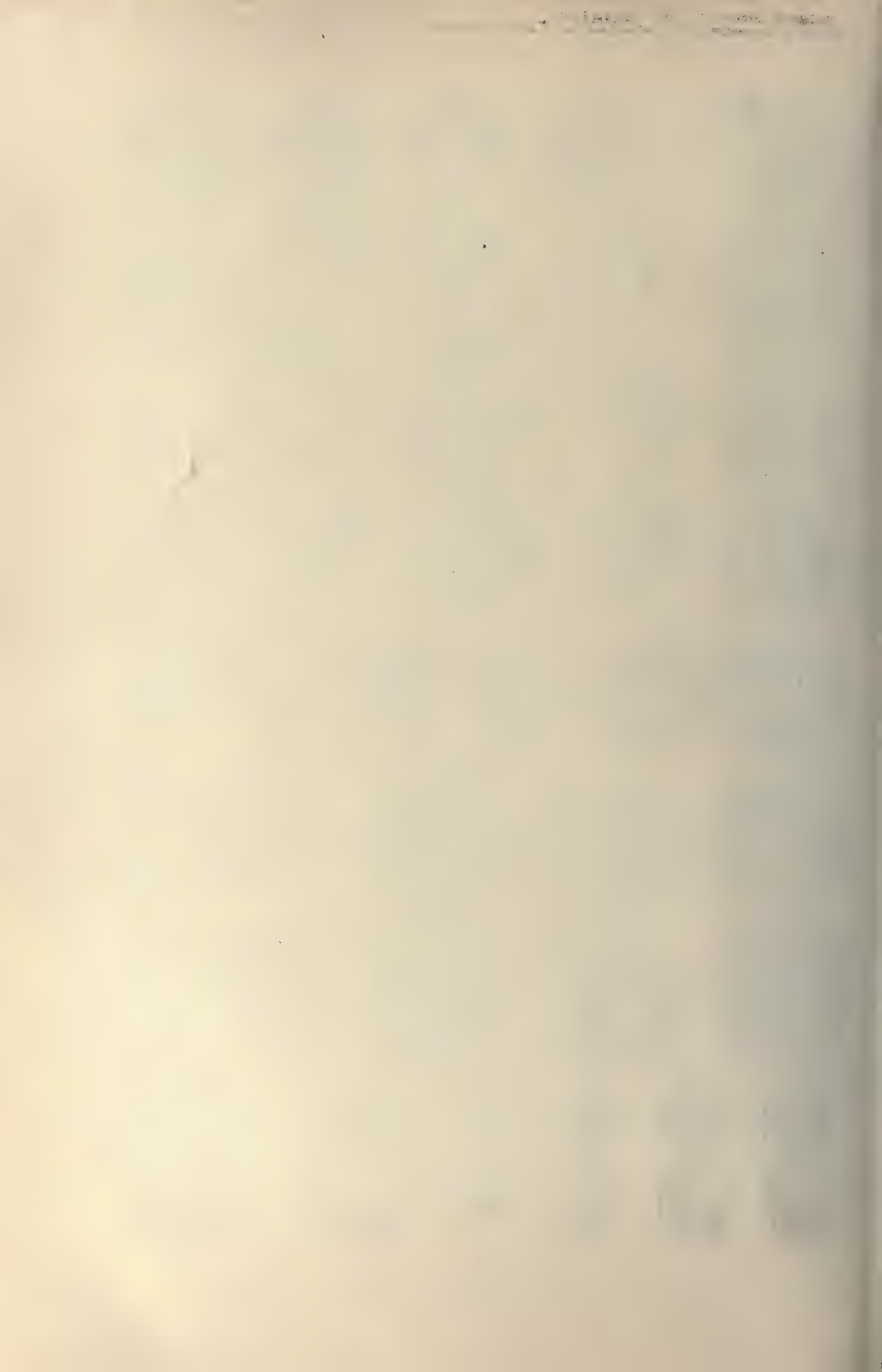

ΣΥΛΛΟΓΗ Α. ΣΟΥΤΣΟΥ

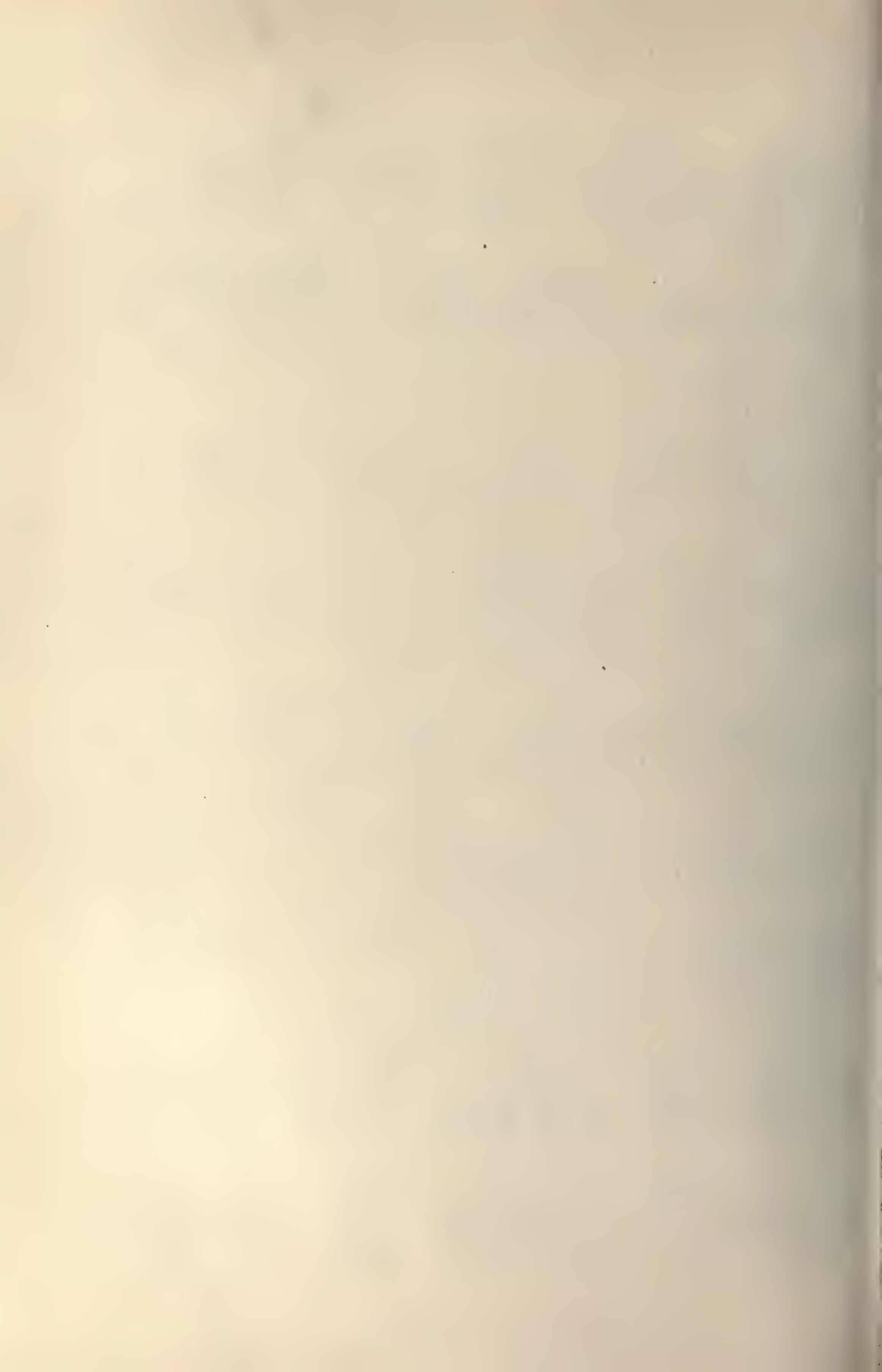

ΣΥΛΛΟΓΗ Α. ΣΟΥΤΣΟΥ

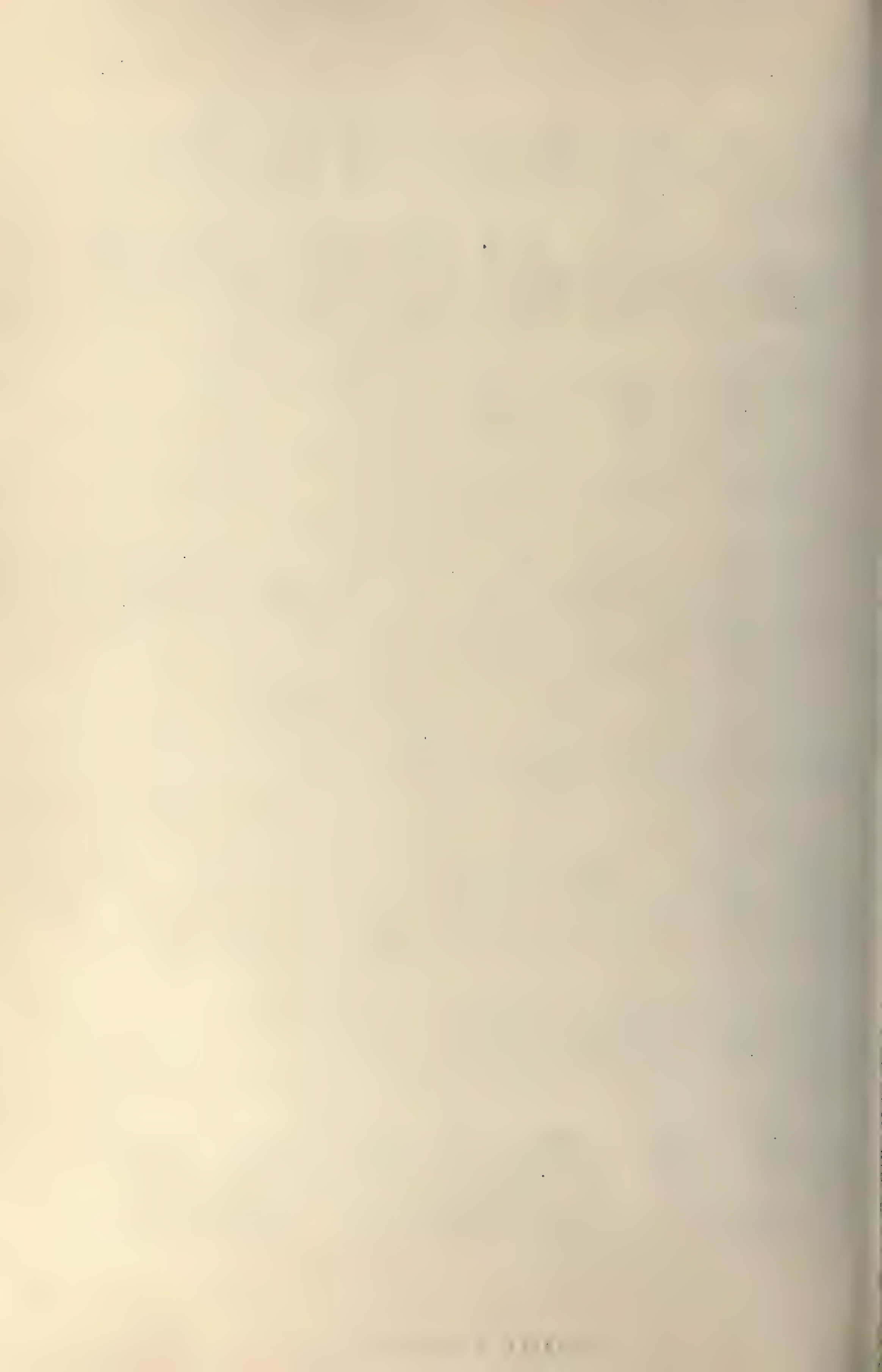

ΣΥΛΛΟΓΗ Α. ΣΟΥΤΣΟΥ

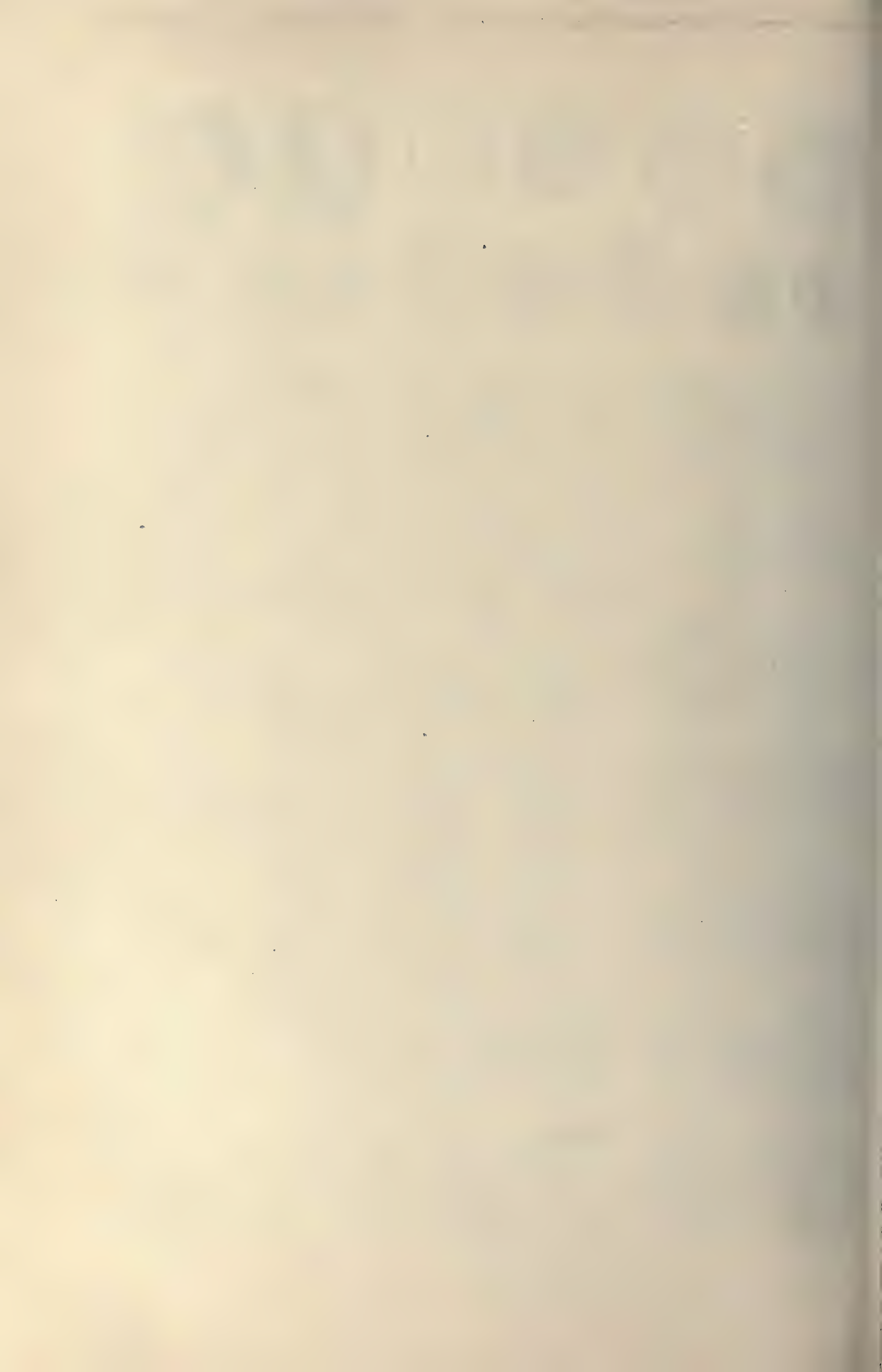

ΣΥΛΛΟΓΗ Α. ΣΟΥΤΣΟΥ

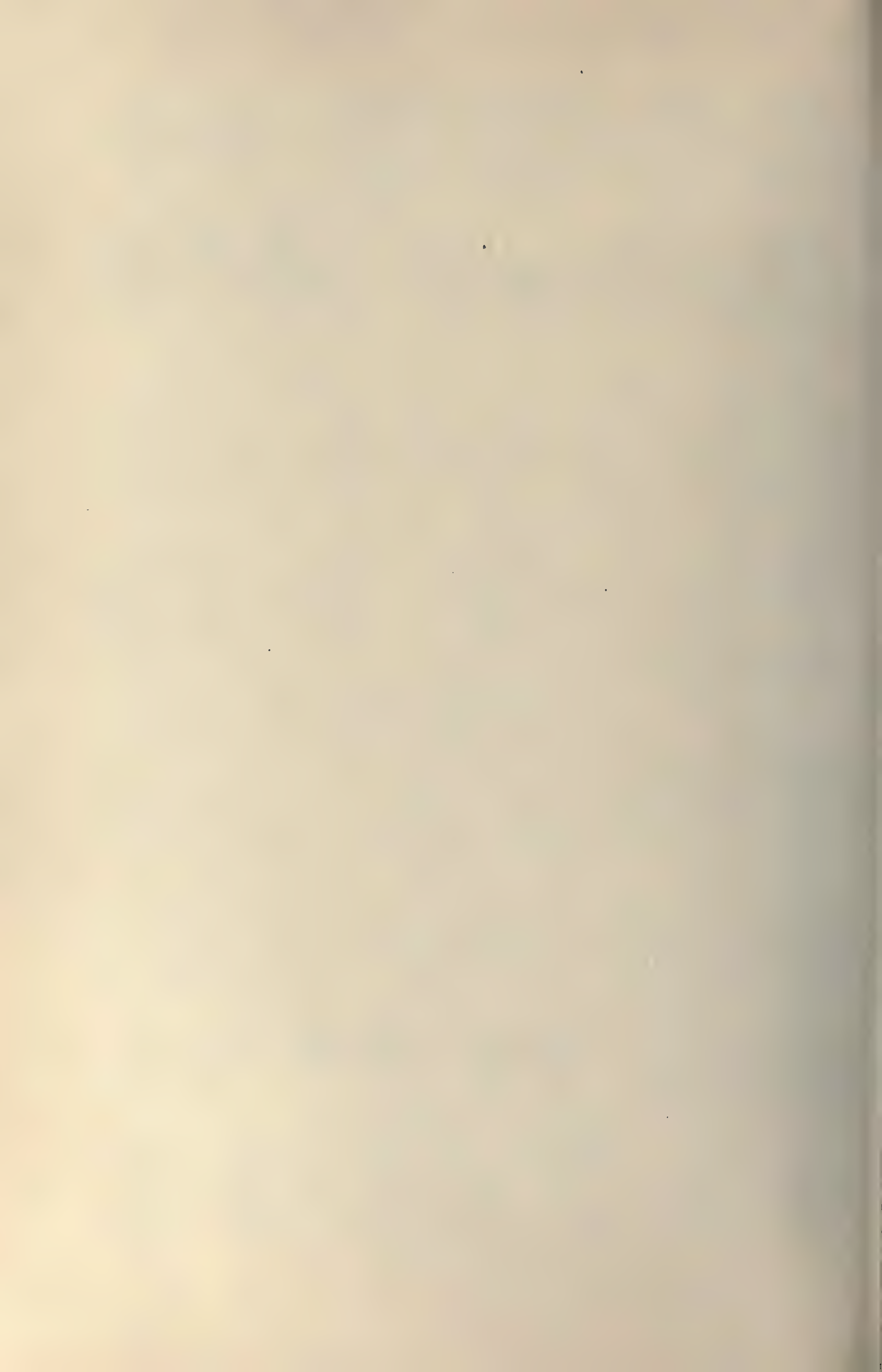

ΣΥΛΛΟΓΗ Α. ΣΟΥΤΣΟΥ

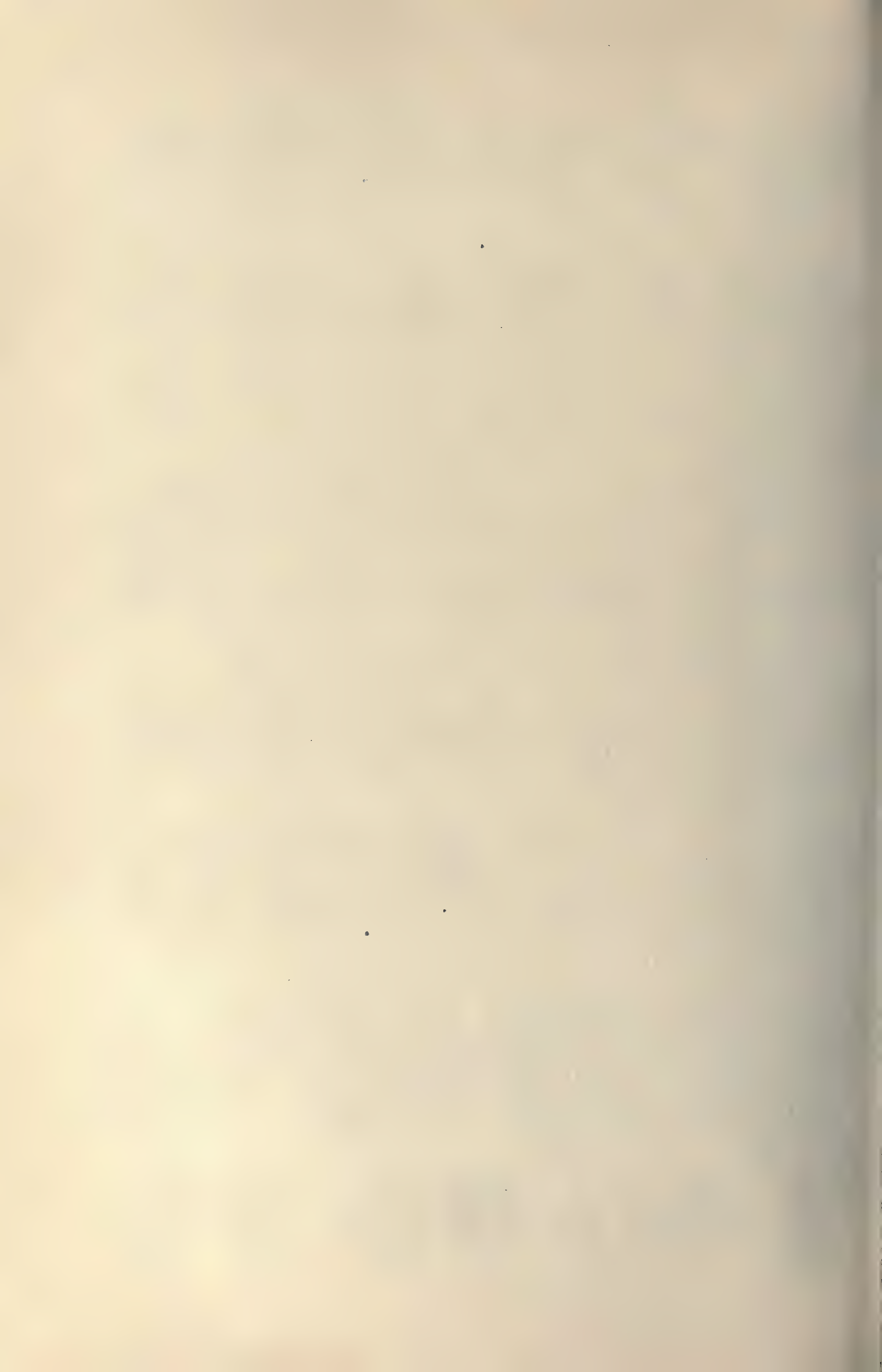

ΣΥΛΛΟΓΗ Α. ΣΟΥΤΣΟΥ

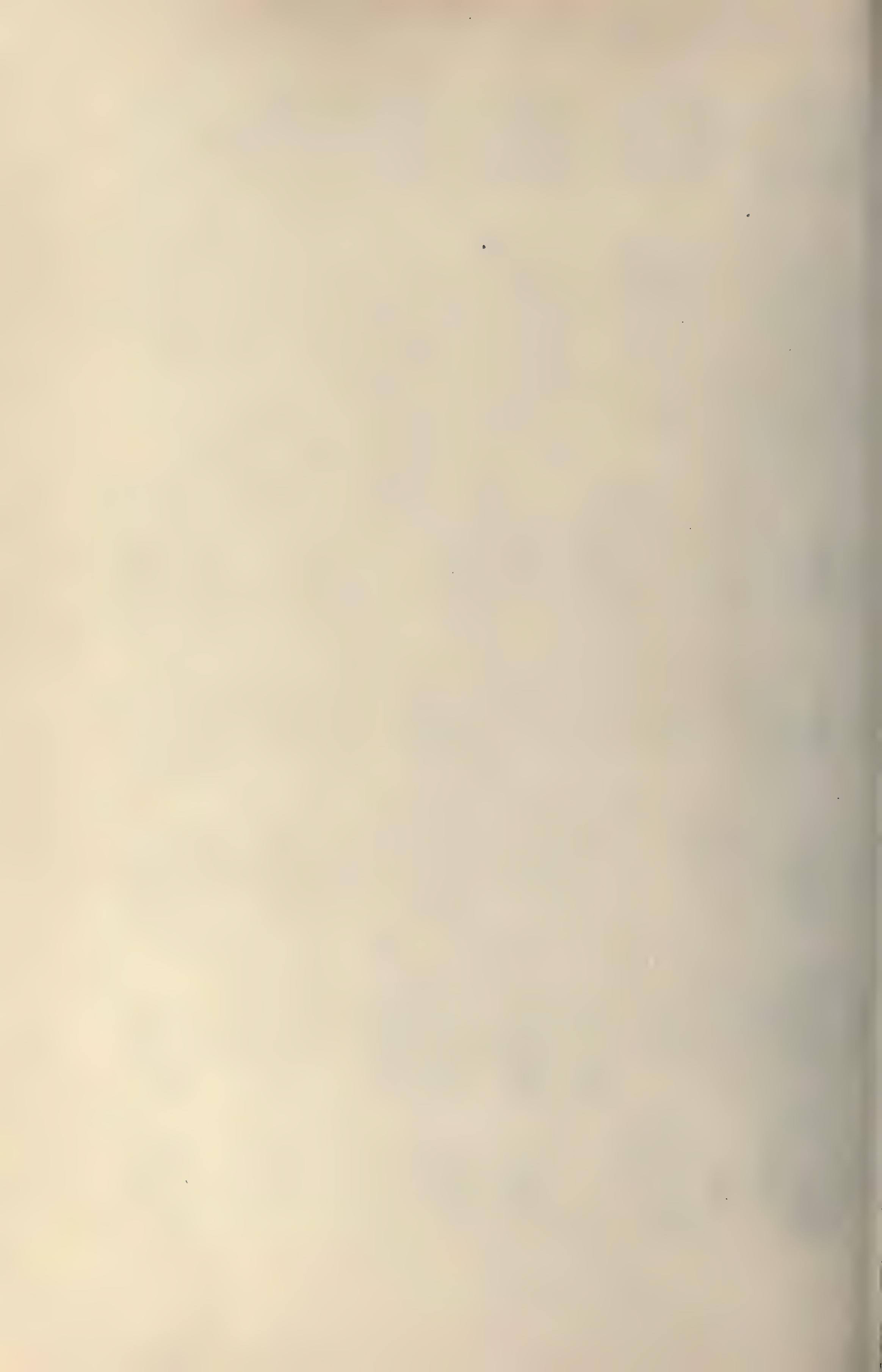

ΣΥΛΛΟΓΗ Α. ΣΟΥΤΣΟΥ

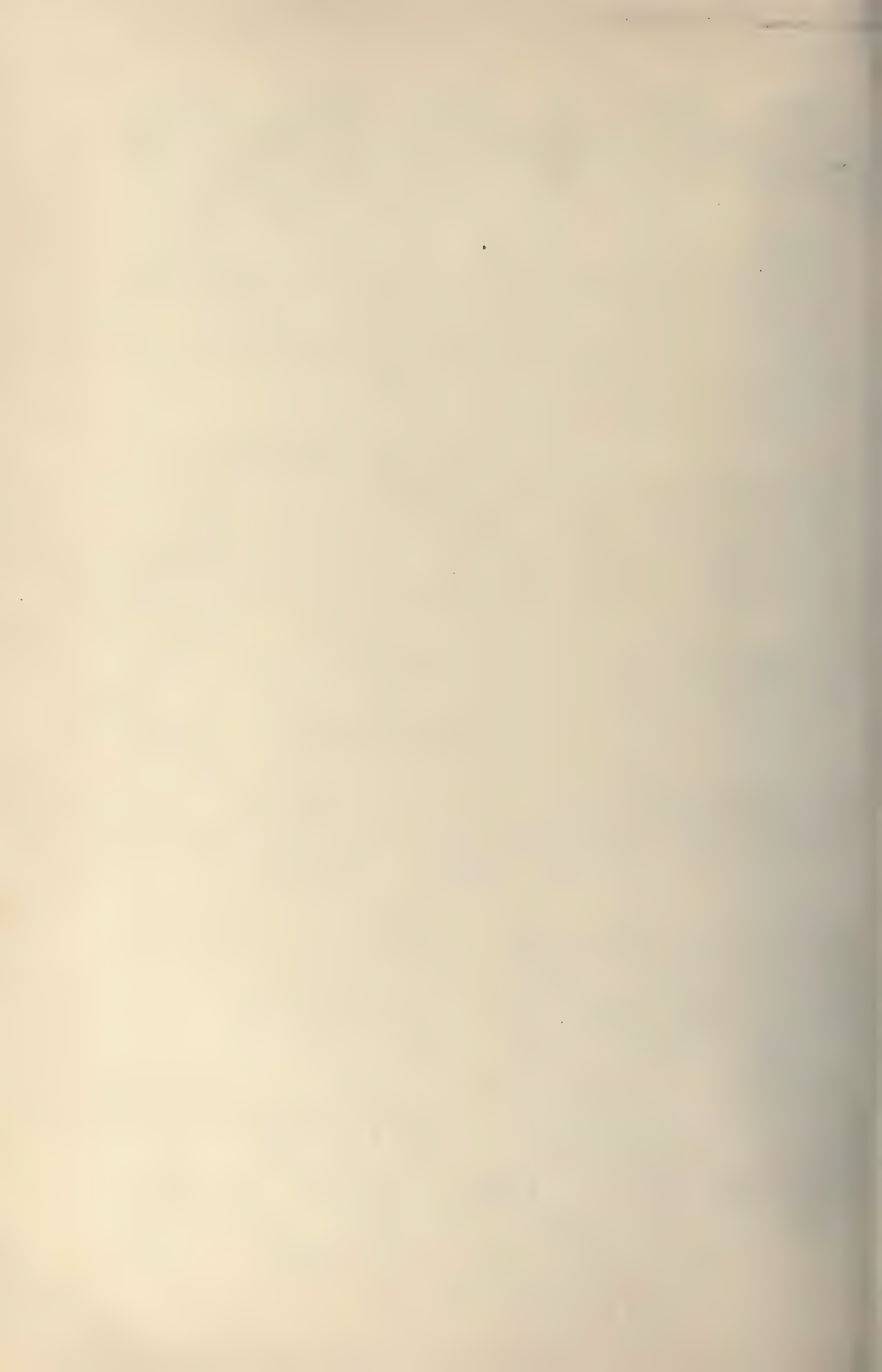

ΣΥΛΛΟΓΗ Α. ΣΟΥΤΣΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ Α. ΣΟΥΤΣΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ Α. ΣΟΥΤΣΟΥ

Direction des Postes Crétoises.
Timbres-poste de la nouvelle émission 1904.
ΚΡΗΤΗ
ΔΡΑΧΜΗ
Europe assise sur le taureau Jupiter (monnaie de Gortyna)
ΔΡΑΧΜΑΙ
Les ruines du palais de Minos à Cnossos.
ΛΕΠΤΑ
Portrait de S.A.R. le Prince George de Grèce, Haut Commissaire en Crète
ΔΡΑΧΜΑΙ
Le Monastère historique d'Arcadion et au dessus le Mont Ida.
Jupiter allaité par une chèvre (monnaie de Cydonia)
Triton brandissant un trident (monnaie d'Itanos)
La tête d'Ariadne couronnée, encadrée de labyrinthes en forme de méandre (monnaie de Cnossos)
GRAVEURS ET IMPRIMEURS, LONDRES.

